

C.
A. 31 2/3

4
1717

Platonis
opera
omnia
III.
1.

BIBLIOTHECA GRÆCA

VIRORUM DOCTORUM OPERA RECOGNITA

ET

COMMENTARIIS IN USUM SCHOLARUM INSTRUCTA

CURANTIBUS

FRIDERICO IACOBS

ET

VAL. CHR. FR. ROST.

B.

SCRIPTORUM ORAT. PEDESTRIS

VOL. XIII. SECT. I.

CONTINENS

PLATONIS DIALOGOS SELECTOS

ED.

GODOFREDUS STALLBAUM.

GOTHAË ET ERFORDIÆ, MDCCCLVIII.

SUMPTIBUS GUIL. HENNINGS.

(LONDINI DAV. NUTT. 270 STRAND.)

PLATONIS

OPERA OMNIA.

RECENSUIT,

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS

ILLUSTRAVIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

VOL. III. SECT. I.

CONTINENS

POLITIAE LIBR. I—V.

EDITIO NOVA PLURIMUM AUCTA
ET EMENDATA.

GOTHAË ET ERFORDIÆ, MDCCCLVIII.

SUMPTIBUS GUIL. HENNINGS.

(LONDINI DAV. NUTT. 270 STRAND.)

17
II

PLATONIS
OPERA OMNIA.

HACERUNT

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS

ILLUSTRAVIT

GODFRIDUS STALLBAUM

GYMNASIUM
FREISTADT

1841

VOL. III. SECT. I.

CONTINENS

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS

II

GOTHA ET ERORDIAE MDCCLXIII

PLURIBUS ALIIS HERMANNS

(FORNID DAV. NUTT. 210 STRAND)

Ille qui de republica scripsit, non solum
de republica scripsit, sed et de iustitia
et de iustitia et de republica scripsit.
Et de iustitia et de republica scripsit.
Et de iustitia et de republica scripsit.

PROLEGOMENA

ad

PLATONIS POLITIAM.

Vetus est controversia eaque ne nostra quidem aetate plane composita, quid sit quod Platoni in libris de Republica scribendis maxime fuerit propositum. Fuerunt enim qui quaestionem in iis institutam maxime in exploranda atque illustranda iustitiae natura versari arbitrarentur, ideoque ea, quae disseruntur de republica, non aliam ob causam addita putarent, quam ut virtutis illius ratio in clariore luce collocaretur; fuerunt alii, qui de uno potissimum optimo civitatis statu quaeri atque omnem disputationem de iustitia susceptam ad hoc ipsum argumentum referri oportere existimarent.

Quae iudicia, quantumvis inter se contraria et pugnantia, tamen omni tempore gravissimos patronos naeta sunt, qui ea rationibus acute excogitatis defenderent. Quocirca res ipsa videtur postulare, ut quibus de causis isto modo in utramque partem disputatum sit, paucis exponamus, praesertim quum ita etiam futurum sit, ut, quid nobis de tota causa videatur, aliquanto clarius perspicere liceat *).

*) Quanto studio haec lis iam olim agitata sit. ex iis apparet, quae exposuit Proclus Commentar. ad Plat. Polit. p. 309 sqq. E recentioribus imprimis nominandi sunt Klenkerus Praefat. ad Polit. Plat. Germ. Vers. p. III. sqq. Tiedemann. Argumentt. Dialogg. Plat. p. 171 sqq. Morgenstern. Commentatt. de Platon. Republ. Hal. Saxon. 8. 1794. Tennemann. System. Philosoph. Plat. T. IV. p. 173. sqq. Schleiermachers Opp. Platon. Vol. III. P. 1. p. 3-72

Ut igitur disputationem ab iis exordiamur, qui de una potissimum optima civitate agi existimarunt, primum illi operis inscriptionem memorant, quam certe negari non posse aiunt communi fere antiquitatis testimonio ita esse confirmatam, ut eam a Platone profectam esse dubitari nequeat. Deinde iidem ad gravissimam provocant ipsius philosophi auctoritatem, qui quum libro V. Legum p. 739. B. eam civitatem, in qua agatur de bonorum communione, primariam dicat, illam vero, quae condatur in ipsis Legibus, ordine secundam, tum in principio Timaei disputationis in his sermonibus institutae ita faciat mentionem, quasi de nulla alia re nisi de rebus civilibus expositum sit. His denique addunt etiam tertium quiddam. Neque enim verisimile esse arbitrantur philosophum tanta orationis copia et ubertate de republica disputaturum fuisse, nisi id ipsum egisset, ut optimum civitatis statum subtilius exquireret atque plenius describeret.

Nec profecto negari potest has rationes, quas Proclo teste multi iam olim pro sua causa in medium attulerunt, satis probabiles esse, ut non temere negligendae aut reiiciendae videantur. Nam, ut primum de libri inscriptione dicamus, nulla certe causa est, cur eam ipsi Platoni deberi negemus. Quae sententia quum aliis rationibus confirmatur, tum imprimis etiam eo fit verisimillima, quod veteres scriptores non pauci inde ab Aristotele usque ad patres ecclesiasticos hos sermones constanter *Πολιτείας* nomine insigniverunt; alterum indicem vulgo praefixum *περι δικαιοῦ* ignoraverunt *). Si autem germana est ea libri inscriptio, non iniuria videtur inde colligi rerum civilium quaestionem secundum ipsius Platonis sententiam plurimum habere ponderis atque partem

G. Fr. Rettig. Prolegg. ad Plat. Remp. Bern. 1845. Car. Steinhart Praef. ad Hier. Mülleri Interpr. Germ. Platon. Vol. V. p. 3 sqq. Franc. Susemihl Genet. Entw. der Plat. Philos. Vol. II. P. I. p. 58 sqq. ut taceamus quos infra memorabimus.

*) Vid. quos laudarunt Henr. Stephanus Annot. in Plat. T. III. p. 19. Morgenstern. Commentatt. p. 25 sq. Astius Commentar p. 31. 13. Qui quae exposuerunt, iis addidisse iuvabit, genuinam inscriptionem fuisse non *περι πολιτείας* sed *πολιτεία*.

operis gravissimam efficere. Licet enim concedendum sit Platonem saepenumero sermones suos indicibus, qui vel de personis cum Socrate colloquentibus vel de rebus ad externum eorum ornatum pertinentibus repetiti sunt, inscriptos edidisse; tamen alterum eiusmodi inscriptionis exemplum, quae quum praecipuam disputationis partem indicare videatur, nihilo minus a re levioere et veluti per occasionem tractata desumpta sit, frustra sane quaesiveris. Nec vero ullum alium novimus scriptorem, qui ista licentia abuti sustinuerit. Certe nec Aristoteles nec Cicero nec alii libros suos de Republica aut de Legibus inscripserunt, quum hoc ipsum argumentum leviter tantum attingentes aut alius rei causa illustrantes plane aliud quid tantumquam summum et extremum in scribendo sequerentur. Quocirca ne Platonem quidem putare licebit, quum esset de iustitia disputaturus, his sermonibus *Πολιτείας* nomen fuisse praefixurum. Jam vero huc etiam illud accedit, quod Plato ipse in libris postea in vulgus emissis Politiae ita mentionem iniecit, ut solius quaestionis civilis rationem habuerit; disputationem de iustitia institutam ne verbo quidem attigerit. Ex qua re etsi non id consequitur, ut optima civitatis descriptio pro principali operis parte habenda sit, tamen illud saltem recte videtur colligi posse, non ideo tantum rempublicam ab eo conditam esse, ut iustitiae natura et ratio in clariore luce collocaretur, sed ea re etiam aliud quid fuisse spectatum atque id ipsum fuisse propositum, ut perfectae reipublicae species et imago exprimeretur. Atque hanc sententiam, si quid video, etiam nobilissima illa Critiae in Timaeo *) narratio reddit probabilem, quae certe non alio consilio est composita, quam ut optimam civitatem in Politia descriptam hominibus melioris naturae ac diis propinquioribus convenire doceatur. Cur enim opus fuisset hoc denuo declarare novisque argumentis confirmare, si disputatio de rebus civilibus in Politia iustitiae potissimum illustrandae gratia esset suscepta? Denique nec illud est negligendum, quod supra ultimo loco commemoravimus. Si enim quaestio de republica ad illustrandam unam virtutis naturam esset comparata, profecto mirum deberet videri, quod ea

*) P. 20. D. — 25. D. coll. Crit. p. 108. D.

tanta diligentia tantaque orationis copia et ubertate tractata est, ut partem operis plus quam dimidiam expleat, adeoque plurima contineat, quae ad princeps argumentum illustrandum minime videntur esse necessaria.

Haec igitur sunt fere illa, quae pro sententia eorum afferri possunt, qui in his libris de uno maxime optimo civitatis statu disputari censuerunt, alia omnia pro secundariis haberi voluerunt. Quae quidem sententia nuper etiam eo plus roboris ac firmamenti nacta videtur, quod Rettigius Prolegg. in Platon. Rempubl. Bernae 1845. 8. editis acutissime demonstravit hac demum ratione probata etiam operis artem et compositionem fieri perspicuam, quandoquidem ita demum omnia ac singula apte disposita, bene ordinata, denique suo loco collocata atque explicata videri debeant. Quocirca facile aliquis existimet rem iam prorsus ad liquidum esse perductam, ut de ultimo operis fine et consilio omnis de medio sublata sit dubitatio.

Verum enim vero quum haec omnia plurimum eo valeant, ut in Politia nobis persuadeamus id potissimum agi, ut civilis informetur societas, quae quam maximae perfectionis laudem habeat; tum nec eorum rationes et argumenta pro levibus ducendae sunt, qui contrariam defenderunt sententiam ac de una praecipue iustitia quaestionem institutam esse iudicaverunt. Primum enim illi principium universae disputationis non a republica, sed a iustitia duci diligenter attendi iubent. Deinde Socratem aiunt libr. II. p. 368. C. claris verbis ostendere, velle se, quia iustitiae natura difficilius in uno homine cognoscatur, condere civitatem, in qua expressior quaedam et evidentior huius virtutis imago cernatur. Ex quo apparere volunt, quidquid deinde de republica disputetur, illustrandae iustitiae causa explicari ac veluti accessionem quandam esse et appendicem eorum, quae de virtute disserantur. His tertium rei argumentum adiciunt. Socrates enim, inquit, sicubi, ut fit in disputando, a quaestione de iustitia suscepta longius deflexit, ad eam rediens ait se redire ad id, cuius causa instituta sit disputatio, velut libr. IV. p. 434. E. V. p. 471. B. C. D. His omnibus vero etiam illud addunt, quod totus sermo ita concluditur, ut

iustitiam doceatur summo studio esse colendam, quo vel nobismet ipsis placeamus vel diis immortalibus et hic et post mortem grati atque accepti simus.

Et hae quidem sunt fere rationes eorum, qui non de republica, sed de iustitia praecipue in his sermonibus disputari voluerunt. Quae quia item ex ipso operis argumento sunt repetitae, facile alicui plus etiam ponderis habere videantur quam quae pro contraria sententia in medium allatae sunt. Quocirca mirandum certe non est, quod non pauci eorum, qui nuper de universi operis summa et consilio exposuerunt, earum gravitate adducti Politiam maxime eo pertinere arbitrati sunt, ut iustitiae natura subtilius exploretur atque illustretur.

Factum autem hoc imprimis ita est, ex quo tempore Carolus Morgensternius, vir illustris, praeclaras illas edidit de republica Platonis commentationes, quibus de universi libri argumento, fine et consilio primum disputatum est accuratius atque subtilius. Hic enim instituto utriusque sententiae, de qua dictum est, examine accurate docere conatus est, illud unum maxime Platoni in his sermonibus propositum esse, ut iustitiae universaeque virtutis natura declaretur, qualis sit et per se et felicitatis inde oriundae ratione habita; et vitiositatis contra natura, quomodo ad virtutem illa se habeat, sive ipsam spectes per se, sive miseriam simul cum ea coniunctam *). Huic vero quaestioni primariae, quam vocat, complures alias adiunctas esse arbitratur, quae, quum ad illam absolvendam aliquid momenti habuerint, tum etiam per se Platoni dignae visae sint uberiore explicatione. Et inter huius quidem generis quaestiones principem locum tribuendum esse existimat illi, quae instituitur de optima civitate, quandoquidem universus disputationis ordo ac veluti cursus luculentissime declaret, praeter iustitiae explicationem Platonem nihil potius spectasse ac sequutum esse, quam ut perfectae civitatis speciem et imaginem adumbraret, cuius hic esset finis, ut civium virtus aleretur, veraque per hanc ipsam universae civitatis felicitas stabiliretur. Iam vero disputatio

*) Sunt verba ipsius Morgensternii p. 50 sq.

de rebus civilibus a Socrate in his sermonibus agitata quum eiusmodi sit, ut tota ad virtutem referatur, vir acutissimus fieri non potuisse arbitratur, quin doctrina civili iuxta doctrinam moralem collocata quasi sponte appareret, tam singulorum hominum vitam, quam univrsam civitatem ad easdem leges morales et iudicari et gubernari oportere *). Cui sententiae nihil prorsus officere censet, quod totum opus nomine *Πολιτείας* inscriptum sit. Nam quum alii Platonis sermones saepe a colloquentium personis aliisque rebus levioribus nomen suum acceperint, tum ne in his quidem libris offensionem esse posse, quod non ab eo, quod sit *τὸ προηγουμένως ζητούμενον*, sed a minus gravi totius disputationis parte inscripti sint, praesertim quum id haud incommode fieri potuerit. Quod autem civitas in hoc opere condita in Legum libris commemoretur sic, ut dicatur primaria, inde minime consequi ait, ut potioem huius scriptonis partem in describendo optimae civitatis statu versari statuendum sit. Denique in principio Timaei non plenam, sed mancam censet institui recensionem eorum, quae pridie de republica disputata essent, unde recte conici licere arbitratur, non id illic agi, ut pridiani sermonis argumentum plene enarretur, sed singularis cuiusdam consilii causa maxime civilium institutorum mentionem iniici. Atque ita rem habere, id vero putat certissime ex Politiae cum Timaeo coniunctione intelligi. Etenim Platonem sine dubio ait hoc spectasse, ut Politia, Timaeus et Critias, qui libri argumenti quadam cognatione continerentur, unum quasi corpus conficerent, ideoque etiam externa forma ac specie cohaerere viderentur **).

Haec igitur Morgensternius acute sane atque eleganter, ut mirandum non sit plurimos exstitisse, qui eius sententiae calculum suum adiicerent, praesertim quum etiam adversariorum rationes subtiliter confutavisse videretur. Quamquam haud scimus, an hac ipsa in parte disputationis ab eo susceptae iure non nihil desiderari possit. Quippe sicuti ea, quae de

*) Exposuit Morgensternius de hoc argumento p. 59—64. et p. 164 sqq.

***) Vid. I. e. p. 28—34.

operis inscriptione ac de Legum et Timaei locis disputavit, neutiquam omnem animo eximunt dubitationem; ita etiam illa, quae de rerum civilium disputatione exposuit, minime ita comparata videntur, ut inde perspiciatur, cur haec operis pars tanta diligentia, tanta copia et ubertate, tanta denique subtilitate tractata sit, et cur earum rerum disceptationem contineat, quarum copiosior explicatio ad illustrandum primarium scriptionis argumentum et consilium haudquaquam fuit necessarium.

Atque id ipsum etiam sensit qui proxime post Morgensternium de Republica Platonis disquisivit subtilius, magnus ille Frid. Schleiermacherus Praef. ad Remp. Plat. Germ. p. 3—72. Is enim sicuti in aliis rebus, ita etiam in eo magnam ab illo fecit discessionem, quod non exiguam concessit esse vim et gravitatem eorum argumentorum, quae ab iis essent allata, qui de republica potissimum in his libris disputari contenderunt. Nam et inscriptionem operis et disputationis de optima civitate commemorationem in Legibus ac Timaeo factam certissimo documento esse arbitratur ipsum Platonem illam quaestionis partem, quae est de rebus civilibus, non pro levi et exigua, sed pro gravi et magna haberi voluisse: de qua re nolumus adscribere quae Praefat. ad Rempubl. p. 63—66. ab ipso posita sunt. Verum enimvero licet ille hac in parte a Morgensternio non mediocriter dissentiat, tamen de summa re certe non aliter atque hic statuit. Censet enim totius sermonis ratione ac descriptione, quam Praefat. p. 1—62. insigni acumine examinavit, eorum utique confirmari sententiam, qui praecipue de iustitia deque vitae iuste et honeste actae dignitate ac praestantia disputari putaverunt. De qua re praeter alia p. 63. haec scripsit: „Indem wir der Gliederung des Werkes auf das genauesten nachgingen, hat sich ergeben, dass die ursprünglich aufgestellte Frage von der *Förderlichkeit eines gerechten und sittlichen Lebens* in der That alles beherrscht, so dass alles, was sich hierauf *nicht* bezieht, nur als *Ausschweifung* anzusehen ist.“ et p. 64.: „Würde dieser Platonische Socrates (im Timaeus) nicht lächeln über die hier gegebene Zerlegung des

Ganzen, mit der es darauf hinausläuft, die Gerechtigkeit wäre die Hauptsache?“ Conf. etiam p. 16. „So sehr erscheint die Darstellung des Staates an und für sich hier *untergeordnet* und alles nur darauf berechnet und dadurch bestimmt, dass er das vergrößerte Bild der Seele sein soll, *um an demselben die Gerechtigkeit besser zu erkennen*.“ Ibid. p. 22. „Wie genau nun auch in diesem Abschnitt alles auf den Staat bezogen sei, so wird doch unverkennbar immer auch schon auf die einzelne Seele im voraus Rücksicht genommen.“ Ib. Pag. 17. sq. Facit igitur vir summus Platonem denique secum ipso dissentientem, qui quum in ipsis sermonibus id potissimum egerit, ut virtutis vim et praestantiam explicaret, tamen in operibus postea editis quaestionem de optima civitate unice respexit adeoque ipsa inscriptione notandam iudicaverit. Quem quidem dissensum elevaturus meminisse nos iubet Politiam id sibi habere proprium, ut et eorum sermonum, qui antea de variis cognitionis ac virtutis humanae rationibus a Platone scripti sint, veluti agmen claudat, et seriem alius generis disputationum exordiat. De qua re Praef. ad Remp. p. 66 sqq., postquam de gravitate eorum argumentorum explicatum est, quibus praecipuam quaestionem de optima civitate esse demonstrari posse videatur, haec disseruit: „Quid igitur, inquit, relinquatur, nisi hoc unum, ut fateamur Socratem Platonicum esse quasi Ianum aliquem bicipitem? Nam in ipso quidem opere Politiae nomine inscripto ita disputat, ut retrorsum respicere videatur: in Timaeo autem cernimus eundem prospicientem et ad ea, quae futura sunt, vultum convertentem. Atque cum hac re illud quoque cohaeret, quod in his sermonibus haud paucae quaestiones, in superioribus libris vel per occasionem memoratae, vel utcumque explicatae, nunc denuo in disceptationem vocantur, eo quidem modo, ut multis subinde intertextis, quibus dubitationes in dialogis prius scriptis excitatae componantur, eximia quaedam animis legentium voluptas affundatur: in Timaeo autem Politia eatenus spectatur, quatenus ab ea nova disputationum series inchoata est, in quibus Socratis

partes deinceps Timaeo, Critiae et Hermocrati deferuntur. Duplex igitur huius operis ratio est; quam si tenemus, haud scimus, an futurum sit, ut tenebrae singulis quibusdam eius partibus offusae nullo fere negotio dispelli queant.“ Nec vero ab hac ratione discessit Philippus Guilielm. van Heusde Initt. Philos. Platon. Vol. III. p. 122 sqq., qui iustitiae exquirendae causa scriptum esse dialogum identidem affirmavit.

Haec igitur sunt fere illa, quae nuper attulerunt ii, qui Platoni in Republica scribenda id unum maxime tanquam summum atque ultimum propositum fuisse censuerunt, ut non tam perfectae civitatis imago quam iustitiae vis ac natura describeretur. Quamobrem iuvabit hoc loco paucis significavisse, quid nobis de hac ratione omnino videatur. De aliorum enim iudiciis quid existimandum sit, et exponere longum est et mox sponte apparituum esse speramus.

Fatemur autem libere nobis quidem nec his disputationibus, quamvis subtilissimis et acutissimis, omnem ex animo exemptam esse dubitationem, quum multa et gravia esse videantur, quae huic sententiae officiant. Nam, ut omittamus ea, de quibus iam antea mentio facta est, primum quidem qui ita statuunt, illud videntur neglexisse aut saltem minus diligenter animadvertisse, quod non modo copiosius de civilibus institutis disputatur quam isto pacto exigere videatur disputationis summa, sed etiam multa fusius explicantur, quae quid ad virtutis perfectae speciem illustrandam valeant, nemo quisquam dixerit. Quid enim ita opus fuit, ut tam subtiliter et copiose de singulis educationis militum et custodum partibus, de variis poesis generibus, de communione mulierum et bonorum, denique de multis aliis id genus rebus dissereretur, quum iustitiae natura multo brevius ac dilucidius posset declarari? Aut quia causae fuit, ut tanta orationis ubertate de conubiis prudenter instituendis, de communicandis cum mulieribus magistratibus aliisque id genus institutis explicaretur, quae certe virtutis vim et naturam non patefaciant? *) Quae om-

*) Ita iudicavit etiam ipse Schleiermacherus Praef. ad Remp. p. 31. et 75.

nia considerantibus nobis nescio quo pacto semper hac ratione inita visum est opus artificiosissimum summa virtute orbari, hoc est argumenti unitate ac simplicitate. Etenim quum ita civitatis imago tota referenda sit ad virtutis speciem absolvendam, tamen eidem admixta sunt quae, quid faciant ad illius naturam declarandam, intelligi nullo modo potest. Quid quod etiam in describenda republica non minus operae consumitur quam in exploranda iustitia, ita ut quaestio de rebus civilibus amplius fere spatium occupet quam quae de virtute disseruntur. Quod quis est qui Platonem ita institutum fuisse credat, si de optima civitate quasi obiter et, ut Graece dicam, *ὡς ἐν παροίγω* quaerere voluisset? Ad haec autem accedit etiam illud, de quo nuper Rettigius acutissime disputavit, quod universi operis ars et compositio ita demum prudenter instituta esse iudicari debet, si disputationem de republica non tantum secundariam eius partem esse statuerimus; quod certe aliter esset futurum, si praecipue ageretur de iustitia ac perfecta virtute. Itaque gravissimae profecto sunt dubitationes, quibuscum ista de Reipublicae argumento et consilio sententia coniuncta est, quae ne iis quidem ullo modo tolluntur aut remouentur, quae a Schleiermachers de horum librorum cum aliis scriptis Platonis necessitudine et coniunctione disputata sunt. Etenim artis quidem leges profecto hoc exigunt, ut unumquodque opus ad eas comparatum in se perfectum sit et absolutum, hoc est ita compositum, ut ad perspiciendam omnem eius indolem, naturam et rationem nihil deesse videatur. Nam etiamsi illud cohaereat cum aliis, tamen ipsum per se quoque simplex atque unum esse oportet. Quod igitur poetae scenici veteres fecerunt in componendis fabularum trilogiis, ut etsi unum idemque argumentum continuarent ac persequerentur, tamen singulas fabulas eo modo adornarent, ut per se integrae et absolutae viderentur; idem iure quodam nostro etiam a dialogorum scriptore postulare videmur, idque eo rectius, sicubi de iis rebus disseritur, quae etiamsi aliqua argumenti cognatione contineantur, tamen non tam arcte inter se cohaerent, ut a se invicem divelli ac separari nullo modo potuerint. Quocirca nec Platonis Politiam censemus, siquidem opus sit in se

perfectum et absolutum, quale putamus philosophum componere voluisse, ita esse comparatam, ut ad singularum eius partium cohaesionem, iuncturam et convenientiam plane perspiciendam aliorum sermonum luce indigeamus: imo necesse esse arbitramur, ut haec omnia ex propria ipsius operis forma ac specie cognoscantur.

Sed ad haec etiam aliud quid accedit, quod mirum est fere ab omnibus esse neglectum, qui hoc argumentum attigerunt. Etenim quod eam disputationis partem, qua de iustitiae natura disquiritur, opponunt alteri illi, quae in explorando optimo civitatis statu versatur, adeoque ambigunt, utra utri vi et gravitate antecedit, non videntur animadvertisse quaestionem de iustitia institutam neutiquam contrariam esse optimae civitatis descriptioni, quandoquidem iustitiae vis et natura pariter ad optimos hominis mores illustrandos atque ad speciem perfectae civitatis informandam valet. Quocirca nostra quidem sententia illud potius disquiri oportuit, utrum optimi hominis an optimae civitatis descriptio pro praecipuo operis argumento habenda sit, in quo summus descriptionis finis cernatur. Nam haec demum disputationis partes inter se oppositae sunt, quandoquidem altera ad singulos homines, altera ad civilem hominum societatem pertinet: iustitiae autem investigatio tantum abest ut alterutri ex adverso respondeat, ut cum utroque argumento arctissime cohaereat. Verum enim vero etiamsi hoc animadverso illud, de quo sit quaerendum, rectius constitutum esse videatur, tamen multum veremur, ne alterutrum de duobus illis statuantes in easdem iam relabamur difficultates, de quibus modo exposuimus. Nam sive perfectae reipublicae descriptionem id esse putamus, in quo summa operis cernatur, inopes consilii haerebimus atque dubii, quid de optimi hominis imagine sit iudicandum; sive optimi hominis potissimum mores describi arbitramur, quaestionis civilis subtilitas atque amplitudo ita plurimum molestiae afferet. Quocirca apertum est missis his opinionibus aliam viam esse ingrediendam, qua ad certius de re dubia et controversa iudicium perveniatur, quandoquidem ne illorum quidem sententia probanda est, qui primarium operis argumentum

in exquirenda atque condenda perfecta civitate positum esse iudicaverunt. Nam hos quidem apparet eo maxime falsos esse, quod omnino neglexerunt, sicuti iam Cicero prudenter animadvertit, una cum optima civitate etiam optimi hominis mores informari. Quae quidem posterior disputationis pars certe pari dignatione impertienda est, siquidem futurum sit, ut de universi operis consiliis et rationibus rectius statuatur.

Atque haec quidem quum ita sese habeant, prope modum sponte intelligitur exquirendum esse maius quiddam atque superius, quod philosophum iure dicere liceat in condendo hoc opere spectavisse. Quod si tale fuerit, ut inde quum universae disputationi, tum singulis eius partibus plenior lux affundatur, id ipsum certissimo erit argumento inventum aliquando esse, quod Platoni, quum hos sermones componeret, revera tanquam summum ob oculos versatum sit. Neque vero nobis omnem rerum disputatarum copiam et ubertatem animo et mente lustrantibus imprimisque duplicem istam, quam philosophus proposuit, imaginem, alteram hominis optime morati, alteram optimae reipublicae, attentius considerantibus ullo modo deesse videtur, quod tale esse dicamus, ad quod denique omnia atque singula tanquam solis radii ad ipsum solem referantur, ut inde non modo argumentum et consilium operis, sed etiam ars et compositio ipsius quam clarissime perspiciatur. Quod quidem quale sit, primum licebit paucis verbis significare. Quo facto iuvabit sententiam universe propositam accuratius explicare ac deinde transire ad ea, quae ad plenioris eius illustrationem valeant.

Ut igitur ante omnia quam brevissime dicamus, quid nobis omnino de universi operis tanquam summo ultimoque proposito videatur, omnia denique huc redire arbitramur. Proposuit enim philosophus, philosophia ab uno homine ad civilem hominum societatem educta, tanquam in grandi aliqua tabula omnis vitae humanae, tam cuiusque privatae quam omnium communis, iustitia sive moralium virium suarum concentu ad boni ideam temperato perfectae ac beatae imaginem eiusque vim et

praestantiam demonstravit. Hoc igitur illud putamus esse, ad quod tanquam ultimum atque summum omnis denique referatur disputatio in his sermonibus varie copioseque agitata. Quod quidem ut etiam clarius intelligatur quo iure ita statuamus, priusquam ad uberiores rei expositionem accedamus, faciendum putamus, ut primarias huius sententiae partes subtilius paullo dilucidemus.

Primum igitur in illa sententia hoc inest, quod philosophus universae vitae humanae, quaqua ipsius ambitus patet, plenam exhibere imaginem voluit. Vitam autem humanam censuit vel in uno homine vel in humana societate, hoc est in civitate, cerni, quippe quum civitas tanquam grandior atque amplior ipsius hominis effigies esset et quasi repercussa illius imago. Quod quibus ductus rationibus ita iudicaverit, alio loco disquiretur. Nunc enim satis est rem sanequam memorabilem tanquam omnis quaestionis initium verbo designavisse. Hinc igitur profectus una opera et hominis et civitatis descriptionem arctissimo vinculo colligatam exhibuit, ut ea totum tanquam omnis humanitatis corpus contineri videretur. Verum enim vero animadvertendum praeterea etiam alterum est, quod in ea, quam proposuimus, sententia continetur. Constituit enim philosophus, ut diximus, vitam humanam docere una maxime iustitia perfectam et beatam existere, omnes illius rationes regente et moderante sapientia cum ideae boni cognitione coniuncta. Etenim optimum statum universae vitae humanae tam cuiusque propriae quam omnium communis ex ipsa hominis ad virtutem indole repetit, cuius perfectio in iustitia, sapiens moderatio et gubernatio in sapientiae studio et boni ipsius consideratione cernatur. Itaque iustitiam apparet tanquam principium et fundamentum esse, quo uno tam singulorum hominum quam societatis civilis perfectio et beatitas nititur, ut facile intelligatur, quorsum denique spectet copiosissima illa disputatio, quae de eius vi et natura ab initio usque ad exitum operis agitata est. Nam quanquam sapientia, idea boni duce, vitae gubernatrix est, tamen illius perfectio una absolvitur iustitia, hoc est virium humanarum concentu ad summae absolutionis speciem temperato. Sed praeter

haec tertium quoque est, quod in superioribus posuimus, quod sane dignissimum videtur diligenti observatione. Voluit enim Plato perfectae eiusdemque beatae vitae adumbrare ac describere imaginem. Quippe est sane Platonis iudicio vita iusta eadem beata, quandoquidem virtutem iudicavit vera felicitate et beatitate ex sapientiae et honestatis fructu redundante nunquam destitui. Quamobrem in Politia dum vitam iustam descripsit, eadem opera etiam vitam beatam informavit. Quod quidem pariter in hominem atque in civitatem convenit, quandoquidem hominis virtutem etiam in civili societate tanquam refulgere voluit, ut hanc quoque appareat virtutis beatitudine potiri posse. Iam vero nec illud animadvertere ad praesentis rei iudicium erit inutile, quod philosophum diximus vim et praestantiam vitae iustitiae perfectae ostendere ac demonstrare voluisse. Quod quidem ea ratione effecisse existimandus est, ut non modo ostenderit summum virtutis ac perfectionis fastigium, ad quod vita humana omnis eniti debeat, sed etiam consideratis simul vitae dissimilis et contrariae rationibus luculente demonstraverit vitam hominum tam singulorum quam societate civili coniunctorum tanto deteriorem ac miseriorem existere, quanto magis a iustitia eoque etiam ab summae perfectionis specie et idea boni desciscat. Quae ipsa causa est, cur etiam iniustitiae et pravaram civitatis formarum rationem habendam esse iudicaverit. Nimirum fuit philosophus nec suorum temporum ac popularium immemor, ideoque prudentissimo consilio operi suo talia quoque intertexuit, quae ad vitae praesentis fortunam et conditionem propius spectarent. Quo ipso id est consequutus quod pictores fere in tabulis suis consecantur, ut picturae suae figuris tanquam grandioribus etiam aliquantum umbrae admiscuerit, quo illae ipsae lucidiores atque evidentiores videantur. Sed cum hac ipsa re cognatum est quodammodo etiam illud, quod supra in designatione consilii, quod philosophus sequutus sit, significavimus, eum hac descriptione sua philosophiam ab uno homine in patentiore campum societatis civilis eduxisse. Quod quidem postremum est, quod in hac causa diiudicanda diligenter observari velimus. Consequutus enim philosophus informanda perfectae

ac beatae vitae humanae specie simul etiam hoc est, ut philosophiam non modo optimam vitae cuiusque ducem et magistram, sed etiam certissimam civilis societatis gubernatricem veramque artem politicam esse omnibus apparere deberet. Quo ipso philosophiae laudes singulari artificio illustravit atque celebravit. Quod quidem si quis secundarium consilium esse censeat, quod philosophus in condenda Politia habuerit propositum, nos quidem huic iudicio tanto minus adversabimur, quo certius Platonem intelleximus scribendi consilia sua fere eo modo temperavisse, ut una cum sapientiae doctrina et ratione etiam externae vitae condiciones respectaverit. De qua re diu est ex quo in disputatione de vitae et scriptis Platonis *) exposuimus. Nimirum alterum cum altero sane tam arte cohaeret, ut utrumque denique ad unum finem pertineat, licet istud quidem si non secundarium, at saltem consecarium esse unicuique fatendum sit.

Atque haec quidem quum ita se habere nobis penitus sit persuasum, tantum abest ut aut quaestio de iustitia instituta aut disputatio de civitate agitata principem locum obtinere videatur, ut ista omnia plane unum quiddam conficere existimemus; in quo tamen tenendum est iuxta sese invicem poni imaginem optimi hominis et optimae civitatis, utrique autem tanquam fundamentum commune subiectam esse iustitiam. Nimirum isto pacto facile intelligitur, quemnam locum et sermones de homine atque civitate et disputationes de iustitia et iniustitia institutae denique obtineant.

Iam vero his universe expositis e re fore existimamus, si singula consideremus etiam accuratius. Quocirca primum quidem iuvabit imaginem perfectae humanitatis paullo diligentius consideravisse, quam philosophus sollertissime depinxit; quod quidem ita faciemus, ut etiam adversariae picturae ratio habeatur. Quo facto accedemus ad earum rerum expositionem, quae ad eam dilucidandam nostramque de universo opere sententiam confirmandam valeant. His autem explicatis denique etiam ad alia aggrediemur, quae vel eodem pertineant, vel alia attingant, quae

*) Vol. I. Part. I. ed. Goth.

ad ceteras operis rationes aestimandas iudicandasque aut necessaria aut certe non inutilia futura sint.

Itaque primum quidem operae pretium erit considerare diligentius, quo modo Plato pulcherrimam hanc perfectae humanitatis speciem informaverit. Quod faciemus ita, ut missa perpetui sermonis enarratione, cuius summam quilibet facile legendis singulorum librorum argumentis contueri queat, ea, quae ad unam eandemque partem principalis quaestionis pertineant, componamus et in unum colligamus. Itaque primum singulorum hominum *οικειοπροσγειαν ηθικην*, ut cum ipso Platone loquamur, ad mentem philosophi adumbrabimus; deinde optimae civitatis formam atque speciem describemus. Quo facto non solum de utriusque argumenti necessitudine et coniunctione, sed etiam de universi operis descriptione, proposito et consilio rectius iudicari poterit.

Quaerentibus igitur nobis, quidnam tandem sit, quod philosophus de optimi hominis ad virtutem indole et natura exposuerit, paucis respondere licebit, illud maxime ab eo demonstrari, omnes animi humani partes pro sua quamque dignitate iusta proportione excelsitas esse et vi sua pollere oportere, ita ut non solum ipsae inter se mutua contineantur consensione, sed etiam communiter perficiant et exsequantur ea, quae rationis et sapientiae leges fieri iubeant, in eoque hominis statu et conditione cerni iustitiam et consummatam virtutem, quae et dignitatis habeat plurimum et sola veram felicitatem afferat.

Sed res ipsa videtur postulare, ut rem enarremus paullo copiosius. In quo, neglectis recentiorum scriptorum opinionibus, unum Platonem sequemur duces. Nam alioquin verendum erit, ne aliena philosopho commenta tribuamus, ex quo quantum damni ceperit philosophiae Platonicae cognitio, nemo est hodie paullo eruditior, quin ipse expertus noverit.

Orditur igitur universa disputatio ab exploranda iustitiae notione. Cuius rationes quia in vita communi vacillante iudicio vel ad meram debitorum expletionem externam referebantur vel etiam a sophistis turpi utilitatis studio pervertebantur, libro primo variae de ea opiniones explorantur atque confutantur.

Postulantibus autem deinde Glaucone et Adimanto, qui cum Socrate colloquentes introducuntur, ut iustitia per se ipsa, detractis omnibus eius commodis et utilitatibus, consideretur; Socrates quo clarius eius natura perspiciatur, ob oculos ponendam censet perfectae civitatis imaginem, quam quidem depingit inde a libr. II. p. 386. C. usque ad libr. IV. p. 434. D. E. Qua disputationis parte postquam demonstratum est civitatis iustitiam in eo cerni, ut singuli civium ordines suo satisfaciant muneri mutuaeque concordia contineantur, idem deinde de iustitia, quae in animis hominum inesse debeat, iudicari oportere copiosa oratione demonstrare instituit. Quod quidem argumentum inde a. p. 435. B. libri quarti persequitur, ita tamen, ut saepe etiam ad optimam civitatem revertatur. Et huius quidem disputationis summa fere haec est.

Animus humanus tres in se complectitur partes, rationem (*λογον*), iram *) s. *θυμον*, et cupiditatem s. *επιθυμιαν*. Ex his una omnium praestantissima ratio est, penes quam convenit esse ceterarum animi virium imperium. Medium tenet locum ea pars, quam iram vel iracundiam (*το θυμικόν*) appellamus. Haec enim interdum natura sua cum ratione ac virtutis studio consociatur, pravaeque cupiditati praeter modum saevienti irascitur et adversatur. Quocirca recte temperata et intra iustos fines coercita efficit fortitudinem: praeter rationem grassata in immoderatam prorumpit audaciam. Oportet vero illam rationi (*τω λογιστικω*) auxilium ferre contra tertiam animi partem sive *το επιθυμητικόν*. Haec enim illis duabus longe est deterior, nihilque propemodum in se habet, quod excelsiorem ac diviniorem prodat originem, ut dubium esse non possit, quin ea rationis adeoque iracundiae imperio obtemperare debeat **). — Quum igitur tres sint animi humani partes, tum ex varia ipsarum indole ac natura, et ex multiplici earum coniunctione ac temperamento quattuor nascuntur virtutes primariae, sapientia, fortitudo, tem-

*) Iram et iracundiam interpretatus est etiam Cicero de Rep. I, 38., quo loco Platonis placita ob oculos habuit.

**) V. libr. IV. p. 440. A sqq. IX. p. 580 sqq.

perantia, iustitia, quibus virtutibus hominis perfectio censetur et absolvitur. Et sapientia quidem uni rationi propria est, cuius est cognoscere ac prospicere, quid et singulis hominis partibus et universo animo sit profuturum. Similis fortitudinis ratio est, quae in sola iracundia quasi sedem suam habet cerniturque in eo, ut iracunda animi pars rationi opituletur eiusque praecepta defendat ac tueatur. Ad has autem virtutes accedit temperantia, quum etiam cupiditas obsequitur rationi, eoque velut mutua quaedam omnium animi virium consensio efficitur. Sed his virtutibus necesse est ut iustitia adiungatur, sine qua fieri non potest ut hominis perfectio absolvatur. Nam haec demum tres illas hominis partes inter ipsas firmiter coniungit atque amice conciliat, quippe cuius vis in eo cernatur, ut non solum unaqueque animi facultas suo satisfaciat muneri nullusque locus sit libidini et iracundiae temeritati, sed etiam totus homo, qualis intus est, talem se foris quoque in vitae negotiis praebeat, ideoque velut unus e multis factus esse videatur, utpote in sentiendo agendoque semper secum ipso consentiens. Quo loco simul etiam iniustitiae natura declaratur. Nam actio iusta vocatur quae tali ex animi habitu profecta est eique consentanea; iniusta autem, quae oritur ex animi discidio, ideoque eius pacem ac tranquillitatem turbat *). Hunc vero iustitiae statum qui in suo ipsius animo tuetur atque conservat, is demum ad virtutem pervenit, quae nihil est aliud nisi animi sanitas quaedam et pulcritudo et bonus habitus **). Pervenimus autem ad eam ita, ut generosiores nostri partes artium ac disciplinarum imprimisque philosophiae ope excolamus et universam vitam nostram ad summi boni ideam moderemur, ad cuius cognitionem mentis atque sapientiae vi evehimur et in qua contemplanda ut cum voluptate versemur, omnibus viribus niti decet ***). — Hic igitur est ordo ille,

*) V. libr. IV. p. 441. E. — 444. E.

***) V. libr. IV. p. 444. D. E. Eadem vocatur etiam harmonia p. 443 D. E. Phaedon. p. 93. E.

***) Vid. libr. VI. extrem. et VII. init., ubi quae de principibus civitatis disseruntur, ea sine dubio etiam de praestantissima

qui in animis nostris inesse debet et, ut cum ipso Platone loquar, ἡ ἐν ἡμῖν πολιτεία. Quem qui in se salvum et incolumem conservat constanterque tuetur, is demum unus et simplex est, utpote secum ipso consentiens, ideoque vere musici et politici hominis nomine dignus videtur *). — His vero subiungitur denique etiam iudicium de iustitiae virtutisque felicitate deque iniustitiae miseria. Nam iudice Platone virtutis vis et efficacia longe est maxima **). Ea enim sublata tollitur etiam vera hominis felicitas, hoc est placidissima illa quies et tranquillitas, quae oritur ex beata conscientia eius, in cuius animo ordo ille ac musicus quasi concertus regnat ***). Nec vero ulla est vera voluptas praeterquam sapientis. Ceteri enim quum voluptatibus frui sibi videantur, tamen inanibus tantum earum umbris ac simulacris gaudent †): et si vel maxime res secus habeat, tamen virum sapientem purissimam maximamque percipere voluptatem negari non potest. Quum enim quaeque ex tribus illis animi facultatibus genus quoddam voluptatis sibi proprium habeat, tum eam certe partem, quam φιλοσοφίαν appellare licebit, limpidissima maximaque voluptate perfrui, tam rerum usus, quam prudentia et ratio suadent ††). Itaque ii, qui sapientiam et virtutem colunt, vel in maximis malis beati sunt †††), nec audire eos debemus, qui iniustitiam dicitant opibus, divitiis, honoribus abundare; virtutem et iustitiam iisdem bonis plerumque carere ††††). Nam virtus propter se ipsam ex-

animi humani parte intelligenda sunt. Atque vitam humanam regendam esse ad summi boni ideam philosophus in Philebo docuit.

*) V. libr. IX. p. 591. E. p. 592. E., ubi philosophus etiam τὴν ἐν αὐτῷ πολιτείαν vel τὴν ἐάντιον πόλιν commemorat. Adde libr. X. p. 608. B.

***) Conf. Morgenstern. I. c. p. 114 — 149.

***) Conf. Gorg. p. 482. A. — C. p. 404. B. p. 506. D. sqq. Legg. III. p. 689. D.

†) Lib. IX. p. 583. B. — 588. A.

††) V. libr. IX. p. 580. D. — 583. A. Conf. Legg. II. p. 663. A. sqq.

†††) V. libr. VI. p. 485. D. E. X. p. 618. C. sqq.

††††) V. libr. II. p. 358 sqq. usque ad libr. IV.

petenda est atque detracta omni utilitate et sine ulla emolumentorum spe colenda *). Quanquam ei ne externa quidem praemia desunt. Quemadmodum enim accidere solet, ut iniusti, etiamsi diu latuerint, tamen, patefacta eorum pravitate, ab omnibus despiciantur; ita probi et honesti, perspecta eorum virtute, laudantur, diliguntur, honorantur **). Ac ne a diis quidem iusti et honesti viri negliguntur. Nam qui virtutem constanter colunt et, quantum homini fas est, ad similitudinem cum deo ascendere conantur, ii et cari sunt illis et ab iis praemiis afficiuntur maximis. Quod etiamsi non semper in hac vita fieri soleat, in qua virtutis et externae felicitatis ratio saepe dispar est neque exaequatur, tamen in altera vita cuique iusta lance distribuetur quod factis suis commuerit. Nam animus noster est immortalis ***).

En habes brevem descriptionem et velut summam eorum, quae divinus philosophus magna disserendi elegantia de hominis ad virtutem indole deque eius perfectione ita exposuit, ut simul virtutis dignitas et praestantia in clarissima luce collocata sit. Progredimur igitur continuo ad optimae civitatis, quam deformavit, exemplum considerandum.

Etenim optimi hominis imagini illi, quam informavit, philosophus quasi iuxta apposuit speciem optimae civitatis, quae unius hominis instar esset, ideoque easdem partes, eandem indolem ac naturam, eandem moderationis legem, denique eundem finem propositum haberet, ita ut veluti *παράδειγμα* aliquod illustrius unius hominis esse videretur †). Quo ipso simul id consequutus est, ut virtutis, qualis in hominum animis inesse debeat, ampliorem quandam augustioremque speciem ob oculos posuerit, ex qua virtutis in uno homine conspicuae rationes clarius cognoscantur ††). Cuius rei animadversio dici non potest quantum valeat ad

*) V. libr. VIII. et IX. libr. X. p. 612. A. sqq.

***) V. libr. X. p. 612. A. sqq.

****) V. libr. X. p. 612. E sqq. usque ad finem.

†) V. libr. II. p. 368. C.

††) V. libr. IX. extrem.

republicam, qualis in his sermonibus descripta est, recte iudicandam. Hoc enim tenentes facilius intelligemus, cur philosophus tantopere a vulgaribus de re civili opinionibus recesserit, neque celebratissima illa *παράδοξα* edere dubitaverit. Quanquam diffitendum non est, id quod etiam Schleiermachero ita visum est, eum subinde nimio fere similitudinis studio abreptum etiam talia proposuisse, quae vix comprobaveris *). Sed his nunc missis cognoscamus ipsam perfectae reipublicae speciem atque formam, quam philosophus adumbravit.

Postquam igitur descripsit civilis societatis originem, ipsius naturae hac in re legens vestigia, quae neminem unum sufficientem sibi fecit **); totidem civium in republica ordines constituit, quot sunt animi humani partes, ordinem principum, rationi s. *τῷ λόγῳ* omni ex parte similem, ordinem militum, qui *τῷ θύμῳ* respondeat, denique plebem sive rudem populi multitudinem, quae summam habeat cum animi cupiditate similitudinem ***). Quemadmodum vero in homine rationi tribuit imperium et principatum ceterarum animi partium, ita etiam in civitate principibus sive magistratibus voluit parere custodes atque plebem. Et plebem quidem, quia sapientiae expertus esset, nec unquam e philosophis constaret †), a reipublicae administratione arcendam et a principibus ope custodum in officio continendam iudicavit. Quanquam si qui inter eam excelleret virtute et ingenii bonitate, iis etiam aditum ad ordines superiores patere voluit. Sed omnino quidem operas atque fabros magistratibus et custodibus parere iussit. Sicuti vero iracundiam animi ita formandam regendamque esse statuit, ut rationis causam ageret ac tueretur, ita etiam ordinem custodum, utpote plebe generosiorum, prudenter educari atque erudiri voluit,

*) V. libr. V. p. 473. A. IX. p. 592. A. B. Legg. V. p. 739.

***) V. libr. II. p. 368 sqq.

****) V. libr. IV. p. 441. C. IX. p. 580. sqq. et praecipue libr. II. p. 374. — III. p. 412. B.

†) V. libr. I. p. 494. A.

ut magistratuum sapientibus consiliis obediens reipublicae salutem et a domesticis et ab externis periculis tutam praestaret. Itaque eius sententia nobiliores civium ordines educatione diligentissime erudiendi sunt. De qua re quae praecipuntur, ea sic accipienda sunt, ut, quum videantur ad unos custodes et principes civitatis pertinere, tamen etiam ad animum hominis referantur. Initium autem huius rei a futuris civitatis custodibus faciendum arbitratur *). Formari quippe hos oportet per gymnasticam atque musicam. Ex quibus illa, etsi praecipue ad corporis exercitationem et cultum pertinere videtur, tamen ita moderanda est atque tractanda, ut ne animi virtuti ullo modo officiat, sed eam adiuvet atque angeat **). Musica autem institutio ita erit comparata, ut omnes eius partes ad animi eruditionem cultumque referantur, nihilque complectantur, quod bonis moribus nocere possit. Itaque etiam quaedam poesis genera a civitate arcenda sunt, quae civium sensibus atque studiis perniciose videantur ***). Imprimis autem id spectari oportet, ut custodes ab omni habendi cupiditate et avaritia alieni sint, quia alioquin nec suo satisfacturi sint officio, et ipsius patriae securitati perniciosi evasuri. — Ex custodum numero deinde magistratus ac rectores reipublicae deligendi sunt. Convenit autem eam civitatem, quae optima sit futura, regi et administrari ab iis, qui communi virorum prudentium iudicio optimi habeantur. Itaque ii praeficiendi sunt reipublicae, qui

*) De custodum educatione disputatur libr. II. p. 376. C. — III. p. 403. C.

***) V. libr. III. p. 403. D sqq. coll. IX. p. 591. B - D. p. 585. D.

****) Copiosissime de his disseruit philosophus libr. II. p. 362. E sqq. III. p. 386. A sqq. et libr. X. in. Docte ea explicuit Morgenster n. l. c. p. 237—265, qui recte censet hoc maxime voluisse Platonem, ut poesis ne adversaretur legislationi morali, quam vocant. Eadem placita Plato defendit etiam Legg. II. p. 658. E sqq., quo loco in civitate bene morata quilibet fingendi licentiam coercendam arbitratur, id quod etiam in Aegypto ita fieri narrat, ubi poetis, musicis, pictoribus, aliis, leges certae scriptae sint, quas violare nefas habeatur. Quae verba haud scio an satis clare doceant Platoni etiam in Politia Aegyptiorum instituta ob oculos esse versata.

quum a prima aetate insignibus ingenii atque animi bonis excelluerint, tum facti adolescentes atque viri virtute sua alios multum superaverint. Quemadmodum vero a singulis hominibus animi virtus ita demum comparatur, si ratio universam ipsorum vitam ad summi boni exemplar componit et moderatur; ita etiam civitas sic tantum ad consummatam virtutem ac felicitatem pervenire potest, si qui ei praefecti sunt ad aeternae veritatis cognitionem mentem suam convertunt et in summi boni contemplatione animo versantes illius curam gerunt. Itaque imperantes philosophos esse oportet. Qui quidem a Platone non ii intelliguntur, qui in una disserendi subtilitate occupati sint, aut de omnibus rebus, de quibus quaeri possit, aliquid noverint; sed illi demum vocantur, qui aeternas rerum species intuentes ipsam veritatem cognoverint; qui virtutis pulchritudine perspecta, eam non modo admirentur et ament, sed etiam omnibus viribus consecentur, alant, exerceant; qui quantum veritatis aeternae scientia, tantum etiam usu rerum et experientia valeant, et quum in sua ipsorum vita regenda tum in administranda civitate omnia ad rerum coelestium exemplum componant atque gerant *). — Quemadmodum autem tres isti civium ordines prorsus respondent tribus animi humani partibus, de quibus dictum est antea; ita etiam una eademque virtutis ratio et in singulis hominibus et in universa republica reperitur. Nam huius quoque perfectio quattuor universae virtutis formis ac partibus censetur, sapientia, quae principibus et magistratibus propria est, qui reipublicae consulere ac prospicere debent; fortitudine, quae inest in militum et custodum ordine, quorum est patriae sa-

*) De magistratibus philosophis libr. V. et VII. disputatur. Illustrarunt hoc Platonis paradoxon Morgensternius l. c. p. 202—212. et De Geerius Diatrib. de Polit. Plat. Principiis p. 164—175. Similia philosophus proposuit Legg. XII. p. 984. D sqq., quo loco postquam monuit verae civitati unam virtutem esse propositam, custodes eius censet cognitam habere debere virtutis et pulchritudinis vim et naturam, tam quatenus per se una sit quam quatenus diversas habeat formas. Quamquam in Legibus istam scientiae et cognitionis sublimitatem magis vitae communi attemperavit.

lutem et securitatem ex magistratum sententia defendere; temperantia, quum principum voluntati etiam populi multitudo obtemperat ideoque cuncti cives concordiae vinculis coniuncti vivunt; denique iustitia, quum cives non solum inter ipsos consentiunt, sed etiam singuli eorum ordines munera sua rite obeunt, quo uno etiam ceterae virtutes conservantur atque roborantur *). — Quum vero virtutes prorsus eadem reipublicae atque singulis hominibus communes sint, tum etiam vitia eadem in iis reperiuntur. Quippe hic quoque philosophus contrariorum duxit rationem, ut iusta vita iniustitiae ac depravatae civitatis comparatione fieret illustrior. Disputatur porro hunc in modum. Nullum est, inquit, generum rerumpublicarum, quod non habeat iter ad finitimum quoddam malum praecipuum ac lubricum. Nam ipsa illa optima civitas fatali lege **) aliquando ad timocratiam delabitur, a qua deinceps ad oligarchiam, democratiam ac tyrannidem proclivis est cursus atque transitus. Quibus de rebus haec tenenda sunt. Quemadmodum enim animi virtus ita nascitur, ut ratio et consilium in eo dominentur nullusque locus sit libidinibus, nullus irae atque temeritati, ita vitia oriuntur, quum fracta rationis vi et auctoritate iracundia ac libidines eius imperio potiuntur. Itaque primum dominante iracundia oritur ambitio, quae minore ceteris vitiis intervallo a iustitia distat. Cui animi vitio simillima est timocratia, qualem cernimus in republica Cretensium et Lacedaemoniorum: quae proximum ab optima civitate locum occupat. Prorumpente autem deinde cupiditate alii etiam iique maiores nascuntur animorum morbi. Inter quos ambitioni proximus est morbus avaritiae sive habendi cupiditatis. Et huic quidem inter prava rerumpublicarum genera maxime cognatum est illud, quod oligarchiae nomine appellare solemus. Sed quando cupiditas et libido non in uno habendi atque lucrandi studio subsistit, sed cuilibet indulget turpitudini, maior etiam animi pravitas exoritur. Atque cum animo ita affecto

*) V. libr. IV. p. 427. E — 435. A.

**) V. libr. VIII. p. 543 sqq.

democratia sive imperium populare comparari recte potest. Denique etiam accidere solet, ut una aliqua libido et perturbatio eaque longe vehementissima animum invadat eumque tanquam saeva tyrannide exerceat, ita ut omnes sensus generosiores in eo extinguantur. Qui animi status cognatum habet reipublicae vitium tyrannidem, qua nulla est deformior eius species magisque perfectae civitati contraria. — Et hic quidem veluti orbis est et circuitus commutationum, quae in rebuspublicis evenire solent *). Qui etsi fatali quadam lege constitutus esse videtur, tamen curandum est diligenter, ut optimus ille reipublicae status quam diutissime maneat et conservetur. Quod ut consequamur, nihil est efficacius quam perpetua civium consensus omniumque ordinum firma concordia. Quemadmodum enim in hominum animis ita tantum perfecta virtus oritur, si singulae facultates atque vires inter se consentiunt et communiter agunt, ita etiam civitatem eam, quae optima sit futura, unius hominis instar simplicem atque unam esse oportet **). Et hanc quidem simplicitatem haec fere instituta efficient et conservabunt. Primum videndum est, ne imperii fines ulterius proferantur, quam singularum reipublicae partium cohaesio et convenientia ferre videatur ***). — Deinde singuli civium ordines sua quisque exerceant negotia necesse est, neque se temere rebus alienis immisceant: alioquin orientur simultates, odia, inimicitiae, quibus nulla est gravior reipublicae pestis †). Praeterea omnia a civitate sedulo arcenda sunt, quae bonis moribus nocitura videantur, aut legum et institutorum auctoritatem labefactare possint. Quocirca magnopere cavendum est, ne quid in custodum institutione et gymnasticae atque musicae disciplina innovetur, cuiusmodi mutatione fieri non

*) Explicatur de hoc argumento libr. VIII. p. 543. — IX. p. 580. A.

**) V. libr. IV. p. 422. E. V. p. 462 sq. coll. Legg. V. p. 739. D. IX. p. 875. A.

***) V. libr. IV. in.

†) V. libr. IV. p. 433. A.

potest quin ruina civitatis acceleretur *). Porro res domesticae sic ordinandae sunt et administrandae, ut ne ulla prava cupiditas, quae civium turbet concordiam, in rempublicam invadere queat. Itaque custodes possessionem quum ceterorum honorum tum uxorum et liberorum communem habere oportet, quae ratione maxime efficietur, ut nec privatae utilitatis studium in locum succedat eius curae, quae reipublicae debetur, et civium concordia firmissimis vinculis contineatur. — Et quo magis etiam existat aequalis civium conditio, feminae quoque necesse est eadem, qua viri, utantur educatione, ut, quum aliae ad aliud munus aptae sint, quae ad belli negotia reperiantur idoneae, eae militum, quae vero ad gerendam rempublicam, eae magistratum munere fungantur **). — His igitur similibusque institutis illud efficietur, ut civitas, qualem descripsimus, stabilis fiat atque firma, praeclusis discordiae civilis fontibus, adeoque eam virtutem et consequatur et tueatur, quae in optimo reipublicae statu reperiri debeat. — His vero expositis etiam declaratur, quantum ad beatitatem et felicitatem iustitia civilis antecellat iniustitiae. Nam quemadmodum salus et felicitas singulorum hominum ex ipsorum virtute pendere dicitur, ita etiam universarum civitatum iudicatur non posse esse beata conditio, nisi quae cum virtute coniuncta sit. Sicut igitur is est miserimus, cuius animus misera libidinis et cupiditatis dominatione exercetur, beatissimus vero ille, qui iustitiam virtutemque studiose colit; ita etiam impotens tyranni imperium miseriae longe plenissimum est, ἀριστο-

*) V. libr. IV. p. 424. C. Idem argumentum attigit philosophus Legg. VII. p. 798. B sqq., ubi laudat Aegyptiorum hoc in genere instituta, quae haud scio an in Politia quoque ob oculos habuerit.

***) V. libr. V. in. p. 462. A. Disputarunt de his placitis De Geerius l. c. p. 180 sqq. Astius de Vita et Scriptis Platon. p. 343. et Morgenstern. l. c. p. 224—237. coll. p. 305—314., quo loco subtiliter docuit Platonem ob oculos habuisse mores et instituta Lacedaemoniorum. Ceterum philosophus etiam Legg. VII. p. 805. D *δεῖ παιδείας τε καὶ τῶν ἑλλήνων ὅ τε μάλιστα κοινοῦν τὸ θεῖον γένος ἵμῶν τῷ τῶν ἀφῆρον γένει.*

νομία autem sive optima respublica tanta comoda atque bona civibus affert, quanta maxima hominibus per civilem societatem possunt contingere. Dominatur enim iustitia lege divina perpetuo etiam per totam rerum universitatem, ut iniustitiae etiam post vitam mortalem vices rependi ac persolvi consentaneum sit *). —

En igitur duplicem imaginem a Platone in Politia propositam, alteram hominis, alteram reipublicae vel civitatis, atque simul exquisitam vim iustitiae et iniustitiae. Quid igitur? num horum unum tantum praecipue ac per se seorsum spectandum putabimus, ita ut aut iustitiam et optimum hominem, aut praestantissimam civitatem illud esse arbitremur, in quo quaestionis tanquam cardo vertatur, reliqua omnia non ad rem primariam pertinere, sed quasi ornatus causa adiecta esse putemus? Nimirum nos quidem si quid iudicare possumus, potius ita statuendum est, ut omnia unum quasi corpus conficere putentur, quandoquidem id agitur, ut una tanquam tabula omnis omnino vitae humanae imago vi iustitiae, idea boni moderante, ad summam perfectionis et beatitudinis laudem evectae proponatur, demonstrato simul vitiosae vitae damno et infelicitate. Quod quidem imprimis ex ea, quae inter hominem et civitatem intercedit coniunctione ac necessitudine clarissime intellectum iri speramus, dummodo ea accuratius fuerit considerata. Quocirca hoc loco non alienum erit de eadem paullo diligentius exponere, si forte ita fieri possit, ut nostra de Politiae argumento sententia inde certius confirmetur. Est enim philosophus omnino ab ea profectus sententia, ut hominis perfectionem non una privata cuiusque vita terminari iudicaverit, ad quam certe etiam civilis societatis humanitatem requiri sibi persuasisset; civitatem autem quasi effigiem quandam ipsius hominis esse debere censuerit, in qua virtus humana tanto clarius refulgeret, quanto ipsa esset uno homine maior atque amplior. Itaque finxit utique hominem et civitatem longe inter se simillimum: quod quo modo perfecit, etsi iam ex

*) V. libr. IX. p. 576. D. usque ad finem.

superioribus erit perspicuum, tamen hoc loco etiam clarius ostendisse iuvabit.

Censuit igitur Plato primum quidem fontem et originem optimae civitatis plane eundem esse quem optimi hominis. Etenim nitor secundum ipsius sententiam utriusque laus atque praestantia omnino triplici animi facultate, quam postquam a Pythagoreis cognoverat, primum in Phaedro dialogo p. 237. D. sqq. 253. C. sqq. al. grandi et magnifica oratione illustravit, postea etiam in Timaeo ad rem suam adhibuit, ut ex hac ipsa re facile appareat, quaenam Phaedro cum Republica intercedat coniunctio ac necessitudo. Quemadmodum enim philosophus tres distinxit animi humani partes, mentem, iracundiam, cupiditatem, ita totidem in civitate voluit esse civium genera, regale, militare, populare. Et sicuti hominis optime morati praestantiam absolvi voluit quattuor virtutibus principalibus, quarum tres orirentur ex tribus animi facultatibus, sapientia ex mente et ratione, fortitudo ex iracundia, temperantia ex cupiditatum moderatione, una originem duceret ex vi conciliatrice, quam in toto homine moderando atque regendo haberet; ita etiam civitatis laudem in eo contineri iudicavit, ut singuli civium ordines suas sibi ac proprias virtutes tuerentur, principes sapientiam, milites vel custodes fortitudinem, opifices denique atque rustici temperantiam, quibus omnibus tanquam consummatio quaedam accedit iustitia, cuius vi tam ordinum quam virtutum quasi quidam concentus efficitur, sine quo nec civitas firma ac stabilis esse potest. Itaque facile intelligitur fontem tam humanae quam civilis perfectionis utique prorsus unum eundemque esse; in quo sanequam videtur admirabile, quod Plato indagavit et constituit tres civium ordines, qui fere iidem sunt, quos posteriorum saeculorum viri civiles et politici discernere consueverunt, ordinem doctentium, ordinem militantium et ordinem nutrientium (*Lehr-, Wehr- und Nährstand*); quanquam philosophus rem non ex usu vitae, sed ex sapientiae reconditoris penetrabilibus repetitam accuratius quam ceteri ad philosophiae subtilitatem exegit. Verum satis de his.

Quemadmodum vero optimi hominis et optimae civitatis caussa et origo ex eodem plane repetitur

fonte, ita etiam principium effectiois, quod vulgo reale dicere consueverunt, utrique omnino commune est. Continetur enim illud iustitia, quae sicuti vulgo, ita etiam a Platone pro virtute vere civili habetur. At nimirum informata eius notio a philosopho est multo aliter quam plerumque fieri consueverat. Cernitur enim iustitia secundum eum non in externo vivendi more legibus humanis consentaneo, quo ita fit, ut neminem nec hominem nec deum laedamus, sed suum cuique tribuamus, qualem iustitiam fere Cephalus atque Polemarchus in principio Politiae intelligunt, notione ipsius ex uno vitae communis usu deprompta; sed potius eam habet vim, ut unaquaeque vel hominis vel civitatis pars suo fungatur tanquam munere et officio eoque ipso propria sibi virtute potiat. Quo ipso in homine virium suarum, in civitate autem omnium ordinum atque civium is efficitur concentus, ut utriusque virtus ac felicitas inde maxima oriatur. Oportet enim civitatem, siquidem perfecta atque stabilis sit futura, unius hominis instar esse unam, simplicem, denique omni ex parte sibi consentientem, sicuti quum alibi tum imprimis Libr. IV. p. 421. C. — 422. E. p. 424. A. VII. p. 519. B. docetur. Quo uno demum omnis eius perfectio absolvitur. Quanquam vis et efficacitas iustitiae ita tantum emergit, si ipsa rationis ac sapientiae imperio ac moderamine utitur. Nam quemadmodum mens ac sapientia uniuscuiusque hominis debet esse dux atque magistra, siquidem ad quam maximam naturae suae perfectionem sit perventurus; ita eadem etiam civitatis communitati praefecta sit necesse est, quae sine imperio sapientium nunquam futurum est ut beata existat. Quocirca falsi sunt profecto iudicio suo, qui Platonem putaverunt in Politia deseruisse eam rationem, qua sapientiam statuit omnis virtutis tanquam matrem quandam ac procreatricem esse, ut in hac una maxime omnem illius laudem positam iudicaverit. Est enim iustitia eatenus quidem virtus tanquam principalis, quatenus plenum tam animi virium quam reipublicae partium concentum efficit atque summam et homini et reipublicae affert perfectionem; neque tamen ipsius virtutis parens ac magistra habenda est, quae est potius ratio ac sapientia. Quapropter non uno

loco una cum iustitia etiam sapientia tanquam beatitudinis ac felicitatis effectrix memoratur, ut Libr. IX. p. 591. B: *σοφροσύνην τε καὶ δικαιοσύνην μετὰ φρονήσεως ποιμένην*. Libr. X. p. 621. C: *καὶ δικαιοσύνην μετὰ φρονήσεως παντὶ τρόπῳ ἐπιτηδεύομεν*, quibus locis quod non *σοφία*, sed *φρόνησις* laudatur, id cur ita fiat, ex iis perspicietur, opinor, quae de utriusque nominis usu ad Phaedon. p. 65. A. ed. 3. commentati sumus. Atque eandem ob causam philosophus nec quidquam censuit ad salutem atque beatitudinem et hominis et civitatis esse gravius aut salutarius, quam ut artium et doctrinarum ope mens atque ratio ad veri, boni et honesti intelligentiam quam diligentissime instituantur atque excolatur. In quo illud non debet esse offensionem, quod in civitate sua unos tantum custodes, ex quibus magistratus deliguntur, educari atque artibus erudiri voluit, opifices et agricolas publica educatione indignos habuit. Nam istos quidem, sicuti in uno homine cupiditates, coercendos potius et in officio suo continendos indicavit, atque ita demum publicae educationis beneficio mactandos censuit, si praeter ceteros ingenii bonitate excelleret, ut ab ipsa natura ad maiora et altiora destinati esse viderentur. Ceterum in hac virtutis doctrina illud quoque dignum est animadversione, de quo data hac opportunitate aliquid admonuisse iuvabit, quod Plato Pythagoricum virtutum quaternionem, postea primum duce Aristotele Ethic. Nicom. X. 8. Polit. VII. 1. etiam Peripateticis, ac deinde Stoicis, Epicuro, Philoni Iudaeo — qui eum in Allegor. Legis Libr. I. cum quattuor fontibus Paradisi comparat — Iosepho — De imperio rationis — itemque Christianis, ut Augustino, De Civitat. Dei XIX. 20. Ambrosio, qui primus cardinales virtutes dixisse perhibetur Libr. V. in Lucam, aliis multis, imprimis Scholasticis ac recentioribus probatum, omnia quinta virtute primaria, pietate, quam ipsum Prolegg. ad Protagor. p. 32 sqq. ed. 2. ut Socraticam statuisse ostendimus, acutissime ad primarias animi facultates retulit eoque ipso doctrinae celeberrimae tanquam fundamentum subiecit ex ipsius hominis natura repetitum. In quo quod iustitiam voluit esse omnis virtutis perfectionem, videtur hoc quoque Pythagoricum quiddam referre

Polus quidem certe Pythagoreus apud Stobaeum Serm. IX. 54. = p. 213 sq. Vol. I. ed. Gaisf. Lips. *δοκεῖ μοι τῶν ἀνδρῶν τὰν δικαιοσύνην ματέρα τε καὶ τιτανὴν τῶν ἄλλων ἀρετῶν προσειπέν· ἄτεο γὰρ ταύτας οὔτε σώφρονα οὔτε ἀνδρείον οὔτε φρόνημον οἶδόν τε ἡμεν· ἁρμονία γάρ ἐστι καὶ εἰρήνη τῆς ὅλης ψυχῆς μετ' εὐνοῦθρίας κ. τ. λ.* Atque Hierocles quoque in Aur. Carm. p. 66. iustitiam vocat *τελειοτάτην πάσων ἀρετῶν καὶ περιεχτικὴν τῶν ἄλλων ὡς οἰκειῶν μερῶν **. Quanquam ne vulgi quidem opinio huic rationi adversata est. Audias enim Aristotelem Ethic. Nicom. V. cap. 1. §. 15: *αὕτη μὲν οὖν ἡ δικαιοσύνη (qualem antea descripsit) ἀρετὴ μὲν ἐστὶ τελεία, ἀλλ' οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ πρὸς ἕτερον (ut foras progreditur)· καὶ διὰ τοῦτο πολλὰκις κρατίστη τῶν ἀρετῶν εἶναι δοκεῖ ἡ δικαιοσύνη· καὶ οὐθ' ἔσπερος οὐθ' ἐφῶς οὕτω θαυμαστός· καὶ παροιμιάζομενοί φασιν· „Ἐν δὲ δικαιοσύνη σὺλ- λήβδην πᾶσ' ἀρετῆ ἐστίν·“* qui versus legitur Theogn. 147. et proverbio celebratus fuit teste etiam Michaele Ephesio.

Verum satis haec de iustitia eiusque cum sapientia coniunctione ac necessitudine. Pergimus ad tertium quiddam, unde cognatio optimi hominis et optimae civitatis clarius intelligatur. Utraque enim indicatur etiam idem habere principium cognitionis, quod fere ideale appellatur. Nam culmen et fastigium, ad quod tam homo quam civitas eluctari debet, iudice philosopho nihil est aliud nisi idea boni, sive species summae perfectionis in alto collocata, ad quam studia atque consilia omnia denique dirigi fas est. v. Libr. VI. p. 505 D. sqq. VII. p. 532. B. sqq. Hanc igitur sicuti homo in vita sua moderanda perpetuo intueri debet, ita etiam ii, qui rationis instar civitati praefecti sunt, in condenda, regenda, gubernanda republica usque contemplari iubentur, quo ad perfectionis quam maximae laudem perveniatur, atque civitas terrestris ad divinae vitae similitudinem propius adducatur; de qua

*) Pythagoram omnium primum de virtutibus disputasse constat. v. Aristot. Magn. Moral. II. 85. b. Metaph. XIII. 3. Ab Iamblichio Vit. Pyth. I. p. 174. ed. Kiessl. etiam *εὐφρατῆς τῆς πολιτικῆς ὅλης πολιτείας* nominatur.

re v. Libr. VI. p. 500 D. p. 504. D. p. 505. A. sqq. VII. p. 517. C. 540. A. sqq. X. p. 613 A. quo loco inter alia haec dicuntur: *ὅτι δεῖ ταύτην ἰδεῖν τὸν μέλλοντα ἐμψρόνως πράξειν ἢ ἰδίᾳ ἢ δημοσίᾳ.* conf. VII. p. 540. A. Quamquam enim boni idea per se tanta est magnificentia et celsitate, ut mens humana eam vix ac ne vix quidem capere possit, ideoque diuturna ac perpetua opus sit meditatione, si quis eam mente sua divinare aut assequi velit, v. Libr. VI. p. 507. 508. coll. VII. p. 534. C. tamen ea sese in hominum vita atque in rerum natura tanquam signis quibusdam atque argumentis spectandam et cognoscendam praebet. Quae qualia sint, in Philebo p. 64. A. — 65. A. exponitur, ubi eam docetur imprimis in his tribus rebus elucere: in τῷ μετρίῳ καὶ ἑυμέτρῳ φύσει, in pulchritudine, denique in veritate, de quo philosophi placito disseruimus Prolegg. ad Phileb. p. 66. sqq. Neque dubium videtur, quin Plato eam iudicaverit similiter etiam in civitate expressam cerni oportere, quanquam in Politia ea de re non exposuit, hoc uno acquiescens, quod magistratus suos fecit sapientes in boni absoluti cognoscendi et in ipsa vita propagandi studio quam diligentissime occupatos. Nimirum hic omnino philosophis magistratibus suis id muneris attribuit, ut, divinarum rerum imbuti cognitione, vitam humanam ad iusti, pulcri, boni et honesti in se spectati similitudinem, quantum per rerum humanarum rationes fieri possit, ornare et componere studeant. v. Libr. VI. p. 500. D. 501. C. D. al. Sed haec quoque breviter significasse satis erit.

Progredimur tandem ad quartum illud, in quo maxima civitatis atque hominis a Platone descripti similitudo cernitur. Propositus enim utriusque virtuti etiam idem est felicitatis atque beatitudinis fructus. Etenim Platone iudice primum quidem iustitiae ac virtuti vel per se spectatae sua dignitas, suus honos, suum praemium constat. Prave enim iudicant, qui iniustitiam dicitant maximis emolumentis atque commodis frui, virtutem iisdem carere, sicuti facit Thrasymachus et qui eius sententiam exornant Glauco et Adimantus II. p. 358. B. — 368. al. Nam qui sapientiam et iustitiam colunt, ii vel in maximis malis beati esse censendi sunt, quum

virtus animo pacem ac tranquillitatem afferat, quae nulla fortunae iniquitate eripi potest, (v. Libr. II. p. 368 — IV. Libr. VIII. et IX.) et supremum homini bonum ducenda sit. v. Lib. X. p. 612. A. B. p. 613. E. p. 614. A. coll. IX. p. 588 A. al. Sed praeterea iustitiae nec externa desunt praemia et ornamenta, qualia iniustitiae, licet iisdem gloriatur, tamen minime solent obtingere. Iusti enim homines deorum ornantur gratia et favore, sustentantur eorum auxilio, et in altera vita post mortem futura virtutis suae praemia perpetuo duratura accipient. Dominatur enim per totam rerum universitatem divina iustitia. Quae omnia de iniustis ac tyrannis aliter sese habent, qui re vera mortali, tum tempore olim post mortem futuro. v. Libr. IX. p. 575. D. sqq. 591. E. X. p. 610. D. 608. C. 612. E. 613. A. sqq. Haec igitur de iustitiae ac virtutis praemiis deque iniustitiae et improbitatis poenis vel naturalibus vel lege divina constitutis. Quae quidem omnia licet primo aspectu ita disputata sint, ut in homines singulos, non in universas civitates convenire videantur, tamen re accuratius considerata de his quoque ita iudicata esse unusquisque largietur. Nam civitas quum ex singulis civibus sit composita, quae de iustitia unius hominis disseruntur, sponte intelligitur, etiam ad illos ideoque ad ipsam quoque civitatem pertinere. Neque vero nulla ratio habita est eorum, qui reipublicae gerunt gubernacula, et ex quorum virtute vel improbitate universae reipublicae salus maxime suspenditur. Quocirca etiam pravorum imperiorum imprimisque tyrannorum pravitatis eiusque felicitatis vel miseriae et infelicitatis diligentissima exhibetur descriptio, quam certe omnes fatebuntur ita esse compositam, ut in ea civitatis status atque res publicae diligentissime respiciantur. Accedit ad haec, quod, quae extremo libro decimo grandi mytho proposito de fortuna cuique post mortem destinata explicantur, ea ita sunt comparata, ut divinam iustitiam per totam rerum universitatem dominari imprimisque etiam potentibus tyrannis gravissimas poenas post mortem imminere diserta atque gravi oratione doceatur. Itaque sponte apparere arbitramur, etiam ea, quae de virtutis ac felicitatis rationibus in

Republica disputata sunt, omnino ita accipienda esse, ut simul ad civitatem referenda sint; quanquam hac quidem in parte disputationis res ipsa utique sita tulit ut, civium ac principum reipublicae potius quam universae civitatis ratio habenda esset.

Iam vero his ita expositis planum fecisse nobis videmur, eorum, quae de optimo homine et de optima civitate atque variis utriusque rationibus exposita sunt, tantam esse convenientiam tantamque coniunctionem, ut sine ulla dubitatione pari dignatione impertienda sint, praesertim quum etiam pari diligentia ac subtilitatis studio sint tractata atque admirabili disputationis artificio ita coniuncta, ut dum de natura hominis disputatur, eadem opera etiam civitatis rationes declarentur, ac vicissim dum de republica disseritur, ipsius hominis grandior quaedam species et imago ob oculos ponatur, unde illius indoles atque virtus clarius cognoscatur. Cum his omnibus vero quod coniuncta est disputatio de vi et natura virtutis maximeque iustitiae atque arctissime etiam connexa quaestio de defectione ab optima vita eiusque indignitate atque poena, faciunt certe omnia plurimum ad confirmandam eam sententiam, quam supra de Politiae summa et ultimo fine prodidimus. Proposuit enim philosophus omnino universae vitae humanae, iustitia vel consummata virtute secundum naturam ad virtutem indolem suam ad quam maximam perfectionis laudem evectae et ad boni ideam gubernatae speciem et imaginem eiusque vim ac praesentiam ita declaravit, ut simul ostenderit vitam humanam tanto peiorem ac miserioiorem existere solere, quanto magis a iustitia, ex summi boni idea oriunda, defecerit. Qua quidem ratione simul etiam philosophiam veram esse artem civilem demonstravit. Enimvero boni ideam omnem hominum vitam tam privatam cuiusque quam publicam penetrare oportere, ipse non obscure significavit Libr. VI. p. 500. D., ubi quales esse deceat civitatis rectores, eleganter disputat. Ibi enim verbis clarissimis haec scripsit: *Θεῖον δὲ καὶ κοσμίον ὃ γὰρ φιλόσοφος ὁμιλῶν κόσμιός τε καὶ θεῖος εἰς τὸ δυνατόν ἀνθρώπῳ γίγνεται. — ἂν οὖν τις αὐτῷ ἀνάγκη γένηται ἢ ἐκτὶ ὁρᾶ* (ideas

boni, pulcri, honesti) *μελετῆσαι εἰς ἀνθρώπων ἡθῆν καὶ ἰδίαν καὶ δημοσίαν τιθέναι καὶ μὴ μόνον ἑαυτὸν πλάττειν, ἀρὰ κακὸν δημιουργὸν αὐτὸν οἶμαι γενήσεσθαι σωφροσύνης τε καὶ δικαιοσύνης καὶ συμπαθείας τῆς δημοτικῆς ἀρετῆς*; Etenim bonum ipsum et per se spectatum omnem omnino perire debere censet vitae humanae universitatem, ideoque tam in singulis hominibus quam in societatis civilis communitate esse conspicuum. Quod ipsum quomodo fieri possit, in libris, qui sunt *Πολιτείας* nomine inscripti, docere conatus est *).

*) Itaque minus probabilis eorum sententia est, qui praeunte Cicerone Platonem censuerunt in hoc opere quum mores optimos tum optimum reipublicae statum exquisivisse, ut Schneider. Praefat. ad Plat. Civ. T. I. p. XV. et Gernhard. Act. Societat. Graec. ed. Westerm. Vol. I. Fasc. II. ann. 1836. 8. p. 211 — 228. Quae sententia etsi multum veri habet, tamen non recludit interiori philosophi mentem nec universi operis artem et compositionem satis patefacit, praesertim quum ita non unum sed duo argumenta tractari videantur. Propius ad nostram sententiam accessit nuper Steinhartus in opere: *Platons sämtliche Werke übersetzt von Hier. Müller mit Einleit. von C. Steinhart Vol. V. a. 1855. p. 332 sq.* ubi posteaquam prolixè de operis argumento acquisivit, denique haec exposuit: *Gewiss wird der reiche Inhalt des Dialogs von Ast (Plat. Leben und Schriften S. 341.) nach Gebühr gewürdigt, wenn er in ihm die Tendenz findet, die Gesamtheit des menschlichen Lebens von der ersten Erziehung und Bildung an bis zur höchsten Wirksamkeit im Staate zu umfassen, und wir würden diese Bestimmung allen andern vorziehen, wäre sie nicht zu weit und locker, und wäre es blos darauf abgesehen, in einigen Worten eben nur jenen Inhalt auszudrücken. Aber der von uns gesuchte Grundgedanke (des Werkes) der nicht blos ein künstlerischer sein darf, sondern auch ein philosophischer sein muss, ist in dieser Bestimmung nicht enthalten. Wir können denselben nur in jener höchsten aller Ideen finden, die der Mittelpunkt aller dialectischen und ethischen Erörterungen des Dialogs ist, in der Idee des höchsten Guten, des Prinzips aller Wahrheit und Tugend, ja alles Seins. Diese Idee ist gleichsam die Sonne des ganzen Werkes, die, im Anfange noch verborgen, doch schon belebend und erwärmend auf alle seine Theile wirkt, bis sie endlich, etwa in der Mitte, wo die Untersuchung ihren Höhepunkt erreicht,*

His vero ita expositis proxime sequitur, ut de tribus adhuc rebus dicendum sit, quarum explicatio ad intelligendam Platonis sententiam et rationem non erit inutilis. Etenim primum quidem quaerendum videtur, qui fieri potuerit, ut Plato civitatem prorsus ad similitudinem hominis effingeret, quae ratio nobis quidem aliter de rebus civilibus sentire consuefactis non potest non permira atque plane insolens accidere. Deinde causas investigasse iuvabit, cur philosophus non universi generis societatem, sed potius civitatem optime institutam, informaverit ac descripserit, quum tamen illud, primo saltem adpectu, scribendi consilio, quod sequutus est, convenientius futurum fuisse videatur. Denique etiam rationes eius, quam condidit, reipublicae propius considerandae erunt, quandoquidem eae ab ipsa vitae veritate iudicatae sunt adeo abhorrerere, ut respublica Platonis vulgo potius pro inani mentis somniantis commento quam pro verae civitatis exemplo haberi soleat. Quibus omnibus expositis aliquando revertemur ad illud, quod supra iudicavimus philosopho item fuisse tanquam secundarium quiddam propositum, quum eum dicebamus simul id spectavisse, ut philosophiam ex vitae priva-

siegreich hervorbricht, über alle Gebiete des Menschenlebens ein eben so helles als reines Licht verbreitet und seine dunkelsten Räthsel löst. Da nun aber dieselbe Idee auch zwei andern platonischen Dialogen zu Grunde liegt, dem *Philebus* und *Timäus*, die eben durch sie mit dem Büchern vom Staate in der genauesten Verbindung stehen, so bleibt noch zu bestimmen, welche ihrer verschiedenen Seiten und Offenbarungen in unserem Gespräche am meisten, hervortritt. Gewiss ist dies keine andere als die *Idee einer allgemeinen, Himmel und Erde, das Diesseits und Jenseits verbindenden, sittlichen Weltordnung, die einerseits in sich schliesst, dass das sittliche Leben sich zu einem, das ganze Menschenleben beherrschenden Organismus ausbilde, andererseits die Wiederherstellung der so oft gestörten Uebereinstimmung des sittlichen oder unsittlichen Thuns der Einzelnen mit ihrem Schicksale verlangt.* Haec igitur Steinhartus; quae quatenus a nostris discrepent — dicere autem non parum — nolumus nunc peculiari opera exponere, quum res ex iis, quae supra disputavimus, sponte intelligatur.

tae angustiis in campum patientiorem vitae civilis educeret veramque artem civilem atque communi societati saluberrimam esse evinceret.

Itaque primum quidem ubi quaerimus, quibusnam rationibus adductus Plato civitatem finxerit ipsi homini quam simillimam, possunt eius rei duae potissimum causae afferri, quarum altera in Graecorum sapientium de civitate opinionibus, altera in ipsius argumenti ad tractandum delecti natura et indole posita est. De illa optime exposuit Cl. de Geerius Princip. Politic. Platon. p. 125 sq. his usus verbis: Graeci philosophi, inquit vir doctissimus, inprimis Plato, tam longe aberant, ut civitatem existimarent tanquam machinam quandam esse, quae extrinsecus acciperet motus causam, ut homini eam compararent, se ipsum moventi, libere agenti, viventi. Et pro incredibili illa, qua valebant, sensuum efficacia, quidquid in civitate reperirent vel ordinis vel conturbationis, vel felicitatis vel miseriae, hoc omne in se ipsis, in suo ipsi animo ut praesens sentiebant. Prouti in civitate varias animadvertentibus partes, alias meliores, alias peiores, cunctas autem agentes et veluti spirantes, ac saepe sibi invicem repugnantes, subinde etiam mutuo conciliatas et consentientes; ita easdem partes, eandem partium varietatem, motum, agitationem, universam omnino rempublicam in se ipsis reperiebant. Igitur quando de reipublicae salute provehenda cogitabant, non externam eius rationem attendebant, sed internam: se ipsi animumque suum respiciebant: et quam rationem ad animum emendandum beatumque reddendum idoneam censebant, eandem ad civitatis felicitatem usurpandam arbitrabantur. Et quandoquidem homo morali disciplina ad virtutem felicitatemque adduci debet, ita eandem hanc disciplinam totius habebant politicae fundamentum. Itaque Plato, postquam veritatis virtutisque causam contra sophistas vindicaverat, viamque significaverat, qua homo ad summam virtutem provehendus esset; per eandem deinceps viam civitatem voluit ad summam felicitatem educi. Hominem continuo cum civitate et civitatem cum homine comparavit, utriusque esse ratus eandem indolem

eandemque virtutis felicitatisque rationem *). Haec igitur acute et eleganter De Geerius. Quibus illud unum addidisse iuvabit, similia de Lycurgo prodere Plutarchum Vit. Lycurg. Cap. 31: *ἀλλ' ὡσπερ ἐνὸς ἀνδρός βίῳ καὶ πόλεως ὅλης νομίζων εὐδαιμονίαν ἀπ' ἀρετῆς ἐγγίγνεσθαι καὶ ὁμοιοῦσας τῆς πρὸς αὐτὴν κ. τ. λ.* Sed ad haec alia etiam rei causa accedit, ducta illa ex ipsius argumenti natura. Plato enim quum universae vitae humanae optimum statum et conditionem describere constituisset, uni homini vidit civitatem esse proxime finitimam et quasi conterminam. Quocirca duas tanquam ditiones humanae vitae secrevit, alteram quidem parvam et ipso homine contentam, alteram magnam atque amplam, quae complecteretur universam societatem civilem. Iam vero hanc quoniam nihil aliud esse censuit nisi quandam illius amplificationem et quasi continuationem, hominem tanquam e semet ipso eduxit, atque ethicis principiis ad civilem doctrinam translatis eam condidit civitatem quae plane hominis naturam referret. Id quod eo magis ita facere potuit, quod civitatum formas et conditiones sibi persuaserat ex hominum moribus atque ingeniis oriri. De quo v. Libr. II. in Libr. IV. c. 11. p. 435 E. et VIII. p. 544. D. E. *ἢ οἴει ἐκ δυνόος ποθεῖν ἢ ἐκ πέτρας τὰς πολιτείας γίγνεσθαι, ἀλλ' οὐχὶ ἐκ τῶν ἡθῶν τῶν ἐν πόλεσιν.* Quippe sicuti homo Platoni non est corpus humanum, quod cernimus oculis, auribus, manibus, pedibus, articulis, membris instructum, sed id, quod hoc animal agitat, quod sentit, cupit, cogitat, denique mente et intelligentia viget; ita eidem civitas non est hominum multitudo in una urbe vel terra communiter viventium, sed sensus, sed spiritus, sed mores et ingenia, sed mens et ratio, quibus illi tanquam animantur, et unius hominis instar vivunt ac vigent. Itaque philosophus in condenda civitate morales hominum vires maxime respexit iisque ordines civitatis convenienter constituit, ut quae in singulis hominibus inessent vires et facultates, eae in civitate tanquam in unum coniunctae ut totum quiddam evalescerent.

*) Conf. cum his ea, quae eleganter disseruit Köppen in libro: Politik nach Platonischen Grundsätzen. p. 12.

In quo ut iudicio suo falsus sit, siquidem singulorum civium vires etiam in civitatis ordinibus singulatim eminere solere constat, tamen quid senserit ex eo intelligi licet, quod in plerisque civitatibus hodiernis triplicem ordinem docentium, militantium, nutriendium tanquam ultro et ipsa natura duce existitisse compertum habemus.

Iam vero hic aliquis non temere quaesiverit, cur tandem philosophus isto pacto in describendo optimae civitatis statu substiterit, neque ulterius progressus eam descripserit societatem, quae totum genus humanum ambitu suo complecteretur. Id enim videri sane potest capto ab ipso scribendi consilio longe accommodatius futurum fuisse. Ad quae sane in promptu habemus, quae iure responderi posse videantur. Etenim primum quidem meminisse debemus Platonem, sicuti ipse Graecus fuit, ita etiam Graecis scripsisse, non cunctis orbis terrarum nationibus. Vidit enim de iustitia atque virtute pariter atque de rebus civilibus inter populares et aequales suos tam perversas opiniones grassari coepisse atque Graecarum civitatum depravationem eam ingruisse, ut animorum medicina opus esset. Quocirca sibi facile persuasit aliam viam ingrediendam esse. Destinavit igitur optimae civitatis, quam condidit, exemplar popularibus suis, si forte inde condiscerent, quid philosophia ad civitatum salutem ac felicitatem valeret. Deinde Graeci veteres, quantumvis multum philosophando profecerint, tamen speciem et formam societatis alicuius humani generis communis, qualis fere est Christiana regni divini notio, non videntur unquam animis suis suscepisse. Certe nusquam nos in scriptis eorum simile quiddam reperire meminimus, neque huc revocari illud potest, quod Socratem memoriae proditum est, quum esset interrogatus, cuiatem se esse diceret, respondisse, mundanum, quia se totius mundi incolam et civem sit arbitratus *). Quid igitur mirum est, quod nec Platonis animum cogitatio de communi aliqua totius generis humani societate subiit? Denique etiam causa satis idonea afferri potest, cur Platonem contendere liceat

*) Cic. Tuscul. V. 108.

per ipsam rei naturam ne potuisse quidem ultra civitatis terminos atque limites procedere. Censuit enim philosophus, sicuti vidimus, civitatem esse grandio-rem quandam atque ampliorem ipsius hominis speciem et effigiem, quae naturae humanae plane esset consimilis iisdemque atque illa virtutibus haberetur insignis, quamvis esset diversa magnitudine. Quod quum ita statuerit, nulla profecto conditione ipsi licuit iuxta hominem universi generis humani societatem utcumque informatam collocare. Est enim haec talis communitio natura sua plane immensa caretque certa ac definita lege communi, qua perpetuo consistat (sic ermangelt eines bestimmten Organismus). Quis est igitur quin sponte largiatur, talem societatis speciem nullo pacto potuisse homini certis viribus ac virtutibus ornato assimilari vel aequiparari? Nimirum potuit id sane tanto minus ita fieri, quoniam philosophus in condenda republica sua etiam vitae, qualis revera est vel fuit, rationes atque conditiones diligenter respiciendas esse arbitratus est.

Atque hic quidem videmur iam audire etiam voces eorum, qui de ipsa civitate a Platone informatam ac descriptam moveant controversiam. Dicunt enim eam ab ipsius vitae more et consuetudine adeo esse remotam et abhorrentem, ut non iniuria videatur pro mero aegri capitis somnio habita esse, quandoquidem omni veritatis specie destituta sit. Licet igitur non inviti concedant philosophum eam prudenti consilio cum perfecti hominis imagine consociavisse, tamen ipsam negant in exemplum civilis societatis ad maiorem quandam virtutis laudem eductae recte potuisse proponi. De qua quidem sententia quid existimandum sit, eo magis exponatur necesse est, quod, si ista vere dicerentur, iudicium de Politiae opere antea expromptum admodum dubium et incertum fieret. Videtur autem de hac re ita demum recte iudicatum iri, si bene memores eius consilii fuerimus, quod Plato ipse in scribendo sequutus est, neque rationem ac doctrinam philosophi aut ex uno vitae communis usu et rerum experientia aut ex alienorum decretorum rationibus iudicare sustineamus. Hoc enim ubi ita fecerimus, fieri sane non poterit, quin quae docuit philosophus, ea cum plurimis continuo pro miris,

absurdis, ineptis habeamus, utpote non ex ipsius mente intellecta ac diiudicata. Longe aliter autem eveniet, ubi ipsius mentem accuratius cognitam ac perspectam habeamus. Quocirca primum quidem universe quaesivisse iuvabit, quamnam necessitudinem et rationem philosophus tali civitati, qualem in Politia finxit, cum iis civitatibus, quae revera reperirentur, intercedere voluerit. Quibus expositis deinde docebimus, ipsam illam civitatis speciem necessitate quadam effecisse, ut Plato ea sanciret et publice constitueret, quae in Politia plerumque mira atque insolentia visa sunt. Tum vero etiam paucis demonstrabimus in illis sancendis philosophum nec prorsus a vitae usu abhorruisse, sed verarum civitatum instituta ad decretorum suorum normam accommodata reipublicae suae adhibuisse. Denique ipsum etiam probabimus ita sensitisse, ut civitatem, qualis a se condita esset, quamvis ab usu vulgari abhorrentem, tamen et popularibus suis utilem esse et revera aliquando fundari posse sibi penitus persuaserit. Quibus omnibus explanatis futurum esse speramus, ut, quam supra explicavimus de operis Platonici rationibus sententiam, eam legentes etiam aliquanto lubentius amplectantur.

Itaque primum quidem ubi quaerimus, quemnam locum philosophus civitati suae habita vulgarium civitatum ratione assignandum putaverit, satis certo de rationibus consiliorum et iudiciorum ipsius eo nomine constare arbitramur. Etenim quum locus de disciplina civili triplici modo posset pertractari, ut vel perfectae civitatis exemplar proponeretur, quale nusquam terrarum reperiretur, vel ea conderetur respublica, quae vitae usui attemperata quam proxime tamen ad huius exemplaris accederet praestantiam, vel denique animo ad eas, quae essent, civitates adiecto doceretur, quomodo singulae quae essent respublicae emendari et ad aliquam cum perfecta civitate similitudinem adduci possent; Plato ante omnia optimae civitatis exemplar proponendum iudicavit, unde facilius cognosceretur, quid de praestantissimae civitatis specie et forma iudicari oporteret. Quod quidem consilium suum ipse declaravit locis perquam memorabilibus Legg. IX. p. 859. C. p. 876. A — E. imprimisque Legg. V. p. 739. A. — E. unde intelli-

tur, quasnam ob causas Politiae Legum opus subiungere apud animum constituerit. Eandem consiliorum rationem designavit etiam Aristoteles Polit. IV. 6., qui distinguit *πολιτείαν τὴν ἀρίστην, οὕσαν μάλιστα κατ' εὐχὴν*, hoc est perfectae civitatis speciem et imaginem mente et animo informatam; *τὴν ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἀρίστην*, hoc est optimam pro rerum conditionibus, ita ut locorum, temporum, populorum, al. ducenda sit ratio, qualem Plato in Legum libris descripsit; et *τὴν ἐξ ὑποθέσεως πολιτείαν*, rempublicam, qualis oritur, si quis civitatem aliquam, quales vulgo sunt, emendare et in melius mutare aut certius stabilire et confirmare velit, ut ipse Aristoteles interpretatur. Itaque Plato in Politia perfectam effingere studuit rempublicam, qualis in his terris nusquam reperiretur, ut ipse indicavit Libr. V. p. 473 A. IX. p. 592. A. B. al. Quae quidem quoniam propter rectorum sapientiam et vero etiam mores civium legibus extrinsecus latis non visa est indigere, philosophus in Politia eiusmodi leges, quales in Legum opere reperiuntur, nequaquam scribendas aut promulgandas censuit, v. Libr. IV. p. 425. E. et 427. A.; in Legibus contra tulit, ut in quibus ratio haberetur externae fortunae et conditionis, sub qua civitas condenda sit, sicuti dudum pervidit Apuleius De habitud. doct. Plat. II. p. 27. ed. Elm. conf. Boeckh. in Plat. Min. et Legg. p. 165. sqq. Ex quo planissime cognoscitur, quanam inter Politiam atque Leges coniunctio et necessitudo intercedat. Verum istud quidem nunc mittimus. Revertimur potius ad superiora. Effinxit igitur Plato in Politia civitatem animo et mente designatam neque in his terris usquam exstantem. In quo fortasse aemulatus est Pythagoreos quosdam, de quibus narrat Aristotel. De Rep. II. 8. Protagoram sophistam quod ipsi ducem extitisse Diog. Laert. III. §. 37. teste Aristoxeno et §. 57. teste Phavorino tradit, ubi totam Rempublicam ex Protagorae Antilogiis fluxisse memoriae proditum esse ait; id profecto minime est credibile, siquidem duo libri *Ἀντιλογίων* Protagorae, sicut Aristoteles apud Ciceron. Brut. c. 12. testatur, in alio argumento versati sunt. Ait enim scriptas fuisse et paratas a Protagora rerum illustrium disputationes, quae nunc communes appellantur

tur loci; quod idem fecisse Gorgiam, quum singularum rerum laudes vituperationesque conscripsisset. Itaque verisimilius statueris, libros Protagorae *περὶ πολιτείας* et *περὶ τῆς ἐν ἀρχῇ καταστάσεως*, quos memorat Diogenes, tales fuisse, ex quibus Plato proficere potuerit. Nisi forte tota narratio e mendacio orta est, quae profecta videtur a Peripateticis posterioribus, Platonis famae inimicissimis, ac, teste Diogene, imprimis Aristoxenum, hominem in Socratem ac Socraticos mire invidum et maledicum, auctorem habet, de cuius impudentia in fingendis talibus narrationibus praeclare disputavit Jo. Luzaeus Lectt. Att. p. 241. sqq. Fieri tamen potest, ut apud Diogenem Laert. pro *ἐν τοῖς ἀντιλογικοῖς* scribendum sit *ἐν τοῖς πολιτικοῖς*. Quo restituto cogitari licebit de scripto Protagorae *περὶ τῆς ἐν ἀρχῇ καταστάσεως*, quod continuerit similia iis, quae a Platone De Republ. II. p. 369. A. — 374. D. de primordiis civitatis exposita sunt. Et sane similia sunt Platoniceis quae Protagoras apud Platonem in dialoگو cognomine p. 322. B. fabulose exponit de ortu societatis civilis, quem totum repetit ab hominum indigentia. Inde igitur impudentissimi Platonis calumniatores continuo commenti sunt totam rempublicam Platonis a Protagora esse desumptam, quemadmodum Phaedrum simili calumnia levissimis de causis iuvenile philosophi opus esse dicitaverunt. Nimirum totum Reipublicae argumentum Protagorae deberi tanto minus credibile est, quod universum civitatis aedificium in eo exstructum tripartitae animi divisioni innititur, quam Platonem novimus non aliunde nisi a Pythagoreis, nec vero a Protagora, accepisse. Sed redeamus eo, unde prope invita deflexit oratio. Facile enim iam intellectum iri putamus, causam fuisse sanequam idoneam, cur philosophus in scribendo hoc opere vitae usum atque morem minus curaret. Voluit enim civitatis in se absolutae exemplar aliquod proponere, quod alte suspiciendum esset ab omnibus, qui res civiles atque publicam salutem curarent; neque vero sese iam demittere ad vitae communis consuetudinem, quam potius altius educere vel emendare constitueret. Ex quo sponte consequitur, ut non uno stadio tantum, sed toto coelo a recto aberrasse existimandi sint qui philo-

sopho crimini verterunt, quod civitatem condiderit vulgaribus institutis civilibus non convenientem.

Sed quum totius scriptionis a philosopho susceptae consilium ita tulerit, ut aliquantum a communis vitae usu et consuetudine esset discedendum, tum etiam via et ratio, qua delectam tractavit materiam, effecit, ut ea de rebus civilibus constitueret ac sanciret, quae non modo insolentia, sed etiam mirabilia viderentur. In quo ne eum putemus invitum in improvisos errores delapsum esse, maxime illud prohibet, quod ipse certissimo praevидit augurio multae eorum, quae statueret, risu exceptum iri, sicuti significat De Rep. V. p. 452. B. C. p. 457. A. B. al. Quod augurium sane eventum habuit, quandoquidem imprimis ea, quae de bonorum et mulierum communiōe, de mulieribus magistratibus, deque philosophis reipublicae gubernatoribus sanxit, multam cavillandi et reprehendendi praebuerunt materiam. Id quod non modo comicorum testantur dieteria, veluti Alexandidis apud Diogen. Laert. III. 26. 28. Athen. VI. 226. VIII. p. 354. qui Platonem sub Aristonici nomine derisit, verum etiam gravis censura Aristotelis Politicor. libro secundo facta et nuper saepius sub examen vocata *): quem postero tempore secuti sunt Plutarchus, Athenaeus, Gregorius Nazianzenus, Theodoretus, et recentiore aetate Christ. Thomasius, Bruekerus, alii, quos enumerare longum est ac prope infinitum **). Quanquam nec defuerunt qui Platoni non mediocrem

*) V. Morgenstern. Comment. de Rep. Plat. p. 293. sqq. ubi doctè disputat de reipubl. Platonicae quod instituit Aristoteles examine. Gust. Pinzger De iis, quae Aristoteles in Politia Platonis reprehendit commentat. Lips. 1822. 8. qui causam minus accurate examinavit. Brandis Hist. Phil. Antiq. Vol. III. P. 1.

**) V. Morgenstern. Comment. de Rep. Plat. p. 192., qui memorat Plutarchi De fort. Alexandr. p. 328 E. Tom. II. ed. Franc. Athen. XI. p. 307. D. 508. C. Gregor. Naz. in Julian. I. p. 66. C. D. ed. Bill. p. 298. A. — C. 401. C. ed. Col. Theodoret. T. IV. ed. Schulz. p. 937. 943. et ex recentt. Chr. Thomas. Oratt. Acad. p. 410 — 420. cuius iudicium vocat leve et iniquum; Brueker Hist. Philos. I. p. 726. sqq.

impertirent laudem eiusque rationem iustiore lance ponderarent *). Nimirum Plato quum illud ipsum perfectae civitatis exemplar, quod menti eius observatum esse animadvertimus, illustrare ac proponere constituisset, rem grandem et magnificam sibi persuasit ita demum prospero eventu peractum iri, si ea in re philosophiae opibus uteretur, sine quibus in tali causa nihil quidquam profligari posset. Quamobrem inde duxit omnis disputationis suae initium, ita quidem, ut propter eas causas, quas supra memoravimus, civitatem homini quam simillimam fingeret eandemque iisdem plane facultatibus atque virtutibus excellere debere arbitraretur. Quemadmodum igitur in singulis hominibus iustam omnium virium temperationem atque consensionem eam vim habere censuit, ut inde efficeretur consummata virtus atque beatitas, ita etiam in civili societate, quae esset quasi unius hominis instar quoddam atque effigies, eandem moderationis legem voluit dominari ideoque iustitiam eum sapientia civitatis fundamentum constituit. Quum vero iustitiae vis ipsi in eo cerni visa sit, ut omnes civitatis partes et in suo continerentur officio et maximo tanquam concentu inter ipsas conspirarent, ex qua re etiam felicitas et perpetuitas ipsius suspenderetur; in condenda civitate sua nihil sibi duxit antiquius, quam ut omnia iustitiae legi atque normae quam accommodatissima essent, quaecunque autem concentum virtutis turbare ac laedere aut de medio tollere viderentur, ea sedulo arcerentur atque procul haberentur. Ab his igitur profectus initiis optimae civitatis conditor omnia tanquam adamantinis quibusdam iustitiae atque philosophiae vinculis constrinxit, praesertim quum sibi persuasisset, corruptos aequalium mores hac tali philosophiae severitate maxime indigere. Itaque primum tres illos civium ordines constituit, de quibus supra est expositum, et sua

*) Ita Plotinum constat imperatori Gallieno suasisse, ut Platonopolin urbem Platonicae ornatam legibus conderet. Sed ex recentioribus v. Kantium Krit. d. rein. Vernunft p. 372. sqq. ed. 3. et Friesium Hist. Philos. I. p. 318. sqq. — 325 C. Fr. Hermann Gesammelte Abhandl. p. 152. Hist. Phil. Plat. p. 693. Brandis Hist. Phil. Graec. et Rom. Vol. II. p. 517. sqq.

cuique munera imposuit, istud ipsum ratus iustitiae rationes postulare. Ex quibus quod superiores tantum publica educatione dignos esse arbitratus est, meminisse iuvabit, gravissima iis patriae vel ad sapientiae leges gubernandae vel ab hostibus externis atque domesticis defendendae officia esse demandata, atque iis quoque, qui opera sua victum parare et vitae externae necessitatibus prospicere iubentur, utpote ab ipsa natura ad id negotii destinati, si virtute ac naturae bonitate excelluerint, aditum ad superiorum ordinum dignitatem patere, quemadmodum vicissim custodum filii, sicubi a paterna virtute defecerint, in ultimam civium classem deiiciuntur. v. Libr. III. p. 415. Ut igitur Plato opifices et agricolas minus curatum asperrari videretur, v. libr. IV. p. 421. A. coll. Politic. p. 290. Legg. I. p. 644. A. adeoque iis unam maxime *σωφροσύνην* et *δικαιοσύνην* ut virtutes proprias assignaverit, tamen ipsis quoque pro viribus a natura acceptis et ingenii animique pro ad optima quaeque eniti concessum est. Illud unum ergo pro iustitiae rationibus severe est interdictum, ne diversorum ordinum diversa negotia arbitrarie publicae gubernaculum uni sapientes tenere iubentur atque civitates non prius beatas fore iudicatur, quam si regantur a philosophis, ne hoc quidem tale est, quod perspecto Platonis consilio et cogitandi philosophandique modo mirum aut absurdum videri debeat. Est enim civitas Platonis ad summae perfectionis speciem vel ideam boni composita. Quamobrem plane est necessarium, ut qui ei praefecti sunt, etiam homines sint vere sapientes, qui mentem animumque suum ad eius, quod vere bonum est, cogitationem attollere et illius vim ad vitam humanam transfundere queant. Nimirum qui hoc Platonis placitum ridiculum iudicarunt, ii neque satis videntur ridiculam qualem ille civitatem condere voluerit, neque quales intellexerit philosophos, diligenter secum perpendisse. Intelliguntur enim ii, qui doctrinarum gravissimarum studiis eruditi et diuturna rerum humanarum observatione exercitati sunt, ut quid verum et falsum, quid utile et inutile sit, facile diiudicare possint; intelliguntur ii, qui inde a prima inventute ita pu-

blice sunt spectati, ut de eorum fide, constantia, honestate, sapientia denique, nemo dubitare soleat; intelliguntur postremo ii, qui lubenter et cum voluptate in rerum divinarum meditatione versantur, ut etiam ad boni per se spectati contemplationem vel, ut bona cum venia Ciceronum nostrorum barbare dicamus, ad idearum intuitionem mentem et animum advertere queant. Ad cuiusmodi homines si quis eos comparet qui hodie fere philosophi appellantur, is fallatur magnopere, nec mirum profecto, si idem Platonem rideat et explodat, quum prudentibus debeat risum. Sed satis de his. Pergimus ad milites vel custodes, quos philosophus esse voluit, ad quos maximam partem pertinent quae de institutione ac disciplina deque publicis institutis, quae visa sunt singularia, exposita leguntur. Hi enim, quoniam ex numero eorum etiam magistratus deligendi sunt, vel imprimis diligenti curatione publicis digni indicantur. Itaque seorsum a ceteris civibus seiuncti in publicis aedibus habitare ibique publicis sumtibus ali iubentur (III. p. 415. E. — 417. C.); domos et agros non possident (IV. p. 462 sqq. III. p. 416. C. D. sqq. coll. VIII. p. 543. C. D.); bona habent communia; quin etiam uxoribus et liberis utuntur communibus (III. p. 415. A. sqq. V. p. 457. B. — 461. A. C.). Quae omnia quantumvis non iniuria insolentia visa sint, tamen ex quo fonte profluxerint, minime est obscurum. Nam quum iudice Platone ad civitatis concordiam valeat plurimum, si iustitiae convenienter suum quisque munus obeat, et quum natura humana imbecillior sit atque brevior aetate, quam ut quis plures artes simul tractare possit (II. p. 370. B. 374. A.); gravissimum ac difficillimum custodum munus id postulat, ut ab agris colendis et opificiis exercendis abstineant et omnem curam suam in negotium sibi demandatum conferant (III. p. 374). Quod autem neque auro et argento uti neque proprii quidquam possidere iubentur, tolluntur hac ratione, obstructis malae ambitionis atque avaritiae fontibus, plurimorum iurgiorum, litium ac dissensionum caussae et opportunitates, ac firmantur etiam mutui amoris atque benevolentiae vincula, quo nihil ad tuendam communem salutem efficacius est (V. p. 462). Atque cognatum cum hoc instituto proxime etiam illud

est, quod custodibus feminae et liberi communes esse iubentur. Spectat enim hoc quoque ad tutandam civitatis concordiam, qualem iustitiae rationes utique exigere visae sunt, siquidem eo efficitur, ut ii, quorum est patriam defendere ac tueri, quasi unius familiae mutua pietate et caritate contineri videantur (V. p. 462 — 66. 471. D. 451. sqq. Tim. p. 18. C. 29. A.). Qua tamen de re probe tenendum est sanxisse Platonem, ut matrimonia in singulos tantum annos coniungerentur, neque solutam veneris licentiam concessisse (v. Morgenstern l. c. p. 226). Et haec quidem de civitatis custodibus. Dicendum nunc paucis est etiam de feminis earumque conditione. — Eae vero quum in plerisque Graeciae civitatibus in gynaeceis delitescerent nihil nisi res domesticas curarent, Plato custodum feminas in optima civitate in publicam lucem eduxit et ad gerenda civilia munera similiter atque viros instituit. Quippe existimabat eas imbecilliores quidem viris esse, sed tamen natura ad easdem exercitationes atque munera administrationes idoneas: id quod quum barbararum gentium tum aliarum animantium exemplo probare conatus est (v. Rep. V. p. 455. Legg. VI. p. 781. A. VII. p. 802. E. 804. E. sqq. 814. B.). In quo quid sequutus sit, certe dubium non est, quum ipse (Legg. V. p. 806. C.) aperte professus sit legislatorem perfectum esse oportere neque dimidiam tantum civium partem curare. Atque his expositis restat, ut denique etiam aliquid de institutionis ac disciplinae publicae ratione dicendum sit. Etsi enim ipse professus est meliorem educationem, quam quae vulgo esset usitata, vix inveniri posse, tamen gravissimam poetarum artificumque censuram introduxit, ut etiam non dubitaverit Homerum, patrem poeseos, ex civitate sua dimittere. De Homero v. Reip. II. p. 377. sqq. X. p. 595. C. de ceteris poetis Reip. II. p. 379. III. p. 394. D. 397. D. E. 398. A. X. p. 598. D. sq. 606. C. 607. A. Legg. VII. p. 817. B. et de comicis imprimis Legg. XI. p. 935. D. Nimirum vidit philosophus rerum experientia edoctus, quantum per poetas et artifices, imprimis etiam musicos, morum probitati damnum esset importatum, quippe qui a scientia veritatis alieniores mollitiam, luxuriam, lasciviam, superstitionem, impietatem, alia vitia, mire

aluisse. Itaque poesin praecipue, utpote artem *μανητιαν* et speciosam veritatis imitationem, una cum aliis artibus virtutis rationibus ita voluit attemperari, ut quae ipsarum partes moribus et ingeniis civium nociturae viderentur, eae a civitate sua arcerentur atque procul abesse iuberentur. Quod certe plane consentaneum est eius reipublicae rationibus, quae consummatae virtutis vel iustitiae fundamento innititur. Atque haec quidem fere sunt illa, quae vulgo mire et prope absurde a Platone instituta esse indicata sunt. Quae etsi non pauca habent quae iustissimas moveant dubitationes inprimisque talia sint, in quae cadat reprehensio Aristotelis Polit. II. c. 1. et 2. qui in civitate, quae libertate gavisura sit, non *ὁμοφρονίαν*, sed *συμφωνίαν* censet regnare oportere; tamen neququam ita comparata sunt, ut recte inde colligi possit, civitatem Platonis vanum esse et inane capitis febricantis somnium, quod philosophus aut iustitiae illustrandae causa aut lusu quodam luxuriantis ingenii confinxerit. Nam ubi secundum ipsius Platonis mentem ac sententiam intellecta fuerint omnia *), certe nemo dubitabit, quin philosophus revera exemplar aliquod civitatis proponere voluerit, in quod populares sui intuerentur, quo facilius intelligerent, quantum ipsorum reipublicae ab iis institutis atque consiliis defecissent, quae sanior philosophia utique videretur suadere atque commendare.

Atque haec sententia etiam tanto certior debet videri, quo certius exploratum habetur, de quo nulla potest esse controversia, Platonem in condenda optima civitate ita esse versatum, ut quae instituit, neququam ipse omnia excogitaverit, sed potius ex aliis rebus publicis, quae ipsi probarentur, ad rem suam traduxisse atque mutuatum esse, ita quidem, ut ea

*) De paradoxis Platonis politicis praeter Aristotel. Polit. II. C. 1 — 5, qui omnia ad trutinam experientiae exegit, copiosius disputaverunt Morgenstern. Commentatt. de Platonis republica p. 203. — 237. A. De Geer Diatrib. in politice Platonicae principia p. 161. — 187, quos consulente utiliter qui de his rebus plenius edoceri cupiant conf. etiam Steinhart. Prolegg. ad Remp. ex interpret. Hieron. Muell. p. 174. sqq. Commentationem Caroli van Voorthusen De Plat. doctrina de communiione mulierum et liberorum. Utrecht. 1850. 8 evalgatam ipsi non vidimus.

suis ipsius consiliis prudenter accommodaverit. Nimirum finxit quidem philosophus in libris de Republica talem civitatem, qualis in his terris nusquam reperiretur (v. IX. p. 592. coll. II. p. 376. D. V. p. 472. A.). Nam quemadmodum aliquis virtutis perfectae intuitus speciem optimi hominis informet imaginem, qualem nullus usquam mortalis penitus referat; ita ipse se profitetur optimae civitatis exemplum depinxisse, ut ostenderet ac patefaceret, quid maxime ad civitatis perfectionem ac felicitatem conduceret (v. De Rep. V. p. 472. Legg. V. p. 739. E.). Nihilominus vero quae ad illam adornandam opus viderentur, ex ipsa hominum vita repetiit, si quae suppetere ad eam rem satis idonea. Quo consilio quum praeter peregrinorum quorundam populorum instituta omnium omnino Graecorum leges et mores pervestigavit et perscrutatus est, tum imprimis Cretensium ac Spartanorum civitates accuratius cognoscere studuit. Etenim gentes Dorienses quum maiore quadam gravitate atque severitate excelleret, tum etiam bonarum legum et institutorum disciplinam constantius servaverant. Ab his igitur in condenda civitate sua repetiit non pauca, quae consilio suo viderentur esse convenientia, quoniam civitates eorum propius a perfectione abessent quam ceterae, licet et ipsae plurimum mali bonis admixtum haberent (Reip. VIII. p. 547. 548. C.) *). Quamquam nec sprevit civitatis Atheniensis bona, quam tamen quum virorum civilium tum sophistarum et oratorum, tum etiam popularis regiminis artibus misere corruptam ac depravatam esse censuit. Certe quidem educationem et institutionem in ea usitatam talem esse putavit, qua meliorem vix reperire liceret, v. Reip. II. p. 376. E. sqq. nec vero alia illius instituta videtur neglexisse, licet omnino optimam civitatem suam Atheniensium democratiae eiusque licentiae, quam iuxta cum plurimis aliis philosophis valde odisset, opposuisse existiman-

*) De fundamentis civitatis Platonicae historicis docte commentati sunt Morgenstern. Comment. de Platon. republica p. 305. sqq. et C. Fr. Hermann. Vermischte Abhandlungen etc. p. 132. sqq. Nec Aegyptiorum instituta a Platone neglecta videri iam supra animadvertimus.

us sit. Sed videamus paucis, quaenam illa sint, ad quorum similitudinem in aedificanda republica sua respexerit.

Itaque primum quidem in eo Doricarum civitatum exemplum ob oculos habuit, quod singulare constituit genus custodum vel militum, qui agricultura, mercatura, opificiis abstineant et omnem curam suam in rem militarem conferant. Nam simile quid teste Aristotele Pol. VII. 10. etiam apud Cretenses lege erat sancitum; itemque apud Spartanos, de quibus v. Xenoph. de Rep. Lacedaem. Plutarch. Vit. Lyncurg. p. 54. D. E. Quamquam custodes Platonis aliquando altiore dignitatis locum obtinent, siquidem in numero eorum habentur omnes cives liberaliter educati, qui veram civitatem efficiunt, ideoque artibus atque litteris ita erudiuntur, ut ex iis deligi possint sapientes illi magistratus, quos civitati suae praefectos voluit. Atque hinc suspicari liceret etiam tertii ordinis cives ad illarum civitatum morem esse deformatos, nisi de iis tam pauca essent disputata, ut qua fortuna uti putandi sint, minus certo constet. Nec tamen illi comparandi fuerunt cum Lacedaemoniorum Helotis vel Homoeis, quod C. Fr. Hermanno placuit, aut cum Thessalorum Penestis, aut cum *μυαταῖς* et *κλαυόταις* Cretensium. Quum enim magistratibus atque custodibus ut cives additi sint, intelligendi videntur omnes civitatis incolae civilis libertatis participes, qui in tractandis communis vitae negotiis et artibus illiberalibus versantur. Quamobrem etiam filii ipsorum, naturae bonitate excellentes, possunt ad custodum et magistratum evehi dignitatem, quemadmodum vicissim custodum filii, si qui a paterna virtute deficiant, in inferiorem locum detrudi possunt. Itaque philosophus huic ordini omnes eos videtur assignavisse, qui quoniam animi ingenique dotibus minus excelleret, ab ipsa natura ad parandas vitae quotidianae necessitates destinati essent. Praeterea vero etiam alia, quae in Platonis civitate visa sunt singularia atque mira, ad exemplum illarum rerumpublicarum conformata sunt. Nam quod philosophus feminis non modo maiorem libertatem, sed etiam civitatem impertiendam indicavit, Spartanarum mulieres constat ex Lyncurgi legibus simili libertate donatas atque gymniciis exercitationibus uti iussas esse,

v. Legg. I. p. 637. C. De Rep. VIII. p. 548. B. coll. Aristot. Reip. II. 9. Quae res etsi eum habuerat eventum, ut Lacaenae propter dissolutam morum licentiam male audirent, tamen Plato, ne qua pars civitatis suae male neglecta videretur (Legg. VII. p. 806. C.), Lycurgi institutum non modo imitatione dignum, sed etiam ulterius provehendum iudicavit, ita reipublicae integritati bene consultum fore ratus. Ad Doricum morem referuntur etiam ea, quae de publicis conviviiis custodum constituit. Quanquam hic quoque ab illorum institutis aliquantum recessit, siquidem ex Lycurgi legibus quivis civis tantummodo symbolas ad communia convivia conferebat, id quod reprehendit Aristoteles Polit. II. 9.; ex Cretenisium autem consuetudine omnibus agrorum fructibus in unum collatis publica instituebantur convivia, de quibus v. Plat. Legg. VII. p. 847. E. Ac similiter etiam existimandum est de bonorum possessione, de uxorum et liberorum communiione atque aliis quibusdam institutis, de quibus infra dicendi erit occasio, quo loco quaeremus, num qua Ecclesiazusae Aristophanis ad primordia Reipublicae Platonicae accuratius definienda aliquid valeant. Sunt enim haec quoque ita comparata, ut Platonem apertum sit a Doricarum civitatum institutis profectum ea sanxisse, quae in optima civitate constituit.

Haec omnia igitur quum satis explorata habeantur, omnibus certe debet esse perspicuum, philosophum neququam meris somniis indulsisse, dum constituit quae vulgo pro miris et absurdis sunt habita, sed quae vitae usu essent comprobata cum philosophiae ratione consociavisse, ita certius futurum esse ratum, ut exemplar optimae civitatis a se deformatum, quamvis nusquam terrarum extaret, tamen ad emendandas civitates aptum esset atque idoneum.

Iam vero ad haec omnia etiam ipsius Platonis accedit de republica sua iudicium, unde planum fit ac perspicuum, ipsum quidem philosophum in ea fuisse sententia, ut sibi videretur neququam ea constituisse, quae nunquam possent ad effectum perduci aut ad emendandas civitatum rationes et conditiones adhiberi. Nam primum quidem, sicuti ipse Graecus

fuit, ita etiam Graecis, imprimisque Atheniensibus suis, scripsit; id quod quum aliunde tum imprimis ex iis apparet, quae libr. V. p. 469 B. — 471. B. de bello adversus populares gerendo disputavit. Imo etiam totum Politiae opus patriae saluti et felicitati iuvandae destinatum esse voluit. Quod imprimis ii loci testantur, ubi vulgarium imperiorum vitia et errores arguit et quantum patriarum civitatum conditio et fortuna ab optimae civitatis exemplo distaret, gravi ac disertata oratione demonstravit, sicut libro VIII. Reipubl. fieri meminimus. Hoc autem quis quaeso sibi persuadeat ita ab eo institui potuisse, nisi ipse sibi persuasisset praecepta et consilia sua, quantumvis magnam partem a communi hominum usu abhorrentia, tamen revera salutaria atque eiusmodi esse, ut ad ipsius vitae veritatem transferri possent? Quin etiam illud non videtur dubitasse, fieri aliquando posse, ut talis respublica qualem fundavisset, in ipsam hominum vitam introduceretur. Arbitratur enim De Republ. VI. p. 498. D. — 502. C. Ibid. IX. extr. Politic. p. 293. 300. Legg. IV. p. 709. E. sqq. 711. B. C. rem effici utique posse, si quando sublatis impedimentis rex aliquis juvenis bene moratus rei periculum facere velit. Haec omnia vero certissimo argumento putamus esse, ipsi quidem Platoni penitus fuisse ita persuasum, ut rempublicam non temere a se conditam esse, sed revera inde rerum civilium melius instituendarum atque gubernandarum exemplum sumi posse arbitraretur.

Atque haec quidem si recte aut saltem probabiliter disputata sunt; sponte iam appariturum esse existimamus, philosophum prudenti sane consilio cum optimi hominis specie et imagine optimae reipublicae exemplar in unum coniunxisse. Ita enim demonstravit, quod ipsum ei fuit propositum, non modo singulos homines, sed etiam universas civitates excultis humanitatis facultatibus eiusdem virtutis ac felicitatis existere posse participes. Quid quod isto pacto etiam declaravit, quum singulis hominibus tum communitati hominum civili hoc esse propositum oportere, ut ad ideam boni ideoque etiam ad similitudinem cum deo, ad quam Theaet. p. 176. sqq. omnibus enitendum esse censet, viribus coniunctis enitantur.

Verum satis haec de consilio et proposito, quod Plato tanquam ultimum atque summum in opere amplissimo scribendo sequutus est. Tempus est aliquando accedere ad alterum illud, quod supra iudicavimus cum illo consilio tanquam secundarium quiddam, aut, si mavis, tanquam consecrarium, coniunctum esse. Nolumus enim iam discernere ac segregare alterum ab altero, siquidem utrumque denique plane eodem pertinet. Nimirum Plato dum civitatem cum homine ac vicissim hominem cum civitate composuit, simul etiam hoc est consequutus, ut philosophiam apparere deberet non modo ad privatam cuiusque hominis, sed etiam ad communem omnium civium virtutem ac beatitatem plurimum valere ideoque pro vera arte civili esse probandam.

Quippe vidit sane philosophus, quantis cum malis patriae suae privatim atque publice dudum conflictandum esset, quandoquidem et perniciosissimae opiniones de vero, iusto et honesto inter populum essent disseminatae, et Athenis maxime dirissima popularis regiminis vitia exstitissent, quibus fieri non posset quin denique salutis publicae ruina acceleraretur. Constat enim illis temporibus, quibus respublica Atheniensium iam multis aliis nominibus erat misere afflicta*), nationem sophistarum et oratorum exstitisse, qui, quum non solum eloquentiae, sed etiam virtutis vel domesticae vel civilis tradendae artem profiterentur**), turpissimis opinionibus suis omnem virtutis auctoritatem everterent veramque civitatis salutem in summum discrimen adducerent. Nam quum illi ipso Platone teste tanquam disciplinarum caupones solius lucri causa alios docerent***), non illud curabant, quid per se esset verum, iustum et honestum, sed quod iis, quorum gratiam aucupa-

*) V. Legg. III. p. 698 sqq. Gorg. 513 sqq. De Rep. VIII. p. 551 — 565. al.

**) V. Protagor. p. 318. E. Menon. p. 91. A. Hipp. Mai. p. 296. A. Euthyd. 273. D. De Rep. X. p. 600. D.

***) V. Protagor. p. 313. C. Sophist. p. 224. al. Ceterum nomine sophistarum complectimur etiam eos, qui se dicendi magistros profitebantur, sophistarum ipsi nomen spernebant, ut Gorgias.

bantur, gratum acceptumque esse videbant, hoc studiose sequebantur et nefariis argutiis exornabant. Quocirca omnis eorum sapientia quadam adulandi facultate continebatur*). Et primum quidem isti homines, Platone iudice**), veri iudicium menti et rationi eripere studebant. Negabant enim in ulla doctrina quidquam inesse, quod non posset disputando labefactari, ideoque de quaque re in utramque partem dicere se posse profitebantur***). Omnia autem referebant ad sensuum iudicium, quod quum alii fecerunt, tum imprimis Protagoras, versatus ille etiam in illustranda rerum politicarum doctrina, cuius nobilissima fuit sententia, hominem esse omnium rerum mensuram****), ideoque id cuique verum esse, quod ipsi videretur †). Qua quidem ratione quum omnem veri cognoscendi facultatem ad solos sensus deferrent, facile est ad existimandum, quid de iustitia omni que virtute statuerint. Hanc enim non e sua ipsius natura et dignitate iudicabant, sed utilitatis iucunditatisque magnitudine metiebantur ††). Itaque alii pulcritudinem et honestatem seiungentes vitam honestam pulcriorem quidem esse dicebant, sed iniustam multo meliorem et utiliorem †††). Alii vero, discrimine inter naturam (φύσιν) et hominum consuetudinem atque opinionem (νόμον) constituto, contendebant, quod natura esset malum, idem natura turpe esse, ideoque iniuriis affici easque pati turpe

*) V. Gorg. p. 463 — 465. C.

**) Hunc enim in enarrandis sophistarum placitis auctorem sequuti sumus, quo certius constaret, quid ipsi de eorum doctrina visum sit. Alios aliter sensisse, imprimis nuperos scriptores, probe novimus. conf. imprimis Hegel. Hist. Philos. II. p. 8. sqq. p. 20. sqq. p. 40. sqq. Nec vero nos ipsi quae fuerint sophistarum merita ignoramus. Nunc Platoni sententiam referre volumus.

***) De Rep. VI. p. 499. A. VII. p. 539. B. p. 454. A. Sophist. p. 225. Theaet. p. 164. C. Phileb. p. 43. A. Phaedon. p. 89 — 90.

****) V. Theaet. p. 152. A. — 160. D.

†) Cratyl. p. 386. C.

††) V. Gorg. p. 474. C.

†††) V. Gorg. I. c. De Rep. libr. II. in.

iudicari oportere *). Ex quo consequi etiam volebant iusta omnia in sola opinione, non in natura consistere, adeoque leges publicas ab iis latas esse, qui propter suam ipsorum imbecillitatem eorum, qui ipsis essent robustiores ac potentiores, impetum sustinere non potuissent. Nam naturae certe maxime esse consentaneam eam agendi rationem, qua quis vi sibi omnia vindicaret vitae commoda et, excusso legum publicarum iugo, suis consuleret utilitatibus ceterosque homines sibi obnoxios redderet **). Nimirum leges civiles tyrannorum instar multa fieri iubere aut vetare, quae naturae ipsi adversarentur ***). Iustitiam igitur in eo inesse aiebant, ut quis, quod utile esset, id sibi compararet. Nam facere iniuriam ipsi naturae esse consentaneum ideoque bonum; pati autem malum esse. Quocirca etiam in republica iustum esse statuebant id, quod ei, qui plus valeret, expedire videretur, s. τὸ τοῦ κρείττονος ξυμφέρων, eamque sententiam ipso rerum usu et experientia confirmari dicebant. Semper enim eum, qui principatum in civitate obtineret, leges ferre sibi met ipsi quam utilissimas, populum populares, tyrannum tyrannicas, alium alias; quibus qui non obedirent, eos tanquam iuris publici violatores puniri aut castigari ****). Atque his opinionibus suis ut maiorem etiam auctoritatem conciliarent, vitam iustam cum iniusta comparantes demonstrare conabantur, iniustitiam plurimum valere ad vitam bene beateque degendam, iustitiam vero esse generosam stultitiam, quae, dum alienis inserviret commodis, sibimet ipsi plurimum noceret †). Videlicet qui et in cognoscendo et in agendo omnia ad sensus referebant, eos mirum videri non debet nec vitae felicitatem in virtute sed in voluptate ponendam censuisse ††). Qua in re

*) V. Calliclis orationem Gorg. p. 483. A. sqq. Conf. Legg. X. p. 888. E. sqq. De Republ. II. in.

***) Legg. X. p. 888. E. — 890. A. Gorg. p. 483 — 484. De Rep. II. p. 358 sqq.

****) Protagor. p. 337. D.

De Republ. libr. I. p. 338. D. sqq. Legg. V. p. 714. B. D.

†) De Rep. I. p. 343. C. 348. C. et II. init.

††) Eadem de causa deos falso pro rerum auctoribus haberi et omnia a natura vel casu profecta esse docuerunt. v. Legg. X. p. 885. D. sqq.

quousque impudentiae processerint, docent praeter alia Thrasymachi oratoris verba libr. I. p. 344. A. sqq., quae luculenter docent homines fuisse plane emancipatos sensibus deditosque externarum rerum studiis *). Ad hanc vero sophistarum doctrinam, quae vel domesticam vel civilem virtutem omnem funditus evertibat, accessit etiam prava reipublicae Atheniensis conditio, quae in primis inde a bellis cum Persarum rege gestis orta erat. De qua quidem quid philosophus iudicaverit, declaravimus in Praefat. ad Gorgiam **), ut supervacaneum sit hoc loco denuo eadem de re exponere. Illud unum non alienum erit monuisse, eum in descriptione vitiorum democratiae, quam exhibuit Reip. libro octavo p. 555. B. sqq. et partim libro nono in., ubi transitum eius in tyrannidem vividis coloribus depinxit, imprimis civitatem Atheniensem ob oculos habuisse: quo cum loco digna sunt quae conferantur illa Legg. III. p. 700. A. — 701. B. Quanquam nec aliarum civitatum statum eum esse censuit, qui iustis satisfaceret desideriis. Nam etiam Cretensium et Spartanorum respublicas, quas ceterum iudicavit esse aliis praestantiores, multis et gravibus vitiis laborare arbitratus est, quum legislatores earum belli magis quam pacis habuissent rationem, civitate tanquam in castris collocata, ideoque contentionis et ambitionis (φιλονεικίας καὶ φιλοτιμίας) studia una cum avaritia et morum corruptela imprudentes aluissent **). Omnium autem taeterrimam censuit esse tyrannidem, quam ut summum malorum deformavit ideoque non modo in Republica sapientium principum imperio ex adverso posuit ****), sed

*) Conf. etiam Calliclis orationem Gorg. p. 491. E. sqq. Fuerunt igitur isti homines sensualistae, quos nostrates dicunt, sique tum theoretici, tum practici. In quorum numero quod nuper exstiterant qui Socratem quoque habendum censerent, viderint illi, ne viri ingenium et mores non satis perspectos habuerint.

***) Prolegg. ad Gorg. p. 20. sq. conf. J. H. v. Wessenberg: Das Volksleben in Athen im Zeitalter des Perikles (nach Platonischen Dialogen). Zürich 1821. 8.

****) De Rep. VIII. p. 547. D. E. 548. B. C. Legg. I. p. 625. E. 626. C. II. p. 666. E.

Reipubl. VIII. p. 562. A. sqq. IX. p. 577. — 592. X. p. 608. C. sqq.

etiam in Phaedro in infimum vitae humanae locum una cum 'sophistica deiecit *). Nimirum videtur vir sapientissimus, labente patriarum civitatum disciplina, animo quasi praesagiisse, qualis fortuna aliquando popularibus suis immineret. Quanquam iustum unius alicuius eiusque sapientis principis imperium civitatibus longe saluberrimum esse posse non sine spe meliorum temporum identidem professus est **).

His igitur tantis malis Plato unam maxime philosophiam remedia afferre posse censuit ideoque eam condenda optima civitate ad optimi hominis similitudinem comparata unam solam esse veram politicam ita demonstrare conatus est, ut eius vim et usum quum in emendandis hominum moribus, tum in administranda republica copiosissime inde a Reip. V. p. 471. D. per totum fere librum sextum et septimum et noni partem de industria in clarissima luce collocaverit. Quod quidem tanto rectius ita facere potuit, quod Graecorum legumlatores atque philosophos artem politicam constat non ita a morum doctrina seiunxisse, ut factum est aetatibus posterioribus. Nam legumlatores quidem clarissimi, Zaleucus, Charondas, Lycurgus, Solon, alii, non minus educatores et magistri suorum civium, quam civilium institutorum conditores exstiterunt. Inter philosophos autem imprimis Pythagorei fuisse videntur, qui reipublicae gerendae scientiam a disciplina virtutis non putarent divellendam esse. Unde Archytam apud Stobaeum Eclogg. Ethic. XLI. p. 267. 268. XLII. p. 314. legimus librum scripsisse *περι νόμων και διαποιονων*, qui utramque complecteretur. Nec vero ignotum est, quid Socrates ea de re senserit. Is enim teste Cicerone Offic. III. 3., opinionem istam, qua honestas relinqueretur propter utilitatis speciem, vehementer execratus est, ut qua nulla gravior pestis vitam humanam invadere potuerit. Quam quidem sententiam etiam Panaetius apud Ciceron. Offic. III. 7. gravissimis verbis defendit. Quocirca Plato in libris, qui sunt de optimo homine et optima

*) Phaedr. p. 248. C. sqq. E.

***) De Rep. VI. p. 502 sqq. Legg. IV. p. 709. E. sqq. p. 711. B. C. Politic.

republica, ita versatus est, ut, dum hominis ad virtutem indolem in privata pariter atque publica vita conspicuam illustravit, eadem opera philosophiam etiam rerum publicarum reginam et gubernatricem esse oportere demonstraverit, ut illi uni verae artis civilis laus deferenda esset.

Exposuimus haec, quid Plato in scribenda Politia tanquam summum atque ultimum sequutus esse videatur. Quae si vera sunt, certe etiam consequens fore sperare licet, ut reliquae dubitationes omnes, quae de amplissimi operis forma atque compositione, inscriptione, arctiore cum Timaeo et Legibus coniunctione, motae sunt, facilem habeant explicationem. De quibus rebus dehinc quam brevissime exponere licebit.

Itaque primum quidem ubi de forma et compositione operis disquirimus, facile iam intellectum iri putamus, quid de ea existimandum sit. Patet enim primum quidem nunc clarissime, cur philosophus quaestionem de hominis iustitia cum iustitia civitatis coniunxerit atque pariter speciem perfecti hominis atque praestantissimae reipublicae proposuerit. Utrumque enim sicuti ad unum idemque tendit propositum, ita etiam parem quaerendi atque disputandi diligentiam postulavit. Nec vero iam obscurum erit, quorsum pertineat disputatio de iustitia instituta. Nam quum virtutis humanae omnis, sive in singulis hominibus sive in reipublicae communitate emergat, perfectio et absolutio in iustitia contineatur, certe nec hominis nec civitatis optimae status ullo modo potuisset declarari aut illustrari, nisi huius virtutis vis et natura esset in disceptationem vocata. Continet enim quaestio de illa agitata utique fundamentum, cui primariae rei disputatio tanquam superstructa est. Sed quum haec omnia iam satis clara et aperta sint, tum etiam sermonis tanquam cursus, qui ideo visus est impeditior, quia quae de optimo homine ac de praestantissima civitate disseruntur, crebris iisque satis repentinis ab uno argumento ad alterum transitionibus admissis artificiosius conglutinata et quasi contexta sunt, ex diligenti animadversione eorum, quae de summo consilio et primario argumento exposita sunt, lucem ple-

nissimam nanciscetur. Quin etiam ita speramus futurum esse, ut planius intelligatur, quam arcta singulae amplissimi operis partes necessitudine inter se contineantur et quam veridissimilis eorum criticorum sententia sit, qui nuper primum atque decimum librum tanquam membra adsciticia quaedam arbitrati sunt cum universo corpore minus apte cohaerere. Est enim structura et compages universi operis artificiosius quidem instituta, sed tamen eo modo facta, ut dummodo mentem artificis bene perspectam habeas, facile intelligere liceat omnia inter se convenire planissime atque summo consilio convenienter descripta esse atque composita. De qua re sic exposuisse iuvabit, ut summa tanquam capita leviter perstringamus.

Orditur igitur sermo, sicuti par fuit, a consideranda iustitia, ut cuius fundamento tam hominis quam civitatis moralis perfectio nititur. Cephalus *) enim, senex probus, honestus atque pius, principio dialogi cum Socrate de senectutis commodis et incommodis confabulans tanquam per occasionem eam affert iustitiae descriptionem, quae vitae communis probitati atque honestati, qualis vulgo ad virtutis laudem et bonam hominum existimationem tuendam requirebatur, prorsus videatur consentanea. Censet enim positam illam in eo esse, ut et hominibus et diis debita sine ulla fraudis culpa persolvantur, indeque etiam pro futuro post hanc vitam tempore ait maximam manare animi consolationem. Sed quum dialecticae

*) Monere hac opportunitate licebit, totum exordium operis argumento esse convenientissimum. Nec ludi in honorem Bendidis deae instituti a re alieni sunt. Repraesentant enim illi tanquam imaginem quandam vitae humanae per longorum ac variorum certaminum cursum ad exitum tendentis, usque dum post varias laborum contentiones praemiis immortalitatis potiatur. Quod plane convenit cum sensibus Graecorum, de quibus praeclare Fr. Jacobs Vermischte Schrift. Vol. III. p. 25. „Das kraftvolle, uneigennützig, gottbegünstigte Kampfspiel war ihnen ein frohes Abbild von dem Leben grosser Menschen, welche die lange Bahn schwerer Pflichten durchkämpfen, um sich an dem hochgesteckten Ziel künftiger Unsterblichkeit zu erfreuen.

huius sententiae explorationi a Socrate, aliquanto illo aetate minore, more suo institutae propter grandioris aetatis imbecillitatem impar sit, sacra facturus discedit, atque ut non jam reversurus disserendi partes tradit Polemarcho filio, quem ex Phaedro p. 257. B. novimus ad philosophiae studia incubuisse, nec vero Lysiae, eius fratri, utpote a philosophando alieniori, sicuti indidem certissime constat. Disserit igitur Polemarchus deinde subtilius cum Socrate de vi et natura iustitiae. Sed quemadmodum parentis sententiam non satis bene tuetur, ita nec varias iustitiae definitiones, quas ipse deinceps profert, cum Cephalii sententia cognatas, ab acutis Socratis dubitationibus vindicare ac defendere potest. Licet enim subinde verum rectumque attingat, tamen usque quasi de statu suo deiicitur atque adversario quantumvis saepe leviter velitanti potius quam serio pugnanti per omnia concedere cogitur. Nimirum ductae sunt quas ille profert de iustitia sententiae omnes ex uno vitae usu atque rerum experientia, ut merae sint opiniones (*δόξαι*, quas Plato vocare solet) neque ad scientiae (*ἐπιστήμης*) firmitatem et constantiam accedant, qualis Platone iudice ad veritatis cognitionem utique requiritur. Quamobrem nec dialectica subtilitas, qua Polemachus pollet, ad illas tuendas satis valet, praesertim quum et ipsa haereat in rimandis rebus singulis, neque ad communes mentis notiones atque rerum per se spectatarum imagines (*ιδέαι*) attollatur. Itaque dialectica disputatione satis longa, et ad eam rationem, quam in Socraticis Platonis dialogis, Charmide, Lachete, Lyside, Hippiam maiorem et minorem, Menone, Protagora, aliis, expressam videmus, instituta clarum fit ac perspicuum, notionem iustitiae, quamvis cum honestatis atque probitatis sensu coniunctam, tamen ex mero rerum usu atque vitae more et consuetudine parum tuto repeti solere, quandoquidem inde ducta perquam sit instabilis atque infirma, ut non modo dialecticis artibus, praesertim a generaliorum animi notitiarum usu alienis, defendi nequeat, sed etiam levium dubitationum aggressionibus omnino maneat obnoxia *). (Libr. I. us-

*) Exposuimus de hac disserendi ratione a Platone informatam Prolegg. ad Lysid. Hipp. mai. Charm. Lachet.

que ad p. 336. A.) Confutato etiam Polemarcho, necdum inventa iustitiae notione, in medium procedit Thrasymachus, sophista ac rhetor, pugnam redintegraturus. Is vero censet iustum nihil aliud esse nisi id, quod fortiori et validiori expediat, adeoque graviter contendit, iniustitiam iustitia longe esse praestantiorē. Id quod ita docere instituit, ut iniustitiam asseveret, dummodo sit omnibus numeris absoluta, qualis in tyranno cernatur (p. 344. A. — C.) iustitia multo esse prudentiorē, validiorē, utiliorē ac beatiorem. Itaque iustitiam esse vult generosam stultitiam, quae non sibi, sed aliis potius prosit. Quem tamen Socrates pariter acutis conclusivunculis refellit et ad incitas redactum, gravi ideo iracundia candentem, ad silentium compellit, ut et ipse dehinc plane conticescat. Enimvero huius quoque opiniones mero vitae usui debent originem suntque plane ad externae utilitatis atque commodi studium comparatae. Praeterea autem id habent privum ac peculiare, quod spreta virtutis dignitate, unice ad cupiditatum turpitudinem attemperatae sunt. Itaque sicuti Cephali et Polemarchi sententiae, licet cum honestate coniunctae sint, propter opinionis (δόξης) levitatem fraudis vel erroris inconstantiae arguuntur, ita etiam Thrasymachi opiniones, ex eodem fonte haustae ac praeterea ad unam maxime utilitatis rationem accommodatae, subtiliter refelluntur atque confutantur. Atque hic quidem est exitus disputationis libro primo institutae. Cui quid propositum sit, universi operis summa considerata, non adeo difficile est ad iudicandum. Quum enim ea vulgarium de iustitia iudiciorum levitas et inconstantia atque etiam turpitudine non obscure notata sit, tum etiam via munitur ad primarii argumenti tractationem, quandoquidem inde facile intelligitur, posthaec haec duo imprimis agenda esse, ut et iustitiae vis ac natura certius exquiratur, et dignitas eius atque utilitas demonstrata simul ipsius honestate ab iniquis criminationibus vindicetur. Neque enim aliter fieri potest, ut vitae humanae perfectio, illius fundamento innixa, demonstretur et in illustriore luce ponatur. Iam vero inde ab initio libri secundi elegantissime munitur transitus ad primariae rei disputationem. Suscipiunt enim hic praeter omnem

expectationem Glauco et Adimantus, iuvenes et fortissimi ac prudentissimi et veritatis amantiissimi, partes a Thrasymacho derelictas. Qui quidem dehinc per totum sermonem usque ad finem libri decimi cum Socrate colloquentes inducuntur. Quod cur ita institutum sit, in enarratione argumenti libri secundi exposuimus. Quippe defendunt illi suo quisque modo iniustitiae causam elevantque iustitiae dignitatem atque utilitatem disertissimis orationibus (p. 357. — 362. A. et p. 362. B. — 367. E.) non quo optimi homines Thrasymacho ex animo assentiantur, sed ut Socratem permoveant et necessitate quadam eo adigant, ut quid ipse sentiat de iustitia aliquando aperiat, atque vim et naturam eius per se spectatae patefaciat, missis utilitatis externae rationibus. Nam ita demum censent clarissime intellectum iri, utrum prosit virum iustum esse necne, sive quis deos hominesque lateat, sive non lateat. Cui honestissimo desiderio eorum Socrates deinceps ita satisfacere aggreditur, ut non iam refellere studeat quae modo de iustitia et iniustitia exposuissent, sed continuo ad exquirendam iustitiae vim accedat, ita futurum esse ratus, ut illa inventa etiam perspiciatur, quid de iniustitia eiusque utilitate existimandum sit. Itaque inde a p. 367. E. libri secundi orditur primariae rei disputatio. Quae quidem operis pars tractata est admirabili plane ac prope divina ingenii sollertia. Quum enim philosophus sese simulet id unum agere, ut iustitiae vis et natura investigetur, tum revera id consilii sequitur, ut illa exquirenda grandis quaedam humanae virtutis et in homine et in civitate expressae species et imago exhibeatur, qualem ab eo adumbratam esse supra animadvertimus. Nimirum nititur sane, ipsius iudicio, virtutis humanae perfectio una maxime iustitia, quae nihil est aliud nisi omnis virtutis absolutio et consummatio. Dum igitur huius vis et praestantia clarius elucescit, artificiosissime etiam civitatis et hominis virtus in conspectum producit. Quod quidem mirum est viros doctos adeo fefellisse, ut hanc ipsam ob causam de universi operis consiliis et rationibus parum recte statuerint. Enimvero in fraudem illi maxime sunt inducti verbis libri II. p. 368. C. sq. ex quibus fuerunt qui colligerent philosophum ideo potissimum optima civitatis

imaginem proposuisse, ut virtutis doctrina illustriore aliquo exemplo confirmaretur; fuerunt item qui effici vellent omnem disputationem denique spectare ad effingendam optimae civitatis imaginem. Atqui verba illa nihil aliud significant, nisi quod rei ipsi consentaneum est, scilicet futurum esse, ut proposita civitatis imagine etiam virtus vel potius iustitia clarius certiusque cognoscatur utpote tanquam in grandiore tabula ad spectandum proposita. Nam civitas, quam deinde describit Socrates, quoniam plane ad similitudinem optimi hominis descripta est, revera nihil aliud esse videtur quam *παιδεία* quoddam, in quo virtus unius hominis clarior et expressior cernatur. In quo tamen tenendum est philosophum, dum civitatem condidit, revera iam indolem et naturam humanam ob oculos habuisse, etiamsi sese calide simulet hominis virtutem exemplo civitatis velle reddere illustriorem. Nempe consequutus hac ratione utique illud est, ut legentes isto pacto civitatem, quam descripsit, non pro inani figmento ducere, sed ipsi homini parem habere cogantur. Verum haec quidem per occasionem. Redimus ad propositum. Agitur ergo inde a Libr. II. p. 367. E. sollertissima opera hoc, ut, dum exquiritur vis ac natura iustitiae sic, ut eius cognitio a sensibus et opinionibus abducta ad certam mentis et cogitationis notionem provehatur, simul optimae civitatis optimique hominis imago exhibeatur, unde quam clarissime appareat, quomodo ipsum bonum sive idea boni in universa vita humana tam singulorum hominum quam totius societatis civilis emergere et ad effectum perducere queat. Itaque ante omnia conditur civitas humanae naturae convenienter adornata illa atque temperata. Id quod ita fit inde a Libr. II. p. 367. E. usque ad Libr. IV. p. 427. B. ea ratione, quam in superioribus indicavimus. Quo facto quaeritur, ubi nam in ea conspiciatur iustitia, discernunturque quattuor virtutes cardinales, quae vocantur in ea illustres, ex quibus iustitia reliquarum perfectio censetur esse. Quae pars operis inde a Libr. IV. p. 427. C. usque ad p. 434. C. porrigitur. Tum vero inventa civitatis iustitia tertium peragitur, quod eo loco fieri sanequam consentaneum fuit. Docetur enim dehinc instituta utriusque comparatione, ean-

dem esse et hominis et civitatis indolem ac naturam moralem, siquidem hominis vires ac virtutes primariae plane respondeant reipublicae ordinibus ac virtutibus; unde colligitur, quatenam sit hominis iustitia. De quibus rebus facundissime p. 434. C. — 443. E. Libr. IV. disseritur. Posteaquam autem iustitiae natura tam ex civitate quam ex homine declarata et tanquam in lucem protracta est, protenus etiam exponitur, quid de iniustitiae vi ac natura existimandum sit. Nam quemadmodum iustitia pariter in homine atque in civitate moderante sapientia (*σοφία*, p. 443. E.) pulcherrimum omnium partium concentum efficit, quo uno virtutis perfectio absolvitur, ita iniustitia duce inscitia (*ἀμαθία*), quae sequitur opinionis levitatem et inconstantiam (p. 444. D. E.), bonum tam hominis quam civitatis statum perturbat atque dissolvit. Ex quo ipso apparere iudicatur iustitiam naturam esse utilem, beneficam, salutarem; iniustitiam noxiam, pestiferam, perniciosam. Hoc ipsum autem ut etiam clarius intelligatur, Socrates nunc constituit deinde etiam pravum reipublicae atque animi humani statum describere, ideoque quinque illius distinguit *τρόπους*, quandoquidem praeter rectum statum quattuor alios esse censet plus minusve ad depravationem vergentes. Quae pars operis continetur p. 445. A. — E. extremo libro quarto. — Verum ab isto quidem consilio hic perquam opportune avocatur. Neque enim pictura optimae civitatis et hominis optimi iam omni ex parte perfecta et absoluta est. Restat enim adhuc, ut explicandum sit de institutis, quibus civitatis pax, tranquillitas et concordia confirmetur. Neque hactenus iam expositum est de magistratum sapientia, unde simul etiam perspiciatur, animi sapientia qualis esse et quorsum tendere debeat, siquidem supra, constitutis ac discretis tribus civium generibus, quorum alii ad imperandum, alii ad auxiliandum ac tutandum, alii denique ad tractanda officia et vitae communis negotia nati sint (p. 414. B. — 415. D.), de una tantum custodum institutione musica et gymnastica atque disciplina publica expositum est (Libr. II. p. 375. E. — III. p. 412. A.), quippe quorum munus ibi indicatum sit longe gravissimum, praesertim quum in numero

eorum etiam futuri civitatis rectores habeantur. Utrumque igitur argumentum inde ab initio libri quinti loco opportunissimo pertractatur; neque enim antea commodius illustrari potuerat. Itaque primum quidem Socrates a Glaucone commonefactus instituta sancit ad efficiendam firmandamque civium concordiam stabiliendamque reipublicae salutem necessaria. Quocirca exponitur deinceps de educationis et negotiorum rationibus inter feminas atque viros aequaliter instituendis deque coniugiorum et liberorum communione introducenda (p. 449. — 466. D.), quibus subiungitur brevis de re militari deque variis belli generibus disputatio (p. 466. D. — 471. C.). — His omnibus autem explicatis transitur tandem etiam ad philosophiae rationem ac disciplinam, qua civitatis principes et magistratus formandi sint. Interrogatus enim Socrates, num qua fieri posse putet, ut talis civitas, qualem deformaverit, inter homines revera constituatur, causam difficultatum, quae huic consilio obiciantur, ex eo repetit, quod vulgo philosophia a reipublicae administrandae ratione sejungatur: neque enim civitates prius fore beatas, quam aut philosophi regnent aut reges philosophentur. Quod quo clarius intelligatur, deinde philosophis quid debeat esse propositum, Libr. V. p. 471. C. — 480. A. subtilius explicatur. Docetur enim philosophi esse ipsam rerum vim per se constantem (*τὰ ὄντως ὄντα*) contemplari indeque scientiam (*ἐπιστήμην*) haurire, neque in opinionum levitate subsistere. Quibus ita disputatis inde ab initio Libr. VI. ostenditur veros philosophos ideo maxime idoneos fore civitatum rectores, quia habeant ipsius veritatis cognitionem ideoque, quid iustum aut iniustum sit, optime diiudicare queant, adeoque futuri sint veritatis maxime amantes, temperantes, generosi, magnanimi, fortes, aequi, iusti, dociles, suaves et incundi. A quibus quidem virtutibus fere alieni esse arguantur qui vulgo appellantur philosophi. Quorum vitis magna dicitur philosophiae conflari invidia, praesertim quum etiam bona ingenia temporum ac fortunae iniquitate corrumpi ideoque philosophia in hominum vilium et abiectorum manus incidere soleat, paucissimi autem illi, qui vere existant sapientes, propter aetatis vitia et morum depravationem,

quae ingruere occoeperit, rempublicam attingere nolint (Libr. VI. p. 484. — 497. A.). Quibus omnibus subiicitur deinde satis copiosa disputatio de perversis quae regnare coeperint philosophiae studiis (p. 497. A. — 498. C.) et de vi ac potestate philosophiae in emendandis rebus publicis (p. 498. C. — 502. C.). His vero explicatis acceditur ad describenda studia, quibus mentes animique philosophorum magistratuum formandi sint. Cuius rei disputatio quemadmodum amplitudine sua plane insignis est; pertinet enim inde a Libr. VI. p. 502. C. usque ad exitum Libr. VII. p. 541. B.; ita dubitari nequit, quin etiam ad hominis optimi eruditionem et institutionem referri debeat, siquidem quae toto loco exponuntur tam de civitatis principibus quam de singulis hominibus ad philosophiam instituendis pari iure dici potuerunt. Docetur autem futuros philosophos atque principes non modo ea uti oportere institutione, quae libr. III. custodibus civitatis sit praescripta, sed accedere debere etiam ad graviorum ac sublimiorum disciplinarum conformationem (p. 502. C. — 504. E.). Imprimis vero id agendum esse monetur, ut illi animis suis intueantur boni ipsius speciem (ideam), de qua uberrima oratione exponitur p. 504. E. usque ad finem libri sexti, notatis etiam ac descriptis variis cognitionis tanquam gradibus, de quibus praeclarus locus est p. 509. C. — 511. E. Eam enim evincitur non modo menti cognitionis lucem, sed etiam rebus *ὄντων* sive essentiam afferre. Quae quorsum pertineant et quam vim habeant, certe post ea, quae supra disputavimus, dubium videri nullo modo poterit. Significatur enim elegantissime summus ille finis, ad quem universa hominum vita tam cuiusque privata quam omnium communis contendere debeat, quandoquidem idea boni ea est, ad cuius normam atque legem omnis hominum vita regi et gubernari debeat, siquidem quam maximae perfectionis particeps sit futura. Iam vero absoluta harum rerum explicatione aptissime ac loco prorsus opportuno inde a libro septimo etiam cursus studiorum designatur, quem ii, qui ad tam altum scientiae et cognitionis fastigium feliciter eluctari velint, persequi ac tenere debeant. Quod quidem quo facilius efficiatur, primum elegantissima antri subterranei imagine declaratur, quanta

sit hominum ignorantia et quanto ea intervallo distet a divinarum rerum cognitione, simulque etiam docetur boni cognitionem ad rempublicam sapienter gubernandam maxime esse necessariam, siquidem is demum possit res privatas pariter atque publicas prudenter gubernare (*ἐπιτρόνος πρᾶττειν ἢ ἰδίᾳ ἢ δημοσίᾳ*), qui mentem suam a rerum terrestrium varietate et inconstantia ad eius, quod per se constet et aeternum sit atque immutabile, cogitationem et contemplationem attollere consueverit (p. 514 — 517. B.). Quanquam iis, qui rerum humanarum curam felici eventu gesturi sint, etiam ita faciendum esse praecipitur, ut mentem animumque suum aliquando a dulcissima illa atque beatissima ipsius boni contemplatione demittant ad earum artium ac disciplinarum studium, quae ad vitae communis cognitionem civilisque virtutis laudem comparandam valeant atque mentem ad summi boni notitiam percipiendam idoneam faciant (p. 517. B. — 521. B.). In harum autem numerum referuntur arithmetica, geometria, astronomia, musica, quae sensu angustiore dicitur, denique dialectica, quae gravissima omnium disciplina esse iudicatur, quippe quae vim et naturam cuiusque rei exquirere animumque ad τὰ ὄντα cognoscenda advertere soleat (p. 521. C. — 536. C.). Adduntur his denique admonitiones quaedam de via et ratione harum doctrinarum noscendarum deque aetate, qua ad singularum studia incumbendum sit, moneturque imprimis dialecticam maturiore demum aetate ab iis discendam esse, qui iudicii subtilitate et ingenii acumine praeter ceteros excelluerint. Postremo autem constituitur, ut, qui isto modo instituti sint, inde ab anno aetatis tricesimo quinto usque ad annum quinquagesimum publicis admoveantur muneribus atque fungantur civitatis negotiis. In quibus gerendis qui spei de se conceptae satisfecerint, ii denique iudicantur ad summum institutionis fastigium educendi esse et ad Boni contemplationem traducendi, unde animis suis suscipiant summae virtutis ac perfectionis speciem, ad cuius similitudinem tam suos ipsi mores suamque vitam componant, quam rempublicam suo quisque tempore regant ac gubernent, donec aliquando rebus humanis erepti divinae vitae gaudiis potiantur (p. 536. C. —

541. B.). His vero ita explicatis denique in ipso libri septimi exitu pauca quaedam adiciuntur de via et ratione, qua optima civitatis fundamenta ponenda sint. Atque ita tandem plene exstructum est aedificium civitatis, quam philosophus condere animum induxit; absoluta vero item est imago optimi hominis, quam una cum illa adumbrare ac depingere constituerat. Neque enim dubium videri debet, quin utrumque eadem opera sit perfectum. Apertum est enim eadem disputatione esse effectum, ut et civitatis ad virtutem indoles et hominis natura moralis intelligatur, atque educatio et institutio qualis ad summae virtutis laudem consequendam perducatur, plane perspiciatur. In quo bene meminisse iuvabit, de quo supra identidem dictum est, pleraque omnia, quae de educatione custodum atque principum reipublicae disseruntur, ita esse comparata, ut pariter in unum hominem conveniant. Nimirum sicuti homo in civitate ac vicissim civitas in ipso homine spectatur, ita etiam utriusque ad virtutem institutio revera una eademque esse putanda est. Sed haec quidem de parte operis gravissima, quae inde a Libr. II. p. 367. E. usque ad Libri septimi exitum pertinet. Qua quidem patet secundam absolvi scripti partem principalem, quandoquidem in ea optima respublica ita est condita, ut simul optimi hominis mores in illustri luce collocati sint. Pergimus iam ad partem operis tertiam, quae inde a libro octavo capit initium et usque ad finem libri noni pertingit. Quae quidem pars complectitur comparisonem iustitiae cum iniustitia, sive ea in civitate sive in homine reperitur, exhibetque iudicium de felicitate et infelicitate cum utraque coniuncta. Quocirca sequitur dehinc utique earum rerum disputatio, de quibus ut post ea, quae supra erant exposita, ageretur, secundum ipsius scriptoris consilium prorsus necessarium fuit. Quippe quaesitum erat ab initio Libr. II. p. 427. E. 428. A. omnino hoc, ubinam iustitia et ubi iniustitia appareret et utram possidere eum oporteret, qui beatus esse cuperet. Haec ipsa igitur quaestio, quae certe non potuit commode institui aut profligari nisi inventa atque illustrata iustitia, proxime deinceps pertractatur. Censet autem philosophus iniustitiam tam in homine quam in civi-

tate tanto maiorem existere tantoque prorumpere vehementius, quanto magis turbetur utriusque secum consensio atque concordia. Itaque ab optimo civitatis statu proxime abesse putat timocratiam, qualem tribuit Cretensibus et Lacedaemoniis (p. 545. B. — 548. D.): cui comparat hominem ambitiosum (p. 548. D. — 550. C.). Hanc vero subsequi vult oligarchiam (p. 550. C. — 553. A.), quacum componit hominem avarum (p. 553. A. — 555. A.). Tertio loco ponit democratiam (p. 555. A. — 558. C.), cui similem esse arbitratur hominem omnis generis voluptatibus et libidinibus deditum (p. 558. C. — 561. E.). Ultimum denique locum tribuit tyrannidi uberrima oratione descriptae (p. 562. A. — 569. C.), cui aequiparat hominem uni alicui eique dirae atque saevae cupiditati immoderatus indulgentem (Libr. IX. p. 571. — 577. B. extr.): qua quidem descriptione denique luculentissime demonstratur, quanto intervallo summa iniustitia a summae iustitiae virtute distare existimanda sit (p. 548. C. D.) Iam vero descriptis variis iniustitiae gradibus acceditur etiam ad felicitatis atque infelicitatis cum utraque coniunctae descriptionem (Libr. IX. p. 577. C. sqq.). Quo quidem loco docetur statum quemque et reipublicae et hominis tanto esse miseriorem, quanto longius absit a similitudine cum statu optimo antea adumbrato; id quod imprimis tyrannicae civitatis atque hominis ei similis exemplo disertissime declaratur. Dominatur enim in utroque saeva cupiditatum vis fracto plane rationis imperio, cuiusmodi statu nihil fingi cogitarique miserius potest. Deest igitur ibi vera libertas, regnat inopia, plena sunt omnia miseriarum, ut vir tyrannicus, sive lateat sive non lateat, haudquaquam cum viro illo vere regali ad felicitatem comparandus sit (p. 577. C. — 580. C.). Accedit ad haec, quod praestantissimum genus voluptatum, ex veritatis cognitione oriundum, sapientis est proprium (p. 580. D. — 583. A.), quodque nemo praeter sapientem veram atque puram voluptatem potest percipere (p. 583. B. — 588. A.). Denique etiam proposita praeclara multiformis monstri imagine probatur uno demum rationis imperio effici harmoniam illam beatissimam, quae in optimo quo-

que inesse soleat et qua una demum veri musici et viri civilis ac politici nomine dignus habeatur (p. 588. B. — 592. B.). Atque his omnibus libro octavo et nono expositis tandem abunde satisfactum videri debet iis, quae Glauco et Adimantus postulavissent, ut etiam iniustitia, ideoque hominis pariter atque civitatis ab optimo statu defectio, exquireretur, atque de felicitate et infelicitate eius status, qui vel iustitia vel iniustitia niteretur, ex re ipsa fieret iudicium. Confutatae enim nunc sunt et erroris convictae opiniones, quae libro primo et secundo a Thrasymacho atque a Glaucone et Adimanto de vi et praestantia iniustitiae erant defensae, atque certamine commisso iustitia de iniustitia etiam habita ratione *utilitatis* atque *felicitatis* reportavit victoriam. Ita vero etiam causa virtutis tam in homine quam in civitate conspicuae existit multo illustrior, siquidem ipso Platone iudice Legg. VII. p. 816. D. E. *ἀνευ τῶν ἐναντίων τὰ ἐν αὐτῷ καθεῖν οὐ δυνατόν ἐστιν*. Verumtamen duo etiam nunc restant, quae ad absolvendam disputationem utique sunt necessaria, ne quid imperfectum relictum videatur. Nam primum quidem certius adhuc confirmanda atque clarius illustranda sunt quae Socrates libro secundo et tertio (p. 595. — 608. B.) de poesi iudicaverat, quarum rerum disputationem ipse libr. III. p. 392. C. significaverat inventa demum iustitia ulterius profligari posse. Hoc igitur nunc ante omnia peragitur, idque loco opportunissimo, quandoquidem quae hic de poesi imitatione contenta disseruntur, ea quam vim habeant, cognitae iam pravitatis atque vitiositatis variis rationibus plenius certiusque intelligi potuit. Itaque poesin docetur utpote mera imitatione contentam et longius a rerum ipsarum veritate abesse (p. 595. — 598. D.), et scientia esse destitutam (p. 598. E. — 602. B.), et deterioris animi partem afficere ac movere, in qua insint affectus atque perturbationes, ideoque voluptates potius ac dolores cedere quam animi virtutem atque iustitiam roborare (p. 602. C. — 607. A.). Hoc igitur primum est, quod decimo libro ad quaestionem superiorem absolvendam et perficiendam exponitur. Sed restat praeterea etiam aliud quid, quod eodem pertinet. Etiam enim libro secundo p. 367.

E. inter colloquentes convenerat disputandum esse de iustitia et iniustitia sic, ut per se spectaretur nulla habita externorum commodorum et praemiorum ratione, quum isto pacto propria ipsius vis et natura evidentius esset apparitura, tamen quoniam antequam ea de re convenisset, ita erat iudicatum, ut iustitiae omnis utilitas omneque praemium eriperetur, etiam hoc nomine dignitas eius vindicanda fuit. Quod quidem ipse Plato disertis verbis significat p. 612. C. D. Hoc igitur alterum est, quod libro decimo tandem peragitur, quo omisso et neglecto certe aliquid ad universi operis integritatem defuturum fuisset. Itaque postremo etiam docetur iustitiae, hoc est universae vitae humanae tam cuiusque privatae quam civium omnium communis, virtuti non solum in hac vita, sed etiam post mortem maxima praemia esse proposita. Quocirca demonstratur primum animorum immortalitas, ita quidem, ut iubeamur ea in caussa animi puram sinceramque naturam spectare, qua cum divino immortalis et aeterno cognatus sit (p. 608. — 612. B.). Quo facto ei etiam externa vindicantur praemia, quae tam ab hominibus quam a diis ipsi tribuantur, siquidem deos credere fas sit hominibus iustis etiam in hac vita, quamvis saepe miseri videantur, tamen sapienter consulere; homines autem iniustitiam, sicubi fuerit patefacta, denique odio et contemptu persequantur, iustitiam autem, quamvis saepe diutius latentem, tamen postremo colant et iustis honoribus afficiant (p. 612. B. — 613. E.). Tum vero etiam post mortem per totam rerum universitatem docetur divinam regnare providentiam, quae scelera et flagitia puniat et ulciscatur, recte facta autem meritis praemiis afficiat (p. 614. A. — 621. A.). Quibus omnibus denique brevis subiungitur ad iustitiam colendam exhortatio (p. 621. C. D.).

En igitur habes iam universi operis brevem descriptionem. Quam quidem facillimam habere explicationem, si neque unam iustitiam neque unam optimam civitatem illud esse iudicaverimus, ad quod summa disputationis referatur, propemodum sponte appariturum esse arbitramur. Nimirum sustentatur universa disputatio quaestione de iustitia instituta tanquam fundamento suo. Cui superstructum est

praeclarum illud universae humanitatis perfectae, iustitiae cum sapientia coniunctae innitenti, aedificium artificiosissime eo modo, ut etiam adversaria eius pars ex iniustitia oriunda collustretur. Quo ipso demum fieri potuit, ut etiam utriusque ad felicitatem et infelicitatem vis et efficacia in illustri luce collocata sit. Neque vero iam reliqua compositio operis sua luce carebit. Nullo enim negotio tres, aut si quis ita malit, quattuor eius discernuntur partes praecipuae^{*)}, inter se aptissime nexae atque colligatae. Nam ab initio quidem duplicis generis iustitiae notiones dialectice explorantur sic, ut quaestionem de iustitia et iniustitia deque iis, quae inde vel ad bonam vel ad malam fortunam consecutura sint, disputatum iri facile auguremur. Quibus expositis, dum iustitiae et iniustitiae vis per se spectata exquiritur, conditur et civitas optima et illustratur praestantissimi hominis natura, in qua iustitia tanquam ultro emergat seque totam conspiciendam praebat. Quo ipso fit, ut speciem et imaginem omnis vitae humanae legibus moralibus ad summam perfectionem provectae iuxta cum iustitia cernere videamur. In quo profecto summus tanquam finis totius operis praestantissimi conspicuus est. Cognita vero inde simul iniustitia deinceps etiam multiplex demonstratur defectio ab optimo vitae humanae tam privatae quam publicae statu sic, ut iustitiam et iniustitiam propter suam ipsius naturam vel cum bonis vel cum malis necessario esse coniunctam clarius quam antehac fieri potuit declaretur. Nam facta est utique etiam in superiore disputatione adeoque iam libro primo eius rei aliqua significatio. Denique etiam vitae optimae, hoc est iustitiae, externa vindicantur commoda atque praemia, ut quae initio sermonis ipsi ab iis erant erepta, qui in vulgaribus haerentes opinionibus neque res humanas ad scientiae normam et legem exigentes de caussa controversa fecissent iudicium. Ex quibus omnibus clarissime apparet opus amplissimum, quantumvis maxima rerum copia et varietate refertum, tamen omnibus nu-

*) Sex operis partes principales discreverunt Schleiermacher. Praef. ad Polit. et Steinhartus Introd. p. 67. sq. non tamen illi de iis plane consentientes.

meris absolutum esse atque plane simplex et in se unum, ut nihil prorsus ad singularum quibus constat partium concentum desideretur.

Atque haec quidem si recte a nobis disputata sunt, certe nec poterit magnopere dubium videri, quid de eorum criticorum sententia existimandum sit, qui Politiam voluerunt diversis temporibus frustatim confectam et per varia temporum intervalla in publicum emissam esse. Id quod ita statuit Car. Fried. Hermannus *Histor. Philos. Platon. I. p. 536. sqq. qui p. 538. initium, hoc est primum librorum Reipublicae, ei Platonis aetati adscribendum esse suspicatur, qua Lysis, Charmides, alii sermones consimiles, litteris consignati sunt, ita ut Plato existimandus sit illo iam dudum edito tandem ad eam iustitiae notionem pervenisse, quae in posterioribus libris explicata et illustrata sit; porro quintum, sextum et septimum librum (p. 540.) ceteris posteriorem et subsequiva opera inter quartum et octavum interpositum esse putat; denique librum decimum (p. 510.) contendit aliquanto post quam opus esset perfectum (nach geraumer Zeit) ceteris accessisse utpote minus arcte cum illis cohaerentem et continentem quaedam nova ac singularia. Nimirum compositam esse civitatem non una aetate, sed per diversorum temporum intervalla, imprimis etiam ex difficilioris iuncturae et compagis singularum partium tanquam hiatibus intelligi licere sibi persuasit. Et de decimo libro similiter iudicavit etiam Fr. Schleiermacherus, qui *Prolegg. ad Civit. p. 55. illum, si esset omissus, a nullo facile lectore desideratum iri pronuntiavit. Verum enim vero his virorum acutissimorum iudiciis quid opponi possit, imprimisque Hermannii sententia quantas habeat dubitationes, quum nuper ab aliis copiosius demonstratum sit *)*, tum*

*) Adversati sunt Hermanno imprimis Brandisius in praecelso opere: *Geschichte der griech-röm. Philosoph. Tom. II. p. 161. sq. Ritterus: Gesch. der Philosoph. T. II. p. 315. et Zusätze u. Verbess. a. 1838. p. 72. sqq. E. Manicus Dissert. De Civitat. Plat. arte et consil. I. Slesw. 1854. 8.*, qua commentatione de libri primi Reip. argumento, consilio et aucto-

hoc loco paucis significasse iuvabit, istiusmodi suspicionibus, quales viri docti moverunt, omnino non debuisse locum concedi. Ut enim philosophus per longius temporis spatium de iis rebus, quae variae ac multiplices in Politia explicantur, commentatus sit, atque etiam singula quaedam doctrinae suae capita, priusquam sese ad totius scripti compositionem accingeret, multorum annorum studiis litteris consignata habuerit; tamen tam admirabilis est universi sermonis convenientia ac simplicitas, tam apta singularum eius partium inter ipsas coniunctio, tam diligens per omnem disputationem supremi finis, qui colloquio praestitutus est, observatio, tam aequabilis denique per omnia orationis decursus, ut sicuti aliquod artis opus uno aere fustum non potest unquam diversis temporibus exstitisse, ita nec opus Platonis perfectissimum temporibus multum diversis compositum esse credibile videatur. Imo philosophum verisimile est, quo tempore illud composuit, non modo omnem eius silvam atque materiam iam animo suo comprehensam tenuisse, sed etiam artem et rationem, qua illud describeret descriptumque elaboraret, plane designatam habuisse, ut illud ordine continuo perfecit atque expoliverit. Nam quod Hermannus librum primum ait argumento et indole sua a ceteris libris ita discrepare, ut potius iuvenili Platonis aetati, cui Lysis debeat, videatur tribuendus esse, magnopere veremur, ne hoc viri eruditissimi iudicium idoneis causis et rationibus plane destitutum sit. Nam primum quidem eo vidimus prooemium universi operis scite inventum et excogitatum contineri, ad demto ac sublato utique desideraretur aliquid ad illius integritatem. Quippe designantur ibi vulgares de iustitia opiniones caeque duplicis generis, quo ipso fit, ut non modo, sicuti in Phaedro, Symposio, Philebo, fieri meminimus, ab opinionum levitate et

ritate agitur. Guil. Wiegand, qui imprimis decimi libri auctoritatem vindicavit in *Programm. Wormat. 1840. docta Commentat. Ueber die Einheit u. ursprüngl. Einteilung der Platon. Politie. et in Zimmermanni annal. Zeitschrift für Alterthumsw. 1842. mens. Jun. p. 588. — 595. et qui moderationem quandam sententiae ab illo propositae suasit, C. Steinhartus Introd. in Remp. p. 120. sqq.*

inconstantia paullatim traducamur ad certae sententiae rationem, sed etiam ad disputationis praecipuae amplitudinem scite et eleganter instituamur. Deinde non pauca in eo prodita sunt singularia, unde clarissime appareat Platonem, quum illa scriberet, iam singula rerum postea disceptandarum momenta ob oculos habuisse, quemadmodum vicissim in libris posterioribus identidem ad ea respicitur, quae in primo libro sunt exposita *). Quod certe fieri nullo pacto potuisset, nisi philosophus, quo tempore librum primum exaravit, iam universi operis argumentum mente et cogitatione complexus esset. Denique dialectica vulgarium vel sophisticarum opinionum disceptatio quod ei consimilis est, qua philosophus in *Lyside*, *Charmide*, *Lachete*, *Hippia maiore*, aliis sermonibus, usus esse reperitur, inde minime consequitur libri primi *Politiae* origines in eadem incidisse tempora, quibus illi dialogi verisimiliter accepti referuntur. Agitur enim eadem causa, quae in illis disceptatur, quandoquidem placitorum ex mero vitae usu et rerum experientia ductorum levitas arguitur atque exagitur. In quo quis negaverit philosophum iure suo eadem disserendi via et ratione uti potuisse, qua iam olim fluxarum opinionum vanitatem coarguerat, praesertim quum eam ne in *Symposio* quidem et in *Phaedro*, sicubi eius usurpandae opportunitas offerretur, spreverit atque contemserit? Nec vero librum primum, si rem accurate aestimes, dialogum in se absolutum conficere facile largieris, dummodo initium cum fine et exitu ipsius diligentius paullo contenderis. Sed nolumus in his rimandis etiam diutius versari. Satius erit continuo ad decimum li-

*) Ipsum initium libri primi tale est, quod iam de libro decimo nos cogitare iubeat. Nam quae *Cephalus* ibi memorat iustitiae praemia et iniustitiae supplicia, ea qualia sint, certius demum edocemur libro ultimo. Praeterea p. 344. A. — C. ad Libr. VIII. p. 562. sqq. et X. respicitur, porro p. 347. E. disertis verbis delegamur ad Libr. VII. p. 519. B. — 521. B. denique quae p. 352. D. — 354. A. disseruntur, ea decimo demum libro compleri et ad exitum perduci manifestum est. De quibus locis omnibus diximus explicatius in libri primi summario. De nexu et cohaerentia libri primi cum ceteris v. etiam *Steinhart. Prolegg.* p. 67. sqq.

brum transire, quem *Schleiermacher* us propemodum otiosum et supervacaneum, *Hermannus* autem post longius demum temporis intervallum toti operi additum esse indicavit. De quo quid nobis videatur, iam antea significavimus. Nam disceptatio de poesi arte imitatrice, sicuti iam libro III. c. 5. promissa est, ita et necessaria fuit et hoc ipso loco opportunissime profligatur. Quod autem iustitiae etiam externa commoda atque praemia, iniustitiae vero poenas ac supplicia obtingere docetur, non potuerunt profecto quae *Thrasymachus* et vero etiam *Glauco* et *Adimantus* ea de re in contrariam partem disputaverant, silentio transmitti, quoniam alioquin futurum fuisset, ut iustitia hac quidem ex parte laborare videretur ideoque causa eius quodammodo esse deserta. Nec vero nos movet, quod *mythus* in exitu libri additus quaedam nova habet atque singularia. Nam quemadmodum animorum immortalitas argumento probatur eo, quod fatendum est universi operis consiliis esse convenientissimum, ita etiam fabulosa illa narratio artificiosissime attemperata est disputationi non tantum de unius hominis sed etiam de universae civitatis virtute agitatae, siquidem ea declaratur divinam iustitiam per totam rerum universitatem tanquam civitatem mundanam dominari, cui aliquando vel potentissimi tyranni obnoxii futuri sint. Qua quidem totius operis clausula nihil profecto potuit excogitari non modo magnificentius, sed etiam singulis eius partibus aptius et convenientius. Sed quemadmodum haec omnia ita comparata esse existimamus, ut inde de compositione *Politiae* frustatim diversis temporibus facta nihil plane colligi liceat, ita nec iis ullo modo fidem habemus, quae de interpositione librorum quinti, sexti, septimi nuper coniectata sunt. Continent enim hi libri disputationem rerum longe gravissimarum, quas si philosophus, quo tempore primum condidit civitatem, plane omisisset, extruxisset profecto aedificium culmine et fastigio destitutum, quale animo informare nullo modo potuit. Desisset enim philosophorum magistratuum educatio et institutio; desideraretur descriptio gravissimi muneris, quo illis fungendum est; nihil comperiremus de boni idea summa vitae humanae moderatrice et gubernatrice; nihil expositum legeremus de summo illo et extremo hono, ad

quod vitae pariter atque civitatis rationes componendae et dirigendae sint; denique nihil usquam proditum videremus de philosophiae vi et utilitate in administrandis civitatibus. Quae omnia certe sunt eiusmodi, ut philosophus videatur sine eorum diligenti meditatione ne prima quidem fundamenta Politiae iacere potuisse, nedum ut totum illius aedificium potuerit condere et erigere. Itaque nos quidem libere fatemur in ea esse sententia, ut opus praestantissimum existimemus a Platone continua fere opera esse exaratum et velut ab artifice aliquo uno labore perfectum atque perpolitum. Nam quod in eo hic et illic reperitur difficilior quaedam et insolentior singularum partium iunctura et coagmentatio, ut quum *Libr. V. p. 466. D. sqq.* post disputationem de firmandae concordiae publicae praesidiis et adiumentis continuo de re militari explicatur; meminisse haec in caussa iuvabit, quanta arte ad res tam multas et copiosas tamque varias ac diversas apte connectendas atque conglutinandas opus fuerit, ut unum tanquam universi operis corpus bene eleganterque compositum conficeretur, quale ipse Plato in *Phaedro* unumquodque esse voluit. Tale opus vero esse philosophi Politiam, etiamsi hic et illic aliquid naevorum haereat, quod tamen aegre concesseris, nemo facile infitiabitur, nisi qui summam illius mente et animo parum comprehenderit.

Nec vero veterum scriptorum de Politia narrationes hanc sententiam ullo modo infirmare aut convellere videntur. Etenim possit primum hoc loco nobis obiici, quod fuerunt sane qui ita facerent, videri Platonem aetate maturiore Politiam denuo tanquam incudi reddidisse ac novam operis recensionem paravisse, qua opportunitate certe verisimillimum sit ipsum multa mutasse, rescidisse, adiecisse, complevisse. Quippe narrant profecto scriptores veteres, quos ad *Libr. I. c. I.* in indicavimus, inventa esse prima verba Politiae post mortem philosophi in eius tabulis varie mutata, et alio atque alio ordine collocata. Quorsum trahenda videntur etiam illa *Ciceronis De Senect. 5.* ubi narratur Platonem uno et octogesimo anno scribentem mortuum esse. Inde igitur aliquis colligi posse censeat Politiam ab ipso auctore denuo esse

pertractatam et iterum in lucem publicam editam. Quod tamen nobis quidem longe aliter se habere videtur. Nam primum illi ipsi, qui rem memoriae prodiderunt, nihil aliud memorant, quam quod diximus, prima operis verba: *κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ μετὰ Γλαύκωνος τοῦ Ἀγιστάνου*, reperta esse alio atque alio ordine disposita, idque tanquam senilis diligentiae et industriae testimonium afferunt. Quid vero? nonne iidem illi, si opus amplissimum iam ante Platonis obitum aliquando fuisset retractatum, id simul fuissent memoriae prodituri? Atqui tale quid nihil illi narrant; imo ea de re egregie silent. Quid igitur? Nonne illa ipsa narratio revera contrarium contestari existimanda est, quam quod critici inde collegerunt? Enimvero nobis quidem certe qui paucolorum verborum transformationem memoraverunt, iidem vel inviti videntur etiam confessi esse, nihil ipsis de nova aliqua totius operis retractatione unquam innotuisse. Praeterea vero etiam cursus studiorum Platonis is fuisse videtur, qui ipsum in novis potius operibus condendis quam in superioribus refingendis atque castigandis occupatum tenuerit. Nam Critiam quidem constat non fuisse ab ipso absolutum, atque Leges memoriae traditum est post eius mortem demum produsse in publicum. Fieri igitur potest, ut senex propter Critiae scriptionem cum Politia ac *Timaeo* arctissime cohaerentem aliquando ad initium Politiae animum adverterit et data occasione illud numerosius efficere studuerit. Denique accedit ad haec, quod nec *Aristoteles*, qui placita philosophi in Politia et in *Legibus* tradita diligenter distinguit, primam et secundam ipsius Politiam usquam memorat, ut unam tantum huius operis editionem novisse existimandus sit. Itaque coniectura ista de repetita Politiae editione non immerito pro vana et mani, imo etiam pro temeraria habebitur, donec ea certioribus, quam adhuc allata sunt, argumentis fuerit confirmata, praesertim quum nec ipsius operis indoles ea sit, unde iteratarum doctarum curarum ulla indicia cognoscantur. —

Verum ista quidem quum satis clare appareat mera fuisse criticorum somnia omni verisimilitudinis commendatione destituta, tum etiam aliud quid in medium afferunt, quod sententiae supra

a nobis propositae ac defensae multum adverte-
tur. Narrat enim Gellius Noct. Attic. XIV. 3.
haec: Id etiam esse non sinceræ neque
amicæ voluntatis indicium crediderunt,
quod Xenophon inclyto illi operi Plato-
nis, quod de optimo statu reipublicæ ei-
vitatisque administrandæ scriptum est,
lectis *ex eo duobus fere libris*, qui primi
in vulgus exierant, opposuit contra con-
scripsitque diversum regiae administratio-
nis genus, quod *παιδείας Κύρου* inscriptum
est. Eo facto scriptoque eius usque adeo
permotum esse Platonem ferunt, ut quo-
dam in libro mentione Cyri regis habita,
retractandi levandique eius operis gratia
virum quidem Cyrum navum et strenuum
fuisse dixerit, *παιδείας δ' οὐκ ὀρθῶς ἤφθαι τὸ
παράπαν*. Haec enim verba sunt de Cyro
Platonis. Quae si vere memoriae prodita sint,
confirmare sane non mediocriter videantur eorum sen-
tentiam, qui Politiae opus particulatim diversa aetate
a Platone scriptum et in vulgus editum esse statue-
runt. At enim vero quemadmodum tota haec Gellii
narratio admodum suspectae est fidei, quoniam per-
tinet ad vanos rumores de Xenophontis et Platonis
aemulatione sedulo ab iis sparsos, qui Platonis no-
mini malignae invidiae notam inurere studuissent *);
ita etiam illud temere confictum videtur, quod Xe-
nophon narratur Cyropaediam suam duobus fere
libris Politiae Platonicae ceteris prius in publicum
emissis opposuisse. Nam primum quidem divisio
ista universi operis in decem libros, qualem hodie
habemus superstitem, non videtur ipsi Platoni deberi,
sed potius grammaticis Alexandrinis, quemadmodum
etiam Homeri Iliadem et Odysseam verisimile est
ab Aristarcho in viginti quattuor quamque libros esse
distributam. Quippe accepta illa refertur procul
dubio Aristophani Byzantio, qui circa ann. 230. a.
Chr. n. floruit. Qui quum etiam Platonem in cano-
nem philosophorum musei Alexandrini gratia con-

*) V. Aug. Boeckhii Commentat. de similitudine, quae Platoni
cum Xenophonte intercessisse fertur. Berolin. 1811. 4.

cinnatum *) recipere constituisset, non modo omnes
Platonis sermones secundum trilogias digessit **),
verum etiam Platonis Rempublicam ***) in singulos
libros descripsit, quo opus amplissimum esset tractatu
facilius. Quod quidem ipsum patet magis ut litterato-
rem quam ut philosophum ita instituisse, quandoqui-
dem argumenta cum singulorum librorum sectionibus
plerumque parum apte conveniunt. Nimirum fuit
teste Varrone De lingua Lat. VI. in. in isto Ari-
stophane plus litterarum quam acuminis, ut Lessin-
giis nostris sanequam fuerit dissimillimus. Sed ut
decem librorum divisio ipsum Platonem auctorem
habuerit, quod parum verisimiliter nonnulli contende-
runt, quum Aristoteles in censura Politiae Platonicae
ne semel quidem eius mentionem iniecerit, tamen ne
sic quidem Gellii narrationi fides accedit ulla.
Acutissime enim pervidit Schneiderus Praef. ad
Civ. p. XIV. eius quae hodie exstat Reipublicae
Platonicae libros neque duos priores neque alios
ullos binos separatim edi potuisse utpote non in se
absolutos aut totum aliquod corpus conficientes.
Quis est autem qui sibi persuadeat Platonem com-
missurum fuisse, ut trunca et lacera membra totius
operis in lucem publicam proiiceret, iniqua hominum
iudicia tanto facilius subitura, quo essent imper-
fectiora? Nec vero credibile est philosophum duos
libros separatim cum uno alterove amicorum Athenis
viventium communicavisse, iisque Scilluntem ad
Xenophontem perlatis continuo factum esse, ut hic,
nondum absoluto Platonis opere, confestim stilum
arriperet sapientem Atheniensem maligne petiturus
et hostiliter confossurus. Iam vero etiamsi summius
Platonem mediam illam operis partem, quam antea
ut primariam designavimus, primum divulgavisse,
quod tamen minime intelligitur cur ita facere consti-
tuerit, praesertim quum vel sic opere universo non-

*) V. Stahr. Aristotelia II. p. 65. sqq. Graefenhan,
Gesch. d. klass. Litterat. im Alterthum. Vol. II. p. 185. sqq.

**) Diogen. Laert. III. 61.

***) Eadem est sententia C. Fr. Hermannii Hist. Phil. Plat.
p. 693.

dum ad exitum perducto rem periculosae aleae plenam suscepturus et per ignes cineri doloso suppositos incessurus fuisse videri debeat; tamen ne haec quidem ratio ullo modo probabilis iudicabitur, ubi nobiscum diligenter reputaverimus, quaenam necessitudo argumentorum inter Rempublicam Platonis et Xenophontis Cyropaediam intercedat. Tantum abest enim, ut Cyropaedia aliquid contineat, quod Platonis decretis inimicum sit aut adversarium, ut quodammodo confirmet sententiam Platonis, qua optimae civitatis statum facillime a rege aliquo eoque bene morato ad effectum perductum iri statuit. Nec vero in singulis libri Xenophontei locis quidquam reperitur, quod ad opus Platonicum referatur. Nam quod loco Cyropaediae Libr. VI. 1, 41. tangi putarunt Platonis sententiam de duabus animi facultatibus libro quarto Reip. p. 436. A. p. 439. C. expositam, non viderunt doctrinam Platonis ibi proditam multo esse et subtiliorem et ampliorem, quam Xenophonteam rationem, quae potius prope accedit ad popularem opinionem, quam ipse Plato quoque secutus est Phaedr. p. 237. D. E. et Legg. X. p. 596. D. E. Haec autem quum ita sese habeant liquidum fore speramus, Gellii narrationi nec in eo fidem esse tribuendam, quod duo libri Politiae seiuncti a ceteris dicuntur primum in lucem publicam emissi et tantum non praepostere protrusi esse. Reliquum igitur est, ut fontem fabulae indagemus, quo detecto denique omnis illius auctoritas corruat plane necesse est. Eum autem videmur satis probabiliter investigavisse. Quippe pervulgata fuit fama de Platonis et Xenophontis similitate, a Peripateticis imprimis sedulo propagata *). Quum igitur uterque scriptor amplius de rebus civilibus opus composuisset, haec ipsa res ad malas suspiciones de eorum aemulatione alendas a malignis calumniatoribus temere arrepta est. Narratum est igitur et pro certo venditatum Xenophontem Cyropaediam suam operi Platonis opposuisse. Sed quum esset nescio quo modo coniectum Xenophontis opus fuisse prius quam Rempublicam Pla-

*) V. J. Luzaecii Lectt. Attic. Sect. II. §. 3. 17. 20. Boeckh. De simulat. p. 4. sq.

tonis litteris perscriptum et in lucem editum *), nihil illi sibi duxerunt antiquius quam ut uni mendacio alterum adiiicerent. Solent enim calumniatores in istiusmodi rebus comminiscendis perquam esse ingeniosi. Itaque rem ita demum fieri potuisse viderunt, si partes aliquot Politiae Platonis constaret ante tempus editionis legitimum quasi per abortum quendam in lucem esse protrusas. Quocirca continuo ita fuisse pro certo sumserunt aliisque imprudentibus persuaserunt. Hac igitur ratione nata est fabula de duobus Reipublicae libris seorsum editis a veteribus scriptoribus propagata; cui recentiorum criticorum male sedula sagacitas protenus adiungere studuit etiam novam de opere Platonis diversissimis composito temporibus coniecturam.

Verum satis haec sunt de Politiae arte et compositione, quam ita demum recte intelligi et iudicari posse intelleximus, si probe meminerimus, quid universo operi tanquam ultimum ac supremum propositum sit. Progredimur nunc ad alia, quae item visa sunt ita esse comparata, ut aut de una civitate aut de sola iustitia agi existimandum esset.

Et huc quidem ante omnia pertinet duplex operis inscriptio: *Πολιτεία ἢ περὶ δικαίων*, quae, sane ambiguum relinquit, quidnam sit de quo potissimum agatur. Dicamus igitur primum de inscriptione secundaria: *ἢ περὶ δικαίων*. Quo facto considerabimus etiam alteram eiusque causas et rationes exquiremus. Dubitari autem non potest, quin inscriptiones secundariae dialogorum Platonicorum posterioris aetatis grammaticis atque criticis acceptae referantur. Id quod vel ex eo intelligitur, quod eae in plerisque Platonis scriptis miram habent varietatem et inconstantiam, ut in Phaedone, Symposio, Phaetro, Philebo, aliis libris plurimis. Enimvero variatae sunt illae

*) Jo. Gottl. Schneiderus, Saxo, Praefat. ad Cyrop. chronologicis rationibus ex Epilogi sect. 4. collegit, scriptam et publicatam Cyropaediam esse post Olymp. CIV. 3. Quae tamen ratio propter incertam Epilogi auctoritatem est admodum dubia.

lubidinoſe pro varietate iudiciorum, quae boni critici de primario eorum argumento feciſſent. Praeterea vero etiam illud dignum eſt animadverſione, quod Diogenes Laertius III. 57. criticum Thrasyllum narrat duplici fere uſum eſſe illorum notatione: *διπλαῖς δὲ χοῖται*, inquit, *ταῖς ἐπιγραφαῖς ἐκάſτον τῶν βιβλίων, τῇ μὲν ἀπὸ τοῦ ὀνόματος, τῇ δὲ ἀπὸ τοῦ πραγματός.* Quod certiffimo eſt documento, ne Diogenem quidem reperiſſe qui titulos iſtos ſecundarios ad ipſius Platonis referrent auctoritatem. Nec vero aliter Proclus ad Rempubl. p. 350., qui *ἀρχαίας καὶ οὐ νεοθενέμενας* et *προσθέσεις τῶν νεωτέρων τῆς ἐξουσίας ἀπολανόντων* diſtinguit. Enimvero videntur omnino veteres libris ſuis titulos ponere maluiſſe qui vel a perſonis vel a parte aliqua rerum tractatarum deſumpti eſſent, quam qui ſcriptorum argumenta atque conſilia plene indicarent. Sed vide omnino de titulis ſecundariis quae Frid. Aug. Wolfius ad Symp. p. XXVIII. Schleiermacher. Praef. ad Opp. Plat. I. Tom. I. p. 55. Buttman. Mytholog. I. p. 229. Goerenzius ad Ciceron. Academ. I. 1. diſputaverunt. Itaque facile intelligitur in iudicando Politiae conſilio et argumento nihil quidquam tribuendum eſſe inſcriptioni in codd. proditae: ἢ *περὶ δικαίον*, ut quae mero debetur criticorum arbitrio. Unde ſi qui putarunt robur aliquod et firmamentum eorum ſententiae conciliari, qui primariam quaestionem de iuſtitia eſſe cenſuerunt, ii certe iudicio ſuo multum falſi ſunt. Sed his ita explanatis etiam de altera operis inſcriptione, quae una, ut videtur, germana eſt et ab ipſo Platone profecta, paucis diſpexiſſe inuabit. Videmur autem iure noſtro contendere et affirmare nec illud, quod opus inſcriptum eſt *Πολιτεία*, quidquam eo valere, ut de una maxime civitate diſputationem agitari arbitremur, alia omnia pro levioribus et quaſi conſectariis habeamus. Etenim primum quidem nomen illud more veterum a parte operis aliqua repetitum eſt, quae maxime eſt ſingularis ideoque praeter ceteras apta iudicata ad peculiarem illius denominationem, quemadmodum de Anabaſi quoque atque Cyropaedia Xenophontis factum eſſe conſtat. Quocirca iniuria ſane inde aliquis ſuſpicetur voluiſſe Platonem *Πολιτείας* nomine omnem diſputationis ſummam indicare his ſermoni-

bus comprehenſam. Deinde vero animadvertendum eſt philoſophum ſcitiffime vel iſtius nominis delectu huic deſiderio quodammodo ſatisfeciſſe. Designatur enim illo non adeo obſcure etiam moralis hominis ſtatus, civitati, ſicuti vidimus, plane conſimilis, quem ipſe philoſophus ſubinde *τὴν ἐν ἡμῶν πολιτείαν* vocavit, ut Libr. IX. p. 591. E. p. 592. A. X. p. 608. B. Reſpicienti igitur ad hanc ſimilitudinem aptiſſimum ipſi viſum eſt uti nomine *πολιτείας*, quo ſimul humanae naturae ſtatus ab eo deſcriptus ſignificaretur. Quod ſi vere iudicaviſſe exiſtimandus ſit illud ipſum Plato adeo iudicaviſſe exiſtimandus ſit illud ipſum operis argumentum et conſilium, quod nos antea ſummum atque primarium eſſe docere conati ſumus.

Sed properamus ad ea, quae de horum librorum cum Timaeo et Legibus connexionem explicanda ſunt, unde item fuerunt, qui Platonis conſilia in condenda Politia non aliorum niſi ad civilem doctrinam ſpectaviſſe concluderent.

Et de Timaeo quidem mirum viris doctis accidit, quod in principio dialogi p. 17. C. ſqq. Politiae mentio ita facta eſt, ut omiſſa aliarum rerum earumdemque graviffimarum commemoratione eorum tantum ratio habeatur, quae pridie de republica erant diſputata. Id quod quum olim alios tum nuper Georg. Frider. Rettigium *), Bernatem, permovit, ut non de iuſtitia, ſed de republica diſputatum eſſe arbitrarentur. Ac profecto mirum illud eſſet, ſi vere eſſet iudicatum, quod alii cenſuerunt, quaestionem de rebus civilibus inſtitutam non eſſe praecipuae diſputationis partem, ſed per occaſionem tantum agitari tanquam dicis cauſa, ut inde iuſtitia aliquid lucis nanciſcatur. At enim vero quum perfectae civitatis imago alteram partem primariae quaestionis efficiat, ad quam ea, quae de iuſtitia in hominum animis conſpicua diſputata ſunt, traducuntur, quid quaeso per ſe habet offenſionis, quod praecipue rei-publicae pridie conditae mentio iniicitur? At vero, inquit aliquis, vel ſic tamen illud perquam mirum debet accidere, quod reliqua omnia alto transmittun-

* V. Rettigii Prolegg. in Platonis Rempubl. Bernae 1845. 8. ed. p. 3 — 7.

tur silentio; unde illud ipsum consequitur, de quo modo dictum est, ut nihil aliud nisi respublica ut argumentum primum in hoc opere tractari existimandum sit. De qua tamen re nos quidem aperte fatemur aliter sentire. Contendimus enim Platonem consulto ceteris omnibus silentio transmissis unam memorare civitatem. Quin etiam longius progredimur, philosopho existimantes propter scribendi consilium, quod in Timaeo sequutus est, ne licuisse quidem alia commemorare, quam quae de republica exposita erant. Quippe Platonem novimus in Politia philosophiae doctrinam ab uno homine traduxisse ad civitatem ideoque in patentiore civilis societatis campum eduxisse. Progressus enim ibi est a consideranda singulorum hominum virtute ad contemplandam virtutem civitatis, quae unius hominis instar ad summi boni speciem instituenda et gubernanda esset. Iam vero quid idem ille in Timaeo? Nimirum in hoc libro quam in Politia docuit per omnem hominum vitam tam cuiusque propriam quam omnium communem regnare oportere summi boni ideam, eandem etiam in universa rerum natura ita dominari demonstravit, ut omnia ad eam conformata essent atque contenderent, quo ad summum perfectionis fastigium eveherentur *). Quemadmodum igitur in Politia a perquirendis singulorum hominum moribus ad considerandam civilem societatem accessit, ita in Timaeo ipsi rei consentaneum fuit, ut, ceteris transmissis, a civitate progrediretur ad rerum universitatem, vitae communitati amplitudine sua proximam. Et indicavit philosophus ipse non obscure in principio Timaei sese partem tantum hesternorum sermonum nunc referre, nimirum eam, quae pertineret

*) Verissime Astius de vita et scriptis Platonis p. 368. „Es ist die Idee des Guten und Schönen, die Platon, nachdem er sie in seinen früheren Schriften als höchstes Princip des ethischen und politischen Lebens aufgestellt hatte, im Timaeus als das höchste nachweist, nach welchem Alles gebildet ist und dem Alles ähnlich zu werden strebt, um den ihm erreichbaren Grad der Vollkommenheit und Glückseligkeit zu erreichen.“ Conf. Prolegg. nostra ad Plat. Vol. I. P. I. p. LII. sq. ed IV.

ad rempublicam. Dicit enim ibi Socrates haec: *χρῆς πον τῶν ὑπ' ἐμοῦ ἐρηθέντων λόγων περὶ πολιτείας ἢ τὸ κεφάλαιον, οἷα τε κ. τ. λ. hesternorum, opinor, sermonum meorum de civitate summa erat, qualis et qualibus ex viris mihi videretur optima posse existere. Cauter igitur addidit περὶ πολιτείας, quo demum omisso putare liceret eum nunc totum Politiae argumentum referre voluisse; id quod Rettigium l. c. omnino praeteriit, alia omnia ex Timaei initio concludentem.*

Sed satis de loco Timaei. Accedimus ad illa Legg. V. p. 739. B. — E. Hic vero quod philosophus simpliciter eam commemoravit civitatem, in qua omnium rerum communio sit, eamque adeo primariam appellavit, id, si optimae reipublicae descriptio non efficeret princeps Politiae argumentum, sed *ὡς πάροργόν τι* proponeretur, profecto nemini non mirum deberet accidere. At enim vero quum illam ita informaverit, ut virtutis in animo optimi hominis elucetis rationem ad eam describendam traduxerit, dubitari non potest, quin eius descriptio gravissimam partem eorum contineat, in quibus praecipuum horum sermonum argumentum continetur. Nec tamen inde colligi licet, voluisse Platonem in Politia de una disputare republica. Quod enim philosophus civilis potissimum quaestionis iniecit mentionem, id hic quoque propter rationem disputationis eo loco susceptae facere propemodum coactus fuit. Etenim quum locus de civili disciplina, sicuti iam supra monuimus, triplici modo tractari posset, ut vel perfectae reipublicae exemplar proponeretur, quale in his terris nusquam reperiretur; vel ea conderetur civitas, quae, quatenus terrae situs atque aliae res ad civitatem pertinentes permetterent, ad summam illam perfectae virtutis speciem quam proxime accederet; vel denique ostenderetur, quomodo eae, quae exstarent respublicae, corrigi emendarique possent, philosophus, postquam perfectam finxerat civitatem, quam simpliciter *Πολιτείαν* vocavit, aetate magis provecus in animum induxit eam describere rempublicam, quae, quum a perfecta illa specie proxime abesset, tamen aptior esset generis humani imbecillitati, ac deinceps peculiari opere explicare, quae ratio in civitatibus emendandis esset ineunda. Et tertium quidem opus sive

morte sive alia causa praepeditus nunquam videtur confecisse. Alteram autem rempublicam, quae velut media quaedam esset et *ἐξ τῶν ὑποκειμένων ἀρίστη*, ut cum Aristotele loquamur, in Legum libris descripsit. Quamquam ne hoc quidem opus prorsus absolvit, quandoquidem addere ei voluit libellum aliquem, qualis est Epinomis, quam recte Platoni ab iudicantibus Franc. Patricius Discuss. Peripat. p. 215 et p. 251. Taylorus Opp. Platon. Vers. T. II. p. 387. Boeckhiius in Min. p. 74 sqq. Astius de Vita et Scriptis Platon. p. 393. sicuti nos quoque fecimus in Comment. De Epinomidis vulgo Platoni adscriptae fide et auctoritate, Lipsiae 1856. 4. edita. Sed hoc utut est, illud quidem pro certo habendum, in opere de Legibus inscripto informari eam rempublicam, quae ad perfectam illam civitatis speciem proxime accedat, sed tamen legislatione plurimis in partibus extrinsecus indigeat propterea, quod populorum ingenia, natura regionum, locorum situs, alia respicienda sint. Quod consilium quum philosophus sequutus sit, equis adhuc mirabitur, quod in Legibus optima reipublicae memoriam instauravit, optimi hominis, quem item descripserat, commemorationem omisit? Nimirum quum de civilibus institutis esset expositurus, consentaneum erat, ut quae ex superioribus disputationibus de eodem argumento institutis ad rem praesentem pertinere viderentur, ea legentibus in animum revocaret. Quamquam si optimam civitatem in Politia secundaria tantum opera descripsisset, nemo non lubenter largiretur alio id modo eum fuisse facturum. Quocirca quum non assentiamur iis, qui ex hoc loco concluderunt praecipuam quaestionem in Politiae sermonibus agitaram in describenda optima civitate versari, tum illud recte exinde colligi posse arbitramur, ipsum philosophum disputationi de optimo civitatis statu non minus ponderis atque gravitatis tribui voluisse quam iis, quae de iustitia perfectaue hominis virtute disserunt.

Expositum est hactenus de horum librorum consilio et argumento quid nobis videatur. Liceret igitur hic summam totius disputationis paucis complecti et quaestionis rivulos claudere, nisi adhuc aliud quid disquirendum superesset, quod etiamsi cum ea re,

quam tractandam suscepimus, minus arte cohaereat, tamen ei nonnihil lucis allaturum esse sperare licet. Nondum enim disputatum est, quo tempore Politia scripta ac perorata sit. Quae res non indigna videtur, quam item paullo diligentius pervestigemus.

Est vero quaestio de Reipublicae tempore natali bipertita, quandoquidem primum quaerendum erit, quem locum Politia in omni Platoniorum sermonum numero obtinere videatur; deinde autem dispiciendum, qua vitae aetate illa a philosopho literis consignata sit. Posterior disputationis pars quia magnam partem ex altera illa suspensa est, primum videamus, qua necessitudine hi sermones cum aliis philosophi scriptis contineantur.

Verissime autem a viris doctis iudicatum est Politiam propter argumenti, quod tractat, ubertatem et amplitudinem videri non prius scribi potuisse quam editis iam iis libris, qui vel morum doctrinae vel dialecticae et metaphysicae quam vocant singulos quosdam locos accuratius persequuntur. Etenim plurimae in hoc opere partes eaeque gravissimae totius doctrinae Platonicae ita explicantur, ut philosophum facile pateat, quum illud componeret, exploratis aliorum opinionibus, iam explicatam animo tenuisse suae ipsius doctrinae rationem. Quid quod etiam locis non paucis ad superiorum sermonum argumenta respici videtur. De qua re etsi iudicium fere lubricum est et ad errorem proclive, tamen videtur observasse, quae haud scimus an non ita facile in dubitationem vocari queant. Nam ut mittamus in praesenti quae in Praefatione ad Opera Platonis de necessitudine Politiae cum aliis libris generatim diximus, ad Gorgiam quidem quum universum fere primi et secundi libri argumentum referatur, tum singulis quibusdam locis ita respicitur, ut quae in eo sermone explicata sunt, ea vel denuo tractentur vel suppleantur vel confirmantur *). Eadem fere de Phaedone dicenda sunt, in quo quae de rerum terrestrium ac coe-

*) V. libr. IX. p. 586. B., ubi aliquid monebimus. Ibid. p. 583. B. ibique annot. nostr. coll. Schleiermachers p. 604. Libr. VI. p. 487. D. E.

lestium ratione deque animorum immortalitate sunt disputata, dubitari non potest, quin in Politia ad rem praesentem transferantur *). Parmenidem quoque tacite respectari, idque eo modo, ut quae in eo motae sunt dubitationes dialecticae paucis verbis dissolvantur, acuta est Schleiermacheri coniectura **). Idem vir doctus etiam Politici rationem haberi non sine idonea causa coniecit ***). In quo nos quidem etiam aliquanto ulterius progredimur. Putamus enim Politiam iuxta cum Legibus ac Timaeo in illius dialogi tanquam solo radicibus suis ita esse defixam, ut inde maxime repetendae sint eius origines. Quod enim ibi grandi mytho declaratur, eam demum civitatem perfectam ac beatam fore, in qua divina ratio per omnia valeat, quodque reipublicae princeps philosophus fingitur omnibus legibus superior, sunt haec tanquam stamina, unde tela detexta absolutissimum Politiae opus confectum est. Nec male Schleiermacherus ex nobilissimo loco libri IX. p. 588. C. sqq. conclusit Phaedrum ante Politiam scriptum esse †). Quanquam hic quoque addendum est longe maius quiddam atque amplius. Intercedit enim universo Phaedro ea cum Politia necessitudo, unde utriusque libri coniunctio arctissima cognoscatur. Etenim quae in Phaedro poeticis coloribus adumbrata est doctrina de triplici animi humani facultate, ea in Politia non modo confirmatur atque illustratur, sed etiam universae civitatis et hominis descriptioni fundamenti loco subiicitur, ut facile pateat Politiam, sicuti post Politicum edita est, ita ne ante Phaedrum quidem scriptam aut in vulgus emissam esse. In qua causa nec illud est negligendum, quod hi libri etiam alio nomine cognitione quadam consilii et argumenti continentur. Nam uterque etiam id habet propositum, ut philosophiae dignitas et auctoritas in illustriore luce collocetur,

*) V. libr. X. p. 611. A., ubi conf. Schleiermach. p. 616 sq. Ibid. B.

**) Ad libr. IV. p. 436. B—D. coll. annot. p. 556.

***) Lib. IV. p. 423. C., de quo loco conf. Schleiermach. p. 550.

†) Conf. viri egregii disputationem p. 307 sq.

quandoquidem Phaedro luculente declaratur, philosophiam unam esse veram germanamque et cognoscendi iudicandique et eloquendi artem; Politia autem eandem evincitur esse etiam unam artis civilis parentem et procreatricem. Quo utroque certe nihil fingi cogitarique potest coniunctius. Ac simile quid etiam de Symposio licet affirmare, ubi quae de divinarum rerum amore explicata sunt, ea in his libris ita ad quaestionis usum adhibentur, ut ea non iam primum tractari facile appareat *). Nec vero Philebi nulla habita est ratio, cum quo libro Politiae arctissima sane intercedit necessitudo atque coniunctio **). Ut enim in illo docetur vitam singulorum hominum componendam ac moderandam esse ad summi boni ideam, quo ad summam, quae homini nato contingere possit, felicitatem perveniatur; ita in Politia qualis sit omnis virtutis humanae perfectio et consummatio demonstratur, ac deinde huius notio sic ad civitatem transfertur, ut eam item ad summi boni normam gubernari oportere appareat. Quod est profecto eiusmodi, ut iure inde suspicari liceat Politiam non ita multo post Philebum in lucem prodixisse. Nolumus iam his addere etiam alia, quae dubitationi ansam praebeant, ne incertis afferendis ea, quae certa sunt aut saltem verisimilia, incerta reddidisse videamur. Hoc tamen monuisse iuvabit, disserendi quoque elegantiam omninoque artis et compositionis laudem in Politia tantam cerni, ut paucissimi sermones praeter Gorgiam, Protagoram, Phaedonem, Phaedrum, Symposium eo nomine ad ipsam comparandi sint.

Quae si vera sunt, haud scio, an probabiliter liceat in universum definire quo tempore Politia literis consignata sit. Quum enim praeterea certum sit atque exploratum, Timaeum, Critiam et Leges posteriore tempore esse compositos, nec per fatum philosopho licuisse tertium de civilibus institutis opus condere; nihil potest esse verisimilius quam Politiam

*) Conf. libr. V. p. 474. C. sq. VI. p. 485. A. B. p. 490. A. B.

**) De singulis locis v. libr. VII. p. 525. A. IX. p. 584. C. p. 583. B., ubi quaedam annotabimus. Conf. Schleierm. p. 604. Libr. VI. p. 505. B. sqq. coll. Schleierm. p. 570 sq. Ibid. p. 506. B.

non a iuvene aut adolescente, sed a viro in summo aetatis flore constituto literis esse exaratum. Nam hac demum aetate fieri potuit, ut philosophus sparsas seiunctasque doctrinae suae partes antea singulatum illustratas velut in unum corpus coniungeret omnesque divinae sapientiae copias ad civilem disciplinam aliasque graviores quaestiones in Politia tractatas transferret.

Atque hanc sententiam etiam alia sunt quae non leviter confirmare videantur. Etenim primum quidem ante Socratis obitum, qui incidit in Olymp. XCV. 2. sive ann. 399. a. Chr. n., non est verisimile philosophum eiusmodi operis scribendi consilium agitasse. Nam Epistol. quidem VII. p. 325. A. sqq. narratur *) eum, quum iuvenis magno studio ad rempublicam capessendam ductus esset, tamen postea, quum impotentem triginta tyrannorum dominationem vidisset, a publicorum munerum administratione prorsus abstinuisse. Nihilominus mox, excusso saevi istius imperii iugo, pristinum in eo revixisse rerum civilium amorem, quanquam multo illum moderatorem ac leniorem. Tum vero factum esse, ut Socrates iniustissimo iudicio e medio tolleretur; quod quidem viri sapientissimi fatum effecisse, ut apud animum reputaverit, quam difficile esset in ea civitate, cuius mores et instituta misera laborarent depravatione, publicis muneribus fungi, adeoque animadvertit omnes quae tum essent, civitates male esse constitutas **). Hanc vero sententiam quum animo iam mature susceperit philosophus, recte videmur contendere Politiam ab ipso ante Olymp. XCV. 1. non esse litteris consignatam ***). Sed nec proximo,

*) Erunt qui huius epistolae fidem malis suspicionibus labefactare studeant. Mihi tamen, si ulla earum epistolarum, quae vulgo Platoni tribuuntur, ex bonis fontibus hausta est, illa certe ea laude impertienda videtur.

***) Verba eius haec sunt: *τελευτῶντα δὲ νοῆσαι περὶ πασῶν τῶν πόλεων, ὅτι κακῶς ξυμπεσῶσι πολιτεύονται. τὰ γὰρ τῶν νόμων ἀνταῖς. σχεδὸν ἀνιάτως ἔχοντά ἐστιν κ. τ. λ.*

***)) Eadem argumentatione usus est Morgenstern l. c. p. 78. sqq.

quod insequutum est, tempore verisimile est eum ad opus amplissimum scribendum animum appulisse. Etenim post mortem Socratis amici eius et familiares Megara secesserunt, ubi constat etiam Platonem aliquamdiu Euclidis usum esse consuetudine. Postea autem multum temporis itineribus faciendis colligendisque sapientiae opibus consumsit, ut praeter scripta quaedam, in quibus aut Socratis defendendi aut scientiae accuratius explorandae consilium manifestum est, nihil fere in lucem videatur emisisse. Certe quidem Politia intra illud decennium, quod usque ad primum iter in Siciliam susceptum, hoc est, usque ad Olymp. XCVII. 4., h. e. a. 389. a. Chr. n. effluxit, tanto minus videtur scripta esse, quod philosophus per Pythagoreos demum rursus ad rerum civilium studium permotus esse videtur, de qua re disputat egregie C. Fr. Hermann. Hist. Philos. Plat. I. p. 60. sqq. Nam primum quidem si recte statuimus quae modo de Phaedri et Convivii cum Politia coniunctione exposuimus, sponte consequitur, ut ea non potuerit ante Olymp. XCVIII., 4. evulgari. Deinde libro octavo atque nono *) tyranni mores tam vividis depinguntur coloribus, ut toto loco diligenter lectitato non possis non fateri ingenium Dionysii, tyranni Syracusani, paene ad vivum esse expressum. Quod profecto ita fieri vix potuit, si hi sermones ante Olympiadis XCVIII. initium exarati sint. Porro doctrinae Pythagoricae vestigia in hoc opere satis manifesta extant, veluti libr. VIII. p. 546. A. sqq. X. p. 616. C. sq. de qua re disputavit Astius De Vita et Scriptis Platon. p. 354. sq. Quum vero iusto iure dubitare liceat, an philosophus ante primum iter in Italiam Siciliamque susceptum accuratiorem institutorum et placitorum Pythagoricorum cognitionem nullam dum habuerit **), hac quoque re sententiam nostram valde confirmari apertum est. Accedit ad haec porro etiam aliud quid, quod etsi per se levis momenti esse videatur, tamen nonnihil certe ad rem praesentem facere putamus.

*) V. imprimis lib. VIII. p. 568. C. IX. p. 577. A. B.

**)) V. nostram Diatriben in Platonis Politicum Lips. 1840. 8. Cap. III. p. 37. sq.

Quid enim causae esse dicamus, quod, quum in ceteris dialogis, quos ante primum illud iter scriptos esse suspicari liceat, nulla fere declarandae Socratis innocentiae occasio praetermittatur, tamen in Politia, licet disputationis argumentum multam huius rei oportunitatem praebuerit, ne verbo quidem huius rei mentio iniicitur? Nimirum fallor, aut temporis diurnitas dolori ex magistri morte suscepto iam aliquam medicinam attulerat. Quod eo est verisimilius, quod etiam in iis libris, quos post Politiam scriptos esse exploratum habemus, hoc est in Timaeo, Critia, Legibus, nullum reperias locum, in quo Socratis innocentia defendatur aut in illustriore luce collocetur. Haec omnia igitur nobis considerantibus dubitari vix posse videtur, quin Politia ante Olymp. XCVIII. non sit in lucem emissa. Nec tamen ullo modo definiri certius potest, quando denique sit perfecta et ad exitum perducta. Illud unum pro certo affirmare licet eam nihil senile referre, quale in Legibus animadvertitur, atque procul dubio ante Timaeum et Leges esse litteris exaratam. Sed horum librorum scriptio quando sit a Platone suscepta, ne levissima quidem suspicio est. Illud unum igitur asseverare liceret, scriptum opus esse intra Olymp. XCVIII. 2. et ingravescens aetatem, nisi Timaeus videretur iam ante gravioris senectutis adventum litteris esse exaratus, in quo profecto longe aliud quid spirat, quam in opere Legum. Praeterea vero etiam accuratius definiri posse videtur, post quemnam annum Politia sit scripta vel edita. Quorum facit locus Libr. I. p. 336. A., ubi Ismeniae Thebani mentio iniecta est. Colligere enim ibi licet hominem, quum ista scriberentur, non amplius vixisse, quandoquidem una cum tyrannis superioris aetatis, Periandro, Perdicca, Xerxe, commemoratur. Quod si recte suspicamur, sequitur, ut Politia post Olymp. XCIX., 3. edi coepta sit. Eo enim anno illum interfectum esse e Xenoph. Hist. Gr. V. 2., 25. sq. cognoscitur.

Jam si vera sunt aut saltem verisimilia quae adhuc de primordiis operis explicavimus, habere sane videmur rationes non ineptas, quas sequuti hac quoque in parte ab Illustr. Morgensternii sententia

discedamus. Is enim eleganti disputatione *) docere conatus est Aristophanem Ecclesiazusis suis id maxime spectasse, ut Platonis rempublicam carperet et ad ridiculum traduceret. Idem statuit Bisetus in argumento fabulae, cuius haec sunt verba: *Αριστοφάνης τοὺς φιλοσόφους, οἷς ἐχθρὸς ἦν, μάλιστα δὲ τὰ τοῦ Πλάτωνος περὶ πολιτείας βιβλία πύρειν, σκώπτειν καὶ κομωδεῖν δοκεῖ.* Quae sententia si certa esset, profecto exploratum haberemus Politiam iam ante Olymp. XCVII. in vulgus editam fuisse. Etenim fabula illa secundum Philochorum ap. Schol. Ecclesiaz. ad v. 193. coll. Diodor XIV. 82. acta est Olymp. XCVI. 4. At enim vero quantumvis haec ratio prima specie alicui placeat, tamen re accuratius perpensa non videtur comprobari posse. Nam primum quidem ita opus erit statuere Platonem quum nondum quadragesimum aetatis annum attigisset — nam Olymp. XCVI. 4. ex Corsini ratione natus erat annos triginta septem — plurima illa et amplissima scripta, ad quae in libris de republica respicitur, aut quae certe ante eos produsse probabile est, iam composita habuisse et in vulgus emisisse; quod certe tanto minus est verisimile, quod Phaedrus et Symposium non ante Olymp. XCVIII. 4. evulgari potuerunt. Deinde etiam non pauca deprehendimus vestigia, ex quibus colligere liceat, Politiam ante primum iter a philosopho in exteris regiones susceptum non esse literis consignatam; quae iam ante memoravimus. Quae si quis e repetita libri recensione orta et postliminio adiecta putare

*) Legitur illa Commentatt. I. c. p. 73. — 83. Morgensternii sententiam praeter Rankium De Vita Aristoph. p. LV. probavit nuper etiam Tschorzewski, Casanus, in Comment. De Politia Timaeo Critia, ultimo Platonico ternione. Casani, 1847. 8. mai. de cuius argumentis quid sentiamus, significavimus in Jahnni et Klotzii Annalib. Paed. et Liter. Vol. LVIII. Fasc. III. p. 254 sqq. Nobiscum faciunt C. Fr. Hermann. Glypheus: Aristophan. Weiberversammlung, deutsch nebst e. Abhandlung. Stuttg. 1836. 8. p. 26. sqq. J. Gust. Droysen: Des Aristophanes Werke übersetzt. Berol. 1838. P. III. p. 312. sq. alii plurimi, imprimis Jo. Petr. Im. Zimmermann. De Aristophanis et Platonis amicitia aut similitudine. Marburgi 8. p. 18. sqq. Jul. Zastra De Aristoph. Ecclesiaz. Uratislav. 1836. 8. p. 25 sq.

velit, is secum reputet ita priorem Rempublicam ei, quam nunc habemus, adeo dissimilem fuisse futuram, ut pro opere plane diverso habenda fuerit. De qua re profecto mirum esset, si nihil ad posteritatis memoriam traditum esset ab iis, qui de librorum principio varie mutato narrarunt. Sed quod caput rei est, ne opus quidem videtur, ut Aristophanem putemus Ecclesiazusis suis Platonis civitatem risisse. Nam nos quidem si quid iudicare possumus, Ecclesiazusas neutiquam existimare licet ad exagitanda et ridenda Platonis placita comparatam esse, nisi totam fabulam putare velimus, neglecta singularum ipsius partium convenientia et summi consilii diligenti observatione, prorsus inerte esse compositam. De qua re quid sentiamus declaravimus in Jahnii et Klotzii Annal. Philol. et Paed. Vol. LVIII. Fasc. 3. p. 263. sqq. unde haec repetiisse iuvabit: „Nimmt man an, dass die Tendenz der Ecclesiazusen Persiflage des Platonischen Staates sei, so muss das Stück gradezu als eine unkünstlerische Missgeburt angesehen werden, indem weder Anfang noch Ende mit der Haupttendenz desselben zusammenstimmen und insbesondere die letzte Scene höchst langweilig und ungebührlich ausgedehnt, ja ganz überflüssig sein würde. Ganz anders aber stellt sich die Sache dar, wenn wir den Zweck des Stückes als einen allgemeinen betrachten, wie allerdings seine künstlerische Gestaltung und sein Gesamminhalt erheischt, und darin vielmehr eine Enthüllung der traurigen Zustände Athens seit dem unheilvollen Ausgange des Peloponnesischen Krieges erblicken. Wohl war nämlich mit Euklids Archontat 403. v. Chr. die Solonische Verfassung wieder hergestellt und eine Commission ernannt worden, um zeitgemässe Abänderungen derselben zu beantragen, deren Bestätigung man dem Areopag überliess. Allein die sittliche Entartung der Zeit hätte bereits Volk und Führer zu tief ergriffen, als dass eine heilbringende Regeneration des Staates noch möglich gewesen wäre. Wie nun aber bei ähnlichen Zuständen in neuerer Zeit geschehen, so geschah es damals auch in Athen; man suchte den Grund des Uebels nur in äusseren Verhältnissen und Zuständen, namentlich auch in der Mangelhaftigkeit der Gesetzgebung und der Staatsverfassung, während

man denselben zumeist in der sittlichen Zerflossenheit des Volkes und in der Thorheit seiner Führer hätte suchen sollen. So erging man sich denn in den mannigfaltigsten politischen Theorien und so wie in der Gegenwart so Manche das Heil der Staaten in dem im nachbarlichen Frankreich ausgebrüteten Socialismus und Communismus zu finden glauben, so erblickten Viele damals in Athen das Rettungsmittel vom Unglück der Zeit in Aufnahme ähnlicher dorischer Institutionen, deren Ansehen sich um so mehr geltend machte, je mehr seit dem Ende des peloponnesischen Krieges Spartas Macht und Einfluss gestiegen war, und die Vielen um so mehr gefielen, je mehr sie hoffen durften sich bei ihrer Verbreitung und Aufnahme selbst auch aus den Bedrängnissen der Zeit herauszuretten. Diese Zustände des atheniensischen Staates und diese laconisirenden Parteitendenzen sind es denn eben, welche Aristophanes in einer grossartigen Caricatur vor Augen führt, indem er zugleich die Ohnmacht und Verkehrtheit seiner Staatsmänner darstellt, welche sich durch ebenfalls vom Laconismus angesteckte Weiber vertreten sehen. Und aus diesem Gesichtspunkte betrachtet erkennen wir auch in dem Stücke erst Einheit, Ordnung, Zusammenhang und künstlerische Gestaltung, wie schon ein flüchtiger Ueberblick seines Inhalts zeigt, welcher auf Folgendes hinausläuft etc. etc.“ Itaque nos quidem in ea sumus sententia, ut Comicum existimemus omnino miserum Atticae civitatis statum intemperanti populi libidine ac novandi studio et principum ac magistratum temeritate vel imbecillitate adductum, imprimis in concionibus publicis perspicuum, facete perstrinxisse, notatis simul perversis eorum studiis, qui insano Laconum imitatorum studio dediti essent. Nimirum isto pacto simul omnium eorum corripuit temeritatem, qui civitatis leges et instituta usque mutatas cuperent eoque ipsam semper in maiorem conicerent perniciem, utpote ei obtrudentes, quae verae eius saluti atque nativae indoli plane officerent. Pertinet igitur Aristophanis fabula non ad Politiae Platonicae irrisionem, sed longe aliud quid spectat, ut irrisio Laconistarum Atticorum ex ipsa republica Atheniensi hausta, similitudo autem institutorum, quae exagitan-

tur, cum institutis Platonice in ipsa civitate Lacedaemonia posita fuisse putari debeat. Quippe fuerunt sane Athenis illa aetate non pauci, qui mores et instituta Lacedaemoniorum non modo probarent ac dilaudarent, sed etiam stolidè consecretarentur ineptèqne imitarentur. Docent illud vel ii fabulae loci, in quibus Laconum mores claris verbis memorantur, ut v. 60 sqq. v. 74. sqq. v. 279. sq. v. 365. v. 426. v. 530. v. 564. Nimirum plurimi inter Athenienses, quum rempublicam suam misere afflictam animadvertissent, publicaeque calamitatis causas in populi levitate, inconstantia et lubricitate cerni sibi persuasissent, huic malo ita occurrendum censuerunt, ut civibus suis Spartanorum severitatem et gravitatem enixius commendarent. Quod quinam fecerint, etsi nescimus, tamen philosophos et civiles oratores haud paucos ita faciendum statuere vix est quod dubites. Patet hoc ex Aristoph. Ecclesiaz. v. 244., ubi Praxagora interrogata, unde suam hauserit sapientiam, respondet: *ἐν ταῖς φηγαῖς μετὰ τὰνδρος ὄκησ' ἐν πυκνί· ἐπειτ' ἀκούουσά' ἐξέμαθον τῶν ῥητόρων.* et ex v. 493. sqq., quo loco Chorus: *Νῦν δὴ δεῖ σε πυκνὴν φρήνα καὶ φιλόσοφον ἐγείρειν φροντὶδ' ἐπισταμένην ταῖσι φίλοις ἀμύνειν.* Idem cognosci potest ex Platon. Gorg. p. 515. E., ubi Callicles Socrati Atheniensium mores a Pericle corruptos iudicanti acerba cum irrisione respondet: *τῶν τὰ ὅσα καταγύτων ἀκούεις ταῦτα,* hoc est, talia dicuntur qui rebus Spartanorum unice student. Et Platonem ipsum ceterosque Socraticos Doriensium civitates pro melioribus habuisse iam in superiore disputatione observavimus. Dici autem vix potest, quantam vim illud iudicium habuerit ad immutandos Atheniensium mores. Continuo enim plurimi, ut erat ingenium populi mutabile atque varium, tunicas Laconicas induere, ingentes calceos pedibus alligare, baculos in plateis gestare, lucta decertare, aures gnaviter contundere, denique mores Lacedaemoniorum studiose imitari, ita videlicet rati se repente germanos Spartanos, hoc est cives optimos, esse evasuros. Quod quidem imitandi studium poeta comicus non uno loco perstrinxit, veluti Avv. v. 1280., ubi praeco ad Pisthetaerum: *Ποῖν γὰρ οἰκίσαι σε τήνδε τὴν πόλιν, Ἐλαζωνομάουρ ἀπαντες ἀνδρῶποι*

τότε, Ἐζόμεν, ἐπεινῶν, ἐρῶντων, ἐσωκράτουρ, Σπυτιὰν ἐφόρουρ, κ. τ. λ. Vesp. v. 473. Notavit etiam Plato Gorg. p. 515. E. et praecipue Protagor. p. 342. B. *οἱ μὲν (τῶν λακωνιζόντων) ὅσα τε καταγνύνται μιμούμενοι αὐτοῦς, καὶ ἱμάντας περιελίττονται καὶ φιλογυμναστοῦσι καὶ βραχέας ἀναβολὰς φοροῦσι, ὡς δὴ τοῦτοις χοροῦντας τῶν Ἑλλήνων τοὺς Λακεδαιμονίους.* Quid quod etiam mulieres, quae se olim modeste in gynaeceo continuerant lanificium tractantes, virorum incitatae exemplo maiorem affectabant libertatem, atque heroinarum Spartanarum mores imitabantur, quas constat, etiamsi non ad publicos honores admoverentur, tamen apud viros interdum tam multum valuisse, ut ipsarum arbitrio magnae res administratae sint, teste Aristot. Polit. II., 7., 9. p. 438. C. D. Platon. Legg. I. p. 637. C. Plutarch. Lycurg. sect. 14. et 15. Atque hanc feminarum licentiam, plurimum a pristina earum modestia discrepantem, Aristophanem etiam in Thesmophoriazosis et Lysistrata perstrinxisse novimus. Haec igitur morum perversitas, qua Athenienses in summa mollietate, luxuria atque inertia duram Spartanorum vitam ac disciplinam aemulabantur, ita scilicet pristinam potentiam recuperatum iri opinantes, poetae comico egregiam praebuit iocandi ridendique materiam, qua ita usus est, ut et virorum civilium socordiam atque inertiam et insanum illud τῶν λακωνιζόντων studium acerbè traduxerit. Itaque Praxagoram inducit veste virili indutam, ad populum hanc legem ferentem, ut in posterum feminis committatur reipublicae administratio, qua re futurum sit, ut civitas tandem liberetur a gravissimis calamitatibus, quibus iam diu virorum culpa prematur. De qua re legendi sunt vv. 205. sqq. et 448. sqq. Quo facto variae leges promulgantur, quibus nova civitas describitur et in ordinem redigitur. Quae quod non omnes ad Spartanorum instituta diligenter comparatae videntur, reputandum est poetam pro consilio suo risus movendi causa multa per superlacionem amplificasse et adauxisse. Quanquam nihil reperias, quod non ad illa commode referri posse videatur. De qua re quia exponere longum est, hoc loco ea tantum percurrere licebit, ex quibus Platonis Politiam rideri suspicati sunt. Primum igitur Praxagora inde a

v. 590. hanc legem fert, ut publica convivia introducantur. Quo respiciuntur procul dubio phiditia Spartanorum, ut nihil opus sit de communibus epulis cogitare, quas Plato in civitate sua a custodibus s. militibus concelebrari voluit. Deinde fortissima viraginum suadet bonorum communionem, qua constituta futurum sit, ut nemo amplius furetur aut fraudem committat, v. 602. sqq. Quae lex etsi prima specie non videtur ad Spartanorum instituta spectare, tamen dubitari non potest, quin ad illa ridenda plane comparata sit. Etenim fuit certe apud illos ex instituto Lycurgi non solum aequalitas agrorum, sed etiam quoddam communionis bonorum genus; de qua re ipse exposuit Morgensternius l. c. p. 307. laudans praeter alia Xenoph. de Rep. Lac. p. 681. E. 682. A. B. Aristot. Polit. II., Plutarch. Inst. Lac. p. 238. E. Conf. C. Fr. Hermann. Antiquitatt. Lacon. p. 155. sq. Staatsalterth. d. Griech. §. 47. Gesammelte Abh. u. Beitr. p. 150. Haec igitur poeta ita in rem suam convertit, ut ea ridicule amplificaverit, simul etiam quorundam popularium perstringens opiniones, qui talem bonorum communionem civitati salutarem esse statuissent. Quanquam postremum hoc ut statuamus, ne opus quidem est, quandoquidem de illorum institutorum utilitate prorsus eodem modo, quo Praxagora, iudicant Xenoph. de Rep. Lac. c. VII. et Plutarch. Vit. Lycurg. sect. IX., cuius verba digna sunt, quae adponamus: *τούτου δε, inquit επιγυθέντος εξέπεσεν ἀδικημάτων γένη πολλά της Λακεδαιμόνος. τίς γάρ η κλέπτειν ἐμειλλεν ἢ δωροδοκεῖν ἢ ἀποστερεῖν ἢ ἀρπάζειν ὃ μήτε καταχρῆσθαι δύνατον ἦν μήτε κερτῆσθαι ζηλωτόν;* Quod autem omnium maxime videtur effecisse, ut poetam Ecclesiazusis putaverint Platonis Politiam perstrinxisse, illud est, quod is Praxagoram fecit etiam uxorum communionem introducendam, quippe quae eam vim sit habitura, ut quisque eos omnes, qui aetate proveciores sint, tanquam suos patres reveretur, totaque respublica una domus atque familia esse videatur. De qua re vid. v. 614 sqq. 635. sq. 637. sq. al. Veruntamen etiamsi haec simillima sint iis, quae apud Platonem libr. V. p. 458. sqq. de eodem instituto disputantur; tamen ipsis Spartanorum institutis sunt multo etiam similliora, ut nulla causa appareat, cur

Platonem potius quam insana τῶν λακωνιζόντων studia rideri arbitremur. Nam apud Platonem quidem lex illa unis civitatis custodibus lata est; sed in Spartanorum republica ea, quae apud Plutarchum Vit. Lycurg. p. 49. A.—D. s. sect. 15. et Xenophont. de Rep. Lacedaem. I, 7. leguntur ad universos cives pertinebant. Plutarchi verba haec sunt: *ἐξέβαλε τὴν κενὴν καὶ γυναικώδη ζήλοτυπίαν, ἐν καλῷ καταστήσας ὕβριν μὲν καὶ ἀταξίαν πᾶσαν εἰσάγειν ἀπὸ τοῦ γάμου, παίδων τε (leg. δὲ) καὶ τεκνώσεως κοινωνεῖν τοῖς ἀξίοις, καταγελῶν τῶν ὡς ἀμικτα καὶ ἀκοινωνήτα ταῦτα μετιόντων σφαγαῖς καὶ πολέμοις. ἐξῆν μὲν γὰρ ἀνδρὶ προεσβυτέω νέας γυναῖκός, εἰ δὴ τίνα τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀσπάζοιτο νέων καὶ δοκιμάσειεν, εἰσαγαγεῖν παρ' αὐτὴν, καὶ πλήσαντα γενναίου σπέρματος ἴδιον αὐτοῖς ποιήσασθαι τὸ γεννηθέν. ἐξῆν δὲ πάλιν ἀνδρὶ χορησιῶ τῶν εὐτέκνων τίνα καὶ σωφρόνων θαναμάσαντι γυναικῶν ἑτέρω γεγαυρημένην πείσαι τὸν ἀνδρα συνελθεῖν, ὥσπερ ἐν γάμῳ καλλιζάσθω φυτεύοντα καὶ ποιοῦμενον παῖδας ἀγαθούς ἀγαθῶν οὐαίτουσ καὶ συγγενεῖς ἰσομένους κ. τ. λ.* Conf. Stobaeus Serm. XLIV. 41. p. 228. Atque haec fere sunt, unde potissimum sententiam suam firmari putarunt qui philosophi placita a comico traduci censuerunt. Quae quia non id probant, quod isti voluerunt, ita potius iudicabimus, poetam omnino λακωνομανίαν illam ridere, quae plurimorum animos invasisset; philosophum autem non potuisse perstringi, quippe cuius libri nondum in vulgus exiissent. Atque hanc sententiam etiam alia sunt quae non mediocriter confirmant. Primum enim qui Aristophanem norunt non poterunt non mirari, quid sit, quod, si Platonis decreta riserit, ipsum philosophum non modo non nominaverit, sed ne significaverit quidem aut aliquo modo notaverit. Nam quod Theodor. Bergkiius Comoed. Gr. T. I. p. 287. censuerunt Aristyllum istum qui ridetur Ecclesiaz. v. 647. ubi sermo est de communibus liberis, neminem esse alium intelligendum, nisi ipsum Platonem, cui proprie Aristoclis nomen fuerit, id quod constat sane testimonio Alexandri apud Diog. Laert. III. 4., quandoquidem *Ἀριστοκλῆς* pro *Ἀριστοκλή* dici *ὑποχρηστικῶς* ex Herodiano docet Etymol. Magn. p. 142. 143. coll. Eustath.

ad Iliad. ζ p. 489, 45. id minime est verisimile. Ridetur enim idem Aristyllus etiam Plut. v. 313. τὸν Λαοτίου μιμούμενοι, τῶν ὄρχεων κομιζόμεναι μιν θάσομεν θ' ὡς περ τραγοῦ τὴν ῥίνα· αὐτὸν δ' Ἀριστύλλος ὑπογάστων, ἐρεῖς· „πέσθε μητροί, χοῖροι.“ ad quem locum Schol.: οὗτος μαλακὸς ἦν καὶ τῷ στόματι γάστων, ὡς τοῖς ὄρωσι κινεῖν γέλωτα. Quae profecto in Platonem nulla ex parte conveniunt. Nimirum quid rei sit, clarius ex verbis Schol. apparet: ὡς ὁ Ἀρίστ. αἰσχρονογίας κερηνώς. αἰσχρονογον γὰρ αὐτὸν φασὶ ποιητὴν, ὅς διὰ τὴν αἰσχρονογίαν αὐτοῦ αἰεὶ ἐκέρηται. Sed v. de his quae disputavimus uberius in Jahni et Klotzii Annal. Phil. et Paed. Vol. LVIII. Fasc. 3. p. 264. sq. Illud unum hic commo-
nuisse iuvabit, nec de amoribus philosophi cogitari licere, de quibus v. Athenæus XIII. p. 529. C. Diog. L. III. 31. Deinde vero etiam non pauca sunt apud Aristophanem, quae in Spartanorum mores et instituta cadant, in Platonis rempublicam non cadant, veluti quae de vestitu aliisque id genus rebus commemorantur. Porro etiam ea, quae esse videtur, legum atque institutorum in utraque civitate similitudo minime tanta est, ut aliquid certi inde colligere liceat. Nam Plato feminis nihil nisi hoc unum permittit, ut quantum natura muliebris patiat (L. V. p. 526. A. cfr. 460.) in reipublicae gerendae societatem perveniant; Aristophanes autem solis mulieribus totius reipublicae tradit imperium. Quod commentum ille tanto minus a Platone repetisse censendus est, quod iam in Lysistrata, Olymp. XCII. 2. h. e. quattuordecim annis ante Thesmorphiazusas acta, quo tempore certe nullam dum Reipublicae Platonis notitiam habuit, mulieres simili modo iussit rerum publicarum curam, occupata etiam acropoli, sibi arrogare, nimirum ista ratione et viro-
rum civillum miserandam imbecillitatem et immoderatam mulierum licentiam similiter atque in Thesmorphiazusis exagitans. Porro Plato in civitate sua ita constituit, ut reipublicae custodes, ne quid proprii possideant, seorsum a ceteris civibus in publicis domiciliis habitent, ad quae omnibus nullo non tempore pateat accessus, et custodiae gratia ab ceteris tantum mercedis accipiant, quantum ipsorum necessi-

tatibus sit suffecturum *). Quam certe communionem bonorum vix dicere licebit, quum nec ad omnes civives pertineat nec ipsis custodibus bona communia tribuantur. Aristophanes autem bonorum communionem a mulieribus institui iussit eam, quae aequaliter ad omnes pertinet, ita ut pauperes divites, summi infimi, omnibus vitae commodis aequaliter perfruantur maximaque simul luxuria diffluant. Quo omnino notavit perditam nequitiam Atheniensium mollitiei ac ac luxuriae miserandum in modum deditorum. Tum Plato custodes reipublicae atque milites ne unquam gravissimo muneri tuendae civitatis deesse cogantur, publicis sumptibus ali iussit; quod longe secus se habet apud Aristophanem. Is enim omnes novae reipublicae civis communes epulas celebrantes facit. Denique Plato custodibus suis promiscua connubia ita concedit, ut ea magistratuum prudentia instituantur et regantur, ideoque intemperanti libidini nullus locus relinquatur; Aristophanes autem omnibus omnino civibus imprimisque mulieribus nefandam hoc in genere licentiam tribuit. Quae omnia, sicuti alia multa, quantum valeant ad labefactandam contrariam sententiam, nemo erit opinor, quin facile ipse animadvertat. At vero, inquires, qui tandem fit, ut inter Platonis decreta atque Lacedaemoniorum instituta tanta similitudo intercedat, qua effectum est, ut Comicus, ridens Atheniensium *λαζωνομανίαν* philosophum ridere visus sit? Facilis vero ad hanc quaestionem responsio est. Etenim Plato quum inter eas, quae tunc essent, civitates, maxime Doricas, inprimis Cretensem et Laconicam, multum praestare videret adeoque eas inter pravas optimas esse arbitraretur **); plurimas reipublicae suae partes ad earum exemplum descripsit, ideoque Doriensium mores cum sublimioribus sapientiae praeceptis copulavit. De qua re quoniam iam supra dictum est, hoc loco verbo monuisse satis erit. Sed praeter haec omnia nec illud est negligendum, quod Plato ipse Libr. V. p. 452. B. C. et p. 457. A. B. memorat poetarum comicorum dieteria in talia, qualia ipse sanxerit, instituta dudum coniecta. Quibus verbis

*) V. libr. VIII. p. 543. B. C. IV. p. 419. — 421.

**) V. libr. VIII. p. 544. C. sqq.

clarissime indicatur, eiusmodi placita, qualia a Platone in Politia exposita sunt, iam ante editos Politiae sermones a poetis comicis in scena fuisse irrita. Nec vero assentiendum iis putamus, qui suspicati sunt fortasse ipsius Platonis de his rebus placita per rumores in vulgus emanasse, ut Comico ea, licet nondum scriptis illustrata, perstringere licuerit? Nam Plato quo tempore Ecclesiazusae fabula acta est, iam fere sexennium Athenis afaerat; scholas autem in Academia post Olymp. XCVIII. demum habere instituit. Omnino autem in hac causa tenuisse iuvabit similia instituta atque Platonica a poetis comicis ipsoque Aristophane multo ante, quam Politia Platonis in medium prodiret, in scena derisa fuisse. Quod qui secum reputaverint, ii etiam facilius largientur neutiquam opus esse, ut Ecclesiazusas ad ridenda Platonis decreta in Politia exprompta compositas esse statuamus. Itaque amplissimum opus philosophi post Olymp. XCIX. 3. editum esse longe putamus esse verisimillimum.

Exposuimus hactenus, quid nobis de tempore natali Politiae videatur. Accedimus nunc ad quaestionem subdifficilem et multum nuper agitatam, quoniam tempore sermones, in his libris enarrati, habiti fingantur. De qua re magna sane regnat opinionum dissensio. Et olim quidem plerique putarunt colloquium habitum esse Olymp. LXXXII. vel LXXXIII. propterea, quod Lysias, qui Olymp. LXXXIV. 1. (a. 444. a. Chr. n.) quindecim annorum adolescens Thurios abierit, illi adhuc intersit, et mutus quidem intersit, quod puerum id aetatis vel maxime deceat, ac teste Plutarcho. Vitt. X. Orator. p. 452. Cephalus illo ipso tempore mortuus fuerit. Quam tamen rationem, postquam prosopographia Politiae diligentius est excussa, adeo multis obnoxiam esse difficultatibus intellectum est, ut nullo pacto iam defendi queat. Pervertuntur enim illa probata alia omnia, quae credibile est a scriptore minime neglecta esse, longe miserrime. Nam Socrates quidem illo tempore adhuc iuvenis fuit viginti ferme quinque annorum, quum tamen et gravissimos de rebus civilibus sermones instituat et vero etiam ab initio operis is informetur, qui ut senectuti propior cum Cephalo de senectutis commodis et incommodis colloquatur.

Porro Polemarchus, Lysiae frater, etiamsi eo natu maior fuisse perhibeatur, tamen nondum videtur eam tum habuisse aetatem, quae talibus quaestionibus, quales ab initio operis suscipiuntur, ullo modo par esset. Nec vero illo tempore Sophocles iam senex, sed potius vix quinquagenarius fuit, ut tum non potuerit dixisse quae Cephalus Libr. I. p. 329. B. ab ipso tanquam viro aetate provectiore dicta esse narrat. Similiter iudicandum est etiam de Thrasy-macho, qui Olymp. 82. vel 83. nec iam clarus extiterat nec excesserat pueritiam. Itaque nec asseclae eius, Charmantides Paeaniensis et Clitophon, adolescentes, tum nati fuisse videntur. Quid quod Glaucio et Adimantus, siquidem ut vetus fert fama Platonis fratres intelligendi sunt, illo tempore nondum vixerunt, sedecim fere annis post demum in lucem editi. Sed nolumus omnia memorare, quae illi rationi reluctanter; praesertim si etiam eorum rationem habendam esse meminimus, quibus Socrates sermonem postridie quam habitus fingitur in principio Timaei refert, Timaei Locri, Critiae Callaeschri filii, Hermocratis, quorum tempora certe conveniant necesse est cum temporibus reliquorum, qui Politiae dialogos vel agunt, ut Socrates, Thrasy-machus, Cephalus eiusque filius natu maximus Polemarchus, et inde a libro secundo Glaucio et Adimantus, vel audiunt taciti, ut Lysias et Euthydemus item Cephalii filii, Niceratus, Charmantides et paucissimis verbis exceptis etiam Clitophon. Nimirum omnium illarum turbarum, si verum quaerimus, auctor fuit personatus Plutarchus Vitt. X. Orator. p. 230. ed. Hutten. p. 37. ed. Westerm. qui Lysiam narrat, Cephalo parente mortuo, una cum Polemarcho, fratre natu maiore, quindecim annorum adolescentem Olymp. LXXXIV. 1. = a. 444. ant. Chr. n. una cum colonis Atheniensibus Thurios abiisse ibique usque ad Olymp. XCII. 1. = 412. a. Chr. n. perpetuo remansisse. De quibus rebus nuper narravimus Prolegg. ad Phaedr. ed. 2. p. LII. — LIV. Nam quod ille memoriae prodidit, Cephalum iam tum diem supremum obiisse obitumque eius extitisse causam, cur filii Thurios sint profecti, id ipse videtur ementitus esse, siquidem hac narratione reiecta et improbata nullo fere negotio effici potest, ut chronologicae rationes Politiae Pla-

tonicae verae ac probabiles habeantur. Ac falsum esse personatum Plutarchum etiam eo fit verisimile, quod nec Dionysius Halic. Iudic. de antiquis oratoribus p. 452. ed. R. nec alius quisquam obitum Cephali illi tempori assignavit. Itaque errore illius aliquando abiecto ipso Platone auctore statuere potius cogimur, Cephalum etiam aliquantò post filiorum profectioem in vivis fuisse ac fortasse postea ipsum Thurios, ubi habebat latifundia, subinde invisisse, usque dum denique Athenis, ubi vixit inquilinus, grandi senectute fato defunctus sit. Iam vero his ita constitutis, ubi eas rationes sequimur, quas in disputatione de Lysiae vita Prolegg. ad Phaedr. p. lll. sqq. probabiles esse iudicavimus, satis comode poterunt expediri quae ad enodandum visa sunt perquam difficilia, ut nihil fere nisi levis anachronismus remaneat, quem tamen verisimillimum est a scriptore consulto esse admissum: de qua re postmodo explicabimus. Fatemur enim videri nobis unum Aug. Boeckhium, virum egregium, omnem hunc locum ita dilucidavisse, ut etiamsi nonnulla adhuc controversa manserint et a Car. Fr. Hermannno et Fr. Vatero in dubitationem sint vocata, tamen de summa re vix quidquam supersit quod accuratorem argumentorum confirmationem desideret *). Etenim rectissime videtur vir summus docta ac subtili disputatione effecisse, tempus habitus colloquii a Platone in Olymp. XCll. 2. vel 3. = 411. a. Chr. n. collatum esse. Quod ubi ita statuitur, omnia fere habent explicationem longe facillimam, ut ad nodos

*) Disputavit A. Boeckhius de his rebus tribus commentationibus: I.) Prooem. Indicis Lectionum in Univers. Frid. Guil. per semestre hibern. a. 1838. — 39. habendar. 12 pagg. 4. II.) Prooem. Indic. Lectionn. ibid. per semestr. aest. 1839. instit. 15. pagg. 4. III.) Prooem. Ind. Lectt. aestiv. a. 1840. 13. pagg. 4. Car. autem Frid. Hermannus sententiam suam exposuit I.) in Zimmermanni diar. Allgem. Schulzeitung 1831. Abth. II. p. 651. sqq. II.) in Disp. De Republicae Plat. temporibus. Marburg. 1839. 4. III.) in Disp. De Thrasymacho Chalced. Gotting. 1848. 4. p. 5. sqq. Denique Vateri disp. De scena reipubl. Platonicae extat in Jahnni Archiv für Philolog. 1843. Tom. IX. p. 196. sqq. coll. p. 165. sqq. qui Lysiam Olymp. 86. demum natum putat. Eum impugnavit Herrmann. De Thrasym. p. 6. sq.

chronologicos expediendos nullis amplius machinis opus sit, dummodo omnia sobrie ac sine praedudicatis opinionibus diiudicentur. Deducimur autem ad illam rationem tamquam sponte eo, quod scriptores narrant Lysiam post diuturniorem absentiam Olymp. XCll. 1. = 412. ante Chr. n. Athenas revertisse. Itaque sermones ante hunc annum certe non potuerunt habiti fingi, nisi omnia, quae de rebus Lysiae memoriae tradita sunt, pro falsis ac temere confictis habere malimus adeoque ipsi confingere, quod nusquam testatum legitur, Lysiam etiam prius subinde Athenas revisisse. Iam vero investigato anno eo, ante quem colloquium nullo pacto potuit institui, sequitur ut etiam de tempore quaerendum sit, ante quod illud habitum esse necesse videatur. De quo termino non adeo difficilis quaestio est. Memorantur enim libro decimo p. 600. C. Protagoras et Prodicus ut vivi et maxima adhuc florentes sapientiae laude. Protagoram autem omnes prope consentiunt obiisse aut eodem anno quo Respublica peroratur, aut anno proximo Olymp. XCll. 3. *). Constat enim eum anno 411. a. Chr. n. septuagenarium, quum sententiam suam de diis dixisset liberius vel potius iudicium de iis cohibendum esse docuisset, a Pythodoro, uno ex quadringentis, aut ab Euathlo accusatum, exilio vel capite esse damnatum; quo facto senex parva cymba iterum Siciliam petiturus fluctibus maris submersus est **). Ex quo sponte consequitur, ut sermones in Republica habiti non potuerint post Olymp. XCll. 3. vel 4. = 410. a. Chr. n. institui. Itaque illi incidant necesse est in Olymp. XCll. 2. vel 3. quo anno universa disputatio acta est uno die 19. mensis Thargelionis, quandoquidem Proclo teste in Tim. p. 9. ed. Bas. et p. 27. Bendidea verna tempestate mensis anni Attici undecimi Thargelionis die vicesimo celebrata sunt, sermo autem a Socrate postridie, quam habitus fingitur, Timaeo Locro, Critiae Callaescri filio, Hermocrati et ignoto alicui familiari narratur, sicuti ex Timaei et Critiae

*) Boeckhius tamen Comment. I. p. 10 eum. Olymp. 93. vel 94. periisse suspicatur.

**) V. Vitringa De Protagorae Vita et Philosophia, Groning. 1852. 8. p. 52. sqq.

dialogi initio perspicuum est. Atque hanc rationem multa sunt quae eo egregie muniunt et confirmant, quod, illa probata, sese videntur habere rectissime. Nam, ut primum dicamus de Lysia, cuius silentium, ut modo diximus, excitavit suspicionem pueritiae, interest ille sane sermonibus quadragenarius; nec tamen mirandum est, quod rhetor Siculus, praesertim recens advena, illorum minime particeps fit, quum uni arti rhetoricae operam dederit, a philosophia plane alienus manserit, sicuti ex Phaedro dialogo intelligitur. Itaque Plato isto hominis silentio designavit eius ingenium a philosophandi consuetudine alienius; quod cur ita fecerit, in Prolegomenis ad Phaedrum exposuimus. Ac similis fortasse ratio est Euthydemii, alterius Lysiae fratris, cui philosophus et ipsi mutam personam attribuit. Itaque de Lysia quidem nihil est amplius quod alicui recte possit scrupulum iniicere. Videamus igitur etiam de Socrate. Is vero Olymp. XCII. 2. fuit fere sexagenarius. Qua aetate nemo est quin sponte videat ab eo et gravissimas illas de hominis et civitatis natura atque constitutione disputationes suscipi et colloquium cum Cephalo de senectutis molestiis vel commodis institui potuisse. Nec vero his sermonibus incommode Critias narratur affuisse utpote et ipse reipublicae peritus et Socrati fere aetate par. Fuit autem etiam tum in vivis, quandoquidem eum Olymp. XCIV. 1. = 404. a. Chr. n. occisum esse constat. v. Xenoph. Hell. II. 4, 12. Justin. V. 9. sicuti etiam de Nicerato et Polemarcho memoriae proditum est, quos Xenoph. Hellen. II. 3, 39. Lys. contr. Poliuch. p. 602. Reisk. Diodor. Sic. XIV. 5. Plutarch. de esu carn. II. 4. Lys. c. Eratosth. p. 394. item a. 404. a. Chr. n. periisse narrant. Quod vero Timaeus et Hermocrates Tim. p. 20. C. a Critia dicuntur hospitio fuisse excepti; Olymp. XCII. 2. = 411. a. Chr. n. non modo Critias Athenis commoratus est, qui decretum de Alcibiade revocando, statim post abrogatum Quadringentorum imperium scriptum, tulerit, v. Thueyd. VIII. 97. Plutarchi Alcibid. 33., quamvis paullo post in exilium profectus (Xenoph. Hell. II. 3, 36.); sed etiam Timaeus et Hermocrates eo tempore Athenis videntur esse versati, sicuti Boeckhii Comment. I. p. 6. sq. ex Thueyd.

VIII. 91, 95. Diod. XIII. 36. al. demonstravit, admonens item, Hermocrates si fuerit dux Syracusius, fieri non posse, quin Timaeus pariter atque Respublica ante Olymp. XCIII. 1. exierint in publicum, quum illum eo constet Syracusis in pugna occisum esse, teste Diodor. XIII. 75. Iam vero Pulydamantis mentio quod Libr. I. p. 358. C. iniicitur, nobilissimum hunc athletam Olymp. XCIII. adhuc victorem Olympicum extitisse certum et exploratum habetur*). Theages quoque, qui Libr. VI. p. 196. B. ut vivus memoratur, Olymp. XCV. 1. demum defunctus esse narratur Apol. Socr. p. 33. E. Itaque horum omnium memoria praeclare convenit cum ea ratione, quam Boeckhiius vidit esse ineundam. Nec vero dubium est, quin Sophocles Olymp. XCII. 2. iam ad tam grandem senectutem pervenerit, ut verissime dicere potuerit, quae ei a Cephalo sene tribuuntur. Fuit enim tum plus quam octoginta annos natus. Quamquam ceteroquin de eius aetate a criticis varie existimatum est. Iam vero Glaucio et Adimantus ubi quaeritur quinam sint, antiquitatis quidem si quid valet testimonium, non alii sunt intelligendi quam ipsius Platonis fratres natu minores. Quamquam Car. Fr. Hermannus aliam defendit sententiam, qui cognatos quosdam Platonis aetate longe maiores productos in medium censet, ut qui non solum propter chronologicas rationes requirantur, sed etiam unice ad partes tam graves ac difficiles sustinendas idonei fuerint. Sed primum quidem utique aliquid hac in caussa tribuendum est iudicio antiquitatis, Platonem existimantis fratribus suis laudis ac virtutis monumentum ponere voluisse**). Deinde temporum rationes certe nihil impediunt, quominus illi recte in medium produci potuisse existimentur. Plato enim quum natus perhibeatur Olymp. LXXXVII. 3. = 430 a. Chr. n., quo tempore Respublica perorata est, annum aetatis egit vicesimum, ut fratres ipsius potuerint eodem tempore annum vitae vel undevicesimum vel octogesimum agere,

*) Demonstravit hoc Boeckhiius Comment. I. p. 10.

***) Fuit enim haec constans et perpetua antiquitatis sententia, sicuti ex Plutarcho, Proclo, aliis scriptoribus intelligitur.

quippe qui ipso fuerint natu minores. Quod igitur illi Libr. II. p. 368. A. pugnae ad Megara interfuisse narrantur, fieri potest, ut illo ipso tempore ephebiam ingressi prima fecerint stipendia, quandoquidem ut *περιπολοι* fines Atticae lustrare et custodire debuerint. Oportebat enim unumquemque Atheniensium militare inde ab anno octavo decimo, ita ut primum quidem per biennium, externae immunis militiae, in terra Attica *περιπόλου* sive circuitoris munere fungeretur, postea autem etiam externis expeditionibus interesset. De qua re satis erit inspexisse C. Fr. Hermann: *Lehrbuch der griech. Staatsalterthümer* §. 125. et Georg. Fr. Schoemann: *Antiquitatt. iur. publ. Graecor.* V. §. XXI. et §. XLV. Quod si ita est, neutiquam ibi de celebri aliqua pugna ad Megara commissa cogitandum est, qualis sane identidem evenit, sed de leviori aliquo proelio ac velitatione ad fines Atticae Megara versus commisso, quo fratres fortasse eo ipso anno, quo sermones Reipublicae habiti finguntur, tamquam militare tirocinium, admodum illud gloriosum, posuissent. Quamquam quod diserte *ἡ Μεγαροῦ μάχη* memoratur, fortasse consulto scriptor levem admisit anachronismum. Nam teste Diodoro XIII. 65. ad Megara pugnatum est Olymp. XCII. 4. duobus annis post quam acta est Respublica; pugnatum est item Olymp. XCIII. 4. tribus annis post teste eodem L. XIII. 72. Quibus proeliis Glauco et Adimantus quum forte interfuisent, Plato callidissimo artificio huius rei memoriam ad tempora dialogi Reipublicae pertraxit, quo fratres viderentur adultiores. Quam rationem tanto lubentius amplectimur, quod eandem animadvertimus probatam esse etiam A. Boeckhio *Comment.* III. p. 9. coll. II. p. 12. Nec vero mirum est, quod philosophus iuvenilis fortitudinis documentum, quod illi tum edidissent, commemoravit, quippe quum eosdem eduxerit etiam in multo gravius certamen, ut qui inde a libro secundo per universam Rempublicam post Socratem partes disserendi primarias sustineant. Atque hic nos ad tertium quiddam venisse videmus, quod vel admonitione vel explicatione aliqua indigere videtur. Facile enim alicui mirum accidat, quod Plato adolescentes id aetatis cum Socrate de rebus gravissimis colloquentes induxit, quo ipso fuerunt

nuper qui vel maxime offenderentur. Nec tamen est quod in eo magnopere haereamus. Nam ipsum quidem Platonem adolescentes istos praesentes adesse voluisse, nobis omnino certum et exploratum haberi posse videtur. Significavit enim rem philosophus satis clare et perspicue Libr. I. p. 328. D. ubi Cephalus Socratem invitat, ut ipsum in Piraeo habitantem crebrius invisat, his utens verbis: *Μὴ σὺν ἄλλως ποιεῖς, ἀλλὰ τοῖσδε τε τοῖς νεανίσκοις ξύνισθι καὶ δεῦρο παρ' ἡμᾶς φοῖτα ὡς παρὰ φίλους τε καὶ πάνυ οἰκείους.* Quae verba praeclare interpretatus est A. Boeckhio in *Indic. Lectt. in Universit. Berolin.* per sem. aest. 1840. habendarum, cui, nos quidem si quid iudicare possumus, iniuria oblocutus est Car. Fr. Hermann. in *diario Darmstad. Zeitschrift für Alterthumswissenschaft* a. 1840. N. 78. p. 633 — 38. Acutissime enim ille pervidit, Socratem ibi a Cephalo rogari, ut, otio suo inter urbem et Piraeum partito, non modo cum adolescentulis istis, qui praesentes adsunt, hoc est, cum Glaucone, Adimanto, ceteris, in urbe Athenarum viventibus, familiariter conversetur, sed etiam ad se suosque in Piraeo degentes ut ad amicos identidem ventitare velit. Itaque ibi Glauco et Adimantus manifesto in numero *τῶν νεανίσκων* habentur. Nec vero dubium est, quin Plato, si alios intelligi voluisset, id aliquo modo fuisset significaturus, sicuti fecit Charmid. p. 154. A. ubi avus Glauconis clare nominatur, fuitque id tanto magis necessarium, quod omnium personarum rationes cum Olymp. XCII. 2. vel 3. concordant mirifice, ut de superioribus Glauconibus et Adimantibus, praesertim Socrati ignotis, nullo pacto cogitare licuerit. Itaque istud quidem satis certum est, ipsum Platonem significasse, fratres suos aetate minores sermonibus in Republica praesentes adesse fingi. Nec vero dubium videtur, quo iure quibusve de causis id ita finxerit. Potuit enim eos rectissime vel ideo cum Socrate disserentes inducere, quia Athenis constabat Glauconem certe adolescentulum Socrati iam mature notum fuisse ac familiarem. Nam apud Xenophontem quidem *Memor.* III. 6. viginti annorum adolescens cum viro sapiente ita colloquitur, ut hic eum laudis et honoris cupiditate ardentem et quam primum ad rempublicam accedere gestientem ab isto

consilio revocet, quum imparatus ad gravissimum civitatis administrandae munus aggressurus videatur. Neque alia ratio fuisse videtur Adimanti, quem ipse Plato narrat affuisse Socrati in iudicio causam dicenti Apolog. Socr. p. 31. A. Ambo igitur Socrati erant familiares atque Socraticis sermonibus mature imbuti et instituti, ut vel hanc ob causam recte potuerint cum eo etiam in Republica sermones conserere. Sed accessit ad hoc etiam aliud quid. Quantumvis enim essent adolescentuli, tamen propter ingenii dotes atque studia sua non indigni visi sunt, qui cum viro sapiente vel de rebus gravissimis colloquerentur. Nam Glauco quidem etiam teste Xenophonte iam mature ad altiora enisus est, quandoquidem vigesimum annum agens rempublicam capessere animum induxerat. Atque idem etiam singulari excelluit ingenii felicitate, ut Socrates apud Xenophontem l. c. §. 18 ei vaticinetur, ipsum facile assecuturum esse quae cupiat, dummodo idonea scientia instructus accedat ad rempublicam. De Adimanto autem quid existimandum sit, nullo fere negotio ex ipsa fratris Republica cognoscitur, ubi clarissime expressum cernimus ingenium ipsius alacre, vividum, acutum, ut dubitari non possit, ipsum quoque, quantumvis adolescentiorem, tamen ad summa quaeque adspiravisse atque spem de se excitavisse longe optimam. Sed haec omnia quo certius etiam perspiciantur, paucis exposuisse iuvabit, quales eorum mores qualiaque ingenia ipsorum in Platonis Republica expressa sint. Itaque primum quidem fortes sunt ambo et iam proelio Megarensi nobilitati, ut est Libr. II. p. 368. A. Praeterea vero sunt alacres quoque et ingeniosi, itemque veritatis longe studiosissimi. Quamquam in Glaucone etiam maior quam in Adimanto inest alacritas, maior vigor animi et vehementia, ut dicatur Libr. II. p. 357. A. *ὡς ἀνδρείωτατος πρὸς ἀπαντα*; moderatior paulo ac sedatior est Adimantus, quantumvis et ipse veri reperiendi cupidissimus. Nec vero carent ambo eruditione atque doctrina. Nam Glauco quidem et musicae multum dedit operae et pollet eleganter atque ornate dicendi facultate, ceteroquin nec alienus ab honestis voluptatibus, quandoquidem canibus venaticis et avibus delectatur (Libr. V. p. 459. A. al.). Adimantus autem in poetis laudabiliter est versatus,

qui quidem, ubi de praemiis iustitiae agitur, plurimos affert Homeri, Hesiodi, Pindari locos, quibus ea, quam ipse defendit, sententia confirmetur. Praeterea etiam sunt acuti ac subtiles. Quocirca si quid male neglectum aut praetermissum videtur, Socratem ea de re modeste admonent, ut Libri V. p. 459. B.; si quid obscurius est disputatum, idem retractari cupiunt, ut Libri VI. p. 506. A.; si quid difficilius est ad diiudicandum, argumentationem data opportunitate repetunt et brevi comprehendunt, ut IV. p. 440. sqq. 445. A. 430 C. V. 450. A. 458. D. VI. 552. A. VIII. 543. C. sqq. IX. p. 580. A. sqq.; denique ubi ipsis aliquid minus probatur, nec suam ipsorum sententiam reticent, adeoque Socrati ingenue obloquuntur, cuius rei exempla sunt libr. III. p. 408. D. IV. p. 419. sqq. V. p. 474. 475. VI. p. 487. B. al. Sed quod hac in causa summum est, postquam exeunte libro primo ordine deinceps Cephalus, Polemarchus et Thrasymachus conticuerunt, illi ab initio libri secundi partes diserendi ita suscipiunt, ut eadem per totum Politiae opus laudabiliter tueantur. Nam principio Thrasymachi sententiam defendunt, non quidem serio, sed eo consilio, ut Socratem ad aperiendam mentem suam aliquando permoveant. Quod faciunt longe disertissime ac subtilissime. Etenim Glauco quidem Thrasymachi de iniustitiae praestantia sententiam via et ratione secundum sophistarum doctrinam illustrat, ita ut et iustitiam et iniustitiam per se, detractis omnibus utilitatibus externis, spectandam esse intelligatur. Cui mox tamquam suppetias fert Adimantus, qui ea, quae Glauco e ratione sophistarum defenderat, etiam testimoniis vitae communis atque poetarum confirmat atque iustitiam praemiis spoliat, iniustitiam iisdem ornat facundissime. Quo denique efficitur, ut iniustitia omni ex parte de iustitia victoriam reportasse videatur *). His omnibus autem posteaquam res eo deducta est, ut Socrates iis morigeratus iustitiam et iniustitiam grandi tam civitatis quam hominis pictura proposita illustrandam suscipiat, indefesso studio eius disputationem persequun-

*) V. Summarium libri secundi, consulto a nobis copiosius propositum.

tur, ut planissime tam praeclara animi ingeniique in-
doles, qua praediti sunt, quam veritatis amor, quo
animantur, cognoscatur. Nimirum haec omnia quum
convenient in adolescentes ultra vulgarem iuventutis
modulum sapientes, tum simul eo valere existimanda
sunt, ut virtus eorum a Platone de industria praedi-
cata et ornata esse putari debeat. Verum satis haec
de Glaucone et Adimanto, quos pro fratribus Plato-
nis haberi oportere nobis plane persuasimus. Iam
vero unus fere reliquus est Cephalus, de quo ali-
quid addendum sit. Vehementer autem de huius
persona ideo est dubitatum, quia personatus Plutar-
chus eum narrat iam eo tempore diem supremum
obiisse, quo Lysias cum Polemarcho fratre Thurios
discesserit. Qui certe tristis error est, quem nec
alius quisquam scriptorum commisit nec prosopo-
graphia Platonis ullo modo contestatur. Quum enim
omnia loquantur, sermones Politiae Olymp. XCII. 2.
habitos fingi, tum ne Cephalum quidem credibile
est eo tempore non amplius in vivis fuisse, recteque
contendit A. Boeckhiius Platonis auctoritatem hac
in causa falso Plutarcho multo esse potiore. Ubi
igitur missis reliquis ponimus quod certe pro vero
ponendum est, Cephalum Olymp. XCII. 2. = 411.
a. Chr. adhuc vixisse, quandoquidem Plato eum tum
sermonibus in Republica habitis interesse iussit, de
Cephalo vita et fortuna sic fere erit existimandum.
Narrat Lysias in oratione contra Eratosthenem p.
384. ed. Reisk. non longe ab initio §. 4. *ὁ ἐμὸς πα-
τήρ Κεφάλος ἐπέσθη μὲν ὑπὸ Περικλέους εἰς τὰν-
τὴν τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἐτὶ δὲ τριάκοντα ὄντη, καὶ οὐδὲν πώποτε ἡμεῖς οὔτε ἐκείνος δίκην ἐδι-
κησάμεθα οὔτε ἐφύγομεν, ἀλλ' οὕτως ὄκωμεν δημο-
κρατούμενοι, ὥστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτάνειν
μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι, κ. τ. λ.* Constat
autem orationem contra Eratosthenem habitam esse
Olymp. XCIV. 2. = 403. a. Chr. n. octo fere an-
nis post colloquium in Republica institutum. Necesse
est igitur Cephalum intra hoc octo annorum spatium
diem supremum obiisse. Quod quidem quando eve-
nerit, etsi plane est incertum, tamen quoniam orator
nullam fecit recentis alicuius luctus significationem,
sanequam verisimillimum est, eum non ita multo post
illud tempus, quo Reipublicae sermones habiti fin-

guntur, fato defunctum esse. Quocirca eum statuere
licet intra Olymp. LXXXV. 1. = 440. a. Chr. et
Olymp. LXXXVI. 2. = 435. a. Chr. Athenas per-
venisse, quo tempore Periclem constat in Athenarum
civitate fuisse potentissimum, ut inquilinum opulentum
ac divitem Syracusanarum turbarum taedio captum fa-
cile permovere posset, ut illuc migraret. Cui rationi
quae obstant, ea docte subtiliterque removit Boeck-
hiius Ind. Lectt. Univers. Berol. sem. aest. 1839 *).
Nam primum quidem illud obiici potest, quod Lysias
secundum Ciceronem Brut. 16., 63. Dionysium
Halic. de Lysia Iudic. p. 452. ed. Reisk. et Pseudo-
Plutarchum Vit. X. C. p. 835. ed. Reisk. vulgo
putatur Athenis natus esse. Hoc enim si vere tradi-
tum et communi scriptorum testimonio confirmatum
esset, consequens foret, ut Cephalum iam multo ante
rerum suarum fortunam Athenas transtulisse putari
oporteret. At enim vero ea quidem dubitatio admo-
dum levis est ac prope nullius momenti. Nam au-
dias quaeso ipsum Ciceronem Brut. 16., 63. Est
enim Atticus (Lysias), quoniam certe Athe-
nis est natus et educatus et mortuus et fun-
ctus omni civium munere; quamquam *Ti-
maeus eum quasi Licinia et Mucia lege re-
petit Syracusas.* Itaque Timaeus, auctor gra-
vissimus, qui rerum Sicularum narrationem amplissi-
mam contexerat, eum fortiter Syracusis vindicavit.
Cuius testimonio quid potest esse gravius? Ac Sy-
racusanum eum nominant etiam Iustinus Histor.
V. 9. Orosius II. 27. Photius Cod. 262. p. 489.
ed Bekk. Suidas s. v. *Λυσίας.* Nimirum qui eum
Athenis natum esse voluerunt, ii artis oratoriae
studio ardentibus in fraudem inducti sunt eo, quod
orator visus est plane Atticus esse, ut eum ideo nec
alibi nisi Athenis natum fuisse sive optaverint sive
coniectaverint. Itaque istud quidem, si verum fateri
volumus, eiusmodi est, ut verisimilitudinem eius rati-
onis, quam sequimur, confirmet potius atque muniat,

*) Mittimus fabulam de Cephalo a Gelone in exilium eiectione a
personato Plutarcho Vitt. X. Orat. 1. c. proditam, quam
temere confictam esse quilibet ex eo intelligat, quod Ge-
lonis regnum incidit in Olymp. LXXIII. 4. usque ad
Olymp. LXXV. 3.

quam labefactet aut eleuet. Sed maior videbitur esse difficultas, quae eo oritur, quod Lysias narratur puer quindecim annorum mortuo patre Athenis una cum Polemarcho, fratre natu maiore, Thurios migravisse, quod ipsius iter ad annum 444. a. Chr. n. Olymp. LXXX. 1. referunt. Atqui ista quoque narratio non uno nomine caret fide et auctoritate. Nam de morte quidem Cephali, quae iam illo tempore acciderit, unus personatus Plutarchus narrat, ceteris omnibus egregie silentibus. Nimirum hi quidem revera silere egregie putandi sunt, quoniam res manifesto temere conficta est et per malum errorem ac temerariam fraudem memoriae posteritatis tradita. Sed cum hoc errore coniunctus etiam alter est *), quo narraverunt, Lysiam et Polemarchum inde ab urbe Athenarum Thurios esse profectos, quum eos manifestum sit Cephalo patre etiamtum Syracusis vivente indidem Thurios se contulisse. Id quod vel eo fit longe verisimillimum, quod adolescentulos vix suspicari licet longum istud ac difficile iter ex Attica in Thuriolorum civitatem suo Marte suscepturos fuisse. Enimvero sine dubio pater eos Syracusis Thurios miserat, non modo ut partem agrorum in nova civitate sumtibus suis comparatorum inviserent vel nomine suo capesserent, siquidem Polemarchus iam ad pubertatis annos pervenerat, sed etiam ut ibi doctrinae et eruditionis copiis instruerentur, quae in nova colonia satis largae suppetiturae viderentur, v. Diodor. Sic. XII. 12., 13. Diog. L. VIII. 52. Unde etiam factum est, ut Tisias, rhetor Syracusanus, cui Lysias se in disciplinam dedit, eodem concederet. Quod autem vulgo traditum est, Lysiam et Polemarchum una cum colonis Atheniensibus Thurios Athenis abiisse, videtur Cephalus eodem illo tempore ibi *κληροῦχος* factus esse et filios illuc Syracusis misisse. Quem fontem vulgaris narrationis extitisse, vel ex iis conicere licet, quae Dionysius, Suidas atque Photius ea de re memoriae prodiderunt **). Itaque ne haec quidem eam habent vim,

*) Hinc corrigas quae Prolegg. ad Phaedr. p. CIV. sqq. scripsimus.

***) V. Boeckh. Comment. alter. p. 7. sqq.

ut de verisimilitudine eius sententiae, qua sermones Reipublicae Olymp. XCII. 2. vel 3. habitos esse statuimus, multum dubitationis iniciant. Atque haec quidem de temporibus Cephali, in quibus definiendis ut aliquid coniecturae tribuendum sit probabilitati, ipsius Platonis facit auctoritas, quem certe nec in his fingendis temere ac lubricose esse versatum, vel admirabilis ista diligentia credere nos iubet, qua in ceteris scenographiae partibus versatus est. Jam vero his omnibus Boeckhio potissimum duce expeditis sequitur, ut etiam de tempore Bendidiorum paucis disputandum sit, inter quorum solemnia tum primum instituta, sicuti est Libr. I. in. et p. 354. A., sermones habitati finguntur. Constat autem Bendidis religionem, a Thracibus susceptam, iam circa Olymp. LXXXIV. 2. ante Chr. 443. Athenis fuisse admodum divulgatam, quandoquidem eo anno Cratinus Thressas docuit, qua fabula certum est novae religionis istius temeritatem explosam et derisam esse *). Quae causa exstitit, ut critici quidam sermones Reipublicae Platonis ad eadem tempora revocandos esse censerent, quamvis omnibus aliis rebus isti rationi mirum quantum reluctantibus, veluti Theod. Bergkii De reliquiis Comoediae Atticae p. 81. At enim vero ut Bendidis religio ab Atheniensibus, peregrinorum sacrorum non solum patientissimis sed etiam appetentissimis, (v. Strabon. Libr. X. p. 471. Lobeck. Aglaopham. T. I. p. 659. sqq.) tum suscepta sit, tamen inde minime sequitur, ut illo tempore etiam publica in eius honorem sacra instituta esse putare liceat. Quin ne templum quidem Bendidum Piraense, cuius mentio post anarchiam apud Xenoph. Histor. Gr. II. 4, 11. fit, satis testatur, iam tum in Attica civitate publice acta esse Bendideorum sollemnia, quemadmodum nec templum Isidis Romae conditum documento esse potest, Isiaca sacra inter Romanos publice fuisse celebrata. At enim vero videtur Thracicae deae religio paullatim latius serpsisse, ex quo Athenienses Olymp. LXXXVII. 3. teste Thucyd. VI. 29. cum Thraci-

*) V. Meineke Fragm. Com. gr. Vol. II. P. II. p. 1096. sqq.

bus arcitiorem inierunt foederis necessitudinem, ut saepius illuc, deducti sint milites mercenarii. v. Thucyd. VII. 27. Itaque factum est denique, ut etiam publice Bendidis sacra celebrarentur atque adeo pompa sollemnis in honorem deae Thraciae duceretur, cuius et theori (*θεωροί*) Thracii et vero etiam cives Athenienses essent participes. Id enim significant verba Platonis Libr. I. p. 327. A. *καλή μὲν οὖν μοι καὶ ἡ τῶν ἐπιχωρίων πομπή ἐδοξεν εἶναι, οὐ μὲντοι ἦτρον ἐφαίνετο πομπῆν ἢν οἱ Θράκες ἐπεμπον*: ubi noli de militibus Thraciis mercenariis cum C. Fr. Hermanno Com. De Reipubl. Plat. temporibus, p. 12. sqq. cogitare, quum requirantur pro militibus potius theori, qui quovis tempore Athenas mitti potuerint. Itaque verissime Boeckhiius contendit, ex ipsa Platonis Republica fieri perspicuum, Bendidiorum sollemnia publice quidem et cum pompa sollemni coniuncta primum celebrata esse, quo tempore Respublica Platonis fingitur perorata, hoc est Olymp. XCII. 2. — 3. a. Chr. n. 411. — 410. in quam sententiam concessit etiam A. Meinek. Fragm. Com. Gr. Vol. II. Part. II. p. 1096., qui quod nondum omnes sublatae videri difficultates professus est, meminisse iuvabit in talibus quaestionibus coniecturae exploratae verisimilitudinem veritatis vicibus utique defungi oportere.

Atque haec quidem de temporibus sermonis in Republica habiti ad Olymp. XCII. 2. vel 3. referendis. Contra quam rationem C. Fr. Hermannus etsi in diario litter. Darmstad. Allgemeine Schulzeitung a. 1831. Sect. II. N. 82. p. 651. sqq. et in Disp. De reipubl. Plat. temporibus. Marburg. 1839. 4. edita gravissimam movit controversiam, quam etiam in Disp. De Thrasymacho Chalcedonio. Gotting. 1849. 4. et in diar. laudat. a. 1840. N. 78. p. 634. sqq. ulterius protraxit; tamen nos quidem fatemur eius disputatione minime permotos esse, ut eam, quam modo explicavimus, rationem deserendam arbitraremur. Quod enim vir eruditissimus conquestus est, violenter statui isto pacto quae antiquitatis testimoniis contraria sint, ipse certe sumsit atque posuit, quae iisdem etiam saepius atque vehementius adversantur. Quippe censuit ille sermonem Reipublicae habitum fingi Olymp. LXXXVII. 2. vel 3. h. e. ante Chr. n. 431. vel 430. ita ut Glauco et Adimantus

non iam sint fratres Platonis, sed cognati aetate maiores, quorum frater *ἰουήτιος* fuerit Antiphon aliquis natu maior. Stemma gentis ad eius sententiam concinnatum ipsi exhibuimus Praefat. ad Parmenid. p. 306. ubi eius rationem, Parmenidem certe quod attinet, olim iudicavimus non esse improbabilem. Sed ita primum quidem coactus est Cephalum, quem vult post Olymp. LXXVIII. vel LXXIX. Athenas migrasse, non Olymp. LXXXIV. ut personatus Plutarchus narrat, sed Olymp. LXXXVII. mortuum statuere, in quo profecto a Plutarchi fide, quam se ceteroquin amplecti ait, multum discessisse existimandus est. Deinde Bendidia primum celebrata esse contendit Olymp. LXXXVII. 3. non aliam ob causam, quam quod qui pompam inter ea duxerint Thraeces, non alii esse possint quam milites mercenarii ex Thracia Athenas missi, quandoquidem id illo ipso anno Olymp. LXXXVII. 3. fieri coepisse ex Thucydide II. 29. intelligatur. Sed ut tum primum mercenarii ex Thracia Athenas missi sint, quod postea quoque identidem factum esse constat, nullo certe auctore statuitur Bendidis sacra quoque tum primum ibi celebrata esse; neque facile quisquam sibi persuadeat istos milites theororum munere functos esse, praesertim quum Plato I. p. 327. A. scribat pompam Thracum elegantia et pulcritudine neququam cessisse pompae *τῶν ἐπιχωρίων*, id est civium Atheniensium, qui in sacrorum illorum societatem venissent. Ac fuisse cultum Bendidis etiam multo ante Athenis admodum divulgatum, sicuti modo vidimus, Cratini Thressae testantur, in quibus Thracia ista superstitio fuit derisa. Itaque nec haec ratio quidquam valet, quae si verum fateri velimus, idoneo testimonio omnino carere iudicanda est. Iam vero quod Hermannus censet Glauconem et Adimantum non esse Platonis fratres, sed cognatos philosophi aetate aliquanto maiores, id rursus mero arbitrio sumtum est, adeoque ipsius Platonis reluctatur auctoritati, siquidem is Libr. I. p. 328. D. illos non obscure in *τῶν νεανίστων* praesentium numero habendos esse significavit. Ad quae accedit quod illi etiam ipso Socrate informarentur aetate maiores, quum tamen omnia loquantur eos recentiore tempore natos et educatos atque iuvenili quodam vigore animatos esse.

Cui rationi nec illud officit, quod Libr. III. p. 402. E. Socrates Glauconi dicit esse vel fuisse *παίδιξά*. Id enim quomodo intelligendum sit, facile perspicimus ex Charmid. p. 154. B., ubi etiam adolescentuli inter se amare perhibentur. Sed hoc ipsum nos etiam Socratis meminisse iubet. Is vero ubi colloquium Olymp. LXXXVII. 2. vel 3. habitum esse ponimus, certe non iam ad eam aetatem pervenit, ut singulari quodam cum senibus confabulandi desiderio repletus esse possit, quo de appropinquantis senectutis commodis vel incommodis edoceatur. Nempe in sexagenarium sane id convenit; in quadragenarium minus convenit. Denique unum adhuc, aliis transmissis, memorasse satis erit, quod prohibet, quominus sermonem Olymp. LXXXVII. 2. vel 3. habitum fingi existimemus. Memoratur enim Libr. I. p. 336. A. una cum Periandro et Xerxe dudum mortuis etiam Perdiccas, rex Macedoniae. Eum autem certum est illo ipso tempore cum Atheniensibus iunxisse amicitiam, sicuti narrat Thucyd. II. 29. Quo minus profecto fieri potuit, ut inter priscae memoriae homines commemoraretur, praesertim quum nomen eius medio inter Periandrum et Xerxem loco positum sit. Idem autem ante Olymp. XCII. 2. haud ita pridem fato fuit defunctus, quum Olymp. XCI. 3. illi mortuo Archelaus in regno successerit, de quo v. Clinton. Fasti Hellen. T. II. p. 223. Quod ipsum eiusmodi est, ut hinc quoque ei sententiae, qua Respublica Olymp. CXII. 2. vel 3. perorata esse putatur, nonnihil firmitati accedat.

Sed satis iam videmur exposuisse, cur Hermanni rationem alteri illi, quam supra breviter declaravimus, longe postponendam arbitremur. Superest, ut de anachronismo in Ismeniae mentione admissio, quem nullis artibus remove licet, aliquod dicendum sit. Eum vero putamus a Platone consulto esse admissum, ut quasi tecte aliquod eius temporis indicium faceret, quo Respublica litteris esset consignata et in publicum emissa. Quod enim pictores facere assolent, ut tabulis suis signum aliquod adii-ciant, unde quando ipsi eas perfecerint, aliquo modo cognoscatur, idem etiam Plato videtur ita fecisse, dum subinde memoravit ea, quae non ad habiti sermonis, sed ad susceptae scriptionis tempora referun-

tur. Cuius rei exempla satis luculenta etiam alibi reperiuntur. Nam in Symposio quidem dudum notatus est locus eo nomine maxime insignis p. 193. A., unde opus post Olymp. XCVIII. 4. scriptum vel absolutum esse clarissime perspicitur. Nec vero alia ratio est anachronismi in Menexeno admissi, de quo nuper in Prolegg. ad eum librum p. 23. sq. ed. 2. exposuimus. Nempe quum ille aliis nitatur caussis reconditoribus, tum imprimis etiam eo valet, ut natale opusculi tempus significetur. Tertium etiam suppetit eiusmodi exemplum, quod quale sit, alio loco demonstrabimus. Nunc satis erit verbo monuisse, Ismeniae mentionem rationibus legentium sollertissime esse accommodatam, qui quum tanquam in transcurso memoretur nec ulla praeterea partes habeat, illi inter legendum vix sentire potuerunt, scriptorem usum esse ea licentia, qua praesentia cum praeteritis essent mixta atque confusa.

Sed haec quidem haec tenemus. Veremur enim, ne pluribus praefando legentibus denique molesti futuri simus, praesertim quum iis, qui divini operis lectione quam primum oblectari cupiant, iam aditus ad illam satis patefactus videatur. Disputatum enim ordine deinceps est de Politiae argumento et consilio, de eius arte et compositione, de operis integritate, auctoritate, aetate. Quibus omnibus explicandis id videmur consequuti esse, quod in his scribendis nobis unice fuit propositum, ut quae in commentariis orationi Platonis subiunctis non viderentur commode explanari posse, ea quum ad Platonis intellectum pleniorum prorsus essent necessaria, perpetua disputatione exposita et illustrata haberentur. Itaque hoc unum adhuc agendum nobis est, ut et de codd. mss. ad hos Platonis sermones excussis, et de interpretibus atque editoribus operis et de singularibus scriptionibus, quae ad eius explicationem spectant, breviter exponatur.

Elenchus

codicum, editionum, aliorum scriptorum ad Rempublicam pertinentium.

Codices quibus in adornanda hac editione uti sumus numero sunt viginti: Paris. 1807. A., altera manu emendatus a Constantino Metropoli, saeculi IX. vel X. Vatic. 226. *Θ.*, Venet. 184. *Σ.* Venet. 185. II., Vindob. 32. *Φ.* Paris. 1810. D., Paris. 1642. K., Vat. 61. m., Vat. 1029. r., Ambros. *z.*, usque ad Libr. IV. p. 439. c. collatus, Angelicus *v.*, Monac. *q.*, quos omnes excussit Bekkerus iisdemque siglis notavit; Florentini a. b. c. n. x. *α. β. γ.*; de quibus vide Commentar. nostros in Platon. Crit. Tom. XII. Praefat. p. VI. sqq. Optimus omnium est Par. A. Non multum huic bonitate cedit Vat. *Θ.* Sequuntur deinde ΠΞΦDK., qui sunt mediocres. Sed mediocribus hisce multis partibus antecellunt Monacensis et Flor. *β.*, qui libri, etsi multis locis interpolati sunt, tamen subinde soli veram scripturam servarunt. Inter ceteros pauci sunt, qui proprias habeant lectiones, quanquam nullus est quin hic et illic aliquid boni praebet. Valde consentiunt Angelic. et Flor. *α.* Praeterea observandum est Florentinum h. duos priores tantum libros comprehendere; Florent. n. inde a libr. III. p. 400. C. incipere; Vat. m. libro primo

carere, et Ambrosianum non ultra libr. IV. p. 439. E. a Bekkero conferri potuisse. Horum librorum omnium lectiones, ne levissimis quidem scribendi varietatibus exceptis, aerumosa diligentia constipavit Car. Ernest. Christ. Schneider, in edit., quam sumtibus Teubneri Lips. tribus voll. octon. 1830 — 1833. fecit, quod nollemus eum fecisse, codd. aliis siglis notatis, qua ratione immensam quandam lectionum variarum vel obscuritatem vel perturbationem praeter omnem necessitatem effectam esse nobiscum dolebunt omnes, qui illa editione uti constituerint. Scito igitur, nos per omnia servasse eam codicum designationem, quam ipsi cum Im. Bekkero primi adhibuimus. Parisinum codicem A. de novo excussit Duebnerus in usum editionis Operum Platon. sumtibus Ambr. Firm. Didoti Parisiis a. 1846. 4. institutae, cuius volumen secundum idem ille Schneiderus curavit varietate libri praestantissimi in Praef. sub uno conspectu posita. Tertia denique libri eiusdem collatione eaque multo etiam accuratiore uti sunt editores Platonis Turicenses, qui varietatem lectionis inde excerptam publicaverunt in iterata Reipublicae editione minore Turici 1847. 8. min. Quibus copiis nos quoque usos esse grati profitemur. Hi igitur libri sunt, quos in hac editione nostra adornanda adhibuimus. Nam quos praeterea Schneiderus excussos habuit codices: Lobcowicensem (s. Raudnit.) et quattuor Vindobonenses, quos signavit litteris FEDB, quorum postremus, dudum a Bastio collatus, a nobis littera *Φ.* est insignitus, de quibus ipsum v. Praefat. Vol. I. p. XVII. sqq., eorum lectiones nolimus referre, ne transcribendo aliena par pari retulisse videremur. Itaque iis tantum locis eorum mentionem iniecimus, ubi proprium quiddam et peculiare offerrent, quod ad menda sermonis tollenda faceret; quod tamen vix semel iterumque factum meminimus. Idem vir doctus etiam Monac. *β.* iterum exploravit, unde quae expiscatus est maxime orthographica, ea ad septem libros priores Volumini secundo praemisit, reliqua commentariis ipsis a se conscriptis intertextuit.

Codicum elencho continuo placet subiungere Procli Commentarios *Εἰς τὴν Πλάτωνος πολιτείαν*

qui feruntur. Continet opus non integrum in Politiam commentarium aut perpetuam eius enarrationem, sed potius expositionem variarum disputationum vel scholarum ab eo Athenis divulgatarum. Quarum prima agit de iis, quae tenenda sint Rempubliam Platonis exposituris; ceterae versantur in illustrandis variis Platonis locis ac decretis ex iisdem Reipublicae libris, interdum etiam ex aliis Platonis sermonibus, veluti ex Phaedro, depromptis, ita quidem, ut nullo librorum ordine servato omnia promiscue partim philosophice partim theologice, si ita dicere licet, pertractentur. Praecipue autem Proclus id egit, ut fabulis Homeri aliorumque poetarum commodam adhiberet interpretationem, ut his commentariis iusta propemodum Homeri defensio contineatur, quam Latinam fecit Conradus Gesnerus et Tiguri 1542. 8. sub hoc titulo evulgavit: „Apologia quaedam pro Homero et arte poetica, fabularumque aliquot enarrationes ex commentariis Procli Lycii Diadochi, Philosophi Platonici, in libros Platonis de Republica, in quibus plurimae de diis fabulae non iuxta grammaticorum vulgus historice, physice aut ethice tractantur, sed theologice, ut gentiles loquuntur, ex prima philosophia rationibus explanantur.“ A Suida memorantur Procli in Politiam libri quattuor, quod opus videtur fuisse magis integrum quam quod adhuc superstes habetur. Inde depromptum videtur fragmentum commentarii in decimum Reipublicae librum, nuper ab Angelo Maio evulgatum in Spicilegio Romano Tom. VII. p. 664. Atque alia quoque feruntur extitisse Procli in Rempubliam Platon. scripta. v. Io. Albert. Fabricium ad Procli Vitam Marini. ed. Londin. 1703. 8. p. 82. sq. Editae sunt Procli de Politia quaestiones unum Commentario in Timaeum Basil. 1534. fol. max. ubi leguntur inde p. 349. usque ad p. 413. De ceteris v. notit. literar. Fischeri ed. tert. Euthyphronis, Apologiae, Critonis, Phaedonis, anni 1783, praemissam p. 158. et p. 207. sq. ubi etiam de deperditis antiquorum scriptorum in Platonis Politiam commentariis exponitur.

Verum transeamus aliquando ad editiones operis

nobilissimi recentiore aetate institutas. Tacemus hoc loco de eorum opera, qui omnia philosophi scripta curis suis complexi sunt, de quibus alio loco diximus. Satis erit hic memorasse singulares illius editiones a Masseyo, Astio, Schneidero curatas, qui uni fere hanc provinciam sibi ornandam sumserunt.

Primus igitur hos libros seorsum edidit translatione Latina et brevibus notulis instructos Edmund Massey, Trin. Coll. Cantabr. A. B. Cantabrigiae typ. acad. ap. Th. Webster et R. Wilkins. 1713. 8. med. II. Voll. Iteravit ille selectas quasdam Stephani, Cornarii, aliorum annotationes; de suo paucissima attulit eaque fere levia aut inepta. Versionem Latinam Ficini reddidit, verum non illam germanam et intaminatam, qualis extat in edit. Venet. 1491. fol., sed multis partibus mutatam et, ut ipse profitetur, emendatam. Ceterum Graeca minus emendate descripta sunt. Itaque liber nec criticum nec exegeticum usum habet. conf. Acta Eruditor. a. 1714. m. Octobr. p. 453. sqq.

Sequitur est longo intervallo post Fr. Astius, cuius praeclara editio hoc sub titulo in medium prodiit:

Platonis Politia sive De Republica libri decem. Recensuit et explanavit Fr. Astius. Accedunt additamenta ad Phaedrum. Lipsiae, sumt. Beni. Suicerti. 1814. 8. Prima haec fuit editio uberius iisque doctissimis instructa commentariis, neque critice contemnenda. Quanquam praestantissimo editori nondum praesto fuerunt codicum copiae, quibus postea demum uti licuit. Itaque paucis annis post etiam aliam curavit editionem, qua Platoni haec quoque ex parte consuleretur, quandoquidem ipsi non modo Im. Bekkeri editio tum ad manus fuit, sed etiam varietas lectionis ex cod. CL. biblioth. D. Marci Venet. et Cod. Paris. excerpta obtigerat. Prodiit igitur:

Πλάτωνος Πολιτεία sive de Republica libri decem. Curavit Fr. Astius. Jenae, 1820. 8., ubi iam olim 1804. similis editio, lectionibus academicis destinata, ab eo curata fuerat. Continet haec editio textum Graecum emendatius expressum, subiectis notulis criticis, quibus emendatur Platonis oratio. Quanquam ea editione non tantum profligata

tum est, quantum velles. Etenim Astius etsi textum Platonis quem vulgo dicunt ab Im. Bekkero refectum et emendatum noverat, tamen quibus ille copiis et auxiliis in emendando Platone usus esset, nondum noverat, quandoquidem *Commentarii Critici Bekkeriani* anno demum 1823. in lucem prodierunt. Quum igitur vir eruditissimus paucis illis, quibus ipse utebatur, codicibus iisque minus diligenter excussis unice confideret ac praeterea etiam coniecturis saepe plus iusto tribueret, fieri non potuit, quin haec opera ipsius iustis virorum doctorum desideriis minus satisfaceret. Nec tamen ipse causam a se susceptam postea deseruit, denuo aggressus editionem operis in *Opp. Platon. omnium edit. Tom. IV. qui libr. Politiae I. — VIII. continet, et Tom. V. qui libr. IX. X. Timaeum et Critiam complectitur. a. 1822. 8.*, ubi textum ad Bekkeri exemplar examinatum dedit adiecta Latina interpretatione longe elegantissima.

Hanc editionem proxime sequuta est ea, quam nos anno 1829. et 1830. Gothae et Erfordiae curavimus. Quam quidem nunc damus ita recusam, ut facile pro novo opere haberi possit. De quo tamen tacemus consulto, quoniam apud prudentes quidem res ipsa facile sibi faciet audientiam.

Eodem fere tempore Car. Ern. Christoph. Schneiderus novam paravit editionem operis criticam, quae prodiit tribus voll. octonis Lipsiae ap. Teubner. 1830. — 1833. Quam mox excepit editio parvo pretio parabilis adiectis scholiis graecis sub hoc titulo: *Platonis Civitas Graece*. Recensuit et scholia addidit Car. Ern. Christoph. Schneider. Vratilav. 1841. 8. Huic denique successit nuper etiam tertia editio Graece et Latine facta, Parisiis, ap. Firm. Didot. 1846. 4., quae conficit volumen secundum *Operum Platonis ibid. editorum*; nam primum postea demum ab R. B. Hirschigio curatum est. In prima editione id egit Schneiderus, ut congesta undique varietate lectionum etiam earum, quae paucis annis ante ab Im. Bekkero et a nobis ex codd. primum in lucem protractae erant, omnia atque singula denuo veluti cum pulvisculo excuteret, atque unius maxime codi-

cis Parisini A. auctoritatem sequutus textum talem constitueret, qualem monumenta fide digna genuinum testarentur. Nec vero diffitendum est eum Platonem exhibuisse aliquanto probabiliorem quam fuerat antea. Quanquam nec ab erroribus quibusdam sibi satis cavuit. Nam primum quidem non animadvertit in his libris ab Im. Bekkero et a nobis ipsis multa, imprimis orthographica, consulto fuisse silentio transmissa, quae ab initio annotationis criticae satis fuerant explicata, ut iam eorundem repetitione non opus videretur. Ex quo evenit, ut scripturas vocabulorum atque terminationes verborum eas denuo revocaret, quas dudum constaret in melioribus codd. non testatas reperiri. Id quod nuper etiam certius intellectum est libro Parisino A. iterum iterumque accuratius explorato. Nam quam Turicenses postremo dederunt eius varietatem, ea planissime confirmat vere recteque a Bekkero atque a nobis receptas fuisse scripturas plurimas, quas Schneideri incredula religio rursus abolevit aut in controversiam vocavit. Praeterea vero vir diligentissimus saepenumero etiam praestantioribus codicibus, praecipue Par. A., plus iusto tribuit, quandoquidem eos propemodum instar archetypi vel ipsius Platonis codicis habuit ac sibi persuasit genuinam lectionem esse rem in facto positam. Atqui eosdem illos codd., licet ceterum sint praestantissimi, tamen constat certissime deberi item grammaticorum recensione atque gravibus subinde vitiis et erroribus esse affectos. Ex quo consequens est, ut etiam ceteris codicibus aliquid tribuendum sit et singulis locis perpendendum, quid per se sit verisimillimum nec coniecturarum probabilitati laude sua erepta. Ad haec denique accedit, quod Schneiderus, dum omnia veluti cum pulvisculo excussit, non modo molestiam legendi talis commentarii insigniter auxit, sed etiam multa argutius et vero etiam prolixius tractavit, quam rationi esset consentaneum. Fatendum est tamen eum omnino insigni cum fructu in emendando opere elaboravisse, licet neutiquam id consequutus sit quod sequutus est, ut Platonem tanquam sibi et ipsi restitueret. Quamobrem ipse postea *Additamenta ad Civitatis Platonicae libros decem* (Lips. 1854. 8.) evulgare coactus est. Nec vero eius auctoritatem per omnia

sequuti sunt posteriores editores Platonis, Turicenses atque C. Fr. Hermannus, quemadmodum nobis quoque saepissime ab illa discedendum fuit.

Sed haec quidem de peculiaribus Politiae editionibus. Subiungere his placet brevem indicem versionum, quae vulgo vocantur, Latinarum et Germanicarum, imprimis recentiorum, quandoquidem aliarum notitiam usque ad annum 1836. petere licet ex Hoffmanni nostri Lexico Bibliographico Tom. III. p. 299. sqq. aliisque libris similibus.

Et ex antiquioribus quidem id genus operibus memoranda videntur haec duo, quae ipsi subinde consulimus:

Sebastiani Foxii Commentarius in decem Platonis libros de republica. Basil. ap. Jo. Oporin. 1556. Fol. max. qui liber habet etiam versionem Latin.

Platonis de rebus publicis sive de iusto libri X. a Io. Sozomeno e Graeco in Latinum et ex dialogo in perpetuum sermonem redacti, additis notis et argumentis. Venetiis ex typograph. Andr. Muschii. 1626. 4.

Fatendum est tamen utramque translationem Ficiniana et Cornariana non esse praestabiliorum, longe autem superari ab ea, quam hac aetate Astius et Schneiderus confecerunt.

Germanice Rempublicam reddiderunt non pauci: I. F. Kleuker (Vol. II. universorum Plat. operum) Lemg. 1780. 8. Fr. C. Wolff, Alton. 1790. 8. vol. duob. God. Faehse, Lips. 1800. 8. duob. vol.; Frider. Schleiermacher, Platons Werke, dritten Theiles erster Band. Berolin. 1828. 8., qui praeclearum prooemium de operis argumento atque doctas adnotationes adiecit, quibus multa acute ac subtiliter illustrantur; Car. E. Chr. Schneider (Platons Staat übersetzt) Uratislav. 1839. 8., qui et ipse inde a p. 287. — 316. breves adnotationes subiunxit; Hieron. Müller (Platons sämmtl. Werke mit Einleitungen begleitet von Carl. Steinhart Vol. V.) Lips. 1855. in quo opere continetur doctissima et elegantissima C. Steinharti de Politiae opere disputatio inde a p. 3. usque ad p. 271. quam legant studiose, qui ad

interiorem quandam Platonis intelligentiam pervenire voluerint; denique Guil. Sigm. Teuffel et Guil. Wiegand, qui partita opera Rempublicam egregie interpretati sunt additis argumentis et annotationibus in bibliothec. Stuttgart. scriptor. prosaicor. Germanice conversorum Particul 247. — 267., cui libro etiam hic titulus est praefixus: Platons Werke. Vierte Gruppe: die Platonische Kosmik. erstes bis fünftes Bändchen. Zehn Bücher vom Staate. Stuttg. 1855. 1856. II. Vol. form. minim.

Sed praeterea ad interpretationem Politiae faciunt etiam scriptiones singulares, quae vel in singulis libri locis vel etiam in placitis Reipubl. illustrandis versantur. Quae quum oppido multae sint et, quatenus iis ipsi usi sumus, data opportunitate suo loco memoratae, satis erit hoc loco recensuisse eius tantum generis scripta, quae amplioris sunt ambitus et ad universi operis rationes spectant. Quorsum referimus imprimis haec:

Caroli Morgensternii de Platonis Republica Commentationes tres. Halis Sax. 1794. 8., de quo libro partim supra narravimus.

Prolegomena in Platonis Rempublicam. scripsit Georg. Ferdin. Rettig. Bernae, 1845. 8. mai., qui liber maxime pertinet ad refutandam sententiam de Politiae argumento et consilio a Schleiermachero propositam, atque id agit, ut omnia ad optimae civitatis imaginem comparata esse evincatur. v. de eo Bergkii et Caesaris dñar. Zeitschrift f. Alterthumswissenschaft a. 1847. m. April N. 45. et 46.

Carl Frid. Hermann: Gesammelte Abhandlungen u. Beiträge zur classischen Litteratur u. Alterthumskunde. Götting. 1849. 8. mai., ubi praeter criticas animadversiones in hos libros acutissimas etiam disputatio de historicis Politiae Plat. elementis legitur.

Praeterea grato animo profiteamur nobis in hac nova editione adornanda utilissima fuisse, quae disputarunt Sommerus in Zimmermanni diario: Alterthumswissenschaft a. 1835. N. 121. — 124. et in Iahnii Jahrb. 1833. Vol. VII. p. 259. sqq. Guil. Wiegand in Zimmermanni

diario eodem, cuius modo mentionem fecimus, a. 1831. N. 107 — 109. a. 1835. N. 52. — 54. et 1842. m. Iun. p. 576 sqq. et Car. Fr. Hermann in Zimmerm. Diar. Scholast. a. 1831. N. 148. — 152. et N. 81. 2. itemque a. 1842. p. 537. sqq. Nam etsi in plerisque etiam nunc nostras ipsorum rationes nostras ob causas secuti sumus, tamen in difficilioribus locis illorum disputationes ad regendum iudicium saepenumero plurimum valuerunt.

Sed haec quidem hactenus de Politia Platonis. Cuius nova haec editio ut a viris doctis eodem favore excipiatur, qui obtigit superiori, hoc illud est, quod non tam nostra quam bonarum litterarum causa ex animo optamus.

Scripsimus Lipsiae, mense Novembri
MDCCLVII.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΔΑΧΤΟΥ ΗΡΟΣΩΠΑ
ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΓΛΑΥΚΩΝ, ΠΟΛΕΜΑΡΧΟΣ,
ΘΡΑΣΥΜΑΧΟΣ, ΑΔΕΙΜΑΝΤΟΣ,
ΚΕΦΑΛΟΣ.

Argumentum libri primi.

In principio libri Socrates familiaribus quibusdam et amicis, qui in Timaei demum initio nominantur, copiosius narrat sese hesterno die cum Glaucone, Aristonis filio, Bendidiorum celebritatem, nunc primum institutam, spectaturum in Piraeum descendisse, eaque spectata precibus peractis in urbem reverti voluisse. Ibi vero ita accidisse, ut Polemarchus, Cephali filius, ipsos redeuntis conspicatus sit et per servum diutius morari iusserit; adeoque mox etiam ipse una cum Adimanto, Glauconis fratre, et Nicerato, Niciae filio, et aliis nonnullis ad ipsos accesserit, qui omnes item a pompa solenni venerint. Rogasse autem Polemarchum et Adimantum precibus enixissimis, ut ne iam in urbem reverterentur, quandoquidem vesperi etiam lampadum certamen equestre, quale nondum visum esset, in honorem Bendidis, deae Thraciae, cum pervigilio locum esset habiturum, quod ipsi una cum multis adolescentibus inter sermones spectare constituissent. Itaque se, Glaucone etiam adhortante, permotum esse, ut in Piraeo remaneret. Devertisse autem ipsos apud Polemarchum, apud quem offenderint etiam Lysiam et Euthydemum, Polemarchi fratres, itemque Thrasy-machum Chalcedonium, Charmantidem Paeaniensem, et Clitophontem, Aristonymi filium. Affuisse etiam patrem Polemarchi ac Lysiae, Cephalum, senem aetate perquam grandem, qui sacris modo in impluvio factis coronatus adhuc in hemicyclo sederit. Ad hunc igitur ipsos consedissee factaque salutatione cum eo sermones miscere instituisse. Sese enim illi continuo

asseverasse, esse sibi longe iucundissimum cum senibus conversari ab iisque utpote aetate provecioribus audire quale videatur vitae iter etiam sibi ingrediendum, asperum ac difficile, an facile et expeditum. P. 327. A—328. E. Quibus expositis elegantissime continuo tanquam transitus paratur ad quaestionem de iustitia. Informatur enim Cephalus talis, qui et sermone plane amabili et vitae probae honestaeque exemplo tanquam imaginem quandam referat civilis iustitiae, quam vulgo homines bene morati colebant, ad vitae tum praesentis tum aliquando post mortem futurae beatitatem nihil plus valere existimantes, quam si quis sine fraude suum cuique tribuat. Quo uno sane species iustitiae in vita hominum communi maxime exsplendescit. Respondet vero Cephalus Socrati ad ea, de quibus hic quaesivit, multas sane querelas saepe a senibus de senectutis molestiis iactari solere; sese tamen ab illis dissentientem pro magno senectutis bono habere hoc, quod ea afferat animi tranquillitatem et liberationem a cupiditatibus, ac praeterea in ea esse sententia, ut plane sibi persuaserit eum demum, qui nullius sibi iniuriae conscius mente integra atque sancta utatur, etiam laetam ac tranquillam acturum esse senectutem; qui autem iniuste vixerit, eum multis saepe animi angoribus propter futura discrucari. Itaque unicuique, imprinisque etiam diviti et opulento homini, id esse agendum, ut ne prudens alios decipiat aut aliquid vel diis vel hominibus debeat; nam ita demum futurum esse, ut bono fidentique animo aliquando ad inferos discedat. P. 328. E—331. B. — Haec igitur Cephalus; quae quorsum pertineant, iam antea significavimus. Iam vero Socrates, quoniam ille iustitiae et iniustitiae mentionem fecit, continuo inde arripit occasionem de huius virtutis vi et natura disserendi subtilius. Quod quidem ita fit, ut iustitia abducta quasi a nativo probi hominis sensu, vitae honestae consuetudine nutrita et roborata, deinde in dialecticae subtilitatis examen vocetur et ad scientiae legem exigatur. Quae quidem disputationis pars quoniam eo pertinet, ut vel pravae atque instabiles de iustitiae vi et natura opiniones refellantur vel etiam perniciose de iustitiae et iniustitiae dignitate iudicia examinentur atque redarguantur, more plane Socratico tractatur, qualem fere novimus regnare in iis dialogis Platonis, quos in Pro-

legomenis universis philosophi operibus praemissis Socraticos nuncupavimus, Hippiam, Charmidem, Lysidem, Lachetem, Protagoram, alios. Etenim hic quoque refellit Socrates argute et subtiliter sententias eorum, quibuscum deinceps colloquitur, eaque ratione id efficit, ut denique de ipsa vi et natura iustitiae nihil effectum, sed illud unum tantum disputatum esse videatur, iustitia sitne pravitas et inscientia, an sapientia et virtus, ita tamen, ut vi iustitiae non explorata ne de hac quidem re quidquam certi indagatum videatur (v. p. 354. A—C.). Quanquam quae isto modo disputantur, ea neutiquam eo tantum valent, ut vulgarium opinionum levitas arguatur, quae in eo est perspicua, quod fere in singulis rebus atque sensibus subiectis contineantur neque ad communium notionum vel idearum legem atque normam comparatae sunt, verum etiam aliorum spectant. Nam primum quidem simul tecte significatur, quibusnam signis atque iudiciis externa iustitiae species sese in vita communi tanquam conspiciendam praebet, licet id non sentiant homines praeiudicatis opinionibus occupati. Deinde isto modo etiam quasi praevia quadam institutione ad percipiendam speciem et imaginem perfectae iustitiae aeterna quadem lege morali in universa hominum vita tum privata singulorum, tum communi omnium civium expressae rite praeparantur, praesertim quum gradatim ad altiora educamur, usque dum ad summum perventum sit. Accedit ad haec, quod ex his ipsis etiam perfectae iustitiae ratio atque vis plurimum lucis nanciscitur, quandoquidem ex incertarum opinionum et pravorum turpiumque iudiciorum vel descriptione vel exploratione atque diiudicatione fieri non potest quin simul clarius elucescat, quid de iustitiae perfectione et consummatione existimandum sit. Contraria enim constat optime illustrari contrariis. Itaque nos quidem nunquam mirati sumus, quod haec omnia via et ratione Socratica nec sine vulgarium opinionum urbana irrisone explicata sunt eo quidem modo, ut ordine deinceps quinque disputatorum sententiae in disceptationem vocentur, Cephalus, Polemarchus, Thrasymachus, et eorum, qui secundo libro ineunte Thrasymachi sententiam defendentes inducuntur, Glauconis atque Adimanti, quandoquidem pertinet haec disputationis ratio usque ad Libr. II. p. 367. D. Etenim conficiunt ista omnia tanquam necessariam quandam

universi operis praefationem, quae si desideraretur, reliquum opus quorsum spectaret aut qua de caussa esset conditum, vix suspicari, nedum plane intelligere, liceret, ut nullo pacto assentiamur C. Fr. Hermanno, qui *Histor. Phil. Plat.* Vol. I. p. 538. sqq. hunc Politiae librum vel propter Socraticam disserendi rationem in eo regnantem vel etiam propter singularem consilii in eo elucis conditionem censuit non alio tempore potuisse a Platone litteris consignari quam iuvenili aetate ideoque eum postea demum reliquis libris praefixum esse arbitratus est. Cohaeret enim haec pars operis cum reliquo corpore arctissime manifestoque tum demum litteris exarata est, quum philosophus iam omne disputationis in Politia instituendae argumentum mente et animo suo complexus esset. Cuius rei iuvabit deinceps etiam singula quaedam demonstrasse indicia. Quod autem philosophus ad explorandas opiniones minus certas atque stabiles neque ad rationis scientiam exactas contentiosam illam disputandi rationem adhibuit, quae non tam in docendo et instituendo quam in refellendo et castigando versatur, et inde a libro II. p. 367. E. demum transit ad illud genus disputandi, quo legentes de iustitiae magnitudine et dignitate graviter pleneque edocentur, fecit hoc rebus ipsis plane convenienter neque ea in re ab usitato more ullo modo recessit, quandoquidem etiam in *Symposio*, *Phaedro*, *Philebo*, simili utriusque disserendi generis temperamento usus esse reperitur. Nempe alterius ope tanquam aream sibi perpurgavit, in qua doctrinae aedificium exstruendum esset; alterius auxilio ipsum doctrinae aedificium condidit ac perfecit, quod extruere animum induxisset. Verum haec quidem tanquam per occasionem, quo facilius huius libri argumentum intelligatur rectiusque aestimetur. Revertimur nunc ad disputationis summam, quam paucis designare constituimus. Audita igitur Cephali senis sententia Socrates notionem iustitiae subtilius exploraturus, continuo ex eo sciscitatur, iustitia num simpliciter in hoc uno contineri putanda sit, ut et verum semper dicamus et reddamus, quae aliis debeamus (p. 331. C.). Ostendit autem eam sententiam sibi ideo minus probari, quoniam nonnunquam accidere possit, ut minime iustum videri debeat veritatem profiteri ac debitum vel depositum reddere. P. 331. B—D. Ibi vero senex sacrorum procurandorum gratia

repente discedit atque sermonem Polemarcho filio tradit, quem ex *Phaedro* p. 257. B. constat a philosophiae studiis non fuisse alienum. Enimvero scite et eleganter grandaevis senex, postquam vitam sanctamque mentem suam declaravit, proposita iustitiae descriptione statim in principio subtilioris disputationis dimittitur, quia et vitae usus, unde depromsit suam sententiam, peritior est quam scientiae, neque viribus par diuturniori disputationi. Quamobrem ne ibi quidem rursus in scenam prodit, ubi Socrates grandem universae iustitiae picturam atque imaginem sublimiore disputatione exquirere instituit. Itaque Polemarchus sermone suscepto superiorem definitionem iustitiae paullulum immutatam ita proponit, ut simul ad Simonidis Cei, poetae sophistis tum eximie probati, auctoritatem provocet. Vult enim iustitiam in eo positam esse, ut cuique debitum reddamus, quod idem fere Cephalus senserat. Verum Socrates hanc negat fuisse Simonidis mentem, ut etiam vesanis debitum restituendum esse iudicaverit. Qua sententia comprobata Polemarchus, superiore iudicio retractato, Simonidem ita sensisse arbitratur, ut amicos amicis putaverit bonum facere debere, inimicis malum; itaque secundum illum iustum esse id, quod cuique conveniat (*τὸ προσήκον*) reddere. P. 331. D. — 332. C. Etenim *τὸ ὀφειλόμενον*, debitum, ipsum intellexisse videri nihil aliud quam *τὸ προσήκον*, quod cuique conveniat. Ibi vero Socrates callidissime premens notionem *τοῦ προσήκοντος* contra disputat fere hunc in modum. Ars medica, inquit, ut convenientia (*προσήκοντα*) adhibet medicamenta, edulenta, potulenta, et quidem corpori. Ars coquinaria porro ut convenientia comparat quae iucundum saporem efficiant, idque cibus ita facit. Iam vero secundum sententiam modo a te explicatam iustitia affert amicis utilitatem, inimicis autem damnum, siquidem iustum in eo cernitur, ut amicis bene, inimicis male faciamus. Quaeritur autem, ubinam et quando iustitia hocce munere suo fungi existimanda sit. Et medicus quidem aegrotantibus et gubernator navigantibus amicis et inimicis bene aut male facit. Igitur etiam certam quandam conditionem indicandam esse ait, qua iustitia inimicis male, amicis bene faciat. Respondet ad haec Polemarchus iustum amicis et inimicis nocere posse vel prodesse in impugnando atque propugnando.

Ex quo captiose Socrates concludit ista quidem conditione hominem iustum pacis tempore plane fore supervacaneum et inutilem, quemadmodum etiam medicus non aegrotantibus et gubernator non navigantibus inutilis sit. Negat tamen hoc Polemarchus, qui iustitiam etiam in pace utilem esse vult, quippe quae pertineat etiam ad commercia, ad pacta et conventa, imprimisque ad servandas pecunias, quae aliis depositae credantur. Sed hoc ipso Socrates rursus ad reprehendendam istam definitionem abutitur. Colligit enim inde, isto pacto iustitiam utilem quidem fore, sed utilem ad res inutiles ideoque nullius pretii. Id quod hac argumentatione efficit. Iustus igitur, inquit, servat et custodit depositas pecunias. Depositae autem sunt pecuniae, quando nihil prosunt et otiosae iacent. Ergo qui rem quampiam depositam servat, is facit aliquid, quod nullius usus est. Iam vero iustus servat deposita. Itaque utilis est in eo, quod est inutile. Id quod etiam de ipsa iustitia ita iudicari debet. P. 332. C—333. E. — Sed his ita conclusis deinde etiam progreditur aliquanto longius, quandoquidem etiam efficit iustitiam esse furacem atque callidam fraudis ministram. Iustus, inquit, secundum ea, quae modo disputata sunt, ille dicendus est, qui idoneus est ad aliquid servandum vel custodiendum. Est autem is, qui in pugna vel lucta feriendo et pulsando plurimum valet, etiam in cavendo ac declinando maxime sollers atque validus. Porro qui morbum potest maxime cavere ac declinare, is eum etiam facillime poterit aliis clam inferre atque iniicere. Atque similis est ratio etiam ducis exercitus. Nam qui optimus censetur dux et imperator, is etiam consilia et actiones hostium optime observabit et tanquam furabitur clandestina eorum consilia antevertens. Omnino igitur is, qui optimus est alicuius rei custos ac tutor, idem etiam ad eandem accommodatissimus fur habebitur. Ex quo consequens est peritum rei servandae et custodiendae etiam ad eandem furandam maxime esse idoneum. Hinc autem efficitur iustum esse item peritum furem. Videtur igitur iustitia iudice Simonide, Homero non dissentiente, furandi quaedam ars esse, quae quidem commodis amicorum et incommodis inimicorum accommodata sit. P. 333. E—334. B. — His vero conclusiunculis posteaquam Socrates efficit iustitiam, ubi illo modo definiatur, in

rerum usu esse inutilem, et si utilis sit, ad inutilia utilem videri, ideoque non multo studio esse dignam atque adeo evadere callidam furandi administram; Polemarchus, etsi animo adeo iam est perturbatus, ut, quid ad haec respondeat, plane non habeat, tamen aliam sibi nunc probari iustitiae definitionem asseverat. Iustum enim videri ait nihil esse aliud nisi amicis prodesse et inimicis nocere. Cui tamen sententiae Socrates rursus adversatur callidissime. Disputat enim haec fere contra. Amicos, inquit, semper bonos esse volumus, inimicos malos putamus. Sed homines inani rerum specie decepti saepenumero bonos pro malis ac vicissim malos pro bonis habent. Quod si ita accidit, certe iustitia etiam exigit atque postulat, ut malis proximis, bonis noceamus. Boni autem sunt iidem atque iusti. Ex quo efficitur, ut iustitiae causa iustis atque iis, qui nihil quidquam iniusti faciunt, male faciendum sit. Atque reiicit hanc sententiam etiam ipse Polemarchus, qui Socrati haec ita disputanti ultro concedit. P. 333. E—334. D. — Nihilominus autem Socrates ex illius mente ac sententia sumit atque ponit iustum esse iniustos laedere, iustos autem adiuvere. Quam sententiam Polemarchus ipse ita comprobatur, ut eam superiore dicat esse praestabiliorem. Tum vero Socrates eam item impugnare instituit. Ita vero, inquit, necessario eveniet, ut saepe amicis male faciamus, inimicis contra proximis, propterea quod, sicuti modo vidimus, hominum iudicium de aliorum probitate atque improbitate admodum lubricum est atque fallax. Quocirca isto pacto plane contrarium statuemus atque Simonides, ad cuius auctoritatem provocavimus. P. 334. D. E. Quo intellecto Polemarchus formulam superiorem nonnihil mutandam censet; non enim amicum simpliciter dicendum esse, qui videatur probus, sed potius eum, qui probus et sit et videatur; qui autem videatur quidem neque tamen sit, eum videri sed non esse amicum, atque idem etiam de inimico statui oportere. Ad quae Socrates continuo respondet haec. Ergo amicus, inquit, secundum hanc tuam definitionem bonus erit, inimicus autem improbus. Sed age, adiciamus illi sententiae etiam aliud supplementum, quo opus videtur. Nam quum antea dixerimus iustum esse amico bene facere et inimico male, nunc formulam hunc in modum expleamus, ut iustum dicamus esse amico, qui bonus

sit, bene facere, inimicum autem, qui malus sit, laedere. Quibus ita positis Socrates porro sic argumentatur. Est ergo, inquit, iusti viri laedere quemlibet improbum et inimicum. Laesi vero deteriores evadunt fiuntque ideo etiam ad virtutem humanam imbecilliores. Atque ipsa iustitia quoque virtus humana est. Ergo laesi homines necesse est iniustiores existant. Iam vero qui artem aliquam tenent, ii certe non possunt eiusdem artis usu artis expertes fieri. Itaque nec iusti poterunt per iustitiam fieri iniusti, quem ad modum omnino fieri non potest, ut boni ipsa virtute in malos mutantur. Iustus autem bonus est. Ergo non est iusti quemquam laedere, neque amicum neque quemquam alium, sed potius iniusti. Si quis igitur censet debita cuique reddere iustum esse, ideoque a viro iusto inimicis damnnum, amicis commodum et utilitatem comparari oportere, certe ille non est sapiens, quandoquidem non recte vereque iudicat. Quae quidem omnia vere ita statui, Polemarchus ultro largitur, qui virum tantummodo superbum atque ferocem ita statuere et iudicare posse facile concedit. P. 334. D—336 A.

Et haec quidem Socrates adversus Polemarchum, in cuius locum dehinc succedit Thrasymachus, sermonem ulterius profligaturus. Iuvabit vero hic paullisper substituisse breviterque disquisivisse, quorum universa haec disputatio denique tendat et quid habeat propositum. Quod tamen ita facturi sumus, ut misso singularum argumentationum et conclusionum examine universe tantum exponamus, quaenam sit nostra de ea re sententia. Videmur autem minime a recto aberrare Platonem hic id spectavisse existimantes, ut cognitionem iustitiae vulgarem doceatur admodum vagam et instabilem esse, utpote ex mero vitae usu rerumque experientia, non ex aeterna ipsius specie atque idea, repetitam, neque vero dialecticam a sophistis eorumque discipulis usurpatam ad eam firmandam augendamque valere, quippe quae et ipsa in singulis rerum formis atque visis haereat, ad communes rerum notiones nunquam escendat, ita ut ne ea quidem iustitiae vestigia, quae in vita communitanquam expressa cernantur, recte intelligere atque iudicare doceat. Etenim iustitiam plerique omnes volebant in eo esse positam, ut suum cuique tribueretur, nihil alteri detraheretur aut deberetur; quan-

quam id ipsum quomodo accipiendum esset, non uno modo statuebant. Ea vero iustitiae notio, quoniam fuit tanquam arrepta extrinsecus, Platoni visa est admodum incerta et opinionationis fluctuationi vehementer obnoxia. Ipse enim omne iudicium veritatemque ipsam abductam ab opinionibus et a sensibus cogitationis ipsius atque mentis esse voluit. Quocirca toto hoc loco dum id agitur, ut nec sensum communem vel opinionem (*δόξαν*) nec vulgarem artem dialecticam, quae ope rationis Socraticae faceta et urbana imitatione deluditur, ad intelligendam cognoscendamque vim iustitiae satis posse doceatur, simul etiam vulgares huius virtutis notiones tanquam signis quibusdam ipsius atque argumentis produntur. Quod tamen ita fit, ut, quoniam eae opinionationis inconstantiae sunt obnoxiae, omnia in varias versentur partes nihilque certi de vi et natura iustitiae decernatur. Nimirum isto modo philosophus artificio sanequam admirabili perfectae iustitiae ideae, qua omnis vitae humanae quum singulorum tum universorum perfectionem et absolutionem niti demonstrare constituiset, statim hic in ipso operis introitu e regione posuit vagam et instabilem iustitiae notionem merae opinionationi acceptam, ac simul etiam dialecticae cum ea coniunctae iustam dignationem impertiit. Ex quibus omnibus utique perspicuum fit, quoniam vinculo haec omnia cum universo Politiae opere contineantur. Est enim eorum prorsus eadem ratio, quae est orationum de amore vulgari in Phaedro et in Symposio habitatum, quae certe non aliorum pertinent nisi eo, ut inde quam clarissime intelligatur, quantum amatoria sapientia, quae ex rerum usu et opinione ducatur, ab illa distet, quae mentem et rationem atque divinarum rerum cognitionem fontem ac principium habeat, et quantopere illa mentis sine idearum vel communium notionum conscientia acute et captiose argumentantis fraudibus subiecta sit utpote ipsa natura sua certae rationis expertis. Quanquam tenendum est diligentissime pertinere disputationem cum Polemarcho institutam ad unam maxime iustitiae cognitionem, non item ad eius actionem atque usum. Id quod clare indicat etiam Socrates infra p. 354. B. ubi haec accurate discernuntur. Verum satis de his. Accedamus iam ad proxima, quibus quid sit propositum, postmodo disquiretur. — Posteaquam igitur diutius ultro citroque de iusti-

tiae notione disputatum est et nihil tamen confectum, labefactatis Polemarchi definitionibus omnibus, repente Thrasymachus Chalcedonius, rhetor sophisticus, homo vehemens ac turbulentus, tantum non in medium pro-silit, graviterque in Socratem invehitur, quod nihil nisi subtiles nugae agat aliorumque iudicia callide ac dolose pervertat. Is vero quid sibi de iustitia videatur libere et aperte dicere instituit explosa etiam Socratis ironia et modo disputandi arroganter praescripto. Cui Socrates simulata more suo inscientia, admodum ironice: At quo tandem modo, inquit, aliquis respondere tibi poterit, qui scientiam neque habeat neque profiteatur, praesertim a tali tantoque viro prohibitus, quominus ea, quae ipse sentiat, aperte proloquatur? Itaque te potius dicere aequum est, quid de re controversa existimes. Tu enim scire profiteris atque dicendi facultate polles. Quamobrem mihi aliquando morem gere neve Glauconem ceterosque, qui hic praesentes adsunt, recta edocere dedigneris. Socratis vero precibus etiam Glauco et ceteri continuo suas adiungunt. Quocirca ille quasi invitus ac disputandi cupiditate male celata tandem ad orandum aggreditur. P. 336. A—338. A. — Contendit vero iustum nihil aliud esse, quam quod potentiori sit utile. Quippe proficiscitur homo a nobilissimo sophistarum placito, quo distinguebant inter id, quod secundum naturam iustum esset, atque illud, quod secundum leges et instituta hominum iustum haberetur. De quo placito disputat Callicles in Gorgia p. 483. C. sqq. et Atheniensis in Legg. Libr. X. p. 889. A. sqq. coll. Theaet. p. 172. B. Protag. p. 323. sqq. 329. D. sqq. 337. D. Nimirum hoc discrimine constituto iustum illi volebant non natura, sed tantummodo lege et opinione niti. Hinc igitur profectus Thrasymachus suam de iustitia sententiam informavit. Quam quidem deinceps etiam accuratius declarat, eam ad civium rerum referens rationes. Civitatum, inquit, aliae a tyrannis, aliae a populo, aliae ab optimatibus reguntur. Sed quicumque demum principatum tenent, ii certe semper in iusto constituendo sua commoda suasque utilitates spectant. Quamobrem populus fert leges populares, tyrannus tyrannicas, alii alias. Omnes autem statuunt id ipsum iustum esse, quod publice sit sancitum sibi que expediat. Quamobrem etiam qui illud migrant atque violant,

poenis ac suppliciis coercentur tanquam iniuste agentes. Itaque in omnibus civitatibus sane unum idemque iustum est, nimirum illud, quod conducit imperantium commodis et utilitatibus, ita ut, recte subductis rationibus, ubique idem semper iustum sit, quod utile est potentioribus. P. 338. A—339. A. — Verum eam rationem Socrates veram rectamque esse negat. Monet enim potentes utique esse errori obnoxios ideoque fieri interdum posse, ut tanquam iustum id constitatur, quod potentioribus sit inutile, siquidem iustitia necessario hoc exigat, ut imbecilliores semper faciant id, quod potentiores imperent. Itaque consequens esse, ut iustum sit non modo id facere, quod potentiori sit conducibile, sed etiam contrarium. P. 339. B—340. C. — Sed negat Thrasymachus, potentiolem ac superiorem quemquam, dummodo sit revera superior in suo genere, unquam errare posse, aut eum, qui erret, recte superiorem posse appellari, perfectum scilicet animo informans principem commodorum suorum studiosum, quo nihil cogitari possit excellentius. Quo loco apertum est Platoni iam ob oculos versatum esse perfectum illum civitatis principem et rectorem iustitiae amantem, quaestioso isti et lucripetae oppositum et contrarium, ut hic quoque appareat, primum hunc Politiae librum non alio tempore esse compositum, quam quo philosophus iam universi operis materiam rationemque animo suo comprehenderat. Verum enim vero acutissime Socrates sententiam Thrasymachi impugnare instituit. Is enim deinceps demonstrat, in quacunque arte eum, qui ipsam exerceat, non suum ipsius commodum, sed potius eius, ad quem illa adhibeatur, utilitatem expetere, ideoque etiam illius eandem esse debere rationem, qui in civitate principatum teneat. Ex quo effici arbitratur, ut nemo imperans, quatenus imperet, id quod sibi sit conducibile (*ἐνυφέρον*) spectare soleat. P. 340. C—342. E. — Sed graviter hic Thrasymachus contendit falso ita statui, Socratem etiam stoliditatis insimulans. Nam sicuti pastor veso pascat vel pinguefaciat non ovium gratia, sed suae ipsius vel domini utilitatis causa, ita etiam principem civitatis vel potentiolem in exercendo imperio non civibus, sed sibimet ipsi consulere. Itaque id, quod iustum sit, revera bonum esse alienum, quod non ipsi possidenti, sed potius alii, hoc est potentiori, emolumentum afferat, obediendi autem atque subdito

detrimentum importet. Iniustitiam contra hominibus vere stultis iisdemque iustis imperare, et qui imperanti praestent obsequium, eos facere quod huic utile sit eumque beatum faciat sua ipsorum neglecta beatitudine. P. 343. A—C. — Itaque Thrasymachus dehinc longa ac diserta oratione iniustitiam maximis laudibus celebrat, quippe quae, dummodo omnibus numeris absoluta sit, qualis in tyranno conspiciatur (p. 344. A—C.) multo sapientior sit, validior, beatior denique quam iustitia. Qui locus, ut hoc per occasionem moneamus, item eo est memorabilis, quod philosophus, quum ista scripsit, aperte iam in mente habuit illa, quae libro octavo p. 562. A. sqq. et libro decimo de vita tyranni disputavit, ut hinc quoque confutetur sententia de primo libro Reipublicae a Platone adolescente scripto ac postea demum universo operi adglutinato. Nimirum iustum sophista censet potentiori esse conducibile; iniustum autem vult sibi ipsi prodesse. Itaque iustitiam vocat admodum generosam stultitiam; iniustitiam autem ut insignem prudentiam celebrat, quam qui possint exercere plenam et perfectam, ita ut totas civitates sibi subiiciant, eos vere esse prudentes ac bonos, ut adeo iniusti (*οἱ ἀδικοὶ*) sapientes atque boni (*σοφόνεμοι καὶ ἀγαθοὶ*) habendi sint. P. 343. C—345. B. — Huic vero tam gravi et vehementi hominis orationi Socrates prudentissimo consilio nihil aliud opponit nisi disserendi subtilitatem atque gravitatem ab ira et cupiditate alienam. Nam quum ille absoluta oratione copiosissima, quasi opere bene peracto, iam discessum paravisset, sed precibus praesentium esset retentus, Socrates eum cohortatur, ut sententiae suae accuratius etiam reddat rationem, quandoquidem de ea re agatur, quae ad omnem vendi felicitatem longe sit gravissima. P. 344. A. B. — Fatetur autem aperte se quidem minime iam in eam sententiam esse perductum, ut iniustitiam iustitia utiliore et fructuosiore esse existimet, quantumvis ea maxima utatur iniuste faciendi licentia et opportunitate. Quod etsi fastuosus sophista molestissime fert, tamen ipse minime impeditur, quominus contra eum disputare instituat. Et primum quidem acute docet ipsius imperii naturam et rationem, dummodo recte informetur, nequiquam eam esse, ut illud ad priorum commodorum et utilitatum studium comparatum esse statuere liceat. De qua re hunc fere

in modum verba facit. Non recte, inquit, o bone, antea indicavisti, pastores, quatenus pastores sint, non gregum suorum, sed sua et aliorum commoda et utilitates curare, siquidem pastoralis scientia per se spectata nihil aliud habet propositum, quam id ipsum, ad quod est instituta. Atque eadem plane etiam aliarum artium ratio est, in quibus nulla reperitur, quae id quod sibi utile sit propositum habeat; quae libet potius id agit et comparat, quod alii cuiquam prosit, ita ut si eae aliquam nanciscantur mercedem, eam non sua vi et potestate accipiant, sed extrinsecus accedente arte mercenaria lucrentur. Atque hoc etiam de arte imperandi rectissime ita iudicari, etiam ipse rerum usus docet. Nam nemo fere ultro ac sponte imperandi officio ac munere fungi solet. Omnes operae suae mercedem postulant, quippe quum ex ipsa imperii administratione nullam utilitatem ad se redundare existiment. Boni autem et sapientes viri, quoniam honoris et pecuniae aviditatem probro esse putant, ne volunt quidem propter honorem et pecuniam imperare atque mercenarii esse; sed ita tantum imperia accipiunt, si ipsis eo nomine necessitas vel poena sit imposita; est autem maxima poena haec, regi a peioribus, si ipse regere nolueris. Aggrediuntur igitur illi ad imperandum non tanquam ad bonum aliquod neque ut voluptatibus se daturi, sed ut ad necessarium negotium, quod non possint se melioribus aut sui similibus committere. Alioquin enim si eveniret civitatem aliquam ex optimis viris constare, magno-pere esset dubitandum, an certamen inter ipsos esset oriturum de non accipiendo magistratu, sicuti nunc de accipiendo contenditur; quo tempore sane clarissime esset appariturum eum, qui vere sit princeps vel magistratus, non ea lege a natura formatum esse, ut proprium atque suum commodum quaerat, sed potius eorum utilitatibus prospiciat, qui ipsius imperio subiecti sint. Itaque nequaquam concedendum est Thrasymacho iustum esse id, quod potentiori conducatur, quanquam de his etiam posthac videbimus. P. 345. C—347. E. — Haec igitur Socrates, quo redarguatur sententia Thrasymachii iustum illud esse rati, quod superiori sit utile. In quo loco animadversione dignum est, quod postremo p. 347. E. verbis *ἀλλὰ τοῦτο μὲν δὴ καὶ εἰσαυθις σκενωμένα* legentes admonentur, de his rebus etiam alibi disputatum iri. Nimirum

disputavit sane philosophus de vera arte civili a quaestus turpitudine et utilitatis studio alieniore etiam postea, imprimis libro septimo Reipublicae, ubi p. 519. B—521. B. elegantissime docetur, quando et qua rerum conditione viri sapientes ad rempublicam accedere debeant. Quocirca non videmur a recto aberrare hic quoque suspicantes philosophum, quo tempore haec litteris mandavit, iam illa ipsa mente et animo comprehensa tenuisse, quae posterioribus libris de his rebus commentatus est. Sed haec quoque velut in transcurso annotasse satis erit. Pergimus ad reliquam partem libri enarrandam. Posteaquam igitur demonstratum est falsum esse Thrasymachum, qui iustum in eo positum esse putaverit, quod potentioribus in civitate expediat, quandoquidem regendi et gubernandi ratio ac disciplina quaestum faciat nullum et proprium commodum et emolumentum nequaquam propositum habeat; Socrates deinceps ad ea refellenda aggreditur, quae a sophista ad demonstrandam iniustitiae praestantiam in medium allata sunt. Itaque primum quidem negat iniustitiam loco virtutis ac sapientiae (*ἢ ἀρετῆς καὶ σοφίας μέγιστον* p. 348. E.) haberi posse. Id quod stupenti Thrasymacho haec fere argumentatione probat, unde eluceat iustum semper esse bonum ac sapientem, iniustum autem insipientem ac malum. Tuo iudicio, inquit, o Thrasymache, qui iniustus est, prudens item est atque bonus, iustus autem neutrum. Itaque iniustus etiam similis est prudentis ac boni, ut omnino talis sit, qualis hic est. Iam vero vir musicus lyram temperans in remissione et intentione fidium non id agit, ut virum musicum antevertat atque illo plus assequatur, sed musicos ignarum superare studet. Ac pariter versantur etiam medici atque alii. Id ipsum vero in universum etiam de omni artifice et arte dicendum est. Nullus enim artifex in ulla arte reperitur, qui velit vel in dicendo vel in operando plus habere, quam habeat alius artifex eiusdem artis peritus; sed quilibet perfectus artifex quoniam ex lege artis agit, contentus est, si eas consequatur virtutes, quae simili artifice ad consequendam perfectionis laudem conveniunt; contra artis imperitus, in quacunque demum arte versatur, et similem et dissimilem tam peritum quam imperitum superare conatur. Quum vero peritus artis sit, sapiens, et sapiens idem bonus, certe vir bonus et sapiens isimili

quidem nolit plus habere (*πλεονεκτεῖν*), superare autem eum velit, qui sui sit dissimilis; contra imperitus quum sit insipiens atque malus, insipiens iste atque malus tum similem tum dissimilem superare cupiat. Ex quo consequitur, ut iniustus, quoniam et scientem et inscientem superare conatur, pro insipiente et malo, iustus autem, quoniam uno insciente plus adipisci studet, pro sapiente et bono habendus sit. P. 347. E—359. C. — Haec igitur Socrates, ut iniustitiam laude virtutis et sapientiae privet, iustitiam eadem ornet. Quae quidem omnia Thrasymachus, utpote vehemens magis et contentiosus quam acutus et subtilis disputator, non sine aegrimonia quadam atque pudore (p. 350. D.) concedere coactus est. Quo facto Socrates continuo etiam id agit, ut iniustitiam doceat imbecillam et infelicem esse, iustitiam autem concordia validam et cum felicitate coniunctam. Quam utramque rem hoc fere modo persequitur. Dictum est, inquit (p. 351. A.), et potentior et validior esse iniustitiam iustitia. Atqui iustum modo vidimus sapientem esse atque bonum. Sapientia autem longe est validior et potentior quam inscitia et insipientia. Ex quo consequitur, ut iustitia iniustitiae vi et potentia sua longissime antecellat. De qua quidem re tanto minus dubitari licebit, quod iniustitia iniuriae, rixae, contentiones, dissidia atque odia efficiuntur, quibus potentia evertitur; per iustitiam autem conciliatur et firmatur animorum consensio atque concordia, qua una constat opum magnitudinem et potentiam effici, augeri, firmari. Accedit ad haec, quod etiam dii iusti sunt amantes, iniusti autem inimici, ut et ipsi iustitiae opitulentur, iniustitiae adversentur. Itaque omnino ita statuendum est, ut iustitiam vi et potentia sua iniustitiae longissime antecellere existimandum sit. P. 350. D—352. C. — Restat igitur hoc unum, ut quaerendum sit, num iusti etiam melius vivant ac beatiores sint quam iniusti. Quod certe ita esse largiendum est. Iustitia enim quum sit virtus, quumque nihil non sua instructum virtute aptius fiat ad peragenda ea, quae ipsius naturae conveniunt, tum ne animus quidem potest sine virtute, ideoque nec sine iustitia, suo defungi munere. In quo quum posita sit ipsius felicitas, ita ut animus virtute sua destitutus malus fiat, consequens est, ut iustitia ad vitam beatam

plus valeat quam iniustitia adeoque ad eam plane sit necessaria. P. 352. D—354. A. — His vero expositis Socrates, quem Thrasyachus hisce sermonum dapi- bus in festis Bendidiis prae aegrimonia bene frui iubet, in tanta disputandi materia ait sibi idem accidisse, quod in epulis hominibus gulosis accidere soleat, ut singula quasi fereula sermonis praeripuerit, coenae caput neglexerit, quandoquidem, antequam quid iustitia esset exploraretur, quaesiverit potius, num esset scientia ac sapientia et virtus quidque haberet commodi et utilitatis. Nimirum isto modo significat nec de iustitiae vi et natura nec de eius praestantia et utili- tate quidquam esse certo definitum. Unde sic insti- tutum est, ut ista omnia aliis demum Reipublicae locis lucem suam accipiant. P. 354. A—C.

Atque haec quidem disputatio Socratis ac Thra- symachi est. Quae ubi quaerimus quorsum spectare existimanda sit, idem fere iudicandum est, quod supra iudicavimus de disputatione cum Polemarcho instituta. Quanquam ibi spectatur potius ad cognitionem iusti- tiae, quum hic maxime ad eiusdem actionem et utili- tatem respiciatur. Etenim luculenta sane disputatione demonstratur, quam incertae, quam fluxae, quam instabiles, quam perniciosae denique sint eorum opini- ones, qui sophistarum instar iustitiam ad utilitatem referant. Quod quidem eo modo peragitur, ut quum ipsarum illarum opinionum levitas, tum sophistica argumentandi vanitas in clariore luce ponatur atque una eademque opera etiam verae rationis tanquam semi- nibus sparsis ostendatur, quantum iustitia iniustitiae virtute ac praestantia sua antecellat. Quod quidem nemo est quin videat quam fuerit necessarium, prius- quam ad perfectae iustitiae speciem et imaginem ad- umbrandam accederetur.

Cap. I. Κατέβην χθές εἰς Πειραιᾶ μετὰ Γλαύ- 327
 κωνος τοῦ Ἀρίστωνος προσευξόμενός τε τῇ θεῷ καὶ
 ἅμα τὴν ἑορτὴν βουλόμενος θεάσασθαι, τίνα τρόπον
 ποιήσουσιν, ἅτε νῦν πρῶτον ἄγοντες. καλὴ μὲν οὖν
 μοι καὶ ἡ τῶν ἐπιχωρίων πομπὴ ἔδοξεν εἶναι, οὐ

Cap. I. P. 327. A. οὐ μέντοι ἥτιον] Sic A Θ Ξ Φ q
 t v r Vindd. alii. Male vulgo ἥτιον, quod iam Muretus corrigen-
 dam vidit.

Cap. I. P. 327. Κατέβην
 χθές εἰς Π.] „Tota haec dis-
 putatio habita fingitur in Piraeo
 in aedibus Cephal. Primum
 igitur Plato Socratem exponen-
 tem facit, qua causa adductus
 in Piraeum venerit. Narrat
 autem haec Soerates Timaeo,
 Critiae, Hermocrati et quarto
 cuidam, cuius nomen ignoratur,
 ut constat ex principio Timaei.“
 Muretus. — Divinam huius
 exordii simplicitatem iam vete-
 res multum celebrarunt. Inven-
 tum illud esse post Platonis mor-
 tem in eius tabulis varie muta-
 tum, verbis alio atque alio or-
 dine collocatis, memoriae tradi-
 derunt Euphorio et Panaetius
 ap. Diogen. Laërt. III. 37.
 coll. Dionys. de Comp. Verb.
 c. 25. Vol. V. p. 209. ed. Reisk.
 = p. 406 sq. ed. Schaefer.
 Quintil. Institt. Or. VIII. 6.
 Muret. Varr. Lectt. IX. 5.
 XVIII. 8. — Glaucō et Adi-
 mantus, num sint Aristonis et
 Perictionis filii, fratres Platonis,
 anceps est quaestio, de qua in
 Prolegg. disputavimus.

προσεξέ τῇ θεῷ] Perpe-
 ram scholiastes aliique Pallada
 intelligunt, in cuius honorem

constat Panathenaea celebrata
 esse. Imo Bend in deam intel-
 ligit, cuius festa Bendidia tum
 primum e Thracia Athenas alla-
 ta erant. Celebrabantur autem
 Bendidia, teste Proclo in Ti-
 maeum p. 9. v. 27, vicesimo die
 mensis Thargelionis in Piraeo,
 biduo ante quam agerentur mi-
 nora Panathenaea, in honorem
 Liberae sive Dianae, quam
 Thracum lingua Bendin dictam
 esse volunt; v. Ruhken. ad
 Timaei Glossar. p. 62 et quos
 laudavit, Creuzer. Symbol.
 T. II. p. 129 seqq. Bergk.
 Attic. Comoed. Rell. p. 76 sqq.
 qui sacra Bendidia putat circiter
 Olymp. 84. 1. = a. 444. a. Chr.
 n. Athenis recepta esse, vel
 Olymp. 83. 1. ut p. 81. statuit.
 καὶ ἡ τῶν ἐπιχωρίων π.]
 Πέμπειν et πομπή de sacra pompa
 et sollempni comitatu verba prop-
 ria; v. Spanhem. ad Callim.
 Hymn. in Del. v. 279. Duker.
 ad Thuc. VI. 56. Vocula καὶ
 refertur ad proxima οὐ μέντοι
 ἥτιον κ. τ. λ., in quibus πρό-
 πειν est decere, pulcritu-
 dine et decore conspicu-
 um esse, quem verbi usum
 exemplis illustrarunt Musgrav.

μέντοι ἤττον ἐφαίνετο πρέπειν ἢν οἱ Θοῶκες ἐπεμπον.
 B προσευξάμενοι δὲ καὶ θεωρήσαντες ἀπῆμεν πρὸς τὸ
 ἄστυ. κατιδὼν οὖν πόρρωθεν ἡμᾶς οἴκαδε ὠρημένους
 Πολέμαρχος ὁ Κεφάλου ἐκέλευσε δραμόντα τὸν παῖδα
 περιμεῖναι ἢ κελῦσαι. καὶ μου ὀπισθεν ὁ παῖς λαβόμενος
 τοῦ ἱματίου, Κελεύει ὑμᾶς, ἔφη, Πολέμαρχος
 περιμεῖναι. Καὶ ἐγὼ μετεστράφημι τε καὶ ἠρόμην,
 ὅπου αὐτὸς εἶη. Οὗτος, ἔφη, ὀπισθεν προσέροχεται·
 C ἀλλὰ περιμένετε. Ἀλλὰ περιμενοῦμεν, ἢ δ' ὅς ὁ Γλαύκων.
 Καὶ ὀλίγω ὕστερον ὁ τε Πολέμαρχος ἦκε καὶ
 Ἀδείμαντος ὁ τοῦ Γλαύκωνος ἀδελφὸς καὶ Νικηράτος

C. ὡς ἀπὸ τῆς πομπῆς] ὡς om. II D K B. male. Mox
 ὡς ἀπὸ τῆς πομπῆς] ὡς om. II D K B. male. Mox
 ὡς ἀπὸ τῆς πομπῆς] ὡς om. II D K B. male. Mox
 ὡς ἀπὸ τῆς πομπῆς] ὡς om. II D K B. male. Mox

ἔτι ἐν λείπειται] ἐλλείπειται AIDK b γ' et duo Vind. quod
 dedit Herm qui perperam ad Phileb. c. 8. provocat, ubi usus
 verbi est multum diversus; nam ne ἐν ἐλλείπειται quidem probabile
 est. Duo Florr. ἐλλείπετε.

ad Eurip. Suppl. v. 1059. Brunck. ad Sophocl. Electr. v. 664. Blomfield. ad Aeschyl. Pers. v. 244. Monk. ad Eur. Alcest. v. 528. Similis verborum innectura est Theaet. p. 142 B. γαίπεός μιν γὰρ ἔχει καὶ ἐπὶ τραυμάτων τινῶν, μᾶλλον μὴν αὐτὸν αἰεὶ τὸ γεγονὸς νόσημα. Ceterum sacra illa, quae Athenienses a Thracibus acceperant. etiam Thracio ritu peracta esse totus hic locus luculenter testatur.

B οἴκαδε ὠρημένους Πολέμαρχος —] Cephalus genere Syracusanus, aut ut alii volunt, Thurius fuit, sed Athenas commigrat Periclis hortatu, cuius hospitio utebatur. Filios habuit Polemarchum, Euthydemum, Brachyllum, et oratorem clarissimum Lysiam. Auctores his rebus sunt Dionys. Hal. et Plutarch. in vita Lysiae (Vitt. X. Orator. T. II. p. 835, ed. Reisk.). Polemarchus autem, de quo hic agitur, a triginta tyrannis, quos Lacedaemonii Athenis imposuerant, indicta causa cicutam bibere coactus est. Muretus. Conf. Taylor. Vit. Lysiae T. VI. p. 103 seqq. ed. Reisk. et Groen v. Prinsterer Prosopograph. Plat. p. 111 seqq. — οἴκαδε ὠρη. i. e. domum (in urbem) properantes. Unde Polemarchus servum iubet δραμόντα — περιμεῖναι ἢ κελῦσαι, currere atque dicere, ut ipsum (Polemarchum) opperiantur. Nam ita alterum istud κελῦσαι accipiendum, quod in hac narrationis simplicitate non temere repetitum est.

καὶ μου ὀπ. — ἱματίου] Eadem structura libr. V. in. ὁ δὲ Πολέμαρχος ἐκείνας τὴν χειρὰ καὶ λαβόμενος τοῦ ἱματίου ἄνωθεν αὐτοῦ παρὰ τὸν ὄμων. Parmenid. in. καὶ μου λαβόμενος τῆς χειρὸς ὁ Ἀδείμαντος, Charm. p. 153. B. Protag. p. 336. C. conf. Matthiae §. 330. Ceterum ἱματίου est pallium, quod miramur interpretes latuisse. v. Valckenar. ad Herodot. III.

139. Tom. V. P. II. p. 144. ed. Schw. Terent. Phorm. V. 6, 23. Puer ad me accurrit; poneprehendit pallio. — In verbis ὅπου αὐτὸς εἶη pronomen αὐτὸς de domino dictum constanti more. v. Indic. ad Protagor. s. v. Οὗτος, ἔφη, ὀπισθεν —] En ipsum pone accedentem. v. Matthiae Gr. §. 471. C καὶ Νικηράτος —] Niceratus hic, Nicias filius, dux Atheniensium fuit in bello Peloponnesiaco; v. Thucyd. et Plutarch. in ipsius vita. Filium habuit eodem nomine, quo patrem, cuius etiam mentio fit in Lachete extremo, ubi Nicias ipse loquens inducitur: „καὶ ἐγὼ τὸν Νικηράτον τὸν ἐξ ἡδίστου ἐπιτρέπομαι, εἰ ἐθέλοι οὗτος;“ Muretus. — ὡς ἀπὸ πομπῆς, quippe qui pompae interfuissent. Nam ὡς indicat causam, cur omnes illi convenirent.

ὁ Νικίου καὶ ἄλλοι τινές, ὡς ἀπὸ τῆς πομπῆς. ὁ οὖν Πολέμαρχος ἔφη· ὦ Σώκρατες, δοκεῖτέ μοι πρὸς ἄστυ ὠρηθῆναι ὡς ἀπύοντες. Οὐ γὰρ κακῶς δοξάζεις, ἢν δ' ἐγώ. Ὅρῳ οὖν ἡμᾶς, ἔφη, ὅσοι ἐσμέν; Πῶς γὰρ οὐ; Ἡ τοίνυν τούτων, ἔφη, κρείττους γενεσθε, ἢ μένει αὐτοῦ. Οὐκοῦν, ἢν δ' ἐγώ, ἔτι ἐν λείπεται, τὸ ἢν πείσωμεν ὑμᾶς, ὡς χοῦ ἡμᾶς ἀφείναι; Ἡ καὶ δύνασθ' ἄν, ἢ δ' ὅς, πείσαι μὴ ἀκούοντας; Οὐδαμῶς, ἔφη ὁ Γλαύκων. Ὡς τοίνυν μὴ ἀκουσομένων, οὕτω διανοεῖσθε. Καὶ ὁ Ἀδείμαντος, Ἀρά γε, ἢ δ' 328 ὅς, οὐδ' ἴστε, ὅτι λαμπρὰς ἔσται πρὸς ἐσπέραν ἀφ'

μὴ ἀκουσομένων οὕτω διανοεῖσθε] Post ἀκουσομένων interponunt ἔφη q et β', quod olim cum Bekkero suscepimus, nunc invitit codd. melioribus exulare iussimus. Nam ἔφη subinde in responsionibus omittitur. ut videatur correctione importuna interpositum esse. Vind. E. habet ἀκ. ἡμῶν οὕτω δ. In Vind. B et Vat. r. deest οὕτω.

Phileb. p. 16. A: ὁ δὲ ὦ Σώκρατες, οὐχ ὁρᾶς ἡμῶν τὸ πλῆθος, ὅτι νεοὶ πάντες ἐσμέν, καὶ οὐ φοβέει, μή σοι μετὰ Φιλίβρον ξυνεπιθώμεθα; Phaedr. p. 236. C: ἐσμέν δὲ μόνοι μὲν ἐν ἐρημίᾳ, ἰσχυρότερος δ' ἐγὼ καὶ νεώτερος. Horat. Satyr. I. 4. extr. Cui si concedere nolis, multa — veniat manus, auxilio quae sit mihi; nam multo plures sumus, ubi v. intpp. Ὡς τοίνυν μὴ ἀκ. —] Cratyl. p. 439. C: διανοεῖσθε — ὡς ἰόντων τε ἀπάντων ἀεὶ καὶ φερότων. Infra VII. p. 523. C. Sed nota est hodie constructio, quam illustrarunt Wytttenbach. ad Iulian. p. 187. ed. Lips. Astius ad h. l. Bähr. ad Plutarch. Pyrrh. p. 177 sqq. Matthiae Gr. §. 569. 2. alii.

P. 328. Ἀρά γε — οὐδ' ἴστε] Ihr wisst also gar nicht einmal etc. num vero — ne scitis quidem. De re ipsa Muretus: „Certaminis genus hoc apud Athenienses fuit, quod λαμπαδομαχίαν et λαμπαδοδρομίαν

Ὅρῳ οὖν — ὅσοι ἐσμέν;] Festiva haec comminatio est.

ἵππων τῇ θεῷ; Ἄφ' ἵππων; ἦν δ' ἐγώ· καινόν γε τοῦτο. λαμπάδια ἔχοντες διαδώσουσιν ἀλλήλοις ἀμιλλώμενοι τοῖς ἵπποις; ἢ πῶς λέγεις; Οὕτως, ἔφη ὁ Πολέμαρχος· καὶ πρὸς γε παννυχίδα ποιήσουσιν, ἦν ἄξιον θεάσασθαι ἐξανασησόμεθα γὰρ μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ τὴν παννυχίδα θεασόμεθα καὶ ξυνησόμεθά τε πολλοῖς τῶν νέων αὐτόθι καὶ διαλεξόμεθα. ἀλλὰ

P. 328. A. ἀφ' ἵππων τῇ θεῷ;] τῇ θεῷ ἀφ' ἵππων Θ Φ τ. Vind. B E. ut scripsit Bekker. Mox καινόν δὲ τ. codd r. v. x. Vind. B.

ὁ Πολέμαρχος. καὶ πρὸς γε —] οὕτως ἔφη. κρείττους οὖν γίνεσθε ἢ μέντε αὐτοῦ. οὐκοῦν ἦν δ' ἐγώ ὁ Πολ. Flor. a. c. x.

vocabant. Faces accendebant ex ara, easque manibus gestantes currebant quam poterant longissime et incitatissime. Quorum faces extinctae erant, quive in cursu defecerant, quive serius ad destinatum locum pervenerant, pro victis habebantur; v. Pausan. in Atticis (c. 30. §. 2.). Certare autem solebant hoc modo in sacris Promethei, qui ferula correptum ignem, ne extingueretur, agitans e coelo ad homines detulisse putabatur. Item in sacris Vulcani, quod is deus igni praecet. Et in sacris Minervae, cui tribuebant curam et inventionem artium; artes autem omnes indigent igne. — Sed cur etiam in Dianae sacris, ut ita certaretur, institutum est? An quia Diana eadem est et Luna, quae noctu quasi facem hominibus praefert, unde eam νυκτιλαμπῆ vocarunt, id est, ut Horatius, noctilucam? — Et cur huic potissimum deae ex equis? an quod ipsa quoque equis per coelum vehitur? Ovidius: Altaque rotantes Luna regebat equos. Propertius: Quamvis labentes premeret mihi somnus ocellos, Et mediis coelo Luna ruberet equis. — Celebratissimus lampadum cursus erat, qui fieri solebat in

Panathenaeis v. Herod. VI. 5. VIII. 98 Pausan. I 30, 2. Aristoph. Raun. 131 et 1085. De λαμποδρομία omnino Meursius Panath. in Gronov. Thes. Ant. Graec. T. VII. p. 88. c. 8. et Krause Gymnast. u. Agonist. d. Hellen. p. 370.

λαμπάδια ἔχοντες —] „Qui curriculum suum confecerant, ordine aliis lampadas tradebant. Unde illud elegantissime dictum a Platone Legg. VI. (p. 776 B.) γεννώνιās τε καὶ ἐκρέφοντιās παιδας, καθάπερ λαμπάδα τὸν βίον παραδιδόνιās ἄλλοις ἐξ ἄλλων, quem locum sic expressit Lucret. lib. II. v. 78: Inque brevi spatio mutantur secla animantum, Et quasi cursores vitai lampada tradunt.“ Muretus. De usu deminutivi λαμπάδιον audias Harpocrationem: λαμπάδιον ἦν νῦν ἡμῖς λαμπάδα καλοῦμεν, οὕτως ὀνόμαζον, οὕτω Δείναρχος καὶ Πλάτων ἐν πρώτῳ τῆς Πολιτείας. Eadem fere habent etiam Suidas et Phaedrinus.

καὶ πρὸς γε παννυχίδα π.] Pervigilium hoc Latini aut pervigilationem dicunt, ut Cicero de Legibus. De καὶ πρὸς γε, ac praeterea, v. Sophist. p. 231. A: καὶ πρὸς γε θαλάττης. De Republ. V. p. 466.

μένετε καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖτε. Καὶ ὁ Γλαῦκων, Β' ἔοικεν, ἔφη, μενετεόν εἶναι. Ἄλλ' εἰ δοκεῖ, ἦν δ' ἐγώ, οὕτω γρηῖ ποιεῖν.

Cap. II. Ἦμεν οὖν οἴκαδε εἰς τοῦ Πολεμάρχου, καὶ Λυσίαν τε αὐτόθι κατελάβομεν καὶ Εὐθύδημον, τοὺς τοῦ Πολεμάρχου ἀδελφούς, καὶ δὴ καὶ Θρασύμαχον τὸν Χαλκηδόνιον καὶ Χαρμαντίδην τὸν Παι-

Vind. F.

Cap. II. B. Ἦμεν οὖν —] ἦμεν Vind. Φ. Par. D K. Mon. Vat. r. Flor. β. ἦμεν.

τὸν Χαλκηδόνιον] Vitiose codd. quidam καρχηδόνιον. Vat. Θ. καρχηδόνιον. Dein Χαρμαντίδην Vat. Θ. Ven. 2 II. Flor. a. b. γ'.

E; καὶ πρὸς γε ἄξονοι. Eurip. Heraclid. v. 641. Phoeniss. v. 616 al. In proximis: ἐξανασησόμεθα γὰρ μ. τ. δ. ne quis γὰρ temere putet interiectum, sententia arcte cohaeret cum verbis ἦν ἄξιον θεάσασθαι.

καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖτε] Criton. p. 54. A: ἐμοὶ πέθον καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖ. Ibid. p. 46. A: πέθον μοι καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖ. Phaedon. p. 117. A: πέθον καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖ. Mox c. II p. 328. D: μὴ οὖν ἄλλως ποιεῖ. p. 338. A: ἐδέοτο αὐτοῦ μὴ ἄλλως ποιεῖν. Sympos. p. 173. E. Lachet. p. 131. C. al.

Cap. II. B. καὶ Λυσίαν τε αὐτόθι κ.] Lysiam et Euthydemum Polemarchi fratres fuisse iam ante narravimus. Quod autem orator clarissimus huic disputationi ita interest, ut nihil prorsus colloquatur, eius rei causam Groen van Prinsterer Prosop. Plat. p. 114. in eo positam censuit, quod Plato eum indicaverit veros eloquentiae fontes non adisse, ideoque de exigua quidem re tenuiter dicere, sed de maximis rebus parum graviter disserere potuisse. Non male. Fuit enim Lysias a philosophia alienior. Unde Socrates in Phaedro p. 257. B. eum rogari iubet, ut Polemarchi, fratris

natu maioris, exemplo sese aliquando ad philosophiae studium convertat. Nam Polemarchus utique huic fuit deditus. Unde etiam ap. Plutarch. De esu carn. p. 998. B. S. φιλόσοφος vocatur. Fuit Lysias fortasse tum etiam iunior, quam ut cum viris aetate proeclioribus posset in sermonis societatem venire. Natus est enim Olymp. 80. 2. = 458 a. Chr. n. Sed de his v. Prolegg. et Prolegg. ad Phaedrum p. CIII sqq.

Θρασύμαχον τὸν Χαλκ.] Thrasymachus Chalcedone, Bithyniae urbe, oriundus, Lysiae aequalis Olymp. 87. = 430. a. Chr. n. Athenas venit. Hic quum primum philosophiae didisset operam, postea uni maxime rhetoricae vacavit, in qua sane tantum praestitit, ut doctrina eius atque institutio plurimi aestimaretur. v. Plat. Phaedr. p. 267. C. ibique ann. Cic. De orat. III. 32, 28. orat. 13, 40. Quint. III. 1, 10. Iuvenal. VII. 203. sq. ad. Fuit homo asper, petulans et procax, de quo ipsius ingenio praeter locos Platonis Reip. I. p. 336. B. 337. A. 338. D. 340. D 341. B. C 343. A. 350. D. al. conf. etiam Aristotel. Rhetor. II. c. 23. Themist. Orat. XX. p. 252. XXVI. p. 328. Arrian.

ανία καὶ Κλειτοφῶντα τὸν Ἀριστωνύμου. ἦν δ' ἐνδον καὶ ὁ πατήρ ὁ τοῦ Πολεμάρχου Κέφαλος. καὶ μάλα C προσβύτης μοι ἔδοξεν εἶναι διὰ χρόνον γὰρ καὶ ἐωράκη αὐτόν. καθῆστο δὲ ἐστεφανωμένος ἐπὶ τινας προσκεφαλαίου τε καὶ δίφρου· τεθυκῶς γὰρ ἐτύγγαεν ἐν τῇ αὐλῇ. ἐκαθεζόμεθα οὖν παρ' αὐτόν. ἐκείντο γὰρ δίφροι τινὲς αὐτόθι κύκλω. εὐθύς οὖν με ἰδὼν ὁ Κέφαλος ἠσπάζετό τε καὶ εἶπεν, ὦ Σώκρατες,

C. καὶ ἐωράκη] Formam hanc tuentur a pr. m. Par. A. Ven. II. Recepimus igitur pro vulg. ἐοράκειν, sequuti rationem,

Diss. Epict. IV. 5. Nec vero avaritiae fuit immunis; v. Plat. le. p. 337. D. Eum Plato hic talem induxit, qui turpissima quaeque sophistarum de iusto et iniusto maxima temeritate atque eo modo defendit, ut prope omnem pudorem exuisse videatur. Sed quantumvis ille truculentissimus sit iniustitiae patronus, tamen eum Socrates ratione non minus subtili quam faceta refutat. Pluribus de eo exposuerunt Iacobus Geelius, Vir. Cl., in Historia Critica Sophistarum. Traject. ad Rhen. 1823. 8. p. 201—224. et Car. Fr. Hermann. Diss. de Thrasy-macho Chalcedonio sophista. Goetting. 1848. 4. Iam vero qui una cum turpissimo hoc sophista deinceps memorantur, Clitophon, Aristonymi f. et Charmantides ὁ Παιανισός, haud scio an inter eius discipulos referendi sint. De Charmantida nihil usquam memoriae traditum est. Clitophon autem non potest idem esse, quem Aristophanes in Ranis Olymp. 93. 3. actis cum Theramene copulat, qui Olymp. 92. 2. in quadringentorum dominatione insignem locum obtinuit. Igitur fatendum est nec de hoc quidquam memoriae proditum esse. De eo conf. dialogum ipsius nomine inscriptum et infra p. 340. A., ubi pro Thrasy-macho

adversus Polemarchum disputat.

καὶ μάλα προσβύτης μοι ἔδ.] Euthyphr. p. 4. A: τυγγά-
νει ὦν ἐν μάλα προσβύτης. Par-
menid. p. 127. B: Παρμενίδην εἰ
μάλα ἤδη προσβύτην εἶναι. Deinde
διὰ χρόνον est interiecto longo
temporis intervallo, ut
sententia haec sit: nam multum
etiam tempus praeterierat, ex quo
eum postremum videram: denn es
war auch lange Zeit her, seitdem
ich ihn gesehen hatte. Hipp. Maior. in. ὡς διὰ
χρόνον ἡμῖν κατῆρας εἰς τὰς Ἀθή-
ρας, ubi v. ann. Ceterum fallitur
vir doctus, qui γὰρ καὶ pro καὶ γὰρ
accipiendum iudicavit.

C. καθῆστο δὲ ἐστεφανω-
μένος.] Nam coronati sacrificabant,
ut satis constat. — ἐν αὐλῇ, in
impluvio, qui erat locus in interiore
parte aedium sub dio, soli et vento
expositus. Habebat autem una-
quaeque domus aram, aut saltem
focum, in quo sacra privata fierent.
Xenoph. Mem. I, 1: θύων τε γὰρ
φανερὸς ἦν πολλὰς μὲν οἶκοι, πολλὰς
δὲ ἐπὶ τῶν τῆς πόλεως κοινῶν βωμῶν.
Aristoph. Pac. v. 941: ὁ γὰρ βωμὸς
θύρασι. Virgil. Aen. II. v. 512. v.
Dorvill. ad Charit. p. 349. ed. Lips.

ἐκείντο γὰρ — κύκλω] Cogitandum est de hemicyclio,

οὐδὲ θαμίξεις ἡμῖν καταβαίνων εἰς τὸν Πειραιᾶ·
χορὴν μέντοι. εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ ἔτι ἐν δυνάμει ἦν τοῦ
ὀφειδῶς πορεύεσθαι πρὸς τὸ ἄστυ, οὐδὲν ἂν σε ἔδει
δεῦρο ἰέναι, ἀλλ' ἡμεῖς ἂν παρὰ σὲ ἡμεῖν· νῦν δὲ σε D
χορὴ πικνότερον δεῦρο ἰέναι ὡς εὔλογοι, ὅτι ἔμοιγε,
ὅσον αἰ ἄλλαι αἰ κατὰ τὸ σῶμα ἡδοῖναι ἀπομαρ-
τύνονται, τοσοῦτον αὐξοῦνται αἰ περὶ τοὺς λόγους ἐπι-
θυμῖαι τε καὶ ἡδοῖναι. μὴ οὖν ἄλλως ποιεῖ, ἀλλὰ

quam ad Sympos. p. 198. C. declaravimus.

ἐν δυνάμει ἦν] ἢ Ven. II, quod Bekker. evulgavit.

quod erat pars domus, ubi sedes
vel sellulae in semicirculi figu-
ram positae erant ad excipiendos
amicos et ad colloquendum. Cic.
Lael. I. §. 2. memini eum,
in hemicyclio sedentem —
in eum sermonem incidisse —
ubi vid. intpp. apud Gerhar-
dum p. 5.

εὐθύς οὖν με ἰδὼν] statim
ut me conspexerat; v. ad
Phaedon. p. 74. A. Matth. Gr. §. 557. 3. Pro οὐδὲ θαμί-
ξεις etsi non inepte legas οὐτι
θαμίξεις, haud sane frequenter
venis, quod Astius voluit, tamen
lectionem in libris omnibus constanter
servatam non sollicitandam arbitramur.
Nam sententia haec est: ne ventitas
quidem ad nos, h. e. raro sane
domum nostram frequentas nobisque
tui copiam facis. Sic Xenoph. Symp. 4,
23. Alio modo, sed argumentis parum
idoneis veterem lectionem defendit I. U.
Faesi Turicensis in libro, qui
inscriptus est: Philologische Beiträge
aus der Schweiz. T. I. p. 278. Sed
Nitschius ad Odys. Vol. II. p. 18
legendum proposuit οὐδὲν ἔδει
probante Sauppio Ep. ad Herm. p. 77.

οὐδὲν ἂν σε ἔδει δ.] Recte
nunc ἂν verbo ἔδει additum est.
Quippe contrarium statim subiicitur:
νῦν δὲ σὲ χορὴ πικνότερον δεῖ-

ρο ἰέναι. Etenim ἔδει, προσῆκεν,
χορὴν omisso ἂν dicuntur, ubi
significatur aliquid fieri oportuisse,
quod nunc non factum sit, idque sic,
ut propter officii necessitatem non
liceat contrarium eius verbi cogitare,
quod tempore imperfecto positum est.
Cuius modi exemplum hoc ipso in
loco habemus. Nam quod dicitur,
χορὴν μέντοι, id quoniam indicat
officium ab altero exegisse, ut saepius
ventitaret, absurdum fuerit ἂν
additum velle aut omissum putare:
quo adiecto cogitatione intelligendum
esset ἀλλ' οὐ χορὴ. Longe alia ratio
est verborum οὐδὲν ἂν σε ἔδει,
non opus esset, ad quae, etiamsi non
subiectum esset: νῦν δὲ σὲ χορὴ π. δ.
ἰέναι, tamen quilibet cogitatione
adderet ἀλλὰ δεῖ. Prorsus eodem
modo Legg. X. p. 891. B: εἰ μὴ
κατεσπαρμένοι ἦσαν οἱ τοιοῦτοι
λόγοι, οὐδὲν ἂν ἔδει — νῦν δὲ
ἀνάγκη. Xenoph. Anab. V 1, 10:
εἰ μὲν ἠπιστάμεθα σαφῶς —, οὐδὲν
ἂν ἔδει ὦν μέλλο λέγειν· νῦν δὲ, ἐπεὶ
τοῦτ' ἄδηλον, δοκεῖ μοι κ. τ. λ.
Plat. Gorg. p. 514. A. B. εἰ οὖν
παρεκαλοῖμεν ἀλλήλους — πό-
τερον ἔδει ἂν ἡμᾶς σέψασθαι κ. τ. λ.
Ceterum πορεύεσθαι respondet
fere nostro marschiren.

D. μὴ οὖν ἄλλως ποιεῖ, ἀλλὰ κ. —] Lachet. p. 181. C:
χορὴν μὲν οὖν καὶ πρότερον γε

τοῖσδέ τε τοῖς νεανίσκοις ξύνισθι καὶ δεῦρο παῖ
 ἡμᾶς φοῖτα ὡς παρὰ φίλους τε καὶ πάνν οικείους.
 Καὶ μὴν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Κέφαλε, χαίρω γε διαλεγόμενος
 E τοῖς σφόδρα προσβύταις. δοκεῖ γάρ μοι χρῆναι παρ'
 αὐτῶν πυνθάνεσθαι, ὥσπερ τινὰ ὄδον προσηλυθό-
 των, ἦν καὶ ἡμᾶς ἴσως δεήσει πορεύεσθαι, ποία τις
 ἐστι, τραχέα καὶ χαλεπή, ἢ ῥαδία καὶ εὐπορος; καὶ
 δὴ καὶ σοῦ ἠδέως ἂν πνθοίμην, ὃ τί σοι φαίνεται

D τοῖς νεανίσκοις] Sic Ven. II Par. D. K. Mon. Ambr.
 Ang. Flor. a. b. x. Stob. Serm. CXII. p. 589. Vulgo νεανίας,
 quod tenuerunt Schn. Turr. Herm. Pro ξύνισθι Vat. Θ. Vind. Φ.
 Vat. r. cum Thoma Mag. p. 478: ξύνισθι, quod Oudendorp. pro-
 babat. Dein οικείους πάνν Vind. Φ.

Χαίρω γε διαλ.] γε cum Bekkero ex Ven. II. Par. D. K.
 Mon. Flor. β. Stobaeo addidimus. Firmat voculam etiam scri-
 ptura Flor. a. c. x. a. χαίρω γε διαλ.

E. τραχέα καὶ χ.] Ante τραχέα inferunt πότερον Mon.

φοιτῶν αὐτῶν παρ' ἡμᾶς καὶ οἰ-
 κείους ἡγεῖσθαι, ὥσπερ τὸ δίκαιον
 νῦν δ' οὐκ ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας
 μὴ ἄλλοις ποιεῖ, ἀλλὰ ξύνισθί
 τε καὶ γνώριζε καὶ ἡμᾶς καὶ τοῖσ-
 δε τοῖς νεωτέροις. Hoc dicit:
 sed et cum hisce adoles-
 centulis, ut soles, in urbe
 conversare, et huc ad nos
 ut amicos tuos et famili-
 ares in Piraeum ventita,
 neutro officio intermisso.

E τραχέα καὶ χαλεπή] Quod ante τραχέα in codd. non-
 nullis interponitur πότερον, vi-
 detur illud a grammaticis inter-
 positum esse, qui hanc voculae
 omissionem aut indicare vellent
 aut ignorarent. Nihil certe illa
 apud Platonem frequentius; v.
 Phaedr. p. 270. D. Protagor.
 p. 330. C. Lachet. p. 192. E.
 Legg. IV. p. 710. C. IX. p.
 859. A. De Republ. VI. p. 486.
 E. X. p. 603. C. Theaet. p.
 151. E. al.

ὃ τί σοι φαίνεται τοῦτο] Phaedr. p. 234. C: τί σοι φαί-
 νεται ὁ λόγος; Charmid. p. 154.
 D: τί σοι φαίνεται ὁ νεανίσκος;
 Men. p. 82. E: τί δὲ ἡ ἐκείνον

τοῦ διπλασίον; sc. σοι φαίνεται.
 Protagor. p. 352. B. Horat.
 Epist. l. II. in. Quid tibi visa
 Chios, Bullati, notaque
 Lesbos, quid concinna
 Samos, quid Croesi regia
 Sardes? Terent. Eunuch.
 act. II. sc. II. v. 43: sed quid
 videtur hoc tibi mancipium?

ἐπὶ γήραος οὐδὲ φασιν] Frequens est apud poetas ἐπὶ γή-
 ραος οὐδὲ de grandi vel extrema
 senectute. v. Homer. Iliad. XXII.
 60. ubi Schol. vere: ἐπὶ τῇ τοῦ
 γήραος ἐξόδῳ· ἐπὶ τῇ τέλει coll.
 Eustath. ad II. ὑπεξίων καὶ
 πρὸς τῷ θανάτῳ ὄν. XXIV. 486.
 Odys. XV. 246. Hymn. in
 Aphrod. 106. Hesiod. OO. et
 DD. 329. al. Dubitant vero in tpp.
 scribendumne sit apud scriptores
 Atticos ἐπὶ γήραος οὐδὲ, an ἐπὶ
 γήραος οὐδὲ. De qua re sic
 existimandum censemus. Utrum-
 que apud Atticos dicebatur,
 prouti quis se ad poetarum imi-
 tationem componeret, aut pro-
 verbium multo usu tritum ad
 quotidianae linguae rationem
 accommodare vellet; v. Mei-

τοῦτο, ἐπειδὴ ἐνταῦθα ἤδη εἰ τῆς ἡλικίας, ὃ δὲ ἐπὶ
 γήραος οὐδὲ φασιν εἶναι οἱ ποιηταί, πότερον χαλεπὸν
 τοῦ βίου, ἢ πῶς σὺ αὐτὸ ἐξαγγέλλεις;

Cap. III. Ἐγώ σοι, ἐρη, γῆ τὸν δία ἐρῶ, ὦ
 Σώκρατες, οἷόν γέ μοι φαίνεται. πολλάκις γὰρ συνερ- 329
 χόμεθά τινες εἰς ταῦτο παραπλησίαν ἡλικίαν ἔχοντες,
 διασώζοντες τὴν παλαιὰν παροιμίαν. οἱ οὖν πλείστοι

Flor. β. quod glossema redolet. Mox γήραος pro γήραος Vat. Θ. r.
 Vind. Φ.

χαλεπὸν τοῦ βίου] Vind. τὸ τοῦ βίου, ut Doederlin. Spec.
 nov. ed. trag. Soph. p. 44. scribendum conii. sed v. explicat.

Cap. III. p. 329. A. οἷόν γέ μοι φαίνεται] Vat. Θ. γ' ἐμοί
 probante Bekkero et Schneidero, qui mire fallitur iudicio suo
 οἷον non tale esse putans, quod magis quam pronomen extolli
 debuerit. Atqui verissime Astius sensit οἷον vi sua utique eminere,
 pronomen autem tantae esse exilitatis, ut nullo sententiae detri-
 mento etiam omitti potuerit.

neke ad Menandri Fragment.
 p. 233, seqq. et quos laudavit.
 Apud Platonem certe, quem
 scimus in afferendis poetarum
 dictis formas vocabulorum poe-
 ticas retinere solere, temera-
 rius fuerit qui ἐπὶ γήραος οὐδὲ
 repositum vellet. Neque ullus
 liber οὐδὲ scriptum exhibet. Cete-
 rum conf. annot. ad II. p. 365. B.
 πότερον χαλεπὸν τοῦ
 βίου—] Haec quomodo expli-
 canda sint, ambigunt viri docti.
 Doederlinus spec. nov. edit.
 trag. Soph. p. 44., quod suasit
 χαλεπὸν τὸ τοῦ βίου, id ferri
 non potest, quia non quaerit
 Socrates, quid Cephalus sentiat
 de tota vita, sed quid ei de
 senectute videatur. Astius
 χαλεπὸν pro masculino acci-
 piendum putat, ut fere idem sit,
 quod χαλεπότης τοῦ βίου. Quae
 ratio sicuti est artificiosior, ita
 nec probabilitate ulla commen-
 datur. Schleiermacherus
 χαλεπὸν τοῦ βίου censet ex ali-
 quo poeta esse petiitum. Sed
 desideramus hic omnino colorem
 poeticum nec eum putamus in
 his ipsis verbis ullo modo esse

conspicuum. Nimirum neutrum
 χαλεπὸν absolute dictum est pro
 χαλεπὸν τι, qui usus est longe
 frequentissimus, sicuti dudum
 ostendimus ad Sympos. p. 175.
 B. al. Quod autem additus est
 genitivus τοῦ βίου, eodem modo
 Apol. Socr. p. 41. C: ἀμήχανον
 ἂν εἴη εὐδαιμονίας, et was Un-
 geheures von Glückselig-
 keit. Theaet. p. 175. A: ἀτοπα
 αὐτῷ καταφαίνεται τῆς μικρολο-
 γίας. Legg. X. p. 904. A:
 ἀπειρα τῆς μετατιθεμένης νό-
 μως. 65. Sophocl. Ant. 1200:
 ἄσσημα-βοῆς. Ibid. v. 1265: ἀνοῖστα
 βουλευμάτων. v. Matthiae Gr.
 §. 442. 4. Germanice dixeris:
 etwas Schweres vom Le-
 ben. Quo accepto sponte in-
 telligetur minus esse probabilem
 rationem Schneideri, qui
 genitivum e superiore τοῦτο
 suspensum arbitratur, quae pro-
 fecto valde contorta est expli-
 catio, quum τοῦτο sit remotis-
 simum.

Cap. III. P. 329. διασώ-
 ζοντες τὴν παλαιὰν παροι-
 μίαν.] i. e. fideliter s. per
 omnia servantes. Respicit

ἡμῶν ὀλοφύρονται ξυρόντες, τὰς ἐν τῇ νεότητι ἡδονὰς ποθοῦντες καὶ ἀναμιμνησκόμενοι περὶ τὰς ἀφροδίσια καὶ περὶ πότους καὶ εὐωχίας καὶ ἄλλ' ἅττα, ἃ τῶν τοιοῦτων ἔχεται, καὶ ἀγανακτοῦσιν ὡς μεγάλων τινῶν ἀπεστερημένοι καὶ τότε μὲν εὖ ζῶντες, νῦν δὲ οὐδὲ
 B ζῶντες. ἐμοὶ δὲ καὶ τὰς τῶν οἰκειῶν προσηλακίσεις τοῦ γήρως ὀδύρονται, καὶ ἐπὶ τούτῳ δὴ τὸ γήρας ὑμνοῦσιν ὅσων κακῶν σφίσιν αἴτιον. ἐμοὶ δὲ δοκοῦσιν, ὡς Σώκρατες, οὗτοι οὐ τὸ αἴτιον αἰτιασθαι. εἰ γὰρ

ὀλοφύρονται ξυρόντες] Codd. ξυρόντες, Recte corr. Astius ξυρόντες, v. explicat.

περὶ πότους καὶ εὐωχίας] Ante καὶ inserunt τε Ven. II. Par. D K. Mon. Ambr. Ang. Flor. a. b. c. x. α. β.

B. ἐπεπόνθη ἕνεκά γ'] Sic Par. A. et Ven. II. a. pr. m. Vulgo ἐπεπόνθεν. v. ad p. 328. B.

C. συγγίγνεσθαι] συμμίγνεσθαι Vat. Θ. Ven. II Vind.

ad notissimum illud: ἡλιξ ἡλικία τέρπει, de quo vid. Apostolius Adagg. IX. 78. Erasm. Adagg. I. 2. 20. Mercer. ad Aristaen. I. 18. Heindorf. ad Plat. Phaedr. §. 37. Secus scholiasta ad h. l. Cato ap. Ciceronem de Senect. c. 3: Saepe enim interfui querelis aequalium meorum; pares autem cum paribus veteri proverbio facillime congregantur; quas — deplorare solebant tum quod voluptatibus carerent, sine quibus vitam nullamputarent, tum quod spernerentur ab iis, a quibus pares essent eoli soliti. Horat. Epist. II. 2. v. 55: Singula de nobis anni praedantur euntes; Eripuere iocos, venerem, convivia, ludum. — ἃ τῶν τοιοῦτων ἔχεται, quae cum his coniuncta, quae his similia sunt.

ὀλοφύρονται ξυρόντες] Libri ξυρόντες. Quod prudenter correxit Astius, probante etiam Buttmano Gr. Gr. Ampl. T. I. p. 556: frustra obloquente

C. Schneidero. Quippe non lamentari dicuntur dum conveniant aut conventuri sint, sed dum familiariter inter se colloquantur. Id quod etiam cum consequentibus optime concinit; quae qui legerint paullo diligentius, ii fateantur necesse est istud ξυρόντες longe esse absurdissimum. Eant igitur codicum veterum mancipia atque talibus in locis sapientia sua superbiunt, quam certe apertum est indigne servilem esse.

B τὰς τῶν οἰκειῶν προσηλακίσεις τοῦ γήρως] Duplex genitivus, ut Phileb. v. 32. A. v. Matthiae Gr. §. 380. et de Latinis Beier. ad Cicer. de Offic. I. 14, 44. — ἐπὶ τούτῳ, in hoc, dum in hoc argumento sermone suo versantur; German. dabe; v. ann. ad VI. p. 490. D. — ὑμνοῦσιν, eadem cantilena decantare, nunc est perpetuo deplorare. v. Ruhnk. ad Tim. p. 263. — ὅσων κακῶν paullo gravius dictum quam οὐ τοσοῦτων κ. — οὐ τὸ αἴτιον αἰτιασθαι] non veram rei causam afferre, non illud afferre,

ἦν τοῦτ' αἴτιον, κἄν ἐγὼ τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐπεπόνθη ἕνεκά γε γήρως καὶ οἱ ἄλλοι πάντες, ὅσοι ἐνταῦθα ἦλθον ἡλικίας. νῦν δ' ἔγωγε ἤδη ἐντετεύχηκα οὐχ οὕτως ἔχουσι καὶ ἄλλοις, καὶ δὴ καὶ Σοφοκλεῖ ποτὲ τῷ ποιητῇ παρεγενομένην ἐρωτωμένῳ ὑπό τις Πῶς, ἔφη, ὦ Σοφοκλεῖς, ἔχεις πρὸς τὰς ἀφροδίσια; ἐτι οἷός C τε εἰ γυναικὶ συγγίγνεσθαι; Καὶ ὅς, Εὐρήμει, ἔφη, ὦ ἄνθρωπε, ἀσμεναίτατα μέντοι αὐτὸ ἀπέφυγον, ὡς περ λυτιῶντά τινα καὶ ἀγροῖον δεσπότην ἀποφυγῶν.

Φ. Mon. Vat. v. Flor. β. quod simile est glossemati.

ἀσμεναίτατα μέντοι] Sic Ven. II. Flor. b. Lobcov. coll. Eustath. in Odys. II. p. 90. 8. Etym. Magn. p. 31. 17. Vulgo ἀσμενέστατα. Illud etiam Bekk. Schn. Turr. Herm. receperunt. alii spreverunt. conf. Buttman. Gr. Ampl. P. I. p. 65. Pro αὐτὸ Clem. Al. Paed. II. 10. Strom. III. 3. ed. Sylb. cum cod. Darmst. αὐτά, ut Stephan. volebat. sed v. explicat.

in quo horum incommodorum causa posita est. Frequens dictio, quam attigimus ad Phileb. p. 22. D. — ἕνεκά γε τοῦ γήρως, senectutis quidem causa; quantum quidem ad senectutem attinet, h. e. si non aliunde nascuntur haec incommoda, quam a senectute. Infra p. 337. E: ἀλλ' ἕνεκά γε ἀγογγῶν — λέγει. VIII. p. 548. E: ἕνεκά γε φιλοφιλίας, IX. p. 582 D: ἐμπειρίας μὲν ἄρα ἕνεκα. Phaedon. p. 85. B: τούτων γε ἕνεκα λέγειν τε γῆρ' καὶ ἐρωτῶν. Theaet. p. 148. D: προθυρίας μὲν ἕνεκεν, ὁ Σώκρατες, φανέται. Phaedr. p. 272. C. Charmid. p. 158. E: τούτων γε ἕνεκα — οὐκ οἶμαι, ubi v. Heindorf. Xenoph. Hier. XI, 10: καὶ ἐξείη μὲν ἂν σοὶ ἕνεκα ἀσφαλείας. — ὅσοι ἐνταῦθα ἦλθον ἡλικίας. Infra IV. p. 445. C: ἐπεὶ περ ἐνταῦθα ἐηλύθημεν. v. ad Gorg. p. 494. E. Apol. Socr. p. 36. C.

καὶ δὴ καὶ Σοφοκλεῖ] Respicit Plutarch. An seniperenda sit Republ. p. 788. D. p. 525. A. De Cup. Divit.

II. p. 525. ed. Franc. conf. Athen. XII. p. 510. Cas. Stob. Flor. VI. in. Ob oculos item habuit Cicero Cat. Mai. c. XIV: Quum ex eo quidam iam affecto aetate quaereret, utereturne rebus veneris, Dii meliora, inquit; lubenter vero (μέντοι) istine tanquam a domino agresti ac furioso profugi. Iunens ap. Stobaeum p. 585: καὶ γὰρ τὸ πεπαύσθαι τῆς κατὰ τὰ ἀφροδίσια ὁμιλίας τε καὶ ὁρέξεως, ὁ Ζεῦ, μέγα ὄφελος φαίεν ἂν καὶ μαρίας καὶ λύπης ἀπορρέουσιν κ. τ. λ. Plura dabit ad h. l. Muretus et Astius, qui de Sophocle ab amore non alieno laudavit Lessingi Vit. Sophocle. p. 154. et Huschk. Analect. Critt. p. 20 sq.

C αὐτὸ ἀπέφυγον — ἀποφυγῶν.] Istud αὐτὸ ne cui cum Astio ex Clem. et Theodoro in αὐτά mutandum videatur, saepenumero pronomen demonstrativum ita post nomina pluralis numeri ponitur, ubi in universum ad praecedentia respicitur. Quod quidem in hac responsione tanto rectius fieri

Εὐ οὖν μοι καὶ τότε ἔδοξεν ἐκεῖνος εἰπεῖν καὶ νῦν οὐχ ἦττον. παντάπασι γὰρ τῶν γε τοιούτων ἐν τῷ γῆρας πολλῇ εἰρήνῃ γίγνεται καὶ ἐλευθερία. ἐπειδὴν γὰρ αἱ ἐπιθυμίαι παύσονται κατατείνουσαι καὶ χαλά-

D σωσι, παντάπασι τὸ τοῦ Σοφοκλέους γίγνεται, δεσποτῶν πάνυ πολλῶν [ἔστι] καὶ μαινομένων ἀπῆλλάχθαι. ἀλλὰ καὶ τούτων περὶ καὶ τῶν γε πρὸς τοὺς οἰκείους μία τις αἰτία ἐστίν, οὐ τὸ γῆρας, ὡς Σώκρατες, ἀλλ' ὁ τρόπος τῶν ἀνθρώπων. ἂν μὲν γὰρ κόσμιοι καὶ

ἐπειδὴν γὰρ αἱ ἐπιθυμίαι] γάρ om. Par. A. et pr. Ven. II. quod mirum est potuisse probari Hermanno, quo ut Parisino suo opituletur, protasin per ἐπειδὴν institutam duplici apodosis inclusam esse statuit. Imo γάρ per vicinas syllabas errore de sede

potuit, quod res venerae cum contentione quadam commemorantur. Hipp. mai. p. 299. A: τὰ δὲ πον περὶ τὰ ἀφροδίσια πάντες ἂν μάχονται ὡς ἡδιστον ἦν, δεῖ δὲ αὐτὸ ὁ οὐτω πράττειν. Sympos. p. 192. C: οὐδὲ γὰρ ἂν δόξειε τοῦτ' εἶναι ἢ τῶν ἀφροδισίων οὐνοσσία, ὡς ἄρα τοῦτον ἐνεῖα — χιρῆι. Ibid. p. 200. C. al. Pro ἀποφνγῶν quod legitur ap. Theon. Progymn. p. 14. ἀποδράς, id miror probari potuisse Hemsterhusio ad Lucian. T. III. p. 391 ed. Bip. Nam et gravius est ἀποφνγῶν, et elegans eiusdem verbi repetitio in hac narrationis simplicitate. Vere Ammonius: Ἀποδρᾶναι καὶ ἀποφεύγειν διαφέρει. ἀποδρᾶναι μὲν τὸ ἀναχωρήσαντά τινα ἀθλῶν εἶναι ὅπου ἐστίν. ἀποφεύγειν δὲ τὸ μὴ δύνασθαι ἐπιήφθῆναι.

τῶν γε τοιούτων — εἰρήνῃ καὶ ἐλευθερία.] Eadem constructio est Eurip. Iphig. Aul. v. 537 ed. Matth. γαλανεία χερσάμενοι μαινομένων οἰστῶν.

ἐπειδὴν γὰρ αἱ ἐπιθυμίαι π.] Postquam enim cupiditates vehementes esse deserunt sequē remiserunt, evenit omnino id, quod

Sophocles dixit, ut a dominis sane multis iisque furentibus liberatissimus. Muretus et Astius metaphoram sumptam putant ab imaginibus, quae nervis sive funiculis movebantur, ut pueris et imperitae multitudini admiratio excitaretur; v. Legg. I. p. 644. intpp. ad Luvenal. XIV. v. 266. Itaque Platonem existimant hoc dicere voluisse: senes moderatos et compositos illis voluptatum tanquam nervis et funiculis non amplius moveri. Mihi haec ratio longius arcessita videtur, cui praefero multo simpliciorē interpretationem, ex qua κατατείνειν et χαλᾶν sensu intransitivo accipiendum est.

D. πολλῶν [ἔστι] καὶ μ. ἀπῆλλάχθαι] Istud ἔστι haud scimus an delendum vel in τε mutandum sit. Nam etiamsi illud pro ἔξεσι positum putes, tamen post γίγνεται creat molestiam. Videtur interpositum esse ab iis, qui infinitivum non intelligerent post τὸ τοῦ Σοφοκλέους recte per epexegesin subiungi potuisse. Accedit quod etiam incerta vocabuli sedes in codd. variata indicium facit glossematis. Itaque vocem ut-

εὐκολοὶ ὦσι, καὶ τὸ γῆρας μετριῶς ἐστὶν ἐπίπονον· εἰ δὲ μή, καὶ γῆρας, ὡς Σώκρατες, καὶ νεότης χαλεπὴ τῷ τοιούτῳ ξυμβαίνει.

Cap. IV. Καὶ ἐγὼ ἀγασθεὶς αὐτοῦ εἰπόντος ταῦτα, βουλόμενος ἐτι λέγειν αὐτὸν ἐκίνουν καὶ εἶπον, ὦ Κεφαλε, οἶμαί σου τοὺς πολλοὺς, ὅταν ταῦτα λέγῃς, Ε οὐκ ἀποδέχεσθαι, ἀλλ' ἠγείσθαι σε ῥαδίως τὸ γῆρας φέρειν οὐ διὰ τὸν τρόπον, ἀλλὰ διὰ τὸ πολλὴν οὐσίαν κεκτηῖσθαι· τοῖς γὰρ πλουσίοις πολλὰ παραμύ-

sua depulsum est; quod, si recte absit, inde ab ἐπειδὴν αἱ ἐπιθ. orditur superiorum verborum epexegesis.

D. πάνυ πολλῶν ἔστι καὶ μ.] Videtur ἔστι delendum.

Cap. IV. E. οἶμαί σου τ. π.] σε θ. r. Vind. Φ. Ambr. Flor. a. c. α. γ. sed v. exeg.

roque nomine suspectam uncis inclusimus.

D. τούτων περὶ καὶ τῶν γε —] Haec quoque Latina fecit Cicero Cat. M. c. 3: Sed omnium istiusmodi querelarum in moribus est culpa, non in aetate; moderati enim nec difficiles nec inhumani senes tolerabilem senectutem agunt; importunitas autem et inhumanitas omni aetate molesta est. De constructione αἰτία ἔστι περὶ τούτων v. annot. ad Phaedon. p. 97. C. Schaefer. Appar. ad Demosth. T. V. p. 312.

εὐκολοὶ ὦσι] εὐκολος Sophocles vocatur ab Aristophane Rann. v. 82.

Cap IV. αὐτὸν ἐκίνουν] eum commovebam, pungebam et excitabam, videl. quae plura loqueretur. Xenoph. Mem. IV. 2. 2: βουλόμενος κινεῖν τὸν Εὐθύδημον. Plat. Lysid. p. 423. A: ἐν τῷ εἶχον ἄλλον ἤδη τινὰ τῶν πρεσβυτέρων κινεῖν. Charmid. p. 162. D: Χαριμίδης βουλόμενος μὴ αὐτὸς ὑπέχειν λόγον ἐπέκειναι αὐτὸν ἐκείνων. Erast. p. 134. A: καὶ μοι ἔδοξεν — κινεῖος εἶναι ἵνα μοι βοη-

θήσῃ. Dio Chrysost. Or. II, p. 19. C: ὅμως δὲ κινεῖν αὐτὸν βουλόμενος. Plura dabit Wyttenbaeh. ad Plutarch. de Ser. Num. Vind. p. 11. De formula ἀποδέχεσθαι τινος, probare aliquem, h. e. alienius sententiam, v. ad Phaedon. p. 92. A. coll. Matth. Gr. §. 373. annot., unde apparebit pro ὅταν ταῦτα λέγῃς usitatus dici potuisse ταῦτα λέγοντος. Quod quum non intelligerent librarii, accusativum σε in locum genitivi substituerunt. Mox p. 337, B: ὡς οὐκ ἀποδέξομαι σου, εἰν τοιαῦτα φιναρῆς. — οὐ διὰ τὸν τρόπον, non propter sentiendi agendique rationem tuam; v. ad Criton. p. 43. B. Ceterum Laelius ap. Cicero. IV. 1. 1. Est, ut dicis, Cato; sed fortasse dixerit quispiam tibi propter opes et copias et dignitatem tuam tolerabilem senectutem videri, id autem non posse multis contingere.

τοῖς γὰρ πλουσίοις] „Videtur indicare versiculum vulgatum et proverbii loco habitum: τοῖς πλουσίοις πόλλ' ἔστι τὰ παραμύθια.“ Muretus.

διὰ φασιν εἶναι. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις· οὐ γὰρ ἀποδέχονται. καὶ λέγουσι μὲν τι, οὐ μὲντοι γε ὅσον οἴονται, ἀλλὰ τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους εὐ ἔχει, ὅς τῳ Σεριφίῳ λουδορομένῳ καὶ λέγοντι, ὅτι οὐ δι' αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν εὐδοκίμοι, ἀπεκρίνατο, ὅτι οὐτ' ἂν αὐτὸς Σεριφίος ὢν ὀνομαστός ἐγένετο οὐτ' ἐκεῖνος Ἀθηναῖος. καὶ τοῖς δὴ μὴ πλουσίοις, χαλεπῶς δὲ τὸ γῆρας φέρονσιν εὐ ἔχει ὁ αὐτὸς λόγος, ὅτι οὐτ' ἂν ὁ ἐπιεικὴς πάνν τι ῥαδίως γῆρας μετὰ πενίας ἐνέγκοι, οὐθ' ὁ μὴ ἐπιεικὴς πλουτήσας εὐκόλος ποτ' ἂν ἐαντῷ γένοιτο. Πότερον δὲ, ἢν δ' ἐγώ, ὦ Κέραλε, ὢν C κέκτησαι τὰ πλείω παρέλαβες, ἢ ἐπεκτιήσω; Ποῖ' ἐπε-

οὐ μὲντοι γε ὅσον] Vat. r. om. γε quod ne quis male suspectet, v. Lobeck. ad Phryn. p. 342. Reisig. Coniect. in Arist. p. 295. Krüger. ad Xen. Anab. I. 9, 14. Dein aliquot codd. ὅσον οἴον τε. Ficin.: quantum dici posset. Sed unice vera videtur lectio vulgata.

P. 330. A. πάνν τι ῥαδίως] τὸι cum Steph. codd. plerique omnes praeter Par. A. Vat. Θ. 1. Vind. Φ. Flor. a. b. γ. De erroris caussa v. Schaefer. ad Greg. Cor. p. 937 sqq.

Ποῖ' ἐπεκτιήσω] V. ποῖ, quod Bekk. ex nonnullis codd. correxit. Heind. ad Euthyd. p. 363. coni. πῆ, quod a

ὁς τῳ Σεριφίῳ λ.] Cato ap. Ciceronem l. c. Est istud quidem, Laeli, aliquid, sed nequaquam in isto sunt omnia; ut Themistocles fertur Seriphio enidam in iurgio respondisse, quum ille dixisset, non cum sua, sed patriae gloria splendorem esse assequuntur. Nec hercle, inquit, ego, si Seriphus essem, nobilis, nec tu, si Atheniensis esses, clarus unquam fuisses. etc. Rem alii quoque narrant, de quibus v. Valcken. ad Herodot. VIII. c. 125. p. 198. T. VI. P. II. ed. Schweigh. Lennep. ad Phalar. p. 38. ed. Lips. Wyttenbach. ad Plut. Apoph. Regg. et Duc. p. 1086. ed. Oxon. — Seriphus, una ex insulis Cycladibus, adeo parva, saxosa et ignobilis, ut hoc nomine in proverbio celebrata sit: v. Stra-

bo X. p. 746. B. ed. Almel. et quae attulit Harduin. ad Plin. H. N. IV, 23. — Articulus τῳ ante Σεριφίῳ indicat hominem illum hoc ipso sermone cum Themistocle habito nobilitatum ac celebratum fuisse.

P. 330 τὸ γῆρας φέρονσιν εὐ ἔχει —] h. e. iis, qui senectutem moleste ferunt, idem recte responderi potest. Nam εὐ ἔχει ὁ αὐτὸς λόγος i. q. ταῖς καλῶς λέγου' ἂν. Eandem sententiam habet Stobaeus Serm. I. p. 19. — τὰ πλ. παρέλαβες, hereditate accepisti.

B. Ποῖ' ἐπεκτιήσω] Interrogatio haec adiunctam habet lenem quandam vel admirationis vel irrisionis significationem. Latine dicas: mene aliquid acquisivisse? egone ut acquisiverim? Hunc voc. ποῖος usum multis exemplis illustrarunt Heusdius Specim.

κτησάμην, ἔφη, ὦ Σώκρατες; μέσος τις γέγονα χρηματιστῆς τοῦ τε πάππου καὶ τοῦ πατρός. ὁ μὲν γὰρ πάππος τε καὶ ὁμώνυμος ἐμοὶ σχεδόν τι ὅσῃν ἐγὼ νῦν οὐσίαν κέκτημαι παραλαβὼν πολλάκις τοσαύτην ἐποίησε, Ἀυσανίας δὲ ὁ πατὴρ ἐτι ἐλάττω αὐτὴν ἐποίησε τῆς νῦν οὐσῆς· ἐγὼ δὲ ἀγαπῶ, ἐὰν μὴ ἐλάττω καταλίπω τουτοισί, ἀλλὰ βραχεῖ γέ τιμι πλείω ἢ παρέλαβον. Οὐ τοι ἔνεκα ἠρόμην, ἢν δ' ἐγώ, ὅτι μοι ἐδοξας οὐ σφόδρα ἀγαπᾶν τὰ χρήματα. τοῦτο δὲ ποι- C οῦσιν ὡς τὸ πολὺ οὐ ἂν μὴ αὐτοὶ κτήσωνται· οἱ δὲ κτησάμενοι διπλῆ ἢ οἱ ἄλλοι ἀσπάζονται αὐτά. ὥσπερ

pr. m. habet Vat. Θ. Paulo ante πλείω παρέλαβες Par. A. Vat. Θ. r. Vind. Φ.

B. καταλίπω τουτοισί] V. τουτοισιν, invitis codd. plerisque omnibus.

Οὐ τοι ἔνεκα —] Accessit τοι ex Par. ADK. Vat. r. Vind. Φ. Ven. II. Vat. pr. m. Θ. Flor. a. c. qui omnes tamen perperam scriptum exhibent οὔτοι. Vulgo τούτων ἔνεκα. Verissime Flor. b. οὐ τοι ἔνεκα, ut Bekk. secundum vestigia codicum meliorum verba refinxit. De universi loci conformatione v. explicat.

crit. p. 108. Heindorf. ad Charmid. p. 174. B. Iacobs Additum. in Athen. p. 266. Reisig. Coniectan. in Aristophan. p. 74 seq.

πάππος τε καὶ ὁμώνυμος ἐμοί] «Quod ait avum sibi ὁμώνυμον fuisse, in eo notari potest vetus Graecorum consuetudo, quam plerique etiam hodie tenent, ut patris sui nomen alicui ex filiis suis imponant, quo avorum in nepotibus memoria renovetur. Sic Nicias, Nicerati filius, Niceratum habuit filium. Sic in Lyside Lysis, Democratis filius, Lysidis nepos. Sic Aristoteles, Nicomachi filius, filium suum Nicomachum vocavit. Romae autem fere qui primus filius susceptus erat, ei patris praenomen imponebatur.» Muretus. Perperam vulgo post σχεδόν τι, interpungunt, quae verba cum ὅσῃν—τοσαύτην arcte cohaerent.

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

Ἀυσανίας δὲ ὁ πατὴρ] Verisimilis est sententia Groeni van Prinsterer. Prosopogr. Plat. p. 112. Ἀυσίας corrigendum putantis, ut hic quoque idem nomen habuerit, quod nepos, Lysias orator.

ἐγὼ δὲ ἀγαπῶ] ego autem contentus sum, satis habeo, si cfr. infra libr. IV. p. 472. B: ἢ ἀγαπήσομεν, ἐὰν ὁ τι ἐγγύτατα αὐτῆς ἦ. Menon. p. 75. C. Gorg. p. 483. C. al.

Οὐ τοι ἔνεκα ἠρό] Verum, inquit, quod ista exte querebam, eius rei causa haec est, quod mihi videbaris non valde opes admirari. Loquendi genus, a Platone quoque saepius usurpatum, ut Phaedr. p. 248. B. Lachet. p. 184. B. De Rep. VI. p. 491. B. ubi v. ann. abunde illustravit Aug. Matthiae Gr. Gr. §. 432. 5. extr.

C. διπλῆ ἢ ἄλλοι ἀσπ.] Nam non tantum propter utili-

γὰρ οἱ ποιηταὶ τὰ αὐτῶν ποιήματα καὶ οἱ πατέρες τοὺς παῖδας ἀγαπῶσι, ταύτη τε δὴ καὶ οἱ χρηματισάμενοι περὶ τὰ χρήματα σπουδαζοῦσιν ὡς ἔργον ἐαυτῶν, καὶ κατὰ τὴν χρείαν, ἢ περὶ οἱ ἄλλοι. χαλεποὶ οὖν καὶ ξυγγενέσθαι εἰσὶν, οὐδὲν ἐθέλοντες ἐπαινεῖν ἀλλ' ἢ τὸν πλοῦτον. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. Cap. V. D Πάνυ μὲν οὖν, ἦν δ' ἐγώ. ἀλλὰ μοι ἔτι τοσόνδε εἰπέ· τί μέγιστον οἶε ἀγαθὸν ἀπολελανκέναι τοῦ πολλὴν οὐσίαν κεκτηῖσθαι; "Ο, ἢ δ' ὅς, ἴσως οὐκ ἂν πολλοὺς

ταύτη τε δὴ καὶ οἱ χρ.] γε pro te offerunt Par. DK. Mon. Flor. β. quod desiderabat olim Steph. Flor. α. ταύτη τοι δὴ. Stob. Serm. XCII. p. 512. ταύτη δὴ. Sed receptam lectionem unice veram esse, docet subtilior loci interpretatio.

καὶ κατὰ τὴν χρείαν] καὶ οὐ κατὰ τὴν χρείαν Vat. Θ. corr. Ambr. Ang. Flor. α. c. x. γ. Vind. E. F. Stob. marg. quod etiam expressit Ficinus. Reprobato autem γε nec negatio ullo modo ferenda. Dein Par. ADK. Vat. r. et pr. Θ. ἢ περὶ pro ἢ περ.

tatem, sicut alii, opes magni faciunt, sed inani quadam ducti gloriae cupiditate sese quasi iactant, quod suo ipsi studio tantas divitias sibi comparaverint. Suum enim cuique opus maxime placet. Itaque διπλῆ ἢ οἱ ἄλλοι, duplo magis, opes admirantur. Simpliçissimam hanc loci interpretandi rationem tenentes, quid de proximorum verborum lectione iudicandum sit, facile perspicimus. Nam quod vulgo legebatur ταύτη τε δὴ, plena distinctione post παῖδας ἀγαπῶσιν facta, ea quidem scriptura plura habet incommoda, ut mirer illam ab Im. Bekkero esse servatam. De qua re quoniam iam ab Astio disputatum est, nunc verbo monuisse sufficiet. Neque tamen huic viro docto assentior, qui διπλῆ ἢ οἱ ἄλλοι interpretatur bis tanto, i. e. multo vehementius, ac deinde de Cornarii sententia scripsit καὶ οὐ κατὰ τὴν χρείαν. Nam profecto mirum hoc esset de eiusmodi hominibus iudicium. Qui etsi suo rei familiaris studio maxime superbiunt, tamen nec divitiarum usum et

utilitatem solent negligere aut contemnere. Tenendum est autem comparisonem eorum, qui sibi ipsi opes pepererunt, cum poetis ac patribus nonnisi eo spectare, quod illorum opes item suum ipsorum opus sunt, sicuti poeta carmen ut suum unice amplectitur. Itaque haec: καὶ κατὰ τὴν χρείαν κτλ. non amplius sunt ad comparisonem illam referenda. Quod etiam magis manifestum foret, si καὶ αὐτὸ κατὰ τὴν χρείαν legeretur, quod fortasse latet in illa codicum scriptura, quam Cornarius probavit. Sententia verborum igitur haec est: "Quemadmodum enim poetae suae ipsorum carmina et patres filios suos diligunt, hac vero ratione ii, qui sibi ipsi opes compararunt, divitiis student, ut quae sint opus ipsorum; atque (praeterea) propter earum usum et utilitatem, ut ceteri. De sententia apte comparavit Muretus ad Catull. T. II. p. 752 ed. Ruhnck. Aristotel. Eth. Nicom. IV, 1: ἐλευθεριότεροι δὲ εἶναι δοκοῦσιν οἱ μὴ κτη-

πείσαιμι λέγων. εὐ γὰρ ἴσθι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὅτι, ἐπειδὴν τις ἐγγὺς ἢ τοῦ οἰεσθαι τελευτήσῃ, εἰσέρχεται αὐτῷ θεός καὶ φροντὶς περὶ ὧν ἐμπροσθεν οὐκ εἰσέηι. οἱ τε γὰρ λεγόμενοι μῦθοι περὶ τῶν ἐν Αἴδου, ὡς τὸν ἐνθάδε ἀδικήσαντα δεῖ ἐκεῖ δίδόναι δίκην, καταγελωμένοι τέως, τότε δὴ στρέφουσιν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν μὴ ἀληθεῖς ὡσι· καὶ αὐτὸς ἦτοι ὑπὸ τῆς τοῦ γήρωτος ἀσθενείας ἢ καὶ ὡς περὶ ἤδη ἐγγυτέρω ὧν τῶν ἐκεῖ μᾶλλον τι καθορᾷ αὐτά. ὑποψίας δ' οὖν

Cap. V. D. περὶ ὧν ἐμπροσθεν —] ἐν τῷ ἐμπροσθεν Vat. Θ. corr. Ambr. Ang. Flor. α. x. et corr. Flor. α. c. ut est ap. Stob. l. c. Justin. Mart. Cohort. ad Gr. c. 26. p. 14. E. ed. Sylb. ubi totus qui dehinc sequitur locus recitatur.

E. ὑποψίας δ' οὖν καὶ δειμάτος] Ang. Ambr. Flor. α. x. Stob. δ' om. Apud Iust. Mart. γούν scriptum extat. Mox ἠδίκησεν Ven. II. Par. DK. Mon. Iustin. M.

οἰεσθαι, ἀλλὰ παραλαβόντες τὴν οὐσίαν. ἄπειροί τε γὰρ τῆς ἐνδείας, καὶ πάντες ἀγαπῶσι μᾶλλον τὰ αὐτῶν ἔργα, ὡς περὶ οἱ γονεῖς καὶ ποιηταί. Ibid. IX, 4: πᾶς—γὰρ τὸ οἰκεῖον ἔργον ἀγαπᾷ μᾶλλον ἢ ἀγαπηθῆναι ἂν ὑπὸ τοῦ ἔργου ἐμφύχου γενομένου· μάλιστα δ' ἴσως τοῦτο περὶ τοὺς ποιητὰς συμβαίνει· ὑπεραγαπῶσι γὰρ οὐτοὶ τὰ οἰκεῖα ποιήματα στέργοντες ὡς περὶ τέκνα. Post ὡς περὶ quod non οὕτως, sed ταύτη subiectum est, id non miraberis, ubi διπλῆ ἢ οἱ ἄλλοι praecedere memineras et κατὰ χρείαν subsequi. Voculas γε δὴ confirmandi vim habere docuit Hermann. ad Viger. p. 828.

Cap. V. D. δεῖ ἐκεῖ δίδόναι δίκην] i. e. ἐν Αἴδου, ut sexcenties. — καταγελωμένοι τε τέως, ad id tempus vel adhuc derisi. Hunc usum voculae multis exemplis firmanunt Ruhnck. ad Tim. Gloss. p. 256. et Bloffield. ad Aeschyl. Choeph. v. 980. — στρέφουσιν αὐτοῦ τὴν ψ., versant, i. e. angunt et metu replent. Sic Ennius apud Ciceronem in principio Catonis:

O Tite, si quid ego adiuro curamve levasso, quae nunc te coquit et versat.

E. ὑποψίας δ' οὖν καὶ δ. μ. γίγνεται] Ne quis δ' οὖν mutandum suspicetur, referenda sunt haec verba ad praecedentia illa: ἦτοι ὑπὸ τῆς τοῦ γήρωτος ἀσθ. κτλ. Sed ut ut haec sunt, inquit, suspicione sane et metu repletur, ac secum iam reputat et considerat, an quem iniuria aliqua affecerit. Similiter δ' οὖν explicandum est Apolog. Socrat. p. 17. A: ὁ τι μὲν ὑμεῖς πεπόνθατε ὑπὸ τῶν ἐμῶν κατηγορῶν οὐκ οἶδα· ἐγὼ δ' οὖν καὶ αὐτὸς ὑπ' αὐτῶν ὀλίγον ἐμαντοῦ ἐπελαθόμεν. Tim. p. 28. B: ὁ δὲ πᾶς οὐρανὸς ἢ κόσμος ἢ καὶ ἄλλο ὃ τι ποτὲ ὀνομαζόμενος — σκεπτόν δ' οὖν περὶ αὐτοῦ πρώτον. Aristoph. Avv. v. 1026 seqq. τί; βούλει δή τι τὸν μισθὸν λαβὼν μὴ πράγματι εἶναι, ἀλλ' ἀπιέναι; Ἐρ. νῆ τοὺς θεοὺς. ἐκκλησιάζου δ' οὖν ἐδεόμεν οἰκομένων. — μετὰ κακῆς ἐλπιδος. Docent haec verba ἐλπίς et ἐλπίζειν, ut Lat. spes et sperare, etiam in malam par-

καὶ δειμάτων μεστὸς γίνεται καὶ ἀναλογίζεται ἤδη καὶ σκοπεῖ, εἴ τινα τι ἠδίκηκεν. ὁ μὲν οὖν εὐρίσκων ἑαυτοῦ ἐν τῷ βίῳ πολλὰ ἀδικήματα καὶ ἐκ τῶν ὑπῶν, ὡσπερ οἱ παῖδες, θαυμά ἐγειρόμενος δειμαίνει καὶ 331 ζῆ μετὰ κακῆς ἐλπίδος· τῷ δὲ μηδὲν ἑαυτῷ ἀδικον ξυνειδοῦσι ἠδεῖα ἐλπίς ἀεὶ παρέστι καὶ ἀγαθὴ γηροτρόφος, ὡς καὶ Πίνδαρος λέγει. χαριέντως γάρ τοι, ὦ Σωκράτες, τοῦτ' ἐκείνος εἶπεν, ὅτι ὅς ἂν δικαίως καὶ ὁσίως τὸν βίον διαγάγῃ, γλυκεῖά οἱ καρδίαν ἀτάλλοισα γηροτρόφος συναορεῖ

P. 331. ὅς καὶ Πίνδαρος] ὡσπερ Ang. Ambr. Flor. x. a. Stob. l. c. Mox τοι om. Par. K. Mon. Flor. β. βίον διαγάγῃ] διαγάγοι Ven. Flor. a. — ξυνορεῖ Vind. Φ. εἴ οὖν λέγει Φ.] Haec verba Astius Socrati censet tribuenda esse. Quae nos putamus reliquenda esse Cephalo, qui postquam Pindari verba recitavit, se mirifice assentiri dicit poetae iudicio id-

tem dici; de qua re v. intpp. ad Thomam Mag. p. 299., qui inter alia: ἐλπίς, inquit, καὶ ἐπὶ καλοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ. Ceterum recte Schleiermacherus: „In den noch platonischen Worten übrigens fordert der Zusammenhang ἠδεῖα auf ἐλπίς zu beziehen, und dann nothwendig auch ἀγαθῆ, so dass γηροτρόφος allein die Anführung der Pindarischen Stelle einleitet.“ P. 331. τοῦτ' ἐκείνος εἶπεν] De verbis Pindari v. Tom. III. l. p. 80 seq. ed. Heyn. et Boeckh. frag. Pind. CXXLIII. coll. Tom. II. P. II. p. 682., ubi docte de his commentatus est. Usus est illis Olympiodorus in Alcibiad. II. p. 23 ed. Creuzer. omninoque tantopere frequentata sunt a scriptoribus, ut fere in proverbium abierint. conf. Erasmi Adagg. p. 666 seq. Wytttenbach. ad Iulian. p. 252. ed. Lips.

B. τὸ γὰρ μηδὲ ἄκοντά τινά — μέγα μέρος εἰς τοῦτο ἢ — κινήσει συμβάλλεται]

Illud το γὰρ — ἀπίναί δεδιότα a reliquorum verborum structura se junctum explicari potest quod attinet ad, v. Heindorf. ad Theaet. p. 144. A. Nimirum eadem haec constructio est, qualis Eurip. Phoeniss. v. 290 seqq. μέλλον δὲ πέμπει μ' Οἰδίπῳ κλεινὸς γόνος μαρτυρία σεμνὰ Λοξίων τ' ἐπ' ἐσάρας, ἐν τῷ δ' ἐπεσιγάτευσαν ἄργεῖοι πόλιον. Hippolyt. v. 22. Androm. v. 699. Itaque τὸ cum infinitivis casu nominativo accipiendum, quae ratio per anacoluthiam explicanda est. In proximis: μηδ' αὖ ὀφείλοντα — δεδιότα negandi voculam connectas cum ἐκεῖσε ἀπίναί δεδιότα. Nam verba cohaerent sic: τὸ γὰρ μηδὲ ἄκοντα — ψεύσασθαι, μηδ' αὖ ἐκεῖσε ἀπίναί δεδιότα, ὀφείλοντα ἢ θεῶ — χρήματα, neque illuc cum metu discedere, quam vel deo sacra quaedam debeas vel homini pecuniam. Voc. ἔπειτα propterea interiectum est, quod participium ὀφείλοντα praecedit, v. ad Phaedon. p. 70. E.

ἐλπίς, ἃ μάλιστα θνατῶν πολυστροφον γνώμαν κυβερνεῖ. εἴ οὖν λέγει θαυμαστῶς ὡς σφόδρα. πρὸς δὲ τοῦτ' ἐγωγε τίθῃμι τὴν τῶν χρημάτων κτήσιν πλείστον ἀξίαν εἶναι, οὔτι παντὶ ἀνδρὶ, ἀλλὰ τῷ ἐπιεικεῖ. τὸ γὰρ μηδὲ ἄκοντά τινά ἐξαπατῆσαι ἢ ψεύσασθαι, μηδ' αὖ ὀφείλοντα ἢ θεῶ θυσίας τινὰς ἢ ἀνθρώπων χρήματα ἔπειτα ἐκεῖσε ἀπίναί δεδιότα, μέγα μέρος εἰς τοῦτο ἢ τῶν χρημάτων κτήσεις συμβάλλεται. ἔχει δὲ καὶ ἄλλας χρεῖας πολλὰς· ἀλλὰ ἐν γε ἀνθ' ἐνός

que non sine ardore quodam animi profitetur.

B. οὔτι παντὶ ἀνδρὶ] Sic nunc pro vulg. οὔτοι scripsimus ex Par. A. Vind. DF. Ven. II. Angel. Flor. x. Apud Stob. est οὔτι ποῦ.

ἀλλὰ ἐν γε ἀνθ' ἐνός] Sic recte Stobaeus l. c. Libri Platonis omnes: ἀλλὰ γε ἐν ἀνθ' ἐνός. v. explicatt.

ἀλλὰ ἐν γε ἀνθ' ἐνός] Sic haud cunctanter ex Stobaeo rescriptissimus pro ἀλλὰ γε ἐν ἀνθ' ἐνός. Nam ἀλλὰ γε nullo interposito vocabulo apud probos scriptores nusquam reperias, sicuti verissime iudicantur Heindorf. ad Phaedon. p. 86. E. et Schaeferus ad Demosth. App. II. p. 385. Frustra Schneiderus ἀλλὰ γε defendit comparans Reip. VIII. p. 543. E., ubi ἀλλ' ἄγε recte mss. optimi, et Phaedr. p. 262. A. ubi recte ἀλλὰ γε δὴ κατὰ μικρόν dicitur, ut alibi ἀλλὰ γέ τοι, quia γε cum δὴ in unum coit Addimus Aristoph. Avv. v. 270: ἀλλὰ γ' οὔτοισι καὶ δὴ τις ὄρνις ἐρχεται, ubi cum Dindorfio scribendum: ἀλλὰ γούτοισι καὶ δὴ τ. ο. ἐρχεται. Quam facile hoc loco γε ἐν et ἐν γε permutari poterit, vel coroco patebit. Formula ἐν ἀνθ' ἐνός proprie est alterum prae altero, i. e. singulis inter se comparatis et examinatis, v. Phileb. p. 63. B. Legg. IV. p. 705. B. V. p. 738. E. Eurip. Orest. v. 643. ἐν μὲν τῷ δ' ἡμῖν ἀνθ' ἐνός δοῦναι σέ χρεῖ. i. e. hoc praecipue.

Diogen. Laërt. VIII. 9. ubi v. Casaubon. Eustathius ad Iliad. 2. p. 844. 12.

οὔτι παντὶ ἀνδρὶ] V. ad Hipp. mai. p. 298. E. Ceterum quae Plato hic Cephalum senem de praemiis iustitiae quum in hac tum in altera vita propositis facit disserentem, libro decimo uberrius disputantur. Quocirca liquido apparet, philosophum quo tempore ista scripsit, iam universi operis imaginem tanquam in animo consignatam habuisse, ut profecto parum verisimilis sit eorum sententia, qui Politiae duos libros priores voluerunt longo tempore ante quam ceteros scriptos et editos esse. Neque vero ea sententia quidquam verisimilitudinis inde nanciscitur, quod in his de notione iustitiae primum more Socratico in varias partes disputatur, sicuti fieri meminimus in dialogis primae aetatis vel Socraticis. Nam priusquam ad definitionem Platoniam huic operi fundamenti loco subiectam procederetur, harum rerum disceptatione sanequam opus fuit.

οὐκ ἐλάχιστον ἔγωγε θείην ἂν εἰς τοῦτο ἀνδρὶ νοῦν ἔχοντι, ὃ Σώκρατες, πλοῦτον χρησιμώτατον εἶναι.

C Παγκάλως, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις, ὦ Κέφαλε. τοῦτο δ' αὐτό, τὴν δικαιοσύνην, πότῃρα τὴν ἀλήθειαν αὐτὸ φησομεν εἶναι ἀπλῶς οὕτως καὶ τὸ ἀποδιδόναι, ἂν τις τι παρά του λάβῃ, ἢ καὶ αὐτὰ ταῦτα ἔστιν ἐνίοτε μὲν δικαίως, ἐνίοτε δὲ ἀδίκως ποιεῖν; οἷον τοιόνδε λέγω· πᾶς ἂν που εἴποι, εἴ τις λάβῃ παρά φίλου ἀνδρὸς σωφρονοῦντος ὄπλα, εἰ μανεις ἀπαιτοῖ, ὅτι οὔτε χορὴ τὰ τοιαῦτα ἀποδιδόναι, οὔτε δίκαιος ἂν εἴῃ ὁ ἀποδιδούς, οὐδ' αὖ πρὸς τὸν οὕτως ἔχοντα

D. ἂ ἂν λάβῃ τις] Sic Par. A. Vat. Θ. r. Ven. II. Viad. Φ. Par. D. Ambr. Ang. Flor. a. b. c. x. a. β. γ. λάβοι, quod recte

C. τὴν δικαιοσύνην, —] Ad haec sic disputat Schleiermacherus p. 530. «E» ist nicht bestimmt nachzuweisen, wen Platon hier im Sinne hat. Muretus nun hat gewiss Unrecht, dass diese Erklärung nur aus der vorhergehenden Rede des Kephalos abstrahirt sei. Eben so wenig aber möchte ich glauben, dass im gemeinen Leben gangbare Erörterungen damit gemeint seien, indem der Ausdruck ὄρος doch mehr auf eine Schule deutet. Der eine Theil nun kommt freilich in der spätern Theorie des Epikurs vor, welcher Gerechtigkeit bloss auf Verträge beschränkt, und es befreit sich, dass Sokrates hierüber so ausführlich ist, um überhaupt die Vorstellung aus dem Wege zu räumen, dass die Gerechtigkeit durch frühere Handlungen bedingt sein müsse und nichts ursprüngliches sei. Der erste aber scheint am natürlichsten der Megarischen Schule anheimzufallen, welcher, da sie überall Gutes und Wahres gleichstellte, die Lehre ganz angemessen ist, das Gute in der auf Verträge sich beziehenden Gerechtigkeit sei die Wahrhaf-

tigkeit. — Wo nun Polemarchus diese Erklärung auf den Simonides zurückführt, ist wohl nichts gesagt, was diesem Dichter wörtlich eignet, und auch sonst nirgends ist meines Wissens die besprochene Stelle aufbewahrt.

οἷον τοιόνδε λέγω] Formula in exemplis afferendis creberrima. Plerumque dicitur οἷον τὸ τοιόνδε λέγω: sed omisso articulo legitur etiam Gorg. p. 464. A. Euthyphr. p. 13. B. hoc sensu; veluti tale quid dico. De re conf. Cicero de Offic. III, 25. si gladium quis apud te sanae mentis deposuerit, repetat insanienens, reddere peccatum sit, non reddere officium etc. — εἰ μ. ἀπαιτοῖ, sc. ὁ φίλος. De repentina hac subiecti mutatione v. ad Gorg. p. 510. C. Heindorf. ad Euthyd. p. 275. B. Thenet. p. 148. B. Matth. Gr. §. 298. Verba οὔτε δίκαιος ἂν εἴῃ κτλ. sic interpreteris; neque iustus fuerit qui redat, vel etiam si quis sic affecto homini vera omnia eloqui velit. Unde apparet, cur participio ἀποδιδούς articulus adiectus sit, participio ἐθέ-

πάντα ἐθέλων τάληθῆ λέγειν. Ὁρθῶς, ἔφη, λέγεις. Οὐκ ἄρα οὗτος ὄρος ἐστὶ δικαιοσύνης, ἀληθῆ τε λέγειν καὶ ἂ ἂν λάβῃ τις ἀποδιδόναι.

Πάνν μὲν οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὑπολαβὼν ὁ Πολέμαρχος, εἶπερ γέ τι χορὴ Σιμωνίδῃ πείθεσθαι. Καὶ μέντοι, ἔφη ὁ Κέφαλος, καὶ παραδίδωμι ὑμῖν τὸν λόγον· δεῖ γάρ με ἤδη τῶν ἱερῶν ἐπιμεληθῆναι. Οὐκοῦν, ἔφη ἐγώ, ὁ Πολέμαρχος τῶν γε σῶν κληρονόμος; Πάνν γε, ἦ δ' ὅς γε λάσας, καὶ ἅμα ἦει πρὸς τὰ ἱερά.

Cap. VI. Λέγε δή, εἶπον ἐγώ, σὺ ὁ τοῦ λόγου E

aspiratus est Bekker. cum aliis editoribus nuperis.

λων non item.

D. Οὐκ ἄρα οὗτος ὄρος ἐστὶ δ.] Quum enim Cephalus dixisset eum, qui iuste semper egisset, tranquillo ac securo animo esse posse, quia neminem a se in fraudem inductum aut bonis suis privatum esse meminisset; visus erat iustitiam in duabus hisce rebus collocare, ut et vera diceret quis et suum cuique redderet. Ceterum ne quis scribendum opinetur οὗτος ὁ ὄρος, v. annot. ad Gorg. p. 510. D.

Πάνν μὲν οὖν, ἔφη, ὦ Σ.] Polemarchus propositam iustitiae definitionem Simonidis auctoritate adversus Socratem tueri studet, qui dixisset iustitiam esse τὸ τὰ ἀφειλόμενα ἐκάστον ἀποδιδόναι. Itaque ad Πάνν μὲν οὖν e superioribus repetendum est οὗτος ὄρος ἐστὶ δικαιοσύνης, hoc sensu: Imo vero prorsus ita est, o Socrate, siquidem Simonidi fides habenda est. De hac vocularum μὲν οὖν significatione v. Gorg. p. 466. A. E. Euthydem. p. 304. E. Crit. p. 44. B. Sympos. p. 201. C. al.

Καὶ μέντοι — καὶ παραδί-

δωμι ὑμῖν τὸν λόγον:] Non otiosum est alterum καί. Nam hoc dicit Cephalus: bonum factum, quod tu, Polemarche, respondes; nam revera etiam trado vobis sermonem. Dictionem eandem habes Phileb. p. 11. E: παραδούς, ὃ Φίληβε, ἡμῖν τὸν λόγον οὐκ ἂν εἴ κενός εἴης τῆς πρὸς Σωκράτη ὁμολογίας. De re ipsa egregie Cicero Epist. ad Attic. IV, 16. Quod in iis libris, quos laudavi, desideras personam Scaevolae, non eam temere demovi, sed feci idem, quod in Πολιτεία deus ille noster Plato. Quum in Piraeum Socrates venisset ad Cephalum locupletem et festivum senem, quoad primus ille sermo haberetur, adest in disputando senex; deinde quum ipse quoque commodissime loquutus esset, ad rem divinam dicit se velle recedere, neque postea revertitur. Credo Platonem vix putasse satis consonum fore, si hominem id aetatis in tam longo sermone diutius retinisset.

κληρονόμος, τί φης τὸν Σιμωνίδην λέγοντα ὀρθῶς λέγειν περὶ δικαιοσύνης; Ὅτι, ἢ δ' ὅς, τὸ τὰ ὀφειλόμενα ἐκάστῳ ἀποδιδόναι δίκαιόν ἐστι· τοῦτο λέγων δοκεῖ ἔμοιγε καλῶς λέγειν. Ἀλλὰ μέντοι, ἦν δ' ἐγώ, Σιμωνίδη γε οὐ ῥᾶδιον ἀπιστεῖν· σοφὸς γὰρ καὶ θεῖος ἀνὴρ· τοῦτο μέντοι ὃ τί ποτε λέγει, σὺ μὲν, ὦ Πολέμαρχε, ἴσως γιγνώσκεις, ἐγὼ δὲ ἀγνοῶ. δῆλον γάρ, ὅτι οὐ τοῦτο λέγει, ὅπερ ἄρτι ἐλέγομεν, τὸ τινος παρακαταθεμένου τι ὄψοι μὴ σωφρόνως ἀπαιτοῦντι
332 ἀποδιδόναι· καίτοι γε ὀφειλόμενόν ποῦ ἐστι τοῦτο, ὃ παρακατέθετο. ἢ γάρ; Ναί. Ἀποδοτέον δὲ γε οὐδ' ὀπωσιποῦν τότε, ὅποτε τις μὴ σωφρόνως ἀπαιτοῖ· Ἀληθῆ, ἢ δ' ὅς. Ἀλλο δὲ τι ἢ τὸ τοιοῦτον, ὡς ἔοικε, λέγει Σιμωνίδης τὸ τὰ ὀφειλόμενα δίκαιον

Cap. VI. E. δοκεῖ ἔμοιγε] Sic Par. A. Vat. Θ. r. Vind. Φ. Flor. b. Vett. edit. ἔμοι.
καὶ θεῖος ἀνὴρ] V. ὁ ἀνὴρ Par. A. Vat. Θ. r. Ven. Ξ. II. Ambr. Flor. a. b. c. a. θεῖος ἀνὴρ omisso articulo: unde ἀνὴρ scribendum restituta crasi, quae saepe obliterata est. Dein prave vulgo ὃ τί ποτε λέγει, quod ex Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Φ. Par. D.K. Mon. Ambr. Angel. Flor. a. b. c. x. a. β. γ. al. emendatum.
P. 332. ἐστὶ τοῦτο, δ—] Sic Par. A. Vat. Θ. r. Ven. II.

Cap. VI. Σιμωνίδη γε οὐ ῥᾶδιον ἀπιστεῖν.] Cum urbana irrisione haec dicuntur. Solebant enim sophistae auctoritati Simonidis plurimum tribuere; v. Protagor. p. 339 seqq. Cic. de N. D. l. 22: Simonides non solum poeta suavis, sed etiam ceteroquin doctus sapiensque traditur. Proxima sic intelligis: τί ποτε τοῦτο ἐστὶν ὃ λέγει, σὺ μὲν ἴσως γιγνώσκεις. σοφὸς γάρ — ἀνὴρ.] Male libri nonnulli ἀνὴρ, unde crasi effluximus ἀνὴρ. Articulus enim utique necessarius, ubi ὁ ἀνὴρ vel ἀνὴρ subiecti instar est atque cum vi quadam idem significant quod ἐπίστος. Protag. p. 315. E. πάσσοφος γάρ μοι δοκεῖ ἀνὴρ εἶναι καὶ θεῖος. Phaedr. p. 267. A. σοφὸς γάρ ἀνὴρ (i. x. ἐπίστος, Ἐπίστος ὁ Πάριος). Ibid. p. 267. C. ὀργίσαι τε αὐ-

πολλοὺς ἅμα δεινὸς ἀνὴρ γέγονε. Ibid. p. 279. B. ἐνεστί τις φιλοσοφία τῆ τοῦ ἀνδρός διανοία, i. e. ἐπίστος Phaedon. p. 58. E. εὐδαίμων γάρ μοι ἀνὴρ ἐφαίνετο, ubi mox plura dabimus. Ibid. p. 57. A. al.
P. 332. καίτοι γε ὀφειλόμενόν ποῦ ἐστὶ] Recte et καίτοι γε et καίτοι — γε interposito aliquo vocabulo dici hodie quidem nemo dubitat; v. Lobeck. ad Phrynich. p. 342. et Krüger. Commentat. ad calicem Dionys. Halicarn. p. 267., qui recte videtur statuere καίτοι γε ubi dicitur, γε ad totam enuntiationem; in καὶ τοι γε autem hanc particulam ad vocabulum interpositum referri oportere. Videlicet in καίτοι γε vocula proprie ad τοι pertinet, quod quum totam sententiam afficiat, γε illi adhaerens

εἶναι ἀποδιδόναι. Ἀλλο μέντοι νῆ Δία, ἔφη· τοῖς γὰρ φίλοις οἰεται ὀφείλειν τοὺς φίλους αγαθὸν μὲν τι δοῦν, κακὸν δὲ μηδέν. Μανθάνω, ἦν δ' ἐγώ· ὅτι οὐ τὰ ὀφειλόμενα ἀποδίδωσιν ὅς ἂν τῷ χουσίον ἀποδοῦ παρακαταθεμένῳ, εἰάνπερ ἡ ἀπόδοσις καὶ ἡ λῆψις B
βλαβερά γίγνηται, φίλοι δὲ ὧσιν ὃ τε ἀπολαμβάνων καὶ ὃ ἀποδιδούς. οὐχ οὕτω λέγειν φης τὸν Σιμωνίδην; Πάνυ μὲν οὖν. Τί δέ; τοῖς ἐχθροῖς ἀποδοτέον ὃ τι ἂν τύχη ὀφειλόμενον; Παντάσῃ μὲν οὖν ἔφη, ὃ γε ὀφείλεται αὐτοῖς. ὀφείλεται δὲ γε, οἶμαι, παρὰ γε τοῦ ἐχθροῦ τῷ ἐχθρῷ ὅπερ καὶ προσήκει, κακὸν τι. Cap. VII. Ἠνίξαστο ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ὡς ἔοικεν, ὁ Σιμωνίδης ποιητικῶς τὸ δίκαιον ὃ εἶη. διανοεῖτο μὲν γάρ, ὡς φαίνεται, ὅτι τοῦτ' εἶη δίκαιον, C
τὸ προσῆκον ἐκάστῳ ἀποδιδόναι· τοῦτο δὲ ὠνόμασεν

Par. DK. Ambr. Angel. Mon. Flor. a. b. c. x. a. β. γ. Vulgo τοῦτο ἐστὶν. B. ὀφείλεται δὲ γε, οἶμαι] Dedi δὲ γε pro vulg. δὲ auctoritate Vat. Θ. r. Ven. II. Vind. Φ. DEF. Par. DK. Ambr. Ang. Lobe. Mon. Flor. a. b. c. x. a. β. γ. conf. p. 335. B. Nam in tanta librorum consensione prope superstitionum videtur propter unum Par. A. vulgatum tenere, ut fecerunt Schneider. et alii. Sed accedit, quod etiam Par. A. δὲ γε scriptum exhibet, sicuti nuper qui eum librum contulit diligentius interposita fide liquido testatus est.

et ipsum vim totius enuntiationi anget.

Ἀλλο μέντοι νῆ Δία, ἔφη.] Phaedon. p. 65. D. φάμεν μέντοι νῆ Δία. P. 68. B. οὐ πολλὴ ἂν ἀλογία εἶη — Πολὴ μέντοι νῆ Δία. Ibid. p. 73. D. μὲντοι νῆ Δία al. Astius cum Stephano correxit Ἀλλο μὲν τι, quo non opus est, quum τι ad ἄλλο facile e superioribus intelligatur.

Μανθάνω, ἦν δ' ἐγώ· ὅτι οὐ τὰ ὀφείλει.] Plenius post ἦν δ' ἐγώ distinximus perspicui tatis gratia. Nam μανθάνω per se positum est intelligendi significatione, ut libr. VIII. p. 550. C. IX. extr. Aristoph. Avv. v. 1004; μανθάνεις; Π. Οὐ μανθάνεις; et saepe alibi; ὅτι autem, quia, pendet e verbis deum repetendis ὀφείλει τοῦτο. v.

ad Euthyphron. p. 3. B. ubi alia huius structurae exempla congressimus.

Cap. VII. Ἠνίξαστο ἄρα —] tecte significavit poetarum more etc.

C. ὅτι τοῦτ' εἶη δίκαιον, τὸ προσῆκον — ἀποδιδόναι.] Referendum est τὸ non ad infinitivum ἀποδιδόναι, ut volebat Astius, sed ad προσῆκον. Nam infinitivus verbis τοῦτ' εἶη δίκαιον sine articulo recte addi potuit per epexegesis. Gorg. p. 491. D: καὶ τὸ δίκαιον τοῦτ' ἐστὶν, πλέον ἔχειν τοῦτους τῶν ἄλλων. Ibid. 501. E. Lysid. p. 205. D. al. Quod Astius ex cod. Reg. olim recepit τὸ τὸ προσῆκον — ἀποδιδόναι, id ferri propterea non potest, quod ista articuli repetitio a bonis scriptoribus diligenter evitatur. Apud

ὀφειλόμενον. Ἀλλὰ τί οἶει; ἔφη. Ὡς πρὸς Διός, ἣν δ' ἐγώ, εἰ οὖν τις αὐτὸν ἤρετο, Ὡς Σιμωνίδῃ, ἣ τίσιν οὖν τί ἀποδιδούσα ὀφειλόμενον καὶ προσῆκον τέχνη ἰατρικὴ καλεῖται; τί ἂν οἶε ἡμῖν αὐτὸν ἀποκρίνασθαι; Δῆλον, ὅτι, ἔφη, ἣ σώμασι φάρμακά τε καὶ σιτία καὶ ποτά. Ἡ δὲ τίσι τί ἀποδιδούσα ὀφειλόμενον καὶ προσῆκον τέχνη μαγειρικὴ καλεῖται; Ἡ τοῖς ὄφιοις τὰ ἡδύσματα. Εἶεν. ἣ οὖν δὴ τίσι τί ἀποδιδούσα τέχνη δικαιοσύνη ἂν καλοῖτο; Εἰ μὲν τι, ἔφη, δεῖ ἀκολουθεῖν, ὡς Σώκρατες, τοῖς ἐμπροσθεν εἰρημένοις, ἣ τοῖς φίλοις τε καὶ ἐχθροῖς ὠφελείας τε καὶ βλάβας ἀποδιδούσα. Τὸ τοὺς φίλους ἄρα εὖ ποιεῖν καὶ τοὺς ἐχθροὺς κακῶς δικαιοσύνην λέγει; Δοκεῖ μοι. Τίς οὖν δυνατώτατος κάμνοντας φίλους εὖ ποιεῖν καὶ ἐχθροὺς κακῶς πρὸς νόσον καὶ ὑγίαν; Ἰατρός.

E Τίς δὲ πλείονας πρὸς τὸν τῆς θαλάττης κίνδυνον;

Cap. VII. C. Ἀλλὰ τί οἶει; ἔφη. Ὡς πρὸς Δ.] Vulgo erat: Ἀλλὰ τί οἶει; ἔφη. Πρὸς Δ. Recte Ὡ interponunt Par. A. Ambr. Flor. a. c. x. vid. explicatt.

D. εἰ μὲν τι, ἔφη, δεῖ] μὲν τοι Vat. Θ. r. Vind. Φ. Par. DK. Mon. Ambr. Lobc. Vind. DE.

Platonem quidem nondum reperi locum, ubi eadem articuli forma sic iterata legatur.

Ἀλλὰ τί οἶει; ἔφη. Ὡς πρὸς Διός, ἣν δ' ἐγώ] Confirmans Polemarchus quod Socrates dicit, Simonidem προσῆκον appellatione τὸ ὀφειλόμενον, ex eo quaerit: ἀλλὰ τί οἶει; hoc est: quid vero aliud tu existimas? Itaque τί οἶει accipiendum pro τί ἄλλο οἶει; sc. ὀνομάσαι αὐτὸν τὸ προσῆκον. Gorg. p. 480. B: τί γὰρ δὴ φώμεν, ὡς Σώκρατες; i. e. τί γὰρ ἄλλο φώμεν. Criton. p. 50. C: ἣ τί ἐροῦμεν; Qua loquendi ratione non perspecta Astius in vitis libris omnibus ἔφη delevit et totum locum sic legendum constituit: ὀφειλόμενον. Ἀλλὰ τί οἶει, πρὸς Διός; ἣν δ' ἐγώ. εἰ οὖν τις αὐτὸν ἤρετο ctr. similiterque erravit Neukirchius recte confutatus a

Sommero in Zimmermann. Zeitschr. f. Philol. a. 1835. p. 971. Nimirum Socrates inde a verbis: Ὡς πρὸς Διός κτλ. continuo instituit hanc sententiam argute refellere et cavillari; quod quomodo factum sit, in Argumento huius libri significavimus.

ἣ τίσιν οὖν τί ἀποδιδούσα] Structuram illustravit Matth. Gr. §. 630. = p. 918. Gr. ampl.

E. Τί δὲ ὁ δίκαιος; ἐν τίνι πράξει —] Sic propter oppositionis rationem distinguendum fuit, nec vero cum Bekkero et Schneidero Τί δὲ; ὁ δίκαιος ἐν τίνι πράξει. Infra p. 341. D: τί δὲ κυβερνήτης; ναυτῶν ἄρχων ἐστὶν ἣ ναυτής; Gorg. p. 502. A. τί δὲ ὁ πατήρ αὐτοῦ Μέλης; ἣ πρὸς τὸ βέλτερον βλέπων ἐδόκει σοι κυβερνᾶν; ibid. p. 501. E. ubi quod

Κυβερνήτης. Τί δὲ ὁ δίκαιος; ἐν τίνι πράξει καὶ πρὸς τί ἔργον δυνατώτατος φίλους ὠφελεῖν καὶ ἐχθροὺς βλάπτειν; Ἐν τῷ προσπολεμεῖν καὶ ἐν τῷ ξυμμαχεῖν, ἔμοιγε δοκεῖ. Εἶεν. μὴ κάμνουσι γε μὴν, ὡς φίλε Πολεμάρχε, ἰατρός ἄχρηστος. Ἀληθῆ. Καὶ μὴ πλείουσι δὴ κυβερνήτης. Ναί. Ἄρα καὶ τοῖς μὴ πολεμοῦσιν ὁ δίκαιος ἄχρηστος; Οὐ πάντῃ μοι δοκεῖ τοῦτο. Χρήσιμον ἄρα καὶ ἐν εἰρήνῃ δικαιοσύνη; Χρήσιμον. Καὶ γὰρ γεωργία. ἣ οὐ; Ναί. Πρὸς γε καρποῦ κτήσιν. Ναί. Καὶ μὴν καὶ σκυτοτομική; Ναί. Πρὸς γε ὑποδημάτων ἂν, οἶμαι, φαιῆς κτήσιν. Πάντῃ γε. Τί δὲ δὴ; τὴν δικαιοσύνην πρὸς τίνος χρεῖαν ἢ κτήσιν ἐν εἰρήνῃ φαιῆς ἂν χρήσιμον εἶναι; Πρὸς τὰ ξυμβόλαια, ὡς Σώκρατες. Ξυμβόλαια δὲ λέγεις κοινωνήματα, ἢ τι ἄλλο; Κοινωνήματα δὴτα. Ἄρ' οὖν ὁ δίκαιος ἀγαθὸς καὶ χρήσιμος κοινωνῶς εἰς πεττῶν θέσιν, ἢ ὁ πεττευτικός; Ὁ πεττευτικός. Ἄλλ' εἰς πλίνθων καὶ λίθων θέσιν ὁ δίκαιος.

E. καὶ ἐν τῷ ξυμμαχεῖν] ἐν τῷ, vulgo hic omissum, cum Bekkero restituumus ex Par. DK. Flor. a. c. a. vid. explicatt. Pro προσπολεμεῖν Par. DK. Mon. Flor. a. c. x. β. exhibent προσπολεμεῖν probante Stephano et Astio.

P. 333. ἣ τί ἄλλο;] ἣ τι ἄλλο Steph.

annot. Dein quod vulgo legebatur Ἐν τῷ προσπολεμεῖν καὶ ξυμμαχεῖν, id ferri propterea non potest, quod haec duo verba non uni generi subiecta sunt, sed res indicant plane contrarias, quandoquidem προσπολεμεῖν significat adversus aliquem pugnare; nunquam vero alteri in bello auxilium ferre. Itaque Stephanus et Astius scripserunt προσπολεμεῖν, quod in libris non paucis reperiunt, et p. 350. A. ubi qui hoc loco dissensit idem respicit Schneiderus. — Sed res ipsa postulat ἐν τῷ προσπολεμεῖν καὶ ἐν τῷ ξυμμαχεῖν. Repetito enim articulo verborum notiones contrariae distinguuntur, quae sane distinguendae sunt: verba ipsa autem argumentationi convenienter item inter se sunt opposita, siquidem oppugnare et pro-

pugnare discernuntur, quorum alterum facit ad damnum hostibus infligendum, alterum ad officium amicis praestandum. Nimirum quemadmodum artis medicae esse dixit κάμνοντας φίλους εὖ ποιεῖν καὶ ἐχθροὺς κακῶς; ita iustitiam in eo inesse arbitratur, ut quis amicis utilitatem, inimicis damnum afferat, quorum alterum oppugnando efficitur, alterum ferenda ope et auxilio praestatur.

P. 333. ὑποδημάτων ἂν, οἶμαι, φαιῆς] Sic οἶμαι, ἔφη, al. inter ἂν et verbum, ad quod vocula pertinet, passim interponuntur. Sympos. p. 202. D: τι οὖν ἂν, ἔφη, εἴη ὁ ἔρως; Libr. IV. p. 438. A: ἴσως γὰρ ἂν, ἔφη, δοκοῖ τι λέγειν.

εἰς πεττῶν θέσιν] α Πέσσοι sive πεττοί non sunt tali, sed calculi. ἀστράγαλοι tali sunt; at πέσσοι ψήφοι tives, ut

καιος χρησιμώτερός τε και ἀμεινων κοινωνός του οικόδομικού; Οὐδαμῶς. Ἄλλ' εἰς τίνα δὴ κοινωνίαν ὁ δίκαιος ἀμεινων κοινωνός του καθαριστικοῦ, ὡσπερ ὁ καθαριστικός του δικαίου εἰς κρουμάτων; Εἰς ἀργυρίου, ἔμοιγε δοκεῖ. Πλήν γ' ἴσως, ὡ Πολέμαρχε, πρὸς τὸ χρῆσθαι ἀργυρίῳ, ὅταν δὲ ἀργυρίου κοινωνῆ πρίασθαι ἢ ἀποδόσθαι ἵππον; τότε δ, ὡς ἐγὼ οἶμαι, ὁ ἵππικός, ἢ γάρ; Φαίνεται. Καὶ μὴν ὅταν γε πλοῖον, ὁ ναυπηγός ἢ ὁ κυβερνήτης. Ἔοικεν. Ὅταν οὖν τί δὲ ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ κοινωνῆ χρῆσθαι, ὁ δίκαιος χρησιμώτερος τῶν ἄλλων; Ὅταν παρακαταθέσθαι και σὼν εἶναι, ὡ Σώκρατες. Οὐκοῦν λέγεις, ὅταν μηδὲν δὲν αὐτῷ χρῆσθαι, ἀλλὰ κείσθαι; Πάνν γε. Ὅταν ἄρα ἀχρηστον ἢ ἀργυρίου, τότε χρήσιμος ἐπ' αὐτῷ ἢ δικαιοσύνη; Κινδυνεύει.

C. ὡς ἐγὼ οἶμαι] Mon. Flor. β. ἐγῶμαι, ut Bekk. scripsit. D. δρέπανον δὲν φ.] δέοι Par. A. Vat. Θ. Ven. ΞII. Mox pro μηδὲν χρῆσθαι Flor. a. c. a. γ. Ambr. et pr. Ven. II. μὴ χρῆσθαι. Cap. VIII. E. Οὐκ ἂν οὖν. ὡ φίλε,] Sic Ven. Ξ Flor. b. cum edit. Bas. 2. quod revocavit Bekkerus. Vulgō legitur Οὐκοῦν,

constat ex Polluce libr. IX. Ludi sunt valde inter se dissimiles. Male itaque Marsilius: in digerendis talis. Tali non digeruntur, sed iaciuntur. At πεσσοί disponuntur in lineis, deinde moventur. Muretus.

ἢ ἀποδόσθαι ἵππον] i. e. venumdare, vendere, ut p. 345. C. Legg. XII. p. 954. A. Euthydem. p. 227. C. Xenoph. Mem. II. 5, 5 Aristoph. Avv. 586. Ach. 542 Eur. Orest. v. 644. al. Nusquam ita ἀποδιδόναι dicitur.

C. Ὅταν παρακαταθέσθαι και σὼν εἶναι] Intell. δὲν ἀργυρίου ἢ χρυσοῦ. Ceterum παρακαταθέσθαι est deponere, custodiendum ac servandum tradere; v. Valckenar. ad Herodot. VI, 73. Mox κείσθαι est otiosum iacere de pecunia non ad usum adhibita.

Cap. VIII. E. πάνν γε τι

σπουδαῖον] H. e. magno opere appetendum; multo studio dignum. Deinde participium ὄν praedicato accommodatum est. Nam accurata ratio exigebat οὐσα. Infra p. 336. A: ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ τοῦτο ἐφάνη ἢ δικαιοσύνη ὄν. P. 354. C: εἰτε (τὸ δίκαιον) ἀρετὴ τις οὐσα τυγχάνει IV. p. 420. D. οἱ γὰρ ὀφθαλμοί, κάλλιστον ὄν, οὐκ ὁσρέϊω ἐναίηλεμμένοι εἶεν. Gorg. p. 463. E. Menon. p. 79. E. Protagor. p. 354. C. Hipp. Mai. p. 291. C. ubi v. ann. coll. Jacobs Animadvv. in Athen. p. 7.

ἄρ' οὐχ ὁ πατάξαι δ. — οὗτος και φ.] Sic οὗτος illatum p. 334. E. τον δοκοῦντα χρῆστον, τοῦτον φίλον εἶναι. Libr. IV. p. 439. A. τὸ δὲ δὴ δῖψος — οὐ τοῦτο θῆσεις κτλ. sic enim ibi legendum. Sympos. p. 186. C. ὁ διαγνωσκων — τον καλόν τε και ἀσχερόν ἐρωτα, οὐ-

Καὶ ὅταν δὴ δρέπανον δὲν φυλάττειν, ἢ δικαιοσύνη χρήσιμος και κοινωνῆ και ἰδίᾳ; ὅταν δὲ χρῆσθαι, ἢ ἀπιλουργική; Φαίνεται. Φήσεις δὲ και ἀσπίδα και λυραν ὅταν δὲν φυλάττειν και μηδὲν χρῆσθαι, χρήσιμον εἶναι την δικαιοσύνην, ὅταν δὲ χρῆσθαι, την ὀπλιτικὴν και την μουσικὴν; Ἀνάγκη. Καὶ περὶ τὰλλα δὴ πάντα ἢ δικαιοσύνη ἐκάστον ἐν μὲν χρῆσαι ἀχρηστος, ἐν δὲ ἀχρηστία χρήσιμος; Κινδυνεύει. Cap. VIII. E. Οὐκ ἂν οὖν, ὡ φίλε, πάνν γε τι σπουδαῖον εἴη ἢ δικαιοσύνη, εἰ πρὸς τὰ ἀχρηστα χρήσιμον ὄν τυγχάνει. τότε δὲ σκεψώμεθα. ἄρ' οὐχ ὁ πατάξαι δεινότατος ἐν μάχῃ εἴτε πνυτικῇ εἴτε τινὶ και ἄλλῃ, οὗτος και φυλάξασθαι; Πάνν γε. Ἄρ' οὖν και νόσον ὅστις δεινός φυλάξασθαι, και λαθεῖν οὗτος δεινότατος ἐμποιοῦν.

ὡ φ. Codd. nonnulli Οὐκοῦν.

φυλάξασθαι, και λαθεῖν οὗτος δειν.] Vett. editt. φυλάξασθαι και λαθεῖν, οὗτος δειν. και ἐμποιοῦσαι. Pro και λαθεῖν Mon. Flor. β. και μὴ παθεῖν, quod olim cum Bekkero recepimus. Nunc quid de toto loco sentiamus, infra declaravimus. Voc. και ante ἐμποιοῦσαι recte omittunt Par. A. Vat. Θ. r. Ven. Ξ. Vind. Φ. Ambr. Angel. Flor. a. b. c. β. et pr. II.

τός εἶναι ὁ ἰατρικώτατος. a. Argumentationem, qua iustitiam evincitur esse κλεπτικὴν τινα, exposuimus in libri summario. Ductum est autem argumentum e multiplici verborum φυλάξαι, φυλάξασθαι et κλέψαι significatione, sicuti apud Platonem in eiusmodi disputationibus ad aliorum opinionones ludificandas comparatis, quales maxime in Socraticis, quos statuimus dialogis reperiuntur, non ita raro fieri solet.

δεινός φυλάξασθαι, και λαθεῖν οὗτος δεινότατος ἐμποιοῦσαι] Locus multum vexatus vulgo sic scriptus legitur: δεινός φυλάξασθαι και λαθεῖν, οὗτος δεινότατος και ἐμποιοῦσαι. Istud και λαθεῖν Muretus delendum censuit utpote absurdum planeque obscurum. Salvinus Miscell. Obs. T. V. P. II. p. 279. legendum proposuit και ἀλθεῖν, quod non modo Ionicum, sed

etiam ineptum est; quanquam placuit Morgensternio Symbol. critt. in Plat. Polit. Dorpat. 1815. p. XX. Astius desideravit tale quiddam: φυλάξασθαι μὴ λάβη, quemadmodum dicitur λαμβάνειν κατὰ Protag. p. 335. D. Im. Bekker. ex cod. Monac. dedit: φυλάξασθαι και μὴ παθεῖν, quod nos quoque olim ex Flor. β. recepimus. Sed id glossema sapit neque δεινότατος μὴ παθεῖν recte videtur dici potuisse; unde postea scribendum coniecimus φυλάξασθαι μὴ παθεῖν extrusa copula και. Vulgatam lectionem defendit L. U. Faesi in: Philol. Blaetter. a. d. Schweitz. p. 282., qui ad λαθεῖν intelligit αὐτήν, sc. νόσον, et vernacule interpretatur: und sich vor ihr verstecken (mallemus: ihr listig zu entgehen). Quocum fere consentit Aug.

334 ἦσαι; Ἐμοίγε δοκεῖ. Ἀλλὰ μὴν στρατοπέδου γε ὁ αὐ-
τὸς φύλαξ ἀγαθός, ὅσπερ καὶ τὰ τῶν πολεμίων κλέ-
ψαι καὶ βουλευματα καὶ τὰς ἄλλας πράξεις. Πάνυ
γε. Ὅτου τις ἄρα δεινὸς φύλαξ, τοῦτου καὶ φῶρ δει-
νός. Ἔοικεν. Εἰ ἄρα ὁ δίκαιος ἀργύριον δεινὸς φυ-
λάττειν, καὶ κλέπτειν δεινός. Ὡς γοῦν ὁ λόγος, ἔφη,
σημαίνει. Κλέπτῃς ἄρα τις ὁ δίκαιος, ὡς ἔοικεν, ἀνα-
πέφανται καὶ κινδυνεύεις παρ' Ὀμήρου μεμαθημέ-

καὶ κινδυνεύεις π.] κινδυνεύει Vind. Φ. Par. DK. Mon.
Flor. β.

B. αὐτὸν πάντας ἀνθρώπους κεκασθαι] Sic Par. A.

Boeckhius Indic. Lectt. Uni-
vers. Berolin. per semestre hi-
bern. 1829—30., qui νόσον φυ-
λάσασθαι καὶ λαθεῖν explicat:
cavere sibi a morbo mor-
bumque fallere, devitare,
latere ne te capiat. Atque
hanc interpretationem amplexi
sunt etiam Wiegand in Zim-
mermanni Diario: Zeitschrift
für Alterthumskunde a. 1834.
Fol. 107. 861. sq. Car. Frid.
Hermann in Commentat. Kri-
tische Bemerkungen zu Plat.
Republik, quae inserta est libro:
Gesammelte Abhandlungen und
Beiträge zur classischen Lite-
ratur. Gotting. 1849. p. 160. sqq.
atque alii quidam. Sed fatemur
nobis ne nunc quidem eam rati-
onem ullo modo probari. Nam
primum quidem insolens plane
dictio est νόσον λαθάνειν, prae-
sertim isto sensu accepta. Deinde
falsam esse hanc rationem etiam
ipsa argumentatio docet. Pro-
bare enim Socrates conatur ius-
titiam etiam fore κλεπτικὴν τινα,
ubi ea isto modo definiatur, qua
modo Simonide auctore atque
duce factum sit. Quod quidem,
si illam interpretationem amplec-
timur, hac ratione peragere ex-
stimandus erit. Iustus est, in-
quit, secundum ea, quae hactenus
disputata sunt, qui idoneus
est ad aliquid servandum vel
custodiendum. Iam vero qui

feriendo et pulsando maxime
valet in pugna vel lucta vel alio
certaminis genere, is etiam ca-
vendo (φυλάσασθαι) maxime
valebit. Porro qui morbum
potest maxime cavere eum-
que callide latere, is
etiam maxime erit validus et
idoneus ad eum inferendum.
Pariter etiam is, qui optimus
est exercitus dux, ad consilia
et actiones hostium per-
sentiscendas et tanquam
furandas imprimis accommo-
datus esse solet. Omnino igitur
is, qui optimus est alicuius
rei tutor atque custos, etiam ad
eamdem accommodatissimus fur
existimari debet. Quae si recte
iudicata sunt, consequens est
peritum servandae alicuius rei
etiam ad illam furandum fore
aptissimum; unde efficitur, ius-
tum esse peritum furem. Haec
vero quum argumentatio sit, fa-
cile apparet in exemplo a me-
dico repetito non potuisse dici:
qui sibi cavet a morbo
eumque callide latet, is
etiam aptus est ad eum inicien-
dum. Notio clandestinae callidi-
tatis enim debet potius in altero
membro inesse, quum ita demum
iusta argumentandi progressio
aptaque singulorum membrorum
conclusio efficiatur. Itaque re-
quirimus potius hoc: Qui in pu-
gna feriendo maxime excellit, is

καὶ αὐτό· καὶ γὰρ ἐκεῖνος τὸν τοῦ Ὀδυσσεύος πρὸς
μητρὸς πάππον Αὐτόλυκον ἀγαπᾷ τε καὶ φησιν αὐ- B
τὸν πάντας ἀνθρώπους κεκασθαι κλεπτοσύνη ἢ ὄρ-
κῳ τε. ἔοικεν οὖν ἢ δικαιοσύνη καὶ κατα σὲ καὶ
καθ' Ὀμήρον καὶ κατα Σιμωνίδην κλεπτικὴ τις εἶναι,
ἐπ' ὠφελείᾳ μέντοι τῶν φίλων καὶ ἐπὶ βλάβῃ τῶν
ἐχθρῶν. οὐχ οὕτως ἔλεγε: Οὐ μὰ τὸν Δί, ἔφη, ἀλλ'

Ven. II. Vind. Φ. Vat. r. Flor. a. b. γ. et pr. Vat. Θ. pro vulg.
αὐτὸν ὑπὲρ πάντας ἀνθρ. quod cum Bekk. aliisque abieciimus. Alii
libri eis πάντας. Dein κεκασθαι Vat. Θ. et corr. II.

etiam callidissime sibi ab ictu
adversarii cavebit. Iam vero
vicissim qui sibi callide cavere
didicerit, is etiam validissimus
erit ad damnum aliis callide in-
ferendum, id quod declaratur
exemplo medici. Unde deinde
colligitur tertio exemplo assum-
to, cautum prudentemque ducem
etiam hostium consilia et actio-
nes tanquam furari, i. e. callide
excipere et occupare, posse, ita
ut iis etiam cladem inferat. Quae
si recte disputata sunt, vulgata
lectio necessario emendanda est.
Quod ut probabiliter fieri queat,
illud imprimis facit, quod eodd.
praestantissimi fere omnes, καὶ
inter δεινότατος et ἐμποῖσαι
vulgo interpositum unanima con-
sensione exterminant. Itaque il-
lud nunc eiecimus, commate ante
οὗτος remoto et ante καὶ λαθεῖν
posito, quam rationem iam prae-
ivit Schneiderus. Nec tamen
ita locus iam satis persanatus
est, ut sibi Schneiderus per-
suaserat, qui recte dici posse
statuit λαθεῖν ἐμποῖσαι, quod
certe a probae Graecitatis usu
abhorret. Imo refingendum est
sine ulla dubitatione: καὶ λαθεῖν
οὗτος δεινότατος ἐμποῖσας, ut
sententia verborum haec sit: Igi-
tur quicumque morbum vi-
tare poterit, etiam aptis-
simus erit ad morbum
clandestinis consiliis in-
ferendum, siquidem arte sua

clanculum uti contra alios et in
talem usum vertere voluerit. Ita
vero taudem omnia recta, clara,
perspicua. Ceterum istud λαθεῖν
patet aptissime esse adhibitum,
ut quod deinde infertur κλέψαι,
notione clandestini consilii inter-
posita, tanquam praeparetur.

P. 334. ὅσπερ καὶ τὰ τῶν
πολεμίων κλέψαι —] Κλέψαι
τὰ τῶν πολεμίων est quasi
furari hostium consilia,
i. e. fallere ac frustrari, dum ea
dolose excipias aut praecipias.
Xenoph. Memor. IV, 2, 15: εἰν
δὲ κλέπη τε καὶ ἀρπάζῃ τὰ τοῦ-
των (τῶν πολεμίων), οὐ δίκαια
ποιήσει; Ibid. III, 1, 6: τὸν
στρατηγὸν εἶναι γρη — καὶ ἐπί-
βουλον καὶ φυλακτικὸν τε καὶ κλέ-
πτῃν καὶ προσετικὸν καὶ ἄρπα-
γα. Sophocel. Aiac. in. ἀεὶ μὲν,
ὦ καὶ Λαγρίων, δέδορκα σε πεί-
ραν τιν' ἐχθρῶν ἀρπάζαι θηρώ-
μενον, ubi v. intpp.

καὶ γὰρ ἐκεῖνος τὸν τοῦ
Ὀδ.] Odys. XIX, 595: μητρὸς
ἐῆς πατέρ' ἐσθλόν, ὅς ἀνθρώ-
πων ἐπέκαστο Κλεπτοσύνη ἢ
ὄρκῳ τε. De Autolyco v. Apol-
lod. I, 8, 16. Hygin. Fab.
201. Ovid. Metam. XI. v. 313.
Pro ἀγαπᾷ τε Steinbrücheli-
us, teste Faesio l.c.p. 283.,
legendum coniecit ἀγατα. Sed
recte monuit Astius ἀγαπᾷ
esse magni aestimare, ut
Phaedon. p. 110. D. Politic. p.
301. D. al.

οὐκέτι οἶδα ἔγωγε ὅ τι ἔλεγον. τοῦτο μέντοι ἔμοιγε
 C δοκεῖ ἔτι, ὠφελεῖν μὲν τοὺς φίλους ἢ δικαιοσύνη,
 βλάπτειν δὲ τοὺς ἐχθρούς. Φίλους δὲ λέγεις εἶ-
 ναι πότερον τοὺς δοκοῦντας ἐκάστῳ χρηστοὺς εἶ-
 ναι, ἢ τοὺς ὄντας, κἄν μὴ δοκῶσι; καὶ ἐχθρούς
 ὡσαύτως; Εἰκὸς μὲν, ἔφη, οὐς ἂν τις ἠγῆται χρη-
 στοὺς φιλεῖν, οὐς δ' ἂν πονηροὺς μισεῖν. Ἄρ' οὖν
 οὐχ ἁμαρτάνουσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ τοῦτο, ὥστε δο-
 κεῖν αὐτοῖς πολλοὺς μὲν χρηστοὺς εἶναι μὴ ὄντας,
 πολλοὺς δὲ τὸναντίον; Ἄμαρτάνουσι. Τούτοις ἄρα
 οἱ μὲν ἀγαθοὶ ἐχθροὶ, οἱ δὲ κακοὶ φίλοι; Πάνυ γε.
 Ἄλλ' ὅμως δίκαιον τότε τούτοις τοὺς μὲν πονηροὺς
 D ὠφελεῖν, τοὺς δ' ἀγαθοὺς βλάπτειν. Φαίνεται. Ἄλλα
 μὴν οἱ γε ἀγαθοὶ δίκαιοι τε καὶ οἷοι μὴ ἀδικεῖν.
 Ἀληθῆ. Κατὰ δὴ τὸν σὸν λόγον τοὺς μηδὲν ἀδικοῦν-
 τας δίκαιον κακῶς ποιεῖν. Μηδαμῶς, ἔφη, ὦ Σώκρα-
 τες· πονηρὸς γὰρ ἔοικεν εἶναι ὁ λόγος. Τοὺς ἀδι-

ὠφελεῖν μὲν τ. φ.] ὠφέλει et bláπτει Ven. II. Par. DK.

C. λέγεις εἶναι] εἶναι om. Vat. Θ. Vind. Φ. Vat. r.

D. Τοὺς ἀδίκους ἄρα] ἀδικούντας Ven. II. Vat. DK. Ambr.
 Ang. Mon. Flor. x. α. β. et corr. a h.

E. πονηροὶ γὰρ αὐτοῖς] V. αὐτοί, in vitis Par. A. Vat.

B. οὐκέτ' οἶδα ἔγωγε ὅ τι
 ἔλεγον.] Verba sunt consilii
 inopiam confitentis, ut Alcibiad.
 I. p. 127. D.

B. τοῦτο μέντοι ἔμοιγε
 δοκεῖ ἔτι, ὠφελεῖν. — ἢ δι-
 καιοσύνη] Eadem structura
 est Theaet. p. 189. E: τοῦτο γὰρ
 μοι ἰνδάλλεται, διανοομένη (ἢ
 φυχῆ) οὐκ ἄλλο τι ἢ διαλέγεσθαι.
 Videlicet ad ὠφελεῖν — δικαιο-
 σύνη denuo δοκεῖ intelligendum.
 v. ann. ad Apol. Socr. p. 25. B.

C. Εἰκὸς μὲν, ἔφη, οὐς ἂν
 τις ἠγῆ.] In his μὲν positum est
 propterea, quod supprimitur sen-
 tentia per δὲ adicienda. v. Her-
 mann. ad Viger. p. 841 sq. Conf.
 libr. IV. p. 423. B. οἶμαι μὲν,
 ἦν δ' ἐγώ, τότε κτλ.

D. καὶ οἷοι μὴ ἀδικεῖν]
 H. e. καὶ τοιοῦτοι ὥστε μὴ ἀδι-

κεῖν Conf. Matth. Gr. §. 535.

Μηδαμῶς, ἔφη, ὦ Σ.] Ad
 μηδαμῶς intelligi potest τοῦτ'
 οἷον, aut simile quiddam. Infra
 p. 550. Gorg. p. 97. B: οὐκ
 αἰδ' ὅ τι λέγεις. ΣΩ. μηδαμῶς,
 ὦ Καλλικλείς, ubi v. annot. Xe-
 noph. Sympos. IV, 8, 9: μη-
 δαμῶς, ἔφη, ὦ Σώκρατες. Simi-
 lem ellipsin habet formula ser-
 monis quotidiani: „Bei Leibe
 nicht!

Πολλοῖς ἄρα, ὦ Πολέ-
 μαρχε] Multis igitur ac-
 cidet, qui iudicio suo de
 hominibus falsi fuerint,
 ut iustum esse putent
 amicos laedere; improbi
 enim sunt ipsorum iudi-
 cio; inimicos vero iuvare;
 boni enim sunt. Διαμαρτά-
 νειν τῶς proprie est a berrare

κους ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, δίκαιον βλάπτειν, τοὺς δὲ δι-
 καίους ὠφελεῖν. Οὗτος ἐκείνου καλλίων φαίνεται.
 Πολλοῖς ἄρα, ὦ Πολέμαρχε, ξυμβήσεται, ὅσοι διη-
 μαρτήκασι τῶν ἀνθρώπων, δίκαιον εἶναι τοὺς μὲν
 φίλους βλάπτειν· πονηροὶ γὰρ αὐτοῖς εἰσὶ· τοὺς δ' E
 ἐχθροὺς ὠφελεῖν· ἀγαθοὶ γὰρ, καὶ οὕτως ἐροῦμεν
 αὐτὸ τὸναντίον ἢ τὸν Σιμωνίδην ἔφαμεν λέγειν.
 Καὶ μάλα, ἔφη, οὕτω ξυμβαίνει. ἀλλὰ μεταθώμεθα·
 κινδυνεύομεν γὰρ οὐκ ὀρθῶς τὸν φίλον καὶ ἐχθρὸν
 θεῖσθαι. Πῶς θέμενοι, ὦ Πολέμαρχε; Τὸν δο-
 κοῦντα χρηστὸν, τοῦτον φίλον εἶναι. Νῦν δὲ πῶς,
 ἦν δ' ἐγώ, μεταθώμεθα; Τὸν δοκοῦντά τε, ἢ δ'
 ὄς, καὶ τὸν ὄντα χρηστὸν φίλον· τὸν δὲ δοκοῦντα 335
 μὲν, ὄντα δὲ μὴ δοκεῖν, ἀλλὰ μὴ εἶναι φίλον. καὶ
 περὶ τοῦ ἐχθροῦ δὲ ἡ αὐτὴ θέσις. Φίλος μὲν δὴ,
 ὡς ἔοικε, τούτῳ τῷ λόγῳ ὁ ἀγαθὸς ἔσται, ἐχθρὸς

Θr. Ven. Σ. Vind. Φ. Ambr. Angel. Flor. a. b. c. x. a. γ. vid.
 explicati.

τὸν φίλον καὶ ἐχθρὸν θεῖσθαι] καὶ τὸν ἐχθρὸν Ambr.
 Ang. Flor. a. c. x. a. Deinde Astius et Bremius coni. καὶ ὄντα
 χρηστὸν φίλον.

ab aliquo. Quod quum fit
 mente et iudicio, nihil est aliud
 nisi alicuius ingenium, mo-
 res, animum non perspicere
 ideoque falso de ali-
 quo existimare. Phaedr. p.
 257. D. τοῦ ἐπιφρονος ἀνθρώπου δια-
 μαρτάνει, i. e. in iudicando
 amico plane erras, ubi
 Heindorfius nostrum locum
 apte comparavit. Deinde pro vet.
 editt. lectione, πονηροὶ γὰρ αὐ-
 τοὶ εἰσὶ, recte codd. meliores
 suppeditarunt πονηροὶ γὰρ αὐ-
 τοῖς εἰσὶ. Dativus, cuius vim
 Herm. Verm. Schrift. p. 164.
 non assequutus est, significat
 ipsorum iudicio; v. ad Phae-
 don. p. 101. D. coll. Matth.
 Gr. §. 388. Sententiae primariae
 partes per parenthesis similiter
 Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

disiunguntur Sympos. p. 202. A:
 τὸ ὀρθῶς δοξάζειν — οὐκ οἶσθα,
 ἔφη, ὅτι οὐτε ἐπίτασθαί ἐστιν·
 ἄλογον γὰρ πρῶτα πῶς ἂν εἴη
 ἐπιστήμη; οὐτε ἀμαθία· τὸ γὰρ
 τοῦ ὄντος τυγχάνον πῶς ἂν εἴη
 ἀμαθία.

E. ἐροῦμεν αὐτὸ τὸν-
 ναντίον] ipsum contrarium,
 gerade das Gegen-
 theil, i. e. plane contra-
 rium.

Νῦν δὲ πῶς — μεταθώ-
 μεθα;] Μετατίθεσθαι non so-
 lum est sententiam suam
 retractare, sed etiam mu-
 tata sententia statuere;
 unde deinceps subicitur accu-
 catus cum infinitivo. Hunc
 verbi usum tetigit in annotatione
 ad Gorgiam p. 435. C: κείθω

δὲ ὁ πονηρός. *Ναί. Κελεύεις δὴ ἡμᾶς προσθεῖναι τῷ δικαίῳ ἢ ὡς τὸ πρῶτον ἐλέγομεν, λέγοντες δικαίον εἶναι τὸν μὲν φίλον εὖ ποιεῖν, τὸν δὲ ἐχθρὸν κακῶς; νῦν πρὸς τούτῳ ᾧδε λέγειν, ὅτι ἔστι δικαίον τὸν μὲν φίλον ἀγαθὸν ὄντα εὖ ποιεῖν, τὸν δ' ἐχθρὸν κακὸν ὄντα βλάπτειν; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη, οὕτως ἄν μοι δοκεῖ καλῶς λέγεσθαι. Cap. IX. Ἔστιν ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, δικαίου ἀνδρὸς βλάπτειν καὶ ὄντινόν ἀνθρώπων; Καὶ πάνυ γε, ἔφη, τοὺς γε πονηροὺς τε καὶ ἐχθροὺς δεῖ βλάπτειν. Βλαπτόμενοι δ' ἵπποι βελτίους ἢ χεῖρους γίνονται; Χεῖρους. Ἄρα εἰς τὴν τῶν κυνῶν ἀρετὴν, ἢ εἰς τὴν τῶν ἵππων; Εἰς τὴν τῶν ἵππων. Ἄρ' οὖν καὶ κύνες βλαπτόμενοι χεῖρους γίνονται εἰς τὴν τῶν κυνῶν, ἀλλ' οὐκ εἰς τὴν τῶν ἵππων ἀρετὴν; Ἀνάγκη. Ἀνθρώπους δέ, ὧ ἑταῖρε, μὴ οὕτω φῶμεν βλαπτομένους εἰς τὴν ἀνθρώπιαν ἀρετὴν χεῖρους γίνεσθαι; Πάνυ μὲν οὖν.*

P. 335. *Κελεύεις δὴ ἡμᾶς προσθεῖναι τῷ δ.] ἡμᾶς ἄλλο προσθεῖναι Ang. Flor. c. x. Sed vid. explicat.*

B. *οὕτως ἄν μοι δοκεῖ —] V. δοκῆ. Sed recte Par. A. Vat. G. Ven. ZII. Ambr. Flor. a. b. c. a. γ. et edit. Ald. Bas.*

εἰ σε, καὶ μεταίθεσθαι εὐδαιμονοστεροῦς εἶναι τοὺς κοσμίους.

P. 335. *Κελεύεις δὴ ἡμᾶς —] Quod Stephanus requirerebat: προσθεῖναι τι τῷ δικαίῳ, ἄλλως ἢ ὡς τὸ πρῶτον ἐλέγομεν, id neutiquam opus. Nam προσθεῖναι etiam absolute dici constat, de quo usu diximus infra ad p. 339. B., reliquis autem supplementis facile caremus. Nam ad ἢ ὡς τὸ πρῶτον ἐλέγομεν intelligitur sponte λέγειν, quod per zeugma ex προσθεῖναι nullo negotio assumitur, praesertim quum statim ᾧδε λέγειν subsequatur. Sententia igitur haec est: Jubesne igitur nos iusto aliquod supplementum adicere, au sicuti primum statuimus, indicare, quum diceremus iustum esse amico bene*

facere, inimico male? nimirum praeterea etiam ita statuere, ut iustum esse putemus, amico bene facere, si bonus sit, inimicum autem laedere, si malus sit. Sic omnia expedita bene, opinor, ut nulla amplius indigeat narratione de interpretum et criticorum erroribus in hoc loco extricando mirum in modum admissis.

Cap. IX. B. *καὶ ὄντινόν ἀνθρώπων]* In talibus ka habet vim intendendi. Plileb. p. 59. C: *πῶς ἄν ποτε βέβαιον γένηται ἡμῖν καὶ ὄτιόν;* Ibid. p. 60. E: *δέξαιτ' ἄν οἱ καὶ ὄτιόν εἶναι.* Apolog. Socr. p. 35. B: *τοὺς δοκοῦντας καὶ ὄτιόν εἶναι,* ubi vulgo perperam ὀπτιόν legebatur. Mox γε repetitum est, ut infra p. 348. C: *εἰκόσ γε.*

*Ἄλλ' ἢ δικαιοσύνη οὐκ ἀνθρώπεια ἀρετὴ; Καὶ τοῦτ' ἀνάγκη. Καὶ τοὺς βλαπτομένους ἄρα, ὧ φίλε, τῶν ἀνθρώπων ἀνάγκη ἀδικωτέρους γίνεσθαι. Ἔοικεν. Ἄρ' οὖν τῇ μουσικῇ οἱ μουσικοὶ ἀμούσους δύνανται ποιεῖν; Ἀδύνατον. Ἀλλὰ τῇ ἵππικῇ οἱ ἵππικοὶ ἀφίππους; Οὐκ ἔστιν. Ἀλλὰ τῇ δικαιοσύνῃ δὴ οἱ δίκαιοι ἀδίκους; ἢ καὶ ξυλλήβδην ἀρετὴ οἱ ἀγαθοὶ κακοὺς; Ἀλλὰ ἀδύνατον. Οὐ γὰρ θερμότητος, οἶμαι, ἔργον ψύχειν, ἀλλὰ τοῦ ἐναντίου. *Ναί. Οὐδὲ ξηρότητος ὑγραίνειν, ἀλλὰ τοῦ ἐναντίου. Πάνυ γε. Οὐδὲ δὴ τοῦ ἀγαθοῦ βλάπτειν, ἀλλὰ τοῦ ἐναντίου. Φαίνεται. Ὁ δέ γε δίκαιος ἀγαθός; Πάνυ γε. Οὐκ ἄρα τοῦ δικαίου βλάπτειν ἔργον, ὧ Πολέμαρχε, οὔτε φίλον οὔτ' ἄλλον οὔδενα, ἀλλὰ τοῦ ἐναντίου, τοῦ ἀδίκου. Παντάσασί μοι δοκεῖς ἀληθῆ λέγειν, ἔφη, ὧ Σώκρατες. Εἰ ἄρα τὰ ὀφειλόμενα ἐκάστῳ ἀποδιδόναί φησί τις δίκαιον εἶναι, τοῦτο δὲ δὴ νοεῖ**

1. 2. *Vocula ἄν pertinet ad infinitivum, de qua ratione v. Schaefer. Melet. critt. p. 60.*

Cap. IX. D. *βλάπτειν ἔργον]* Sic Par. ADK. Ven. II. Mon. Ambr. Ang. Flor. a. c. a. β. Vulgo erat ἔργον βλάπτειν.

ἔφη, ὧ ἦδιστε, ἐπειδὴ γε καὶ λέγω ἀδικίαν μὲν λυσσεῖν. Gorg. p. 502. A: δῆλον δὲ τοῦτό γε, ὧ Σώκρατες, Κλησίου γε πέρι.

C. *μὴ οὕτω φῶμεν —] num non dicamus. De μὴ apud coniunctivum deliberativum ita usurpato conf. μὴ φῶμεν; Sophist. p. 249. A. et p. 256. C. Hipp. mai. p. 303. A: φῶμεν οὖν ἀμφοτέρω μὲν καλὰ εἶναι, ἐκότερον δὲ μὴ φῶμεν; Legg. IX. p. 858. D: τοῖς δὲ τῶν νομοθετῶν μὴ προσέχομεν; De Rep. I. 337. B: μὴ ἀποκρίνωμαι ἄν προσέπες μηδέν; Ibid. VIII. p. 554. B: μὴ φῶμεν ἐγγίνεσθαι, ubi male coniecerunt μὴ φασίν.*

E. *Εἰ ἄρα τὰ ὀφειλόμενα ἐκ. —] Si igitur quis debita cuique reddere iu-*

stum esse dicit, et hoc ipsi significat, inimicis quidem damnum deberi a iusto viro, amicis vero utilitatem, non est sapiens qui ita statuit. Nam τοῦτο nominativus est et αὐτῷ refertur ad τις. Cratyl. p. 407. E. 397. E. ὁ τί μοι νοεῖ τὸ δῆμα. Euthyd. p. 287. D. ad Aristoph. Plut. 53. — Pro οὐκ ἦν nemo οὐκ ἔστι requiret, memor eorum, quae de hoc imperfecti usu breviter, sed perspicue exposuit Matth. Gr. §. 505. 2. Neque quisquam mirabitur, quod pro vulg. ὁ τοῦτο εἰπὼν scripsimus ὁ ταῦτα εἰπὼν, de quo loquendi genere v. ad Apolog. Socrat. p. 19. D. ad Gorg. p. 447. A. Plura rei exempla suppeditabunt Iacobus. Addit. in Athenaeum p. 85. et

αὐτῷ τοῖς μὲν ἐχθροῖς βλάβην ὀφείλεισθαι παρὰ τοῦ δικαίου ἀνδρός, τοῖς δὲ φίλοις ὀφείλειαν, οὐκ ἦν σοφός ὁ ταῦτα εἰπών. οὐ γὰρ ἀληθῆ ἔλεγεν· οὐδαμοῦ γὰρ δίκαιον οὐδένα ἡμῖν ἐφάνη ὄν βλάπτειν. Συγχωρῶ, ἢ δ' ὅς. Μαχοῦμεθα ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, κοινῆ ἐγώ τε καὶ σύ, ἐάν τις αὐτὸ φῆ ἢ Σιμωνίδην ἢ Βίαντα ἢ Πιπτακὸν εἰρηκέναι ἢ τιν' ἄλλον τῶν σοφῶν τε καὶ μακαρίων ἀνδρῶν. Ἐγὼ οὖν, ἔφη, ἔτοιμός εἰμι 336 κοινωρεῖν τῆς μάχης. Ἄλλ' οἶσθα, ἦν δ' ἐγώ, οὐ

E. ὁ ταῦτα εἰπών] Steph. cum Ven. E. τοῦτο.

Boissonad. ad Aristænet. p. 436.

τῶν σοφῶν τε καὶ μακαρίων ἀνδρῶν] Astius μακαρίους propterea illos dici arbitratur, quod ante illam aetatem vixerint, nec senserint amplius, quantopere a sophistis vexarentur. Nescio an haec interpretatio aliis satisfecerit; mihi quidem displicet mirifice. Itaque ego verbum illud refero potius ad ingenii et sapientiae praestantiam, quae pristinis illis viris tribuitur. Sic in Menex. p. 249. D. Aspasia dicitur μακαρία propter facultatem orationis insignem, quam Socrates ei tribuit. Neque aliter Menon. p. 70. B: κινδυνεύω σοι δοκεῖν μακάριός τις εἶναι, ἀρετῆν γοῦν, εἴτε διδασκὸν εἴθ' ὅτε τρόπον παραγγίγεται, εἰδέναι.

P. 336. τὸ ῥῆμα, τὸ φάναι δ.] τὸ φάναι est appositio nominis τὸ ῥῆμα, hoc sensu: Nostine tu, cuius mihi videatur hoc dictum esse, quum dicunt, iustum esse etc. Mire Schneider. sublata distinctione τὸ φάναι pro subiecto, τὸ ῥῆμα autem pro praedicto accipiendum contendit. Codd. nonnulli τὸ φάμενον, quod Kiesling. ad Iamblich. Cohort. ad philosoph. c. VIII. p.

134. interpretatur: quod prohibetur. Legg VIII. 838. B: οἰκοῦν μικρὸν ῥῆμα κατασβέννυσι πάσας τοιαύτας ἡδονάς; Τὸ ποῖον; Τὸ ταῦτα εἶναι φάναι μηδαμῶς δοῖα.

Περιάνδρον εἶναι Περδικκου —] Periander, Corinthi tyrannus, a Platone non inter septem Graeciae sapientes, sed inter superbos tyrannos numeratur. Nam in festivo illo Protagorae loco p. 343. B. quum sex reliquos sapientes commemoret, omissa illius mentione, septimum nominat Mysonem Chenensem. Ac narrat Herodotus eum, quum ab initio mitis fuisset, postea Thrasybuli, Milesiorum tyranni, consilio crudelem ac sanguinolentum factum esse. v. libr. V. c. 32. coll. III. c. 48 sqq. — Perdicca, rex Macedoniae et Archelai tyranni pater, commemoratur etiam Gorg. p. 470. D., ubi v. annot. — Ismenias Thebanus, qui Menon p. 90. A. dicitur νεώτερον εὐληφέναι τὰ Πολυκράτους χεῖματα, fuit homo in civitate sua potentissimus, unde Diod. Sic. XIV. c. 82. eum appellat τῶν τῶν Βοιωτῶν ἀφηγούμενον, sed idem perfidus. Narrat enim Xenophon. Hist. Gr. III, 5, 1. fuisse eum ex numero eorum, qui illo tempore, quo Agesilaus

μοι δοκεῖ εἶναι τὸ ῥῆμα, τὸ φάναι δίκαιον εἶναι τοὺς μὲν φίλους ὀφείλειν, τοὺς δ' ἐχθροὺς βλάπτειν; Τίνος; ἔφη. Οἶμαι αὐτὸ Περιάνδρον εἶναι ἢ Περδικκου ἢ Ξέρξου ἢ Ἰσημίου τοῦ Θηβαίου ἢ τίνος ἄλλου μέγα οἰομένου δύνασθαι πλουσίον ἀνδρός. Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις. Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ. ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ τοῦτο ἐφάνη ἢ δικαιοσύνη ὄν οὐδὲ τὸ δίκαιον, τί ἂν ἄλλο τις αὐτὸ φαίη εἶναι;

Cap. X. Καὶ ὁ Θρασύμαχος πολλάκις μὲν καὶ B

Ἐγὼ οὖν, ἔφη, εἰ.] ἐγὼ γοῦν Angel. quod recepit Bekker. Recte vulgatum tuetur Schneider.

rem prospere in Asia gerebat, a Tithrauste, Tissaphernis successore, L talentis sese corrumpi passi sint, Lacedaemoniis invidiam et odium constat. Quod factum est Olymp. 96. a. 1. vel 2. Idem fuit dux in proelio ad Coroneam Ol. 96. 3. a Boeotis eorumque sociis contra Lacedaemonios commissio. Lacedaemoniis Cadmeam tenentibus tanquam dux partium illis inimicarum Ol. 99, 3. capite plexus est, auctore Xenoph. Hist. Gr. V. 2, 25. 26. Conf. Plutarch. Artaxerx. p. 1021. D. Lysand. p. 448. E. Pausan. III. 9, Plutarch. de Genio Socr. p. 576. A. Solanus ad Lucian. T. III. p. 103. Iam quum hoc loco inter homines potentes una cum Periandro, Perdicca et Xerxe, superioris aetatis tyrannis, referatur, verisimile est eum et ipsum, quum haec a Platone scriberentur, non amplius vixisse, sed iam mortuum fuisse. Quod si recte suspicamur, sequitur, ut Politia post Olymp. 99. 3. scripta putari debent; quanquam nolumus huic rationi multum tribuere.

Cap. X. B. Καὶ ὁ Θρασύμαχος —] „Mirifice illudit et exagitat Thrasymachi τὸ θρασὺ καὶ τὸ ἰταμόν, ut in quadam

epistola id vocat Basilus, ita ut, si quis, quid hominis sit Thrasymachus, nesciat, ex hac tamen descriptione facile intelligere possit, unum aliquem esse ex illis ventosis et inanibus sophistis, qui, omnium prope rerum imperiti, omnium sibi scientiam arrogabant. Atque ut pictores in tabulis partes quasdam depriment atque opacant, quo ea, quae collustrata sunt, magis exstare atque eminere videantur, ita humilis atque depressa Socratis oratio ac vercundiae timiditatisque plena impudentem Thrasymachi confidentiam insigniorem atque illustriorem facit, neque usquam magis apparet, quod a Thucydide sapientissime scriptum est, ὅτι ἀραθία μὲν θάρσος, φρόνησις δὲ ὄκνον φέρει. Nam et quum inter se colloquerentur Polemarchus et Socrates, eorum sermonem interrupisset, nisi ab iis, qui adsidebant, prohibitus esset, et quum finem dicendi fecissent, gestu ipso ferociam quandam odiosam et ridiculam ostendit, et orationis suae principium a contumellis ducit: quae omnia vesani hominis sunt et ad convictum et consuetudinem civilem plane inepti. Pertinet autem haec, quod Aristoteles Rhetoric. lib. II. c. 23. ait, He-

διαλεγόμενων ἡμῶν μεταξύ ὄρμα ἀντιλαμβάνεσθαι τοῦ λόγου, ἐπειτα ὑπὸ τῶν παρακαθημένων διεκωλύετο βουλομένων διακοῦσαι τὸν λόγον· ὡς δὲ διαπαυσάμεθα καὶ ἐγὼ ταῦτ' εἶπον, οὐκέτι ἡσυχίαν ἦγεν, ἀλλὰ συστρέφας ἑαυτὸν ὡσπερ θηρίον ἦγεν ἐφ' ἡμᾶς ὡς διαρπασόμενος. καὶ ἐγὼ τε καὶ ὁ Πολέμαρχος δέισαντες διεπτοήθημεν. ὁ δ' εἰς τὸ μέσον φθεγγόμενος Τίς, ἔφη, ὑμᾶς πάλαι φλυαρία ἔχει, ὡς Σώκρατες, καὶ τί εὐηθίζεσθε πρὸς ἀλλήλους ὑποκατακλιόμενοι ὑμῖν αὐτοῖς; ἀλλ' εἴπερ ὡς ἀληθῶς βούλει εἶδέναι τὸ δίκαιον ὅ τι ἐστί, μὴ μόνον ἐρώτα

Cap. X. P. 336. D. ὅτι τὸ δέον ἐστί] τὸ δίκαιον Ven. P. Par. DK. Mon. Flor. β. Ante μὴ ἐρεῖς deest μοι in Par. K. Ambr. Mon. Flor. x. β.

rodicum solitum dicere Thrasymacho, eum semper Thrasymachum esse, ut Conon dicebat Thrasymbulum vere ac merito Thrasymbulum vocari. Athenaeus lib. II. διαβάλλει δὲ ὁ Πλάτων καὶ Θρασύμαχον Χαίρηδονιον σοφιστήν, ὅμοιον εἶναι λέγων τῷ ὀνόματι. Muretus. — Plura de Thrasymachiam supra ad p. 328. B. exposuimus. Vid. etiam Prosopographi. Platon. p. 407 seqq.

διαλεγόμενων ἡμῶν μ. ὄρμα ἀντιλαμβάνεσθαι] En rusticam hominis vehementiam, qui se importune sermoni immiscere studuerit. Ἀντιλαμβάνεσθαι τοῦ λόγου enim nunc est sermonem interciperere, ita ut quae ab aliis dicta sunt reprehendas; dicentem interpellare, ita ut tibi ipsi audientiam facias. Neque enim hoc loco simplicem habet contradicendi et reprehendendi significationem, qua alibi fere usurpatur. — διαλ. ἡμ. μεταξύ, nobis adhuc disseverentibus. Apolog. Socrat. p. 40. B: ἐπέσχε λέγοντα μεταξύ, ubi v. annot. Proximum ἐπειτα

non tam ac deinde, postea, significat, quam atque tum, ut vere monuit Heindorf. ad Cratyl. p. 411. B. Sic positum est etiam Apolog. Socrat. p. 23. C.

συστρέφας ἑαυτὸν —] se ipsum colligens quasi fera nos invasit. Nam συστρέφειν ἑαυτὸν est se contrahere et colligere, quo impetus fiat vehementior. Muretus aliique interpretes imaginem a serpente petitam autumant: in qua re vereor ut recte iudicaverint. Sequitur enim ὡς διαρπασόμενος. Imo θηρίον latiore sensu accipiendum est omnino de feroci bestia, quae ictu morsuque perniciem affert. Quemadmodum enim ἀλῆραι et alia verba cognatae significationis non solum de serpentibus, sed etiam de apris, leonibus, adeoque beliatoribus dici consueverunt, ita etiam συστρέφειν ἑαυτὸν omnino de bellua dici recte potuit, sicuti est apud Homerum Iliad. v. 164 sqq., ubi v. Eustath. v. Astius ad h. l.

εἰς τὸ μέσον φθεγγόμενος] H. e. omnes simul increpans.

μηδὲ φιλοτιμοῦ ἐλέγχων, ἐπειδάν τις τι ἀποκρίνηται, ἢ ἐγνωκῶς τοῦτο, ὅτι ῥᾶον ἐρωτᾶν ἢ ἀποκρίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἀποκρίναι καὶ εἰπε, τί φῆς εἶναι τὸ δίκαιον. καὶ ὅπως μοι μὴ ἐρεῖς, ὅτι τὸ δέον ἐστί. D. μηδ' ὅτι τὸ ἀφέλμιον, μηδ' ὅτι τὸ λυσιτελοῦν, μηδ' ὅτι τὸ κερδαλέον, μηδ' ὅτι τὸ ξυμφέρον· ἀλλὰ σαφῶς μοι καὶ ἀκριβῶς λέγε ὅ τι ἂν λέγῃς· ὡς ἐγὼ οὐκ ἀποδέξομαι, ἐὰν ὑθλοῦς τοιοῦτους λέγῃς. Καὶ ἐγὼ ἀκούσας ἐξεπλάγην καὶ προσβλέπων αὐτὸν ἐφοβούμην, καὶ μοι δοκῶ, εἰ μὴ πρότερος ἐωράκη αὐτὸν ἢ ἐκεῖνος ἐμέ, ἄφρωνος ἂν γενέσθαι. νῦν δὲ ἠγίκα ὑπὸ τοῦ

πρότερος ἐωράκη] Sic Par. A. teste Dübnero, et alii libri Bekkeri. V. ἐωράκειν. vid. ad p. 328. B.

C. τί εὐηθίζεσθε πρὸς ἀλλ.] Εὐηθής, ut Lat. bonus, εἰρωνικῶς de homine simplici, fatuo, inepto dicitur. Itaque εὐηθίζεσθαι, quod proprie est gutmüthig sein, nunc cum acerba irrisione dicitur de iis, qui ex Thrasymachi sententia ineptias agunt, dum nihil constanter defendunt, sed in disputando sibi invicem facile cedunt. Usus vocis praeter alios illustravit Ruhken. ad Tim. Gloss. p. 431 sq. — ὑποκατακλιόμενοι ὑμῖν αὐτοῖς, vobismet ipsis cedentes. Eadem metaphora Dionys. Halicarn. T. VIII. p. 56. dixit ὑποκατακλιέσθαι τιμὴ τῆς γνώμης, et Heliodor. X. p. 494. ed. Coraës, nomine substantivo ὑποκατακλίσεως usus est.

μὴ μόνον ἐρώτα μηδὲ φιλοτιμοῦ] Similiter Calicles in Gorgia p. 486. C. ad Socratem: παῦσαι δ' ἐλέγχων, πραγμάτων δ' εὐνομοῖαν ἀσκει. Socrates enim se ipsum nihil scire simulans alios interrogando paulatim eo perducebat, ut vel pravae opinioniones animo susceptas corrigere aut abicere cogerentur vel verum ipsi reperisse si-

bi viderentur. Itaque opprobrio ei fecerunt, quod alios interrogando semper conturbaret ac refelleret, ipse nihil certi et explorati proponeret.

D. ὑθλοῦς τοιοῦτους λ.] i. e. tales nugas. Lys. p. 221. D: ὁ δὲ τὸ πρότερον ἐλέγομεν — ὑθλος τις ἦν. Notum est proverbium γρασῶν ὑθλος, quod legitur Theaet. p. 176. B. v. annot. ad p. 349. E.

καὶ μοι δοκῶ — ἄφρωνος ἂν γενέσθαι] „Urbanissime in Thrasymachum tanquam in lupum quendam iocatur. Vulgi enim opinio est, quos lupus prior aspexerit, eis vocem ad tempus adimi; vitari autem hoc malum, si quis lupum prior intuitus sit. Plin. H. N. VIII, 34: Sed in Italia quoque creditur luporum visus esse noxius, vocemque homini, quem priores contemplantur, adimere ad praesens. Scholiastes Theocriti in Idyll. XIV, 22: οἱ ὀφθίντες ἄφρων ὑπὸ λύκων δοκοῦσιν ἄφρονι γέγενεσθαι. Virgilius Eclog. IX. v. 53: Vox quoque Moerim iam fugit

Ε λόγον ἤρχετο ἐξαγοραίνεσθαι, προσέβλεψα αὐτὸν πρό-
τερος, ὥστε αὐτῷ οἶός τ' ἐγενομένη ἀποκρίνασθαι,
καὶ εἶπον ὑποτρέμων, Ὡ θρασύμαχε, μὴ χαλεπὸς
ἡμῖν ἴσθι· εἰ γὰρ τι ἐξαμαρτάνομεν ἐν τῇ τῶν λό-
γων σκέψει ἐγὼ τε καὶ ὄδε, εὖ ἴσθι, ὅτι ἀκοντες
ἀμαρτάνομεν. μὴ γὰρ δὴ οἶον, εἰ μὲν χρυσίον ἐξη-
τοῦμεν, οὐκ ἂν ποτε ἡμᾶς ἐκόντας εἶναι ὑποκατα-
κλίνεσθαι ἀλλήλοις ἐν τῇ ζητήσει καὶ διαφθερίειν

E. ἐγενομένη ἀποκρίνασθαι] Steph. ἀποκρίνεσθαι, quod
solus Ambros. et pauci alii habent.

εἰ γὰρ τι ἐξήμ.] Addidi τι ex Par. K. Mon. Ambr. Ang.
Flor. a. c. x. a. β. Vocula a criticis videtur abiecta, qui usum
loquendi non concovissent, de quo v. infra.

καὶ οὐκ σπουδάζειν] καὶ μὴ σπ. Par. DK. Flor. β. Sed
οὐ infinitivo aliunde pendenti hic recte additum est propter oppo-

ipsā: lupi Moerim videre
prios. Muretus. Conf.
Geoponic. XV. c. 8. ibiq. Niclas.
Donatus in Terent. Adolph.
IV, 1, 21.

E. εἰ γὰρ τι ἐξαμαρτά-
νομεν] si quid vel si qua
peccabamus. Lenit erroris
vitium, qui obrepere potuerit,
ironice. Itaque τι non est sper-
nendum, praesertim in his ser-
vatum codicibus, qui alibi saepe
etiam cum optimis consentiunt.
De structura conf. infra p. 340.
C. Cur omissum fuerit, patet.

μὴ γὰρ δὴ οἶον, εἰ μὲν
χρ.] Ne enim putes, nos
quum in auro quaerendo
nunquam nostra sponte nobis
aliquid concessuri essemus
eoque modo illius investigationem
irritam reddituri, in quaerenda
iustitia, re auro multo
potiore, tam imprudenter
nobis omnia largiri ac
non potius studiose id
agere, ut in quamam re
vis eius ac natura cernatur,
apparet. Valent de
his verbis quae ad Ciceron.
de N. D. I, 9, 23. in Analectis
literar. 1, 2. p. 318. scripsit
Fr. Aug. Wolfius: „Idioma-

is, inquit, forma haec est, ut
simpliciter iungantur duo mem-
bra inter se quodammodo con-
traria, quae nobis novitias lin-
guas spectantibus magis perspi-
cua fiant, si ea interiecto quum
inter se connectantur, eorum-
que relatio implicatione perio-
dica significetur.“ Conf. simi-
les locos libr. III. p. 401. E. IX.
p. 589. E. Pronomen αὐτό re-
feras ad δικαιοσύνην. Menon. p.
86. D: οὐκ ἂν ἐσοκράμεθα πρό-
τερον, εἴτε διδάκτων εἴτε οὐ δι-
δάκτων ἢ ἀρετῇ, πρὶν ὅ τι ἐστὶ
πρῶτον ἐζητήσαμεν αὐτό. Ibid.
p. 87. B. D. Phaedon. p. 88. A.
ibique annot. Sed proximorum
verborum scriptura admodum
dubia est. Vett. editt. exhibent:
αὐτό, οἶον γέ ἐστιν, ὃ φίλε·
ἀλλ' οἶμαι κ. τ. λ. Quae plura
habent in quibus merito offen-
damus. Nam ut feramus istud
οἶον γέ ἐστιν, utpote minime
contra Platonis consuetudinem
post φανῆναι αὐτό additum, ta-
men vocativus ὃ φίλε in fine
orationis locatus mirifice clau-
dicat; neque post μὴ γὰρ δὴ
οἶον poterat inferri ἀλλ' οἶμαι,
sed recta ratio poscebat ἀλλ'
οἶον ἡμᾶς μὴ δύνασθαι. Codd.
plurimi exhibent: αὐτό οἶον τε

τὴν εὐρεσιν αὐτοῦ, δικαιοσύνην δὲ ζητοῦντας, πρᾶγμα
πολλῶν χρυσίων τιμιώτερον, ἐπειθ' οὕτως ἀνοήτως
ὑπείκειν ἀλλήλοις καὶ οὐ σπουδάζειν ὅ τι μάλιστα
φανῆναι αὐτό. μὴ οἶον σύ, ὃ φίλε. ἀλλ', οἶμαι, οὐ 337
δυνάμεθα. ἐλεεῖσθαι οὖν ἡμᾶς πολὺ μᾶλλον εἰκός
ἐστὶ πού ὑπὸ ἡμῶν τῶν δεινῶν ἢ χαλεπαίνεσθαι.

Cap. XI. Καὶ ὅς ἀκούσας ἀνεκάγχασέ τε μάλα
σαρδάνιον καὶ εἶπεν· Ὡ Ἡράκλεις, ἔφη, αὕτη ἐκείνη

sitionem.

μὴ οἶον σύ, ὃ φίλε] Bekk. αὐτό. οἶον γε σύ. Par. A. Vat.
Θ. Ven. II. Ambr. Ang. Vat. r. et pr. Φ. Flor. a. b. c. x. a. γ.
οἶον τε σύ, ὃ φ. οἶον σύ Par. D. καὶ οἶον σύ Flor. β. Recte
μὴ οἶον σύ Par. DK. et Mon. Vulgo scribebatur: οἶον γέ ἐστιν,
quod facile apparet codicum auctoritate plane destitui.

Cap. XI. P. 337. μάλα σαρδάνιον] Vulgo σαρδόνιον.

ὄν ὃ φίλε. unde Bekkerus
effinxit αὐτό; οἶον γε σύ, ὃ
φίλε. Quae quidem lectio mul-
tis magnisque premittitur difficul-
tatibus. Quum enim praecesserit
μὴ γὰρ δὴ οἶον, absoluta
sententia non potuit recte adici
οἶον γε σύ. Quod si quis tueri
voluerit, debet ille cum C.
Schneidero et Sommero
in Zimmerm. Annal. a. 1835. p.
972. ex superioribus repetere
ὅ τι μάλιστα σπουδάζειν ἡμᾶς
περὶ τὴν εὐρεσιν. Quod certe
perquam contortum est. Requiri-
tur potius μὴ οἶον σύ. Atque
hanc ipsam lectionem praebent
codd. Paris. et Monacens., in
quibus scriptum exstat μὴ οἶον
σύ, ὃ φίλε. Quod haud cun-
ctanter restitui. Nam iterato
haec eiusdem admonitionis egre-
gie convenit cum urbana Socra-
tis irrisione, qui deinceps ita
ad sophistam: ἀλλ', οἶμαι, οὐ
δυνάμεθα· loquens videlicet εἰ-
ρωνικῶς ex illius sententia, quo
vehementius eius animum pun-
gat. Nimirum οἶμαι, ut Lat.
credo, reliquae orationi sic in-
terpositum passim irrisionis in-
diciūm facit. Itaque haec sic
interpretor: At, credo, non
possumus id efficere, ut

iustitiae natura plane co-
gnoscatur. Quod si ita
est (ὄν), multo magis
par est, opinor, vos, ho-
mines tam sapientes, no-
stri misereri, quam nobis
irasci. Germanice dixeris:
Aber freilich, wir besiz-
zen dazu nicht Kraft ge-
nug. — Δεινὸι eximie dicuntur
sophistae, plerumque cum
irrisione. v. ad Protagor. pag.
341. A.

Cap. XI. ἀνεκάγχασέ τε
μάλα σαρδάνιον] Dicitur de
risu amarulento, cuiusmodi risus
eorum esse solet, qui vel in suo
vel in aliorum damno rident vel
potius ringuntur, ut canes (grin-
sen). Originem nominis iam
veteres scriptores ignorarunt,
qui quidem in quam diversas
partes in illa indaganda abie-
runt, docent verba Scholia-
stae ad h. l. Erasmus Adagg.
p. 1245 sqq. Ruhnk. ad Tim.
p. 230. et nuper Ludovic.
Merklin in libro: Die Ta-
lossage u. das Sardoni-
sche Lachen. Petersburg 1851.
4. Ceterum hunc locum excer-
psit Pollux Onom. V. p. 200.

ὃ Ἡράκλεις, ἔφη] De ἔφῃ

ἢ εἰωθυῖα εἰρωνεῖα Σωκράτους, καὶ ταῦτ' ἐγὼ ἤδη
 τε καὶ τούτοις προὔλεγον, ὅτι σὺ ἀποκρίνασθαι μὲν
 οὐκ ἐθέλῃσις, εἰρωνεύσοιο δὲ καὶ πάντα μᾶλλον
 ποιήσοις ἢ ἀποκρινῶ, εἴ τις τί σε ἐρωτᾷ. Σοφὸς
 γὰρ εἶ, ἢν δ' ἐγώ, ὦ Θρασύμαχε. εὐ οὖν ἤδησθα,
 ὅτι, εἴ τινα ἔροιο ὅποσα ἐστὶ τὰ δώδεκα, καὶ ἐρό-
 μινος προεῖποις αὐτῶ „Ὅπως μοι, ὦ ἄνθρωπε, μὴ
 ἐρεῖς, ὅτι ἐστὶ τὰ δώδεκα δις ἕξ, μὴδ' ὅτι τρεῖς τέτ-
 ταρα, μὴδ' ὅτι ἑξάκις δύο, μὴδ' ὅτι τετράκις τρία·
 ὡς οὐκ ἀποδέξομαι σου, ἐὰν τοιαῦτα φλυαρήσῃς;“ δῆ-
 λον, οἶμαί, σοι ἦν, ὅτι οὐδεὶς ἀποκρινῶτο τῷ οὕτω

Par. A. Vat. Θ. Ven. II. *sarδάνιον*, ut est Olyss. *v. v.* 302. quam
 scripturam veteres in Homero videntur utique praetulisse. For-
 mam *sarδάνιον*, a Schneidero prorsus improbatam, tuentur Vind.
 Φ. Par. DK. Mon. Ambr. Vat. r. v. Schaefer. ad Lamb. Bos. De
 Ellips. p. 73 sqq. et inpp. ad Virgil. Eclog. VII. v. 41.

ταῦτ' ἐγὼ ἤδη] V. ἤθει; sed ἤδη, formam Atticam, prae-
 buerunt Par. A. Ven. II. Ambr. Flor. a. c. γ. conf. ad p. 328. B.
 Mox ἐθέλῃσις Vat. Θ. Vind. Φ. Ambr. Ang. Vat. r. et Flor. a. c.
 x. a. εἰρωνεῖση Vind. Φ. Vat. r. ποιήσοις Vind. Φ. Vat. r. ἀπο-
 κρίναιο Par. DK. Ven. II. Ambr. Angel.

εὐ οὖν ἤδησθα] ἤδεισθα Ambr. Ang. Flor. a. c. α. β. γ.
 et pr. m. Ven. Ξ. Par. K. sec. m. Par. A. οἰδαῖσα Vind. Φ.
 Vat. r.

B. οὐδεὶς ἀποκρινῶτο] V. ἀποκρίνοιο, quod correxe-
 runt As ius et Bekkerus, hic quidem, ut videtur, ex aliquot co-
 dicibus.

τούτων τι τυγχάνει ὄν] τι om. Stephan. cum Ven. Ξ.
 Flor. b. c. x.

C. τῷ ἐρωτηθέντι τοιοῦτον] ἐρωτωμένῳ Vat. Θ. Vind.
 Φ. et a sec. m. Flor. x. a.

οἷσι ἀποκρινεῖσθαι] ἀποκρίνασθαι Par. A. (secundum Düb-
 nerum) et Vat. Θ. Ven. Ξ. Ambr. Ang. Flor. a. b. c. x. a. γ.

post εἶπεν in oratione recta il-
 lato v. ad Phaedon. p. 115. C. al.

ὅτι σὺ ἀποκρίνασθαι μὲν
 οὐκ ἐθέλῃ. Theaet. p. 150. C:
 ἄγονός ἐμι σοφίας, καὶ ἀπερ
 ἤδη πολλοὶ μοι ἀνείδισαν, ὡς
 τοὺς μὲν ἄλλους ἐρωτῶ, αὐτὸς
 δὲ οὐδὲν ἀποκρίνασθαι περὶ σὺ-
 δενός διὰ τὸ μὴδὲν εἶχει σοφόν,
 ἀληθὲς ἀνείδισον. Xenoph.
 Mem. IV, 4, 9: ἀρκεῖ γάρ, ὅτι
 τῶν ἄλλων καταγελάς ἐρωτῶν
 μὲν καὶ ἐλέγχων πάντας, αὐτὸς
 δὲ οὐδενὶ θέλων ἀπέχει λόγον

οὐδὲ γνώμην ἀποκρίνασθαι περὶ
 οὐδενός. Simulabat autem igno-
 rantiam, quum quem animad-
 verteret sapientiae opinione super-
 bire.

B. δῆλον, οἶμαί, σοι ἦν,
 ὅτι] Post longiorem orationis
 intercapedinem aliis verbis re-
 petitur sermonis initium εὐ οὖν
 ἤδησθα, ὅτι.

μὴ ἀποκρίνωμαι ὄν περ.
 μ.] num nihil eorum re-
 spondeam, quae antea di-

πυνθανομένῳ. ἀλλ' εἴ σοι εἶπεν· ὦ Θρασύμαχε, πῶς
 λέγεις; μὴ ἀποκρίνωμαι ὄν προεῖπες μὴδὲν; πότερον,
 ὦ θανατάσι, μὴδ' εἴ τούτων τι τυγχάνει ὄν, ἀλλ'
 ἕτερον εἶπω τι τοῦ ἀληθοῦς; ἢ πῶς λέγεις; τί ἂν
 αὐτῷ εἶπες πρὸς ταῦτα; Εἶπεν, ἔφη· ὡς δὴ ὅμοιον
 τοῦτο ἐκείνῳ. Οὐδὲν γε κωλύει, ἢν δ' ἐγώ. εἰ δ'
 οὖν καὶ μὴ ἔστιν ὅμοιον, γαίνεται δὲ τῷ ἐρωτη-
 θέντι τοιοῦτον, ἥτιόν τι αὐτὸν οἷσι ἀποκρινεῖσθαι
 τὸ φαινόμενον ἐαυτῷ, ἐὰν τε ἡμεῖς ἀπαγορεύωμεν,
 ἐὰν τε μὴ; Ἄλλο τι οὖν, ἔφη, καὶ σὺ οὕτω ποιή-
 σεις; ὄν ἐγὼ ἀπέειπον, τούτων τι ἀποκρινεῖ; Οὐκ

τούτων τι ἀποκρινεῖ] Sic a pr. m. Par. A. Ambr. et Ven.
 Ξ. Par. D. Flor. a. b. c. x. γ. pro vulg. ἀποκρινῶ. Ista forma
 ubique apud Platonem recipienda, cuius etiam in codd. ubique
 manifesta deprehendantur vestigia. De qua re quae Schneiderus
 Praefat. Polit. T. I. p. LI. ad contrarium evincendum disputavit,
 ea certe nunc, posteaquam Duebneri diligentia codicem Paris. A.
 ad Rempublicam ipso etiam Schneidero accuratius pervestigavit,
 omnino videri debent idoneis causis et rationibus destituta esse.
 Nam prima certe manus illius libri praestantissimi fere ubique in
 Politia terminationem secundae personae in ei factam testatur, ut
 Libr. I. p. 340. E. 343. B. III. 386. A. 392. D. 397. D. 399. D.
 IV. p. 419. A. 423. A. 432. C. D. 426. B. 430. C. 431. C. V. p.
 451. C. 456. D. 459. B. 367. B. 472. A. VI. p. 486. D. 487. A.
 488. E. 492. A. 497. E. 504. C. 506. A. 508. E. VII. 515. B.
 527. E. 529. B. VIII. p. 544. C. 575. A. 576. A. 578. A. IX. p.
 585. B. X. p. 607. A. C. 608. E. quibus locis magnam partem
 Parisini codicis testimonio etiam alii libri suffragantur. Quis igitur
 ibi dubitet formam a scribis vulgari rationi addictis temere
 oblitteratam Platoni sine cunctatione restituere? Hoc autem si
 ita faciendum statuerimus, nonne etiam III. p. 413. A. ἡγεῖ, IV.
 p. 440. D. ἐνθυμοῖ, X. p. 612. E. αἰεὶ ex libris quibusdam dete-
 rioribus revocandum arbitrabimur? Hanc vero rationem sequuti

cebas? utrum, o bone, ne
 tum quidem id faciam, si
 quid illorum verum sit,
 sed dicam potius aliquid,
 quod a vero abhorreat?
 an quomodo ais? De μὴ
 cum modo conjunctivo delibe-
 randi coniuncto v. ann. ad p.
 835. C. Perperam Ficinus
 alique, veluti Matthiae Gr.
 Ampl. p. 1037. locum intellexe-
 runt. Obscuritatem pepererunt
 etiam verba εἰ τούτων τι τυγα-
 νει ὄν, quae sic intelligas: si

inter illa sit aliquid, quod
 verum sit. Nam ὄν i. q. ὄν-
 τως ὄν s. ἀληθὲς ὄν. Astius
 exsequentibus ἀληθὲς, Schnei-
 derus τὸ ἐρωτώμενον, intelli-
 gendum esse censet. Utrumque
 a recta ratione est alienum.

C. ὡς δὴ ὅμοιον τοῦτ'
 ἐκείνῳ.] Scilicet hoc illi
 simile est! Etenim ὡς est
 quam, δὴ vero scilicet. Thra-
 symachus cum irrisione negat
 exemplum a Socrate allatum
 quidquam ad illud valere, quod

ἀν θαυμάσαιμι, ἦν δ' ἐγώ, εἰ μοι σκεψαμένῳ οὕτω
D δόξειε. Τί οὖν, ἔφη, ἀν ἐγὼ δεῖξω ἑτέραν ἀπόκρισιν
παρὰ πάσας ταύτας περὶ δικαιοσύνης, βελτίω τούτων;
τί ἀξιοῖς παθεῖν; Τί ἄλλο, ἦν δ' ἐγώ, ἢ ὅπερ
προσῆκει πάσχειν τῷ μὴ εἰδοῖτι; προσῆκει δέ που μα-
θεῖν παρὰ τοῦ εἰδοτός, καὶ ἐγὼ οὖν τοῦτο ἀξιώ πα-
θεῖν. Ἡδὺς γὰρ εἶ, ἔφη, ἀλλὰ πρὸς τῷ μαθεῖν καὶ
ἀπότισον ἀργύριον. Οὐκοῦν ἐπειδὴν μοι γένηται,
εἶπον. Ἄλλ' ἔστιν, ἔφη ὁ Γλαύκων, ἀλλ' ἕνεκα ἀρ-

certe etiam necessitate cogemur Libr. X. p. 590. D. αἰσθάνει et
Ibid. E. ἔρχει reponere, qui duo loci tere in Politia reliqui sunt,
ubi codd. omnes in vulg. αἰσθάνη et ἔρχη conspirare videntur.
Postulat enim id ipsa ratio, quae coniecere, imo vero concludere
nos iubet, Platonem non fuisse duobus locis reiecturum, quod
alibi constanter sequutus esset, praesertim quum suspicari liceat,
paucissimis hisce locis item scripturam vulgatam non in omnibus
codd. mss. liquido testatam haberi. Atque idem plane, quod de
Politia statumimus, etiam de aliis scriptis philosophi imprimisque
de amplissimo Legum opere affirmare licet. Nam ibi quoque co-
dex Parisinus A. iuxta cum aliis satis constanter vix tribus quat-

antea dixerat p. 336. D: καὶ
ὅπως μοι μὴ ἔρξῃς, ὅτι τὸ θεόν
ἔστιν κ. τ. λ. Nam voculae ὅς
δὴ ironice dicuntur, v. ad Gorg.
p. 468 E. Itaque Socrates re-
spondet: Οὐδέν γε κωλύει κ. τ. λ.,
h. e. Nihil impedit, quod
tu negas me recte illud exem-
plum adhibuisse; mihi certe
simile illud videtur, ideo-
que respondebo quod mi-
hi placuerit, nihil curans,
quid tu a me responderi
velis aut nolis. Sed hanc
sententiam pro urbanitate sua
expressit paullo modestius: Eti-
amsi similitudo illa, in-
quit, non sit rei accom-
modata, tamen, si ei, qui
interrogatus est, vera vi-
deatur, id respondebit
quod ipsi videtur, sive
nos vetemus, sive non ve-
temus. Sententiam loci mini-
me abstrusam interpretes parum
assequuti sunt.

D. ἑτέραν ἀπόκρισιν πα-
ρα πάσας τ.] H. e. aliam

responsionem de iustitia,
quae ab omnibus istis di-
versa sit et recedat. Con-
structionem illustravi ad Phae-
don. p. 74. A. et 107. A. Τί
ἀξιοῖς παθεῖν; quam poe-
nam commeruisse te con-
fiteris? Formula iudicialis in-
tegra erat: τί ἀξιώσῃς εἰμι παθεῖν
ἢ ἀποτίσαι; quorum alterum ad
poenam corporis, alterum ad
Apolog. Socrat. p. 36. B. Ex
qua re cognosci potest insignis
elegantia quum universi loci,
tum verborum proximorum: ἀλ-
λὰ πρὸς τῷ μαθεῖν καὶ ἀπότισον
ἀργύριον, quibus avaritia sophis-
tae festive notatur. Stephe-
nus, qui πρὸς τὸ μαθεῖν scri-
bendum arbitrabatur, quod si-
gnificaret ἕνεκα τοῦ μαθεῖν, nec
usum loquendi tenuit, nec to-
tius loci perspexit rationem.
Postquam enim Socrates re-
spondit se id commeruisse, ut
meliora doceatur; sophista pro
impudentia sua, at vero, in-

γυρίου, ὦ Θρασύμαχε, λέγε· πάντες γὰρ ἡμεῖς Σω-
κράτει εἰσοίσομεν. Πάνυ γε, οἶμαι, ἢ δ' ὅς, ἵνα E
Σωκράτης τὸ εἰωθὸς διαπραχῆται, αὐτὸς μὲν μὴ
ἀποκρίνηται, ἄλλον δ' ἀποκρινόμενον λαμβάνη λό-
γον καὶ ἐλέγχῃ. Πῶς γὰρ ἀν, ἔφη ἐγώ, ὦ βέλτι-
στέ, τις ἀποκρίναιτο πρῶτον μὲν μὴ εἰδὼς μηδὲ
φάσκων εἰδέναι, ἔπειτα, εἰ τι καὶ οἶεται περὶ τού-
των, ἀπειρημένον αὐτῷ εἶη, ὅπως μηδὲν ἔρεῖ ὧν
ἠγῆται, ὑπ' ἀνδρὸς οὐ γαύλου; ἀλλὰ σὲ δὴ μάλλον

tuorve locis exceptis scripturam secundae personae in εἰ terminatae
firmat atque tuetur. Atque hoc quidem semel hic exposuisse satis
erit. Alibi enim rem aut silentio transmittemus aut, si qua opus
videntur, paucissimis memorabimus.

D. καὶ ἀπότισον ἀργύριον.] Vind. Φ. καὶ ante ἀργύριον
interponit, h. e. loco alieno. Dein Ven. Ξ. et ed. Bas. 2. ἕνεκα
γε ἀργυρίου, non male.

E. ἀπειρημένον αὐτῷ εἶη] Flor. c. εἰρημένον. Breni et
Ast. εἶη delendum censuerunt. Alii ei ante ἀπειρημένον vel ante
εἶη excidisse arbitrati sunt.

quit, praeterquam quod
discis, etiam pecuniis tibi
pendenda est, respiciens vi-
delicet ad secundam partem for-
mulae antea commemoratae. De
usu et constructione prae-
positionis πρὸς conf. Protagor. p.
333. A: καὶ πρὸς τῷ ἑτέρῳ εἶ-
ναι καὶ ἀνόμοια καὶ αὐτὰ καὶ αἱ
δυνάμεις αὐτῶν, ubi v. annot.
Voc. ἠδὺς, quod sicuti Lat.
suavis et Germ. pfiffig per
antiphrasin stolidum et fa-
tuum significat, eleganter illu-
stravit Ruhken. ad Tim. Glos-
sar. p. 131 seqq.

ἕνεκα ἀργυρίου] Vid. an-
not. ad p. 329. B. Ad εἰσοίσο-
μεν intell. ἀργύριον s. ἔρανον,
symbolam conferemus.
Sympos. p. 177. C: ἐπιθνηῶ
τούτῳ ἔρανον εἰσερεγκεῖν. Est
verbum hac in re proprium.
Mox verba αὐτὸς μὲν μὴ ἀπο-
κρίνηται κ. τ. λ. adduntur prae-
cedentibus ἵνα-τὸ εἰωθὸς δια-
πραχῆται interpretationis causa,
de quo loquendi genere passim

monuimus. v. Indic. ad Sym-
posium et Protagoram s. v.
Asyndeton. — λόγον λαμ-
βάνειν nunc dicitur qui alicuius
sermonem arripit, quo eum
carpat et refutat, ut Menon. p.
75. D: λαμβάνειν λόγον καὶ ἐλέγ-
χειν dicitur. Alio sensu formula
legitur libr. III. p. 401. D.

E. μὴ εἰδὼς μηδὲ φάσκων
εἰδέναι] Fuit qui scribendum
putaret μὴ εἰδὼς μηδὲν μηδὲ φά-
σκων εἰδέναι. Quod nemo, opi-
nor, probabit, qui legerit annot.
ad Gorg. p. 485. D. = p. 143.
Ad proxima εἰ τι καὶ οἶεται πε-
ρὶ τούτων intelligas εἰδέναι.
Deinde εἶη etsi in libris omnibus
scriptum exstat, tamen delend-
um esse plane persuasum ha-
bemus. Perturbat enim mirifice
verborum constructionem, quum
μὴ εἰδὼς, neque εἰ μὴ εἰδείη
praecesserit. Apud Thomam.
Mag. p. 613., ubi haec verba
laudantur, pro εἶη in aliquot
libris εἶναι scriptum reperitur,
ex quo nihil proficimus. Usam

338 εἰκὸς λέγειν· σὺ γὰρ δὴ φῆς εἶδέναι καὶ ἔχειν εἰπεῖν, μὴ οὖν ἄλλως ποιεῖ, ἀλλ' ἐμοὶ τε χαρίζου ἀποκρι- νόμενος καὶ μὴ φθονήσης καὶ Γλαύκωνα τόνδε δι- δάξαι καὶ τοὺς ἄλλους.

Cap. XII. Εἰπόντος δ' ἐμοῦ ταῦτα, ὃ τε Γλαύ- κων καὶ οἱ ἄλλοι ἐδέοντο αὐτοῦ μὴ ἄλλως ποιεῖν. καὶ ὁ Θρασύμαχος φανερός μὲν ἦν ἐπιθυμῶν εἰπεῖν, ἰν' εὐδοκίμησειεν, ἠγούμενος ἔχειν ἀποκρίσιν παγκά- λην· προσεποιεῖτο δὲ φιλονεικεῖν πρὸς τὸ ἐμὲ εἶναι τὸν ἀποκρινόμενον. τελευτῶν δὲ ξυνεχώρησε, κάπειτα B Αὐτὴ δὴ, ἔφη, ἡ Σωκράτους σοφία, αὐτὸν μὲν μὴ ἐθέλειν διδάσκειν, παρὰ δὲ τῶν ἄλλων περιούνητα μανθάνειν καὶ τούτων μηδὲ χάριν ἀποδιδόναι. Ὅτι μὲν, ἦν δ' ἐγὼ, μανθάνω παρὰ τῶν ἄλλων, ἀληθῆ εἶπες, ὦ Θρασύμαχε· ὅτι δὲ οὐ με φῆς χάριν ἐκτί-

P. 338. ἀλλ' ἐμοὶ τε χαρίζου ἀπ.] V. γε, quod ex Ven. II. Par. DK. Vind. Ambr. Ang. Flor. a. x. a. β. praeunte Bekkero in te mutavimus.

Cap. XII. Εἰπόντος δ' ἐμοῦ] V. δέ μου, quod Bekker. correxit ex Ven. II. Par. DK. Mon. non morigerante Hermanno, in talibus quoque Parisini A. sui tenacissimi; quem tamen si totum atque integrum reddidisset, facile intelligeretur sexcenties et ipsum

participii ἀπειρημένον librarii quum ignorarent, locum foedo errore corruperunt, v. Matth. Gr. §. 564. Idem Bremius et Astius de his verbis iudica- runt. Nisi forte in altero mem- bro εἰ ideo est omissum, quia μὴ εἰδώς etc., si sensum specta- mus, idem est quod εἰ τις μὴ εἰδείη μηδὲ φάσκοι, quae videtur sententia Schneideri, parum perspicue ab ipso explicata.

P. 338. καὶ μὴ φθονήσης] V. ad Protagor. p. 327. A.

Cap. XII. φιλονεικεῖν πρὸς τὸ ἐμὲ εἶναι τ. ἀπ.] simu- labat se id contendere, ut ego responderem. Phil- leb. p. 14. C: νῦν γὰρ οὐ δὴ- που πρὸς γε τοῦτο φιλονεικου- μεν. Ibid. p. 50. B: εἰ καὶ τις φιλονεικοῖ πάντη πρὸς τάναντία.

Cum simplici accusativo con- struitur Protagor. p. 360. D: φιλονεικεῖν μοι δοκεῖς τὸ ἐμὲ εἶ- ναι τὸν ἀποκρινόμενον.

C. ἡ τὸ τοῦ κρείττονος ξυμμέρον.] Sophistae leges ferri docebant in quavis civitate ab iis, qui plurimum valerent potentia, in iisque ferendis suum quemque commodum spectare iustum honestumque arbitraban- tur. Nihil enim dicebant per se ac natura sua iustum esse, sed lege et conventionem effici, ut alia honesta, alia turpia habe- rentur; v. Gorg. p. 483. B. C. seqq. Protagor. p. 337. C. seqq. Legg. IV. p. 714. C. D. X. in. Participium ξυμμέρον cum arti- culo h. l. vice nominis substan- tivi fungitur deoque additum habet genitivum, cuius usus

νεῖν, ψεύδει. ἐκτίνω γὰρ ὄσσην δύναμαι. δύναμαι δὲ ἐπαινεῖν μόνον· χρήματα γὰρ οὐκ ἔχω. ὡς δὲ προ- θύμως τοῦτο δρω, εἴαν τις μοι δοκῆ εἰ λέγειν, εἰ εἴσει αὐτίκα δὴ μάλα, ἐπειδὴν ἀποκρίνη· οἶμαι γὰρ σε εἰ ἔρειν. "Ακουε δὴ, ἢ δ' ὅς. φημί γὰρ ἐγὼ εἶ- C ναι τὸ δίκαιον οὐκ ἄλλο τι ἢ τὸ τοῦ κρείττονος ξυμ- μέρον. ἀλλὰ τί οὐκ ἐπαινεῖς; ἀλλ' οὐκ ἐθελήσεις. Ἐάν μάθω γε πρῶτον, ἔφη, τί λέγεις· νῦν γὰρ οὐπω οἶδα. τὸ τοῦ κρείττονος φῆς ξυμμέρον δίκαιον εἶναι. καὶ τοῦτο, ὦ Θρασύμαχε, τί ποτε λέγεις; οὐ γάρ που τό γε τοιόνδε φῆς· εἰ Πουλυδάμας ἡμῶν κρείττων ὁ παγκρατιαστῆς καὶ αὐτῶ ξυμφέρει τὰ βόεια κρέα πρὸς τὸ σῶμα, τοῦτο τὸ σιτίον εἶναι καὶ D ἡμῖν, τοῖς ἥττοσιν ἐκείνου, ξυμμέρον ἅμα καὶ δι- καιον. Βδελυρός γὰρ εἶ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, καὶ

indigere emendatione. Hic quidem ἐμοῦ requiri, ex verbis pro- xime consequentibus intelligitur.

B. ἐκτίνειν, ψεύδει.] V. ψεύδη, quod Steph. aut in ψεύδη aut in ψεύδη mutandum putabat. Unice vere Ven. II. Par. D. Flor. β. et pr. m. Par. A. ψεύδει.

εἰ εἴσει] Sic pr. Par. A. Ven. II. Flor. β. pro vulg. εἴση.

C. Πουλυδάμας ἡμῶν κρ.] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. Σ. Flor. a. e. x. et corr. Ven. II. Vulgo Πολυδάμας, v. infra.

exempla sicuti apud ipsum Pla- tonem bene multa exstant, ita etiam apud alios reperiuntur, ut apud Demosthen. De Co- ron. p. 234. extr. 241. med. 273. extr. 274. med. 303. med. 320. med. 327. 328. ed. R. — οὐκ ἐθελήσεις. Expectabas οὐκ ἐθέλεις. Sed v. Döderlin. ad Sophocl. Oed. Col. v. 1283.

εἰ Πουλυδάμας ἡμ. κρ.] Scholiastes: Οὗτος ὁ Πολυδάμας ἀπὸ Σκοτούσης ἦν, πόλεως Θεο- σαλίας, διασημοτάτος παγκρατια- στῆς, ὑπερμεγέθης (v. Pausan. VI, 5. VII, 22.), ὃς ἐν Πέροσσι παρ' Ὀρχο γενόμενος τῷ βασιλεὶ λέοντι ἀνέειλε καὶ ὀλισμένους γυμνὸς κατηγωνίσαστο (v. Pau- san. VII, 27.). Mentionem eius faciunt etiam Lucianus, Plu- tarchus, Suidas, Photius,

alii; v. Davis. ad Maxim. Tyr. VII, 5. p. 110. ed. Lips. Hem- sterhus. Anecd. I. p. 61. Solan. ad Lucian. Tom. IV. p. 489. ed. Lehm. Forma no- minis Πουλυδάμας Thessalicae dialecti est propria; v. Boeckh. ad Pindar. Explicat. p. 415. Sic etiam Πουλυτίων Eryx. p. 384. B. 400. B. — παγκράτιον ex pugilatu et lucta constabat eratque ἀγών τις ἐξ ἀτελοῦς πά- λης καὶ ἀτελοῦς πυγμῆς συγκε- λυμένος, ut annotavit scholiastes ad h. l. Ceterum ἐκείνου ab ἥττοσιν pendet, neque cum ξυμ- μέρον per grammaticam ratio- nem coniungi potest, quae sic certe τὸ additum exigebat. Ita- que Schleiermacherus p. 531. perperam de h. l. iudicavit. D. Βδελυρός γὰρ εἶ, ὦ Σ.]

ταύτη ὑπολαμβάνεις, ἢ ἂν κακουργήσῃς μάλιστα τὸν λόγον. Οὐδαμῶς, ὦ ἀριστε, ἦν δ' ἐγώ, ἀλλὰ σαφέστερον εἰπέ τί λέγεις. Εἴτ' οὐκ οἶσθ', ἔφη, ὅτι τῶν πόλεων αἱ μὲν τυραννοῦνται, αἱ δὲ δημοκρατοῦνται, αἱ δὲ ἀριστοκρατοῦνται; Πῶς γὰρ οὐ; Οὐκοῦν τοῦτο κρατεῖ ἐν ἐκάστη πόλει, τὸ ἄρχον; Πάνυ γε. Τίθεται
 E δὲ γε τοὺς νόμους ἐκάστη ἢ ἀρχὴ πρὸς τὸ αὐτῆ ξυμφέρον, δημοκρατία μὲν δημοκρατικούς, τυραννίς δὲ τυραννικούς, καὶ αἱ ἄλλαι οὕτω. θέμεναι δὲ ἀπέφηναν τοῦτο δίκαιον τοῖς ἀρχομένοις εἶναι, τὸ σφίσι ξυμφέρον, καὶ τὸν τοῦτου ἐκβαίνοντα κολάζουσιν ὡς παρανομοῦντά τε καὶ ἀδικοῦντα. τοῦτ' οὖν ἐστίν, ὦ βέλτιστε, ὃ λέγω
 339 ἐν ἀπάσαις ταῖς πόλεσι ταῦτόν εἶναι δίκαιον, τὸ τῆς καθιεστηκυίας ἀρχῆς ξυμφέρον. αὐτῆ δὲ που κρατεῖ,

E. ἐκάστη ἢ ἀρχῆ] ἢ om. Vat. Θ. Vind. Φ. Par. DK. Mon. Pro vulg. ἐκάστη ἐκάστη Par. A. unde Duebnerus eam lectionem enotavit.

καὶ αἱ ἄλλαι οὕτω] αἱ add. Par. A. Vat. Θ. Ven. E. Vind. Φ. Mon. Ambr. Aug. Vat. r. Flor. a. b. c. x. a. β. γ. Restituit Bekker.

τὸν τοῦτου ἐκβαίνοντα] Solus Stephanns τοῦτο cum Ven. E.

Timaeus Glossar. p. 60: Bδελυρός· αἰσχροποιός, ubi v. Ruhnken. Aristophan. Acharn. v. 275: τοῦτ' ἐρωτᾷς; ἀναίσχυντος εἰ καὶ βδελυρός! Demosthen. T. II. p. 933. 19. ed. Reisk. ἄξιον δ' ἀνοῦσαι τὴν βδελυρίαν τῶν ἀνδρώπων τοντωνὶ καὶ τὴν ψευδολογίαν. Aeschines p. 182. T. I. al. De usu voc. γὰρ conf. p. 340. D: συγκοφάντης γὰρ εἰ, ἔφη, ὦ Σώκρατες.

Κακουργεῖν τὸν λόγον] dicitur de disputatore captiosis rationibus agente aut verum malitiose occultante; v. Gorg. p. 483. A. 489. B., ubi Callicles Socrati idem opprobrium obicit.

Οὐκοῦν τοῦτο κρατεῖ — τὸ ἄρχον;] Xenoph. Cyrop. I, 2, 6: ἀ δὲ ἐκάστη ἡλικία προστέτακται ποιεῖν, ubi de ar-

ticuli omissione v. Bornem. De hac appositione τὸ ἄρχον conf. libr. IX. p. 583. D: τοῦτο γὰρ τότε ἡδὺ ἴσως — γίγνεται, ἢ ἡσυχία. Gorg. p. 478. C: οὐ γὰρ τοῦτ' ἦν εὐδαιμονία —, κακοῦ ἀπαλλαγῆ. Eadem ratio mox est in verbis: ἀπέφηνον τοῦτο δίκαιον — εἶναι, τὸ σφίσι ξυμφέρον, et paullo inferius, vid. Matth. Gr. §. 468. C.

E. τὸν τοῦτου ἐκβαίνοντα] Eadem verbi constructio est lib. II. p. 380. D. III. p. 404. A. p. 406. A. al. Cum accusativo iungitur Sympos. p. 183. B., ubi est ἐκβαίνειν τὸν ὄρκον.

P. 339. ὥστε ξυμβαίνει.] ita ut ei, qui recte concludit, consequens esse videatur. Usum dialecticum

ὥστε ξυμβαίνει τῷ ὀρθῶς λογιζομένῳ πανταχοῦ εἶναι τὸ αὐτὸ δίκαιον, τὸ τοῦ κρείττονος ξυμφέρον. Νῦν, ἦν δ' ἐγώ, ἔμαθον ὃ λέγεις. εἰ δὲ ἀληθὲς ἢ μὴ, πειράσομαι μαθεῖν. τὸ ξυμφέρον μὲν οὖν, ὦ Θρασύμαχε, καὶ σὺ ἀπειροῖω δίκαιον εἶναι· καίτοι ἐμοίγε ἀπηγόρευες, ὅπως μὴ τοῦτο ἀποκρινοίμην· πρόσεστι δὲ δὴ αὐτόθι τὸ τοῦ κρείττονος. Σμικρὰ γε ἴσως, B ἔφη, προσθήκη. Οὐπω δὴλον οὐδ' εἰ μεγάλη. ἀλλ' ὅτι μὲν τοῦτο σκεπτεόν, εἰ ἀληθῆ λέγεις, δὴλον. ἐπειδὴ γὰρ ξυμφέρον γέ τι εἶναι καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ τὸ δίκαιον, σὺ δὲ προστίθης καὶ αὐτὸ γῆς εἶναι τὸ τοῦ κρείττονος, ἐγὼ δὲ ἀγνοῶ, σκεπτεόν δὴ. Σκόπει, ἔφη. Cap. XIII. Ταῦτ' ἐσται, ἦν δ' ἐγώ. καὶ μοι εἰπέ· οὐ καὶ πείθεσθαι μέντοι τοῖς ἀρχουσι

P. 339. πρόσεστι δὲ δὴ αὐτόθι] δὴ om. Ven. II. Par. DK. Mon. Flor. β. Dein post τοῦ κρείττονος Vat. Θ. Vind. Φ. Vat. r. addunt ξυμφέρον.

B. οὐ καὶ πείθεσθαι μέντοι] μὲν pro μέντοι Vat. Θ. r. Vind. Φ. sed v. explicat. Dein Par. A. καὶ δίκαιον φῆς. Vulgo φῆς δίκαιον. Vat. Θ. Ven. II. Par. DK. Mon. Ambr. Ang. Florentini δίκαιον φῆς εἶναι.

verbi ξυμβαίνειν attigimus ad Phaedon. p. 80. A.

καίτοι ἐμοίγε ἀπηγόρευες —] Vid. p. 336. D: καὶ ὅπως μοι μὴ ἐρεῖς, ὅτι τὸ δέον ἐστίν — μηδ' ὅτι τὸ ξυμφέρον. De constructione vid. Matth. Gr. §. 531. annot. 2. — αὐτόθι, in hac tua responsione addidisti τὸν κρείττονος. In proximis ἴσως ironico sensu accipiendum, ut sit nimirum, scilicet; v. ad Gorg. p. 473. B. Lachet. p. 196. C.

B. σὺ δὲ προστίθης] Frequenter προστίθεναι sine accusativo obiecti ponitur, ut nostrum zusetzen, zulegen, i. e. einen Zusatz machen, ut libr. IX. p. 591. E. Theaetet. p. 155. A. Euthyphr. p. 3. D. Thucyd. V. 23, 5: προστίθεναι καὶ ἀπελεῖν. Ibid. V. 18,

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

10. V. 29, 3. VII. 9, 17. Eundem usum habet συμβάλλεσθαι Sympos. c. XI. in. et verbum contrarie significationis ἀπολλύναι Phileb. p. 34. C. Pertinet etiam huc de Republ. X. p. 607. E: κερδανόμεν γὰρ πον.

Cap. XIII. οὐ καὶ πείθεσθαι μέντοι τ. ἀρχ.] Notandum hoc μέντοι in interrogationibus usurpatum, quae habent vim confirmandi. Infra p. 346. A: οὐχὶ ἐκάστην μέντοι φημέν ἐκάστοτε τῶν τεχνῶν ἑτέραν εἶναι; Libr. VII. p. 521. D: οὐκ ἀθλητὰς μέντοι πολέμον ἐφαμέν τοῦτους ἀναγκαῖον εἶναι νέους ἄντας; X. p. 602. C: τὸ δὲ δὴ μμεῖσθαι τοῦτο οὐ περὶ τρίτον μέντοι ἐστὶ ἀπὸ τῆς ἀληθείας; Iibr. IX. p. 581. A. p. 584. A. X. p. 597. A. Phaedr. p. 261. C. 229. B. Charmid. p.

δικαιον φῆς εἶναι; Ἐγωγε. Πότερον δὲ ἀναμάρτη-
C τοί εἰσιν οἱ ἄρχοντες ἐν ταῖς πόλεσιν ἐκάσταις, ἢ
οἷοί τι καὶ ἀμαρτεῖν; Πάντως που, ἔφη, οἷοί τι
καὶ ἀμαρτεῖν. Οὐκοῦν ἐπιχειροῦντες νόμους τιθέναι
τοὺς μὲν ὀρθῶς τιθέασι, τοὺς δὲ τινὰς οὐκ ὀρθῶς;
Οἶμαι ἔγωγε. Τὸ δὲ ὀρθῶς ἄρα τὸ τὰ ξυμμέρονα
ἐστι τίθεσθαι ἑαυτοῖς, τὸ δὲ μὴ ὀρθῶς ἀξύνμορα;
ἢ πῶς λέγεις; Οὕτως. Ἄ δ' ἂν θῶνται, ποιητέον
τοῖς ἀρχομένοις, καὶ τοῦτό ἐστι τὸ δικαίον; Πῶς
D γὰρ οὐ; Οὐ μόνον ἄρα δικαίον ἐστι κατὰ τὸν σὸν
λόγον τὸ τοῦ κρείττονος ξυμμέρον ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ
τοῦναντίον, τὸ μὴ ξυμμέρον. Τί λέγεις σὺ; ἔφη.
Ἄ σὺ λέγεις, ἐμοίγε δοκῶ σκοπῶμεν δὲ βέλτιον. οὐκ
ὠμολόγηται τοὺς ἀρχοντας τοῖς ἀρχομένοις προστά-
τοντας ποιεῖν ἅττα ἐνίοτε διαμαρτάνειν τοῦ ἑαυτοῖς
βελτίστου, ἃ δ' ἂν προστάττωσιν οἱ ἀρχοντες δικαίον

Cap. XIII. C. ἐν ταῖς πόλεσιν ἐκάσταις] Vind. Φ. ἐν
πάσαις ταῖς π. ἐκ.

οἷοί τι καὶ ἀμαρτεῖν;] Unus Steph. τε cum rec. Ven. Π.
ἔφη, οἷοί τι καὶ ἀμ.] Verba οἷοί τι καὶ ἀμαρτεῖν hoc loco
omittit Stephan. cum Ven. Σ.

Τὸ δὲ ὀρθῶς ἄρα τὸ τὰ ξ.] ἄρα Par. A. unde Bekk.
restituit. Vulgo ἄρα scribebatur.

D. Τί λέγεις σὺ; ἔφη.] σὺ vulgo omissum recte addunt

159. C. Protagor. p. 309. A:
οὐ σὺ μὲν τοῖ Ὀμηρον ἐπαινε-
της εἶ; ubi v. annot. Ion. p.
537. A: οὐ καὶ περὶ τεχνῶν μὲν-
τοι λέγει;

C. ἐν ταῖς πόλεσιν ἐκά-
σταῖς] Eadem verborum iun-
ctura est Phaedr. p. 248. E:
εἰς μὲν γὰρ τὸ αὐτό, ὅθεν ἦκει
ἢ ψυγὴ ἐκάστη, οὐκ ἀφικνεῖται
ἐπὶν μνησίων. Cratyl. p. 389. C:
εἰς τὸ ἔργον ἑκαστον. Deinde
nolim scribere οἷοί τι καὶ ἀμαρ-
τεῖν. Infra p. 340. C: τοὺς ἀρ-
χοντας ὠμολόγησιν οὐκ ἀναμάρτη-
τους εἶναι, ἀλλὰ τι καὶ ἐξαμαρ-
τάνειν.

Τὸ δὲ ὀρθῶς ἄρα τὸ τὰ
ξυμμ.] Ad τὸ ὀρθῶς et τὸ μ,

ὀρθῶς ex superioribus intell.
τιθέναι. v. Sympos. p. 183. D.
ibique annot.

D. ἐμοίγε δοκῶ.] Intell λέ-
γειν. Sententia haec est: vi-
deor equidem nihil aliud
dicere, nisi quod tu ipse
affirmasti, quandoquidem
inde consequens est, ut
etiam id, quod potentiori
non conducatur, iustum pu-
tandum sit. Proxima iungas
sic: οὐκ ὠμολόγηται τοὺς ἀρ-
χοντας προστάτοντας τοῖς ἀρ-
χομένοις ποιεῖν ἅττα ἐνίοτε δια-
μαρτάνειν κ. τ. λ.

E. τοῖς δὲ δικαίον εἶναι
φῆς] Intell. τοῖς ἀρχομένοις,
Deinde frustra haesit Step-
hanus in verbis ἄρα τότε — τοῦ-

εἶναι τοῖς ἀρχομένοις ποιεῖν; ταῦτ' οὐκ ὠμολόγηται;
Οἶμαι ἔγωγε, ἔφη. Οἷον τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ τὸ E
ἀξύνμορα ποιεῖν τοῖς ἀρχομοῖ τε καὶ κρείττοσι δι-
καιον εἶναι ὠμολογήσθαι σοι, ὅταν οἱ μὲν ἀρχοντες
ἀκοντες κατὰ αὐτοῖς προστάττωσι, τοῖς δὲ δικαίον
εἶναι φῆς ταῦτα ποιεῖν, ἃ ἐκεῖνοι προσέταξαν, ἄρα
τότε, ὃ σοφώτατε Θρασύμαχε, οὐκ ἀναγκαῖον ξυμ-
βαίνειν αὐτὸ οὕτως, δικαίον εἶναι ποιεῖν τοῦναντίον
ἢ ὃ σὺ λέγεις; τὸ γὰρ τοῦ κρείττονος ἀξύνμορον
δήπου προστάττεται τοῖς ἥττοσι ποιεῖν. Naὶ μὰ 340
A', ἔφη, ὃ Σώκρατες, ὃ Πολέμαρχος, σαφέστατά γε.
Ἐὰν σὺ γ', ἔφη, αὐτῷ μαρτυρήσῃς, ὃ Κλειτοφῶν
ὑπολαβὼν. Καὶ τί, ἔφη, δεῖται μάρτυρος; αὐτὸς
γὰρ Θρασύμαχος ὠμολογεῖ τοὺς μὲν ἀρχοντας ἐνίοτε
ἑαυτοῖς κατὰ προστάττειν, τοῖς δὲ ἀρχομένοις δικαίον
εἶναι ταῦτα ποιεῖν. Το γὰρ τὰ κελευόμενα ποιεῖν,

Par. A. secundum Duebn. Vat. Θ. Ven. ΣΠ. Vind. Φ. Par. DK.
Ambr. Ang. Vat. r. Mon. Flor. a. b. c. x. a. β. γ.

σκοπῶμεν δὲ βέλτιον] Sic Ven. Σ. Par. K. Ambr. Mon.
Flor. a. β. ut Bekker. primus edidit. Vulgo δῆ, quod Turr. et
Hermann. tenuerunt.

E. ἄρα τότε, ὃ σοφώτατε] Astius coni. ἀναγκαῖον συμ-
βαίνει οὕτως, δικαίον εἶναι ποιεῖν αὐτὸ τοῦναντίον. sed v. explicat.

ναντίον ἢ ὃ σὺ λέγεις, quae nos
quidem sic interpretemur: non-
ne tum necesse est rem
(αὐτό, hoc quod tu dicis)
hanc habere consequen-
tiam, ut iustum sit facere
contrarium eius, quod tu
dicis? Quid enim impedit,
quominus τοῦναντίον ut nomen
substantivum accipiamus, non
ut adverbium?

P. 340. ἔφη, ὃ Σώκρατες,
ὃ Πολέμαρχος] Saepenumero
ἔφη a nomine suo divellitur in-
teriecto aliquo vocabulo. Lib.
V. p. 450. B. Sympos. p. 175.
E: ὑβριστῆς εἶ, ἔφη, ὃ Σώκρα-
τες, ὃ Ἀγάθων. Phaedon. p. 78.
E: οὕτως αὐ, ἔφη, ταῦτα ὃ Κέ-
βης. Ibid. A: ἀλλὰ ταῦτα μὲν

δῆ, ἔφη, ὑπάρξει, ὃ Κέβης, ubi
v. annot. collato Borneman-
no ad Xenoph. Cyrop. V. 2, 29.
In proximis Clitophontis verba
ironice accipienda sunt hoc sen-
su: Nimirum ita hoc ma-
nifestum est, si tu ei tes-
timonium exhibeas. Ad
verba τί δεῖται μάρτυρος intelli-
gas αὐτό, vel potius ὃ Σω-
κράτης.

Τὸ γὰρ τὰ κελευόμενα —
Θρασύμαχος.] Sunt haec ver-
ba Clitophontis, ut iam Fici-
nus perspexit, qui locum sic
interpretatur: Clitoph. Nam ha-
cere quae a principibus
imperantur, iustum esse
posuit, ὃ Polemarche,
Thrasymachus. Polem.

ὦ Πολέμαρχε, ὑπὸ τῶν ἀρχόντων δίκαιον εἶναι ἐθετο
Θρασύμαχος. Καὶ γὰρ τὸ τοῦ κρείττονος, ὦ Κλει-
B τοφῶν, ξυμμέρον δίκαιον εἶναι ἐθετο. ταῦτα δὲ ἀμ-
φότερα θέμενος ὡμολόγησεν αὐτὸν ἐπίστευσε τοὺς κρείτ-
τους τὰ αὐτοῖς ἀξύνφορα κελεύει τοὺς ἥττους τε
καὶ ἀρχομένους ποιεῖν. ἐκ δὲ τούτων τῶν ὁμολογιῶν
οὐδὲν μᾶλλον τὸ τοῦ κρείττονος ξυμμέρον δίκαιον
ἂν εἴη ἢ τὸ μὴ ξυμμέρον. Ἄλλ', ἔφη ὁ Κλειτοφῶν,
τὸ τοῦ κρείττονος ξυμμέρον ἔλεγεν ὁ ἡγοῖτο ὁ κρείτ-
των αὐτῷ ξυμμέρειν· τοῦτο ποιητέον εἶναι τῷ ἥτ-
C τῶν, καὶ τὸ δίκαιον τοῦτο ἐτίθετο. Ἄλλ' οὐχ οὕ-
τως, ἢ δ' ὅς ὁ Πολέμαρχος, ἐλέγετο. Οὐδὲν, ἦν
δ' ἐγώ, ὦ Πολέμαρχε, διαφέρει, ἀλλ' εἰ νῦν οὕτω
λέγει Θρασύμαχος, οὕτως αὐτοῦ ἀποδεχόμεθα.

Cap. XIV. Καὶ μοι εἶπέ, ὦ Θρασύμαχε· τοῦτο
ἦν ὁ ἐβούλον λέγειν τὸ δίκαιον, τὸ τοῦ κρείττονος
ξυμμέρον δοκοῦν εἶναι τῷ κρείττονι, ἐάν τε ξυμμέρη,
ἐάν τε μὴ; οὕτω σε φῶμεν λέγειν; Ἡμιστά γ', ἔφη·

P. 340. ἐθετο Θρασύμαχος] Vulgo ἐθετο ὁ Θρασ. sed articulum Par. A. Vat. Θ. r Ven. II. Vind. Φ. Ambr. Ang. Flor. a. b. c. x. y. ignorant.

B. ὁ ἡγοῖτο ὁ κρ.] Sic Par. A. Ang. Flor. x. a. β. et pr. m. Ven. II. pro vulg. ἡγοῖτο.

Cap. XIV. D. ἐπεὶ ἀντίκα ἰατρον κ.] Post ἀντίκα interponunt καὶ Par. DK. Mon. Flor. β.

Etenim potentiori utile, o Clitophon, iustum esse posuit.

B. τοῦτο ποιητέον εἶναι —] Haec per asyndeton superioribus adduntur propterea, quod τοῦτο cum maiore vocis intentione pronuntiandum est. Prorsus eodem modo Germanice dicimus: „Aber, antwortete Clitophon, dass dem Gewaltigeren Zutragliche nannte er dasjenige, wovon der Gewaltigere glaubte, dass es ihm zuträglich sei; dieses müsse der Geringere thun, und

diess setzte er als das Gerechte.“ Inepta est lectio vulgata ἡγοῖτο. Requiritur enim idcirco optativus, quia Clitophon ex mente Thrasy Machi loquitur, cuius sententiam tueri conatur: neque imperfectum ullam habet probabilem explicationem.

Cap. XIV. D. ἐπεὶ ἀντίκα ἰατρον κ.] nam ne longe abeam, ut statim exemplum afferam; ut Gorg. p. 472 D. Phaedr. p. 235 E. Protagor. p. 359 E. et v. Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 56.

ἀλλὰ κρείττω με οἶσι καλεῖν τὸν ἐξαμαρτάνοντα, ὅταν
ἐξαμαρτάνῃ; Ἐγώ γε, εἶπον, ὦμην σε τοῦτο λέγειν,
ὅτε τοὺς ἀρχοντας ὡμολόγησι οὐκ ἀναμαρτήτους εἶ- D
ναι, ἀλλὰ τι καὶ ἐξαμαρτάνειν. Συκοφάντης γὰρ
εἶ, ἔφη, ὦ Σώκράτες, ἐν τοῖς λόγοις· ἐπεὶ ἀντίκα
ἰατρον καλεῖς σὺ τὸν ἐξαμαρτάνοντα περὶ τοὺς κά-
μνοντας κατ' αὐτὸ τοῦτο, ὃ ἐξαμαρτάνει; ἢ λογιστι-
κόν, ὅς ἂν ἐν λογισμῷ ἀμαρτάνῃ, τότε ὅταν ἀμαρ-
τάνῃ, κατὰ ταύτην τὴν ἀμαρτίαν; ἀλλ' οἶμαι, λέγο-
μεν τῷ ὀήματι οὕτως, ὅτι ὁ ἰατρος ἐξήμαρτε καὶ
ὁ λογιστὴς ἐξήμαρτε καὶ ὁ γραμματιστής· τὸ δ',
οἶμαι, ἕκαστος τούτων, καθ' ὅσον τοῦτ' ἔστιν, ὃ
προσαγορευόμενον αὐτόν, οὐδέποτε ἀμαρτάνει· ὥστε E
κατὰ τὸν ἀκριβῆ λόγον, ἐπειδὴ καὶ σὺ ἀκριβολο-
γεῖ, οὐδεὶς τῶν δημιουργῶν ἀμαρτάνει. ἐπιλειπούσης
γὰρ ἐπιστήμης ὁ ἀμαρτάνων ἀμαρτάνει, ἐν ᾧ οὐκ ἔστι
δημιουργός· ὥστε δημιουργός ἢ σοφός ἢ ἀρχων οὐδεὶς
ἀμαρτάνει τότε, ὅταν ἀρχων ἦ, ἀλλὰ πᾶς γ' ἂν εἴποι,

λέγομεν τῷ ὀήματι] Bekkerns mavult: λέγομεν μὲν τῷ ὀή-
ματι. Dein δ' om. V. n. II. Par. DK. Mon. Flor. β.

E. κατὰ τὸν ἀκριβῆ λόγον] ἀκριβῆ om. Vat. Θ. r. Vind. Φ. Flor. b. γ. Dein vulg. ἀκριβολογῆ in vitis Par. A. Ang. Ambr. Flor. x.

ἐπιλειπούσης γὰρ ἐπιστήμης] Sic Vind. Φ. Par. K. Ambr. Ang. Vat. r. Flor. a. c. x. a. γ. Scribatur ἐπιλειπούσης.

intpp. ad Gregor. Corinth. p. 416. Mox verba κατὰ τὴν ἀμαρτίαν praecedentibus τότε ὅταν ἀμαρτάνῃ addita sunt per redundantiam quandam, quam tamen postulabant prope modum praegressa illa: κατ' αὐτὸ τοῦτο, ὃ ἐξαμαρτάνει.

λέγομεν τῷ ὀήματι οὕτως] H. e. dem Ausdrücke nach, den Worten nach, Germanice dicas: wir pflegen uns nur so auszudrücken. v. ad Gorg. p. 450 E. Opponitur mox ὁ ἀκριβῆς λόγος. τὸ δέ, οἶμαι, ἕκαστος τ.] sed re vera unusquisque

illorum ctr. vel quum tamen reuera ctr. Nihil frequentius apud Platonem quam τὸ δέ ita usurpatum; v. ad Apolog. Soer. p. 23. A. Protagor. p. 344. E.

E. ἐν ᾧ οὐκ ἔστι δ.] dum non est opifex.

ὅταν ἀρχων ἦ] Observa breviloquentiam. Nam plene dicendum fuit δημιουργός ἢ σοφός ἢ ἀρχων ἦ. Sed saepe apud Platonem in altero membro orationis omittuntur quae e superioribus facile intelligas.

ὅτι ὁ ἰατρὸς ἡμαρτε καὶ ὁ ἄρχων ἡμαρτε. τοιοῦτον οὖν δὴ σοὶ καὶ ἐμὲ ὑπόλαβε νῦν δὴ ἀποκρίνεσθαι. τὸ δὲ ἀκριβεστάτον ἐκεῖνο τυγχάνει ὄν, τὸν ἄρχοντα, κατ' ὅσον ἄρχων ἐστί, μὴ ἀμαρτάνειν, μὴ ἀμαρτάνοντα δὲ τὸ αὐτῷ βέλτιστον τίθεσθαι, τοῦτο δὲ τῷ ἀρχομένῳ ποιητέον. ὥστε, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἔλεγον, δίκαιον λέγω τὸ τοῦ κρείττονος ποιεῖν ξυμμέρον. Cap. XV. Εἶπεν, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ Θρασύμαχε· δοκῶ σοὶ συκοφαντεῖν; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Οἴει γὰρ με ἐξ ἐπιβουλῆς ἐν τοῖς λόγοις κακοιουῦντά σε ἐρέσθαι ὡς ἡρόμην; Εὐ μὲν

νῦν δὴ ἀποκρίνεσθαι.] Vulgo νῦν γε ἀπ. quod mutavimus ex Par. A D K. Ven. P. Vind. Φ. Flor. x. et pr. Vat. Θ. Pro ἀποκρίνεσθαι aoristum ἀποκρίνασθαι, a Bekkero receptum, exhibent Ambr. Ang. Mon. Flor. x. α. β. Sed praestabilius praesens tempus.

Cap. XV. P. 341. Εἶπεν, — δοκῶ σοὶ συκοφαντεῖν;] Reisigius in Commentar. exeget. ad Sophocl. Oed. Col. v. 1303. „Hac voce, inquit, utuntur Graeci in omni genere sermonis, ubi ad alia progrediuntur: atque est plane, ut grammatici definiunt, συγκατάθεσις μὲν τῶν ἐρημένων, συναφή δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα.“ Itaque facile intelligitur post eam multiplices locum habere posse orationis conversiones, de qua re diximus ad Euthyphron. p. 13. D. et ad Phaedon p. 95. A. Simplex interrogatio, ommissa transeundi particula, ut hic, infertur Gorg. p. 489. C. Lysid. p. 216. A. In proximis ἐν τοῖς λόγοις coniungas cum κακοιουῦντά. Gorg. p. 483. A: ὃ δὴ καὶ συ-καταθετικῶς κακοιουεῖς ἐν τοῖς λόγοις. Dictionis vim et significationem declaravimus annot. ad p. 338. D. Connec-tendum autem cum his verbis praegressum: ἐξ ἐπιβουλῆς, insidiosae.

B οὔτε μὴ λαθὼν β.] Hoc dicit: nec latebis me fraudem in disputando

concipiens, neque, quum non latueris (i. e. deprehensus in calumniandi consilio) disputatione tua cogere me poteris, ut tibi concedam. Sic locus explicandus, in quo Stephanus et Astius sequenti Ficini auctoritatem μὴ eliminandum censuerunt, quod recte tuerentur codd. mss. omnes.

B. τὸν ὡς ἐπος εἰπεῖν, ἢ τὸν ἀκριβεῖ λόγῳ] Respi-ciens ad verba Thrasy-machi p. 340. D: λέγομεν τῷ ὄντι οὐκ, τ. λ. et E. ὡστε κατὰ τὸν ἀκριβεῖ λόγον etc. ex eo quaerit, velitne intelligi τὸν ἀρχόντα τε καὶ κρείττονα τὸν ὡς ἐπος εἰπεῖν, h. e. eum, qui minus accurate dicatur, an illum, quem subtilius loquentes intelligamus. Formula ὡς ἐπος εἰπεῖν, quae nunc fere idem est quod τῷ ὄντι, varias habet significationes. Ac proprie quidem idem est quod nostrum so zu sagen, um mich so auszudrücken (um nur einen Namen, ein Wort zu nennen). Pro quo dicitur etiam ὡς εἰπεῖν, ut Legg. I. p. 639. E., ubi post ὡς ἐπος εἰπεῖν infertur deinceps ὡς εἰπεῖν. Hinc

οὖν οἶδα, ἔφη. καὶ οὐδέν γέ σοι πλέον ἔσται· οὔτε γὰρ ἂν με λάθῃσι κακοιουῶν, οὔτε μὴ λαθὼν βιάσασθαι B τῷ λόγῳ δύναιο. Οὐδέ γ' ἂν ἐπιχειρήσαιμι, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ μακάριε. ἀλλ' ἵνα μὴ αὐθις ἡμῖν τοιοῦτον ἐγγένηται, διόρισαι, ποτέρως λέγεις τὸν ἄρχοντά τε καὶ τὸν κρείττονα, τὸν ὡς ἐπος εἰπεῖν, ἢ τὸν ἀκριβεῖ λόγῳ, ὃ νῦν δὴ ἔλεγες, οὐ τὸ ξυμμέρον κρείττονος ὄντος δίκαιον ἔσται τῷ ἦττονι ποιεῖν. Τὸν τῷ ἀκριβεστάτῳ, ἔφη, λόγῳ ἄρχοντα ὄντα. πρὸς ταῦτα κακούργει καὶ συκοφαντεῖ, εἰ τι δύνασαι· οὐδέν σου παρίεμαι. ἀλλ' οὐ μὴ

Cap. XV. P. 341. ἐρέσθαι ὡς ἡρόμην] ἐρέσθαι Par. K. pro νῦν. ἐρέσθαι, quod merito rejecit Bekkerus.

B. οὔτε μὴ λαθὼν β.] Stephan. conl. οὔτε μὴν λαθὼν. Astius: οὔτε με λ. vel οὔτε μὴ δόνη s. δυνήσει. Fuit item qui μὴ de'endum censeret; sed vid. explicat.

primum ponitur, ubi quis omnino se minus diligentem in delectu et usu verborum esse significat, veluti Legg. II. p. 656. E., ubi huic formulae τὸ δυνάειs opponitur, et h. l. Deinde vero etiam proprium est iis, qui quum quid fortius aut magis universe enuntiant quam res ferre videatur, tamen quae dixerint prope ad verum accedere indicant, ita ut simul orationem mitigent modestaque restringant. Quo quidem sensu plerumque reddi potest prope dixerim, propemodum, ut plurimis locis Platonis: velut Gorg. p. 450. B: τὸν μὲν ἄλλον τερῶν περὶ χειρονομίας — ὡς ἐπος εἰπεῖν, πᾶσα ἴστω ἐπιστήμη, ubi formula pertinet ad πᾶσα, cuius notionem restringit. Sympos. 179. A. Hipp. Mai. p. 285. A. Apol. Soer. p. 17. A. Phaedon. p. 66. A. al. Prorsus ita nostri: „Er hat, so zu sagen, gar keinen Freund;“ „Er verschwendet, so zu sagen, sein ganzes Geld.“ i. e. prope nullum, prope omnem. Itaque veram dictionis vim non percepit Cicero, qui in Timaeo

eam plerumque interpretatur ut rite dicam; neque illam assequutus est Pauli. Leopard. Emendatt. libr. VIII. c. 21. Nec vero Heindorf. ad Hipp. Mai. §. 11, multiplicem formulae usum satis subtiliter distinxit.

οὐδέν σου παρίεμαι] nihil deprecor quominus id facias; v. Ruhken. ad Tim. Gloss. p. 207. Deinde οὐ μὴ οἶός τ' ἴς proprie significat: non vereor, ne id possis facere, h. e. facere non poteris. De structura et usu voc. οὐ μὴ praeter Dawes. Miscell. crit. p. 221 seqq. Valcken. ad Eurip. Hippolyt. v. 607. Heindorf. ad Phaedon. p. 44. subtiliter disputarunt Elmslei. ad Sophocl. Oed. Col. v. 177. Hermann. ad Sophocl. Electr. 1041. ad Oed. Colon. v. 853. v. 1028. Coniunctivum praesentis habes etiam Phileb. p. 48. D: οὐ γὰρ μὴ δυνατός εἶ. De Republ. VI. p. 486. D: ἀλλ' οὐ μὴ φῶμεν. Xenoph. Anabas. II. 2, 12: οὐκέτι μὴ δύνῃται βασιλεὺς ἡμᾶς καταλαβεῖν. Hier. XI, 15: οὐ μὴ σοὶ δύνῃται ἀντιχεῖν οἱ πο-

C οἷός τ' ἦς. Οἷε γὰρ ἂν με, εἶπον, οὕτω μανῆναι, ὥστε ξυροῖν ἐπιχειροῦν λέοντα καὶ συκοφαντεῖν Θρασύμαχον; Νῦν γοῦν, ἔφη, ἐπεχειρήσας, οὐδὲν ὦν καὶ ταῦτα. Ἄδην, ἦν δ' ἐγώ, τῶν τοιούτων. ἀλλ' εἰπέ μοι· ὁ τῷ ἀκριβεῖ λόγῳ ἰατρός, ὃν ἄρτι ἔλεγες, πότερον χρηματιστής ἐστιν, ἢ τῶν καμνόντων θεραπευτής; καὶ λέγε τὸν τῷ ὄντι ἰατροῦν ὄντα. Τῶν καμνόντων, ἔφη, θεραπευτής. Τί δὲ κυβερνήτης; ὁ ὀρθῶς κυβερνήτης ναυτῶν ἄρχων ἐστίν, ἢ καύτης;

D Ναυτῶν ἄρχων. Οὐδὲν, οἶμαι, τοῦτο ὑπολογιστέον,

C. Ἄδην, ἦν δ' ἐγώ,] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Ambr. Flor. a. b. c. x. a. β γ'. Vulgo: Ἄδην. v. in tpp. ad Gregor. Cor. p. 323. ed. Schaefer. Mox vulgo distinctum erat: Τί δέ; κυβερνήτης ὁ ὀρθῶς κ.

λέμιοι. Rarissimum esse usum praesentis temporis, observavit Elmsleius ad Oedip. Col. v. 1024. qui quomodo ab aoristo et futuro differat, disputavit. Herman. ad Oed. Col. l. c. Nos si audis, illum in iis tantum verbis ferendum iudicabis, quae propria aoristi forma carent, quod etiam in verbum δέναισθαι eatenus convenit, quod Attici non dixerunt δηνήσωμαι, sed potius δηνήσῃ. Apud Sophoclem l. c. ἐπέυγονται soloeccum.

C. ξυροῖν ἐπιχειροῦν λέοντα.] Scholiastes: παροιμία ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτῶν τι ἢ ἀδύνατα ποιεῖν ἐπιχειροῦντων λεγομένη. Latini item dicunt leonem radere vel tondere. Proverbium illustrarunt Apostol. IX, 32. Erasm. Chiliad. II. Cent. 5. §. 11. al. Ob oculos hunc locum habuit Aristides Oratt. Plat. II. p. 143. ὥσθ' ὄρα μὴ λέοντα ξυροῖν ἐπιχειροῦμεν, οὐ Θρασύμαχον συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦντες, ἀλλὰ κορυφθεῖν Περικλέα, ut annotavit Astius.

οὐδὲν ὦν καὶ ταῦτα.] Salvinus Miscell. Obs. V. P. II. p. 279. corrigebat οὐδὲν ὦν (i. e. οὐδενὸς ὄντος) καὶ τούτων: quo nihil ineptius excogitari potuit.

Οὐδὲν εἶναι dicuntur homines nihili faciendi. Infra VIII. p. 556. D: ἄνδρες ἡμέτεροί εἰσιν οὐδὲν: Ibid. p. 562. D: προσηλακίζει — ὡς οὐδὲν ὄντας. Sympos. p. 216. E: ἡγείται — ἡμᾶς οὐδὲν εἶναι. Aristoph. Eccles. v. 144. οὐ μὲν βιάδιζε καὶ κάθησο· οὐδὲν γὰρ εἶ. Horat. Sat. II. 7. 102: Nil ego (sum), si ducor libo fumante. Itaque hoc dicit: quum etiam in istis (etiam harum rerum habita ratione) nihili aestimandus sit. Quod sane agresti rusticitati boni Thrasy-machi plane est conveniens.

ἀλλ' εἰπέ μοι· ὁ τῷ ἀκρ. λ.] Refutaturus Thrasy-machi sententiam sic fere argumentatur. Unaqueque ars, quae recte appellatur, non aliunde suspensa est neque alius artis auxilio vel ope indiget. Nam hoc unice ei propositum est, ut iis afferat salutem aut utilitatem, quorum causa inventa est. Veluti ars medica non sibi ipsi consulit, sed inservit corporis valetudini conservandae aut restituendae; ars pastoritia non eo spectat, ut sibi commoda quam plurima comparet, sed gregis saluti prospicit: ars gu-

ὅτι πλεῖ ἐν τῇ νηϊ, οὐδ' ἐστὶ κλητέος καύτης. οὐ γὰρ κατὰ τὸ πλεῖν κυβερνήτης καλεῖται, ἀλλὰ κατὰ τὴν τέχνην καὶ τὴν τῶν ναυτῶν ἀρχὴν. Ἀληθῆ, ἔφη. Οὐκοῦν ἐκάστη τούτων ἐστὶ τι ξυμμέρον; Πάνυ γε. (Ὁὐ καὶ ἡ τέχνη, ἦν δ' ἐγώ, ἐπὶ τούτῳ πέφυκεν, ἐπὶ τῷ τὸ ξυμμέρον ἐκάστη ζητεῖν τε καὶ ἐκπορίζειν; Ἐπὶ τούτῳ, ἔφη. Ἄρ' οὖν καὶ ἐκάστη τῶν τεχνῶν ἐστὶ τι ξυμμέρον ἄλλο ἢ ὃ τι μάλιστα τελίαν εἶναι; Πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς; Ὡςπερ, ἔφη ἐγώ, εἰ με ἔροιο, E εἰ ἐξαρκεῖ σώματι εἶναι σώματι, ἢ προσδίδται τιος,

D. ἐστὶ τι ξυμμέρον ἄλλο ἢ ὃ τι μάλιστα τ.] ἐστὶ τι ξυμμέρον ἄλλο οὐ προσδίδται, ἢ ἐξαρκεῖ ἐκάστη αὐτῇ αὐτῇ, ὥστε ὁ τι μ. Monac. et Flor. β'. manifesta verborum interpolatione. v. infra explicat.

bernandi non se ipsam servare studet, sed quod navigantibus utile est investigat. Quae quum ita sint, ne imperandi quidem ars snum commodum spectabit, sed id efficere studebit, ut iis bene sit, quibus imperat.

D. πλεῖ ἐν τῇ νηϊ.] V. Buttmann. Gr. Ampl. T. I. P. I. p. 208 et 235.

ἐπὶ τούτῳ πέφυκεν, ἐπὶ τῷ τὸ ξυμφ.] Prae-positionis post pronomen demonstrativum in hoc appositionis genere sic repetitae exempla collegimus ad Protogor. p. 356. annot. ad Gorg. p. 494. B. Legg. p. 670. 8. Lach. p. 183. C. 191. B. Xenoph. Mem. IV. 7. 5. ubi v. Kühner. coll. Schaefer. ad Demosth. T. IV. p. 561. Ceterum ἐπὶ c. dativo finem indicat, ut Gorg. p. 456. E: ἐκείνοι μὲν γὰρ παρέδοσαν ἐπὶ τῷ δικαίως χρῆσθαι.

Ἄρ' οὖν καὶ ἐκάστη τῶν τ.] Num igitur etiam cuique artium aliud quid conducibile est, praeterquam illud, ut quam maxime perfecta sit et absoluta? H. e. num ars quaeque alia ad sui perfectionem aliud

quid requirit, quod extra ipsam positum sit? Etenim ostendit dehinc, artem quamque esse se ipsa contentam, et accurate intellectam nihil aliud ad suam absolute solutionem desiderare. Ex quo denique colligit ne imperandi quidem artem sua ipsius causa aliquid asciscere debere; illud unum ipsi esse propositum, ut prosit iis, quibus ipsa praesit. Haec igitur sententia loci est; quae tamen criticis non usque quaque clara et perspecta fuit. Unde factum est, ut iam olim, loco interpolato, in codice Monacensi et Florentino secundo sic scriberetur: ἐστὶ τι ξυμμέρον ἄλλο, οὐ προσδίδται, ἢ ἐξαρκεῖ ἐκάστη αὐτῇ ἑαυτῇ, ὥστε ὅτι μάλιστα τελίαν εἶναι. Quam lectionem admodum speciosam non debebamus olim ipsi cum Bekkero in ordinem recipere. Sed turbarunt hic etiam ii, qui veterem lectionem sequuti sunt, utpote non assecuti, quae esset vera scriptoris sententia.

E. Πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς;] Phaed. p. 61. D: πᾶς τοῦτο λέγεις, ὁ Σώκρατες; De Republ. I. p. 347. A. Alcibiad. I. p. 115. A. Men. p. 73. E. p. 96. E. al.

εἰποὺ ἄν, ὅτι Παντάπασι μὲν οὖν προσδεῖται. διὰ ταῦτα καὶ ἡ τέχνη ἐστὶν ἡ ἰατρικὴ νῦν εὐρημένη, ὅτι σῶμά ἐστι πονηρὸν καὶ οὐκ ἐξαρκεῖ αὐτῷ τοιούτῳ εἶναι. τοῦτῳ οὖν ὅπως ἐκπορίζῃ τὰ ξυμμέρονα, ἐπὶ τοῦτῳ παρεσκευάσθη ἡ τέχνη. ἡ ὀρθῶς σοι δοκῶ, 342 ἐφην, ἂν εἰπεῖν οὕτω λέγων, ἢ οὐ; Ὅρθῶς, ἔφη. Τί δὲ δή; αὐτῇ ἡ ἰατρικὴ ἐστὶ πονηρά, ἢ ἄλλη τις τέχνη ἐστὶ ὅ τι προσδεῖται τινος ἀρετῆς, ὡς περ ὀφθαλμοὶ ὄψεως καὶ ὠτα ἀκοῆς, καὶ διὰ ταῦτα ἐπ' αὐτοῖς δεῖ τινος τέχνης τῆς τὸ ξυμμέρον εἰς ταῦτα σκευομένης τε καὶ ἐκποριζούσης; ἄρα καὶ ἐν αὐτῇ τῇ τέχνῃ ἐνὶ τις πονηρία, καὶ δεῖ ἐκάστη τέχνῃ ἄλλης τέχνης, ἣτις αὐτῇ τὸ ξυμμέρον σκέπεται, καὶ τῇ σκοπομένην ἑτέρας αὐ τοιαύτης, καὶ τοῦτ' ἐστὶν ἀπε- B ραντον; ἢ αὐτῇ αὐτῇ τὸ ξυμμέρον σκέπεται; ἢ οὔτε αὐτῆς οὔτε ἄλλης προσδεῖται ἐπὶ τὴν αὐτῆς πονηρίαν τὸ ξυμμέρον σκοπεῖν; οὔτε γὰρ πονηρία οὔτε ἀμαρτία οὐδεμία οὐδεμιᾶ τέχνῃ πάρεστιν, οὐδὲ προσ- ἕκει τέχνῃ ἄλλῳ τὸ ξυμμέρον ζητεῖν ἢ ἐκείνῳ, οὔ

ἡ [ιατρικὴ ἰόν] ἢ additum nuper ex Par. A D K. Ven. II. Mon. Flor. β. Schleiermach. coní. ἢ νῦν.

P. 342. εἰς ταῦτα σκευομένης] εἰς αὐτὰ ταῦτα σκ. Ven. II. Par. D K. Mon. Flor. a. c. x. a. β. γ. quo non opus. Dein ἐκποριζούσης Mon. Flor. β. probante Bekkero. Stephanus edidit ἐκποριζούσης, de qua forma futuri v. Lobeck. ad Phrynich. p.

P. 342. ἐστὶ ὅ τι προσδεῖται τινος ἀρετῆς] i. e. καθ' ὅ τι δεῖται τινος ἀρετῆς. Libr. VI. p. 507. C: ἐστὶν ὅ τι προσδεῖται ἀκοῆ καὶ φωνῇ γένους ἄλλου ἐς τὸ τὴν μὲν ἀκούειν κ. τ. λ. Videlicet προσδεῖσθαι τι est aliquo in aliqua re indigere. Xenoph. Cyrop. I, 3, 14: ἢν τι προσδέωμαι, ὃ πάππος με ἐπιιδάξει. Eadem ratio locum habet p. 346. D: ἐστὶ ὅ τι ὠφείλεται ὁ δημονοργὸς ἀπὸ τῆς τέχνης; Ceterum Stephanus post τῆς interrogationis notam ponendam et καὶ ante ἐστὶ ὅ τι inferendum iudicabat. Recte vero sensit Astius non

novam hinc initium capere sententiam, sed antecedentem potius explicari, perinde ac si Plato scripserit: αὐτῇ ἡ ἰατρικὴ ἢ ἄλλη τις τέχνη ἐστὶν πονηρά, ὡς τε προσδεῖσθαι τινος ἀρετῆς; εἰς ταῦτα σκευ. ad ea, quae ad oculos et aures pertinent. καὶ τοῦτ' ἐστὶν ἀπερραντον;] h. e. et sic in infinitum, ut alia ars rursus alia indigeat.

B. ἢ οὔτε αὐτῆς — τὸ ξυμμέρον σκοπεῖν;] Verba τὸ ξυμμέρον σκοπεῖν epexegesis causa addita sunt praecedentibus, hoc sensu: an neque

τέχνη ἐστὶν, αὐτῇ δὲ ἀβλαβῆς καὶ ἀκέραιός ἐστιν ὀρθῇ οὕσα, ὡς περ ἂν ἡ ἐκάστη ἀκριβῆς ὅλη ἤπερ ἐστί; καὶ σκοπεῖ ἐκείνῳ τῷ ἀκριβεῖ λόγῳ, οὕτως ἢ ἄλλως ἔχει; Οὕτως, ἔφη, γαίνεται. Οὐκ ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ἰατρικὴ ἰατρικῇ τὸ ξυμμέρον σκοπεῖ, ἀλλὰ σῶ- C ματι. Ναί, ἔφη. Οὐδὲ ἰππικὴ ἰππικῇ, ἀλλ' ἰπποῖς οὐδὲ ἄλλη τέχνη οὐδεμία ἐαυτῇ, οὐδὲ γὰρ προσδεῖται, ἀλλ' ἐκείνῳ, οὗ τέχνη ἐστί. Φαίνεται, ἔφη, οὕτως. Ἀλλὰ μὴν, ὦ Θρασύμαχε, ἄρχουσί γε αἱ τέχναι καὶ κρατοῦσιν ἐκείνου, οὐπέρ εἶσι τέχναι. Συνεχώρησεν ἐνταῦθα καὶ μάλα μόγις. Οὐκ ἄρα ἐπιστήμη γε οὐδεμία τὸ τοῦ χρεῖττονος ξυμμέρον σκοπεῖ οὐδ' ἐπι- D τάττει, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἥττονός τε καὶ ἀρχομένου ὑπὸ

746. Recte Bass. Ald. 1. 2. ἐκποριζούσης cum ceteris codd. omnibus. Nam praesens tempus et vi sua nunc pollet et rectissime cum futuro σκευομένης consociatur.

B. αὐτῇ δὲ ἀβλαβῆς —] Sic Ven. E. Vind. Φ. Ambr. Mon. Vat. r. Flor. a. b. c. a. β. Vulgo erat αὐτῇ, correctum a Bekkero.

ipsius neque alius indiget ad suam ipsius pravitatem, videlicet ut quod conducat investiget. Tim. p. 33. C. οὐτ' αὐ τινος ἐπιδεῖς ἢν ὀργάνον σχεῖν. Ibid. p. 33. D. χειρῶν δὲ — οὐκ ὦστο δεῖν αὐτῷ προσάπειν. Gorg. p. 513. E. ἀρ' οὖν οὕτως ἐπιχειρήσιον ἐστὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς πολίταις θεραπεύειν. Criton. p. 52. B. οὐδ' ἐπιθυμία σε ἄλλης πόλεως οὐδ' ἄλλον νόμον ἔλαβεν εἰδέ- ναι. De Republ. IV. p. 443. B. εὐθὺς ἀρχόμενοι τῆς πόλεως οὐκ ἔχουσι. V. p. 459. B. ἡμῖν δὲ ἄρκρον εἶναι τῶν ἀρχόντων. VIII. p. 556. E. ὡς περ σῶμα νοσώδες

μικρὰς ἰσότης ἐξωθεν δεῖται προσλαβῆσθαι πρὸς τὸ κάμειν. Eurip. Med. v. 1396. φίλιον χηρῶν στόματος παίδων ὁ τάλας προσπίττωσθαι, ubi plura dederunt Porsonus et Schaeferus. Talia, qualia sunt etiam Lib. III. p. 407. C. IV. p. 437. B. Legg. I. 626. C. Charm. p. 109. D. Phaedr. p. 242. B. non multum refert utrum per attractionem an per confusionem duarum constructionum explices. αὐτῇ δὲ ἀβλαβῆς καὶ ἀκέραιος] ipsa vero per se integra ac sincera. De v. ἀκέραιος v. Ruhnken. ad Tim. p. 18.

ματιστής. ἢ οὐχ ὠμολόγηται; Ξυνέγη. Οὐκοῦν καὶ ὁ κυβερνήτης ὁ ἀκριβὴς ναυτῶν εἶναι ἄρχων, ἀλλ' οὐ καύτης; ὠμολόγηται. Οὐκ ἄρα ὁ γε τοιοῦτος κυβερνήτης τε καὶ ἄρχων τὸ τῷ κυβερνήτῃ ξυμμέρον σκέπεται τε καὶ προστάζει, ἀλλὰ τὸ τῷ ναύτῃ τε καὶ ἀρχομένῳ. Ξυνέγησε μόγισ. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ἢ Θρασύμαχε, οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς ἐν οὐδεμιᾷ ἀρχῇ, καθ' ὅσον ἄρχων ἐστί, τὸ αὐτῷ ξυμμέρον σκοπεῖ οὐδ' ἐπιτάττει, ἀλλὰ τὸ τῷ ἀρχομένῳ καὶ ὃ ἂν αὐτὸς δημοιοργῇ, καὶ πρὸς ἐκεῖνον βλέπων καὶ τὸ ἐκείνῳ ξυμμέρον καὶ πρόπον καὶ λέγει ἃ λέγει καὶ ποιεῖ ἃ ποιεῖ ἅπαντα.

343 Cap. XVI. Ἐπειδὴ οὖν ἐνταῦθα ἡμεν τοῦ λόγου καὶ πᾶσι καταφανὲς ἦν, ὅτι ὁ τοῦ δικαίου λόγος εἰς

D. ἢ οὐχ ὠμολόγηται;] V. ἢ, quod correxit primus Astius; postea mutavit Bekkerus.

E. καὶ πρὸς ἐκεῖνον βλέπων] V. ἐκεῖνο, quod nec nunc ex Vat. O. Vind. Φ. Vat. r. Lobcov. suadente Bremio et Faesio in ἐκεῖνον mutare dubitavimus. Ceteri editores servarunt ἐκεῖνο.

Cap. XVI. P. 343. τίτη σοι ἐστί;] Sic A D K. Vat. r. Mon. Flor. β. Vulgo τίτη. Vind. Φ. τίτη. Vat. O. τίτη conf. Thom. Mag. p. 846. Tim. Gloss. p. 256.

D. ὁ κυβερνήτης ὁ ἀκριβής] i. e. ὁ τῷ ἀκριβῆι λόγῳ λεγόμενος.

E. καὶ πρὸς ἐκεῖνον βλέπων καὶ τὸ ἐκείνῳ ξυμμ. Vulgatum καὶ πρὸς ἐκεῖνο Bremius emendavit consentientibus tribus libris Bekkeri O Φ r. ἐκεῖνον, sc. τὸν ἀρχόμενον, ad quem etiam proximum ἐκείνῳ referendum est. Cui sententiae Schneiderus frustra, opinor, obloquitur, τῷ ἀρχομένῳ καὶ ὃ generis neutrius esse ratus. Astius καὶ post βλέπων deleri volebat, ut verba τὸ ἐκείνῳ ξυμμέρον καὶ πρόπον per appositionem addita putarentur. Ne vero existimes scribendum fuisse καὶ πρὸς τοῦτον βλέπων, saepe numero ἐκεῖνος sic ad subiectum refertur. Exempla collegit C.

G. Krüger. ad Xenoph. Anab. IV. 3, 20. Schaefer. ad Demosth. Appar. T. III. p. 160. Bremi ad Lys. Or. p. 154. De duplici ἐκεῖνος ad idem subiectum referendo v. annot. ad Phaedon. p. 106. B.

Cap. XVI. P. 343. ἐνταῦθα ἡμεν τοῦ λόγου] Dictionem illustravit Lobeckius ad Phrynich. p. 280., ubi etiam articulo omisso ἐνταῦθα λόγου dici docuit. — εἰς τοῦναντίον περιείσσι, i. e. iustitiae definitionem vertisse in contrarium.

τίτη σοι ἐστί;] Recte h. l. τίτην pro nutrice accipiunt. Varium vocis usum docta disputatione persequutus est Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 256. Deinde Τί δαί; est Cur

τοῦναντίον περιεστήκει, ὁ Θρασύμαχος ἀντι τοῦ ἀποκρίνεσθαι. Εἰπέ μοι, ἐφη, ὦ Σώκρατες, τίτη σοι ἐστί; Τί δαί; ἦν δ' ἐγώ. οὐκ ἀποκρίνεσθαι γοῶν μᾶλλον ἢ τοιαῦτα ἐρωτᾶν; Ὅτι τοί σε, ἐφη, κορυζῶντα περιορᾷ καὶ οὐκ ἀπομύττει δέομενον, ὅς γε αὐτῇ οὐδὲ πρόβατα οὐδὲ ποιμένα γινώσκεις. Ὅτι δὴ τί μάλιστα; ἦν δ' ἐγώ. Ὅτι οἶμι τοὺς ποιμένας ἢ τοὺς βουκόλους τὸ τῶν προβάτων ἢ τὸ τῶν βοῶν ἀγαθὸν σκοπεῖν καὶ παχύνειν αὐτοὺς καὶ θεραπευεῖν πρὸς ἄλλο τι βλέποντας ἢ τὸ τῶν δεσποτῶν ἀγαθὸν καὶ τὸ αὐτῶν, καὶ δὴ καὶ τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν ἄρχοντας, οἱ ὡς ἀληθῶς ἀρχουσιν, ἄλλως πως ἤγεῖ διανοεῖσθαι πρὸς τοὺς ἀρχομένους ἢ ὡς περ ἂν τις πρὸς πρόβατα διατεθείη, καὶ ἄλλο τι σκοπεῖν αὐτοὺς διὰ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἢ τοῦτο, ὅθεν αὐτοὶ ὠφελή-

ἀποκρίνεσθαι γοῶν] V. γοῶν, quod ex Par. A. Vat. O. r. Ven. Ξ. Vind. Φ. Ambr. Ang. Flor. a. b. c. γ. correctum. ὅς γε αὐτῇ] αὐτῆς ὅς γε οὐδὲ πρ. Angel. Flor. x. a. sed v. explicat.

B. ἤγεῖ διανοεῖσθαι πρὸς τ. α.] Faesius coni. διακείσθαι. Vat. O. Vind. Φ. et marg. Π. ἤγεῖσθαι διανοῆ. ὅθεν αὐτοὶ ὠφελήσονται] V. ὠφελήθησονται invitis Par. A D K. Ven. II. Angel. Mon. Flor. β. al.

tandem? Unde deinceps Thrasymachus: Ὅτι τοί σε — κορυζῶντα περιορᾷ κ. τ. λ. In quibus verbis qui Ὅτι δὴ σε reponendum iudicavit, is elegantiam vocis τοι, quae asseverandi vi pollet, prorsus non percepit. Mordax autem et protervum hoc Thrasymachi convicium est. Scilicet κόρυζα, μύξα, βλέμμα, λέμπος stuporis indicium habebatur, de qua re post Gataker. ad Antonin. X, 29. et Hemsterhus. ad Lucian. Dialogg. Mort. VI. 2. T. II. p. 494, 479. ed. Lehm. monuit Ruhnken. ad Tim. p. 165. Et quis non meminit Horatiani illius de Lucilio Satyr. l. 4, 8: Emunctae naris, durus componere versus? Verissime igitur Schol. κορυζῶντα μωραί-

νοντα, μύξα, ἢ οἱ Ἀπικκοὶ κατὰ φέρουν φασίν.

ὅς γε αὐτῇ οὐδὲ πρ.] Sic nostro sermone dicimus: „da du ihr Schafe und Hirten nicht unterscheiden kannst. Nimirum dativus significat nutricem et ipsam in huius turpitudinis societatem venire. Sophist. p. 229. E. ὃ — καὶ ἐτι πολλοὶ χρῶνται τὰ νῦν, διὰν αὐτοῖς ἐξαμαρτάνωσιν. Lysid. p. 208. D. v. Matthiae Gr. §. 389. De verbis Ὅτι δὴ τί μάλιστα; v. Hermann. ad Viger. p. 849. infra lib. V. p. 449. B. Ὅτι ἐγώ, εἶπον, τί μάλιστα. Charm. p. 161. C.

B. ἄλλως πως ἤγεῖ διανοεῖσθαι] alio esse animo in eos, qui ctr. Faesi

C **Ζ**ονται. και οὕτω πόρρω εἰ περί τε τοῦ δικαίου και δικαιοσύνης και ἀδίκου τε και ἀδικίας, ὥστε ἀγνοεῖς, ὅτι ἡ μὲν δικαιοσύνη τε και τὸ δίκαιον ἀλλότριον ἀγαθὸν τῷ ὄντι, τοῦ κρείττονός τε και ἄρχοντος ξυμμέρον, οἰκεία δὲ τοῦ πειθόμενου τε και ὑπηρετουῦντος βλάβη, ἡ δὲ ἀδικία τούναντιον, και ἄρχει τῶν ὡς ἀληθῶς εὐηθικῶν τε και δικαίων, οἱ δ' ἄρχόμενοι ποιοῦσι τὸ ἐκείνου ξυμμέρον κρείττονος ὄντος, και εὐδαιμόνα ἐκείνου ποιοῦσιν ὑπηρετουῦντες αὐτῷ, D **ἔ**αυτοὺς δὲ οὐδ' ὁπωςτιοῦν. σκοπεῖσθαι δὲ, ὃ εὐηθίστατε Σώκρατες, οὕτωςι χρή, ὅτι δίκαιος ἀνὴρ ἀδίκου πανταχοῦ ἔλαττον ἔχει. πρῶτον μὲν ἐν τοῖς πρὸς ἀλλήλους ξυμβολαίοις, ὅπου ἂν ὁ τοιοῦτος τῷ τοιούτῳ κοινωνησῃ, οὐδαμοῦ ἂν εὐροις ἐν τῇ διαλύσει

C. και ἀδίκου τε και ἀδικίας] τε om. Par. A. Ven. E. et pr. Π.

D. **ἔ**τιαν τέ τινες εἰσφοραῖ] τε vulgo omissum ex Par. A D K. Ven. II. Angel. Ambr. Mon. Flor. a. c. x. β. duce Bekkero restitutum.

E. **ὑ**πάρχει, και εἰ μ.] Vulg. *κατα εἰ μ.* invitis codd. om-

I. c. διακείσθαι scribendum censuit. Sed conf. Libr. III. p. 414. E. Legg. I. p. 626. D. 628. D. 635. C. Ceterum hic sponte in mentem veniat necesse est illud Tiberii: Boni pastoris est, tondere pecus, non deglubere; de quo v. Sueton. Vit. Tiber. c. 32.

C. και οὕτω πόρρω εἰ περί τ.] et tam longe abes a recta iusti et iustitiae — cognitione, ut cfr. Dictionem illustravit Heindorf. ad Lys. p. 212. A. Deinceps ἀλλότριον ἀγαθὸν opponitur οἰκεία βλάβη, ut facile appareat verba τοῦ κρείττονός τε και ἄρχοντος ξυμμέρον per appositionem adiecta esse. Sententia verborum haec est: ut ignores iustitiam atque iustum esse revera bonum alienum, quod non possessori prodest, sed aliorum inservit utilitati. Iustus enim

secundum Thrasy Machum est qui servit potentiori et ex sua iustitia non ipse capit fructum.

ἡ δὲ ἀδ. τούναντιον,] sc. οἰκείον ἀγαθόν, ἀλλοτρία δὲ βλάβη.

D. **ὃ** εὐηθίστατε Σώκρατες] V. Ruhnk. ad Tim. p. 132.

εἰσφοραῖ ὄσιν] Εἰσφορά est collatio pecuniae ad publicos usus et necessitates, v. Thucyd. III, 19. Isocrat. p. 470. T. II. p. 471. al. coll. Boeckh. Oecon. Athen. II. p. 3. — ὁ δ' ἔλαττον. sc. ὁ ἀδικος.

και εἰ μηδεμία ἄλλη —] V. ad Gorg. p. 509. A. Prorsus ad eundem modum Eurip. Electr. v. 360: και γὰρ εἰ πένης ἔσθην, οὐ τοι τό γ' ἦθος δυσγενές παρέξομαι, ubi post γὰρ male distinguunt. In verbis μοχθηροτέρως ἔχει observes formam

τῆς κοινωνίας πλέον ἔχοντα τὸν δίκαιον τοῦ ἀδίκου, ἀλλ' ἔλαττον· ἔπειτα ἐν τοῖς πρὸς τὴν πόλιν, ὅταν τέ τινες εἰσφοραὶ ὦσιν, ὁ μὲν δίκαιος ἀπὸ τῶν ἴσων πλέον εἰσφέρει, ὁ δ' ἔλαττον, ὅταν τε λήψεις, ὁ μὲν οὐδέν, ὁ δὲ πολλὰ κερδαίνει. και γὰρ ὅταν ἀρχῆν τινα ἀρχῆν ἐκάτερος, τῷ μὲν δίκαιῳ ὑπάρχει, και εἰ μηδεμία ἄλλη ζημία, τά γε οἰκεία δι' ἀμέλειαν μοχθηροτέρως ἔχειν, ἐκ δὲ τοῦ δημοσίου μηδὲν ἀφαιεῖσθαι διὰ τὸ δίκαιον εἶναι, πρὸς δὲ τούτοις ἀπέχθεσθαι τοῖς τε οἰκείοις και τοῖς γνωρίμοις, ὅταν μηδὲν ἐθέλῃ αὐτοῖς ὑπηρετεῖν παρὰ τὸ δίκαιον· τῷ δὲ ἀδίκῳ πάντα τούτων τάναντία ὑπάρχει. λέγω γάρ, ὅνπερ νῦν δὴ ἔλεγον, τὸν μέγαρα δυνάμενον πλεονεχεῖν. 344 τοῦτον οὖν σκόπει, εἴπερ βούλει κρίνειν, ὅσῳ μᾶλλον

nibus. Unus Ven. E. pro και εἰ habet και. Ald. Bass. 1. 2. ὑπάρχει *κατα μ.*

ἀπέχθεσθαι τοῖς —] ἀπεχθάνεσθαι Par. K. Mon. Voculam te invitis libris omnibus praeter Ven. II. abiecit Stephan.

λέγω γάρ ὅνπερ νῦν δὴ] ὅπερ Ambr. Flor. a. c., quod nunc non probaverim.

comparativi pro μοχθηρότερον usurpatam. Quam tamen non est quod in dubium voceamus, quandoquidem plurima eius exempla apud Atticos scriptores reperiuntur. Phaedon p. 75. A: ἐνδεσιτέρως. Euthydem. p. 285. A. ἀγριοτέρως. Sophist. p. 230. A. μάταια κατωτέρως. De Republ. II. p. 361. E. ἀγροικιτέρως. Ibid. IV. p. 422. E. μειζόνως. Ibid. VI. p. 484. A. βέλτιόνως, ubi vulgo βέλτιον legebatur. Ibid. p. 509. A. μειζόνως. Sophist. p. 258. C. μακροτέρως. Legg. IX. p. 867. C. ἀγριοτέρως et ἡμερωτέρως. Politic. p. 300. B. μειζόνως. Isocrat. Panathen. §. 13. καταδεσιτέρως. Adscripsi haec propter praeceptum Butt. m. Gr. Ampl. T. II. p. 269.

πρὸς δὲ τούτοις ἀπέχθεσθαι] Expectabas ἀπεχθάνεσθαι, quod in duobus codicibus scriptum exstat. Sed v.

Buttm. Gr. Ampl. II. p. 141., ubi acute suspicatur formam ἀπέχθεσθαι interdum praesentis temporis vim et potestatem habuisse. Cui sententiae accedere videtur etiam Matth. Gr. T. I. p. 527. In causa incerta plurimorum optimorumque librorum auctoritatem sequi consultum duximus.

λέγω γάρ, ὅνπερ νῦν δὴ ἔλεγον, τὸν μ.] Pro vulg. ὅνπερ requiri ὅπερ, Astius iudicavit. Neque enim in praegressis τὸν μέγαρα δυνάμενον πλεονεχεῖν iam commemoratum esse. Et iam Ficinus: Dico autem, quod et supra, ut prae ceteris ubique lucetur. Sed recte Faesi in libro Philolog. Beiträge p. 286., censuit respici proxime superiora p. 343. B. sqq. quibus verbis certe ὁ μέγαρα δυνάμενος satis descriptus est.

συμφέροι ἰδίᾳ αὐτῷ ἄδικον εἶναι ἢ τὸ δίκαιον. πάντων δὲ ῥᾶστα μαθήσει, ἐὰν ἐπὶ τὴν τελευτάτην ἀδικίαν ἐλθῆς, ἢ τὸν μὲν ἀδικήσαντα εὐδαιμονέστατον ποιῇ, τοὺς δὲ ἀδικηθέντας καὶ ἀδικῆσαι οὐκ ἂν ἐθελοντας ἀθλιωτάτους. ἔστι δὲ τοῦτο τυραννίς, ἢ οὐ κατὰ σμικρὸν τὰλλότρια καὶ λάθρα καὶ βία ἀφαιρεῖται, καὶ ἱερά καὶ ὅσια καὶ ἴδια καὶ δημόσια, ἀλλὰ B ξυλλήβδην. ὧν ἐφ' ἐκάστῳ μέρει ὅταν τις ἀδικήσας μὴ λάθῃ, ζημιούται τε καὶ ὄνειδ' ἔχει τὰ μέγιστα· καὶ γὰρ ἱερόσυλοι καὶ ἀνδραποδιστῆς καὶ τοιχωρῶχοι

P. 344. ἄδικον εἶναι ἢ τὸ δίκαιον] τὸ ante δίκαιον om. Par. D K. Ambr. Mon. Flor. a. β. et corr. Vat. Θ. Bremius conī. τὸ ἄδικον εἶναι ἢ τὸ δίκαιον. sed v. explicat.

ἢ τὸ δίκαιον] sc. εἶναι συμ-
φέρει τῷ δικαίῳ. Itaque neque
τὸ ante δίκαιον eiiciendum, ne-
que cum Bremio ante ἄδικον
εἶναι intericiendum, sicuti recte
vidit Schneiderus.

P. 344. τοὺς — ἀδικῆσαι
οὐκ ἂν ἐθελοντας] eos,
qui non facile alios lae-
dant. Nam ἂν ad ἐθέλοντας
pertinet. Isocrat. Plataic. p.
339. ed. Bekk. διαλύσαι τὴν
ἐχθρὰν τὴν ἐκ τούτων δικαίως
ἂν ὑπάρχουσαν. Demo-
sthen. p. 790. 26. ed. Reisk.
τὰ μήτε ὄντα μήτ' ἂν γενόμενα,
μήτ' ἂν γενησόμενα. Obiter
emendare licebit Xenoph. Cy-
rop. V, 2, 30., ubi addito ἂν
legendum: Ὅτι νῆ Δί', ἐφ' ὃ
Γωβρύας, οἷδα ἐξελεῖσθαι ἂν
δύναμιν κ. τ. λ.

ἔστι δὲ τοῦτο τυραννίς] Latine de more dicas: Est au-
tem haec tyrannis. Quan-
quam Livius II. 38, 5: si
hoc profectio et non fuga
est, ubi v. Drackenb. coll. Rud-
dimanni Institut. Gramm. Lat.
II. p. 22. annot. 52. De Grae-
cis conf. Plat. Gorg. p. 504.
D. ibique annot.

ἢ οὐ κατὰ σμικρὸν τὰλλό-
τρια —] Hottingerus teste
Faesio in libro Philol. Beiträg.
p. 288. scribendum putabat: ἀλλὰ
ξυλλήβδην καὶ βία ἀφαιρεῖται.
Nempe, inquit, ut τῷ κατὰ σμικ-
ρὸν opponitur τὸ ξυλλήβδην,
ita τῷ λάθρα aequaliter τὸ βία.
Neque τὸ λάθρα ἀφαιρεῖσθαι
aptum est indoli tyranni, non
quo id vel tyrannum facere
posse negem, sed si fecerit, non
qua tyrannum, sed qua dolosum
fraudatorem id fecisse conten-
do. Verum recte huic senten-
tiae adversatus est Astius.
Nam ut βία cadit etiam in eos,
qui deinde memorantur, ἀνδρα-
ποδιστῆς, τοιχωρῶχος, alios,
ita etiam λάθρα in tyrannum,
si, quod vi eripere vel non possit
vel incauti esse indicet, id
dolo ac fraude capiat. Opposi-
tionem continent κατὰ σμικρὸν
et ξυλλήβδην: illa verò λάθρα et
βία modum indicant τοῦ ἀφαι-
ρεῖσθαι, qui tam in tyrannum
quam in ceteros iniustitiae ama-
tores convenit. Itaque verba
sic interpreteris: quae non
particulatim aliena sive
clam sive per vim auferit,
— sed generatim euncta.

καὶ ἀποστερηταὶ καὶ κλέπται οἱ κατὰ μέρη ἀδικούν-
τες τῶν τοιούτων κακορρημάτων καλοῦνται· ἐπειδὴν
δὲ τις πρὸς τοῖς τῶν πολιτῶν χρήμασι καὶ αὐτοῖς
ἀνδραποδισάμενος δουλῶσεται, ἀντὶ τούτων τῶν αἰσ-
χρῶν ὀνομάτων εὐδαιμονες καὶ μακάριοι κέκληνται,
οὐ μόνον ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων, C
ὅσοι ἂν πύθωνται αὐτὸν τὴν ὅλην ἀδικίαν ἠδικη-
κότα· οὐ γὰρ τὸ ποιεῖν τὰ ἄδικα, ἀλλὰ τὸ πάσχειν
φροβούμενοι ὀνειδίζουσιν οἱ ὀνειδίζοντες τὴν ἀδικίαν.
οὕτως, ὡς Σώκρατες, καὶ ἰσχυρότερον καὶ ἐλευθεριώτερον

C. καὶ ἰσχυρότερον —] Hic καὶ vulgo omissum, quod
quum teste Duebnero una cum Ambros. Ang. Flor. a. e. x. γ. et pr.
Ven. II. etiam Par. A. tueatur, in ordinem recipere non dubitavimus.

— Deinde quod ἱερά καὶ ὅσια
commemorantur, scholiastes ad
h. l. de discrimine horum voca-
bularum: Ὅσια, inquit, τὰ βέβη-
λα, εἰς ἃ ἔστιν εἰ ἰέναι, ὡς Ἀρι-
στοφάνης Ἀνοιστοράτη. — καὶ
ὅσια χρήματα τὰ μὴ ἱερά. λέγε-
ται δὲ καὶ τὸ Διονύσιον ὄσιον.
Ἄλλως. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ
Τιμοκράτους τὰ μὲν τῶν θεῶν
χρήματα ἱερά, τὰ δὲ κοινὰ τῆς
πόλεως ὅσια ὀνομάζει. Conf.
Photius sect. 257. intpp. ad
Hesych. T. II. p. 794. Val-
cken. ad Ammon. p. 184.
Ruhnk. ad Tim. p. 196 seqq.
Optime Schoemannus de Co-
mittis Athen. p. 298. Ὅσιον,
inquit, primum est, quod sine
periculo fieri licet, res quam in
privatos ac profanos usus adhi-
bere fas est. Itaque ἱεροῖς
χρήμασι opponuntur τὰ ὅσια,
ea, quae ad publicos profanos-
que usus adhiberi licet, iis, quae
deorum sacra sunt, rebusque
divinis tantum impendi possunt.
Ceterum ὄν pendet ex μέρει.

B. οἱ κατὰ μέρη ἀδικούν-
τες —] Recte Schol. τὸ ἐξῆς
αὐτοῖς· οἱ κατὰ μέρος τῶν τοιού-
των κακορρημάτων ἀδικούντες.
Quod κατὰ μέρος vices accusativi
Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

obiecti sustinet, quod pertineat
ad ἀδικούντας, de ea ratione
consulas annot. ad Phileb. p.
65. B. Politic. p. 271. D. Mox
πρὸς τοῖς τῶν π. χρήμασι bre-
viter dictum pro πρὸς τῷ τὰ
τῶν πολ. χρήματα κήσασθαι. —
ἀντὶ τούτων τῶν αἰσχυρῶν
ὄν, videlicet ἱεροσύλων καὶ ἀν-
δραποδιστῶν κ. τ. λ. Nam αἰ-
σχρὰ ὀνόματα sunt, quibus res
turpes significantur. Sic libr.
V. p. 463. E. οἰκεία ὀνόματα, h.
e. quae cognatos significant.
Sophist. p. 226. B. οἰκεία ὀνό-
ματα, nomina quae indicant
servilia ministeria. Cratyl. p.
411. A. et Phileb. p. 38. A. κα-
τὰ ὀνόματα commemorantur in-
telligunturque ea, quibus boni
quid significatur. Hipp. Mai. p.
288. D. similiter φαντα ὀνόμα-
τα sunt, quae rebus vilibus tri-
buuntur. Huius rei ignoratio
videtur peperisse importunum
Benedicti commentum, qui
εὐδαιμονος καὶ μακαρίου κέκληται
scribi voluit. Neque ille offendi
debebat etiam plurali κέκληνται,
quum post εἰ τις, ἐὰν τις, ἐπει-
δὴν τις sexcenties numerus mul-
titudinis inferatur; v. ad Phae-
don. p. 109. D. ad Phileb. p. 45. C.

καὶ δεσποτικώτερον ἀδικία δικαιοσύνης ἐστὶν ἰκανῶς γιγνομένη, καί, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἔλεγον, τὸ μὲν τοῦ κρείττονος ξυμφέρον τὸ δίκαιον τυγχάνει ὄν, τὸ δ' ἀδικον ἑαυτῷ λυσιτελοῦν τε καὶ ξυμφέρον.

D Cap. XVII. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Θρασύμαχος ἐν νῶ εἶχεν ἀπιέναι, ὡς περ βαλανεύς ἡμῶν καταντήσας κατὰ τῶν ὧτων ἀθρόον καὶ πολὺν τὸν λόγον. οὐ μὴν εἰσάν γε αὐτὸν οἱ παρόντες, ἀλλ' ἠνάγκασαν ὑπομεῖναι τε καὶ παρασχεῖν τῶν εἰρημένων λόγον. καὶ δὴ ἐγωγε καὶ αὐτὸς πάνυ ἐδεόμην τε καὶ εἶπον· Ὡ δαιμόνιε Θρασύμαχε, οἷον ἐμβάλων λόγον ἐν νῶ ἔχεις ἀπιέναι, πρὶν διδάξαι ἰκανῶς ἢ μαθεῖν εἴτε οὕτως εἴτε ἄλλως ἔχει; ἢ μικρὸν οἶμι ἐπιχειρεῖν E πρᾶγμα διορίζεσθαι, ἀλλ' οὐ βίου διαγωγὴν, ἢ ἂν διαγόμενος ἕκαστος ἡμῶν λυσιτελεστάτην ζωὴν ζῶη; Ἐγὼ γὰρ οἶμαι, ἔφη ὁ Θρασύμαχος, τουτὶ ἄλλως

Cap. XVII. E. Ἐοικας, ἦν δ' ἐγώ, ἦτοι ἡμῶν —] Pro ἦτοι Mon. Flor. β. οὔτοι. Voculam γε post ἡμῶν Stephan. cum solis Ven. E. Ambr. Flor. b. β. γ. omisit. Dein οὐδὲ φροντίζειν omisso τι Vind. Φ. Ambr. Vat. r. Flor. a. c. a. γ. et pr. Π.

C. ἰκανῶς γιγνομένη] H. e. εἰ ἰκανῶς γίγνεται, sive εἰ τελειωτὴ ἐστίν, ut antea loquebatur: si omnibus numeris sit absoluta.

τὸ δ' ἀδικον ἑαυτῷ —] iniustum vero id, quod cuique ipsi affert commodum et utilitatem. Ceterum turpissimam hanc sophistarum doctrinam attigit philosophus etiam Legg. V. p. 714. B. C. D. X. 889. A sqq. Gorg. p. 483. A sqq.

Cap. XVII. D. ὡς περ βαλανεύς ἡμῶν καταντήσας —] quum veluti balneario nobis aures obruisset copiosa multaue oratione. Hunc usum verbi καταντῆσαι et καταχεῖν eleganter illustravit Heusdius Specim. Crit. p. 126 sqq. Imitatur hunc locum Lucianus Encom. De-

mosth. §. 16: ἢ ποῦ γε, ἔφη, διανοεῖ καταχεῖν μου τῶν ὧτων ὡς περ βαλανεύς καταντήσας τὸν λοιπὸν λόγον;

οἷον ἐμβάλων λόγον —] Acriter vel acute dicta eleganter cum telis comparantur; v. Wyttenbach. ad Plutarch. de Ser. Num. Vind. p. 6. coll. annot. ad Phileb. p. 23. B. Protogor. p. 342. E. Sympos. p. 189. B.

E. τουτὶ ἄλλως ἔχειν; Ἐοικας, ἦν δ' ἐγώ, —] Post ἔχειν vulgo deerat interrogandi nota, quam nemo non desiderabit, qui attente legerit proxima: Ἐοικας, ἦν δ' ἐγώ, κ. τ. λ. Nimirum Thrasymachus, licet aliter atque Socrates felicitatem definirēt, non tamen negabat se cum eo de re longe gravissima deque totius vitae summa sermonem contulisse. Recte iam Ficinus: „An ego, in

ἔχειν; Ἐοικας, ἦν δ' ἐγώ, ἦτοι ἡμῶν γε οὐδὲν κήδεσθαι, οὐδὲ τι φροντίζειν εἴτε χεῖρον εἴτε βέλτιον βιωσόμεθα ἀγνοοῦντες ὁ σὺ φῆς εἰδέναι. ἀλλ', ὦ γαθέ, προθυμοῦ καὶ ἡμῖν ἐνδείξασθαι· οὔτοι κακῶς σοι 345 κείσεται ὁ τι ἂν ἡμᾶς τοσοῦσδε ὄντας εὐεργετήσης. ἐγὼ γὰρ δὴ σοι λέγω τὸ γ' ἐμὸν, ὅτι οὐ πείθομαι οὐδ' οἶμαι ἀδικίαν δικαιοσύνης κερδαλεώτερον εἶναι, οὐδ' ἐὰν ἔᾶ τις αὐτὴν καὶ μὴ διακωλύη πράττειν ἂ βούλεται. ἀλλ', ὦ γαθέ, ἔστω μὲν ἀδικος, δυνάσθω δὲ ἀδικεῖν ἢ τῷ λανθάνειν ἢ τῷ διαμάχεσθαι· ὅμως ἐμέ γε οὐ πείθει, ὡς ἐστὶ τῆς δικαιοσύνης κερδαλεώτερον. ταῦτ' οὖν καὶ ἕτερος ἴσως τις ἡμῶν πέπον- B θεν, οὐ μόνος ἐγώ. πείσον οὖν, ὦ μακάριε, ἰκανῶς ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ὀρθῶς βουλευόμεθα δικαιοσύνην ἀδικίας περὶ πλείονος ποιοῦμενοι. Καὶ πῶς, ἔφη, σὲ πείσω; εἰ γὰρ οἷς νῦν δὴ ἔλεγον μὴ πέπεισαι, τί σοι ἐτι

ἀγροοῦντες ὁ σὺ φ.] Steph. ἀγροοῦντε.
P. 345. οὐδ' ἐὰν ἔᾶ] Steph. οὐδ' ἂν.
ἔφη, σε πείσω;] πείθω Vat. Θ.

quit, putem istud se aliter habere?" Veram rationem assequutus est etiam Groen van Prinsterer Prosopograph. Platon. p. 109., cui tamen non assentior ἦτοι non ferendum iudicanti ideoque ἦτοι corrigenti. Nec vero οὔτοι ex cod. Mon. et Flor. β. recipiendum, aut cum Astio legendum: ἦτοι — βιωσόμεθα ἢ ἀγνοεῖν ὁ σὺ φῆς εἰδέναι. Nihil enim hac ratione ad restituendam loci integritatem proficimus. Sententia haec est: Videris, inquam, aliter existimare, aut certe quidem curam nostri habere nullam planeque securus esse, utrum peius, an melius vitam acturi simus. Itaque patet ad Ἐοικας prius membrum disiunctivae sententiae: οἰεσθαι τουτο ἄλλως ἔχειν, intelligendum relinqui,

posterius autem adiungi per ἦτοι, quod sic positum est etiam Lib. III. p. 400. C. et IV. p. 433. A. Usum loquendi illustravit Klotz ad Dewar. p. 611.

οὔτοι κακῶς σοι κείσεται] Dictio proverbialis. Thucyd. I. 129: κείσεται σοι εὐεργεσία ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ἐσαεὶ ἀνάγκραπιος. Plat. Gorg. p. 506. C: καὶ με ἐὰν ἐξελέγξῃς, οὐκ ἀρθεσθήσομαι σοι — ἀλλὰ μέγιστος εὐεργετής παρ' ἐμοὶ ἀναγεγραφέι, ubi v. annot. Mox τὸ γ' ἐμὸν est quod ad me quidem attinet.

P. 345. ὅμως ἐμέ γε οὐ πείθει] Sc. αὐτό, res. Nam subiectum est indefinitum. Intelligitur autem τὸ δύνασθαι ἀδικεῖν vel iniustitiae summae licentia. Bremius et Benedictus πείθεισ scribendum iudicant.

ποιήσω; ἢ εἰς τὴν ψυχὴν φέρων ἐνθῶ τὸν λόγον;
 Μὰ Δί', ἦν δ' ἐγώ, μὴ σὺ γε· ἀλλὰ πρῶτον μὲν,
 ἂ ἂν εἴπῃς, ἐμμενε τούτοις, ἢ ἂν μετατιθῆ, φανερώς
 μετατίθεσο καὶ ἡμᾶς μὴ ἐξαπατα. νῦν δὲ ὄρας, ὡ
 C Θρασύμαχε, ἔτι γὰρ ταῖς ἐμπροσθεν ἐπισκεψόμεθα, ὅτι
 τὸν ὡς ἀληθῶς ἰατροὺν τὸ πρῶτον ὀριζόμενος τὸν
 ὡς ἀληθῶς ποιμένα οὐκέτι φου δεῖν ὑστερον ἀκρι-
 βῶς φυλάττειν, ἀλλὰ ποιμαίνειν οἷσι αὐτὸν τὰ πρόβατα,
 καθ' ὅσον ποιμὴν ἔστιν, οὐ πρὸς τὸ τῶν προβάτων
 βέλτιστον βλέποντα, ἀλλ' ὡσπερ δαιτυμόνα τινὰ καὶ
 μέλλοντα ἐστιάσασθαι πρὸς τὴν ἐνωχίαν, ἢ αὐτὸς πρὸς
 D τὸ ἀποδόσθαι, ὡσπερ χρηματιστήν, ἀλλ' οὐ ποιμένα.

ἢ εἰς τὴν ψυχὴν] Astius corr. ἦ.

ἂ ἂν εἴπῃς] Sic Par. A. Ven. II Ambr. Ang. Flor. a. b.
 c. a. γ. Prave ante Bekker, scribebatur εἴποις.

C. ἀλλὰ ποιμαίνειν οἷσι] Par. A. παίειν. Flor. x. a.
 Ambr. Ang. παύειν. Illud παίειν recepit Hermann, ceteras
 lectiones ratus ex glossemate prodiisse. Sed qui locum citant
 scriptores posteriores, ii legerunt ποιμαίνειν. Dein Ambr. Flor.

B. Μὰ Δί', — μὴ σὺ γε.]
 Eurip. Hecub. v. 408: μὴ σὺ
 γ' οὐ γὰρ ἄξιον. Phoeniss. v.
 542: τί τῆς κακίτης δαιμόνων
 ἐφίεσαι, φιλοτιμίας, ὡ παῖ μὴ
 σὺ γ' ἄδικος ἢ θεός. Anti-
 phon de caede Herod.: μὴ
 ἔμεις γε, ὡ ἄνδρες· ἀλλὰ δότε τι
 καὶ τῷ χράνῳ. Synes. Epist. 134:
 μὴ σὺ γε, ὡ φίλτατε ἐταίρον.
 Maxim. Tyr. Diss. XXXVI.
 §. 5: μὴ σὺ γε, ὡ δευτέρα ψυχή,
 ubi v. Markland. — ἐμμε-
 νε τούτοις. Protagor. p. 353.
 B: εἰ οὐν σοὶ δοκεῖ ἐμμένειν οἷς
 ἄρτι ἰδοξεν ἡμῖν. Criton. p.
 50. A: καὶ ἐμμένονεν οἷς ὁμολο-
 γήσαμεν δικαίους οὖσιν;

C. ὅτι τὸν ὡς ἀληθῶς —]
 Ficinus: Nunc autem vi-
 des, Thrasy-mache, ut su-
 periora iterum resuma-
 mus, quod quum primo
 verum medicum defini-
 visset aegrotantium cu-
 ratorem, deinde non ita
 sincere pastorem defi-

niendum putasti etc. Ex
 qua interpretatione De Gee-
 rius Diatrib. de Polit. Platonic.
 principiis p. 154. legendum con-
 icit: ὀριζόμενος τὸν καμνόντων
 θεραπευτήν, τὸν ὡς ἀληθῶς π.
 οὐκέτι κ. τ. λ. Sed illo addi-
 damento non opus est, quum
 sententia verborum haec sit:
 quum primum τὸν ὡς ἀκρι-
 βῶς εἰπεῖν ἰατροὺν definiveris,
 postea pastorem qui accu-
 rate dicendus esset non
 amplius putabas diligen-
 ter observandum et con-
 siderandum esse, sed hunc
 pascere oves censes etc.
 Respicit ad verba p. 343. B.
 ὅτι οἷσι τοὺς ποιμένας ἢ τοὺς
 βοσκίλους τὸ τῶν προβάτων ἢ τὸ
 τῶν βοῶν ἀγαθὸν σκοπεῖν κ. τ. λ.
 ὡσπερ δαιτυμόνα τινὰ —]
 Δαιτυμόνῃ. l. dicitur, qui lautius
 epulatur, sive conviva sive con-
 vivator, ut observavit Boeckh.
 Specim. editionis Timaei Plat.
 p. X., qui hanc significationem

τῇ δὲ ποιμενικῇ οὐ δήπου ἄλλου του μέλει ἢ ἐφ'
 ᾧ τέτακται, ὅπως τούτῳ τὸ βέλτιστον ἐκποριεῖ· ἐπεὶ
 τὰ γε αὐτῆς, ὡστ' εἶναι βελτίστη, ἰκανῶς δήπου ἐκ-
 πεπόρισται, ἕως γ' ἂν μηδὲν ἐνδέη τοῦ ποιμενικῆ
 εἶναι. οὕτω δὲ φῆμιν ἐγωγε νῦν δὴ ἀναγκαῖον εἶναι
 ἡμῖν ὁμολογεῖν πᾶσαν ἀρχὴν, καθ' ὅσον ἀρχή, μη-
 δὲν ἄλλῳ τὸ βέλτιστον σκοπεῖσθαι ἢ ἐκείνῳ, τῷ ἀρ-
 χομένῳ τε καὶ θεραπευομένῳ, ἐν τε πολιτικῇ καὶ E
 ἰδιωτικῇ ἀρχῇ. σὺ δὲ τοὺς ἄρχοντας ἐν ταῖς πόλεσι,
 τοὺς ἀληθῶς ἄρχοντας, ἐκόντας οἷσι ἄρχειν. Μὰ
 Δί' οὐκ, ἔφη, ἀλλ' εὖ οἶδα. Cap. XVIII. Τί δέ;
 ἦν δ' ἐγώ, ὡ Θρασύμαχε; τὰς ἄλλας ἀρχὰς οὐκ ἐν-

a. γ. et Euseb. Praep. Evang. p. 614. C., qui locum inde a νῦν
 δὲ ὄρας exscripsit, praebent ἐστιάσασθαι

οὕτω δὲ φῆμιν] V. δὲ, quod sensu postulante ex Angel.
 Flor. x. et codd. Eusebii in δὴ commutavi. Dein καθ' ὅσον ἄρχει
 Par. D K. Ang. Mon. Flor. β. ut scripsit Bekker.

E. τοὺς ἀληθῶς ἄρχοντας] τοὺς ὡς ἀλ. vulgo invitis
 Par. A D K. Vat. θ. Ven. II. Ambr. Mon. Flor. a. b. γ.

ductam censet ex Odys. XXII,
 12: μετ' ἀνδράσι δαιτυμόεσσιν,
 ad quem locum Eustathius p.
 771. 6: δαιτυμόες δὲ νῦν οἱ
 ἀπλῶς δαιτυμόνοι. ἐν μέντοι τῇ
 δ' ἀναφορᾷ (v. 621.) ἐπὶ τῶν
 τῆν δαῖτα παρασκευαζόντων εὐρη-
 ται ἢ λέξις τεθεία· οἱ δὲ ὑστε-
 ρον ἐπὶ κλητῶν φίλων αὐτῶν τι-
 θέασιν. Suidas: δαιτυμό-
 νες· ἀριστῆται, ἐνωχούμενοι.
 Hesychius: δαιτυμόνες· σὺν-
 δειπνοί, ἀριστῆται, ἐνωχούμε-
 νοι, ἢ μάγειροι. Ob oculos ha-
 buit hunc locum Dio Chry-
 sost. Orat. I. de Regno p. 3.
 D. ubi de rege loquens, ἀλλ'
 ὡς οἶδόν τε προσέγοντα τὸν νοῦν
 αὐτοῦ τε καὶ τοῖς ἀνηκόοις νομέα
 καὶ ποιμένα τῷ ὄντι τῶν λαῶν
 γυγνόμενον, οὐχ ἐστίατορα καὶ
 δαιτυμόνα, ὡς φησὶ τις. Com-
 paratio regis cum pastore, ex
 Homericis ποιμῆν λαῶν, ut vide-
 tur, ducta, a scriptoribus Grae-
 cis admodum frequentata est;
 v. praeter Astium ad h. l.

Zell. ad Aristotel. Ethic.
 VIII, 11. §. 1. Krabinger.
 ad Synesium de Regno p. 169.
 — ἢ αὐτὸς πρὸς τὸ ἀπ., vel
 etiam ad venditionem.

D. οὕτω δὲ φῆμιν ἐγωγε
 νῦν δὲ ἀρ.] Vid. p. 341. D
 sqq. Quod vulgo legebatur οὕ-
 τω δέ, id non defendam eius-
 modi locis, quales congressit
 Heindorf. ad Phaedon. p. 73.
 Nec vero illud cum Schnei-
 dero sic tuearis, ut δὲ poni
 dicatur, quia Socrates haec ad-
 dat explicationis, non confir-
 mationis causa, quasi dicat:
 τοῦτο δ' ἦν καθ' ὅσον ἀρχή κ. τ. λ.
 — καθ' ὅσον ἀρχή, quate-
 nus imperium est. Minus
 recte Bekkerus ex codd.
 nonnullis καθ' ὅσον ἄρχει. Supra
 c. 15. ἰατρός οὐδείς, καθ' ὅσον
 ἰατρός. In proximis τῷ ἀρ-
 χομένῳ τε καὶ θεραπευομένῳ pro-
 nomini ἐκείνῳ per epexegesis
 additum est, ut vulgo male post
 ἐκείνῳ absit interpunctio.

νοῆς ὅτι οὐδεὶς ἐθέλει ἄρχειν ἐκόν, ἀλλὰ μισθὸν αἰτοῦσιν, ὡς οὐχὶ αὐτοῖσιν ὠφέλειαν ἐσομένην ἐκ τοῦ ἄρχειν, ἀλλὰ τοῖς ἀρχομένοις; ἐπεὶ τοσούδε εἶπε·
 346 οὐχὶ ἐκάστην μὲντοι φαρῖν ἐκάστοτε τῶν τεχνῶν τούτῳ ἑτέραν εἶναι, τῷ ἑτέραν τὴν δύναμιν ἔχειν; καὶ, ὦ μακάριε, μὴ παρὰ δόξαν ἀποκρίνου, ἵνα τι καὶ περαίνωμεν. Ἀλλὰ τούτῳ, ἔφη, ἑτέρα. Οὐκοῦν καὶ ὠφέλειαν ἐκάστη ἰδίαν τινα ἡμῖν παρέχεται, ἀλλ' οὐ κοινήν, οἷον ἰατρικὴ μὲν ὑγίειαν, κυβερνητικὴ δὲ σωτηρίαν ἐν τῷ πλείν, καὶ αἱ ἄλλαι οὕτως; Πάνυ γε.
 Β Οὐκοῦν καὶ μισθωτικὴ μισθόν; αὕτη γὰρ αὐτῆς ἢ δύναμις ἢ τὴν ἰατρικὴν οὐ καὶ τὴν κυβερνητικὴν τὴν αὐτὴν καλεῖς; ἢ ἐάνπερ βούλη ἀκριβῶς διορίζειν, ὥσπερ ὑπέθετο, οὐδὲν τι μᾶλλον, ἐάν τις κυβερνῶν ὑγιῆς γίγνηται διὰ τὸ ξυμφέρον αὐτῷ πλείν ἐν τῇ θαλάττῃ, ἔνεκα τούτου καλεῖς μᾶλλον αὐτὴν ἰατρικὴν;

Cap. XVIII. ὡς οὐχὶ αὐτοῖσιν ὠφέλειαν] Flor. x. a. ὠφελείας ἐσομένης; sed vid. explicat.

P. 346. οὐχὶ ἐκάστην μὲντοι —] Hic quoque boni critici in isto μέντοι offenderunt, quod Vind. Φ. Vat. r. in μὲν depravarunt. Ἀλλὰ τούτῳ, ἔφη, ἑτέρα] ἑτέραν Par. DK. Ambr. Ang. Mon. Flor. a. x. a. Vett. edit. cum ceteris libris ἑτέρα, quod tumentur etiam Bekker. Schneider. Turr. Herm. Nimirum intelligendum ad τούτῳ est τῷ ἑτέραν τὴν δύναμιν ἔχειν, et ad ἑτέρα sup- plendum ἐστίν.

ὠφέλειαν ἐκάστη ἰδίαν] V. ἐκάστη τούτων ἰδίων. Sed τούτων om. Par. A. Vat. Θ. Ven. Z. Ambr. Ang. Vat. r. Flor. a. c. x. a. γ.

B. διὰ τὸ ξυμφέρον αὐτῷ πλείν] ξυμφέρον tumentur Par.

Cap. XVIII. ὡς οὐχὶ αὐτὴ ὠφέλειαν ἐσομένην] Constructionem illustravimus ad Phaedon. p. 109. D. Protagor. p. 352. Confr. libr. II. p. 383. A. IV. p. 426. C. Xenoph. Cyr. I. 4, 21. et 23.

P. 346. οὐχὶ ἐκάστην μὲντοι —] Vide annot. ad c. XIII. in.

ἵνα τι καὶ περαίνωμεν.] Infra p. 451. A: ἵνα καὶ ἐξῆς διασηψώμεθα τὸν λόγον. Libr. IV. p. 445. C: δεῖρο νῦν, ἵνα καὶ ἴδῃς ὅσα καὶ εἶδη ἔχει ἢ καυία. Alcib. I. p. 106. C:

ἔστω, εἰ βούλει, οὕτως, ἵνα καὶ εἰδῶ ὅ τι καὶ ἐρεῖς. Gorg. p. 467. C: ἀλλ' ἐθέλω ἀποκρίνεσθαι, ἵνα καὶ εἰδῶ ὅ τι λέγεις, ubi plura.

καὶ αἱ ἄλλαι οὕτως;] Non opus est, ut de coniectura Astii scribamus ὡσαύτως. Supra p. 338. E: καὶ αἱ ἄλλαι οὕτως, ubi item Ficinus: in ceterisque similiter accidit. p. 346. D. Libr. III. p. 397. E. p. 415. B. Gorg. p. 509. C. καὶ ἅλλα οὕτως. Ibid. p. 524. C. al. B. ὥσπερ ὑπέθετο] quem- admodum proposuisti

Οὐ δῆτα, ἔφη. Οὐδέ γ', οἶμαι, τὴν μισθωτικὴν, ἐάν ὑγίαινη τις μισθαρονῶν. Οὐ δῆτα. Τί δέ; τὴν ἰατρικὴν μισθαρητικὴν, ἐάν ἰωμενός τις μισθαρονῆ; Οὐκ, ἔφη. Οὐκοῦν τὴν γε ὠφέλειαν ἐκάστης τῆς τέχνης ἰδίαν ὠμολογήσαμεν εἶναι; Ἐστῶ, ἔφη. Ἦντινα ἄρα ὠφέλειαν κοινήν ὠφελοῦνται πάντες οἱ δημιουργοί, δῆλον, ὅτι κοινήν τιμὴν τῷ αὐτῷ προσχορῶμενοι ἀπ' ἐκείνου ὠφελοῦνται. Ἔοικεν, ἔφη. Φαρῖν δὲ γε τὸ μισθὸν ἀρνημένους ὠφελείσθαι τοὺς δημιουργοὺς ἀπὸ τοῦ προσχορῆσθαι τῇ μισθωτικῇ τέχνῃ γίγνεσθαι αὐτοῖς. Ξυνέφη μόγις. Οὐκ ἄρα ἀπὸ τῆς αὐτοῦ τέχνης D ἐκάστῳ αὕτη ἢ ὠφέλειά ἐστιν, ἢ τοῦ μισθοῦ λήψις, ἀλλ', εἰ δεῖ ἀκριβῶς σκοπεῖσθαι, ἢ μὲν ἰατρικὴ ὑγίειαν ποιῆ, ἢ δὲ μισθαρητικὴ μισθόν, καὶ ἢ μὲν οἰκοδομικὴ οἰκίαν, ἢ δὲ μισθαρητικὴ αὐτῇ ἐπομένη μισθόν, καὶ αἱ ἄλλαι πᾶσαι οὕτω. τὸ αὐτῆς ἐκά-

ADK. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Φ. Angel. Vat. r. Flor. a. c. Vulgatum ξυμφέρον servarunt Bekkerus et Turr. Participium quomodo explicandum sit, infra indicabimus.

C. ὠφέλειαν ἐκάστης τῆς τέχνης] τῆς om. Vat. Θ. Par. KD. Ambr. Ang. Mon. Flor. a. c. a. β.

τὸ μισθὸν ἀρνημ] Vulgo τὸν μ. quod corrigendum vidit Ast. Veram lectionem exhibuerunt Par. A. Mon. Flor. β.

τέχνη γίγνεσθαι αὐτοῖς] Steph. cum sol. Ven. Z. προσ- γίγνεσθαι.

D. αὕτη ἢ ὠφέλεια ἔστιν] V. αὕτη, quod emendavit Astius suffragantibus Vat. Θ. Ven. Z. Vind. Φ. Ambr. Ang. Mon. al.

καὶ ἢ μὲν οἰκοδομικῇ] V. οἰκοδομητικῇ. Sed οἰκοδομικῇ Par. ADK. Ven. II. Ang. Mon. Flor. a. b. c. x. β. γ. et corr. Ven. Z. conf. ann. ad Gorg. p. 463. B. Lobeck. ad Phrynich. p. 520.

Mox notabis μᾶλλον illud post οὐδὲν τι μᾶλλον liberiore orationis conformatione repetitum. Similiter μᾶλλον repetitum Phaedon. p. 76. C.

διὰ τὸ ξυμφέρον] Expectabas ξυμφέρον, infinitivum, qui est in libris mss. deterioribus. Sed v. ann. ad Phileb. p. 58. C. ed. Gothan. p. 333 sq.

C. Ἦντινα ἄρα ὠφέλεια — ὠφελοῦνται.] Quam igitur utilitatem omnes communiter opifices capiunt, eam patet illos communiter percipere propterea,

quod una alia et eadem re utuntur. Nam τῷ pertinent ad τῷ αὐτῷ. Proxima sic iungas: φαρῖν δὲ γε τὸ ὠφελείσθαι τοὺς δημιουργοὺς μισθὸν ἀρνημένους γίγνεσθαι αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ προσχορῆσθαι τῇ μ. τ. Ex quo apparet veterem lectionem τὸν μισθὸν ἀρνη. ferri non posse. Dictionem ἀρνησθαι μισθὸν illustratam dedit Ruhnken. ad Timaei Glossar. p. 49 sqq.

D. ἢ δὲ μισθαρητικῇ αὐτῇ ἐπομένη] ars autem mercenaria cum ea coniuncta. Deinceps καὶ αἱ ἄλλαι

στη ἔργον ἐργάζεται καὶ ὠφελεῖ ἐκείνο, ἐφ' ᾧ τέτα-
 κται, ἐὰν δὲ μὴ μισθὸς αὐτῇ προσγίγηται, ἕσθ' ὅ
 τι ὠφελεῖται ὁ δημιουργὸς ἀπὸ τῆς τέχνης; Οὐ φαί-
 νεται, ἔφη. Ἄρ' οὖν οὐδ' ὠφελεῖ τότε, ὅταν προῖκα
 E ἐργάζεται; Οἶμαι ἔγωγε. Οὐκοῦν, ὦ Θρασύμαχε, τοῦ-
 το ἤδη δῆλον, ὅτι οὐδεμία τέχνη οὐδὲ ἀρχὴ τὸ αὐ-
 τῇ ὠφελίμον παρασκευάζει, ἀλλ', ὅπερ πάσαι ἐλέγο-
 μεν, τὸ τῷ ἀρχομένῳ καὶ παρασκευάζει καὶ ἐπιτάτ-
 τει, τὸ ἐκείνου ξυμμέρον ἤττονος ὄντος σκοποῦσα,
 ἀλλ' οὐ τὸ τοῦ κρείττονος. διὰ δὲ ταῦτα ἔγωγε, ὦ
 φίλε Θρασύμαχε, καὶ ἄρτι ἔλεγον μηδένα ἐθέλειν
 ἐκόντα ἄρχεῖν καὶ τὰ ἀλλότρια κακὰ μεταχειρίζεσθαι
 ἀνορθοῦντα, ἀλλὰ μισθὸν αἰτεῖν, ὅτι ὁ μέλλον κα-
 347 λῶς τῇ τέχνῃ πράξειν οὐδέποτε αὐτῷ τὸ βέλτιστον

E. μεταχειρίζεσθαι ἀνορθοῦντα] ἐπανορθοῦντα Euseb.
 Praep. Ev. XII. 9. p. 582. C.

P. 347. πράττει οὐδ' ἐπιτάττει] Verba οὐδ' ἐπιτάττει,
 vulgo omisssa, debentur libris Par. ADK. Ven. II. Ang. Mon. Flor.
 x. a. β.

μισθὸν δεῖν ὑπάρχειν] Stephan. cum Euseb. dedit δεῖ,
 quod etiam Astius amplexus est, sed v. ann. exeg. Dein pro
 ἀρχῇ Steph. cum Ambros. ἄρχωσι neglecta syntaxi illa, de qua
 infra monuimus.

Cap. XIX. οὐ ξυνηκα] ξυνηκά πω Par. DK. Mon. Flor. β.
 ut scripsimus olim cum Bekkero. Sed melius hic melioribus libris
 obtemperatur in re ancipiti.

οὐ ξυνηκα] Par. AD. Vat. Θ. Ven. II. ξυνηκα, et ξυνηκα Ven.

— ἐκόντη ἔργον ἐργάζεται dictum
 frequenti constructione nec Latini-
 nis incognita. v. ad Gorg. p.
 503. E. Bornem. ad Xenoph.
 Cyrop. III. 1. 8. Kühner. ad
 Anabas. I. 8. 9. p. 91. ed. Goth.
 Matth. Gr. §. 319.

E. καὶ τὰ ἀλλότρια κακὰ
 μ. ἀνορθοῦντα] et ad aliena
 mala accedere levanda
 et emendanda. Quod Euse-
 bii scriptum exhibet ἐπα-
 νορθοῦντα, id, etiamsi apud
 Platonem ubique fere hac in re
 adhibeatur, tamen propter libro-
 rum consensionem non putavi
 in ordinem esse recipiendum.

P. 347. οὐδ' ἔνεκα, ὡς
 ἔοικε, μισθὸν δεῖν ὑπάρ-
 χειν] Eusebius δεῖ, quod
 nolim cum Astio probare. In-
 finitivus ponitur perinde ac si
 nou ὡς ἔοικε, sed solum ἔοικε
 praecederet. Phileb. p. 20. C:
 τόδε γε μὴν, ὡς οἶμαι, περὶ αὐ-
 τοῦ ἀναγκασιότατον εἶναι λέγειν.
 Sophist. p. 263. D. παντάσῳιν,
 ὡς ἔοικεν, ἢ τοιαύτη οὐκ εἶναι —
 γίγνεσθαι λόγος ψευδής. Aeschylus
 Pers. v. 186 seqq. Ibid. v.
 570. τινθὸν ἐκφνεῖν ἀνακί' αὐ-
 τόν, ὡς ἀκούομεν. Apud He-
 rodotum hoc loquendi genere
 nihil frequentius. Libr. IV. 5.

πράττει οὐδ' ἐπιτάττει κατὰ τὴν τέχνην ἐπιτάττων,
 ἀλλὰ τῷ ἀρχομένῳ· οὐδ' ἔνεκα, ὡς ἔοικε, μισθὸν
 δεῖν ὑπάρχειν τοῖς μέλλουσιν ἐθελήσειν ἄρχεῖν, ἢ ἀρ-
 γύριον ἢ τιμὴν, ἢ ζημίαν, ἐὰν μὴ ἀρχῇ. Cap. XIX.
 Πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες; ἔφη ὁ Γλαῦκων.
 τοὺς μὲν γὰρ δύο μισθοὺς γινώσκω· τὴν δὲ ζημίαν
 ἤντινα λέγεις, καὶ ὡς ἐν μισθοῦ μέρει εἴρηκας, οὐ
 ξυνηκα. Τὸν τῶν βελτίστων ἄρα μισθόν, ἔφη, οὐ
 ξυνηκα, δι' ὃν ἀρχοῦσιν οἱ ἐπιεικέστατοι, ὅταν ἐθέ- B
 λωσιν ἄρχεῖν. ἢ οὐκ οἶσθα, ὅτι τὸ φιλότιμόν τε καὶ
 φιλάργυρον εἶναι ὄνειδος λέγεται τε καὶ ἔστιν; ἔγωγε,
 ἔφη. διὰ ταῦτα τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, οὔτε χρημάτων
 ἔνεκα ἐθέλουσιν ἄρχεῖν οἱ ἀγαθοὶ οὔτε τιμῆς· οὔτε
 γὰρ φανερώς πραττόμενοι τῆς ἀρχῆς ἔνεκα μισθόν

Ξ, et pr. m. Flor. x. Ceteri cum vet. edit. ξυνηκα, quod uno ex-
 cepto Hermanno editores omnes retinuerunt. Formae illius quum
 alibi tum etiam apud Platonem hic et illic reperiuntur vestigia, ut
 Sophist. p. 238. E. 243. B., ubi libri meliores item ξυνηκα. De
 Rep. VI. p. 497. D. ἐπιθεις. VII. p. 528. D., ubi tamen libri me-
 liores ἐπιθεις. Lys. p. 222. A. ἡφει. al. Sed grammatici atque
 critici de harum formarum apud Atticos usu hodie quoque in par-
 tes diversissimas statuerunt. Cautissime rem tractarunt Matthiae
 Gram. Gr. §. 210. Buttmann. Gr. Ampl. §. 107. ann. 8. p. 506.
 ed. 2., a quibus multum dissensit Ric. Porson. ad Eurip. Orest. v.
 141. et Med. v. 744. eiusmodi formas Atticis omnino abiudicans.
 Nos quidem quum et rara et incerta sint apud Platonem huius
 formae documenta, nolimus philosopho obtrudere, quod alii ne in
 poetis quidem ferendum iudicaverunt.

in. ὡς δὲ ἐνδοῦμαι λέγονται, τῷ
 τινθὸν ἀπάντων ἐθελῶν εἶναι
 τὸ σφέτερον, ubi v. Wes-
 seling. Atque omnino Graecos
 mirifice huic rationi indul-
 sisse discas ex iis, quae colle-
 gerunt Heindorf. ad Sophist.
 l. c. Erfurdt. ad Sophocel. Ant.
 v. 736. Hermann. ad Viger.
 p. 726. p. 894. Matth. Gr.
 §. 543. Ceterum nec Latinos
 scriptores hanc attractionem esse
 aspernatos docent quae conge-
 sta sunt ab Heindorfio ad
 Ciceron. de Nat. Deor. p. 208.
 et a Beiero ad Offic. l. p.
 50. — τοῖς μέλλουσιν ἐθέ-

λήσειν. Usum infinitivi futuri post
 μέλλειν et alia verba cognatae
 significationis docte illustravit
 Lobeck. ad Phryn. p. 747 seqq.

ἐὰν μὴ ἀρχῇ.] Transiit a
 numero plurali ad singularem.
 v. ad Protagor. p. 319. D. coll.
 Matth. Gr. §. 303. annot.

Cap. XIX. ἐν μισθοῦ μέρει
 εἴρηκας.] Infra p. 348. E.
 εἰ ἐν ἀρετῆς καὶ σοφίας τῶν
 μέρει τὴν ἀδικίαν. Plurima hu-
 iusmodi exempla suppeditabit
 Reiskius Indic. Demosthen.
 s. v. μέρος, et Wyttenbach.
 ad Plutarch. T. I. p. 65.

μισθωτοὶ βούλονται κεκλήσθαι, οὔτε λάθρα αὐτοὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς λαμβάνοντες κλέπται· οὐδ' αὖ τιμῆς ἕνεκα· οὐ γὰρ εἰσι φιλότιμοι. δεῖ δὴ αὐτοῖς ἀνάγκην προσεῖναι καὶ ζημίαν, εἰ μέλλουσιν ἐθέλειν ἄρχειν. ὅθεν κινδυνεύει τὸ ἐκόντα ἐπὶ τὸ ἄρχειν ἵεναι, ἀλλὰ μὴ ἀνάγκην περιμένειν, αἰσχρὸν νενομίσθαι. τῆς δὲ ζημίας μεγίστη τὸ ὑπὸ πονηροτέρου ἄρχεσθαι, ἐὰν μὴ αὐτὸς ἐθέλη ἄρχειν· ἦν δεισάντες μοι φαίνονται ἄρχειν, ὅταν ἄρχωσιν, οἱ ἐπιεικῆς, καὶ τότε ἔρχονται ἐπὶ τὸ ἄρχειν, οὐχ ὡς ἐπ' ἀγαθόν τι ἰόντες οὐδ' ὡς εὐπαθήσοιτες ἐν αὐτῷ, ἀλλ' ὡς ἐπ' ἀναγκαῖον καὶ οὐκ ἔχοντες ἑαυτῶν βελτίοσιν ἐπιτρέψαι οὐδὲ ὁμοίοις. ἐπεὶ κινδυνεύει, πόλις ἀνδρῶν ἀγαθῶν εἰ γένοιτο, περιμάχητον ἂν εἶναι τὸ μὴ ἄρχειν, ὥσπερ νῦν τὸ ἄρχειν, καὶ ἐνταῦθ' ἂν καταφανῆς γενέσθαι, ὅτι τῷ

B. οὔτε λάθρα αὐτοῖς] αὐτὸ Ven. Z.

C. ἀλλὰ μὴ ἀνάγκην περιμένειν] Unus Steph. ἀνάγκη omisso etiam περιμένειν, invitis codd. omnibus.

ὡς εὐπαθήσοιτες] Legebatur vulgo εὐ παθήσοιτες, sed v. infra.

D. βελτίοσιν ἐπιτρέψαι] Steph. cum Ven. Z. Ambr. Ang. ἐπιτρέψαι τὴν ἀρχὴν οὐδὲ ὁμ. sed v. explicatt.

ὥσπερ νῦν τὸ ἄρχειν] Par. A. νῦν τὸ ἄρχειν, quod non

B. οὔτε λάθρα αὐτοῖς ἐκ τῆς ἀρχῆς] Bremius l. c. corrigebat αὐτόν. Astius αὐτοῖς ita defendit, ut significare dicat: ipsi ad suum arbitrium, non satis habentes accipere eam, quam civitas constituerit, mercedem. Quae interpretatio verissima est. Nam ad λαμβάνοντες ex superioribus int. μισθῶν.

C. ὅθεν κινδυνεύει — νενομίσθαι.] quare videtur, si quis sua sponte ad rempublicam accedat neque expectet necessitatem, turpe haberi. Bremius l. c. p. 289. et Astius haec verba censente margine irrepsisse; de quo equidem nunc dubito. Quidni enim παρενθέτως addi potuerint, quo magis illustrarentur verba proxime praecedentia?

Neque ἀλλὰ μὴ pro καὶ μὴ quidquam offensionis habet. v. ad Protagor. p. 337. B.

ἐὰν μὴ αὐτὸς ἐθέλη ἄρχειν] Subiectum, quod logici dicunt, est pronomen indefinitum, de cuius omissione v. Criton. p. 49. D. Menon. p. 79. B. Gorg. p. 456. D. p. 505. A. ibique annot. Videlicet refertur αὐτός ad τινά, quod in antecedentibus ad ἄρχεσθαι intelligendum relinquatur, ut Gorg. p. 520. C.

οὐδ' ὡς εὐπαθήσοιτες] neque ut suaviter et iucunde vitam acturi. Vulgata lectio εὐ παθήσοιτες ferri propterea non potest, quod παθῶν verbum nihili est, quod grammatici vocant. Recte εὐπαθήσοιτες scribendum indicantur Butt. Gr. p. 352. ed. IV.

ὄντι ἀληθινὸς ἄρχων οὐ πέφυκε τὸ αὐτῷ ξυμμέρον σκοπεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ τῷ ἀρχομένῳ· ὥστε πᾶς ἂν ὁ γιγνώσκων τὸ ὠφελῆσθαι μᾶλλον ἔλοιτο ὑπ' ἄλλον ἢ ἄλλον ὠφελῶν πράγματα ἔχειν. τοῦτο μὲν οὖν ἔγωγε οὐδαμῇ συγχωρῶ Θρασυμάχῳ, ὡς τὸ δίκαιόν ἐστι τὸ τοῦ κρείττονος ξυμμέρον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν δὴ καὶ εἰς αὐτῆς σχεψόμεθα· πολὺ δὲ μοι δοκεῖ μείζον εἶναι ὁ νῦν λέγει Θρασύμαχος, τὸν τοῦ ἀδίκου βίον φάσκων εἶναι κρείττω ἢ τὸν τοῦ δικαίου. σὺ οὖν ποτέρως, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Γλαύκων, αἰρεῖ; καὶ ποτέρων ὡς ἀληθεστέρως δοκεῖ σοι λέγεσθαι; Τὸν τοῦ δικαίου ἔγωγε, ἔφη, λυσιτελέστερον βίον εἶναι. "Ηκουσας, ἦν δ' ἐγώ, ὅσα 348 ἄρτι Θρασύμαχος ἀγαθὰ διήλθε τῷ τοῦ ἀδίκου;" Ηκουσα, ἔφη, ἀλλ' οὐ πείθουμαι. Βούλει οὖν αὐτὸν πείθωμεν, ἂν δυνώμεθα πῃ ἐξευρεῖν, ὡς οὐκ ἀληθῆ

debebant recipere Bekkerus, Turr. et Hermann. Neque enim praesentissimum temporis momentum significatur.

ὅτι τῷ ὄντι ἀληθινὸς] Steph. ὅτι ὁ τῷ ὄντι ἀλ. nescimus unde. Nam codd. mss. Bekkeri et Schneideri omnes eum omitunt, ut ne Florentini quidem, unde nihil est enotatum, eum confirmare videantur. Nec recte eum defenderis ex locis Phaedon. p. 66. C. Lachet. p. 183. D.

E. καὶ ποτέρων ὡς ἀληθεστέρως] ὡς om. Angel. et Flor. x. v. explicat.

et Matth. Gr. Ampl. T. I. p. 479. ed. II. Nam εὐπαθεῖν recte ab εὐπαθῆς derivatur, siquidem τὸ εὐ καὶ τὰ στερητικὰ μόρια non componuntur cum verbis primitivis, sed cum nominibus et vocibus inde derivatis. v. Schaeferi Melett. crit. p. 6. et p. 68.

D. βελτίοσιν ἐπιτρέψαι] Vulgo addunt τὴν ἀρχὴν. Recte hoc additamentum damnavit Astius. Nam primum ex antecedentibus facile apud animum repetas τὸ ἄρχειν; deinde ἐπιτρέπειν non raro ita usurpatur, ut non additum habeat accusativum obiecti, sed absolute positum sit; cuius usus exempla ad h. l. collegit vir egregius, quem dicebam totum hoc additamentum merito damnassee. cf. Gorg. p. 512. D. Sympos. p. 213. E. Thucyd. l. 28. IV. 83. Xen.

Mem. III. 5, 12.

E. σὺ οὖν ποτέρως, ἦν δ' ἐγώ —] Acute vidit Astius hoc loco ποτέρως et ποτέρων a librariis temere esse permutata, ut alterum in alterius locum restitui oporteat. Scribendum enim censuit: ποτέρων — αἰρεῖ; καὶ ποτέρως ἀληθεστέρως δοκεῖ σοι λέγεσθαι; Voculam ὡς ante ἀληθεστέρως nunc non locum habere etiam Bremius (Philol. Beiträge p. 289.) monuit. Nisi forte ὡς ἀληθεστέρως eodem modo dictum putare liceat, quo alibi ὡς ἀληθῶς, ὡς ἐπίως, al., de quibus v. ad Phaedrum p. 276. C. Etiam Hermannus Astio assensit.

P. 348. τῷ τοῦ ἀδίκου;] Int. βίῳ. Verba ἂν δυνώμεσθαι πῃ ἐξευρεῖν sic intelligas: si qua possumus invenire

λέγει; Πῶς γὰρ οὐ βούλομαι; ἢ δ' ὅς. "Ἄν μὲν τοί-
νυν, ἢν δ' ἐγώ, ἀντικατατείναντες λέγωμεν αὐτῷ λό-
γον παρὰ λόγον, ὅσα αὐτὰ ἀγαθὰ ἔχει τὸ δίκαιον εἶ-
ναι, καὶ αὐθις οὗτος, καὶ ἄλλον ἡμεῖς, ἀριθμεῖν δεή-
σει τὰ γὰρ καὶ μετρεῖν ὅσα ἑκάτεροι ἐν ἑκατέρῳ λέ-
γομεν, καὶ ἤδη δικαστῶν τινῶν τῶν διακρινοῦντων
δεησόμεθα· ἂν δὲ ὥσπερ ἄρτι ἀνομολογοῦμενοι πρὸς
ἀλλήλους σκοπῶμεν, ἅμα αὐτοὶ τε δικασταὶ καὶ ῥή-
τορες ἐσόμεθα. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Ὅποτέρως οὖν
σοι, ἢν δ' ἐγώ, ἀρέσκει; Οὕτως, ἔφη.

Cap. XX. "Ἴθι δὴ, ἢν δ' ἐγώ, ὦ Θρασύμαχε, ἀπόκρισαι ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς τὴν τελείαν ἀδικίαν τελείας οὔσης δικαιοσύνης λυσιτελεστέραν φῆς εἶναι; Πάνυ

P. 348. λέγωμεν αὐτῷ λόγον παρὰ λόγον]. Vitiose rett. edit. παράλογον, quod ex Par. AK. Vat. Θ. Ven. Σ. Vind. Φ. Ambr. Ang. Vat. r. Mon. Flor. a. b. c. x. a. β. γ. aliis emenda- tum est.

Cap. XX. C. ἐπειδὴ καὶ λέγω] ἐπειδὴ γε καὶ Ambr. Flor. a. c. x. a. γ. conf. ad p. 335. C.

quo ei persuadeamus.

ἀντικατατείναντες λέγω-
μεν —] Κατατείναντα λόγον
παρὰ λόγον est contendere
oratione sic, ut aliam alii
opponas, ut libr. II. p. 385.
D. Ita ἀντιπαραιεῖναι Phaedr.
p. 257. C. et ἀντιπαράλλειν.
Hipp. mai. p. 369. C. In pro-
ximis: ὅσα αὐτὰ ἀγαθὰ ἔχει, vo-
cula αὐτὸ est contra, vicis-
sim, ut sexcenties. Ad καὶ αὐ-
θις οὗτος intell. λόγον λέγει, si-
militerque ad καὶ ἄλλον ἡμεῖς
cogites λέγωμεν. Frustra Ste-
phanus et Astius locum con-
iectura tentarunt, ex quibus ille
legendum censuit: οὗτος, ἄλλον
ἡμῖν ἀριθμεῖν δεήσει κτλ.; hic
scribendum suspicatur: οὗτος,
ἄλλο τι (nonne) ἡμᾶς ἀριθ-
μεῖν δεήσει — δεησόμεθα; Ni-
mirum sententia verborum haec
est: Quodsi cum illo con-
tendentes eius orationi
aliam opponamus, deinde
ille rursus nobis respon-

deat, tum nōs alia oratio-
ne causam nostram tuea-
mur; res eo perveniet, ut
singulorum numerorum, quae
utriusque enumeraverimus,
rationem inire debeamus
adeoque iudicibus opus
sit, qui de illorum magni-
tudine cognoscant et iu-
diciū faciant. Veram esse
hanc interpretationem luculen-
ter docent verba ὅσα ἑκάτεροι ἐν
ἑκατέρῳ λέγομεν, in quibus utris-
que bini λόγοι κατατείνόμενοι
diserte tribuuntur.

B. Ὅποτέρως οὖν σοι
ἀρέσκει;] Intelligas: iuben-
ter audierim, ἢ δέος ἂν ἀκού-
σαι, aut simile quiddam. Ne-
que enim Heindorfio ad Lys.
p. 212. C. et Lobeckio ad
Phrynich. p. 57. relativa pro in-
terrogativis usurpari affirmanti
temere fidem habendam esse do-
cuisse nobis videmur ad Menon.
p. 74. D. Oratio talibus in locis
mimicam speciem prae se fert,

μὲν οὖν καὶ φημί, ἔφη, καὶ δι' αὐτῶν, εἰρηκα. Φέρε δὴ C
τὸ τοίονδε περὶ αὐτῶν πῶς λέγεις; τὸ μὲν που ἀρε-
τὴν αὐτοῖν καλεῖς, τὸ δὲ κακίαν; Πῶς γὰρ οὐ; Οὐ-
κοῦν τὴν μὲν δικαιοσύνην ἀρετὴν, τὴν δὲ ἀδικίαν
κακίαν; Εἰκός γ', ἔφη, ὦ ἤδιστε, ἐπειδὴ καὶ λέγω
ἀδικίαν μὲν λυσιτελεῖν, δικαιοσύνην δ' οὐ. Ἄλλὰ τί μὴν;
Τούναντιον, ἢ δ' ὅς. Ἡ τὴν δικαιοσύνην κακίαν; D
Οὐκ, ἀλλὰ πάνυ γενναίαν εὐήθειαν. Τὴν ἀδικίαν
ἄρα κακοῦθιαν καλεῖς; Οὐκ, ἀλλ' εὐβουλίαν, ἔφη.
Ἡ καὶ φρόνιμοί σοι, ὦ Θρασύμαχε, δοκοῦσιν εἶναι
καὶ ἀγαθοὶ οἱ ἀδικοὶ; Οἵ γε τελείως, ἔφη, οἷοί
τε ἀδικεῖν, πόλεις τε καὶ ἔθνη δυνάμειοι ἀνθρώπων
ὑφ' ἑαυτοὺς ποιεῖσθαι. σὺ δὲ οἶμι με ἴσως τοὺς τὰ
βαλάντια ἀποτέμνοντας λέγειν. λυσιτελεῖ μὲν οὖν, ἢ

D. ὑφ' ἑαυτοὺς ποιεῖσθαι] ὑφ' ἑαυτοῖς Par. DK. Vind.
Φ. Mon. Flor. β. v. explicat.

τοὺς τὰ βαλάντια ἀπ.] Sic Par. K. Ven. Σ. Flor. x. a. β. γ.
Lobe. Vindobb. quae scriptura etiam alibi, veluti Symp. p. 190. E.
Gorg. p. 508. E. Reip. VIII. p. 552. D. IX. p. 575. B. gravi li-
brorum auctoritate commendatur; ac firmatur etiam eo, quod apud

qualem ubique fingi licere Her-
manno Gesammelte Abhandl.
p. 164 sq., neququam credimus,
Germanice dixeris: Auf welche
von beiden Arten es dir
nun gefällig ist —. Legit-
ur ποτέως in uno tantum cod.
Vindob.

Cap. XX. Ἴθι δὴ, ἢν δ'
ἐγώ —] Thrasymachus quum
iniustitiam contendisset longe esse
praestantissimam, Socrates de-
hinc id agit, ut haec ipsius sen-
tentia confutetur. Quaerit igitur
ex eo, num iustitia virtus an
vitium sit. Cui ille respondet
non quidem eam vitium esse,
sed generosam quandam stulti-
tiam, sicuti nec iniustitia pro ne-
quitia sit ducenda, sed pro pru-
dentia et rerum peritia. Quibus
auditis Socrates paucis quidem,
sed gravissimis verbis turpissi-
mam hanc rationem in illustriore
luce ponit ac subtili disputa-
tione probare studet iustum eun-
dem semper esse bonum atque

sapientem, iniustum autem insi-
pientem ac malum. — 350. C.

C. Εἰκός γ', ἔφη, ὦ ἤδι-
στε —] Haec cum irrisione di-
cuntur. De repetito γέ v. p. 335.
B. p. 354. A. Generosam stul-
tiam, γενναίαν εὐήθειαν, prae-
ter alios hinc memorant Plo-
tin. p. 51. D. et Proclus in
Tim. p. 344.

D. ὑφ' ἑαυτοὺς ποιεῖ-
σθαι] sibi subicere, in
suam potestatem redi-
gere. Dativus longe frequen-
tior. Phileb. p. 58. B. πάντα
γὰρ ὑφ' αὐτῆ δούλα δι' ἐόντων,
ἀλλ' οὐ διὰ βίας, ποιοῖτο, ubi
observes additum δούλα. De-
mosthen. in Neaer. p. 181. ed.
Tauchn. Εὐβουλίαν ὑφ' ἑαυτῶ ποιη-
σάμενος, ubi tamen non legam
ὑφ' ἑαυτῶ. Plura dabunt Fi-
scher. Animadverss. ad Wel-
leri Gr. III. P. II. p. 278 sqq.
et Lexicon Xenoph. T. IV.
p. 387. Nec vero accusativi exem-
pla desunt. Herod. I, 201. ἐνε-

δ' ὅς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἄνπερ λανθάνῃ· ἐστὶ δ' οὐκ ἄξια λόγου, ἀλλ' ἂ νῦν δὴ ἔλεγον. Τοῦτο μέντοι, E ἔφην, οὐκ ἄγνωσθ' ὅτι βούλει λέγειν· ἀλλὰ τὸδε ἐθαύμασα, εἰ ἐν ἀρετῆς καὶ σοφίας τίθης μέρει τὴν ἀδικίαν, τὴν δὲ δικαιοσύνην ἐν τοῖς ἐναντίοις. Ἀλλὰ πάνυ οὕτω τίθημι. Τοῦτο, ἦν δ' ἐγώ, ἤδη στερεώτερον, ὡς ἔταίρε, καὶ οὐκέτι ῥᾶδιον ἔχειν ὅτι τις εἴπῃ. εἰ γὰρ λυσιτελεῖν μὲν τὴν ἀδικίαν ἐτίθεσο, κακίαν μέντοι ἢ αἰσχρὸν αὐτὸ ὠμολόγεις εἶναι ὡς περ ἄλλοι τινές, εἴχομεν ἂν τι λέγειν κατὰ τὰ νομιζόμενα λέγοντες· νῦν δὲ δῆλος εἶ, ὅτι γήσεις αὐτὸ καὶ καλὸν καὶ ισχυρὸν εἶναι καὶ τᾶλλα αὐτῷ πάντα προσθήσεις, ἂ 349 ἡμεῖς τῷ δικαίῳ προσετίθεμεν, ἐπειδὴ γε καὶ ἐν ἀρε-

Aristoph. Rann. v. 780. βαλαντιητόμος primam syllabam correptam habet. conf. Moer. p. 36. ibiq. Pierson. Vulgatum tamen scripturam βαλλάντιον defendunt ex Simon. Epigr. LVII. 3. τὸ σὸν βαλλάντιον et Criton. comico ap. Athen. Libr. IV. p. 173. B. Φοίνικα μεγάλων κύριον βαλλαντίου, ubi tamen metrum nihil prohibet quominus βαλαντίον refingatur, ut hi certe versiculi nequitiam probent quod iis probari nescio quo errore credidit Schneiderus.

E. καὶ οὐκέτι ῥᾶδιον ἔχειν] V. ῥᾶδον, quod ex Ang. Flor. x. in ῥᾶδιον mutavimus. Id quod nuperrime etiam post nos fecerunt Turicenses, verissime illi iudicantes positivum huic loco unice

θύμησι ὁ Κύρος Μασσαγέτις ἐπ' ἐωυτὸν ποιέσθαι, quae, licet in codd. varientur, tamen mutari nolim. v. Lennep. ad Phalar. p. 242.

E. τὸδε ἐθαύμασα, εἰ—] De εἰ post ἐθαύμασα illato praecedente τὸδε v. ad Phaedon. p. 95. A. et de dictione ἐν ἀρετῆς κ. ο. μέρει v. ad libr. IV. cap. 4 in.

Τοῦτο — ἤδη στερεώτερον — εἴπα] Hoc iam durius est nec ita comparatum, ut quis facile habeat, quid respondeat. De coniunctivo de liberativo tertiae personae conf. Menon. p. 94. E. ἀλλὰ οὐκ ἐπέ, παρὰ τίνας Πλάτωνα Ἀθηναίων. Protagor. p. 348. D. περιῶν ζητεῖ ὅτι ἐπιδειξήται καὶ μεθ' ὅτου βεβαιώσεται. Phaedon. p. 115. C. ἐπιτῆ δὴ, πῶς με θάπη, ubi v. annot. conf. Matth. Gr. §. 516. 3. Buttm. §. 126. 2. Soloe-

cum est quod vulgo legebatur εἴποι. — Mox αὐτὸ rursus ad ἀδικίαν referendum usu frequenter observato.

εἴχομεν ἂν τι λέγειν —] haberemus quod diceremus e vulgari hominum opinione disputantes, h. e. possemus sententiam tuam ita oppugnare, ut vulgarem de hac re opinionem tuam tueremur ac sequeremur.

P. 349. τῷ δικαίῳ προσετίθεμεν] Faesi, quia respiciatur ad disputationem superiorem, προσετίθεμεν legendum opinatur. Sed conf. ad Criton. p. 47. B. D. Phaedon. p. 72. A. 79. C. Ob oculos habet p. 345. C.

Ἀληθείστατα — μαντεύει.] h. e. suspicaris. Lysid. p. 215. D: λέγω δὲ τὰ γινόμενα καλὸν εἶναι· οὐ δ' οὐκ οἶε; Ἐγωγε. Λέγω τοῦν ἀπομαντινόμενος

τῇ αὐτὸ καὶ σοφία ἐτόλμησας θεῖναι. Ἀληθείστατα, ἔφη, μαντεύει. Ἀλλ' οὐ μέντοι, ἦν δ' ἐγώ, ἀποκητέον γε τῷ λόγῳ ἐπεξεληθεῖν σκοπούμενον, ἕως ἂν σε ἰπολαμβάνω λέγειν ἄπερ διανοεῖ. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖς σύ, ὡς Θερασύμαχε, ἀτεχνῶς νῦν οὐ σκώπτειν, ἀλλὰ τὰ δοκοῦντα περὶ τῆς ἀληθείας λέγειν. Τί δέ σοι, ἔφη, τοῦτο διαφέρει, εἴτε μοι δοκεῖ εἴτε μή, ἀλλ' οὐ τὸν λόγον ἐλέγχεις; Οὐδέν, ἦν δ' ἐγώ, ἀλλὰ τὸδε μοι πει- B ρῶ ἐτι πρὸς τούτοις ἀποκρίνασθαι· ὁ δίκαιος τοῦ δικαίου δοκεῖ τί σοι ἂν ἐθέλειν πλέον ἔχειν; Οὐδαμῶς, ἔφη· οὐ γὰρ ἂν ἦν ἀστεῖος, ὡς περ νῦν, καὶ εὐθήσης. Τί δέ; τῆς δικαίας πράξεως; Οὐδὲ τῆς δι-

artum ac saepe numero a librariis cum comparativo permutatum esse.

τις εἴπα] V. εἴποι, quod ex Par. A. Ven. II. Ang. Florentinis et Stob. Serm. IX. p. 113. emendatum.

P. 349. B. ἐθέλειν πλέον ἔχειν] V. πλείον, quod ex Vat. Θ. r. Vind. Φ. Ven. II. Par. DK. Ambr. Ang. Mon. Flor. a. x. a. β. correctum. Nimirum πλείον non fuisse in hac formula usitatum, vel ex verbo πλεονεκεῖν perspicuum fit. Itaque ipse Hermannus hic πλείον scripsit, Parisini sui A. hic repente immemor.

τοῦ καλοῦ τε καὶ ἀγαθοῦ φίλον εἶναι τὸ μήτε ἀγαθὸν μήτε κακόν· πρὸς ἂ δὲ λέγων μαντεύομαι, ἀκούσων. Phileb. p. 44. C. 64. A: τίνα ἰδέαν αὐτὴν εἶναι ποτε μαντινέον. Infr. libr. III. p. 394. D. IV. p. 431. E. VI. p. 506. A. VII. p. 538. A. Legg. III. 694. C. X. 885. C.

τῷ λόγῳ ἐπεξεληθεῖν σκ. rem accuratius persequi, quamdiu te arbitror dicere ea, quae sentis, Gorg. p. 482. D: οὐκ ἀγεννῶς γε — ἐπέξερχει τῷ λόγῳ. Ibid. p. 505. E. de Republ. II. p. 361. E. al.

B. οὐ γὰρ ἂν ἦν ἀστεῖος καὶ εὐθήσης] Recte scholastes: νῦν ἀντὶ τοῦ γελοιοῦσθαι ὁ ἀστεῖος κείται· σημαίνει δὲ καὶ τὸν εὐσύνετον καὶ εὐπρόσωπον καὶ χαρίεντα. Lysid. p. 204. C: ἀστεῖόν γε, ἦ δ' ὅς, ὅτι ἐρυθρίσας. Ceterum apparet ex antecedentibus intelligi oportere: et

ἤθελε πλέον ἔχειν, hoc sensu: non enim ridiculus esset ac stolidus, si vellet altero plus habere; sive pro stultitia sua ille non solet plura appetere.

Τί δέ; τῆς δικαίας πράξεως;] Recte iam Ficinus: „Quid autem? plusne iusta actione?“ Sensus est: Num is, qui iustus est, plus iustitiae vindicare sibi conabitur, quam inest in iusta actione? Videlicet iusta actio, quia iusta est, nihil non iustitiae in se complectitur, ideoque ne vir quidem iustus sibi plus arrogabit iustitiae quam in illa ipsa cernitur. Quum igitur πράξις δικαία opponatur τῷ δικαίῳ, equidem vereor, ne deinceps Thrasymacho haec responsio restituenda sit: Οὐδὲ τῆς δικαίας πράξεως, ἔφη; quam fortasse legit Ficinus, certe

καίας, ἔφη. Τοῦ δὲ ἀδίκου πότερον ἀξιοῖ ἂν πλεονεκτεῖν καὶ ἡγοῖτο δίκαιον εἶναι ἢ οὐκ ἂν ἡγοῦτο δίκαιον; Ἡγοῖτ' ἂν, ἢ δ' ὅς, καὶ ἀξιοῖ, ἀλλ' οὐκ ἂν δύναται. Ἀλλ' οὐ τοῦτο, ἦν δ' ἐγώ, ἐρωτῶ, ἀλλ' εἰ τοῦ μὲν δίκαιου μὴ ἀξιοῖ πλέον εἶναι μὴδὲ βούλεται ὁ δίκαιος, τοῦ δὲ ἀδίκου; Ἀλλ' οὕτως, ἔφη, ἔχει. Τί δὲ δὴ ὁ ἀδικος; Ἄρα ἀξιοῖ τοῦ δίκαιου πλεονεκτεῖν καὶ τῆς δικαίας πράξεως; Πῶς γὰρ οὐκ; ἔφη, ὅς γε πάντων πλέον εἶναι ἀξιοῖ. Οὐκοῦν καὶ ἀδικον ἀνθρώπου τε καὶ πράξεως ὁ ἀδικος πλεονεκτῆσει καὶ ἀμιλλήσεται, ὡς ἀπάντων πλείστον αὐτὸς λάβη; Ἔστι ταῦτα. Cap. XXI. Ὡδε δὴ λέγομεν, ἔφη, ὁ δίκαιος τοῦ μὲν ὁμοίου οὐ πλεονεκτεῖ, τοῦ δὲ ἀνομοίου, ὁ δὲ ἀδικος τοῦ τε ὁμοίου καὶ τοῦ ἀνομοίου. Ἀριστα, ἔφη, εἰρηκας. Ἔστι δὲ γε, ἔφη,

ἀξιοῖ ἂν πλ.] ἀξιοῖ Vat. Θ. r. Viad. Φ., ut Bekk. Astiusque ediderunt.

C. μὴδὲ βούλεται ὁ δίκαιος] Steph. βούλοιο cum uno Ven. E. πάντων πλέον εἶναι] V. εἶναι πλέον invitis Par. A. Vat. Θ. Ven. E. Viad. Φ. Ambr. Ang. Vat. r. Florentinis omnibus. al. Cap. XXI. Ὡδε δὴ λέγομεν] λέγομεν Par. ADK. Ven. II. Vat. r. Mon., ut Astius, Bekker., Turr. Herm. Schneiders; sed

quidem expressit hac interpretatione: Neque iusta etiam actione. Et sic scriptum habet Viad. E. apud Schneiderum.

C. ἀξιοῖ ἂν πλεονεκτεῖν] Quod dicebatur antea ἂν ἐθέλοι, id nunc per ἀξιοῖ ἂν significatur, de cuius verbi usu subtiliter disputavit Buttman. Indic. ad Demosthen. orat. Midianam s. h. v.

τοῦ δὲ ἀδίκου;] Intellig. ἀξιοῖ πλέον εἶναι. Gorg. p. 500. E: ὅτι ἢ μὲν ἀφοποικῆ οὐ μοι δοκεῖ τέχνη —, ἢ δ' ἰατρικῆ. Theaet. p. 186. D: ἐν μὲν ἅμα τοῖς παθήμασι οὐκ ἐπισητήμη, ἐν δὲ τῷ περὶ ἐκείνων ἀλλογοῦσθαι. Mox: τοῦ μὲν ὁμοίου οὐ πλεονεκτεῖ, τοῦ δὲ ἀνομοίου. P. 354. A: ἀθλιόν γε εἶναι οὐ λυσσιέλει, εὐδαίμονα δὲ.

Cap. XXI. Ὡδε δὴ λέγομεν:] Sic igitur statuimus;

haec igitur nostra sententia est. Non opus est, ut λέγομεν scribamus. Nam quae afferuntur deinceps, ea generatim complectuntur quae antea per partes explicata sunt.

D. ὁ δὲ δίκαιος οὐδέτερον] Intell. οὐδὲ φρόνιμος οὐδὲ ἀγαθός; vid. ad Protagor. p. 334. A.

τοιοῦτος ἄρα ἐστὶν ἐκάτερος ἀπάντων οἷσπερ εἰκεν.] Phaedon, p. 92. B: τοῦ γὰρ δὴ ἀφρονία γε σοὶ τοιοῦτόν ἐστιν, ὃ ἀπεικάσεις, i. e. τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον ὃ ἀπεικάσεις. Infra p. 350. C: ὡμολογοῦμεν ὃ γε ἄμειος ἐκάτερος εἴη, τοιοῦτον καὶ ἐκάτερον εἶναι, i. e. τοιοῦτον ἐκάτερον εἶναι, οἷος ὃ ἄμειος εἴη. Nisi major talibus in locis τοιοῦτον cum dativo constructum putare ad exemplum pronominis τὸ αὐτό, in qua sententia fuit A. Matthiae ad Eurip. Orest. v. 904., qui tamen postea Gram-

φρόνιμος τε καὶ ἀγαθός ὁ ἀδικος, ὁ δὲ δίκαιος οὐδέτερος. Καὶ τοῦτ', ἔφη, εἴ. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ εἰκε τῷ φρονίμῳ καὶ τῷ ἀγαθῷ ὁ ἀδικος, ὁ δὲ δίκαιος οὐκ εἰκε; Πῶς γὰρ οὐ μέλλει, ἔφη, ὁ τοιοῦτος ἂν καὶ εἰκέναι τοῖς τοιοῦτοις, ὁ δὲ μὴ μὴ εἰκέναι; Καλῶς. τοιοῦτος ἄρα ἐστὶν ἐκάτερος αὐτῶν οἷσπερ εἰκεν. Ἀλλὰ τί μέλλει; ἔφη. Εἶεν, ὦ Θρασύμαχε. E μουσικὸν δὲ τινα λέγεις, ἕτερον δὲ ἄμουσον; Ἐγώ γε. Πότερον φρόνιμον, καὶ πότερον ἄφρονα; Τὸν μὲν μουσικὸν δὴπου φρόνιμον, τὸν δὲ ἄμουσον ἄφρονα. Οὐκοῦν καὶ ἄπερ φρόνιμον, ἀγαθόν, ἃ δὲ ἄφρονα, κακόν; Ναί. Τί δὲ ἰατρικόν; οὐκ οὕτως; Οὕτως. Δοκεῖ ἂν οὖν τίς σοι, ὦ ἀριστε, μουσικὸς ἀνὴρ ἀρμοττόμενος

v. explicat, Nec vero reliquorum codicum ut Vat. Θ. nulla est auctoritas.

D. ὁ δὲ μὴ μὴ εἰκέναι;] Alterum μὴ deest in Par. A. secundum Duebner. Ven. E. II. Ven. Φ. Par. DK. Ang. Vat. r. Mon. Flor. a. b. c. β. γ. edit. Ald. Bas. 1. 2. itemque apud Stob. Serm. IX. p. 113. Lobc. et Vindobb. Schneideri. Sed servant illud Vat. Θ. Ambr. Flor. x. a. verissime, ut non debuerit abici ab Astio et Hermanno, qui putant ὁ δὲ solum iam contrarium antegressi significare. Atqui repetendum est τοιοῦτος ἂν.

E. Οὐκοῦν καὶ ἄπερ φρ.] καὶ solus Par. A. addit.

mat. Amplior. T. II. p. 796. aliter iudicavit.

Ἀλλὰ τί μέλλει;] At quid nī? Nam τί hic quoque pro τί ἄλλο dictum. v. ad Gorg. p. 480. B. ad Protagor. p. 312. D.

E. μουσικὸν δὲ τινα λέγεις, ἕτερον δὲ ἄμ.] Thrasy-machus quum in superioribus non modo iustitiam generosam stultitiam, sed etiam iniustitiam laudabilem sapientiam et prudentiam esse contenderit adeoque iniustus hominibus laudem sapientiae et virtutis vindicare conatus sit (p. 348.); Socrates, qui dehinc refellere instituit quae ad deprimentam iustitiam dignitatem extollendamque iniustitiam sunt disputata, ante omnia usque ad p. 350. C. subtili argummentatione ostendit iniustitiam falso in virtutis ac sapientiae loco haberi. Cuius argumentationis summa fere huc redit. Secundum tuam sententiam.

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

tiam, inquit, qui iniustus est, idem etiam prudens ac bonus est; iustus autem neutrum. Est ergo iniustus etiam similis prudentis ac boni, ut omnino talis sit, qualis hic est. Iam vero musicus, medicus, alii, in suo genere prudentes eoque nomine etiam boni sunt; contra artis musicae, medicae, aliarum rerum, imperiti habentur item imprudentes ideoque mali. Nunquam autem fiet, ut quis sciens vel prudens plura sibi vindicare (πλεονεκτεῖν) et appetere conetur, quam alius sciens, ut quum musicus in temperandis lyrae fidibus non alium musicum praevertere studet aut id agit, ut illo plus assequatur; imo ille inscientem tantum superare cupit. Quod si ita est, ne prudens quidem atque bonus sibi volet plus quam sui similibus vindicare, quanquam plus sibi appetet quam quod habet sui

λύραν ἐθέλειν μουσικοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ ἐπιτάσει καὶ ἀνέσει τῶν χορδῶν πλεονεκτεῖν ἢ ἀξιοῦν πλέον ἔχειν; Οὐκ ἔμοιγε. Τί δέ; ἀμούσου; Ἀνάγκη, ἔφη. Τί δὲ 350 ἰατρικός; ἐν τῇ ἐδωδῇ ἢ πόσει ἐθέλειν ἂν τι ἰατρικοῦ πλεονεκτεῖν ἢ ἀνδρὸς ἢ πράγματος; Οὐ δῆτα. Μὴ ἰατρικοῦ δέ; Ναί. Περὶ πάσης δὲ ὄρα ἐπιστήμης τε καὶ ἀνεπιστημοσύνης, εἴ τις σοι δοκεῖ ἐπιστήμων ὄντισιν πλείω ἂν ἐθέλειν αἰρεῖσθαι ἢ ὅσα ἄλλος ἐπιστήμων ἢ πράττειν ἢ λέγειν, καὶ οὐ ταῦτα τῷ ὁμοίῳ ἑαυτῷ εἰς τὴν αὐτὴν προᾶξιν. Ἄλλ' ἴσως, ἔφη, ἀνάγκη τοῦτό γε οὕτως ἔχειν. Τί δὲ ὁ ἀνεπιστήμων; Β οὐχὶ ὁμοίως μὲν ἐπιστήμονος πλεονεκτῆσειεν ἂν, ὁμοίως δὲ ἀνεπιστήμονος; Ἴσως. Ὁ δὲ ἐπιστήμων σοφός; Φημί. Ὁ δὲ σοφὸς ἀγαθός; Φημί. Ὁ ἄρα ἀγαθός τε καὶ σοφός τοῦ μὲν ὁμοίου οὐκ ἐθέλησει πλεονεκτεῖν, τοῦ δὲ ἀνομοίου τε καὶ ἐναντίου. Ἔοικεν, ἔφη. Ὁ δὲ κακός τε καὶ ἀμαθής τοῦ τε ὁμοίου καὶ τοῦ ἐναντίου. Φαίνεται. Οὐκοῦν, ὦ Θρασύμαχε, ἦν δ' ἐγώ, ὁ ἀδικὸς ἡμῖν τοῦ ἀνομοίου τε καὶ ὁμοίου πλεονεκτεῖ; C ἢ οὐκ οὕτως ἔλεγε; Ἐγώγε, ἔφη. Ὁ δὲ γε δίκαιος τοῦ

Cap. XXII. C. Ὁ δὲ Ἐπιδόμαχος —] δὲ Vat. Θ. r. Ven. Z. Vind. Φ. Par. K. Ambr. Flor. a. Deinde ταῦτα πάντα Vind. Φ. Par. K. Ambr. Flor. a. Tum ταῦτα πάντα Vind. Φ. Ambr. Vat. r. D. τότε καὶ εἶδον] Bekker. cum Par. A. Vat. Θ. Ven. Z. Vind. Φ. Ambr. Vat. r. post τότε interpunxit. Hermann. post ἐπιδομαχία plene distinxit. neuter recte. v. explicat.

dissimilis et contrarius. Alia vero ratio est inscientis, qui pariter sciente plus se habere cupiet atque insciente, ut imprudentem quoque atque malum appareat idem prorsus sequi solere. Itaque bonus et sapiens simili quidem nolet plus habere, dissimili vero et contrario volet; malus autem et simili et dissimili plus appetet. Statuimus vero antea iniustum et simili et dissimili plus habere cupere; iustum autem dissimili tantum velle superiorem esse. Ex quo consequens est, ut iustus sapientis

ac boni sit similis, iniustus autem mali ac rudis. Itaque una iustitia cum sapientia et virtute coniuncta est.

P. 350. ὁμοίως μὲν ἐπ. — ὁμοίως δὲ ἀνεπ. V. Reizius ad Viger. p. 841.

C. ἀναπέφραται ὦν ἀγ.] Dicitur ἀναφαίνεσθαι saepe de eo, quod disputatione absoluta ultro vel praeter expectationem emergit et elucet, ut I. p. 334. A. VI. p. 484. A. p. 487. B. Theaet. p. 162. C. Gorg. 484. C. sl.

Cap. XXII. D. οὐχ ὡς ἐγώ νῦν ῥαδίως λ., ἀλλ' ἔλκο-

μὲν ὁμοίου οὐ πλεονεκτῆσει, τοῦ δὲ ἀνομοίου; Ναί. Ἔοικεν ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ὁ μὲν δίκαιος τῷ σοφῷ καὶ ἀγαθῷ, ὁ δὲ ἀδικὸς τῷ κακῷ καὶ ἀμαθῇ. Κινδυνεύει. Ἄλλὰ μὴν ὁμολογοῦμεν, ὃ γε ὁμοίος ἐκάτερος εἴη, τοιοῦτον καὶ ἐκάτερον εἶναι. Ὁμολογοῦμεν γάρ. Ὁ μὲν ἄρα δίκαιος ἡμῖν ἀναπέφραται ὦν ἀγαθός τε καὶ σοφός, ὁ δὲ ἀδικὸς ἀμαθής τε καὶ κακός.

Cap. XXII. Ὁ δὲ Ἐπιδόμαχος ὁμολόγησε μὲν πάντα ταῦτα, οὐχ ὡς ἐγώ νῦν ῥαδίως λέγω, ἀλλ' D ἔλκόμενος καὶ μόγις, μετὰ ἰδρωτὸς θαναματοῦ ὅσου, ἄτε καὶ θέρους ὄντος. — τότε καὶ εἶδον ἐγώ, πρότερον δὲ οὐπω, Ἐπιδόμαχον ἐρυνθριῶντα — ἐπειδὴ δὲ οὖν διωμολογησάμεθα τὴν δικαιοσύνην ἀρετὴν εἶναι καὶ σοφίαν, τὴν δὲ ἀδικίαν κακίαν τε καὶ ἀμαθίαν, εἶεν, ἦν δ' ἐγώ, τοῦτο μὲν ἡμῖν οὕτω κείσθαι, ἔφραμεν δὲ δὴ καὶ ἰσχυρὸν εἶναι τὴν ἀδικίαν. ἢ οὐ μέμνησαι, ὦ Ἐπιδόμαχε; Μέμνημαι, ἔφη. ἀλλ' ἔμοιγε οὐδὲ ἂ νῦν λέγεις ἀρέσκει, καὶ ἐγώ περὶ αὐτῶν λέγειν. E εἰ οὖν λέγοιμι, εὖ οἶδ' ὅτι δημηγορεῖν ἂν με φαίης.

ἐπειδὴ δὲ οὖν διωμολ.] δὲ om. Par. K. Ang. Mon. Flor. a. β. male; respondet enim superiori μὲν, ita ut οὖν post parenthesis in epanalepsi positum sit.

τοῦτο μὲν ἡμῖν οὕτω κείσθαι] ἡμῖν cum uno Ven. Z. Steph. eliminavit. Tuentur cum reliquis etiam codd. Stobaei Serm. IX. p. 114. et X. p. 113.

E. εἰ οὖν λέγοιμι.] Steinbruechel in Phil. Beitr. v. d. Schweitz. p. 290. coni. εἰ δ' οὖν, quod probat Astius. Dein ed. vett. errore, ut videtur, δημιουργεῖν pro δημηγορεῖν, quod libri

μενος —] Haec explicationis causa interponuntur, ut δὲ post ἐπειδὴ iniectum respondere appareat voci μὲν praecedenti, οὖν autem in epanalepsi post parenthesis positum est. Frustra igitur Steinbruechel. in libro: Philologische Beiträge p. 290. οὐχὶ δὲ, ὡς ἐγώ νῦν ῥαδίως λέγω, scribendum coniecit. — ἔλκόμενος, qui quasi vi traheretur ad id, quod Socrates volebat, concedendum atque aegre concederet. — Proxima sic distinxit Bekkerus: ἄτε καὶ θέρους

ὄντος τότε καὶ εἶδον ἐγώ, πρ. Sed τότε coniungendum esse cum verbis καὶ εἶδον ἐγώ, verba opposita πρότερον δὲ οὐπω luculenter docent. Respexerunt haec verba Aristid. Orat. Plat. II. p. 295. T. II. Synesius Encom. Calvit. p. 66. A., ut iam observavit P. Victorius Varr. Lectt. III. 5.

ἔφραμεν δὲ δὴ καὶ ἰσχυρὸν] V. p. 348. E sqq. Hoc ipsum vero alterum est, de quo Socrates deinde verba facit ad vindicandam iustitiae dignitatem.

E. εὖ οἶδ' ὅτι δημηγο-

ἢ οὖν ἔα με εἰπεῖν ὅσα βούλομαι, ἢ, εἰ βούλει ἐρω-
τᾶν, ἐρώτα· ἐγὼ δὲ σοι, ὡς περ ταῖς γραφαῖς ταῖς τοῦς
μῦθους λεγούσαις, εἶεν ἐρῶ καὶ κατανεύσομαι καὶ
ἀνανεύσομαι. Μηδαμῶς, ἦν δ' ἐγὼ, παρὰ γε τὴν
σαυτοῦ δόξαν. Ὡς τε σοι, ἔφη, ἀρέσκειν, ἐπειδή περ οὐκ
ἔως λέγειν· καίτοι τί ἄλλο βούλει; Οὐδὲν μὰ Δία,
ἦν δ' ἐγὼ, ἀλλ' εἶπερ τοῦτο ποιήσεις, ποίει· ἐγὼ δὲ
ἐρωτήσω. Ἐρώτα δὴ. Τοῦτο τοίνυν ἐρωτῶ, ὅπερ ἄρτι,
351 ἵνα καὶ ἐξῆς διασκεψώμεθα τὸν λόγον, ὁποῖόν τι
τυγχάνει ὃν δικαιοσύνη πρὸς ἀδικίαν. ἐλέχθη γάρ
που, ὅτι καὶ δυνατώτερον καὶ ἰσχυρότερον εἴη ἀδικία
δικαιοσύνης· νῦν δὲ γ', ἔφη, εἶπερ σοφία τε καὶ ἀρε-
τή ἐστι δικαιοσύνη, ῥαδίως οἶμαι, φανήσεται καὶ ἰσχυ-
ρότερον ἀδικίας, ἐπειδή περ ἐστὶν ἀμαθία ἢ ἀδικία.
οὐδεὶς ἂν ἔτι τοῦτο ἀγνοήσειεν. ἀλλ' οὔτι οὕτως
ἀπλῶς, ὦ Θρασύμαχε, ἔγωγε ἐπιθυμῶ, ἀλλὰ τῆδὲ πη
B σκέψασθαι· πόλιν φαίης ἂν ἀδικον εἶναι καὶ ἄλλας

omens tuentur.

ὡς περ ταῖς γραφαῖς] Inepte Steph. cum Ven. E. edidit παῖς, quod Gesner. ad Lucian. Catacl. §. 1. Tom. III. p. 598. ed. Lehm. verissime in ταῖς mutandum censuit, quam lectionem reliqui mss. omnes tuentur.

P. 351. νῦν δὲ γ', ἔφη, εἶπερ—] Sic Par. A. Ambr. Ang. Mon. Flor. x. a. β. Vulg. ἔφη, quod Astius delendum putabat. Sed ἔφη recepto oratio Socrati continuanda.

ρεῖν —] Socrates enim sophistis opprobrio faciebat, quod, neglecto veritatis studio, longas orationes declamarent, quo audientium animos caperent ac delinirent; quod est δημηγορεῖν. v. ad Gorg. p. 482. C.

ταῖς γραφαῖς—λεγούσαις] Notus est, qui in proverbio celebratur, γραφῶν ὕθλος s. μῦθος. Gorg. p. 527. A: τάχα δ' οὖν ταῦτα μῦθος σοι δοκεῖ λέγεσθαι ὡς περ γραφῶς. Theaet. p. 176. B., ubi v. Hein dorf. Deinde Μηδαμῶς elliptice dictum, ut saepe. v. ann. ad p. 334. D. — Ὡς τε σοι, ἔφη, ἀρε. Ut tibi, inquit, placeam, quandoquidem me non sinis verba facere; quanquam quid

aliud a me fieri vis?

P. 351. ἵνα καὶ ἐξῆς δ. τ. λ.] ut deinceps, h. e. certo quodam ac perpetuo ordine, rem dispiciamus. οὐδεὶς ἂν ἔτι τοῦτο ἀγνοήσειεν.] h. e. Hoc iam quilibet facile intelligat. Non est quod in hoc asyndeto haereas aut ex cod. Monac. et Vindob. οὐδεὶς γὰρ ἂν ἔτι τ. ἀγν. revocandum suspicaris. Neque in proximis cum libris nonnullis scribam: ἀλλ' οὔτοι οὕτως ἀπλῶς. conf. libr. II. p. 358. C: ἐπεὶ λαογε — οὔτι δοκεῖ οὕτως. V. p. 451. A: αὐτὴ γέλωτα ὄφλειν Phileb. p. 13. C. p. 52. v. Phaedon. p. 81. D. ibique Heindorf. — οὕτως ἀπλῶς, sc.

πόλεις ἐπιχειροῦν δουλοῦσθαι ἀδίκως καὶ καταδεδου-
λῶσθαι, πολλὰς δὲ καὶ ὑφ' ἐαυτῆς ἔχειν δουλωσαμέ-
νην; Πῶς γὰρ οὐκ; ἔφη. καὶ τοῦτο γε ἡ ἀρίστη μά-
λιστα ποιήσει καὶ τελεώτατα οὐσα ἀδικος. Μανθάνω,
ἔφη, ὅτι σὸς οὗτος ἦν ὁ λόγος. ἀλλὰ τότε περὶ
αὐτοῦ σκοπῶ· πότερον ἢ κρείττων γιγνομένη πόλις
πόλεως ἄνευ δικαιοσύνης τὴν δύναμιν ταύτην ἔξει,
ἢ ἀνάγκη αὐτῆ μετὰ δικαιοσύνης; Εἰ μὲν, ἔφη, ὡς C
σὺ ἄρτι ἔλεγες, ἔχει, εἰ ἡ δικαιοσύνη σοφία, μετὰ δικαιο-
σύνης· εἰ δ', ὡς ἐγὼ ἔλεγον, μετ' ἀδικίας. Πάνν ἄγα-
μαι, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ Θρασύμαχε, ὅτι οὐκ ἐπινεύεις μό-
νον καὶ ἀνανεύεις, ἀλλὰ καὶ ἀποκρίνεις πάνν καλῶς.
Σοὶ γάρ, ἔφη, χάριζομαι. Εὖ γε σὺ ποιῶν· ἀλλὰ δὴ
καὶ τότε μοι χάρισαι καὶ λέγε· δοκεῖς ἂν ἢ πόλιν
ἢ στρατόπεδον ἢ ληστὰς ἢ κλέπτας ἢ ἄλλο τι ἔθνος,
ὅσα κοινῆ ἐπὶ τι ἐροχεται ἀδίκως, προῖξαι ἂν τι δύ-
νασθαι, εἰ ἀδικοῖεν ἀλλήλους; Οὐ δῆτα, ἦ δ' ὄς. Τί D

οὐδεὶς ἂν ἔτι τοῦτο] οὐδεὶς γὰρ ἂν ἔτι Vind. Φ. Flor. β. Mon. καὶ οὐδεὶς Angel. Scilicet non concocerunt boni critici asyn-
deton quamvis orationis alacritati convenientissimum Dein ἀλλ' οὐ-
τοι Par. K. Vind. Φ. Ambr. Ang. Flor. x. a. sed v. annot. exeg.

B. καὶ ὑφ' ἐαυτῆς ἔχειν] ἐαυτῆς Angel. Flor. x.

C. ὡς σὺ ἄρτι ἔλεγες ἔχει, *εἰ* ἢ δεικ.] Vett. editt. ὁ σὺ
ἄρτι ἔλεγες, ἔστιν ἡ δικ. σοφ. Sed pro ὁ Par. ADK. Ven. II. Ambr.
Ang. Mon. Flor. a. b. c. x. a. Stob. ὡς tuentur; pro ἔστιν autem
ἔχει suppeditarunt Par. ADK. Ven. II. Ambr. Ang. pr. Mon. Flor.
a. b. c. x. a. β. γ. Quod restitui, εἰ ante ἡ δικαιοσ. de coniectura
Baiteri inserto.

non instituta accuratiore rei disputatione. Docetur autem deinceps iniustitiam, quia nihil sine iustitia possit, non esse illa fortiolem aut validiorem.

B. τὴν δύναμιν ταύτην ἔξει] sc. ἢ κρείττων γίγνεται. Nam ita pronomini vis et significatio nunc explicanda. Ad proxima: ἢ ἀνάγκη αὐτῆ μ. δ. intelligas τὴν δύναμιν ταύτην ἔχειν.

Εἰ μὲν, ἔφη, — ἔλεγες, ἔχει, εἰ ἡ δικαιοσύνη —] Sic optimi codd. pro vulg. ἔλε-
γες, ἔστιν ἡ δικαιοσύνη: in quo tamen εἰ ante ἡ δικαιοσύνη de Baiteri coniectura inserimus.

Certe εἰ cogitatione repetendum.

C. εἰ δὲ, ὡς ἐγὼ ἔλ.] De hac ellipsi v. Matth. Gr. §. 617. coll. annot. ad Symp. p. 212. C.

Εὖ γε σὺ ποιῶν.] Frequens respondendi formula, ad quam verbum e superioribus repetendum; v. ad Sympos. p. 174. B. et ad Gorg. p. 451. D. p. 511. C.

ἢ κλέπτας ἢ ἄλλο τι ἔθ-
νος] Gorg. p. 455. B: ὅτιαν
περὶ ἰατρῶν αἰρέσεως ἢ τῆ πόλει
οὐλόγος ἢ περὶ πανηγυρῶν ἢ περὶ
ἄλλου τινὸς δημοπορευτικοῦ ἔθ-
ρους. Infra libr. IV. p. 420. B.
p. 421. C. V. p. 466. A. Tim.

δ' εἰ μὴ ἀδικοῦν; οὐ μᾶλλον; Πάνυ γε. Στασεις γάρ που, ὦ Θρασύμαχε, ἢ γε ἀδικία καὶ μίση καὶ μάχας ἐν ἀλλήλοις παύσει, ἢ δὲ δικαιοσύνη ὁμόνοιαν καὶ φιλίαν. ἢ γάρ; "Ἐστω, ἢ δ' ὅς, ἵνα σοι μὴ διαφρωμαι. Cap. XXIII. Ἀλλ' εὐ γε σὺ ποιῶν, ὦ ἀριστε. τὸδε δέ μοι λέγε· ἄρα, εἰ τοῦτο ἔργον ἀδικίας, μίσος ἐμποιεῖν ὅπου ἂν ἐνῆ, οὐ καὶ ἐν ἐλευθέροις τε καὶ δούλοις ἐγγιγνομένη μισεῖν ποιήσει ἀλλήλους καὶ στασιάζειν καὶ ἀδυνάτους εἶναι κοινῇ μετ' ἀλλήλων πράττειν; Πάνυ γε. Τί δέ; ἂν ἐν δυοῖν ἐγγένηται, οὐ διοίσονται καὶ μισήσουσι καὶ ἐχθροὶ ἔσονται ἀλλήλοις τε καὶ τοῖς δικαίοις; Ἔσονται, ἔφη. Ἐὰν δὲ δῆ, ὦ Θρασύμαχε, ἐν ἐνὶ ἐγγένηται ἀδικία, μὴν μὴ ἀπολεί τὴν αὐτῆς δύναμιν, ἢ οὐδὲν ἦττον ἔξει; Μηδὲν ἦττον ἐχέτω, ἔφη. Οὐκοῦν τοιάνδε τινὰ φαίνεται ἔχουσα τὴν δύναμιν, ὅταν, ὅ ἂν ἐγγένηται, εἴτε πόλει τινὶ εἴτε γένει εἴτε στρατοπέδῳ εἴτε ἄλλῳ ὄρωϊν, πρῶτον

Cap. XXIII. D. οὐ καὶ ἐν ἐλευθέροις] ἐν vulgo omissum accessit nuper ex Par. ADK. Ven. II. Ambr. Ang. Vind. pr. Vat. r. Flor. a. b. c. a. γ.

E. ἀδύνατον αὐτὸ ποιεῖν] ποιεῖ Par. A. Vat. Θ. Ven. Z. Vind. Ambr. Ang. Vat. r. Flor. c. x. Pro αὐτὸ habent αὐτὸν

p. 19. D. Arist. Metaphys. I, 14: ἐπεὶ γὰρ ἐπέβη σχολάζειν τὸ τῶν ἐργῶν ἔθνος. Cicero pro Mur. 33: Quid si officiosissima illa natio candidatorum obviam venit? D. οὐ μᾶλλον; nonne magis id facere poterunt?

Cap. XXIII. εἰ τοῦτο ἔργον ἀδικίας, μίσος ἐμποιεῖν] Dictionem illustravit Valcken. ad Phoeniss. p. 447.

E. κοινῇ μετ' ἀλλήλων πράττειν;] Schol.: ἀντὶ τοῦ μετὰ πλοῦτος καὶ ἀσφαλείας τι ποιεῖν. Imo est: communiter aliquid agere, ita ut alter alterum adiuvet. Sic deinde dicitur πράττειν μεθ' ἑαυτοῦ, ita agere, ut tecum ipse consentias, ut te ipsum non deseras, ὁμόνοιαν αὐτὸν ἑαυτῷ. Aliter Astius

haec interpretatus est. — ἢ οὐδὲν ἦττον ἔξει; an nihilo minus eam habebit? Nihilo minus habeto, inquit.

Οὐκοῦν τοιάνδε — τὴν δύναμιν] h. e. οὐκοῦν ἢ δύναμις, ἢν ἔχει, φαίνεται τοιάδε τις οὐσα. Ex qua interpretatione facile intelligis quae vis sit articuli, quem fuit qui temere sollicitaret. — ὅταν — ἀδύνατον αὐτὸ ποιεῖν, i. e. ὡςτε ἀδ. αὐτὸ ποιεῖν. v. Matth. Gr. §. 535. Mox ad ἐν δ' ἐχθρὸν εἶναι ne quis totum illud ἀδύνατον αὐτὸ ποιεῖν animo repetat, tenendum est sola verba οὐκ — ποιεῖν intelligi oportere.

P. 352. στασιάζοντα καὶ οὐχ ὁμ.] quum seditiosus sit nec secum ipse consentiat.

B. Εὐωχοῦ τοῦ λόγου

μὲν ἀδύνατον αὐτὸ ποιεῖν πράττειν μεθ' αὐτοῦ διὰ 352 τὸ στασιάζειν καὶ διαφέρεισθαι, ἐτι δ' ἐχθρὸν εἶναι ἑαυτῷ τε καὶ τῷ ἐναντίῳ παντὶ καὶ τῷ δικαίῳ; οὐχ οὕτως; Πάνυ γε. Καὶ ἐν ἐνὶ δῆ, οἶμαι, ἐνοῦσα ταῦτα πάντα ποιήσει, ἅπερ πέφυκεν ἐργάζεσθαι· πρῶτον μὲν ἀδύνατον αὐτὸν πράττειν ποιήσει στασιάζοντα καὶ οὐχ ὁμόνοῦντα αὐτὸν ἑαυτῷ, ἔπειτα ἐχθρὸν καὶ ἑαυτῷ καὶ τοῖς δικαίοις. ἢ γάρ; Ναί. Δικαιοὶ δὲ γ' εἰσὶν, ὦ φίλε, καὶ οἱ θεοί; Ἔστωσαν, ἔφη. Καὶ θεοῖς B ἄρα ἐχθρὸς ἔσται ὁ ἀδικός, ὦ Θρασύμαχε, ὁ δὲ δικαίος φίλος. Εὐωχοῦ τοῦ λόγου, ἔφη, θαρρόων· οὐ γὰρ ἐγωγέ σοι ἐναντιώσομαι, ἵνα μὴ τοῖςδε ἀπέχθωμαι. "Ἴθι δῆ. ἦν δ' ἐγώ, καὶ τὰ λοιπά μοι τῆς ἐστιάσεως ἀποπλήρωσον ἀποκρινόμενος, ὡςπερ καὶ νῦν. ὅτι μὲν γὰρ καὶ σοφώτεροι καὶ ἀμείνους καὶ δυνατώτεροι πράττειν οἱ δίκαιοι φαίνονται, οἱ δὲ ἀδικοὶ

Ambr. Angel. Flor. a. c. x. a.

P. 352. Δικαιοὶ δὲ γ' εἰσὶν,] δὲ om. Ven. II. Vind. Φ. Par. DK. Ang. Vat. r. Mon. Flor. x. β. et pr. Vat. Θ.

B. οὐ γὰρ ἐγωγέ σοι] ἐγώ Ven. II. Par. DK. Mon. Idem fere mox δῆ post "Ἴθι om.

οἱ δίκαιοι φαίνονται] Steph. conii. οἱ δίκαιοι, φαίνεται.

ἔφη, θαρρόων] Fruere hoc tuo sermone fidenter; h. e. placeas tibi, iacta te in hac tua ratione. Sermones apud Platonem aliosque scriptores eleganter cum dapibus et epulis comparantur; v. infra p. 354. A: ταῦτα δῆ σοι ἐστιάσθω ἐν τοῖς Βενιδιδοῖς. IV. p. 421. B. IX. p. 571. E. Tim. p. 27. B. Gorg. p. 522. A. Lys. p. 211. D. al. Genus loquendi docte illustraverunt Ast. ad Phaedr. p. 221. et Wyttenbach. ad Plutarch. De recta aud. rat. p. 40. B. s. T. I. p. 253. ed. Lips. Ceterum Thrasymachum patet haec ironice dicere, cui Socrates deinde, eadem utens imagine, item ironice respondet.

ὅτι μὲν γὰρ καὶ σοφώτεροι —] Periodus paullo intri-

cior sic explicanda. Priora ista, inde ab ὅτι μὲν γὰρ usque ad ἀληθὲς λέγομεν, omnia pendent ex μανθάνω, quod absoluta parenthesi inferunt una cum verbis; ταῦτα μὲν οὖν ὅτι οὕτως ἔχει, quae superiora univarse repetunt. Illa autem; οὐ γὰρ ἂν ἀπ. — πράττειν ἀδύνατοι, interposita sunt per parenthesis. Itaque sententia haec est: Iustos enim manifesto esse et sapientiores et meliores et ad agendum potentiores, iniustos autem nihil posse coniunctos agere, verum etiam quos dicimus strenue unquam aliquid communiter peregrisse, quum essent iniusti, hoc non omnino verum dici (non enim — perficere non possunt);

οὐδὲν πράττειν μετ' ἀλλήλων οἰοί τε, ἀλλὰ δὴ καὶ
 C οὓς φαμεν ἐρῶμένως πόποτέ τι μετ' ἀλλήλων κοι-
 νῆ πράξει ἀδίκους ὄντας. τοῦτο οὐ παντάπασιν ἀλη-
 θές λέγομεν — οὐ γὰρ ἂν ἀπείχοντο ἀλλήλων κομι-
 δῆ ὄντες ἀδικοί, ἀλλὰ δῆλον, ὅτι ἐνῆν τις αὐτοῖς δι-
 καιοσύνη, ἢ αὐτοὺς ἐποίει μήτοι καὶ ἀλλήλους γε,
 καὶ ἐφ' οὓς ἦσαν, ἅμα ἀδικεῖν, δι' ἣν ἐπραξαν ἅ
 D ἐπραξαν, ὡρμησαν δὲ ἐπὶ τὰ ἀδίκαια ἀδικία ἡμιμόχ-
 θηροι ὄντες· ἐπεὶ οἱ γε παμπόνηροι καὶ τελείως ἀδι-
 κοι τελείως εἰσὶ καὶ πράττειν ἀδύνατοι — ταῦτα μὲν
 οὖν ὅτι οὕτως ἔχει, μανθάνω, ἀλλ' οὐχ ὡς σὺ τὸ
 πρῶτον ἐτίθεσο. εἰ δὲ καὶ ἄμεινον ζῶσιν οἱ δίκαιοι
 τῶν ἀδίκων καὶ εὐδαιμονέστεροί εἰσιν, ὅπερ τὸ ὕστε-
 ρον προϋθέμεθα σκέψασθαι, σκεπτέον. φαίνονται μὲν
 οὖν καὶ νῦν, ὡς γέ μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν εἰρήκαμεν· ὁμοῦς

C. ἀληθές λέγομεν] Sic Par. A. Vat. Θ. r. Ven. E. Vind. Φ.
 Ambr. Ang. Flor. a. b. c. γ. Ante Bekk. scribebatur λέγομεν.

μήτοι καὶ ἀλλήλους] Sic AΞIIΦ. Ang. Ambr. Vat. r. Flor.
 a. b. c. x. γ. et pr. Vat. Θ. quam lectionem commendat etiam
 Schaefer. App. ad Demosth. I. p. 265. Vett. editt. μή τι καὶ.

D. ὡς γέ μοι δοκεῖ] γ' μοι Bekker. ex uno Ambr. conf. p.
 329. A. et ad Protagor. p. 342. A. Nimirum hic quoque μοι adeo
 est exile, ut prope omitti potuerit. Deinde vulgo ὁμοῦς δέ τι, quod
 Bekker. e Ven. E. Ambr. Ang. emendavit. Veram lectionem etiam
 Flor. a. β. tuentur.

haec igitur ita se habere
 intelligo, nec vero sic,
 ut tu statuebas etc. Ita omnia
 apparet habere se rectissime, ut
 frustra fuerint, qui locum tenta-
 rant coniecturis.

C. ἢ αὐτοὺς ἐποίει μή-
 τοι καὶ ἀλλήλους γε —] De
 particulis μήτοι — γε v. Her-
 mann. ad Viger. p. 803. Schae-
 fer. ad Dem. App. I. p. 265. et
 Matth. Gr. p. 1232. ed. II.

D. εἰ δὲ καὶ ἄμεινον ζῶ-
 σιν οἱ δίκαιοι] Docetur se-
 quenti disputatione iustitiam ad
 vitam beatam plus valere iniu-
 stitiam.

οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἐπιτυ-
 χόντος] h. e. de re levi et

nullius momenti. v. Vige-
 rus de Idiotism. p. 303 seqq.
 Deinde articulus τοῦ pertinet ad
 universam sententiam ὅτινα τρό-
 πον χρῆ ζῆν, unde commia post
 τοῦ delendum fuit.

E. Τί δέ; ἀκούσας ἄλ-
 λω —] Etsi facile ἂν post ἀκού-
 σας excidere potuit, tamen no-
 lim voculam sine codicum suf-
 fragio inserere, praesertim quum
 per usum loquendi recte omitti
 queat. Est enim Graecis usita-
 tatum, ubi oratio ex pluribus
 membris constat, quorum alter-
 rum cum altero aliqua ratione
 coniunctum est, vel eius repe-
 titioem quandam continet, in
 posteriore omittitur ἂν. v. Her-
 mann. ad Viger. p. 944 seqq.

δ' ἔτι βέλτιον σκεπτέον. οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἐπιτυχόν-
 τος ὁ λόγος, ἀλλὰ περὶ τοῦ ὅτινα τρόπον χρῆ ζῆν.
 Σκόπει δὴ, ἔφη. Σκοπῶ, ἦν δ' ἐγώ. καὶ μοι λέγε·
 δοκεῖ τί σοι εἶναι ἵππου ἔργον; Ἐμοιγε. Ἄρα οὖν E
 τοῦτο ἂν θείης καὶ ἵππου καὶ ἄλλου ὄτουοῦν ἔργον,
 ὃ ἂν ἢ μόνω ἐκείνω ποιῆ τις ἢ ἄριστα; Οὐ μαν-
 θάνω, ἔφη. Ἄλλ' ὥδε· ἔσθ' ὅτ' ἂν ἄλλω ἴδοις ἢ
 ὀφθαλμοῖς; Οὐ δῆτα. Τί δέ; ἀκούσας ἄλλω ἢ
 ὦσιν; Οὐδαμῶς. Οὐκοῦν δικαίως ἂν ταῦτα τούτων 353
 φαίμεν ἔργα εἶναι; Πάνυ γε. Τί δέ; μαχαίρα ἂν
 ἀμπέλου κλῆμα ἀποτέμοις καὶ σμίλη καὶ ἄλλοις πολ-
 λοῖς; Πῶς γὰρ οὐ; Ἄλλ' οὐδενὶ γ' ἂν, οἶμαι, οὕτω
 καλῶς, ὡς δρεπάνω τῷ ἐπὶ τούτῳ ἐργασθέντι. Ἀλη-
 θῆ. Ἄρ' οὖν οὐ τοῦτο τούτου ἔργον θήσομεν;
 Θήσομεν μὲν οὖν. Cap. XXIV. Νῦν δὴ, οἶμαι,

E. ἀκούσας ἄλλω] Astius coni. ἀκούσας ἂν ἄλλω. Mox
 codd. omnes cum Par. A. φαμέν pro vulg. φαίμεν, quod unice ve-
 rum putamus. v. interpret.

P. 353. μαχαίρα ἂν ἀμπέλου] ἂν, hic quoque vulgo
 omissum, ex Angel. Flor. x. Stob. et Schneideri Vind. F. resti-
 tuimus.

τῷ ἐπὶ τούτῳ ἐργ.] τοῦτο Par. A. secundum Dübner. Vat.
 Θ. Ven. EII. Vind. Ambr. Vat. r. et rec. Mon. sed v. interpret.
 Proximum Ἀληθῆ in Ald. Bas. 1. Steph. male excidit. Tuentur
 illud ed. Bas. 2. Stobaeus et codd. Platonis, nisi fallor, omnes.

Continuant vero haec verba prae-
 cedentia illa, licet ab iis inter-
 iecta interrogatione seiuncta vi-
 deantur. conf. II. p. 360. C.
 382. D. III. 398. A. 410. B.
 IV. 439. B. Protagor. p. 356.
 D. Mox tamen in verbis μα-
 χαίρα ἂν ἀμπέλου ex aliquot
 codd. interponendam voculam
 censui, propterea quod longiore
 sententia inserta quasi denuo
 suscipitur exemplorum enume-
 ratio neque arcta connexionem
 cum superioribus copulatur.

Οὐκοῦν δικαίως ἂν τ. τ.
 φαίμεν] Nonne recte di-
 xerimus haec illorum esse
 opera. Nam ἂν nunc per
 ipsam sententiam non potest
 ad infinitivum referri. Ex quo

ipso consequitur, ut φαίμεν, non
 φαμέν verum sit. Mire fallitur
 Schneiderus, qui ἂν ad unum
 δικαίως pertinere dicit.

P. 353. τῷ ἐπὶ τούτῳ ἐρ-
 γασθέντι] P. 341. D: ἐπὶ τού-
 τῳ πέφηνεν. Ibid. E: ἐπὶ τούτῳ
 παρεσκευάσθη ἢ τέρη. IV. p.
 422. B: ἐπὶ τούτῳ παρεσκευα-
 σμένος. VII. p. 524. A. Gorg.
 p. 457. A. p. 480. D. Plura
 dabit Lobeck. ad Phrynich.
 p. 475.

Cap. XXIV. Νῦν δὴ, οἶ-
 μαι; ἄμεινον ἂν μάθ' οἶς]
 Νῦν δὴ in talibus locis est
 nunc igitur, nec quidquam
 habet insolentiae; v. ad Philob.
 p. 105 sqq. ed. 1. Lips. Hein-
 dorf. ad Sophist. p. 290.

ἄμεινον ἂν μάθοις ὃ ἄρτι ἠρώτων πυνθανόμενος, εἰ οὐ τοῦτο ἐκάστου εἴη ἔργον, ὃ ἂν ἢ μόνον τι ἢ κάλλιστα τῶν ἄλλων ἀπεργάζεται. Ἄλλ', ἔφη, μανθάνω τε καὶ μοι δοκεῖ τοῦτο ἐκάστου πράγματος ἔργον εἶναι. Εἶεν. ἦν δ' ἐγώ. οὐκοῦν καὶ ἀρετὴ δοκεῖ σοι εἶναι ἐκάστω, ὅπερ καὶ ἔργον τι προστίθεται; ἴωμεν δὲ ἐπὶ τὰ αὐτὰ πάλιν. ὀφθαλμῶν, φαιμέν, ἔστιν ἔργον; Ἔστιν. Ἄρ' οὖν καὶ ἀρετὴ ὀφθαλμῶν ἔστι; Καὶ ἀρετὴ. Τί δέ; ὠτων ἦν τι ἔργον; Ναί. Οὐκοῦν καὶ ἀρετὴ; Καὶ ἀρετὴ. Τί δὲ πάντων περὶ τῶν ἄλλων; οὐχ οὕτως; Οὕτως. Ἐχε δὲ ἄρ' ἂν ποτε ὄμματα τὸ αὐτῶν ἔργον καλῶς ἀπεργάσαιτο μὴ ἔχοντα τὴν αὐτῶν οἰκείαν ἀρετὴν, ἀλλ'

Cap. XXIV. ὃ ἂν ἢ μόνον τι ἢ x.] Steph. conl. μόνω τις. non opus.

Ἄλλ', ἔφη, μανθάνω τε καὶ μοι δ.] γε Par. DK. Mon. Flor. β. quod ferri posset, si μανθάνω fortius esset efferendum. conf. Phaedon. p. 58. D.

B. φαιμέν, ἔστιν ἔργον;] Angel. Flor. x. Stob. ἔστι τι ἔργον, quod olim edidimus. Dein pro ἔστιν Ven. II. Par. DK. Mon. Flor. Nat. Ang. Ναί ἔστιν.

καλῶς ἀπεργάσαιτο] Vat. Θ. ἀπεργάζονται. Viud. Φ.

B. ἴωμεν δὲ ἐπὶ τὰ αὐτὰ πάλιν.] Gorg. p. 496. C: ἔτι δὲ ἐπὶ τὰ ἐμπροσθεν ὁμοιογενήματα. Et sic saepe λέγει ἐπὶ τι disputantes dicuntur, quum ad aliquid explicandum, illustrandum, considerandum accedunt. cfr. intpp. ad Eurip. Hipp. v. 292. Formulam ἔχε δὲ satis illustrabunt quae dedimus ad Gorg. p. 460. A.

ὄμματα — καλῶς ἀπεργάσαιτο] Numerum verbi pluralis posuit, in animo habens, ut videtur, τοὺς ὀφθαλμοὺς. Neque enim Porsonus audiendus est, qui in additamenti ad Hecubae v. 1141. „quantum possum, veteres Attici hanc licentiam, si scilicet licentia appellanda est, ut plurale verbum neutri plurali subiice-

rent, nunquam usurpabant, nisi ubi de animantibus ageretur.“ Meliora docuit Hermannus ad Sophoc. Electr. v. 430. Exemplis ab Heindorfio ad Crat. p. 137. Astio ad h. l. et ad Legg. p. 46. commemoratis adde quae dedit Dobreiuss ad Aristoph. Plut. v. 145. Apud Xenoph. Hellen. IV, 2, 7. τὰ δὲ πάντα ἀθλία οὐκ ἐλαττον ἐγένοντο, vercor, ut Stephanus ac Leunclavius recte ἐγένετο scripserint. Ceterum quod Schneiderus ait malle se numeri pluralis usum h. l. repetere a rei natura, quia plures oculi sint, ista certe, dum aliis exprobravit imprudentiam, ipse scripsit imprudenter, siquidem ista ratio probat nimium.

C. Ἦτις, ἦν δ' ἐγώ, αὐτῶν ἢ ἀρετῇ] h. e. quaecunq; de eorum eorum vir-

ἀντὶ τῆς ἀρετῆς κακίαν; Καὶ πῶς ἂν; ἔφη· τυφλότητα γὰρ ἴσως λέγεις ἀντὶ τῆς ὄψεως. Ἦτις, ἦν δ' ἐγώ, αὐτῶν ἢ ἀρετῇ· οὐ γὰρ πῶ τοῦτο ἐρωτῶ, ἀλλ' εἰ τῇ οἰκείᾳ μὲν ἀρετῇ τὸ αὐτῶν ἔργον εὖ ἐργάζεται τὰ ἐργαζόμενα, κακίᾳ δὲ κακῶς. Ἀληθές, ἔφη, τοῦτό γε λέγεις. Οὐκοῦν καὶ ὧτα στερούμενα τῆς αὐτῶν ἀρετῆς κακῶς τὸ αὐτῶν ἔργον ἀπεργάζονται; Πάνυ γε. Τίθμεν οὖν καὶ τἄλλα πάντα εἰς τὸν αὐτὸν λόγον; Ἐμοιγε δοκεῖ. Ἴδι δὲ, μετὰ ταῦτα τόδε σκέψαι· ψυχῆς ἔστι τι ἔργον, ὃ ἄλλω τῶν ὄντων οὐδ' ἂν ἐνὶ πράξει; οἷον τὸ τοιόνδε· τὸ ἐπιμελεῖσθαι καὶ ἄρχειν καὶ βουλευέσθαι καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, ἔσθ' ὅτῳ ἄλλω ἢ ψυχῇ δικαίως ἂν αὐτὰ ἐποδοῖμεν καὶ φαῖμεν ἴδια ἐκείνης εἶναι; Οὐδὲν

Vat. r. ἀπεργάζονται. Heindorf. ad Cratyl. p. 137. corr. ἀπεργάζαιτο.

C. οὐ γὰρ πῶ τοῦτο ἐρ.] πῶ Ven. β.

D. φαῖμεν ἴδια ἐκείνης εἶναι] V. ἐκείνον, quod nunc cum Turr. ex Par. A. sec. Duebn. Flor. a. b. c. x. β. γ. Ambr. in ἐκείνης convertimus. Et habent ἐκείνης etiam Schneideri Lobcov. et quattuor Viudobb. item edit. Bas. 2 atque Stob. Itaque silentium Bekkeri de codd. suis utique suspectum.

tus sit, eam nunc dico; neque enim nunc nostra interest, ut illa accuratius definiatur aut certius indicetur, quandoquidem in universum de hac re loquimur. Germanice igitur locum interpretamur sic: Was nur immer ihre Tugend ist, sprach ich, denn danach frage ich noch nicht, sondern ob das Verrichtende mit der ihm eigenthümlichen Tugend sein Werk gut verrichten wird, mit Fehlerhaftigkeit aber schlecht. Ita haec si interpretamur, ut sane interpretanda sunt, nemini obscurum esse potest, cur deinde dicat εὖ ἐργάζεται τὰ ἐργαζόμενα, a singulari exemplo repente transiens ad universae rei commemorationem. Steinbrüchelius l. c. p. 290. τὰ ἐργαζόμενα delendum indica-

bat. Cuius sententiam refutaturus Astius τὰ ἐργαζόμενα interpretatur: εἰ ἐργάζεται (τὰ ὄμματα) τὰ αὐτῶν ἔργον. Sed locus Cratylī, quem comparavit, p. 436 B: τί ἡμᾶς οἶε τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ πείσεσθαι, hanc rationem nullo modo confirmat. Si enim ὄμματα subiectum est, quod grammatici vocant, necesse est τὰ articulus deleatur. Quod ita demum fieri recte poterit, si explicationem nostram a vero abhorreere monstratum fuerit.

D. ὃ ἄλλω τῶν ὄντων οὐδ' ἂν ἐνὶ πρ.] h. e. quod plane nulla alia re possis peragere. v. libr. II. p. 359. B. p. 374. C. Gorg. p. 512. E. p. 519. C. Protagor. p. 335. D. Sympos. p. 216. D. p. 214. D. ibique annot.

ἄλλω. *Τί δ' αὖ τὸ ζῆν; ψυχῆς φήσομεν ἔργον εἶ-
ναι; Μάλιστα γ', ἔφη. Οὐκοῦν καὶ ἀρετὴν φραμέν
E τινὰ ψυχῆς εἶναι; Φαμέν. Ἄρ' οὖν ποτέ, ὦ Θρα-
σύμαχε, ψυχὴ τὰ αὐτῆς ἔργα εὖ ἀπεργάζεται στε-
ρομένη τῆς οἰκείας ἀρετῆς; ἢ ἀδύνατον; Ἀδύνατον.
Ἀνάγκη ἄρα κακῇ ψυχῇ κακῶς ἄρχειν καὶ ἐπιμελεῖ-
σθαι, τῇ δὲ ἀγαθῇ πάντα ταῦτα εὖ πράττειν.
Ἀνάγκη. Οὐκοῦν ἀρετὴν γε ξυνεχωρήσαμεν ψυχῆς
εἶναι δικαιοσύνην, κακίαν δὲ ἀδικίαν; Συνεχωρήσα-
μεν γάρ. Ἡ μὲν ἄρα δικαία ψυχὴ καὶ ὁ δίκαιος
ἀνὴρ εὖ βιώσεται, κακῶς δὲ ὁ ἀδικός. Φαίνεται,
354 ἔφη, κατὰ τὸν σὸν λόγον. Ἀλλὰ μὴν ὁ γε εὖ ζῶν
μακάριός τε καὶ εὐδαίμων, ὁ δὲ μὴ τάναντία. Πῶς
γὰρ οὐ; Ὁ μὲν δίκαιος ἄρα εὐδαίμων, ὁ δ' ἀδικός
ἄθλιος. Ἔστωσαν, ἔφη. Ἀλλὰ μὴν ἄθλιόν γε εἶναι*

ψυχῆς φήσομεν] οὐ ψυχῆς φ. Flor. a. c. x. Stobaeus. Hic quoque Bekker. de suis libris silet. Ficinus: annon animae opus esse dicemus.

E. Οὐκοῦν ἀρετὴν γε ξυνεχ.] Pro γε unus Stob. μὲν ξ., quod olim cum Astio edidimus. Sed tuentur γε libri Platonis ad unum omnes, nisi quod Flor. x. Ang. Vind. F. ἀρετὴν τε. Itaque nunc μὲν rescribere dubitavimus, quamquam in isto te videtur μὲν latere.

P. 354. ἐπειδὴ μοι πρῶτος ἐγένον] ἐπειδὴ γέ μοι Par. K. Mon. Flor. β.

τοῦ ἀεὶ παραφερομένου] ἀεὶ vulgo, quod etiam Par. A. videtur tueri. Nos ἀεὶ ex Flor. x. scripsimus, sicuti Bekkerus ta-

*ψυχῆς φήσομεν ἔργον εἶ-
ναι;] H. e. dicemusne ani-
mae opus esse? Itaque non
iam probamus quod olim in
libris plurimis ex tribus Florr.
et Stobaeo scripsimus: οὐ ψυ-
χῆς φήσομεν.*

E. εὖ βιώσεται] Conclusio ducitur ex ambiguo, ut alibi in usu formulae εὖ πράττειν.

P. 354. εὐδαίμονα δέ.] Int. λυσιτελεῖ. v. ann. ad cap. XX. extr.

Ἐπὶ σοῦ γε —, ἐπειδὴ γέ μοι] P. 348. C: εἰκός γ', ἔφη, — ἐπειδὴ γε καὶ λέγω.

B. οὐ μόντοι καλῶς γε εἰστιάμαι] Negat facete, sese recte his epulis fruitum esse,

sua quidem, non Thrasyaechi culpa. Nam delibasse se et tanquam praeripuisset alia, priusquam quod primum spectatum fuerit exquisiverint, quid tandem iustum esset. Itaque non opus est scribere: οὐ μόντοι ἱκανῶς γε εἰστιάμαι.

*ώσπερ οἱ λίγνοι — ἀρπά-
ζοντες] Iulian. Orat. II. p. 69. C: παντὸς ἐπιδρατιόμεθα, ώσπερ ἐν τοῖς συμποσίοις οἱ λίγνοι τῶν ἐδωδίων ἀπάντων, οὐχ ἕπομενοις τὸ μὴ τῶν προκειμένων ἀψασθαι. Etiam Themistius Orat. XVIII. p. 220. B. hunc locum ob oculos habuit. Verbo ἀρπάζειν sic utitur Lucian. Timon. T. I. p. 110. ed.*

*οὐ λυσιτελεῖ, εὐδαίμονα δέ. Πῶς γὰρ οὐ; Οὐδέ-
ποτ' ἄρα, ὦ μακάριε Θρασύμαχε, λυσιτελέστερον ἀδι-
κία δικαιοσύνης. Ταῦτα δὴ σοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες,
εἰστιάσθω ἐν τοῖς Βενδιδείοις. Ἐπὶ σοῦ γε, ἦν δ'
ἐγώ, ὦ Θρασύμαχε, ἐπειδὴ μοι πρῶτος ἐγένον καὶ
χαλεπαίνων ἐπαύσω. οὐ μόντοι καλῶς γε εἰστιάμαι
δι' ἑμαυτόν, ἀλλ' οὐ διὰ σέ· ἀλλ' ώσπερ οἱ λίγνοι B
τοῦ ἀεὶ παραφερομένου ἀπογεύονται ἀρπάζοντες, πρὶν
τοῦ προτέρου μετριῶς ἀπολαῦσαι, καὶ ἐγώ μοι δοκῶ
οὕτω, πρὶν ὃ τὸ πρῶτον ἐσοποῦμεν εὐρεῖν, τὸ δι-
καιον ὃ τί ποτ' ἐστίν, ἀγέμενος ἐκείνου ὀρμηῆσαι ἐπὶ
τὸ σέψασθαι περὶ αὐτοῦ, εἴτε κακία ἐστὶ καὶ ἀμα-
θία, εἴτε σοφία καὶ ἀρετή, καὶ ἐμπειρόντος αὐ ὕστε-
ρον λόγον, ὅτι λυσιτελέστερον ἢ ἀδικία τῆς δικαιο-
σύνης, οὐκ ἀπεσχόμεν τὸ μὴ οὐκ ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῖν*

*cite ex aliis, Schneiderus ex Lob. Vind. BEF. Hermannus ta-
men aet postliminio restituit, quod factum nollem.*

*καὶ ἐγώ μοι δοκῶ αὐτῶ.] Vett. editt. καὶ ἐγγῆμαι δοκῶ
οὕτω. Sed recte καὶ ἐγώ μοι Vat. Θ. Vind. Φ. Vat. r. Flor. γ.
et Schneideri Lob. Vind. B. E. Alii quidam ἐγώ οἶμαι. Verum
primus restituit Bekker.*

*οὐκ ἀπεσχόμεν τὸ μὴ οὐκ —] Sic Vat. Θ. r. Ven. ΞII.
Vind. Φ. Par. DK. Ambr. Ang. Mon. Flor. a. b. c. x. a. β. γ.
cum Ald. Bas. 1. 2. Stephanus τοῦ μὴ correxit sine causa idonea.
v. explicat. Mox εὐδαίμων ἐστίν ἢ οὐκ εὐδαίμων Vat. Θ. r. Vind. Φ.*

*Lehm. προαρπίζον ώσπερ λιγ-
νός τὰ ὄψα. De tota sententia
conf. Lucian. de Merced. Cond.
T. III. p. 251. ed. Lehm. ἄλλος
δέ, οὐ γὰρ εἶδες ὅσα μὲν ἐπιεν,
ὅπως δὲ τὰ παρατεθέντα οὐλλα-
βῶν κατέφαγεν; ἀπειρόκαλος ἀν-
θρώπος καὶ λιμοῦ πλέως! —
Παραφέρεσθαι et παρατί-
θεσθαι dicuntur de cibis et
mensis, ut Lat. apponere;
neque opus est, ut cum Ca-
saubono ad Athen. T. III. p.
363. περιφερομένου corrigamus.
Usum v. ἀεὶ tetigi ad Apolog.
Socr. p. 25. C.*

*καὶ ἐγώ μοι δοκῶ οὕτω] Eodem modo Libr. IX. p. 585.
A: καὶ πρὸς τὸ ἄλυτον οὕτως*

*x. r. l. Prot. p. 329. A: καὶ οἱ
ἄγχορες οὕτως x. r. l. Phaedr.
p. 230. D., ubi v. ann.*

τὸ δίκαιον ὃ τί ποτ' ἐστίν] id, in quo vis et natura iustitiae cernitur. Similiter in Protagor. p. 361. B sqq. virtutis naturam prius indagandam esse arbitratur, quam quaeratur, docerine ea possit necne.

*οὐκ ἀπεσχόμεν τὸ μὴ οὐκ ἐπὶ τ. ἐ.] mihi non tem-
perabam, quin illo relicto ad hoc accederem. En-
rip. Phoeniss. v. 1191: μηδ' ἂν τὸ σεμνὸν πῦρ τιν εἰργά-
θειν Διὸς τὸ μὴ οὐ κατ' ἄκρων*

C ἀπ' ἐκείνου, ὥστε μοι νυνὶ γέγονεν ἐκ τοῦ διαλόγου μηδὲν εἰδέναι· ὅποτε γὰρ τὸ δίκαιον μὴ οἶδα ὃ ἔστι, σχολῇ εἴσομαι, εἴτε ἀρετὴ τις οὐσα τυγχάνει, εἴτε καὶ οὐ, καὶ πότερον ὃ ἔχων αὐτὸ οὐκ εὐδαίμων ἔστιν ἢ εὐδαίμων.

περγάμων εἰλεῖν πόλιν. Aeschyl. Prom. v. 243: ἐξεροσάμην βροτοῦς τοῦ μὴ διαφροισθέντας εἰς Ἄιδου μολεῖν, ubi cum codd. legam τὸ μὴ δ. Xenoph. Sympos. III. 3: οὐδεὶς σοι, ἔφη, ἀντιλέγει τὸ μὴ οὐ λέγειν. Plat. Crit. p. 43. B: οὐδὲν — ἐπιλύεται ἢ ἡλικία τὸ μὴ οὐχὶ ἀγα-

ρακτεῖν, ubi vid. annot. εἴτε ἀρετὴ τις οὐσα τ.] Participium οὐσα praedicato accommodatum est: v. ad cap. VIII. in. p. 333 E. Ceterum exitus hic totius libri satis clare indicat, quid Plato disputatione in eo instituta spectaverit.

ARGUMENTUM

LIBRI SECUNDI.

Thrasymacho placato et ad silentium redacto inde ab huius libri initio disputandi partes suscipiunt Glauco et Adimantus, quas quidem illi dehinc per totum Politiae opus usque sustinent. Nimirum Cephalus communem aliquam iustitiae formam in vita quotidiana elucentem monstraverat, sed dialecticae disputationi de ea instituendae impar sermonem tradiderat Polemarcho filio. Successerat igitur hic in illius locum; sed quantumvis versatus esset in philosophiae studiis, tamen ad vitae usum metiens omnia neque ad generales animum attollens notiones cognitionem iustitiae ad certam indubitamque eius definitionem provehere non potuerat. Unde ex disputatione ipsius eluxerat, quam vagae et incertae essent vulgares de vi et natura iustitiae notiones. Eum vero exceperat Thrasymachus, qui quum iustitiam maxime ad utilitatis rationes exegisset adeoque eo nomine iniustitiae longe maiorem esse praestantiam docere conatus esset, tamen subtilissimis Socratis disputationibus ad incitas erat redactus, ut quamvis iustitiae vis et natura in incerto esset relicta, tamen ne mussitare quidem adhuc auderet disputator vehementissimus. At enim vero suscipiunt nunc Thrasymachi partes ex improviso Glauco et Adimantus, iuvenes longe prudentissimi, qui etsi nondum participes facti sunt celsioris illius sapientiae, qua Socrates

habetur insignis, tamen eiusdem saltem capaces videntur. Sunt enim ingeniosissimi; sunt item scientiae cupidissimi; denique etiam disputatores sunt sollertes atque gnavi, ut mirum non sit Platonem ipsis post Socratem secundas partes in hoc opere attribuisse. Quanquam etiam Thrasymachus et Polemarchus perpetuo sermoni intersunt attente ipsi auscultantes: unde libri quinti initio p. 459. A. B. a Socrate flagitant, ut praetermissam de liberorum et mulierum communione disputationem aliquando suscipiat atque profliget ulterius. At enim vero sunt certe Glauco et Adimantus illis prudentia et veri studio multo praestabiliores atque etiam gnavi et fortes (ll. p. 368. A.), ut disputandi molestiam et laborem haudquaquam subterfugiant. Quamobrem modo cupiunt denuo retractari, quae ipsis videntur minus perspicue esse exposita, ut libr. VI. p. 506 A., modo omissa addi ac suppleri volunt, ut libr. V. in., modo rerum tractatarum summam referunt, quo facilius rei propositae quaestio expediatur et ad exitum perducatur; modo etiam Socrati acute ac subtiliter adversantur, cuius rei exempla bene multa reperiuntur, ut libr. III. p. 408. D. IV. p. 419. 422. 427. V. 451. E. 474. 475. extr. VI. p. 487. B. VIII. p. 519. E. al. Nimirum tales utique esse oportebat, quibuscum Socrates rerum gravissimarum disputationem pertractaret et ad summa quaeque proveheret, ut clarissime appareat, cur Plato hos propinquos suos iam loquentes induxerit eoque modo nomen ipsorum ad omnem posteritatis memoriam nobilitaverit. Itaque hi ab initio huius libri sermonem ita suscipiunt, ut Thrasymacho opitulantes etiam iniustitiae caussam, iamiam humi prostratam, defendere audeant, non quo ipsi eam adamaverint, sed ut Socratem permoveant, ut aliquando vim et naturam iustitiae per se spectatae, detractis omnibus eius commodis et utilitatibus, aperiat ac patefaciat. Cupiunt enim rem gravissimam non specie, sed veritate aestimari, ideoque iniustitiam tam diserte et accurate laudant, ut Socrates denique necessitate quadam cogatur etiam iustitiam ipsam tanquam ob oculos ponere, ut ne mentes audientium iniustitiae specie occoeentur. Ex quo apertum est quid dehinc porro agatur. Perficitur enim via et ratione pictura et imago iniustitiae, quo clarius

deinde intelligatur, quanto intervallo perfecta iustitia a perfecta iniustitia distare existimanda sit. Orditur autem disputationem Glauco sic, ut ante omnia tria rerum genera distinguantur, quarum aliae dicantur per se ipsas expeti, aliae propter ipsas atque utilitates, quas habeant, aliae denique propter solas utilitates, quas afferant. Quibus ita positis, postquam iustitiam et iniustitiam in eo genere habendam esse convenit, quod tam per se quam propter utilitates expetatur, Glauco Thrasymachum censet in laudanda iniustitia ac iustitia vituperanda ita versatum videri, ut utriusque commoda et incommoda respexerit, ipsam utriusque vim et naturam minus curaverit. Itaque se ita facturum esse profitetur, ut, redintegrata Thrasymachi oratione, primum exponat, qualem esse iustitiam dicant et unde nasci; deinde ostendat omnes eos, qui ipsam colant, colere invitos ut necessariam, non ut bonam; denique doceat, vitam iniusti utique multo esse meliorem quam iusti, qualem vulgo informant. Nec tamen sese sine verecundia ac pudore ait ad huius rei disputationem accedere, praesertim quum ipsi videatur aliter; verumtamen perstringi ipsi et obtundi fere quotidie aures sermonibus talibus, qualem modo Thrasymachus absolverit, ut rei quaestio aliter instituenda videatur. Quippe quod fere dicitur, inquit, iustitiam meliorem esse iniustitia, hoc nondum a quoquam ita expositum audiivi, ut volo; volo autem ita audire, ut ipsa per se celebretur. Quocirca, quum te, o Socrate, ita facere posse mihi persuaserim, omni contentione virium id agam, ut iniustam vitam laudem, futurum esse sperans, ut a te iustitia laudetur similiter. Itaque primum exponam, qualis hominum iudicio iustitia sit et unde nascatur. Dicunt igitur natura bonum esse iniuriam facere, iniuria affici malum, plus autem mali inesse in accipienda iniuria quam boni in facienda; quocirca quum homines inter se iniuriam et faciant et accipiant et utrumque experiantur, eis, qui nequeant hoc evitare et effugere, illud vero assequi, mutuo ita inter se constituerunt, ut neque faciant neque accipiant iniuriam. Atque hinc volunt leges habuisse originem, quarum praecepta nominata sint legitima atque iusta (*νόμιμα καὶ δίκαια*). Hanc igitur censent iustitiae vim et originem, quae quasi media

sit inter optimum et pessimum, quandoquidem optimum videtur inferre iniuriam nec ideo poenas dare, pessimum autem pati iniuriam neque posse ulcisci. Itaque iustum, utpote inter utraque interiectum, non ut bonum expetitur, sed ut honoratum, si iniuriam facere nequeas; nam qui facere potest ac revera vir est, is certe secundum illos cum nemine unquam faciet pactionem iniuriae caussa; insanum enim futurum fuerit. Haec igitur, inquit, o Socrate, natura iustitiae est atque inde exorta. Iam vero, ubi ad alterum illud, quod positum est, progredimur, ii, qui colunt iustitiam, certe id inviti faciunt, quoniam iniuriam inferre nequeunt. Id quod intelligemus, ubi tale quid animo finxerimus. Etenim si iusto pariter atque iniusto quilibet faciendi licentiam impertiremur, e longinquo observantes, quorsum utrumque ablatura esset libido, facile animadverteremus iustum cupiditate abreptum ad eadem atque iniustum ferri facinora, quippe quum omnis natura ad utile feratur, lege autem ac vi deflectatur ad colendam aequalitatem. Id quod Gygis annulus abunde docet (p. 359. C. D. — 360. B.). Quippe libera accepta iniuste faciendi potestate nemo profecto foret tam firmus et adamantinus, ut in ipsa iustitia permaneret et ab alienis abstinere vellet, sed pro arbitrio quemlibet spoliare, male tractare, interficere auderet. Haec autem quum et iustus et iniustus esset facturus, nequaquam alter ab altero differret, sed uterque idem prorsus appeteret. Quod certe argumento est clarissimo neminem volentem, quemque invitum, esse iustum, quasi id per se non sit bonum, quia non prosit. Prodesse autem quisque privatim multo plus iniustitiam putat quam iustitiam, idque ita non temere statuit, siquidem huius sermonis auctores audimus. Quocirca si quis, talem nactus potestatem, ab iniustitia sibi cavere neque aliena attrahere vellet, omnium mortalium et stultissimus et infelicissimus putaretur: sed nihilominus illum palam laudarent, metuentes scilicet, ne ipsi iniuria afficerentur. Atque haec quidem de eo, quod dixi, iustos ipsos invitos colere iustitiam. Iam vero ubi vitam iusti et iniusti, seorsum quamque spectatam, consideramus, et utrumque perfectum ponimus, quid rei sit, minime obscurum est. Iniustus enim aget ut perfectissimi artifices omnes, hoc est sic, ut perfectam exercent

iniustitiam. Aggredietur enim iniurias ita, ut lateat, etiamsi sit iniustissimus; nam extrema iniustitia est iustum videri eum, qui non sit iustus. Permittendum igitur ipsi hoc est, ut, licet multa patriverit, tamen apud omnes iusti viri existimatione floreat, et, si qua in re peccavit, errorem corrigere possit, sitque etiam ad persuadendum idoneus, si quid mali de ipso narretur, et, si qua opus fuerit, fortitudine, robore, opibus, amicorum potentia, validus ad inferendam iniuriam. Iam vero hunc quum talem finxerimus, iuxta eum colloceamus virum iustum, simplicem hominem, candidum et apertum, qui secundum Aeschylum non videri sed revera esse bonus studeat. Detrahendum igitur ei hoc est, ut videatur bonus esse; nam si videbitur, obtingent ei honores et munera, quibus acceptis haud sane liquebit, utrum iustitiae caussa an propter praemia et honores talis sit. Nudandus igitur istis omnibus est una excepta iustitia et fingendus iniusto plane contrarius; nihil enim iniusti faciens famam maximae iniustitiae habeto, ut probata sit eius iustitia; imo immutabilis esto usque ad mortem, dum per omnem vitam iniustus habeatur, quum tamen iustus sit, ita ut utriusque usque ad extremum progressi, hic quidem iustitiae, ille vero iniustitiae, iudicentur, uter eorum sit beatior. P. 357—361. D. — His vero expositis, postquam Socrates juvenis acumen et eloquentiam admiratus est, ille addit etiam iustum adeo crudelissimis suppliciis affectum iri ac tum demum sensurum esse, id potius esse expetendum, ut non sit, sed videatur iustus. P. 361. D. — 362. A. — Tum vero etiam Adimantus pro iniustitia verba facere instituit, ostendens ille nec solere quenquam iustitiam propter semet ipsam laudare et commendare, sed facere id omnes propter commoda et utilitates, quae cum ea coniuncta sint. Praecipunt, inquit, patres filiis omnesque alii suis, debere ipsos iustos esse, non ipsam laudantes iustitiam, sed memorantes praemia et ornamenta, quae inde consequantur. Idem etiam faciunt poetae iustorum felicitatem vel hic vel post mortem futuram praedicantes. Praeterea omnes uno ore fatentur temperantiam et iustitiam bonum quiddam, sed difficile et laboriosum esse, intemperantiam vero et iniustitiam iucundum quidem et facile ad comparan-

dum, opinione autem et lege turpe. Iidem iniusta utiliora esse dicitant iustis ac malos homines, ubi sunt divites ac potentes, beatos praedicant, bonos contra, si imbecilli sint atque inopes, miseros vocant. Omnium maxime autem illud mirum accidit, quod deos aiunt plurimis bonis hominibus vitam miseram et infelicem, malis vero felicem dedisse. Quin circulatorum et vates peccantibus ac scelestis promittunt scelerum expiationem et peccandi licentiam, deos dicentes precibus, incantationibus, sacrificiis, aliis id genus rebus moveri, eoque nomine etiam ad poetarum provocantes auctoritatem. Quibus rebus certe efficitur, ut plurimi imprimisque adolescentes ad iniustitiam convertantur. Iam vero si dixerit aliquis haud facile esse latere, ubi quis iniuste fecerit, contra eum monendum est eorum, quae magna sunt ac praeclara, nihil esse facile. Quocirca si beati volumus fieri, illuc tendendum, quo sermonum ferunt vestigia. Nam ut lateamus, omnia sunt tentanda; coniurationes faciendae; sodalitates ac sceleratae societates ineundae; subdolae orationes et fraudulentae persuasiones adhibendae, et quae sunt id genus alia. Nec vero metuendum est, ne deos aut non latere aut non flectere possimus. Nam dii si non sunt aut res humanas non curant, certe nec nobis id agendum est, ut eos lateamus. Sin autem sunt et res humanas gubernant, poetae alique eos precibus ac muneribus flecti dicunt. Quibus aut utrumque aut neutrum credendum est. Nam si ista credimus, iniuste agere licet, dummodo diis munera et sacrificia offeramus, quod ex facta praeda et rapina nullo negotio fieri poterit. Si vero non est, cur ista credamus, vana et inanis erit cura et sollicitudo omnis. Sed dicat tandem aliquis apud inferos nos daturus esse poenas eorum, quae hic iniuste fecerimus, ac non modo nos ipsos, sed etiam posteros nostros. Cui respondebimus expiationes pro commissis flagitiis et sceleribus valere plurimum atque deos esse utique exorabiles, sicuti et magnae civitates et poetae, deorum filii, testentur. Quenam igitur ratio, o Socrate, nos permoveat, ut summae iniustitiae anteponamus iustitiam, quum, si iniustitiam cum decore quodam adulterino assumserimus, prorsus ex sententia nobis omnia successura sint tam vivis quam mortuis? Ex omnibus autem,

quae iam dicta sunt, vix quisquam, qui vel ingenii viribus vel opibus vel corporis robore vel generis nobilitate valeat, animum inducet, ut iustitiam colere velit; imo rideat, si quem eam laudantem audiat. Quippe et venia ab omnibus datur iniustitiae, et nemo fere sua sponte iustus est, ut quisque, nactus iniuste faciendi potestatem, ea etiam continuo abutatur. Est autem, mi Socrate, horum omnium causa maxime in eo posita, quod iam supra ab orationum nostrarum initio memoravimus: nemo enim eorum, qui laudes iustitiae celebrare conati sunt, unquam id fecit aliter quam sic, ut ad gloriam, praemia, poenas respiceret, quae ab iustitia vel iniustitia proficiscerentur; ipsum vero utrumque per se eiusque vim, quam in animo latens apud deos et homines habeat, nemo quisquam aut in poemate aliquo aut in alio sermone celebravit, ita ut perspicue doceret iniustitiam esse maximum malorum, iustitiam maximum bonorum. Hoc enim si ab omnibus ab initio usque ad hunc diem perpetuo esset dictum atque nobis inde a pueritia persuasum, haud sane nos invicem ab iniuria prohiberemus, sicuti fieri assolet, sed unusquisque semet ipsum optime custodiret, ne faceremus iniuriam, curaretque, ne iniuste faciens cum maximo malo degeret. Haec igitur, o Socrate, ac fortasse etiam plura, Thrasy-machus aut aliquis alius de iustitia et iniustitia diceret, utriusque rationes importune pervertens. Quae ego non dubitavi apertius eloqui, utpote nihil abs te celari cupiens optansque audire contraria. Itaque nunc id age, quaeso, ut non modo demonstres iustitiam esse iniustitia praestantior, verum etiam declares, quid utraque in utroque efficiat ipsa per se, sive lateat deos et homines, sive non lateat, ut ideo altera pro bono, altera pro malo haberi debeat. P. 362. B. — 367. E.

Haec igitur hactenus Glaucō et Adimantus. Quorum orationes quid habeant propositum et quam coniunctione cum universo opere contineantur, non adeo difficile est ad diiudicandum. Etenim consummant illae quodammodo ac perficiunt ea, quae dicta erant a Thrasy-macho, ita quidem, ut huius sententia etiam subtilius atque dilucidius illustretur eoque modo iniustitiae imago, contraria illa iustitiae, plenius informetur. Quod enim tam iniustitia quam iustitia,

remotis omnibus utilitatis rationibus, per se spectanda esse iudicata eoque nomine etiam iniustitiae praestantia demonstrata est, certe res iam eo est deducta, ut quod pro iniustitia adhuc dici possit, nihil amplius superesse videatur, iustitiae autem defendendae et illustrandae necessitatem maximam exstitisse appareat. Ad haec vero etiam accedit, quod simul etiam via et ratio tanquam designata ac praescripta est, qua in illustranda iustitia versandum sit, quandoquidem ipsam eius vim et naturam esse investigandam clarissime iam intelligitur. Itaque his orationibus patet utique viam esse munitam ad instituendam eam disputationem, in qua reliquum opus fere totum versatur. Verum satis de his. Pergimus ad enarrandam reliquam libri partem, cuius summa huc redit.

Auditis igitur Glauconis et Adimanti orationibus Socrates, laudato eorum studio, quippe qui ideo iniustitiae causam egissent, ut diligentior rei explicationem ex ipso elicerent, ad contemplandam iustitiae et iniustitiae naturam accedit, simul etiam expositurus de utriusque utilitate. P. 367. E. — 368. A. Quum autem iustitia tum in singulis hominibus insit, tum in universa cernatur civitate, quo facilius eius natura perspiciatur, primum ait quaerendum esse, qualis sit in civitate, idque sic, ut civitatem quasi nascentem conspicientes iustitiam simul nascentem videant. P. 368. A. — 369. A. Itaque ea, quae sequitur, disputatione, condere quasi civitatem instituit, ut eius origo patefiat. Gignitur, inquit, civitas ex hominum indigentia, quum alter alterius auxilio indigeat. Quocirca videamus ea, quae hominibus ad vitam degendam necessaria sunt. Ac primum quidem homines indigent alimentis, sine quibus vitam sustentare non possunt. Deinde iis opus est domiciliis, denique etiam vestimentis, quibus a corpore arceant vim frigoris atque caloris. Accedunt alia, quae ad corporis cultum pertinent. Quocirca civitas, si ad ea tantum respiciamus, quae maxime sunt necessaria, constare certe debet ex agricolis, fabris tignariis, textoribus, coriariis, aliis non paucis opificibus, quorum opera et ars ad comparandas vitae necessitates requiruntur. Et hi quidem omnes suam quisque artem ita factitabunt, ut alii alios adiuvent mutuo auxilio. Qua ipsa in re iustitiae et iniustitiae origi-

nem atque vim animadvertere licebit. De quo videbimus postea. P. 369. A. — 372. A. Nunc enim adhuc consideremus vivendi rationem hominum, qui eiusmodi inter se coniuncti sunt societate. Etenim vel in magna vitae simplicitate multis opus est rebus, quae ad elegantiam cultumque illius pertineant. Unde necesse est, ut paulatim nascatur luxuries quaedam ac mollities; quanquam negandum non est hoc esse civitatis iam depravatae argumentum. Sed enim haec certe ratione eveniet, ut plurimi artifices sint necessarii, qui non tam necessitatibus vitae quam commoditatibus prospiciant, plurimumque augebitur civium multitudo. Hac vero crescente, quo facilius omnium desideria expleri queant, etiam bella cum finitimis civitatibus suscipienda sunt; quo fit, ut militum ordo necessarius videatur, sine quo civitatis securitas atque salus conservari nullo modo potest. Etenim quominus ceteri cives rem militarem exerceant, illud prohibet, quod, quum singuli in suo atque proprio negotio versentur, fieri nunquam potest, ut ad disciplinae militaris plenam perfectamque facultatem perveniant. P. 372. A. — 374. D. Quo gravius vero est atque salubrius munus eorum, qui defendunt civitatis securitatem, eo maiorem adhibere decet diligentiam in illis deligendis, atque sedulo id est agendum, ut praeoptentur ii, quorum natura et indoles ad belli negotia maxime idonea est. In quorum numero habendi sunt qui quum sensuum acie, pedum velocitate, virium firmitate ceteris antecellunt, tum animi quodam calore (*θυμῶ*) sunt praediti. P. 374. D. — 375. E. Sed haec ipsa res magnam requirit curam atque cautionem. Quum enim istiusmodi vis ac ferocia ingenii facile in petulantiam contra ceteros cives degenerare queat, maxime curandum est, educationis ope ut fiant tales, qui cum illis virtutibus mansuetudinem ac sapientiae anorem coniungant. Et corpus quidem arte gymnastica formatur; animi eruditio efficitur arte musica, de qua nunc dicamus. Pertinent autem ad eam ante omnia varia orationum genera. Harum aliae verae sunt, aliae falsae ac mendaciorum plenae. Quod quidem alterum genus sedulo cavendum est ne puerorum animos repleat aut contaminet, praesertim quum poetarum libri inanibus istiusmodi narratiunculis referti sint. Quocirca ex

poetis seligendae sunt diligenter eae narrationes, quae puerulis salvo honestatis sensu recte tradi possint; quae vero mendacis scitent, ea omnia prorsus repudianda et studiose occultanda sunt. Quorsum pertinent etiam ea, quae Homerus, Hesiodus, aliique poetae narraverunt. Nam isti diis ea affinxerunt, quae divino numine prorsus indigna videntur, veluti quod narrant, Uranum et Cronum turpiter regno esse privatos, deos haud raro flagitia ac scelera commisisse, eosdem maximas inter se inimicitias exercuisse, alia multa, quibus iuvenum animi facile ad nequitiam et protervitatem sollicitentur. — In seligendis autem iis narrationibus, quae pueris tradantur, id omnino spectandum est, ut ad virtutem excitandam, augendam et corroborandam comparatae sint. Itaque primum hoc requiritur, ut deus in iis semper talis describatur, qualis revera est, hoc est bonus: quippe a divino numine omnis turpitudine plane aliena est, neque deum malorum auctorem ulla ratione appellari fas est, quo in genere multa impie Homerus, multa etiam poetae tragici, qui mortalium mala et calamitates a diis auctoribus repetere solent. — Deinde in seligendis illis poetarum fabulis id quoque curari oportet, ut ne deus dicatur tanquam praestigiator aliquis alias atque alias formas induere, quum numen eius sit simplex et propter summam virtutem ac praestantiam nulli unquam mutationi obnoxium. Neque enim ab alio mutatur, neque a semet ipso, quoniam neque fieri potest deterior se ipso neque perfectior; id enim utrumque absolutae perfectionis notioni plane repugnat. Accedit, quod nefas est deum putare ideo alias atque alias species assumere, ut hominum animos fallat et in fraudem inducat; neque enim fallendi causam habet ullam, et veracissimus est omnisque mendacii inimicus. P. 375. E. — 383. C.

Cap. I. Ἐγὼ μὲν οὖν ταῦτα εἰπὼν ὄμην λό- 357
γου ἀπὸ ἀλλὰ χθαι· τὸ δ' ἦν ἄρα, ὡς ἔοικε, προοί-
μιον. ὁ γὰρ Γλαύκων ἀεὶ τε ἀνδρείοτατος ὢν τυγχά-
νει πρὸς ἅπαντα, καὶ δὴ καὶ τότε τοῦ Θρασύμαχου

Cap. I. P. 357. A. ὄμην λόγου ἀπ.] Par. K. τοῦ λό-
γου. Nec tamen articulo opus, quum omnino hoc dicat: puta-
bam mihi non amplius dicendum fore, nec vero hoc: puta-
bam me ab huius rei disputatione liberatum esse.
Dein Angel. et Flor. x. ἀεὶ τε δὴ ἀνδρ.

Cap. I. P. 357. τὸ δὲ ἦν
ἄρα, ὡς ἔοικε, προοίμιον]
quum tamen, ut patebat,
id esset non nisi exordium
disputationis, id quod ego
minime putaveram. Libr. IV. p.
443. C. τὸ δὲ γὰρ ἦν ἄρα, ὡ
Γλαύκων, — εἰδωλὸν τι τῆς δι-
καιοσύνης. Tim. p. 51. C: τὸ
δὲ οὐδὲν ἄρ' ἦν πλὴν λόγος.
Men. p. 97. C: τὸ δὲ ἄρα καὶ
δόξα ἦν ἀληθής. Sympos. p. 198.
D: τὸ δὲ ἄρα, ὡς ἔοικεν, οὐ
τοῦτο ἦν τὸ καλῶς ἐπαυεῖν ὀτι-
οῦν. Longin. de Subl. §. 32:
τὸ δὲ ἦν ἄρα οὐχὶ τοιοῦτον.
Aristid. T. I. p. 314. lebb.
τὸ δὲ οὐ τοιοῦτον ἄρα ἦν. So-
phoc. Trach. v. 1129: καδὲ-
κονν πρόξενον καλῶς, τὸ δ' ἦν
ἄρ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν θανεῖν ἐμέ.
conf. ad libr. I. p. 335. E.

ἀεὶ τε ἀνδρείοτατος ὢν
ε.] „Etiam bellica laude prae-
stant Glauco et Adimantus,
egregiamque in bellis operam
reipublicae navaverant; quo re-
spicit hoc loco Socrates.“ Mu-

retus. Nec tamen unam belli-
cam laudat fortitudinem, qua
sane insignis fuit Glauco (v. p.
368. A.), sed per elegantem
dilogiam simul significat eius in
disputando gravitatem. Nam ἀ-
νδρείοι saepenumero dicuntur,
qui in vero investigando fortes
sunt et constantes aut alterius
rationibus non facile cedunt.
Phaedon. p. 103. A: ἀνδρικός,
ἔφη, ἀπειρημένονας. Menon. p.
81. D: οὐδὲν κωλύει ἐν μόνον
ἀναμνησθέντα, ὃ δὴ μάθησιν
καλοῦσιν ἀνδραιοί, τὰλλα πάντα
αὐτὸν ἀνευρεῖν, εἴαν τις ἀνδρείος
ἦ καὶ μὴ ἀποκάμνη ζητῶν. Quo
loco eadem est verborum oppo-
sitione, quam hic animadvertere
licet. Nam quemadmodum ibi
τὸ ἀνδρείον εἶναι et τὸ ἀποκά-
μνειν ζητῶντα sibi invicem op-
ponuntur, ita hoc loco Glauco-
nis ἀνδρείοτητι e regione collo-
catur Thrasymachi ἀπόρρησις.
Etenim ἀπειρεῖν, ἀπαγορευεῖν,
ἀπειρημένα dicuntur ii, qui de-
fatigantur eoque rediguntur, ut

την ἀπόρρησιν οὐκ ἀπεδέξατο, ἀλλ' ἔφη· Ὁ Σώ-
 κρατες, πότερον ἡμᾶς βούλει δοκεῖν πεπεικέναι, ἢ
 B ὡς ἀληθῶς πείσαι, ὅτι παντὶ τρόπῳ ἀμεινόν ἐστι
 δίκαιον εἶναι ἢ ἄδικον; Ὡς ἀληθῶς, εἶπον, ἔγωγ'
 ἂν ἐλοίμην, εἰ ἐπ' ἐμοὶ εἴη. Οὐ τοίνυν, ἔφη, ποιεῖς
 ὃ βούλει. λέγε γὰρ μοι· ἀρά σοι δοκεῖ τοιόνδε τι
 εἶναι ἀγαθόν, ὃ δεξαίμεθ' ἂν ἔχειν οὐ τῶν ἀποβαι-
 νόντων ἐφιέμενοι, ἀλλ' αὐτὸ αὐτοῦ ἕνεκα ἀσπαζόμε-
 νοι; οἷον τὸ χεῖρειν καὶ αἰ ἡδοναὶ ὅσαι ἀβλαβεῖς,
 καὶν μὴδὲν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον διὰ ταύτας γίγνηται
 ἄλλο ἢ χεῖρειν ἔχοντα. Ἐμοιγε, ἦν δ' ἐγώ, δοκεῖ
 C τε εἶναι τοιούτων. Τί δέ; ὃ αὐτὸ τε αὐτοῦ χάριν
 ἀγαπῶμεν καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ γιγνομένων; οἷον αὐ-
 τὸ φρονεῖν καὶ τὸ ὄραν καὶ τὸ ὑγιαίνειν· τὰ γὰρ

B. καὶν μὴδὲν εἰς τὸν ἐπ.] Pro καὶν exhibent καὶ Par. A. Ven. II. Ambr. Vat. mir. Flor. a. b. c. γ. et pr. Θ. et si καὶ Ang. Vat. Θ. corr. Flor. a. x. Statim post Ald. Bas. I. 2. Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Ambr. Flor. a. b. c. x. γ. Vat. m. r. γίγνεται ἄλλο. Itaque nuperi editores inde a Schneidero scripserunt: καὶ μὴδὲν —

negent se amplius ferre laborem posse; qui animum despondent, neque causam suam constanter tueri audent; v. ad Phaedon. p. 85. C. Itaque Thrasy-macho ἀπόρρησιs tribuitur pro- pterea, quod a Socrate confu- tatus sententiam suam non am- plius defenderat; id quod Glau- co improbat. Respiciens ad hunc locum Pollux Onom. II. 127: Πλάτων δὲ ἀπόρρησιν τὴν ἀπα- γόρευσιν καὶ τὸ ἀπαγορεύειν οἷον τὸ ἀποκαθεῖν, ubi v. Iunger- mann. Neque aliter Timaeus Gloss. p. 44, ubi v. Ruhnken. Ceterum καὶ δὴ καὶ post se in- fertur, ubi prius membrum ora- tionis generale quiddam indicat, alterum singularem aliquam de- notat rem, causam, rationem; v. lib. IX. p. 586. E. X. p. 618. A. Tim. p. 22. A. Phaed. p. 112. E. Politic. p. 268. E. p. 270. C. Legg. X. p. 888. D. Phileb. p. 61. D. ibique annot.

πότερον — ἢ ὡς ἀληθῶς πείσαι] utrum te nobis vis videri persuasisse, an revera persuadere ceter. Er- ravit Astius, qui βούλεισθαι sequente ἢ comparativi notio- nem comprehendere arbitratur, ut sit idem quod μᾶλλον βούλει- σθαι. Nam ut nihil dicam de illo grammaticorum placito, quod cur mihi improbetur, alio loco exponam; hic quidem ἢ, an, legitima loquendi forma post πότερον illatum est, ut fit in interrogatione bimbri. Ad proximum Ὡς ἀληθῶς repetas apud animum πείσαι.

B. ἀρά σοι δοκεῖ τοιόνδε τι —] Tria discernit bonorum genera: unum, quod per se ex- petendum sit, nulla utilitatis ha- bita ratione; alterum, quod et per se ipsum sit amabile, et propter commodorum fructum expetatur; tertium, quod quum per se studio indignum videa-

τοιαῦτά που δι' ἀμφοτέρα ἀσπαζόμεθα. Ναι, εἶπον.
 Τρίτον δὲ ὄρᾳς τι, ἔφη, εἶδος ἀγαθοῦ, ἐν ᾧ τὸ γυμνά-
 ζεσθαι καὶ τὸ κάμνοντα ἰατρύεσθαι καὶ ἰατρύεσις τε καὶ
 ὁ ἄλλος χρηματισμός; ταῦτα γὰρ ἐπίπονα φαίμεν ἂν,
 ἀφελεῖν δὲ ἡμᾶς, καὶ αὐτὰ μὲν ἑαυτῶν ἕνεκα οὐκ ἂν
 δεξαίμεσθα ἔχειν, τῶν δὲ μισθῶν τε χάριν καὶ τῶν ἄλ-
 λων ὅσα γίγνεται ἀπ' αὐτῶν. Ἔστι γὰρ οὖν, ἔφη, καὶ
 τοῦτο τρίτον. ἀλλὰ τί δὴ; Ἐν ποίῳ, ἔφη, τούτων
 τὴν δικαιοσύνην τίθης; Ἐγὼ μὲν οἶμαι, ἦν δ' ἐγώ,
 ἐν τῷ καλλίστῳ, ὃ καὶ δι' αὐτὸ καὶ διὰ τὰ γιγνό- 358
 μενα ἀπ' αὐτοῦ ἀγαπητέον τῷ μέλλοντι μακαρίῳ
 ἔσεσθαι. Οὐ τοίνυν δοκεῖ, ἔφη, τοῖς πολλοῖς, ἀλλὰ
 τοῦ ἐπιπόνου εἶδους, ὃ μισθῶν θ' ἕνεκα καὶ εὐδο-
 κημῆσεων διὰ δόξαν ἐπιτηδευτέον, αὐτὸ δὲ δι' αὐτὸ

γίγνεται ἄλλο, sed v. explicat.

C. Τί δέ; ὃ αὐτὸ] dat Par. A. corr.
 P. 358. A. μισθῶν θ' ἕνεκα] Inserni θ' ex Par. A. Duebner.
 Idem Vat. Θ. Ven. II. Par. DK. Mon. Flor. a. b. c. x. β. γ. tumentur,
 qui te scriptum exhibent. Vulgo deest etiam in nuperis edit.

tur, tamen propter eventum, quem habeat, minime sperni so- leat. Et sub alterum quidem illud, quod utroque nomine se commendat, Socrates iustitiam subiectam esse ait. De bono- rum generibus v. Plotin. En- nead. Libr. VII. 1. Apulei. de dogm. Plat. d. in. Bonorum igitur alia eximia et pri- ma per se ducebat esse: per perceptionem cetera fieri bona existimabat.
 καὶν μὴδὲν—χεῖρειν ἔχον- τα] etiamsi in posterum tempus nihil per illas efficiatur aliud, nisi hoc, ut gaudeat, si quis eas ha- beat. (nam ad ἔχοντα int. αὐ- τὰς ut p. 366. E. 367. B. D. E. al.) h. e. etiamsi voluptates nihil aliud efficiant, ob quod ex- petendae videantur, sed ideo tantum amentur, quod ipsae per se suat cum incunditatis sensu coniunctae. — ὅσαι ἀβλαβεῖς

dicuntur quae nihil incundita- tis aut doloris admixtum habent. Pro καὶν μὴδὲν — γίγνηται quod Schneiderns, Turicenses et Hermannus dederunt καὶ μὴδὲν — γίγνεται, i. e. καὶ δι' αὐτὸ μὴδὲν γίγνεται, vereor ut id recte dictum sit, siquidem ita opus fuit οὐδὲν. Nec placet sententia isto modo expressa. Tenui igitur vulgatum.

C. Τί δέ; ὃ αὐτὸ τε αὐ- τοῦ χάριν —] Post τί δέ; ex antecedentibus intell. ἀρά σοι δοκεῖ τοιόνδε τι εἶναι ἀγαθόν; καὶ ὁ ἄλλος χρηματι- σμός;] h. e. practereaque pecuniae acquirendae rati- ones? Nam ita nunc ἄλλος accipiendum; v. Gorg. p. 478. C. p. 480. D. Apol. Socr. p. 36. B. Sympos. p. 216. E. al.

D. ἀλλὰ τί δὴ;] Formula eandem habet ellipsin, quam Latinum: At quid tum? P. 358. ὃ μισθῶν θ' ἕνε-

φεικτέον ὡς ὄν χαλεπὸν. Cap. II. Οἶδα, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι δοκεῖ οὕτω, καὶ πάλαι ὑπὸ Θρασυμάχου ὡς τοιοῦτον ὄν ψέγεται, ἀδικία δ' ἐπαινεῖται· ἀλλ' ἐγώ τις, ὡς εἶπες, δυσμαθής. Ἴθι δὴ, ἔφη, ἀκουσον καὶ ἐμοῦ, ἐάν σοι ταῦτα δοκῇ. Θρασυμάχος γὰρ μοι φαίνεται πρωϊαίτερον τοῦ δέοντος ὑπὸ σοῦ ὡς περ ὄφεις κηληθῆναι, ἐμοὶ δὲ οὕτω κατὰ νοῦν ἢ ἀπόδειξις γέγονε περὶ ἐκατέρου. ἐπιθυμῶ γὰρ ἀκούσαι, τί τ' ἔστιν ἐκάτερον καὶ τίνα ἔχει δύναμιν αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἐνὸν ἐν τῇ ψυχῇ, τοὺς δὲ μισθοὺς καὶ τὰ γιγνόμενα ἀπ' αὐτῶν ἔασαι χαίρειν. οὕτως ὄν ποιήσω, ἐάν καὶ σοὶ δοκῇ· ἐπαναρώσομαι τὸν Θρασυμάχου λόγον, καὶ πρῶτον μὲν ἐρῶ δικαιοσύνην οἶον

Cap. II. ὅτι δοκεῖ οὕτω] Sic Par. A. Vat. G. Ven. ΠΞ. Vind. Φ. Ang. Vat. m. r. Flor. a. b. c. x. a. γ. Legebatur ὅτι οὕτω δοκεῖ.

ἀδικία δ' ἐπαινεῖται] Desunt haec in Par. A. Vat. G. Ven. Ξ. Vind. Φ. Flor. b. eiecta ab Hermanno. Sed error ex homoeoteleno ortus; verba ipsa ab interpolationis suspitione libera.

B. ἐπαναρώσομαι τὸν Θρ.] Vat. r. Flor. a. c. x. ἐπὶ ἀναρώσομαι. Affert haec sic scripta etiam Thom. Mag. p. 382.

C. οὐ τι δοκεῖ οὕτως.] Sic Par. A. Vat. G. Ven. II. Ang. Ambr. Vat. m. Flor. a. x. a. γ. Vulgo erat ἐτι οὐ δοκεῖ. Par.

κα — διὰ δόξαν ἐπιτηδεύ-
τέον] quod propter praemia et
bonas existimationes opinionis
hominum caussa colendum sit.

Cap. II. ἐγώ τις, ὡς εἶπες,
δυσμαθής.] Phileb. p. 23. D:
εἰμὶ δὲ, ὡς εἶπες, ἐγὼ γελοῖός
τις. Protagor. p. 340. D: κα-
κὸν ἄρα μοι εἰργασίαι, ὡς εἶ-
πες, — καὶ εἰμὶ τις γελοῖος ἰατρὸς.

B. πρωϊαίτερον τοῦ δέ-
οντος] Thomas Mag. p. 763:
πρωϊότερον καὶ πρωϊαίτερον κρείτ-
τω τοῦ πρωϊαίτερον καὶ πρωϊαί-
τατον. Quod praecceptum inane
esse multi docent loci Platonis,
ubi altera forma sedem habet
certissimam. Phaedon. p. 16.
E. p. 59. D. E. Theaet. p. 150.
E. al. v. Ruhnck. ad Tim.
Glossar. p. 227. Valckenar.
in Epistol. clar. viror. ad I. A.

Ernesti, ed. Tittmann. p. 174.
— Eleganter Thrasymachus pro-
pter ferociam et iracundiam,
qua excanduerat, cum serpente
comparatur, qui carminibus sit
delinuit. Credebant enim ve-
teres serpentes carminibus posse
mulceri ac deliniri, de qua
re praeter Muretum ad h. l.
vid. intpp. ad Virgil. Eclog.
VIII. v. 71. Nec minima pars
huius elegantiae inest in verbo
κηλεῖν, quod tum proprie dicitur
vi placandi ac delinendi,
tum translata significatione poni
solet de iis, qui aliquem car-
mine, verbis, oratione mulcent,
qui alicui id, quod volunt, ita
persuadent, ut eum quo velint
possint perducere; v. Valcken.
ad Eurip. Hippolyt. v. 303.
καὶ τίνα ἔχει δύναμιν
αὐτὸ καθ' αὐτό] et quam-

εἶναι φασὶ καὶ ὄθεν γεγενῆσθαι· δεύτερον δέ, ὅτι πάν-
τες αὐτὸ οἱ ἐπιτηδεύοντες ἀκούτες ἐπιτηδεύουσαι ὡς
ἀναγκαῖον, ἀλλ' οὐχ ὡς ἀγαθόν· τρίτον δέ, ὅτι εἰ-
κότως αὐτὸ δοῦσι· πολὺ γὰρ ἀμείνων ἄρα ὁ τοῦ
ἀδίκου ἢ ὁ τοῦ δικαίου βίος, ὡς λέγουσιν· ἐπεὶ ἐμοί-
γε, ὦ Σώκρατες, οὐ τι δοκεῖ οὕτως. ἀπορῶ μὲντοι
διατεθρολημένος τὰ ὦτα, ἀκούων Θρασυμάχου καὶ
μυθίων ἄλλων. τὸν δὲ ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης λόγον,
ὡς ἀμείνων ἀδικίας, οὐδενός πω ἀκήκοα ὡς βούλο-
μαι· βούλομαι δὲ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἐγκωμιαζόμενον
ἀκούσαι. μάλιστα δ' οἶμαι ἂν σοῦ πυνθίσθαι. διό
κατατείνας ἐρῶ τὸν ἀδικὸν βίον ἐπαινῶν, εἰπὼν δὲ
ἐνδείξομαι σοι, ὃν τρόπον αὐ βούλομαι καὶ σοῦ ἀκού-

DK. Mon. Flor. β. c. οὐ τι δ. οὕτως. Vind. Φ. Vat. r. Flor. b.
ὅτι οὐ δ. Mox pro διατεθρολημένος Par. A. Ven. II. Vat. Gm.
Flor. b. γ. διατεθρολημένος, quam formam sicuti meliores libri
Platonis fere ubique tuentur, ita etiam probant Eustath. ad Iliad.
23, 396. Etym. M. p. 456, 39., ubi v. ann. Sturzii et Bekkeri.
Schaefer. ad Dionys. De comp. verb. p. 122. Buttman. ad De-
mosth. Midian. §. 44. Jacobs ad Anthol. p. 588. Prava scriptura
ex eo orta, quod θρολιέω sicuti θρολιός primam syllabam longam
habet.

nam habeat vim et natu-
ram ininspectatum, quum
in animo inest. Vult igitur
naturam iustitiae et iniustitiae
sibi ita explicari, ut nulla ratio
habeatur eorum, quae per utram-
que efficiantur. De usu v. δύ-
ναμις vid. ad Gorg. p. 447. C.
Protagor. p. 356. D. Dein τοὺς
δὲ μισθοὺς — ἔασαι χαίρειν pen-
det item ex ἐπιθυμῶ, hoc sensu:
missis praemiis atque
iis rebus, quae inde pro-
ficiuntur.

C. αὐτὸ οἱ ἐπιτηδεύον-
τες —] Non scripsit οἱ αὐτὸ
ἐπι, quia αὐτὸ etiam ad ἐπι-
τηδεύουσαν pertinet. Pro ὡς
ἀναγκαῖον i. e. ἀναγκαῖον τι,
ne quis requirat ὡς ἀναγκαῖον
ὄν, quemadmodum cap. I. extr.
dicebatur ὡς ὄν χαλεπόν, conf.
annot. ad Gorg. p. 495. C. Libr.

V. p. 449. C: ὡς ἄρα — παντί
δῆλον.

πολὺ γὰρ ἀμείνων ἄρα —]
Voce ἄρα, scilicet, significat,
se haec non ex sua ipsius sen-
tentia esse disputaturum, sed
secundum aliorum opinionem.
Quocirca etiam ὡς λέγονται ad-
dit. Mox de voc. οὐ τι v. ad
p. 351. A.

D. κατατείνας ἐρῶ τὸν
ἀδικὸν β. ἐπ.] P. 367. B:
ἀλλ' ἐγώ, οὐδὲν γὰρ σε δεόμεν
ἀποκροῦσθαι, σοῦ ἐπιθυμῶν
ἀκούσαι τὰναντία, ὡς δύναμαι
μάλιστα κατατείνας λέγω. Xe-
noph. Anab. II. 5, 30: ὁ δὲ
Κλέαρχος ἰσχυρῶς κατέπειθε, ἔστε
διεπράξατο πέντε μὲν στρατηγῶς
ἔναι. Eurip. Hecub. v. 132:
σπουδαὶ δὲ λόγον κατατείνουμέ-
των ἦσαν ἴσα. Similem usum

ειν ἀδικίαν μὲν ψέγοντος, δικαιοσύνην δὲ ἐπαινοῦντος. ἀλλ' ὅρα, εἰ σοι βουλομένῳ ἂ λέγω. Πάντων
E μάλιστα, ἦν δ' ἐγώ· περὶ γὰρ τίνος ἂν μᾶλλον πολ-
λάκις τις τοῦν ἔχων χairoi λέγων καὶ ἀκούων; Κάλ-
λιστα, ἔφη, λέγεις· καὶ ὁ πρῶτον ἔφη ἐρεῖν, περὶ
τούτου ἀκουε, οἷόν τε καὶ ὅθεν γέγονε δικαιοσύνη.

Περικύβηται γὰρ δὴ φασὶ τὸ μὲν ἀδικεῖν ἀγαθόν,
τὸ δὲ ἀδικεῖσθαι κακόν, πλεονὶ δὲ κακῷ ὑπερβάλλειν
τὸ ἀδικεῖσθαι ἢ ἀγαθῷ τὸ ἀδικεῖν, ὥστ' ἐπειδὴν
ἀλλήλους ἀδικῶσι τε καὶ ἀδικῶνται καὶ ἀμφοτέρων
359 γέωνται, τοῖς μὴ δυναμένοις τὸ μὲν ἐκφεύγειν, τὸ
δὲ αἰρεῖν δοκεῖν λυσιτελεῖν ξυνηθέσθαι ἀλλήλοις μήτ'

D. εἰ σοι βουλομένῳ ἂ λέγω] Stephan. cum solo Ven.
Ξ. εἰ post βουλομένῳ interponit; soloecce. v. explicat.

E. ἀκουε, οἷόν τε καὶ ὅθεν γέγονε δ.] Vulgo scribeba-
tur: ἀκουε, τί τε ὃν τυγχάνει καὶ ὅθεν γέγονε δ. Recte vero Ven.
Π. Par. DK. Ambr. Ang. Flor. a. x., quam scripturam confir-
mant etiam Par. A. Vat. Θ. m. r. Ven. Ξ. Vind. Φ. Flor. a. c.
γ., qui τί ὃν τε καὶ ὅθεν γέγονε exhibent manifesto illinc oriun-
dum. Schneider. et Bekkerus ex cod. Mon. Flor. β. dedit: τί οἶονται
καὶ ὅθεν γεγονέναι δικαιοσύνην. Hermannus et nuperrime Tarr.
ediderunt: τί οἰόνται καὶ ὅθεν γέγονε δ., nescio quo errore eam
scripturam esse asseverantes codicum eorum, quibus nos nostram
debemus lectionem. At nimirum secuti sunt illi duces Bekkerum,
qui quum in textu posuisset: τί οἰόνται, lectionem codicis Mona-
censis, in annotatione critica solum οἰόνται pro lemmate posuit
adscripta lectione illorum codicum οἷόν τε. Nimirum debuerat ille
potius ponere τί οἰόνται· οἰόνται ΠDK. ctr., id quod nobis ex

habet διατείνειν, pertendere,
de quo v. Schaefer. ad Phal-
lar. p. 380. ed. Lips.

εἰ σοι βουλομένῳ ἂ λέ-
γω.] Ferri non potest quod
vulgo post βουλομένῳ additur
εἰ. Debebat enim esse ἐστίν,
quod tamen non est cur cum
Astio additum velimus. Multo
audacius Antiphon etiam con-
iunctivum omisit Orat. 6. §. 8:
εἰν ὑμῶν ἠδόμενοις βούλομαι
ἀπολογήσασθαι, ad quem v. E.
Maetznar. p. 217. Loquendi
genus satis tritum vel ex
Matth. Gr. §. 388. cognosci
poterit. Eodem modo Latini lo-
quuntur. Macrobi. Satur. VI,

I. VI, 6. VII, 13: si volen-
tibus vobis erit. VII, 7: si
tibi volenti erit. In proximi-
mis πολλάκις paullulum traiectum
pertinet ad λέγων καὶ ἀκούων.

E. οἷόν τε καὶ ὅθεν γέ-
γονε] Post οἷόν τε intell. ἐστίν.
Phaedr. p. 352. C: ὅσοι δὲ Ἄρεός
τε θεραπεύεται καὶ ἐκείνου περι-
πόλου, ubi simillima huic ratio
est. Levissima res non animad-
versa proximam loci corrup-
pendi dedit occasionem. Neque
quicquam offensionis habet, quod
nunc simpliciter dicit exponere
se velle οἷόν τε καὶ ὅθεν γέγονε
δικαιοσύνη, quum et iam antea
professus sit se aliorum senten-

ἀδικεῖν μήτ' ἀδικεῖσθαι. καὶ ἐντεῦθεν δὴ ἄρξασθαι
νόμους τίθεσθαι καὶ ξυνηθέας αὐτῶν, καὶ ὀνομάσαι
τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπίταγμα νόμιμόν τε καὶ δίκαιον.
καὶ εἶναι δὴ ταύτην γένεσιν τε καὶ οὐσίαν δικαιοσύ-
νης, μεταξὺ οὐσῶν τοῦ μὲν ἀρίστου ὄντος, εἰν ἀδι-
κῶν μὴ διδῶν δίκην, τοῦ δὲ κακίστου, εἰν ἀδικού-
μενος τιμωρεῖσθαι ἀδύνατος ἦ, τὸ δὲ δίκαιον ἐν μέσῳ
ὄν τούτων ἀμφοτέρων ἀγαπᾶσθαι οὐχ ὡς ἀγαθόν, B
ἀλλ' ὡς ἀρῶστίᾳ τοῦ ἀδικεῖν τιμώμενον· ἐπεὶ τὸν
δυναμέον αὐτὸ ποιεῖν καὶ ὡς ἀληθῶς ἄνδρα οὐδ'
ἂν ἐνὶ ποτε ξυνηθέσθαι τὸ μήτε ἀδικεῖν μήτε ἀδικεῖ-
σθαι· μαίνεσθαι γὰρ ἂν. ἢ μὲν οὖν δὴ φύσις δι-

Florentinis libris sit perspicuum; patet etiam ex uno Vindobonensi
Schneideri. Respice quaeso p. 358. C. in. et non dubitabis, quid
rei sit. conf. explicat.

ἀμφοτέρων γέωνται] Vind. Φ. Vat. r. γέωνται.

P. 359. τὸ δὲ αἰρεῖν δοκεῖν] Libri δοκεῖ, quod de con-
iectura Astii in δοκεῖν mutavimus. Est enim tota haec oratio obli-
qua. Sequenti sunt nuperrime etiam Turicenses. Hermannus au-
tem δοκεῖ ex eo defendit, quod Glauco eorum personam agat,
qui hanc sententiam defendant.

ξυνηθέας αὐτῶν] Mon. et Flor. β. αὐτοῖς. Hermannus
αὐτῶν. cum vulg.

ταύτην γένεσιν] ταύτην τὴν γ. Par. DK.

B. οὐδ' ἂν ἐνὶ ποτε ξ.] Flor. β. Mon. Par. DK. οὐδ' ἂν
ἐνὶ πο ξ.

ἢ μὲν οὖν δὴ φύσις] Steph. ἢ μὲν γ' οὖν δὴ φ. in vitis
codd. ut videtur ad unum omnibus.

tiam esse defensuram, et dein-
ceps pergat: περικύβηται γὰρ δὴ
φασὶ τὸ μὲν ἀδ. ἀγ. At nimi-
rum hoc quoque bonis criticis
tuit offensionem, qui quum vide-
rent Glauconem referre alie-
nam sententiam, istud οἰόνται
inculcarunt, quod certe minime
congruit cum insequenti καὶ
ὅθεν γέγονε.

P. 359. λυσιτελεῖν ξυ-
νηθέσθαι — καὶ δίκαιον.]
Docebant sophistae leges natura
esse nullas, sed omnes propter
necessitatem et utilitatem esse
constitutas, quo infirmitas ho-
minum impotentiorum defende-
retur ab iis, qui essent natura

validiores ac robustiores; v. Gorg.
p. 483. A sqq. Protagor. p. 337.
E. Legg. X. p. 889. et 890. —
τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπίταγ-
μα, id, quod lege consti-
tutum esset. Xenoph. Cy-
rop. III, 3, 2: ἴδεσθαι τῆ ὑπὸ
πάντων τιμῆ. Infra libr. III. p.
390. C: Ἄρεός τε καὶ Ἀφροδί-
της ὑπὸ Ἡραίστου δεσμός. —
Ad καὶ ἀδικῶνται int. vπ'
ἀλλήλων. v. ad Menex. p. 243. D.
εἰν ἀδικῶν μὴ δ. δίκην]
Intelligunt τῆς, quo non opus,
quum subiecti indefiniti notio
iam in participio contineatur.
H. ἀλλ' ὡς ἀρῶστίᾳ τοῦ
ἀδικεῖν τιμ.] Dativus causam

καισύνης, ὦ Σώκρατες, αὐτῆ τε καὶ τοιαύτη, καὶ ἐξ ὧν πέφυκε, τοιαῦτα, ὡς ὁ λόγος.

Cap. III. Ὡς δὲ καὶ οἱ ἐπιτηδεύοντες ἀδυναμίᾳ τοῦ ἀδικεῖν ἄκοντες αὐτὸ ἐπιτηδεύουσι, μάλιστα ἂν αἰσθοίμεθα, εἰ τοιόνδε ποιήσαιμεν τῇ διανοίᾳ δόντες ἐξουσίαν ἑκατέρῳ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούληται, τῷ τε δικαίῳ καὶ τῷ ἀδίκῳ, εἴτ' ἐπακολουθήσαιμεν

Cap. III. C. ἐπ' αὐτοφώρῳ οὖν λ.] Sic Vat. Θ. Ven. ΞΠ. Vind. Par. K. Mon. al. Vulgo ἐπαντοφώρῳ.

νόμῳ δὲ βίᾳ] νόμῳ δὲ καὶ βίᾳ Ven. Π. Par. DK. Mon. Vat. r. m. Flor. a. b. c. a. β. γ. et edit. Bas. 1. 2. probante Bekkero.

indicat; v. Matth. Gr. §. 398. Prorsus eodem modo Latine sextum casum usurpant. Cicer. Legg. I, 15. extr. Religiones non metu, sed ea coniunctione, quae est homini cum deo, conservandas puto, ubi v. Goerenz. — De οὐδ' ἂν ἐνὶ v. ad p. 353. D.

Cap. III. C. δόντες ἐξουσίαν — ἄξει.] Adduntur haec superioribus per appositionem, ideoque legitima loquendi ratione particularum vinculis carent. Plurima huius generis exempla notavimus in Indic. Select. Dialogg. T. I. et II. s. v. A syndeton. De εἶτα post participium illato v. ad Phaedon. p. 70. E.

eis ταυτίον ἰόντα] Infra p. 360. C: ἀλλ' ἐπὶ ταυτίον ἰοῦν ἀμφότεροι. Eurip. Hec. v. 748. ed. Br. eis ταυτίον ἦκει· καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ κλύειν (βούλομαι). Hippolyt. v. 275. eis ταυτίον ἦκει. νόμῳ δὲ βίᾳ παράγεται —] lege autem violenter ad colendam aequalitatem impellitur s. ducitur. Verbo παράγεται significat homines a recta agendi via, quam ipsa natura praescripserit, seduci solere ad ea, quae more et consuetudine sancita sint. Eurip. Phoeniss. p. 545: κείρο

κάλλιον, τέκνον, ἰσότητα τιμῶν, ἢ φίλους ἀεὶ φίλοις, πόλεις τε πόλεις, συμμάχους τε συμμάχους ξυνδαί· τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον ἀνθρώποις ἔφην, τῷ πλεονί δ' ἀεὶ πολέμιον καθίσταται τοῦλασσον κ. τ. λ. conf. Gorg. p. 508. A. et p. 403. A sqq., quo loco Callicles haec ipsa placita defendit.

τοιάδε μάλιστα, εἰ αὐτοῖς γένοιτο οἶαν —] Verba τοιάδε μάλιστα explicantur iis, quae deinceps sequuntur, εἰ αὐτοῖς γένοιτο κ. τ. λ. Itaque ante οἶαν apparet intelligi oportere τοιάδε. Qua in attractione interpunctionem melius omitti quam interponi una et consentiens est vox prudentiorum grammaticorum.

D. τῷ Γύγῃ — γενέσθαι.] Gygae annulus ab ipso Platone L. X. p. 612. B., et ab aliis multis, veluti a Cicerone Offic. III, 9. Lucian. Bis accus. §. 21. Navig. §. 42. Philostrat. Heroic. p. 28 ed. Boiss. commemoratur. Fundus fabulae ab aliis aliter exornatae (v. Creuzer. Historic. Graecor. antiquissimor. Fragm. p. 204.) reperitur in iis, quae memoriae prodiderunt Herod. I. 8. et Justin. I. 7. extr. Quocirca cogitandum sine dubio de Gyge

θεώμενοι, πῶς ἢ ἐπιθυμία ἑκάτερον ἄξει. ἐπ' αὐτοφώρῳ οὖν λάβοιμεν ἂν τὸν δίκαιον τῷ ἀδίκῳ εἰς ταυτίον ἰόντα δια τὴν πλεονεξίαν, ὃ πᾶσα φύσις διώκειν πέφυκεν ὡς ἀγαθόν, νόμῳ δὲ βίᾳ παράγεται ἐπὶ τὴν τοῦ ἴσου τιμῆν. εἴη δ' ἂν ἡ ἐξουσία, ἣν λέγω, τοιάδε μάλιστα, εἰ αὐτοῖς γένοιτο οἶαν ποτέ φασὶ δύναμιν τῷ Γύγῃ [τοῦ Λυδοῦ προγόνο] γενέ-

εἰ αὐτοῖς γένοιτο] αὐτῷ Vind. Φ. Vat. r.

D. τῷ Γύγῃ τοῦ Λυδοῦ] Soli Flor. x. et Ang. τῷ Γύγῃ τοῦ Δ. Sed Vat. m. τοῦ Γύγον. Vulgo erat τῷ Γύγον τοῦ Λυδοῦ. v. interpret. infra.

est, qui interfecto Candaule exstitit auctor novae regum Lydiorum familiae, quae fuit Merminadarum, cuius primus rex fuit Gyges, ultimus Croesus, qui dicuntur imperasse Lydis annos CLXX. v. Graevius ad Justin. I. I. Itaque nullo pacto veram esse credimus rationem C. E. Chr. Schneiderei, qui quod tueretur lectionem codicum: τῷ Γύγον τοῦ Λυδοῦ προγόνο, alterum Gygen nobis commentus est ingenio et fortuna interfectori Candaulis similem. Nimirum hoc certe est codicum auctoritatem tutari fortiter, ut etiam in gratiam illorum novas et inauditas historias excogites. Itaque difficultas loci aliter expedienda est. Astius τῷ et προγόνο deletum ivit. Quo acquiesceremus, nisi audacius videretur vocabula plura intervallo disiuncta eliminare. Hermannus cum Wiegandio in diar. Zeitschrift f. Alterthumswiss. a. 1834. p. 863. Γύγον nomen eiciendum statuit, ut τῷ τοῦ Λυδοῦ προγόνο intelligendus sit regum Lydorum auctor. Sed id usui loquendi adversatur. Nam ubique legitur ὁ Λυδοῦ, ὁ Ἀρμένιος, ὁ Πέρσης al., de quo loquendi genere v. Wesseling. ad Herodot. Tom. V. p. 9. ed. Schweigh., non illud

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

generatim de tota regum gente atque stirpe, sed de uno tantum eoque certo rege dicitur, qui populi sui nomine discernitur ab aliis. Itaque nos quidem etiam nunc in ea perseveramus sententia, ut ex aliquot codd. τῷ Γύγῃ scribendum, istud τοῦ Λυδοῦ προγόνο autem tanquam ineptum glossema exterminandum censeamus. Nam τῷ Γύγῃ est: celebrato illi Gygae, utpote hac ipsa de annulo fama notissimo; v. ad p. 329. E. Verba autem τοῦ Λυδοῦ προγόνο ab homine aliquo inepto addita sunt, qui illum Lydorum regum, quorum familiam duxit, principem fuisse significare vellet. In quo duplici modo ruit. Nam primum quidem praeter usum loquendi τοῦ Λυδοῦ de Lydorum regibus ultimae stirpis omnibus dixit, nisi forte de Lydo rege antiquo cogitavit. Deinde non sensit ipsum Platonem in proximis eum fuisse Lydum iam satis clare indicavisse. Ceterum de vi magica, quam veteres annulis tribuebant, praeter Kirchmann. De annulis C. XXI exposuerunt Casaubon. ad Athen. III. 34. Intpp. ad Ammian. Marcellin. XXIX. 1. 31. Lobeck. Aglaopham. I. p. 377.

σθαι. εἶναι μὲν γὰρ αὐτὸν ποιμένα θητιέοντα παρὰ τῷ τότε Λυδίας ἄρχοντι, ὄμβρον δὲ πολλοῦ γενομένου καὶ σεισμοῦ ῥαγῆναι τι τῆς γῆς καὶ γενέσθαι χάσμα κατὰ τὸν τόπον, ἢ ἔνεμεν. ἰδόντα δὲ καὶ θαναμάσαντα καταβῆναι καὶ ἰδεῖν ἄλλα τε δὴ μυθολογοῦσι θαναμάστα καὶ ἵππον χαλκοῦν, κοῖλον, θυρίδας ἔχοντα, καθ' ἃς ἐγκύψαντα ἰδεῖν ἐνόησαν νεκρὸν, ὡς φαίνεσθαι, μείζω ἢ κατ' ἀνθρώπων. τοῦτον δὲ ἄλλο μὲν ἔχειν οὐδέν, περὶ δὲ τῆ χειρὶ χρυσοῦν δακτύλιον, ὃν περιελοόμενον ἐκβῆναι. συλλόγου δὲ γενομένου τοῖς ποιμέσιν εἰωθότος,

ἢ ἔνεμεν] ἢ ἐκεῖνος ἔνεμεν Ambr. Ang. Flor. a. c. x. a. Darmst.

καὶ ἰδεῖν ἄλλα τε δὴ μυθολογοῦσιν] Vulgo ἄ ante μυθολογοῦσιν legitur interpositum, quod nunc omisimus auctoritate Par. A. Vat. Gr. Ven. E. Vind. Φ. Isicerunt etiam Turr. et Herm.

τοῦτον δὲ ἄλλο μὲν ἔχειν οὐδέν] Addidimus, praecunte Bekkero, quod vulgo aberat ἔχειν ex Ven. II. Par. DK. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. Darmst. Contra omisimus quod vulgo post χρυσοῦν δακτύλιον addebatur φέρειν, quod etsi recte dici docuit Lobeck. ad Phryn. p. 585. tamen in uno tantum Ven. E. repertum est, unde arripuit Stephanus. Baiteus utroque

D. εἶναι μὲν γὰρ αὐτὸν ποιμ.] De hoc usu infinitivi praesentis in narratione frequentati subtiliter disputavit Matth. Gr. §. 499. Proxima Cicero l. c. sic expressit: quum terra discessisset magnis quibusdam imbribus, descendit in illum hiatum, aeneumque equum, ut ferunt fabulae, animadvertit, cuius in lateribus fores essent. Quod epitheta cumulantur non interiecta copula, χαλκοῦν, κοῖλον, θυρίδας ἔχοντα, id cur fiat explicavit Matth. Gr. §. 444. — μείζω ἢ κατ' ἀνθρώπων. Cicero: „quibus apertis, hominis mortui vidit corpus magnitudine inusitata. Augustior grandiorque mortui species pertinet ad miraculi significationem, atque in signis divinae naturae aut originis habe-

batur; v. Heynii Excurs. XIII. ad libr. I. Aeneid. Virgil. p. 168 sqq. Quoniam autem numina natura humana excelsiora, ab iis, quibus apparent, e vulgari veterum sententia saepe non nisi obscuris quibusdam signis cognoscuntur, propterea additur nunc ὡς φαίνεσθαι, quod nollem Schneiderus l. c. ad νεκρὸν retulisset. Scripsit enim ita ad hunc locum: „Haec verba, quae Ficinus non expressit, ad νεκρὸν referenda sunt: utrum vere mortuus esset, an specie, fabula incertum relinquit.“ Nimirum videbatur Gyges cernere corpus humana figura maius atque grandius, ita ut eius animum subire posset mirae visionis cogitatio. Est autem verbi δοκεῖν et φαίνεσθαι usus hoc in genere sollemnis, de qua re pauca diximus ad Criton. p. 44. A.

ἰν' ἐξαγγέλλοιεν κατὰ μῆνα τῷ βασιλεῖ τὰ περὶ τὰ ποιμνία, ἀφικέσθαι καὶ ἐκεῖνον ἔχοντα τὸν δακτύλιον. καθήμενον οὖν μετὰ τῶν ἄλλων τυχεῖν τὴν σφενδόνην τοῦ δακτυλίου περιελαγόντα πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὸ εἶσω τῆς χειρός· τοῦτου δὲ γενομένου ἀφανῆ αὐτὸν γενέσθαι τοῖς παρακαθημένοις, καὶ διαλέγεσθαι ὡς περὶ οἰχομένου. καὶ τὸν θαναμάζειν τε καὶ πάλιν ἐπιψηλαφῶντα τὸν δακτύλιον στρέφει ἐξω τὴν σφενδόνην, καὶ στρέφοντα φανερὸν γενέσθαι. καὶ τοῦτο ἐνόησαν ἀποπειράσθαι τοῦ δακτυλίου, εἰ ταύτην ἔχοι τὴν δύναμιν, καὶ αὐτῷ αἰεὶ οὕτω ξυ-

verbo eiecto ex praecedentibus cogitatione repeti vult ἰδεῖν ἔχοντα.

E. ἰν' ἐξαγγέλλοιεν] ἐξαγγέλλοιεν Vat. Θ. Ven. E. Vind. Φ. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. Darmst. v. Butt. Gr. Ampl. p. 517. 2.

εἰς τὸ εἶσω] Bekkerus ex uno Par. D. ἔσω.

P. 360. εἰ ταύτην ἔχοι τὴν δύναμιν] V. ἔχει, quod correctum ex Par. A. Ven. E. H. Vind. Φ. Vat. m. r. Flor. a. c. a. γ.

αἰεὶ οὕτω ξυμβαίνειν] Addidi αἰεὶ cum Bekkero ex Mon. et Flor. β. v. explicat. Ven. II. Par. DK. καὶ αὐτῷ οὕτω καὶ αἰεὶ. Nimirum οὕτω ex antecedenti αὐτῷ ortum est, quo facto αἰεὶ temeraria mutatione genuinum αἰεὶ in καὶ est mutatum.

E. ἰν' ἐξαγγέλλοιεν κατὰ μῆνα —] „Praesens et aoristus in ceteris praeter indicativum modis eo maxime differunt, quod praesens rem diutius durantem vel saepius repetitam, aoristus rem brevi absolutam aut semel factam indicat.“ Herm. ad Viger. p. 748. Schneiderus: „Praesens, inquit, id ostendere videtur, quod in ipso consilio fieri debebat, ut singuli pastores de suis gregibus referrent, prius quam regi renuntiaretur.“ Sed verbum ἐξαγγέλλειν ipsam renuntiationem indicat, non illud, quod ei antecederet.

τυχεῖν τὴν σφενδόνην — εἶσω τῆς χειρός] Cicero I. c. „Quem (annulum) ut detrahit, ipse induit: tum in pastorum se consilium recepit: ibi quum palam eius annuli ad palmam

converterat, a nullo videbatur, ipse autem omnia videbat; idem rursus videbatur, quum in locum annulum inverterat.“ Voc. σφενδόνη illustravit Ruhnck. ad Tim. p. 244. et Schaefer. ad Long. p. 413. Ob oculos locum habuit Lucianus in Philopseud. T. III p. 51: ἀναστρέφας — τὴν σφραγίδα εἰς τὸ εἶσω τοῦ δακτύλου, ubi quod εἰς τὸ εἶσω scriptum est, id confirmat plurimorum codd. scripturam, quam I. Bekker. ex uno libro in εἰς τὸ ἔσω mutavit.

P. 360. καὶ διαλέγεσθαι —] sc. αὐτοῦς, ut solet subiectum, quod logici dicunt, a Graecis repente permutari; v. ad Protagor. p. 320. A. ad Phaedon. p. 71. B.

καὶ αὐτῷ αἰεὶ οὕτω ξυμβ.] et ei semper usu venisse, quotiescunque rem expe-

βαίνειν, στρέφοντι μὲν εἰς αὐτὴν σφενδόνην ἀδήλω-
 γίγνεσθαι, ἐξω δὲ δήλω. αἰσθόμενον δὲ εὐτύς δια-
 πράξασθαι τῶν ἀγγέλων γενέσθαι τῶν παρὰ τὸν βα-
 Β σιλέα. ἐλθόντα δὲ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μοιχεύ-
 σαντα, μετ' ἐκείνης ἐπιθέμενον τῷ βασιλεῖ, ἀποκτε-
 ναι καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχέειν. εἰ οὖν δύο τοιοῦτω
 δακτυλίω γενόισθην, καὶ τὸν μὲν ὁ δίκαιος περιδείτο,
 τὸν δὲ ὁ ἀδίκος, οὐδεὶς ἂν γένοιτο, ὡς δόξειεν, οὐ-
 τως ἀδαμάντινος, ὅς ἂν μείνειεν ἐν τῇ δικαιοσύνῃ
 καὶ τοληήσειεν ἀπέχεσθαι τῶν ἀλλοτρίων καὶ μὴ
 ἀπεσθαι, ἐξὸν αὐτῷ καὶ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀδεῶς ὅ τι
 C βούλοιο λαμβάνειν, καὶ εἰσιόντι εἰς τὰς οἰκίας συ-
 γίγνεσθαι ὅτῳ βούλοιο καὶ ἀποκτινύναι καὶ ἐκ δε-
 σμῶν λύειν οὐστυνας βούλοιο, καὶ τὰλλα πράττειν,

τῶν παρὰ τὸν βασιλέα] V. περί, quod ex Par. A. marg.
 DK. Vat. G. Ven. II. Vind. P. Ambr. Angel. Mon. Flor. a. e. x.
 a. β. γ. correctum.

C. ἀδικεῖν, ἀδικεῖ] his ἀδικεῖν Par. A. et pr. Ven. II.

D. ὡς φησὶν ὁ περὶ τ. τ. λ.] φησὶ Ven. II. Par. DK.
 Mon. Ang. Flor. a. x. β. φησὶ, quod Dübnerus etiam ex Par. A.
 enotavit. Et receperunt id. nuper Turr.

riretur, ut pala intror-
 sum conversa a nemine
 conspiceretur etc. Hunc
 usum vocis *δέ* attigerunt Val-
 cken. ad Herod. II, 98. ad
 Theocrit. Adoniazus. p. 273.
 Toup. ad Longin. p. 487. ed.
 Weisk. Platonica exempla haec
 sunt: De Rep. I. p. 354. B. VIII.
 p. 563. C. X. p. 616. A. Theaet.
 p. 148. D. Menon p. 80. A.
 Charmid. p. 164. E. Gorg. p.
 464. D. Protagor. p. 313. E.
 Phileb. p. 15. E. Apol. Socr.
 p. 25. C. Menex. p. 238. D. al.
 διαπράξασθαι τῶν ἀγγέ-
 λων γενέσθαι —] H. e. *ὥστε*
γενέσθαι τῶν ἀγγέλων. Sed *δια-*
πράττεσθαι modo cum simplici
 infinitivo, modo cum *ὥστε* seq.
 infinitivo construi solere, do-
 cuerunt Heindorf. ad Gorg.
 p. 479. A. et laeobs. ad Achill.
 Tat. p. 537.

B. ὡς δόξειεν, οὕτως
 ἀδαμάντινος] Astius scri-
 bendum censet *ὡς δόξειεν ἂν*
 invit. codd. Neque vero *voculae*
ἂν nunc locus est, quandoquidem
 Glaucō alienam refert opinio-
 nem. Aliter Matth. Gr. Ampl.
 T. II. p. 982. §. 515., qui praeg-
 ressum *ἂν* etiam hoc orationis
 membrum afficere statuit. Dein
 quod post *οὕτως* inferitur *ὡς*,
 conf. Matth. §. 479. De usu
 voc. *ἀδαμάντινος*, quod nunc est
 robustus, i. e. constans et
 immutabilis, v. Kühn. ad Ael.
 V. H. VI. 12. Boisson. ad
 Euseb. p. 432. ad Philostrat.
 Heroic. p. 405 sq. Gorg. p. 509.
 A: κατέχει — αὐτοῖς καὶ ἀδα-
 μάντινός λόγος. De Rep. X. p.
 619. A: ἀδαμάντινος δεῖ δὲ
 ταύτην τὴν δόξαν ἔχοντα εἰς ἄδον
 ἵσται. — καὶ τοληήσειεν ἀπέ-
 χεσθαι, und es über sich

ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἰσόθειον ὄντα. οὕτω δὲ δρῶν οὐ-
 δὲν ἂν διάφορον τοῦ ἑτέρου ποιοῖ, ἀλλ' ἐπὶ ταῦτον
 ἴοιεν ἀμφοτέροι. καίτοι μέγα τοῦτο τεκμήριον ἂν
 φαίη τις, ὅτι οὐδεὶς ἐκῶν δίκαιος, ἀλλ' ἀναγκαζό-
 μενος, ὡς οὐκ ἀγαθοῦ ἰδίᾳ ὄντος· ἐπεὶ ὅπου γ' ἂν
 οἴηται ἕκαστος οἶός τε ἔσσεσθαι ἀδικεῖν, ἀδικεῖ. λυσι-
 τελεῖν γὰρ δὴ οἶεται πᾶς ἀνὴρ πολὺ μᾶλλον ἰδίᾳ D
 τὴν ἀδικίαν τῆς δικαιοσύνης, ἀληθῆ οἰόμενος, ὡς
 φησὶν ὁ περὶ τοῦ τοιοῦτου λόγου λέγων· ἐπεὶ εἴ τις
 τοιαύτης ἐξουσίας ἐπιλαβόμενος μηδὲν ποτε ἐθέλοι
 ἀδικῆσαι μηδὲ ἄψαιτο τῶν ἀλλοτρίων, ἀθλιώτατος
 μὲν ἂν δόξειεν εἶναι τοῖς αἰσθανομένοις καὶ ἀνοη-
 τότατος, ἐπαινοῖεν δ' ἂν αὐτὸν ἀλλήλων ἐναντίον,
 ἐξαπατῶντες ἀλλήλους διὰ τὸν τοῦ ἀδικεῖσθαι φόβον.
 ταῦτα μὲν οὖν δὴ οὕτως.

μηδὲν ποτε ἐθέλοι ἀδ.] μηδέποτε Par. K. Ang. Flor. x.
 Dein θέλοι Vat. G. Vind. P. Ang. Vat. r. et pauci alii. Num
 fuit: ποτ' ἐθέλοι?

ταῦτα μὲν οὖν δὴ] Additum οὖν ex Par. AD. Ven. II.
 Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. e. x. a. γ. vulgo deerat.

gewinnen könnte, sich zu
 enthalten etc. ut III. p. 391.
 D. IX. 575. E. Menex. p. 245.
 A. D. Sic audere Horat.
 Ep. I 2, 40. II. 2, 111. Ex-
 quisitus verbi usus, quem atti-
 gerunt Gataker. Miscell. IX.
 p. 318. et Wetsten. ad Epistol.
 ad Rom. V, 7.

C. διάφορον τοῦ ἑτέρου
 π.] h. e. ἢ ὁ ἕτερος.

καίτοι μέγα τοῦτο τεκμ.]
 Schol. σαφῶς ἂν δόξειε τις ἐκ
 τοῦτον τεκμηριεσθαι, εἰ οὐδὲς
 τῶν ἀνθρώπων τῇ ἑαυτοῦ βουλή-
 σει τὴν δικαιοσύνην τιμῆ τε καὶ
 ἐπιτηδεύει καὶ τοῖς τῶν νόμων
 ἀκολουθεῖ προστάγμασι, ἀλλὰ
 προσβιάζόμενος, ὡς τῆς δικαιο-
 σύνης οὐκ αἰρετῆς καθ' ἑαυ-
 τὴν οὐσης οὐδὲ τὸ παράπαν ἀγε-
 λούσης τὸν ἔχοντα. Recte. Nam
 κοινῆ quidem utile esse nemo
 negare audebat; sed iustitiam

dicebant εἶναι ἀλλότριον μὲν
 ἀγαθόν, οὐκ ἂν δὲ ζητῆται conf.
 p. 367. C. Eurip. Heraclid. in.
 Πάλαι ποτ' ἐστὶ τοῦτ' ἐμοὶ δι-
 δογμένον· ὁ μὲν δίκαιος τοῖς
 πέλας πέριξ ἄνθρω, ὁ δ' εἰς τὸ
 κέρδος λῆμ' ἔχων ἀνιμίον πό-
 λι τ' ἀρχηγοῖος καὶ ἐναλλάσ-
 σαι βαρῆς, αὐτῷ δ' ἄριστος.

D. ὡς φησὶν — λέγων]
 h. e. quemadmodum con-
 tendit is, qui de hac re
 verba facit. Haec addit Glau-
 co significaturus se non ex sua
 ipsius sententia illa disputasse,
 sed e mente eorum, qui de in-
 iustitiae dignitate secus statuunt
 atque antea fecerit Socrates.

ἐπαινοῖεν δ' ἂν αὐτὸν
 ἀλλ.] laudarent vero eum
 palam inter sese, videlicet
 se ipsos decipientes pro-
 pterea, quod metuunt, ne
 afficiantur iniuria.

Cap. IV. Τὴν δὲ κρίσιν αὐτὴν τοῦ βίου περί
 E ὧν λέγομεν, ἐὰν διασπασώμεθα τὸν τε δικαιοτάτον
 καὶ τὸν ἀδικοτάτον, οἷοί τ' ἐσόμεθα κρίναι ὀρθῶς·
 εἰ δὲ μή, οὐ. τίς οὖν δὴ ἡ διάστασις; ἦδε· μηδὲν
 ἀφαιρῶμεν μήτε τοῦ ἀδίκου ἀπὸ τῆς ἀδικίας, μήτε
 τοῦ δικαίου ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ τέλεον ἐκά-
 361 τερον εἰς τὸ ἑαυτοῦ ἐπιτήδευμα τιθώμεν. πρῶτον
 μὲν οὖν ὁ ἀδικος ὡς περ οἱ δεινοὶ δημιουργοὶ ποιεῖ-
 τω· οἷον κυβερνήτης ἄρκος ἢ ἰατρός τὰ τε δυνατὰ
 ἐν τῇ τέχνῃ καὶ τὰ ἀδύνατα διαισθάνεται, καὶ τοῖς
 μὲν ἐπιχειρεῖ, τὰ δὲ ἐξ, ἔτι δὲ ἐὰν ἄρα πῃ σφαλῇ,
 ἱκανὸς ἐπανορθοῦσθαι· οὕτω καὶ ὁ ἀδικος ἐπιχει-
 ρῶν ὀρθῶς τοῖς ἀδικήμασι λανθανέτω, εἰ μέλλει σφό-

Cap. IV. Τὴν δὲ κρίσιν αὐτὴν] V. αὐτοῖν, quod ex Par.
 ADK. Vat. Θ. Ven. Π. Vind. Ph. Ambr. Ang. Vat. m. r. Flor.
 a. c. x. a. γ. mutatum est. Pro vulg. περί recte Bekkerus περί.

E. τίς οὖν ἡ διάστασις; ἦδε·] Deerat vulgo post διά-
 στασις interpunctio a Bekkero primum restituta. Eodem modo
 Phaedon. p. 73. C. Legg. VI. p. 780. A. Par. A. Dübna. τί οὖν
 exhibet prave.

τὰ τε δυνατὰ] Hunc ordinem Angel. Flor. x. et Ficinus
 servant, desideratum etiam a Benedicto. Ceteri libri cum vett.

Cap. IV. E. Τὴν δὲ κρί-
 σιν αὐτὴν τοῦ βίου περί ὧν
 λέγομεν] Ipsum autem iudicium de vita eorum, de quibus dicimus, h. e. de vita iusti et iniusti, ita demum recte poterimus instituere, si virum perfecte iustum ac perfecte iniustum inter se invicem opposuerimus. Quod dicit τὴν κρίσιν αὐτὴν, significat iudicium de utriusque vitae dignitate et praesantia esse partem huius sermonis gravissimam, cuius causa cetera omnia disputentur. Quocirca locum nunc quidem vitio liberum esse plane nobis persuasimus. Ceterum κρίσις proprium hoc in genere vocabulum. Phileb. p. 27. C: ἄρ' οὖν οὖν, ἐπειδὴ ταῦτα οὕτω διηλόγηθα, κάλλιον ἔν

τως καὶ τὴν κρίσιν ἐπιτελεσά-
 μεθα πρῶτον καὶ δευτέρου,
 περί ὧν δὴ τὸ πρῶτον ἠμφισβη-
 τήσαμεν; qui locus huic est simillimus.

τίς οὖν δὴ ἡ διάστασις;
 ἦδε·] Interrogationes saepenumero apud Platonem sic interponuntur, ut oratio plus vigoris et alacritatis nanciscatur; v. ad Sympos. p. 178. D. et ad Gorg. p. 453. C.

οἷον κυβερνήτης ἄρκος ἢ ἰατρός —] veluti, i. e. exempli gratia, gubernator perfectus — nam ἄρκος i. q. τίλειος, de quo usu v. ad p. 566. B. — aut perfectus medicus, quae arte effici possint quaeque non possint, intelligit, et illa quidem suscipit, haec autem omit-
 tit.

δρα ἀδικος εἶναι. τὸν ἀλίσκόμενον δὲ φραῦλον ἡγη-
 τεόν· ἐσχάτη γὰρ ἀδικία δοκεῖν δίκαιον εἶναι μὴ
 ὄντα. δοτέον οὖν τῷ τέλειος ἀδίκῳ τὴν τελεωτάτην
 ἀδικίαν, καὶ οὐκ ἀφαιρετέον, ἀλλ' ἐατέον τὰ μέγι-
 στα ἀδικοῦντα τὴν μεγίστην δόξαν αὐτῷ παρεσκευα-
 κέναι εἰς δικαιοσύνην, καὶ ἐὰν ἄρα σφάλῃται τι, B
 ἐπανορθοῦσθαι δυνατῷ εἶναι, λέγειν τε ἱκανῷ ὄντι
 πρὸς τὸ πείθειν, ἐὰν τι μὴνύηται τῶν ἀδικημάτων,
 καὶ βιάσασθαι, ὅσα ἂν βίας δέηται, διὰ τε ἀνδρείαν
 καὶ ῥώμην καὶ διὰ παρασκευὴν φίλων καὶ οὐσίας.
 τοῦτον δὲ τοιοῦτον θέντες τὸν δίκαιον παρ' αὐτὸν
 ἰστῶμεν τῷ λόγῳ ἄνδρα ἀπλοῦν καὶ γενναῖον, κατ'
 Αἰσχύλον οὐ δοκεῖν, ἀλλ' εἶναι ἀγαθὸν ἐθέλοντα.

editt. τὰ τε ἀδύνατα — καὶ τὰ δυνατὰ, quem ordinem Schneide-
 rus per gratam orationis negligentiam excusat, ut libr. IV. p. 431.
 E. 432. A.

P. 361. B. ἐὰν ἄρα σφάλῃται τι] Vett. editt. vitiose:
 σφαλῇ καὶ τι, quod ex Par. ADK. Ven. II. Mon. Ang. Vat. Θ.
 m. r. Vind. Ph. aliis, correctum.

τοῦτον δὲ τοιοῦτον θέντες] Laudant Euseb. Praep. Ev.
 XII. 10. p. 583. D. et Theodoret. Therap. XII. p. 667. B. Ille
 scribit τὸν δ' οὖν: hic habet τὸν γὰρ τοιοῦτον. Post δίκαιον uter-
 que interponit αὐ.

P. 361. ἐὰν ἄρα πῃ σφα-
 λῇ, i. e. ἐπ.] Gorg. p. 461. D:
 εἰ τι ἐγὼ καὶ Γοργίας — σφα-
 λώμεθα, οὐ παρῶν ἐπανόρθον.
 ἐσχάτη γὰρ ἀδικία δ. δ.
 εἶν. μὴ ὄντα.] Adhibet Plu-
 tarch. Symp. I. p. 613. F. De
 Herodot. Malign. p. 854. E. De
 Discern. Adul. ab Amic. p. 50.
 E. Cicero de Offic. I. 13 extr.
 Totius autem iniustitiae
 nulla capitalior est quam
 eorum, qui, quum maxime
 fallunt, id agunt, ut viri
 boni esse videantur.

B. ἐπανορθοῦσθαι δυ-
 νατῷ εἶναι] Cohaerent haec
 verba cum superioribus illis:
 δοτέον οὖν τῷ τέλειος ἀδίκῳ,
 quorum constructio variatur.

παρ' αὐτὸν ἰστῶμεν τῷ
 λόγῳ] P. 363. C: εἰς Αἰδον
 ἀγαγόντες τῷ λόγῳ. Ibid. p. 369.

C: τῷ λόγῳ ἐξ ἀρχῆς ποιῶμεν
 πόλιν. Libr. V. p. 451. C: φί-
 λακας τοὺς ἀνδρες καθιστάμεν
 τῷ λόγῳ. Ibid. p. 472. E: πα-
 ράδειγμα ἐπιούμεν λόγῳ ἀγα-
 θῆς πόλεως. Tim. p. 27. B:
 ὡς παρὰ μὲν τοῦτον δεδειγμένον
 ἀνθρώπους τῷ λόγῳ γεγονότας.
 In his cur τῷ λόγῳ additum sit,
 clarius apparet ex libr. VII. p.
 534. D: παιδας, οὗς τῷ λόγῳ
 τρέφεις τε καὶ παιδεύεις, εἰ ποτε
 ἐργῷ τρέφεις.

κατ' Αἰσχύλον οὐ δοκεῖν]
 Nobilissimi sunt versus Aeschyl-
 li in Septem c. Theb. v. 577:
 οὐ γὰρ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ' εἶ-
 ναι θελῶν, βαθεῖαν ἄλοκα διὰ
 φρενὸς καρπούμενος. Ἐξ ἧς τὰ
 κενὰ βλαστάνει βουλευματα. cf.
 Ruhnken. ad Tim. p. 58. et
 Porson. in Adversariis p. 136.
 ed. Lips.

- C ἀφαιρετέον δὴ τὸ δοκεῖν. εἰ γὰρ δόξει δίκαιος εἶναι, ἔσονται αὐτῷ τιμαὶ καὶ δωρεαὶ δοκοῦντι τοιοῦτον εἶναι· ἀδελφον οὖν, εἴτε τοῦ δικαίου εἴτε τῶν δωρεῶν τε καὶ τιμῶν ἕνεκα τοιοῦτος εἴη. γυμνωτέος δὴ πάντων πλην δικαιοσύνης καὶ ποιητέος ἐναντίως διακείμενος τῷ προτέρῳ· μηδὲν γὰρ ἀδικῶν δόξαν ἐχέτω τὴν μεγίστην ἀδικίας, ἵνα ἢ βεβασανισμένος εἰς δικαιοσύνην τῷ μὴ τέγγεσθαι ὑπὸ κακοδοξίας καὶ τῶν ἀπ' αὐτῆς γιγνομένων· ἀλλ' ἔστω ἀμετάστατος μέχρι θανάτου, δοκῶν μὲν εἶναι ἀδίκος διὰ βίου, ὧν δὲ

C. τιμῶν ἕνεκα τοιοῦτος εἴη] Flor. x. post τοιοῦτος inserit ἄν, quod in Flor. a. c. supra versum adscriptum. sed v. expl. δόξαν ἐχέτω τὴν μεγίστην] Euseb. et Theodoret. l. c. τῆς μεγίστης, quod recepit Astius.

τῶν ἀπ' αὐτῆς γιγνομένων] Sic Euseb. et Theodoret. Libri Platonis omnes prave: ὑπ' αὐτῆς. v. explicatt. Nuperi editores pro dolor faciunt cum codd. Platonis manifesto corruptis uno excepto C. Fr. Hermanno, qui hic aliquando a ratione sua recessit qua vestigia Parisini A. constantissime persequitur.

ἀλλ' ἔστω ἀμετάστατος] Sic Flor. γ. Vind. D. Schneideri, Theodoret. Euseb. l. c. pro vulgato ἀλλ' ἦτω, quod est Grae-

C. εἰ γὰρ δόξει δίκαιος — τοιοῦτος εἴη] Nam si iustus esse videbitur, honores eum et dona consequentur, quum talis esse videatur; ita ut incertum futurum sit, ipsiusne iustitiae an donorum et honorum causa talem se praebeat. In his verbis praeter ubertatem sermonis, quae cernitur in additamento illo, δοκοῦντι τοιοῦτον εἶναι, impudens animadvertendus est usus optativi εἴη, qui cavendum est ne temere in fraudis suspicionem adducatur. Etenim optativus nunc indicat cogitationem non loquentis (subiecti), sed illius ipsius, de quo sermo est, voluntatem atque studium. De quo genere loquendi summo cum ingenii acumine disseruit Reisingius Commentat. de vi et usu ἄν particulae p. 132 sqq. Germanice dicas: es ist also un-

gewiss, ob er wohl der Gerechtigkeit selbst, oder der Ehre und Belohnungen wegen ein solcher sein möchte: ex qua interpretatione apparet, hoc εἴη quam prope ad propriam et germanam optativi modi significationem accedat. Quippe sublata obliquae sive ligatae enuntiationis forma homini illi, ex cuius animo nunc Glauco verba facit, dicendum esset τοιοῦτος εἶναι, impudens animadvertendus est usus optativi ratio in altera parte enuntiationis posita videtur ornamenta et dona continente, quae res ita comparatae sint, ut facile earum causa iustitiam sequi aliquis existimari possit. Ut ut est, certe ex interpolatione fluxit ἄν, quod codd. quidam adiciunt.

ἵνα ἢ βεβασανισμένος εἰς δικ.] ut quasi ad Lydium lapidem exploratus sit il-

δικαιος, ἢ ἀμφοτέρω εἰς τὸ ἔσχατον ἐληλυθότες, ὁ μὲν δικαιοσύνης, ὁ δὲ ἀδικίας, κρινώνται, ὁπότερος αὐτοῖν εὐδαιμονέστερος.

Cap. V. Βαβαί, ἦν δ' ἐγώ, ὦ φίλε Γλαύκων, ὡς ἐρόωμένως ἐκάτερον, ὡς περ ἀνδριάντα, εἰς τὴν κρίσιν ἐκαθαίρεις τοῖν ἀνδροῖν. Ὡς μάλιστ', ἔφη, δύναμαι. ὄντων δὲ τοιοῦτων, οὐδὲν ἐτι, ὡς ἐγώμαι, χαλεπὸν ἐπεξελεῖν τῷ λόγῳ οἷος ἐκάτερον βίος ἐπιμένει. λεκτέον οὖν. καὶ δὴ καὶ ἀγροικότερος λέγεται, μὴ ἐμὲ οἷον λέγειν, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ τοὺς ἐπαι-

citatis ceterioris. v. Suidas s. v. ἦτω et Buttman. Gr. ampl. T. l. p. 550. Quamquam agnovit hanc formam Heraclides grammaticus apud Eustath. in Odys. Vol. I. p. 50, 12. et II. p. 67, 38. ed. Lips. Quae tamen si esset apud Platonem reperta, certe grammatici ea de re haudquaquam tacuissent. Angel. habet: ἄλλως ἦτω, ἀλλ' ἔσται, quod etiam Flor. x. in marg. adscriptum habet. Flor. a. c. corr. ἀλλ' ἔσται. Turicensis de coniectura Neukirchii ediderunt ἦτω.

Cap. V. ὄντων δὲ τοιοῦτων] V. δῆ, invitis codd. et edit. Ald. Bas. 1. 2.

lius erga iustitiam amor, quod neque infamia molliatur atque inflectatur, neque iis, quae eam consequi solent: sed esto immutabilis usque ad mortem etc. Ita hunc locum bene interpretatur Muretus. — τῷ μὴ τέγγεσθαι, eo quod non molliatur s. moveatur; v. Matth. Gr. §. 541. Metaphoricum verbi τέγγεσθαι usum docte illustravit Ruhnk. ad Tim. Gloss. p. 248 sqq. — Deinde τῶν ἀπ' αὐτῆς γιγνομένων est: et quae inde proficiuntur tanquam eventa. Nam ἀπὸ et ὑπὸ differunt sic, ut ὑπὸ de ipsa causa dicatur, per quam quid efficitur; ἀπὸ autem de eo, quod praebet occasionem vel opportunitatem, ut aliquid fieri possit. Supra p. 358. B: τὰ γιγνώμενα ἀπ' αὐτῶν ἔσται χαλεπὸν. Ibid. ὅσα γλυγεται ἀπ' αὐτῶν. Mox p. 363.

A. Crat. p. 423. B: τὸ ἀπὸ τούτων γιγνώμενον. Clarius infra in eadem re p. 367. C: τῶν τε ἀποβαινόντων ἀπ' αὐτῶν ἕνεκα.

Cap. V. D. ὡς περ ἀνδριάντα, εἰς τὴν κρίσιν ἐκαθαίρεις] hoc est, utramque horum virorum vitam tanquam imaginem sive statuam expolis, i. e. ea diligentia describis, ut quae non videntur pertinere ad ipsam iustitiam vel iniustitiam, ea omnia veluti expurges ac removeas. Nam haec est vis verbi ἐκαθαίρειν, quod post Platonem ita frequentatum est a senioris aetatis scriptoribus; v. Astius ad h. l. Albinus Isagog. in Platon. §. 9. p. 130. ed. Fisch. καὶ ταύτας ἐκαθαίρειν καὶ ἐκρινεῖς ἀποφαίνειν ὡς ἀρχάς.

E. ἐπαινοῦντας προδικαιοσύνης] Usus praeposi-

νοῦντας πρὸ δικαιοσύνης ἀδικίαν. ἐροῦσι δὲ τὰδε, ὅτι οὕτω διακείμενος ὁ δίκαιος μαστιγώσεται, στρεβλώσεται, δεδήσεται, ἐκκαυθήσεται τῷφθαλμῷ, τελευτῶν πάντα κακὰ παθῶν ἀνασχινδυνλευθήσεται, καὶ γνώσεται, ὅτι οὐκ εἶναι δίκαιον, ἀλλὰ δοκεῖν δεῖ ἐθέλειν. τὸ δὲ τοῦ Δισχυλον πολὺ ἦν ἄρα ὀρθότροπον λέγειν κατὰ τοῦ ἀδίκου. τῷ ὄντι γὰρ γήσουσι τὸν ἀδίκον, ἅτε ἐπιτηδύοντα πρᾶγμα ἀλι-

E. ἐκκαυθήσεται τῷφθαλμῷ] Clem. Al. Strom. IV. 7. T. I. p. 587. et V. 8. T. II. p. 714. ed. Potter. Euseb. Praep. Ev. XII. 10. p. 583. Theodoret. Therap. VIII. p. 602. et codd. Plat. Mon. Flor. β. Par. K. habent ἐκκοπήσεται τῷφθαλμῷ. Ambr. Flor. v. c. a. Vat. m. loco verbi ἐκκαυθήσεται exhibent ἐκκοπήσεται. Itaque Astius legendum coniecit: ἐκκαυθήσεται καὶ ἐκκοπήσεται τῷφθαλμῷ. sed v. ann.

P. 362. ἀνασχινδυνλευθήσεται] Sic Par. AD. Vat. Θr. Ven. II. Vind. Φ. Vett. editt. ἀνασχινδυνλευθήσεται. Flor. x. Ang. et corr. Flor. a. γ. Clemens Al. Hesych. s. v. Etym. M. p. 100. 51. Euseb. Timaeus Lex. p. 32. ἀνασχινδυνλευθήσεται. Sed Flor. c. a. Ambr. Vat. m. et a pr. m. Flor. a. γ. ἀνασχινδυνλευθήσεται. Ambigitur igitur, scribendumne sit ἀνασχινδυνλευθήσεται, an ἀνασχινδυνλευθήσεται, an denique ἀνασχινδυνλευθήσεται, quod videtur

tionis illustravit Matth. Gr. §. 575.

μαστιγώσεται — τῷφθαλμῷ] De his Gallonium De cruciatibus martyr. C. II sqq. et suppliciorum generibus praeter Astium ad h. l. confert Iacobus ad Luciani Toxar. p. 102. Quod in codd. nonnullis pro ἐκκαυθήσεται scriptum legitur ἐκκοπήσεται, id Astius acute suspicatur ortum esse ex hac lectione, quam ille unice veram putat: ἐκκαυθήσεται καὶ ἐκκοπήσεται τῷφθαλμῷ. Quam coniecturam fortasse alicui confirmare videbitur locus Cicero- nis ap. Lactant. Institut. V. c. 12. s. De Republ. III. 17. p. 374. ed. Moser. Proque hac opinione bonus ille vir vexetur, rapiatur, manus ei denique afferantur, effodiantur oculi, damnetur, vinciat, uratur, exterminetur, egeat, po-

stremo iure etiam optimo omnibus miserrimus esse videatur. Sed etsi coniectura illa per se satis speciosa est, tamen eam e Ciceronis loco, quoniam in illo poenarum genera ita recensentur, ut ex Platónico non videatur diligenter expressus esse, neutiquam defenderim. Neque quidquam valet ad eam tutandam, quod contendit Astius, oculos non exuri, sed excuti solitos esse. Quae sententia vel iis erroris coarguitur, quae notavit Lennep. ad Phalar. Epistol. XIII. §. 58. Accedit locus Gorgiae p. 473. C: ληφθεὶς στρεβλώται καὶ ἐκτέμνεται καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκάεται, ubi codd. omnes de vulgata lectione consentiunt. Quocirca equidem arbitror ἐκκοπήσεται in locum veteris lectionis ab iis esse invectum, qui oculorum exustionem non ferrent, quoniam frequentissime oculo-

θείας ἐχόμενον καὶ οὐ πρὸς δόξαν ζῶντα, οὐ δοκεῖν ἀδίκον ἀλλ' εἶναι ἐθέλειν,

βαθτεῖαν ἄλοκα διὰ φρονὸς καρπούμενον, ἐξ ἧς τὰ κενὰ βλαστάνει βουλευματα, πρῶτον μὲν ἄρχειν ἐν τῇ πόλει δοκοῦντι δικαίῳ εἶναι, ἐπειτα γαμῖν ὁπόθεν ἂν βούληται, ἐκδιδόναι εἰς οὓς ἂν βούληται, ξυβάλλειν, κοινωνεῖν οἷς ἂν ἐθέλῃ, καὶ παρὰ ταῦτα πάντα ὠφελῆσθαι κερδαί-

analogia commendari, quandoquidem apud Aristophanem semper dicitur σκινδάλαμος atque in Ranis v. 819. ed. Br. quod legitur σκινδαλῶν τε παραξόνια, numerorum caussa in σκινδαλῶν τε παραξόνια mutari debet. v. intpp. ad Moer. Atticist. p. 360. Brunck. ad Rann. v. 819. Hermann. ad Nubb. v. 131. Bast. App. Epist. crit. p. 16. Hic quidem optimos codd. sequi tutissimum putavi- mus. Idem fecerunt Bekkerus, Schneiderus, alii.

B. τῇ πόλει δοκοῦντι δ.] Deest δοκοῦντι in Ambr. Vat. m. Flor. a. c. a. Astius putabat verbum aliquod excidisse, ut γ- γνοσθαι. sed v. explicat.

ὁπόθεν ἂν βούληται] Vulgo βούλοιο et mox ἐθέλοι, quod ex Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Φ. Ambr. Angel. Floren- tinis, aliis libris, emendatum.

rum effossorum mentionem fieri meminissent. Certe quidem ἐκκαυθήσεται servandum esse apparet ex loco libri X. c. 11., qui ad hunc nostrum respicit: καὶ ἂ ἄγροικα ἐρηθῶσιν οὐ εἶναι, ἀληθῆ λέγων, εἴτα στρεβλώσονται καὶ ἐκκαυθήσονται.

P. 362. τελευτῶν — ἀνασχινδυνλευθήσεται] denique — in crucem tollitur vel palo transfigetur; v. Schol. ad h. l. et Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 32 sq. Pro τελευτῶν quod Theodoretus exhibet τελευταῖον, id ex glossemate ortum. — γνῶσεται, cum damno suo sentiet et intelliget. v. ad VIII. p. 569. A.

πολὺ ἦν ἄρα] Imperfecti usum notavimus ad Phaedon. p. 68. B.

ἅτε ἐπιτηδύοντα πρ. ἀλ. ἐχόμενον] Ficinus: Ut pote veritati consona se-

ctantem neque ad opinio- nem hominum viventem. De verbis ἀληθείας ἐχόμενον, eum veritate coniunctum, v. ad Symp. p. 147. ad Phae- don. p. 159 sq.

B. πρῶτον μὲν — δοκοῦν- τι δικαίῳ εἶναι] Pendent haec verba ex proxime superio- ribus: τὰ κενὰ βλαστάνει βου- λείματα, ad quae quum sponte intelligatur ἀντῷ, ipsi, perspi- cium sit, quae sit caussa et ratio dativi δοκοῦντι εἶναι δι- καίῳ. Quanquam deinceps struc- turae tenor paullulum infecti- tur, quoniam subiicitur accusa- tivus κερδαινοντα. Sed haec constructionis mutatio sicuti non ita rara est, ita nec caret ido- nea ratione. Ceterum ante Bek- kerum post βουλευματα prave puncto distinctum erat. Ita lo- cum etiam Ficinus intellexit, cuius haec est interpretatio: primum quidem magistra-

νοντα τῷ μὴ δυσχεραίνειν τὸ ἀδικεῖν. εἰς ἀγῶνας τοῖνον ἰόντα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ περιγίγνεσθαι καὶ πλεονεκτεῖν τῶν ἐχθρῶν, πλεονεκτοῦντα δὲ πλουτεῖν καὶ τοὺς τε φίλους εὖ ποιεῖν καὶ τοὺς ἐχθροὺς βλάπτειν, καὶ θεοῖς θυσίαις καὶ ἀναθήματα ἱκανῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς θύειν τε καὶ ἀνατιθέναι, καὶ θεραπεύειν τοῦ δικαίου πολὺ ἄμεινον τοὺς θεοὺς καὶ τῶν ἀνθρώπων οὐς ἂν βούληται, ὥστε καὶ θεοφιλέστερον αὐτὸν εἶναι μᾶλλον προσήκειν ἐκ τῶν εἰκότων ἢ τὸν δίκαιον. οὕτω φασίν, ὦ Σώκρατες, παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων τῷ ἀδίκῳ παρεσκευάσθαι τὸν βίον ἄμεινον ἢ τῷ δίκαιῳ.

Cap. VI. Ταῦτ' εἰπόντος τοῦ Γλαύκωνος, ἐγὼ
D μὲν ἐν νῶ εἶχόν τι λέγειν πρὸς ταῦτα, ὁ δὲ ἀδελ-

C. παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων] Vat. Θ. r. Vind. Φ. καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρ. Flor. a. c. x. a. Ambr. Ang. παρὰ τε θεῶν.

Cap. VI. D. Οὐ τί πον οἶει] Sic Par. ADK. Ven. II. Mon. Ambr. Ang. Flor. a. c. x. alii. Vulgo πω. Dein ἐγγ. om. Par. A. Vat. Θ. Ven. Z. Vind. Φ. recte fortasse; quanquam illud scribae subinde arbitrio suo exterminarunt, sicubi sponte intelli-

tus capere in sua civitate, quum iustus appareat: deinde quam velit uxorem ducere et suas, cui velit, locare etc. Verbum ἐκδιδόναι, nuptum dare, illustravit Valcken. ad Herodot. V, 2. Mox de δυσχεραίνειν cum accusat. constructo v. infra p. 366. C. coll. Matth. Gr. §. 414. not. 12.

C. ὥστε καὶ θεοφιλέστερον αὐτὸν εἶναι μᾶλλον προσήκειν —] ita ut etiam consentaneum sit eum diis esse multo magis amicam quam virum iustum; v. Heindorf. ad Gorg. p. 479. E. Matth. Gr. §. 535 — ἐκ τῶν εἰκότων, verisimiliter, ut infra p. 365. B: λέγοι γὰρ ἂν ἐκ τῶν εἰκότων. Similiter dicitur ἐκ τῶν ὁμοίων, ἐκ τῶν δυνατῶν, al.; v. Fischer.

ad Weller. Gramm. T. III. P. II. p. 124.

Cap. VI. D. Οὐ τί πον οἶει, ἐφη —] Nos dicimus: du glaubst doch nicht etwa, quae est formula negantis ἠθικῶς. v. ad Sympos. p. 194. B. = p. 84.

Ἀυτό, ἢ δ' ὅς, οὐκ ἐφηται, δ' μ.] Sic αὐτό saepius de re, quae ut praecipue notetur et animadvertatur plurimum refert: id ipsum, grade s. eben das; v. Matth. Gr. §. 469, qui etiam a Latinis ipsum pro id ipsum usurpari demonstravit Miscellan. Philolog. II. I. p. 96. Charmid. p. 166. B: ἐπ' αὐτὸ ἦκει ἔρευνῶν, ὅτω διαφέρει. Lysid. p. 204. A: αὐτοῦ πρώτον ἤδενος ἀκούσαιμ' ἐν.

ἀδελφός ἀνδρὶ παρῆ] „Frater adsit viro!”

φός αὐτοῦ Ἀδείμαντος, Οὐ τί πον οἶει, ἐφη, ὦ Σώκρατες, ἱκανῶς εἰρησῆται περὶ τοῦ λόγου; Ἀλλὰ τί μὴν; εἶπον. Αὐτό, ἢ δ' ὅς, οὐκ εἰρηται, ὁ μάλιστα ἔδει ῥηθῆναι. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, τὸ λεγόμενον, ἀδελφός ἀνδρὶ παρῆ, ὥστε καὶ σύ, εἴ τι ὅδε ἐλλείπει, ἐπάμυνε. καίτοι ἐμέ γε ἱκανὰ καὶ τὰ ὑπὸ τούτου ῥηθέντα καταπαλαῖσαι καὶ ἀδύνατον ποιῆσαι βοηθεῖν δικαιοσύνη. Καὶ ὅς, Οὐδὲν, ἐφη, λέγεις, E ἀλλ' ἐτι καὶ τάδε ἄκουε: δεῖ γὰρ διελεθῆναι ἡμᾶς καὶ τοὺς ἐναντίους λόγους ὧν ὅδε εἶπεν, οἱ δικαιοσύνην μὲν ἐπαινοῦσιν, ἀδικίαν δὲ ψέγουσιν, ἢ ἡ σαφέστερον ὁ μοι δοκεῖ βούλεσθαι Γλαύκων. λέγουσι δὲ πον καὶ παρακλιένονται πατέρες τε νέοι καὶ πάντες οἱ τινῶν κηδόμενοι, ὡς χρὴ δίκαιον εἶναι, οὐκ αὐτὸ 363

videretur. Ante ἱκανῶς inserunt ἤδη Ambros. Angel. Flor. a. c. x. a.

καίτοι ἐμέ γε ἱκανὰ] Steph. τε pro γε edidit invitis codd. omnibus. Ald. Bas. I. 2. ἐμέ σι.

P. 363. οὐκ αὐτὸ δικαιοσύνην] αὐτὴν Vind. Φ. Ambr. Ang. Vat. r. et ex corr. Par. K. Flor. x. a., sed v. explic. Mox pro γλῆται corr. Flor. x. a. γλῆται.

Astius ante ἀνδρὶ interseri ἂν voluit, quo non opus. Dubitatur vero, unde haec sumpta sint. Scholiastes: ἀδελφός ἀπὸ παρῆ, ὅτι προσηγορίαν τοῦς οἰκίους εἰς βοήθειαν. Πλάτων ἐμνήσθη ἐπιπέδου παρῆται δὲ ἴσως παρὰ τὸ Ὀμηρικόν. Ἡ τι καυρήτοις ἐπιπέδου, οἷοι περ ἀπὸ Μαγμαμένοιο πέπειθε, καὶ εἰ μὴ νεῖκος ἄρηται Muretus contra ducta censet ex eo, quod Scamandrus Iliad. φ', quum Achilli par esse non posset. Simoenta fratrem auxilio invocat: φίλε καλῶν ἠθῆ, ἀθέτος ἀνέρος ἀμφότεροι περ Σχῶμεν. Ceterum de mero optativo conf. Aristoph. Lys. v. 839: σὸν λόγον εἶη.

ἐμέ γε ἱκανὰ καὶ τὰ ὑπὸ τούτου ῥηθ. κ.] quanquam vel ea, quae ab hoc dicta sunt, ad me deliciendum

sufficiunt. Metaphora a pugnantibus repetita. De dictione ἱκανὰ καὶ ταῦτα et ἀρετὴ καὶ ταῦτα conf. Reip. VI. p. 506. D. VIII. p. 548. D. Menex. p. 247. C. Hipp. mai. p. 392. B. Alcib. I. p. 123. D. Apol. p. 28. A. B. al.

P. 363. οὐκ αὐτὸ δικαιοσύνην ἐπαινοῦντες] Opponitur αὐτὸ δικαιοσύνη. h. e. iustitia per se spectata, ταῖς ἀπ' αὐτῆς εὐδοκίμοισι ceterisque commodis, quae ab illa proficiscuntur. Quocirca non assentior Matthia eo, qui Gramm. Ampl. p. 821. ed. 2. distinguendum censet: αὐτό, δικαιοσύνην, ἐπαινοῦντες. Nam αὐτό saepius apud Platonem cum nominibus substantivis etiam diversi generis ita coniungitur, ut rem in se spectatam significet. Unde factum est, ut Platonici recentio-

δικαιοσύνην ἐπαινοῦντες, ἀλλὰ τὰς ἀπ' αὐτῆς εὐδοκιμήσεις, ἵνα δοκοῦντι δίκαιον εἶναι γίνηται ἀπὸ τῆς δόξης ἀρχαί τε καὶ γάμοι καὶ ὅσαπερ Γλαύκων διήλθεν ἄρτι ἀπὸ τοῦ εὐδοκιμεῖν ὄντα τῷ ἀδίκῳ. ἐπὶ πλεον δὲ οὗτοι τὰ τῶν δοξῶν λέγουσι· τὰς γὰρ παρὰ θεῶν εὐδοκιμήσεις ἐμβάλλοντες ἀφύονα ἔχουσι λέγειν ἀγαθὰ, τοῖς ὁσίοις ἅ φασι θεοὺς δίδόναι, ὡςπερ ὁ γενναῖος Ἡσιόδος τε καὶ Ὀμηρὸς φασιν, ὁ

B μὲν τὰς δρῦς τοῖς δίκαιοις τοὺς θεοὺς ποιεῖν
ἄκρας μὲν τε φέρειν βάλανους, μέσσας δὲ μελίσσας·
εἰροπόκοι δ' οἶες, φησί, μαλλοῖς καταβεβροῖθαι,

εὐδοκιμεῖν ὄντα τῷ ἀδίκῳ] Sic Flor. x. α. β. Mon. et Angel., ut coniecit Muretus. Vulgo τῷ δίκαιῳ, quod ignorant Par. K. et Ficinus. Locum etiam Hermannus restituit, sicuti par fuit. Nimirum non dixerat Glauco haec veris iustus contingere, sed iniustus. Schneidero plurimorum codicum lectio ita explicanda videtur, ut ista commoda viro iusto non a Glaucōne in superiore

res fingerent nomina cum αὐτὸ composita, qualia sunt αὐτοάνθρωπος, αὐτογαθόν, αὐτοέν, alia. Parmenid. p. 130. B: αὐτὸ ὁμοίτης, χωρὶς ἧς ἡμεῖς ὁμοιότητος ἔχομεν. Theaet. p. 146. E: γινῶμαι ἐπιστήμην αὐτὸ ὃ τί ποτ' ἔστιν. De Rep. V. p. 472. C: ἐξηγοῦμεν αὐτὸ τε δικαιοσύνην αὐτὸν ἔστι, καὶ ἄνδρα τὸν τελείως δίκαιον. Libr. X. p. 612. B. Loquendi genus quomodo explicandum sit, clarissime apparet et Sympos. p. 199. D: ὡςπερ ἂν εἰ αὐτὸ τοῦτο πατήρ ἦρώτων, ἄρα ὁ πατήρ ἔστι πατήρ τινος; quae verba ipse philosophus deinceps sic interpretatur: πατήρ, αὐτὸ τοῦτο ὅπερ ἔστιν. Itaque αὐτὸ δικαιοσύνην ἐπαινοῦντες idem est quod δικαιοσύνην ἐπαινοῦντες αὐτὸ ὅπερ ἔστιν.

γίνηται — ἀρχαί τε καὶ γάμοι] Frustra γίνονται coniecit Stephanus. Exempla huius constructionis v. ap. Fischer. ad Weller. III. P. I. p. 345 sqq. Bernhardt Syntax. p. 417. Matth. Gr. §. 303. coll.

ann. ad Symp. p. 188. A. et Ast. ad h. l.

ἐπὶ πλεον δὲ οὗτοι τὰ τῶν δοξῶν λέγουσι] Magis vero etiam isti celebrant illa, quae cum bona existimatione coniuncta sunt. Quippe se non continent in laudanda bona existimatione, qua apud homines fruuntur, sed ulterius etiam progredientes eos diis caros esse dicunt, a quibus multis magnisque beneficiis ornentur. Locum sensum primus perspexit Muretus. De ἐπὶ πλεον, magis, v. ad Gorg. p. 453. A: ἢ ἔχεις τι λέγειν ἐπὶ πλεον τὴν ἠθροικὴν δύνασθαι ἢ περὶ τοῖς ἀκούοντι ἐν τῇ ψυχῇ ποιεῖν; Neque quenquam morabitur dictio λέγειν τὰ τῶν δοξῶν, verba facere de iis, quae cum bona existimatione coniuncta sunt, illa celebrare ac praedicare; v. ad Phaedon. p. 79. B. Apol. Socr. §. IX. A. — Deinde τοῖς ὁσίοις relativo ἅ cum vi praemittitur. Nam verba sic iungenda sunt: ἅ φασι θεοὺς δίδόναι.

καὶ ἄλλα δὴ πολλὰ ἀγαθὰ τούτων ἐχόμενα. παραπλήσια δὲ καὶ ὁ ἕτερος ὥστε τευ γὰρ φησιν

ἢ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅστε θεουδῆς
εὐδικίας ἀνέχθαι, φέρθαι δὲ γαῖα μέλαινα
C πυρρὸς καὶ κριθάς, βροῖθαι δὲ δένδρεα καρπῶ,
τίκτη δ' ἐμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθύς.
Μουσαῖος δὲ τούτων νεανικώτερα τὰγαθὰ καὶ ὁ υἱὸς
αὐτοῦ παρὰ θεῶν δίδοσσι τοῖς δίκαιοις· εἰς Αἶδου
γὰρ ἀγαγόντες τῷ λόγῳ καὶ κατακλίναντες καὶ συμ-
πόσιον τῶν ὁσίων κατασκευάσαντες ἐστεφανωμένους
D ποιοῦσι τὸν ἅπαντα χρόνον ἤδη διάγειν μειδύοντας,

eius sermone tributa, sed a parentibus, quum adhortantur suos, tribui dicantur. Quamobrem orationem post ἄρτι commate distinxit. Atqui cohaerent manifesto verba eo modo, ut ὄντα ad δοῖαι pertineat, neque Glauco haec non ita dixit; conf. p. 362. A. B. C. B. εἰροπόκοι οἶες] Accessit hic φησὶ ex Par. A. Vat. G. Ven. II. Angel. Vat. m. et quinque Florentinis.

καὶ τοῖς ὁσίοις. Phaedr. p. 238. A: καὶ τούτων τῶν ἰδίων ἐκπαρπῆς ἢ ἂν τύχη γενομένη. Lib. IV. p. 426. B: τῶν πόλεων οὐοικακῶς κ. τ. λ.

B. ὁ μὲν τὰς δρῦς τοῖς δίκαι.] Hesiodus Opp. et DD. v. 230: Τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολλὸν βλόν· ὅμοιοι δὲ δρῦς Ἀκρη μὲν τε φέρει βάλανους, μέσση δὲ μελίσσας· Εἰροπόκοι δ' οἶες μαλλοῖς καταβεβροῖθαι. καὶ ὁ ἕτερος] Sunt versus Homeri Odys. XIX, 109 sqq.

C. Μουσαῖος δὲ τούτων νεαν.] De Musaei vita et carminibus v. Passow. Praefat. ad Museum p. 21 sqq. Huius filium fuisse dicit Eumolpum, de qua re alii aliter; v. Heyn. ad Apollodor. p. 337 sqq. Hic ex Thracia in Atticam profectus sacra condidit Eleusinia; unde Athenis Eumolpidae appellati sunt, penes quos erat cura sacerorum; v. Creuzer. Symbol. T. IV. p. 342 sqq. Intelligendum esse Eumolpum etiam ex eo colligas, quod deinceps aperte

mysteriorum doctrina tangitur, de quo deinceps. — νεανικώτερα sunt splendidiora, magnificentiora, ut libr. IV. p. 425. C. VI. p. 503. C. VIII. p. 563. E. Alcib. I. p. 104. A. Lys. p. 204. E. al. v. intpp. ad Eur. Hippol. v. 1204. — παρὰ θεῶν δίδοσσι, τοῖς δίκαιοις, i. e. λέγονται παρὰ θεῶν δίδοσθαι τοῖς δίκαιοις, ut mox εἰς ἠλὸν τινα κατορῦττον οἶν ἐν Αἶδου καὶ κ. ὕδωρ ἀναγκάζουσι φέρειν.

εἰς Αἶδου γὰρ ἀγαγ.] Plena sunt his beatorum gaudiis veterum poetarum carmina. v. Homer. Odys. XI. v. 601. Pindar. Nem. I. 100 sqq. Horat. III. 3, 33. III. 3, 9. IV. 8, 28. Virgil. Aen. VI. v. 637 sqq. ibique Heynius. Georgie. I. v. 36. ibique I. H. Vossius p. 60 sqq. Pindar. Olymp. II. v. 105 sqq. Praecipue conf. Auctorem Axiochi, vulgo Aeschini Socratico adscripti, p. 164. Ceterum Plutarchus Vit. Luculli p. 521. E. notante Wyttenbachio ad Opp. Moral. T.

ἡγησάμενοι κάλλιστον ἀρετῆς μισθὸν μέθην αἰώνιον. οἱ δ' ἔτι τούτων μακροτέρους ἀποτείνουσι μισθοὺς παρὰ θεῶν· παῖδας γὰρ παιδῶν φασὶ καὶ γένος κατόπισθεν λείπεσθαι τοῦ ὅσιον καὶ εὐόρκου. ταῦτα δὲ ἀνοσίους αὐτῶν καὶ ἀδίκους εἰς πηλὸν τινα κατορύττουσιν ἐν Αἴδου καὶ κοσκίνῳ ὕδωρ ἀναγκάζουσι φέρειν· ἔτι τε ζῶντας εἰς κακὰς δόξας ἄγοντες, ἅπερ Γλαύκων περὶ τῶν δικαίων δοξαζομένων δὲ ἀδίκων διήλθε τιμωρήματα, ταῦτα περὶ τῶν ἀδίκων λέγουσιν, ἄλλα δὲ οὐκ ἔχουσιν. ὁ μὲν οὖν ἔπαινος καὶ ὁ ψόγος οὗτος ἐκατέρων.

Cap. VII. Πρὸς δὲ τούτοις σκέψαι, ὦ Σώκρατες,

κατόπισθεν λείπεσθαι] κατόπισθε Bekkerus ex uno Ven. II. et Flor. γ. conf. Lobeck. ad Phryn. p. 284.

Cap. VII. P. 364. καὶ νόμῳ αἰσχρόν] Bekkerus αἰσχρά, quem errorem ipse in commentariis criticis emendavit.

ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος] ἐπὶ τὸ πλείστον Vind. Φ. Ang. Vat. r.

II. p. 120. C. = p. 108. ed. Lips., haec venuste confert in Luculli senectutem: „ποιούμενος, inquit, εὐωχίας καὶ πότους, ὡς περὶ ὁ Πλάτων ἐπισκώπτει τοὺς περὶ τὸν Ὀρμίου τοῖς εὐβιβωκόσι φάσκοντας ἀποκτεῖσθαι γέρας ἐν Αἴδου μέθην αἰώνιον.“ μακροτέρους ἀποτείνουσι μισθοῦς] Interpretantur: longiora praedicant praemia. Sed quaenam sunt tandem praemia ista longiora? Ego certe nulla video, siquidem iam μέθη illa sive compotatio satis longa est: vocatur enim αἰώνιος. Quocirca haec potius per breviloquentiam quandam dicta putaverim pro: μακροτέρους λόγους ἀποτείνουσι περὶ μισθῶν παρὰ θεῶν, longius sermone extendunt et copiosius celebrant. Pervulgatum est enim loquendi genus μακρὸν λόγον s. μακρὰν ῥῆσιν ἀποτείνειν, de quo dictum ad Gorg. p. 465. E. Protag. p.

353. C. — μισθοὺς παρὰ θεῶν. Non solum ubi articulus nomini additus reperitur, accedere illi potest praepositio cum nomine suo, ut p. 359 A: τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτάγμα, sed passim etiam nudis substantivis subiiciuntur praepositiones cum suo casu. Sophoc. v. 408: δαμὴ ἀπ' αὐτοῦ, ubi v. Erfurdt. Plat. Phaedon. p. 99. B: ὀλέθῳ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ. Supra p. 358. A: εὐδοκίμοις διὰ δόξαν. Mox p. 378. C: δειροὶ ὑπὸ νείους καὶ ῥήγεις ὑπὸ πατρῶς.

παῖδας γὰρ παιδῶν κ. τ. λ.] Hesiod. Opp. et DD. v. 282: Ὅς δὲ κε μαγνυρήσιν ἰκῶν ἐπίορκον ἐμύσοις ψευδοίαι, ἐν δὲ δίκῃ βλάβας νήσοισιν ἀάσθη. Τοῦ δὲ τ' ἀμακροτέρου γενεῆς μετόπισθε λείπεται. Ἀνδρὸς εὐόρκου γενεῆς μετόπισθεν ἀμείνων.

ταῦτα δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐγκ.] h. e. ταῦτα — λέ-

ἄλλο αὐτῶν εἶδος λόγων περὶ δικαιοσύνης τε καὶ ἀδικίας ἰδίᾳ τε λεγόμενον καὶ ὑπὸ ποιητῶν. πάντες γὰρ ἐξ 364 ἐνὸς στόματος ὑμνοῦσιν, ὡς καλὸν μὲν ἢ σωφροσύνη τε καὶ δικαιοσύνη, χαλεπὸν μὲντοι καὶ ἐπίπονον, ἀκολασία δὲ καὶ ἀδικία ἡδὺ μὲν καὶ εὐπετὲς κτήσασθαι, δόξη δὲ μόνον καὶ νόμῳ αἰσχρόν. λυσιτελέστερα δὲ τῶν δικαίων τὰ ἀδίκα ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος λέγουσι, καὶ πονηροὺς πλουσίους καὶ ἄλλας δυνάμεις ἔχοντας εὐδαιμονίζειν καὶ τιμὰν εὐχερῶς ἐθέλουσι δημοσίᾳ τε καὶ ἰδίᾳ, τοὺς δὲ ἀτιμάζειν καὶ ὑπερορᾶν, οἳ ἂν πη ἀσθενεῖς τε καὶ πένητες ὦσιν, ὁμολογοῦντες αὐτοὺς B ἀμείνους εἶναι τῶν ἐτέρων. τούτων δὲ πάντων οἱ περὶ θεῶν τε λόγοι καὶ ἀρετῆς θαυμασιώτατοι λέ-

Flor. x. a. et Vaticanus Mureti, probante Salviniio, sed conf. Phaedr. p. 275. B.

ἀτιμάζειν τε καὶ ὑπερορᾶν] Sic vulgo. Sed te om. Ven. II. Par. DK. Mon. Ambr. Vat. m., Florr., quibus teste Duebnero etiam Par. A. suffragatur. Itaque voculam nunc abieciimus.

B. τούτων δὲ πάντων] δὴ Steph. invitit codicibus.

γοντες ἐγκωμιάζουσι. v. Matth. Gr. §. 421. 2. a. coll. ann. ad Phaedr. p. 243. C.

τοὺς δὲ ἀνοσίους — ἀναγκάζουσι φ.] Poetarum dicta vide ap. Valckenar. ad Hippolyt. v. 25. Praeterea ipse philosophus Phaedon. p. 69. C: ἀλλὰ τῷ ὄντι πάλαι ἀντίτεσθαι εἶμι, ὅς ἂν ἀμύητος καὶ ἀτέλειστος εἰς Αἴδου ἀφικηται, ἐν βορβόρῳ κείσεται, ubi v. annot. Gorg. p. 493. B: ὡς τῶν ἐν Αἴδου — οὗτοι ἀθλιώτατοι ἂν εἴεν οἱ ἀμύητοι, καὶ φοροῖεν εἰς τὸν τετριμμένον πύθον ὕδωρ ἔτερω τοιοῦτω τετριμμένῳ κοσκίνῳ, ubi itidem ad fabulam de Danaï filibus respicitur, sicuti hic verbis κοσκίνῳ ὕδωρ ἂν. φ.

Cap. VII. E. ἰδίᾳ τε λεγόμενον καὶ ὑπὸ ποιητῶν] h. e. ὑπὸ ἰδιωτῶν τε λεγόμενον καὶ ὑπὸ π., in qua oppositione ἰδιῶται dicuntur, qui vulgari utuntur sermone, v. ad Sympos. p. 178. B. coll. infr. p. 366. E. Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

P. 364. ἐξ ἐνὸς στόματος ὑμνοῦσιν] omnes uno ore dictitare solent. Legg. I. p. 640. C: μιᾷ δὲ φωνῇ καὶ ἐξ ἐνὸς στόματος πάντας συμφωνεῖν. Verbum ὑμνεῖν illustravit Ruhnk. ad Tim. p. 262 sq. De sententia v. Hesiod. Opp. et DD. v. 287 sqq. Epicharmus ap. Xenoph. Memor. II, 1, 20. ibique Ruhnk. Lambinus ad Horat. Serm. I, 9, 60. De re ipsa conf. Simonidea in Protagora p. 339 B sqq.

ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος λ.] Recte schol. ἀπὸ τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος. Phaedr. p. 275. B: ἀγνώμονες ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος ὄντες. Proxima sic intelligas: atque improbos, qui divites sint aut aliis modis multum valeant, beatos praedicare et honorare temere cupiunt. Post πλουσίους erunt qui ὄντας desiderant. Sed v. annot. ad Gorg. p. 501. A. — εὐχερῶς, promte et parate.

γονται, ὡς ἄρα καὶ θεοὶ πολλοῖς μὲν ἀγαθοῖς δυσ-
τυχίας τε καὶ βίον κακὸν ἐνειμαν, τοῖς δ' ἐναντίοις
ἐναντίαν μοῖραν. ἀγύονται δὲ καὶ μάντιες ἐπὶ πλου-
σίων θύρας ἰόντες πείθουσιν, ὡς ἔστι παρὰ σφίσι
δύναμις ἐκ θεῶν ποριζομένη θυσίαις τε καὶ ἐπωδαῖς,
C εἴτε τι ἀδίκημά του γέγονεν αὐτοῦ ἢ προγόνων,
ἀκείσθαι μεθ' ἡδονῶν τε καὶ ἐορτῶν, ἐάν τέ τινα
ἐχθρὸν πημῆναι ἐθέλη, μετὰ σμικρῶν δαπανῶν ὁμοί-
ως δίκαιον ἀδίκῳ βλάψειν ἐπαγωγᾷς τισὶ καὶ κατα-
δέσμοις τοὺς θεοὺς, ὡς φασί, πείθοντές σφισιν ὑπη-

C. ἐάν τέ τινα ἐχθρὸν] V. καὶ ἐάν τιν' ἐχθρὸν, quod correctum ex Par. A. Vat. G. Ven. III. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. n. c. x. a. β. γ., qui fere τιν' ἐχθρὸν habent, sed τινα ἐχθρὸν Par. A. teste Duebnero.

ἀδίκῳ βλάψειν] Vulgo βλάψει. Infinitivum βλάψειν exhibit Mon. Ambros. probante Bekkero. In Angel. legitur βλάψη. Muretus coniecit βλάψει. Sed pendet infinitivus ex ἔστι παρὰ

facile ac libenter, ut Phaed. p. 117. C. infra V. p. 475. Soph. Philoct. v. 519. Germanice dixeris: sie sind bereitwillig bei der Hand ctr.

B. βίον κακὸν ἐνειμαν] tribuere solent.

ἀγύονται δὲ καὶ μάντιες —] Ἀγύονται fuerunt circumforanei sacrificuli, qui ἀγύροντες, h. e. stipem deo deaeve alicui, cuius effigiem prae se ferebant, colligentes per oppida et vicos vagabantur et artibus suis simplicis plebeculae pecunias in sua marsupia derivabant. Etenim miracula se patrare posse dicebant ac modo medicos se, modo divinos et hariolos profitebantur, ut ex hoc ipso loco intelligitur. v. Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 10 sq. Hemsterhus. ad Lucian. Dial. Mort. XXVIII. Mendicantium more eos esse circumvagatos indicat formula ἐπὶ πλουσίων θύρας ἰόναι, quae de mendicis frequentatur, ut libr. VI. p. 489. B: οὐδὲ τοὺς σοφοὺς ἐπὶ πλουσίων θύρας ἰόναι. Phaedr. p. 253. E: καὶ ἐπὶ θύρας ἤδονοι. Ibid. p. 245. A.—

ἐπωδαῖς, i. e. carminibus, in quibus miram quandam inesse vim credebant, incantationibus magicis.

εἴτε τι ἀδίκημά του γέγονεν αὐτοῦ ἢ προγόνων] sive quis ipse iniustum quid commisit, sive eius maiores. Hos simul commemorat, quia veteres credebant lui poenas interdum ab hominibus non tantum eorum, quae ipsi perpetrassent, sed etiam, quae maiores ipsorum, v. I. H. Vossius ad Virgil. Georg. I. v. 501 sqq. De εἴτε — ἢ dixerunt Schaefer. Melett. critt. p. 5. Lobeck. ad Soph. Diac. p. 245. et p. 442. Jacobs. ad Achill. Tat. p. 946. Heindorf. ad Plat. Phaedr. p. 277. D.

C. ἀκείσθαι μεθ' ἡδονῶν τε καὶ ἐορτῶν] habere se facultatem — delicti expiandi oblectamentis ac festis diebus, ac si quis infirmo nocere velit, facto exiguo sumptu, instum pariter atque iniustum laedendi. Verbum ἀκείσθαι omnino est damnum re-

ρτεῖν. τοῦτοις δὲ πᾶσι τοῖς λόγοις μάρτυρας ποιη-
τάς ἐπάγονται, οἱ μὲν κακίας περὶ εὐπειτίας δίδόν-
τες, ὡς

τὴν μὲν κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἐλέσθαι

ἠηδῶς· λείη μὲν ὁδός· μάλα δ' ἐγγύθι ταίει· D

τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρωῖτα θεοὶ προπάροισεν ἔθηκαν
καὶ τινα ὁδὸν μακρὸν τε καὶ ἀνάντη· οἱ δὲ τῆς τῶν
θεῶν ὑπ' ἀνθρώπων παραγωγῆς τὸν Ὀμηρον μαρ-
τύρονται, ὅτι καὶ ἐξείνος εἶπε

σφίσι δύναμις, quod quia idem valet atque δύνανται, rectissime cum infinito futuri constructur, de qua ratione ne Schneidero quidem perspecta v. Lobeck. ad Phrynich. p. 748. Schaefer. ad Poet. Gnom. ed. Bruuck. Lips. p. 16 sqq. Nec vero in eo haerendum est, quod ἀκείσθαι, praesens tempus, antecedit, quum hic futurum per se propria vi sua utique polleat.

εὐπειτίας δίδόντες] Muretus coni. ἄδοντες. Winkelmannus δίδοντες. Neutro opus esse infra ostendimus.

parare et sarcire, aliquid sartum tectum reddere, etwas wieder gut machen, quemadmodum Lat. mederi item usurpatur. v. Ast. ad h. l. ad Legg. p. 465. Cortius ad Sallust. Iugurth. c. 39.

ἐπαγωγᾷς τισὶ καὶ καταδέσμοις] Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 114. „Genus quoddam διαγωγῆς vel ψυχαγωγῆς est ἐπαγωγή, quum ψυχοποιοὶ γόητες, ut eleganter dicuntur a Synesio de Insomn. p. 150. C., precibus, incantamentis et fallacium illiciorum susurris daemones in aliorum pernecium ab inferis evocant.“ Καταδέσμοι sunt defixiones magicæ, quae Legg. XI. p. 933. A. D. καταδέσεις vocantur. Sic καυδέειν est magicis artibus constringere, de quo verbi usu v. Wytttenbach. ad Plutarch. Mor. p. 878. s. T. H. p. 178. ed. Lips. Latinum verbum defixionis illustravit Gronov. Lectt. Plautin. p. 166. Errat igitur Schleiermacher p. 535. vertens ille: Versehlingungen. Ceterum par-

tecipium πείθοντες per synesin explicandum est. Cohaeret enim cum antegressis: ὡς ἔστι παρὰ σφίσι δύναμις, quae idem significant quod ὡς δύνανται.

οἱ μὲν κακίας περὶ εὐπειτίας δίδόντες] Pro δίδόντες Muretus ἄδοντες correxit, in quam coniecturam incidit etiam Schaeferus ad Dionys. De composit. verbor. p. 246. Quam coniecturam Astius ita refutat, ut δίδοναι dicat esse tradere, docere. Sed tradendi docendique verbum ab hoc loco proisus alienum est. Nihil tamen mutandum, quandoquidem εὐπειτίας δίδόντες intelligendum est ut p. 363. C. δίδοναι, ut sit iudicio suo tribuentes, adseribentes, δεδόσθαι λέγοντες.

ὡς τὴν μὲν κακότητα] Hesiod. Opp. et DD. v. 285-90. ed. Gaisf. Afferuntur haec a Platone etiam Legg. IV. p. 718. E.

D οἱ δὲ τῆς τ. θ. — μαρτύρονται] Accurata ratio μαρτύρομαι exigebat: praecedat enim οἱ μὲν — δίδοντες. Sed propter interiecta Hesiodi verba

στρεπτοὶ δὲ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,
καὶ τοὺς μὲν θυσίαισι καὶ εὐχολαῖς ἀγαυαῖσι
λοιβῆ τε κνίσθη τε παρατροπῶσ' ἀνθρώποι
μισοῦμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβῆῃ καὶ ἀμάοτη.
βιβλῶν δὲ ὄμαδον παρέχονται Μουσαίου καὶ Ὀρφῆως,
Σελήνης τε καὶ Μουσῶν ἐγγόνων, ὡς φασί, καὶ ἄς
θυηπολοῦσι, πείθοντες οὐ μόνον ἰδιώτας, ἀλλὰ καὶ
πόλει, ὡς ἄρα λύσεις τε καὶ καθαρμοὶ ἀδικημάτων

D. στρεπτοὶ δὲ τε καὶ θεοί. Vulgo στρεπτοὶ δὲ γε κ., quod ex Par. ADK. Vat. Θ. Ven. ΞΠ. Mon. Ang. Vat. m. Flor. x. β. mutavimus Bekkero praeunte, ut nesciamus, cur Herm. nos scripserit Platonem ex Homero emendavisse. Nisi forte cogitavit de dittographia. Nam Par. A. Vat. Θ. Vind. φ. Vat. r. Flor. a. c. γ. λιστοὶ δὲ στρεπτοὶ. Quamquam Par. A. teste Duebnero habet potius λιστοὶ δὲ στρεπτοὶ τε. At nimirum alterutrum certe redundat.

utitur nunc verbo finito, constructione leviter immutata. Cuius structurae exempla notavit Schaefer. ad Demosth. Appar. T. II. p. 75. Verba Homeri leguntur Iliad. IX. 493 sqq. B. βιβλῶν δὲ ὄμαδον παρ.] Scholiastes: βιβλῶν περὶ ἐρωδῶν καὶ καθαρῶν καὶ μελιγμάτων. De his Musaei et Orphei libris sacrificilibus, ex quibus Orpheotelestae sacra expiatoria peragebant, v. Gesner. Praefat. ad Orpheum pag. 47. Fabricii Bibliothec. Graec. T. I. p. 120. Passow. ad Musaeum p. 21. et 40. Lobeck. Aglaopham. I. p. 311. sqq. G. H. Bode De Orpheo p. 101. et Geschichte der hellen. Dichtkunst. Vol. I. p. 186 sqq. Ceterum Themistius Orat. II. p. 32. B: ἀλλὰ βιβλῶν ὄμαδος ὄλος ἐπ' ἀλλήλους συντεταγμένος ἀποχρηστέται. — Musaeus Eumolpi et Selenes, Orpheus Calliopes filius habebatur; de hoc v. Apollodor. I. 24. ibique Heyn. p. 13., de illo Menag. ad Diogen. Laert. Prooem. §. 3. et Fabricius I. c. p. 119 sq. Vocantur igitur ambo Lunae et Musarum ἐγγονοί. De cuius tamen nominis usu viri

docti admodum incerti haerent, ut fuerint etiam qui h. l. ἐγγόνων potius requirerent. Thom. Mag. p. 489. ἐγγονός, ὁ υἱός· ἐγγονός δὲ, ὁ υἱὸς ἢ θυγατρὸς υἱός. Hesychius: ἐγγονός, υἱός υἱοῦ, υἱωτός. Contra alii aliter. Zonaras p. 596. ἐγγονός· ὁ υἱός· ἐγγονός ὁ τοῦ υἱοῦ υἱός. Nimirum significant haec vocabula ubique non tam filios quam nepotes et posteros posteriores, unde toties in vet. inscriptionibus: αὐτῶν καὶ ἐγγόνων, αὐτῶν καὶ ἐγγόνων; utrumque enim usurpatur promiscue, sicuti luculeis exemplis demonstravit Dindorfius in Thes. Ling. Gr. Stephan. ed. Paris. s. h. v. Tenendum tamen ἐγγόνους vel ἐγγόνους omnino etiam sobolem ac posteros omnes dici, ita ut primi gradus progenies sive filii minime excludantur. Cuius generis exempla iam notarunt veteres grammatici, ut Pollux On. III. 2. 12. et 19. attulitque Dorvill. De inscript. Deliacis in Obs. Miscell. Vol. VII. p. 53 sq. Itaque vocabulum generis liquidum est subinde pro vocabulo formae esse usurpatum, sicutque nunc ἐγγονοί omnino Platoni ii-

διὰ θυσιῶν καὶ παιδιᾶς ἡδονῶν εἰσὶ μὲν ἐτι ζῶσιν, 365
εἰσὶ δὲ καὶ τελευτήσασιν, ἄς δὴ τελετὰς καλοῦσιν, αἱ
τῶν ἐκεῖ κακῶν ἀπολύουσι ἡμᾶς· μὴ θύσαντας δὲ
δεινὰ περιμένει.

Cap. VIII. Ταῦτα πάντα, ἔφη, ὦ φίλε Σώκρα-
τες, τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα λεγόμενα ἀρετῆς πέρι καὶ
κακίας, ὡς ἀνθρώποι καὶ θεοὶ περὶ αὐτὰ ἔχουσι τι-
μῆς, τί οἰόμεθα ἀκούσας νέων ψυχὰς ποιεῖν, ὅσοι

De lectione loci Homericæ II. IX. 493. consulas Heynium Obs. T. V. p. 640. sqq. Dein Flor. x. εὐχολαῖς ἀγαυαῖσι. Et habent ἀγαυαῖσι cum vulg. etiam alii. Sed ἀγαυαῖσι Par. A. D. Ven. II. E. διὰ θυσιῶν καὶ παιδιᾶς ἡδονῶν] Pro δια Ven. II. Par. DK. καὶ. Ang. Flor. x. μετὰ habent. Mon. Flor. β. μετὰ τῶν ἰορτῶν τε καὶ. Flor. a. α. διὰ θυσιῶν τε καὶ μετὰ παιδιᾶς. v. explic.

dem atque filii, υἱοί, quem usum Ammonius et Eustathius ad Odys. l. 234 p. 1652 iam apud Homerum notarunt. Verum si est discrimen voce. ἐγγονός et ἐγγονός, quod constituit Thom. Mag. p. 489., utique cum Astio ἐγγονός scribendum videtur. Quamquam dubitare licet, an vocabulum generis, quod omnino stirpem significat, ita fuerit usitatum, ut etiam pro formae et partis vocabulo poneretur. v. Dorvill. ad Charit. p. 327. ed. Lips. — καθ' ἃς θυσιοπολοῦσιν. Timaeus Gloss. p. 143. interpretatur: περιπολοῦσι, διὰ θυσιῶν ὑποχρῶμενοι θεοῖς ἐξιάσασθαι, ubi v. Ruhnk. Referendum est καθ' ἃς ad antegressum βιβλῶν.

ὡς ἄρα λύσεις τε καὶ καθαρμοὶ ἀδικῶν.] De huiusmodi expiationibus et lustrationibus ab Orpheo aliisque vatibus, ut ferebatur, introductis v. Lobeck. I. c. Bode II. cc. Credebantur autem ii, qui τελετὰς essent initiati, apud inferos vitam degere beatissimam. De qua re v. Phaedon. p. 69. C. ibique annot. Pro διὰ θυσιῶν καὶ παιδιᾶς ἡδονῶν, quod supra dicebatur μεθ' ἡδονῶν, Stephan.

coni. διὰ θυσιῶν καὶ παιδιᾶς καὶ ἡδονῶν, in quo numeri varietas offendit. Si quid mutandum, equidem cum Lennepio ad Phalar. p. 147. scribam: διὰ θυσιῶν καὶ παιδιῶν καὶ ἡδονῶν, Sic Legg. I. p. 635. B. τῶν μεγίστων ἡδονῶν καὶ παιδιῶν ἐπιταξὴν ἀπέχεσθαι. Similiterque Latini ludos et oblectamenta coniungunt. Quamquam quid impedit, quominus nunc παιδιᾶς ἡδονῶν intelligamus cum Astio de oblectamentis ludorum, qui festis diebus ad placandam deorum iram institui solebant? conf. etiam Herodot. VIII. 99. ἐν θυσίῳ τε καὶ εὐπαθείῳ. Id. IX. 11. Ἐκὼνθιὰ τε ἄρχετ καὶ παύεται.

Cap. VIII. P. 365. ὡς ἀνθρώποι κ. θ. — τιμῆς] h. e. ὡς ἀνθρώποι — αὐτὰ τιμῶσι. v. Matth. Gr. §. 337. I. — ἀκούσας νέων ψυχὰς ποιεῖν. Xenoph. Cyrop. V. 1. 12: ἡ γὰρ μοι ψυχὴ οὐκ ὡς βουλεύσασα παρεκείσασται, ἀλλ' ὡς ποιήσασα, ubi item ἡ ψυχὴ dicitur ποιεῖν τι. Plat. Hipp. Mai. p. 296. D: ἀλλ' ἄρα τοῦτ' ἦν ἐκεῖτο, ὦ Ἰππία, ὃ ἰβουλίετο ἡμῶν ἢ ψυχὴ ἡμῶν. Sympos. p. D: ἄλλο τι βουλομένη ἡμῶν

εὐφρεῖς καὶ ἱκανοί, ἐπὶ πάντα τὰ λεγόμενα ὡσπερ
B ἐπιπτόμενοι συλλογισασθαι ἐξ αὐτῶν, ποῖός τις ἂν
ὦν καὶ πῆ πορευθεὶς τὸν βίον ὡς ἀριστα διέλθοι;
λέγοι γὰρ ἂν ἐκ τῶν εἰκότων πρὸς αὐτὸν κατὰ Πίν-
δαρον ἐκεῖνο τὸ Πότερον δίκαια τεῖχος ὕψιον
ἢ σχολιαῖς ἀπάταις ἀναβάς καὶ ἑμαυτὸν οὕτω

Cap. VIII. P. 365. ὡσπερ ἐπιπτόμενοι] Par. A. ex corr. ἐπιπτόμενοι. Benedictus coni. ἐπιπτόμενοι, quo non opus. Pauci libri ἐπιστόμενοι. De harum formarum usu v. Porson. ad Eurip. Med. in.

B. καὶ πῆ πορευθεὶς] ποι Vat. Θ. Vind. Φ. Par. DK. Mon. Ambr. Flor. α. β. probante Astio atque Boeckhio ad Pindari Fragmenta p. 671. Sed vere Reisig. Comm. crit. ad Soph. Oed. Col. p. 176. πῆ interpretatur: qua via. Pertinet enim ad πορευθεὶς.

Πότερον δίκαια τ. ὕψιον] Vulgo legebatur δίκαιος et σχολιαῖς. Sed apud Tyr. Max. XVIII. 1. et Euseb. Praep. Ev. XV. 5. in codd. nonnullis scribitur δίκαι, quod libri Platonis Par. ADK. Ven. II. Ambr. Mon. Vat. m. Flor. α. ε. β. γ. utique confirmant scriptum exhibentes δίκαι. Nimirum orta est haec forma ex antiquiore scribendi ratione, qua iota subscriptum, quod vocatur, non subscribebatur, sed minore forma effectum iuxta ponebatur, quae scribendi ratio passim etiam in codice Platonis Clarkiano reperitur, sicuti perspicitur ex accuratissima huius libri collatione ab Gaisfordo instituta. Sed error etiam latius coepit serpere, quandoquidem in aliis libris scriptum legitur δίκαιος, ut in

ἢ ψυχῇ δὴλη ἔστιν, ὃ οὐ δύναται εἶπαι. Eurip. Hippol. v. 174. εἰ ποῖ ἔστιν ὃ μῦθόν ἔραται ψυχῇ. Aristoph. Nubb. v. 319: ἀκούσασθ' ἢ ψυχῇ. Horat. Sat. I. 2, 69: diceret haec animus. Ibid. Sat. I. 4, 17 sqq. ἐπὶ πάντα — ἐπιπτόμενοι] h. l. e. omnia quae dicuntur cupide arripientes. — εὐφρεῖς eximie dicuntur ingeniosi; v. Valcken. ad Xenoph. Mem. III, 3, 13. p. 323. ed. Schn. Conf. infr. libr. V. p. 455. B., ubi qui sint εὐφρεῖς optime declaratur.

B. Πότερον δίκαια — διαβιωῶ;] Utrum iustitia moenia altiora escendam, an obliquis dolis, atque me ipsum hoc modo (sc. σχολιαῖς ἀπάταις ἀναβάς) muniens

vitam transigam? Pro ὕψιον codd. nonnulli ὕψηλόν, quod iis debetur, qui illud esse comparativum a nomine ὕψος formatum non animadverterunt. v. Butt. Gr. Ampl. T. I. p. 277. Verbum ἀναβαίνειν cum accusativo iunctum. Phaedon. p. 113. D: ἀναβαίνεις ἃ δὴ αὐτοῖς ὀχλήματά ἔστιν. — Ἀπάταις dicuntur σχολιαῖς, i. e. dolosae. Conf. Gorg. p. 524. E: πάντα σχολιαῖ ὑπὸ ψεύδους καὶ ἀλαζονείας. Sic Latini obliquum pro doloso dicunt, ut docuit Casp. Barthius Advers. I. c. 19.

τὰ μὲν γὰρ λεγόμενα —] Anacoluthon hic agnoscendum. Nam τὰ μὲν γὰρ λεγόμενα no-

περιφράξας διαβιωῶ; τὰ μὲν γὰρ λεγόμενα δίκαιῳ μὲν ὄντι μοι, ἐὰν μὴ καὶ δοκῶ, ὄφελος οὐδὲν φασιν εἶναι, πόνους δὲ καὶ ζημίας φανεράς· ἀδίκῳ δὲ δόξαν δικαιοσύνης παρασκευασαμένῳ θεοπέσιος βίος λέγεται. C οὐκοῦν, ἐπειδὴ τὸ δοκεῖν, ὡς δηλοῦσί μοι οἱ σοφοί, καὶ τὰν ἀλάθειαν βιάται καὶ κύριον εὐδαιμονίας,

Ang. Flor. x. a. aliis. Veram lectionem primus investigavit Astius. Deinceps vulgo erat litteris perscriptum: ἢ σχολιαῖς ἀπάταις. Dativum Par. ADK. Ven. II. Mon. Ambros. Vat. m. Flor. a. e. x. a. β. γ. exhibuerunt, quem firmant etiam codd. quidam Maximi. Tyr. Eusebii. Ciceronis Epist. ad Attic. 38. et 41. Pro ὕψιον in Flor. a. e. x. etiam ὕψηλόν legitur. Deinde καὶ ante ἑμαυτὸν om. Par. DK. probante Boeckhio ad Pindarum T. III. p. 571.

τὰ μὲν γὰρ λεγόμενα] Astius coni. κατὰ τὰ μ. γ. λεγόμενα. sed v. explicat.

ἐὰν μὴ καὶ δοκῶ] Editt. ἐὰν καὶ μὴ δοκῶ. Verum praebuerunt Ang. et Flor. x., et Vind. F. Schneideri, quod restituendum viderunt Boeckh. l. c. et Dobraeus ad Aristoph. Nubb. p. 318. ed. Lips.; nobiscum nuper restituit etiam Hermannus. Deinde οὐδὲν φασιν codd. optimi et plurimi. Vulgo inverso ordine φασιν οὐδὲν.

παρασκευασαμένῳ θεοπέσιος] παρασκευασαμένῳ Par. A. secundum Duebnerum, Vat. Θ. Ven. II. Vind. Ambr. Ambr. Ang. Vat. x. quod Baltero suadente restituimus. Vulgo: παρασκευασαμένῳ.

C. καὶ τὰν ἀλάθειαν β.] Sic Par. A. Ang. Vat. m. Flor.

minativo casu praemittitur, perinde ac si subsequendum sit fere hoc: ἀποδεικνύον ὄφελος οὐδὲν εἶναι. Pro eo autem deinde infertur φασιν, ad quod οἱ ἀρθρωποὶ vel οἱ πολλοὶ intelligendum. Deinde utique scribendum fuit ἐὰν μὴ καὶ δοκῶ, quia sensus hic est: nisi etiam iustus habeat; nisi, praeterquam quod iustus sim, simul etiam iustus esse videar. Nam quod Schneiderus interpretatur: etiam si non videar, non animadvertit inter se nunc opponi δοκεῖν, atque εἶναι, neque illud omnino sententiae bene convenire.

C. ὡς δηλοῦσιν οἱ σοφοί]

Oi σοφοί dicuntur poetae et sophistae.

καὶ τὰν ἀλάθειαν β.] Dicitur Simonidis, quod proverbii vim habet, laudatur a scholiast. ad Eurip. Orest. v. 224. ed. Matth., ubi quod scriptum legitur: τὸ δοκεῖν καὶ τὰ μάλα θεῖα βιάται, id ex hoc loco sic emendandum: καὶ τὰν ἀλάθειαν β. Formam ἀλάθειαν restituimus propterea, quod solet philosophus, ubi ad poetarum dicta respicit, eorum dialectum imitari; v. ad libr. I. c. 2. extr. conf. Aesch. Ag. 762. Ad καὶ κύριον εὐδαιμονίας intell. ἔστιν, quae ratio post aliud verbum finitum paullo rarior est.

ἐπὶ τοῦτο δὴ τρεπίον ὄλωσ' πρόθυρα μὲν καὶ σχήμα κύκλω περὶ ξυαντὸν σκιαγραφίαν ἀρετῆς περιγραπτέον, τὴν δὲ τοῦ σοφωτάτου Ἀρχιλόχου ἀλώπεκα ἐλκτέον ἐξόπισθεν κερδαλέαν καὶ ποικίλην. ἀλλὰ γὰρ,

a. b. a. γ. Vulgo erat ἀλήθειαν, v Bekkero remotum.

πρόθυρα μὲν καὶ σχήμα] Adduntur haec verba praecedentibus illis, ἐπὶ τοῦτο δὴ τρεπίον, explicationis gratia. Itaque non est, quod cum Stephano scribendum putes πρόθυρα μὲν κ. σχ. Sententia haec est: tanquam vestibulo aliquo et specioso obtentu me circumdare oportet virtutis specie. Nam verba construenda sunt sic: περιγραπτέον κύκλω περὶ ξυαντὸν σκιαγραφίαν ἀρετῆς (ὡς) πρόθυρα καὶ σχήμα. Virtus simulata, quae verae virtutis speciem mentitur, σκιαγραφία vocatur etiam in Phaedon. p. 69. B. χωρίζομενα δὲ φρονήτως καὶ ἀλλαιώμενα ἀπὲ ἀλλήλων, μὴ σκιαγραφία τις ἢ ἡ τοιαύτη ἀρετή, ubi v. Wytttenbach. Etiam verbum σκιαγραφίαν significatione simulandi vana specie veritatem ponitur libr. IX. p. 588. B. p. 586. B. al. Eleganter autem talis virtus, quae nihil nisi virtutis speciem habet, cum aedium aditu ac vestibulo comparatur, quippe ex quo verae illarum virtutes adeo non possint cognosci, ut saepenumero ornatum suo spectantium animos in fraudem et errorem inducat. Itaque πρόθυρα memorantur atque σχήμα, scilicet intellecto externi decoris et ornamentum obtentu, ut σχήμα idem sit quod alibi πρόσχημα, de cuius voc. usu v. Wesseling. ad Herod. V. 28. Comparavit Astius Themist. Orat. p. 142. C. XXXII. p. 375. D.

τὴν δὲ οὐ σοφωτάτου — ποικίλην] Timaeus Gloss.

p. 256. τὴν ἀλωπεκὴν τὴν πανουργίαν. Quam glossam ad hunc locum pertinere recte indicavit Ruhnkenius, cuius elegantissimam disputationem hic apponere licebit „Lectio Timaei, inquit, melior videri possit. Nihil tamen mutandum temere. Nam ἀλώπηξ dicitur pro pelle vulpina, ut λέων pro pelle leonina, et eiusdem generis alia, de quibus Toupius Ep. Crit. p. 118. et ad Schol. Theocrit. p. 209. Horat. de A. P. 437: Nunquam te fallant animi sub vulpe latentes. Sic tigres pro fellibus tigrum ap. Valer. Flacc. II, 260: fixaeque fremunt in limine tigres, ut pulcre vidit Wesseling. Probab. c. 7. Quid? vulgatum in Platone scripturam imitatione sua confirmat Themistius Orat. XXII. p. 279 A. „φύονται δὲ τινες καὶ ἐν ἀνθρώποις ἀλώπεκες, μᾶλλον δὲ ἀνθρώποις σμικρὰ τε καὶ ἀνελεύθερα, τὰς ἀλώπεκας ὁπίσθεν ἐφελκόμενα· οἱ δὲ αὐτῶν οὐκ ἀλώπεκες. ἀλλὰ θράκοντας κ. τ. λ.“ Archilochi de vulpe fabulas, alteram de vulpe et aquila, multi commemorant: de qua re v. Ruhnken. l. c. Liebel. Archiloch. Fragm. II. 161 sqq. et p. 165 sqq. Huschke in Matthiae Miscell. Philol. T. I. p. 27 sqq. qui quidem sibi Archilochi ἀλώπηξ ut κερδαλή et ποικίλη memoretur, semper fabulam poetae de vulpe ac simia respici arbitrat. Nimirum in buius fabulae fragmento p. 165. ed. Liebel. haec

φήσει τις, οὐ ῥάδιον αἰεὶ λανθάνειν κακὸν ὄντα. οὐδὲ γὰρ ἄλλο οὐδὲν εὐπετέες, φήσομεν, τῶν μεγάλων· ἀλλ' ὅμως, εἰ μέλλομεν εὐδαιμονήσειν, ταύτην ἴτεον, D ὡς τὰ ἔγνη τῶν λόγων φέρεi. ἐπὶ γὰρ τὸ λανθάνειν

ἀλλὰ γὰρ, φήσει τις] φησὶ Par. A. Vat. G. Ven. II. Vind. al.

leguntur: τῶ δ' (πιθήκω) ἄρ' ἀλώπηξ κερδαλή σνήμιτιο πικρὸν ἔχουσα νόον. Atqui eadem epitheta Archilochus sine dubio etiam in altera fabula astutissimae bestiae tribuit; v. Liebel l. c. p. 162. Sed quidquid rei est, illud quidem videtur certissimum esse, quod censuit Jacobs Comm. in Anthol. Gr. T. I. p. 175. post Archilochum vulpeculam more fere constanti κερδαλέαν et ποικίλην appellari consuevisse. Negat autem Schleiermacherus, quem nuper etiam Schneiderus secutus est, cum Ruhnkenio de pelle vulpina cogitandum esse, ideoque locum sic interpretatur: „aber des allerweisesten Archilochus Fuchs muss ich hinterher ziehen s. zur Hinterthüre hereinlassen. Quam interpretationem Schneiderus ait propter epitheta κερδαλέαν et ποικίλην pro unica vera probandam esse. Nec tamen adducimur, ut huic rationi assentiamur. Non enim iniustus dicitur astutam vulpeculam in splendida aedium vestibula pertracturus esse. Quod qua tandem ratione fieri ita potuisse putabimus? Imo ille semet ipsum quoque ait, quo animi turpitudinem scilicet obtegat, pelle vulpina usurum esse eamque pone tracturum. Qua imagine quid significetur, in propatulo est. Vulpes enim extrorsum speciem mentitur simplicitatis, sinceritatis et innocentiae, dum intus astute meditatur fraudes et fallacias. Quocirca ea bestia ima-

go est hominis vafri et dolosi, qui vultu, gestu, oraione prae se fert alia omnia, ut alios fallat et sibi prosit, aliis autem obsit; quae quidem imago iam apud veteres creberrime usurpata est reperiturque etiam apud Lucam Evang. 32, 2. ubi Herodes Antipas vocatur ἀλώπηξ, quia erat summus simulator virtutis et fidei, quo magis aliis noceret. Praeter Erasmum in Adagg. de ea re doctissime exposuit Bochartus in Hierozoico I. 1, 13. p. 859. ed. Bat. Esse autem de pelle leonina cogitandum, verbum ἐλκτέον evincit, itemque ἐξόπισθεν, quod est pone, in tergo. Quae quidem quod vocatur κερδαλέα et ποικίλη, tribuantur ei non praeter morem loquendi quae proprie in ipsam vulpem conveniunt, quo clarius significetur mentis animique virtus vel potius turpitudine ab isto iniusto assumenda. Pari iure Latine dixeris: vulpem (i. e. vulpinam pellem) subdolum atque variam trahere. Nec Persius Sat. V. 117. dicere dubitavit: astutam servare in pectore vulpem.

ἀλλὰ γὰρ, φήσει τις] At enim, dicat quispiam. Sunt verba eius, quem Adimantus fingit contrariam sententiam defendentem. Cui deinceps ipse respondet inde a verbis: οὐδὲ γὰρ ἄλλο οὐδὲν εὐπετέες κτλ., ubi εὐπετέες est quod facile alicui contingit.

D. ὡς τὰ ἔγνη τῶν λόγων φέρεi.] Eadem imago est L.

ξυνομοσίας τε καὶ ἐταιρείας συνάζομεν, εἰσὶ τε πειθοῦς διδάσκαλοι σοφίαν δημογορικὴν τε καὶ δικαιοκλήν διδόντες, ἐξ ὧν τὰ μὲν πείσομεν, τὰ δὲ βιασόμεθα, ὡς πλεονεκτοῦντες δίκην μὴ δίδοναι. ἀλλὰ δὴ θεοὺς οὔτε λανθάνειν οὔτε βιάσασθαι δυνατόν. οὐκοῦν, εἰ μὲν μὴ εἰσὶν ἢ μηδὲν αὐτοῖς τῶν ἀνθρωπίνων μέλει, τί καὶ ἡμῖν μελητέον τοῦ λανθάνειν; εἰ δὲ εἰσὶ τε καὶ ἐπιμελοῦνται, οὐκ ἄλλοθεν τοι αὐ-

D. ξυνομοσίας τε καὶ ἐτ.] Vitiose Steph. ξυνομοσίας. v. Lobeck. ad Phryn. p. 704.

τί καὶ ἡμῖν μελητέον —] Vett. editt. μέλει, καὶ ἡμῖν οὐ μελητέον. Sed istud οὐ ante μελητέον praeter unum solum Par. D., cumque correctum in margine, omnes codd. ignorant. Monac. et Flor. β. μέλει, οὐδ' ἡμῖν μελητέον, quod olim cum Bekker. evulgavimus, nunc grammatici alicuius correctioni acceptum referri putamus, ut sunt illi codd. omnino interpolati. Ambr. Ang. Flor. a. c. x. a. τί καὶ ἡμῖν μελ., quod tandem reposuimus. Scilicet τί praecedentis verabuli ultima syllaba absorptum est. Habet eam scripturam etiam Vat. Θ., in quo τί super καὶ additum legitur. Hermannus locum sic refinxit: Οὐκοῦν, εἰ μὲν—μέλει, καὶ ἡμῖν μελητέον. Quod factum nollemus. Nam Οὐκοῦν manifesto ad utrumque orationis membrum pertinet; in Οὐκοῦν autem mutatum posteriorem sententiae partem non amplius afficit. Accedit quod ea correctione suscepta καὶ ante ἡμῖν molestissime languet. Istud τί καὶ

III. p. 410. A. Phaedon. c. 64. Lucian. T. IV. p. 38. κατὰ τὰ Χρυσόπικρον καὶ Ζήνωνος ἔχνη προῖών. — ἐπὶ γὰρ τὸ λανθάνειν, nam ut lateamus, coniurationes et factiones conflabimus. Voc. ἐταιρεία illustravit Heindorf. ad Theaet. p. 173. D. Usam illum praepositionis ἐπὶ, quo finem aut consilium significat, notavimus ad Libr. I. p. 341. D.

πειθοῦς διδάσκαλοι] quales descripsit philosophus in Gorgia p. 453 sqq. sophistarum notans nequitiam. Proxima recte interpretatur Ficinus: ex quibus (quorum ope) partim persuadebimus, partim cogemus, ut, dum nobis plura arrogamus, poenas minime persolvamus. Videlicet τὰ μὲν πείσομεν spectat ad πειθοῦς διδασκάλους, sed τὰ

δὲ βιασόμεθα refertur ad ξυνομοσίας καὶ ἐταιρείας.

ἀλλὰ δὴ θεοὺς οὔτε λ.] Haec rursus facit adversarium sibi obicientem. Quo in genere sollemnis est usus vocularum ἀλλὰ δὴ et ἀλλὰ γάρ. v. libr. X. p. 600. A. Tim. p. 21. A. Protagor. p. 338. C. Criton. p. 54. A. al. Removet autem illam dubitationem adhibito dilemmatis artificio inde a verbis οὐκοῦν, εἰ μὲν μὴ εἰσὶν κτλ. Deos nihil latere quam alii docuerunt, tum Socrates apud Xenophont. Memor. I. 1, 19.

E. οὐκ ἄλλοθεν τοι αὐτοῦς] Hic quoque τοι vim asseverandi habet, ut perperam in codicibus nonnullis omissum videatur. Deos rerum humanarum nullam curam gerere praeter alios sophistas inprimis Protagoras docuit: quanquam hu-

τοὺς ἴσμεν ἢ ἀκηκόαμεν ἢ ἐκ τε τῶν λόγων καὶ τῶν E
γενεαλογησάντων ποιητῶν. οἱ δὲ αὐτοὶ οὗτοι λέγουσιν, ὡς εἰσὶν οἱ οἱ θυσίαις τε καὶ εὐχολαῖς ἀγαναῖσι καὶ ἀναθήμασι παράγεσθαι ἀναπειθόμενοι. οἷς ἢ ἀμφοτέρω ἢ οὐδέτερω πειστέον. εἰ δ' οὖν πειστέον, ἀδικητέον καὶ θυτέον ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων. δίκαιοι μὲν γὰρ ὄντες ἀζημίω μόνον ὑπὸ θεῶν ἐσό- 366

ἡμῖν autem huius sermonis alacritati plane est accommodatum, neque mentem Schneideri assequimur, qui καὶ in eo abesse maluit; v. ad Alcibiad. I. p. 106. C. Cratyl. p. 428. D. et p. 407. E.

E. ἴσμεν ἢ ἀκηκόαμεν] καὶ ἀκ. Vind. Ang. Vat. r. Flor. a. x. a.

εὐχολαῖς ἀγαναῖσι] Sic Ang. Flor. x. Vind. F. Legebatur olim ἀγαναῖσι, quod tenuit Schneider. cum nuperis editt., quia Adimantus utatur forma Ionica, ut non ipse, sed poetarum aliquis loqui videatur. At nonne isto pacto etiam εὐχολαῖς Ionice fuit efferendum? conf. etiam p. 364. E., ubi meliores libri ἀγαναῖσι.

P. 366. ἀζημίω μόνον ὑπὸ θε.] μόνον, vulgo omissum, addimus cum Bekkero ex Ven. II. Par. DK. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. β. γ. Astius μὲν legi malebat. Schneid. Tarr. et Herm. μόνον om.

ius verba quomodo intelligenda sint, dubitare licet. v. Theaet. p. 162. D. Diogen. Laërt. IX, 51. Cicero de Nat. Deor. I. 23. ibique intpp. Praeterea conf. Legg. x. p. 885. D. E.: ἡμῶν μὲν γὰρ οἱ μὲν τὸ παράπαν θεοῦς οὐδαμῶς νομίζουσιν, οἱ δὲ μηδὲν ἡμῶν φρονιζέειν, οἱ δὲ εὐχαῖς παράγεσθαι. Ibid. νῦν μὲν γὰρ ταῦτα ἀκούοντες τε καὶ τοιαῦθ' ἔτετρα τῶν λεγομένων ἀποστῶν εἶναι ποιητῶν τε καὶ ὀητόρων καὶ μαντιῶν καὶ ἱερέων καὶ ἄλλων πολλῶν μυθῶν οὐκ ἐπὶ τὸ μὴ δοῦν τὰ ἀδίκῃ τρεπόμεθα οἱ πλείστοι, δρῶσάντες δὲ ἐξαιεῖσθαι πειρώμεθα, quae verba hunc locum egregie illustrant. — παρ' ἀγασθαι est ad alia flecti et moveri, adiuncta tamen fraudis significatione; v. p. 383. A.

P. 366. ἀζημίω μόνον

ὑπὸ θε. ἐσόμ.] Hoc dicit: Iusti sicerimus, hoc tantum commodi inde capiemus, ut a deorum poena simus liberi et immunes, sed emolumenta illa, quae iniustitia affert, aspernabimur atque perdemus: contra iniustitiam exercentes non solum commodo et utilitati nostrae prospiciemus, sed etiam salvi evademus, quum deos, si quando peccaverimus aut erraverimus, precibus flectere possimus. Extrema enim verba, quae habent notabilem participiorum concursus, sic iungenda sunt: καὶ λισόμενοι (precibus) πείθοντες αὐτοῦς ἀζημίω ἀπαλλάξομεν, ὑπερβίνοντες καὶ ἀμαρτ. i. e. εἴαν τι ὑπερβίνωμεν καὶ

μεθα, τὰ δ' ἐξ ἀδικίας κέρδη ἀπωσόμεθα· ἄδικοι δὲ κερδανούμεν τε καὶ λισσόμενοι ὑπερβαίνοντες καὶ ἀμαρτάνοντες πείθοντες αὐτοὺς ἀζήμιοι ἀπαλλάξομεν. ἀλλὰ γὰρ ἐν Αἴδου δίκην δώσομεν ὧν ἂν ἐνθάδε ἀδικήσωμεν, ἢ αὐτοὶ ἢ παῖδες παιδῶν. ἀλλ', ὦ φίλε, φήσει λογιζόμενος, αἱ τελεταὶ αὐτὰ μὲγα δύνανται καὶ οἱ λύσιοι θεοί, ὡς αἱ μέγισται πόλεις λέγουσι καὶ οἱ θεῶν παῖδες ποιηταὶ καὶ προφῆται τῶν θεῶν γενόμενοι, οἱ ταῦτα οὕτως ἔχειν μνηύουσι.

Cap. IX. Κατὰ τίνα οὖν ἐστὶ λόγον δικαιοσύνην ἂν πρὸς μέγιστην ἀδικίαν αἰροίμεθ' ἂν; ἢν ἔαν μετ' εὐσημοσύνης κιβδήλου κτησώμεθα, καὶ παρὰ θεοῖς

αὐτὰ μὲγα δύνανται] Haec verba om. Par. A. Vind. Φ. Ambr. Vat. m. r. Flor. a. c. a. Quae ommissio sicuti mero errore orta est, ita Hermannō mirae coniecturae opportunitatem dedit, de qua v. infra.

Cap. IX. C. δύναιμις ὑπάρχει ψυχῆς] V. τύχης, quod recte in ψυχῆς mutant Par. ADK. Mon. Ang. Flor. a. c. x. a. β. γ. et pr. II.

ἀμ. Apparet autem ex hac interpretatione μόνον illud, ex cōdicibus nuper revocatum, per sententiam commode abesse non posse.

φήσει λογιζόμενος] inquiet argumentans, sc. ille, qui iniustitiae causam defendit. Ref-rt enim Adimantus non suam, sed alienam sententiam callide a se exornatam. Nodum in scirpo quaesivit Hermannus, qui quoniam verba: αὐτὰ μὲγα δύνανται, in multis codd. desunt, licet causa omissionis aperta sit, tamen totum locum suo Marte ita refinxit: ἀλλ' ἀπελήσανοιν ἀγριζόμενοι αἱ τελεταὶ καὶ οἱ λύσιοι θ.

αἱ τελεταὶ αὐτὰ μὲγα —] Vidend. cap. VII. extr. — λύσιοι θεοὶ sunt dii, quorum cultu et veneratione scelera expiantur. Cogitandum inprimis de diis, qui erant mysteriorum praesides. Ita etiam verba: οἱ θεῶν παῖδες καὶ ποιη-

ταὶ καὶ προφῆται τῶν θεῶν γενόμενοι, praecipue ad Musaeum et Orpheum referenda sunt. Qui cur dicantur θεῶν προφῆται, si quis dubitet, docebit annotat. Bergleri ad Alciphron. II. Ep. IV. §. 77. Neque obscurum est, cur iidem audiant παῖδες θεῶν, quandoquidem Graeci omnino id, quod in quocunque genere optimum esset ac praestantissimum, ad divinam referrebant originem; v. Huschk. Analect. Literar. p. 328 sqq.

Cap. IX. B. κατὰ τίνα οὖν ἐστὶ λ.] Quamnam igitur ob causam adhuc ctr. Voc. κιβδήλου Timaeus Gloss. p. 158. interpretatur: οἰονεὶ κρηβδηλὸν τὸ ὄν, ubi v. Ruhnk. — ὁ τῶν τ. κ. ἀκρῶν λ. λ., ut plurimorum summorumque vigorū oratio declarat. Sic ἀκροὶ ποιητῶν, praestantissimi poetarum, Theaetet. p. 152. E., et similia. v. Valcken. ad Theocr. Adon. p. 414. = 262. ed. Berol. Conf. libr. III. p.

καὶ παρ' ἀνθρώποις πράξομεν κατὰ νῦν ζῶντες τε καὶ τελευτήσαντες, ὡς ὁ τῶν πολλῶν τε καὶ ἀκρῶν λεγόμενος λόγος. ἐκ δὲ πάντων τῶν εἰρημένων τίς μηχανή, ὡς Σώκρατες, δικαιοσύνην τιμᾶν ἐθέλειν, ᾧ C
τίς δύναμις ὑπάρχει ψυχῆς ἢ χρημάτων ἢ σώματος ἢ γένους, ἀλλὰ μὴ γελᾶν ἐπαινουμένης ἀκούοντα; ὡς δὴ τοι εἰ τις ἔχει ψευδῆ μὲν ἀποφῆναι ἃ εἰρήκαμεν, ικανῶς δὲ ἔγνωκεν, ὅτι ἄριστον δικαιοσύνη, πολλὴν που συγγνώμην ἔχει καὶ οὐκ ὀργίζεται τοῖς ἀδικοῖς, ἀλλ' οἶδεν, ὅτι πλὴν εἰ τις θεία φύσει δυσχεραίνων τὸ ἀδικεῖν ἢ ἐπιστήμην λαβὼν ἀπέχεται αὐτοῦ, τῶν γε ἄλλων οὐδεὶς ἐκὼν δίκαιος, ἀλλ' ὑπὸ ἀνανδρίας D
ἢ γήρως ἢ τινος ἄλλης ἀσθενείας ψέγει τὸ ἀδικεῖν,

ὡς δὴ τοι εἰ τις ἔχει] Pro toi habent τι Vind. Φ. Ambr. Vat. r. Flor. a. et pr. m. Vat. m. Dein vulgo scribebatur ἔχοι, quod correctum ex Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Ambr. Angel. Vat. m. r. Flor. a. c. x. Praeterea Astius coni. εἰ τις καὶ ἔχει. Tum εἰρηκεν pro εἰρήκαμεν Ven. II. Par. DK. Mon.

405. A. V. p. 459. B. C. VI. p. 499. C.

C. ἀλλὰ μὴ γελᾶν] Expectabas καὶ μὴ γ. Sed v. annot. ad Protagor. p. 337. B. Libr. I. p. 347. C: ἐκόντα ἐπὶ τὸ ἄγχειν λέγεται, ἀλλὰ μὴ ἀνάγκην περιμένειν.

ὡς δὴ τοι εἰ τις ἔχει —] Nam profecto, etsi quis potest erroris coarguere ea, quae diximus, adeoque probe novit iniustitiam optimam esse; tamen multam, opinor, veniam dat iniustus nec iis irascitur ctr. Voculae ὡς δὴ τοι habent vim confirmandi et asseverandi cum quadam irrisionis significatione, neque confundendae sunt cum ὡς δὴ τι, de quo v. Lucian. Dialogg. Mort. XXIV. 4. ibique intpp. Quocirca tantum abest, ut τοι cum Astio in τι mutandum arbitremur, ut in aliis quibusdam locis, ubi τι vulgo editur, τοι reducendum videatur. Nam

Phaedr. p. 242. C. recte codd. suppeditarunt: ὡς δὴ τοι, ὦ ἐταῖρε, μαρτυρῶν γέ τι καὶ ἡ ψυχῆ. Item Tim. p. 26. B. Bekkerus ex plurimis optimisque codd. edidit: ὡς δὴ τοι τὸ λεγόμενον τὰ παιδῶν μαθήματα θανυστόν ἔχει τι μνημείον. In quibus locis nemo est quin videat ὡς esse nam, δὴ nimirum, scilicet, τοι autem confirmandi vel asseverandi vi positum esse, ut nulla ex his voculis propria sua significatione destituta sit. Ceterum necesse non est, ut scribamus εἰ τις καὶ ἔχει, quod Astio placuit.

πλὴν εἰ τις θ. φ. — ἀπέχεται αὐτοῦ] nisi quis vel divina quadam naturae praestantia iniustitiam aversatus vel nactus veram rei scientiam ab iniustitia absteineat. Mox ad ἀλλὰ—ψέγει τὸ ἀδικεῖν ex praecedenti οὐδεὶς intell. φακτοσ. De Rep. III. p. 382. B. IV. p. 438. A. VIII. p. 561. Sym-

ἀδυνατιῶν αὐτὸ δρᾶν. ὡς δέ, δῆλον· ὁ γὰρ πρῶτος τῶν τοιούτων εἰς δύναμιν ἐλθὼν πρῶτος ἀδικεῖ, καθ' ὅσον ἂν οἴος τ' ἦ.

Καὶ τούτων ἀπάντων οὐδὲν ἄλλο αἴτιον ἢ ἐκεῖνο, ὁθενπερ ἅπας ὁ λόγος οὗτος ὤρμησε καὶ τῶδε καὶ ἐμοὶ πρὸς σέ, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν, ὅτι Ὁ θαναμάσι, πάντων ὑμῶν, ὅσοι ἐπαινέται γατὲ δικαιοσύνης εἶναι, ἀπὸ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἠρώων ἀρξάμενοι, ὅσων λόγοι λε-
E λειμμένοι μέχρι τῶν νῦν ἀνθρώπων, οὐδεὶς πώποτε ἔψεξεν ἀδικίαν οὐδ' ἐπήνεσε δικαιοσύνην ἄλλως ἢ δόξας τε καὶ τιμὰς καὶ δωρεὰς τὰς ἀπ' αὐτῶν γιγνο- μένας· αὐτὸ δ' ἐκάτερον τῇ αὐτοῦ δυνάμει ἐν τῇ τοῦ ἔχοντος ψυχῇ ἐνὸν καὶ λαυθάνον θεοῦς τε καὶ ἀνθρώπους οὐδεὶς πώποτε οὐτ' ἐν ποιήσει οὐτ' ἐν ἰδίοις λόγοις ἐπεξῆλθεν ἱκανῶς τῷ λόγῳ, ὡς τὸ μὲν

D. ὡς δέ, δῆλον.] Bas. 2. τὸ δέ δῆλον. Flor. a. c. x. a. ὡδε δὲ δῆλον. Ambr. Ang. ὡδε δῆλον. sed v. expl.

E. φατε δικαιοσύνης εἶναι] Par. A. teste Duclnero et Vind. Φ. Vat. m. r. om. εἶναι.

P. 367. A. ἕκαστος φύλαξ] ἄριστος vulgo post ἕκαστος adiectum om. Par. A. Vat. Θ. Vind. Φ. Ven. II. Ambr. Vat. m. r. Flor. γ. ante ἕκαστος ponunt Flor. c. x. a. Ambr. Ang. Eiecerunt nuperi edit.

pos. p. 192. E: ταῦτα ἀκούσας οὐδ' ἂν εἰς ἐξαρηθείη —, ἀλλ' ἀντιχῶς οἶοι' ἂν ἀκηροῦται κτλ. i. e. ἀλλ' ἕκαστος οἶοι' ἂν, ubi v. annot. Loquendi genus utriusque linguae scriptoribus adeo frequentatum est, ut constans ac legitimum videatur. De Latinis v. Heindorf. ad Cic. de N. D. l. c. 7 extr. et quos laudavit, Heusinger. ad Nepot. Dat. c. 6. Ruhnk. ad Rutil. Lup. p. 46. ὡς δέ, δῆλον] Sic ὡς δέ positum Demosthen. c. Timocrat. p. 730, 25: ὡς δέ, ἐγὼ φράσω. Itaque h. l. servanda est lectio optimorum codicum.

οὐδὲν ἄλλο πῦτον ἢ ἐκεῖ- νο] Dicere volebat ἢ οὐ οὐδεὶς πώποτε ἔψεξεν ἀδικίαν κτλ. Nunc vero relicta oratione inchoata omnia accommodata sunt verbis: ὁθενπερ ἅπας ὁ λόγος ὤρμησε.

E. ἀπὸ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἠρ- ἀρξάμενοι] inde ab heroibus illis, quorum orationes ad hanc nostram aetatem pervenerunt. Infra libr. VI. p. 493. C: οἷμαι μὲνοι τοὺς πολλοὺς τῶν ἀκούον- των προθυμότερον εἶναι ἀντιτίθεν — ἀπὸ θρασυμῶχου ἀρξάμενος. Gorg. p. 471. D. Theaet. p. 170. C. Sophist. p. 142. D. Alcib. I. p. 104. A. Xenoph. Hellen. VII, 1, 32. Plerumque participium illud numero et casu ei ipsi nomini accommodatur, quod ita accuratius definitur, ut h. l. Interdum tamen etiam alii nomini adaptatur, praecipue ei, a quo suspensa est actio primaria, ut Sympos. p. 173. D: δοκεῖ μοι ἀντιχῶς πάντας ἀνθρώ- πους ἀθλιότες ἡγεῖσθαι πλὴν Σω- κράτους, ἀπὸ σοῦ ἀρξάμενος.

μέγιστον κακῶν ὅσα ἴσχει ψυχῇ ἐν αὐτῇ, δικαιοσύνη 367 δὲ μέγιστον ἀγαθόν. εἰ γὰρ οὕτως ἐλλεγετο ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ πάντων ὑμῶν καὶ ἐκ νέων ἡμᾶς ἐπέιθετε, οὐκ ἂν ἀλλήλους ἐφυλάττομεν μὴ ἀδικεῖν, ἀλλ' αὐτὸς αὐτοῦ ἦν ἕκαστος φύλαξ, δεδιώς, μὴ ἀδικῶν τῷ με- γίστῳ κακῷ ξύνοικος ἦ. Ταῦτα, ὦ Σώκρατες, ἴσως δὲ καὶ ἐτι τούτων πλείω θρασυμάχος τε καὶ ἄλλος πού τις ὑπὲρ δικαιοσύνης τε καὶ ἀδικίας λέγοιεν ἂν, μεταστρέφοντες αὐτοῖν τὴν δύναμιν φορτικῶς, ὡς γέ μοι δοκεῖ. ἀλλ' ἐγὼ, οὐδὲν γὰρ σε δέομαι ἀπο-
B κρύπτεσθαι, σοῦ ἐπιθυμῶν ἀκούσαι τάναντία, ὡς δύναμαι μάλιστα κατατεινας λέγω, μὴ οὖν ἡμῖν μό- τον ἐνδείξῃ τῷ λόγῳ, ὅτι δικαιοσύνη ἀδικίας κρείτ- τον, ἀλλὰ τί ποιῶσα ἐκατέρα τὸν ἔχοντα αὐτῇ δι' αὐτὴν ἢ μὲν κακόν, ἢ δὲ ἀγαθόν ἐστι· τὰς δὲ δόξας ἀφαιρεῖ, ὡς περ Γλαυκῶν διεκελεύσατο. εἰ

κακῷ ξύνοικος ἦ] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. E. Vind. Φ. Ambr. Vat. m. r. Flor. a. c. a. γ. Bas. 2. Vulgo ξυνοικῶ. Coniunctivum post verba metuendi temporis praeteriti positum ad Protag. p. 320. A. tetigimus.

ὡς γέ μοι δοκεῖ] ὡς γ' ἐμοὶ Bekker. Scha. cum Ambr. Flor. x. B. ἀδικίας κρείττον] Sic Par. A. Ven. II. Mon. et corr. Par. DK. Flor. β. Vulgo κρείττων.

Xenoph. Cyrop. VII, 5, 65: ταῦ- τα γινώσκων, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν θυρωρῶν πάντας — ἐποίησατο ἐννοίχους.

ἄλλως ἢ δόξας τε] Be- nedictus coniecit ἢ διώξας δόξας. Quo non opus. Nam ad ἢ διώξας — γιγνομένης rursus intelligendum est ἔψεξε καὶ ἐπήνε- σε. Notabilis vero breviloquentia. οὐτ' ἐν ἰδίοις λόγοις] h. e. pedestri oratione. v. ad cap. VII. in.

ὡς τὸ μὲν μέγιστον — δι- καιοσύνη δέ] Post τὸ μὲν, ut saepius, in altero orationis mem- bro insert nomen ipsum. v. Heindorf. ad Charm. p. 161. A: εἴπερ τὸ μὲν ἀγαθόν τυγχά- νει ὄν, αἰδώς δὲ μῆδὲν μάλλον ἀγαθόν. Ceterum intellig. ἐστίν.

P. 367. μεταστρέφοντας —

φορτικῶς] utriusque vim importune pervertentes. Voc. φορτικῶς illustravit Heindorf. ad Cratyl. p. 58.

B. ὡς δύναμ. μ. κατὰ τ. λέγω] quanta possum maxima cum contentione dico. v. ad libr. II. c. 2. — εἰ γὰρ μὴ ἀφαιρήσεις] Ste- phanus ordine verborum ita in- verso: ἀφ. τὰς ψευδεῖς, τὰς δὲ ἀληθεῖς προσθήσεις, ipsam sententiam egregie pervertit. Verissime enim Astius iudicavit sensum esse hunc: iustum per se laudandum est ab omni iniustitiae specie adeo remotum et seiunctum, ut vel iniustum videatur esse, similiterque iniustum per se ita ab iniustitiae specie avellendum est et quasi purgan- dum, ut adeo pro iusto habeatur.

γὰρ μὴ ἀφαιρήσεις ἐκατέρωθεν τὰς ἀληθεῖς, τὰς δὲ ψευδεῖς προσθήσεις, οὐ τὸ δίκαιον φήσομεν ἐπαινεῖν σε, ἀλλὰ τὸ δοκεῖν, οὐδὲ τὸ ἀδίκον εἶναι φέγειν, ἀλλὰ τὸ δοκεῖν, καὶ παρακελευεσθαι ἀδίκον ὄντα λανθάνειν, καὶ ὁμολογεῖν θρασυμάχῳ, ὅτι τὸ μὲν δίκαιον ἀλλότριον ἀγαθόν, ξυμμέρον τοῦ κρείττονος, τὸ δὲ ἀδίκον αὐτῷ μὲν ξυμμέρον καὶ λυσιτελοῦν, τῷ δὲ ἥττονι ἀξυμμέρον. ἐπειδὴ οὖν ὁμολόγησας τῶν μεγίστων ἀγαθῶν εἶναι δικαιοσύνην, ἃ τῶν τε ἀποβαινόντων ἀπ' αὐτῶν ἕνεκα ἄξια κεκτῆσθαι, πολὺ δὲ μᾶλλον αὐτὰ αὐτῶν, οἷον ὄραν, ἀκούειν, φρονεῖν, καὶ ὑγιαίνειν δὴ, καὶ ὅσ' ἄλλα ἀγαθὰ γόνιμα τῇ αὐτῶν φύσει ἀλλ' οὐ δόξῃ ἐστί, τοῦτ' οὖν αὐτὸ ἐπαινέσον δικαιοσύνης, ὃ αὐτῇ δὲ αὐτὴν τὸν ἔχοντα

ἐκατέρωθεν τὰς ἀληθεῖς] Solus Steph. de coniectura: *ἰκαί. τὰς ψευδεῖς, τὰς δὲ ἀληθεῖς. v. explicat.*

C. εἶναι φέγειν, ἀλλὰ τὸ δοκεῖν] Verba ἀλλὰ τὸ δοκεῖν Par. A. teste Duebnerio in margine adscripta habet.

D. καὶ ἀδικία βλάπτει] Sic Par. ADK. Ven. II. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. b. c. x. a. β. γ. Vulgo ἀδικίαν ὃ βλάπτει, quod est in uno Vat. Θ. corr. Nam Vat. Θ. pr. et Vind. Φ. Vat. Γ. ἀδικίαν βλάπτει.

ἀνασχοίμην ἂν οὕτως] ἀποσχοίμην Par. A. Ambr. Vat. m.

οὐ τὸ δίκαιον φήσομεν. Magis perspicuum foret οὐ τὸ δίκαιον εἶναι φ., quemadmodum deinceps dicitur οὐδὲ τὸ ἀδίκον εἶναι φ. Opponitur enim ἀλλὰ τὸ δοκεῖν, sc. δίκαιον. Neque tamen sine libris quidquam mutaverim.

C. ὁμολογεῖν θρασυμάχῳ —] Conf. sophistae orationem libr. I. p. 336. B sqq. p. 342. E sqq. p. 360. C. ibique annot.

ἐπειδὴ οὖν ὁμολόγησας —] V. p. 357. B sqq.

—] τῶν τε ἀποβαινόντων —] Saepenumero δὲ post τε infertur, ubi alterum orationis membrum plus ponderis habet atque gravitatis. Symp. p. 186. E: ἢ τε οὖν ἰατρικὴ — κίβητι- πᾶται, ὡσαύτως δὲ καὶ γυμναστική καὶ γεωργία. Thueyd. I, 25: Κορίνθιοι δὲ κατὰ τε τὸ δίκαιον ὑπέδειξαν τὴν τιμωρίαν —, ἅμα

δὲ καὶ μίσει. Plura collegi ad Polit. p. 270. D. Quocirca nemo iam Benedicto assentietur scribendum putanti ἄ τῶν γε ἀποβ.

— Ad αὐτὰ αὐτῶν intell. ἕνεκα.

D. τοῦτ' οὖν αὐτὸ ἐπαιν.] Repetitur est οὖν post longiorem protasin, quemadmodum alibi solet post parenthesis interponi, de quo usu v. ad Protagor. p. 327. B. 341. B. Symp. p. 201. D. Euthydem. p. 290. B. C. 285. A. Apol. Socr. p. 29. D. 40. D. Lysid. p. 223. B. Genitivus δικαιοσύνης ex τοῦτ' αὐτὸ pendet; v. ad Protagor. p. 329. C. coll. Matth. Gr. §. 317. — ὃ αὐτῇ δὲ αὐτὴν, quatenus ipsa per se habenti afferat utilitatem. Neque enim ὃ cum Matthiae Gr. Ampl. §. 480. c. pro ὅτι acceperim.

καὶ ἀδικία βλάπτει] Haec

ὀνίνησι, καὶ ἀδικία βλάπτει· μισθοὺς δὲ καὶ δόξας πάρες ἄλλοις ἐπαινεῖν. ὡς ἐγὼ τῶν μὲν ἄλλων ἀνασχοίμην ἂν οὕτως ἐπαινούντων δικαιοσύνην καὶ ψυγόντων ἀδικίαν, δόξας τε περὶ αὐτῶν καὶ μισθοὺς ἐγκωμιαζόντων καὶ λοιδορούντων, σοῦ δὲ οὐκ ἂν, εἰ μὴ σὺ κελύοις, διότι πάντα τὸν βίον οὐδὲν ἄλλο εἰσοπῶν διελήλυθας ἢ τοῦτο. μὴ οὖν ἡμῖν ἐνδείξῃ μόνον τῷ λόγῳ, ὅτι δικαιοσύνη ἀδικίας κρείττον, ἀλλὰ καὶ τί ποιοῦσα ἐκατέρα τὸν ἔχοντα αὐτῇ δὲ αὐτὴν, εἴαν τε λανθάνῃ εἴαν τε μὴ θεοῦς τε καὶ ἀνθρώπων, ἢ μὲν ἀγαθόν, ἢ δὲ κακόν ἐστιν.

Cap. X. Καὶ ἐγὼ ἀκούσας αἰεὶ μὲν δὴ τὴν φύσιν

ἀποδοχοίμην Par. A. in marg. et Ven. II. Par. DK. Mon. Ang. Flor. x. β. et super vers. Flor. a. c. γ.

εἰ μὴ σὺ κελύοις] Sic Par. ADK. Ven. II. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. et septem Florentini. Vulgo erat κελύοις.

E. ἀδικίας κρείττων] κρείττων Vat. Θ. m. r. Ven. E. Vind. Φ. Ang. Ambr.

ἀλλὰ καὶ τί ποιοῦσα] Addidi καὶ cum Par. DK. Ven. II. Mon. Ambr. Ang. et septem Florentinis, quanquam illud Par. A. et Vat. Θ. ignorant. Mox αὐτὴν δὲ αὐτὴν Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Φ. Par. D. Ang. Ambr. Vat. m. r.

per breviloquentiam quandam vel, si mavis, negligentiam adduntur. Neque enim antea dictum erat ἐπ. δικαιοσύνης καὶ φέγε ἀδικίας, sed sola commemorabatur iustitia. Itaque orsus est orationem, quasi de una iustitia loquuturus; sed iniustitiae cogitatione simul animum subeunte breviter addit καὶ ἀδικία βλάπτει, perinde ac si antea addidisset καὶ φέγε ἀδικίας. Simillimam orationis formam notavimus ad Protagor. p. 331. E. Quod in vett. editt. scriptum exstat καὶ ἀδικίαν, ὃ βλάπτει, id quum codicum testimonio parum firmatum est, tum per se vitii movet suspicionem. Scribendum certe fuit καὶ ἀδικίας (sc. τοῦτ' αὐτό), ὃ βλ.

οὕτως ἐπαινούντων —] Explicantur haec deinceps verbis: δόξας τε περὶ αὐτῶν — Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

λοιδορούντων. Ἀνίχοσθαι cum genitivo nominis et participio iunctum habes etiam libr. VIII. p. 564. D. libr. X. p. 613. D. Gorg. p. 491. A. Phileb. p. 13. C. Apol. p. 21. B. al., qui loci simul docebant, cur spernenda sit altera lectio ἀποδοχοίμην, quam scholiastes affert et libri quidam conservarunt.

Cap. X. E. αἰεὶ μὲν δὴ τὴν φ. —] His auditis, quum semper essem admiratus Glaucouis et Adimanti ingenium. tunc tamen praecipue iis delectabar ctr. Protagor. p. 335. D: αἰεὶ μὲν ἐργάζεσθαι τὴν φιλοσοφίαν ἀγαμί, ἀτὰρ καὶ τὸν ἐπαινοῦ καὶ φιλοῦ. Hipp. mai. p. 282. C. al. Deinde quod Socrates Glaucouem et Adimantum alloquitur: ὃ παιδες ἐπιθῶν τοῦ ἀν-

368 τοῦ τε Γλαύκωνος καὶ τοῦ Ἀδεϊμάντου ἡγάμην, ἀτὰρ οὖν καὶ τότε πάνν γε ἦσθην καὶ εἶπον· Οὐ κακῶς εἰς ὑμᾶς, ὦ παῖδες ἐκείνου τοῦ ἀνδρός, τὴν ἀρχὴν τῶν ἐλεγείων ἐποίησεν ὁ Γλαύκωνος ἐραστής, εὐδοκίμησας περὶ τὴν Μεγαροῖ μάχην, εἰπών·

παῖδες Ἀρίστωνος, κλεινοῦ θεῖον γένος ἀνδρός. τοῦτό μοι, ὦ φίλοι, εὐ δοκεῖ ἔχειν· πάνν γὰρ θεῖον πεπόνθατε, εἰ μὴ πέπεισθε ἀδικίαν δικαιοσύνης ἀμεινον εἶναι, οὕτω δυνάμενοι εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ. δοκεῖτε δὴ μοι ὡς ἀληθῶς οὐ πεπεισθαι. τεκμαίρομαι δὲ ἐκ τοῦ ἄλλου τοῦ ὑμετέρου τρόπου· ἐπεὶ κατὰ γε αὐτοὺς τοὺς λόγους ἠπίστουν ἂν ὑμῖν. ὅσῳ δὲ μᾶλλον πιστεύω, τοσοῦτῳ μᾶλλον ἀπορῶ, ὅ τι χρήσωμαι· οὔτε γὰρ ὅπως βοηθῶ ἔχω· δοκῶ γὰρ μοι ἀδύνατος εἶναι· σημεῖον δὲ μοι, ὅτι ἂ πρὸς Θρασύμαχον λέγων ὦμην ἀπο-

Cap. X. P. 368. ὦ παῖδες ἐκείνου τοῦ ἀνδρ[ος] ὦ παῖδες τὰ ἐκείνου τοῦ ἀνδρός, ὅς τὴν ἀρχὴν Flor. c. x. a. Ambr. Ang. τὴν Μεγαροῖ μάχην] τὴν ἐν M. μ. Vat. Θ. r. Vind. Φ. Mox pro κλεινοῦ Vat. Θ. Vind. Φ. Vat. r. ἐκείνου.

δρός, vix recte cogitaveris de eorum parente. Imo faceta haec compellatio est, qua illi tanquam sophistae discipuli salutantur, cuius sententiam acutissime defendissent, quamvis ipsis non ex animo probatam. Ita Socrates in Philebo p. 36. D. Protarchum, qui Philebi sententiam tuetur, compellat: ὦ παῖ ἐκείνου τῶνδρός. Apponere in vat quae scripsit Böttigerus in libro: Ideen zur Archäologie der Mählerei p. 136. „Alle diese Periphrasen mit παῖς, wie φιλοσόφων παῖδες, πλασίων παῖδες, u. s. w. drücken stets eine Familiensippschaft, eine Schule u. s. w. aus, worin diese Lehre, diese Kunst fortgeerbt wurde.“ Sic apud ipsum Platonem Legg. VI. p. 769. B: παῖδες ζωγράφων dicuntur, qui pictorum arti ac disciplinae addicti sunt. Τέκνα s. παῖδας discipulos sophistarum esse appellatos, ipsos autem

sophistas patēras nuncupatos, docet Cresollus in Theatro Rhetorum I, 9. p. 69. Unde lucem suam accipiunt illa in Phileb. p. 16. B: οὐ γὰρ οὖν ὦ παῖδες, ὡς φησὶν ἡμᾶς προσγορευόντων Φίλητος. Faceto lusu autem eosdem deinde ait a poeta salutatos esse verbis: παῖδες Ἀρίστωνος mutato isto ἐκείνου in κλεινοῦ.

P. 368. ὁ Γλαύκωνος ἐραστής] Critiam harum elegiarum auctorem fuisse acute suspicatur Schleiermacher; v. etiam Schneidewin. Del. Eleg. p. 136 sq.

περὶ τὴν Μεγαροῖ μάχην] Incertum est quaenam pugna ad Megaram commissa intelligenda sit. Pendet rei iudicium ex temporum, quibus hi sermone finguntur habiti, accuratiore definitione.

δοκεῖτε δὴ μοι ὡς ἀλ.] Ficinus: Videmini autem mihi persuasi non esse. Itaque delegisse videtur. Quanquam vul-

φαινεν, ὡς ἀμεινον δικαιοσύνη ἀδικίας, οὐκ ἀπεδέξασθέ μου· οὐτ' αὖ ὅπως μὴ βοηθήσω ἔχω· δέδοικα γάρ, μὴ οὐδ' ὅσιον ἢ παραγενόμενον δικαιοσύνη κακηγορούμενη ἀπαγορευεῖν καὶ μὴ βοηθεῖν ἐτι ἐμπνέοντα καὶ δυνάμενον φιδέγγεσθαι. κράτιστον οὖν οὕτως, ὅπως δύναμαι, ἐπικουρεῖν αὐτῇ. Ὁ γε οὖν Γλαύκων καὶ οἱ ἄλλοι ἐδέοντο παντὶ τρόπῳ βοηθῆσαι καὶ μὴ ἀνεῖναι τὸν λόγον, ἀλλὰ διερευνήσασθαι τί τέ ἐστιν ἐκάτερον καὶ περὶ τῆς ὠφελείας αὐτοῖν τάληθές ποτέως ἔχει. εἶπον οὖν ὅπερ ἐμοὶ ἔδοξεν, ὅτι τὸ ζήτημα ὃ ἐπιχειροῦμεν οὐ φαῦλον, ἀλλ' ὄξυ βλέποντος, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. ἐπειδὴ οὖν ἡμεῖς οὐ δεινοί, D δοκεῖ μοι, ἦν δ' ἐγώ, τοιαύτην ποιήσασθαι ζήτησιν αὐτοῦ, οἶανπερ ἂν εἰ προσέταξέ τις γράμματα σμικρὰ πόρρωθεν ἀναγνῶναι μὴ πάνν ὄξυ βλέπουσιν, ἐπειτὰ

B. ἀπορῶ, ὅ τι χρήσωμαι] χρήσωμαι Vat. Θ. r. Ven. Z. Par. D. K. Mon. Ambr. Ang. Flor. a. c. a. β. γ. v. ad Symp. p. 216. C. Dein βοηθήσω Angel. Flor. x.

gatam lectionem non sollicitem. Deinde ne ad τεκμαίρομαι putes addendum fuisse τοῦτο, usu fere constanti hoc verbum sine acusativo pronominis poni solere docuimus ad Criton. p. 44. A. Infra libr. III. p. 405. D: τεκμαίρομαι δέ, ὅτι αὐτοῦ οἱ νῆϊς — οὐκ ἐπέμψαντο. Menex. p. 246. C. Lach. p. 192. C. Hipp. Mai. p. 288. C. Lysid. p. 204. E. Gorg. p. 484. B. Phaedon. p. 108. A. Xenoph. Symp. VIII, 10: τεκμαίρομαι δὲ τῇ τοῦ ἐρωμένου καλοκαγαθία. Lucian. Somn. init. p. 4. ed. Lehm. Aeschyl. Prom. Vinct. v. 344. Eurip. Alcest. v. 245. al.

ἐκ τοῦ ἄλλου τοῦ ὕμ.] De geminato articulo v. annot. ad Libr. III. p. 407. B. VIII. p. 565. D. IX. p. 590. A. Hipp. mai. p. 281. D. Cratyl. p. 398. D. B. ἀπορῶ, ὅ τι χρήσωμαι] Coniunctivi et futuri indicativi discrimen in hac formula notavimus ad Gorg. p. 521. C. Coniunctivum hic requirunt etiam

proxima οὔτε γὰρ ὅπως βοηθῶ ἔχω κ. τ. λ., in quibus obiter notare liceat temporum varietatem, ὅπως βοηθῶ, et ὅπως μὴ βοηθήσω.

C. ἐτι ἐμπνέοντα καὶ δ. φθ.] quamdiu adhuc spiritum ducas et vocem emittere possis.

εἶπον οὖν ὅπερ ἐμοὶ ἔδ.] Laudat haec verba usque ad ἐπισκοποῦντες Galenus de Hippocr. et Platon. decret. IX. p. 330. T. I. v. 47 sqq. — οὐ φαῦλον, ἀλλ' ὄξυ βλ. Libr. IV. p. 435. C: εἰς φαῦλον γε αὐ — σκέμμα ἐμπειτώκαμεν. — Οὐ πάνν εἰς φαῦλον ἴσως γὰρ — τὸ λεγόμενον ἀληθές, ὅτι γαλεπά τὰ καιά, ubi φαῦλον per γαλεπόν explicatur. Infr. p. 374. E: οὐκ ἄρα φαῦλον πρᾶγμα ἤραμεθα. Sic etiam Parmen. p. 136. D. Politic. p. 263. A.

D. οἶανπερ ἂν εἰ προσέταξέ τις] Ad οἶανπερ ἂν intell. ἐποιήσασθαι, quod omititur eadem ratione, qua in for-

τις ἐνενόησεν, ὅτι τὰ αὐτὰ γράμματα ἔστι που καὶ ἄλλοθι μείζω τε καὶ ἐν μείζονι· ἔρμαιον ἂν ἐφάνη, οἶμαι, ἐκεῖνα πρῶτον ἀναγνόντας οὕτως ἐπισκοπεῖν τὰ ἐλάττω, εἰ τὰ αὐτὰ ὄντα τυγχάνει. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Ἀδείμαντος· ἀλλὰ τί τοιοῦτον, ὦ Σώκρατες, ἐν τῇ περὶ τὸ δίκαιον ζητήσει καθορᾶς; Ἐγὼ σοι, ἔφη, ἐρωῶ· δικαιοσύνη, φασί, ἔστι μὲν ἀνδρὸς ἐνός, ἔστι δὲ που καὶ ὅλης πόλεως; Πάνυ γε, ἦ δ' ὅς. Οὐκοῦν μείζον πόλις ἐνός ἀνδρός; Μείζον, ἔφη. Ἰσως τοίνυν πλείων ἂν δικαιοσύνη ἐν τῷ μείζονι ἐνεῖη καὶ ὄρων καταμαθεῖν. εἰ οὖν βούλεσθε, πρῶτον ἐν ταῖς πόλεσι ζητήσωμεν ποῖόν τι ἔστιν· ἔπειτα οὕτως ἐπισκεψόμεθα καὶ ἐν ἐνὶ ἐκάστῳ, τὴν τοῦ μεί-

E. μείζον πόλις] μείζον hic et statim post Par. A. Vat. Θ. Vind. Φ. Ambr. Sed Par. A. teste Duebnero a pr. m. μείζον.

P. 269. A. ἐν ταῖς πόλεσι ζητήσωμεν] ζητήσωμεν Stephanus cum Ambros. Flor. a. b. a. Coniunctivum tuetur etiam Galenus. De Hippocr. et Platon. deor. IX. p. 330. Dein pro

mula ὡςπερ ἂν εἰ, de qua v. ad Apolog. Socr. p. 17. E. Videtur mihi, inquit, eiusmodi quaestio hac de re instituenda esse, ac si quis nos, quum non acute cerneremus, minutas literas procul legere iussisset, ac deinde easdem illas literas alicubi maiore forma et in maiore quapiam re pictas animadvertisset. Proxima etsi poterant sic annexi: ἔρμαιον γὰρ ἂν ἐφάνη κ. τ. λ., tamen quia illustrandae sententiae inserviunt, recte addita sunt conjunctione non interiecta. Formulam ἔρμαιον ἂν ἐφάνη, lucrum id manifestum esset, illustravit Ruhnk. ad Tim. p. 151.

E. καὶ ὄρων καταμαθεῖν] De infinitivo activi diximus ad Phaedon. p. 90. C. Conf. Matth. Gr. §. 535, l. Butt. §. 127, 3. Eurip. Med. v. 321: ὡς δ' αὖτως ἀπὸ ὄρων φησὶν ἢ σιωπηλὸς σοφός.

P. 369. εἰ γιγνομένην πόλιν θεασαίμεθα λόγῳ] Nonne, si civitatem nascentem disputatione nostra consideremus, etiam iustitiam in ea nascentem videamus atque iniustitiam? — ἐλπίς εὐπ. ἰδεῖν. Phaedon. p. 67. B: πολλὴ ἐλπίς ἀφισομένῳ — κησαοθαί. ibique annot. Sympos. p. 193. D: ἐλπίδας παρέχεται — ἡμᾶς — εὐδαίμονας ποιεῖσαι. Lysias pro bonis Aristoph. p. 206. ed. Brem. ἐλπίς ἦν ὑπὸ τοῦ πάππου ἐπιτραφῆναι. Demosth. Olynth. l. p. 13. v. 16. ed. Reisk. εἰς τί ποτ' ἐλπίς ταῦτα τελενηῖσαι; ubi hunc infinitivum aoristi tetigerunt interpretes Appar. Schaefer. T. I. p. 204 sqq. Plura etiam suppedabit Elmslei. ad Eurip. Med. v. 750. et Lobeck. ad Phryn. p. 752. Sed diu est ex quo rem copiosissima exemplorum enumeratione explicavit T. Hemsterhus. Miscellan. Observat

ζονος ὁμοιότητα ἐν τῇ τοῦ ἐλάττονος ἰδέει ἐπισκοποῦντες. Ἀλλὰ μοι δοκεῖς, ἔφη, καλῶς λέγειν. Ἀρῶν, ἦν δ' ἐγώ, εἰ γιγνομένην πόλιν θεασαίμεθα λόγῳ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτῆς ἴδοιμεν ἂν γιγνομένην καὶ τὴν ἀδικίαν; Τὰχ' ἂν, ἦ δ' ὅς. Οὐκοῦν γενομένου αὐτοῦ ἐλπίς εὐπετέστερον ἰδεῖν ὁ ζητοῦμεν; Πολύ γε. Δοκεῖ οὖν χρῆναι ἐπιχειρηῆσαι περαινέιν; Βοῖμαι μὲν γὰρ οὐκ ὀλίγον ἔργον αὐτὸ εἶναι, σκοπεῖτε οὖν. Ἐσκεπται, ἔφη ὁ Ἀδείμαντος· ἀλλὰ μὴ ἄλλως ποιεῖ.

Cap. XI. Γίγνεται τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, πόλις, ὡς ἐγώμαι, ἐπειδὴ τυγχάνει ἡμῶν ἕκαστος οὐκ ἀτάκτου, ἀλλὰ πολλῶν ἐνδεής. ἢ τίς οἶει ἀρχὴν ἄλλην πόλιν οἰκίσειν; Οὐδεμίαν, ἦ δ' ὅς. Οὕτω δὲ ἄρα

ἐπισκεψόμεθα Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Ambr. Ang. Flor. c. x. a. et pr. Par. K. corr. Par. D. ἐπισκεψόμεθα.

P. 369. A. γενομένου αὐτοῦ] Steph. cum uno Vat. m. γιγνομένου.

Nov. T. III. p. 1-4.

Cap. XI. B. Γίγνεται τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, πόλις] Quae de origine civitatis deinceps disputantur, ea reprehendit Aristoteles Politic. IV, 4. p. 146. ed. Schneid. coll. V. 12. (10. Schn.), non rerum necessariorum gratia civilem societatem dicens iniri, sed potius honesti causa. Sed iniuria Platonem a Stagiritae reprehendi docuerunt Camerarius ad Aristotel. Pol. IV, 4. Patricius Discuss. Peripat. T. III. libr. VIII. p. 356. Morgenstern. de Plat. Rep. Comment. III. p. 165. Pinzger. Comment. de iis, quae Aristotel. in Platonis Politia reprehendit p. 14 sqq. Videlicet non de eo nunc agitur, qualis esse debeat civitatis finis, sed disputatur de causa, qua effectum sit, ut homines civitatem condiderint. Quocirca Aristoteles causam (die Veranlassung) et finem (den Zweck) non distinxit, licet

alibi discrimen eorum non neglexerit.

τυγχάνει ἡμῶν ἕκαστος] Porsonus ad Eurip. Hecub. v. 782. p. 60. ed. 3. Germ. ὅν excidisse suspicatur. Fallitur vir egregius; v. ad Apol. Socr. p. 83 ad Phaedon. p. 62. A. ad Gorg. p. 502. B. ad Phaedrum p. 230. A. qui loci vel soli sufficiunt ad evellendam animo illam suspicionem. — ἢ τίς οἶει ἀρχήν, aut quodnam aliud esse censet civitatis condendae initium? Non est quod ἢ τῷ οἶει cum Astio corrigas, licet Ficinus haec ita interpretetur: an vero tu putas aliud exstitisse civitatibus constituendis initium? Atque respondet alter: Οὐδεμίαν. — πόλιν οἰκίσειν, i. e. ὥστε πόλιν οἰκίσειν. Aliter Matthiae Gr. §. 543. ann. 6. ἄλλος ἄλλον ἐπ' ἄλλον] h. e. ἄλλος ἄλλον, τὸν μὲν ἐπ'

C παραλαβάνων· ἄλλος ἄλλον ἐπ' ἄλλον, τὸν δ' ἐπ' ἄλλον χρεία, πολλῶν δεόμενοι, πολλοὺς εἰς μίαν οἰκῆσιν ἀγείραντες κοινωνοὺς τε καὶ βοηθοὺς, ταύτη τῇ ξυνοικίᾳ ἐθέμεθα πόλιν ὄνομα. ἢ γάρ; Πάνν μὲν οὖν. Μεταδίδωσι δὲ ἄλλος ἄλλω, εἴ τι μεταδίδωσιν, ἢ μεταλαμβάνει, οἰόμενος αὐτῷ ἄμεινον εἶναι; Πάνν γε. Ἴθι δὴ, ἦν δ' ἐγώ, τῷ λόγῳ ἐξ ἀρχῆς ποιῶμεν πόλιν. ποιήσει δὲ αὐτήν, ὡς οἰκεν, ἢ ἡμέτερα χρεία. Πῶς δ' οὐ; Ἀλλὰ μὴν πρώτη γε καὶ D μερίστη τῶν χρεῶν ἢ τῆς τροφῆς παρασκευῆ τοῦ εἶναι τε καὶ ζῆν ἕνεκα. Παντάσῃ γε. Δευτέρα δὲ οἰκῆσεως, τρίτη δ' ἐσθῆτος καὶ τῶν τοιοῦτων. Ἔστι ταῦτα. Φέρε δὴ, ἦν δ' ἐγώ, πῶς ἢ πόλις ἀρχέσει ἐπὶ τοσαύτην παρασκευὴν; ἄλλο τι γεωργός μὲν εἰς, ὁ δὲ οἰκοδόμος, ἄλλος δὲ τις ὑφάντης; ἢ καὶ σκυτοτόμον αὐτόσε προσθήσομεν ἢ τιν' ἄλλον τῶν περὶ τὸ σῶμα θεραπευτήν; Πάνν γε. Εἴη δ' ἂν ἢ γε

E. ἕνα ἕκαστον τ.] ἕνα vulgo omissum codd. unanima fere consensione firmant.

Cap. XI. D. τρίτη δ' ἐσθῆτος] δ' additum ex Par. A D. K. Ven. II. Mon. Ang. Flor. x. β. Ante Bekker. scribebatur τρίτη, ἐσθῆτος. Par. A. teste Duebn. τρίτη δὲ ἐσθ.

ἑαυτῷ μόνον τέταρτον] Vulgo μόνον. Sed μόνον Par. A. secundum Duebn. et Ven. II. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. quod restituimus.

τοῦτον τοῦ σιτίου] σίτου Par. A. a pr. m. secundum Duebn. et Ambr. Flor. a., quod recepit Herm.

P. 370. οὕτω ῥᾶον] V. ῥᾶδιον, quod frustra defendit Schneider. Verissime Mon. et Flor. β. ῥᾶον, quod etiam Astius et Heindorf. ad Phaedon. p. 66. revocandum censuerunt: receperunt item Bekker. et Turr. editione recentissima; conf. ann.

ἄλλον, τὸν δὲ ἐπ' ἄλλον χρεία. v. ad Protagor. p. 330. A.

C. Οὕτω δὲ παραλαβάνων — ἀγείραντες — ταύτη τῇ ἔ. Sunt nominativi absoluti. v. Valekenar. ad Eur. Phoeniss. v. 292. Elmslei. ad Sophocl. Oed. Tyr. v. 60. Matth. Gr. §. 562.

D. πῶς ἢ πόλις ἀρχέσει.] Sensus hic est: quomodo civitas sufficiet et idonea erit ad tantas res comparandas? h. e.

qua ratione isti degent et quid agent, ut communibus desideriiis satisfiat? Sententia declaratur inde a verbis: Τί δὲ οὖν; ἕνα ἕκαστον κ. τ. λ. — ἢ γε ἀναγκαιοτάτη πόλις, civitas, in qua nonnisi ea comparantur, quae ad vitam maxime necessaria sunt. — Ceterum etiam ea, quae dehinc exponuntur, Aristoteles Polit. IV, 3. (vulg. 4.) p. 146. ed. Schneider. multis verbis exagitat; cuius

ἀναγκαιοτάτη πόλις ἐκ τεττάρων ἢ πέντε ἀνδρῶν. E Φαίνεται. Τί δὲ οὖν; ἕνα ἕκαστον τούτων δεῖ τὸ αὐτοῦ ἔργον ἅπασι κοινόν κατατιθέσθαι, οἷον τὸν γεωργὸν ἕνα ὄντα παρασκευάζειν σιτία τέτταροι καὶ τετραπλάσιον χρόνον τε καὶ πόρον ἀναλίσκειν ἐπὶ σίτου παρασκευῇ, καὶ ἄλλοις κοινωνεῖν: ἢ ἀμελήσαντα ἑαυτῷ μόνον τέταρτον μέρος ποιεῖν τούτου τοῦ σιτίου 370 ἐν τετάρτῳ μέρει τοῦ χρόνου, τὰ δὲ τρία, τὸ μὲν ἐπὶ τῇ τῆς οἰκίας παρασκευῇ διατρίβειν, τὸ δὲ ἱματίου, τὸ δὲ ὑποδημάτων, καὶ μὴ ἄλλοις κοινωνοῦντα πράγματα ἔχειν, ἀλλ' αὐτὸν δι' αὐτὸν τὰ αὐτοῦ πράττειν; Καὶ ὁ Ἀδείμαντος ἔφη, Ἀλλ' ἴσως, ὦ Σώκρατες, οὕτω ῥᾶον ἢ ἐκείνως. Οὐδέν, ἦν δ' ἐγώ, μὰ Δι' ἄτοπον. ἐννοῶ γὰρ καὶ αὐτὸς εἰπόντος σοῦ, ὅτι πρῶτον μὲν ἡμῶν ἀνέται ἕκαστος οὐ πᾶν ὅμοιος ἐκάστῳ, B ἀλλὰ διαφέρων τὴν φύσιν, ἄλλος ἐπ' ἄλλου ἔργου πράξιν. ἢ οὐ δοκεῖ σοι; Ἐμοιγε. Τί δαί; πότερον

ad p. 347. Dein vulgo κείνως, quod saltem esse debebat κείνως. Codd. plurimi ἐκείνως.

Οὐδέν, ἦν δ' ἐγώ,] V. οὐδὲ, quod ex Vat. Θ. Ven. II. Vind. Φ. Par. D. K. Mon. Ang. Ambr. Vat. m. r. et septem Florentinis emendatum. Sed Par. A. Οὐδὲ tueri videtur.

πρῶτον μὲν ἡμῶν φύεται] ἡμῶν praeceunte Bekkero addidimus e Ven. II. Par. D. K. Mon. Ang. Flor. x. β. Nuperi editores omiserunt.

B. ἔργον πράξιν] V. πράξει invitis libris Par. A D K. Ven. II. Mon. Ambr. Ang. Flor. a. x. a. β. Dein vulgo erat ἢ οὐ δ. quod et ipsum ex Par. A. Vat. Θ. Ven. II. et aliis nonnullis codd. correctum.

Τί δαί; πότερον] V. Τί δέ; quod ex Par. A. mutavi.

rationem examinavit Pinzger. l. c. p. 18 sqq.

καὶ ἄλλοις κοινωνεῖν:] Thjoma's M. p. 539. interpretatur: μεταδίδοναι τούτου. Est potius: cum aliis coniunctum esse bonorum communione.

P. 370. τὰ δὲ τρία—] tres reliquas partes temporis, quo negotia sua obire potest.

οὕτω ῥᾶον ἢ ἐκείνως] Referendum est οὕτω ad illa, quae

Socrates primo loco posuit. Affirmat enim Adimantus opifices oportere ita in civitate coniunctos vivere, ut alter alterum mutuo adiuvet auxilio.

ἐννοῶ γὰρ καὶ αὐτὸς εἰπόντος σοῦ—] Astius genitivum putabat a verbo intelligendi pendere. Quod mihi quidem displicet. Sententia haec est: nam mihi ipsi quoque, dum tu haec dicis, in mentem venit, primum quidem

καλλίον πράττει ἂν τις εἰς ὧν πολλὰς τέχνας ἐργαζόμενος, ἢ ὅταν μίαν εἰς; Ὅταν, ἢ δ' ὅς, εἰς μίαν. Ἀλλὰ μὴν, οἶμαι, καὶ τότε δῆλον, ὡς, εἴαν τις τινος παρῆ ἔργου καιρῶν, διόλλυται. Δῆλον γάρ. Οὐ γάρ, οἶμαι, ἐθέλει τὸ πραττόμενον τὴν τοῦ πράττοντος σχολὴν περιμένειν, ἀλλ' ἀνάγκη τὸν πράττοντα τῷ C πραττομένῳ ἐπακολουθεῖν μὴ ἐν παρέργου μέρει. Ἀνάγκη. Ἐκ δὲ τούτων πλείω τε ἕκαστα γίνεσθαι καὶ καλλίον καὶ ὄζον, ὅταν εἰς ἐν κατὰ φύσιν καὶ ἐν καιρῷ, σχολὴν τῶν ἄλλων ἄγων, πράττη. Παν-

καὶ τότε δῆλον] Sic Par. A D K. Ven. II. Mon. Ambr. et septem Florentini. Vulgo καὶ τοῦτο δῆλον. In Vat. r. et pr. Θ. legitur τότε.

C. Ἐν κατὰ φύσιν] V. ἐν ἢ κατὰ φ. invitis Par. A D K. Vat. Θ. Ven. Ξ. Mon. Angel. Vat. m. r. aliis.

εἰ μέλλει καλῶν] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. Ξ II. Vind. Φ. Ambr. Vat. m. r. Flor. a. b. c. a. γ. Vulgo μέλλοι. Praeterea vulgo καλλίον, invitis codd. fere omnibus.

D. ἢ οὐ;] Omittunt Par. A. Vat. Θ. Ven. Ξ. Vind. Φ.

neminem alteri omni ex parte similem nasci, sed ita esse institutum, ut alius ad aliud negotium sit natura idoneus. Eadem plane ratio obtinet p. 383. A: οὕτως, ἔφη, ἔμοιγε καὶ αὐτῷ φαίνεται σοῦ λέγοντος. Alcib. I. 119. B: ἐνοῦ σοῦ εἰπόντος καὶ ἐγγυροῦ. Legg. I p. 640. A: ἐμοῦ φράζοντος περὶ μανθάνειν. Euthyphr. p. 7. C: ἀλλ' ἐμοῦ λέγοντος σκόπει. Ibid. p. 9. C: τότε δὲ σοῦ ἐνεθήσα λέγοντος. Ex his vero concludit deinceps melius unam aliquam artem ab unoquoque tractari quam omnes artes simul.

B. ἢ ὅταν μίαν εἰς;] Omittit verbum ἐργάζεται, quasi praecessisset coniunctivus, non participium ἐργαζόμενος. Itaque ellipsis facta est κατὰ τὸ σημαίνον.

Οὐ γάρ ἐθέλει — περιμένειν —] Venuste res inanimatae ἐθέλειν dicuntur. Libr. IV. p. 436. B: ταῦτον τὰναντία ποιοῦν ἢ πάσχειν — οὐκ ἐθέλησει

ἄμα. VI. p. 503. C: εἰς ταῦτο ἐνυφύεσθαι αὐτῆς τὰ μέρη διγάμης ἐθέλει. Phaedr. p. 230. D: τὰ μὲν οὖν χωρία καὶ τὰ δένδρα οὐδὲν με θέλει διδάσκειν. Phaedon. p. 102. D: οὐδέποτε θέλειν (ταῦτα) ἄμα μέγα καὶ μικρὸν εἶναι. cfr. Gregor. Corinth. p. 135, qui cum aliis veteribus grammaticis per δύνασθαι explicat, quod nemo paullo prudentior assensu suo comprobabit. — τὸ πραττόμενον nunc omnino est negotium. — μὴ ἐν παρέργου μέρει, non ita, ut obiter et subseciva opera remagat. v. Viger. p. 108. coll. ann. ad Libr. VI. p. 498. A.

C. Ἐκ δὲ τούτων — πράττει.] Pronomen τούτων explicatur verbis: ὅταν εἰς ἐν κ. φ. — πράττη. Nam verborum sententia haec est: Exinde igitur tum plura quaeque fiunt, tum pulcrius ac facilius perficiuntur, videlicet quando unus unum tractat negotium, natu-

τάπασι μὲν οὖν. Πλείονων δὲ, ὡ' Ἀδείμαντε, δεῖ πολιτῶν ἢ τεττάρων ἐπὶ τὰς παρασκευὰς ὧν ἐλέγομεν. ὁ γὰρ γεωργός, ὡς εἰκεν, οὐκ αὐτὸς ποιήσεται ἐαυτῷ τὸ ἄροτρον, εἰ μέλλει καλὸν εἶναι, οὐδὲ σμινύην, D οὐδὲ τὰλλα ὄργανα ὅσα περὶ γεωργίαν. οὐδ' αὖ ὁ οἰκοδόμος· πολλῶν δὲ καὶ τούτω δεῖ. ὡσαύτως δὲ ὁ ὑφάντης τε καὶ ὁ σκυτοτόμος. ἢ οὐ; Ἀληθῆ. Τέκτονες δὲ καὶ χαλκῆς καὶ τοιοῦτοί τινες πολλοὶ δημιουργοί, κοινωνοὶ ἡμῖν τοῦ πολικῆσι γιγνόμενοι, συγχρὸν αὐτὸ ποιοῦσιν. Πάνυ μὲν οὖν. Ἀλλ' οὐκ

Ambr. Vat. m. r. Flor. a. c. a. γ.

Τέκτονες δὲ καὶ χαλκῆς] δὴ pro vulg. δεῖ restituimus ex Par. A. Ven. II. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. a. flagitante argumentationis ratione. Formam χαλκῆς obtulerunt Par. A. pr. Ven. II. quam formam quum etiam vet. grammatici Platoni tribuant, ubicunque eius in codd. vestigia cernuntur, philosopho sine ulla dubitatione reddendam censemus; v. Eustath. ad II. a p. 38. Hemsterh. ad Arist. Plut. v. 808 intpp. ad Soph. Oed. T. v. 18.

rae convenienter et tempore opportuno, omissis ceteris negotiis. Verba κατὰ φύσιν cum Astio referenda sunt ad naturam et ingenium hominum in civitate viventium, sicuti percipitur ex p. 374. B. C. Ceterum τούτων non vereor, ne quis in τούτων mutandum suspicetur lectis iis, quae ad Apol. Soer. p. 19. D. et ad Gorg. p. 447. A. de hoc usu numeri pluralis exposuimus. Dictionem τῶν ἄλλων σχολὴν ἄγειν legitis etiam p. 374. B.

D. οὐδὲ σμινύην] Schol. σμαφίον. τινὲς δὲ ἀξίην ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους δικελλοειδῆ. Timaeus Gloss. p. 233: σμινύην οἱ μὲν δίκειλαν, οἱ δὲ ἀξίην καλοῦσιν, ubi v. Ruhnken. Mox haud dubie scribendum fuit: Τέκτονες δὲ καὶ χ. Nam sententia haec est: Vides igitur, fabros tignarios et ferrarios et multos alios id genus opifices, in parvulam nostram civitatem receptos, eam reddere co-

piousam atque incolis frequentem.

Ἀλλ' οὐκ ἂν πω πάνυ γε — εἰ αὐτοῖς βουκόλους —] Cornarius, Stephanus, Astius, alii, scribendum censuerunt εἰ μὴ αὐτοῖς β. Quod etsi repertum est in nonnullis codicibus et a Ficino interpretatione expressum; tamen persuasum habeo non fuisse in ordinem verborum recipiendum. Etenim interrogat Socrates ita, ut civitatem, additis bubulcis, opilionibus ceterisque pastoribus, nondum amplam sibi videri simulet, quo veram Adimanti sententiam simulata hac interrogatione eliciat. Itaque ille deinde respondet: Οὐδέ γε — σμικρὰ πόλις ἂν εἴη — Neque vero, inquit, exigua erit urbs, his omnibus instructa. Quare fallitur Astius, qui hanc Adimanti responsonem ait negandi voculam μὴ requirere, quae mihi quidem illam prorsus aspernari videtur. Nec vero caussam video, cur Her-

ἄν πω πάνυ γε μέγα τι εἴη, εἰ αὐτοῖς βουκόλους τε
καὶ ποιμένας τοὺς τε ἄλλους νομίας προσθεῖμεν,
E ἵνα οἱ τε γεωργοὶ ἐπὶ τὸ ἀροῦν ἔχοιεν βοῦς, οἱ τε
οικοδόμοι πρὸς τὰς ἀγωγὰς μετὰ τῶν γεωργῶν χρῆ-
σθαι ὑποζυγίοις, ὑφάνται δὲ καὶ στυτοτόμοι δέρμασι
τε καὶ ἐρίοις. Οὐδέ γε, ἢ δ' ὅς, σμικρὰ πόλις ἂν
εἴη ἔχουσα πάντα ταῦτα. Ἀλλὰ μὲν, ἢ δ' ἐγώ,
κατοικίσαι γε αὐτὴν τὴν πόλιν εἰς τοιοῦτον τόπον,
οὗ ἐπειραγωγίμων μὴ δεήσειται, σχεδὸν τι ἀδύνατον.
Ἀδύνατον γάρ. Προσδεήσει ἄρα ἔτι καὶ ἄλλων, οἳ
ἐξ ἄλλης πόλεως αὐτῇ κοιμοῦσιν ὧν δεῖται. Λήσσει.
371 Καὶ μὲν κενὸς ἂν ἦ ὁ διάκονος, μηδὲν ἄγων ὧν

εἰ αὐτοῖς βουκ.] εἰ μὴ αὐτοῖς Ambr. Ang. Flor. a. c. x. a.
γ., quod iniuria desiderarunt critici; v. explicat.

E. κατοικίσαι γε αὐτὴν] κατοικῆσαι cum Vat. Θ. Ven.
Ξ II. non pauci.

κοιμοῦσιν ὧν δεῖται] Sic Ang. Flor. x. et corr. Φ. Vulgo
κοιμοῦσαι, quam formam etsi Lobeck. ad Phryn. p. 746. et Mat-
thiae Gr. §. 181. 2. Atticis vindicare conati sunt, tamen Platoni
tanto minus obtrudere audent, quod alibi apud ipsum nulla eius
reperiuntur vestigia. Itaque satius duximus trium codicum quam-
vis deteriorum auctoritatem sequi, qui soli verum servarunt. Forma
futuri Attica etiam alibi a scribis temere obliterata. Ven. II.
habet κοιμοῦσαι, unde liquet error scribarum.

mannus nuper de suo ediderit:
οὐδ' εἰ αὐτοῖς, verbis audacius
interpolatis.

E. ἵνα οἱ τε γεωργοὶ ἐπὶ
τ. —] Verbum ἔχει duplici si-
gnificatione positum est pro con-
structionis, quam habet, varie-
tate atque diversitate. Repeti-
enim oportet ad χρῆσθαι ὑπο-
ζυγίοις, quum in primo membro
cum accusativo nominis iunctum
sit. — πρὸς τὰς ἀγωγὰς est
ad subvectanda onera s.
ad vecturas.

κατοικίσαι γε αὐτὴν τὴν
πόλιν] Hic quid αὐτὴν signi-
ficet, non exputamus. Legendum
videtur κατοικίσαι γε αὐ-
τὴν πόλιν κ. τ. λ.

καὶ μὲν κενὸς ἂν ἦ —]
inanis ubi venerit mini-
ster (civitatis nostrae), nihil

earum rerum (in alteram ci-
vitatem) importans, quibus
illi indigent, a quibus ar-
cessuntur ea, quae ipsis
opus sunt; inanis redibit
s. discedet. Etenim merca-
turam adhuc una mercium per-
mutatione contineri statuit. Per
synesin ἐκείνοι intelliguntur οἱ
τῆς ἄλλης πόλεως πολῖται, sed
αὐτοὶ sunt ipsi illi cives, qui in
sua ipsorum civitatem impor-
tari cupiunt res ad vitam bene
feliciternque degendam necessa-
rias. Hanc formam loquendi
quum Abreschius Auctar.
Thucyd. p. 364. 382. Hemster-
hus. ad Aristoph. Plut. v. 502.
566. Fischerus ad Aeschin.
Socrat. II, I. p. 51. alique viri
docti explicaverint, non est cur
pluribus illustremus, praesertim

ἐκείνοι δέονται παρ' ὧν ἂν κομίζονται ὧν ἂν αὐτοῖς
χρεία, κενὸς ἄπεισιν. ἢ γάρ; Δοκεῖ μοι. Δεῖ δὲ τὰ
οἴκοι μὴ μόνον ἑαυτοῖς ποιεῖν ἱκανά, ἀλλὰ καὶ οἷα
καὶ ὅσα ἐκείνοις, ὧν ἂν δέωνται. Δεῖ γάρ. Πλειό-
νων δὲ γεωργῶν τε καὶ τῶν ἄλλων δημιουργῶν δεῖ
ἡμῖν τῇ πόλει. Πλειόνων γάρ. Καὶ δὲ καὶ τῶν
ἄλλων διακόνων που, τῶν τε εἰσαζόντων καὶ ἐξαζόν-
των ἕκαστα. οὔτοι δὲ εἰσιν ἔμποροι. ἢ γάρ; Ναί.
Καὶ ἔμπόρων δὲ δεησόμεθα. Πάνυ γε. Καὶ ἂν μὲν
γε κατὰ θάλατταν ἢ ἔμπορία γίνηται, συγχῶν καὶ B
ἄλλων προσδεήσειται τῶν ἐπιστημόνων τῆς περὶ τὴν
θάλατταν ἐργασίας. Συγχῶν μέντοι. Cap. XII. Τί

ἂν ἦ ὁ διάκ.] Sic uni Mon. et Flor. β. Ceteri omnes cum
vett edit. eδ. Quod fuit qui temere librorum auctoritate defen-
deret. Quasi vero nihil usquam in codd. sit depravatam, quan-
tumvis ceteroquin sint praestantissimi. Praeterea de loquendi
usu consulas explicat.

P. 371. καὶ ὅσα ἐκείνοις, ὧν ἂν δ.] Bekkerus ex uno
Monac. post ἐκείνοις inseruit verba: ἄξουσαι οἱ μεταδώσουσαι. sed
v. explicat.

κατὰ θάλατταν] V. θάλασσαν, quod Bekker. ex Par. A.
Vat. Θ. Ven. Ξ II. aliis mutavit.

Cap. XII. B. Τί δὲ δῆ;] δαί Par. A. Ante Bekkerum
post πόλει demum distinctum.

quum mox p. 373. A. aliud eius
exemplum reperiatur. Notanda
est potius rarior ellipsis con-
iunctivi ἢ, qui ad ὧν ἂν αὐτοῖς
χρεία intelligendus relinquatur.
Verumtamen eodem modo Plato
Legg. VI. p. 752. D. E. XI.
p. 914. D. 932. Demosthen.
Or. Midian. p. 529. §. 14: οἱ
δὲ θεομοθέται εἰσαγόντων εἰς
τὴν Ἥλιασαν τριάνοντα ἡμερῶν,
ἀφ' ἧς ἂν ἡ γραφή, ubi Mark-
lando ἢ ante ἡ inserenti recte
adversatus est Bernhardy
praeter hunc locum comparans
Antiph. de Herode p. 133.
13: ἐφ' οἷς ἂν τὸ πλείστον μέ-
ρος τοῦ βασάνου, ubi v. Mätz-
ner. p. 217. Plura huius omis-
sionis exempla suppeditabunt
Schaefer. ad Lamb. Bos. El-
lips. p. 606. ad Gregor. Co-

rinth. p. 152sq. ad Demosth.
App. III. p. 349. Sintenis
ad Plut. Themist. p. 209. Ce-
terum docte monuit Astius,
κενὸν ἔρχεσθαι et λέγει vel ἀπ-
εἶναι ut Lat. inanem et vacu-
is manibus abire vel re-
dire esse fere dictionem pro-
verbialem, quam in rem laudat
Homer. Iliad. II, 298. IV. 181.
Odys. X. 42. Herodot. I. 73.
Soph. Trachin. 495. Plutarch.
Alcib. p. 206. Senec. De bre-
vit. vit. 14. al.

P. 371. Δεῖ δὲ τὰ οἴκοι
μὴ μόνον —] Ficinus:
Oportet igitur non solum
ea confici, quae illi civi-
tati sufficiant; sed qua-
lia et quot iis, quibus illa
indiget. Nimirum admirabi-
lis huic loco inest breviloquen-

δὲ δὴ; ἐν αὐτῇ τῇ πόλει πῶς ἀλλήλοις μεταδώσουσιν ὧν ἂν ἕκαστοι ἐργάζωνται; ὧν δὴ ἕνεκα καὶ κοινω-
 νίαν ποιησάμενοι πόλιν ᾤκισαμεν. Δῆλον δὴ, ἢ δ'
 ὅς, ὅτι πωλοῦντες καὶ ὠνούμενοι. Ἀγορὰ δὴ ἡμῖν
 καὶ νόμισμα ξύμβολον τῆς ἀλλαγῆς ἕνεκα γενήσεται
 ἐκ τούτου. Πάνυ μὲν οὖν. Ἄν οὖν κομίσας ὁ γε-
 C ωργός εἰς τὴν ἀγορὰν τι ὧν ποιεῖ ἢ τις ἄλλος τῶν
 δημιουργῶν μὴ εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον ἤκη τοῖς δεο-
 μένοις τὰ παρ' αὐτοῦ ἀλλάξασθαι, ἀργήσει τῆς αὐτοῦ
 δημιουργίας καθήμενος ἐν ἀγορᾷ; Οὐδαμῶς, ἢ δ'
 ὅς, ἀλλ' εἰσὶν οἱ τοῦτο ὀρῶντες ἑαυτοὺς ἐπὶ τὴν δια-
 κόνίαν τάττουσι ταύτην, ἐν μὲν ταῖς ὀρθῶς οἰκου-
 μέναις πόλεσι σχεδόν τι οἱ ἀσθενέστατοι τὰ σώματα
 καὶ ἀχρεῖοί τι ἄλλο ἔργον πράττειν. αὐτοῦ γὰρ δεῖ
 D μένοντας αὐτοὺς περὶ τὴν ἀγορὰν τὰ μὲν ἀντ' ἀρ-
 γυρίου ἀλλάξασθαι τοῖς τι δεομένοις ἀποδόσθαι, τοῖς
 δὲ ἀντὶ αὐτ' ἀργυρίου διαλλάττειν ὅσοι τι δεόνται
 πρίασθαι. Αὕτη ἄρα, ἢ δ' ἐγώ, ἢ χρεῖα καπήλων
 ἡμῖν γένεσιν ἐμποιεῖ τῇ πόλει. ἢ οὐ καπήλους κα-
 λοῦμεν τοὺς πρὸς ὠνήν τε καὶ πρᾶσιν διακονοῦντας
 ἰδρυμένους ἐν ἀγορᾷ, τοὺς δὲ πλανήτας ἐπὶ τὰς πό-

C. ἀχρεῖοί τι ἄλλο ἔργον] τι addunt Vat. Θ. Ven. Ξ Π.
 Vind. Φ. Par. D K. Mon. Ambr. Vat. m. r. Flor. a. c. x. a. β.
 unde etiam Bekker. recepit.

D. ἢ οὐ καπήλου] Male vulgo ἢ οὐ. Correxerit Bekker.
 τοὺς δὲ πλανήτας] πλάνητας Vat. Θ. Ven. Ξ. Par. K. Vat. r.

tia, quam hoc modo explicamus:
 ἀλλὰ καὶ δεῖ (τὰ οἴκοι ποιεῖν)
 τοιαῦτα καὶ τόσα, οἷα καὶ ὅσα
 ἱκανά (ἔστιν) ἐκείνοις, ὧν ἂν
 δέωνται. Ita non est quod cum
 Bekkero ex uno libro Monac.
 scribamus: ἀλλὰ καὶ οἷα καὶ ὅσα
 ἐκείνοις ἄξουσιν, ὅς μεταδώσουσιν
 ὧν ἂν δέωνται, quae lectio cur
 ferri non possit, in aprico esse
 putamus. Neque cum Astio
 corrigam: ἀλλὰ καὶ ἐκείνοις, παρ'
 ὧν ἂν ἐργάζωνται ὧν ἂν δέωνται.
 Quod οἷα καὶ ὅσα dicit, id eo
 facit consilio, ut plurimis aliis
 opificibus opus fore cum gravi-
 tate quadam significet.

Cap. XII. B. Ἀγορὰ δὴ
 ἡμῖν καὶ νόμισμα ξύμβο-
 λον —] Forum igitur et
 numus, quo in emptione
 venditione tanquam tes-
 sera utantur, mercium per-
 mutandarum gratia exin-
 de nobis oriatur s. opus
 erit. Nam ita ξύμβολον intel-
 ligendum.

C. μὴ εἰς τὸν αὐτὸν χρό-
 νον ἤκη τοῖς δεομένοις]
 hoc est: non eodem tem-
 pore, quo venerunt ii, qui
 merces eius (τὰ παρ' αὐ-
 τοῦ) emere cupiunt. Eadem
 haec breviloquentia est, quam

λεῖς ἐμπόρους; Πάνυ μὲν οὖν. Ἐτι δὴ τινες, ὡς ἐγῶμαι,
 εἰσὶ καὶ ἄλλοι διάκονοι, οἱ ἂν τὰ μὲν τῆς διανοίας
 μὴ πάνυ ἀξιοκοινωνήτοι ὦσι, τὴν δὲ τοῦ σώματος E
 ἰσχὺν ἱκανὴν ἐπὶ τοὺς πόνοους ἔχουσιν· οἱ δὲ πωλοῦντες
 τὴν τῆς ἰσχύος χρεῖαν, τὴν τιμὴν ταύτην μισθὸν
 καλοῦντες, κέκληνται, ὡς ἐγῶμαι, μισθωτοί. ἢ γάρ;
 Πάνυ μὲν οὖν. Πλήρωμα δὴ πόλεως εἰσιν, ὡς εἶπες,
 καὶ μισθωτοί. Δοκεῖ μοι. Ἄρ' οὖν, ὦ Ἀδείμαντε,
 ἤδη ἡμῖν ἠὔξεται ἡ πόλις, ὥστ' εἶναι τελεία; Ἴσως.
 Ποῦ οὖν ἂν ποτε ἐν αὐτῇ εἴη ἢ τε δικαιοσύνη καὶ
 ἢ ἀδικία; καὶ τινὶ ἅμα ἐγγενομένη ὧν ἐσκέμεθα;
 Ἐγὼ μὲν, ἔφη, οὐκ ἔννοῶ, ὦ Σώκρατες, εἰ μὴ που 372
 ἐν αὐτῶν τούτων χρεῖα τινὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους. Ἄλλ'
 ἴσως, ἦν δ' ἐγώ, καλῶς λέγεις, καὶ σκεπτέον γε καὶ
 οὐκ ἀποκνητέον.

Πρῶτον οὖν σκεψώμεθα, τίνα τρόπον διαιτήσον-
 ται οἱ οὕτω παρεσκευασμένοι. ἄλλο τι ἢ σίτον τε
 ποιοῦντες καὶ οἶνον καὶ ἱμάτια καὶ ὑποδήματα, καὶ
 οἰκοδομησάμενοι οἰκίας, θέρους μὲν τὰ πολλὰ γυμνοί
 τε καὶ ἀνυπόδητοι ἐργάζονται, τοῦ δὲ χειμῶνος ἡμ- B
 φρισμένοι τε καὶ ὑποδεδεμένοι ἱκανῶς; θρέψονται δὲ

E. τινὶ ἅμα ἐγγενομένη] ἐγγενομένη Ambr. Vat. m. Flor.
 a. c. a.

P. 372. Πρῶτον οὖν σκεψώμεθα] V. Πρῶτον μὲν οὖν σκ.
 Sed μὲν cum Par. A. Ven. Ξ Π. plurimi alii ignorant.

notavimus ad Gorg. p. 493. D:
 ἄλλην σοι εἰκόνα λέγω ἐκ τοῦ
 αὐτοῦ γυμνασίου τῆς νῦν. Ceterum
 τὰ παρ' αὐτοῦ pro τὰ αὐτοῦ po-
 situm propterea, quod dicitur
 ἀλλάττεσθαι τι παρὰ τινος. Xe-
 noph. Cyrop. II, 4, 21: τὸ δὲ
 παρὰ Κναζάρου στρατεύμα ὡς
 ᾤσθητο προσίον, ubi item dici
 poterat simpliciter τὸ Κναζάρου
 στρατεύμα, sed propter adve-
 niendi verbum παρὰ accessit.
 — ἀργήσει τῆς αὐτοῦ δη-
 μιουργίας, ab opere suo
 cessabit; v. Matth. Gr. §. 352.
 ἀχρεῖοί τι ἄλλο ἔργον
 πρ.] Ne quem offendant τι sic

praepositum, quae omissionis
 causa fuisse videtur, eodem mo-
 do Gorg. p. 513. B: εἰ μέλλεις
 τι γνήσιον ἀπεργάζεσθαι. Apo-
 log. p. 37. B. et centenis aliis
 locis.

D. ἢ οὐ καπήλους καλοῦ-
 μεν —] En discrimen καπήλων
 et ἐμπόρων. conf. Sophist. p. 223.
 D. Legg. VIII. p. 849. D. Gorg.
 p. 517. D. al.

E. οἱ δὲ πωλοῦντες — μι-
 σθωτοί] qui nimirum ven-
 dentes roboris usum, quia
 hoc praemium mercedem
 vocant, nomen mercedem
 riorum, opinor, accepe-

ἐκ μὲν τῶν κριθῶν ἄλφιτα σκευαζόμενοι, ἐκ δὲ τῶν πυρῶν ἄλευρα, τὰ μὲν πίναντες, τὰ δὲ μάζαντες; μάζας γενναίας καὶ ἄρτους ἐπὶ κάλαμόντινα παραβαλλόμενοι ἢ φύλλα καθαρὰ, κατακλιθέντες ἐπὶ στιβάδων ἐστρωμένων μίλακι τε καὶ μῦρρίναις, εὐωχῆσονται αὐτοὶ τε καὶ τὰ παῖδια, ἐπιπίνοντες τοῦ οἴνου, ἐστεφανωμένοι καὶ ὑμνοῦντες τοὺς θεοὺς, ἡδέως ξυνόντες ἀλλήλοις, οὐχ ὑπὲρ τὴν οὐσίαν ποιούμενοι τοὺς παῖδας, εὐλαβούμενοι πενίαν ἢ πόλεμον; Cap. XIII. Καὶ ὁ Γλαῦκων ὑπολαβὼν, Ἄνευ ὄψου, ἔφη, ὡς εἰσκας, ποιεῖς τοὺς ἀνδρας ἐστιωμένους. Ἀληθῆ, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις. ἐπε-

B. ἐστρωμένων μίλακι] Vulgo μίλακι, quod Bekker. ex Par. K. in σμίλακι mutavit. De scriptura vocabuli v. intpp. ad Aelian. Varr. Hist. III. 1. p. 143. ed. Kühn. Schneider, ad Theophr. Hist. Pl. I. 10, 5. Herm. ad Aristoph. Nubb. v. 1007. et Christoph. Schneider ad h. l., qui certe satis docuerunt vulgarem lectionem unius libri auctoritate non fuisse protenus reiiciendam.

Cap. XIII. C. Ἐλας τε δῆλον ὄτι] V. δηλοῦσι, quod cur ubique divisim scripserimus, ad Gorg. p. 477. C. ostendimus. Argutatur Schneiderus, qui nos rem iudicio decernendam ex codicum auctori-

runt. Verba ταύτην τὴν τιμὴν referas ad notionem pretii in verbo πωλοῦντες latentem. Nihil igitur in hoc loco video difficultatis.

P. 372. B. ἐκ μὲν τῶν κριθῶν ἄλφιτα —] ex hordeo polentam conficientes et e tritico similam. Schol.: ἄλφιτα κριθῶν μὲν τὰ ἀπὸ πεφρυγμένον καὶ αἰσοθεισῶν κριθῶν θραύματα, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰ ἀπὸ πυρῶν ῥοάκων. Idem de proximis scribit: πέναντες, ἀρτοποιήσαντες, μάζαντες δὲ, φουράσαντες, ξυνώσαντες. ἢ ἄλφιτα ἀπὸ τῶν κριθῶν πέναντες, ἄλευρα ἀπὸ τῶν πυρῶν μάζαντες.

μάζας γενναίας — ἢ πάλειμον;] Haec quum eo consilio sint addita, ut praecedens sententia, φρέσονται δὲ κ. τ. λ., illustraretur atque exornetur, non puto Stephanum et Astium

audiendos esse, qui καὶ μάζας scribendum censuerunt. Similia si desideres, compara locos Indic. ad T. I. et II. s. v. A syn-deton a me notatos. Μάζας γενναίας ne mireris, conf. Legg. VIII. p. 844. D: ὅς δ' ἂν τὴν γενναίαν τὴν λεγομένην σταφυλὴν ἢ τὰ γενναία σῦκα ἐπονομαζόμενα ὀπωρῆσεν βούληται. Hipp. Mai. p. 290. E: τοὺς μέλιοντας ἐστιασθαι ἀνευ ὄψου ἂν πάντων γενναίων ποιῆσειν, sc. ἐστιωμένων, unde liquet γενναίων etiam de fructibus atque cibis dici. Simpliçissimas autem fingit illorum epulas, qui mensarum et lectulorum apparatu destituti cibum tenuem in calamis foliisque appositum habeant ipsique in stramentis taxeis et myrteis accumbant. Coenam dicas vere calamitosam! quam tamen cur philosophus finxerit, neminem

λαϊθόμην, ὅτι καὶ ὄψον ἔξουσιν· ἄλας τε δῆλον ὅτι καὶ ἐλάας καὶ τυρόν, καὶ βολβούς καὶ λάχανα, οἷα δὴ ἐν ἀγροῖς ἐψήματα, ἐψήσονται. καὶ τραγήματα πον παραθήσομεν αὐτοῖς τῶν τε σῦκων καὶ ἐρεβίνθων καὶ κνάμων, καὶ μύρτα καὶ φηγούς σποδιοῦσι πρὸς τὸ πῦρ, μετρίως ὑποπίνοντες. καὶ οὕτω διάγοντες τὸν βίον ἐν εἰρήνῃ μετὰ ὑγείας, ὡς εἰκός, γηραιοὶ τελευτῶντες ἄλλον τοιοῦτον βίον τοῖς ἐκγόνοις παραδώσοσι. Καὶ ὅς, Εἰ δὲ ὑῶν πόλιν, ὦ Σώκρατες, ἔφη, κατεσκεύαζες, τί ἂν αὐτὰς ἄλλο ἢ ταῦτα ἐχόρταζες; Ἀλλὰ πῶς χρὴ, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Γλαῦκων; Ἄπερ νομίζεται, ἔφη, ἐπὶ τε κλιῶν κα-

tate iudicari debuisse putat. Quanquam nec eodd. hanc scribendi rationem ignorant, quam hoc loco saltem Flor. x. sequutus est.

C. καὶ ἐλάας] Vind. Φ. Flor. x. ἐλάας, ut scriptum est apud Athenaeum IV. 14. T. II. p. 41. ed. Schweigh., ubi hic locus exscriptus legitur.

τῶν τε σῦκων] σῦκων vulgo. Sed Vat. Θ. Ven. Σ. Vind. Φ. Par. K. Ambr. Vat. m. r. Flor. a. c. x. σῦκων.

D. τί ἂν αὐτὰς ἄλλο] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. ΣΠ. Vat. r. pro vulg. αὐτοῖς, sc. τοὺς πολίτας. Flor. a. c. a. Ambr. Vat. m. αὐτὰς. Vind. Φ. αὐτῶν.

fugiet, qui totum locum attento animo consideraverit.

εὐωχῆσονται αὐτοὶ τε καὶ τ. π.] De verbis ἐπιπίνοντες οἴνου conf. Synesius de Regn. p. 36. ed. Krabing. ὀρμῆος ὄσους ἐπέειπεν (Ἐπαμινώνας), μὴ ἐπιλάθοιο. Coronarium in epulis usus notissimus. v. ad Sympos. p. 212. D. E.

Cap. XIII. C. σποδιοῦσι πρὸς τὸ πῦρ] ad ignem torrebunt. Schol. ἀπὸ τοῦ εἰς σποδὸν ἦγον εἰς ἀνθρακίαν ἐσβεσμένην ἐψήσονται.

D. ἄλλον τοιοῦτον βίον —] talem itidem vitam posteris suis tradent.

τί ἂν αὐτὰς ἄλλο ἢ ταῦτα ἐχόρταζες;] Ficinus: Si suibus, o Socrates, civitatem instituisses, quaeenam alia ipsis cibaria praeparasses? Nimirum

χορτάζειν, proprie est pabulum praebere s. ministrare, pabulo pascere, atque hoc loco aptissime adhibetur. Eustath. ad Iliad. λ. p. 883, 53. ed. Rom. τὸ χορτάζεσθαι κηλῶς μὲν ἐπὶ ὑπόζυγων· τίθειαι δὲ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων, ὡς καὶ Ἀλλῆος Διονύσιος παρασημαίνεται. Notanda autem verbi constructio, quae cum accusativo tum rei tum personae iunctum est. Similis tamen structura est in versu Cratini ap. Athenaeum p. 99. E. s. p. 228. T. I. et Dindorf. ἦσθε πανηγύριοι χορτάζομενοι γάλα λευκόν, ubi habes accusativum rei. Ceterum quod Glauco haec dicit, conf. Libr. V. p. 459. A., ubi dicitur canibus venaticis et avibus alendis domi dedisse operam. v. etiam Libr. II. p. 375. D.

Ἄπερ νομίζεται —] sc.

τακῆσθαι, οἶμαι, τοὺς μέλλοντας μὴ τάλαιπωρεῖσθαι, καὶ ἀπὸ τραπέζων δειπνεῖν καὶ ὄψα, ἅπερ καὶ οἱ νῦν ἔχουσι, καὶ τραγήματα. Εἶεν, ἦν δ' ἐγὼ· μανθάνω· οὐ πόλιν, ὡς εἶπε, σκοποῦμεν μόνον ὅπως γίνεται, ἀλλὰ καὶ τραγῶσαν πόλιν. ἴσως οὖν οὐδὲ κακῶς ἔχει· σκοποῦντες γὰρ καὶ τοιαύτην τάχ' ἂν κατίδοιμεν τὴν τε δικαιοσύνην καὶ ἀδικίαν ὅση ποτὲ ταῖς πόλεσιν ἐμφύονται. ἢ μὲν οὖν ἀληθινὴ πόλις δοκεῖ μοι εἶναι, ἦν διεληλύθαμεν, ὡς περ ὑγιῆς τις· εἰ δ' αὖ βούλεσθε καὶ φλεγμαίνουσαν πόλιν θεωρήσωμεν, οὐδὲν ἀποκωλύει. ταῦτα γὰρ δὴ τισιν,

E. ὅπως γίνεται] Vulg. γύνηται, quod mutatum ex Par. A. Vat. G. Ven. ZP. Vind. Φ. Par. K. Mon. Flor. β.

P. 373. οὐδ' αὐτὴ ἡ δαίαιτα] Plerique codd. οὐδ' αὐτὴ ἡ δ. cum Steph. Correxerit Bekkerus. Dein vitiose vulgo scribebatur κλίαι, quod idem emendavit.

καὶ θυμιάματα καὶ ἑταῖραι καὶ πέρματα] πέρματα post παντοδαπά transponit Vind. Φ. Dein καὶ ante ἑκαστα additum est a Bekkero ex Ven. II. Vind. Φ. Par. DK. Mon. Angel. Flor. x. β. Quod etsi per se fieri recte potuit, quandoquidem significat

χρῆ κατασκευάζειν. Quae usitata sunt, inquit, ut in lectulis discumbant, nisi aerumnosam vitam acturi sint, et de mensis coequent, atque obsoniis, quibus nunc quoque utimur, fruuntur et bellariis.

E. ἀλλὰ καὶ τραγῶσαν πόλιν.] Fingit enim deinceps eam civitatem, in quam iam luxuries invasit neque amplius pristina vitae simplicitas regnat, quo clarius possit intelligi, quomodo iustitia atque iniustitia in civilem societatem paullatim ingradientur, adeoque ordo militum fiat necessarius. Mox verba sic iungas: ἢ μὲν οὖν ἀληθινὴ πόλις, ἦν διεληλύθαμεν, δοκεῖ μοι εἶναι ὡς περ ὑγιῆς τις. Sanae vero illi atque incorruptae civitati opponit civitatem luxuriosam quam vocat φλεγμαίνουσαν, quia φλεγμαίνουσα, quae φλεγμονή, inflammatio, morbum etiam in universum si-

gnificant; v. Casaub. ad Athen. T. I. p. 98. et Creuzer. ad Olympiodor. in Alcib. I. T. I. p. 136. conf. Legg. III. p. 691. E. ταῦτα γὰρ δὴ τισιν —]

Intelligit illa, quae exposuit de simplici civium victu. — αὐτὴ ἡ δαίαιτα, quam modo descripsi. — Ceterum δὴ, sexcenties ita cum τις iunctum, exemplis illustravit Heindorf. ad Phaedon. p. 221. Boissonad. ad Philostr. Heroic. p. 299. conf. nostra ad Phaedon. p. 108. C. et ad Sympos. p. 180. C. Recte Herm. ad Soph. Antigon. v. 158. δὴ τις interpretatur scilicet aliquis.

P. 373. καὶ θυμιάματα καὶ ἑταῖραι καὶ πέρματα] En hetaeras inter sufficientia et bellaria positas. Quam rationem esse intolerabilem, verissime perspexit G. W. Nitschius in Mus. Phil. Rhen. Nov. Vol. XI. a. 1857. p. 472. Is igitur legendum censuit καὶ ἀθήραι,

ὡς δοκεῖ, οὐκ ἐξαρκέσει, οὐδ' αὐτὴ ἡ δαίαιτα, ἀλλὰ 373 κλίαι τε προσέσονται καὶ τραπέζαι καὶ τᾶλλα σκευή, καὶ ὄψα δὴ καὶ μύρα καὶ θυμιάματα καὶ ἑταῖραι καὶ πέρματα, ἑκαστα τούτων παντοδαπά. καὶ δὴ καὶ ἂ τὸ πρῶτον ἐλέγομεν οὐκέτι ταναγκαῖα θετέον, οἰκίας τε καὶ ἰμάτια καὶ ὑποδήματα, ἀλλὰ τὴν τε ζωγραφίαν κινήτειον καὶ τὴν ποικιλίαν, καὶ χρυσὸν καὶ ἐλέφαντα καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα κτητέον. ἢ γάρ; Ναι, ἔφη. Cap. XIV. Οὐχοῦν μείζονά τε αὐτὴν πόλιν δεῖ ποιεῖν· ἐκείνη γὰρ ἡ ὑγιεινὴ οὐκέτι ἰκανή· ἀλλ' ἤδη ὄγκου ἐμπληστιά καὶ πλήθους, ἂ οὐκέτι

et quidem, (v. Schaefer. ad Greg. Cor. p. 985 sq. Fritsch. Quaest. Lucian. p. 9 sqq.), tamen optimis libris inivitis Platoni impertire nolumus.

καὶ τὴν ποικιλίαν] Haec verba Hermannus nuper eiecit auctoritate codicum Par. A. Vat. G. Ven. Z. Vind. Φ. Vat. m. r. Nimirum criticis cur ea displicuerint, infra significavimus.

ut cogitetur de pullis genere apud Aristoph. Plut. v. 673. et al. memorato, de quo pluribus Olympiodor. in Alcibi. I. T. I. p. 351. Vereor tamen ut haec vera lectio sit. Suspicio potius legendum esse: καὶ θυμιάματα καὶ ἑταῖραι πέρματα, et sufficientia atque praeter ea bellaria, ut καὶ ἑταῖραι eodem modo positum sit quo alibi καὶ ἄλλος, de quo diximus ad Apol. Socr. p. 36. C. Phaedr. p. 232. E. Sympos. p. 191. B. al. Sic iam Hesiodus Theog. v. 367, qui quum multos iam commemorasset, subiungit deinde: τόσοι δ' αὐθ' ἑταῖροι ποταμοὶ καναχηδὰ ῥέοντες κ. τ. λ. tot praeter ea alii fluvii sunt. Demosth. p. 644. 17: τρίτον δ' ἑταῖρον δεκάστηριον πρὸς τούτοις. conf. Arist. Rann. 1135. Vitiato per hetaeras loco ante πέρματα male καὶ est insertum. Saepenumero ἑταῖροι et ἑταῖροι in codd. per Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

mutantur, ut Reip. VIII. p. 569. E. Alia medicina petenda est loco Reip. IX. p. 573. D., ubi scribendum: θάλαι καὶ ἑταῖραι.

καὶ δὴ καὶ ἂ τὸ πρ. 27.] quin etiam quae antea memorabamus, iam non amplius ponenda sunt tanquam ea, quae sint necessaria; sed arcessenda pictura est omnisque artis varietas etc. Nam ποικιλίαν nunc nolim de una maxime arte vestimentorum acu pingendorum intelligere, sed latissimo sensu dictum accipimus, ut καὶ ποικιλίαν sit et omnem omnino artificiose variegandi et exornandi artem. Quod qui non intellexerunt, καὶ ποικιλίαν arbitrato suo eiecerunt.

Cap. XIV. B. ὄγκου ἐμπληστιά καὶ πλήθους, ἂ οὐκέτι] mole et copia eorum rerum implenda est,

872 τοῦ ἀναγκαίου ἕνεκά ἐστιν ἐν ταῖς πόλεσιν, οἷον οἱ
 τε θηρευταὶ πάντες, οἱ τε μιμηταί, πολλοὶ μὲν οἱ
 περὶ τὰ σχήματα τε καὶ χρώματα, πολλοὶ δὲ οἱ περὶ
 μουσικῆν, ποιηταὶ τε καὶ τούτων ὑπηρεταί, ῥαψω-
 δοί, ὑποκριταί, χορευταί, ἐργολάβοι, σκευῶν τε παν-
 C τοδαπῶν δημιουργοί, τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν περὶ
 τὸν γυναικεῖον κόσμον. καὶ δὴ καὶ διακόνων πλειό-
 νων δεησόμεθα. ἢ οὐ δοκεῖ δεήσειν παιδαγωγῶν, τι-
 8 θῶν, τροφῶν, κομμωτριῶν, κορυβίων, καὶ αὐτο-
 ποιῶν τε καὶ μαγειρῶν; ἐτι δὲ καὶ συμβωτῶν προσ-
 δεησόμεθα. τοῦτο γὰρ ἡμῖν ἐν τῇ προτιότῃ πόλει
 οὐκ ἐνήν· ἔδει γὰρ οὐδέν· ἐν δὲ ταύτῃ καὶ τούτου
 προσδεήσει. δεήσει δὲ καὶ τῶν ἄλλων βοσκημάτων
 παμπόλλων, εἴ τις αὐτὰ ἔδεται. ἢ γάρ; Πῶς γὰρ
 D οὐ; Οὐκοῦν καὶ ἰατρῶν ἐν χρείαις ἐσόμεθα πολὺν

Cap. XIV. C. ἢ οὐ δοκεῖ δεήσειν] Steph. cum Ven. Z.
 δοκεῖ σοι δεήσειν.

D. ἢ πῶς λέγομεν;] V. λέγομεν. Mutavi e Vat. Θ. Ven.
 II. Vind. Φ. Par. DK. Mon. Ang. Vat. m. r. Flor. a. b. c. x. β.
 γ. et Par. A. corr. v. explicat.

quae ctr. Itaque ante & omis-
 sum est τούτων. Lysias pro
 bonis Aristophan. p. 207. ed.
 Brem. μὴ οὐκ καταγνώσκεις
 ἀδικίαν τοῦ εἰς αὐτὸν — δαπα-
 νῶτος, ἀλλ' ὅσοι καὶ τὰ πά-
 ρα — εἰθρομένοι εἰδὲν ἀναλλ-
 οκίαν, i. e. ἀλλὰ τούτων, ὅσοι —
 Sophoc. Philoct. v. 139: καὶ
 γῶμα (sc. ἐκείνου) παρ' ὅτω τὸ
 θεῖον Λιδὸς σηματοῦρον ἀνάσσειται,
 ubi v. Butt. coll. Matth.
 Gr. §. 482. Nec Latini hanc
 rationem prorsus aspernantur.
 Plaut. Amphitr. Prolog. v. 106.
 Quantusque amator siet
 (sc. eius), quod complacitum
 est semel. Cornel.
 Nep. Dion. c. 9: Miseranda
 vita (eorum), qui se metui
 quam amari volunt. Plura
 dabit Ruddimanus meus
 T. II. p. 20. Quanquam & etiam
 per synesis licebit ad ὄγκου καὶ
 πλῆθους referre. Voc. ὄγκος

utitur, ut significet eiusmodi ci-
 vitatem quasi turgidam et infla-
 tam esse, quippe rerum inutilium
 minimeque necessariorum
 copia affluentem. Ceterum post
 τε per anacoluthon deinde in-
 fertur ἀλλ' ἤδη ὄγκου ctr. pro
 καὶ ὄγκου ἐμ.

οἷον οἱ τε θηρευταί] Astius hoc vocabulum sensu
 metaphorico accipiendum ratus
 intelligendos censet eos omnes,
 qui non ipsum verum et pul-
 crum sectentur, sed horum si-
 mulacris quibusdam multitudinis
 sensibus blandiantur eiusque gra-
 tiam ac laudem aucupentur.
 Quem vocis usum vellem vir
 egregius similitum exemplorum
 comparatione demonstrasset.
 Nam quae attulit, ea plane di-
 versa sunt, quum semper addi-
 tam habeant eius rei, quam
 quis venetur, disertam signifi-
 cationem. Quocirca ego quidem

μᾶλλον οὕτω διαιτώμενοι ἢ ὡς τὸ πρότερον; Πο-
 λύ γε.

Καὶ ἡ χόρις που ἢ τότε ἰκανὴ τρέφειν τοὺς τότε
 σμικρὰ δὴ ἐξ ἰκανῆς ἐσται. ἢ πῶς λέγομεν; Οὕτως,
 ἔφη. Οὐκοῦν τῆς τῶν πλεσίον χώρας ἡμῖν ἀποτυμη-
 τέον, εἰ μέλλομεν ἰκανὴν ἔξειν νέμειν τε καὶ ἀροῦν;
 καὶ ἐκείνοις αὐτῆς ἡμετέρας, ἐὰν καὶ ἐκείνοι ἀφώ-
 σιν αὐτοὺς ἐπὶ χρημάτων κτήσιν ἄπειρον, ὑπερβάν-
 τες τὸν τῶν ἀναγκαίων ὄρον; Πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη, E
 ὦ Σώκρατες. Πολεμήσομεν δὴ τὸ μετὰ τοῦτο, ὦ
 Γλαύκων; ἢ πῶς ἐσται; Οὕτως, ἔφη. Καὶ μηδὲν γέ-
 πω λέγωμεν, ἢν δ' ἐγώ, μήτ' εἴ τι κακὸν μήτ' εἴ τι ἀγα-
 θὸν ὁ πόλεμος ἐργάζεται, ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον, ὅτι
 πολέμου αὐτὴν γένεσιν εὐρήκαμεν· ἐξ ὧν μάλιστα ταῖς
 πόλεσι καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ κακὰ γίνονται, ὅταν

E. Πολεμήσομεν δὴ τὸ μετὰ τοῦτο] Inserui δὴ ex
 Ambr. Angel. Flor. a. b. c. x. a. quo vocab. aegre carueris.
 εἴ τι ἀγαθὸν] Hic quoque τε inserui ex Par. DK. Mon.
 Ambr. Ang. Vat. r. Flor. a. b. c. a. β. γ. Ita clarior fit boni et
 mali distinctio, qualis huic loco aptissima est.

venatores cuiuscunque generis
 (πάντες) intelligo, nec unum
 aliquod genus eorum. Quum
 enim urbis opulentiae et luxu-
 riosae descriptio exhibentur, multa
 hominum genera inutilia, ad
 amplitudinem tamen ac luxum
 pertinentia, commemorantur. In
 proximis quod in poetarum mi-
 nistris numerantur recitato-
 res, actores et saltatores,
 id neminem praeter Cornari-
 um morabitur, qui τρυφῆναι
 scribendum putavit. Sed quod
 inter eosdem referuntur ἐργολά-
 βοι, id fortasse primo aspectu
 alicui mirum videatur, quum
 ἐργολάβοι omnino dicantur man-
 cipes et redemptores cuiuscunque
 operis locatione conductione per-
 ficendi, v. Pollux. VII. 182. coll.
 VII. 33. sect. 8. ibique Hem-
 sterhus. p. 820. Verum quoniam
 ἐργολάβοι tales intelligendi
 sunt, qui poetis ministrent, co-

gitandum utique de rei scenicae
 redemptoribus, de quibus v. ad
 Apolog. Socr. p. 26. E.

C. τῶν ἄλλων βοσκημά-
 των] et praeterea opus
 erit; v. ann. ad p. 373. A.

D. ἢ πῶς λέγομεν;] an
 quomodo dicimus?, i. e. an
 quomodo iudicamus? v. not. ad
 Gorg. p. 480. B. et Hipp. mai.
 302. E.

ἀφώσιν αὐτοὺς ἐπὶ χρ.
 κτ. ἄπειρον] Notetur dictio
 ἀφῆναι ἑαυτὸν εἰς τι, dare s.
 dedere se alicuius rei cu-
 piditati atque studio. Sen-
 tentia haec est: si illi quo-
 que se in infinitam opum
 quaerendarum cupidita-
 tem immiserint.

E. ἐξ ὧν μάλιστα ταῖς
 πόλεσι] i. e. ex cuiusmodi
 rebus ctr. v. Matthiae Gr.
 434. 2. 6. Verba ὅταν γίνονται

γίνηται. Πάνυ μὲν οὖν. Ἐτι δὴ, ὦ φίλε, μείζωνος τῆς πόλεως δεῖ οὔτι μικροῦ, ἀλλ' ὄλο στρατο-
 374 πέδω, ὃ ἐξέλθον ὑπὲρ τῆς οὐσίας ἀπάσης καὶ ὑπὲρ
 ὧν τῶν δὴ ἐλέγομεν διαμαχεῖται τοῖς ἐπιούσιν. Τί
 δαί; ἢ δ' ὅς; αὐτοὶ οὐχ ἱκανοί; Οὐκ, εἰ σύ γε,
 ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἡμεῖς ἅπαντες ὁμολογήσαμεν καλῶς,
 ἠνίκα ἐπλάττομεν τὴν πόλιν. ὁμολογοῦμεν δέ που,
 εἰ μείνησαι, ἀδύνατον ἕνα πολλὰς καλῶς ἐργάζεσθαι
 τέχνας. Ἀληθῆ λέγεις, ἔφη. Τί οὖν; ἦν δ' ἐγώ.
 B ἢ περὶ τὸν πόλεμον ἀγωνία οὐ τεχνικὴ δοκεῖ εἶναι;
 Καὶ μάλα, ἔφη. Ἡ οὖν τι σκυτικῆς δεῖ μᾶλλον κή-
 δεσθαι ἢ πολεμικῆς; Οὐδαμῶς. Ἀλλ' ἄρα τὸν μὲν
 σκυτοτόμον διεκωλύομεν μήτε γεωργὸν ἐπιχειρεῖν εἶναι
 ἅμα μήτε ὑφάντην μήτε οἰκοδόμον, ἵνα δὴ ἡμῖν τὸ
 τῆς σκυτικῆς ἔργον καλῶς γίγνοιτο, καὶ τῶν ἄλλων
 ἐνὶ ἐκάστῳ ὡσαύτως ἐν ἀπεδίδομεν, πρὸς ὃ πεφύκει
 ἕκαστος καὶ ἐφ' ᾧ ἐμελλε τῶν ἄλλων σχολὴν ἄγων,

καὶ ἴδιε καὶ δημοσίε] Par. A. in marg. adscripta habet.

P. 374. Τί δαί; ἢ δ' ὅς;] Sic Par. A. Vat. m. Flor. a. c. γ. Vulgo Τί δέ;

αὐτοὶ οὐχ ἱκανοί;] Post ἱκανοί vulgo additum erat διαμάχεσθαι, quod om. Par. A. Vat. Θ. Ven. ΞΠ. Ambr. Ang. Vat. m. r. Flor. a. b. c. x. a. γ.

ὁμολογοῦμεν δέ που] V. δὴ που, invitis Par. A. Vat. Θ. Ven. Ξ. Vind. Φ. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. r. Flor. a. a. β. γ.

B. ἢ περὶ τὸν πόλεμον ἀγωνία] Ante haec verba vulgo olim insertum legebatur: ἀλλὰ σκυτοτόμον, quod additamentum om. Par. A. Vat.

indicant tempus indefinitum, quandocumque oriuntur, si quando oriuntur. Euthyphr. p. 7. D: ἐχθροὶ ἀλλήλοις γιγνώμεθα, διὰ γινώμεθα. Gorg. p. 465. A: ταῦτα ἔμελλε τῶν ἀγαθῶν πρότινον. διὰ πρότινον. Ibid. p. 468. B. Phaedon. p. 68. D. Phileb. p. 31. B. al.

P. 374. ὃ ἐξέλθον — διαμαχεῖται] Verbum ἐξέρχεται saepenumero sine nomine ita ponitur, ut sit in bellum proficisci, ad expeditionem exire, ausmarschiren, aufbrechen, quem usum notavit Pollux Onom. I, 162. Multa

huiusmodi exempla notata sunt in Lexico Xenophonteo T. II. p. 218. — αὐτοὶ οὐχ ἱκανοί; sc. διαμάχεσθαι; ipsine ad pugnandum non idonei sunt, ut opus sit peculiari militum ordine? Ad αὐτοὶ ex praecedenti πόλις cursus intelligendum καλεῖται, ut p. 370. E. Legg. III, 701. E. VIII, 828. B. VI, 780. A. X, 886. C. XII, 945. E. 950. A. 952. B. al.

ὁμολογοῦμεν δέ που] V. p. 369. E sqq.

B. Ἀλλ' ἄρα τὸν μὲν σκυτοτόμον] In his ἀλλ' ἄρα re-

διὰ βίου αὐτὸ ἐργαζόμενος, οὐ παρῆς τοὺς καιρούς, C
 καλῶς ἀπεργάζεσθαι· τὰ δὲ δὴ περὶ τὸν πόλεμον
 πότερον οὐ περὶ πλείστου ἐστὶν εὖ ἀπεργασθέντα;
 ἢ οὕτω ῥάδιον, ὥστε καὶ γεωργῶν τις ἅμα πολεμικὸς
 ἐστὶ καὶ σκυτοτομῶν καὶ ἄλλην τέχνην ἠντι-
 νοῦν ἐργαζόμενος, πεπτευτικὸς δὲ ἢ κυβευτικὸς ἱκα-
 νῶς οὐδ' ἂν εἰς γένοιτο μὴ αὐτὸ τοῦτο ἐκ παιδὸς
 ἐπιτηδεύων, ἀλλὰ παρέρῳ χρώμενος; καὶ ἀσπίδα μὲν
 λαβῶν ἢ τι ἄλλο τῶν πολεμικῶν ὄπλων τε καὶ ὄρ- D
 γάνων ἀνθημερὸν ὀπλιτικῆς ἢ τινος ἄλλης μάχης
 τῶν κατὰ πόλεμον ἱκανὸς ἐστὶ ἀγωνιστῆς, τῶν δὲ
 ἄλλων ὄργάνων οὐδὲν οὐδένα δημιουργὸν οὐδὲ ἀθλη-
 τὴν ληφθὲν ποιήσει, οὐδ' ἐστὶ χρήσιμον τῷ μήτε
 τὴν ἐπιστήμην ἐκάστον λαβόντι μήτε τὴν μελέτην
 ἱκανὴν παρασχόμενῳ; Πολλοῦ γὰρ ἂν, ἢ δ' ὅς, τὰ
 ὄργανα ἦν ἄξια. Cap. XV. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ,
 ὅσῳ μέγιστον τὸ τῶν φυλάκων ἔργον, τοσοῦτῳ σχο- E

Θ. Ven. Ξ. Vind. Φ. Vat. m. r. Flor. a. c. x. a. cum edit. Bas. 2. post γίγνοιτο ponunt Ambr. Ang. Flor. b. α. conf. Heindorf. ad Phaed. p. 156.

σχολὴν ἄγων] Haec om. Vat. Θ. Ven. Ξ. Vind. Φ. Vat. r. C. καλῶς ἀπεργάζεσθαι] ἀπεργάζεσθαι Ven. Π. Mon. quod edidit Bekker. ἀπεργάσασθαι Par. DK.

γεωργῶν τις] Steph. γεωργός τις, omnibus libris adversantibus.

τῶν κατὰ πόλεμον] Vulgo κατὰ τὸν πόλ. contra fidem codicum plurimorum.

spondet Latino at nimirum, ita ut ἄρα conclusionem a minore ad maius facta indicet, id quod deinde commemoretur, non esse eiusmodi, ut recte possit comprobari. Similiter ponitur ap. Xenoph. Hieron. I, 13. εἰποις οὐκ ἂν ἴσως σὺ. Ἀλλ' ἄρα ἔρχεται αὐτοῖς τὰ τοιαῦτα καὶ οἰκομένοι. Itaque non est quod ἄρα scribendum putemus.

πρὸς ὃ πεφύκει ἕκαστος —] Iungas: καὶ ἐφ' ᾧ ἄγων σχολὴν τῶν ἄλλων ἐμελλε καλῶς ἀπεργάζεσθαι. Quod dictum est pro: καὶ ὃ ἐμελλε καλῶς ἀπ. ἐπ' αὐτῷ σχολὴν ἄγων τῶν ἄλ-

λων. De pronome relativo proximo participio accommodato v. ad Symp. p. 174. E. Locis male a criticis tentatus.

C. αὐτὸ τοῦτο ἐκ παιδὸς ἐπιτ.] sc. τὸ πεπτευτικὸς ἢ κυβευτικὸς γενέσθαι. — Formula παρέρῳ τῷ χρῆσθαι significat obiter aliquid tractare, horis subsecivis aliquid agere, minore cura et fere relaxandi animi gratia aliquid facere.

Cap. XV. E. ὅσῳ μέγιστον — τοσοῦτῳ — πλείστου] ut est gravissimum cu-

λῆς τε τῶν ἄλλων πλείστης ἂν εἴη καὶ αὐτὴ τέχνης
 τε καὶ ἐπιμελείας μεγίστης δεόμενον. Οἶμαι ἔγωγε,
 ἢ δ' ὅς. Ἄρ' οὖν οὐ καὶ φύσεως ἐπιτηδεΐας εἰς
 αὐτὸ τὸ ἐπιτηδεύμα; Πῶς δ' οὐ; Ἡμέτερον δὲ
 ἔργον ἂν εἴη, ὡς ἔοικεν, εἴπερ οἴοι τ' ἔσμεν, ἐκλέ-
 ξασθαι τινες τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτηδεΐαι εἰς πό-
 λεως φυλακῆν. Ἡμέτερον μέντοι. Μὰ Δί', ἦν δ'
 ἐγώ, οὐκ ἄρα φανῶν προἄγμα ἠράμεθα. ὅμως δὲ οὐκ
 375 ἀποδεικναιῖον, ὅσον γ' ἂν δύναμις παρείκη. Οὐ γάρ
 οὖν, ἔφη. Οἶμαι οὖν τι, ἦν δ' ἐγώ, διαφέρειν φύσιν
 γενναίου σκύλακος εἰς φυλακῆν νεανίσκου εὐγενοῦς;
 Τὸ ποῖον λέγεις; Οἷον ὄξυν τε που δεῖ αὐτοῖν ἐκά-

Cap. XV. E. *δύναμις παρείκη*] V. *παρείκοι*. Coniunctivum teneatur Par. ADK. Vat. Θ. m. r. Ven. II. Mon. Flor. a. c. β. γ. In Flor. a. Ambr. Ang. scriptum exstat: *εἰς ὅσον δὲ δύναμις παρείκει*, quod habet etiam Stobaeus Serm. XL. l. p. 273.

P. 375. *ἀποδεικναιῖον διωκάθειν*] Vulg. *διώκειν*. Aliter Par. ADK. Ven. II. Mon. Ang. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. x. a.

stodum munus — ita plurimum vacabit a ceteris negotiis atque maximam artem et diligentiam requireret. Hunc superlativi usum illustrat Matth. Gr. §. 462. Neque *εἴη ἂν δεόμενον* insolens est; v. ad Phaedon. p. 100. D. ad Gorg. p. 500. C. et quae collegit Göttling. ad Aristotel. Politic. p. 287. Ast. ad Legg. p. 212.

ὅσον γ' ἂν δύναμις παρείκη] quantum quidem vires concedunt. Sympos. p. 187. E: *καθ' ὅσον παρείκει, φυλακῆν*. Ceterum digna est, quam adscribamus, Mureti disputatio de eo, qui sequitur, loco. „Natura hominis, inquit, in corpore et animo sita est; quorum utrumque ad id munus, quo quisque functurus est, aptum et attemperatum esse oportet. Institutio deinde sequitur: quae ipsa quoque ad eundem finem dirigenda est. Aliter enim in-

stituendus est futurus miles, aliter futurus orator: neque regum et privatorum filiis eadem educatio convenit. Recte igitur et pro cetera sapientia sua Socrates, de custodiis civitatis disputaturus, primum quidem exposuit, quomodo eos et animis et corporibus a natura conformatos ac temperatos esse oporteat. Atque imprimis acutos eos ac sagaces esse debere monuit, ita ut omnia celeriter odorentur ac sentiant. Quis enim stupidum aliquem et obtusum atque hebetem ad privatam domum, nedum ad civitatis custodiam aptum iudicaverit? Primum omnia compilaverint fures quam ille expergiscatur. Secundo loco in iis requirit celeritatem. Quid enim profuerit fures videre, si eos, quum consequi non possis, effugere poteris? Quid porro, si consequaris quidem, sed viribus inferior sis, ita ut neque praedam eripere, neque eos re-

τερον εἶναι πρὸς αἰσθησὶν καὶ ελαφρὸν πρὸς τὸ αἰσθανόμενον διωκάθειν, καὶ ἰσχυρὸν αὐτὸν, ἐὰν δέη ἐλόντα διαμάχεσθαι. Δεῖ γὰρ οὖν, ἔφη, πάντων τούτων. Καὶ μὴν ἀνδρείον γε, εἴπερ εὐμαχῆται. Πῶς δ' οὐ; Ἀνδρείος δὲ εἶναι ἄρα ἐθελήσει ὁ μὴ θυμοειδῆς εἴτε κύνων ἢ ἄλλο ὀτιοῦν ζῶον; ἢ οὐκ ἐννεονόχας, ὡς ἄμαχόν τε καὶ ἀνίκητον θυ- B
 μός, οὐκ παρόντος ψυχῆ πάσα πρὸς πάντα ἀφοβός τε ἐστὶ καὶ ἀήττητος; Ἐννεονόχας. Τὰ μὲν τοίνυν τοῦ σώματος οἷον δεῖ τὸν σκύλακα εἶναι, δῆλα. Ναί. Καὶ μὴν καὶ τὰ τῆς ψυχῆς, ὅτι γε θυμοειδῆ. Καὶ C
 τοῦτο. Πῶς οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Γλαύκων, οὐκ ἄγριοι

β. γ. De usu illius formae diximus ad Apolog. Socrat. p. 32. A. ad Euthyphron. p. 15. D.

B. *ἀφοβός τε ἐστὶ καὶ ἀήττητος*] *ἐστὶν*, vulgo omis- sum, ex Par. A. sec. Duebn. Vat. Θ. Ven. Z. Vind. Φ. Ambr. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. x. a. γ. restitui. Olim errore post *ἄμαχόν τε* interposui, quorsum enotata scripturae varietas non referenda erat.

tinere possis? Itaque robur quoque requiri ait. Sunt igitur haec tria in corporibus necessaria, sagacitas, celeritas, robur. Sed haec omnia inutilia fuerint, si adfuerit animi praesentia. Ergo illud quoque requiritur, ut corporis vires animi fortitudo comitetur. Fortes autem qui sunt, iidem plerumque et iracundi esse consueverunt; recteque dictum est a Peripateticis iram esse fortitudinis cotem. At quae spes est, in ea civitate pacem ac concordiam fore, in qua homines robusti et iracundi arma teneant? Nonne et ipsi inter se saepe digladiabuntur, et reliquam multitudinem ita oppressam tenebunt, ut mussare non audeant? Nisi quis forte dicat eos quodammodo ex iracundia et ex lenitate permistos ac temperatos esse debere. At difficilis est ista fortitudinis cum lenitate ac facilitate coniunctio. Copulari

tamen haec inter se, vel ex canibus intelligamus licet, quae fere notis ac familiaribus blandiri solent, ignotos et alienos allatrare. Eodem igitur et custodes ingenio deligemus, qui civibus lenes se ac faciles, hostibus truculentos ac terribiles offerant. Ac natura quidem custodum qualis esse debeat, diximus. Sequitur, ut de eorundem institutione dicamus.

ἄρα ἐθελήσει ὁ μὴ θυμοειδῆς] Hic quoque *ἐθελείν* pro *μέλλειν* positum, sive, ut grammatici exponunt, pro *δύνασθαι*. v. ad p. 370. B. Itaque hic locus refellit Buttmanni sententiam ad Charmid. p. 154. E. ed. Heind., qui *ἐθελείν* ita tantummodo de rebus inanibus adhiberi arbitratur.

B. *ὡς ἄμαχόν τε*] Aptè comparavit Astius locum Senec. De ira I, 7: Extollit (ira) animos et incitat, nec

ἀλλήλοις ἔσονται καὶ τοῖς ἄλλοις πολίταις, ὄντες τοιοῦτοι τὰς φύσεις; Μὰ Δί', ἦν δ' ὅς, οὐ ῥαδίως.
 C' Ἀλλὰ μέντοι δεῖ γε πρὸς μὲν τοὺς οἰκίους πράους αὐτοὺς εἶναι, πρὸς δὲ τοὺς πολεμίους χαλεπούς. εἰ δὲ μή, οὐ περιμενοῦσιν ἄλλους σφᾶς διολεῖσαι, ἀλλ' αὐτοὶ φθίθονται αὐτὸ δράσαντες. Ἀληθῆ, ἔφη. Τί οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ποιήσομεν; πόθεν ἅμα πρᾶον καὶ μεγαλόθυμον ἦθος εὐρήσομεν; ἐναντία γὰρ πού θυμοειδῆ πραεῖα φύσις. Φαίνεται. Ἀλλὰ μέντοι τούτων ὁποτέρου ἂν στέρηται, φύλαξ ἀγαθὸς οὐ μὴ γένηται. ταῦτα δὲ ἀδύνατοις ἔοικε, καὶ οὕτω δὴ ξυμβαίνει ἀγαθὸν φύλακα ἀδύνατον γενέσθαι. Κινδυνεύει, ἔφη. Καὶ ἐγὼ ἀπορήσας τε καὶ ἐπισκεψάμενος τὰ ἔμπροσθεν, Δικαίως γε, ἦν δ' ἐγώ, ὦ φίλε,

καὶ τοῖς ἄλλοις πολ.] Sic verissime Par. K. Mon. Ambr. Ang. Flor. a. c. x. a. γ. Pessime vulgo καὶ τοῖς ἄλλοις πολ., quod etiam Stobaeus habet.

C. εἰ δὲ μή, οὐ περιμενοῦμεν] Steph. cum solis Ven. Z. Flor. b. εἰ δὲ μή γε, quod nec habet Stob. Serm. XLi. p. 273. ἅμα πρᾶον καὶ μεγ.] Ang. Flor. x. Stob. ἅμα πρᾶον τε καὶ μεγ. Et solet ἅμα ita cum τε καὶ consociari, ut Phil. p. 15. C. Legg. I. p. 626. E. 634. E.

Ἀλλὰ μέντοι τούτων] Post τούτων addunt γ. Ang. Ambr. Flor. a. c. x. a. Stob. l. c. quod nunc improbaverim.

D. φύλακα ἀδύνατον γενέσθαι] Post ἀδύνατον Mon. Flor. β. inserunt εἶναι, quod recepit Bekker. Sed verba sic iungenda: ξυμβαίνει ἀδύνατον φύλακα ἀγαθὸν γενέσθαι. Nam ξυμβαίνει etiam cum simplici nomine praedicati coniungitur non addito infinitivo aut participio, ut Sophist. p. 248. E: ἀναγκαῖον ξυμβαίνει

quidquam sine illa magnificum in bello fortitudo gerit, nisi hinc flamma subdita est et hinc stimulus peragitavit misitque in pericula audaces.

C. εἰ δὲ μή, οὐ περιμενοῦσιν] Etsi hic nolim defendere veterem lectionem εἰ δὲ μή γε, quam codices fere omnes ignorant; tamen non assentior Astio eam loquendi formam apud scriptores sacros tantum veluti apud Matthaeum, reperiri affirmanti. v. annot. ad libr. IV. p. 425. E., ubi hoc ipsum εἰ

δὲ μή γε scriptum exstat certiorumque habet sedem. Quippe formulae εἰ μή γε, quae est creberrima, etiam particula δὲ interponi potuit. conf. Klotz. ad Devar. p. 526 sq. De accusativo c. infin. post περιμένειν illato v. Matth. Gr. §. 537. s. T. II. p. 1056. Mox de forma feminina πραεῖα v. Lobeck. ad Phrynich. p. 403 sq. et Matth. Gr. ampl. T. I. p. 521.

D. ταῦτα δὲ ἀδύνατοις ἔοικε.] Sc. τούτων ὁποτέρου στέρησθαι. Negat enim fieri posse, ut salva boni custodis laude al-

ἀποροῦμεν. ἤς γὰρ προὔθειμεθα εἰκότος ἀπελείψθημεν. Πῶς λέγεις; Οὐκ ἐνοήσαμεν, ὅτι εἰσὶν ἄρα φύσεις, οἷας ἡμεῖς οὐκ ᾔδημεν, ἔχουσαι τὰναντία ταῦτα. Ποῦ δὴ; Ἴδοι μὲν ἂν τις καὶ ἐν ἄλλοις ζώοις, οὐ μὲντ' ἂν ἤμισα ἐν ᾧ ἡμεῖς παρεβάλλομεν τῷ φύλακι. οἶσθα γὰρ πού τῶν γενναίων κυνῶν ὅτι E τοῦτο φύσει αὐτῶν τὸ ἦθος, πρὸς μὲν τοὺς συνηθεις τε καὶ γνωρίμους ὡς οἷόν τε πραετατοὺς εἶναι, πρὸς δὲ τοὺς ἀγνώτας τούναντίον. Ἰδοὺ μέντοι. Τοῦτο μὲν ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, δυνατὸν, καὶ οὐ παρά φύσιν ζητοῦμεν τοιοῦτον εἶναι τὸν φύλακα. Οὐκ ἔοικεν. Cap. XVI. Ἄρ' οὖν σοὶ δοκᾷ ἔτι τοῦδε προσδεῖσθαι ὁ φύλακικὸς ἔσόμενος, πρὸς τῷ θυμοειδῆ ἔτι προσγενέσθαι φιλόσοφος τὴν φύσιν; Πῶς

rei. Gorg. p. 479. C: μέγιστον ξυμβαίνει, ubi v. ann.

Οὐκ ἐνοήσαμεν] Mon. Flor. β. c. ἐνοήσαμεν, probante Bekkero. ἐνοήσαμεν Ambr. Ang. Flor. x. a.

εἰσὶν ἄρα φύσεις] Vulgo: εἰσὶν ἄρα τοιαῦτα φ. Sed τοιαῦτα om. Par. A. Vat. θ. Ven. Z. Ambr. Vat. m. r., unde recte delevit Bekker. Ex codd. Florentin. nostris nihil discrepantiae notatum fuit; ergo olim, nondum cognitiss Bekkeri copiis, retinimus lectionem vulgatam.

παρεβάλλομεν τῷ φύλακι] Prinsterer. Prosopogr. Plat. p. 209. coni. τῷ σκύλακι, quam coniecturam inanem esse proxima verba evincunt.

Cap. XVI. ἔτι τοῦδε προσδεῖσθαι] ἔτι καὶ τοῦδε πρ. Mon. Flor. β., ut scripsit Bekker., quem olim sequuti sumus.

προσγενέσθαι φιλόσοφος] προσγενέσθαι καὶ φιλ. Mon. Flor. β. et Bekker.

teratro privetur. Frustra locum pro corrupto habuit Heusdius Init. III. p. 61. De ταῦτα ita posito v. ann. ad Gorgiam p. 447. Apol. p. 19. D.

ἤς γὰρ προὔθειμε. —] ab ea enim, quam antea proposuimus, comparatione s. imagine digressi sumus. Dictionis propriam significatiōnem discas a Matth. §. 357.

ὅτι εἰσὶν ἄρα φύσεις] Etiam hic ἄρα eam habet vim, ut aliquid praeter opinionem accidere significet, quod deinde

verbis οἷας ἡμεῖς οὐκ ᾔδημεν diserte indicatur. Germanice dicas similiter: Wir bedachten nicht, dass es also doch dergleichen Naturen giebt.

οὐ μὲντ' ἂν ἤμισα ἐν ᾧ ἡμεῖς παρεβ.] h. e. ἐν τῷ ζώῳ, ᾧ ἡμεῖς παρεβάλλομεν τῷ φύλακι, i. e. in cane. Frustra locum sollicitavit Groen v. Prinsterer Prosopograph. Platon. p. 209. scribendum putans σκύλακι pro φύλακι.

E. οἶσθα γὰρ πού τῶν γενναίων κυνῶν] Genitivus

376 δὴ; ἔφη· οὐ γὰρ ἐννοῶ. Καὶ τοῦτο, ἦν δ' ἐγώ, ἐν τοῖς κυρίοις κατέσπει, ὃ καὶ ἄξιον θανατάσαι τοῦ θηρίου. Τὸ ποῖον; Ὅν μὲν ἂν ἴδῃ ἀγνώστα, χαλεπαίνει, οὐδὲν δὲ κακὸν προπεπονθώς· ὃν δ' ἂν γνώριμον, ἀσπάζεται. κἂν μηδὲν πώποτε ὑπ' αὐτοῦ ἀγαθὸν πεπόνθῃ. ἢ οὐπω τοῦτο ἐθαύμασας; Οὐ πάντ', ἔφη, μέχρι τούτου προσέειπον τὸν νοῦν· ὅτι δὲ ποιεῖ ταῦτα, δὴλον. Ἀλλὰ μὴν κομψὸν γε φαίνεται B τὸ πάθος αὐτοῦ τῆς φύσεως καὶ ὡς ἀληθῶς φιλόσοφον. Πῆ δὴ; Ἦν δ' ἐγώ, ὅψιν οὐδεὶ ἀλλοφίλην καὶ ἐχθρὰν διακρίνει ἢ τῷ τὴν μὲν καταμαθεῖν, τὴν δὲ ἀγνοῆσαι. καίτοι πῶς οὐκ ἂν φιλομαθὲς εἴη συνέσει τε καὶ ἀγνοίᾳ ὀφειζόμενον τὸ τε οἰκτεῖον καὶ τὸ ἀλλότριον; Οὐδαμῶς, ἢ δ' ὅς, ὅπως

P. 376. Τὸ ποῖον; Ὅν μὲν ἂν ἴδῃ] δι' ὃν Ven. II. Par. D. K. Mon. Angel. Flor. a. c. x. a. β. Stob. ut scripsit Bekker. Nec nunc eam lectionem sperneremus, dummodo plus commendationis a melioribus codd. haberet. Quanquam necessaria non est. Dein Ang. Mon. et quatuor Florr. μισοῖ τε καὶ χαλεπαίνει. Pro οὐδὲν δὲ Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Φ. Ambr. Vat. m. r. οὐδὲν δὲ v. Ven. E. οὐδὲν γε. οὐδὲν Ang. Stob. omisso δὲ. Duo Vindd. οὐδέ. Vulgata sincera videtur. Sed δὲ recepit Herm. ἀγαθὸν πεπόνθῃ] V. πεπόνθει, quod ex Par. A. Vat. Θ. Vind. Φ. Mon. correctum. Alii vel πεπόνθει vel ἐπεπόνθει vel πέπονθεν.

pendet ex verbis ὅτι τοῦτο φύσει αὐτῶν τὸ ἦθος, quae nominis substantivi vim et potestatem habent. Poterat enim etiam sic dici: οἶδα γὰρ ποντὸ ἦθος τῶν γενναίων κτηνῶν ὅτι φύσει τοῦτ' ἐστίν. Libr. VII. p. 525. C. Gorg. p. 517. C: ἀγνοοῦντες ἀλλήλων ὃ τι λέγομεν, i. e. τὰς ἀλλήλων γνώμας, quem locum aliter explicavi. Xenoph. Cyrop. V. 2. 18: ἐνετόρησε δὲ αὐτῶν καὶ ὡς ἐπὶ τῶν ἀλλήλων τοιαῦτα, i. e. αὐτῶν τὰς ἐρωτήσεις, ubi plura Poppo. Sed v. Hermann. ad Viger. p. 880. Butt. Gr. §. 119. obs. 7. Krüger über d. Attraction §. 67. p. 163 sqq. Respexit hunc locum Aristo-

tel. Pol. VII, 7. s. c. 5. §. 2. ed. Schneid.

οὐ παρὰ φύσιν ζητοῦμεν —] non praeter naturam volumus custodem talem esse. Verbum ζητεῖν cupiendi significatione positum illustravit Heusdins Specim. Crit. p. 104.

Cap. XVI. P. 376. ὃ καὶ ἄξιον θ. τοῦ θηρίου.] Genitivus pendet ab ὃ. Men p. 95. C: καὶ Γοργίου μάλιστα — ταῦτα ἀγαμαί. Theaet. p. 161. B: ὃ θανάτῳ τοῦ ἰατρῶν σου Πρωταγόρου. Protagor. p. 329. C: ὃ δ' ἐθαύμασά σου λέγοντος. De Rep. II. 367. D: τοῦτ' αὐτὸ ἐπαίρειον δικαιοσύνης. Menax.

οὔ. Ἀλλὰ μέντοι, εἶπον ἐγώ, τό γε φιλομαθὲς καὶ φιλόσοφον ταῦτόν; Ταῦτόν γάρ, ἔφη. Οὐκοῦν θαυροῦντες τιθῶμεν καὶ ἐν ἀνθρώπῳ, εἰ μέλλει πρὸς τοὺς οἰκτεῖους καὶ γνωρίμους πρῶός τις ἔσεσθαι, φύσει φιλόσοφον καὶ φιλομαθῆ αὐτόν δειν εἶναι; Τιθῶμεν, ἔφη. Φιλόσοφος δὲ καὶ θυμοειδὴς καὶ ταχὺς καὶ ἰσχυρὸς ἡμῖν τὴν φύσιν ἔσται ὁ μέλλον καλὸς κάγαθός ἔσεσθαι φύλαξ πόλεως; Παντάπασιν μὲν οὖν, ἔφη. Οὗτος μὲν δὲ ἂν οὕτως ὑπάρχοι. Θρέφονται δὲ δὴ ἡμῖν οὗτοι καὶ παιδευθήσονται τίνα τρόπον; καὶ ἄρα τι προὔργον ἡμῖν ἐστὶν αὐτὸ σκοποῦσι πρὸς τὸ κατιδεῖν, οὐπερ ἕνεκα πάντα σκοποῦμεν, δικαιοσύνην τε καὶ ἀδικίαν, τίνα τρόπον ἐν πόλει γίγνεται, ἵνα μὴ ἐώμεν ἱκανὸν λόγον ἢ συγχρόν

B. τό γε φιλομαθὲς] τε Ven. II. Vind. Φ. Par. DK. Mon. Vat. r. Flor. β. Laudat locum Stob. Serm. XLI. p. 260. C. πρῶός τις ἔσεσθαι, φύσει φιλόσοφον. Recte Astius et Boeckhiius in Specim. nov. edit. Tim. p. 16. comma post ἔσεσθαι inferendum censuerunt, cui rationi frustra obloquutus est Schneider., obtemperarunt Turr. et Hermann.

ἂν οὕτως ὑπάρχοι] ὑπάρχη Steph. cum uno Ven. E. D. ἵνα μὴ ἐώμεν —] Pro μὴ Mon. ἦ. Idem liber cum Flor. β. inverso ordine: συγχρόν λόγον ἢ ἱκανόν. Dein διεξιόντες Vind. Φ. Vat. r. De toto loco v. infra.

p. 241. B: τοῦτο ἄξιον ἐπαίρειν τῶν ἀνθρώπων. v. Matth. Gr. §. 317. Eadem constructionis ratio est infra p. 383. A: πολλὰ ἄρα Ὀμήρου ἐπαινοῦντες ἄλλα τοῦτο οὐκ ἐπαινεσόμεθα.

B. ὅψιν οὐδὲν ἀλλοφ —] Fragmentum lexicī mspti ap. Creuzer. ad Plotin. de Pulcritud. p. 377: ὅψις καὶ ἡ πρόσψις, καὶ ἡ ὀρατικὴ δύναμις· καὶ ὅψις τὸ θεαθῆν. Proxima sic intelligas: at vero qui non φιλομαθὲς fuerit, quum quis intelligentia et ignorantia definit, quid proprium sit, quid alienum?

τό γε φιλομαθὲς καὶ φιλόσοφον.] Utrumque apud Pla-

tonem idem subinde significat, de qua re v. ad Phaedon. p. 82. D. cap. XXXIII. in.

C. ἄρα τι προὔργον ἡμῖν —] numquid hoc nobis considerantibus conducit, quo magis perspicimus illud, cuius causa haec omnia disputamus, quomodo iustitia et iniustitia in civitate orientur? Menon. p. 84. B: προὔργον γοῦν τι πεποιήκαμεν, ὡς ἴκαμε, πρὸς τὸ ἐξευρεῖν ὅση ἔχει.

D. ἵνα μὴ ἐώμεν ἱκανὸν λόγον.] H. e. num quia haec consideratio educationis custodum nobis prodest ad id, cuius

διεξιῶμεν; Καὶ ὁ τοῦ Γλαύκωνος ἀδελφός, Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη, ἔγωγε προσδοκῶ προύρογον εἶναι εἰς τοῦτο ταύτην τὴν σκέψιν. Μὰ Δία, ἦν δ' ἐγώ, ὦ φίλε Ἀδείμαντε, οὐκ ἄρα ἀφετέον, οὐδ' εἰ μακροτέρα τυγχάνει οὔσα. Οὐ γὰρ οὖν. Ἴθι οὖν, ὡς περ

E ἐν μύθῳ μυθολογοῦντές τε καὶ σχολῆν ἄγοντες λόγῳ παιδεύωμεν τοὺς ἄνδρας. Ἀλλὰ χρῆ.

Cap. XVII. Τίς οὖν ἡ παιδεία; ἢ χαλεπὸν εὐρεῖν βελτίω τῆς ὑπὸ τοῦ πολλοῦ χρόνου εὐρημίης;

εἶναι εἰς τοῦτο] ταῦτο Ven. II. Vind. Φ. Par. DK. Mon. Flor. β. In Ang. τοῦτο omisissum.

μυθολογοῦντές τε καὶ σχολ. ἄγ.] τε ἅμα καὶ Ambr. Ang. Flor. a. c. x. a. v. ad p. 375. C.

Cap. XVII. E. Μουσικῆς δ', εἶπον, τίθης λ.] Edit. omnes: Μουσικῆς δ' εἰπὼν τίθης λ. quod perspecte emendavit Astius. Emendationem firmant Euseb. Pr. Ev. XIII. 15. p. 694. A. Flor. a. Ang., corr. Vat. Θ. Vind. Φ. Par. D. et Vind. B. F

caussa consideramus omnia, quomodo in civitate iustitia nascatur et iniustitia, ut ne materiam disserendi aptam et idoneam omittamus aut spissam atque confusam disputatione persequamur? (damit wir nicht das Gehörige auslassen, oder Vielerlei durcheinander abhandeln). Etenim ἱκανὸς λόγος de disputandi materia accipiendum ad susceptam quaestionem commoda et idonea, ut Gorg. p. 512. E: ἱκανὸς γὰρ αὐτῷ ὁ λόγος. Quorsum sane valet disputatio de educandis formandisque futuris reipublicae custodibus, qua omnia iustitia non posset plane intelligi et cognosci. Sed συχρὸς λόγος est materia disputandi densa, spissa, non distincta, ideoque confusa temere atque mixta. Qualis ut ne tractanda sit, singulari de militum educatione disputatione prohibuit iri significat. v. IV. p. 511 C. Itaque sana hic sunt omnia, neque veri quid vidit Naegels-

bach. Emendatt. Plat. p. 4. corrigendum ratus ἵνα μὴ ἴωμεν μὴ ἱκανὸν λόγον. Verbum ἴωμεν de disputatione ita positum Protag. p. 332. A. 347. C. Parm. p. 159. C. Cratyl. p. 397. B. al.

λόγῳ παιδεύωμεν τοὺς ἄνδρας.] h. e. fingamus oratione nostra, quomodo viros illos educari oporteat. P. 361 B. τὴν δίκαιον παρ' αὐτὸν ἰστώμεν τῷ λόγῳ. P. 363. C. Legg. IV. p. 712. A: πράττειν τῷ λόγῳ τοὺς νόμους.

Cap. XVII. E. ἢ χαλεπὸν εὐρεῖν β.] Antiquam educationis disciplinam Socrates etiam in custodibus civitatis erudendis formandisque retinendam arbitratur. Quae quum duabus partibus contineatur, gymnastica et musica, quarum altera animos reddit mitiores atque cultiores, altera ad corpora corroboranda et conformanda spectat; primum explicare studet, qua ratione custodes instituendi sint, ut cum naturali ingenii vehementia et calore mansuetudinem, moderationem sapientiam-

ἔστι δὲ που ἢ μὲν ἐπὶ σώμασι γυμναστική, ἢ δ' ἐπὶ ψυχῇ μουσική. Ἔστι γάρ. Ἄρ' οὖν οὐ μουσικῇ πρότερον ἀρξόμεθα παιδεύοντες ἢ γυμναστικῇ; Πῶς δ' οὐ; Μουσικῆς δ', εἶπον, τίθης λόγους, ἢ οὐ; Ἐγωγε. Λόγων δὲ διπλὸν εἶδος, τὸ μὲν ἀληθές, ψεῦδος δ' ἕτερον; Ναί. Παιδευτέον δ' ἐν ἀμφοτέροις, πρότερον δ' ἐν τοῖς ψευδέσιν; Οὐ μανθάνω, ἔφη, πῶς λέγεις. Οὐ μανθάνεις, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι πρῶτον τοῖς παιδίοις μύθους λέγομεν; τοῦτο δὲ που, ὡς τὸ ὅλον

Schneideri, qui μουσικῆς εἰπὼν τίθης λόγους per attractionem dictum putat pro μουσικῇ εἰπὼν αὐτῆς τίθης λόγους κ. τ. λ. hoc sensu: Huius musicae, quam dixisti, sermones esse statuis, an non? Quod ut nimis contortum minus placet; v. explicat.

ψεῦδος δ' ἕτερον;] Flor. a. ψευδῆς, quod Stephanus requirebat. sed vid. explic. Euseb. Praep. Ev. XII. 4. p. 575. D. τὸ δὲ ψευδῆς, manifesta correctione arbitraria.

que coniungant. Ceterum conf. Criton. p. 50. D. οἱ νόμοι παραγγέλλουσι τοὺς παῖδας ἐν μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παιδεύειν. Protagor. p. 312. B sqq. ibique annot.

Μουσικῆς δ', εἶπον, τίθης λόγους.] Ad musicam autem, inquam, referens sermones? Etenim musica complectebatur ea omnia, quae ad animi eruditionem pertinere iudicantur, neque tam arctis finibus continebatur, quam vulgo putant. De structura conf. Phileb. p. 60. D: φρόνησον καὶ ἀληθῆ δόξαν τῆς αὐτῆς ἰδέας τιθέμενος. Ibid. p. 66. D: ἄρ' οὖν οὐ τέταρτα, ἃ τῆς ψυχῆς ἴδμεν αὐτῆς, ἐπιστήμης τε καὶ τέχνης κ. τ. λ. De Rep. IV. p. 424. C. 437. B. 439. A. al. — Ceterum vulg. scripturam Μουσικῆς δ' εἰπὼν τίθης, quam nuperi editores servarunt omnes, parum apte cum Schneidero per attractionem defendas, perinde ac si scriptum sit: μουσικῇ εἰπὼν αὐτῆς κ. τ. λ. quum Adimantus musicam ne nominaverit quidem. Nimirum εἰπὼν

scripserunt qui non meminissent εἶπον similiter atque ἦν δ' ἐγώ rectae orationi interponi; cuius usus exempla sunt De Rep. I. p. 331. E. cap. VI. in. ubi est εἶπον ἐγώ. II. p. 377. D. VI. p. 509. D. p. 506. E. p. 506. C. al. ubi solum εἶπον reliquo sermoni sicuti hic interpositum est.

ψεῦδος δ' ἕτερον;] Facili opera ψευδῆς corrigas, quod melius respondere videatur praecedenti ἀληθές. Sed ea inanis correctio foret, quandoquidem apud Platonem sexcenties ψεῦδος opponitur adiectivo ἀληθές. v. Apolog. p. 34. E: εἰτ' οὖν ἀληθές εἶτ' οὖν ψεῦδος. Phileb. p. 37. B: οὐ δόξη — ἐπιγινώσκον ψεῦδος τε καὶ ἀληθές. Gorg. p. 506. E. al. Plura dabit Heindorf. ad Cratyl. p. 385. C.

P. 377. τοῦτο δὲ που, ὡς τὸ ὅλον —] Hoc autem, opinor, ut totum genus complectar s. ut in unum versum dicam, mendacium est. quanquam etiam vera

εἰπεῖν, ψεῦδος, ἐνὶ δὲ καὶ ἀληθῆ. πρότερον δὲ μύθοις πρὸς τὰ παιδία ἢ γυμνασίοις χρώμεθα. Ἔστι ταῦτα. Τοῦτο δὲ ἔλεγον, ὅτι μουσικῆς πρότερον ἀπτεῖον ἢ γυμναστικῆς. Ὁρθῶς, ἔφη. Οὐκοῦν οἶσθ', ὅτι ἀρχὴ παντὸς ἔργου μέγιστον, ἄλλως τε καὶ νέω B καὶ ἀπαλῶ ὄψου; μάλιστα γὰρ δὴ τότε πλάττεται καὶ ἐνδύεται τύπος, ὃν ἂν τις βούληται ἐνοσημῆσθαι ἐκάστω. Κομιδῆ μὲν οὖν. Ἄρ' οὖν ῥαδίως οὕτω παρήσομεν τοὺς ἐπιτηχόντας ὑπὸ τῶν ἐπιτηχόντων μύθους πλασθέντας ἀκούειν τοὺς παῖδας καὶ λαμβάνειν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐναντίας δόξας ἐκείναις, ἅς, ἐπειδὴν τελεωθῶσιν, ἔχειν οἰησόμεθα δεῖν αὐτούς; Οὐδ' ὅπωςτιοῦν παρήσομεν. Πρῶτον δὲ ἡμῖν, ὡς ἔοικεν, ἐπιστατητέον τοῖς μυC θοποιοῖς, καὶ ὃν μὲν ἂν καλὸν ποιήσωσιν, ἐγκριτέον,

P. 377. B. ἐνοσημῆσθαι ἐκάστω] Steph. ἐνοσημῆσθαι, errore.

Πρῶτον δὲ ἡμῖν —] Post πρῶτον inserunt μὲν Euseb. et codd. Ang. Flor. x. Pro ἐπιστατητέον Euseb. ἐπιστατέον. v. infra.

insunt. Fabulae enim fictae sunt ideoque ab ipsa rerum veritate recedunt.

Τοῦτο δὲ ἔλεγον, ὅτι μουσικῆς —] Hoc igitur illud erat, quod dicebam, musicam prius attingendam esse quam gymnasticam. Nam ita haec explicanda censeo, quae paullo aliter enucleavit Heindorf. ad Theact. p. 198. E., ubi eodem modo: τοῦτο δὲ ἀρχὴ ἡρώτων, ὅπως χρῆ τοῖς ὀνόμασι χρώμενον λέγειν. Alcib. I. p. 129. D: τοῦτο τὸν ἀρχὴ ἡρώτων, εἰ δὲ χρώμενός τε καὶ ὃ χρῆται, αἰεὶ δοκεῖ ἕτερον εἶναι. Proverbium ἀρχὴ ἡμῶν παντός, ad quod deinde respicitur, non attinet exponere quantopere a vett. scriptoribus celebratum sit. Otium praeterea fecerunt tum alii, tum Astius ad h. l.

B. Πρῶτον δὲ ἡμῖν —]

Coercendam, quasique certis regendam finibus esse ait licentiam eorum, qui fabulas fingunt, neque permittendum, ut quidlibet arbitrato suo comminiscantur spargantque in populum; sed habendus fabularum delectus, ut quae pulchrae erunt admittantur ac comprobentur, quae minus, separentur ac secernantur a ceteris et reiciantur. Muretus. Ceterum ἐπιστατέον, quod ab ἐπιστάται, attendere, derivatum est, cave confundas cum ἐπιστατητέον, quod ab ἐπισταταῖν praeesse, descendere docuit Lobeck. ad Phrynich. p. 766 sq. Verbum ἐγκρίνειν et ἐγκριτέον de iis, quae facta probatione recipiuntur, usurpatum illustrat Lobeck. ad Phrynich. p. 385 sq. Contrarium est ἀποκρίνειν conf. III. p. 415. C. D.

C. ὃν μὲν ἂν καλὸν ποιήσωσιν] Ex antegresso μύθο-

ὃν δ' ἂν μὴ, ἀποκριτέον. τοὺς δ' ἐγκριθέντας πείσομεν τὰς τροφούς τε καὶ μητέρας λέγειν τοῖς παισὶ, καὶ πλάττειν τὰς ψυχὰς αὐτῶν τοῖς μύθοις πολὺ μᾶλλον ἢ τὰ σώματα ταῖς χερσίν. ὢν δὲ νῦν λέγουσι τοὺς πολλοὺς ἐκβλητέον. Ποίους δὲ; ἔφη. Ἐν τοῖς μείζουσιν, ἦν δ' ἐγώ, μύθοις ὀψόμεθα καὶ τοὺς ἐλάττους. δεῖ γὰρ δὴ τὸν αὐτὸν τύπον εἶναι καὶ ταῦτον δύνασθαι τοὺς τε μείζους καὶ τοὺς ἐλάττους. ἢ οὐκ οἶει; Ἐγώ, ἔφη. ἄλλ' οὐκ ἐνοῶ οὐδὲ τοὺς μείζους τίνας λέγεις. Οὗς Ἡσιόδός τε, εἶπον, καὶ Ὀμηρος ἡμῖν ἐλεγέτην καὶ οἱ ἄλλοι ποιηταί. οὔτοι γὰρ που μύθους τοῖς ἀνθρώποις ψευδεῖς συντιθέντες ἐλεγόν τε καὶ λέγουσιν. Ποίους δὲ, ἢ δ' ὅς, καὶ τί αὐτῶν μεμφόμενος λέγεις; Ὅπερ, ἦν δ' ἐγώ, χρῆ καὶ πρῶτον καὶ μάλιστα μεμψεσθαι, ἄλλως τε καὶ

C. καλὸν ποιήσωσιν] V. καλὸν μῦθον π. Sed om. μῦθον Par. A. Vat. Θ. Ven. Z. Vind. Φ. Ambr. Vat. m. r. Flor. a. e. a. v. explicat.

ποιούς intelligendum relinquunt μῦθον, quod in vitis libris melioribus interposuerunt. Sic Legg. I. p. 644. D. ex θεῖον petendum θεοί. Ibid. IX. p. 864. D. ex παιδία intell. παῖδες. Ibid. IX. p. 886. C. ex θεογονίας int. θεοί. conf. ibid. VIII. p. 828. p. 829. B. IX. 876. III. p. 692. D., ubi ex Πελοπόννησος int. Πέλοποι. Phaedon. p. 58. B. ex πλοῖον assumendum οἱ πλείοντες, ubi v. ann. Aristoph. Rann. v. 191: εἰ μὴ νεναιμαχηκε τὴν περὶ τῶν κρηῶν, ubi ex verbo intell. μαχήν. Ibid. v. 704: τοὺς μὲν ναιμαχῆσαντας μίαν. Avv. v. 106: πτεροφῆναι τε, καὶ οἷος ἕτερα φέρον, sc. πτερά. Sed late patet hic usus loquendi, ut satis sit eius exempla aliquot posuisse, unde quid rei sit perspiciatur. conf. etiam ad Libr. III. p. 399. D.

δεῖ γὰρ δὲ τὸν αὐτὸν τύ-

πον εἶναι —] Oportet enim fabulas eandem habere speciem eandemque vim tum maiores tum minores. Ad δεῖ γὰρ τὸν αὐτὸν τύπον εἶναι intelligas αὐτῶν. Alioquin ἔχειν scribendum fuerit. Dictionem ταῦτον δύνασθαι, eandem vim habere, et nos attigimus in annotatione ad Protagoram, et ante nos illustravit Wytttenbach. Bibl. Crit. T. II. P. I. p. 47., qui inter alia comparat Thucyd. VIII, 36: αἱ ἀγγελίαι τοῦτο δύνανται, haec est vis rumorum. Demosth. Pro cor. p. 233: τί δὲ τοῦτ' ἠδύνατο, ὡ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ διδάσω.

D. τί αὐτῶν μ. λέγεις] Duo reprehendit in veteribus poetis, quod non bene imitati sint quae debebant, et quod ea imitati sini, quae non debebant. Muretus.

E *εάν τις μὴ καλῶς ψεύδῃται. Τί τοῦτο; Ὅταν εἰκάξῃ τις κακῶς τῷ λόγῳ περὶ θεῶν τε καὶ ἡρώων οἳοί εἰσιν, ὡσπερ γραφεὺς μηδὲν εἰκότα γράφων οἷς ἂν ὁμοία βουληθῆ γράφαι. Καὶ γὰρ, ἔφη, ὀρθῶς ἔχει τὰ γε τοιαῦτα μίμνεσθαι. ἀλλὰ πῶς δὴ λέγομεν καὶ ποῖα; Πρῶτον μὲν, ἦν δ' ἐγώ, τὸ μέγιστον καὶ περὶ τῶν μεγίστων ψεῦδος ὁ εἰπὼν οὐ καλῶς ἐψεύσατο, ὡς Οὐρανὸς τε εἰργάσατο ἅ φησι δρᾶσαι αὐτὸν Ἡσίοδος, ὃ τε αὐτὸν Κρόνος ὡς ἐτιμωρήσατο αὐτόν. τὰ δὲ δὴ τοῦ Κρόνου ἔργα καὶ πάθη ὑπὸ τοῦ νείους οὐδ' ἂν, εἰ ἦν ἀληθῆ, ὦμην δεῖν ὀσθίως οὕτω λέγεσθαι πρὸς ἀφρονάς τε καὶ νέους, ἀλλὰ μάλιστα μὲν σιγᾶσθαι, εἰ δὲ ἀνάγκη τις ἦν*

E. Ὅταν εἰκάξῃ τις κακῶς τ. λ.] Sic Par. A. Vat. G. Ven. Z. Vind. Φ. Vat. m. r. Flor. a. c. a. Euseb. p. 693. Stephanus edidit: *ὅταν εἰκάξῃ τις κακῶς οὐσίας τῷ λόγῳ*, quod originem duxit e lectione aliorum librorum *κακῶς οὐσίαν τῷ λόγῳ*. Sed haec ipsa lectio inde orta videtur, quod grammatici loquutionem *εἰκάξῃ τῷ λόγῳ περὶ τίνος* moleste tulerunt.

πρῶτον μὲν, ἦν δ' ἐγώ.] Laudat usque ad ἀποφῆταιν ἀκούειν Euseb. II. p. 48. = I. p. 161 sqq. ed. Gaisf. et usque ad ἐτιμωρήσατο αὐτόν XIII. p. 406. item. Theodoret. Therap. III. p. 769.

πῶς δὴ λέγομεν] λέγωμεν Steph.

E. Ὅταν εἰκάξῃ τις κακῶς τῷ λόγῳ —] Si quis male oratione effingit (darstellt) quales sint dii et heroes. Phileb. p. 59. D: *εἰ τις καίη — καλῶς ἂν τῷ λόγῳ ἀπεικάξῃ*, conf. Timaeus Gloss. p. 95. ibique Ruhnk.

ἅ φησι δρᾶσαι αὐτόν Ἡσ.] Theogon. v. 154 sq. v. 178 sq. Euthyphron in cognomine dialogo p. 5. E. suam excusans iniustitiam: *αὐτοὶ γὰρ οἱ ἄνθρωποι*, inquit, *τυγχάνουσι νομίζοντες τὸν Δία τῶν θεῶν ἀμίστον καὶ δικαιοτάτον, καὶ τοῦτον ὁμολογοῦσι τὸν αὐτοῦ πατέρα δῆσαι, ὅτι τοὺς νέους κατέπεινεν οὐκ ἐν δίκῃ, κακείνόν γε αὐτὸν αὐτοῦ πατέρα ἐκτεμῖν δι' ἕτερα τοιαῦτα.*

P. 378. *πάθη ὑπὸ τοῦ νείους*] h. e. ἂ ἐπισαξὲ ὑπὸ τοῦ νείους. Sic mox sect. D: *δειρομαὶ ὑπὸ νείους καὶ Ἡρακλῆτον ὄψιντες ὑπὸ πατρὸς*. Etenim huiusmodi nominibus ὑπὸ additur, quia cognatam habent verbo passivo vim et significationem. Plura exempla si desideras, ad Heindorf. ad Phaedon. p. 188. §. 110. Wytttenbach. ad Plut. 20. E. p. 213 sqq. ed. Oxon. In proximis ἂν post οὐδ' interpositum referas ad ὦμην.

ἀλλὰ μάλιστα μὲν — εἰ δὲ] μάλιστα μὲν — εἰ δὲ creberrimum Platoni. v. Boeckh. in Min. p. 87 coll. Krüger. ad Dionys. p. 27. — *δι' ἀποφῆταιν*, secreto. Memorat Proclus in Polit. p. 371. v. 10. *ἀλλὰ τι μέγα καὶ ἀπορον*

λέγειν, δι' ἀποφῆταιν ἀκούειν ὡς ὀλιγίστους, θυσιαμένους οὐ χοῖρον, ἀλλὰ τι μέγα καὶ ἀπορον θῦμα, ὅπως ὃ τι ἐλαχίστοις συνέβη ἀκοῦσαι. Καὶ γὰρ, ἦ δ' ὅς, οὗτοί γε οἱ λόγοι χαλεποί. Καὶ οὐ λεκτέοι γ', ἔφην, ὡς Ἀδείμαντε, ἐν τῇ ἡμετέρῃ πόλει. οὐδὲ λεκτέον νέον ἀκούοντι, ὡς ἀδικῶν τὰ ἔσχατα οὐδὲν ἂν θαυμαστὸν ποιῶι, οὐδ' αὐτὸν ἀδικοῦντα πατέρα γολάζων παντὶ τρόπῳ, ἀλλὰ δρῶν ἂν ὅπερ θεῶν οἱ πρῶτοί τε καὶ μέγιστοι. Οὐ μὰ τὸν Δία, ἦ δ' ὅς, οὐδὲ αὐτῷ μοι δοκεῖ ἐπιτήδεια εἶναι λέγειν. Οὐδέ γε, ἦν δ' ἐγώ, τὸ παράπαν, ὡς θεοὶ θεοῖς πολεμοῦσί τε καὶ ἐπιβουλεύουσι καὶ μάχονται — οὐδὲ γὰρ ἀληθῆ — εἰ γε δεῖ ἡμῖν τοὺς μέλλοντας τὴν

ὁ εἰπὼν οὐ καλῶς ἐψ.] Astius ex Euseb. ὁ εἰπὼν scripsit commate post ψεῦδος posito.

P. 378. ὑπὸ τοῦ νείους] νείους Steph. hic et in proximis, ut habet Ven. Z.

ὅπως ὃ τι ἐλαχίστοις] V. ὅ τι ὅπως, quod ex Par. ADK. Ven. II. Mon. Ang. Ambr. et Eusebio emendatum.

B. θαυμαστὸν ποιῶι] Sic Par. ADK. Ven. II. Mon. Ang. Ambr. Vat. m. r. Flor. a. c. x. Euseb. Theodor. pro vulg. ποιῆ. αὐτῷ μοι δοκεῖ] Sic Steph. cum Angel. Vat. m. Flor. x. Sed Ald. Bas. 1. 2. cum plurimis aliis δοκῶ.

θῦμα] Toupius Emendat. in Suid. P. III. Opusc. critt. T. I. p. 570. ed. Lips. legi iubebat *ἀπυρον*, incuruentum sacrificium quod oppositum esset τῷ χοῖρῳ, vilissimae et immundissimae pecudi. Sed scire velim, qua ratione incuruentum opponi queat immundo et exiguo. Quanto rectius Vigerus ad Euseb. Praep. Ev. XIII. 15. p. 694. A. annot. p. 5. *ἀπορον θῦμα*, inquit, est victima rara paratque difficillima; ex eo enim optime sequitur paucos admodum hoc sermonis genus audituros. Ceterum Socrates ad morem illum respicit, quo iis, qui sacris Eleusiniis initiari vellent, porcum immolandum erat. v. Aristoph. Pac. p. 373 sq., ubi Trygaeus Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

tres drachmas sibi mutuas dari vult, ut porcum mysticum emere queat, conf. Acharn. v. 747. et 764. ibique schol. Deinde Stephanus ὅπως συνέβη, inquit, si sincera est haec scriptura, dictum fuerit pro *ἔπως συμβαίη*. Nimirum sententia primaria quoniam habet *εἰ* cum indicativo praeteriti, facile apparet ne haec quidem modo optativo addi recte potuisse.

B. *ὡς ἀδικῶν τὰ ἔσχατα*] h. e. *εἰ ἀδικοῖ τὰ ἔσχατα*. Itaque nihili est quod legitur ap. Theodoret. Therap. Serp. III. p. 512. D. *ὁ ἀδικῶν*.

C. *εἰ γε δεῖ ἡμῖν τοὺς μέλλ.* —] h. e. siquidem futuros civitatis custodes nobis oportet putare tur-

πόλιν φυλάξιν αίσχιστον νομίζειν τὸ ὁμοίως ἀλλήλοισ ἀπεχθάνεσθαι· πολλοῦ δὲ γιγαντομαχίας τε μυθολογητέον αὐτοῖς καὶ ποικιλτέον καὶ ἄλλας ἐχθρας πολλὰς καὶ παντοδαπὰς θεῶν τε καὶ ἡρώων πρὸς συγγενεῖς τε καὶ οικείους αὐτῶν. ἀλλ' εἴ πως μέλλομεν πείσειν, ὡς οὐδεὶς πώποτε πολίτης ἕτερος ἑτέρῳ ἀπήχθητο οὐδ' ἔστι τοῦτο ὄσιον, τοιαῦτα λεκ-
D τία μᾶλλον πρὸς τὰ παιδία εὐθύς καὶ γέρονσι καὶ

C. πολλοῦ δὲ γιγ.] πολλοῦ γε δὲ Theodor. probante Astio. τοιαῦτα λεκτῖα] λεκτῖα om. Par. A. Ven. E. Vind. P. Vat. r. et pr. Vat. Θ. Alii libri post μᾶλλον ponunt. Uncis secluserunt Turr. eiecit Hermann. Nobis genuinum videtur et per errorem

pissimum facile inter se suscipere inimicitias. Proxima interpretatur sic: multum abest, ut iis pugnae cum gigantibus narrandae sint atque depingendae etc. Continent enim haec verba gravem quandam superioris sententiae confirmationem atque epexegesin; unde adduntur per asyndeton, ut fieri in talibus assolet. Itaque ad μυθολογητέον liquet εἶναι cogitatione esse adiciendum. Istud ποικιλτέον autem quorsum spectet, optime declarat locus Euthyphron. p. 6. B: καὶ πόλεμον ἄρα ἡγεῖ σὺ εἶναι τῷ ὄντι ἐν τοῖς θεοῖς πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἐχθρὰς γε δεινὰς καὶ μάγας καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλά, οἷα λέγεται τε ἐπὶ τῶν ποιητῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν γραφῶν τὰ τε ἄλλα ἰερὰ ἡμῶν καταπεποικιλταί, καὶ δὴ καὶ τοῖς μεγάλοις Παναθηναίοις ὁ πέπλος μεστὸς τῶν τοιοῦτων ποικιλιμάτων ἀνάγεται εἰς τὴν ἀκρόπολιν. ubi v. Fischerus p. 25. Proclus: ἐκεῖνος ὁ τῶν Παναθηναίων πέπλος ἔχει τοὺς γιγαντας νικωμένους ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν.

D. καὶ πρεσβυτέροις γιγνομένοις] Ficinus: talia quaedam potius et pueris

statim et adolescentibus a senioribus aniculisque narranda sunt. Quae interpretatio si vera est, variata est verbi λεκτῖα constructio, quod primum adiunctum habet πρὸς τὰ παιδία ob sequentes dativos καὶ γέρονσι καὶ γραφῶν, deinde vero adsciscit dativum πρεσβυτέροις γιγνομένοις, h. e. καὶ αὐτοῖς πρεσβυτέροις γιγνομένοις. Structurae mutatio minus offendet, ubi animo reputaveris, tum λέγειν τί τι, tum λέγειν πρὸς τί τι usu frequentari. Prorsus eadem ratio est loci vexatissimi Sympos. p. 203. A: διὰ τοῦτον πάσα ἐστὶν ἡ ὁμιλία καὶ ἡ διάλεκτος θεοῖς πρὸς ἀνθρώπους, καὶ ἐρηγηγοροῖσι καὶ καθευδουσι, i. e. καὶ ἐρηγηγοροῖσι καὶ καθευδουσι. Sed dubitamus nunc de huius interpretationis veritate. Quippe non soli senes et anus inbentur talia pueris dicere, sed etiam illi, qui fiunt iam seniores, atque ad eam aetatem perveniunt, qua ipsi narrare magis quam audire fabulas incipiunt. Rem acu tetigit Schneiderus.

δεσμοῦς ἐπὶ νείεος —] Muretus corrigi iubet ἐπὶ Διός, quia Iupiter ipse dicitur Iunonem constrinxisse, v. Iiad. XV. v. 18 sq., Vulcanus autem,

γραφῶν καὶ πρεσβυτέροις γιγνομένοις, καὶ τοὺς ποιητάς ἐγγύς τούτων ἀναγκαστέον λογοποιεῖν. Ἦρας δὲ δεσμούςς ἐπὶ νείεος καὶ Ἠραιστον ῥήφεις ἐπὶ πατρός, μέλλοντος τῇ μητρὶ τυπτομένη ἀμύνειν, καὶ θεομαχίας ὅσας Ὅμηρος πεποιήκεν, οὐ παραδεικτέον εἰς τὴν πόλιν, οὐτ' ἐν ὑπονοίαις πεποιημένας οὔτε ἀνευ ὑπονοίων. ὁ γὰρ νέος οὐχ οἶός τε κρίνειν ὁ τί τε ὑπόνοια καὶ ὁ μή, ἀλλ' ἂν τηλικούτος ὢν λάβῃ ἐν

transmissum. Dein Ang. Flor. x. ἐγγύς τε τούτων, in quo latet fortasse ἐγγύς τι τούτων.

D. τυπτομένη ἀμύνειν] ἀμύνειν Bekker. cum Vat. Θ. Vind. D. et Euseb. p. 376.

matrem solvere conatus, in Lemnum deiectus esse, Iiad. I. v. 588. Sed acute monuit Astius δεσμοῦς ἐπὶ νείεος vocari vincula, quae Vulcanus Iovis iussu matri suae iniectis narretur, conferrī iubens Paul. Leopard. Emendatt. XVI. 8. Etenim Clemens apud Suidam s. v. Ἦρα haec tradit: Ἦρας δεσμοῦς ἐπὶ νείεος, Πλάτων Πολιτείας β. οὕτω γραπτεῖν, παρὰ Πινδάρου γὰρ ἐπὶ Ἠραίστου δεσμεύεται ἐν τῷ ἐπ' αὐτοῦ κατασκευασθέντι θρόνῳ. ὁ τινες ἀγνοοῦντες γράφουσιν ἐπὶ Διός, καὶ φασὶ δεδῆναι αὐτὴν ἐπιβουλεύσασαν Ἠρακλεῖ. Κλήμης. Ἡ ἱστορία καὶ παρὰ Ἐπιχάρῳ ἐν Κομασταῖς ἢ Ἠραίστου. Neque in articuli omissione haerendum. Solent enim huiusmodi nomina, etsi de certo aliquo homine dicuntur, tamen frequenter articulo carere; v. Schaefer. Melett. critt. p. 45. et p. 116.

οὐτ' ἐν ὑπονοίαις πεπ.] Memorabilis est hic locus, quippe qui doceat fabularum interpretationem allegoricam iam illa aetate viguisse. Nam hanc significari vocabulo ὑπόνοιας certis constat veterum scriptorum itestimoniis, veluti Plutarchi,

qui in libro De Aud. Poet. p. 19. E. scribit: ταῖς πάλαι μὲν ὑπονοίαις, ἀλληγοραῖς δὲ νῦν λεγομέναις. v. Ruhnken. ad Tim. Glossar. p. 200 sq. Huiusmodi mythorum interpretes fuere Stesimbrotus, Lampsacenus, Glaucan et Metrodorus, quorum mentio fit Ion. p. 530. D. Licet autem plures philosophi antiquioris aetatis, veluti Pythagoras, Empedocles, Democritus, alii, fabulas poetarum ad placita sua vel confirmanda traduxissent ideoque eas ἀλληγορικῶς accepissent, tamen teste Diogene Laert. II, 11. Anaxagoras primus fuit, qui hoc interpretationis genus certa et constanti ratione ad carmina Homerica transferret, unde interpretes, qui illo utebantur, nomen Anaxagoreorum acceperunt. v. Menag. ad Diog. L. I. c. Wolf. Prolegom. ad Hom. p. 162. Schaubach. De Fragment. Anaxagorae Clazomen. p. 31 sq. et p. 37 sq. Etiam Heraclides Allegor. Hom. p. 1 sq. dicit Homerum ἡσεβηκέναι, εἰ μὴδὲν ἡλληγόρησεν. conf. idem p. 72. et Schow. ad Her. p. 228. Ceterum bene Proclus Theolog. Platon. V, 36. p. 32. et I, 4. p. 19. monuit poetas ob hos my-

Ε ταῖς δόξαις, δυσέκνιπτά τε καὶ ἀμετάστατα φιλεῖ γίγνεσθαι. ὧν δὴ ἴσως ἕνεκα περὶ παντὸς ποιητέου ἂ πρῶτα ἀκούουσιν ὃ τι κάλλιστα μεμυθολογημένα πρὸς ἀρετὴν ἀκούειν. Cap. XVIII. Ἔχει γάρ, ἔφη, λόγον. ἀλλ' εἴ τις αὐτὸ καὶ ταῦτα ἐρωτῆσθαι ἡμᾶς, ταῦτα ἅττα ἐστὶ καὶ τίνες οἱ μῦθοι, τίνες ἂν φαίμεν; Καὶ ἐγὼ εἶπον, ὦ Ἀδείμαντε, οὐκ ἐσμὲν ποιηταὶ 379 ἐγὼ τε καὶ σὺ ἐν τῷ παρόντι, ἀλλ' οἰκισταὶ πόλεως. οἰκισταῖς δὲ τοὺς μὲν τύπους προσήκει εἰδέναι, ἐν οἷς δεῖ μυθολογεῖν τοὺς ποιητὰς, παρ' οὓς ἂν ποιῶσιν, οὐκ ἐπιτρεπτόν, οὐ μὴν αὐτοῖς γε ποιητέον μύθους. Ὅρθως, ἔφη, ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο, οἱ τύποι περὶ θεολογίας, τίνες ἂν εἴεν; Τοιοῖδε πού τινες, ἦν δ' ἐγώ. οἷος τυγχάνει ὁ θεὸς ὧν αἰεὶ δήπου ἀποδοτέον, ἂν τε τις αὐτὸν ἐν ἔπεισι ποιῆ, ἂν

E. ὧν δὴ ἴσως ἕνεκα] ὧν δὴ καὶ ἴσως Steph. cum Ven. Z. Cap. XVIII. ταῦτα ἐρωτῆσθαι ἡμᾶς, ταῦτα ἅττα] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. Z. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. a. γ. Lob. et Schneideri Vind. E. pro vulg. αὐτὰ ἅττα exhibent, ut ταῦτα iteratum sit. Quod Schneiderus aliquo nuper ita revocavit, ut post ἡμᾶς commate distinxerint. Ac videtur repetitio pronomini causa extitisse, ut altero loco poneretur αὐτὰ. Exempla tamen eius sunt Libr. I. p. 341. E. et Phaed. p. 83. C., quae memoravit Schneider. Nec caret posterius ταῦτα vi et gravitate, siquidem interpretandum est: ista quaeenam sint; de quo usu v. ad Apol. p. 17. B. Crit. p. 45. A. Symp. 181. E. ποιηταὶ ἐγὼ τε καὶ σὺ] ἔγωγε καὶ σὺ Steph. cum Mon. et Flor. β.

thos potissimum Platoni displicuisse.

E. δυσέκνιπτά τε καὶ ἀμ. φ.] *Dyséknipata* nunc dicuntur quae semel animo hausta ac percepta non possunt rursus elui. v. libr. IV. p. 429. E. Usum vocis ab imitatoribus Platonis studiose frequentatum notarunt Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 76. Iacobs. ad Achill. Tat. p. 856. Creuzer. ad Proclum et Olympiodor. T. II. p. 51 sq.

Cap. XVIII. P. 379. οὐ μὴν αὐτοῖς γε π. μ.] hoc est τοῖς οἰκισταῖς πόλεως.

ἂν τε τις αὐτὸν ἐν ἔπεισιν] Quod ἂν τε ἐν μέλεισιν in codd. nonnullis iisque optimis omittitur, id vereor, ne errori sit tribuendum, siquidem philosophus omnia poesis genera, tum epicum, tum lyricum, tum dramaticum, respici voluit neque lyricum ullo modo excludere potuit. De generibus poesis v. Legg. III. p. 700. A sq. De Rep. III. p. 392 — 394. D. Οὐκοῦν ἀγαθὸς ὁ γε θεός.] Proclus hunc locum p. 356. interpretatur sic: ὁτιὸς ἀγαθός, καθὼ καὶ ἐστὶ θεός. conf. eundem in Tim. p. 335. Do-

τε ἐν μέλεισιν, ἂν τε ἐν τραγωδίᾳ. Αἰὲ γάρ. Οὐκοῦν ἀγαθὸς ὁ γε θεός τῷ ὄντι τε καὶ λεκτέον οὐτως; Τί μὴν; Ἀλλὰ μὴν οὐδὲν γε τῶν ἀγαθῶν βλαβερόν. ἦ γάρ; Οὐ μοι δοκεῖ. Ἄρ' οὖν ὁ μὴ βλαβερόν βλέπτει; Οὐδαμῶς. Ὁ δὲ μὴ βλέπτει, κακόν τι ποιῆ; Οὐδὲ τοῦτο. Ὁ δὲ γε μηδὲν κακὸν ποιῆ, οὐδ' ἂν τινος εἴη κακοῦ αἴτιον; Πῶς γάρ; Τί δαί; ὠφέλιμον τὸ ἀγαθόν; Ναί. Αἴτιον ἄρα εὐπραγίας; Ναί. Οὐκ ἄρα πάντων γε αἴτιον τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ τῶν μὲν εὐχόντων αἴτιον, τῶν δὲ κακῶν ἀναίτιον. Παντελῶς γε, ἔφη. Οὐδ' ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ὁ θεός, ἐπειδὴ ἀγαθός, πάντων ἂν εἴη αἴτιος, ὡς οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἀλλ' ὀλίγων μὲν τοῖς ἀνθρώποις αἴτιος, πολλῶν δὲ ἀναίτιος. πολλὸν γάρ ἐλάττω τάγαθὰ τῶν κακῶν ἡμῖν. καὶ τῶν μὲν ἀγα-

P. 379. ἂν τε ἐν μέλεισιν] Haec om. Par. A. Vat. Θ. Ven. Z. Vind. Φ. Ambr. Vat. m. r. Fidem verbis negavit Herm. in Gesammelt. Schrift. p. 182. eaque in edit. Teubner. extrusit; sed v. infra. Scilicet philosophum, in superioribus ait de unis tantum epicis et tragicis egisse neque lyricam damnare. Recte vero. Hic tamen ubi de impiis fabulis animorum sanctitati noxiis agitur, ne lyricos quidem potuit transmittere silentio. Exstant verba etiam apud Eusebium.

B. Τί δαί; ὠφέλι.] Sic Par. A. Vulgo δά.

Παντελῶς γε, ἔφη.] Ita Par. A. Ang. et pr. II. Flor. x. Euseb. Theodor. Vulgo erat Παντελῶς γάρ. conf. Libr. VI. p. 485. D. ubi omnes codd. παντελῶς γε.

etrinam Platonis de deo tractavit Tennemann. System. Plat. Philosoph. T. III. p. 125 sq. Ceterum hoc loco tres typi θεολογίας traduntur, bonitas, immutabilitas, veritas: veritas autem cum immutabilitate arctissime copulatur.

B. Οὐκ ἄρα πάντων γε αἴτιον] Nobilissimum hoc est philosophi placitum, nullius mali causam deo adscribi posse; de quo vid. etiam libr. X. p. 617. D. E.: αἰτία ἐλομένον· θεός ἀναίτιος, Elmenhorstius ad Apuleium de dogm. Plat. p. 205.

T. II. ed. Oudend. hanc in rem laudavit Philon. Ind. decal. fol. 525: θεός κύριος ἀγαθὸς μόνων ἀγαθῶν αἴτιον, κακοῦ δ' οὐδενός. Trismegist. c. 14. Chalcidium ad Tim. p. 243. Plotin. Ennead. I. 8. et quae ipse observavit ad Arnob. libr. II. p. 59. Addit Astius Suidam T. III. p. 128. Nos adiicimus Iamblich. de Myster. I. 18.

C. ὀλίγων μὲν τοῖς ἀνθρώποις αἴτιος.] Homines enim arbitrii libertate gaudent. v. libr. X. p. 617. E.

θῶν οὐδένα ἄλλον αἰτιατέον, τῶν δὲ κακῶν ἄλλ' ἅττα δεῖ ζητεῖν τὰ αἴτια, ἄλλ' οὐ τὸν θεόν. Ἀληθέστατα, ἔφη, δοκεῖς μοι λέγειν. Οὐκ ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ἀποδεκτέον οὔτε Ὀμήρου οὔτ' ἄλλου ποιητοῦ ταύτην τὴν ἀμαρτίαν περὶ τοὺς θεοὺς ἀνοήτως ἀμαρτάνοντος καὶ λέγοντος, ὡς δοιοὶ πίθοι

κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει κηρῶν ἐμπλειοι, ὁ μὲν ἐσθλῶν, αὐτὰρ ὁ δειλῶν· καὶ ᾧ μὲν ἂν μίξας ὁ Ζεὺς δῶ ἀμφοτέρων, ἄλλοτε μὲν τε κακῶ ὅ γε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῶ· ᾧ δ' ἂν μὴ, ἄλλ' ἄκρατα τὰ ἕτερα, τὸν δὲ

κακῆ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα διαν ἐλαύνει·
E οὐδ' ὡς ταμίας ἡμῖν Ζεὺς ἀγαθῶν τε κακῶν τε τέτυκται.

D. καὶ ᾧ μὲν ἂν μίξας —] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. 5Π. Vind. Φ. Mon. Ang. Vat. r. Flor. a. c. x. β. γ. Euseb. Vulgo

οὐδένα ἄλλον αἰτιατέον] neminem alium auctorem habere atque dicere licet. Cave aītor αἰτιατέον scribendum putes. Phaedon. p. 98. B: ὄρω ἄνδρα — ἀέρας καὶ αἰθέρας καὶ ἕδατα αἰτιώμενον καὶ ἄλλα πολλὰ ἄτοπα. Ibid. p. 98. D: καὶ αὐτὸν περὶ τοῦ διαλέγεσθαι ἡμῖν ἕτερας τοιαύτας αἰτίας λέγοι, φωνᾶς τε καὶ ἀέρας καὶ ἀκοῆς καὶ ἄλλα μυστρία τοιαῦτα αἰτιώμενος. Phileb. p. 65. A: ὡς τοῦτο οἶον ἐν ὁρθότατ' ἂν αἰτιασαίμεθα τῶν ἐν τῇ ξυμμίξει.

D. ὡς δοιοὶ πίθοι] Versus sunt Iliad. XXIV, 527 sq. multis veterum disputationibus celebrati. v. Proclus in Rempubl. p. 378. Olympiodor. ad Alcibiad. I. p. 6. ed. Creuzer. et quos laudavit Heyn. ad Iliad. T. VIII, p. 705.

καὶ ᾧ μὲν] Vers. 529. I. c. ᾧ δ' ἂν μὴ] Vers. 531. De voc. βούβρωστις schol. ad h. l. ἔστιν, inquit, πονηρία ἢ μέγας λιμός· οἱ δὲ οἰστρον ἢ ἀσθένειαν.

E. οὐδ' ὡς ταμίας] hoc est οὐδ' ἀποδεκτέον — λέγοντος, ὡς ταμίας ἡμῖν Ζεὺς κ. τ. λ. Itaque erravit Heynius Obs. Homer. T. VIII, p. 706. corrigens οὐδ' ὡς, ne sic quidem. Proxima ἀγαθῶν τε κακῶν τε sic intelligas: sicuti bonorum, ita etiam malorum; v. Matth. Gr. §. 626. Ex qua interpretatione apparet ἀγαθῶν neutiquam adversari iis, quae supra disputata sunt, in qua sententia fuit Astius, delendum ille arbitratus vocabulum ἀγαθῶν iuxta cum particulis τε — τε. Verba haec ipsa in Homero nostro nusquam leguntur; sed dubitare licet cum Plutarcho, num respiciatur ad Iliad. IV, 84. et XIX, 224.

Cap. XIX. E. ἦν δ' Πάνδαρος συνέχεεν] Convenerat inter Graecos et Troianos, ut pugnae et certamina componerentur. Sed Iliad. IV, 55 sq. Minerva a Iove missa persuadet Pandaro Lyeio, ut contra foedus telum in Menelaum mittat.

Cap. XIX. Τὴν δὲ τῶν ὄρκων καὶ σπονδῶν σύγχυσιν, ἦν ὁ Πάνδαρος συνέχεεν, ἐάν τις φῆ δι' Ἀθηναῖς τε καὶ Διὸς γεγονέναι, οὐκ ἐπαινεσόμεθα· οὐδὲ θεῶν ἔριν τε καὶ κρίσιν διὰ Θέμιτός τε καὶ Διός· οὐδ' αὖ, ὡς Αἰσχύλος λέγει, ἐατέον ἀκούειν τοὺς νέους, ὅτι

θεὸς μὲν αἰτίαν φῦει βροτοῖς, ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπύδην θέλη. ἄλλ' ἐάν τις ποιῇ ἐν οἷς ταῦτα τὰ ἱαμβεῖα ἐνεσσι, τὰ τῆς Νιόβης πάθη ἢ τὰ Πελοπιδῶν ἢ τὰ Τρωϊκὰ ἢ τι ἄλλο τῶν τοιούτων, ἢ οὐ θεοῦ ἔργα ἐατέον αὐτὰ λέγειν, ἢ εἰ θεοῦ, ἐξευρετέον αὐτοῖς σχεδὸν ὄν

καμμίξας. Par. DK. ἀμμίξας. Ang. Vat. m. Flor. a. ἀμμίξας. τὸν δὲ κακῆ βούβρω.] Astius τόνδε. Sed recte se habet τὸν δε: hunc vero dira fames agitet. v. Hermann. et Buttmann. ad Soph. Philoct. v. 87.

οὐδὲ θεῶν ἔριν τε καὶ κρίσιν] Iliad. XX, 4: Ζεὺς δὲ θέμιστα κέλευσε θεοῖς ἀγορήνδε καλέσσαι. Pars illa Iliados vocatur a veteribus θεῶν μάχη. Pro Graecis pugnant Iuno, Minerva, Neptunus, Vulcanus, Mercurius: pro Troianis Venus, Apollo, Diana, Latona, Mars, Scamander. Iudicium deorum notum est ex Iliad. XXIV, etsi versus illi νοθεύονται. Muretus. De forma genitivi Θέμιτος v. Buttm. Gr. Ampl. T. II, p. 405.

P. 380. ὡς Αἰσχύλος λέγει] Aeschyli versus laudavit praeter alios Plutarch. De Audiend. Poet. c. 2., ad quem locum vid. Wyttenbach. T. I, p. 134 sq. ed. Lips. Acute ille coniecit illam Aeschyli sententiam in tragoedia Niobe existisse. Inter incerta Menandri fragmenta versus retulit Meinekius p. 304., nimium tribuens Stobaeo Serm. II, p. 30, Platonis immemor. — Ἱαμβεῖα opponuntur lyricis

chori carminibus suntque partes tragoediae dramaticae. Aristotel. Poet. IV, 19: πλείστα γὰρ ἱαμβεῖα λέγομεν ἐν τῇ διαλέκτῳ τῇ πρὸς ἀλλήλους. v. Astius ad h. l. Hermann. ad Lucian. de Histor. Conserib. p. 5.

ἐξευρετέον αὐτοῖς —] vel si dei opera dicantur, investiganda iis (poetis) eiusmodi fere oratio est, qualem nunc quaerimus, dicendumque deum iusta atque bona fecisse, quum illis castigatio profuerit: miseris autem esse qui poenam luant, idque deo ista (mala) efficiente s. immitte, id non permitendum est poetae dicere: sin autem dicant, illis poena opus fuisse, quum miseri sint mali, ideoque a deo exigenda poena utilitatem esse allatam, hoc concedendum est. Egregie haec concinunt cum iis, quae in Gorgia p. 478. D sqq. et p. 525.

νῦν ἡμεῖς λόγον ζητοῦμεν, καὶ λεκτέον; ὡς ὁ μὲν
 B θεὸς δίκαια τε καὶ ἀγαθὰ εἰργάζετο, οἱ δὲ ὀνίναντο
 κολαζόμενοι· ὡς δὲ ἄθλιοι μὲν οἱ δίκην δίδόντες,
 ἦν δὲ δὴ ὁ θεῶν ταῦτα θεός, οὐκ ἐατέον λέγειν τὸν
 ποιητὴν· ἀλλ' εἰ μὲν, ὅτι ἐδεήθησαν κολάσεως, λέ-
 γοιεν, ὡς ἄθλιοι οἱ κακοί, δίδόντες δὲ δίκην ὠφε-
 λοῦντο ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἐατέον· κακῶν δὲ αἴτιον φά-
 ναι θεὸν τινι γίνεσθαι ἀγαθὸν ὄντα, διαμαχητέον
 παντὶ τρόπῳ μῆτε τινὰ λέγειν ταῦτα ἐν τῇ αὐτοῦ
 C πόλει, εἰ μέλλει εὐνομήσεσθαι, μῆτε τινὰ ἀκούειν,
 μῆτε νεώτερον μῆτε πρεσβύτερον, μῆτε ἐν μέτρῳ μῆτε
 ἄνευ μέτρου μυθολογοῦντα, ὡς οὔτε ὅσια ἂν λεγό-

Cap. XIX. P. 380. B. ἦν δὲ δὴ ὁ θεῶν] δὴ om. Steph.
 cum Ven. E. Deinde prave interpungunt sic: ἀλλ', εἰ μὲν ὅτι ἐδ.
 κολ. λέγοιεν, ὡς ἄθλιοι κ. τ. λ. quod nunc correximus.
 κακῶν δὲ αἴτιον φάναι] Laudat Theod. Therap. V. p.
 549 C. D., qui τὸν θεὸν legit omissis τινὲ γίνεσθαι. Pro δια-
 μαχητέον, quod vulgo scribebatur, Euseb. et Theod. διαμαχητέον,
 quam scripturam probat Astius non dissentientibus Lobeckio ad
 Phryn. p. 446 Matthiae Gramm. Ampl. T. I p. 419. E. firmant
 διαμαχητέον Vat. Θ. Vind. Mon. Ang. Ambr. Vat. r. cum Schnei-
 deri Lobcov. Vind. BE. Incerta item scriptura μαχητέον est So-
 phist. p. 241. D. et p. 249. C. Scilicet praevaluisse in talibus
 effigendis videtur ratio temporis perfecti, quod est μεμάχημαι.

B sqq. disputantur, ubi item do-
 cetur ὡς ἄθλιοι οἱ κακοί, poe-
 narumque finem esse hunc, ut
 homines improbitatis miseria
 liberentur. Quod λέγοιεν post
 τὸν ποιητὴν infertur, pluralis
 post singularem, id non magis
 offendere potest, quam quod
 paullo ante ἐξενητέον αὐτοῖς
 dixit, licet praecedat ἀλλ' ἐάν
 τις ποιῇ.

C. μῆτε ἐν μέτρῳ μῆτε
 ἄνευ μέτρου μυθολογοῦντα]
 Astius μυθολογούμενα
 scribendum suspicatur. Elegans
 coniectura, quanquam, mea qui-
 dem sententia, non plane ne-
 cessaria. Additur μυθολογούμενα
 perinde ac si nihil praecessisset
 nisi haec: διαμαχητέον παντὶ
 τρόπῳ μὴδὲνα ταῦτα λέγειν, quae
 quum primariam contineant sen-

tentiam, mirandum non est, quod
 verborum reliquorum nulla iam
 amplius ratio habetur. Confir-
 mant hoc nostram iudicium
 quae deinceps adduntur, ὡς
 οὐδ' ὅσια ἂν λεγόμενα, εἰ
 λέγοιτο.

D. Τί δὲ δὴ ὁ δεύτερος;]
 Possis δοκεῖ σοι intelligere; v.
 ad Gorg. p. 501. E. Politic. p.
 308. A. Matth. Gr. §. 630. p.
 1516. ed. 3. De verbo φαντά-
 ξεσθαι, quod nunc est appare-
 re, docta est disputatio Creu-
 zeri ad Plotin. de Pulcrit. p.
 135 sq.

τοτὲ μὲν αὐτὸν γιγνώμε-
 τον] Astius et Benedictus
 pro αὐτὸν legendum censent
 ἄλλον, quod Ficinus etiam
 videtur in libro suo habuisse.

μενα, εἰ λέγοιτο, οὔτε ξύμφορα ἡμῖν οὔτε ξύμφορα
 αὐτὰ αὐτοῖς. Σύμμηρός σοι εἰμι, ἔφη, τούτου τοῦ
 νόμου, καὶ μοι ἀρέσκει. Οὗτος μὲν τοίνυν, ἦν δ'
 ἐγώ, εἰς ἂν εἴη τῶν περὶ θεοῦ νόμων τε καὶ τύ-
 πων, ἐν ᾧ δεήσει τοὺς τε λέγοντας λέγειν καὶ τοὺς
 ποιούντας ποιεῖν, μὴ πάντων αἴτιον τὸν θεόν, ἀλλὰ
 τῶν ἀγαθῶν. Καὶ μάλ', ἔφη, ἀπόρη.

Τί δὲ δὴ ὁ δεύτερος ὅδε; ἄρα γόητα τὸν θεόν D
 οἶε εἶναι καὶ οἶον ἐξ ἐπιβουλῆς φαντάζεσθαι ἄλλοτε
 ἐν ἄλλαις ἰδέαις, τοτὲ μὲν αὐτὸν γιγνόμενον καὶ ἀλ-
 λάττοντα τὸ αὐτοῦ εἶδος εἰς πολλὰς μορφάς, τοτὲ
 δὲ ἡμᾶς ἀπαυτῶντα καὶ ποιούντα περὶ αὐτοῦ τοιαῦτα

Quocirca videndum, ne etiam paullo ante cum eodd. nonnullis
 ἐξενητέον potius quam ἐξενητέον scribendum fuerit.

λέγειν ταῦτα] Steph. ταῦτα λέγειν cum Ven. E.
 C. μῆτε ἐν μέτρῳ] μὴ ἐν μ. Par. A. Vat. Θ. Ven. E.
 Vind. Φ. Vat. m. r. quod ortum videtur ex μοῖτ' ἐν μ.

τοὺς τε λέγοντας λ.] Voculam τε, vulgo omissam, suppe-
 ditavit Euseb. et Theodoret. cum Ang. Ambros. Flor. a. c. x. α.

D. Τί δὲ δὴ ὁ δεύτερος;] δαὶ δὴ Par. A.
 καὶ ἀλλάττοντα] καὶ ἐναλλάττοντα Ang. Ambr. Flor. x. α.
 Pro αὐτὸν γιγνόμενον Astius et Benedictus scribendum censuerunt
 ἄλλον γιγνόμενον, quod etiam Ficinus et Cornarius expresserunt,
 sed v. explicat.

Non assentior. Nam opponitur
 hoc αὐτὸν γιν. verbis τοτὲ δ'
 ἡμᾶς ἀπαυτῶντα καὶ — δο-
 κεῖν. Quocirca sententia ver-
 borum haec est: num deum
 putas esse praestigiato-
 rem atque eum, qui tan-
 quam ex insidiis modo
 sub hac, modo sub illa
 forma se conspiciendum
 praebet, ita ut interdum
 quidem ipse (non obiecta
 falsa imagine) aliquid fiat
 mutetque speciem suam
 (quam revera habet) multas
 in formas, interdum au-
 tem (falsa specie oblata) nos
 ludificetur efficiatque,
 ut nobis de ipso talia vi-
 deantur? Confirmant hanc
 interpretationem verba p. 382.
 E. Ceterum egregia haec est

ac plane admirabilis philosophi
 de Deo disputatio. Docet quippe
 Deum neque mutari neque ho-
 mines ludificari. Illud enim
 fieri propterea non posse quod
 numen eius sit simplex ideoque
 nulli obnoxium mutationi; hoc
 autem adversari eius veracitati,
 qua ab omni genere mendacii
 sit alienissimus. Talia legenti
 mihi nescio quomodo saepenu-
 mero in mentem veniunt illa
 Erasmi: „Sacris quidem lite-
 ris ubique prima debetur aucto-
 ritas; sed tamen ego nonnun-
 quam offendo quaedam vel di-
 cta a veteribus vel scripta ab
 ethnicis, etiam poetis, tam ca-
 ste, tam sancte, tam divinitus,
 ut mihi non possim persuadere,
 quin pectus illorum, quum illa
 scriberent, numen aliquod bo-

δοκεῖν; ἢ ἀπλοῦν τε εἶναι καὶ πάντων ἤκιστα τῆς
 ἑαυτοῦ ἰδέας ἐκβαίνειν; Οὐκ ἔγω, ἔφη, νῦν γε οὕ-
 τως εἰπεῖν. Τί δὲ τόδε; οὐκ ἀνάγκη, εἶπερ τι ἐξι-
 σταιτο τῆς αὐτοῦ ἰδέας, ἢ αὐτὸ ὑφ' ἑαυτοῦ μεθί-
 E σταςθαι ἢ ὑπ' ἄλλου; Ἀνάγκη. Οὐκοῦν ὑπὸ μὲν
 ἄλλου τὰ ἄριστα ἔχοντα ἤκιστα ἀλλοιοῦνται τε καὶ
 κινεῖται; οἷον σῶμα ὑπὸ σιτίων τε καὶ ποτῶν καὶ
 πᾶν φυτὸν ὑπὸ εὐχρησίων τε καὶ ἀνέμων καὶ τῶν
 τοιούτων παιδημάτων, οὐ τὸ ὑγιέστατον καὶ ἰσχυ-
 381 ρότατον ἤκιστα ἀλλοιοῦνται; Πῶς δ' οὐ; Ψυχὴν
 δὲ οὐ τὴν ἀνδρειοτάτην καὶ φρονιμωτάτην ἤκιστ'
 ἂν τι ἐξωθεν πάθος ταράξειε τε καὶ ἀλλοιώσειε;
 Naί. Καὶ μὴν που καὶ τὰ γε ξύνθετα πάντα σκευή
 τε καὶ οἰκοδομήματα καὶ ἀμμιέσματα κατὰ τὸν αὐ-
 τὸν λόγον τὰ εὖ ἐργασμένα καὶ εὖ ἔχοντα ὑπὸ χρό-
 νου τε καὶ τῶν ἄλλων παιδημάτων ἤκιστα ἀλλοιοῦ-
 νται. Ἔστι δὴ ταῦτα. Πᾶν δὴ τὸ καλῶς ἔχον ἢ
 B φύσει ἢ τέχνῃ ἢ ἀμφοτέροις ἐλαχίστην μεταβολὴν ὑπ'
 ἄλλον ἐνδέχεται. Ἔοικεν. Ἀλλὰ μὴν ὁ θεὸς γε καὶ

P. 381. ψυχὴν δὲ οὐ τὴν ἀνδρειοτάτην] Ald. Bas. 1.
 2. Euseb. ψυχὴν δὲ αὐτὴν ἀνδρειοτάτην. Stephan. Ast. Bekker.
 ψυχὴν δὲ αὐτὴν οὐ τὴν ἀνδρειοτάτην. Par. A. Vat. Θ. Ven. Z.
 Vind. P. Vat. m. r. Ambr. Ang. Flor. a. c. x. a. γ. ψυχὴν δὲ οὐ
 τὴν ἀνδρειοτάτην. Quod unice verum est. Ven. II. Par. DK.
 Mou. ψυχὴν δὲ αὐτὴν ἀνδρειοτάτην. Flor. β. ψυχὴν δὲ αὐτὴν ἀν-

num agitaverit. Et fortasse la-
 tius se fundit spiritus Christi
 quam nos interpretamur, et
 multi sunt in consorcio sancto-
 rum, qui non sunt apud nos in
 catalogo.

νῦν γε οὕτως εἰπεῖν] sic
 ut nunc sum, re nondum ac-
 curatius considerata. Xenoph.
 Mem. III, 6, 9: οὐκ ἂν ἔχοιμι
 σοι οὕτω γε ἀπὸ στόματος εἰ-
 πεῖν. Plat. Phaedr. p. 235. C:
 νῦν μὲν οὕτως οὐκ ἔγω εἰπεῖν,
 ubi v. intpp.

E. Οὐκοῦν ὑπὸ μὲν ἄλ-
 λου. —] Cave hoc μὲν referen-
 dum putes ad δὲ in verbis ψυ-

χὴν δὲ οὐ τὴν ἀνδρειοτάτην κ.
 τ. λ. Est enim ἀνατραπεύσιον.
 Quippe in animo iam habet illa
 p. 381. B., ubi docere instituit
 Deum nec a semet ipso ullo
 modo mutari posse. Et prae-
 cedunt verba, ἢ αὐτὸ ὑφ' ἑαν-
 τοῦ — ἢ ὑπ' ἄλλου. — Voc.
 εὐχρησίων schol. interpretatur ὑπὸ
 τῶν τοῦ ἡλίου ἐκκλίσεων, v.
 Ruhnken. ad Tim. p. 96.

P. 381. Ψυχὴν δὲ οὐ τὴν
 ἀνδρειοτάτην] Dixerat, quo
 quid melius ac praestantius sit,
 eo minus ab alio mutari posse,
 eiusque rei exempla nonnulla
 posuerat. Itaque nunc idem de
 animo confirmaturus: Animum

τὰ τοῦ θεοῦ πάντα ἄριστα ἔχει. Πῶς δ' οὐ; Ταύτη
 μὲν δὴ ἤκιστ' ἂν πολλὰς μορφὰς ἴσχοι ὁ θεός. Ἠ-
 σता δὴτα.

Cap. XX. Ἄλλ' ἄρα αὐτὸς αὐτὸν μεταβάλλοι
 ἂν καὶ ἄλλοιοῖ; Ἀἴτιον, ἔφη, ὅτι, εἶπερ ἀλλοιοῦνται.
 Πότερον οὖν ἐπὶ τὸ βελτίον τε καὶ κάλλιον μετα-
 βάλλει ἑαυτόν, ἢ ἐπὶ τὸ χεῖρον καὶ τὸ αἰσχίον ἑαν-
 τοῦ; Ἀνάγκη, ἔφη, ἐπὶ τὸ χεῖρον, εἶπερ ἀλλοιοῦ-
 νται· οὐ γὰρ που ἐνδεᾶ γε φησομεν τὸν θεὸν κάλ- C
 λους ἢ ἀρετῆς εἶναι. Ὀρθότατα, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις.
 καὶ οὕτως ἔχοντος δοκεῖ ἂν τίς σοι, ὦ Ἀδείμαντε,
 ἐκὼν αὐτὸν χεῖρω ποιεῖν ὀρηοῦν ἢ θεῶν ἢ ἀνθρώ-
 πων; Ἀδύνατον, ἔφη. Ἀδύνατον ἄρα, ἔφη, καὶ
 θεῶ ἐθέλειν αὐτὸν ἀλλοιοῦν, ἀλλ', ὡς ἔοικε, κάλλι-
 στος καὶ ἄριστος ὢν εἰς τὸ δυνατὸν ἕκαστος αὐτῶν
 μένει αἰεὶ ἀπλῶς ἐν τῇ αὐτοῦ μορφῇ. Ἀπασα, ἔφη,
 ἀνάγκη ἔμοιγε δοκεῖ. Μηδεὶς ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ἄρι- D
 στε, λεγέτω ἡμῖν τῶν ποιητῶν, ὡς

θεοὶ ξείνοισιν ἑοικότες ἀλλοδαποῖσι,

δρειοτάτην.

[καὶ ἀμμιέσματα] Haec om. Par. A. Vat. Θ. Ven. Z. Vind.
 P. Vat. m. r. Abiecit Herm. conf. p. 379. A.

B. Ἀλλὰ μὴν ὁ θεός γε καὶ τὰ τ. Θ.] γε restitui ex
 Ven II. Par. DK. Flor. β. Euseb. Legunt enim vulgo τε, quod
 sententiae minus aptum videtur. Nobiscum sentit etiam Schneider.

vero, inquit, nonne tanto
 minus externus aliquis
 casus perturbabit et mu-
 tabit, quo fuerit fortior
 ac prudentior? In hac sen-
 tentiarum connexionem equidem
 non video quam vim aut signi-
 ficationem habeat pronomen αὐ-
 τὴν vulgo post Ψυχὴν δὲ intru-
 sum; quod quum mihi quidem
 errore ortum videatur, auctori-
 tate optimorum librorum mu-
 tare non dubitavi. Idem fecit
 etiam Schn eiderus suffragan-
 tibus codicibus praestantissimis.

Cap. XX. C. οὕτως ἔχον-
 τος] quum res ita se ha-
 beat. v. Matth. Gr. §. 563.

D. θεοὶ ξείνοισιν ἑοικ.]
 Odys. XVII, 485 sq. — Pro-
 teus notus vel tironibus ex
 Odys. IV, 364 sqq. Ovid. Met-
 tam. VIII. v. 730 sqq. Fortasse
 philosophus in mente habuit
 Aeschyli Proteum, fabulam
 satyricam. Thetis fatorum nec-
 cessitate mortali viro nubere
 coacta, quum Peleus eam adi-
 ret, in alias atque alias formas
 se mutavit, ut coniugium illud
 vitaret. v. Pindar. Nem. V.
 60 sqq. Apollodor. III, 13,
 5. Hygin. fab. 54. Ovid. Met-
 tam. XI, 221 sqq. Peculiari car-
 mine nuptias Pelei et Thetidis
 celebraverat Hesiodus; in quo

παντοῖοι τελέθοντες ἐπιστροφῶσι πόλιν
μηδὲ Πρωτίως καὶ Θέτιδος καταψευδῆσθαι μηδεὶς,
μηδ' ἐν τραγωδίαις μηδ' ἐν τοῖς ἄλλοις ποιήμασιν
εἰσαγέτω Ἦραν ἠλλοιωμένην ὡς ἱέρειαν ἀγέρονσαν
Ἰνάχου Ἀργείου ποταμοῦ παισὶν βιοδώροις.

Ε καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλὰ μὴ ἡμῖν ψευδῆσθωσαν. μηδ' αὐτὸ ὑπὸ τούτων ἀναπειθόμενα αἱ μητέρες τὰ παιδία ἐκδειματουμένων, λέγουσαι τοὺς μύθους κακῶς, ὡς ἄρα θεοὶ τινες περιέχονται νύκτωρ πολλοῖς ξένοις καὶ παντοδαποῖς ἰνδαλλόμενοι, ἵνα μὴ ἅμα μὲν εἰς θεοὺς βλάστησιν, ἅμα δὲ τοὺς παῖδας ἀπεργάζωνται δειλοτέρους. Μὴ γάρ, ἔφη. Ἄλλ' ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, αὐτοὶ μὲν οἱ θεοὶ εἰσὶν οἷοι μὴ μεταβάλλειν, ἡμῖν δὲ ποιοῦσι δοκεῖν σαφῶς παντοδαποὺς φαίνεσθαι, ἕξαπατῶντες καὶ γοητεύοντες; Ἰσως, ἔφη. Τί δέ; ἦν

Cap. XX. D. παισὶν βιοδώροις] Cornar. conī. βλον δώροι.
Monac. βλον δώροις.

si Thetidis transformationes memoratae fuerunt, non dubito, quin philosophus praecipue de Asraeo cogitaverit.

Πρωτίως — καταψευδῆσθαι] de Proteo falsa cominiscatur; v. ad Phaedon. p. 85. A.

εἰσαγέτω Ἦραν ἠλλοιωμένην.] Timaeus Gloss. p. 9: ἀγέρονσαν ὡς ἱέρειαν περιεχομένην. Recte hic ἱέρειαν ad ἀγέρονσαν refert, non ad ἠλλοιωμένην, quod faciunt qui cum vulgatis editt. post ἱέρειαν distinguunt. Nam Iuno dicitur, mutata figura (ἠλλοιωμένη), tanquam sacerdos stipem mendicans in scenam inducta esse. Et quis unquam dixit ἠλλοιοῦσθαι ὡς ἱέρειαν? Totum locum egregie illustravit Ruhnkens ad Tim. l. c., qui et de sacerdotibus stipem mendicantibus exposuit, et verbum ἀγέρον pro mendicando colligere usurpatum exemplis confirmavit, et quis sit ille tra-

gicus, quem Plato perstrinxerit, demonstrare conatus est. Quanquam in postrema parte res ei cessit minus feliciter. Contendit enim vir egregius Sophoclem intelligi, cui Platonem fuisse iniquiorem probabiliter disputaverit Valckenar. ad Phoeniss. v. 1628., verum autem istum sumptum esse ex Inacho, fabula poetae satyrica. At enim vero neque recte Valckenarius de Platonis in Sophoclem animo statuisse videtur, ut docuit Boeckh. ad Legg. p. 182., et De Graecae tragoed. princip. p. 182., neque verum est verum a Platone laudatum Sophocli esse tribuendum, quem Euripidi potius aut Aeschilo vindicaverit Valcken. Diatrib. de Fragm. Eurip. p. 11 — βιοδώροις, alms, epitheton Inachi, utpote fluvij, filiis convenientissimum.

E. περιέχονται — ἰνδαλλόμενοι] deos quosdam noctu circumvagari mul-

δ' ἐγώ· ψευδῆσθαι θεὸς ἐθέλοι ἂν ἢ λόγῳ ἢ ἔργῳ 382
φάντασμα προτείνων; Οὐκ οἶδα, ἦ δ' ὅς. Οὐκ οἶσθα, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι τό γε ὡς ἀληθῶς ψεῦδος, εἰ οἷόν τε τοῦτο εἰπεῖν, πάντες θεοὶ τε καὶ ἄνθρωποι μισοῦσι; Πῶς, ἔφη, λέγεις; Οὕτως, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι τῷ κυριωτάτῳ πον ἐαυτῶν ψευδῆσθαι καὶ περὶ τὰ κυριώτατα οὐδεὶς ἐκὼν ἐθέλει, ἀλλὰ πάντων μάλιστα φοβεῖται ἐκεῖ αὐτὸ κεκτῆσθαι. Οὐδὲ νῦν πῶ, ἦ δ' ὅς, μανθάνω. Οἶσι γάρ τί με, ἔφη, σεμνὸν λέγειν; B
ἐγὼ δὲ λέγω, ὅτι τῇ ψυχῇ περὶ τὰ ὄντα ψευδῆσθαι τε καὶ ἐψευδῆσθαι καὶ ἀμαθῆ εἶναι καὶ ἐνταῦθα ἔχειν τε καὶ κεκτῆσθαι τὸ ψεῦδος πάντες ἥκιστα ἂν δέξαιντο καὶ μισοῦσι μάλιστα αὐτὸ ἐν τῷ τοιούτῳ. Πολύ γε, ἔφη. Ἀλλὰ μὴν ὀρθότατά γ' ἂν, ὃ νῦν δὴ ἔλεγον, τοῦτο ὡς ἀληθῶς ψεῦδος καλοῖτο, ἢ ἐν

P. 382. φάντασμα προτείνων] φαντάσματα Ambr. Angl.
Flor. x. a. Euseb. conf. Thom. Mag. p. 887 sqq. ibique intpp.

tos variosque hospites assimilantes. Nam ἰνδαλλεσθαι non solum est φαντάζεσθαι, sed etiam ὁμοιοῦσθαι, v. Timaei Gloss. p. 150. ibique Ruhnkens. Ceterum hinc Iamblich. De myster. p. 42. Gal. τὰ τῶν δαιμόνων ἰνδαλλεται ἄλλοτε ἐπ' ἄλλης ὁρώμενα μορφῆς καὶ μεγάλα καὶ μικρά τὰ αὐτὰ φαινόμενα.

Μὴ γάρ, ἔφη.] intell. τοιαῦτα λεγόντων. Eadem loquendi forma est libr. IX. p. 584. B. X. p. 597. A. Theaet. p. 177. E. al.

ποιοῦσι δοκεῖν — φαίνεσθαι.] efficiunt, ut nobis videantur aliis atque aliis formis induti apparere. Nam ita δοκεῖν φαίνεσθαι capiendum, quod fuerunt qui abundanter dictum putarent, veluti Fischerus ad Weller. Gr. T. III. P. II. p. 39.

P. 382. ὅτι τῷ κυριωτάτῳ πον —] praestantissimi

ma sui parte (animo) ac de rebus gravissimis (περὶ τὰ ὄντα, ut mox ipse dicit) nemo falli sua sponte cupit. — ἐκεῖ sc. ἐν τῷ κυριωτάτῳ καὶ περὶ τὰ κυριώτατα. Pronomen αὐτὸ referendum ad ψευδῆσθαι. — Ad v. ἀλλὰ πάντων μάλιστα φοβεῖται, apparet ex ὀδδείς intelligendum esse ἕκαστος, v. ad p. 366. D. Praeterea κεκτῆσθαι τὸ ψευδῆσθαι dictum ut Eurip. Med. 212: δὲς κλειαν ἐκτῆσαντο. Sophocle. Ant. v. 924: τὴν δυσσέβειαν ἐκτῆσαντο.

B. Οἶσι — σεμνὸν λέγειν] grande quid ac sublime, quod non facile possit intelligi; v. Heindorf. ad Cratyl. p. 104. Ἀλλὰ μὴν ὀρθότατά γ' ἂν —] Atqui hoc quidem, quod nunc ipsum dicebam, rectissime verum ac germanum dixeris mendacium, inscientiam scilicet in animo insidentem, eamque eius, qui περὶ τὰ ὄντα falsus est. Falso enim

τῇ ψυχῇ ἄγνοια ἢ τοῦ ἐψευσμένου· ἐπεὶ τό γε ἐν τοῖς λόγοις μίμημά τι τοῦ ἐν τῇ ψυχῇ ἐστὶ παθήματος καὶ ὕστερον γεγονὸς εἶδωλον, οὐ πάνυ ἀκρατον ψεῦδος. ἢ οὐχ οὕτως; Πάνυ μὲν οὖν. Cap. XXI. C. Τὸ μὲν δὴ τῷ ὄντι ψεῦδος οὐ μόνον ὑπὸ θεῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων μισεῖται. Δοκεῖ μοι. Τί δὲ δὴ; τὸ ἐν τοῖς λόγοις ψεῦδος πότε καὶ τῷ χρήσιμον, ὥστε μὴ ἄξιον εἶναι μίσους; Ἄρ' οὐ πρὸς τε τοὺς πολέμιους καὶ τῶν καλουμένων φίλων, ὅταν διὰ

B. ἄγνοια ἢ τοῦ ἐψευσμένου] Angel. τοῦ ἐψευσμένου ἄγνοια, omisso ἢ, sicut etiam Flor. x. et Euseb. Astius pro ἢ de coniectura sua scripsit τῇ. Sed nihil mutandum; v. interpr.

Cap. XXI. C. καὶ τῷ χρήσιμον] τῷ Par. ADK. Vat. Θ. Ven. Π. Mon. Flor. β. γ. Vulgo τί χρήσιμον. Alii libri τὸ vel τοῦτο χρ.

καὶ τῶν καλουμένων φίλων] Mon. rec. et Euseb. post φίλων addunt τινάς. Flor. a. c. et corr. Angel. καὶ τοὺς καλουμένους φίλους. Ceteri omnes de vulg. consentiunt; v. explicat.

ὅταν διὰ μανίαν ἢ τινα —] Istud ὅταν audacter Her-

Schneiderus, loco minime intellecto, interpretatur: eius qui mentitus est s. mentiti, Nimirum mendacium per se est animi, qui, quum τὰ ὄντια cognoscere studeat, fraudem ea in re admittit atque fallitur, ut non assequatur id, quod verum est. conf. Sophist. p. 228. B. In quo patet ψεῦδος, ut Lat. fraus, dici de mentis inscientia non voluntaria et a vero aberratione, ut fit passim apud Platonem. Huic autem mendacio, quod est in animi inscientia, philosophus continuo opponit mendacium verbis et sermone expromptum, quod quoniam illam nescientis conditionem imitatur et ad primitivi mendacii similitudinem se componit, quasi quandam imaginem illius habendum esse arbitratur. Etenim oratio nihil est aliud nisi mentis imago, ut praeclare docetur in Sophist. p. 263. E.

Cap. XXI. C. πότε καὶ τί χρήσιμον] Astius de sententia laudavit Aristot. Ethic.

Nicom. IV. 15. Dein non multum refert τῷ ἢ τί χρήσιμον legatur. Nam τί χρήσιμον, ad quid utile, dicitur Charm. p. 165. D. Lysid. p. 220. C. Aristoph. Nubb. v. 203: ταῦτ' οὖν τί ἐστὶ χρήσιμον; Sed codd. optimi τῷ, h. e. τίνι; quod sic interrogatur, quia deinde etiam amicorum inlicitur mentio. Sic τῷ pro τίνι in recta interrogatione positum ap. Xenoph. Mem. IV. 4. 17. τίνι —; τῷ —; ἢ τίνα νομίζεις; Ibid. IV. 5. 10: τῷ γὰρ ἂν ἤτιον φησάμεν; κ. τ. λ. Aristoph. Plut. v. 44. Quanquam dubitare licet num τί universi loci sententiae sit convenientius, ut prope suspicemur, criticos dictionem rariorem temere mutavisse in usitatus.

καὶ τῶν καλουμένων φίλων] Genitivus per anacoluthon quoddam explicandus. Debat enim sic fere pergi: καὶ τῶν καλ. φίλων ἔνεκα, ὅταν κ. τ. λ. Istud ἔνεκα vero iam in animo habens scriptor, praemissa,

μανίαν ἢ τινα ἀνοίαν κακόν τι επιχειρῶσι πράττειν, τότε ἀποτροπῆς ἔνεκα ὡς φάρμακον χρήσιμον γίνε-
ται; καὶ ἐν αἷς νῦν δὴ ἐλέγομεν ταῖς μυθολογίαις D
διὰ τὸ μὴ εἶδεναι ὅσην τάληθές ἐχει περὶ τῶν πα-
λαιῶν ἀφομοιοῦντες τῷ ἀλήθει τὸ ψεῦδος ὃ τι μά-
λιστα, οὕτω χρήσιμον ποιοῦμεν; Καὶ μάλα, ἢ δ'
ὅς, οὕτως ἐχει. Κατὰ τί δὴ οὖν τούτων τῷ θεῷ
τὸ ψεῦδος χρήσιμον; πότερον διὰ τὸ μὴ εἶδεναι τὰ
παλαιὰ ἀφομοιῶν ἂν ψεύδοιτο; Γελοῖον μὲντ' ἂν
εἶη, ἔφη. Ποιητῆς μὲν ἄρα ψευδῆς ἐν θεῷ οὐκ ἐνι.

mannus arbitrio suo in οἱ ἂν mutavit, ut inde genitivus τῶν καλουμένων φίλων suspensus esset: nam sustulit post φίλων interpunctionem. Cui rationi vel proximum τότε multum adversatur. De genitivo autem frustra sollicitus fuit vir egregius; qui quomodo explicandus sit, infra ostendimus.

D. ἐλέγομεν ταῖς μυθολογίαις] ταῖς, vulgo omissum, reddiderunt Par. A. Vat. Θ. Ven. ΞΠ. Vind. Φ. Ang. Ambr. Vat. m. r. Flor. a. c. x. a. γ. Euseb.

ut fit, intermedia sententia, deinde huius ipsius habita ratione infert: τότε ἀποτροπῆς ἔνεκα, unde, sensum quidem ubi spectamus, genitivus ille pendere existimandus est. Schneiderus falso narrat nos in iis esse, qui τινάς intelligi voverimus, id quod merito stomachum movit Gernhardo Quaest. Platon. Specim. II. p. 7. nostrae interpretationi calculum suum adicienti. Ipse Schneiderus non τινάς, sed τινές vult intelligi, sublato post φίλων comate, perinde ac si scriptum esset: καὶ ὅταν τῶν καλουμένων φίλων διὰ μανίαν κ. τ. λ. Iudato A. Matthiae Gr. §. 323. Quam rationem vix futuros esse putamus qui assensu suo dignam arbitrentur. Nec vero C. Fr. Hermannum probamus, cuius sententiam in annot. critica retulimus.

D. Ποιητῆς μὲν ἄρα ψευδῆς —] Poeta igitur mendax in deo non inest; ein lügenhafter Dichter

steckt also nicht in Gott, h. e. non cadit in vim et naturam dei, ut mentiatur, sicuti poetae, propter antiquarum rerum ignorantiam. Luditur autem simul ambiguitate vocabuli ποιητής, quod de deo ut rerum omnium auctore ponitur De Rep. X. p. 597. D. et Tim. p. 28. C. Eodem loquendi genere usus est Sulla, iuvenis Caesaris amicis, eius salutem expeitentibus teste Suetonio Vit. Caes. I. respondens: Vincere ac sibi haberent, dummodo scirent — Caesari multos Marios inesse. Idem usurpat etiam Plutarchus de eadem re in Vita Caesaris narrans: οὐκ ἔχειν οὐδ' αὐτοῖς, εἰ μὴ πολλοὺς ἐν τῷ παιδὶ τοῦτω Μαρίας ἐνορῶσι. Et Dionysius minor narratur filium his verbis increpare solitus esse: οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ τύραννος. Alius generis est illud Plat. Phaedon. p. 77. E: ἀλλ' ἴσως ἔτι τις καὶ ἐν ἡμῖν παῖς, ὅστις τὰ τοιαῦτα φοβεῖται. Qua-

E Οὐ μοι δοκεῖ. Ἀλλὰ δεδιώς τοὺς ἐχθροὺς ψεύδοιτο; Πολλοῦ γε δεῖ. Ἀλλὰ δι' οἰκείων ἀνοίαν ἢ μαρίαν; Ἀλλ' οὐδεὶς, ἔφη, τῶν ἀνοήτων καὶ μαινομένων θεοφιλῆς. Οὐκ ἄρα ἔστιν οὐ ἔνεκα ἂν θεὸς ψεύδοιτο. Οὐκ ἔστι. Πάντη ἄρα ἀψευδὲς τὸ δαιμόνιον τε καὶ τὸ θεῖον. Παντάπασιν μὲν οὖν, ἔφη. Κομιδῇ ἄρα ὁ θεὸς ἀπλοῦν καὶ ἀληθῆς ἐν τε ἔργῳ καὶ ἐν λόγῳ, καὶ οὔτε αὐτὸς μεθίσταται οὔτε ἄλλους ἐξαπατᾷ, οὔτε κατὰ φαντασίας οὔτε κατὰ λόγους οὔτε κατὰ σημείων πομπάς, οὐθ' ὕπαρ οὐτ' ὄναρ.

E. τοὺς ἐχθροὺς ψεύδοιτο] ἂν post ἐχθροὺς inferunt Ang. Flor. x. Euseb. non opus.

ἐξαπατᾷ, οὔτε κατὰ φαντασίας] Verba οὔτε κατὰ φαντασίας om. Par. A. Vat. G. m. r. Ven. Z. Vind. P. Quae nollem ab Hermanno continuo extrusa essent. Nam visiones deorum hac in causa utique memorandae fuerunt. Codd. autem illos meminimus in talibus saepe esse decurtatos, ut p. 358. A. 366. A. 370. D. 373. A. 379. A. et 381. A.

οὐθ' ὕπαρ οὐτ' ὄναρ] V. οὐθ' ὄναρ, quod nemo cum Schneidero tuebitur, ubi proverbialem loquutionem esse meminert οὐθ' ὄναρ οὐτ' ὄναρ, de qua v. annot. ad Phileb. p. 36. E. 65. E. Rectissime igitur Bekkerus ex cod. Monac. οὐτ' ὄναρ restituit, quod etiam Hermannus pro vero agnovit.

re haud scio an non probanda sit coniectura Marklandi ad Lysiam p. 408. ed. Reisk. legendum putantis Ταύτη μὲν ἄρα ψεύδος ἐν θεῷ οὐκ ἐστίν. Placuit tamen haec ratio etiam Ruhnkenio Opuscul. T. I. p. 234. ed. Bergm. Angel. ψευδῆς post θεῷ ponit, et Monac. θεοῖς exhibenda.

Ἀλλὰ δεδιώς — ψεύδοιτο;] Loquitur Socrates quasi ex mente dei atque quaerit, num deo propter metum inimicorum optandum sit, ut mentiri ipsi liceat; v. ad p. 361. C. Nisi defectum voculae illo modo excusare maluerit quem attigit Hermann. ad Viger. p. 944 sq. Iterata enim quaestio ἂν facile denuo apud animum iterare sinit. v. ad I. p. 352. E.

E. σημείων πομπᾶς] portenta quae mittuntur. For-

mula proverbialis οὐθ' ὄναρ οὐθ' ὕπαρ, h. e. nunquam, saepe apud Platonem legitur, ut Phileb. p. 36. E. p. 65. D. al. illustrarunt eam copiosius Valcken. ad Ammon. III, 15. Dorvill. ad Charit. p. 291.

P. 383. ὡς μήτε αὐτοὺς γόητας ὄντας — ἢ ἐν ἔργῳ;] Duo hic observanda sunt, quae facile aliquem impediunt, quominus verba recte intelligat. primum enim post ὡς infertur accusativus participii, quem vulgo absolutum putant. De quo genere structurae breviter monui ad libr. I. p. 345. E. Deinde tenendum est, sermonem in altero membro a participio ad infinitivum transire. Debebat enim ex usitata loquendi ratione dici μήτε — παράγοιτας. Sed quoniam in illo ὡς latet statuendi notio, nihil mirum, quod infinitivus subiicitur, prae-

Οὕτως, ἔφη, ἔμοιγε καὶ αὐτῷ φαίνεται σοῦ λέγοντος. 383 Συγχωρεῖς ἄρα, ἔφη, τούτου δεύτερον τύπον εἶναι, ἐν ᾧ δεῖ περὶ θεῶν καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν, ὡς μήτε αὐτοὺς γόητας ὄντας τῷ μεταβάλλειν ἑαυτοὺς μήτε ἡμᾶς ψεύδεσι παράγειν ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ; Συγχωρῶ. Πολλὰ ἄρα Ὀμήρου ἐπαινοῦντες ἄλλα τούτου οὐκ ἐπαινεσόμεθα, τὴν τοῦ ἐνυπνίου πομπὴν ὑπὸ Διὸς τῷ Ἀγαμέμνονι· οὐδὲ Διοσκόρου, ὅταν φῆ ἢ θείης τὸν Ἀπόλλω ἐν τοῖς αὐτῆς γάμοις ἔδοντα ἐνδατεῖσθαι τὰς εἰς εὐπαιδίας,

P. 383. τοῦτον δεύτερον τύπον] Hunc verborum ordinem praestant libri optimi et plurimi. Vulgo τύπον δεύτερον.

P. 383. μήτε αὐτοὺς γόητας ὄντας] Vulgo ὄντας aberat, quod ex Vat. G. Ven. ZII. Vind. P. Par. D. Mon. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. x. β. γ. restitutum est. Caret tamen illo Par. A., ut miremur criticos huic codici mancipatos novam lectionem tam prompto animo suscepisse. At nimirum causam, cur critici participium eliminauerint, nullo negotio ex iis perspicies, quae in interpret. de verborum constructione exposuimus. Ceterum Astius τῷ expungi volebat, de cuius usu v. ad Criton. p. 51. D. et Phaedon. p. 60. B.

ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ] Alterum ἐν additum ex Par. A. Ven. II. Angel. Flor. x. et Euseb.

sertim quum ἢ ἀπὸ μετοχῆς εἰς ὅμιον μεταβάλλει Graecis mire frequentata sit, de qua v. Schaeffer. ad Demosthen. App. T. II. p. 75. Eadem prorsus ratio est Charm. p. 164. C. Legg. I. p. 626. A. Quocirca totum locum interpretamur sic: Concedis igitur, inquam, hunc alterum esse modum, quo de diis et dicendum sit et fingendum, ut statuamus, neque ipsos esse praestigiatores eo quod sese mutent, neque mendaciis nos in fraudem ab iis induci, sive verbis id fiat sive re ipsa.

τούτου οὐκ ἐπαινεσόμεθα, τὴν τοῦ ἐνυπνίου —] Eadem orationis forma est p. 382. B: ἄλλα μὲν ἀρθροτάτα γ' ἂν — τούτου — ψεύδος καλοῖτο, ἢ ἐν τῇ ψυχῇ ἄγνοια. Phaedon. p. 67. D. De Republ. III. p. 407. Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

A. cf. Matth. Gr. §. 472. e. Nomen πομπῆ eodem modo constructur, quo verbum, unde derivatum est. Etenim dici etiam poterat: οὐκ ἐνδατεῖσθαι ὑπὸ Διὸς τῷ Ἀγαμέμνονι. Ceterum respicitur ad Iliad. libr. II. in.

οὐδ' Ἀλσκόλου] sc. τοῦ ἐπαινεσόμεθα. Locus, in quo poeta Thetin de Apolline querentem inducit, petitus est non ex eius Ψυχοστασίῃ, ut vulgo putant, sed ex incerto ipsius dramate. v. Wyttenbach. ad Select. Princip. Histor. p. 388. Versus hinc laudant Plutarch. De Legend. Poet. p. 16. E. Athenagoras Legat. pro Christ. p. 22. B. Eusebius Praepar. Evang. XIII, 3. Apollinem nuptiis Pelei interfuisse narrat etiam Homer. Iliad. XXIV, 26 sqq.

B. ἐνδατεῖσθαι τὰς εἰς

νόσων τ' ἀπείρουσ καὶ μακροαίωνας βίους.
 ζῦμπαντά τ' εἰπὼν θεοφιλεῖς ἐμὰς τύχας
 παιῶν' ἐπευφήμησεν, εὐθυμῶν ἐμέ.
 καὶ γὰρ τὸ Φοῖβου θεῖον ἀψευδὲς στόμα
 ἤλπιζον εἶναι, μαντικῇ βροῦν τέχνη.
 ὁ δ', αὐτὸς ὑμῶν, αὐτὸς ἐν θοίνῃ παρών,
 αὐτὸς τὰδ' εἰπὼν, αὐτὸς ἔστιν ὁ κτανῶν
 τὸν παῖδα τὸν ἐμόν.

B. νόσων τ' ἀπείρουσ] τ' om. Vat. Θ. Vind. Φ. Par. K. παιῶν' ἐπευφήμησεν] Sic Schol. ad h. l. Ven. Z. Vat. m. Ald. Bas. 1. 2 παιῶν. Steph. et Bekker. παιῶν ἐπ. Vat. Θ. et Par. A. faciunt cum Steph. Par. DK. παίων. Nimirum requiritur accusativus, qui in hac scripturae varietate utique delituit. Flor. a. b. c. x. α. Ang. Ambr. Vat. r. habent παῖαν, quod propter me-

ἐπ.] Ordiri ab his verbis Aeschylī orationem docet vel Aeschyleum verbum ἰδατεῖσθαι, de quo dixerunt Elmsleī ad Sophocel. Oed. Tyr. v. 196. et Blomfield. in Glossar. ad Aeschyl. Sept. c. Theb. v. 575. Est autem ἰδατεῖσθαι, quod proprie significat dividere, nunc per partes celebrare, quo sensu item positum videtur apud Sophoclem l. c. Hinc factum, ut significet iactare, modo in bonam, modo in malam partem. Ceterum philosophus ab initio verba Aeschylī cum suo ipsius iunxit sermone; sed inde ab Ζῦμπαντά τ' εἰπὼν θ. repente infertur recta oratio. Quae ratio minime ab usu abhorret, quum etiam alibi oratio aliunde suspensa subito in rectam mutetur; v. ad Protagor. p. 322. C. 338. B. Itaque non est quod τὰς ἐὰς cum Astio deleamus, aut cum Blomfieldio l. c. in τὰς ἐμὰς mutemus. Quippe quod Aeschylus ipse posuerat τὰς ἐμὰς ἐδπαυδίας, id Plato obliquae orationis gratia in ἐὰς mutavit.

καὶ μακροαίωνας βίους] Eusebius μακροαίωτος βίον, quod non debet probare Stephanus. Etiam apud Sophocel.

Oed. T. v. 518. μακροαίωτος βίον legi observavit Astius.

ζῦμπαντά τ' εἰπὼν —] Stephanus et Bekkerus Παιῶν ἐπευφ., quod nullo modo comprobaripotest. Recte Astius accusativum reposuit, in eo tamen falsus, quod ἐπευφήμησεν cum duplici accusativo constructum putavit. Nam ἐμὰς τύχας pendet ab εἰπὼν, istud Ζῦμπαντα autem cum θεοφιλεῖς connectendum, ut in illo πάνι' ἀριστος, ac similibus formulis. Itaque sensus verborum hic est: Ac prorsus quum dixisset caras diis fore meas fortunas, paeanem accinit, animum mulcens meum.

τὸ Φοῖβου θεῖον ἀψευδὲς στόμα] Apollo enim fallere nescius. v. Aeschyl. Prom. v. 1032. Choephor. v. 555., et ipse Plato Apolog. Socr. p. 21. B.

αὐτὸς ὑμῶν, αὐτὸς —, αὐτὸς —, αὐτὸς ἔστιν ὁ κτανῶν] Repetitum αὐτὸς magna cum indignatione perfidiam dei indicat. Sic Aeschyl. Eum. v. 765: αὐτὸς ὁ χρῆσας αὐτὸς ἦν ὁ μαρτυρῶν. Xenoph. Cyrop. III. 3. 2: αὐτὸς ὁμόσας ἡμῖν, αὐτὸς δεξιὰς δοῦς, αὐτὸς

ὅταν τις τοιαῦτα λέγῃ περὶ θεῶν, χαλεπανοῦμέν τε C
 καὶ χορὸν οὐ δώσομεν, οὐδὲ τοὺς διδασκάλους ἐάσο-
 μεν ἐπὶ παιδείᾳ χρῆσθαι τῶν νέων, εἰ μέλλουσιν ἡμῖν
 οἱ φύλακες θεοσεβεῖς τε καὶ θεῖοι γίγνεσθαι, καθ'
 ὅσον ἀνθρώπῳ ἐπὶ πλείστον οἶόν τε. Παντάπασι,
 ἔφη, ἔγωγε τοὺς τύπους τούτους συγχωρῶ, καὶ ὡς
 νόμοις ἂν αὐτοῖς χρῶμην.

liorum librorum auctoritatem alteri postponendum est. Quanquam relicta optione utpote tragicum maximeque Aeschyleum per se minime spernendum videtur. De varia scriptura vocabuli v. etiam ann. ad Symp. 177. A. Legg. II. p. 674. C. Ruhnken. ad Tim. p. 202.

C. νόμοις ἂν αὐτοῖς χρ. αὐτοῖς ex Ambr. Ang. Flor. a. c. x. α. et Eusebio praeeunte Astio adiecimus.

ἐξαιτίας Xenoph. Anab. II. 3. 4. Lysias adv. Eratosth. p. 81. ed. Brem. αὐτὸς ἐπαγγελάμενος σῶσειν τὴν πόλιν αὐτὸς ἀπέλειπε. Aristid. Or. I. p. 181. Dind. C. χορὸν οὐ δώσομεν]

Χορὸν δίδουαι est fabulae docendae potestatem facere. v. Hesych. s. v. χορὸν δ., qui hunc locum respexit, et in tpp. ad Arist. Rann. v. 94. Falliter Casaub. ad Athen. XIV, 9.

omnino est... (mirrored bleed-through text from the reverse side)

... (faded bleed-through text)

... (faded bleed-through text)

... (faded bleed-through text)

... (faded bleed-through text)

... (faded bleed-through text)

... (faded bleed-through text)

... (mirrored bleed-through text from the reverse side)

ARGUMENTUM LIBRI TERTII.

Expositum est libro secundo de religione atque pietate, qua eorum animi, qui olim futuri sint civitatis custodes, imbuere debeant. Sequitur, ut de aliis partibus educationis eorum dicatur. Ac primum quidem cavendum est, ne juvenes talia audiant vel legant, quae ipsorum fortitudinem frangere aut debilitare videantur; quorsum pertinent quae de mortis tristitia atque rebus inferorum vulgo narrantur; quae de querelis ac lamentationibus magnorum virorum adeoque deorum passim apud poetas leguntur; denique quae de intemperanti risu, qui animum arguit minus fortem et constantem, exponuntur. P. 386 — 389. A. Porro veritatis amor iis instillandus est quam maximus. Tametsi enim iis, qui rempublicam gubernant, interdum publicae salutis causa a vero recedere licet; tamen singulis civibus id nullo pacto concedendum est. P. 389. B. — D. Praeterea nec temperantia juvenibus nostris negligenda est, quae cernitur in eo, ut et parcant iis, qui ad gubernacula reipublicae sedent, nec immodice indulgeant suis cupiditatibus. Itaque omnia ea, quae vel debitum imperantibus obsequium minuunt vel intemperantis cupiditatis vim suscitent vel inflamment, eos studiose celare debemus, quanquam plurimae eiusmodi narrationes de heroibus atque diis apud Homerum leguntur. P. 389. D. — 391 E. Denique etiam

id curandum est, ut ne iustitiae dignitas sermonibus et orationibus coram iuvenibus nostris deprimitur. De qua re etsi posterius dicendum erit, ubi explicatam tenebimus iustitiae notionem; tamen in praesenti monere saltem hoc liceat, fieri id maxime ab iis solere, qui iustitiam cum malis et calamitatibus, iniustitiam cum magnis commodis et utilitatibus coniunctam esse dicunt. P. 392. A. — C.

Et haec quidem de argumento orationum, quas iuvenibus nostris publice tradendas arbitramur. Sequitur, ut dicamus de modo ac ratione, qua cum illis communicentur. Quem locum ubi pertractaverimus, quid de tota causa statuendum sit, clarius etiam perspiciemus. Quaecumque igitur a poetis aut mythographis narrantur, aut de praesentibus aut de praeteritis aut de futuris rebus agunt. Est autem omnis narratio vel simplex, quum ipsi alicui aliquid narramus, vel cum imitatione coniuncta, quum ex aliorum persona loquimur eorum ingenia et mores imitantes, vel ex utroque hoc genere mixta et composita. Unde tria genera poeseos emergunt: lyricum, in quo poeta sua ipse sensa eloquitur; dramaticum, quod in sola versatur aliorum imitatione; epicum, quod imitationem cum simplici narratione habet coniunctam. P. 392. C. — 394. D. His expositis oritur quaestio, utrum illud poeseos genus sit in civitate tolerandum, quod habet imitationem, an omnis omnino imitatio interdici debeat. De qua re sic statuendum videtur. Omnibus reipublicae nostrae civibus hanc legem in superioribus scripsimus, ut quisque unam tantum rem agat neque pluribus negotiis se immisceat: neque enim naturae humanae imbecillitas ferre videbatur, ut quis in pluribus rebus simul ad aliquam facultatem aut praestantiam perveniret. Quocirca etiam custodes hoc unum curare decet, ut patriae tueantur libertatem, studia autem illa, quae imitatione continentur, fugere atque evitare debent. Accedit, quod imitationis studium, si a tenera aetate exerceatur, facile in naturam abit et viros militares corrumpit: imitantes enim mulierem cum marito altercantem aut sese iactantem aut lamentantem, vel etiam virum meticulosum aut servum, aliosque, quorum mores ab ipsorum munere abhorrent, fieri non poterit, quin et ipsi plurima quasi imbibant, quae custodibus civitatis

plane indigna sint. Quanquam bonorum ac fortium virorum orationes ac mores imitando exprimere iis licebit, quoniam id aliquid valet ad augendam confirmandamque virtutem. Sed artifices harum rerum, quorum opera unice in eo versatur, ut varios aliorum mores imitando exprimant et quasi effingant, cum laude et honore e civitate sunt dimittendi. P. 394. D. — 398. B. Haec de illa musicae parte, quae orationibus et narrationibus continetur. Superest, ut de modis et carminibus dicatur. Carmen ex tribus partibus constat, verbis, harmonia, rhythmis. De verbis sive argumento carminum quid iudicandum sit, iam e superiore disputatione apparet. Harmoniam autem et rhythmum verbis aptum et accommodatum esse convenit. Quemadmodum igitur lamentationes et querelas ab orationibus abesse volumus, ita etiam modi queruli, quales sunt Lydii mixtus et Lydii acutus, a civitate nostra arcendi sunt. Neque molles istos sonos, qui animum effeminant ac frangunt, ullo modo feremus ideoque harmoniam Ioniam et Lydiam aspernabimur. Denique ii tantum modi in republica nostra sunt relinquendi, qui decent viros fortes atque temperantes, quales sunt Dorii ac Phrygii: qui quidem simul id habebunt commodi, quod neque multos artifices neque multa organa musica requirunt. Sequitur, ut de rhythmis dicatur. Ex his igitur vitandi sunt ii, qui habent multam varietatem receduntque a simplicitate illa, quae cum vita moderata atque forti unice convenit. Itaque eos tantum probabimus, qui cum orationibus et modis antea descriptis concinant. P. 398. C. — 400. D. — Quoniam autem carminum sententia, unde etiam harmoniae ac numeri probitas suspensa est, tota proficisci debet ab animo bene morato, nostris adolescentibus id est agendum, ut quibuscumque modis possint animi virtutem sibi comparent. Quare non tantum poetae intra certos quosdam fines legibus sunt cohibendi, sed omnes omnino artifices admonendi et cogendi, ut quidquid boni et honesti sensui adversetur, ab operibus suis removeant. Diligens enim per musicam institutio plurimum valet ad formandos animos atque erudiendos. Quam qui magistrum expertus est, in eius animo virtutum omnium, temperantiae, fortitudinis, generositatis, magnanimitatis

tis, pulcherrimus nascetur concentus. Quo quidem concentu etiam omnis tolletur libidinis petulantia, quippe quae animi auferat constantiam et aequabilitatem. Atque ita fit, ut qui sic est eruditus, nec turpi amoris cupiditate unquam abripiatur. Quippe veri amoris natura in eo est posita, ut quis honestum et pulerum appetat cum temperantia: qua in re musicae disciplinae summa vis ac praestantia cernitur. P. 400. D. — 403. C.

Praeter musicam etiam gymnastica colenda est, quae et ipsa multam requirit disciplinam et exercitationem. Et quum animus non corpore bonus efficiatur, sed vicissim corpus animo; quid recta ratio ad corporis valetudinem tuendam praecipiat observari convenit. Primum igitur custodes plane abstineant ab ebrietate: turpe est enim custodem custode indigere. Deinde nec pingui athletarum sagina utantur, quae tantum abest, ut corpus corroboret, ut et lassitudinem efficiat et, si vel minimum ab ea recedatur, plurimos morbos afferat hominesque reddat aestus, frigoris, aëris impatientes. Imo victus simplex et frugalis sit necesse est, ita ut grata ciborum delicatorum varietas plane repudietur. Qua in re vera gymnastica prorsus germana est optimae musicae. Quemadmodum enim haec simplicitate sua temperantiam in animis efficit, ita illa severa frugalitate in corporibus gignit sanitatem. Intemperantia vero et luxurie in civitate grassante multa iudicia opus sunt multaeque medicorum aperiuntur officinae. Nulum est autem certius reipublicae male constitutae argumentum, quam si medicis et iudicibus perfectis indigeamus. Nam quibus opus est iudicibus, ii suo atque proprio iure carent et propter honesti ac pulcri inscitiam litibus operam navant: qui vero carere medicina non possunt, ii propter inertiam et vivendi rationem imbecilli et morbosi exstiterunt. Quocirca ars iudiciaria et medica, quae sunt intemperantiae ac morborum remedia, quam minime in civitate nostra adhibendae sunt. Nam qui civilibus negotiis operam dant, iis ne tempus quidem aegrotandi relinquatur, suntque remediis praesentissimis sanandi: morbosos vero et intemperantes neque ipsis neque reliquis civibus expedit vivere. Quanquam bonis medicis et iudicibus civitati utique erit opus, de qua re certae

quaedam leges publice sanciendae sunt. Adolescentes tamen nostri per simplicem illam musicam et gymnasticam, ne arte iudiciaria aut medica indigeant, studiose cavebunt. P. 403. C. — 410. B. Licet autem gymnastica ad corpus spectare videatur, tamen non tam, ut corporis vires augeantur, instituta est, quam ut iustum animositatis atque mansuetudinis temperamentum in animis efficiatur. Quocirca ea semper cum musica disciplina copulari debet. Nam qui gymnasticae tantum operam dant, ii ferociores evadere solent atque induere mores agrestes: qui vero solam musicam sectantur, facile mollescunt et effeminantur. P. 410. B. — 412. A.

Expositis educationis rationibus superest, ut quaeratur, penes quos in republica nostra imperium esse conveniat. Tribuendum est autem illud custodum senioribus atque praestantissimis, quippe qui rationem conservandae tuendaeque reipublicae optime teneant. Sunt autem ex his ii potissimum ad imperandum deligendi, quorum studium atque amor in rempublicam maxime spectatus est. Quod quo rectius possit fieri, inde a tenera aetate diligenter observandi sunt, ut de ingenio et moribus eorum certissime constet. Itaque ii, qui per totam vitam semper optimis rebus studuerunt, publicis muneribus ac magistratibus ornandi sunt. Nam hi demum veri erunt salutis publicae custodes, qui civitatem non solum ab externis, sed etiam a domesticis periculis gnaviter sint defensuri. In quo negotio seniores ab iis, qui minus aetate proveci sunt, adiuvari par est. P. 412. B. — 414. B.

Atque ut omnes cives concordia contineantur, iis persuadendum est ipsos fratres esse, neque tamen omnes aequae ad eadem negotia ac munera videri idoneos. Etenim homines natura admodum diversi sunt: quorum alii ad imperandum nati videntur, alii ad auxiliandum, alii ad agriculturam et opificia tractanda. Quos omnes poetico figmento cum auro, argento, aere et ferro comparare licebit. Quoniam autem non raro accidit, ut ex aureo patre nascatur ferreus filius et vicissim; id erit diligentissime curandum, ut unusquisque pro ea, quam natura accipit, indole suum in civitate locum accipiat et ad eas res tractandas adhibeatur, ad quas maxime factus

videatur. Hoc enim neglecto civitatem funditus everti necesse est. P. 414. B. — 415. D.

Commorandi locum custodes cum militibus deligant eum, qui tum ad arcendam exterorum vim, tum ad cives in officio continendos maxime sit idoneus. Illic in aedificiis habitent non ad ostentationem, sed ad usus militares praecipue comparatis. Ne vero ex custodibus direptores reipublicae evadant, omnis habendi cupiditas ex animis eorum radicitus extirpanda est. Itaque nihil patrimonii aut fundorum possideant; vitam ex aerario communi tolerent; denique persuasum habeant se auro et opibus non indigere, quum animum habeant vere aureum omnique auro praestantiorum. Quid quod expediet etiam eos aurum neque tangere nec domi habere et ab omni genere quaestus abstinere, ne forte pro custodibus fiant agricolae aut domini atque inimici ceterorum civium existant. P. 415. D. — 417. B.

Cap. I. *Τὰ μὲν δὴ περὶ θεοῦς, ἦν δ' ἐγώ, 386*
τοιαῦτ' ἄττα, ὡς ἔοικεν, ἀκουστέον τε καὶ οὐκ ἀκου-
στέον εὐθύς ἐκ παιδῶν τοῖς θεοῦς τε τιμήσουσι καὶ
γονέας τὴν τε ἀλλήλων φιλίαν μὴ περὶ σμιχροῦ
ποιησόμενοις. Καὶ οἶμαι γ', ἔφη, ὀρθῶς ἡμῖν φαι-
νεσθαι. Τί δὲ δὴ; εἰ μέλλουσιν εἶναι ἀνδρεῖοι, ἂρ
οὐ ταῦτά τε λεκτέον καὶ οἷα αὐτοὺς ποιῆσαι ἥμιστα
τὸν θάνατον δεδιέναι; ἢ ἡγεῖ τινὰ ποτ' ἂν γενέσθαι B
ἀνδρεῖον ἔχοντα ἐν αὐτῷ τοῦτο τὸ δεῖμα; Μὰ Δία,
ἦ δ' ὅς, οὐκ ἔγωγε. Τί δὲ; τὰν Αἰδὸν ἡγούμενον
εἶναι τε καὶ δεινὰ εἶναι οἶε τινὰ θανάτου ἀδεῆ
ἔσεσθαι καὶ ἐν ταῖς μάχαις αἰρησέσθαι πρὸ ἥττης
τε καὶ δουλείας θάνατον; Οὐδαμῶς. Δεῖ δὴ, ὡς
ἔοικεν, ἡμᾶς ἐπιστατεῖν καὶ περὶ τούτων τῶν μύθων
τοῖς ἐπιχειροῦσι λέγειν, καὶ δεῖσθαι μὴ λοιδορεῖν

Cap. I. P. 386. B. *θάνατον ἀδεῆ]* ἀδεῆ Mon. Flor. α. β. pro vulg. ἀδεῆ. v. Thom. M. p. 864. Moeris Att. p. 375. Matth. Gr §. 113., qui attulit ex Platone vulgaris formae exempla, quibus ex Platone addere licet De Rep. V. p. 455. B. ubi est εὐφρῆ et ἀφρῆ. Menon. p. 77. A. ἔγῃ. Legg. IX. 857. E. Phaedon. p. 86. A. 89. D. Deinde Bas. 2. et aliquot codd. πρὸ τῆς ἥττης, quod nemo probabit.

Cap. I. P. 386. *Τὰ μὲν δὴ περὶ θεῶν.]* Expositum est in libro superiore de custodum animis ad veram pietatem formandis. Pergit deinceps de ceteris virtutibus disserere atque docere, quid fieri vel non fieri oporteat, ut custodes fortes, sapientes, temperantes atque iusti evadant: quae disputatio p. 392. C. absolvitur. Vix est quod moneam quattuor illas virtutis partes, quas vulgo cardinales appellant, hic quoque a philoso-

pho esse notatas: quanquam iis etiam praemisit pietatem. Qua in re Socratem videtur esse sequutus, quem illi virtuti plurimum tribuisse novimus e Xenoph. Memor. I, 1, 16. Nec profecto in hac custodum disciplina et institutione pietatis atque religionis deorum commemoratio ullo modo omitti potuit. — καὶ οἷα αὐτοὺς ποιῆσαι, i. e. καὶ τοιαῦτα, ὥστε — ποιῆσαι
 B. μὴ λοιδορεῖν ἀπλῶς

ἀπλῶς οὕτως τὰ ἐν Ἄιδου, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπαινεῖν,
C ὡς οὐτ' ἀληθῆ λέγοντας οὐτ' ὠφέλιμα τοῖς μέλλουσι
μαχίμοις ἐσεσθαι. Λεῖ μέντοι, ἔφη. Ἐξαλείφωμεν
ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ἀπὸ τοῦδε τοῦ ἔπους ἀρξάμενοι
πάντα τὰ τοιαῦτα·

βουλοίμην κ' ἐπαρούρος ἐὼν θητευμένῃ ἄλλῳ
ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρω, [ὧ μὴ βίσιος πολὺς εἴη]

ἢ πᾶσιν νεκύνεσαι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν·

καὶ τὸ

D οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανεῖν
σμερδαλέ', εὐρώεντα, τὰ τε στυγέουσι θεοὶ περ·

καὶ

ὧ πόποι, ἦ ῥά τις ἐστί καὶ εἰν Ἄιδου δόμοισι
ψυχὴ καὶ εἶδωλον, ἀτὰρ φρένες οὐκ ἐνὶ πάμπαν·

καὶ τὸ

οἴω πεπνῶσθαι, ταὶ δὲ σκιαὶ αἰσσοῦσι·

καὶ

ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθίων πταμένη Ἄιδόςδε βεβήκει,

C. Ἐξαλείφωμεν ἄρα] Stephanus: Ἐξαλείφωμεν, quod pauci
codd. tuentur, nec habet Euseb. Praep. Evang. XIII, 14, p. 693-
A., ubi hic locus laudatur. Verba: ὧ μὴ βίσιος π. εἴη desunt
in Par. A Θ Φ m. r.

D. ὧ πόποι] V. ὧ π., quod ex uno Vind. emendavit Bek-
kerus.

οἴω πεπνῶσθαι] V. πεπνῶσθαι. Accentum correxit Bekker.
e Ven. II. Par. D. Mon. consentiente Flor. κ. Pro ταὶ δὲ σκ.
quod Stephanus dedit τοὶ δὲ σκ., id non nisi paucorum librorum
nititur testimonio.

οὕτω —] et rogare eos,
ne sic simpliciter, nulla
adiecta rei ratione, ea, quae
sunt apud inferos, repre-
hendant. Deinde accusativus
participii additur, licet praecedat
τοῖς ἐπιχειροῦσι et ad δεῖ-
σθαι intelligendus sit genitivus
αἰτῶν. Nec tamen Platoni hic
usus infrequens; v. Sympos. p.
176. D. Gorg. p. 456. E. p.
492. B. p. 510. E. p. 513. E. al.

C. ἀπὸ τοῦδε τοῦ ἔπους
ἀρξάμενοι] initio ab his
versibus facto. Intelligit

versus proximos βουλοίμην κ'
ἐπαρ. κ. τ. λ., quae sunt verba
Achillis ad Ulysses apud inferos
versantem Hom. Od. XI,
488.

D. οἰκία δὲ θνητῶν] Hom.
II, XX, 64.

ὧ πόποι] Hom. II, XXIII,
103.

οἴω πεπνῶσθαι] Hom.
Odys. X, 495. Astius censet
etiam versum praecedentem a
Platone adscriptum fuisse: Τῷ
καὶ τεθνεώτῃ μόνῳ πόρε Περσο-
φάνεια, videlicet ut et sententia

ὄν πότμον γούωσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην·
καὶ τὸ

ψυχὴ δὲ κατὰ χθονός, ἦντε καπνός,
ὄχετο τετριγνία·

καὶ

ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῶ ἄντρον θεσπεσίῳ
τροίχουσαι ποτέονται, ἐπεὶ κέ τις ἀποπέσῃσιν
ὄρμαθου ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται,
ὡς αἱ τετριγνία αἰ ἦσαν.

ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα παραιτησομεθα Ὀμηρόν B
τε καὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς μὴ χαλεπαίνειν ἂν δια-
γράψωμεν, οὐχ ὡς οὐ ποιητικὰ καὶ ἡδέα τοῖς πολλοῖς
ἀκούειν, ἀλλ' ὅσῳ ποιητικώτερα, τοσοῦτῳ ἦτιον ἀκου-
στέον παισὶ καὶ ἀνδράσιν, οὓς δεῖ ἐλευθέρους εἶναι,
δουλείαν θανάτου μᾶλλον πεφοβημένους. Παντά-
πασιν μὲν οὖν. Cap. II. Οὐκοῦν ἔτι καὶ τὰ περὶ
ταῦτα ὀνόματα πάντα τὰ δεινὰ τε καὶ φοβερὰ ἀπο-
βλητέα, Κωκυτοῦς τε καὶ Στύγας καὶ ἐνέρονος καὶ C

Ἄιδόςδε βεβήκει] V. Ἄιδος δὲ β. Dein ἀνδροτῆτα codd.
omnes, quam lectionem nuper etiam Homero pro v. ἀδροτῆτα
reddiderunt.

καὶ τὸ Ψυχὴ δὲ κ.] Stephanus τό om. libris plerisque omni-
bus adversantibus.

Cap. II. P. 387. B. πάντα τὰ δεινὰ τε καὶ φ.] Artic-
ulum τὰ, vulgo temere neglectum, redhibuerunt Par. A Vat. Θ.
Ven. S II. Vind. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. r. et sex Florentini
nostri. Deinde pro ἐνέρονος Angel. Flor. a. x. Κερβέρονος. Pro
ἀλβανίας nonnulli libri ἀλεϊβανίας.

perspicua esset et constructionis
ratio clarius appareret. Sed
meminerimus scripta haec esse
eruditis atque doctis Athenien-
sibus, qui talia audientes vel
legentes statim unde essent re-
petita recordarentur; v. annot.
ad Protagor. p. 315. B.

Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθ.] Hom. II.
XVI, 856. — ῥεθῆ Homero
sunt πάντα τὰ μὲν, ut interpre-
tantur Hesych. h., Suidas,
Etymol. M., alii.

Ψυχὴ δὲ κατὰ χθ.] Hom.
II, XXII, 100.

P. 387. ὡς δ' ὅτε νυκτ.]
Hom. Od. XXIV, 6 sqq.

B. δουλείαν θ. μ. πεφοβη-
μένους] metu servitutis multo
magis repletos quam metu mortis.
Monni, ne quis φοβουμέ-
νος scriptum mallet.

Cap. II. C. Κωκυτοῦς τε
καὶ Στύγας] Usus pluralis
numeri tetigit Valcken. ad
Theocr. Adoniaz. p. 413. C, ut
alios taceam. De proximis
scholiast. ad h. l. ἐνέρονος, in-
quit, τοὺς νεκρούς, ἀπὸ τοῦ ἐν
τῇ ἐρα. ὅ ἐστι τῇ γῆ. κείσθαι.

ἀλίβαντας, καὶ ἄλλα ὅσα τούτου τοῦ τύπου ὀνομαζόμενα φρίττειν δὴ ποιεῖ ὡς οἶόν τε πάντας τοὺς ἀκούοντας. καὶ ἴσως εὖ ἔχει πρὸς ἄλλο τι ἡμεῖς δὲ ὑπὲρ τῶν φυλάκων φοβούμεθα, μὴ ἐκ τῆς τοιαύτης φρίκης θερμότεροι καὶ μαλακώτεροι τοῦ δέοντος γίνονται ἡμῖν. Καὶ ὀρθῶς γ', ἔφη, φοβούμεθα. Ἀφαιρέτια ἄρα; Ναί. Τὸν δὲ ἐναντίον τύπον τούτοις λεκτέον τε καὶ ποιητέον; Ἀἴθε δὴ. Καὶ τοὺς ὀδυρμούς ἄρα ἐξαιρήσομεν καὶ τοὺς οἴκτους τοὺς τῶν ἰλλογίμων ἀνδρῶν. Ἀνάγκη, ἔφη, εἶπερ καὶ τὰ πρότερα. Σκόπει δὴ, ἦν δ' ἐγώ, εἰ ὀρθῶς ἐξαιρήσομεν ἢ οὐ. φαιμέν δὲ δὴ, ὅτι ὁ ἐπιεικὴς ἀνὴρ τῷ ἐπιεικεῖ, οὐπερ καὶ ἐταῖρός ἐστι, τὸ τεθνάναι οὐ δεινὸν ἠγήσεται. Φαιμέν γάρ. Οὐκ ἄρα ὑπὲρ γ' ἐκείνου ὡς δεινὸν τι πεπονθότος ὀδύροίτ' ἄν. Οὐ δῆτα. Ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε λέγομεν, ὡς ὁ τοιοῦτος

C. ὡς οἶόν τε πάντας τ.] Par. A D. Vat. Θ. Ven. Ξ II. Vind. Ambr. Ang. Vat. m. r. Flor. a. x. a. ὡς οἶεται π. Hermann. de conl. ὅσα ἐτη, ut annuae rhapsodorum recitationes respiciantur. Languidius certe est ὡς οἶόν. Winckelm. οἰκέτας.

ὑπὲρ τῶν φυλ.] ὑπό Par. A. Vind. Φ. Vat. Θ. r. al. male.

θερμότεροι καὶ μ.] Stephanus conl. ἀθερμότεροι, quod vocabulum, etsi alibi apud Platonem legitur, tamen, quoniam nunc non habet excusationem ab opposito θερμόν, ut in loco Phaedonis,

ἀλίβαντας δὲ τόπους ἐν ἄδου ἢ καὶ αὐτοὺς τοὺς νεκροὺς νοητέον διὰ τὴν τῆς λιβάδος ἀμεθεξίαν. Originationem illam vocis ἐνεροι merito repudiavit Passowius, qui multo probabilius eam derivavit ab obsoleto v. ἐνέρο (inner), unde ἐνερθε, ἐνέροτος, ἐνέροτατος fluxerunt. Quanquam etiam Platonem ita sensisse equidem non credo. Ἀλίβαντες sunt qui vi vitali carent, ζωτικῆς λιβάδος ἀμοιροί, ideoque mortui, i. q. οἱ νεκροί, v. Plutarch. Q. S. VIII, 10 et 9. p. 702.

καὶ ἄλλα ὅσα τούτου τοῦ ὀνομαζόμενα φρίττειν δὴ ποιεῖ ὡς οἶόν τε πάντας τοὺς ἀκούοντας. καὶ ἴσως εὖ ἔχει πρὸς ἄλλο τι ἡμεῖς δὲ ὑπὲρ τῶν φυλάκων φοβούμεθα, μὴ ἐκ τῆς τοιαύτης φρίκης θερμότεροι καὶ μαλακώτεροι τοῦ δέοντος γίνονται ἡμῖν. Καὶ ὀρθῶς γ', ἔφη, φοβούμεθα. Ἀφαιρέτια ἄρα; Ναί. Τὸν δὲ ἐναντίον τύπον τούτοις λεκτέον τε καὶ ποιητέον; Ἀἴθε δὴ. Καὶ τοὺς ὀδυρμούς ἄρα ἐξαιρήσομεν καὶ τοὺς οἴκτους τοὺς τῶν ἰλλογίμων ἀνδρῶν. Ἀνάγκη, ἔφη, εἶπερ καὶ τὰ πρότερα. Σκόπει δὴ, ἦν δ' ἐγώ, εἰ ὀρθῶς ἐξαιρήσομεν ἢ οὐ. φαιμέν δὲ δὴ, ὅτι ὁ ἐπιεικὴς ἀνὴρ τῷ ἐπιεικεῖ, οὐπερ καὶ ἐταῖρός ἐστι, τὸ τεθνάναι οὐ δεινὸν ἠγήσεται. Φαιμέν γάρ. Οὐκ ἄρα ὑπὲρ γ' ἐκείνου ὡς δεινὸν τι πεπονθότος ὀδύροίτ' ἄν. Οὐ δῆτα. Ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε λέγομεν, ὡς ὁ τοιοῦτος

pe omnes quicumque audiunt. Legit igitur ὀνόματα pro ὀνομαζόμενα. Non opus est mutatione. Genitivus totius ὀνομαζόμενα pendet ab ὅσα ἄλλα: participium ὀνομαζόμενα autem sic intelligas: quum pronuntiantur: De ὡς οἶόν τε v. Fritsch. ad Lucian. Icar. 11. p. 319.

εὖ ἔχει πρὸς ἄλλο τι.] Videlicet ad suavitatem et delectationem; v. p. 387. B. 390. A. 397. D. p. 398. A. al. De proximorum verborum constructione conf. Theag. p. 127. C. πάνν φοβοῦμαι ὑπὲρ τούτου, μὴ ἐν ἄλλο ἐντύχη. Phaedon. p. 88. B. δεδιέναι ὑπὲρ τῆς ψυχῆς, μὴ ἐν τῇ νῦν τοῦ σώματος δια-

μάλιστα αὐτὸς αὐτῷ αὐτάρκῃ πρὸς τὸ εὖ ζῆν καὶ διαφερόντως τῶν ἄλλων ἡκιστα ἐτέρου προσδεῖται. E Ἀληθῆ, ἔφη. Ἡκιστ' ἄρ' αὐτῷ δεινὸν στερηθῆναι υἱός ἢ ἀδελφοῦ ἢ χρημάτων ἢ ἄλλου του τῶν τοιούτων. Ἡκιστα μέντοι. Ἡκιστ' ἄρα καὶ ὀδύρεσθαι, φέρειν δὲ ὡς πραότατα, ὅταν τις αὐτὸν τοιαύτη ξυμφορὰ καταλάβῃ. Πολύ γε. Ὀρθῶς ἄρ' ἂν ἐξαιροῦμεν τοὺς θρήνους τῶν ὀνομαστικῶν ἀνδρῶν, γυναιξὶ δὲ ἀποδιδόμεν, καὶ οὐδὲ ταύταις σπονδαίαις, καὶ ὅσοι κακοὶ τῶν ἀνδρῶν, ἵνα ἡμῖν δυσχεραίνωσιν 388 ὅμοια τούτοις ποιεῖν, οὐδὲ δὴ φαιμέν ἐπὶ φυλακῇ τῆς χώρας τρέφειν. Ὀρθῶς, ἔφη. Πάλιν δὲ Ὀμήρου τε δεησόμεθα καὶ τῶν ἄλλων ποιητῶν μὴ ποιεῖν Ἀχιλλεῖα, θεῶς παῖδα, ἄλλοιτ' ἐπὶ πλευρᾷ κατακείμενον, ἄλλοτε δ' αὐτε ὑπτιον, ἄλλοτε δὲ πρηνῆ, τοτὲ δ' ὀρθὸν ἀναστάντα πλω-

hie quidem tolerandum non est. Astius malebat ἀθερμότεροι, quod scriptum exstat in Angel.

E. Ὀρθῶς ἄρ' ἂν ἐξαιροῦμεν.] Recte ἂν nuper additum est ex codd. Ven. II. Par. D K. Mon. Flor. a. c. β.

P. 388. Πάλιν δὲ Ὀμήρου τε.] Euseb. Pr. Ev. III, 14. p. 693. B. cum edit. Bas. 2. τε om. Idem deinde cum edit. Homeri ἐπὶ πλευρᾷ exhibet, comprobante Astio.

ζεύξει — ἀπόληται. Voc. θερμότεροι insolentius positum nec tamen mutandum videtur. Dicuntur enim animi futurorum custodem istis rebus tanquam candesceri eoque exsistere molliores, quam deceat. Metaphora a ferro candefacto ad animum translata, quandoquidem ferra igne emolluntur. Sic infra p. 411. B: εἴ τι θυμοειδὲς εἶχεν, ὡς περ σίδηρον ἐμάλαξεν. et mox: τὸ μετὰ τοῦτο ἤδη τῆκε καὶ λείβει, ἵως ἂν ἐκτίξῃ τὸν θυμόν. conf. Sophocli. Aiác. v. 650 sq.

E. Ἡκιστ' ἄρα καὶ ὀδύρεσθαι, φέρειν δὲ.] Hi infinitivi quia per sententiae rationem non possunt ex antecedentibus pendere αὐτῷ δεινὸν ἐστι,

quod perturbaret totam disputationem, neque per synesin aliquam explicari, ut γρηῖ aut tale quid intelligatur, videntur iuxta cum superioribus suspensi esse ex antegresso λέγομεν. Nam istud quidem ubi etiam ad ἡκιστ' ἄρα αὐτῷ δεινὸν intellexerimus, omnia decurrunt facillime, ut mutatione verborum non opus sit. Alioquin lenissime correxeris ὀδύρεται et φέρει δὲ, quod propter antegressum infinitivum temere in infinitivum mutatum est.

P. 388. ἄλλοιτ' ἐπὶ πλ.] Respicitur ad II. XXIV, 10 sqq. Mox Heynius Observat. ad Homer. T. VIII. p. 585. corrigebat προΐξοντα, matutinum

ζοντ' ἄλυνοντ' ἐπὶ θῖν' ἄλως ἀτρογέτιοι,
 B μηδὲ ἀμφοτέρῃσι χερσὶν ἐλόντα κύνιναιθα-
 λόεσσαν χευάμενον κακὰ κερὰ λῆς· μηδὲ ἄλλα
 κλαίοντά τε καὶ ὀδυρόμενον ὅσα καὶ οἷα ἐκείνος
 ἐποίησε· μηδὲ Πρίαμον ἐγγὺς θεῶν γερονότα λιτα-
 νεύοντά τε καὶ

κυλινδόμενον κατὰ κόπρον,

ἔξονομακλήδην ὀνομάζοντ' ἄνδρα ἕκαστον.

πολὺ δ' ἔτι τούτων μᾶλλον δεησόμεθα μήτοι θεοὺς
 γε ποιεῖν ὀδυρομένους καὶ λέγοντας

C ὦμοι ἐγὼ δειλή, ὦμοι δυσαριστοτόκεια.

εἰ δ' οὖν θεοὺς, μήτοι τὸν γε μέγιστον τῶν θεῶν
 τολμῆσαι οὕτως ἀνομοίως μιμήσασθαι, ὥστε ὠ πόποι
 φάναι

ἢ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ ἄστν
 ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι. ἐμὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ·

B. *κυλινδόμενον κατὰ κ.*] Sic Par. A. Duebn. Vat. Θ.
 Ven. II. Vind. Par. D K. Mon. Vat. r. Flor. β. Vulgo *κυλί-
 δούμενον*, quod praefert Herm. et Schneider. quia obliqua oratio
 formam poeticam non requirat. Atqui falsus fuit Herm. de Paris.
 A. Deinde vett. editt. *κόπρον*, quod item ex optimis libris mu-
 tatum. Accusativum etiam Homeri exempla habent.

μήτοι θεοὺς γε π.] Vind. Angel. Vat. r. Flor. x. *μή θεοὺς
 γε.* Idem libri praeter Angel. etiam mox *μή τὸν γε μ.* Sed
 vide Hermann. ad Viger. p. 803.

Cap. III. D. *ἐαυτὸν γέ τις, ἄνθρωπον ὄντα, ἄν.*] Sic
 Par. A D. Ven. II. Mon. Ang. Flor. α. β. x. Vulgo ante *ἄν-
 θρωπον* addebatur *αὐτὸν*. Ante *ἄνθρωπον* Paris. K. interponit
καί, quod Astius ex *ὡς* ortum putat. Non assentior. Mox *αὐτῷ*

se agentem. Nimirum apud
 ipsum Homerum versus legitur
 sic scriptus: *Δινεύεσσι' ἀλύ-
 ων παρὰ θῖν' ἄλως, οὐδὲ μὲν
 Ἥϊος κ. τ. λ.* Codd. Platonis
 omnes *πλωζοντ'* tuentur, paucis
 exceptis, qui habent *πλάζοντα*.
 Neque tamen dubium est, quin
 lectio vulgata depravata sit, quae
 videtur etiam Schleierma-
 cheri sententia esse p. 541.
 Optima videtur emendatio Astii
πλωζοντ' ἄλ.

B. *μηδὲ Πρίαμον ἐγγὺς
 θεῶν.*] Hom. II, XXII, 414. Quod
 Priamum vocat *ἐγγὺς θεῶν γε-*

ρονότα, de eo v. ad cap. V. p.
 391. E.

ὦμοι ἐγὼ δειλή.] Hom. II.
 XVIII, 54

ὦ πόποι, φ.] Hom. II. XXII,
 168.

αἰ αἰ ἐγὼν.] Hom. II. XVI,
 433.

Cap. III. D. *ἄνθρωπον ὄν-
 τα, ἄνάξιον ἡγ. τ.*] vix quis-
 quam, quippe quum homo
 sit, talia se indigna esse
 censet. Nam ita haec sunt
 intelligenda, quae Ficinus,
 Cornarius, alii, minus recte
 interpretati sunt. Ad *ἐπιπλή-*

καί

αἰ αἰ ἐγὼν, ὅτε μοι Σαρπηδόνα φίλτατον ἀνδρῶν
 Μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενoitιάδαο δαμῆναι. D

Cap. III. Εἰ γὰρ, ὦ φίλε Ἀδείμαντε, τὰ τοιαῦτα
 ἡμῶν οἱ νέοι σπουδῆ ἀκούοιεν καὶ μὴ καταγεληφέν
 ὡς ἀναξίως λεγομένων, σχολῇ ἂν ἑαυτὸν γέ τις, ἄν-
 θρωπον ὄντα, ἀνάξιον ἡγήσαιο τούτων καὶ ἐπιπλή-
 ξειεν, εἰ καὶ ἐπίοι αὐτῷ τοιοῦτον ἢ λέγειν ἢ ποιεῖν,
 ἀλλ' οὐδὲν αἰσχυνόμενος οὐδὲ καρτερῶν πολλοὺς ἐπι-
 μικροῖσι παθήμασι θρήνους ἂν ἔδοι καὶ ὀδυροῦς.
 Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις. Δεῖ δὲ γε οὐχ, ὡς ἄρτι E
 ἡμῶν ὁ λόγος ἐσήμαιεν· ὃ πειστέον, ἕως ἂν τις ἡμᾶς
 ἄλλω καλλίονι πείσῃ. Οὐ γὰρ οὖν δεῖ. Ἀλλὰ μὴν
 οὐδὲ φιλοκλιωτάς γε δεῖ εἶναι. σχεδὸν γὰρ ὅταν τις
 ἐφῆ ἰσχυρῶ γέλωτι, ἰσχυρὰν καὶ μεταβολὴν ζητεῖ τὸ
 τοιοῦτον. Δοκεῖ μοι, ἔφη. Οὔτε ἄρα ἀνθρώπους

post *ἐπίοι* om. Par. D K. Ven. II. Mon. Flor. β, in eius locum
τι substituto. Ang. *αὐτῷ τι τοιοῦτον*.

ἐπὶ μικροῖσι παθ.] V. *μικροῖς*, quod ex optimis plu-
 rimisque libris mutatum. Veterem illam dativi formam Platoni
 satis frequentatam esse docuit Astius ad Legg. p. 11. Quanquam
 adeo promiscuus usus est huius atque vulgaris formae, ut indi-
 cium de singulorum locorum scriptura unice pendeat ab auctori-
 tate codicum.

E. *ἐφῆ ἰσχυρῶ γέλωτι*] Pro *ἐφῆ*, quod ante Bekkerum
 scribebatur *ἐφῆ*, non pauci libri, ut Par. A., *ἐφη* vel *ἐφη*; quae
 lectio e male intellecto verbo *ἐφῆ* orta est pariter atque illud,
 quod marg. Par. A. adscriptum legitur *ἰσχυρῶ κατέχοιτο*. Nisi
 forte in ea latet *ἐφῆ* aoristus, quem Herm. evulgavit.

ξειν intell. *ἐαυτῷ*, more pervul-
 gato, de quo vide sis Matth.
 Gr. §. 428. Neque enim *ἐπι-
 πλήτειν* usquam cum accusativo
 constructum reperitur, de qua
 re disputatum est ad Protagor.
 p. 327. A.

E. *Δεῖ δὲ γε οὐχ*] Sc. *θρή-
 νους ἄδειν καὶ ὀδυροῦς ἐπὶ πα-
 θήμασιν*.

ἐφῆ ἰσχυρῶ γέλωτι] quando quis se vehementi
 dedit risui s. vehementi
 risui indulsit, vehementem
 etiam mutationem
 tale quid requirere solet.
 Plat. Opp. Vol. III. Sect. 1.

Nam *ἐφῆ* more pervulgato
 intransitive positum; v. Prota-
 gor. p. 336. A. p. 338. E ibi-
 que annot. De sententia conf.
 Libr. VIII, p. 563. E: *εἰ ἄρα
 τι ποιεῖν μέγαλιν φείει εἰς τοῦ-
 ταντιον μεταβολὴν ἀναποδιδόναι*.
 Et profecto risus effusus mag-
 num est levitatis signum. Unde
 etiam Aristotel. Eth. libr.
 IV. c. 18 docet licere quidem
 moderate ridere et exhilarari,
 sed non exsultare aut nimia
 laetitia iactari.

*Οὔτε ἄρα ἀνθρώπους —
 πολὺ δὲ ἦτιον*] Post *οὔτε* in-

ἀξιους λόγου κρατουμένους ὑπὸ γέλωτος ἂν τις ποιῇ,
 389 ἀποδεκτίον, πολὺ δὲ ἤττον, ἢ ἄνθρωπος. Πολὺ μὲντοι,
 ἢ δ' ὄς. Οὐκοῦν Ὁμήρου οὐδὲ τὰ τοιαῦτα ἀποδε-
 ξόμεθα περὶ θεῶν,
 ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλωσ μακάρεσσι θεοῖσιν,
 ὡς ἴδον Ἡφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
 οὐκ ἀποδεκτίον κατὰ τὸν σὸν λόγον. Εἰ σὺ, ἔφη,
 Β βούλει ἐμὸν τιθέναι· οὐ γὰρ οὖν δὴ ἀποδεκτίον.

P. 389. *Ei sū, ἔφη, βούλει*] Steph. βούλει, ἔφη, contra fidem codicum fere omnium. Deinde post ἐμὸν vulgo τὸν λόγον interponunt, quod quum libri optimi atque plurimi omittant, non

fertur δέ, quia alterum orationis membrum maiore pollet vi et gravitate. Legg. I. p. 627. E: μήτε ἀπολέσειε μηδένα, διαλάζας δὲ εἰς τὸν ἐπίλοιστον χρόνον — διαφυλάττειν δύνατο. Ibid. p. 639. C: μήθ' ἐρωκῶς εἴη — αἰ δὲ ἀναρχὸν κ. τ. λ. Xenoph. Anab. VI, 1, 17: ἀλλὰ δὴ ἐκεῖ μὲν οὐτε πλοῖα ἔστιν οἷς ἀποπλευσοῦμεθα, μένονσι δὲ αὐτοῦ οὐδὲ μᾶς ἡμέρας ἔστι τὰ ἐπιήδεια. Ad eundem modum post τὲ et καί in altero membro saepe δὲ infertur, de quo loquendi genere v. ad p. 394. C. coll. Hermann. ad Viger. p. 836. Matth. Gr. §. 609. Cobetus Varr. Lect. p. 141. corr. Οὔτοι ἄρα.

P. 389. ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐν.] Hom. II. I. 599.

Ἄλλα μὲν καὶ ἀλήθειαν γε —] De constantia et fortitudine postquam exposuit, perguit explicare de veritatis amore, in quo prudentia atque sapientia cernitur. In quo verbis: *εἰ γὰρ ὁρθῶς ἐλέγομεν ἄρτι*, respicit ad illa Libr. II. p. 382. C. D., ubi dixerat de mendacii in narrationibus utilitate, quam non quidem dii, sed homines certa quadam rerum conditione inde percipere possunt. Et usum quidem τοῦ ψεύδους in republica censet solis civitatis gubernationibus

republicae utilitatis causa concedendum esse, ceteris civibus omnibus eripiendum, quemadmodum medicamentorum usus medicis tantum, artis salutaris peritis, non item ἰδιώταις, h. e. artis medicae imperitis (v. ad Symp. p. 178. B. Protagor. p. 322. C. et 345. A. Theaet. p. 178. C.) permitti solet. Quamobrem si qui cives mendacio utantur, eos censet non modo magistratum dignitatem violare, sed etiam publicam laedere salutem, ideoque poena dignos esse gravissima. De mendacii in republica usu conf. etiam infra p. 414. B. Libr. V. p. 459. C. 460. A. C. 461. C. Caussae, cur Plato, fictae civitatis conditor, isto modo statuerit, variae sunt ac multiplices. Nam primum quidem τοῦ ψεύδους notionem latius patere voluit, siquidem etiam mentis inscientiam a recto aberrantem mendacii (ψεύδους) nomine insignivit. v. ad p. 382. C. Itaque hactenus mendacii notio sanequam diligenter animadvertenda est, ne philosopho temere callidae fraudulentiae disciplinam tribuamus. Deinde meminisse debemus salutis publicae causa ista omnia concedi, ut apud nos quoque similia similem ob causam

Ἄλλα μὲν καὶ ἀλήθειαν γε περὶ πολλοῦ ποιητίον.
 εἰ γὰρ ὁρθῶς ἐλέγομεν ἄρτι, καὶ τῷ ὄντι θεοῖσι μὲν
 ἄχρηστον ψεῦδος, ἀνθρώποις δὲ χρήσιμον ὡς ἐν φαρ-
 μάκου εἶδει, δῆλον, ὅτι τό γε τοιοῦτον ἰατροῖς δοτέον,
 ἰδιώταις δὲ οὐχ ἀπτίον. Ἀἴηλον, ἔφη. Τοῖς ἄρχουσι
 δὴ τῆς πόλεως, εἴπερ τισὶν ἄλλοις, προσήκει ψεύδε-
 σθαι ἢ πολεμίων ἢ πολιτῶν ἕνεκα ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς
 πόλεως· τοῖς δὲ ἄλλοις πᾶσιν οὐχ ἀπτίον τοῦ τοι-

est dubium, quin ex grammatici alicuius annotatione originem duxerit.

B. καὶ τῷ ὄντι θεοῖσι] V. θεοῖς, quod e Par. A. Düebn. Vat. G. Ven. II. Vind. Ambr. aliis mutatum.

subinde conceduntur. Praeterea detestatur philosophus per omnia fictiones cum aliqua turpitudine coniunctas, ut turpe mendacium certe ubique remotum velit, utpote honestati inimicum. Quod sane aliquanto melius est quam quod homines quidam Christiani nominis suaserunt, boni opinati causa vel dirissima scelera committi licere. Accedit ad haec quod mendacii usum detulit unis philosophis in ideae boni meditatione habitantibus, quos certe sperare licuit non petulanter, non iniuste, non inepte hac in causa acturos esse. Porro etiam reputare debemus, Platonem nimia sane idea civitatis supremae ductum unitati eius et concordiae tribuisse omnia, ut hac in re, sicuti in aliis rebus similibus, a vitae communis humanitate utique deflexerit ideoque etiam mendacium admiserit, ubi neutiquam careat honestatis offensione. In quo tamen nec illud negligendum est, quod philosophus hac in causa etiam aequalium et popularium suorum sequutus est iudicia, qui certe de mendacio vel ideo longe aliter atque nostri sentiebant, quia nec inimicorum noverant amorem nec iis utebantur institutis civilibus, quibus hodie

vel religionis Christianae vel etiam cultioris humanitatis beneficio utimur. Utut est, peccavit sane in his philosophus, sed peccavit propter ideam ipsius perfectionis, quam civitati suae propriam esse voluit, et in fraudem seductus moribus et institutis aetatis suae, quibus mortales fere plus minusve servire coguntur. Rem subtilius explicavit Schleiermacherus ad h. l. p. 541 sq. De mendacio salubri autem, quod Latini vocant, Astius comparavit sententiam Darii apud Herodot. III, 72, Sextum Emp. ad Logg. VII, §. 43. p. 378. Respexit ad hunc locum Liban. Epist. CXXI. p. 64: ἐψεύσω μὲν, ἀλλ' ὁ παῖς σοι τῷ ψεύδει γεγέννηται βελτίον, τῷ δὲ τοιοῦτῳ ψεύδει κἂν τῷ Πλάτωνος ποιεῖ γῶσαν ὁρῶμεν οὐσαν. Laudarunt verba Stobaeus Serm. XLIV. p. 317. Clem. Al. Strom. VII. p. 730. C. T. II. p. 863. Potter.

ὡς ἐν φαρμάκου εἶδει] Conf. libr. V. p. 459. D: ἐφαμέν ποιν ἐν φαρμάκου εἶδει πάντα τὰ τοιαῦτα γῶσιμα εἶναι. Dictionem multi posterioris aetatis scriptores celebrarunt, quos magnam partem laudarunt Gataker. ad Antonin. p. 331. et Wyttenbach. ad Plutarch. de educat. puer. p. 6. E. = 106. ed. Oxon.

C ούτου, ἀλλὰ πρὸς γε δὴ τοὺς τοιοῦτους ἀρχοντας ἰδιώτῃ ψεύσασθαι ταῦτον καὶ μῆζον ἀμάοτητα φήσομεν ἢ κάμνοντι πρὸς ἰατρὸν ἢ ἀσχοῦντι πρὸς παιδοτροῖβην περὶ τῶν τοῦ αὐτοῦ σώματος παθημάτων μὴ τάληθῆν λέγειν, ἢ πρὸς κυβερνήτην περὶ τῆς νεώσ τε καὶ τῶν ναυτῶν μὴ τὰ ὄντα λέγοντι, ὅπως ἢ αὐτὸς ἢ τις τῶν ξυμμαχῶν πράξεως ἔχει. Ἀληθέστατα, ἔφη. Ἄν ἄρ' ἄλλον τινὰ λαμβάνῃ ψευδόμενον ἐν τῇ πόλει τῶν

οἱ δημοιοεργοὶ ἔασι,

μάντιν ἢ ἰητήρα κακῶν ἢ τέκτονα δούρων, κολάσει ὡς ἐπιτήδευμα εἰσάγοντα πόλεως ὡσπερ νεώσ ἀνατρεπτικόν τε καὶ ὀλέθριον. Ἐάν γε, ἢ δ' ὅς, ἐπί γε λόγῳ ἔργα τελέται.

D. οἱ δημοιοεργοὶ ἔασι] Ald. Bas 1. 2. et codd. non pauci δημοιοεργοὶ cum Par. A. unde Schn. Turr. et Herm. receperunt. Ἐάν γε, ἢ δ' ὅς, ἐπί γε] V. Ἐάν γε. Ambr. Angel. ἔάνπερ γε. Flor. a. x. ἔάνπερ. Sed duplex γε hic minime importunum.

Τί δέ; σωφροσύνης] daí Par. A. Flor. a'. Stob. Serm. V. p. 75.

E. καὶ περὶ ἐδωδάς ἡδονῶν;] Flor. x. addit ἀπέχεσθαι. v. annot.

C. ἢ ἀσχοῦντι πρὸς παιδοτροῖβην] Recte Phavorinus: ἀσκά κρείος ἐπὶ γυμνασίας λέγεται. Neque rara est intransitiva verbi significatio, se exercere, meditari. Lachet. p. 184. E. Xenoph. Cyrop. II, 1, 29: πρὸς γε μὴν τοὺς ποικίλους μεγαλοφρονέστεροι γίνονται οἱ ἂν ξυνεῖδῶσιν ἑαυτοῖς εὐ ἡσυχότες. Ibid. VIII, 8, 24: ὁμοίους τοὺς ἀνάσχητους τοῖς ἡσυχόσι ἔσεσθαι. Ceterum παιδοτροῖβαι s. doctores palaestrici debebant indicare, utrum corpora eorum, qui exerceri vellent, ad labores gymnasticos essent idonea nec ne: v. Erast. p. 134. A sq. et intpp. ad Aristoph. Nubb. v. 969.

D. λαμβάνῃ ψευδόμενον] Transiit a plurali numero ad singularem: nam intelligitur

ὁ ἄρχων τῆς πόλεως, v. Phaedon. p. 62. D. Protagor. p. 319. D. p. 324. B. p. 334. C. Gorg. p. 505. D. infra p. 413. D. VIII. p. 558. A. IX. p. 590. E. al., coll. Matth. Gr. §. 303. 3. Genus loquendi Benedictum quum fugisset, importune coniecit λαμβάνης. — λαμβάνῃ, i. q. καταλαμβάνῃ. Gorg. p. 473. B. ἐάν ἀδικῶν ἀνθρώπος ληφθῆ, ubi plura.

οἱ δημοιοεργοὶ] Hom. Od. XVII, 383 sq.

Ἐάν γ', ἢ δ' ὅς, ἐπί γε λόγῳ] Duplex γε utrobique pollet vi sua ideoque recte se habet. Multa istiusmodi exempla collegimus ad Phileb. p. 62. E. Siquidem, inquit, praeter sermonem etiam perpetrantur facinora. Prave enim haec Schneiderus in-

Τί δέ; σωφροσύνης ἄρα οὐ δεήσει ἡμῖν τοῖς νεανίαις; Πῶς δ' οὐ; Σωφροσύνης δὲ ὡς πλήθει οὐ τὰ τοιαῦτα μέγιστα, ἀρχόντων μὲν ὑπηκόους εἶναι, αὐτοὺς δὲ ἀρχοντας τῶν περὶ πότους καὶ ἀφροδίσια καὶ περὶ ἐδωδάς ἡδονῶν; Ἐμοιγε δοκεῖ. Τὰ δὲ τοιαῦτα φήσομεν, οἶμαι, καλῶς λέγεσθαι, οἷα καὶ Ὀμήρῳ Διομήδης λέγει,

τέττα, σιωπῇ ἦσο, ἐμῷ δ' ἐπιπέιθεο μύθῳ,
καὶ τὰ τούτων ἐχόμενα, τὰ

ἴσαν μένεα πνειόντες Ἀχαιοί,
σιγῇ δειδιότες σημάντορας,
καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. Καλῶς. Τί δέ; τὰ τοιαῦτα οἰνοβαρές, κνρὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο καὶ τὰ τούτων ἐξῆς ἄρα καλῶς, καὶ ὅσα ἄλλα τις 390

οἷα καὶ Ὀμήρῳ] Praepositionem παρ' vulgo ante Ὀμήρῳ illatam cum plurimis optimisque libris omisit Bekkerus, probantibus etiam Turr. Schn. Herm.

Τί δέ; τὰ τοιαῦτα] Par. A. daí.

P. 390. ὅσα ἄλλα τις] Deest ἄλλα in Par. D K. Mon. Flor. β'. In Angel. Ambr. Flor. a'. x. legitur ὅσα ἄλλα τοιαῦτα τις. Mox Bas. 2. et aliquot codd. mss. νεανισκείματα. Par. A. Tur. νεανισκείματα.

terpretatur.

ἄρα οὐ δεήσει ἡμῖν -] De dativo ἡμῖν conf. infra p. 391. D: μηδὲ ἡμῖν ἐπιχειρεῖν πείθεσθαι τοὺς νεούς. Theact. p. 143. E: ἀκοῦσαι πένον ἄξιον, οἷῳ ἡμῖν τῶν ποικίλων μετακλίω ἐπιτήρημα. Sophist. p. 216. E. τοῦ μέτρου ξένον ἡμῖν ἡδέως ἂν πανθαυόμεν, ubi v. Heindorf., qui tamen perperam dativum in talibus pro geuitivo positum putat, in qua sententia miramur fuisse etiam Astium ad Legg. p. 9. Melliora docuit Matth. Gr. §. 389. Cf. annotationem nostram ad libr. I. p. 343. A.

Σωφροσύνης δὲ ὡς πλήθει] Duae potissimum temperantiae partes hic ponuntur, obedientia in magistratus, et abstinentia a nimis voluptatibus. Itaque ὡς πλήθει i. q. ὡς

ἐπὶ τὸ πλήθος (libr. II. cap. 7.), ut plerumque, in universon, de qua formulae significatione dixit Fischer. ad Weller. Gr. T. III. P. I. p. 222. Aliter haec intellexit Matth. Gr. §. 388. — αὐτοὺς δὲ ἀρχοντας κ. τ. λ., ipsos autem in potus, veneris, cibi cupiditates exercere imperium.

E. τέττα σιωπῇ ἦσο] Hom. II. IV, 412.

ἴσαν μένεα -] Hom. II. III, 8. et IV, 431., qui versus in unum coniuncti sunt. Hermannus tamen posteriora ad interpolatorem refert, quum non sit credibile Platonem duos Homeri locos ita confasse, ut alter ab altero pendere videretur.

οἰνοβαρές, κνρὸς ὄμ.] Hom. II. I, 225. — καὶ τὰ

ἐν λόγῳ ἢ ἐν ποιήσει εἴρηκε νευανεύματα ἰδιωτῶν εἰς ἄρχοντας; Οὐ καλῶς. Οὐ γάρ, οἴμαι, εἰς γε σωφροσύνην νέους ἐπιτήδεια ἀκούειν· εἰ δέ τινα ἄλλην ἡδονὴν παρέχεται, θαυμαστόν οὐδέν. ἢ πῶς σοι φαίνεται; Οὕτως, ἔφη. Cap. IV. Τί δέ; ποιῆν ἄνδρα τὸν σφωτάτον λέγοντα, ὡς δοκεῖ αὐτῷ κάλλιστον εἶναι πάντων, ὅταν

παραπλείαι ὡς τράπεζαι
B οἶτον καὶ κρεῖων, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσω
οἰνοχόος φορέησι καὶ ἐγχεῖν δεπάεσσι,
δοκεῖ σοι ἐπιτήδειον εἶναι πρὸς ἐγκράτειαν ἑαυτοῦ
ἀκούειν νέου; ἢ τὸ
λιμῶ δ' οἰκτιστον θανάειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν;
ἢ Λία, καθενδόντων τῶν ἄλλων θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων
ὡς μόνος ἐρηγορῶς ἃ ἐβουλεύσατο, τούτων πάντων
C ῥαδίως ἐπιλανθανόμενον διὰ τὴν τῶν ἀφροδισίων
ἐπιθυμίαν καὶ οὕτως ἐκπλαγέντα ἰδόντα τὴν Ἥραν,

Cap. IV. B. ὡς μ. ἐγρ. ἃ ἐβουλεύσατο] Monac. et ex corr. Flor. β'. post ἐβουλεύσατο addunt τελείωσι. Pro ὡς μόνος Herm. de conl. dedit καὶ μόνος, coll. Ritschel. Mus. Rhen. T. IV. p. 441. sed v. explic.

C. οὐδ' Ἀρεός τε καὶ Ἀφρ.] V. Ἀρεός, quod e Vat. Θ. Vind. Ambr. Vat. r. et Paris. A. corr. praeunte Bekkero mutavi;

τούτων ἐξῆς, et quae deinceps sequuntur. Voc. ἐξῆς modo cum genitivo, modo cum dativo iunctum Schaefer. ad Dionys. de Comp. Verb. p. 142. illustravit.

Cap. IV. P. 390. παραπλείαι ὡς τράπεζαι.] Hom. Od. IX, 8.

B. λιμῶ δ' οἰκτ.] Hom. Od. XI, 342.

ἢ Λία, καθενδόντων —] Cohaerent haec quoque cum superioribus: Τί δέ; ποιῆν. Iungendum autem: ἢ Λία (ποιεῖν) ῥαδίως ἐπιλανθανόμενον τούτων, ἃ ἐβουλεύσατο ὡς μόνος ἐρηγορῶς (ut solus vigil) τῶν ἄλλων — καθενδόντων. καὶ οὕτως ἐκπλαγέντα ἰδόντα τὴν Ἥραν, i. e. καὶ ποιῆν οὕτως ἐκπλ. ἰδόντα

Ἥρ. (Innone conspecta) cfr. Temere hic haeserunt critici.

C. εἰς τὸ δωμάτιον] Δωμάτιον est κοιτῶν, thalamus s. cubiculum, ubi lecti erant cubiculares, diversi a triclinariibus; v. Aristoph. Eccl. 3. Lysistrat. v. 160. Casaubon. ad Theophr. Char. p. 154. ed. Fischer. Ceterum respicitur ad Iliad. XIV, 291. Platonis locum qui respexerint, indicavit ad h. l. Astius. — αὐτοῦ, αὐτόθι.

οὐδ' Ἀρεός τε καὶ Ἀφρ.] Hom. Od. VIII, 266. — δι' ἑτέρα τοιαῦτα, i. e. item ob vehementiorem cupiditatem, s. propter si-

ᾧστε μηδ' εἰς τὸ δωμάτιον ἐθέλειν ἐλθεῖν, ἀλλ' αὐτοῦ βουλόμενον χαμαὶ ξυγγήνεσθαι, καὶ λέγοντα, ὡς οὕτως ὑπὸ ἐπιθυμίας ἔχεται, ὡς οὐδ' ὅτε τὸ πρῶτον ἐφοίτων πρὸς ἀλλήλους

φίλους λήθοντε τοκῆας;

οὐδὲ Ἀρεός τε καὶ Ἀφροδίτης ὑπὸ Ἥφαιστου δεσμὸν δι' ἑτέρα τοιαῦτα. Οὐ μὰ τὸν Δία, ἢ δ' ὅς, οὐ μοι φαίνεται ἐπιτήδειον. Ἀλλ' εἴ πού τις, ἦν δ' ἐγώ, D καρτερίαι πρὸς ἅπαντα καὶ λέγονται καὶ πράττονται ὑπὸ ἑλλογίμων ἀνδρῶν, θεατίον τε καὶ ἀκουστίον, οἶον καὶ τὸ

στῆθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·

τέτλαθι δὴ κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης.

Παντάσασι μὲν οὖν, ἔφη. Οὐ μὲν δὴ δωροδόκους γε ἐατίον εἶναι τοὺς ἄνδρας οὐδὲ φιλοχρημάτους.

Οὐδαμῶς. Οὐδ' ἑστέον αὐτοῖς, ὅτι

δῶρα θεοὺς πείθει, δῶρ' αἰδοίους βασιλῆας.

v. Butt. Gr. Ampl. T. I. p. 227. Par. A. pr. m. ἀρεός.

δι' ἑτέρα τοιαῦτα] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. Ξ II. Vind. alii multi. Vulgo οὐδ' ἑτέρα τ.

φαίνεται ἐπιτήδειον.] Sic eodd. optimi atque plurimi cum ed. Bas. 2. pro vulg. ἐπιτήδεια, quod propter antegressum ἐπιτήδειον spernendum.

milem causam. Ferri etiam potest lectio vulgata οὐδ' ἑτέρα τοιαῦτα, quae tamen destituitur meliorum librorum testimonio. Ceterum neminem offendet, quod ab interrogatione negante repente ad usum negantis particulae ita transit, ut interrogationis formam prorsus sustulerit. Repetendum vero e superioribus λέγειν ἐπιτήδειον ἑαται.

Οὐ μὰ τὸν Δία, ἢ δ' ὅς, οὐ μοι φ.] Infra libr. V. p. 453. D: οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ [γὰρ] εὐκλόῳ εἰμεν. Libr. X. p. 605. E. VI. p. 484. E. VII. 536. C. Theaet. p. 142. E: οὐ μὰ τὸν Δία, οὐκ οὖν οὕτως γε ἀπὸ στόματος. Xenoph. Symp. II, 4: οὐ μὰ Δί', ἔφη, οὐ παρὰ τῶν μυροπολῶν. Ibid. IV, 3: οὐ μὰ

τὸν Δί', ἔφη, οὐδὲ τοῦτο, et sic centenis locis.

D. στῆθος δὲ πλ.] Hom. Od. XX, 17. conf. Wyttenbach. ad Phaed. p. 49. D. — δωροδόκοι Tim. Gloss. p. 91. interpretatur καὶ οἱ διδόντες δῶρα καὶ οἱ λαμβάνοντες, ubi v. Ruhken.

E. δῶρα θεοῦς πείθει] Suidas T. I. p. 623. hunc versum laudans addit: οἱ μὲν Ἡσίοδειον οἰοῦνται τὸν σίγον. Alludit ad hunc versum, indice Barnesio, etiam Eurip. Med. v. 934: πείθειν δῶρα καὶ θεοῦς λόγος. Ovid. de Art. Am. III. v. 653: Munera, crede mihi, capiunt hominesque deosque: placatur donis Iuppiter ipse datis.

οὐδὲ τὸν τοῦ Ἀχιλλέως παιδαγωγὸν Φοῖνικα ἐπαινε-
τέον, ὡς μετρίως ἐλεγε συμβουλευῶν αὐτῷ δῶρα μὲν
λαβόντι ἐπαμύνει τοῖς Ἀχαιοῖς, ἀνευ δὲ δώρων μὴ
ἀπαλλάττεσθαι τῆς μήνιος. οὐδ' αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα
ἀξιώσομεν οὐδ' ὁμολογήσομεν οὕτω φιλοχρημάτων εἶ-
ναι, ὥστε παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος δῶρα λαβεῖν, καὶ
391 τιμὴν αὐτῷ λαβόντα νεκροῦ ἀπολύειν, ἄλλως δὲ μὴ
ἐθέλειν. Οὐκὼν δὲ γε, ἦν δ' ἐγώ, δι' Ὀμηρον λέγειν,
ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀχιλλέως φάναι καὶ
ἄλλων λεγόντων πείθεσθαι. καὶ αὐτὸς ὡς πρὸς τὸν
Ἀπόλλω εἶπεν·

ἔβλαψάς μ' ἐκάεργε, θεῶν ὀλοώτατε πάντων·

ἦ σ' ἂν τισαίμην, εἰ μοι δυνάμεις γε παροίη.

B καὶ ὡς πρὸς τὸν ποταμόν, θεὸν ὄντα, ἀπειθῶς εἶχε
καὶ μάχεσθαι ἔτοιμος ἦν· καὶ αὐτὸς τὰς τοῦ ἐτέρου

E. ἀπαλλάττ. τῆς μήνιος.] V. μήνιος, quod codd. fere
omnes aspernantur. conf. Matth. Gr. ampl. p. 158. et p. 517. So-
let Plato, ut iam alibi observavimus, ubi poetarum dicta respicit,
eorum linguam imitari: unde hic formam Ion. servavit.

P. 391. Οὐκὼν δὲ γε, ἦν δ' ἐγώ,] Verba ἦν δ' ἐγώ Vat. Θ.
r. Vind. locant post Ὀμηρον. Absesse non possunt, quum Socrates
ipse nunc primum Homero dictorum impietatem exprobrat.

C. ροσῆματε δύο ἐναντ.] Dualem eum Par. A. codd.

τὸν τοῦ Ἀχιλλέως π.]

Hom. II. IX, 435 sqq. — με-
τρίως ἐλεγε, i. e. recte.

δῶρα λαβεῖν] Hom. II. XIX,
278 sq.

καὶ τιμὴν αὐτῷ λαβόντα]
Hom. II. XXIV, 175 sq.

P. 391. Οὐκὼν δὲ γε —]

Tim. Gloss. p. 190: δὴκεῖ ἐνλα-
βῶς εἶχε, ubi v. Ruhnck. Etiam
schol. ad h. l. annotavit ἀπὸ
τοῦ ἐνλαβῶς εἶχε. Imo est ve-
reor Homeri causa di-
cere. — καὶ ἄλλων λ. πεί-
θεσθαι, et, quum alii di-
cunt, iis fidem habere.

Minus recte enim Wytten-
bach. ad Select. Princip. Histor.
p. 353. genitivum a πείθεσθαι
pendere voluit.

ἔβλαψάς μ' ἐκάεργε] Hom.

II. XXII, 15 sq.

B. καὶ ὡς πρὸς τὸν πο-
ταμόν, θεὸν ὄντα] Scaman-
dram intelligit; v. Hom. II.
XXI, 222 sqq. De proximis
v. II. XXIII, 151.

τὰς τε αὐτῷ ἔκτιστος εἶξε]]

Hom. II. XXII, 394 sqq.

τὰς τῶν ξωγῶν σφραγῆς]
Hom. II. XXIII, 175.

C. καὶ τρίτον ἀπὸ Λιός.]

Nam Peleus Aeaci filius et Iovis
nepos fuit; v. Hom. II. XXI, 188.

ὑπὸ τῷ σοφωτάτῳ Χεί-
ρωνι τεθῆρ.] Dativus non hoc
simpliciter indicat, Achillem ab
Chirone educatum esse, quod
significaretur potius genitivo
praepositioni adiecto; sed notat
eum magistro, quo tempore
eius disciplina utebatur, fere

ποταμοῦ Σπειρῆσιος ἱερὰς τρίχας Πατρόκλου ἦρωϊ,
ἔφη, κόμην ὀπάσαιμι φέρεσθαι, νεκρῷ ὄντι,
καὶ ὡς ἔδρασε τοῦτο, οὐ πιστέον. τὰς τε αὐτῷ Ἐ-
κτορός ἔλξεις περὶ τὸ σῆμα τὸ Πατρόκλου καὶ τὰς
τῶν ξωγρηθέντων σφραγῆς εἰς τὴν πυρᾶν, ξύμπαντα
ταῦτα οὐ φήσομεν ἀληθῆ εἰρησῆται, οὐδ' ἐάσομεν
πειθεσθαι τοὺς ἡμετέρους, ὡς Ἀχιλλεύς, θεῶν ὦν C
παῖς καὶ Πηλέως, σωφρονεστάτου τε καὶ τρίτου ἀπὸ
Λιός, καὶ ὑπὸ τῷ σοφωτάτῳ Χείρωνι τεθραμμένος,
τοσαύτης ἦν ταραχῆς πλέως, ὥστ' ἔχειν ἐν αὐτῷ
νοσήματε δύο ἐναντίω ἀλλήλων, ἀνελευθερίαν μετὰ
φιλοχρηματίας καὶ αὐτῷ ὑπερηφανίαν θεῶν τε καὶ
ἀνθρώπων. Ὀρθῶς, ἔφη, λέγεις. Cap. V. Μὴ
τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, μηδὲ τάδε πειθώμεθα, μηδ' ἐῶ-
μὲν λέγειν, ὡς Θησεὺς Ποσειδῶνος υἱὸς Πειρίθου
τε Λιὸς ὤρησαν οὕτως ἐπὶ δεινὰς ἀρπαγὰς, μηδὲ D

fere omnes praebuerunt. Vett. editt. ροσῆματὰ τε δύο.

Cap. V. C. Μὴ τοίνυν — μηδὲ τάδε π., μηδ' ἐῶμεν]
Bekker. de cont. μήτε τάδε — μήτ' ἐῶμεν. v. infra.

D. ὤρησαν οὕτως] ὤρησαν Par. A. Vat. Θ. Vind. Φ. Par.
DK. Singularem si scriptor posuit numerum, uterque heroum per
se seorsum intelligendus est. Quamquam nihil tale offert A. Mat-
thiae Gr. Gr. ampl. §. 304.

μηδὲ τιν' ἄλλον θεοῦ] V. ἄλλον, recte repugnantibus

subiectum fuisse. Libr. VIII.
p. 558. D: υἱὸς ὑπὸ τῷ πατρὶ
τεθραμμένος. IX. p. 572. C.

Lachet. p. 184. E: ὅστις τυγχά-
ναι ὑπὸ παιδοτρέφῃ ἀγαθῷ παι-
δαγωγός. v. Matth. §. 394.

annot. De Chirone, Achillis
magistro. omnia in vulgus nota.

Cap. V. Μὴ τοίνυν, ἦν
δ' ἐγώ —] In his prius μηδὲ

est ne — quidem, posterius
autem alterum membrum an-
nectit; praeterea τάδε referendum
est ad ea, quae deinde affe-
runtur. Itaque locus sic inter-
pretandus est: Ne igitur, in-
quam ego, ne haec quidem
credamus nec vero dice-
repermittamus etc. Itaque
librorum mss. lectionem facile
apparet non fuisse sollicitandam.

D. ὡς Θησεὺς Ποσειδ.]

Theseus, qui vulgo Aegei filius
fuisse dicitur, cur ab aliis Ne-
ptuni filius perhibeatur, expo-
suit Plutarch. Vit. Thes. c.

VI: ἦν δὲ λόγος ἐπὶ τοῦ Πι-
θέως διαδοθείς, ὡς ἐκ Ποσει-
δῶνος τεκνωθεῖη, Ποσειδῶνα γὰρ

Τροϊζῆνιοι σέβοντι διαφιρόντως,
καὶ θεὸς οὕτως ἔστιν αὐτοῖς πο-
λιεύχος. conf. Apollodor. III.

15, 7. Hygin. fab. 37. De rap-
tu Proserpinae vide sis Isocr.

Encom. Hel. p. 496. Apollo-
dor. II, 5, 12. Diodor. Sic.

IV, p. 265. Hygin. fab. 79.

Propert. II, 1, 37. Ovid.

Trist. I, 5, 19 al. Ceterum Plato
tragicum poetam nescio quem
ob oculos habuisse videtur.

οὕτως ἐπὶ δεινὰς ἀρπα-

τιν' ἄλλον θεοῦ παῖδά τε καὶ ἥρω τολμῆσαι ἀνδρα δεινὰ καὶ ἀσεβῆ ἐργάσασθαι, οἷα νῦν καταπεύδονται αὐτῶν· ἀλλὰ προσαναγκάζωμεν τοὺς ποιητὰς ἢ μὴ τοῦτων αὐτὰ ἔργα γάναι ἢ τοὺτους μὴ εἶναι θεῶν παῖδας, ἀμφοτέρω δὲ μὴ λέγειν, μηδὲ ἡμῖν ἐπιχειρεῖν πείθειν τοὺς νέους, ὡς οἱ θεοὶ κακὰ γεννώσι καὶ ἥρωες ἀνθρώπων οὐδὲν βελτίους. ὅπερ γὰρ ἐν τοῖς πρόσθετον ἐλέγομεν, οὐδ' ὅσα ταῦτα οὐτ' ἀληθῆ· ἐπεδείξαμεν γὰρ πού, ὅτι ἐκ θεῶν κακὰ γίνεσθαι ἀδύνατον. Πῶς γὰρ οὐ; Καὶ μὴν τοῖς γε ἀκούουσι βλαβερά· πᾶς γὰρ ἑαυτῷ ξυγγνώμην ἔξει κακῷ ὄντι, πεισθεὶς, ὡς ἄρα τοιαῦτα πράττουσί τε καὶ ἔπραττον καὶ οἱ θεῶν ἀγγίσποροι,

οἱ Ζητὸς ἐγγύς, ὧν κατ' Ἰδαῖον πάγον

libris Vat. Θ. Ven. II. Vind. Par. DK. Mon. Ang. Vat. r. Flor. x. E. ἐν τοῖς πρόσθετον ἐλέγ.] V. ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, quod non nisi pauci libri tuentur.

E. οἱ Ζητὸς ἐγγύς] οἱ hic de suo addidit Bekk.

P. 302. Τί οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ἡμῖν] Sic Vat. Θ. Ven. II.

γὰς] i. e. ἐφ' οὗτω δεινὰς ἀρπαγὰς. Xenoph. Cyrop. II, 2, 13: ὁμοῦ οὕτως ἐν πολλῇ ἀτιμῇ ἡμᾶς ἔχεις. — τολμῆσαι ἀνδρα, a se impetrare potuisse, ut etc., de qua verbi significatione supra diximus ad p. 360. B.

ἢ μὴ τοῦτων αὐτὰ ἔργα γάναι ἢ τοὺτους] Ne quem pronominis iteratio offendant, quae certe non caret sua vi, prorsus eodem modo Sympos. p. 219. B: καὶ ἀναστάς γε, οὐδὲ ταπεινῶς τοῦτω εἰπεῖν οὐδὲν ἐτι, ἀμφότερας τὸ ἑμαῖον τὸ ἑμαυτοῦ τοῦτο — ὑπο τὸν τῶσθαι κατακλιθεὶς τὸν τοῦτοῦ, περιβαλὼν τὸ χεῖρε τοῦτω τῷ δαιμονίῳ ὡς ἀληθῶς καὶ θαυμαστῶ, κατεκλιμῆν τὴν νύκτα ὄλην. — De usu pronominis αὐτὰ, pro quo exspectes ταῦτα, v. Matth. Gr. §. 469. 8. — ἀμφοτέρω δέ, sc. eos et filios esse deorum et talia perpetrasse facinora.

καὶ ἥρωες ἀνδρ. οὐδ. βελ.

τῶν] Nam deorum filios convenit humanam sortem multum superare. Illustravit locum P. Victor. Varr. Lectt. I, 15., ab Astio laudatus.

E. ἐν τοῖς πρόσθετον ἐλέγομεν] Libr. II. c. 18. et III. 391. A.

καὶ οἱ θεῶν ἀγγίσποροι, οἱ Ζητὸς ἐγγύς] Veteres enim putabant, quae quid propius ab ortu et progenie divino abesset, hoc melius illud ac praestantius esse oportere. Itaque non solum deorum filiis, sed etiam hominibus aetate diis propioribus singularem sapientiam ac virtutem tribuerunt. Hinc intelligitur, cur p. 388. B. Priamus dicatur ἐγγύς θεῶν γεγώς, et eur Tim. p. 32. A. legatur: πεισθέν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρηκόσιν, ἐγγύς δὲ θεῶν οὖσιν. Quid sit θεῶν ἀγγίσπορον εἶναι ἐν Ζητὸς ἐγγύς, accuratius deinde explicatur, versu postremo: οὐπω σφιν ἐξίτηλον κ. τ. λ. quibus

Λιδὸς πατρῴου βωμὸς ἐστ' ἐν αἰθέρι, καὶ

οὐ πῶ σφιν ἐξίτηλον αἶμα δαιμόνων. ὧν ἐνεκα πανστέον τοὺς τοιούτους μύθους, μὴ ἡμῖν πολλὴν εὐχέρειαν ἐντίκτωσι τοῖς νέοις πονηρίας. Κομιδῇ μὲν οὖν, ἔφη.

Τί οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ἡμῖν ἐτι λοιπὸν εἶδος, λέγων περὶ ὀριζομένοις οἴους τε λεκτέον καὶ μὴ; περὶ μὲν γὰρ θεῶν ὡς δεῖ λέγεσθαι εἰρηται, καὶ περὶ δαιμόνων τε καὶ ἥρώων καὶ τῶν ἐν Αἰδου. Πάνν μὲν οὖν. Οὐκοῦν καὶ περὶ ἀνθρώπων τὸ λοιπὸν εἴη ἄν; Ἀἴθλα δὴ. Ἀδύνατον δὴ, ὦ φίλε, ἡμῖν τοῦτο γε ἐν τῷ παρόντι τάξαι. Πῶς; Ὅτι οἶμαι ἡμᾶς ἔρεῖν, ὡς ἄρα καὶ ποιηταὶ καὶ λογοποιοὶ κακῶς λέγουσι περὶ ἀνθρώπων τὰ μέγιστα, ὅτι εἰσὶν ἄδικοι μὲν,

Par. DK. Pronomen Par. A. omnino omittit, assentiente Herm. Vulgo erat: Τί οὖν ἡμῖν, ἦν δ' ἐγώ. Mox vet. editt. περιουζομένοις, quod Bekk. ex Par. K. Mon. Ambr. mutavit.

λεκτέον καὶ μὴ;] V. καὶ οὐς μὴ; Sed recte οὐς cum Bas.

nondum effluxit sanguis deorum. Bekkerus locum sic concinnatum exhibet: — οἱ θεῶν ἀγγίσποροι οἱ Ζητὸς ἐγγύς, ὧν κατ' Ἰδαῖον πάγον Λιδὸς πατρῴου — αἰθέρι καὶ πῶ σφιν κίλ., quae conformatio quum non profecta sit ex aliquo codice, merito displicuit Huschkio. Anal. Litt. p. 328. „Primum, inquit ille, huic rationi obstat Platonis aliorumque consuetudo, eiusmodi poetarum loca propriis verbis interrupta et sporadica proferendi: deinde, quod caput est, intercedit auctoritas Luciani, qui primum versum aliter dispositum exhibet Demosthen. Encom. c. 13. T. III. p. 501., ubi agit de celestis cuiusdam aureae, quam dicit, catenae ἄξι, ad ipsius pulcritudinis puram formam trahentis manū σφραῖσι τῶν ψυχῶν, ὅσαι vel αἱ Ζητὸς ἐγγύς καὶ θεῶν ἀγγίσποροι· φησὶν ὁ τραγικός.“ Patet ex his

Luciani verbis versus esse veteris alicuius tragici. Nimirum sumti sunt ex Aeschyli Niobe, unde laudantur a Strabone XII. p. 870. A. v. de hac fabula G. d. Hermann. Opuscul. III. p. 58.

P. 392. Ἀδύνατος δὴ, ὦ φίλε, ἡμῖν] At vero, inquit, hoc in praesenti nondum possumus constituere. Est enim haec quaestio arctissime coniuncta cum illa, quae est de iustitia. Cuius naturam quoniam nondum indagavimus, quales esse debeant sermones de vitae humanae rationibus nondum possumus constituere. Pro δὴ recte, opinor, coniecit Astius legendum esse δέ.

B. ὅτι εἰσὶν ἄδικοι μὲν] Haec sophistae docebant. Respiciuntur vero orationes a Thrasymacho in primo libro p. 336. A. — 344. C. de iniustitiae laudibus habitae. Ibi inter alia p. 343. C. ἀρνοῖς, ὅτι ἢ μὲν δικαιοσύνη τε καὶ τὸ δίκαιον ἄλλο-

εὐδαίμονες δὲ πολλοί, δίκαιοι δὲ ἄθλιοι, καὶ ὡς λυσιτελεῖ τὸ ἀδικεῖν, ἐὰν λανθάνῃ, ἢ δὲ δικαιοσύνη ἀλότριστον μὲν ἀγαθόν, οἰκεία δὲ ζημία· καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα ἀπερεῖν λέγειν, τὰ δ' ἐναντία τούτων προστάξειν ἄδειν τε καὶ μυθολογεῖν, ἢ οὐκ οἶσι; Εὐ μὲν οὖν, ἔφη, οἶδα. Οὐκοῦν ἐὰν ὁμολογῆς ὀρθῶς με λέγειν, φήσω σε ὁμολογηκέναι ἅ πάσαι ἐζητοῦμεν;

C Ὄρθῶς, ἔφη, ὑπέλαβες. Οὐκοῦν περὶ ἀνθρώπων ὅτι τοιοῦτους δεῖ λόγους λέγεσθαι, τότε διομολογησόμεθα, ὅταν εὐρωμεν οἷόν ἐστι δικαιοσύνη καὶ ὡς φύσει λυσιτελοῦν τῷ ἔχοντι, ἐὰν τε δοκῇ ἐὰν τε μὴ τοιοῦτος εἶναι. Ἀληθέστατα, ἔφη.

Cap. VI. Τὰ μὲν δὴ λόγων περὶ ἐγέτω τέλος, τὸ δὲ λέξεως, ὡς ἐγώ μαι, μετὰ τοῦτο σχεπτέον, καὶ ἡμῖν ἅ τε λεκτέον καὶ ὡς λεκτέον παντελῶς ἐσκέψεται. Καὶ ὁ Ἀδείμαντος τοῦτο, ἢ δ' ὅς, οὐ μανθάνω ὅ τι λέγεις. Ἀλλὰ μέντοι, ἦν δ' ἐγώ, δεῖ γε. ἴσως οὖν τῆδε μᾶλλον εἶσαι. Ἄρ' οὐ πάντα, ὅσα ὑπὸ μυθολόγων ἢ

2. plurimi optimique libri omittunt. Dein vulg. περὶ γὰρ θεῶν. Recepi mē e Ven. Z. Ambr. Ang. Flor. a. c. x. a.

C. δεῖ λόγους λέγεσθαι] Vat. G. Ven. II. Vind. Φ. Par.

τριον ἀγαθὸν τῷ ὄντι, τοῦ κρεττοῦς τε καὶ ἀρχοντος συμφέρον, οἰκεία δὲ τοῦ μειωμένου τε καὶ ἀνηρητοῦτος βλάβη, ad quae hic respici manifestum est. Luculentius Plato hunc locum tractavit Legg. X. p. 899. D. sqq. ἢ πάσαι ἐζητοῦμεν] in quibus explorandis dudum versati sumus. Ficinus: quae iam diu quaerimus. Num legit ζητοῦμεν? Hoc quidem nuper Hermannus de nostra coniectura recepit coll. IV. 1.

C. λυσιτελοῦν τῷ ἔχοντι] Intell. αὐτῆς. v. ad Phaedr. 283. A. Ceterum Plato hanc rem fusius tractavit infra libr. X. p. 595—608. B. Quae manifesto iam hic significantur.

Cap. VI. τὸ δὲ λέξεως —] Intelligit rationem, qua omnia pueris tradenda sint. Dixerat

enim hactenus de sermonum vel orationum argumento. — παντελῶς ἐσκέψεται, plane a nobis erit exploratum. Ficinus interpretatur: atque ita nobis compertum erit: unde Astio videbatur ὄστω legisse.

D. διήγησις οὐσα τυγχάνει] Participium praedicato accommodatur; v. ad libr. I. p. 333. E. Cap. VIII. in.

Ἄρα οὖν οὐχὶ ἦτοι —] Tria sunt poeticae narrationis (διήγησις, der Darstellung) genera. Aut enim ipse poeta loquitur utiturque simplici narratione; aut alios loquentes inducit ita, ut eorum ingenia et mores per imitationem effingat; aut utrumque genus miscet. Ex quibus poeseos generibus primum tantum vult philosophus in civitate sua inveniri, quippe in

ποιητῶν λέγεται, διήγησις οὐσα τυγχάνει ἢ γεγονότων ἢ ὄντων ἢ μελλόντων; Τι γὰρ, ἔφη, ἄλλο; Ἄρ' οὖν οὐχὶ ἦτοι ἀπλῆ διήγησις ἢ διὰ μιμήσεως γιγνομένη ἢ δι' ἀμφοτέρων περαίνουσι; Καὶ τοῦτο, ἢ δ' ὅς, ἔτι δεόμεαι σαφέστερον μαθεῖν. Γελοῖος, ἦν δ' ἐγώ, ἔοικα διδάσκαλος εἶναι καὶ ἀσαφής. ὥσπερ οὖν οἱ ἀδύνατοι λέγειν, οὐ κατὰ ὄλον, ἀλλ' ἀπολαβῶν μέρος τι πειράσομαι σοι ἐν τούτῳ δηλῶσαι ὃ βούλομαι. καὶ μοι εἶπέ· ἐπίστασαι τῆς Ἰλιάδος τὰ πρώτα, ἐν οἷς ὁ ποιητὴς φησι τὸν μὲν Χρῦσην δεῖσθαι τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπολῦσαι τὴν θυγατέρα, τὸν δὲ χαλεπαίνειν, τὸν δέ, ἐπειδὴ οὐκ ἐτύχανε, κατεύχεσθαι τῶν Ἀχαιῶν πρὸς τὸν θεόν; Ἐγωγε. Οἶσθ' οὖν, ὅτι μέγοι μὲν τούτων τῶν ἐπῶν

καὶ ἐλίσσεται πάντας Ἀχαιοὺς,

Ἄτρεΐδα δὲ μάλιστα δύο κοσμήτορες λαῶν λέγει τε αὐτὸς ὁ ποιητὴς καὶ οὐδ' ἐπιχειρεῖ ἡμῶν τὴν διάνοιαν ἄλλοσε τρέπειν, ὡς ἄλλος τις ὁ λέγων ἢ αὐτός· τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ὥσπερ αὐτὸς ὦν ὁ Χρῦ-

DK. Vat. r. ἰκίσθαι.

qua suum quisque assignatum sibi habeat munus, ita ut nemo multiplex atque varius esse possit. Ceterum tria haec poeticae orationis genera distinxit etiam Aristotel. Poet. c. III. §. 2.

ὥσπερ οὖν οἱ ἀδύνατοι λέγειν] Tertium narrationis genus illustraturus utitur exemplo ab Homero repetito, quo ostenditur illud in poesi epica esse conspiciendum, quippe quae simplicem narrationem habeat cum imitatione coniunctam. — ἐν τούτῳ δηλῶσαι, will ich versuchen dir an demselben deutlich zu machen. Phileb. p. 17. A: λάμβανε αὐτὸ ἐν τούτοις, οἷσπερ καὶ πεπαλδένουσι. Ibid. p. 21. A: οὐκοῦν ἐν σοὶ πειρωμένα βασανίζοντες ταῦτα. Sophist. p. 238. D: τὸ σαφέστερον ἐν ἐμοὶ σκοπεῖν. Menon. p. 82. B: ἀλλὰ μοι προσ-

κάλισον τῶν πολλῶν ἀκολούθων τούτων τῶν σκεπτικῶν ἕνα, — ἵνα ἐν τούτῳ σοι ἐπιδείξωμαι. Phaedr. p. 256. C. al.

E. ἐπίστασαι τῆς Ἰλιάδος] tenesne memoria Iliados initium? Sic ἐπίστασθαι positum etiam Phaedon. p. 61. B. Gorg. p. 484. B.

P. 393. τὴν διάνοιαν ἄλλοσε τρέπειν] Haec quid significant, ipse explicat verbis ὡς ἄλλος τις ὁ λέγων ἢ αὐτός. Aristacnet. Epist. V. p. 26. ed. Boiss. αὐτὸν ἐξαπατήσω, καὶ τὸν οὖν αὐτῷ κατ' ἐμοῦ διανοχλοῦντα λογισμὸν ἐτίρωσε παρατιρέψω.

B. ὡς περὶ αὐτὸς ὦν ὁ Χρῦσης —] Ex hoc loco facile intelligas Platonem vocabulo μιμήσεως tribuere nunc angustiorum significationem, ut sit alium loquentem inducere eius-

σης λέγει, καὶ πειράται ἡμᾶς ὅ τι μάλιστα ποιῆσαι μὴ Ὅμηρον δοκεῖν εἶναι τὸν λέγοντα, ἀλλὰ τὸν ἱερέα, προεβύτην ὄντα. καὶ τὴν ἄλλην δὴ πᾶσαν σχεδὸν τι οὕτω πεποιήται διήγησιν περὶ τε τῶν ἐν Ἰλίῳ καὶ περὶ τῶν ἐν Ἰθάκῃ καὶ ὅλη Ὀδυσσεΐα παθημάτων. Πάνυ μὲν οὖν, ἐφη. Οὐκοῦν διήγησις μὲν ἐστὶ καὶ ὅταν τὰς ῥήσεις ἐκάστοτε λέγῃ καὶ ὅταν τὰ μεταξὺ τῶν ῥήσεων; Πῶς γὰρ οὐ; Ἀλλ' ὅταν γέ τινα λέγῃ ῥήσιν ὡς τις ἄλλος ὢν, ἄρ' οὐ τότε ὁμοιοῦν αὐτὸν φήσομεν ὅ τι μάλιστα τὴν αὐτοῦ λέξιν ἐκάστω, ὃν ἂν προσεῖπῃ ὡς ἐροῦντα; Φήσομεν· τί γάρ; Οὐκοῦν τό γε ὁμοιοῦν ἑαυτὸν ἄλλω ἢ κατὰ φωνὴν ἢ κατὰ σχῆμα μιμῆσθαι ἐστὶν ἐκείνου, ὃ ἂν τις ὁμοιοῖ; Τί μὴν; Ἐν δὴ τῷ τοιούτῳ, ὡς ἔοικεν, οὗτός τε καὶ οἱ ἄλλοι ποιηταὶ διὰ μιμήσεως τὴν διήγησιν ποιοῦνται. Πάνυ μὲν οὖν. Εἰ δέ γε μηδαμοῦ ἑαυτὸν ἀποκρύπτειτο ὁ ποιητής, πᾶσα ἂν αὐτῷ ἄνευ μιμήσεως ἢ ποιήσῃς τε καὶ διήγησις γεγονυῖα εἴη. ἵνα δέ μὴ εἴπῃς, ὅτι οὐκ αὐτὸς μανθάνεις, ὅπως ἂν τοῦτο γένοιτο, ἐγὼ φράσω. εἰ γὰρ Ὅμηρος εἰπὼν, ὅτι ἦλθεν ὁ Χρῦ-

Cap. VI. P. 393. C. Φήσομεν· τί γὰρ οὐ;] V. τί γὰρ οὐ; quod vix unus alterve ex codicibus tuetur, et manifesto errore ortum est. Nimirum non intellexerunt τί γάρ; idem significare quod τί γὰρ ἄλλο; v. Heindorf. ad Sophist. p. 232. C.

ἢ ποιήσῃς τε καὶ διήγησις] V. repetito articulo καὶ ἢ διήγ. contra fidem librorum Par. ADK. Vat. Θ. Ven. II. Mon. Ang. Vat. r. Flor. x. β.

E. αὐτοὺς σωθῆναι] Paris. A. Vat. m. Flor. γ. δέ vulgo

que quasi personam agere, mimisch darstellen. Ipse enim in proximis explicat: τὸ ὁμοιοῦν ἑαυτὸν ἄλλω ἢ κατὰ φωνὴν ἢ κατὰ σχῆμα μιμῆσθαι ἐστὶν ἐκείνου, ὃ ἂν τις ὁμοιοῖ. Itaque p. 394. C. tragoediam et comoediam dicit εἶναι διὰ μιμήσεως· epicam autem poesin ex imitatione atque simpliciter narratione mixtam esse arbitratur. Aliquanto latiore significationem vocabulo tribuit libr. X. p. 597. E sqq. Conf. etiam Sophist. p. 235. E. — 236. C. p. 265. A. A Platone disce-

dit Aristotel. Poet. c. I, qui omnia poeseos genera id commune habere dicit, quod in imitatione versentur: ἐποποιία δὲ, inquit, καὶ ἢ τῆς τραγωδίας ποιήσεως, εἰ δὲ ἢ κωμωδίας καὶ ἢ διθυραμβοποιικῆς καὶ τῆς ἀλητικῆς ἢ πλείστη καὶ καθαριστικῆς, πᾶσαι τυχάνουσιν οὐσαι μιμήσεως τὸ σύνολον. v. Hermann. ad Aristot. Poet. p. 84.

D. οἶσθ' ὅτι οὐκ ἂν μιμ.] Formulam οἶσθ' ὅτι attigimus ad Gorg. p. 486. B. Proxima Astio indice imitatus est Tyr. Max. diss. VI, 1. T. I. p. 84.

σης τῆς τε θυγατρὸς λύτρα φέρων καὶ ἰκέτης τῶν Ἀχαιῶν, μάλιστα δὲ τῶν βασιλέων, μετὰ τοῦτο μὴ ὡς Χρύσης γενόμενος ἔλεγεν, ἀλλ' ἐτι ὡς Ὅμηρος, οἶσθ', ὅτι οὐκ ἂν μίμησις ἦν, ἀλλ' ἀπλῆ διήγησις. εἶχε δ' ἂν ὡδὲ πως — φράσω δὲ ἄνευ μέτρου. οὐ γὰρ εἶμι ποιητικὸς — ἐλθὼν ὁ ἱερεὺς εὔχετο ἐκεί- E
νους μὲν τοὺς θεοὺς δοῦναι ἐλόντας τὴν Τροίαν αὐ-
τοὺς σωθῆναι, τὴν δὲ θυγατέρα οἱ λῦσαι δεξαμέ-
νους ἄποινα καὶ τὸν θεὸν αἰδεσθέντας. ταῦτα δὲ
εἰπόντος αὐτοῦ, οἱ μὲν ἄλλοι ἐσέβοντο καὶ συνήρουν,
ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ἠγροίαιεν ἐντελλόμενος τῶν τε
ἀπιέναι καὶ αὐθις μὴ ἐλθεῖν, μὴ αὐτῷ τό τε σῆ-
πτρον καὶ τὰ τοῦ θεοῦ στέμματα οὐκ ἐπαρκέσοι·
πρὶν δὲ λυθῆναι αὐτοῦ τὴν θυγατέρα, ἐν Ἀργεῖ
ἔρη φησὶ φράσειν μετὰ οὐκ ἀπιέναι δ' ἐκέλευε καὶ μὴ
ἐρεθίζεῖν, ἵνα σῶς οἴκαδε ἔλθοι. ὁ δὲ προεβύτης 394
ἀκούσας ἔδεισέ τε καὶ ἀπήει σιγῇ, ἀποχωρήσας δὲ
ἐκ τοῦ στρατοπέδου πολλὰ τῷ Ἀπόλλωνι εὔχετο,
τὰς τε ἐπωνυμίας τοῦ θεοῦ ἀνακαλῶν καὶ ὑπομιμνή-

post αὐτοῦ intrusum recte omittunt. Expungendum vidit iam Heynius Obs. in Iliad. T. IV. p. 15. v. annot.

Θυγατέρα οἱ λῦσαι] Par ADK. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Vat. r. Ang. Flor. x. β. γ. Vulgo οἱ αὐτῷ λῦσαι. Etiam Valcken. Opusc. critt. p. 119. T. II. αὐτῷ delendum indicavit.

στέμματα οὐκ ἐπαρκέσοι] Vat. Θ. ἐπαρκέσειεν, quod recepit Bekk.

καὶ μὴ ἐρεθίζεῖν] Valcken. Dissert. de Schol. in Hom. Opuscul. critt. T. II. p. 119. καὶ μὴ ἐρεθίζεῖν legi iubet. Vereor,

ed. Lips. ἐγὼ σοὶ ὑπὲρ τοῦ Ὀμήρου διηγῆσομαι ὡς πῆξῃ τῷ λόγῳ· οὐ γὰρ εἶμι ποιητικὸς.

E. ἐλόντας τὴν Τροίαν, αὐτοὺς σωθῆναι] Quod vulgo post αὐτοῦ insertum legebatur δέ, id sic demum ferri posset, si, verbis in protasin et apodosin distributis, aliqua emergeret oppositio. Quod nunc secus est. Nam quae ratio olim placuit Buttmanno, ut haec explicarentur sic: τὴν μὲν Τροίαν ἔλθῃ, αὐτοὺς δὲ σωθῆναι, eam ipse postea in dubitationem vocavit et propemodum abiicit

Excurs. XII. ad Demosth. Midian. p. 149 sq.

P. 394. τὰς τε ἐπωνυμίας τ. θ. ἀνακ.] dei cognomina memorans, more precantium, quem obiter observare liceat a Luciano rideri in Timon. p. 99. ed. Bat. Pro οὐκαδομήσοι Astius legendum coniecit κομῆσοι. Ipse tamen concessit etiam vulgatum recte habere, si Homericum v. ἐρεψα, quod respicitur, cum Eustathio interpretemur ὠρεψωσα, tectum imposui; v. Eustathi. p. 27. ed. Rom.

σκων καὶ ἀπαιτῶν, εἴ τι πώποτε ἢ ἐν ναῶν οἰκοδομήσεσιν ἢ ἐν ἱερῶν ἰθυοῖσις κεχαρισμένον δωρήσασθαι ὡν δὴ χάριν κατεύχεται τῶσι τοῖς Ἀχαιοῖς τὰ ἄ δάκρυα τοῖς ἐκείνου βέλεσιν. οὕτως, ἦν δ' ἐγώ, ὦ

B ἑταῖρε, ἀνευ μιμήσεως ἀπλῆ διήγησις γίγνεται. Μανθάνω, ἔφη. Cap. VII. Μανθάνει τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι ταύτης ἀν' ἐναντία γίγνεται, ὅταν τις τὰ τοῦ ποιητοῦ τὰ μεταξὺ τῶν ὁρίσεων ἑξαιρῶν τὰ ἀμοιβαῖα καταλείπη. Καὶ τοῦτο, ἔφη, μανθάνω, ὅτι ἔστι τὸ περὶ τὰς τραγωδίας τοιοῦτον. Ὀρθότατα, ἔφη, ὑπέλαβες, καὶ οἶμαι σοι ἤδη δηλοῦν ὃ ἐμπροσθεν οὐχ οἶός τ' ἦ, ἔτι τῆς ποιήσεώς τε καὶ μυθολογίας ἢ

C μὲν διὰ μιμήσεως ὅλη ἔστιν, ὥσπερ σὺ λέγεις, τραγωδία τε καὶ κωμῶν, ἢ δὲ δι' ἀπαγγελίας αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ — εἴροις δ' ἂν αὐτὴν μάλιστα πονεῖν

ut pronomine opus sit. Ficinus: seque, ut salvus abire posset, non irritare.

P. 394. ἢ ἐν ναῶν οἰκοδομήσεσιν] Par. K. Mon. Flor. β. οἰκοδομήσεσιν. Ast. coni. κοσμήσεσιν.

τὰ ἄ δάκρυα] ἢ om. Angel. Vat. m. r. Vind. Φ. v. ann. Cap. VII. B. ἑξαιρῶν τ. ἀμ. καταλείπη. V. ἑξαιρῶν et καταλείπη. Illud de coniectura mutavit Ast., consentiente praestantissimo libro Paris. A. et Mon.: hoc ex Par. AK. Vat. Θ. r. Ven. II. Mon. Flor. β. mutatum. Praesens vel ἑξαιρῶν, praesentis participium, cum καταλείπη arcte cohaerens illud, requirere videbatur. Reposuit etiam Bekk.

οὐχ οἶός τ' ἦ] Hanc formam pro vulg. ἦ Venet. II. servavit Heynius ad Iliad. T. IV. p. 23. Quippe templa solebant etiam celsioribus ornari fastigiis; v. Valcken. Diatrib. in Eurip. fragm. p. 214. sqq. intpp. ad Pind. Olymp. XIII. 39. τὰ ἄ δάκρυα] Ὅς, suus, a tragicis non valde frequentari observavit Eimsleius ad Eurip. Med. v. 925., a solutae orationis scriptoribus nunquam usurpatum esse contendit Matth. Gr. §. 149., qui illud hoc loco ex imitatione dialecti Homericæ repetitum arbitratur. Verum enim vero etsi lubenter largior orationem traxisse aliquid coloris Homericæ, tamen quum omnia in Atticum sermonem convertantur, Plato vix usus

esset hac forma, si ea apud Athenienses plane e vitae quotidianæ consuetudine fuisset sublata. Itaque suspicor veterem dialectum Atticam illam formam aliquamdiu retinuisse, unde factum est, ut certe in antiquis formulis atque legibus usurparetur. Hoc ut coniciam, facit lex apud Demosthen. in Marcartat. p. 1068. 2. ed. Reisk. ὃ δὲ ζυγίης (ἐκιδίδω) ἐκατόν πενήκοντα πρὸς οἷς αὐτῆς. Nam ita Reiskius locum verissime emendavit, quanquam eum iuxta cum reliquis interpretibus male intellexit.

Cap. VII. B. ὅταν τις τὰ τοῦ ποιητοῦ] si quis poëtae verba orationibus in-

διθυράμβοις —, ἢ δ' αὖ δι' ἀμφοτέρων ἐν τε τῇ τῶν ἐπῶν ποιήσεσι, πολλαχοῦ δὲ καὶ ἄλλοθι, εἴ μου μανθάνεις. Ἀλλὰ ξυνίημι, ἔφη, ὃ τότε ἐβούλου λέγειν. Καὶ τὸ πρὸ τούτου δὴ ἀναμνήσθητι, ὅτι ἔραμεν ἂ μὲν λεκτέον ἢ δὴ εἰρησθαι, ὡς δὲ λεκτέον ἐτισκεπτέον εἶναι. Ἀλλὰ μέμνημαι. Τοῦτο τοίνυν αὐτὸ ἦν ὃ ἐλεγον, ὅτι χρεῖη διομολογήσασθαι, πότερον ἐάσομεν

D τοὺς ποιητὰς μιμουμένους ἡμῖν τὰς διηγήσεις ποιῆσθαι ἢ τὰ μὲν μιμουμένους, τὰ δὲ μὴ, καὶ ὅποια ἐκάτερα, ἢ οὐδὲ μιμῆσθαι. Μαντεύομαι, ἔφη, σκοπεῖσθαι σε, εἴτε παραδεξόμεθα τραγωδίαν τε καὶ κωμῶν εἰς τὴν πόλιν, εἴτε καὶ οὐ. Ἴσως, ἦν δ' ἐγώ. Ἴσως δὲ καὶ πλείω ἐτι τούτων. οὐ γὰρ δὴ ἐγωγέ πω οἶδα, ἀλλ' ὅπῃ ἂν ὁ λόγος ὥσπερ πνεῦμα φέρῃ, ταύ-

vit: eandem confirmat scriptura codicum Par. DK Vat. m. εἰ. Itaque eam ut passim oblitteratam ex tenuibus hisce vestigiis restitimus, ut Herm. ait, praeter necessitatem, sed, ut nos putamus, non praeter verisimilitudinem.

C. εἴ μου μανθάνεις] Libri εἴ μοι μανθ. Par. DK. Mon. Flor. β. οἶμαι μανθάνεις. v. annot.

D. ὅτι χρεῖη διομολ.] Salvinus malebat χρῆ, quod exstat in Flor. α'. x. Vind. Vat. Θ. Ang. Vat. r. Non video quae necessitas ad veterem lectionem mutandam cogat, praesertim libris melioribus fere omnibus eam constanter tuentibus.

Ἴσως, ἦν δ' ἐγώ. Ἴσως δὲ] Sic Par. A. sec. Duebn. Vulgo Ἴσως δὲ ante καὶ πλείω deest.

teriecta (τὰ μεταξὺ τῶν ὁρίσεων) eximens sermones relinquat. Videlicet ἀμοιβαῖα nunc vocantur carmina, in quibus personae alternis colloquuntur, ut fit in tragoedia et comoedia.

C. δι' ἀπαγγελίας αὐτοῦ τοῦ π.] Haec antea ἀπλῆ διήγησις dicebatur. Inesse autem eam maxime in dithyrambis arbitratur, de quibus v. ad Gorg. p. 501. E. Quod addit μάλιστα, id eum etiam de lyricis carminibus omnino cogitari velle significat.

πολλαχοῦ δὲ καὶ ἄλλοθι] δὲ post τὸ illatum, ut libr. II. p. 367. C. Sympos. p. 186. E. al. Deinde εἴ μου μανθάνεις

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

correxerit Heindorf. ad Charmid. p. 89. comprobante Astio. Prorsus eodem modo Phileb. p. 51. C: ἀλλ' εὐθὺς τι λέγω — εἴ μου μανθάνεις, Legg. III. p. 689. O. εἴ μου καταμανθάνεις. Nec ablutit Gorg. p. 463. D: ἀρ' οὐν ἂν μάθοις ἀποκρινάμενον; Attuli haec, quia nuper exstitit qui Heindorfii rationem propterea improbaret, quod μανθάνειν et similia verba ita tantum cum genitivo construī posse viderentur, si aut pronomem demonstrativum diserte additum haberent, aut enuntiatum aliquod sequeretur, unde genitivus pendere, de quo structurae genere dictum est ad libr. II. p. 375. D. D. Μαντεύομαι, ἔφη] V.

E τη ἰτέον. Καὶ καλῶς γ', ἔφη, λέγεις. Τόδε τοίνυν, ὦ Ἀδείμαντε, ἄθρει, πότερον μιμητικούς ἡμῖν δεῖ εἶναι τοὺς φύλακας ἢ οὐ, ἢ καὶ τοῦτο τοῖς ἐμπροσθεν ἔπεται, ὅτι εἰς ἕκαστος ἐν μὲν ἂν ἐπιτηδεύμα καλῶς ἐπιτηδεύοι, πολλὰ δ' οὐ, ἀλλ' εἰ τοῦτο ἐπιχειροῖ, πολλῶν ἐφραπτόμενος πάντων ἀποτυγχάνοι ἂν, ὥστ' εἶναι πον ἐλλόγιμος; Τί δ' οὐ μέλλει; Οὐκοῦν καὶ περὶ μιμήσεως ὁ αὐτὸς λόγος, ὅτι πολλὰ ὁ αὐτὸς μιμῆσθαι εὐ ὥσπερ ἐν οὐ δυνατός; Οὐ γὰρ οὖν.

395 Σχολῆ ἄρα ἐπιτηδεύσει τέ τι ἅμα τῶν ἀξίων λόγου ἐπιτηδεύματων καὶ πολλὰ μιμῆσθαι καὶ ἔσται μιμητικός, ἐπεὶ πον οὐδὲ τὰ δοκοῦντα ἐγγὺς ἀλλήλων εἶναι δύο μιμήματα δύναντ' ἂν οἱ αὐτοὶ ἅμα εὐ μιμῆσθαι, οἷον κωμωδίαν καὶ τραγωδίαν ποιοῦντες. ἢ οὐ μιμήματα ἄρτι τούτῳ ἐκάλες; Ἐγώ γε, καὶ ἀληθῆ γέ λέγεις, ὅτι οὐ δύνανται οἱ αὐτοί. Οὐδὲ μὴν ῥαψωδοὶ γε καὶ ὑποκριταὶ ἅμα. Ἀληθῆ. Ἀλλ' οὐδέ Β τοὶ ὑποκριταὶ κωμωδοῖς τε καὶ τραγωδοῖς οἱ αὐτοί. πάντα δὲ ταῦτα μιμήματα. ἢ οὐ; Μιμήματα. Καὶ

E πάντων ἀποτυγχάνοι ἂν] Ast. coniecit πάντως. v. annot. P. 395. ἐπιτηδεύσει τέ τι ἅμα] Steph. γε: errore, ut videtur. Nam codd. cum Ald. Bas. 1. 2. scriptum exhibent. Soli Vind. Vat. r. γέ τι ἅρα ἐπιτηδ. Reperunt γε Turr.

δύο μιμήματα δύναντ' ἂν] V. δύο μιμήματα δύνανται. Mon. Ang. Flor. β'. x. μιμήματα, quod edidit Bekk. Ceteri libri fere omnes μιμήματα τε, unde patet illius lectionis origo. Pro δύνανται Par. DK. δύναντο. Mouac. Flor. β'. δύναντ' ἂν, quod unice verum.

annot. ad I. p. 349.

E εἰ τοῦτο ἐπιχειροῖ] Videlicet πολλὰ ἐπιτηδεύειν.

πάντων ἀποτυγχάνοι ἂν, ὥστ' εἶναι —] Ficinus: Quod si quis plura tractare ingrediatur, in singulis ita deficiet, ut in nullo evadat egregius. Legit igitur ὥστ' οὐκ εἶναι. Sed sententia haec est: Nam si quis multa tractare studet, multa aggrediens omnibus deficiet. Quibus postremis per epexegesin additur ὥστ' εἶναι πον ἐλλόγιμος, quod

ex solo ἀποτυγχάνοι pendet, quasi πάντων non praecesserit.

P. 395. οἱ αὐτοὶ ἅμα εὐ μιμῆσθαι] Aliter Socrates in Sympos. p. 223. D., ubi Agathonem ridens contendit τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός εἶναι κωμωδίαν καὶ τραγωδίαν ἐπίστασθαι ποιῆν. Scilicet ibi artem et scientiam spectat, quae sane utriusque est eadem.

Οὐδὲ μὴν ῥαψωδοὶ γε — ἅμα] Intell. δύναντ' ἂν εἶναι. Ficinus: Neque etiam rhapsodi (id est cantores he-

εἶτι γε τούτων, ὦ Ἀδείμαντε, φαίνεται μοι εἰς μικρότερα κατακεκεραματισθαι ἢ τοῦ ἀνθρώπου φύσις, ὥστ' ἀδύνατος εἶναι πολλὰ καλῶς μιμῆσθαι, ἢ αὐτὰ ἐκεῖνα πράττειν, ὧν δὴ καὶ τὰ μιμήματά ἐστιν ἀφομοιώματα. Ἀληθέστατα, ἢ δ' ὅς. Cap. VIII. Εἰ ἄρα τὸν πρῶτον λόγον διασώσωμεν, τοὺς φύλακας ἡμῖν τῶν ἄλλων πασῶν δημιουργιῶν ἀφειμένους δεῖν C εἶναι δημιουργοὺς ἐλευθερίας τῆς πόλεως πάνν ἀκριβεῖς καὶ μηδὲν ἄλλο ἐπιτηδεύειν ὅ τι μὴ εἰς τοῦτο φέρει, οὐδὲν δὴ δεοὶ ἂν αὐτοὺς ἄλλο πράττειν οὐδὲ μιμῆσθαι. εἰάν δὲ μιμῶνται, μιμῆσθαι τὰ τούτοις προσήκοντα εὐθύς ἐκ παιδων, ἀνδρείους, σώφρονας, D ὁσίους, ἐλευθέρους, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, τὰ δὲ ἀνελεύθερα μῆτε ποιῆν μῆτε δεινοὺς εἶναι μιμῆσθαι, μῆδὲ ἄλλο μηδὲν τῶν αἰσχρῶν, ἵνα μὴ ἐκ τῆς μιμήσεως τοῦ εἶναι ἀπολαύσωσιν. ἢ οὐκ ἤσθησαι, D ὅτι αἱ μιμήσεις, ἐάν ἐκ νέων πόρρω διατελέσωσιν, εἰς ἔθνη τε καὶ φύσιν καθίστανται καὶ κατὰ σῶμα

καὶ ἀληθῆ γέ λέγεις] γε accessit ex optimo Paris. A., unde iam Bekk. recepit. De geminata hac particula v. p. 335. B. p. 348. C. al.

B. εἰς μικρότερα κατακ.] V. μικρότερα, quod Bekk. ex Par. A. Vat. Θ. Vind. Vat. m. r. mutavit.

Cap. VIII. C. τοῦ εἶναι ἀπολ.] Ast. τὸ εἶναι ἀπ. scripsit; sed codd. τοῦ constanter tuentur. v. annot. Pro ἵνα μὴ ἐκτ. Par. A. rec. Tur. ἵνα ἐκτ.

D. καὶ κατὰ σῶμα καὶ φωνάς] Codd. Vat. Θ. Ven. II. Paris. DK. Vind. Vat. r. κατὰ omittunt. Monac. et Flor. β. κατὰ

roicorum) simul esse et histriones possunt.

B. εἰς μικρότερα κατακεκ.] quin etiam in minora his concisa esse mihi videtur humana natura, ita ut multa simul bene imitari, aut illa ipsa quorum simulacra sunt imitationes, bene agere, (sc. si sint varia et multiplicia) non possit. Humana natura dicitur εἰς μικρότερα κατακεκεραματισθαι, quoniam unicuique a natura sua quasi negotii et muneris adscripta est, in qua elaboret, particula minime ampla, sed perexigua: unde fit, ut

ne imitari quidem multa possit, nedum multa opera, ad quae pertinet imitatio, peragere.

Cap. VIII. C. δεῖν εἶναι δημιουργοὺς ἐλευθερίας] Custodes ait esse oportere libertatis publicae quasi opifices quosdam, quia id unice iis agendum est, ut idonei illius defensores existant.

μιμῆσθαι τὰ τούτοις πρ.] Intell. δεοὶ ἂν αὐτοὺς.

ἵνα μὴ ἐκ τῆς μιμῆσεως τοῦ εἶναι ἀπολ.] Genitivum, quem Astius libris invitis in τὸ εἶναι mutavit, fortasse ita explicare licet: ne revera aliquid

καὶ φωνάς καὶ κατὰ τὴν διάνοιαν; Καὶ μάλᾳ, ἢ δ' ὅς. Οὐ δὲ ἐπιτρέψομεν, ἦν δ' ἐγώ, ὧν φαιμεν κηδεσθαι καὶ δεῖν αὐτοὺς ἀνδρας ἀγαθοὺς γενέσθαι, γυναῖκα μιμῆσθαι ἀνδρας ὄντας, ἢ νέαν ἢ προσβυτέραν, ἢ ἀνδρὶ λοιδορουμένην ἢ πρὸς θεοὺς ἐρίζουσαν τε καὶ μεγαλανορουμένην, οἰομένην εὐδαίμονα εἶναι, ἢ ἐν ξυμφοραῖς τε καὶ πένθεισι καὶ θρήνοις ἐχομένην· κάμνουσαν δὲ ἢ ἐρῶσαν ἢ ὠδίνουσαν, πολλοῦ καὶ δεήσομεν. Παντάπασι μὲν οὖν, ἢ δ' ὅς. Οὐδέ γε δούλας τε καὶ δούλους πράττοντας ὅσα δούλων. Οὐδέ τοῦτο. Οὐδέ γε ἀνδρας κακοὺς, ὡς εἶπες, δειλοὺς τε καὶ τάναντία πράττοντας ὧν νῦν δὴ εἶπομεν, κακηγοροῦντας τε καὶ κομφοδοῦντος ἀλλήλους καὶ αἰσχρολογοῦντας, μεθύοντας ἢ καὶ νήφοντας, ἢ καὶ ἄλλα ὅσα οἱ τοιοῦτοι καὶ ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις ἀμαρτάνουσιν εἰς αὐτοὺς τε καὶ εἰς ἄλλους. οἶμαι δὲ οὐδὲ μαινομένοις ἐπιτρίστον ἀφομοιοῦν αὐτοὺς ἐν λόγοις οὐδ' ἐν ἔργοις· γνωστότερον μὲν

σώμα τε καὶ φωνάς. Angel. καὶ κατὰ φωνάς. Deinde Flor. β. Mon. Paris. K. καὶ κατὰ διάνοιαν, quod verum puto.

E. πολλοῦ καὶ δεήσομεν] πολλοῦ γε καὶ Ven. Z. Mon. Ambr. Vat. m. Flor. α. β. γ. a. c. Quod usitate dictum esse testantur liquido grammatici, quos laudavit Fischer. ad Euthyphron. p. 16. Quamquam γε deest etiam Euthyphr. p. 13. C: πολλοῦ καὶ δέω. conf. ad Gorg. p. 474. B.

Παντάπασι μὲν οὖν —] οὖν, quod vulgo aberat, rediit nuper ex Paris. A. Ven. Z. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. x. α'. γ'.

pravitatis ex imitatione trahant. Quamquam etiam Matth. Gr. §. 327. Astii coniecturam probavit. At nimirum genitivum partis indicem omnium generis verbis adiungi solere ab eodem discas Gr. Gr. §. 323.

D. καὶ κατὰ σώμα καὶ φωνάς] Offendit me nescio quo modo haec verborum coniunctio, quum σώμα multo latius pateat quam φωνῶν notio. Vide igitur an scribendum sit καὶ κατὰ σῆμα καὶ φωνάς. No-stine, inquit, imitationem — in mores atque inge-

niam abire tum ad habitum et gestum corporis, tum ad vocem ac loquelam, tum ad animum? Infra p. 397. B: λέξις ἅπασα διὰ μιμήσεως φωναῖς τε καὶ σχήμασιν. Nisi forte corporis habitus intelligendus est neque ipsum corpus.

καὶ δεῖν αὐτοὺς ἀνδρας —] Accurata ratio exigebat καὶ οὗς φαιμεν δεῖν ἀνδρας ἀγαθοὺς γενέσθαι. Sed nihil hac constructione frequentius; v. libr. V. p. 505. E: δὲ δὴ δῶκει μὲν ἅπασα ψυχὴ καὶ τοῦτου ἕνεκα πάν-

γὰρ καὶ μαινομένους καὶ πονηροὺς ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας, ποιητέον δὲ οὐδὲν τούτων οὐδὲ μιμητέον. Ἀληθέστατα, ἔφη. Τί δ', ἦν δ' ἐγώ· χαλκίοντας ἢ τι ἄλλο δημιουργοῦντας ἢ ἐλαύνοντας τριήρεις ἢ κελύοντας τοῖτοις ἢ τι ἄλλο τῶν περὶ ταῦτα μιμητέον; Καὶ πῶς, ἔφη, οἷς γε οὐδὲ προσέχειν τὸν νοῦν B τούτων οὐδενὶ ἐξίσταται; Τί δέ; ἵππους χρομετιζοντας καὶ ταύρους μυκωμένους καὶ ποταμούς ψοφοῦντας καὶ θάλατταν κτυποῦσαν καὶ βροντάς καὶ πάντα αὐτὰ τοιαῦτα ἢ μιμήσονται; Ἄλλ' ἀπειρηται αὐτοῖς, ἔφη, μήτε μαινεσθαι μήτε μαινομένοις ἀφομοιοῦσθαι. Εἰ ἄρ', ἦν δ' ἐγώ, μαθηθῶ ἂ σὺ λέγεις, ἐστὶ τι εἶδος λέξεώς τε καὶ διηγήσεως, ἐν ᾧ ἂν διηγοῖτο ὁ C τῷ ὄντι καλὸς κάγαθός, ὅποτε τι θεοὶ αὐτὸν λέγειν, καὶ ἕτερον αὐτὸν ἀνόμοιον τούτῳ εἶδος, οὗ ἂν ἐχοῖτο αἰεὶ καὶ ἐν ᾧ διηγοῖτο ὁ ἐναντίως ἐκείνῳ φῦς τε καὶ τραφεῖς. Ποῖα δὴ, ἔφη, ταῦτα; Ὁ μὲν μοι δοκεῖ, ἦν

P. 396. καὶ εἰς ἄλλους.] Vulgo ἀλλήλους, quod ex Par. ADK. Ven. II. Mon. Ambr. Vat. m. Flor. α'. β'. γ'. a. c. emendatum. Scilicet ortum est ex interpretamento, quandoquidem αὐτοῖς idem est quod ἀλλήλους. v. ad Tim. p. 83. A. coll. De Rep. III. p. 408. B. V. p. 468. A. VI. p. 510. D.

C. ἀνόμοιον τούτῳ εἶδος] Vett. editt. τούτων. Par. A. Angel. Flor. x. α'. γ'. τούτῳ. Ficinus: et alia quaedam huic dissimilis.

τι πράττει. Gorg. p. 452. D: ὁ φῆς σὺ μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι τοῖς ἀνθρώποις καὶ σὲ δημιουργὸν εἶναι αὐτοῦ, ubi plura dedi.

ἢ ἐν ξυμφοραῖς — ἐχομένην] Dictionem ad Criton. p. 43. C. et ad Gorg. p. 522. A. illustratam videbis.

E. πολλοῦ καὶ δεήσομεν] E superioribus repetendum apud animum ἐπιτρέπειν μιμῆσθαι. Mox κομφοδοῦντας omnino est σκόπιπτος, v. Ruhnken. ad Tim. p. 171. Dein ad Οὐδέ γε δούλας τε καὶ δούλους int. rursus αὐτοὺς μιμῆσθαι ἐπιτρέψομεν.

P. 396. ἀφομοιοῦν αὐτοὺς

ἐν λόγοις οὐδ' ἐν ἔργοις] Ne quis requirat οὐτ' ἐν λόγοις οὐτ' ἐν ἔργοις, quia praecedit: καὶ ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις, eadem ratio reperitur quum alibi, tum libr. X. p. 614. A. ταῦτα τοίνυν — οὐδὲν ἐστὶ πλήθει οὐδὲ μέγεθει πρὸς ἐκείνα.

ἐλαύνοντας τριήρεις —] ἐλαύνειν τριήρεις dicuntur remiges naves remis impellentes: verbum κελύειν autem intelligendum de hortatore remigum, qui ab Graecis κελωντής dicitur, et qui remigibus signum dabat, quo certum in remigando rhythum servarent; v. Pollux I, 96.

δ' ἐγώ, μέτροις ἀνὴρ, ἐπειδὴν ἀφίζηται ἐν τῇ διηγήσει ἐπὶ λέξιν τινα ἢ πράξιν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, ἐπιελήσειν ὡς αὐτὸς ὢν ἐκεῖνος ἀπαγγέλλειν καὶ οὐκ αἰσχυνεῖσθαι ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ μιμήσει, μάλιστα μὲν μιμούμενος τὸν ἀγαθὸν ἀσφαλῶς τε καὶ ἐμφορόνως
 D πράττοντα, ἐλάττω δὲ καὶ ἥτιον ἢ ὑπὸ νόσων ἢ ὑπὸ ἐρώτων ἐσφαλμένον ἢ καὶ ὑπὸ μέθης ἢ τινος ἄλλης ξυμφορᾶς· ὅταν δὲ γίνηται κατὰ τινα ἑαυτοῦ ἀνάξιον, οὐκ ἐθελήσειν σπουδῇ ἀπεικάζειν ἑαυτὸν τῷ χείρονι, εἰ μὴ ἄρα κατὰ βραχὺ, ὅταν τι χρηστὸν ποιῇ, ἀλλ' αἰσχυνεῖσθαι, ἅμα μὲν ἀγύμναστος ὢν τοῦ μιμεῖσθαι τοὺς τοιοῦτους, ἅμα δὲ καὶ δυσ-

D. ἐλάττω δὲ καὶ ἥτιον] Salvinus corr. ἐλάττω. Sed v. ann. Ast. legendum coniecit *ἑλάττω δὲ τὸν ἥτιον*.

E. τῶν κακίωνων τύπου, ἀτιμάζων —] Steph.: τύπου καὶ ἀτιμάζων, quod est in libris paucissimis. Participium ἀτιμάζων causam indicat τοῦ δυσχεραίνειν ideoque recte caret copula.

Cap. IX. οἷα ἡμεῖς ὀλίγον πρ.] Steph. ὅταν invitis omnibus codicibus. Deinde τοῦ ante Ὀμήρου om. Flor. a. c. d'. γ'. Ambr. Vat. m.

Grönov. Obs. IV. c. XXVI. Blomfield. Glossar. in Aesch. Persas v. 403.

C. μάλιστα μὲν μιμούμενος τὸν ἀγαθόν —] tum maxime imitans virum bonum, quum agat prudenter atque sic, ut fraudi et errori non sit obnoxius, in paucioribus vero atque minus, quum vel morbis vel amoribus vel etiam temulentia aliove malo in fraudem inductus sit. Sic ἐλάττω positum etiam Gorg. p. 512. B. οὐδενὸς ἐλάττω ἐνὶ οἴκῳ δύναιται σῶζειν. Et prorsus ad eundem modum p. 417. B: πολὺ πλείω καὶ μᾶλλον δεδιότες. Legg. X. p. 904: ἐλάττω μεταβάλλοντα et πλείω καὶ ἀδικώτερον μεταπεσόντα. conf. ann. ad Criton. p. 46. C. Bornemann. ad Xenoph. Cyropaed. I. 3, 8. ed. 1840. Lips.

D. ὅταν δὲ γίνηται κατὰ

τινα —] Ad γίνηται intelligas e superioribus τῇ διηγήσει. Menex. p. 239. D: δεῖ δὲ αὐτὴν ἰδεῖν, εἰ μέλλει τις καλῶς ἐπαινεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενόμενον τῷ λόγῳ, i. e. oratione in illo tempore versantem: nam ita haec intelligenda.

E. ἀτιμάζων τῇ διανοίᾳ —] istos peiorum hominum τύπου mente despiciens, nisi quatenus eos iocicausa ferat vel admittat. Morgenstern. Symbol. ad Plat. Polit. p. X. παιδείας praefert, quod est in uno Paris. K. Etenim παιδείας notionem a Platone mente videri alienam; παιδείας solam τοῦ τῷ ὄντι καλοῦ κάγαθοῦ in civitate perfecta gravitati consentaneam esse. Quod iudicium mihi quidem paullo severius videtur. Nam primum ipse philosophus infra demum p. 397. D. accuratius definiit, quasnam

χεραίων αὐτὸν ἐκμάττειν τε καὶ ἐνιστάειν εἰς τοὺς E τῶν κακίωνων τύπους, ἀτιμάζων τῇ διανοίᾳ, ὅ τι μὴ παιδείας χάριν. Εἰκός, ἐφη. Cap. IX. Οὐκοῦν διηγήσει χρῆσεται οἷα ἡμεῖς ὀλίγον πρότερον διήλθομεν περὶ τὰ τοῦ Ὀμήρου ἔπη, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἢ λέξεις μετέχουσα μὲν ἀμφοτέρων, μιμήσεώς τε καὶ τῆς ἄλλης διηγήσεως, σμικρὸν δὲ τι μέρος ἐν πολλῷ λόγῳ τῆς μιμήσεως; ἢ οὐδὲν λέγω; Καὶ μάλα, ἐφη, οἷον γε ἀνάγκη τὸν τύπον εἶναι τοῦ τοιοῦτου ῥήτορος. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ὅ μὴ τοιοῦτος αὐ, 397 ὅσῳ ἂν φαυλότερος ἦ, πάντα τε μᾶλλον διηγήσεται καὶ οὐδὲν ἑαυτοῦ ἀνάξιον οἰήσεται εἶναι, ὥστε πάντα

σμικρὸν δὲ τι μέρος ἐν π. λ. τῆς μιμήσεως] Bekk. σμικρὸν δὲ τι μέρος μιμήσεως ἐν π. λ. τῆς διηγήσεως. Videlicet μιμήσεως post μέρος intulit ex Mon. et λόγω τῆς διηγήσεως exhibent Par. DK. Mon. Flor. β'. Sed vulgata lectio non est quod contra fidem meliorum librorum mutetur. Dein Vat. Θ. Vind. Vat. r. καὶ μάλα γε. P. 397. μᾶλλον διηγήσεται] μιμήσεται Monac. probante Schneid. et Herm. Sed ceteri libri omnes διηγήσεται. v. explicat.

ἑαυτοῦ ἀνάξιον] Steph. ἀνάξιον ἑαυτοῦ, quod libri meliores omnes aspernantur. Mox σπουδῇ γε καὶ Par. A. solus.

imitationis formas in civitate sua ferendas iudicaret. Deinde praegressum σπουδῇ postulat h. l. παιδείας ex constanti loquendi consuetudine, de qua erudite disputavit Wyttenbach. Epist. Crit. p. 236. ed. Lips. Boisson. ad Philostrat. Her. p. 525. conf. Phaedr. p. 234. D. Politic. p. 288. C. Gorg. p. 481. B. Phileb. p. 30. E. al.

Cap. IX. καὶ τῆς ἄλλης διηγήσεως] et narrationis alterius, i. e. et praeterea narrationis. Proxima hunc sensum habent: sed exiguum tantum imitationis habebit partem, licet longa sit oratio.

P. 397. πάντα τε μᾶλλον διηγήσεται] Ante μᾶλλον intelligere liceat τοσοῦτον. Frequens haec ratio; v. ad Apolog. Socr. p. 30. A. Gorg. p. 458. A. p. 520. B. De Republ. V. p. 472. A. — Pro διηγήσεται

Schneiderus contendit ex cod. Mon. legendum esse μιμήσεται, quoniam in sermonibus ad educationem adhibendis, de quibus hic agatur, nihil omnino ita comparatum sit, ut ne narrari quidem debeat. Itaque de una tantum imitatione sermonem esse censet, ideoque legendum μιμήσεται. Atque hanc sententiam comprobant etiam Turicenses atque C. Fr. Hermannus, qui ita scriptum ediderunt. Nos vero cum codd. omnibus reliquis faciendum putamus. Nimirum definit sane Socrates antea, quibus sermonibus esset in educatione utendum; atque pravum etiam illorum usum statuit; conf. p. 396. C. D. Quamobrem p. 396. E. absoluta huius rei quaestione addebat haec: Οὐκοῦν οἷα διηγήσει χρῆσεται κτλ. Nunc igitur verissime adumbrat τὸν τύπον ῥήτορος μὴ τοιοῦτον. Hunc enim sit non dubitaturum esse omnis

ἐπιχειρήσει μιμῆσθαι σπουδῇ τε καὶ ἐναντίον πολλῶν, καὶ ἂ νῦν δὴ ἐλέγομεν, βροντάς τε καὶ ψόφους ἀνέμων τε καὶ χαλαζῶν καὶ ἀζόνων καὶ τροχιλίων καὶ σαλπείγων καὶ ἀνύλων καὶ συρίγγων καὶ πάντων ὀργάνων φωνάς, καὶ ἔτι κυνῶν καὶ προβάτων καὶ ὀρνέων φθόγγους· καὶ ἔσται δὴ ἡ τούτου λέξις ἅπασα διὰ μιμήσεως φωναῖς τε καὶ σχήμασιν, ἢ σμικρόν τι διηγήσεως ἔχουσα; Ἀνάγκη, ἔφη, καὶ τοῦτο. Ταῦτα τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ἔλεγον τὰ δύο εἶδη τῆς λέξεως. Καὶ γὰρ ἔστιν, ἔφη. Οὐκοῦν αὐτοῖν τὸ μὲν σμικρὰς τὰς μεταβολὰς ἔχει, καὶ ἰάν τις ἀποδιδῶν πρόβουσαν ἀρμονίαν καὶ ῥυθμὸν τῇ λέξει, ὀλίγου πρὸς τὴν αὐτὴν γίγνεται λέγειν τῷ ὀρθῶς λέγοντι καὶ ἐν μιᾷ ἀρμονίᾳ — σμικρὰ γὰρ αἱ μεταβολαὶ — καὶ δὴ ἐν ῥυθμῷ ὡσαύτως παραπλησίῳ τινί; Κοιμῶν μὲν οὖν, ἔφη, οὕτως ἔχει. Τί δέ; τὸ τοῦ ἐτέρου εἶδος οὐ τῶν ἐναντίων δεῖται, πασῶν μὲν ἀρμονιῶν,

καὶ τροχιλίων] Vat. Θ. Ven. II. Vind. Par. DK. Mon. Flor. β. Vat. r. τροχιλίων. Ang. Flor. x. τροχιλίας.

ἔσται δὴ ἡ τούτου λ.] V. τούτων δὴ ἡ λ. contra fidem plurimorum librorum.

B. αὐτὴν γίγνεται λέγειν] ἀεὶ post αὐτὴν inserunt Mon. et Flor. β., quod olim restitui praeunte Bekkero. Non opus.

καὶ δὴ ἐν ῥυθμῷ] V. καὶ δὴ καὶ ἐν ῥυθμῷ. Sed alterum καὶ soli habent Ven. E. Ang. Flor. x. γ.

generis uti sermonibus, ita ut etiam quaelibet imitatione sit expressurus sine ulla verecundia. Itaque rectissime una cum imitatione etiam τῆς διηγήσεως mentio facta est, quippe sine qua imitatio ne intelligi quidem posset. — τροχιλίων, i. e. trochlearum. Scriptura vocis varia est: alii enim τροχίλιον, alii τροχίλια et τροχάλια, alii τροχίλια dixerunt; v. Hemsterhus. ad Polluc. X, 31. p. 1177.

B. διὰ μιμήσεως φωναῖς τε καὶ σχήμασιν] imitatio per voces et gestus. Dativum nominibus ita iunctum illustravit Heindorf. ad Cratyl. p. 131. conf. Matth. Gr. §. 396.

ὀλίγον πρὸς τὴν αὐτὴν ἀεὶ γίγνεται λ.] Ficinus: Ferme ad eandem orationis formam semper dicendum est recte loquenti, atque in una insuper consonantia. Itaque in codice suo item legit ἀεὶ, quod habent Mon. et unus Flor. Simplex orationis species iudicatur, etiamsi quis ei iustum numerum et harmoniam tribuat, tamen non multam capere variationem. Nam recte dicenti evenit, ut prope modum ad eandem formam dicat, quod quid significet, declaratur deinde verbis; καὶ ἐν μιᾷ ἀρμονίᾳ καὶ δὴ ctr. Ceterum harmonia et rhythmus hic tribuitur carminum recitationi,

πάντων δὲ ῥυθμῶν, εἰ μέλλει αὐ οἰκείως λέγεσθαι, διὰ τὸ παντοδαπὰς μορφὰς τῶν μεταβολῶν ἔχει; Καὶ σφόδρα γε οὕτως ἔχει. Ἄρ' οὖν πάντες οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ τι λέγοντες ἢ τῷ ἐτέρῳ τούτων ἐπιτυχάνουσι τύφῳ τῆς λέξεως ἢ τῷ ἐτέρῳ ἢ ἐξ ἀμφοτέρων τινὶ ξυγκεραννύτες; Ἀνάγκη, ἔφη. Τί οὖν ποιήσομεν; ἦν δ' ἐγώ· πότερον εἰς τὴν πόλιν πάντας τούτους παραδεξόμεθα, ἢ τῶν ἀκρατῶν τὸν ἕτερον ἢ τὸν κεκραμένον; Ἐὰν ἡ ἐμὴ, ἔφη, νικᾷ, τὸν τοῦ ἐπιεικοῦς μιμητὴν τὸν ἀκρατῶν. Ἀλλὰ μήν, ὦ Ἀδείμαντε, ἡδύς γε καὶ ὁ κεκραμένος, πολὺ δὲ ἡδιστος παισὶ τε καὶ παιδαγωγοῖς ὁ ἐναντίος οὗ σὺ αἰρεῖ καὶ τῷ πλείστῳ ὄχλῳ. Ἠδιστος γάρ. Ἀλλ' ἴσως, ἦν δ' ἐγώ, οὐκ ἂν αὐτὸν ἀρμόττειν φαίης τῇ ἡμετέρᾳ πολιτείᾳ, ὅτι οὐκ ἔστι διπλοῦς ἀνὴρ παρ' ἡμῶν οὐδὲ πολλαπλοῦς, ἐπειδὴ ἕκαστος ἐν πράττει. Οὐ γὰρ οὖν ἀρμόττει. Οὐκοῦν διὰ ταῦτα ἐν μόνῃ τῇ τοιαύτῃ

C. εἰ μέλλει αὐ οἰκείως] V. μέλλοι. Indicativum Par. AK. Vat. Θ. Ven. E. II. Ambr. Ang. Vat. m. r. Flor. α'. γ'. x. praebuerunt. Mox vulg. Σφόδρα γε. Accessit καὶ ex plurimis libris.

D. τούτους παραδεξόμεθα] Multi libri δεξόμεθα. Sed optimus Par. A. cum aliis recte tuetur vulgatam.

μιμητὴν τὸν ἀκρατῶν.] Articulum ante ἀκρατῶν male omittunt Par. A. secundum Duebn. Par. DK. Mon. Ambr. Ang. Flor.

quatenus ea, prouti res postulat, concinne ac numerose efferruntur. Sic ἀρμονία etiam Longino §. 39. et 40. dicta.

C. ἢ ἐξ ἀμφοτέρων τινὶ ξυγκεραννύτες;] Erunt fortasse qui ξυγκεραμένῳ expectent. Quod si scriptum legeretur, verborum structura sane facilis esset nec quidquam haberet impedimenti. Sed nec in vulgata lectione haerendum, quippe quae explicanda sit per confusionem diversarum constructionum, hunc in modum: ἢ τινὶ ἐξ ἀμφοτέρων αὐτὸν ξυγκεραννύει. Nimirum dici simpliciter poterat ἢ τινὶ ἀμφοτέρων; sed participium ξυγκεραννύει iam in animo habens scriptor addidit

praepositionem ἐξ, dativum autem τινὶ propter verborum antecedentium rationem conservavit.

D. Ἐὰν ἡ ἐμὴ νικᾷ] Int. γνώμη. Legg. IX. p. 862. A: τὸν τῆς ὀφειλέας αἰτίον ἀδικεῖν φήσομεν, ἐὰν ἢ γε ἐμὴ νικᾷ. Plura collegimus ad Philob. p. 416. B.

τὸν τοῦ ἐπιεικοῦς μιμητὴν τὸν ἀκρατῶν] Quem descripsit p. 396. C. D. E.

ὁ ἐναντίος οὗ σὺ αἰρεῖ] Intelligit illum, quem p. 397. A. depinxit.

E. ἐν μόνῃ τῇ τοιαύτῃ πόλει] Sic ἄλλοι elegantiori usu positum Sympos. c. 37: πρῶτον μὲν τοῦν ἐχρίσας ἐνδὸν μόνους

πόλει τὸν τε σκυτοτόμον σκυτοτόμον εὐρήσομεν καὶ οὐ κυβερνήτην πρὸς τῇ σκυτοτομίᾳ, καὶ τὸν γεωργὸν γεωργὸν καὶ οὐ δικαστὴν πρὸς τῇ γεωργίᾳ, καὶ τὸν πολεμικὸν πολεμικὸν καὶ οὐ χρηματιστὴν πρὸς τῇ πολεμικῇ, καὶ πάντας οὕτως; Ἀληθῆ, ἔφη. Ἄνδρα δὲ, 398 ὡς ἔοικε, δυνάμενον ὑπὸ σοφίας παντοδαπὸν γίγνεσθαι καὶ μιμῆσθαι πάντα χρήματα, εἰ ἡμῖν ἀφίκοιτο εἰς τὴν πόλιν αὐτὸς τε καὶ τὰ ποιήματα βουλόμενος ἐπιδείξασθαι, προσκυνῶμεν ἂν αὐτὸν ὡς ἱερὸν καὶ θανμαστὸν καὶ ἡδύν, εἰπομεν δ' ἂν, ὅτι οὐκ

a. c. x. β'. γ'. Errorem satis frequentem tetigerunt Bast. et Schaeff. Epist. crit. Append. p. 3. Herm. tamen τὸν abiecit.

P. 398. οὐτε θεμῖς ἐγγενέσθαι] Vulg. οὐτε mutavit Bekkerus in οὐδέ contra fidem omnium codicum. Sed audias Hermannum ad Euripidis Medeam v. 1321. „Haec si ut coniuncta cogitantur, neque esse illic talem virum nec tolerari

εὐρήσει τὸν λόγον. Lysiae Orat. adv. Alcibiad. p. 127. ed. Brem. ἡγοῦμαι δὲ—ὄλω τὸ νόμον μόνον αὐτὸν τῶν πολιτῶν ἔνοχον εἶναι. — Μοχ οὐ κυβερνήτην πρὸς τῇ σκυτοτομίᾳ breviter dictum hoc sensu: neque gubernatorem praeterquam quod artem sutrinam exercent.

P. 397. αὐτὸς τε καὶ τὰ ποιήματα βουλόμενος ἐπ.] Genus hoc appositionis αὐτὸς τε καὶ τὰ ποιήματα abunde illustravimus ad Criton. p. 50. E. Lysid. p. 203. E. conf. Reip. III. p. 414. D. VIII. 550. D. 568. B. Istud ἐπιδείξασθαι absolute positum i. q. ἐπιδείξιν ποιήσασθαι; v. ad Gorg. p. 447. B. Verbum προσκυνῶν cum accusativo iunctum tetigit Lobeck. ad Phrynich. p. 463. Pronomen αὐτὸν post longiorem orationis intercapedinem interpositum, ut praegressum illud ἄνδρα δὲ demno in memoriam revocetur; v. Matth. Gr. §. 472.

μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέαντες καὶ ἐρίῳ στέ-

φαντες] Locus nobilissimus, quem imprimis propter verba αποπέμπωμεν τε ἂν κτλ. scriptores posterioris aetatis multum celebrarunt. Quanquam eum plerumque male intellexerunt. Nam primum verbis μύρον καταχέαντες κτλ. fuerunt qui genus contumeliae indicari putarent, veluti Ioach. Kuhn. ad Ael. V. H. XII. 12., in quo errarunt vehementer. Deinde plerique haec de Homero acceperunt, quum tamen sermo sit de eiusmodi imitatore, qui omnes personas agere atque formas maxime varias induere possit, ut multo potius de tragicis et comicis, quam de Homero cogitari oporteat. Nimirum Homerum quidem quanti philosophus propter artem et suavitatem fecerit, intelligas ex Reip. libr. X. p. 595. C. 607. A. C. Legg. III. p. 682. A. VI. 776. E. Theaet. p. 152. E. Phil. p. 62. D. Phaed. 95. A. Porro etiam de huius iudicii causis multi multa commenti sunt. Nam Dionys. Halic. Ep. de Platone T. VI. p. 756. ed. Reisk.

ἔστι τοιοῦτος ἀνὴρ ἐν τῇ πόλει παρ' ἡμῖν οὐτε θεμῖς ἐγγενέσθαι, αποπέμπωμεν τε εἰς ἄλλην πόλιν μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέαντες καὶ ἐρίῳ στέφαντες, αὐτοὶ δ' ἂν τῷ ἀσθηροτέρῳ καὶ ἀηδεστερῷ ποιητῇ χρῶμεθα καὶ μυθολόγῳ ὠφελείας ἕνεκα, ὃς ἡμῖν B τὴν τοῦ ἐπεικοῦς λέξιν μιμοῖτο καὶ τὰ λεγόμενα λέγοι ἐν ἐκείνοις τοῖς τύποις, οἷς κατ' ἀρχὰς ἐνομοθετησάμεθα, ὅτε τοὺς στρατιώτας ἐπεχειροῦμεν παιδεύειν. Καὶ μάλ', ἔφη, οὕτως ἂν ποιοῖμεν, εἰ ἐφ' ἡμῖν εἶη. Νῦν δὲ, εἶπον ἐγώ, ὦ φίλε, κινδυνεύει ἡμῖν τῆς

posse, recte positum est οὐτε. Sed Bekkerus οὐδέ edidit: quo facto haec ut disiuncta cogitantur, non adesse talem virum, neque vero posse adesse. Aliter tamen C. Fr. Hermann., qui οὐτε sermonis legi repugnare censuit et invitis codd. cum Bekkero οὐδέ scripsit.

B. Νῦν δὲ, εἶπον ἐγώ] V. νῦν δὲ, εἶπον ἐγώ, libris omnibus invitis. Ficinus: Videmur iam, inquam ego.

ἦν τῇ Πλάτωνος φύσει, inquit, πολλὰς ἀρετὰς ἐχούση τὸ φιλότιμον· ἐδήλωσε δὲ τοῦτο μάλιστα διὰ τῆς πρὸς Ὀμηρον ξηλοποιίας, ὃν ἐκ τῆς κατασκευαζομένης ὑπ' αὐτοῦ πολιτείας ἐβάλλει, στεφανώσας καὶ μύρον χρίσας. Eodem modo de Homero locum intellexerunt Ioseph. c. Apion. II. §. 36. Minuc. Felix. Octav. c. 22. Maxim. Tyr. Diss. 23. T. I. p. 446. Diss. 24. p. 463., ubi v. Davis. et Markland. Itaque a multis verba explicari sic, ut omnia referantur ad irrisionem et contumeliam, nemo iam mirabitur. Aristides Orat. Plat. III. T. II. p. 326: Ὀμηρον μύρον χρίσας ἐκπέμπει χελιδόνος τιμὴν καταθεῖς. Theodoret. Gr. Aff. Cur. Serm. II. p. 22. ed. Sylb. Ὀμηρον τῶν φιλοσόφων ὁ ἀριστος μύρον γε ἀλείψας, καθάπερ αἱ γυναῖκες τὰς χελιδόνας, ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ξηλοποιίας ἀπέπεμψε πόλεως, ἀκολασίας καλίστας καὶ ἀσεβείας διδάσκαλον. Dio Chrysost. T. II. p. 276: καὶ χελύει μάλᾳ εἰρωνικὸς ἀσέβειας αὐτὸν ἐρίῳ καὶ

μύρον — καταχέαντας ἀρετὰς παρ' ἄλλους. τοῦτο δὲ αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῶν χελιδόνων ποιοῦσι. Quae explicatio ex quo more fluxerit, ostendere studuit Casaubon. ad Sueton. Caesar. c. 81. p. 214. ed. Wolf. Ironiam verbis contineri etiam Astius arbitratus est p. 452. Fateor tamen mihi secus videri, quoniam id mirifice adversatur verbis praecedentibus προσκυνῶμεν ἂν αὐτὸν εἰς ἱερὸν καὶ θανμαστὸν καὶ ἡδύν. Perfundit philosophus, opinor, artificem admirabilem unguento atque lana coronat tanquam virum plane divinum atque in suo genere singularem, eoque honore mactatum e civitate sua dimittit; in qua sententia fuerunt etiam Proclus in Plat. Polit. p. 360. et scholiastes ad h. l., qui inter alia haec habet: μύρον καταχέειν ἐν τοῖς ἀγιωτάτοις ἱεροῖς ἀγαλμάτων θεμῖς ἦν· ἐρίῳ δὲ στέφειν, καὶ τοῦτο κατὰ τινὰ ἱερατικὸν νόμον, εἰς ὃ μέγας Πρόκλος φησὶν. Nimirum omnia, quae maxime sacra erant, et honore summo digna vide-

μουσικῆς τὸ περὶ λόγους τε καὶ μύθους παντελῶς διαπεπεράνθαι· ἅ τε γὰρ λεκτέον καὶ ὡς λεκτέον, εἴρηται. Καὶ αὐτῷ μοι δοκεῖ, ἔφη.

- C Cap. X. Οὐκοῦν μετὰ τοῦτο, ἦν δ' ἐγώ, τὸ περὶ ᾧδῆς τρόπου καὶ μελῶν λοιπόν; Ἀἴα δὴ. Ἄρ' οὖν οὐ πᾶς ἤδη ἂν εὔροι ἅ ἡμῖν λεκτέον περὶ αὐτῶν οἷα δεῖ εἶναι, εἴπερ μέλλομεν τοῖς προειρημένοις συμφωνήσιν; Καὶ ὁ Γλαῦκων ἐπιγέλασας, Ἐγὼ τοίνυν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, κινδυνεύω ἐκτός τῶν πάντων εἶναι· οὐκοῦν ἰκανῶς γε ἔχω ἐν τῷ παρόντι ξυμβάλλεσθαι, ποῖ ἅττα δεῖ ἡμᾶς λέγειν, ὑποπεύω μέντοι. Πάντως
- D δήπου, ἦν δ' ἐγώ, πρῶτον μὲν τόδε ἰκανῶς ἔχεις λέγειν, ὅτι τὸ μέλος ἐκ τριῶν ἐστὶ συγκαίμενον, λόγου

Cap. X. C. περὶ αὐτῶν οἷα δεῖ εἶναι] Steph.: καὶ οἷα δεῖ εἶναι. Sed recte codices omnes praeter Vat. r. et Ven. E. καὶ omittunt. Iungē: οἷα δεῖ εἶναι ἅ ἡμῖν λεκτέον περὶ αὐτῶν.

ἐκτός τῶν πάντων εἶναι] V. ἐκτός τούτων τῶν πάντων, quod soli Ven. E. et Ambr. habent. Par. K. ἐκτός πάντων, omisso τῶν. Mox codd. plurimi ξυμβάλλεσθαι. Sed aoristum tuetur opti-

bantur, ungebantur, et lana laeisque taeniis et coronis ornabantur, sicuti ostendit Graevius Lectt. Hesiodicis Cap. XXIII. p. 114. edit. Amstelod. 1701. 8. Cap. X. C. Οὐκοῦν μετὰ τοῦτο —] Postquam definitum est, quae ἐν τοῖς λόγοις καὶ μύθοις dicenda et quo modo dicenda sint, ad musicam progreditur angustiore sensu dictam, atque τὸν τῆς ᾧδῆς τε καὶ μελῶν τρόπον, cantus et carminum modum, praescribit. Erat enim apud Graecos tanta poeseos atque musicos coniunctio, ut illa tractata altera nullo modo posset silentio praetermitti. Tractavit hunc locum philosophus etiam Legg. II. p. 654. B. sqq. II. p. 669. C. sqq. VII. p. 712. sqq.

κινδυνεύω ἐκτός τῶν πάντων εἶναι] Ego igitur non videor in omnium istorum, quos tu dicis, numero esse. Respicit verba Socratis: πᾶς

ἤδη ἂν εὔροι κτλ. Prot. p. 322. E. ἐκτός τῶν ὀλίγων.

D. ὅτι τὸ μέλος ἐκ τριῶν ἐστὶ συγκ.] Recte Ger. Vossius Institut. Poet. libr. II. c. 9. §. 2. ex hoc loco docuit μέλος nihil aliud esse nisi λόγον ἁδόμενον. conf. Legg. II. p. 655. A. Plutarch. de Mus. p. 1144. A.

Καὶ μὴν τὴν γε ἄρμ.] Harmoniam atque rhythmum ait esse debere similiter comparatam atque orationem. Quemadmodum enim ex illa exemerunt ea omnia, quae probitati et verae virtuti adversari viderentur, ita etiam a musica censet removenda esse quae vitae molli, desidiosae, intemperanti aliquo modo faveant. Discrimen harmoniae et rhythmī optime intelligitur e Legg. II. p. 665.

Α: τῆ δὲ τῆς κινήσεως τάξει ῥυθμός ὄνομα: τῆ δ' αὖ τῆς φωνῆς, τοῦ τε ὀξείος ἅμα καὶ βαρέος συγκεράννυμένων, ἁρμονίας ὄνομα προσαγορευέτο. Conf. Phileb. p.

τε καὶ ἁρμονίας καὶ ῥυθμοῦ. Ναί, ἔφη, τοῦτο γε. Οὐκοῦν ὅσον γε αὐτοῦ λόγος ἐστίν, οὐδὲν δήπου διαφέρει τοῦ μὴ ἁδομένου λόγου πρὸς τὸ ἐν τοῖς αὐτοῖς δεῖν τύποις λέγεσθαι, οἷς ἄρτι προσηπομεν, καὶ ὡσαύτως; Ἀληθῆ, ἔφη. Καὶ μὴν τὴν γε ἁρμονίαν καὶ ῥυθμὸν ἀκολουθεῖν δεῖ τῷ λόγῳ. Πῶς δ' οὐ; Ἀλλὰ μέντοι θρηῶν τε καὶ ὀδυρμῶν ἔφαμεν ἐν λόγοις οὐδὲν προσδεῖσθαι. Οὐ γὰρ οὖν. Τίνες οὖν θρηῶδεις ἁρμονίαι; λέγε μοι· σὺ γὰρ μουσικός. Μιξολυδιστί, ἔφη, καὶ συντολυδιστί καὶ τοιαῦται τινές. Οὐκοῦν αὐται, ἦν δ' ἐγώ, ἀφαιρεταί· ἄχρηστοι γὰρ καὶ γυναιξίν, ἃς δεῖ ἐπιεικῆς εἶναι, μὴ ὅτι ἀνδράσιν. Πάνυ γε. Ἀλλὰ μὴν μέθῃ γε φύλαξιν ἀπρηπίστατον καὶ μαλακία καὶ ἀργία. Πῶς γὰρ οὐ; Τίνες οὖν

mus Par. A. cum aliis.

D. Οὐ γὰρ οὖν] Sic Vat. Θ. Par. DK. Ven. II. Mon. Ang. Vat. r. Flor. β. x. Vulgo Οὐ γὰρ οὐ.

E. Μιξολυδιστί, ἔφη, καὶ συντολυδιστί, assentiente Astio. Idem mox Ἡ λαοὶ scribi voluit.

17. D. ibique annot. Ceterum classicus eadem de re locus est Legg. VII. p. 712. B—E., qui multa habet ad cognoscendam vet. Graecorum musicam perquam utilia.

Τίνες οὖν θρηῶδεις ἁρμονίαι] De singulorum modorum vi et caractere v. Aristides Quintil. De mus. I. p. 22. ad quem conf. Meibom. p. 232. Heraclides Ponticus apud Athenaeum XIV. p. 624. D. Aristotel. Polit. VIII, 5. p. 327 sq. ed. Schneid. Boeckh. de metris Pindari T. I. P. II. p. 238 sqq., qui etiam de modorum apud veteres Graecos varietate ac divisione docte disputavit p. 235 sqq.

E. Μιξολυδιστί, ἔφη, καὶ συντολυδιστί.] Mirum accidit, quod ante haec adverbium tum hic tum in proximis articulis constanter omittitur. Quamquam ego quidem illum de mera conjectura

addere non audeam, quum Plauto videatur technicorum morem sequutus esse, qui in notandis harmoniae generibus simpliciter adverbis uterentur, neglecta reliquorum verborum ratione et constructione. Athenaeus I. p. 624. D: τὴν οὖν ἀγωγὴν τῆς μελωδίας, ἣν οἱ Λωκρεῖς ἐποιοῦντο, Λωκρεῖν ἐκάλουν ἁρμονίαν· ἐκάλουν δὲ καὶ Αἰολίδα ἁρμονίαν, ἣν Αἰολεῖς ἤδον· Ἰασοὶ δὲ τὴν τρίτην ἔφασκον. Aristotel. I. c.: ἀλλὰ πρὸς μὲν ἐν τῆς ὀδυρμῶδους καὶ συντολυδιστί μάλλον (ἀκούοντις διατίθεσθαι), οἷον πρὸς τὴν μιξολυδιστί καλουμένην, i. e. πρὸς τὴν καλουμένην μιξολυδιστί. Quamquam hic deinceps etiam ἡ φωνηστικὴ dixit, addito articulo, quod non est cur miremur, siquidem liberiorum illum adverbiorum usum ad severiores linguae leges adstrinxit. De harmonia mixolydia Aristoxenus ap. Plutarch. De

μαλακαί τε καὶ συμποτικά τῶν ἀρμονιῶν; Ἰαστί, ἢ
399 δ' ὅς, καὶ λυδιστί, αἰτίνες χαλαραὶ καλοῦνται. Ταύ-
ταις οὖν, ὦ φίλε, ἐπὶ πολεμικῶν ἀνδρῶν ἐσθ' ὅ τι
χρήσει; Οὐδαμῶς, ἔφη· ἀλλὰ κινδυνεύει σοι δωριστί
λείπεσθαι καὶ φρυγιστί. Οὐκ οἶδα, ἔφη ἐγώ, τὰς ἀρ-
μονίας, ἀλλὰ καταλείπε ἐκείνην τὴν ἀρμονίαν, ἢ ἐν
τε πολεμικῇ πράξει ὄντος ἀνδρείου καὶ ἐν πάσῃ βι-
αίῳ ἐργασίᾳ πρεπόντως ἂν μιῆσαιτο φιδόγγους τε καὶ
προσφθίας, καὶ ἀποτυχόντος, ἢ εἰς τραύματα ἢ εἰς θανά-

αἰτίνες χαλαραὶ καλοῦνται] Pro *αἰτίνες* Vat. Θ. Vind.
Par. DK. Mon. Vat. r. et corr. Ven. II. καὶ τοιαῦτα τινες. Bai-
terus conī. καὶ αἰτίνες. Sed error. ex superioribus fluxit.

P. 399. ἐσθ' ὅ τι χρήσει] Meibomius ad Aristid. Quintil.
p. 232. scribebat ἐσθ' ὅτι, ut legitur in Par. K. Non opus. Nam
ὅ τι i. q. πρὸς ὅ τι. Deinde Astius scripsit ἢ δωριστί λείπεσθαι,
Stephano obsequutus. Mox κατάλειπε Par. A. Ambros. Flor. x.
Vulgo κατάλειπε.

ἢ εἰς θανάτους λόγος] Praepositionem *eis* vulgo temere

Musica p. 1136. D: καὶ ἡ μίξις
λύδιος δὲ παθητικὴ τίς ἐστι, τρα-
γωδίας ἀρμόζουσα. Ἀριστοτέλεος
δὲ φησὶ Σαπφῶ πρώτην εἴρασθαι
τὴν μίξιον, παρ' ἧς τοὺς τρα-
γωδοποιούς μαθεῖν. Ibidem. B.
Plutarchus ad h. l. respexit.
Ἰαστί — καὶ λυδιστί —]
Iudicia veterum de harum in-
dole harmoniarum docte expo-
suit Boeckhius l. c. p. 240.
et 241. Memorant hanc Plato-
nis sententiam Aristot. de Rep.
VIII. c. 7. Aristides Quin-
ctil. de Mus. I. p. 22. Plu-
tarch. de Mus. p. 1136. E.
Et Aristoteles quidem reprehendit
Platonem, tum quod τὰς ἀει-
μένας ἀρμονίας reiecerit, tum
quod Phrygium modum in civi-
tatem suam admiserit. In quo
rursus iniuria magistrum car-
pere videtur. Nam recte Plato
eas tantum harmonias in repu-
blica sua tolerari voluit, quae
vel in bello ad fortitudinem et
magnanimitatem excitandam va-
lerent, vel in pace temperan-
tiam et moderationem efficerent
et adiuverent; ceteras omnes,
quae affectus et cupiditates ni-

mis moverent, ex eadem exsu-
lare iussit. Quod autem Phry-
gius modus eius severitati mi-
nus accommodatus esse visus
est Aristoteli, non animadvertit
acerrimus censor hanc harmo-
niam a Socrate non simpliciter
comprobari. Postquam enim Adi-
mantus Phrygiam et Dorianam
harmoniam sibi recipendam vi-
deri professus est, ille, non sum,
inquit, musicae peritus; sed illos
mihi modos relinquant, quos mo-
do volebam, hoc est, qui bello
et paci sint consentanei. Quae
quis non videt ad Phrygiam
harmoniam esse referenda? Ete-
nim Phrygia harmonia varii
erat ac diversi generis, ut quae-
dam eius partes retinendae vi-
deri poterint, inprimis quae ad
sacrum entusiasmum excitan-
dum valerent. Proclus ap.
Schol. ad h. l. τὴν μὲν Λαρίον
ἀρμονίαν εἰς παιδείαν ἐξαρκεῖν
ὡς καταστηματικὴν, τὴν δὲ Φρυ-
γιον εἰς ἐργὰ καὶ ἐνθεασμοὺς ὡς
ἐκστατικὴν. Conf. Boeckh. l. c.
p. 239. Dorianum denique mo-
dum plurimum habuisse gravi-
tatis ac severitatis ideoque ad

τους ἰόντος ἢ εἰς τινα ἄλλην ξυμφορὰν πεσόντος, ἐν πᾶσι B
τούτοις παρατεταγμένως καὶ καρτεροῦντως ἀμυνο-
μένον τὴν τύχην· καὶ ἄλλην αὖ ἐν εἰρηρικῇ τε καὶ
μὴ βιαίῳ, ἀλλ' ἐν ἐκουσίῳ πράξει ὄντος, ἢ τινὰ τι
πειθοντός τε καὶ δεομένου, ἢ εὐχῇ θεὸν ἢ διδαχῇ
καὶ νοουθεσίᾳ ἀνθρώπων, ἢ τούναντίον ἄλλῳ δεο-
μένῳ ἢ διδάσκοντι ἢ μεταπειθοντι ἑαυτὸν ὑπέχοντα,
καὶ ἐκ τούτων πράξαντα κατὰ νοῦν, καὶ μὴ ὑπερη-
φάνως ἔχοντα, ἀλλὰ σωφρόνως τε καὶ μετρίως ἐν
omissam Par. A. Vat. Θ. Ven. Ξ II. Vind. Ambr. Ang. Vat. m. r.
Flor. a. c. x. d. γ'. praebuerunt.

B. παρατεταγμένως καὶ καρτ.] Ast. conī. παρατεταμένως,
sed v. annot.

ἑαυτὸν ὑπέχοντα] Unus Ven. Ξ. ὑπέχοντα. Plurimi optimi-
que libri, inter quos est Par. A., ἐπέχοντα, quod Turr. recepe-
runt. Mon. Flor. β'. παρέχοντα. Angel. ἐπέχοντος — πράξαντος —
ἔχοντος — πράττοντος — ἀγαπώντος, quod in Flor. x. d. supra
versus adscriptum. v. annot.

constantiam, moderationem, for-
titudinem augendam firmandam-
que aptissimum iudicatum esse
multi loci docent; v. Aristot.
l. c. Heraclid. Pont. ap. Athen.
XIV. p. 624. D. Aristid. Quinct.
de Mus. II. p. 96. l. p. 25. et
ipse Plato Lachet. p. 188. D.
p. 193. D. Epistol. VII. p. 336.
D., ubi vitam optimam in eo
putat contineri, ut quis Δωριστί
vivat. Ceterum etiam Pythago-
ras non solum dialectum, sed
etiam harmoniam Dorian omnium
optimam esse iudicavit; v. Lamb.
Vit. Pyth. c. 34. p. 194. Pro-
clus in Polit. p. 365. et p. 366.

P. 399. καὶ ἀποτυχόντος
ἢ εἰς τραύματα —] et qui,
re minus prospere gesta
vel vulneribus ac morti
obviam eat vel in aliam
calamitatem incidat, in
omnibus hisce casibus
composito gradu fortique
animo fortunae ictus a se
defendat. Metaphoram patet
repetitam esse a militibus, qui
instructa acie et gradu compo-
sito cum hostibus dimicant: id
quod etiam additum καρτεροῦν-
τως docet. Quocirca non exputo,

cur Ast. παρατεταμένως legen-
dum iudicaverit. Quidni enim πα-
ρατεταγμένως recte possit ad ho-
minem transferri, qui prompto pa-
ratoque animo fortunae plagas
excipiat? Vulgatam defendit etiam
Morgenstern l. c. p. X.

B. ἑαυτὸν ὑπέχοντα —]
Mutata est constructio; ponitur
enim accusativus participiorum,
perinde ac si solum μιῆσαιτο
praecederet. Anacoluthiam iam
Ast. notavit. Loquutio ἐπέχειν
ἑαυτὸν τινι significat sui co-
piam facere alicui. Xenoph.
Cyrōp. VII. 5, 17: εἰ
τις οὖν τοῖτοις ὑπέχει ἑαυτὸν κ.
τ. λ. Quod in codd. plurimis le-
gitur ἐπέχοντα, vix habet expli-
cationem idoneam neque placuit
recentioribus editoribus. Nam
ἑαυτὸν ἐπέχειν τινι a Graecita-
tis usu abhorret. Si autem
ἐπέχειν putamus significare: at-
tendere, ut idem sit quod
νοῦν ἐπέχειν, de quo v. Wes-
seling ad Herodot. I. 80. et
ἑαυτὸν connectimus cum διδά-
σκοντι et μεταπειθοντι, sententia
oritur et obscura et inepta. Nam
ita certe ambiguum est, istud
ἑαυτὸν quemnam significet, eum-

C πᾶσι τούτοις πράττοντά τε καὶ τὰ ἀποβαίνοντα ἀγαπῶντα. ταύτας δύο, βίαιον, ἐκούσιον, δυστυχούντων, εὐτυχούντων, σωφρόνων, ἀνδρείων ἁρμονίας, αἴτινες φθόγγους μιμῆσονται κάλλιστα, ταύτας λέει. Ἄλλ', ἢ δ' ὅς, οὐκ ἄλλας αἰτεῖς λείπειν ἢ ἅς νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον. Οὐκ ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, πολυχорδίας γε οὐδὲ πα-

τὰ ἀποβαίνοντα ἀγ.] τὰ om. Par. A. Ambr. Vat. m. ταύτας δύο, βίαιον, ἐκούσιον —] Ast. scripsit βίαιον, ἐκούσιον, inivitis codicibus; v. annot. Vocem ἁρμονίας, vulgo post ταύτας δύο interpositam, auctoritate codd. Par. ADK. Ven. II. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. α'. β'. γ'. post ἀνδρείων collocavi. Cum cancellis revocavit Herm. olim a nobis in suspitionem vocatam.

ἅς νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον] Sic Par. A. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. α'. γ'. pro vulg. ἅς δὴ νῦν Vat. Θ. Ven. II. Par.

ne ipsum, qui docet et alia suadeat, an illum alterum, qui attendat docentem et alia suadentem. Praeterea vero etiam sententia parum convenit sequentibus, sicuti acute pervidit Schneiderus, qui recte ita scribit: „nam docentem et meliora suadentem quamvis attente audiens, nisi paruerit seque ei dederit, non obtinebit, ut res ex voto procedant. — τὰ ἀποβ. ἀγαπῶντα, in iis, quae eveniunt, acquiescentem; v. ad libr. I. p. 330. B. Euthydem. p. 306. C.

C. ταύτας δύο, βίαιον, ἐκούσιον] Harmoniam βίαιον vocat, quae ἐν βίαιῳ ἐργασίᾳ προπόντως ἀν' ὑψίστου φθόγγους τε καὶ προσοδίας κτλ. similiterque ἐκούσιον, quae virum decet ἐν ἐκουσῶν πράξει versantem. v. Legg. VII. 814. E. Itaque non est quod cum Astio βίαιον, ἐκούσιον corrigamus. Nam saepenumero personarum epitheta ad res cum illis coniunctas transferuntur. Ceterum quod in aliquot libris est βίαιον καὶ ἐκούσιον, id debetur iis, qui copulae omissionem in hac oppositorum enumeratione ab utriusque linguae scriptoribus frequentari non meminissent. De asyn-

deto in contrariorum enumeratione usitato v. Protag. p. 319. D. Legg. X. p. 897. A. B., quo uno in loco magna exemplorum copia cernitur. Cicer. Tuscul. I. 26. ibique intpp.

C. Τριγώνων ἄρα καὶ πηκτιδῶν —] Reicit omnia instrumenta musica, quae quum multas habeant chordas et harmoniarum varietate aures demulceant, animum tamen nihilo meliorem reddant, sed potius effeminent multisque affectibus et cupiditatibus repliant. Huc maxime refert tibiae usum, quem etiam Pythagoras reiecerat. Hic enim τοὺς αὐλοὺς ὑπελάμβανεν ἕβρυστικὸν τε καὶ πανηγυρικὸν καὶ οὐδαμῶς ἐλευθέριον τὸν ἦρον ἔχειν, ut narrat Iamblich. Vit. Pyth. c. 25. p. 93. adeoque teste Aristid. Quint. de Mus. II. p. 110. discipulis suadebat suis αὐλοῦ μὲν αἰσθημένοις ἀκοῆν ὡς πνεύματι μανθεῖσαν ἀποκλύζεσθαι, πρὸς δὲ τὸ λυγρὸν ἐπιανθοῖσις μέλει τὰς τῆς ψυχῆς ἀλογούς ὁρμὰς ἀποκαταίρειν. Et Platoni quidem ars tibiae videtur τὴν ἡδονὴν ἡμῶν μόνον δαίκεν, ἄλλο δ' οὐδὲν φροντίζειν, ut patet e Gorgia p. 501. E., unde mirandum non est eum lyrae usum ab institutione iu-

ναρμονίου ἡμῖν δεήσει ἐν ταῖς ᾠδαῖς τε καὶ μέλεισιν. Οὐ μοι, ἔφη, φαίνεται. Τριγώνων ἄρα καὶ πηκτιδῶν καὶ πάντων ὄργάνων, ὅσα πολυχόρδα καὶ πολυαρμόνια, δημιουργοὺς οὐ θρέψομεν; Οὐ φαινόμεθα. Τί δέ; αὐλοποιούς ἢ αὐλητὰς παραδέξει εἰς τὴν πόλιν; ἢ οὐ τοῦτο πολυχорδότατον, καὶ αὐτὰ τὰ παναρμό-

DK. Mon. Flor. β. ἅς νῦν ἀν' ἐγὼ ἔλεγον. Vind. Vat. r. νῦν ἀν' ἐγὼ ἔλ. Omittunt ἐγὼ cum Steph. Ven. Ξ. Ambr. Angel. Vat. m. ταύτας λέει] λέει Par. DK. Vat. Θ. Ven. II. Mon. Ang. Vat. r. Flor. a. β. x. Sed λέει secundum Tur. etiam Par. A. καὶ πηκτιδῶν] πηκτιδῶν Par. DK. Mon. cum paucis aliis. D. ἢ οὐ τοῦτο πολυχорδότατον] Verba corrupta sunt. Codd. tamen nihil variant, nisi quod Ambr. et Flor. a. pro αὐλοῦ habent αὐτοῦ. v. annot. Deinde ὄντα μίμητια Par. A. et pr. II. pro ὄντα μίμητια.

ventutis in civitate sua removisse. Quam severitatem etiam Aristotelem comprobasse exploratum habemus. De tibiae generibus v. quae narrat Athenaeus libr. IV. c. 80. p. 177. iam ab Astio laudatus. conf. Schneiderus Indic. ad Scriptores Rei Rusticae s. v. Tibia, et Boeckhiius De metris Pindari T. II. P. II. p. 259 sqq.

ἢ οὐ τοῦτο πολυχорδότατον] Locum depravatum esse putat Cornarius in Eclogg. p. 96. τὰ πολυχорδοτατα legendum ratus. Quam mutationem Henr. Stephanus in Adnotatt. p. 20. ita probat, ut ipse tamen malit τὰ πολυχόρδα. Astius τὸ πολυχорδοτατον resingit voluit. Ipse olim scripsi τοῦτο τὸ πολυχорδοτατον, magadin aut simile instrumentum musicum pluribus fidibus tensum intelligens; nam riginti chordarum magadin se habere Anacreon apud Athen. IV. p. 182. profestetur. Nimirum incredibile visum est omnibus, tibiae chordis fuisse instructam, de quo nihil usquam memoriae proditum est. At enim vero praeterit omnes πολυχорδοτατον translate dici etiam de tibia, ita ut πολυχорδοτατον non sit plurimis fidibus instru-

ctum, sed maxima sonorum varietate insigne. Id quod dudum animadvertit Pollux On. IV. 9. 5: Πλάτων δὲ καὶ πολυχόρδον εἶρηκε καὶ τὸν αὐλόν, quem locum a Schneidero ad h. l. memoratum dudum ad rem declarandam adhibuerat Salmasius ad Solin. p. 8. πολυχόρδον idem esse putans quod πολύτηρον, quia scilicet foramina tibiae citharae chordis responderint. In quo tamen fallitur vir doctissimus. Imo verba musica de instrumentis, quae pulsabantur, etiam ad tibiae, quamvis inflaretur, translata sunt. Plutarch. Quaest. Symp. 4: ἐπεικῶς γὰρ ἀπολαττεῖν τὰ νεότερα πράγματα κειμένον ἐν τοῖς παλαιότεροις ὀνομάτων, ὡς πον καὶ τὸν αὐλόν ἡρμόσθαι λέγουσι καὶ κρούματα ἀνήματα κολούσιν, ἀπὸ τῆς λύρας λαμβάνοντες. Aristoph. Avv. v. 682: καλλιβόαν κρέουσι αὐλόν. ubi v. intpp. et de Latinis Huschke ad Tibull. I. 1. 4. De tibiae sonis eorumque varietate Proclus in Alcibiad. p. 197. ed. Creuzer. οὐκ οὐδὲ ὁ Πλάτων αὐτὴν παραδέχεται. τὸ δὲ αἴτιον ἢ ποιητὴ τοῦδε τοῦ ὄργάνου, τοῦ αὐλοῦ λέγω, ὃ τὴν τέχνην τὴν χρωμένην αὐτῷ ἀπέφηνε φεν-

νια αὐλοῦ τυγχάνει ὄντα μιμήματα; Λήλα δὴ, ἢ δ' ὄς. Λύρα δὴ σοι, ἦν δ' ἐγώ, καὶ κithάρα λείπεται, κατὰ πόλιν χρήσιμα· καὶ αὐτὰ κατ' ἀγροὺς τοῖς νομῆσιν σύριγξ ἂν τις εἶη. Ὡς γοῦν, ἔφη, ὁ λόγος ἡμῖν σημαίνει. Οὐδέν γε, ἦν δ' ἐγώ, καινὸν ποιοῦμεν, ὡ φίλε, κρινόντες τὸν Ἀπόλλω καὶ τὰ τοῦ Ἀπόλλω-νος ὄργανα πρὸ Μαρσίου τε καὶ τῶν ἐκείνου ὀργάνων. Μὰ Δί', ἢ δ' ὄς, οὐ μοι φαινόμεθα. Καὶ νῆ τὸν κύνα, εἶπον, λελήθαμεν γε διακαθαίροντες πόλιν ἢν ἄρτι τρυφᾶν ἔφαμεν πόλιν. Σωφρονοῦντές

κατὰ πόλιν χρ.] Vulgo καὶ κατὰ πόλιν. Sed καὶ de sententia Astii et Morgensternii expunximus. Omisit, qui locum laudavit, Demetrius Phaler. de Elocut. §. CLXXXV. Omittit etiam cod. Vat. Θ. Servant tamen Bekk. Turr. Schn. Herm.

E. καινὸν ποιοῦμεν] Steph. δεινὸν ποιοῦμεν, nescimus

κίθρ. καὶ γὰρ τὰ παναρμόνια καὶ ἡ πολυχροδία μιμήματα τῶν αὐλῶν εἰσίν. ἕκαστον γὰρ ἰνῆπημα (Sogramen) τῶν αὐλῶν τρεῖς φθόγγους, ὡς φασιν, τοῦλάχιστον ἀφίησιν. εἰ δὲ καὶ τὰ παρατρύπηματα ἀνοχητήν, πλείους. conf. Müller. De Doriens. Vol. I. p. 344 sq. ed. I. et Boeckh. l. c. De cautione in deligendis harmoniis et variis canendi sonis conf. etiam infra Libr. IV. p. 424. D. coll. Cicer. De Legg. II. 15. §. 38. sqq. Ceterum h. l. τὸ ἄτο πολυχροδίατον per synesin dictum, quandoquidem ex ἀβλοποιοῦς ἢ ἀνκίτας intell. ὄργανον, sc. τοῦ αὐλοῦ. Cuius generis usum loquendi supra ann. ad Libr. II. p. 372. C. attigimus.

κρινόντες τὸν Ἀπ. — πρὸ M. est: Apollinem ctr. auteferentes. v. ad Phileb. p. 57. E.

E. τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος ὄργανα —] Marsyae cum Apolline certamen notum est ex Herodot. VII, 26. Apollodor. I, 4. 2. Diodor. Sic III. p. 192. Hygin. fab. 165. Palaeph. c. 48. al. Vult autem philosophus narrationem illam eo

referri, ut tibiae vilitatem citharaeque praestantiam significet. Ceterum nobilis est ac celebrata Clar. Böttigeri disputatio de huius fabulae argumento, quae inserta legitur Museo Attico a Wielandio edito T. I. P. II. p. 353 sqq.

E. Σωφρονοῦντές γε ἡμεῖς] bene quidem sapientes. Hipp. Mai. p. 304. A; παντός γε μᾶλλον φήσομεν, ὡ Ἰππία, ἂν σωφρονοῦμεν. Libr. VI. p. 501. D: καὶ πολὺ γε, ἢ δ' ὄς, εἰ σωφρονοῦσιν. Int. διακαθήραμεν.

Cap. XI. μὴ ποικίλους ἀντοῦς δ.] ut ne varietatem illorum venemur ac multitudinem τῶν βάσεων. Respexit Dio Chrys. de Regno Orat. II. p. 30. A. B. C. et Longinus XXXIV. §. 2, ubi Weiskius βάσεις censet rhythmi clausulas intelligendas esse. Rectius, opinor, Morus interpretatur numeri incessum, den Gang des Rhythmus od. Taktes. Astius intelligit fundamentum rhythmi. h. e. principium orationis rhythmicae. Mori sententiam confirmant Commentaria in Her-

γε ἡμεῖς, ἢ δ' ὄς. Cap. XI. Ἴθι δὴ, ἔφη, καὶ τὰ λοιπὰ καθαίρωμεν. ἐπόμενον γὰρ δὴ ταῖς ἀρμονίαις ἂν ἡμῖν εἴη τὸ περὶ ῥυθμούς, μὴ ποικίλους αὐτοὺς δῶκεν μηδὲ παντοδαπὰς βάσεις, ἀλλὰ βίου ῥυθμούς ἰδεῖν κοσμίον τε καὶ ἀνδρείου τίνες εἰσίν· οὓς ἰδόντα 400 τὸν πόδα τῷ τοιοῦτῳ λόγῳ ἀναγκάζειν ἐπεσθαι καὶ τὸ μέλος, ἀλλὰ μὴ λόγον ποδὶ τε καὶ μέλει. οἵτινες δ' ἂν εἴεν οὗτοι οἱ ῥυθμοί, σὸν ἔργον, ὡς περὶ τὰς ἀρμονίας, φράσαι. Ἄλλα μὰ Δί', ἔφη, οὐκ ἔχω λέγειν. ὅτι μὲν γὰρ τρεῖς ἄττα ἐστὶν εἶδη ἐξ ὧν αἱ βάσεις

unde. Nam codd. omnes unanimi consensu καινόν exhibent.

Cap. XI. E. οὓς ἰδόντα] Steph. ἰδόντας. Dein τῷ τοιοῦτον λόγῳ Par. A. Vat. m. Alii τοῦτον vel τοῦ τοιοῦτον. Sed τῷ τοιοῦτῳ Ven. Ξ. Ambr. Flor. a. b. c. x.

mogenem p. 381: βάσεις καλεῖται ἢ κατάληξεις τῶν κώλων, ἢ καὶ ἀνάπαυσις λέγεται. μεταφορικῆ δὲ λέξις ἀπὸ τῶν χορευτῶν. τὴν γὰρ ἐν χρόνοις βᾶσιν ὀρίζονται οὕτως οἱ μουσικοί· βᾶσις ἐστὶν ἀρσεως καὶ θέσεως ποδῶν σημεῖοις. Sed βάσις quid musicis sit, optime explicavit Hermannus de metrorum quorundam mensura rhythmica p. V. „Quemadmodum βᾶσις rhythmi nunc de thesi, quam ipsi dicunt, usurpant, ut Aristox. Frāgm. Rhyth. p. 292. 294. et Psellus p. 301., nunc de sede et loco integri pedis, ut schol. Hephaestionis p. 44. et Aristophan. Nubb. 652., nunc etiam universe de incessu numeri dicunt, ut Aristides p. 38. v. 22. ita etiam σημεῖον modo moram sive tempus vocant ctr.“ Itaque h. l. ῥυθμός est numerus, βᾶσις numeri s. rhythmi scansio atque incessus. Unde Hesychius: βᾶσις· ὁ ῥυθμός, πορεία, ὁδός, ubi v. intpp.

οὓς ἰδόντα] sc. τινά. Nam subiectum est indefinitum. Sine causa Steph. scripsit ἰδόντας. Ceterum infinitivipendens e praec-

cedenti ἐπόμενον — ἂν ἡμῖν εἴη.

P. 400. ἀλλὰ μὴ λόγον ποδὶ τε καὶ μέλει.] Quum eos numeros tantum in civitate usurpari velit, qui sint vitae decorae et fortis, musicam aut poesi subiectam esse oportere, non vicissim, quod posteriore tempore factum; v. Athen. XIV. p. 617. C. D. De nimia numerorum varietate a iuventutis institutione arcenda v. etiam Legg. VII. p. 712. C. D. E.

τρεῖς ἄττα ἐστὶν εἶδη ἐξ ὧν αἱ βάσεις πλέονται] „Genera rhythmorum, spectata positionis et sublacionis mensura, (βάσις. v. Spanhem. ad Callim. p. 87. ed. Ern.) veterum plurimi et antiquissimi statuere tria, ut Plato, Aristoxenus, quique eum sequuti sunt permulti: alii addidere quartum, docentibus Aristide, Marciano Capella, Aurelio Augustino atque Psello; v. Aristox. p. 300. Aristid. p. 36. Marcianus Cap. p. 192. Augustin. de Mus. p. II, 12. Psell' ap. Morell. ad Aristox. p. 300. add. Quinctil. Instit. or. IX, 4, 46. 47. Mar. Victorin. I. p. 2484. Schol. Hephaest. p. 11. Tria illa sunt par (ἴσοι).

πλέκονται, ὡς περ ἐν τοῖς φθόγγοις τέτταρα, ὅθεν αἱ πᾶσαι ἀρμονίαι, τετραμένους ἀν' εἰπομὶ ποῖα δ' ὁποῖον βίον μιμήματα, λέγειν οὐκ ἔχω. Ἀλλὰ ταῦτα
 B μὲν, ἦν δ' ἔγω, καὶ μετὰ δάμωνος βουλευσόμεθα, τί-
 001 νες τε ἀνελευθερίας καὶ ὕβρεως ἢ μανίας καὶ ἄλλης κακίας πρόβουσαι βῆσεις, καὶ τίνας τοῖς ἐναντίοις λει-
 πτόν ὀρθμούς. οἶμαι δὲ με ἀκηκοέναι οὐ σαφῶς ἐνο-
 πλιόν τέ τινα ὀνομάζοντος αὐτοῦ ξύνθετον καὶ δα-
 κτυλον καὶ ἠρῶν γε, οὐκ οἶδα ὅπως διακοσμοῦντος
 καὶ ἴσον ἄνω καὶ κάτω τιθέντος, εἰς βραχὺ τε καὶ
 μακρὸν γιγνόμενον, καί, ὡς ἐγὼμαι, ἱαμβον καὶ τιν'
 ἄλλον τροχαῖον ὠνόμαζε, μήκη δὲ καὶ βραχυτήτας

P. 400. A. ποῖα δ' ὁποῖον] ποῖον Ang. Ambr. Vat. m. pro-
 bante Herm. In Par. A. verba: ποῖα — βίον, desunt.

B. τοῖς ἐναντίοις λειπτέον] V. ληπτέον, quod ex Par.
 AD. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Ambr. Aug. Vat. m. r. Flor. a. c.
 a. γ. emendatum.

C. καὶ τούτων τισὶν οἶμαι] Ficinus: et in aliquibus
 istorum arbitror eum vituperare vel laudare ductio-
 nes pedis ctr., unde fuit qui ἐν insereudum putaret: quo vereor
 ut opus sit.

sescuplex s. sesquialterum
 (ἡμισίον), et duplex (διπλά-
 σιον): in aequali arsis totidem
 morarum est ac thesis; in ses-
 quialtero altera est alterius ses-
 cuplex; duplum arseos theseos-
 que rationem habet duplam.
 Boeckh. Pindar. T. I. P. II.
 p. 24. Conf. Cratyl. p. 424. B. C.

ὡς περ ἐν τοῖς φθόγγοις
 τέτταρα] Cogitandum de tetra-
 chordo primitivo, de quo v.
 Forkel. Histor. Mus. T. I. p. 82.
 322 sq. Boeckh. l. c. p. 204. sq.

ποῖα δ' ὁποῖον βίον μιμ.]
 quales vero et qualis vi-
 tae sint imitationes ctr.
 Binas interrogandi voces iunxit
 more Graecis admodum frequen-
 tato, de quo v. Seidlerus ad
 Sophocl. Antigon. v. 2. ed.
 Herm. Neque quidquam habet
 offensionis, quod ποῖον et ὁποῖον
 ita iunctum est. Eurip. Iphig.
 T. v. 1322: οὐδ' ἔχω ὅσα πρὸς
 πότιρον εἶπω. conf. ad Gorg.

p. 448. E. p. 500. A. Crit. p.
 48. C.

B. μετὰ δάμωνος] Damo,
 celeberrimus illius aetatis musi-
 cus, quo, teste Plutarcho
 Vit. Pericl. c. 4., etiam Pe-
 ricles magistro usus est. Memo-
 ratur etiam libr. IV. p. 424. C.
 Lachet. p. 180. D. p. 200. A. Al-
 cibiad. I. p. 109. D. Plura de
 eo iam olim exposuit Mei-
 bom. ad Aristid. Quintil. p.
 300 sqq.

οἶμαι δὲ με ἀκηκοέναι]
 De accusativo v. Sympos. p.
 175. E: οἶμαι γὰρ με παρὰ σοῦ
 πολλῆς καὶ κιλῆς σοφίας πληρω-
 θῆσθαι. Euthydem. p. 290. A.
 ibique ann. De proximis Scho-
 liastes: ὁ ἐνόπιος σύνθετός ἐστιν
 ἐξ ἱαμβον καὶ δακτύλον καὶ τῆς
 περιεμβίδος, ἀνδρικός πρὸς πρᾶ-
 ξεις ἀναγκαῖας καὶ ἀπονοίας,
 ἔσορατικός εἰς πόλεμον. ὁ δὲ
 ἠρῶος δάκτυλος, ἀπλοῦς, κοσμο-
 τήτης ποιητικός, καὶ ὀμιλήτης

προσῆπτε. καὶ τούτων τισὶν οἶμαι τὰς ἀγωγὰς τοῦ C
 ποδος αὐτὸν οὐκ ἦττον φέγειν τε καὶ ἐπαινεῖν ἢ τοὺς
 ὀρθμούς αὐτούς, ἦτοι ξυναμφοτέρον τι· οὐ γὰρ ἔχω
 λέγειν. ἄλλα ταῦτα μὲν, ὡς περ εἶπον, εἰς δάμωνα
 ἀναβεβλήσθω· διελέσθαι γὰρ οὐ σμικροῦ λόγου. ἢ σθ'
 οἶται; Μα δὲ, οὐκ ἔγωγε. Ἀλλὰ τόδε γε, ὅτι τὸ τῆς εὐσχη-
 μούνης τε καὶ ἀσχημοσύνης τῷ εὐρυθμῷ τε καὶ ἀρρυθμῷ
 ἀκολουθεῖ, δύνασαι διελέσθαι; Πῶς δ' οὐ; Ἀλλὰ μὴν
 το εὐρυθμῶν γε καὶ ἀρρυθμῶν τὸ μὲν τῇ καλῇ λέξει D
 ἐπεταὶ ὁμοιοῦμενον, τὸ δὲ τῇ ἐναντίᾳ, καὶ τὸ εὐάρ-
 μοστον καὶ ἀναρμοστον ὡσαύτως, εἶπερ ὀρθμὸς γε

οὐ γὰρ ἔχω λέγειν] V. οὐ γὰρ ἔγωγε ἔχω λέγειν. Delevi
 ἔγωγε cum Par. ADK. Ven. E. Mon. Ang. Ambr. Vat. m. et sex
 Florentinis. Deinde a verbis ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὡς περ εἶπον, xli. in-
 cipit eod. Flor. n., cuius lectiones hinc passim memorabimus.

ἢ σθ' οἶται] V. ἢ σθ' οἶται; quod correximus cum Astio et
 Bekkero.

D. τὸ εὐρυθμῶν γε καὶ ἀρρ.] γε pro vulg. τε praebue-
 runt. Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Flor. γ. Dein Par. A. καὶ τὸ ἀρρ.
 repetito articulo teste Duebnero.

παιδευομένοις προσήκων, ὡς ἰσό-
 τητι κεκοσμημένος, ὡς ἐν τῷ εἰς
 ταῦτα ὑπομνήματι Πρόκλος φη-
 σιν, in quibus Hermannus
 Element. Doctrin. Metr. p. 352.
 reponendum suspicatur: ὁ ἐνό-
 πλιος σύνθετός ἐστιν ἐκ τροχαῖον
 καὶ ἱαμβον καὶ δακτύλον καὶ τῆς
 περιεμβίδος. conf. Schol. ad A-
 ristoph. Nubb. v. 651 Ceterum
 obscuro loco aliquid lucis af-
 fundent quae disputavit Laur.
 Santenius in commentariis
 ad Terentianum Maurum,
 ed. Jac. van Lennep Traiect.
 ad Rheu. p. 77—82.

C. καὶ τούτων τισὶ τὰς
 ἀγ.] et in horum nonnullis,
 quantum meminerim, du-
 ctus pedis non minus vi-
 tuperabat quam rhythmos
 ipsos, aut adeo utrumque.
 Nomine ἀγωγῆς significatur nu-
 merorum moderatio ac tempe-
 rantentum, quam nostri vocant
 Tempo, Graeci et Latini ago-

gen rhythmicam et ductum
 rhythmicum appellaverunt. v.
 Aristid. Quintil. p. 40. sqq.
 coll. Legg. VII. p. 712. D. E.
 ubi res describitur. — εἰς
 δάμωνα ἀναβεβλ., ad Da-
 monem reiecta sint. Verbum
 διελέσθαι, definiendi vi
 praeditum, frequens est apud
 Platonem.

ὅτι τὸ τῆς εὐσχημοσύ-
 νης — ἀκολουθεῖ] Rhythmi
 virtus cum orationis virtute co-
 pulata, quae utraque profici-
 tur ab εὐθεῖα, efficit εὐοχημο-
 σύνην, εὐρυθμίαν, εὐαρμοσίαν,
 quae sunt σώφρονός τε καὶ ἀγα-
 θῶν ἡθῶν ἀδελφὰ τε καὶ μιμή-
 ματα. Nimirum musica id spe-
 ctat, ut animum ad κατακόσμη-
 σιν καὶ ἀρμονίαν ἑαυτῷ προνε-
 hat, ut ait Tim. p. 47. D. Nam
 πᾶς ὁ βίος εὐρυθμίας τε καὶ εὐ-
 αρμοσίας δεῖται, teste Prota-
 gora p. 326. B. Totum locum

καὶ ἀρμονία λόγῳ, ὡς περ ἄρτι ἐλέγετο, ἀλλὰ μὴ λόγος τούτοις. Ἀλλὰ μὴν, ἢ δ' ὅς, ταῦτα γε λόγῳ ἀκολουθητέον. Τί δ' ὁ τρόπος τῆς λέξεως, ἢν δ' ἐγώ, καὶ ὁ λόγος; οὐ τῷ τῆς ψυχῆς ἦθει ἔπεται; Πῶς γὰρ οὐ; Τῇ δὲ λέξει τάλλα; Ναί. Εὐλογία ἄρα καὶ εὐαρμοστία καὶ εὐσχημοσύνη καὶ εὐρυθμία εὐηθεία ἀκολουθεῖ, οὐχ ἢν ἄνοιαν οὖσαν ὑποκοριζόμενοι καλοῦμεν ὡς εὐηθειαν, ἀλλὰ τὴν ὡς ἀληθῶς εὐ τε καὶ καλῶς το ἦθος κατεσκευασμένην διάνοιαν. Παντάπασι μὲν οὖν, ἔφη. Ἄρ' οὖν οὐ πανταχοῦ ταῦτα διωκτέα τοῖς νέοις, εἰ μέλλουσι τὸ αὐτῶν πράττειν; Διωκτέα μὲν οὖν. Ἔστι δὲ γέ που πλήρης μὲν γραφικῆ αὐτῶν καὶ πᾶσα ἢ τοιαύτη δημιουργία, πλήρης δὲ ὑφαντικῆ καὶ ποικιλία καὶ οἰκοδομία καὶ πᾶσα αὐτῆ τῶν ἄλλων σκευῶν ἐργασία, ἔτι δὲ ἢ τῶν σωματικῶν φύσις καὶ ἢ τῶν ἄλλων φυτῶν· ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις ἔνεστιν εὐσχημοσύνη ἢ ἀσχημοσύνη. καὶ ἢ μὲν ἀσχημοσύνη καὶ ἀρρυθμία καὶ ἀναρμοστία κακολογίας καὶ κακοηθείας ἀδελφά, τὰ δ' ἐναντία τοῦ ἐναντίου, σώφρονος τε καὶ ἀγαθοῦ ἦθους, ἀδελφά τε καὶ μιμηματα. Παντελῶς μὲν οὖν, ἔφη.

B Cap. XII. Ἄρ' οὖν τοῖς ποιηταῖς ἡμῖν μόνον

Cap. XII. P. 401. B. ἡμῖν μόνον ἐπιστατητέον] Ald. Bas. 1. 2. cod. Par. K. ἐπιστατέον. Sed v. ad libr. II. p. 377.

suo modo retulit Theo Smyrn. p. 15 sqq. ed. Gelder.

Δ. ταῦτά γε λόγῳ ἀκολουθητέον] h. e. ταῦτα δεῖ ἀκολουθεῖν, v. ad Criton p. 49. A. coll. Matth. Gr. §. 447. A.

E. οὐχ ἢν ἄνοιαν —] Nam εὐηθείας et bonum significat, et per ὑποκορισμὸν stultum; v. Ruhk. ad Tim. p. 131. Usum verbi ὑποκοριζέσθαι nemo doctius illustravit quam Spohnius De Extrema Odys. Parte p. 109 sqq.

τὸ αὐτῶν πράττειν;] i. e. suo satisfacere officio;

ut p. 406. E. libr. IV. p. 433. A. al.

Cap. XII. P. 401. B. τὴν τοῦ ἀγαθοῦ εἰκόνα ἢ θοὺς] Advertas verborum collocatorem pro τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἦθους εἰκόνα. Deinde ποιῶν est carmina pangere. Usum verbi sic simpliciter positi attigimus ad Phaedon. p. 60. D.

ἵνα μὴ ἐν κακίαις εἰκόσει —] ne custodes pravitate imaginibus nutriti, tanquam in malo pabulo (prato) multa quotidie paulatim a multis decerpentes et depascentes, unum

ἐπιστατητέον καὶ προσαναγκαστέον τὴν τοῦ ἀγαθοῦ εἰκόνα ἢ θοὺς ἐμποιεῖν τοῖς ποιηταῖς ἢ μὴ παρ' ἡμῖν ποιεῖν, ἢ καὶ τοῖς ἄλλοις δημιουργοῖς ἐπιστατητέον καὶ διακωλυτέον τὸ κακῶς τοῦτο καὶ ἀκόλαστον καὶ ἀνελεύθερον καὶ ἀσχημον μῆτε ἐν εἰκόσι ζώων μῆτε ἐν οἰκοδομίαισι μῆτε ἐν ἄλλῳ μηδενὶ δημιουργουμένῳ ἐμποιεῖν, ἢ ὁ μὴ οἶός τε ὢν οὐκ ἐατέος παρ' ἡμῖν δημιουργεῖν, ἵνα μὴ ἐν κακίαις εἰκόσι τρεφόμενοι ἡμῖν οἱ φύλακες ὡς περ ἐν κακῇ βοτάνῃ, πολλὰ ἐκάστης ἡμέρας κατὰ σμικρὸν ἀπὸ πολλῶν δροσπόμενοι τε καὶ νεμόμενοι, ἐν τι ξηυστάντες λανθάνωσι κακὸν μέγα ἐν τῇ αὐτῶν ψυχῇ· ἀλλ' ἐκείνους ζητητέον τοὺς δημιουργοὺς τοὺς εὐφρῶς δυναμένους ἰχνεῦν τὴν τοῦ καλοῦ τε καὶ εὐσχήμονος φύσιν, ἵν', ὡς περ ἐν ὑγίαινῳ τόπῳ οἰκοῦντες οἱ νέοι ἀπὸ παντός ὠφελῶνται, ὁπόθεν ἂν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καλῶν ἔργων ἢ πρὸς ὄψιν ἢ πρὸς ἀκοήν τι προσβάλλῃ, ὡς περ αὐτὰ φέρουσα ἀπὸ χρηστῶν τόπων ὑγίαιαν, καὶ εὐθύς ἐκ παιδῶν λανθάνῃ εἰς ὁμοιότητά τε καὶ φιλίαν καὶ ξυμφωνίαν τῷ καλῷ λόγῳ ἄγουσα; Πολύ γὰρ ἂν, ἔφη, καλλίστα οὕτω τραφεῖεν. Ἄρ' οὖν, ἢν δ' ἐγώ, ὦ Γλαύκων, τούτων ἕνεκα κυριωτάτη ἐν μουσικῇ τροφή, ὅτι μάλιστα κα-

B. coll. Lobeck. ad Phryn. p. 766.

C. ἀπὸ παντὸς ὠφελῶνται] Solus Steph. inverso ordine dedit ὠφ. ἀπὸ π.

quoddam insc̄i colligant malum in suis ipsorum animis.

C. τὴν τοῦ καλοῦ — φύσιν] h. e. τὸ καλὸν καὶ εὐσχ. Phileb. p. 30. B: μεμηχανησθαι τὴν τῶν καλλίστων καὶ τιμωτάτων φύσιν, ubi v. annot. Proxima sic intelligimus: ut tanquam in salubri loco habitantes iuvenes ab omni re capiant utilitatem, undecunque quid de pulcris operibus ad oculos eorum vel aures accedit, tanquam aura ex locis salubribus sanitatem afferens,

et inde a tenera aetate animum sensim adducat (sc. ἢ τοῦ καλοῦ τε καὶ εὐσχήμονος φύσις) ad similitudinem et amicitiam et concentum cum pulcra ratione. Verbum προσβάλλειν accedendi significatione positum, imprimis de iis, quae sensus feriunt vel animum afficiunt, illustraverunt Koenius ad Gregor. Corinth. p. 36 sq. Boisson. ad Philostr. Her. p. 303., quos iam Astius laudavit. Idem vir doctus acute monuit proprie plenius fuisse dicendum: προσβάλλει τε φέρον καλόν τε καὶ ἀγαθόν,

ταδύεται εἰς τὸ ἐντὸς τῆς ψυχῆς ὁ τε ῥυθμὸς καὶ ἁρμο-
νία, καὶ ἐξοφμενέστατα ἀπτεται αὐτῆς φέροντα τὴν
εὐσχημοσύνην, καὶ ποιεῖ εὐσχήμονα, ἐάν τις ὀρθῶς
E τραφεῖ, εἰ δὲ μή, τούναντίον; καὶ ὅτι αὐτῶν παρα-
λειπομένων καὶ μὴ καλῶς δημιουργηθέντων ἢ μὴ κα-
λῶς φύντων ὀξυτατ' ἂν αἰσθάνοιτο ὁ ἐκεῖ τραφεῖς
ὡς ἔδει, καὶ ὀρθῶς δὴ δυσχεραίνων τὰ μὲν καλά
ἐπαινοῖ, καὶ χαίρων [καὶ] καταδεχόμενος εἰς τὴν ψυ-
χὴν τρέφοιτ' ἂν ἀπ' αὐτῶν, καὶ γίγνοιτο καλὸς τε
402 κάγαθος, τὰ δ' αἰσχροῦ ψέγοιτ' ἂν ὀρθῶς καὶ μι-
σοῖ ἔτι νέος ὢν, πρὶν καὶ λόγον δυνατὸς εἶναι λα-
βεῖν, ἐλθόντος δὲ τοῦ λόγου ἀσπάξοιτ' ἂν αὐτὸν
γνωρίζων δι' οἰκειότητα μάλιστα ὁ οὕτω τραφεῖς;
Ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ, ἔφη, τῶν τοιούτων ἕνεκα ἐν μου-

D. φέροντα τὴν εὐσχημοσύνην] φέρει τε τὴν εὐσχ.
Mon. Par. K. Flor. β. Ceteri libri omnes φέροντα τὴν εὐσχ.
quod non fuit mutandum.

P. 402. πρὶν καὶ λόγον δυν.] καὶ cum Stephano tuentur

ὡς περ ἄρα ἀπὸ χορηγῶν τόπων
ὄψιν φέροντα. Dativus τῷ λό-
γῳ pendet e praecedentibus no-
minibus ὁμοίωσι, φίλων, ξυμ-
φορῶν; v. ad Phaedon. p. 109.
A., ubi est ὁμοίωσι ξανῶ.

D. φέροντα τὴν εὐσχημ.]
Sc. ὁ τε ῥυθμὸς καὶ ἁρμονία. De
sententia conf. Legg. I. p. 643.
A. C.

E. ὁ ἐκεῖ τραφεῖς] sc. ἐν
τῇ μουσῇ.
καὶ ὀρθῶς δὴ δυσχεραίν-
ων —] Cohaerent haec verba
non cum priore orationis mem-
bro, sed cum illis, quae in al-
tera parte inferuntur: τὰ δ' αἰ-
σχροῦ ψέγοιτ' ἂν κ. τ. λ. Quo-
circa locus ita explicandus est:
ac recto fastidio, quum
pulchra audet, eaque cum
laetitia in animum reci-
piens illis nutriatur at-
que bonus et honestus ef-
ficiatur, tamen turpia re-
cte vituperat etc. Nimirum

huc quoque revocanda sunt quae
scripsit Fr. Aug. Wolfius de
loco Ciceronis de Nat. Deor. I,
9, 23. in Analect. litt. I, 2. p.
318. „Idiomatis forma haec est,
ut simpliciter iungantur duo
membra inter se quodammodo
contraria, quae nobis novitias
linguas spectantibus magis per-
spicua fiant, si ea interiecto
quum inter se connectantur,
eorumque relatio implicatione
periodica significetur.“ v. ad
Libr. I. p. 336. E. Ceterum
καὶ post χαίρων mihi quidem
inepte intrusum videtur. Et
omittit cod. Ambros. cum Flor.
a. Itaque uncis inclusi.

P. 402. πρὶν καὶ λόγον
δ. εἶναι λ.] prius adeo
quam rationem suscipere
potest atque capere. Sic
λόγον λαβεῖν est libr. VII. p.
534. B. Theaet. p. 148. D. Legg.
p. 645. B. al. — ἀσπάξοιτ'
ἂν αὐτὸν γνωρίζων, quae

σικῇ εἶναι ἢ τροφῇ. Ὡς περ ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, γραμ-
μάτων περὶ τότε ἱκανῶς εἶχομεν, ὅτε τὰ στοιχεῖα
μὴ λανθάνοι ἡμᾶς ὀλίγα ὄντα ἐν ἅπασιν οἷς ἔστι
περιφερόμενα, καὶ οὐτ' ἐν μικρῶ οὐτ' ἐν μεγάλῳ
ἠτιμάζομεν αὐτά, ὡς οὐ δεοῖ αἰσθάνεσθαι, ἀλλὰ B
πανταχοῦ προὔθυμούμεθα διαγιγνώσκειν, ὡς οὐ πρό-
τερον ἐσόμενοι γραμματικοὶ πρὶν οὕτως ἔχομεν —
Ἀληθῆ. Οὐκοῦν καὶ εἰκόνας γραμμάτων, εἰ που ἢ
ἐν ὑδασιν ἢ ἐν κατοπτροῖς ἐμφαίνονται, οὐ πρότερον
γνωσόμεθα, πρὶν ἂν αὐτὰ γνῶμεν, ἀλλ' ἔστι τῆς
αὐτῆς τέχνης τε καὶ μελέτης; Παντάπασιν μὲν οὖν.
Ἄρ' οὖν, ὁ λέγω, πρὸς θεῶν, οὕτως οὐδὲ μουσικοὶ
πρότερον ἐσόμεθα, οὔτε αὐτοὶ οὔτε οὓς ἡμεῖς ἡμῖν
παιδευτέον εἶναι τοὺς φύλακας, πρὶν ἂν τὰ τῆς σω- C

Flor. a. c. x. Ven. E. Ang. Ceteri voculam omittunt. Abiecit
Bekk.

τὰ στοιχεῖα μὴ λανθάνοι] Sic Par. A. D. Vat. θ. Ven.
II. Ang. Mon. Vat. m. r. Flor. a. β. γ. a. x. et ex em. Par. K.
Vulgo soloece λανθάνη. Pauci λανθάνει.

si accesserit, eam ample-
ctetur, quum is, qui ita
educatus est, illam pro-
pter cognationem (cum
ea) agnoscat. Politic. p. 258.
A: δεῖ δὴ τοὺς τε ξυγγενεῖς
ἡμᾶς δεῖ προὔθυμους διὰ λόγων
ἀναγνωρίζειν. Lachet. p. 181.
D. al.

Ὡς περ ἄρα — γραμμάτων
π.] Queniammodum nemo lite-
ras bene didicerit earumque erit
peritus et γραμματικός, nisi qui
singulas continuo cognoscat ubi-
cunque legantur, quum ipsas
tum etiam earum imagines in
aquis vel speculis conspicuas,
neque ullas neglexerit, sive ma-
gnae sive parvae sint; ita is
demum μουσικός dici recte po-
test, qui pulchra, decora, ho-
nesta, ubicunque obvia sint, e
vestigio animadvertit, tam ipsa
quam eorum in artium operibus
simulacra. Sunt vero haec ele-
menta virtutis, quemadmodum

illic literae habentur grammati-
ces elementa. Post ἔχομεν in-
terpellatur Socratis oratio, quae
sic debebat absolvi: καὶ δὴ καὶ
εἰκόνας αὐτῶν, εἰ που — ἐμ-
φαίνονται, ἐπιγνώσκομεν, οὕτως
οὐδὲ μουσικοὶ πρότερον κ. τ. λ.
Cuius generis exempla aliquot
notavit Heindorf. ad Sophist.
p. 443. Itaque perspicuitatis
gratia signum abruptae orationis
addidi. Ceterum facile intelli-
gitur respondere inter se: ὡς περ
ἄρα — τότε ἱκανῶς εἶχομεν, et
ἄρ' οὖν — οὕτως οὐδὲ μουσικοὶ
πρότερον ἐσόμεθα; structuram
autem intermediorum esse li-
centiorem. — ἐν ἅπασιν οἷς
ἔστι περ, i. e. ἐν οἷς ἐστὶ περ,
v. ad Phaedon. p. 76. D.

C. παιδευτέον εἶναι τοὺς
φύλακας] Expectabas οἱ φύ-
λακας, sed appositio relativo
accommodata est, ut Phaedon. p.
66. E. Apol. Socr. p. 41. A.
Hipp. Mai. p. 281. C. libr. VII.

φροσύνης εἶδη καὶ ἀνδρείας καὶ ἐλευθεριότητος καὶ μεγαλοπρεπειίας καὶ ὅσα τούτων ἀδελφὰ καὶ τὰ τούτων αὐτὰ ἐναντία πανταχοῦ περιφερόμενα γνωρίζωμεν καὶ ἐνόητα ἐν οἷς ἐνεστὶν αἰσθανώμεθα, καὶ αὐτὰ καὶ εἰκόνας αὐτῶν, καὶ μήτε ἐν μικροῖς μήτε ἐν μέγαισι ἀτιμάζωμεν, ἀλλὰ τῆς αὐτῆς οἰώμεθα τέχνης εἶναι καὶ μελέτης; Πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ὅτου ἂν ξυμπίπτη ἐν τε τῇ ψυχῇ καλὰ ἦθη ἐνόητα καὶ ἐν τῷ εἶδει ὁμολογοῦντα ἐκείνοις καὶ ξυμφωνοῦντα, τοῦ αὐτοῦ μετέχοντα τύπου, τοῦτ' ἂν εἴη κάλλιστον θεῖαμα τῷ δυναμένῳ θεᾶσθαι; Πολύ γε. Καὶ μὴν τό γε κάλλιστον ἐρασιμώτατον. Πῶς δ' οὐ; Τῶν δὲ ὅτι μάλιστα τοιούτων ἀνθρώπων ὁ γε μουσικὸς ἐρῶν ἂν εἰ δὲ ἀξύμφωνος εἴη, οὐκ ἂν ἐρῶν. Οὐκ ἂν, εἰ γέ τι, ἔφη, κατὰ τὴν ψυχὴν ἐλλείποι· εἰ μὲντοι τι κατὰ τὸ σῶμα, ὑπομεινείεν ἂν, ὡςτ' ἐθέλειν ἀσπάζεσθαι. Μανθάνω, ἦν δ' ἐγώ· ὅτι ἔστι σοὶ ἢ γέγονε παιδικὰ τοιαῦτα, καὶ συγχωρῶ.

D. Οὐκ ἂν, εἰ γέ τι, ἔφη] Steph. ἂν om. εἰ μὲντοι τι κατὰ τὸ σῶμα] τι ex Par. AD. Ven. II. Vat. m. Flor. β. γ. x. accessit.

P. 403. B. Οὐ προσοιστέον ἄρα αὐτῇ ἢ ἡδονῇ] Editt. omnes Οὐ προσοιστέον ἄρα αὐτῇ ἡδονῇ. Sed αὐτῇ ἢ ἡδονῇ exhibent Par. A. Mon. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. n. γ. β., quod confirmant etiam ceteri codices. Nam Angel. Flor. x. αὐτῇ ἢ ἡδονῇ. Vat. Θ. Ven. II. αὐτῇ ἡδονῇ. Vind. αὐτῇ ἡδονῇ. Flor. a. αὐτῇ

p. 535. C. conf. Rost Gr. §. 137. A. b. β.

D. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ὅτου ἂν ξυμπίπτη —] De sententia hac plane divina laudant Heusdius Specim. p. 124. et Astius ad h. l. Timaeum p. 87. E. Lucian. Imagg. p. 9. T. II. ibid. p. 469. Themist. Orat. VI. p. 77. A. Quibus addas de Rep. VI. p. 494. B. Charmid. p. 154 D. E. Plotin. p. 54. A. Sympos. p. 209. B. Laudat Stob. Serm. 63. p. 409. conf. eundem 63. p. 406.

εἰ μὲντοι τι κατὰ τὸ σῶ-

μα —] sin vero quid in corpore desit, id quidem tolerabit, ita ut eum amplecti non nolit. Eadem sententia Legg. IX. p. 859. D., ubi docetur τοὺς δικαίους ἀνθρώπους, ἂν καὶ τυχάνωσιν ὄντες, αἰσχροὶ τὰ σώματα, κατ' αὐτὸ γε τὸ δικαιοτάτον ἦθος ταύτην παγκάλους εἶναι. In proximis post ἦν δ' ἐγώ loco commatis colon posui. Nam haec οὐ ἐστὶ σοὶ κ. τ. λ. non pendet a verbo μανθάνω, sed ex praegressis rursus intelligendum: ὑπομεινείεν ἐθέλει, unde patet ὅτι quia significare. Eandem rationem

ἀλλὰ τόδε μοι εἰπέ· σωφροσύνη καὶ ἡδονῇ ὑπερβαλλούσῃ ἔστι τις κοινωνία; Καὶ πῶς, ἔφη, ἢ γε ἐκφρονα ποιεῖ οὐχ ἦττον ἢ λύπη; Ἀλλὰ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ; Οὐδαμῶς. Τί δέ; ὕβρει τε καὶ ἀκολασίᾳ; 403 Πάντων μάλιστα. Μείζω δὲ τινα καὶ ὀξυτέραν ἔχεις εἰπεῖν ἡδονῇ τῆς περὶ τὰ ἀφροδίσια; Οὐκ ἔχω, ἢ δ' ὅς, οὐδέ γε μανικωτέραν. Ὁ δὲ ὀρθὸς ἔρως πέφυκε κοσμίῳ τε καὶ καλοῦ σωφρόνως τε καὶ μουσικῶς ἐρᾶν; Καὶ μάλα, ἢ δ' ὅς. Οὐδὲν ἄρα προσοιστέον μανικὸν οὐδὲ ξυγγενὲς ἀκολασίας τῷ ὀρθῷ ἔρωτι; Οὐ προσοιστέον. Οὐ προσοιστέον ἄρα αὐτῇ ἢ ἡδονῇ, οὐδὲ κοινωνητέον αὐτῆς ἐραστῇ τε καὶ παιδικῷ ὀρθῶς ἐρῶσι τε καὶ ἐρωμένοις; Οὐ μὲντοι, μὰ Δί', ἔφη, ὦ Σώκρατες, προσοιστέον. Οὕτω δὲ, ὡς ἔοικε, νομοθετήσεις ἐν τῇ οἰκίζομένῃ πόλει φιλεῖν μὲν καὶ ξυνεῖναι καὶ ἀπτεσθαι ὡς περ νιέος παιδικῶν ἐραστῆν, τῶν καλῶν χάριν, ἐὰν πείθῃ· τὰ δ' ἄλλα οὕτως ὁμιλεῖν πρὸς ὃν τις σπουδάζει, ὅπως μηδέ-

ἡδονῇ. Vat. r. αὐτῇ ἡδονῇ. Par. DK. αὐτῇ ἡδονῇ. Ven. E. ἡδε αὐτῇ ἢ ἡδονῇ. Ven. E. Ambr. αὐτοῖς. Vat. m. αὐτοῖ. Quod autem in libris hic et mox προσοιστέον scriptum est, nec hanc lectionem mutandam censemus, licet Mon. et Flor. β. προσοιστέα scriptum exhibeant. v. explicat.

ὡπως μηδέποτε δόξει] Bekk. e Vat. m., quocum consentit Flor. γ. δόξει, Dawesii praecepto obsequutus. Sed idem ille liber Vat. δόξῃ supra versus adscriptum habet. Pro σπουδάζει. Paris. K. a pr. m. Ambros. Flor. a'. σπουδάξει.

animadvertimus libr. I. p. 332. A. et Euthyphron. p. 3. B. Ceterum Socratem patet haec cum urbanitate faceta iuveni amico dicere.

P. 403. B. Οὐ προσοιστέον ἄρα αὐτῇ ἢ ἡδονῇ] Intelligitur ἢ περὶ τὰ ἀφροδίσια, quam ait esse longe vehementissimam. Pronomen αὐτῇ, ista, cum contentu dictum, quem usum notavimus Criton. p. 45. A. Sympos. p. 181 E. Gorg. p. 452. E. p. 497. B. Protagor. p. 339. C. Librarii locum temere depravarunt, quem nunc in integrum restituisse videmur.

Ceterum reprehendit haec Aristotel. Pol. II, 2. (§. 15. ed. Schneider.), sed reprehendit iniuria. Quippe non videtur percipisse Platonis de amore sententiam; v. Pinzger. l. c. p. 45. Pro προσοιστέον, quod propter antegressa genere neutro enuntiatum est, ne quis προσοιστέα requirat, alia id genus exempla ad Phileb. p. 57. A. et Sophist. p. 223. B. attulimus. conf. infra Libr. V. p. 460. B.

ὡς περ νιέος παιδικῶν —] Ita de Socrate narrat Alcibiades Sympos. cap. XLII.

C ποτε δεξή μακρότερα τούτων ξυγγίγνεσθαι· εἰ δὲ μὴ, φόγον ἀμουσίας καὶ ἀπειροκαλίας ὑψίζονται. Οὕτως, ἔφη. Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ σοὶ φαίνεται τέλος ἡμῖν ἔχειν ὁ περὶ μουσικῆς λόγος; οἱ γοῦν δεῖ τελευτᾶν, τετελεύτησε· δεῖ δὲ πού τελευτᾶν τὰ μουσικά εἰς τὰ τοῦ καλοῦ ἔρωτικά. Ἐύφημι, ἦ δ' ὅς.

Cap. XIII. Μετὰ δὴ μουσικὴν γυμναστικὴν θρεπτεῖοι οἱ νεανία. Τί μὴν; Αἰὲ μὲν δὴ καὶ ταύτη ἀκριβῶς τρέφεσθαι ἐκ παιδῶν διὰ βίου. ἔχει δὲ πως, ὡς ἐγῶμαι, ὡδε· σκόπει δὲ καὶ σὺ. ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐ φαίνεται, ὁ ἂν χρηστόν ἢ σῶμα, τοῦτο τῇ αὐτοῦ ἀρετῇ ψυχὴν ἀγαθὴν ποιεῖν, ἀλλὰ τοῦναντίον ψυχὴ ἀγαθὴ τῇ αὐτῆς ἀρετῇ σῶμα παρέχειν ὡς οἶόν τε βέλτιστον· σοὶ δὲ πῶς φαίνεται; Καὶ ἐμοί, ἔφη, οὕτως. Οὐκοῦν εἰ τὴν διάνοιαν ἰκανῶς θεραπεύσαντες παραδοῖμεν αὐτῇ τὰ περὶ τὸ σῶμα ἀκριβολογεῖ-

Cap. XIII. C. θρεπτεῖοι οἱ νεανία] Par. DK. Mon. Flor. β. θρεπτεῖον τοὺς νεανίας.

C. δεῖ δὲ πού τελευτᾶν — ἔρωτικά.] Nam omnis institutio ac disciplina musica id propositum habere debet, ut animum excitet atque evehat ad sublimem illum veri, pulcri et honesti amorem, qui pertinet ad ideas et philosophiae fons ac finis est. Quod quomodo fiat, philosophus divina explicavit Sympos. p. 209. A sqq. usque ad p. 212. A.

Cap. XIII. Μετὰ δὴ μουσικὴν γυμν.] Expositum est de custodiam per musicam, i. e. per artes liberales, institutione ac disciplina. Sequitur, ut dicendum sit de gymnastica. Nam his duabus artibus Socrates libr. II. p. 376. E. omnem contineri disciplinam indicaverat. Censet autem philosophus utramque artem arctissime esse coniungendam, quoniam altera alterius auxilio destituta non eam ha-

beat vim, ut per eam custodes perfecti, hoc est tum eruditum animosi, evadant. Qua in re prorsus admirabilis est Platonis sapientia. Neque enim unam gymnasticam sufficere iudicavit ad corporis valetudinem aut decoram speciem efficiendam, sed praeferi illi voluit musicam, quippe quae sola animo rite excolendo efficiat, ut corporis grata concinnaque forma appareat atque generosa animi virtus per eam pelluceat. Sunt enim artes illae, musica et gymnastica, ex eius sententia animi potissimum gratia constitutae; v. libr. III. p. 410. C. libr. IX. p. 591. D. Quare nec mirandum est, quod custodes civitatis ἐκ παιδῶν διὰ βίου, i. e. per totam vitam, gymnastica exercendos esse iudicavit, quodque non tradidit nunc singula artis exercendae praecepta, sed

σθαι, ἡμεῖς δὲ ὅσον τοὺς τύπους ὑφηγησάμεθα, E ἵνα μὴ μακρολογῶμεν, ὀρθῶς ἂν ποιοῖμεν; Πάνυ μὲν οὖν. Μέθης μὲν δὴ εἶπομεν ὅτι ἀφεκτέον αὐτοῖς· παντὶ γὰρ πού μᾶλλον ἐγγωρεῖ ἢ φύλακι μεθύσθηντι μὴ εἰδέναι ὅπου γῆς ἐστὶ. Γελοῖον γάρ, ἦ δ' ὅς, τὸν γε φύλακα φύλακος δεῖσθαι. Τί δὲ δὴ σίτων πέρι; ἀθληταὶ μὲν γὰρ οἱ ἄνδρες τοῦ μεγίστου ἀγῶνος. ἦ οὐχί; Ναί. Ἄρ' οὖν ἢ τῶνδε τῶν ἀσκητῶν ἕξτε προσηκουσὶ ἂν εἴη τοῦτοισ; Ἰσως. Ἄλλ', 404 ἦν δ' ἐγώ, ὑπνώδης αὐτῇ γε τις καὶ σφαλερὰ πρὸς ὑγίαιαν. ἦ οὐχ ὄρας, ὅτι καθεύδουσι τε τὸν βίον, καὶ ἐὰν σμιζρὰ ἐκβῶσι τῆς τεταγμένης διαίτης, μεγάλα καὶ σφόδρα νοσοῦσιν οὗτοι οἱ ἀσκηταί; Ὅρω. Κομψοτέρως δὴ τινος, ἦν δ' ἐγώ, ἀσκήσεως δεῖ τοῖς πολεμικοῖς ἀθληταῖς, οὓς γε ὥσπερ κύνες ἀγρῦπνους τε ἀνάγκη εἶναι καὶ ὁ τι μάλιστα ὄξυ ὄραν καὶ

P. 404. Κομψοτέρως δὴ τινος] Vulg. de ex Par. A. Vat. Θ. Ven. ΞΠ. Vind. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. r. Flor. β. γ. n. emendatum.

ea tantum attulit, quae vel ad vitia animi et corporis a civitate, quam fingit, arcenda pertinere, vel ad virtutem in ea excitandam et augendam valere viderentur.

D. παραδοῖμεν αὐτῇ τὰ π. τ. σ. ἀκριβολ.] res ad corpus pertinentes ei accuratius (die Grundzüge) tantum praemonstramus. Verbum ὑφηγεῖσθαι praefere, praeformare, praescribere, Platoni est frequentissimum, ut Theaet. p. 148. D. Gorg. p. 455. D. 458. D. Euthydem. p. 278. C. al. — ὅσον ἰ. q. ὅσον μόνον. — Pro μακρολογῶμεν non est quod optativum cum Astio desideres; v. Matth. Gr. §. 518. 4. Nimirum ὀρθῶς ἂν ποιοῖμεν fere idem est quod ὀρθῶς ποιήσομεν.

E. Μέθης μὲν δὴ εἶπομεν] P. 398. E.

ἀθληταὶ μὲν γὰρ οἱ ἄνδρες τ. μ. ἀγῶνος] Defendenda enim ac tuenda his est civitatis salus ac libertas. De loquendi genere comparant p. 404. A. p. 416. D. VIII. p. 543. B. Lachet. p. 182. A. Demosth. c. Aristogit. p. 799., ubi commemorantur ἀθληταὶ τῶν καλῶν ἔργων. intpp. ad Aristot. Pol. VI, 8. (c. 4. §. 5. ed. Schu.)

P. 404. ὑπνώδης αὐτῇ γε —] De athletarum sagina laudat Astius Mercurial. de arte gymnast. l. 15. Spanhem. ad lul. Orat. I. p. 102 sqq. Vocem ὑπνώδης iniuria damnavit Thom. Mag. p. 871. Ad sententiam comparat Plutar. Vit. Philopoem. p. 357. C. D. ed. Francof. Mox de μεγάλα καὶ σφόδρα v. ann. ad Phaed. p. 93. B. 70. D. Phil. p. 41. C. Hipp. mai. p. 299. D.

ἀκούειν καὶ πολλὰς μεταβολὰς ἐν ταῖς στρατείαις
 B μεταβάλλοντας ὑδάτων τε καὶ τῶν ἄλλων σίτων καὶ
 εἰλήσεων καὶ χειμῶνων μὴ ἀκροσφαλεῖς εἶναι πρὸς
 ὑγίειαν. Φαίνεται μοι. Ἄρ' οὖν ἡ βελτίστη γυμνα-
 στική ἀδελφή τις ἂν εἴη τῆς ἀπλῆς μουσικῆς, ἣν
 ὀλίγον πρότερον διῆμεν; Πῶς λέγεις; Ἀπλῆ που
 καὶ ἐπιεικῆς γυμναστική καὶ μάλιστα ἡ τῶν περὶ τὸν
 πόλεμον. Πῆ δὴ; Καὶ παρ' Ὀμήρου, ἣν δ' ἐγώ,
 C τὰ γε τοιαῦτα μάθοι ἂν τις. οἶσθα γάρ, ὅτι ἐπὶ
 στρατείας ἐν ταῖς τῶν ἠρώων ἐστιάσεσιν οὔτε ἰχθύ-
 σιν αὐτοὺς ἐστιᾶ, καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάττῃ ἐν Ἑλλης-
 πόντῳ ὄντας, οὔτε ἐρῆοῖς κρέασιν, ἀλλὰ μόνον
 ὀπιόσις, ἃ δὴ μάλιστα ἂν εἴη στρατιώταις εὐπορα-
 πανταχοῦ γάρ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, αὐτῷ τῷ πυρὶ χρῆ-

ἐν ταῖς στρατείαις μ.] V. στρατιαῖς, quod ex Vat. Θ. Ven. II. Vat. r. Flor. n. mutatum. v. ad Phaedr. p. 260. B. unde nec στρατιαῖς plane spernendum esse patebit. Deinde aliquot libri εἰλήσεων.

B. τῆς ἀπλῆς μουσικῆς] ἀπλῆς male om. Par. A. Ambr. Vat. m. Flor. a. c.

δτι ἐπὶ στρατείας —] Vulg. στρατιαῖς, quod ex Vat. Θ. Ven. II. Vind. Par. DK. Mon. Vat. r. Flor. β. n. emendatum. v. ad Phaedr. p. 260. B.

C. ἡ τοῦτο μὲν καὶ οἱ ἄλλοι —] Benedictus et Astius ἡ delendum censuerunt; v. annot.

D. Συρακοσίαν δὴ, ὡ φίλε, τράπεζαν —] Συρακοσίαν Par. A. Vat. Θ. pro vulg. Συρακοσίαν. Vind. Vat. r. Flor. a. β. n. Συράκοσιαν. Nomen urbis constanter Συράκοσαι vel Συρά-

B. καὶ τῶν ἄλλων σίτων —] ac praeterea ciborum. v. ad Libr. II. p. 372. D. p. 357. C. X. p. 618. A. — εἰλήσεις sunt solis calores, aestus; quem usum vocabuli docte illustravit Ruhnken. ad Tim. Glossar. p. 96 sq. — ἀκροσφαλεῖς, proclives ad lapsum, ideoque periculo obnoxii. — πρὸς ὑγίειαν, quod pertinet ad valetudinem. Universi loci sententiam uberius dilucidavit Victorius Varr. Lectt. VIII. 7.

C. ἐν Ἑλληςπόντῳ ὄντας]

Eum Homerus vocat ἰχθυόεντα, II. IX. 360.

ἡ τοῦτο μὲν καὶ οἱ ἄλλοι —] an id quidem etiam ceteri athletae intelligunt, eum, qui velit prospera uti corporis valetudine, oportere istis omnibus abstinere?

D. Συρακοσίαν δὴ —] Siculae dapes in vulgus notae; v. praeter Astium ad h. l. quae collegit Mitscherlich. ad Horat. Od. III, 1, 19. conf. etiam Gorg. p. 518. B. C.

Κορινθίαν κόρην φίλην

σθαι εὐπορότερον ἢ ἀγγεῖα ξυμπεριφέρειν. Καὶ μάλα.
 Οὐδὲ μὴν ἡδυσμάτων, ὡς ἐγῶμαι, Ὀμηρος πώποτε
 ἐμνήσθη. ἢ τοῦτο μὲν καὶ οἱ ἄλλοι ἀσκηταὶ ἴσασιν,
 ὅτι τῷ μέλλοντι σώματι εὖ ἔξειν ἀφελκτικῶν τοιού-
 των ἀπάντων; Καὶ ὀρθῶς γε, ἔφη, ἴσασι τε καὶ
 ἀπέχονται. Συρακοσίαν δὴ, ὡ φίλε, τράπεζαν καὶ
 D Σικελικὴν ποικιλίαν ὄσων, ὡς ἔοικας, οὐκ αἰνεῖς,
 εἶπερ σοι ταῦτα δοκεῖ ὀρθῶς ἔχειν. Οὐ μοι δοκῶ.
 Ψέγεις ἄρα καὶ Κορινθίαν κόρην φίλην εἶναι ἀν-
 δράσι μέλλουσιν εὖ σώματος ἔξειν. Παντάπασι μὲν
 οὖν. Οὐκοῦν καὶ Ἀττικῶν περμμάτων τὰς δοκούσας
 εἶναι εὐπαθείας; Ἀνάγκη. Ὀλίγη γάρ, οἶμαι, τὴν
 τοιαύτην σίτησιν καὶ διαίταν τῇ μελοποιίᾳ τε καὶ
 ᾠδῇ τῇ ἐν τῷ παραρμονίῳ καὶ ἐν πᾶσι ἠνθμοῖς πε- E

κουσα scribitur: sed adiectivi forma variatur. Apud Platonem optimi libri Συρακοσίος scriptum exhibent, consentientes cum optimis Thucydidis codicibus, de quibus v. Poppon. ad Thucyd. II. 1. p. 155. Pro δὲ sensu postulante reposui δὴ, quod legit etiam Ficinus, qui vertit: Syracusanas itaque, o amice, mensas etc. Idem placuit Schneidero Programmat. Vratislav. a. 1817. edito p. 28. Mox plurimi libri ποικιλίαν ὄσων, quod recepit Bekk. Unice placet vulgatum, quod tuentur Ambr. Ven. Z. Flor. a. c. a. Κορινθίαν κόρην φίλην εἶναι] Par. K. κόρην omittit, probante Astio; v. annot. Steph. ante Κορινθίαν putabat τὸ interponendum esse: quo non opus.

ἐν τῷ παραρμονίῳ] Sic Par. A. Vat. m. Flor. a. γ. pro vulg. ἐν τῇ παραρμονίῳ, quod etiam Ast. et Bekk. repudiarunt. Vix enim μουσικῇ ex praecedentibus intelligi recte poterit.

εἶναι] Memorat τὰς εἰαίρας — τὰς Κορινθίας Aristoph. Thesmophor. v. 665. Plut. v. 149. ubi vid. intpp. Corinthiorum dissoluta hoc in genere licentia notatur a multis. Cum hoc loco compares Maxim. Tyr. Diss. III, 3 XXVII, 5. Themist. Orat. XXIV. p. 301. B., quos Astius laudavit. Ceterum κόρην ne exulare iubeamus, ipsa verborum elegantia prohibet. Verecundius enim ac suavius ita dictum, quam si κόρη abesset. Innocentem puellam eicere ex Platonis republica voluerunt triumviri praestantissimi

Buttmannus, Morgensternius (l. c. p. XI., ubi idem etiam de Buttmano narratur) et nuperrime Astius. Tueri eandem videtur elegantissimus Ruhnkenius Opuscul. T. I. p. 235. ed. Bergm.

Οὐκοῦν καὶ Ἀττικῶν π.] Nonne etiam Atticorum bellariorum, quae videntur esse, delicias? De his bellariis v. Athenaeus libr. III. p. 101. D. E. p. 109 sqq.

E. τῇ ἐν τῷ παραρμονίῳ —] Respicit ad p. 399. C. D.

ποιημένη ἀπεικάζοντες ὀρθῶς ἂν ἀπεικάζοιμεν. Πῶς γὰρ οὐ; Οὐκοῦν ἐκεῖ μὲν ἀκολασίαν ἢ ποικιλίαν ἐνέτιζεν, ἐνταῦθα δὲ νόσον, ἢ δὲ ἀπλότης κατὰ μὲν μουσικὴν ἐν ψυχαῖς σωφροσύνην, κατὰ δὲ γυμναστικὴν ἐν σώμασιν ὑγίειαν: Ἀληθέστατα, ἔφη. Ἀκολασίας δὲ καὶ νόσων πληθυνουσῶν ἐν πόλει ἄρ' οὐ δικαστήριά τε καὶ ἰατρεία πολλὰ ἀνοίγεται, καὶ δικανικὴ τε καὶ ἰατρικὴ σεμνύνονται, ὅταν δὴ καὶ ἐλεύθεροι πολλοὶ καὶ σφόδρα περὶ αὐτὰ σπουδάζωσιν; Τί γὰρ οὐ μέλλει; Cap. XIV. Τῆς δὲ κακῆς τε καὶ αἰσχρᾶς παιδείας ἐν πόλει ἄρα μή τι μῆζον ἔξεις λαβεῖν τεκμήριον ἢ τὸ δεῖσθαι ἰατρῶν καὶ δικαστῶν ἄκρων μὴ μόνον τοὺς φανύλους τε καὶ χειροτέχνους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν ἐλευθέρῳ σχήματι προσποιουμένους

B τεθράφθαι; ἢ οὐκ αἰσχρὸν δοκεῖ καὶ ἀπαιδευσίας

Cap. XIV. P. 405. προσποιουμένους τεθράφθαι] V. τεθράφθαι, quod ex Par. A. Ven. Z. Vind. Ambr. Vat. r. correxit Bekk.

B. [καὶ] ἀπορία οἰκείων] καὶ delendum censuit Astius. Sed defendit Schn. et quidem explicans. Flor. x. ἐπὶ ἀπορία οἰκείων. Angel. οἰς ἀπορία οἰκείων. Hermannus scripsit ἀπορία casu nominativo, quem cum αἰσχρὸν καὶ μέγα τεκμ. iungit.

πεισθῆ καλλωπιζέσθαι] Sic Par. A. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. n. x. a. β. γ. πείσθηται Vat. Θ. πεισθῆται Ven.

P. 405. καὶ δικανικὴ τε κ. ἰατρ. σεμνύνονται] et artes iudiciaria atque medica sese iactant et efferrunt, quando scilicet etiam multi ingenui studiose iis operam dant? καὶ σφόδρα dictum ut καὶ μάλα, καὶ πάντῃ, al. v. ad Protagor. p. 315. D. Strabo VI. p. 398: τοῦτο δὲ καὶ Πλάτων εἰρηκεν, ὅτι παρ' οἷς πλείστοι νόμοι καὶ δίκαι, παρὰ τοῦτοις καὶ βίος μογθηρός, καθάπερ παρ' οἷς ἰατροὶ πολλοί, καὶ νόσοις εἶναι πολλὰς.

Cap. XIV. ἰατρῶν καὶ δ. ἄκρων] h. e. valde peritis, praestantibus. Libr. II. p. 366. B. Theaet. p. 152. E. al. — τοὺς ἐν ἐλ. σζ. προσποιον-

μένους τεθράφθαι, eos, qui liberaliter educati videri volunt.

B. ἀπορία οἰκείων] Expectabas οἰκείων, π. τοῦ δικαίου. Sed loquitur generalius, perinde ac si dicas: propter inopiam propriorum bonorum.

ἐπ' αὐτῷ δὴ τοῦτ' πεισθ. καλλωπιζέσθαι] sed etiam ideo, quia caret pulcri honestique sensu, eo se adduci patiatur, ut in hoc ipso scilicet se iactet, quod in inferendis iniuriis excellat et omnium stropharum sit peritus, omnesque expertus exitus elabi queat callida inflexione, ne poenas det

μέγα τεκμήριον τὸ ἐπακτῷ παρ' ἄλλων, ὡς δεσποτῶν τε καὶ κριτῶν, τῷ δικαίῳ ἀναγκάζεσθαι χρῆσθαι [καὶ] ἀπορία οἰκείων; Πάντων μὲν οὖν, ἔφη, αἰσχιστον. Ἡ δοκεῖ σοι, ἦν δ' ἐγώ, τούτου αἰσχιστον εἶναι τοῦτο, ὅταν τις μὴ μόνον τὸ πολὺ τοῦ βίου ἐν δικαστηρίοις φεύγων τε καὶ διώκων κατατρίβηται, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἀπειροκαλίας ἐπ' αὐτῷ δὴ τούτῳ πεισθῆ καλλωπιζέσθαι, ὡς δεινὸς ὢν περὶ τὸ ἀδικεῖν καὶ ἰκανὸς πάσας μὲν στροφὰς στρέφεσθαι, πάσας δὲ διεξόδους διεξελθῶν ἀποστραφῆναι λυγίζομενος, ὥστε μὴ παρασχεῖν δίκην, καὶ ταῦτα σμικρῶν τε καὶ οὐδενὸς ἄξιον ἔνεκα, ἀγνοῶν ὅσῳ κάλλιον καὶ ἄμεινον τὸ παρασκευάζειν τὸν βίον αὐτῷ μηδὲν δεῖσθαι νοστάζοντος δικαστοῦ; Οὐκ' ἀλλὰ τοῦτ', ἔφη, ἐκείνου ἔτι αἰσχιστον. Τὸ δὲ ἰατρικῆς, ἦν δ'

II. Par. DK. Vulgo πείσθηται.

C. ἀποστραφῆναι λυγίζομενος] V. λυγίζομενος. Sed recte λυγίζομενος Schol. ad h. l. Suidas T. II. p. 465. Photius Lex. T. II. s. h. v., quod reponendum iudicaverunt Astius, Morgensterinius (p. XI.), Porsonus ap. Maltby. in Morelli Thes. Prosod. p. 603. et in Miscell. p. 266. Et ita teste Duebnero Par. A. clare et nitide.

παρασχεῖν δίκην] Sic Par. A. Ambr. Ang. Flor. a. c. x. α'. γ'. δίκην. Vulgo δίκας.

etr. Usus verbi στρέφεσθαι et στροφαί de hominibus versutis, callidis, fraudulentis, notior est, quam ut exemplis illustrandus videatur. — Διεξόδοι sunt fallendi effugiendique viae ac rationes. Vulgatum λυγίζομενος, h. e. rationem subducens, etsi ferri potest, tamen multo est deterius ea lectione, quam post alios in ordinem recepimus. Est enim λυγίζομενος verbum proprium de gladiatoribus et luctatoribus, qui adversariorum ictus celeri corporis inflexione eludunt; quod dicebatur λυγισμός. Itaque eleganter hoc loco dicitur de versutis artibus eorum, qui in iudiciis poenas effugere student. Schol. ad h. l. λυγίζομενος.

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

στρεφόμενος, καμπόμενος, ἀπὸ τῶν λύγων. λύγος δὲ ἐστὶ φνιτὸν ἱμαντώδες. Eadem fere habent Suidas T. II. p. 465. et Photius p. 200. T. II. ed. Lips., hunc ipsum locum afferentes. Plura dabit Spanhem. ad Aristophan. Rann. v. 788.

C. μηδὲν δεῖσθαι νοστάζοντος δικαστοῦ] ut nihil opus sit iudice nutante ac dormitante, h. e. eo, qui ius violari patiatur et iniustitiae indulgeat.

Οὐκ' ἀλλὰ τοῦτ', ἔφη] h. e. Οὐκ' ἐκείνῳ μοι αἰσχιστον εἶναι δοκεῖ, ἀλλὰ κ. τ. λ. Loquendi genus illustravi ad Protagor. p. 343. D. conf. etiam ann. ad Gorg. p. 453. D.

ἐγώ, δεῖσθαι ὅ τι μὴ τραυμάτων ἕνεκα ἢ τινων ἐπει-
 D τειῶν νοσημάτων ἐπιπεσόντων, ἀλλὰ δι' ἀργίαν τε
 καὶ δίαιταν, οἷαν διήλθομεν, ῥευμάτων τε καὶ πνευ-
 μάτων ὡςπερ λίμνας ἐμπιπλαμένους φύσας τε καὶ
 κατάρρους νοσήμασιν ὀνόματα τίθεσθαι ἀναγκάζειν
 τοὺς κομφούς Ἀσκληπιάδας, οὐκ αἰσχροὺν δοκεῖ; Καί
 μάλ', ἔφη, ὡς ἀληθῶς καινὰ ταῦτα καὶ ἄτοπα νο-
 σημάτων ὀνόματα. Οἷα, ἦν δ' ἐγώ, ὡς οἶμαι, οὐκ
 ἦν ἐπ' Ἀσκληπιοῦ. τεχναίρομαι δέ, ὅτι αὐτοῦ οἱ

ὅ τι μὴ τραυμάτων] V. ὅτι.
 νοσημάτων ἐπιπεσόντων] V. περιπεσόντων, quod solus
 Ven. Z. cum Stephano tæetur. Quanquam περιπίπτει κακὸν τι
 alias legitur, velut ap. Aristoph. Thesmoph. v. 271.
 D. ἐμπιπλαμένους φύσας τε κ.] Vulgatum φύσας ex
 Par. A. Vat. G. Vind. ΞII. Vind. Ambr. Ang. Vat. m. r. Flor.
 a. c. x. n. a. γ. mutatum; conf. Foës. Oecom. Hipp. p. 669 sq.
 Nimirum φύσσα scripserunt, quia primam syllabam in φύσα pro-
 ducendam esse vidissent. Ceterum Paris. A. ἐμπιπλ.

D. ἀλλὰ δι' ἀργίαν τε
 καὶ δ.] sed propter igna-
 viam vivendique ratio-
 nem, qualem diximus,
 fluxibus ac flatibus ve-
 luti lacus repletos rem
 eo deducere, ut gratiosi
 Asclepiadae cogantur
 physarum et catarrhorum
 nomina morbis imponere,
 non turpe videtur? Res-
 pexit Tyr. Max. X, 2. Lo-
 quendi genus idem Phileb. p.
 60. A: καὶ δύο ὀνόματα, ἀγα-
 θὸν καὶ ἡδύ, ἐνί τι καὶ φύσει
 μᾶ τοῦτω ὀρθῶς τεθεῖν' ἔχειν.
 Voc. κομφός illustravit Ruhn-
 ken. ad Tim. p. 161. Ab Ari-
 stotele medicis χαριέντες vocan-
 tur, unde postea sunt gra-
 tiosi appellati.

ὅτι αὐτοῦ οἱ νίσις —]
 Machaon et Podalirius. v. Hom.
 II. II, 729. Respicitur locus II.
 XI, 623 sqq. et 829 sqq., ubi
 tamen Machaoni, non Eurypylo
 ab Hecamede potus ille prae-
 betur, atque Patroclus Eurypylo
 vulnerato non potionem offert,

sed radicem tritam et in pulve-
 rem solutam vulneri imponit.
 Itaque Astius nomen Eury-
 pyli itemque verba οὐδὲ Πατρό-
 κλος — ἐπειρήσαν pro insiticiis
 habet. Sed quominus orationem
 depravatam esse existimemus,
 vel iterata p. 408. A. Eurypyli
 mentio prohibet. Melius igitur
 Schneiderus l. c. „Memora-
 bilis hic locus, inquit, ad histo-
 riam carminum Homericorum
 est, et princeps, ni fallimur,
 in genere eo, de quo disputa-
 vit Wolfius in Prolegom. sect.
 XI.“ Quanquam vereor, ut re-
 cte haec scripserit, siquidem
 ipse Plato Ion. p. 508. C. rem
 ita narrat, ut prorsus cum Ho-
 mero consentiat. Itaque scri-
 ptorem putaverim memoria la-
 psam rem nunc minus diligen-
 ter narravisse ac duos Homeri
 locos commiscuisse. Et certe
 verba, οὐδὲ Πατρόκλος τῷ ἰωμέ-
 νῳ ἐπειρήσαν, nihil habent of-
 fensionis, quandoquidem τῷ ἰω-
 μένῳ omnino est medicinam
 facienti. — De vino Pra-

νίσις ἐν Τροίᾳ Εὐρυπύλῳ τετραμένῳ ἐπ' οἶνον Πρά- E
 μνειον ἄλφιστα πολλά ἐπιπασθέντα καὶ τυρὸν ἐπιξυ-
 σθέντα, ἃ δὴ δοκεῖ γλεγματώδη εἶναι, οὐκ ἐμίμνηντο 406
 τῇ δούσῃ πιεῖν, οὐδὲ Πατρόκλῳ τῷ ἰωμένῳ ἐπειτή-
 σαν. Καὶ μὲν δὴ, ἔφη, ἄτοπόν γε τὸ πῶμα οὕτως
 ἔχοντι. Οὐκ, εἰ γ' ἐννοεῖς, εἶπον, ὅτι τῇ παιδαγω-
 γικῇ τῶν νοσημάτων ταύτῃ τῇ νῦν ἰατρικῇ πρὸ τοῦ
 Ἀσκληπιάδα οὐκ ἐχρῶντο, ὡς γασσι. πρὶν Ἡρόδικον
 γενέσθαι. Ἡρόδικος δὲ παιδοτρύβης ὢν καὶ νοσώδης

Καὶ μάλ', ἔφη, ὡς ἀλ.] Errore Steph. ἔφην scripsit. Er-
 rant etiam qui post ἔφη plenius interpungunt.

E. ἄλφιστα π. ἐπιπασθέντα] V. ἐπιπασθέντα, quod iam
 Cornar. et Steph. emendarunt. Veram lectionem libri tantum non
 omnes praebuerunt.

P. 406. τὸ πῶμα οὕτως ἔχοντι.] V. πῶμα. Recte Par. A.
 a pr. m. πῶμα, v. ad Phileb. p. 34. E. Gorg. p. 522. A.

Ἡρόδικος δὲ παιδοτρ.] Sic Par. A. Vat. G. Ven. II. Vind.
 Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. n. x. γ., quod cum Bekkero recipere
 debueram. Vulgo Ἡρόδικος γὰρ π.

mneo v. intpp. ad II. XI, 638.
 Od. X, 235. Athen. libr. I. p.
 10. 30. A. B., qui eius usum
 medicum, quum sit φλεγμοναῖς
 ἐναντίων, laudibus celebrat.
 Sed abunde satisfaciēt Astius
 ad Theophr. p. 69. Ad τεχναί-
 ρομαι δέ intell. τοῦτο, v. ad libr.
 II. p. 368. B. Ceterum verba
 ita cohaerent: ὅτι οἱ νίσις αὐ-
 τοῦ οὐκ ἐμίμνηντο τῇ δούσῃ (i.
 e. Hecamedae) Εὐρυπύλῳ τε-
 τραμένῳ πιεῖν ἄλφιστα πολλά ἐπι-
 πασθέντα καὶ τυρὸν ἐπιξυσθέντα
 ἐπ' οἶνον Πράμνειον.

P. 406. πρὶν Ἡρόδικον
 γενέσθαι] Herodicus Sely-
 brianus artis gymnasticae ma-
 gister satis fuit nobilis; v. Pro-
 tagor. p. 316. E. Dicitur hic
 primus gymnasticam, quae an-
 tea unice ad corporis vires
 corroborandas eiusque habitum
 formandum pertinere indicata
 erat, ad valetudinem corporis
 iam male affecti restituendam
 adhibuisse. Quo quidem nomine
 reprehenditur a Platone, quia
 non ut Aesclepiadae olim aegros

aut celeriter sanaverit, aut, si
 sanari non possent, e vita dis-
 scedere passus sit; verum mi-
 seram miserorum vitam multos
 per annos protrahens longam
 efficere mortem instituerit. Gy-
 mnasticam ad medicum usum
 paullo ante Platonis aetatem
 revocari coeptam esse scribit
 etiam Galenus de arte san-
 tuendi ctr. ad Thrasybul. §. 33.
 Atque Hippocrat. de morbis
 epidem. libr. VI. §. 3. memo-
 riae tradidit Herodicum eos,
 qui febris laborarent, ambulatio-
 nibus, luctis, multisque fomen-
 tis enecuisse. Quanquam iam
 Galenus in Commentariis ad h.
 I. dubitat, Leontinum an Sely-
 brianum intelligi voluerit. Se-
 lybrianum tamen ut intelligen-
 dum censeam, prope adducor
 loco Phaetri Plat. p. 227. E.
 Utut est, in eo certe Galenus
 ad Thrasybul. §. 33. cum Pla-
 tone consentit, quod et ipse
 docet pristinos illos Aesclepi-
 das ea medicae artis parte, quae
 vocatur diaetetica, non admo-

B γενόμενος, μίξας γυμναστικὴν ἰατρικῆν, ἀπέκναισε πρῶτον μὲν καὶ μάλιστα ἑαυτὸν, ἔπειτ' ἄλλους ὑστερον πολλούς. Πῆ δὴ; ἔφη. Μακρόν, ἦν δ' ἐγώ, τὸν θάνατον αὐτῷ ποιήσας. παρακολουθῶν γὰρ τῷ νοσήματι θανάσιμῳ ὄντι οὔτε ἰάσασθαι, οἶμαι, οἷός τ' ἦν ἑαυτὸν, ἐν ἀσχολίᾳ τε πάντων ἰατρυνόμενος διὰ βίου ἐξ ἀποκναϊόμενος, εἴ τι τῆς εἰωθυίας διαίτης ἐχθαίη, δυσθανατῶν δὲ ὑπὸ σοφίας εἰς γῆρας ἀφίκετο. Καλὸν ἄρα τὸ γέρας, ἔφη, τῆς τέχνης ἠνέγκατο. Οἷον εἰκόσ, ἦν δ' ἐγώ, τὸν μὴ εἰδότα, ὅτι Ἀσκληπιὸς οὐκ ἀγνοίᾳ οὐδὲ ἀπειρίᾳ τούτου τοῦ εἶδους τῆς ἰατρικῆς τοῖς ἐκρόνοις οὐ κατέδειξεν αὐτό, ἀλλ' εἰδώς, ὅτι πᾶσι τοῖς εὐνομουμένοις ἔργον τι ἐκάστω ἐν τῇ πόλει προστέτακται, ὃ ἀναγκαῖον ἐργάζεσθαι, καὶ οὐδενὶ σχολῆ διὰ βίου κάμνειν ἰατρυνόμενῳ. ὃ ἡμεῖς γελώιως ἐπὶ μὲν τῶν δημιουργῶν αἰσθανόμεθα, ἐπι

Cap. XV. D. Τέκτων μὲν, ἦν δ' ἐγώ, κάμν.] Post Τέκτων Par. A. Ven. E. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. n. a. γ. inferunt μὲν ante Bekkerum neglectum.
μακρὰν διαίταν πο] Par. ADK. Vind. Ven. II. Vat. r.

dum usos esse, et paullo ante Platonis tempora gymnasticam artem athletarumque exercitationem ad curandam corporis valetudinem esse adhibitam. Conf. Eustath. ad Iliad. l. p. 829. 40: φασὶ γὰρ τὸ χειρουργικὸν καὶ φαρμακευτικὸν μόνον εὐρησθαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς, τοῦ δὲ διατηρητοῦ Ἱπποκράτην μὲν κατάρξαι, Ἡρόδοτον δὲ συντελέσαι καὶ Πραξαγόραν καὶ Χρυσίππον. De Herodico hoc si qui plura scire cupiant, ii Gesnerum et Hermannum annot. ad Lucian. de Conscrib. Hist. §. 35. Heindorfium ad Phaedr. §. 2. adeant. — ἀπέκναισε schol. interpretatur διάφθειρεν, ὡς τῶν σημαίνει δὲ καὶ ἐκνευ καὶ ἐλύθησεν. v. Ruhnck. ad Tim. p. 42. — Ceterum si qui sunt, qui hanc Platonis sententiam duri quid et inhumani ha-

bere arbitrentur; ipse philosophus suam causam ita tuetur, ut dicat in civitate bene constituta ac perfecta nemini licere σχολὴν διὰ βίου κάμνειν, sed suum cuique onus esse impositum; cui sustinendo si vires perpetuo sint defuturæ, non esse cuiquam illie manendum, ubi neque ipse beatus vivere, neque ad civilem societatem quidquam utilitatis conferre possit.

B. παρακολουθῶν γὰρ τῷ v.] quum labantem valetudinem sustentare conaretur.

δυσθανατῶν — ἀφίκετο] dum malam obit mortem, ad senectutem sapientiae ope pervenit. Proxima καλὸν ἄρα — ἠνέγκατο cum εἰρωσεία dicta esse neminem fugiet. Pulcrum igitur, inquit, artis suae prae-

δὲ τῶν πλουσίων τε καὶ εὐδαιμόνων δοκούντων εἶναι οὐκ αἰσθανόμεθα. Πῶς; ἔφη. Cap. XV. Τέκτων μὲν, ἦν δ' ἐγώ, κάμνων ἀξιοῖ παρὰ τοῦ ἰατροῦ D φάρμακον πῶν ἐξεμείσαι τὸ νόσημα ἢ κάτω καθαρθεῖς ἢ καύσει ἢ τομῇ χρῆσάμενος ἀπηλλάχθαι· ἐὰν δὲ τις αὐτῷ μακρὰν διαίταν προστάτη, πιλιδία τε περὶ τὴν κεφαλὴν περιτιθεῖς καὶ τὰ τούτοις ἐπόμενα, ταχὺ εἶπεν, ὅτι οὐ σχολῆ κάμνειν οὐδὲ λυσιτελεῖ οὕτω ζῆν, νοσήματι τὸν νοῦν προσέχοντα, τῆς δὲ προκειμένης ἐργασίας ἀμελοῦντα. καὶ μετὰ ταῦτα χαίρειν εἰπὼν τῷ τοιούτῳ ἰατρῷ, εἰς τὴν εἰωθυίαν διαί E ταν ἐμβάς, ὑγιῆς γενόμενος ζῆ τὰ ἑαυτοῦ πράττων· ἐὰν δὲ μὴ ἰκανὸν ἢ τὸ σῶμα ὑπενεργεῖν, τελευτήσας πραγμάτων ἀπηλλάγη. Καὶ τῷ τοιούτῳ μὲν γ', ἔφη, δοκεῖ πρέπειν οὕτως ἰατρικῆ χρῆσθαι. Ἄρ', ἦν δ' ἐγώ, ὅτι ἦν τι αὐτῷ ἔργον, ὃ εἰ μὴ πράττοι, οὐκ 407

Flor. n. μικρὰν, ut Turicc. et Schneider. Mon. Flor. β. μικρὰν, quod recepit Bekk. Vat. θ. a. pr. m. μικρὰν, sed intra versus μικρὰν. Atque hoc unice verum, quod etiam Herm. recepit.

E. οὐκ ἐλυσίτελε ζῆν;] Astius conii. οὐκ ἄν εἰ.

reportavit, nimirum vitam misere per multos annos protractam.

Cap. XV. D. μακρὰν διαίταν] i. e. vivendi rationem, quam per multum tempus observare debeat. Quid μικρὰν διαίταν possit significare, id quidem me ignorare libere confiteor. — Πιλιδία sunt pileoli lanei, quos homines molles vel aegrotantes capiti imponebant. Demosthen. de fals. legat. p. 421. 22. ed. Reisk., ad quem locum conferas quae collegit Schaeferus Appar. T. II. p. 670 sq. Plura etiam dabit Ruhnken. ad Lyconis fragmentum apud Rutilium Lupum p. 105 sq. — καὶ τὰ τούτοις ἐπόμενα, et quae cum his coniuncta esse solent.

ταχὺ εἶπεν] statim dixerit. Aoristi usum cognoscas

comparatis locis Gorg. p. 484. A. p. 511. D. p. 524. E. p. 525. A. p. 526. C. de Rep. V. p. 462. C. VI. p. 495. B. p. 508. D. IX. p. 586. A. Sophist. p. 262. C. Phaedon. p. 73. D. Sympos. p. 188. B. p. 197. A. infra p. 411. A. B. vid. Viger. p. 208. et ibi Hermannum. Idem usus mox notandas in verbis τελευτήσας πο. ἀπηλλάγη.

E. Καὶ τῷ τοιούτῳ μὲν γ', ἔφη] Libr. V. p. 461. C: καὶ ταῦτα μὲν γ', ἔφη, μετρίως λέγεται. P. 475. E: καὶ τοῦτο μὲν γ', ἔφη, ὀρθῶς. In quibus locis omnibus alterum orationis membrum cogitatione addendum relinquatur: γὰρ autem cur post μὲν inferatur, neminem, opinor, latebit.

ὅτι ἦν τι αὐτῷ ἔργον] Ne quis ἦν pro τοῦ positum putet, dici etiam poterat, ὅτι ἐστὶν αἰ-

ἐλυσίτελει ζῆν; Ἀήλον, ἔφη. Ὁ δὲ δὴ πλούσιος, ὧς φάμεν, οὐδὲν ἔχει τοιοῦτον ἔργον προκειμένον, οὐ ἀναγκαζομένῳ ἀπέχεσθαι ἀβίωτον. Οὐκουν δὴ λέγεται γε. Φωκλίδου γάρ, ἦν δ' ἐγώ, οὐκ ἀκούεις πῶς φησι, δεῖν, ὅταν τῷ ἤδη βίος ἦ, ἀρετὴν ἀσκεῖν. Οἶμαι δὲ γε, ἔφη, καὶ πρότερον. Μηδέν, εἶπον, περὶ τούτου αὐτῷ μαχόμεθα, ἀλλ' ἡμᾶς αὐτοὺς διδάξω-

P. 407. πλούσιος, ὧς φάμεν] Vat. Θ. Par. DK. Ven. II. Vind. Mon. Vat. r. Flor. β. ἔφαμεν. Praefero vulgatam.

Φωκλίδου γάρ, ἦν δ' ἐγώ] Bas. 2. Φωκλίδης. Vat. Θ. Φωκλίδην.

Οἶμαι δὲ γ', ἔφη, καὶ πρ.] Steph. Οἶμαι γ', ἔφη, καὶ πρ., quod est in Ven. Ξ. Flor. c. In Flor. x. Mon. exstat οἶμαι δ' ἔργοι.

B. ἡ νοσοτροφία τεκ.] Vulgo haec legebantur sic scripta: τῷ μὴ μελετῶντι, ἡ νοσοτροφία. τεκτονικὴ μὲν γὰρ καὶ ταῖς ἄλλαις τέχναις — οὐδὲν ἐμποδίζει. Quam scripturam Bekk., quem ipse olim sequutus sum, ita retinuit, ut pro ἡ νοσοτροφία ex Par. DK. Mon. scripserit ἡ νοσοτροφία, et post ἐμποδίζει signum interrogandi posuerit. Sed γὰρ post τεκτονικὴ μὲν omittunt Paris. ADK. Vat. Θ. Vind. Ambr. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. n. x. a. β. γ., ut manifestum sit voculam deberi loci corruptoribus. Loco vulg.

τῷ, ὧς ἀρετὴ ἐλέγμεν, ἔργον τι. v. ad libr. VI. p. 490. A. Nisi forte propter aoristos praecedentes nunc imperfectum adhibitum esse putare malis. Mox nemo iam οὐκ ἂν ἐλυσιτέλει requirat, qui meminerit annot. ad Gorg. p. 514. C. Nimirum non hypothetice haec proponuntur, sed tanquam certa narrantur. Quod quid sibi velit, facile intelliges, si reputaveris etiam sic dici potuisse: ὃ εἰ μὴ πράττοι, οὐκ ἐδόκει λυσιτέλειν αὐτῷ ζῆν.

P. 407. οὐ ἀναγκ. ἀπέχεσθαι ἀβίωτον] a quo si cessare cogatur, vita ei non vitalis sit. Proxima sic interpretanda: Nempe Phocylidem, inquam, non audis, i. e. probas, dicentem, ei cui iam suppetat victus, virtutem esse exercendam. Nam βίος accipiendum de rebus ad vitam degendam necessariis; de qua significatione v. ad Gorg. p. 486. D.

Non male comparant Horatianum illud Epist. I, 1, 55: O cives, cives, quaerenda pecunia primum est, Virtus post numos. Quanquam philosophus poetae verbis uti videtur, ut doceat eius testimonio divitias labore partas etiam virtute esse ornandas, ideoque ne divitibus quidem licere ignavo otio vitae tempus transigere. Verba poetae in collectionem Phocylidis carminum retulit Adam. Schier. p. 64.

Οἶμαι δὲ γ', ἔφη, καὶ πρότερον] etiam prius, quam quis sibi comparaverit divitias, exercendam esse virtutem. — περὶ τούτου, quod virtutem dixit coli oportere ὅταν τῷ ἤδη βίος ἦ.

πότερον μελετητέον τοῦτο —] sc. τὸ ἀρετὴν ἀσκεῖν. Illud potius, inquit, exquiramus, utrum diviti hoc agendum sit, ut colat virtutem, neque ei

μεν, πότερον μελετητέον τοῦτο τῷ πλούσιῳ καὶ ἀβίωτον τῷ μὴ μελετῶντι, ἢ νοσοτροφία τεκτονικὴ μὲν B καὶ ταῖς ἄλλαις τέχναις ἐμπόδιον τῇ προσέξει τοῦ νοῦ, τὸ δὲ Φωκλίδου παρακείμενον οὐδὲν ἐμποδίζει; Naὶ μὰ τὸν Δία, ἢ δ' ὅς, σχεδόν γέ τι πάντων μάλιστα ἢ γε περαιτέρω γυμναστικῆς ἢ περιττῆ αὐτῆ ἐπιμέλεια τοῦ σώματος. Καὶ γὰρ πρὸς οἰκονομίας

παρακείμενον scripsi παρακείμενον, ut habent Vind. Ambr. Vat. r. Flor. x. et a sec. manu Par. A.

Naὶ μὰ τὸν Δία, ἢ δ' ὅς, σχεδόν γέ τι πάντων] Vulgo legebatur: Naὶ μὰ τὸν Δία, ἢ δ' ὅς. Σχεδόν δὲ τι πάντων κ. τ. λ., quod retinuit etiam Bekk. Sed verba σχεδόν γέ τι Glauconi continentia esse docet sententiarum ordo ac ratio. Pro δὲ τι recte γέ τι Par. A. Vat. Θ. Ven. ΞII. Vind. Mon. Ambr. Vat. m. r. Flor. a. c. n. a. β. γ. Apud Galen. T. IV. p. 297. ed. Bas. est σχεδόν τί γε, quod habet Angel. Ceteri libri δὲ τι, quod patet iis deberi, qui proxima Socrati tribuenda iudicassent. Dein ἢ γε περαιτέρω cum Bekkero scripsimus ex Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Vat. r. Mon. Flor. n. x. β. γ. pro vulg. εἴ γε περ. Astius locum sic refingi voluit: ἢ γε περαιτέρω γυμναστικῆς περιττῆ αὐτῆ ἐπιμέλεια. Flor. a. περ. γυμναστικῆς περιττῆ αὐτῆ ἢ ἐπιμέλεια.

Καὶ γὰρ πρὸς οἶκ.] Quod vulgo ante πρὸς iteratur καὶ,

omisso hoc studio vita vitalis sit, an morborum nutritio in fabrilis quidem ceterisque artibus animi attentioni officiat, Phocylidis autem praeceptum, quod virtutem a divitibus exerceri iubet, minime tollat, i. e. divitibus autem nullum in colenda virtute obiciat impedimentum? Simplicius universa haec sententia sic poterat enuntiari: videamus, utrum divitibus quoque virtus constanter colenda sit, ita ut morborum diuturnorum curationi indulgere minime queant, an forte afflictata valetudinis cura eos certe non impediat, quominus huic officio suo satisfacere possint. Sententia per se satis perspicua incredibile est quantopere vel criticos vel enarratores perturbaverit.

B. Naὶ μὰ τὸν Δία, ἢ δ' ὅς, —] Respondet Glauco, omisa priore interrogationis parte, nonnisi ad posteriorem, morborum diuturnorum curationem

profitens sibi non magis videri cum virtutis studio quam cum artium tractatione coniungi posse. Impedit profecto, inquit, quae gymnasticam (sc. veram illam atque germanam) excedit, nimia haec corporis cura. Articuli usus in his verbis ne quem in posterum offendant, ex eodem genere sunt haec: Libr. II. p. 368. B: ἐκ τοῦ ἄλλου τοῦ ἐμπεριον τρέπον. VIII. p. 565. D: τὸ ἐν Ἀρκαδίᾳ τὸ τοῦ Διὸς τοῦ Ἀνκαίου ἱερὸν. Sympos. p. 213. E: τὴν τούτου τατηγὴ τὴν θανάσιον κεφαλὴν. Gorg. p. 502. A: τί δὲ δὴ ἢ σμυνὴ αὐτῆ καὶ θανάσιον ἢ τῆς τραγωδίας ποιήσις; conf. Matth. Gr. §. 277. Responsionis vero ita ad unam tantum partem interrogationis relatae exempla passim alibi notavimus, ut Hipp. mai. p. 204. A.

B. Καὶ γὰρ πρὸς οἰκονομίας —] Haec Socrati attribuenta putavimus usque ad

καὶ πρὸς στρατείας καὶ πρὸς ἰδραίους ἐν πόλει ἀρχὰς δύσκολος· τὸ δὲ δὴ μέγιστον, ὅτι καὶ πρὸς μαθήσεις ἀστυνασοῦν καὶ ἐννοήσεις τε καὶ μελέτας πρὸς ἑαυτὸν χαλεπή, κεφαλῆς τινὰς αἰεὶ διατάσεις καὶ ἰλιγγίους ὑποπιέουσα καὶ αἰτιωμένη ἐκ φιλοσοφίας ἐγγίνεσθαι, ὥστε, ὅπῃ αὐτῇ, ἀρετῇ ἀσκεισθαι καὶ δοκιμάζεσθαι πάντῃ ἐμπόδιος, κάμνειν γὰρ οἰεσθαι ποιεῖ αἰεὶ καὶ ὠδίνοντα μήποτε λήγειν περὶ τοῦ σώ-

consentientibus Flor. β. n. x. Par. ADK. Ven. II. Vind. Vat. Θ. Mon. Vat. r. delevimus praeeunte Bekkero.

C. τινὰς αἰεὶ διατάσεις] Sic Flor. a. Angel. Galen. V. p. 874. cum Stephano. Ceteri libri omnes διατάσεις, ut Turr. et Schneid.

ὥστε, ὅπῃ αὐτῇ] Par. ADK. aliique ὥστε ὅπῃ αὐτῇ, Male. Plene dicendum fuit ὅπῃ αὐτῇ (ἢ νοσοσοφία) ἰστί. Dein codd. meliores praeter Vat. Θ. fere omnes ἀσκεῖται καὶ δοκιμάζεται. Nimirum offendit librarius structurae ratio, de qua v. annot.

καὶ ὠδίνοντα μήποτε λ.] Sic libri omnes praeter Par. D., in quo ὠδινόμενα scriptum exstat. Steph. edidit ὠδινόμενον: nescimus unde. Ficinus: neque desinamus unquam de habitu corporis queri. Legisse igitur videtur ὠδινόμενον.

περὶ τοῦ σώματος. Ceterum καὶ γὰρ est: nam etiam, ut altero καὶ non opus sit, v. ad Sympos. p. 176. B.

C. κεφαλῆς τ. διατάσεις] capitis distentiones, quemadmodum Celsus II, 4. et 8. VIII, 4. in. dixit nervorum distentiones.

ὅπῃ αὐτῇ, ἀρετῇ ἀσκ. —] ut, ubi ista invaserit, virtuti omnino officiat, quominus exerceri factisque comprobari possit. Itaque ἀσκεῖσθαι καὶ δοκιμάζεσθαι explicationis causa additum. E vulgari loquendi ratione αὐτῇν expectaveras; sed de dativo per attractionem quandam ad ἐμπόδιος relato v. ad Gorg. p. 513. E. et ad libr. I. de Rep. p. 342. B. Virtus nunc δοκιμάζεσθαι dicitur, quatenus ita colitur, ut spectari et tanquam proba cognosci possit. — Mox quod ἢ νοσοσοφία dicitur efficere, ut

quis perpetuo ὠδίνῃ περὶ τοῦ σώματος, elegantissime ὠδίνειν, quod proprie dicitur de doloribus parturientium, transfertur ad eos, qui morborum curae semper indulgentes prae morositate alios atque alios dolores sentire sibi videntur.

ἀποκεκριμένον ἰσοχότιας ἐν αὐτοῖς] Vulgatam lectionem ἀποκεκριμένον F. Anton. Saracenus apud Stephan. Annot. T. II. p. 78. sic interpretatur, ut dicat intelligi affectionem morbosam, quae certam aliquam corporis sedem eamque maxime externam occupaverit; ideoque morbum secretum vel separatam, qui singularem aliquam corporis partem, non totum corpus afficiat. Quem verbi usum etsi nemo dum exemplis e veteribus medicis Graecis confirmavit, tamen alteram lectionem ἀποκεκρυμμένον plane nihil esse persuasum habeo.

ματος. Εἰκὸς γ', ἔφη. Οὐκοῦν ταῦτα γινώσκοντα φῶμεν καὶ Ἀσκληπιὸν τοὺς μὲν φύσει τε καὶ διαίτη ὑγιεινῶς ἔχοντας τὰ σώματα, νόσημα δὲ τι ἀποκεκριμένον ἴσχοντας ἐν αὐτοῖς, τούτοις μὲν καὶ ταύτῃ τῇ ἔξει καταδείξαι ἰατρικὴν, φαρμάκοις τε καὶ τομαῖς τὰ νοσήματα ἐκβάλλοντα αὐτῶν τὴν εἰωθῦνιαν προστάττειν διαίταν, ἵνα μὴ τὰ πολιτικὰ βλάπτοι, τὰ δ' εἴσω διὰ παντὸς νενοσηκότα σώματα οὐκ ἐπιχειρεῖν

Εἰκὸς γ', ἔφη] Haec om. Vat. Θ. Vind. Ven. II. Par. DK. Mon. q. Vat. r. Flor. n. β. Sed omissa sunt haud dubie ab iis, qui praecedentem orationem inde a καὶ γὰρ πρὸς οἴκ. non vidissent Socrati tribuendam esse. Servat ea Par. A. cum ceteris. Deinde Mon. Flor. n. β. Οὐκοῦν, ἢ δ' ἐγώ, ταῦτα γιν.

νόσημα δὲ τι ἀποκεκριμένον] V. ἀποκεκριμένον Salvinius Observatt. Miscell. Vol. II. T. II. p. 282. in ἀποκεκρυμμένον mutavit, probante Ruhnken. Opuscull. T. I. p. 236. ed. Bergm. Et hanc lectionem confirmant Flor. x. Vind. Paris. K. Angel. Nec mutuum discrepant Ald. Bas. 1. 2., ubi est ἀποκεκριμένον. Sed vide annot.

D. τὰ πολιτικὰ βλάπτοι] V. βλάπτωτο, quod solus Ven. E. tuetur Angel. βλάπτοτο. Ceteri omnes βλάπτοι, vel βλάπτω. Etiam Ficinus: ne civilia negotia disturbaret.

Neque enim de occultis morbis posse cogitari, vel proxima verba φαρμάκοις τε καὶ τομαῖς luculenter demonstrant. Accedit, quod opponuntur deinde τα εἴσω διὰ παντὸς νενοσηκότα, ubi morbi interni intelliguntur, qui corpus ita occuparunt, ut celeriter sanari nullo modo possint. Etsi igitur usus ille verbi ἀποκρίνεσθαι nondum exemplis firmatus est; tamen quoniam cum primaria eius significatione egregie convenit, hic quidem locum habere videtur, ut non sit, cur veterem lectionem sollicitemus. Ceterum notetur anacoluthon. Nam accusativus ponitur, quasi consequuturum sit verbum aliquod cum eo casu construi solitum; mutatur vero repente orationis structura inde a verbis τοῖτοις μὲν — καταδείξαι ἰατρικὴν. Nimirum scriptor in mente habebat haec: τοῖτοις μὲν ἰάσασθαι.

D. καταδείξαι ἰατρικὴν] Verbum de artium inventoribus proprium. Aristoph. Rann. v. 1064: Ὀρφέως μὲν γὰρ τελετὰς ἡμῖν κατέδειξεν.

φαρμάκοις τε καὶ τομαῖς —] ac potionibus et sectionibus morbos eorum depellentem consuetam adhibuisse dietam, ne (curandis eiusmodi aegrotis) violaret reipublicae salutem, s. reipublicae parum consuluisse videretur.

τὰ δ' εἴσω διὰ π. —] Rursus inchoatam orationis structuram relinquit. Nam dicere volebat: τὰ δὲ — σώματα οὐκ ἐπιχειρεῖν ἰάσασθαι διαίταις; κατὰ σμικρὸν ἀπαντιλοῦντα καὶ ἐπιχέοντα. Sed enuntiata priore parte gravior ei in mentem venit sententia: μακρὸν καὶ κακὸν βίον ἀνθρώπων ποιεῖν. Huic igitur reliqua accommodans per-

δαιτίαις κατὰ σμικρὸν ἀπαντλοῦντα καὶ ἐπιχέοντα μακρὸν καὶ κακὸν βίον ἀνθρώπων ποιεῖν, καὶ ἐργονα αὐτῶν, ὡς τὸ εἶκος, ἕτερα τοιαῦτα φτεῦναι, ἀλλὰ
 E τὸν μὴ δυνάμενον ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ περιόδῳ ζῆν μὴ οἰεσθαι δεῖν θεραπεύειν, ὡς οὔτε αὐτῷ οὔτε πό-
 λει λυσιτελῆ; Πολιτικόν, ἔφη, λέγεις Ἀσκληπιόν.
 Ἀήλον, ἦν δ' ἐγώ· καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ δεικνύοιεν
 ἄν, ὅτι τοιοῦτος ἦν. ἢ οὐχ ὄρας, ὡς καὶ ἐν Τροίᾳ
 408 ἀγαθοὶ πρὸς τὸν πόλεμον ἐβάνησαν, καὶ τῇ ἰατρικῇ,
 ὡς ἐγὼ λέγω, ἐχρῶντο; ἢ οὐ μέμνησαι, ὅτι καὶ τῷ
 Μενέλεω ἐκ τοῦ τραύματος οὐ ὁ Πάνδαρος ἔβαλεν
 αἷμ' ἐκμυζήσαντ' ἐπὶ τ' ἡπια φάρμακ' ἔπασσον,
 ὅ τι δ' ἐχρῆν μετὰ τοῦτο ἢ πιεῖν ἢ φαγεῖν οὐδὲν
 μᾶλλον ἢ τῷ Εὐρυπύλῳ προσέταττον, ὡς ἰκανῶν ὄν-
 των τῶν φαρμάκων ἰασασθαι ἄνδρας πρὸ τῶν τραυ-
 B μάτων ὑγιεινοὺς τε καὶ κοσμίους ἐν διαίτῃ, γὰρ εἰ

* E. ὡς οὔτε π. — λυσιτελῆ;] Vulgo ὅς — λυσιτελεῖ. Sed ὡς recte codd. fere omnes. Pro λυσιτελεῖ autem Par. A. Ven. ΞII. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. γ. λυσιτελεῖ, quod reposuit Bekk., quem cum aliis sequutus sum. Pro eo λυσιτελοῦν Mon. Ang. Flor. β. x. suppeditarunt; quod et ipsum tolerabile est. v. Matthiae Gr. S. 564.

καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ δεικνύοιεν ἄν, ὅτι —] δεικνύοιεν deest in Par. A. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. et pr. II., tuentur tamen alii cum Vat. Θ. Praeterea ἄν desideratur in Par. ADK. Ven. II. Ambr. Ang. Mon. Flor. β. absorptum scilicet syllaba antegressa. Turicensis ediderunt: καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ὅτι τοιοῦτος ἦν, οὐχ ὄρας ὡς — ἐχρῶντο; Quod merito displicuit Sauppio

git: ἐπιχειρεῖν δαιτίαις — ποιεῖν. Sententia vero haec est: iis autem, quorum corpora intus omnino morbida essent, non instituisse diaetis vitam longam et aernmnam efficere, adhibitis minutatim evacuationibus, ut ita dicam, et infusionibus.

E. ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ π. ζῆν] constitutum a natura vitae cursum conficere.

P. 408. τῷ Μενέλεω ἐκ τοῦ τραύ.] Hom. II. IV, 218,

quem versum Plato paululum mutavit.

B. κυκεῶνα πιόντες;] De hoc v. Astius ad Theophr. p. 69. aut, si mavis, Passow. Lex. s. v. Deinde post νοσώδη — καὶ ἀκόλαστον infertur pluralis numerus ἐπὶ τοῦτοις τὴν τέχνην δεῖν εἶναι οὐδὲ θεραπευτέον αὐτούς, quod notandum quidem est, nec vero mirandum.

οὐδ' εἰ Μίδου πλουσιώτεροι εἶεν] Respicit ad Tyrtaei Eleg. III. v. 6: οὐδ' εἰ

τύχοιεν ἐν τῷ παραχρῆμα κυκεῶνα πιόντες; νοσώδη δὲ φύσει τε καὶ ἀκόλαστον οὔτε αὐτοῖς οὔτε τοῖς ἄλλοις φόντο λυσιτελεῖν ζῆν, οὐδ' ἐπὶ τοῦτοις τὴν τέχνην δεῖν εἶναι, οὐδὲ θεραπευτέον αὐτούς, οὐδ' εἰ Μίδου πλουσιώτεροι εἶεν. Πάνυ κομπούς, ἔφη, λέγεις Ἀσκληπιῶ παῖδας. Cap. XVI. Πρέπει, ἦν δ' ἐγώ, καίτοι ἀπειθοῦντές γε ἡμῖν οἱ τραγωδοποιοί τε καὶ Πίνδαρος Ἀπόλλωνος μὲν φασιν Ἀσκληπιῶν εἶ-
 ναι, ὑπὸ δὲ χρυσοῦ πεισθῆναι πλούσιον ἄνδρα θα-
 C νάσιμον ἤδη ὄντα ἰασασθαι, ὅθεν δὴ καὶ κεραινω-
 θῆναι αὐτόν. ἡμεῖς δὲ κατὰ τὰ προειρημένα οὐ πει-
 σόμεθα αὐτοῖς ἀμφοτέρα, ἀλλ' εἰ μὲν θεοῦ ἦν, οὐκ ἦν, φήσομεν, αἰσχροκερδῆς· εἰ δ' αἰσχροκερδῆς, οὐκ ἦν θεοῦ. Ὀρθότατα, ἢ δ' ὅς, ταῦτά γε. ἀλλὰ περὶ τοῦδε τί λέγεις, ὦ Σώκρατες; ἄρ' οὐκ ἀγαθούς δεῖ ἐν τῇ πόλει κερτῆσθαι ἰατρούς; εἶεν δ' ἄν που

Epist. crit. ad G. Hermannum p. 88. qui locum sic refingit: Ἀή-
 λοι, ἦν δ' ἐγώ, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ὅτι τοιοῦτος ἦν. οὐχ ὄρας, ὡς καὶ κ. τ. λ. coll. Criton. p. 44. D. Malui cum Schneidero servare lectionem vulgatam. Verbum δεικνύοντα docendi vi positum copiose illustrat Valeken. ad Eur. Phoen. 532.

Pag. 408. B. οὔτε αὐτοῖς] αὐτοῖς Par. A. teste Duebn.

Cap. XVI. οἱ τραγωδοποιοί τε καὶ Π.] τε om. Florentt. aliquot et Venet. Ξ. cum Stephano. Ceteri omnes exhibent.

C. οὐ πεισόμεθα] Sic Ang. Mon. Flor. β. x. Vulgo οὐ πεισόμεθα, quod etiam Bekk. correxit.

Ὀρθότατα, ἢ δ' ὅς, τ.] V. Ὀρθότατά γε, ἢ δ' ὅς. Sed γε hic om. Par. A. Ambr. Vat. m.

Τιθωνοῖο φησὶν χαριέστερος εἶναι, Πλουσιῶν δὲ Μίδου καὶ Κινύρα βῆδιον, quem etiam ob oculos habuit Legg. III. p. 660. E: εἰ δὲ ἄρα πλουσιῶ μὲν Κινύρα τε καὶ Μίδα μᾶλλον. Ceterum conf. Ovid. Metam. XI. v. 102. ibique intpp.

Cap. XVI. οἱ τραγωδοποιοί τε καὶ Πίνδαρος —] De Aesculapio mortuum in vitam revocante v. Pindar. Pyth. III. v. 96 sqq. (v. 54. ed. Boeckh.) ibique schol. coll. Aesch. Agam. 993. schol. ad Eurip. Alcest. v. 1. Apollodor. III, 10, 3. cum

Heynii annot. Creuzer. Symb. II. p. 357. Boeckh. ad Pind. l. c., qui praeter alia haec scripsit: „Mercede id captum Aesculapium fecisse recentior est fictio, Pindari fortasse ipsius, quem tragici sequuti sunt, haud dubie a medicorum avaris moribus profecta, qui Graecorum medicis nostrisque communes sunt.“ Eos in Graecia magno pretio conductos esse ipse docuit Oeconom. civit. Ath. T. I. p. 132.

C. κατὰ τὰ προειρημένα] Libr. II. p. 377. D.

μαλιστα τοιοῦτοι ὅσοι πλείστοις μὲν ὑγιεινοὺς, πλείστοις δὲ νοσώδεις μετεχειρίσαντο; καὶ δικασταὶ αὐτῶν ὡσαύτως οἱ παντοδαπαῖς φύσεις ὠμικηκότες: Καὶ μάλα, εἶπον, ἀγαθοὺς λέγω. ἀλλ' οἶσθα οὐκ ἠγοῦμαι τοιοῦτους; Ἄν εἴπῃς, ἔφη. Ἀλλὰ πειράσομαι, ἦν δ' ἐγώ. σὺ μέντοι οὐχ ὅμοιον πρᾶγμα τῷ αὐτῷ λόγῳ ἤρου. Πῶς; ἔφη. Ἴατροι μὲν, εἶπον, δεινότατοι ἂν γένοιτο, εἰ ἐκ παιδῶν ἀρξάμενοι πρὸς τῷ μανθάνειν τὴν τέχνην ὡς πλείστοις τε καὶ πονηροτάτοις σώμασιν ὁμιλήσειαν καὶ αὐτοὶ πάσας νόσους κάμοιεν καὶ εἶεν μὴ πάντῃ ὑγιεῖν φύσει. οὐ γάρ, οἶμαι, σώματι σῶμα θεραπεύουσιν — οὐ γὰρ ἂν αὐτὰ ἐνεχώρει κακὰ εἶναι ποτε καὶ γενέσθαι — ἀλλὰ ψυχῇ σῶμα, ἣ οὐκ ἐγχωρεῖ κακὴν γενομένην τε καὶ οὖσαν εὐ τι θεραπεύειν. Ὁρθῶς, ἔφη. Δικαστῆς δὲ γε, ὦ φίλε, ψυχῇ ψυχῆς ἀρχεῖ, ἣ οὐκ ἐγχωρεῖ ἐκ νέας ἐν πονηραῖς ψυχαῖς τεθράφθαι τε καὶ ὠμικηκῆναι καὶ πάντα ἀδικήματα αὐτῇν ἠδίκηκῆναι διεξέληλυθέναι, ὥστε ὀξέως ἀφ' αὐτῆς τεκμαίρεσθαι τὰ τῶν ἄλλων ἀδικήματα οἷον κατὰ σῶμα νόσους· ἀλλ' ἀπειρον αὐτῇν καὶ ἀκέραιον δεῖ κακῶν ἠθῶν νέαν οὐ-

D. Καὶ μάλα, εἶπον, ἀγαθ.] Vat. Θ. Ven. II. Vind. Par. DK. Mon. Vat. r. Flor. β. n. καὶ μάλιστα, quod nemo praeferat.

E. Δικαστῆς δὲ γε, ὦ φίλε, ψ.] Mon. Flor. β. δικαστῆς δὲ γε, ἦν δ' ἐγώ, ὦ φ., quod recepit Bekk.

P. 409. A. κρινεῖν ὑγιῶς] κρινεῖν Par. A. sec. Duebn.

P. 409. B. Τοιγάρτοι, ἦν δ' ἐγώ.] τῷ τοι Vat. Θ. Ven. II. Vind. Φ. Par. DK. Mon. Angel. Vat. r. Flor. n. x.

D. οἱ παντοδαπαῖς φύσεις ὠμικηκότες] Loquendi genus illustravit Wytttenbach. ad Iulian. p. 169. ed. Lips. Prorsus eodem modo scriptor Characterum Theophrasteorum Prooem., ὠμικηκός πολλοῖς τε καὶ παντοδαπαῖς φύσεσι. σὺ μέντοι οὐχ ὅμοιον πρ.] tu vero dissimilia ex me eadem interrogazione quaesivisti. Alia enim bonorum medicorum ratio est; alia perfectorum iudicium; id

quod deinceps exponitur accuratius. — πρὸς τῷ μανθάνειν τὴν τέχνην, praeterquam quod artem discant, ut libr. I. p. 337. D. Protagor. p. 333. A. Phaedr. 252. A. al.

E. οὐ γὰρ ἂν αὐτὰ — γενέσθαι] non enim ipsa eorum corpora unquam possent prava esse vel exstitisse, si corpore corpus sanarent: tum enim medicorum corpora nunquam non sana esse oporteret.

σαν γεγονέναι, εἰ μέλλει καλῆ καγαθῆ οὖσα κρινεῖν ὑγιῶς τὰ δίκαια. διὸ δὴ καὶ εὐήθεις νέοι ὄντες οἱ ἐπεικεῖς φαίνονται καὶ εὐεξαπατήτοι ὑπὸ τῶν ἀδίκων, ἅτε οὐκ ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς παραδείγματα ὁμοιοπαθῆ τῶν πονηροῖς. Καὶ μὲν δὴ, ἔφη, σφόδρα γε αὐτὸ πάσχουσιν. Τοιγάρτοι, ἦν δ' ἐγώ, οὐ νέον, ἀλλὰ γέροντα δεῖ τὸν ἀγαθὸν δικαστῆν εἶναι, ὁψιματῆ γεγονότα τῆς ἀδικίας οἷόν ἐστιν· οὐκ οἰκίαν ἐν τῇ αὐτοῦ ψυχῇ ἐνούσαν ἠσθημένον, ἀλλ' ἄλλοτριαν ἐν ἄλλοτρίαις μεμελετηκότα ἐν πολλῷ χρόνῳ διαισθάνεσθαι οἷον πέφυκε κακόν, ἐπιστήμη, οὐκ ἐμπειρία οἰκεία κεχορημένον. Γενναιότατος γοῦν, ἔφη, ἔοικεν εἶναι ὁ τοιοῦτος δικαστής. Καὶ ἀγαθός γε, ἦν δ' ἐγώ, ὁ σὺ ἠρώτας· ὁ γὰρ ἔχων ψυχὴν ἀγαθὴν ἀγαθός. ὁ δὲ δεινὸς ἐκεῖνος καὶ καχύποτος, ὁ πολλὰ αὐτὸς ἠδίκηκῶς καὶ πανοῦργός τε καὶ σοφός οἰόμενος εἶναι, ὅταν μὲν ὁμοίοις ὁμιλῇ, δεινὸς φαίνεται ἐξουλαβούμενος, πρὸς τὰ ἐν αὐτῷ παραδείγματα ἀποσκοπῶν· ὅταν δὲ ἀγαθοῖς καὶ πρεσβυτέροις ἤδη πλησιάζῃ, ἀβέλτερος αὐ φαίνεται ἀπιστῶν παρὰ καιρὸν καὶ ἀγνοῶν ὑγιῆς ἦθος, ἅτε οὐκ ἔχων παρὰ-

ἐν πολλῷ χρόνῳ διαισθάνεσθαι] Stob. Serm. XLIV. p. 317. δεῖ αἰσθάνεσθαι. Infinitivus pendet a μεμελετηκότα. Nec ineptum est verbum διαισθάνεσθαι, ut Astius frustra lectionem librorum Platoniorum sollicitaverit.

D. ἔχων παράδειγμα τοῦ τοιοῦτου.] V. παραδείγματα, quod paucissimi tenent.

ἣ οὐκ ἐγχωρεῖ —] animo corpus curant, qui, si quando malus exstitit et est, non potest bene quidquam curare. Accusativus post dativum ἣ inferitur more haud ita raro; v. Matth. Gr. §. 536. annot. Conf. mox p. 414. A.

P. 409 πάντα ἀδικήματα — διεξέληλυθέναι] Germanice dicas: alle Schlechtigkeiten durchgemacht haben. Isocrat. Trapezit. p. 629. ed. Lang. τί γὰρ τῶν αἰ-

σχροῶν ἢ δεινῶν οὐ διεξήλθον; i. e. non exercuerunt?

ἀκέραιον δεῖ κακῶν ἠθῶν —] integrum et purum a mala sentiendi cogitandique ratione eum oportet adolevisse. Mox tenenda est duplex vocis εὐήθης significatio, qua et bonum et simplicem ac stolidum notat.

C. ὁ σὺ ἠρώτας] id quod tu rogabas, conf. p. 408. C. D.

δειγμα τοῦ τοιούτου. πλεονάκις δὲ πονηροῖς ἢ χρηστοῖς ἐντυγχάνων σοφώτερος ἢ ἀμαθέστερος δοκεῖ εἶναι αὐτῷ τε καὶ ἄλλοις. Παντάπασιν μὲν οὖν, ἔφη, ἀληθῆ. Cap. XVII. Οὐ τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, τοιοῦτον χρῆ τὸν δικαστὴν ζητεῖν τὸν ἀγαθόν τε καὶ σοφόν, ἀλλὰ τὸν πρότερον. πονηρία μὲν γὰρ ἀρετῆν E τε καὶ αὐτὴν οὐποτ' ἂν γνοιῆ, ἀρετὴ δὲ φύσει παιδευομένης χρόνῳ ἅμα αὐτῆς τε καὶ πονηρίας ἐπιστήμην λήψεται. σοφὸς οὖν οὗτος, ὡς μοι δοκεῖ, ἀλλ' οὐχ ὁ κακὸς γίγνεται. Καὶ ἐμοί, ἔφη, ξυνοκεῖ. Οὐκοῦν καὶ ἰατρικὴν, οἷαν εἶπομεν, μετὰ τῆς τοιαύτης δικαστικῆς κατὰ πόλιν νομοθετήσεις, αἰ τῶν πολιτῶν σοὶ τοὺς μὲν εὐγενεῖς τὰ σώματα καὶ 410 τὰς ψυχὰς θεραπεύουσαι, τοὺς δὲ μὴ, ὅσοι μὲν κατὰ σῶμα τοιοῦτοι, ἀποθνήσκουσιν ἐάσουσαι, τοὺς δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν κακοφρεῖς καὶ ἀνάτους αὐτοὶ ἀποκτενοῦ-

ἢ χρηστοῖς ἐντυγχ.] Solus Steph. σοφοῖς pro χρηστοῖς, nescio quo errore.

Cap. XVII. E. σοφὸς οὖν οὗτος, ὡς μοι δ.] Solus Paris. K. σοφὸς μὲν οὖν οὗτος, probante Schneidero, qui μὲν ait significare, obversari aliquid animo loquentis, quod adversarium dicitis, certe diversum ab iis sit, et impediatur, quominus absolutus videatur disputationis cursus.

D. σοφώτερος ἢ ἀμαθέστερος δοκεῖ.] Duplex comparativus linguae Graecae cum Latina communis est; v. Herm. ad Viger. p. 719. Matth. Gr. §. 456. Platonica collegit Heindorf. ad Theaet. p. 289.

Cap. XVII. ἀρετὴ δὲ φύσει παίδ.] virtus autem, dum natura paulatim excollitur, et sui ipsius et pravitatis cognitionem adipiscitur. Possis tamen χρόνῳ etiam cum sequentibus verbis coniungere, hoc sensu: virtus autem, dum indoles excollitur, tandem (mit der Zeit) et sui ipsius et pravitatis cognitionem adipiscitur. — ἀλλὰ τὸν πρότερον, quem descripsit p.

409. B. inde a verbis Τοιγαροῦτοι, ἦν δ' ἐγώ, οὐ νέον κ. τ. λ.

P. 410. B. Ἄρ' οὖν οὐ κατὰ ταῦτα ἔχρη —] Nonne his iisdem vestigiis musicus gymnasticam persequens, si voluerit, id consequetur, ut medica arte non indigeat, nisi necessitas ita ferat? Hoc igitur dicit, eum, qui cum artium liberalium studio coniungat severae illius atque simplicis gymnasticae exercitationem, id esse consequuturum, ut corporis viribus vere corroboratis et confirmatis raro indigeat artis medicae ope.

B. πρὸς τὸ θυμοειδές.] Partes animi ex Platonis sen-

σιν; Τὸ γοῦν ἄριστον, ἔφη, αὐτοῖς τε τοῖς πάσχουσι καὶ τῇ πόλει οὕτω πέφανται. Οἱ δὲ δὴ νέοι, ἦν δ' ἐγώ, δῆλον ὅτι εὐλαβήσονται σοὶ δικαστικῆς εἰς χροσίαν ἵεναι, τῇ ἀπλῇ ἐκείνῃ μουσικῇ χρώμενοι, ἦν δὲ ἔφαμεν σωφροσύνην ἐντίκτειν. Τί μὴν; ἔφη. Ἄρ' οὖν οὐ κατὰ ταῦτα ἔχρη ταῦτα ὁ μουσικὸς γυ- B μναστικὴν διώκων, ἐὰν ἐθέλῃ, αἰρήσει, ὥστε μηδὲν ἰατρικῆς δεῖσθαι, ὃ τι μὴ ἀνάγκη; Ἐμοίγε δοκεῖ. Αὐτὰ μὴν τὰ γυμνάσια καὶ τοὺς πόρους πρὸς τὸ θυμοειδές τῆς φύσεως βλέπων κακῆν ἐγείρων πονήσει μᾶλλον ἢ πρὸς ἰσχύν, οὐχ ὡς περ οἱ ἄλλοι ἀθληταὶ ῥώμης ἕνεκα σιτία καὶ πόρους μεταχειριεῖται. Ὁρθότατα, ἦ δ' ὅς. Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Γλαύκων, καὶ οἱ καθιστάντες μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παιδεύειν οὐχ οὗ ἕνεκά τινες οἴονται καθιστᾶσιν, ἵνα C τῇ μὲν τὸ σῶμα θεραπεύοιντο, τῇ δὲ τὴν ψυχὴν;

P. 410. B. Αὐτὰ μὴν τὰ γυμνάσια.] V. αὐτὰ γε μὴν, quod e Flor. a. c. n. x. a. γ. Par. A. aliis mutatum est. Alii ταῦτα μὴν. Voculam γε solus Ven. E. tuetur. Galenus Vol. IV. p. 297. Bast. ταῦτα μὲν τ. γ. Deinde Hermann. ex Galeno: μεταχειρίζονται, cuius consilii rationem sese narrat reddidisse in Ritschel. Mus. Rhen. T. IV. p. 410.

tentia sunt τὸ λογιστικόν et τὸ ἄλογον, quorum alterum rursus in duas partes distributum putavit, τὸ θυμοειδές et τὸ ἐπιθυμητικόν. v. libr. IV. p. 439. B sqq. libr. IX. p. 580. D. Itaque gymnasticam non tam ad robur corporis augendum, quam ad τὸ θυμοειδές excitandum referri oportere arbitratur.

οὐχ ὡς περ οἱ ἄλλοι — μεταχειριεῖται.] De formula οὐχ ὡς περ comparisonem superioribus annectente v. Gorg. p. 592. A. Protagor. p. 341. A. et quae ibi collegit eius exempla Heindorf. Gorg. p. 522. A. Sympos. p. 179. E. 189. C. Habet autem ea hoc sibi proprium, quod in membro comparativo numerus, tempus et persona

fere non accommodantur ei nomini, quocum aliquid comparatur, sed potius ei nomini adaptantur, quod subiecti locum in membro comparativo tuetur. Quocirca C. Fr. Hermannus ex Galeno μεταχειρίζονται restitui voluit. Sed similis certe huic loco est Sympos. p. 179. E. ubi rem dilucidius exposuit Rückertus. Accedit, quod hoc loco vis oppositionis etiam verbum μεταχειριεῖται ad musicum ut referretur necessitate quadam efficit, ita ut sola verba ὡς περ οἱ ἄλλοι ἀθληταὶ comparisonem contineant.

C. οἴονται καθιστᾶσιν, ἵνα — θεραπεύοιντο.] Coniecerunt θεραπεύονται, quod adeo invitis codicibus in ordi-

Ἄλλα τί μήν; ἔφη. Κινδυνεύουσιν, ἦν δ' ἐγώ, ἀμφοτέρω τῆς ψυχῆς ἕνεκα τὸ μέγιστον καθίσταται. Πῶς δὴ; Οὐκ ἐννοεῖς, εἶπον, ὡς διατίθενται αὐτὴν τὴν διάνοιαν οἱ ἀν γυμναστικῇ μὲν διὰ βίου ὁμιλήσωσι, μουσικῆς δὲ μὴ ἀψωνται; ἢ ὅσοι ἀν τούτων τῶν διατεθῶσιν; Τίνος δέ, ἦ δ' ὅς, πέρι λέγεις; Ἀγριότητός τε καὶ σκληρότητος, ἦν δ' ἐγώ, καὶ αὐτὴν μαλακίας τε καὶ ἡμερότητας. Ἐγώ γε, ἔφη, ὅτι οἱ μὲν γυμναστικῇ ἀκράτῳ χρῆσάμενοι ἀγριώτεροι τοῦ δέοντος ἀποβαίνουσιν, οἱ δὲ μουσικῇ μαλακώτεροι αὐτὴν γίνονται ἢ ὡς κάλλιον αὐτοῖς. Καὶ μήν, ἦν δ' ἐγώ, τό γε ἄγριον τὸ θυμοειδὲς ἀν τῆς φύσεως

D. καὶ σκληρότητος, ἦν δ' ἐγώ, καὶ αὐτὴν μ.] Vulgo ἦν δ' ἐγώ post ἡμερότητος interponitur, quod cum Bekkero ex eius codd. fere omnibus mutavi. Astio plura hic conturbata videbantur, ideoque scribendum censebat: Ἀγριότητός τε καὶ σκληρότητος καὶ αὐτὴν μαλακίας τε καὶ ἡμερότητος. ὅτι οἱ μὲν — αὐτοῖς, καὶ μήν, ἦν δ' ἐγώ, τό γε ἄγριον — εἰκός, ut ὅτι spectaret ad præegr. λέγεις, ex quo τοῦτο γὰρ λέγω ἐπισημαίνοντο. Neque mihi olim locus integer videbatur: nunc ne literulam quidem loco movendam censeo.

nem recepit Astius in prima editione. Sed recte optativus ponitur vel præsentis tempore antecedente, ubi nihil nisi meum alicuius consilium animique cogitatio ex eius ipsius mente significatur; præsentis rerum conditionis ratio nulla habetur. Et hoc quidem loco optativus ideo adhibetur, quia Socrates non e sua ipsius sententia rem affert, sed consilium, quod gymnasticos conditores sequuti sint, ex ipsorum mente indicat. Constructionis genus docta disputatione magnoque ingenii acumine illustravit Reisingius Comment. critt. ad Sophocl. Oed. Col. p. 168 sqq. Accedit hoc loco quod præsens καθίσταται simul complectitur præteriti temporis vim et significationem.

διατίθενται αὐτὴν τὴν διάνοιαν] ipsam mentem

(eben am Geiste); nam huius gratia musicae et gymnasticæ disciplinam institutam dixerat.

D. Ἀγριότητός τε καὶ σκλ.] Ad hos genitivos ex antecedentibus repetendum est περί, usu creberrimo. v. ad Gorg. p. 449. E. Sympos. p. 202. B. Menon. p. 80. C. Politic. p. 268. D. 295. B. De ingeniorum diversitate, quam hic statuit philosophus, v. Politic. p. 306. A sqq.

Ἐγώ γε, ἔφη, ὅτι οἱ μὲν γυμναστ. —] Non erat, quod hæc verba in fraudis suspicionem adducerentur. Nam ὅτι refertur ad verbum remotius, quod ex præcedentibus denuo intelligendum relinquitur. Repetendum est ἐννοῶ. Similem orationis formam animadvertimus

παρέχοιτο, καὶ ὁρθῶς μὲν τραφέν ἀνδρείον ἀν εἶη, μᾶλλον δ' ἐπιταθὲν τοῦ δέοντος σκληρόν τε καὶ χαλεπὸν γίγνοιτ' ἀν, ὡς τὸ εἰκός. Δοκεῖ μοι, ἔφη. Τί δέ; τὸ ἡμέρον οὐχ ἢ φιλόσοφος ἀν ἔχοι φύσει; E καὶ μᾶλλον μὲν ἀνεθέντος αὐτοῦ μαλακώτερον ἀν εἶη τοῦ δέοντος, καλῶς δὲ τραφέντος ἡμερόν τε καὶ κόσμιον; Ἔστι ταῦτα. Δεῖν δὲ γέ φαμεν τοὺς φύλακας ἀμφοτέρω ἔχειν τούτω τῷ φύσει. Δεῖ γάρ. Οὐκοῦν ἠροσόθαι δεῖ αὐτὰς πρὸς ἀλλήλας; Πῶς δ' οὐ; Καὶ τοῦ μὲν ἠροσμένου σώφρων τε καὶ ἀνδρεία ἢ ψυχῇ. Πάνν γε. Τοῦ δὲ ἀναρμόστου δειλῆ 411 καὶ ἄγροικος. Καὶ μάλα. Cap. XVIII. Οὐκοῦν

σκληρόν τε καὶ χαλ.] V. σκληρότερον, quod ex codd. longe plurimis optimisque mutatum.

E. μαλακώτερον ἀν εἶη] ἀν om. Par. A. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. a. et pr. m. Ven. II. Eiecerunt nuperi editt. τούτω τῷ φύσει.] Sic Par. A. pr. secundum Duebn. item Vat. Θ. Ven. II. Vind. Par. DK. Ambr. Vat. m. r. Flor. a. c. γ. pro vulg. φύσει. Par. A. sec. φύση, quod recepit Bekk. Flor. x. Ang. φύσεων. Pro ἀμφοτέρω cum Schneidero scripsi ἀμφοτέρα.

libr. I. p. 332. A. et III. p. 402. E. et Apolog. Socrat. p. 33. C.

ἢ ὡς κάλλιον αὐτοῖς.] Laudat hæc Priscianus XVIII. p. 1185. interpretans ἀντι τοῦ ἢ ὡς προσήκει. Comparativi usum Apol. Socr. p. 19. A. Phaedon. p. 98. E. p. 115. A. Gorg. p. 468. B. D. Criton. p. 54. B. notavimus. Sed notandum hic præterea istud ἢ ὡς pro simplici ἢ vel ὡς positum, duabus constructionibus in unum coniunctis. Nam ὡς post comparativum habes infr. libr. VII. p. 526. C: ἃ γε μείζονα πόρον παρέχει μανθάνοντι καὶ μελειώτων, οὐκ ἀν ἑξῆς οὐδὲ πολλὰ ἀν εὐροῖς, ὡς τοῦτο. Item apud Lysiam. p. 572. δ. ed. Reisk. μᾶλλον ὡς μοι προσήκει. Ibid. p. 285: προσημότερον — ὡς ἐπὶ τῆς πόλεως. al. v. Bre-

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

mi p. 46. et Hermann. ad Viger. p. 720. Itaque hoc loco particula alternandi ἢ, quæ post comparativos communi usu recepta fuit, coniungitur cum ὡς, particula comparandi, quo fit, ut alternationis comparationisque notio quasi in unum coalescat. Germanice dicas: sie werden weichlicher, als wie es sich für sie schickt.

E. καὶ μᾶλλον μὲν ἀνεθέντος αὐτοῦ] Hic quoque μᾶλλον significat iusto magis, nimis, de quo usu dictum est ad Phaedon. p. 63. D: φησὶ γὰρ θερμαίνεσθαι μᾶλλον διαλεγόμενος. Ad αὐτοῦ intell. τοῦ φιλοσόφου.

τούτω τῷ φύσει.] De hac forma v. Butt. Gr. Ampl. T. I. p. 191. et Matth. T. I. p. 227.

ὅταν μὲν τις μουσικῇ παρέχῃ καταυλεῖν καὶ καταχεῖν τῆς ψυχῆς διὰ τῶν ὠτων, ὡσπερ διὰ χώνης, ἃς νῦν δὴ ἡμεῖς ἐλέγομεν τὰς γλυκείας τε καὶ μαλακὰς καὶ θρηνηδαίς ἀρμονίας, καὶ μινυρίζων τε καὶ γεγυμνασμένον ὑπὸ τῆς ὠδῆς διατελῆ τὸν βίον ὅλον, οὗτος B τὸ μὲν πρῶτον, εἴ τι θυμοειδὲς εἶχεν, ὡσπερ σίδηρον ἐμάλαξε καὶ χροῖσιμον ἐξ ἀχρόστου καὶ σκληροῦ ἐποίησεν· ὅταν δ' ἐπέχων μὴ ἀνῆ, ἀλλὰ κηλῆ, τὸ μετὰ τοῦτο ἤδη τήκει καὶ λείβει, ἕως ἂν ἐκτῆξῃ τὸν

Cap. XVIII. P. 411. καὶ καταχεῖν τῆς ψυχῆς] καταχεῖν Vat. Θ. Vind. Vat. r. Sed proximum διὰ χώνης vulgatum satis toetur. Paulo ante Schleiermacherus legi mavult δειλῆ ἢ καὶ ἀγροικος. Mox νῦν δὴ pro δὴ νῦν codd. plurimi praebuerunt, Par. A. Ven. XII. Mon. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ.

B. ὅταν δ' ἐπέχων μὴ ἀνῆ] Sic Vat. Θ. Par. DK. Vind. Vat. r. Flor. a. n. et ex corr. Ven. II. pro vulg. ἀνῆ, quod etiam Bekk. mutavit. Pro ἐπέχων Morgenstern. Symbol. crit. p. XII. coniecit ἐπιχέων. Quod tamen vereor ut vulgatam lectionem elegantia superet. Etenim ἐπέχων convenientius dictum videtur superioribus illis: ὅταν τις μουσικῇ παρέχῃ καταυλεῖν. Ficinus: quando autem incumbit diutius.

φύσει ἄθυμον λάβῃ] Pro vulg. φύσει Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Ang. Ambr. Vat. m. r. Vind. Flor. a. c. n. x. a. γ. φύσει, quod etiam Ficinus legit, vertens: Ac si a principio hominem nacta sit natura sine robore, cito hoc perficit. At vero subiectum, quod vocant, non esse posse μουσικῇ, satis docent proxima verba ἀσθενῆ ποιήσας τ. θ. ὁξ. ἀπειργάσατο, et ipsa sententiae ratio docet. Sin vero τις subiectum manet, absurdum fuerit ad ἄθυμον intelligere θυμόν, quod certe hoc loco ferri

Cap. XVIII. P. 411: μουσικῇ παρέχῃ καταυλεῖν] si quis se musicae dat demulcendum et animum suum concentibus istis, quos modo diximus, suaves, molles, flebiles, per aures tanquam per infundibula perfundendum praebet. Ad παρέχῃ possis εὐαντόν intelligere, usu satis trito, de quo diximus ad Gorg. p. 475. E. Charm. p. 176. B. item ad Protagor. p. 340. A. Pro καταυλεῖν quod Heusdius Specim. crit. p. 127. legendum coniecit καταυλεῖν, id certe non est necessarium, etiamsi primo

adspectu cum proximo verbo καταχεῖν melius videatur convenire. Nimirum καταυλεῖν est proprie tibiarum sono replere et perfundere: Germanice dicas: beflöten. Unde apparet quam apte addatur istud καταχεῖν. Ceterum mireris Astium post ἐλέγομεν distinguentem, quia accusativi τὰς γλυκείας — ἀρμονίας e verbo καταχεῖν pendeant. Ad sententiam compares Themist. Orat. XXII. p. 265. B: οἱ δὲ ἄδονοι καὶ προσάδονοι γλυκεῖάν τε καὶ μαλακὴν καταχέοντες θυμὸν ἀρμονίαν. Plutarch. T. II. p. 713. A: εἴτα ἀπέλιγαν καὶ διεξήλθε τῶν ὠτων

θυμόν, καὶ ἐκτέμῃ ὡσπερ νεῦρα ἐκ τῆς ψυχῆς, καὶ ποιήσῃ μαλθακὸν αἰχμητήν. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Καὶ ἐὰν μὲν γε, ἦν δ' ἐγώ, ἐξ ἀρχῆς φύσει ἄθυμον λάβῃ, ταχὺ τοῦτο διεπράξατο: ἐὰν δὲ θυμοειδῆ, ἀσθενῆ ποιήσας τὸν θυμόν ὁξύροπον ἀπειργάσατο, ἀπὸ σμικρῶν ταχὺ ἐρεθιζόμενον τε καὶ κατασβεन्नύ- C μενον. ἀκράχοιοι οὖν καὶ ὀργίλοιοι ἀντὶ θυμοειδοῦς γεγένηνται, δυσκολίας ἐμπλεῖ. Κομιδῆ μὲν οὖν. Τί δέ; ἂν αὐ γυμναστικῇ πολλὰ πονῆ καὶ εὐωχῆται εὐ

non potest. Itaque nihil restat, nisi hoc, ut ad φύσει ἄθυμον intelligamus ψυχῆν. Deinde Winckelmann. coni. ἀσθεν. ποιήσασα.

C. ἀκράχοιοι οὖν καὶ ὀργίλοιοι.] V. ἀκρόχοιοι e Ven. II. mutari cum Bekkero. Vat. Θ. ἀκρόχοιοι. Nam ut ceteri codd. vulgatam hic tueantur, tamen paucorum librorum auctoritatem duplicem ob causam non spernendam putavimus. Primum enim Plat. Legg. V. p. 731. D. VII. p. 791. D. codd. meliores omnes receptam scripturam confirmant. Deinde Atticum esse ἀκράχολον testantur Grammatici, imprimisque Eustath. ad Odys. II. p. 42. 21. ed. Lips. Quin etiam Antiatticista Bekkeri Anecd. I. p. 77: ἀκράχοιοι: Πλάτων δευτέρῳ Πολιτείας; qui manifesto hunc locum ab oculo habuit. conf. Lobeck. ad Phrynich. p. 664., qui et ipse unice probat ἀκράχοιοι. Atticam hanc fuisse formam, cognoscas etiam ex Ionico ἀκρηχόλια et ἀκρητόχοιοι, quo usus est Hippocrates Epidem. VII. 559. F. et De fract. p. 267. D. Pollux Onom. II. c. IV. quod scribit: καὶ ἀκρόχοιον δὴ καὶ ἀκροχοιοῦντι Πλάτων λέγει, non loquitur ille de forma sed de usu et significatione vocabuli, ut apud hunc quoque ἀκράχολον et ἀκρηχολοῦντι refingendum videatur. Deinde pro vulg. ἀντὶ θυμοειδοῦς recte libri meliores omnes ἀντὶ θυμοειδοῦς.

καταχέμενος φωνῆν ἠδῆσαν ἀχρὶ τῆς ψυχῆς ποιοῦσαν γαλήνην. καὶ μινυρίζων τε καὶ γεγυμνασμένον.] Μινυρίζω Suida iudice ductum est a μινύω, minuo; unde est minuta s. exili voce cantillare, ut h. l., deinde acuta voce plorare; denique omnino queri, lugubri voce lamentari. conf. Hom. Iliad. ε'. 889. Odys. δ. 719. Aristoph. Avv. v. 1414. Vesp. p. 219. Verbum γανῶ descendit a γάνος, splendor et laetitia, ideoque significat laetitia perfusum quasi nitere; hilarita em vultu habituque prodere.

B. ποιήσῃ μαλθακὸν αἰχμητήν.] Alludit ad Hom. II. XVII. 588. Hinc verbi μαλθακῆσθαι usus Phileb. p. 21. C., de quo v. Ruhnk. ad Tim. p. 99.

φύσει ἄθυμον λάβῃ] Ita si legitur, ex antecedentibus intellig. ψυχῆν, nec quidquam praeterea mutandum.

ὁξύροπον ἀπειργάσατο] efficit, ut facile moveatur parvisque causis celeriter irritetur et defervescat.

C. καὶ εὐωχῆται εὐ μάλα] ut athletae.

μαίλα, μουσικῆς δὲ καὶ φιλοσοφίας μὴ ἄπτηται, οὐ
 πρῶτον μὲν εἰ ἴσχωρ τὸ σῶμα φρονήματός τε καὶ
 θυμοῦ ἐπιπλάται καὶ ἀνδρειότερος γίγνεται αὐτός
 αὐτοῦ; Καὶ μάλα γε. Τί δαί; ἐπειδὴν ἄλλο μηδὲν
 D πράττη μηδὲ κοινωνῆ Μούσης μηδαμῆ, οὐκ εἴ τι
 καὶ ἐνῆν αὐτοῦ φιλομαθὲς ἐν τῇ ψυχῇ, ἅτε οὔτε
 μαθήματος γενόμενον οὐδενὸς οὔτε ζητήματος, οὔτε
 λόγου μετίσχωρ οὔτε τῆς ἄλλης μουσικῆς, ἀσθενὲς
 τε καὶ κωφὸν καὶ τυφλὸν γίγνεται, ἅτε οὐκ ἐχειρό-
 μενον οὐδὲ τρεφόμενον, οὐδὲ διακαθαιρούμενον τῶν
 αἰσθησέων αὐτοῦ; Οὕτως, ἔφη. Μισόλογος δὲ, οἴ-
 μαι, ὁ τοιοῦτος γίγνεται καὶ ἄμοσος, καὶ πειθοῦ
 E τητι ὡσπερ θηρίον πρὸς πάντα διαπράττεται, καὶ
 ἐν ἀμαθίᾳ καὶ σκαϊότητι μετὰ ἀρρόθυμίας τε καὶ
 ἀχαριστίας ζῆ. Παντάσασιν, ἢ δ' ὅς, οὕτως ἔχει.

Τί δαί; ἐπειδὴν ἄλλο μ.] Permulti libri, in iisque Vat. Θ.
 Vind. Par. DK. Mon. Ambr., δὲ scriptum exhibent. Deinde pro
 Μούσης Ast. legendum coniecit μουσικῆς; sed vide annot.

D. οὔτε ζητήματος] Sic Mon. Flor. a. c. n. x. a. β. γ.
 Par. K. et fortasse alii. Vulgo οὐ ζητήματος.
 ἅτε οὐκ ἐχειρόμενον οὐδὲ τρεφόμενον] Sic libri omnes
 praeter Monac., qui cum Stephano ἐχειρούμενον et τρεφόμενον exhibet.
 In Flor. n. β. Vat. Θ. Par. DK. Ven. II. Vind. aliis etiam
 διακαθαιρούμενον per errorem scriptum. Deinde vett. editt. Οὕτως
 ἔχει. Recte codd. omnes praeter Ven. Ξ. Οὕτως, ἔφη. Pro Μισό-
 λόγος Schneid. et Turr. prave Μισολόγος.

E. πρὸς πάντα διαπράττεται] Mon. Flor. β. ἀπαντα.
 Flor. α'. διαπράττει. Flor. x. Angel. διαπράττει. Morgensternius
 l. c. p. XIII. διαπράττει corrigit, locum sic interpretans: zu al-

φρονήματός τε καὶ θυ-
 μοῦ] ferocia et animosi-
 tate: v. Wytttenbach. ad
 Plutarch. de Educat. Puer. p.
 70. T. I. p. 35. ed. Lips. De
 proximis conf. p. 421. B: ἀργὸς
 δὲ καὶ ἀμελὴς γενήσεται μᾶλλον
 αὐτὸς αὐτοῦ. v. Matth. Gr. §.
 452.

μηδὲ κοινωνῆ Μούσης]
 h. e. μουσικῆς, per metonymiam,
 ut Libr. VIII. p. 548. B. Legg.
 VII. p. 790. E. Politic. p. 309.
 D. Epinom. p. 975. D. Eurip.

Hipp. 454. Vulgatam lectionem
 tuetur etiam Morgenstern.
 Symbol. critt. p. XII.

D. ἅτε οὐκ ἐχειρόμενον
 —] quum neque excitetur
 neque alatur neque sensus
 eius purgentur. Nota-
 tandum, quod sententia causali
 iam praemissa denno causa rei
 affertur.

βία δὲ καὶ ἀγο. — δια-
 πράττεται] sed vi et feri-
 tate sicuti bellua in omni-

Ἐπὶ δὲ δὴ ὄντε τούτω, ὡς ἔοικε, δύο τέχνα θεὸν
 ἔγωγ' ἂν τινα φαίην δεδωκέναι τοῖς ἀνθρώποις, μου-
 σικὴν τε καὶ γυμναστικὴν ἐπὶ τὸ θυμοειδὲς καὶ τὸ
 φιλόσοφον, οὐκ ἐπὶ ψυχὴν καὶ σῶμα, εἰ μὴ εἴη πά-
 ρεργον, ἀλλ' ἐπ' ἐκείνω, ὅπως ἂν ἀλλήλοιν ξυναρμο-
 σθῆτον ἐπιτεινομένω καὶ ἀνιευμένω μέχρι τοῦ προσή- 412
 κοντος. Καὶ γὰρ ἔοικεν, ἔφη. Τὸν κάλλιστ' ἄρα
 μουσικῆ γυμναστικὴν κεραννύντα καὶ μετριώτατα τῇ
 ψυχῇ προσφέροντα, τοῦτον ὀρθότατ' ἂν φαίμεν εἶ-
 ναι τελέως μουσικώτατον καὶ εὐαρμοστότατον, πολὺ
 μᾶλλον ἢ τὸν τὰς χορδὰς ἀλλήλαις ξυνιστάντα. Εἰ-
 κότως γ', ἔφη, ὦ Σώκρατες. Οὐκοῦν καὶ ἐν τῇ πό-
 λει ἡμῶν, ὦ Γλαύκων, δεήσει τοῦ τοιοῦτου τινὸς αἰ-
 ἐπιστάτου, εἰ μέλλει ἡ πολιτεία σώζεσθαι; Δεήσει B
 μέντοι ὡς οἶόν τε γε μάλιστα.

Cap. XIX. Οἱ μὲν δὴ τύποι τῆς παιδείας τε

lem mit Getöse durchbricht. Astius olim coniecerat διαπ-
 ρεταται: postea vulgatam defendit. Ficinus; sed vi et agresti
 immanitate tanquam fera quaedam ad omnia fertur.
 Hermann. διαπράττεται tanquam ex interpolatione ortum circum-
 scripsit, quo sublato antecedentia ex ζητῆται pendeant. Nihil isto-
 rum omnium opus est; v. explicatt.

εἰ μὴ εἴη πάρεργον] Par. A. Flor. c. η'. Ven. II. εἰ. Ambr.
 Flor. a. εἰ. Hermann. scripsit εἰ μὴ εἰ π. cuius exempla dedi ad
 Gorg. c. 36.

ἀλλ' ἐπ' ἐκείνω] V. ἐκείνω, quod ex plurimis optimisque
 codicibus emendatum. Verum iam Salvinus coniectura erat asse-
 quitus.

P. 412. δεήσει τοῦ τοιοῦτου] τοῦ accessit e Par. A.
 Vat. Θ. Vind. II., aliis, probante Schneid. et Herm.

bus suum peragit propo-
 situm. Nam διαπράττεσθαι est:
 res suas peragere, suum
 negotium conficere, ob-
 tinere studere; poniturque
 absolute, ut Herodot. IV.
 24. IX. 41. conf. supra II. p.
 360. A. Hipp. mai. p. 281. A.
 al. — πρὸς πάντα, quod perti-
 net ad omnia, i. q. πάντως.

εἰ μὴ εἴη πάρεργον] nisi
 forte id obiter quasi et
 per accessionem fiat. —

ἀλλ' ἐπ' ἐκείνω, sc. τὸ θυ-
 μοειδὲς καὶ τὸ φιλόσοφον. Ac
 ne quem offendant haec verbo-
 rum repetitio, eadem ratio est
 Gorg. p. 452. E: ὁ δὲ χρηματι-
 στήης οὗτος ἄλλω ἀναφανήσεται
 χρηματιζόμενος καὶ οὐχ αὐτῷ,
 ἀλλὰ σοὶ τῷ δυναμένῳ λέγειν. et
 Euthydem. p. 368. E.

τοῦ τοιοῦτου τινὸς] De
 us post articulum illatō v. Her-
 mann. ad Soph. Oed. Col. v.
 288.

καὶ τροφῆς οὗτοι ἂν εἴεν. χορείας γὰρ τί ἂν τις διεξίησι τῶν τοιούτων, καὶ θήρας τε καὶ κυνηγέσια καὶ γυμνικούς ἀγῶνας καὶ ἵππικούς; σχεδὸν γὰρ τι δῆλα δὴ, ὅτι τούτοις ἐπόμυνα δεῖ αὐτὰ εἶναι, καὶ οὐκέτι χαλεπὰ εὐρεῖν. Ἴσως, ἢ δ' ὅς, οὐ χαλεπὰ. Εἶεν, ἢν δ' ἐγώ· τὸ δὴ μετὰ τοῦτο τί ἂν ἡμῖν διατρεπτόν εἴη; ἄρ' οὐκ αὐτῶν τούτων οἵτινες ἄρξουσὶ τε καὶ ἄρξονται; Τί μὴν; Ὅτι μὲν πρεσβυτέρους τοὺς ἄρχοντας δεῖ εἶναι, νεωτέρους δὲ τοὺς ἀρχομένους, δῆλον; Δῆλον. Καὶ ὅτι γε τοὺς ἀρίστους αὐτῶν; Καὶ τοῦτο. Οἱ δὲ γεωργῶν ἀριστοὶ ἄρ' οὐ γεωργικώτατοι γίνονται; Ναί. Νῦν δ', ἐπειδὴ φυλάκων αὐτοὺς ἀρίστους δεῖ εἶναι, ἄρ' οὐ φυλακικώτατους πόλεως; Ναί. Οὐκοῦν φρονίμους τε εἰς τοῦτο δεῖ ὑπάρχειν καὶ δυνατοὺς καὶ ἐπι κηδεμόνας τῆς πόλεως; Ἔστι ταῦτα. Κήδοιτο δὲ γ' ἂν τις μάλιστα τούτου, ὃ τυγχάνοι φιλῶν. Ἀνάγκη. Καὶ μὴν τοῦτό γ' ἂν μάλιστα φιλοῖ, ᾧ ξυμφέρειν ἡγοῖτο τὰ αὐτὰ καὶ ἑαυτῷ, καὶ ὅταν μάλιστα ἐκείνου μὲν εὖ πράττοντος οἴοιτο ξυμβαίνειν καὶ ἑαυτῷ εὖ πράττειν, μὴ δὲ, τούναντίον. Οὕτως, ἔφη. Ἐκλεκτέον

Cap. XIX. C. Τί μὴν; Ὅτι μὲν πρεσβ.] V. Τί μὴν; Οὐκοῦν ὅτι μὲν κ. τ. λ., quod soli tenent Ven. Ξ. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. c. x. β.

φυλακικώτατους πόλεως] Steph. φυλ. προσήκει εἶναι πόλεως. Verba προσήκει εἶναι desunt in libris omnibus praeter Flor. n. c. Ven. Ξ. Nimirum profecta sunt e glossemate. Denuo enim intelligendum δεῖ εἶναι.

D. οἴοιτο ξυμβαίνειν] Par. A. Ven. Ξ. Vat. m. οἴοιτο pro vulg. οἴηται, ut nunc ediderunt. οἴον τε Vat. Θ. Ven. Φ. Par. DK. r. οἴον τὸ Ven. II. al. Herm. ὅταν μάλιστα circumscipit ut

Cap. XIX. P. 242. B. ὅτι τούτοις ἐπόμυνα δεῖ —] i. e. similiter comparata atque ea, de quibus dictum est; illis consentanea.

C. Ὅτι μὲν πρεσβυτέρους] Exspectabas Ὅτι μὲν οὐν πρ. Sed frequens asyndeton in novae disputationis principio; v. ad Phaedon. c. XLI. init.

D. ᾧ ξυμφέρειν ἡγοῖτο

τὰ αὐτὰ καὶ ἑαυτῷ] Hoc est: prodesse putabit eadem atque sibi et ipsi.

καὶ ὅταν μάλιστα — οἴοιτο ξυμβ.] Transit oratio relativa ad demonstrativam illata conjunctione ὅταν. Poterat enim pergi hoc modo: καὶ οὐ μὲν εὖ πράττοντος οἴοιτο ξυμβαίνειν καὶ ἑαυτῷ εὖ πράττειν, μὴ δὲ, (sc. εὖ πράττοντος), τούναντίον. Ita-

ἄρ' ἐκ τῶν ἄλλων φυλάκων τοιούτους ἄνδρας, οἳ ἂν σκοποῦσιν ἡμῖν μάλιστα φαινόνται παρὰ πάντα τὸν βίον, ὃ μὲν ἂν τῇ πόλει ἡγήσωνται ξυμφέρειν, πάσῃ προθυμίᾳ ποιεῖν, ὃ δ' ἂν μὴ, μηδενὶ τρόπῳ πράξαι ἂν ἐθέλειν. Ἐπιτήδειοι γὰρ, ἔφη. Δοκεῖ δὴ μοι τηρητέον αὐτοὺς εἶναι ἐν ἀπάσαις ταῖς ἡλικίαις, εἰ φυλακικοὶ εἰσι τούτου τοῦ δόγματος καὶ μήτε γοητευόμενοι μήτε βιαζόμενοι ἐκβάλλουσιν ἐπιλανθανόμενοι δόξαν τὴν τοῦ ποιεῖν δεῖν ἅ τῇ πόλει βέλτιστα. Τίνα, ἔφη, λέγεις τὴν ἐκβολήν; Ἐγώ σοι, ἔφη, ἐρῶ. φαίνεται μοι δόξα ἐξίεναι ἐκ διανοίας ἢ ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως, ἐκουσίως μὲν ἢ ψευδῆς τοῦ μεταμανθά- 413νοντος, ἀκουσίως δὲ πᾶσα ἢ ἀληθῆς. Τὸ μὲν τῆς ἐκουσίου, ἔφη, μανθάνω, τὸ δὲ τῆς ἀκουσίου δέομαι μαθεῖν. Τί δαί; οὐ καὶ σὺ ἡγεῖ, ἔφη, ἐγώ, τῶν μὲν ἀγαθῶν ἀκουσίως στέρεσθαι τοὺς ἀνθρώπους, τῶν δὲ κακῶν ἐκουσίως; ἢ οὐ τὸ μὲν ἐψεῦσθαι τῆς ἀληθείας κακόν, τὸ δὲ ἀληθεύειν ἀγαθόν; ἢ οὐ τὸ τὰ ὄντα δοξάζειν ἀληθεύειν δοκεῖ σοι εἶναι; Ἄλλ', ἢ δ' ὅς, ὀρθῶς λέγεις, καὶ μοι δοκοῦσιν ἄκοντες ἀληθοῦς δόξης στειροῦσθαι. Οὐκοῦν κλαπέντες ἢ γοη-

pote optativo οἴοιτο non conveniens, sciolo illud deberi ratus, quem demonstrativum ἐκείνον post relativum ᾧ offendisset.

ἢ δὲ, τούναντίον.] Recte μὴ δὲ, τούναντίον habent Par. ADK. Vat. Θ. Ven. ΞII. Mon. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. x. α. β. γ. Vulgo εἰ δὲ μὴ. Flor. γ. x. εἰ δὲ μὴ in marg. adscriptum exhibent, quod tueri videtur Flor. n. Vind., unde nihil discrepantiae enotatum. In Angel. legitur μὴ εἰ δὲ μὴ δὲ.

P. 413. ἢ οὐ τὸ τὰ ὄντα δοξάζειν —] ἢ a Stephano mero errore omissum.

que ὅταν verissime cum optativo iungitur, quandoquidem optativi eiusdem est ratio, quae optativi antecedentis licet ὅταν μάλιστα dictum sit. Sed vide quae de hoc constructionis genere exposuimus ad Phaedon. p. 101. D. Alcibiad. II. p. 146. A. coll. Rost. Gr. Gr. Ampl. §. 121. 5. c. p. 623. ed. 7. et p. 625., ubi eius exempla bene multa afferuntur. Ex his vero

sponte intellectum iri putamus, quid de Hermannii ratione existimandum sit, qui ὅταν μάλιστα eliminandum censuit. Nam ne μάλιστα quidem inepte interpositum esse, qui antecedentia bene perpenderint, ultro largiuntur.

P. 413. ἢ οὐ τὸ τὰ ὄντα δοξάζειν — δοκεῖ σοι εἶναι;] Haec verba Astio vi-

τευθέντες ἢ βιασθέντες τοῦτο πάσχουσιν; Οὐδὲ νῦν, ἔφη, μανθάνω. Τραγικῶς, ἦν δ' ἐγώ, κινδυνεύω λέγειν. κλαπίντας μὲν γὰρ τοὺς μεταπεισθέντας λέγω καὶ τοὺς ἐπιλανθάνομενους, ὅτι τῶν μὲν χρόνος, τῶν δὲ λόγος ἐξαριούμενος λανθάνει. νῦν γὰρ που μανθάνεις; Ναί. Τοὺς τοίνυν βιασθέντας λέγω οὓς ἂν ὀδύνη τις ἢ ἀλγηδὼν μεταδοξάσαι ποιήσῃ. Καὶ τοῦτ', ἔφη, ξμαίθον, καὶ ὀρθῶς λέγεις. Τοὺς μὲν γοητευθέντας, ὡς ἐγώμαι, κὰν σὺ φαίης εἶναι οἷον ἂν μεταδοξάσωσιν ἢ ὑφ' ἡδονῆς κληθέντες ἢ ὑπὸ φόβου τι δέισαντες. Ἔοικε γὰρ, ἦ δ' ὅς, γοητεύειν πάντα ὅσα ἀπατᾷ. Cap. XX. Ὁ τοίνυν ἄρτι ἐλε-

B. Οὐδὲ νῦν, ἔφη, μανθάνω.] V. Οὐδὲν νῦν, quod codd. fere omnes aspernantur, nec ferri ullo modo potest.

Τοὺς μὲν γοητευθέντας —] V. Τοὺς γε μὴν γ., quod solī Ven. E. Flor. a. tenere videntur, unde nihil varietatis enotatum. In Par. A. deesse γε testatus est Duebner. Deest vocula etiam ap. Stob. Serm. XLI. p. 274, ubi totus locus exscriptus.

Cap. XX. C. τοῦτο ὡς ποιητέον] Sic Bas. 2. et codd. Par. ADK. Vat. Θ. Ven. II. Ambr. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. n. x. a. β. γ. Stephannus scripsit ποιητέον τοῦτο. In Ald. et Bas. 1. verba ὡς ποιητέον desunt. Cornarius coni. τοῦτο ποιεῖν δεῖν, quo nunc facile carebis. Post πόλει vulgo omissum δεῖ reddiderunt Par. A. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. c. n. x. a. γ. cum ed. Bas. 2. Confirmant etiam alii libri non pauci, qui scriptum exhibent: τῇ πόλει ἂν δοκ.

βέλτιστον εἶναι] Post εἶναι addunt αὐτοῖς ποιεῖν Par. A. sec. Turr. Ven. II. Par. K. Angel. Vat. m. Quod adscivit Herm. αὐτοῖς in accusativum αὐτοῖς mutato.

dentur ex interpretatione verbi ἀληθεύειν fluxisse. Neque carent primo aspectu vitii suspicione. Offendit enim repetitum istud ἦ οὐ; et δοκεῖ σοι εἶναι melius post ἀληθεύειν ἀγαθόν collocatum legeretur. Neque tamen nihil vidit Morgenstern., qui l. c. p. XIII. haec scripsit: „Sine idonea causa haec unciis inclusisse mihi videtur Ast. Neque enim sententiarum nexum turbant: imo prae-parant quod Glauco respondet: Ἄλλ' — ὀρθῶς λέγεις, καὶ μοι δοκοῦσιν ἀκριβῆς ἀληθεύειν ὅς ἔστις στερεώσεσθαι. Accuratissime

enim responsio interrogationi non convenisset, nisi eiusmodi explicatio verbi ἀληθεύειν praecessisset, cui inesset notio τοῦ δοξάζειν.“

B. Τραγικῶς, ἦν δ' ἐγώ, κινδ. λ.] i. e. tumide et magnificentius, ideoque obscure. Libr. VIII. p. 545. E: καὶ φῶμεν αὐτὰς τραγικῶς ὡς πρὸς παῖδας ἡμᾶς παίζουσας καὶ ἐρεοχελούσας — ὑψηλολογουμένας. Men. p. 76. E. Cratyl. p. 414. C. ibique Heindorf. Aristid. T. I. p. 37 ed. Iebb. et δὲ θέλεις τραγικώτερον εἰπεῖν κ. τ. λ.

γον, ζητητέον, τίνες ἄριστοι φύλακες τοῦ παρ' αὐτοῖς δόγματος, τοῦτο ὡς ποιητέον, ὃ ἂν τῇ πόλει αἰεὶ δοκῶσι βέλτιστον εἶναι. τηρητέον δὲ εὐθύς ἐκ παίδων προθεμένοις ἔργα, ἐν οἷς ἂν τις τὸ τοιοῦτον μάλιστα ἐπιλανθάνοιτο καὶ ἐξαπατῆτο, καὶ τὸν μὲν μνήμονα καὶ δυσεξαπάτητον ἐγκριτέον, τὸν δὲ μὴ D ἀποκριτέον. ἦ γὰρ; Ναί. Καὶ πόρους γε αὐ καὶ ἀλγηδόνας καὶ ἀγῶνας αὐτοῖς θετέον, ἐν οἷς ταῦτα ταῦτα τηρητέον. Ὁρθῶς, ἔφη. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ τρίτον εἶδος τοῦ τῆς γοητείας ἀμύλλαν ποιητέον, καὶ θεατέον, ὡς περ τοὺς πώλους ἐπὶ τοὺς ψόφους τε καὶ θορούβους ἄγοντες σκοποῦσιν εἰ φοβεροί, οὕτω

ἐν οἷς ἂν τις τὸ τοιοῦτον] tis accessit ex Par. ADK. Ven. II. Ambr. Ang. Mon. Vat. m. Florentinis, et Stob. Serm. XLI. p. 274. Loco vulg. τοῦ τοιοῦτον libri plurimi optimique τὸ τοιοῦτον. Denique numerum pluralem ἐπιλανθάνοιτο καὶ ἐξαπατῆτο Steph. de mera coniectura invexerat.

D. καὶ πόρους γε αὐ καὶ ἀλγηδόνας καὶ ἀγῶνας] Steph. cum Ald. et Bas. 1. καὶ πόρον γε αὐ καὶ ἀλγηδόνων ἀγῶνας, quod ex tot codicibus ne unus quidem exhibuit, ut ex coniectura ortum videatur.

τρίτον εἶδος τοῦ τῆς γοητείας] Par. A. Mon. Ang. τούτοις pro τοῦ τῆς. Vat. Θ. a. pr. m. Ven. II. Vind. Par. DK. Vat. r. Flor. n. τούτους. Flor. x. τούτοις. Dativum τούτοις reposuit Bekk., Schneid. Turr. Sed recte se habet τοῦ τῆς. Tertium enim hoc genus, antea p. 413. A. memoratum, a duobus reliquis discernitur. Itaque errori tribuenda est scriptura τούτοις, quae etiam misere languet.

Cap. XX. C. ὃ τοίνυν ἄρτι ἐλέγον —] In his ad ζητητέον intell. εἶσιν; illa autem τοῦτο ὡς ποιητέον κ. τ. λ. pendunt ex τοῦ παρ' αὐτοῖς δόγματος; ut τοῦτο propter vim et gravitatem, qua pollet, praemisum sit. Neque αἰεὶ temere inculcatur, ut quod significet iedesmal, unter den iedesmaligen Umständen.

προθεμένοις ἔργα —] Observandi sunt igitur statim inde a pueris ita, ut iis talia proponantur, in quibus quis illius facillime oblivisci atque in eo

decipi queat. Accusativus τὸ τοιοῦτον, quem in genitivum mutarunt, nullo modo offendere debebat; v. Matth. Gr. §. 347. 2. De verbo ἐγκριτέον v. ann. ad Libr. II. p. 377. C.

D. Καὶ πόρους γε αὐ — ἀγῶνας αὐτοῖς θετέον] Singula enumerat, quum e vulgari loquendi ratione dicendum esset Καὶ πόρον — ἀλγηδόνων ἀγῶνας, quod non erat cur in vitis codicibus reponeretur.

ὡς περ τοὺς πώλους — οὕτω νέους —] Haec praecedentibus ἀσυνδέτως adduntur il-

νέους ὄντας εἰς δαίματ' ἄττα κομιστέον καὶ εἰς ἡδονὰς αὐτὰ μεταβλητέον, βασανίζοντας πολὺ μᾶλλον ἢ χροσὸν ἐν πυρὶ, εἰ δυσγοήτετος καὶ εὐσχήμων ἐν πᾶσι φαίνεται, φύλαξ αὐτοῦ ὢν ἀγαθὸς καὶ μουσικῆς ἢς ἐμάνθανεν, εὐρυθύμῳ τε καὶ εὐάρμοστον ἑαυτὸν ἐν πᾶσι τούτοις παρέχων, οἷος δὲ ἂν ὢν καὶ ἑαυτῷ καὶ πόλει χρησιμώτατος εἴη, καὶ τὸν αἰεὶ ἐν τε παισὶ καὶ νεανίσκοις καὶ ἐν ἀνδράσι βασανιζόμενον καὶ ἀκῆρατον ἐκβαίνοντα καταστατέον ἄρχοντα τῆς πόλεως καὶ φύλακα, καὶ τιμὰς δοτέον καὶ ζῶντι καὶ τελευτήσαντι, τάφων τε καὶ τῶν ἄλλων μνημείων μέγιστα γέρα λαγχάνοντα· τὸν δὲ μὴ τοιοῦτον ἀπο-

P. 414. ἐν τύπῳ, μὴ δι' ἀκρ.] Par. K. καὶ μὴ δι' ἀκρ. quod ex grammatici alicuius annotatione ortum.

illustrationis causa. Libr. IV. p. 432. D: πάλαι φαίνεται πρὸ ποδῶν ἡμῶν ἐξ ἀρχῆς κυλινοῦσθαι καὶ οὐχ ἐσφῶμεν ἄρ' αὐτό, ἀλλ' ἡμεν καταγελαστοτάτοι, ὥσπερ οἱ ἐν ταῖς χειρῶν ἔχοντες ζητοῦσιν ἐπίστε οὐ ἔχονσι, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτὸ μὲν οὐκ ἀπεβλέπομεν. Libr. VI. p. 497. B. VIII. p. 557. C. conf. ad Phaedon. p. 61. A.

E. βασανίζοντας πολὺ μᾶλλον] Accusativus pendet e praecedenti κομιστέον καὶ μεταβλητέον, i. e. κομιζέειν καὶ μεταβάλλειν δεῖ, v. ad Criton. p. 49. A. Apte utitur verbo βασανίζω, quod proprie dicitur de auro, cuius virtus in lydio lapide vel igne spectatur; deinde vero etiam de quacunq; re indaganda et exploranda usurpari solet; v. Suidas s. v. βάσανος et βασανίζω T. I. p. 418. Deinde in verbis εἰ δυσγοήτετος καὶ εὐσχήμων κ. τ. λ. observas transitum a numero multitudinis ad singularem, de quo v. ad p. 389. D.

καὶ ἀκῆρατον ἐκβαίνοντα] sincerum evadentem nullamque vitii maculam

contrahentem. Vocis usum illustravit Ruhnken, ad Tim. p. 17. Eadem fere iterantur libr. VI. p. 503. A.

P. 414. μέγιστα γέρα λαγχάνοντα] Non est quod quis cum Benedicto λαγχάνοντι corrigat, quanquam accurata ratio utique dativum postulat. Sed accusativus per plagiasmum positus est, ut accommodatus sit superiori ἄρχοντα

ὡς ἐν τύπῳ, μὴ δι' ἀκριβείας, εἰρησθῆαι] ut summatim dicamus, neque rem diligenter persequamur. Τύπος, quod proprie de imaginum adumbratione dicitur, indicat generalem neque singula persequentem rei descriptionem: unde ἐν τύπῳ λέγειν est summatim dicere. Hinc lucem accipient illa libr. VI. p. 491. C. coll. p. 504. D. VIII. p. 559. A. Plura dedi ad Phileb. p. 61. A. et Protagor. p. 344. B.

B. τῶν τε ἐξωθεν πολεμίων τῶν τε —] Observes diligentiam et subtilitatem, quae cernitur in usu adverbiorum

κριτέον. τοιαύτη τις, ἦν δ' ἐγώ, δοκεῖ μοι, ὦ Γλαύκων, ἢ ἐκλογὴ εἶναι καὶ κατάστασις τῶν ἀρχόντων τε καὶ φυλάκων, ὡς ἐν τύπῳ, μὴ δι' ἀκριβείας, εἰρησθῆαι. Καὶ ἐμοί, ἦ δ' ὅς, οὕτω πη φαίνεται. Ἄρ' οὖν ὡς ἀληθῶς ὀρθότατον καλεῖν τούτους μὲν φύλακας παντελεῖς τῶν τε ἐξωθεν πολεμίων τῶν τε ἐντὸς φίλων, ὅπως οἱ μὲν μὴ βουλήσονται, οἱ δὲ μὴ δυνήσονται κακοουρεῖν, τοὺς δὲ νέους, οὓς νῦν δὴ φύλακας ἐκαλοῦμεν, ἐπικούρους τε καὶ βοηθοὺς τοῖς τῶν ἀρχόντων δόγμασιν; Ἐμοιγε δοκεῖ, ἔφη.

Cap. XXI. Τίς ἂν οὖν ἡμῖν, ἦν δ' ἐγώ, μη-

B. πολεμίων τῶν τε ἐντὸς φίλων] Steph. φίλων, quod solus Ven. Ἔ. a pr. m. scriptum exhibet. ὅς ἂν νῦν δὴ φ.] V. δὴ νῦν, quod e Par. ADK. Vat. Θ., Flor. x. a. aliis, emendatum.

ἐξωθεν atque ἐντὸς. Nam ἐξωθεν dixit, quia hostes cogitantur aliunde civitatem invadere: ἐντὸς autem posuit, quia amici in ipsa habitant civitate. Prorsus eodem modo infra p. 417. B. et p. 415. E. IV. p. 442. B. Tim. p. 17. D. Legg. VIII. p. 829. A: πολεμῖος δὲ (βίος) ἐξωθεν τε καὶ ἐνδοθεν, ἂν ἢ κακῆ. Pro φίλων quod ex libris restitimus φίλων, id etsi prima specie improbandum videatur, tamen minime ab usu loquendi abhorret. Videtur enim oppositi vocabuli ratio Graecos permovisse, ut in talibus aliquantulum a communi consuetudine recederent, praesertim quum φίλων alias quoque dicerent eum, qui amicus, non hostis esset. Sympos. p. 221. B: ἡρόμα περιοκοπῶν καὶ τοῖς φίλων καὶ τοῖς πολεμίων. Menex. p. 243. C: νικῆσαντες μὲν τοῖς πολεμίων, ἠσόμενοι δὲ τοῖς φίλων, quem locum frustra ad Phileb. p. 21. E. tentavi.

Cap. XXI. Τίς ἂν οὖν ἡμῖν —] Verba sic inter se cohaerent: τίς ἂν οὖν ἡμῖν μηχανή

γένοιτο, φενομένους (ἡμᾶς) γενναῖόν τι ἐν τῶν φενομένων τῶν ἐν δέοντι γιγνομένων, ὡν νῦν δὴ ἐλέγομεν, πείσαι μάλιστα μὲν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀρχοντας, εἰ δὲ μὴ, τὴν ἄλλην πόλιν. Quomodo igitur, inquit, effici poterit, ut unum quoddam mendacium ex iis, quibus scilicet nunc dicebamus utendum esse civitatis gubernatoribus, comminiscens persuadearum maxime quidem ipsis principibus civitatis, aut saltem civitati reliquae? De mendacio in civitate admittendo dixit p. 389. B — D., ubi vid. annot. Unde etiam intelligetur, quorsum pertinet istud: τῶν ἐν δέοντι γιγνομένων. Sed γενναῖον mendacium cum lepore quoddam ac splendidum (eine recht tüchtige Lüge). Nimirum locum habet hic quoque facetus mire delectantur. De μάλιστα μὲν, εἰ δὲ μὴ v. ad Libr. V. p. 461. C. Quod autem addit, εἰ δὲ μὴ, pertinet hoc eo, quod principibus civitatis significat utpote eruditioribus fabulam istam

χανή γένοιτο τῶν ψευδῶν τῶν ἐν δέοντι γιγνομένων, ὧν δὴ νῦν ἐλέγομεν, γενναῖόν τι ἐν ψευδομένους
 C πείσαι μάλιστα μὲν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας, εἰ
 δὲ μή, τὴν ἄλλην πόλιν; Ποῖόν τι; ἔφη. Μηδὲν
 καινόν, ἦν δ' ἐγώ, ἀλλὰ Φοινικικόν τι, πρότερον
 μὲν ἤδη πολλαχοῦ γεγονός, ὡς φασιν οἱ ποιηταὶ καὶ
 πεπείκασιν, ἐφ' ἡμῶν δὲ οὐ γεγονός οὐδ' οἶδα εἰ
 γεγόμενον ἄν, πείσαι δὲ συζητῆς πειθούς. Ὡς ἔοικας,
 ἔφη, ὀκνοῦντι λέγειν. Δόξω δέ σοι, ἦν δ' ἐγώ,
 καὶ μάλ' εἰκότως ὀκνεῖν, ἐπειδὴν εἶπω. Λέγ', ἔφη,

Cap. XXI. C. γενναῖόν τι ἐν ψευδομ.] Sic Par. A. Ven. E. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. et a pr. m. Ven. II. Vulgo εἶναι pro ἐν legebatur, quod primus correxit. Nam εἶναι quorsum pertineat aut referendum sit, nemo quisquam dixerit. Post *Tis* οὖν vulgo omissum ἡμῶν, quod suppeditarunt Par. ADK. Ven. II. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. Ceterum ὧν νῦν δὴ scriptum exhibent Par. K. Ambr. probante Schneidero.
 D. ὁποῖα τόλμη] Flor. x. Vat. θ. Vindob. Ang. Vat. r. ποῖα τ. Sine idonea causa, etsi sequitur ποῖος λόγος.

minus credibilem visum iri. Ceterum ex iis, quae deinde enarrantur, sponte intelligitur, quid philosopho in his comminiscendis fuerit propositum. Quum enim secundum ipsius sententiam ad civitatis salutem et felicitatem nihil concordia sit potentius, fabulam aliquam vel mythum censuit excogitari oportere, cuius haec esset vis, ut omnes cives crederent, divino instituto ita fieri, ut varii sint in republica civium ordines, quorum unicuique non solum munus et officium suum obendum esset, sed etiam virtus sua constare deberet. Itaque religiosum quoddam commentum ad rem suam adhibuit, idque ductum etiam ex populari de Cadmo narratione. In quo sane excidit ausis suis, siquidem in condenda civitate optima nimium respexit hominum imbecillitatem. At nimirum Graecus philosophus nec popularium suorum statum et conditionem

omnino potuit negligere.

C. Μηδὲν καινόν] Hoc dicit: Noli novum quiddam suspicari, sed Phoenicium aliquid. Scholiastes: τὸ ψεῦδος Φοινικικόν φησὶν ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν δρᾶκοντα καὶ τοὺς σπαρτοῦς καὶ Κάδιον ψευδῆ λεγομένων· οὗτος γὰρ Ἀγγήροος, τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Λιβύης, ἦν, ἧς ἡ Φοινίκη χώρα. Praeterea inest in verbis elegans lusus ambiguitatis, Nam ψεῦδος Φοινικικόν in proverbio fuit celebratum. v. Erasmi Adagg. p. 751. Iun. ad Erasmi Adagg. p. 305. Ruhnk. ad Schol. Plat. p. 157. Inde Strabo III. p. 259. B: ψεῦσμα Φοινικικόν. — ἐφ' ἡμῶν, nostra aetate.

πείσαι δὲ συζητῆς πειθούς] quod multam exigit persuasionem, si civibus velis persuadere. Nam ad συζητῆς πειθούς int. ὄν, in qua ellipsi ne offendas, compares Theaetet. p. 201. A: ὀκνοῦν τοῦτό γε βραχέως ὀκνεῖν.

καὶ μὴ φοβοῦ. Λέγω δὴ· καίτοι οὐκ οἶδα ὁποῖα D
 τόλμη ἢ ποῖος λόγος χρώμενος ἐρῶ· καὶ ἐπιχειρήσω
 πρῶτον μὲν αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας πείθειν καὶ τοὺς
 στρατιώτας, ἔπειτα δὲ καὶ τὴν ἄλλην πόλιν, ὡς ἄρ',
 ἃ ἡμεῖς αὐτοὺς ἐτρέφομεν τε καὶ ἐπαιδεύομεν, ὡς περ
 ὄνειράτα ἐδόκουν ταῦτα πάντα πάσχειν τε καὶ γί-
 γνεσθαι περὶ αὐτοὺς, ἦσαν δὲ τότε τῇ ἀληθείᾳ ὑπὸ
 γῆς ἐντὸς πλαττόμενοι καὶ τρεφόμενοι καὶ αὐτοὶ καὶ
 τὰ ὄπλα αὐτῶν καὶ ἡ ἄλλη σκευὴ δημιουργουμένη, E
 ἐπειδὴ δὲ παντελῶς ἐξεργασμένοι ἦσαν, [καὶ] ἡ γῆ

πλαττόμενοι καὶ τρεφόμενοι] πλ. τε καὶ τρ. Par. DK. Mon. Ambr. Ang. Non male.

καὶ ἡ ἄλλη σκευὴ δημιουργουμένη] Sic Par. A. Ambr. Ang. Vat. m. Mon. Flor. a. c. x. a. γ. Confirmant etiam Par. K. Flor. β, δημιουργούμενοι exhibentes. Vulgo δημιουργούμενα.

E. καὶ ἡ γῆ αὐτοὺς μ.] Molestum est καὶ, quod Ast. delendum censuit. Rectissime. Herm. de suo dedit ὡς ἡ γῆ, ut ὡς, unde tota structura pependit, iteretur. Mox Par. A. a sec. m. εἰως pro ἔτος. v. Ruhken. ad Tim. p. 200.

sc. ἐστίν. Legg. V. p. 729. E. IV. 708. D: πολλῆς εὐλαβείας, int. ἐστίν. Ibid. V. p. 728. D: τοῦτο δὲ νομοθέτου, sc. ἐστίν. Ibid. V. p. 735. C: σπουδῆς τῆς μεγίστης, ubi item ἐστίν supplendum. Ibid. I. p. 641. D: θεοῦ, sc. ἐστίν. III. p. 708. D: χρονον πολλοῦ eadem ellipsi. Sed affatim, opinor, exemplorum, quae certe prohibebunt, ne aut locus hic Platonis aut nostra eius interpretatio temere rursus in controversiam vocetur.

Ὡς ἔοικας — λέγειν.] In his ὡς exclamandi facit indicium, ut Gorg. p. 490. E. p. 491. E. p. 521. C. Verbum ἔοικας autem sic cum participio iunctum habes Apol. Socr. p. 26. E. Men. p. 80. D. al.

D. ὁποῖα τόλμη ἢ ποῖος λ.] Relativum cum interrogativo iunctum non est quod mireris. Gorg. p. 500. A: ποῖα ἀγαθά — καὶ ὁποῖα κακά. Crit. p. 48. A: οὐκ ἄρα φροντιστόν, τί ἐροῦσιν

οἱ πολλοί — ἀλλ' ὅ τε ὁ ἐπαῶν, ubi plura dedi.

ὡς ἄρ', ἃ ἡμεῖς —] ea scilicet omnia quibus nos eos nutriverimus et instituerimus, veluti somnia visos esse pati et experiri; fuisse autem tum, quum nutriverentur et educarentur, revera sub tellure, intus formatos ac nutritos una cum armis ipsorum reliquoque apparatu. In his ἃ ἡμ. — ἐπαιδεύομεν est: ταῦτα, (καθ') ἃ ἡμ. ἐτρ. Deinde vero καὶ γίγνεσθαι annectitur, perinde ac si non ἐδόκουν sed potius ἐδόκει praecesserit ταῦτα πάντα pro nominativo accepto. Sic δοκεῖν dupliciter positum etiam Legg. II. p. 659. D. E. Apol. p. 25. B., ubi v. ann.

E. ἐπειδὴ δὲ παντελῶς ἐξεργ. —] postquam vero plane essent absoluti, tellurem matrem eos emisisset. Nam cohaerent haec

αὐτοὺς μήτηρ οὕσα ἀνῆκε, καὶ νῦν δὲ ὡς περὶ μη-
τρὸς καὶ τροφοῦ τῆς χώρας ἐν ἧ εἰσι βουλευεσθαι
τε καὶ ἀμύνειν αὐτοὺς, ἐάν τις ἐπ' αὐτὴν ἴη, καὶ
ὑπὲρ τῶν ἄλλων πολιτῶν ὡς ἀδελφῶν ὄντων καὶ
415 γηγενῶν διανοεῖσθαι. Οὐκ ἐτός, ἔφη, πάλα ἠσχύ-
νον τὸ ψεῦδος λέγειν. Πάνυ, ἦν δ' ἐγώ, εἰκότως·
ἀλλ' ὅμως ἄκουε καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ μύθου. ἔσπε
μὲν γὰρ δὴ πάντες οἱ ἐν τῇ πόλει ἀδελφοί, ὡς φη-
σομεν πρὸς αὐτοὺς μυθολογούντες, ἀλλ' ὁ θεὸς πλατ-
των, ὅσοι μὲν ὑμῶν ἱκανοὶ ἄρχαι, χρυσὸν ἐν τῇ γε-
νέσει ξυνέμιξεν αὐτοῖς, διὸ τιμιώτατοί εἰσιν· ὅσοι δ'
ἐπίκουροι, ἄργυρον· σίδηρον δὲ καὶ χαλκὸν τοῖς τε
γεωργοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις δημιουργοῖς. ἄτε οὖν ξυγ-
γενεῖς ὄντες πάντες τὸ μὲν πολὺ ὁμοίους ἂν ὑμῖν
B αὐτοῖς γεννῶτε, ἔστι δ' ὅτε ἐκ χρυσοῦ γεννηθεῖη
ἂν ἀργυροῦν καὶ ἐξ ἀργυροῦ χρυσοῦν ἐκγονον καὶ
τᾶλλα πάντα οὕτως ἐξ ἀλλήλων. τοῖς οὖν ἀρχουσι
καὶ πρῶτον καὶ μάλιστα παραγγέλλει ὁ θεός, ὅπως

P. 415. ἐστὶ μὲν γὰρ δὴ —] Laudant Euseb. Praep.
Evang. XII, 43. p. 613. Clemens Al. Strom. V. p. 595. D. p.
706. T. II. ed. Pott. Pro ὡς φήσομεν Astius ὡς φήσομεν, ut
positum sit pro οὕτως.

B. καὶ ἐξ ἀργυροῦ χρυσοῦν] ἐξ ἀργυροῦ correxit Boeck-
lius Specim. in Tim. p. XXIII. consentientibus libris Par. A. Ven.
Z. Ambr. Vat. m. Flor. n. a. et corr. Vat. G. Vind. Vulgatum
ἀργυροῦ tuetur Astius.

C. δταν αὐτὴν ὁ σίδηρος ἢ ὁ χαλκὸς φ.] Par. A. sec.

quoque cum iis, quae proxime
praecedunt. Neque obscurum
est καὶ errore natum esse.

P. 415. ὡς φήσομεν — μυ-
θολογούτες] Expectabas
φήσομεν omisso ὡς. Sed eo-
dem modo ὡς φήσομεν rectae
orationi insertum Libr. V. p.
455. E: ἐστὶ γὰρ, οἶμαι, ὡς φή-
σομεν, καὶ γινῆ λατρική.

ἀλλ' ὁ θεὸς πλαττων,
ὅσοι μὲν ὑμῶν —] Repre-
hendit haec Aristoteles Po-
lit. II, 3. s. II, 2. §. 15. ed.
Schneid., adversus cuius cavil-

lationes disputavit G. Pinzger.
Commentat. de iis, quae Aristote-
les in Platonis Politia repre-
hendit. p. 50 sqq.

B. καὶ ἐξ ἀργυροῦ χρυ-
σοῦν [ἐκγονον] Ficinus
quum praecedens ἐκ χρυσοῦ pro
adiectivo habuisset, tamen haec
convertit: et ex argento si-
militer aureus. Etenim ἐκγο-
νον, ut acute vidit Astius,
procreatur demum ex auro
(χρυσῶν) vel argento (ἀργυ-
ρον), non ex argenteo (ἀργυ-
ροῦ). Nihilominus recte se ha-

μηδενὸς οὕτω φύλακες ἀγαθοὶ ἔσονται μηδ' οὕτω
σφόδρα φυλάξουσι μηδὲν ὡς τοὺς ἐκγόνους, ὅτι αὐ-
τοῖς τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς παραμείμικται, καὶ ἐάν
τε σφέτερος ἐκγονος ὑπόχαλκος ἢ ὑποσίδηρος γένηται,
μηδενὶ τρόπῳ κατελεήσουσιν, ἀλλὰ τὴν τῇ φύσει C
προσῆκουσαν τιμὴν ἀποδόντες ὥσουσιν εἰς δημιουρ-
γούς, καὶ ἂν αὐτὸν ἐκ τούτων τις ὑπόχρυσος ἢ ὑπάρ-
χυρος φῆ, τιμήσαντες ἀνάξουσι τοὺς μὲν εἰς φυλα-
κὴν, τοὺς δὲ εἰς ἐπικουρίαν, ὡς χρησιμοῦ ὄντος τότε
τὴν πόλιν διαφθαρήναι, ὅταν αὐτὴν ὁ σίδηρος ἢ ὁ
χαλκὸς φυλάξῃ. τοῦτον οὖν τὸν μῦθον ὅπως ἂν πει-
σθεῖεν, ἔχεις τινὰ μηχανήν; Οὐδαμῶς, ἔφη, ὅπως
γ' ἂν αὐτοὶ οὗτοι· ὅπως μὲντ' ἂν οἱ τούτων υἱεῖς D
καὶ οἱ ἐπειτα οἱ τ' ἄλλοι ἄνθρωποι οἱ ὕστερον.
Ἀλλὰ καὶ τοῦτο, ἦν γ' ἐγώ, εὖ ἂν ἔχοι πρὸς τὸ
μᾶλλον αὐτοὺς τῆς πόλεως τε καὶ ἀλλήλων κηδε-
σθαι· σχεδὸν γὰρ τι μανθάνω ὁ λέγεις, καὶ τοῦτο
μὲν δὴ ἔξει ὅπη ἂν αὐτὸ ἡ φήμη ἀγάγῃ.

Tur. σίδηρος ἢ ὁ χαλκὸς σίδηρος φύλαξ· ἢ ὁ χαλκὸς pr. sed φύ-
λαξ in litura est manu vetusta scriptum ab eademque ex σίδηρος
factum est σιδηροῦς. Ven. Z. σιδηροῦς. Ambr. Ang. Vat. m. Flor.
a. c. x. a. et Euseb. δταν αὐτὴν ὁ σιδηροῦς φύλαξ ἢ ὁ χαλκὸς
φυλάξῃ, quae est manifesta vulgatae lectionis interpretatio. Plu-
rimi libri praeterea χαλκοῦς, non interposito antea vocabulo φύ-
λαξ. Dubitationem tollit scriptura Par. A. unde quid genuinum
sit, facile cognoscas. Schneider. et alii minus recte: ὁ σιδηροῦς ἢ
ὁ χαλκοῦς φυλάξῃ.

bet ἀργυροῦ, ad quod intell.
ἐκγονον.

C. δταν αὐτὴν ὁ σίδηρος
ἢ ὁ χαλκὸς φ.] i. e. custodes
minus virtutis habentes.

D. καὶ τοῦτο μὲν δὴ ἔξει
ὅπη ἂν αὐτό —] Ficinus:
et hoc quidem illuc ten-
det, quo oraculum perdu-
cet. Unde Astius olim ἔξει
restituendum putabat. Sed ipse
postea hanc coniecturam tan-
quam supervacaneam repudiavit,
recte monens ad ἔχειν ex ὅπη
intelligi οὕτως posse, ut quod
in eo comprehendatur. Phaedr.

p. 243. D: ἀλλ' εὖ ἴσθαι, ὅτι
ἔξει τοῦθ' οὕτως. De voc. φήμη
optime disseruit Wyttenb. ad
Julian. Bibl. crit. T. III. P. I.
p. 57 sqq. Hoc loco non de
oraculo cum Ficino accipien-
dum est, sed intelligendum po-
tius de rumore de re divina di-
vinitus exorto atque propagato,
ut apud Herodot. IX. 100.
et 101., ubi consulendum est
Wesseling. Itaque sententia
verborum haec est: sed istud
quidem ita se habebit, ut
rumor hic atque fama de
divino hoc instituto, qua-

Cap. XXII. Ἡμεῖς δὲ τούτους τοὺς γηγενεῖς ὀπλίσαντες προάγωμεν ἡγουμένων τῶν ἀρχόντων. ἐλθόντες δὲ θεασάσθων τῆς πόλεως ὅπου κάλλιστον στρατοπεδεύσασθαι, ὅθεν τοὺς τε ἔνδον μάλιστα ἂν κατέχοιεν, εἴ τις μὴ ἐθέλοι τοῖς νόμοις πείθεσθαι, τοὺς τε ἐξώθεν ἀπαμύνοιεν, εἰ πολέμιος ὡσπερ λύκος ἐπὶ ποιμνὴν τις ἴοι. στρατοπεδευσάμενοι δὲ, δύσαντες οἷς χρή, εὐνάς ποιησάσθων. ἢ πῶς; Οὕτως, ἔφη. Οὐκοῦν τοιαύτας, οἷας χαιμῶνός τε στήγειν καὶ θέρους ἱκανὰς εἶναι; Πῶς γὰρ οὐχί; οἰκήσεις γὰρ, ἔφη, δοκεῖς μοι λέγειν. Ναί, ἦν δ' ἐγώ, στρατιωτικὰς γε, ἀλλ' οὐ χρηματιστικὰς. Πῶς, ἔφη, αὐτοῦτο λέγεις διαφέρειν ἐκείνου; Ἐγώ σοι, ἦν δ' ἐγώ, πειράσομαι εἰπεῖν. δεινότατον γὰρ που πάντων καὶ αἰσχιστον ποιμήδι τοιοῦτους γε καὶ οὕτω τρέφειν κύ-

Cap. XXII. D. τούτους τοὺς γηγενεῖς] τοὺς om. Steph. invitis omnibus codicibus.

E. εἴ τις μὴ ἐθέλοι] Steph. ἰθαλε, contra fidem Par. ADK. Vat. Θ. Ven. II. Ambr. Ang. Monac. Flor. n. x. a. β. γ.

P. 416. B. μὴ τοιοῦτον ἡμῖν οἱ ἐπ.] Ast. scripsit τοιοῦτον τε. v. enarration. Deinde Stephan. cum Ven. E. soloece ἐπειδὴν αὐτῶν κρείττους εἶδόν.

le descripsimus, apud cives nostros fidem invenerit. Neque enim dubitat philosophus, quin ita fieri possit, quanquam quem eventum aut progressum res habitura sit, in incerto relinquit. Parum verisimiliter Schneiderus Socratem statuit callida ironia usum esse, qua castigare voluerit Atheniensium et superstitionem et arrogantiam, quorum oratores semper illud: αὐτόχθονες δ' ἔφμεν, in ore habuerint. Nam irrisionis vestigium toto hoc loco ne levissimum quidem cernitur. Quanquam philosophus popularibus istiusmodi traditionibus utique permoveri potuit, ut quam ipse de ortu civium finxit fabulam, eam apud posteros crederet aliquando fidem adipisci posse.

Cap. XXII. P. 416. δεινότατον γὰρ που πάντων —] Synesius de Regno p. 49. ed. Krabinger: ὅστις οὖν ἐμοῦ τὸν μὲν ἀλλόφυλον ἐχθρὸν ἀπερῶκει, αὐτὸς δὲ οὐ τὰ μέγιστα μοι χρῆται, οὗτος οὐδὲν μοι δοκεῖ διαφέρειν κινὸς δὲ αὐτὸ τοῦτο τοὺς λύκους ὡς πορῶτατω διώκοντος, ἵνα αὐτὸς ἐπὶ σχολῆς κεραλῆτην ποιμνὴν κ. τ. λ., ubi editor doctissimus conferri iubet Themist. Or. IX. p. 121. D. cum annot. Petavii p. 440. Orat. XIII. p. 171. C. Iulian. Or. II. p. 87. A. Liban. Orat. LX. T. III. p. 327.

B. μὴ τοιοῦτον ἡμῖν οἱ ἐπίκουροι π.] Astius scribendum putabat τοιοῦτον τε. Non opus. Libr. I. p. 340. E: τοιοῦτον οὖν δὴ σοι καὶ ἐμὲ ὑπόλαβε νῦν γε ἀποκρίσασθαι. Libr.

νας ἐπικούρους ποιμνίων, ὥστε ὑπὸ ἀκολασίας ἢ λιμοῦ ἢ τινος ἄλλου κακοῦ ἔθους αὐτοὺς τοὺς κύνας ἐπιχειρῆσαι τοῖς προβάτοις κακουργεῖν καὶ ἀντὶ κυνῶν λύκοις ὁμοιωθῆναι. Δεινόν, ἢ δ' ὅς· πῶς δ' οὐ; Οὐκοῦν φυλακτέον παντὶ τρόπῳ, μὴ τοιοῦτον ἡμῖν οἱ ἐπίκουροι ποιήσωσι πρὸς τοὺς πολίτας, ἐπειδὴ αὐτῶν κρείττους εἰσίν· ἀντὶ ξυμμάχων εὐμενῶν δεσπόταις ἀγροῖσι ἀφομοιωθῶσι. Φυλακτέον, ἔφη. Οὐκοῦν τὴν μεγίστην τῆς εὐλαβείας παρεσκευασμένοι ἂν εἶεν, εἰ τῶ ὄντι καλῶς πεπαιδευμένοι εἰσίν; Ἀλλὰ μὴν εἰσὶ γ', ἔφη. Καὶ ἐγώ· εἶπον, Τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον δυσχυρίζεσθαι, ὡς φίλε Γλαύκων· ὁ μέντοι ἄρτι ἐλέγομεν, ἄξιον, ὅτι δεῖ αὐτοὺς τῆς ὀρθῆς τυχεῖν παιδείας, ἣτις ποτ' ἔστιν, εἰ μέλλουσι τὸ μέγιστον ἔχειν πρὸς τὸ ἡμεροὶ εἶναι αὐτοῖς τε καὶ τοῖς φυ-

ἀντὶ ξυμμάχων εὐμενῶν] Vett. editt. καὶ ἀντὶ ξυμμ. Recte καὶ om. Par. A. Ven. II. E. Vind. Ambr. Vat. m. r. Flor. a. c. a. γ.

C. πρὸς τὸ ἡμεροὶ εἶναι] Vett. editt. τῶ, quod recte ex Par. ADK. Ven. II. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. de coniectura Stephani mutarunt. Pro αὐτοῖς τε verissime Par. A. Ven. E. Mon. αὐτοῖς τε.

III. p. 388. D: εἰ καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτῶ τοιοῦτον ἢ λέγειν ἢ ποιεῖν. IV. p. 426. B. p. 429. E. IX. p. 590. E. Deinde qui verbis ἀντὶ ξυμμάχων praefixerunt καὶ, si non recordati sunt sententias explicationis gratia additas vulgari loquendi consuetudine copulam non additam habere; v. ad Apol. Socr. p. 22. A. Symp. p. 198. C. Phaedon. p. 68. E. ubi καὶ addendo pariter est peccatum. Neque offendit hoc in genere usus coniunctivi. Eurip. Heraclid. v. 179: μὴ πάθῃς οὐ τοῦτο: τοὺς ἀμείνονας παρὸν φίλους ἐλεῶσαι τοὺς κικλόμενος λάβῃς.

τὴν μεγίστην τῆς εὐλαβείας] Dictum pro τὴν μεγίστην εὐλαβείαν, ut ἡ ὀρθοτάτη τῆς φρονήσεως, ὁ πολὺς τοῦ

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

χρόνον. Crat. p. 391. B. Symp. 209. A: τὸν πλείστον τοῦ βίου. Thucyd. I. 5. Sed de his vid. Matth. Gr. §. 442. 2. Deinde pro εἶεν Ast. εἶμεν legendum coniecit. Nonne, inquit, maximam adhibuerimus cautionem, si revera bene instituti sunt? Sed quidni ipsi custodes τὴν μεγίστην τῆς εὐλαβείας παρασκευασμένοι dici possint, utpote maxima cautione ornati, ubi bene sunt instituti?

C. εἰ μέλλουσι τὸ μέγιστον ἔχειν πρὸς τὸ ἡμ.] si habituri sint illud, quod plurimum valet ad mansuetudinem et inter ipsos et in eos, quos custodiant. Ex qua interpretatione apparet, cur vulg. πρὸς τῶ ἡμεροὶ εἶναι ferri non possit.

λαττομένοις ὑπ' αὐτῶν. Καὶ ὀρθῶς γε, ἢ δ' ὄς. Πρὸς τοίνυν τῇ παιδείᾳ ταύτῃ φαίη ἂν τις νοῦν ἔχων δεῖν καὶ τὰς οἰκίσεις καὶ τὴν ἄλλην οὐσίαν τοιαύτην αὐτοῖς παρασκευάσασθαι, ἥτις μῆτε τοὺς φύλακας ὡς ἀρίστους εἶναι πάνσοι αὐτούς, κακουρ-
 D γεῖν τε μὴ ἐπαροῖ περὶ τοὺς ἄλλους πολίτας. Καὶ ἀληθῶς γε φήσει. Ὅρα δὴ, εἶπον ἐγώ, εἰ τοιόνδε τινα τρόπον δεῖ αὐτοὺς ζῆν τε καὶ οἰκεῖν, εἰ μέλλουσι τοιοῦτοι ἔσεσθαι· πρῶτον μὲν οὐσίαν κεκτημέ-
 νον μηδεμίαν μηδένα ἰδίαν, ἂν μὴ πᾶσα ἀνάγκη· ἔπειτα οἰκῆσαι καὶ ταμιεῖον μηδενὶ εἶναι μηδὲν τοιοῦ-
 τον, εἰς ὃ οὐ πᾶς ὁ βουλόμενος εἰσεῖσι· τὰ δ' ἐπι-
 E τήδεια, ὅσων δεόνται ἄνδρες ἀθληταὶ πολέμου σώ-
 φρονές τε καὶ ἀνδρείοι, ταξαμένους παρὰ τῶν ἄλλων

αὐτοῖς παρασκευάσασθαι] Sic Par. A. Vat. m. Flor. a. c. Vulgo: παρασκευάσασθαι.

ὡς ἀρίστους εἶναι πάνσοι — ἐπαροῖ —] Steph. πάνση, soloece; quod in uno Vat. r. legitur. Vindob. Flor. Z. et Angel. πάνσοι, quod edidit Bekk. Ceteri libri omnes πάνσοι. Deinde Steph. cum Ald. Bas. 1. 2 ἐπαρῆ ut Turr. Schn. Sed Bekk. dedit ἐπαροῖ, de mera, ut videtur, coniectura. Flor. x. ἐπάροι. Vat. Θ. Ang. Flor. n. ἐπάροι. Unde cum Astio effixi ἐπαροῖ, probante Hermanno. Optativus e praegresso φαίης ἂν suspensus est. Ceterum Astius coni αὐτοῖς τε κακουργεῖν μὴ ἐπαροῖ.

D. οὐσίαν κεκτημένον μηδ.] κεκτημένους Par. K. Monac. Laudat Stob. Serin. XLI. p. 274.

ἥτις μῆτε τοὺς φύλακας κ. τ. λ.] quae neque custodes ipsos, per se spectatos (αὐταῖς), impediatur, quo minus quam optimi sint, neque eos ad iniuriam ceteris civibus inferendam sollicitet et inducat. Ἐπαροῖν τινα est aliquem ad aliquid faciendum impellere vel inducere; v. Kuster. ad Aristoph. Nubb. v. 43. Ruhnk. ad Tim. Gloss. p. 119. Cum infinitivo verbum iunctum est etiam Hipp. min. p. 373. A.

D. οὐσίαν κεκτημένον μηδ. μ.] Schol. ad h. l. εἰ μὴ τὴν ἀναγκαῖαν, ἡμέτερον φημι καὶ

βρώματα ἐπιτελῆ. Unde Astius εἰ μὴ πᾶσι ἀνάγκη olim scriptum fuisse suspicatur.

ἄνδρες ἀθληταὶ πολέμου] Dicitur ut p. 403. E: ἀθληταὶ μὲν γὰρ οἱ ἄνδρες τοῦ μεγίστου ἀγῶνος.

E. ταξαμένους παρὰ τῶν ἄλλων πολ.] Astius ταξαμένους vi passiva accipiendum censet, iussos a reliquis civibus tantam custodiae mercedem accipere ctr. Non credo. Nec credidit Lobeck. ad Phrynich. p. 320. Imo ταξαμένους — δεχέσθαι μισθόν est: nachdem sie sich dazu verstanden haben, nachdem sie für sich (mit

πολιτῶν δεχέσθαι μισθόν τῆς φυλακῆς τοσοῦτον, ὅσον μῆτε περιεῖναι αὐτοῖς εἰς τὸν ἐνιαυτὸν μῆτε ἐνδεῖν· φοιτῶντας δὲ εἰς ξυσσίτια, ὡς περὶ ἐστρατοπεδευμένους, κοινῇ ζῆν· χρυσίον δὲ καὶ ἀργύριον εἰπεῖν αὐτοῖς ὅτι θεῖον παρὰ θεῶν αἰεὶ ἐν τῇ ψυχῇ ἔχουσι καὶ οὐδὲν προσδέονται τοῦ ἀνθρωπίου, οὐδὲ ὄσια τὴν ἐκείνου κτῆσαι τῇ τοῦ θνητοῦ χρυσοῦ κτῆσαι ξυμμιγνύντας μαινεῖν, διότι πολλὰ καὶ ἀνόσια περὶ τὸ τῶν πολλῶν νόμισμα γέγονε, τὸ παρ' ἐκείνοις δὲ 417 ἀκήρατον· ἀλλὰ μόνοις αὐτοῖς τῶν ἐν τῇ πόλει μεταχειρίζεσθαι καὶ ἀπειθεῖν χρυσοῦ καὶ ἀργύρου οὐ θέμεις, οὐδ' ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὄροφον ἔναι οὐδὲ περιάψασθαι οὐδὲ πίνειν ἐξ ἀργύρου ἢ χρυσοῦ. καὶ οὕτω μὲν σώζονται τ' ἂν καὶ σώζοιεν τὴν πόλιν·

P. 417. ἀνόσια περὶ τὸ τῶν πολλῶν] Steph. pro περι dedit παρά. Articulum τὸ, in vet. editt. neglectum, praebuerunt Par. A. Vat. Θ. Vind. Ven. Z. Ambr. Ang. Vat. r. Florentini.

ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὄροφον ἔναι] Faehsius Syllog. p. 176. coni. τὸν αὐτῶν ὄροφον ἔναι, quod confirmant quodammodo Flor. a. x. Angel. et corr. Monac. αὐτῶν exhibentes. Ficinus: aut sub tecto suo recipere.

οὕτω μὲν σώζονται τ' ἂν] Sic Mon. et Stob. Ante Astium legebatur σώζονται ἂν. Confirmavit receptam lectionem nova collatio Par. A. Duebner. unde tandem etiam codicum mancipiis placere coepit, scilicet uni Par. A. maxime addictis.

andern) übereingekommen sind. Nam τάξασθαι in retributaria est: pacisci cum aliquo de vectigali vel pendendo vel accipiendo, quasi dicas sibi ipsi vectigal vel mercedem statuere. Herodot. III. 97: οἱ Κόλχοι ἐτάξαντο ἐς τὴν δωροῦν. Ibid. δῶρα τὰ ἐτάξαντο, ἀγέρον. Thucyd. I. 99, 3: χρήματα ἐτάξαντο ἀπὸ τῶν νεῶν — ἀνάλωμα φέρειν. Ibid. I. 101, 2. Itaque Latine interpretaris: ex condicto eos a reliquis civibus mercedis loco pro custodia tantum (h. e. non nisi tantum) accipere ctr. Nam τοσοῦτον vi deminuendi positum,

de quo usu diximus ad Sophist. p. 217. E. Phaedon. p. 83. B. Legg. V. p. 743. D. Sic etiam Latini tantum et quantus, de quo v. intpp. ad Horat. Sat. II. 4. 81.

οὐδὲ ὄσια —] neque fas esse. De plurali v. Matth. Gr. §. 443.

P. 417. ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὄροφον ἔναι] idem tectum subire se. cum auro et argento. — οὐδὲ περιάψασθαι, neque se circumdare auro et argento, aurum et argentum gestare. — Deinde ἀργυρός et χρυσός per metonymiam significant vasa argentea et aurea, quemadmodum etiam La-

ὅποτε δ' αὐτοὶ γῆν τε ἰδίαν καὶ οἰκίας καὶ νομί-
 σματα κτήσονται, οἰζονόμοι μὲν καὶ γεωργοὶ ἀντι-
 φυλάκων ἔσονται, δεσπότες δ' ἐχθροὶ ἀντι ξυμμά-
 B χων τῶν ἄλλων πολιτῶν γενήσονται, μισοῦντες δὲ
 δὴ καὶ μισοῦμενοι καὶ ἐπιβουλεύοντες καὶ ἐπιβουλεῦ-
 μένοι διάξουσι πάντα τὸν βίον, πολὺ πλείω καὶ
 μᾶλλον δεδιότες τοὺς ἐνδον ἢ τοὺς ἐξωθεν πολε-
 μίους, θίοντες ἤδη τότε ἐγγύτατα ὀλέθρου αὐτοὶ τε
 καὶ ἡ ἄλλη πόλις. τούτων οὖν πάντων ἕνεκα, ἦν δ'
 ἐγώ, φῶμεν οὕτω δεῖν κατασκευασθαι τοὺς φυλάκας
 οἰκῆσεώς τε πέρι καὶ τῶν ἄλλων, καὶ ταῦτα νομο-
 θετήσωμεν, ἢ μή; Πάνν γε, ἦ δ' ὅς ὁ Γλαύκων.

B. πολὺ πλείω καὶ μᾶλλον δ.] Pro πλείω Par. K. Mon.
 Ambr. Ang. Flor. a. β. γ. x. Stob. πλείον. Sed v. p. 396. D.
 ἐλάττω δὲ καὶ ἥτιον — ἰσφαλμένον.
 ταῦτα νομοθετήσωμεν] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. Π.
 Mon. Ambr. Ang. Flor. a. n. x. α. β. pro vulg. νομοθετήσωμεν.
 Paullo ante edit. Stephan. et codd. aliquot τοῦ τε φυλάκας, quod
 recte ex optimis libris correctum.

ini argentum et aurum di-
 xerunt; v. Heindorf. ad Ho-
 rat. Satyr. I, 4, 28. — Cete-
 rum summam totius disputatio-

nis de custodum institutione ac
 disciplina adhuc institutae exhi-
 buit ipse philosophus in Timaei
 principio p. 17. C. — 18. B.

ARGUMENTUM

LIBRI QUARTI.

Persequuntur a principio huius libri disputationem de custodibus institutam. Adimantus enim illis arbitratur vitam praescribi duriorum minusque felicem quam pro negotiorum multitudine et gravitate. Cui respondet Socrates non ideo ab ipsis condi civitatem, ut unus aliquis civium ordo praeter ceteros felix beatusque fiat, sed ut universa civitas quam maximam felicitatem consequatur; in tali enim civitate, quae sit una sibi que concors, sperare ipsos facillime sese iustitiam esse inventuros; in illa vero, quae male sit constituta, iniustitiam. Addit praeterea causam, cur custodes tanta cum severitate in vitae simplicitate et frugalitate continendi sint; aliter enim fieri non posse censet, ut officiis suis omni ex parte satisfaciant, quo ipso futurum sit, ut ruina civitatis acceleretur; quippe salutem publicam ita tantum conservari, si singuli civium ordines sua munera recte obeant, tantaque fruantur felicitate, quanta frui sui cuique muneris ratio permittat. P. 419. — 421. C. Quoniam vero, sic enim pergit disputare, duae potissimum res impediunt, quominus singuli cives officiis suis recte fungantur, divitiarum abundantia, quae luxum, molliem, desidiam invehit in civitatem, et egestatis inopia, qua animi improbitas, nequitia, tumultus excitantur; a civitatis moderatoribus id diligentissime curandum erit, ne alterutra in eam invadere queat. At, dixerit quispiam, civitas ista, quae

opum et divitiarum careat auxilio, quomodo tandem poterit cum finitima civitate, quae opulenta sit, bellum gerere? Nimirum primo cives nostri ab omni aberunt mollitie, quae frangit militum vires atque animos, ideoque alios fortitudine multum superabunt; deinde propter laudem continentiae, qua apud alios florebut, facile cum populis opulentioribus societatem coniungent. Sed ut finitima aliqua civitas opibus plurimum valeat; tamen ea minime nobis erit metuenda. Etenim eiusmodi civitas revera non una est, sed propter inaequalem civium conditionem plures in se complectitur civitates, invicem inter sese pugnantes. Quocirca caret firmissimo salutis publicae munimento, civium concordia. Quamdiu igitur nostra respublica illam servabit simplicitatem et aequalitatis constantiam, quam in ipsa inesse volumus, tam diu erit potentissima, et propter internam singularum partium convenientiam prorsus invicta. P. 421. C. — 423. B. Atque ex his etiam intelligitur, quousque salva publica salute terrae fines promovere liceat. Quam diu enim civitatis unitas conservabitur neque ipsa eius magnitudine singularum, quibus constat, partium convenientia tolletur, tam diu crescere eius ambitus poterit. Quocirca reipublicae nostrae moderatores non tam id spectabunt, ut fines illius dilatentur, quam ut unitas et concordia in ea conservetur, atque ipsa sibi ad se tuendam sufficiat. Fiet autem hoc etiam melius, si quisque ad illud munus in civitate admovebitur, ad quod natura factus videatur, et si in musica et gymnastica institutione ab iis, quae posuimus, ne minimum quidem recedatur; alioquin enim metuendum est, ne civium mores depraventur. Neque tamen ideo legum numerus temere augendus est. Qui enim liberaliter educati et instituti fuerint, ii in privatae vitae negotiis sua sponte observabunt quae legibus diligentius definiri potuerint. Quare nec de civitatis constitutione, de feminarum ac liberorum communione, aliis rebus, singulatim est praecipendum. Quae autem ad religionem et cultum deorum pertinent, ea, si quae oriuntur dubitationes, ex oraculorum effatis instituenda sunt atque peragenda. P. 423. B. — 427. C.

Postquam hac ratione civitas condita est, Socrates omnes, qui adsunt, circumspicere iubet, ubinam

in ea iustitia appareat, et ubi iniustitia; porro quodnam inter utramque discrimen intercedat, et utram possidere eum oporteat, qui beatus esse velit, sive deos hominesque lateat, sive non lateat. Haec omnia autem ita facillime inventum iri censeat, si ex iis, quae iam compareant, civitatis virtutibus, id quod adhuc obscurum sit, hoc est iustitiae natura, quaeratur et colligatur. Quoniam vero perfecta est civitas, quae iam condita est, sponte consequitur, ut quattuor illas virtutis formas in se complectatur, quibus omnis perfectio censeatur, prudentiam s. sapientiam, fortitudinem, temperantiam et iustitiam. Et prudentia quidem civitatis non in eo cernitur, quod varii generis habet opifices, quanquam ex his longe maximus efficitur civium numerus, sed in eo potius est posita, ut se ipsam sapienter regere et administrare valeat; quae quidem sapientia quum inesse debeat in iis, qui reipublicae praefecti sunt, sponte consequitur, ut propter horum ipsorum sapientiam universa civitas prudentiae virtutem possidere videatur. Eadem fere ratio est fortitudinis. Haec enim universae civitati tribuitur, non quo omnes ac singuli cives fortitudine excellant, sed propter custodes illos, qui ita sunt educati et instituti, ut et intelligant, quid sit formidolosum, et pericula, quae salutis publicae immineant, propulsare queant. P. 427. C. — 430. C. Sed diversa hoc in genere temperantia est. Haec enim in eo cernitur, ut quis cupiditates suas regere et moderari ac se ipsum quasi vincere possit. Quocirca civitati nostrae ideo tribuenda est temperantiae virtus, quia viri prudentes et sapientes eam regunt et gubernant, ita ut multitudinis cupiditates ad boni honestique leges ducantur et flectantur. Ex quo apparet hanc virtutem non esse uni cuidam reipublicae parti propriam, sed regnare per omnes civium ordines debere universamque civitatem cupiditatibus moderandis quasi continere. P. 430. C. — 432. A. Superest, ut iustitia civitatis investigetur. Desideratur autem adhuc ea virtus, quae tum principium et causam virtutum antea memoratarum in se contineat, tum iisdem afferat firmitatem et constantiam. Quae omnia efficere videtur iustitia, quippe quae in eo posita sit, ut unaquaeque civitatis pars suo muneri atque officio satisfaciat

neque aliena tractet. Quocirca civitati recte tribuetur iustitia, quatenus tres illi civium ordines, opifices, custodes, principes sive rectores, missis alienis negotiis, suum atque proprium ipsis munus administrant; contra *πολυπραγμοσύνη* illorum ordinum, quae mutuorum officiorum rationem omnem conturbat plurimumque civitati affert detrimenti, pro iniustitia habenda erit. P. 434. C.

Sed ut clarius etiam appareat veram esse hanc iustitiae et iniustitiae definitionem, Socrates eam nunc ad singulos homines transferendam censet. Propositum enim nobis fuit, inquit, ut iustitiam prius in maiore aliqua et illustriore re contempleremur, quoniam ita futurum esset, ut eam facilius cognosceremus; deinde descenderemus ad considerandam unius hominis virtutem. Postquam igitur vidimus, quae sit in optima civitate iustitiae natura, eandem in homine investigemus. P. 434. D. E.

Conveniet vero illa iustitiae definitio, quam de civitate exhibuimus, item in hominem singularem, si in hominis animo tria illa *εἶδη* insint, quae tribus reipublicae ordinibus omni ex parte respondeant. Quaeritur igitur, animus una eademque vi omnia peragat, an variae sint atque diversae eius facultates. De qua re ut certi quid exploretur, haec consideremus. Fieri non potest, ut eadem res eadem sui parte contraria faciat aut patiat. Qua tamen in re diligenter cavendum est, ne communi loquendi consuetudine decepti fallamur, quae saepenumero contraria iisdem rebus tribuit. Veluti hominem saepenumero dicimus simul quiescere et moveri, quum tamen alia sui parte quiescat, alia moveatur; atque turbinem, quoties circa centrum agitur, simul stare ac circummagi affirmamus, quum secundum rectam lineam stare videatur, secundum cursum moveatur. Haec igitur nequaquam tollunt legem illam, ex qua fieri posse negamus, ut quidquam eadem sui parte contraria faciat aut patiat. Ex quo consequitur, ut, si cui rei contraria insint, ea non plane una sit, sed partes diversas habeat. Observare autem licet primum ingens rationis et cupiditatis in animo nostro dissidium. Quod quale sit, ex famis ac sitis natura et ratione optime perspicere potest, ex quibus altera cibi, potus altera cu-

piditate continetur. Accidit enim saepissime, ut quis, licet potus aut cibi cupiditate incensus sit, tamen propter certas quasdam causas bibere aut edere nolit. Quocirca inest quiddam in animo, quod sitientem aut esurientem a cupiditatis expletionem prohibeat, ideoque a cupiditate natura sua discrepet. Ea vero ratio est, quae saepenumero cupiditatibus adversatur. Haec igitur si vere disputata sunt, duae iam discernendae sunt animi vires, altera *τὸ λογιστικόν*, altera *ἡ ἐπιθυμία* s. *τὸ ἄλογον*. At enim vero in hac quidem virium distributione nobis nondum acquiescendum. Nam cupiditatis vis rursus in duas partes dispesci potest, quarum alteram *τὸ θυμοειδές*, alteram *τὸ ἐπιθυμητικόν* vocare licet. Etenim *ὁ θυμός*, iracunda animi pars, saepe cum appetitu nostro et cupiditate pugnat eique quasi irascitur; idem, sicubi ratio cum cupiditatibus conflictatur, illius imbecillitati succurrens efficit, ut ne ea opprimatur. Ex quo apparet *τὸν θυμόν* s. *τὸ θυμοειδές* a cupiditatibus plane diversum esse. Nec minus a ratione differt: id quod quum e superioribus cognoscitur, tum inde maxime perspicitur, quod pueris iam inest ira; ratio autem sero demum accedit adeoque interdum perpetuo desiderari videtur. P. 435. A. — 441. B.

Apparet igitur tres discernendas esse animi partes. Quae prorsus respondent tribus illis hominum ordinibus in civitate conspicuis. Nam *τὸ ἐπιθυμητικόν* respondet *τῷ χορηματιστικῷ*; *τὸ θυμοειδές* simile est *τῷ ἐπικουρικῷ*; denique *τὸ λογιστικόν* idem est quod in civitate *τὸ φιλακικόν*. Quae quum ita sint, sapientia, fortitudo, temperantia et iustitia non modo civitati sed etiam singulis hominibus prorsus iisdem rationibus tribuenda est. Et iustitia quidem, quoniam in civitate ea virtus esse videbatur, qua singuli civium ordines suo atque proprio funguntur munere, ne in animo quidem aliud quid esse potest, nisi ea diversarum virium ratio, qua unaquaeque sua peragit negotia nec suscipit aliena, hoc est, qua *τὸ λογιστικόν* imperat, *τὸ θυμοειδές* autem huic imperio paret atque opitulatur, quo cupiditatum petulantia reprimatur et coerceatur. Qui quidem singularum virium concentus ut efficiatur, *τὸ λογιστι-*

ζών et τὸ θυμοειδές pariter atque in civitate principes et custodes musica et gymnastica formari debet. — Cum tali vero iustitia coniuncta erit etiam fortitudo, quae sedem suam in τῷ θυμοειδῆ habet, atque in eo cernitur, ut haec animi pars rationis iussa, quamvis dura, constanter tueatur et exsequatur. Neque deerit sapientia, quae in τῷ λογιστικῷ domicilium fixit suum, atque cognoscit et prospicit, quid tum singulis animi partibus, tum universo animo utile sit futurum. Denique etiam temperantia exsplendescet, quae amicitiam continet et concordiam trium animi partium, ut rationis imperio ceterae non adversentur. P. 441. B. — 442. D.

Eandem vero esse civitatis ac singulorum hominum iustitiam, si cui nondum persuasum sit, poterit illud etiam clarius certiusque confirmari. Neque enim talis vir, in cuius animo iustitia, modo a nobis descripta, habitat, unquam committet, ut perfide, iniuste, impie, nefarie egisse videatur, idque non aliam ob causam quam propter id ipsum, quod singulae animi partes semper et ubique suo satisfaciunt muneri et officio. Servat igitur iustitiam qui semper sua rite in ordinem disposuit, qui semper secum ipse consentit, qui tres illas sui partes tanquam tres terminos harmoniae, imae, summae, mediae, secum invicem conciliavit et connexuit, atque ita per hunc concentum plane e multis factus est unus ac simplex; tum vero etiam qualis intus esse solet, talem se foris praestat in pecunia quaerenda, in corpore colendo, in pactis ineundis servandisque, in rebus civilibus administrandis, in his omnibus iustam ducens actionem, quae illum animi habitum referat, conservet ac perficiat, iniustam vero eam, quae ab illo habitu discrepet. P. 442. D. — 442. E. Quo quidem loco apertum est definitiones iustitiae in primo libro propositas tandem ita perfici et emendari ut vera iustitiae vis ac natura iam planissime perspicatur.

Explorata vero iustitia non iam difficile est iniustitiae naturam cognoscere. Est enim ista nihil aliud nisi discordia ac seditio quaedam trium illarum animi partium, dum unaquaeque pluribus alienisque negotiis occupatur, neque illae, quae parere debent,

rationi iustum praestant obsequium. Unde ea cum errore, inscitia, incontinentia, denique omnis generis pravitate coniuncta est. P. 444. A. B.

Sunt vero iustae et iniustae actiones animo idem, quod salubres et perniciosi cibi corporibus. Quemadmodum enim cibi noxii morbem afferunt corpori, sic iniustae actiones iniustitiam in animo efficiunt; et quemadmodum cibi boni corporis sanitatem roborant et conservant, ita iustae actiones iustitiam animi augent atque confirmant. Est autem sanitatem corporis efficere nihil aliud nisi singulas eius partes ita constituere, ut secundum naturam vel se regant invicem vel ab aliis regantur; contra morbum iniicere est efficere, ut eae praeter naturam vel imperio potiantur vel regantur. Ex quo patet, quae sit iustitiae et iniustitiae origo. Nam quum singulae animi partes se ita habent, ut naturae convenienter vel regant, vel regantur, nascitur iustitia; quum autem praeter naturam id, cuius est alterius imperio obsequi, principatum nanciscitur, et vicissim illud, quod regere ac dominari debet, imperio privatur, iniustitia oriri solet. P. 444. B. — D. Quocirca virtus, ut patet, continetur sanitate quadam animi et pulcritudine et bono animi habitu; pravitas vero nihil est aliud nisi morbus, turpitudine, imbecillitas. Ad illam studiorum honestas perducit; hanc cupiditatum turpitudine efficit. P. 444. D. E.

Quaerendum autem iam restat, utrum prosit colere iustitiam honestisque rebus operam dare, sive vir bonus lateat sive non lateat; an iniuste agere et iniustum esse, si quis possit poenam effugere nec fiat castigatione melior. Et Glauconi quidem haec quaestio plane inutilis videtur, quum talem esse iustitiae et iniustitiae naturam apparuerit. Sed Socrates rei investigationem neutiquam supervacaneam fore arbitratur. Itaque quinque distinguit animi humani formas ac totidem civitatis, ex quibus unam, de qua adhuc disputatum est, rectam, quattuor reliquas pravas arbitratur. P. 445. A. — E.

419 Cap. I. *Και ὁ Ἀδριμαντος ὑπολαβὼν, Τί οὖν ἐφη, ὃ Σώκρατες, ἀπολογησεί, ἐὰν τις σε φῆ μὴ πάνυ τι εὐδαίμονας ποιεῖν τούτους τοὺς ἀνδρας, καὶ ταῦτα δι' ἑαυτούς, ὧν ἔστι μὲν ἡ πόλις τῆ ἀληθεία, οἱ δὲ μηδὲν ἀπολαύουσιν ἀγαθὸν τῆς πόλεως, ὡς οἱ ἄλλοι,*

Cap. I. P. 419. *μὴ πάνυ τι εὐδαίμ.]* Vat. Θ. m. Vind. Φ. Par. DK. Mon. Flor. β. et a. m. sec. Ven. II. *πάνυ τοι.* Eadem confusio est Libr. X. p. 595. C. Lysid. p. 204. D. Theaet. p. 150. C. al. v. Schaefer. ad Greg. Corinth. p. 937. Bornemann ad Xenoph. Cyrop. I, 1, 2.

καὶ ταῦτα δι' ἑαυτούς] Steph. conl. *καὶ ταῦτα δὲ αὐτοῖς ὧν ἔστι μὲν κ. τ. λ.* Morgensternius Commentatt. de Plat. Republ. p. 215. annot. 107. legendum proposuit; *καὶ ταῦτα δὲ αὐτοῖς,* comprobante Buttmanno. Non opus mutatione. v. annot.

οἷον οἱ ἄλλοι] Articulum *οἱ soli* Ven. Ξ. et Flor. β. cum

Cap. I. *Τί οὖν — ἀπολογησεί]* quid defendendi causa afferes? v. Criton. p. 54. B. Apol. p. 34. B. Phaed. p. 69. D. Sympos. p. 174. D. et mox p. 420. B. — *μὴ πάνυ τι* significat non admodum, nicht eben sehr. Aliud quid est *μὴ πάνυ τοι,* quod fortiter asseverat, wahrlich, in der That nicht sehr.

P. 419. *καὶ ταῦτα δι' ἑαυτούς, ὧν ἔστι μὲν ἡ π.]* Recte Astius locum interpretatur sic: Haud felices efficit viros, idque sua ipsorum voluntate, ut qui, quum revera civitas in ipsorum potestate sit, hac sua possessione non fruuntur. Libr. V. p. 466. A. Socrates ad haec respiciens: *Μέμνησαι ὅν, ἣν δ' ἐγώ, ὅτι ἐν τοῖς πρόσθεν οὐκ οἶδα ὅτιον λόγος ἦμιν ἐπέπληξεν,*

ὅτι τοὺς φύλακας οὐκ εὐδαίμονας ποιοῖμεν, οἷς ἐξὸν πάντα ἔχειν τὰ τῶν πολιτῶν οὐδὲν ἔχουεν. Hanc interpretationem, etiam Schleiermachero probatam, argute carpit Schneiderus, quia scilicet, si custodes sua culpa i. e. sua voluntate, minus felices essent, id Socrati vitio verti non posset. Quasi vero Socrates non tales finxerit custodes, quorum conditio et fortuna in republica ita ferat, ut ipsis δι' ἑαυτούς, propter semet ipsos et suo ipsorum arbitrio bonis illis cendum sit, quibus reliqui civium ordines fruuntur!

οἱ δὲ μηδὲν ἀπολαύουσιν] Facit nunc eum, qui ista obicit, utentem oratione recta. Repentinam hanc obliquae orationis cum recta permutationem

ἀγροὺς τε κεκτημένοι καὶ οἰκίας οἰκοδομοῦμενοι καλὰς καὶ μεγάλας, καὶ ταύταις πρέπουσαν κατασκευὴν κτώμενοι, καὶ θυσίας θεοῖς ἰδίας θύοντες, καὶ ξενοδοκοῦντες, καὶ δὴ καί, ἃ νῦν δὴ σὺ ἔλεγες, χροῦσόν τε καὶ ἄργυρον κεκτημένοι καὶ πάντα ὅσα νομίζεται τοῖς μέλλουσι μακαρίοις εἶναι; ἀλλ' ἀτεχνῶς, γαίη ἂν, ὥσπερ ἐπίκουροι μισθωτοὶ ἐν τῇ πόλει φαίνονται καθῆσθαι οὐδὲν ἄλλο ἢ φρουροῦντες. Ναι, ἣν δ' ἐγώ, καὶ ταῦτά γε ἐπισίτιοι καὶ οὐδὲ μισθὸν πρὸς τοῖς σιτίοις λαμβάνοντες, ὥσπερ οἱ ἄλλοι, ὥστε οὐδ' ἂν ἀποδημῆσαι βούλωνται ἰδίᾳ, ἐξίσταται αὐτοῖς, οὐδ' ἐταίραις δίδόναι, οὐδ' ἀναλίσκειν, ἂν ποι βούλωνται ἄλλοσε, οἷα δὴ οἱ εὐδαίμονες δοκοῦντες εἶναι ἀνα-

ed. Stephani tuentur. Recte. Opponuntur enim ceteri civium custodibus. Exprunxerunt Schn. Turr. Herm. conf. p. 420. A.

P. 420. *φαίνονται καθῆσθαι]* κετησθαι Steph., quod est in marg. Ven. Ξ. et in Flor. x.

οὐδὲ ἐταίραις δίδόναι] Sic Par. A. Ven. II. Vat. m. Flor. a. c. Legit etiam Ficinus, qui vertit: neque quidquam secretis largiri. Ceteri codd. οὐδ' ἐταίροις δίδόναι, unde originem duxit lectio vulgata οὐδὲ ἄλλοις δίδόναι.

ἂν ποι βούλωνται] Sic Par. A. DK. Vat. Θ. Ven. II. Angel. Flor. β. γ. a. x. pro vulg. πη, quod recte repudiavit Bekker.

alibi etiam notavimus, ut ad Protagor. p. 322. C. p. 338. B. cf. Matth. Gr. §. 529. 5. Proxima sic iungas: *ἀγροὺς τε κεκτημένοι καὶ οἰκ. οἰκοδομοῦμενοι — οἷον οἱ ἄλλοι.* Nam participia coherent cum μηδὲν ἀπολαύουσιν ἀγαθόν.

P. 420. *καθῆσθαι οὐδὲν ἄλλο ἢ φρουροῦντες]* h. e. otiosi sedere, aedificia exstruere, agros colere, aedificia exstruere, denique res ad vitam bene beateque degendam necessarias sibi comparare. Quocirca additur οὐδὲν ἄλλο ἢ φρουροῦντες, i. e. οὐδὲν ἄλλο ποιοῦντες ἢ φρουροῦντες, de qua loquendi forma etiam Latinis usitata v. Viger. p. 475. Matth. Gr. §. 635. Butt. §. 137. p. 441. Gronov. ad Liv. XXI, 24. Ernesti ad Sueton. Caes. c. 20. Verbum

καθῆσθαι de vita otiosa satis frequens, ut Lat. sedere et desiderare. Ceterum Ast. illo simul notari arbitratur vile hominum genus: etenim *καθῆσθαι* et *καθημένοι* etiam de iis dicitur, qui artes sellularias tractant, ut docuerunt Salmas. de usur. c. 12. Valcken. ad Herod. II, 86. ad Ammon. p. 215. *καὶ ταῦτά γε ἐπισίτιοι]* R u h n k e n. ad Tim. p. 212. „Famuli, victum pro mercede capientes, (praeterquam quod *πέλαται* nominantur) alio nomine *ἐπισίτιοι* dicuntur a Platone Polit. IV., ubi scholiastes: *ἐπισίτιοι, οἱ τροφῆς χάριν ἐργαζόμενοι,* ut Hesychius et Suidas, quorum glossae ex hoc ipso fonte fluxerunt. Eodem Platoni's loco usus est Athen. VI. p. 247. A.“

λίσκουσι. ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα σὺν τῆς κατηγορίας ἀπολείπει. Ἄλλ', ἢ δ' ὅς, ἔστω καὶ ταῦτα B κατηγορημένα. Τί οὖν δὴ ἀπολογησόμεθα, φῆς; Naί. Τὸν αὐτὸν οἶμον, ἢ δ' ἐγώ, πορευόμενοι εὐρήσομεν, ὡς ἐγώμαι, ἃ λεκτέα. ἐροῦμεν γάρ, ὅτι θαναστὸν μὲν ἂν οὐδὲν εἴη, εἰ καὶ οὗτοι οὕτως εὐδαιμονέστατοί εἰσιν, οὐ μὴν πρὸς τοῦτο βλέποντες τὴν πόλιν οἰκίζομεν, ὅπως ἔν τι ἡμῶν ἔθνος ἔσται διαφερόντως εὐδαιμον, ἀλλ' ὅπως ὁ τι μάλιστα ὅλη ἢ πόλις. φήθημεν γάρ ἐν τῇ τοιαύτῃ μάλιστ' ἂν εὐρεῖν δικαιοσύνην καὶ αὐτὴν ἐν τῇ κακίστῃ οἰκουμένην C ἀδικίαν, κατιδόντες δὲ κοῖναι ἂν ὁ πάλαι ζητοῦμεν. νῦν μὲν οὖν, ὡς οἰόμεθα, τὴν εὐδαιμόνια πλάττομεν οὐκ ἀπολαβόντες ὀλίγους ἐν αὐτῇ τοιοῦτους τινὰς

B. ἂν οὐδὲν εἴη] V. οὐδὲν ἂν εἴη, optimis libris non contentientibus.

C. τινὰς τιθέντες] Sic Par. A. Ang. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. Vulgo θέντες.

Τί οὖν δὴ ἀπολογησόμεθα, φῆς;] Astius in altera editione Ienensi scripsit Τί οὖν δὴ; ἀπολογησόμεθα, φῆς; Quam rationem miramur sane etiam C. Fr. Hermanno placuisse. Manifestum est enim repeti hic quaestionem ab initio p. 419. A. ab Adimanto positam, quam nunc prima persona numeri plurali utitur.

B. ὅπως ἐν τι ἡμῶν ἔθνος] De usu voc. ἔθνος v. ad libr. I. p. 351. C.

C. πλάττομεν οὐκ ἀπολαβόντες] Participium ἀπολαβόντες illustratur additis verbis ὀλίγους ἐν αὐτῇ τοιοῦτους τινὰς θέντες. Sine causa Benedictus scribi voluit ἀπολαβόντες, οὐκ ὀλίγους κ. τ. λ. Sententia haec est: nunc beatam, opinor, civitatem fingimus non ex parte, sed totam. ὡς περὶ οὖν ἂν εἰ ἡμᾶς —] Vulgo repetito ἂν scribebatur προσελθὼν ἂν τις ἐψέγε. Quod

nullo pacto ferendum. Nam quod Astius voculam cum προσελθὼν nectendam censuit, id fieri propterea non potest, quod ea ita demum recte participio adiceretur, si illo in verbum finitum commutato locum suum obtineret. Quod quidem hic secus est. Nam non aliter haec explicari possunt, nisi hoc modo: εἰ ἡμᾶς ἀνδριάντας γράφοντας προσῆλθέ τις καὶ ἐψέγε. Alia ratio est libr. X. p. 598. C. Nec vero statui licet ἂν ter esse positum sic, ut totidem verbum εἰδοκούμεν afficiat. Hoc enim si ita esset, certe non potuisset interponi ei sententiae parti, quae habet conditionem. Itaque recte Schaefer. Melet. critt. p. 102. istud ἂν delendum censuit, perspicacior ea in re Schneidero, qui illud iudicavit esse tolerabile. Est enim profecto prorsus intolerabile. Deinde Schaeferus l. c. resingendum censet προστιθειμέν.

τιθέντες, ἀλλ' ὅλην αὐτίκα δὲ τὴν ἐναντίαν σκεψόμεθα. ὡς περὶ οὖν ἂν εἰ ἡμᾶς ἀνδριάντας γράφοντας προσελθὼν τις ἐψέγε λέγων, ὅτι οὐ τοῖς καλλίστοις τοῦ ζώου τὰ κάλλιστα φάρμακα προστίθειμεν — οἱ γὰρ ὀφθαλμοί, κάλλιστον ὄν, οὐκ ὀστρεῖω ἐναληθιμένοι εἶεν, ἀλλὰ μέλανι —, μετρίως ἂν εἰδοκούμεν πρὸς αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι λέγοντες. ὦ θαναστίαι, D μὴ οἶον δεῖν ἡμᾶς οὕτω καλοῦς ὀφθαλμούς γράφειν, ὥστε μηδὲ ὀφθαλμούς γαίνεσθαι, μηδ' αὐτὰλλα μέρη, ἀλλ' ἄθρει, εἰ τὰ προσήκοντα ἐκάστοις ἀποδιδόντες τὸ ὅλον καλὸν ποιοῦμεν καὶ δὴ καὶ νῦν μὴ ἀνάγκασε ἡμᾶς τοιαύτην εὐδαιμονίαν τοῖς φύλαξι προσάπτειν, ἢ ἐκείνους πᾶν μᾶλλον ἀπεργάσεται ἢ E φύλακας. ἐπιστάμεθα γὰρ καὶ τοὺς γεωργοὺς ξυστίδας

προσελθὼν τις ἐψέγε] V. iterato ἂν scribebatur ἂν τις ἐψέγε, quam lectionem soli Ven. E. Ang. Vat. m. Flor. γ. a. c. x. tenent. Voculam eiecit Bekk. v. annot.

Quod si legeretur in codd. mss., facile amplecteremur. Nunc προστιθειμεν ex obliquae et rectae orationis confusione explicandum putamus, de qua v. Hermann. ad Viger. p. 991. Nimiram prudenter monuit Astius, duas mixtas videri constructiones: ἐψέγε ὅτι οὐ — προστιθειμεν, et λέγων, ὅτι οὐ προστιθεῖτε, posteriore dictione, orationi aliunde suspensae accommodata. conf. etiam Loers ad Platon. Menex. p. 64. — ἀνδριάντες sunt pictae imagines, ut recte interpretatur Schaeferus Melet. critt. p. 102. Sic etiam Antiatticista Bekkeri p. 82. 11. et Lexic. rhet. Bekk. p. 210, 15. p. 211, 14.

οἱ γὰρ ὀφθαλμοί — μέλανι] Optativus post ὅτι, ὡς et accusativum cum infinitivo in oratione obliqua ponitur, ubi alterius opinio ac sententia ipsis eius verbis oblique refertur; cuius rei exempla

memoravimus bene multa ad Phileb. p. 58. A. conf. Hermann. De part. ἂν p. 139. Matthiae Gr. §. 529. 3. Pro κάλλιστον ὄν ne quis requirat κάλλιστον ὄντες, v. ann. ad Libr. I. p. 333. D.

D. τὸ ὅλον ποιοῦμεν] Fuit qui post ποιοῦμεν minore interpunctione utendum censeret, ut proxima apodosin continere putarentur. Non assentior. Etenim ὡς περ, ut Lat. veluti, ubi idem significat quod exempli causa, ut exemplo utar, saepe non habet apodosin subsequentem. v. Matthiae Gr. §. 523. 3. p. 1205. ed. 3. Exemplum rei si desideras, lege Gorg. p. 451. A. sq., qui locus longior est, quam ut hic adscribi possit. Quanquam sententiam si respectamus, hoc loco apodosin inest in verbis: καὶ δὴ καὶ νῦν μὴ ἂν. ctr., ubi scribi potuit etiam: αὐτῶ καὶ νῦν μὴ ἂν. ctr. E. ἐπιστάμεθα γὰρ καὶ

ἀμφιέσσαντες καὶ χροσὸν περιθέντες πρὸς ἡδονὴν ἐργάζεσθαι κελεύειν τὴν γῆν, καὶ τοὺς κεραιέας κατακλίναντες πρὸς τὸ πῦρ διαπίνοντας τε καὶ εὐωχουμένους, τὸν τροχὸν παραθεμένους, ὅσον ἂν ἐπιθυμῶσι κεραιεῦν, καὶ τοὺς ἄλλους πάντας τοιοῦτω τρόπῳ μακαρίους ποιεῖν, ἵνα δὴ ὅλη ἡ πόλις εὐδαιμονῇ. ἀλλ' ἡμᾶς μὴ οὕτω νοθεύει· ὥς, ἂν σοι
421 πειθώμεθα, οὔτε ὁ γεωργὸς γεωργὸς ἔσται, οὔτε ὁ κεραιεὺς κεραιεὺς, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς οὐδὲν ἔχων

E. κατακλίναντες ἐπιδέξια | V. ἐπὶ δεξιᾷ. Illud tenet liber praestantissimus, Par. A. Vulg. Casaub. ad Athen. I. p. 168. ed. Schweigh. corrigendum vidit. cf. annot.

ὅσον ἂν ἐπιθυμῶσι] Solus Steph. ἐπιθυμῶσι, nescimus unde.

P. 421. πόλιν ἀπολλύουσι] Steph. ἀπολλύουσι, quod est in libris paucissimis iisque deterioribus. conf. Buttman. Gr. Ampl. T. I. P. I. p. 524.

καὶ αὐτὸ τοῦ εὐ οἰκεῖν] Sic Par. A. Vat. m. Flor. a. c. γ. et in marg. Flor. x. Vulgo; ἀπολλύουσιν ἂν τοῦ εὐ οἰκεῖν. Alii libri habent vel καὶ ἀπὸ τοῦ εὐ οἰκεῖν, vel καὶ γὰρ αὐτοί, vel καὶ ἂν καὶ αὐτῶν: quae varietas receptae scripturae veritatem testatur. Verum dudum viderat Ast. Mox vulgo ἔχουσιν, quod ex compluribus optimorum librorum emendatum.

τοὺς γεωργοὺς κ. τ. λ.] Frustra Astius olim haec verba sollicitavit scribendo ἡπιστάμεθα. Sensus est: Possumus enim etiam agricolas magnificis vestibus ornatos auroque cinctos voluptatis causa colere terram iubere, et figulos, dum discumbentes commode et eleganter ad ignem (focum) bibant et conviventur, rota apposita, quantum velint, figlinam exercere. Scholiastes: ἔνστις ἐστὶ λεπτόν ἕσασμα, περιβόλαιον, ἢ γιτών ποδήρης γυναικίος κ. τ. λ. Plura de hoc vestimenti genere dixerunt in tpp. ad Aristoph. Nubb. v. 70. Equitt. 967. Hemsterhus. ad Lucian. Nigrin. p. 50. Toup. ad Longin. p. 228. Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 188. Verbum ἀμφιένναι de more eum duplici accusativo

constructum, de quo v. Matth. Gr. §. 418. g. — Ἐργάζεσθαι, ut Lat. opus facere, καὶ ἔσοχῆν dicitur de laboribus rusticis. Quare ἐργάζεσθαι τὴν γῆν est agrum colere. Xenoph. Cyrop. III. 2, 8: ἐξείναι ὑμῶν γῆς ἐργάζεσθαι ὅπου ἂν βοῦλησθε. Ibid. IV. 4, 3. V. 4, 12. al. Deinde ἐπιδέξια, i. e. ἐπιδέξιως, cum κατακλίναντες connectendum. Quocirca mutavi quod vulgo legebatur ἐπὶ δεξιᾷ. Neque nunc potest esse versus dexteram, sed potius significat scite et eleganter, ut vere observavit Casaubon. ad Athen. Animadv. T. I. p. 168. ed. Schweigh. Conf. Valcken. ad Eurip. Hippolyt. v. 1360. Bergler. ad Aristoph. Avv. v. 1567. Eustath. ad Iliad. μ. p. 902. ed. Rom. Itaque miramur Schneiderum, qui deserta Parisini optimi au-

σχῆμα, ἐξ ὧν πόλις γίγνεται. ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων ἐλάττων λόγος· νευρορῳάφοι γὰρ φαῦλοι γενομένοι καὶ διαφθαρέντες καὶ προσποιησάμενοι εἶναι, μὴ ὄντες, πόλει οὐδὲν δεινόν· φύλακες δὲ νόμων τε καὶ πόλεως μὴ ὄντες, ἀλλὰ δοκοῦντες, ὁρᾶς δὴ ὅτι πᾶσαν ἄρδην πόλιν ἀπολλύουσι καὶ αὐτὸ τοῦ εὐ οἰκεῖν καὶ εὐδαιμονεῖν μόνον τὸν καιρὸν ἔχουσιν. εἰ μὲν οὖν ἡμεῖς μὲν φύλακας ὡς ἀληθῶς ποιούμεν ἡκιστα κακούργους B τῆς πόλεως, ὁ δ' ἐκείνο λέγων γεωργούς τινες καὶ

εἰ μὲν οὖν ἡμεῖς μὲν —] Alterum μὲν deest in Monac. Flor. β. Par. K. Praeterea in Flor. x. verbis εἰ μὲν οὖν superscriptum ἐστὶ τούτο. Locus varie tentatus est. Orellius Epist. crit. ad calcem Memnonis adiecta p. 253. legendum censet εἰεν οὖν· ἡμεῖς μὲν κ. τ. λ. Astius omissis verbis εἰ μὲν scribi vult; ἡμεῖς μὲν οὖν φύλακας κ. τ. λ. C. Fr. Hermann. post λέγον commate distinguit, ut apodosis ordiatur a verbis: σκοπεῖον οὖν etc. Alii etiam alia suaserunt. Totum locum Ficinus convertit sic: Quamobrem si veros civitatis custodes quaerimus, minime eos eligere debemus, qui noceant civitati. Qui vero illud dicit, et agricolas non tanquam in civitate, sed tanquam in festiva quadam celebritate discumbentes facit, aliquid certe aliud quam bonum considerat civitatis.

toritate vulgatam scripturam ita defendit, ut omnino loci significationem desiderari arbitretur.

ὅς ἂν σοι πειθώμεθα —] Hoogeveenus Doctrin. Particul. T. II. p. 1190. quem sequitur Zeunius ad Viger. p. 559. a., ὅς dictum putat τελεμῶς. Male. Voculam nunc significare nam vel negans particula οὐτε arguit, ut recte observavit Schaefer. ad Demosth. T. V. p. 108.

P. 421. οὐδὲν ἔχων σχῆμα, ἐξ ὧν πόλις γ.] h. e. οὐδὲν σχῆμα τούτων, ἐξ ὧν κ. τ. λ. Ad ἔχων int. ἐστὶν, de qua loquendi ratione v. ad Phaedon. p. 100. D. Sympos. p. 216. E. Vocatur autem nunc σχῆμα habitus, quem quis in republica observare, ac persona, quam sustinere debet, Stand u. Verhältniss.

ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων] praef. Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

ter custodes. — καὶ προσποιησάμενοι εἶναι, sc. νευρορῳάφοι.

τοῦ εὐ οἰκεῖν — καιρὸν ἔχουσιν] atque contra ex iis bonae administrationis ac felicitatis momentum pendere. Nam ita formulam καιρὸν ἔχειν τοῦ εὐ οἰκεῖν explicandam puto.

εἰ μὲν οὖν ἡμεῖς μὲν — πόλιν λέγοι.] Locus ad explicandum difficillimus, cuius sententia haec esse videtur: Si igitur nos custodes volumus esse civitati minime noxios, sed quam utilissimos, ille vero eos vult esse agricolas quosdam et beatos convivatōres, sententiae nostrae eo inter se discrepant, quod nos solius salutis publicae neque vero privatae custodum felicitatis rationem habendam esse putamus, hic autem omnia tribuit incunditati

ὡς περ ἐν πανηγύρει, ἀλλ' οὐκ ἐν πόλει ἐστίατορας
 εὐδαιμονας, ἄλλο ἂν τι ἢ πόλιν λέγοι. σκεπτόν
 οὖν, πότιρον πρὸς τοῦτο βλέποντες τοὺς φύλακας
 καθιστώμεν, ὅπως ὁ τι πλείστη αὐτοῖς εὐδαιμονία
 ἐγγενήσεται, ἢ τοῦτο μὲν εἰς τὴν πόλιν ὅλην βλέπον-
 τας θεατιόν, εἰ ἐκείνη ἐγγίγνεται, τοὺς δ' ἐπικούρους
 C τοῦτους καὶ τοὺς φύλακας ἐκεῖνο ἀναγκαστέον ποιεῖν
 καὶ πειστέον, ὅπως ὁ τι ἀριστοὶ δημιουργοὶ τοῦ
 ἑαυτῶν ἔργον ἔσονται, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὡς-
 αὐτως, καὶ οὕτω ξυμπάσης τῆς πόλεως ἀνξανομένης
 καὶ καλῶς οἰκισομένης ἑατέον ὅπως ἐκάστοις τοῖς
 ἔθνεσιν ἢ φύσιν ἀποδίδωσι τοῦ μεταλαμβάνειν εὐδαι-
 μονίας. Cap. II. Ἀλλ', ἢ δ' ὅς, καλῶς μοι δοκεῖς
 λέγειν. Ἄρ' οὖν, ἢ δ' ἐγώ, καὶ τὸ τοῦτον ἀδελφόν
 D αὐ δημιουργοὺς σκοπεῖ εἰ τάδε διαφθείρει, ὥστε καὶ
 κακοὺς γίγνεσθαι. Τὰ ποῖα δὴ ταῦτα; Πλοῦτος, ἦν

B. ἐν πόλει ἐστίατορας εὐδαιμονας] V. ἐστίατορας καὶ
 εὐδαιμονας, quod Wyttenbach. ad Plutarch. Moral. T. I. p. 322.
 ed. Ox. p. 253. ed. Lips. in καὶ δαιμόνας mutandum censebat.
 Sed istud καὶ praeter Ven. E. Ang. Flor. c. x. omnes codices omit-
 tunt, ut nunc quidem coniectura illa, sanquam elegantissima, non
 opus sit.

C. τοῦ ἑαυτῶν ἔργον ἔσονται] Steph. ἱαντιῶ, quod er-
 rone, ut videtur, ortum.

Cap. II. E. ἄλλους οὗς ἂν διδάσκη] Sic Par. A. Vat. Θ.
 Ven. II. E. Vind. Ambr. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. x. a. γ. pro
 vulg. διδάξη. Praesens cur praefendum sit, neminem, opinor,
 latebit.

μήποτε αὐτοὺς λήσει] Sic Ven. II. Vind. Par. DK. Vat.

vitae, qua custodes fruantur, civitatem nihil curat. Haec vero si verborum sententia est, facile intelligitur, ad verba: ὁ δ' ἐκεῖνο λέγων — εὐδαιμονας, ex praecedente ποιούμεν intelligendum relinqui ποιεί, apodosin autem decurtatam esse, quandoquidem ea protasis posteriori tantum parti accommodata est, quum ceterum sponte appareat, quid plene dicendum fuerit. Neque enim Schneiderum audiendum censemus, ad verba priora: εἰ μὲν οὖν — τῆς πόλεως,

suppleri iubentem: ἡμεῖς μὲν ὀρθῶς ποιούμεν, quod nec grammaticae fieri potest. Immo accommodavit disputator apodosin posteriori protasis parti, quia gravius indicare voluit istam quidem opinionem nihil ad civitatis rationes pertinere, a quibus sit alienissima. Quamobrem locum sic reddere possis: si igitur, quum nos custodes revera civitati minime noxios (quod per μέισιν dictum est pro: reipublicae quam maxime

δ' ἐγώ, καὶ πενία. Πῶς δὴ; Ὡδε. πλουτήσας χυτρεὺς
 δοκεῖ σοι εἶτι θελήσειν ἐπιμελεῖσθαι τῆς τέχνης; Οὐ-
 δαμῶς, ἔφη. Ἀργὸς δὲ καὶ ἀμελὴς γενήσεται μᾶλλον
 αὐτὸς αὐτοῦ; Πολύ γε. Οὐκοῦν κακίων χυτρεὺς γί-
 γνεται; Καὶ τοῦτο, ἔφη, πολὺ. Καὶ μὴν καὶ ὄργανά
 γε μὴ ἔχων παρήγεσθαι ὑπὸ πενίας ἢ τι ἄλλο τῶν
 εἰς τὴν τέχνην, τὰ τε ἔργα πονηρότερα ἐργάσεται E
 καὶ τοὺς νείεις, ἢ ἄλλους, οὗς ἂν διδάσκη, χείρους
 δημιουργοὺς διδάξεται. Πῶς δ' οὐ; Ὑπ' ἀμφοτέρων
 δὴ, πενίας τε καὶ πλοῦτος, χείρω μὲν τὰ τῶν τεχνῶν
 ἔργα, χείρους δὲ αὐτοί. Φαίνεται. Ἔτερα δὴ, ὡς
 εἶοικε, τοῖς φύλαξιν εὐρήκαμεν, ἅ παντὶ τρόπῳ φυ-
 λακτέον, ὅπως μήποτε αὐτοὺς λήσει εἰς τὴν πόλιν
 παραδύντα. Ποῖα ταῦτα; Πλοῦτος, ἦν δ' ἐγώ, καὶ
 πενία, ὡς τοῦ μὲν τροφήν καὶ ἀργίαν καὶ νεωτερι- 422
 σμὸν ἐμποιοῦντος, τοῦ δὲ ἀνελευθερίαν καὶ κακοῦργίαν
 πρὸς τῷ νεωτερισμῷ. Πάνν μὲν οὖν, ἔφη, τόδε

r. Mon. Flor. β. n. Ante Astium scribebatur soloece λήση, v. Lobeck. ad Phryn. p. 719. Deinde Τὰ ante ποῖα cum plurimis libris abiecit Bekk.; servant Ven. E. Ambr. Ang. Flor. a. c. Statim vet. editt. cum plurimis libris Πλοῦτός τε, ἦν δ' ἐγώ. Sed τε praeunte Bekkero omisimus auctoritate codd. Par. K. Flor. a. β. et Stobaei Sermon. XLI. p. 275. Sic item antea: Πλοῦτος, ἦν δ' ἐγώ, καὶ πενία, in libris omnibus scriptum.

P. 422. τροφήν καὶ ἀργίαν καὶ νεωτ.] V. τροφήν τε καὶ ἀργ. Sed τε praeter Ven. E. Ambr. Angel. Flor. x. a. omnes libri cum Par. A. Duebn. ignorant. Pro ἐμποιοῦντες Par. ADK. Vat. Θ. Ven II. alii ποιούντος. Praefero vulgatam. Mox libri plerique κακοῦργίαν, quod e Bas. 1. 2. Flor. a. x. Ambr. Ang. mutatum.

salutares) facere studeamus, ille, qui istud dicit, eosdem custodes vult esse agricolas quosdam vitae quotidianae negotiis et lucro intentos ac denique tanquam in festa celebritate neque vero in civitate convivas beatos, certe aliud quid quam civitatem dicit, h. e. non de republica loquetur eiusque ducet rationem. Haec vero interpretatio eo videtur esse probabilior, quod etiam verbis proxime su-

terioribus optime congruit, quae pro apodosi non videntur accipi posse, sicuti Hermann o placuit.

Cap. II. E. χείρους δὴ δημιουργοὺς διδάξεται] in-
 certiores reddet opifices; v. Matth. Gr. §. 420. ann. 3. Pro διδάξεται Cobet. Varr. Lectt. p. 310. requirit διδάξει. ὅπως μὴ αὐτοὺς λήσει] Soloeceum aoristum λήση recte sustulit Astius. Debebat enim λάθη scribi. Complures locos isto vitio inquinatos purgavit

μέντοι, ὦ Σώκρατες, σκόπει πῶς ἡμῖν ἡ πόλις οἷα
 ἔσται πολεμεῖν, ἐπειδὴν χρήματα μὴ κεκτημένη ἢ,
 ἄλλως τε καὶ πρὸς μεγάλην τε καὶ πλουσίαν ἀναγκασθῆ
 πολεμεῖν; Ἀλλῶν, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι πρὸς μὲν
 B μίαν χαλεπωτέρον, πρὸς δὲ δύο τοιαύτας ὄζον. Πῶς
 εἶπες; ἦ δ' ὅς. Πρῶτον μὲν που, εἶπον, ἐὰν δὲ
 μάχεσθαι, ἄρα οὐ πλουσίοις ἀνδράσι μαχοῦνται αὐ-
 τοὶ ὄντες πόλεμον ἀθλήται; Ναὶ τοῦτό γε, ἔφη.
 Τί οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Ἀδείμαντε; εἰς πυκτῆς ὡς
 οἷόν τε κάλλιστα ἐπὶ τοῦτο παρεσκευασμένος δυοῖν
 μὴ πυκταῖν, πλουσίοις δὲ καὶ πίοις, οὐκ ἂν δοκεῖ
 σοι ὀραδίως μάχεσθαι; Οὐκ ἂν ἴσως, ἔφη, ἅμα γε.
 Οὐδ' εἰ ἐξείη, ἦν δ' ἐγώ, ὑποφενύοντι τὸν πρότερον
 C αἰε προσφερόμενον ἀναστρέφοντα κρούειν, καὶ τοῦτο
 ποιοῖ πολλάκις ἐν ἡλίῳ τε καὶ πνίγει; Ἄρα γε οὐ καὶ
 πλείους χειρώσασθαι ἂν τοιοῦτους ὁ τοιοῦτος; Ἀμίλει,
 ἔφη, οὐδὲν ἂν γένοιτο θαναστόν. Ἄλλ' οὐκ οἶε
 πυκτικῆς πλέον μετέχειν τοὺς πλουσίους ἐπιστήμη τε

B. ἐπὶ τοῦτο παρεσκευασμένος] V. τοῦτο, quod nunc
 praeceunte Bekkero in τοῦτο mutare placuit ex Par. A. Ven. Z.
 Vind. Ambr. Ang. Vat. m. r.

οὐκ ἂν δοκεῖ σοι ῥ. μ.] V. δοκῆ. soloece. Recte Par. ADK.
 Ven. II. Ambr. Ang. Mon. Flor. a. β. δοκεῖ, nam ἂν pertinet ad
 infinitivum. Similia notavit Schaeff. meletem. critt. p. 60.

Lobeck. ad Phrynich. p. 719.
 De ὅπως μὴ cum futuro iuncto
 optime praecepit Thiersch.
 Gr. §. 342. 9. p. 662. ed. III.

P. 422. B. μαχοῦνται αὐ-
 τοὶ ὄντες —] Intell. οἱ πόλιται
 ex praecedenti πόλις.

ἐπὶ τοῦτο παρεσκευα-
 σμένος] Sc. ἐπὶ τὸ πνικτεῖν.

C. ἀναστρέφοντα κρού-
 εῖν] Verbum κρούειν de pug-
 latu proprium monente Hein-
 dorfio ad Protagor. p. 557.
 Accusativus participii rursus
 post dativum illatus. Sententia
 haec est: Annetum quidem,
 si ei liceat subterfugienti

semper prius irruentem
 caedere conversione su-
 bito facta? — ἐκ τῶν εἰκό-
 των, ut probabile s. veri-
 simile est; v. ad libr. II. c. 8.

D. οἶε τινὰς ἀκούσαν-
 τας τ.] num futuros esse
 putas, qui his auditis ad-
 versus canes duros et ma-
 eros, quales erunt nostrae rei-
 publicae cives, pugnare ma-
 lint, quam cum canibus
 adversus pecudes pingues
 ac molles? i. e. viros opulen-
 tos quidem, sed imbelles et
 effeminatos. Quod ante Ste-
 phanum legebatur αἰρήσασθαι,
 est haec aoristi forma plane so-

καὶ ἐμπειρία ἢ πολεμικῆς; Ἐγὼ, ἔφη. Ῥαδίως ἄρα
 ἡμῖν οἱ ἀθλήται ἐκ τῶν εἰκότων διπλασίοις τε καὶ
 τριπλασίοις αὐτῶν μαχοῦνται. Συγχωρήσομαι σοι,
 ἔφη, δοκεῖς γάρ μοι ὀρθῶς λέγειν. Τί δ', ἂν προ- D
 σβείαν πέμψαντες εἰς τὴν ἐτέραν πόλιν τάληθῆ εἰπωσιν,
 ὅτι Ἡμεῖς μὲν οὐδὲν χρυσίον οὐδ' ἀργυρίου χρώμεθα,
 οὐδ' ἡμῖν θέμις, ὑμῖν δὲ· ξυμπολεμησάντες οὖν μεθ'
 ἡμῶν ἔχετε τὰ τῶν ἐτέρων· οἶε τινὰς ἀκούσαντας
 ταῦτα αἰρήσεσθαι καὶ πολεμεῖν στερεοῖς τε καὶ ἰο-
 χνοῖς μᾶλλον ἢ μετὰ κνηνῶν προβάτοις πίσσι τε καὶ
 ἀπαλοῖς; Οὐ μοι δοκεῖ. ἀλλ' ἐὰν εἰς μίαν, ἔφη, πόλιν
 ξυκαθροισθῆ τὰ τῶν ἄλλων χρήματα, ὅρα, μὴ κίν- E
 δυνον φέρη τῇ μὴ πλουτούσῃ. Εὐδαίμων εἶ, ἦν
 δ' ἐγώ, ὅτι οἶε ἄξιον εἶναι ἄλλην τινὰ προσει-
 πεῖν πόλιν ἢ τὴν τοιαύτην, οἷαν ἡμῖς κατεσκευάζο-
 μεν. Ἀλλὰ τί μὴν; ἔφη. Μειζόνως, ἦν δ' ἐγώ,
 χρη προσαγορεύειν τὰς ἄλλας· ἐκάστη γὰρ αὐ-
 τῶν πόλις εἰσὶ πάμπολλαι, ἀλλ' οὐ πόλις, τὸ τῶν

C. πλείους χειρ.] πλέους ex Par. A. Herm. coll. p. 330.

A. Sed ceteri codd. cum vet. editt. omnes πλείους.

τριπλασίοις αὐτῶν] V. αὐτῶν. Correxist Ast.

D. ταῦτα αἰρήσεσθαι] Ald. Bas. I. 2. αἰρήσασθαι. Pessime.

E. ἡμεῖς κατεσκευάζομεν] Flor. x. Ang. κατασκευάζομεν.
 Recte habet imperfectum.

loeca, ut demonstravit Lobeck,
 ad Phryn. p. 718. Nihil igitur
 egit Ast., qui, ut aoristum de-
 fenderet, hoc tempus post verba
 putandi, confirmandi, sperandi
 etiam de rebus futuris usurpari
 solere monuit.

E. ὅτι οἶε ἄξιον εἶναι —]
 quod putas ullam aliam
 civitatem dignam esse,
 quae hoc nomine appelle-
 tur, praeter talem, qua-
 lem nos modo condebam-
 us. Illud εὐδαίμων εἶηquet
 ironice esse accipiendum.

πόλις εἰσὶ πάμπολλαι]
 Verbum sequitur numerum prae-

dicati. Gorg. p. 502. C. λόγοι
 γίνονται τὸ λεπτότερον. Demo-
 sthen. adv. Onetor. p. 877. 26
 ed. Reisk. ἢ τι προῖξ ὀδοῦντα
 μαὶ γενήσονται. v. Heindorf.
 ad Parmenid. p. 244. — τὸ τῶν
 παρῶντων. Scholiastes: πό-
 λις παῖζεν εἰδὸς ἐστὶ πεπε-
 τικῆς παιδίας· μετῆται δὲ καὶ
 εἰς παροιμίαν. Eadem fere Sui-
 das habet s. v. πόλις. Conf.
 intpp. ad Polluc. IX. 98.
 Zenob. V. 67. Meursius de
 ludis Graec. in Gronovi The-
 saur. T. VII, p. 983. Erasmi
 Adagg. Chil. III. Cent. II. 28.
 Meinek. Fragm. Com. I.
 p. 441.

παιζόντων. δύο μὲν γὰρ, κἄν ὀτιοῦν ἦ, πολεμία ἀλ-
 423 λήλαις, ἢ μὲν πενήτων, ἢ δὲ πλουσιῶν· τούτων δ'
 ἐν ἑκατέρῃ πάνυ πολλαί, αἷς ἐὰν μὲν ὡς μιᾷ προσ-
 φέρῃ, παντὸς ἂν ἀμάρτοις, ἐὰν δὲ ὡς πολλαῖς, δι-
 δούς τὰ τῶν ἑτέρων τοῖς ἑτέροις, χρήματά τε καὶ δυ-
 νάμεις ἢ καὶ αὐτούς, ξυμμάχοις μὲν αἰεὶ πολλοῖς χρή-
 σαι, πολεμίοις δ' ὀλίγοις. καὶ ἕως ἂν ἡ πόλις σοι οἰ-
 κῆ σωφρόνως, ὡς ἄρτι ἐτάχθη, μεγίστη ἔσται, οὐ τῷ
 B ἢ χιλίων τῶν προπολεμούντων· οὕτω γὰρ μεγάλην
 πόλιν μίαν οὐ ῥαδίως οὔτε ἐν Ἑλλήσιν οὔτε ἐν βαρ-
 βάρους εὐρήσεις, δοκούσας δὲ πολλὰς καὶ πολλαπλα-
 σίας τῆς τηλικαύτης. ἢ ἄλλως οἶε; Οὐ μὰ τὸν Δί,
 ἔφη.

Cap. III. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, οὗτος ἂν εἴη καὶ
 κάλλιστος ὄρος τοῖς ἡμετέροις ἄρχουσιν, ὅσην δεῖ τὸ

δύο μὲν γὰρ] γὰρ om. Vat. m. cum Par. A. probantibus
 Turr.

κἄν ὀτιοῦν ἦ, πολεμία ἀλλ'.] V. κἄν ὀπιοῦν εἶεν. Sed
 ὀτιοῦν habent Par. ADK. Ven. II. Vind. Mon. Ambr. Ang. Vat.
 m. r. et Florentini omnes; εἶεν autem solus Steph. habet cum
 Ven. Z. et Vat. Θ., in quo corr. restitutum est. Nimirum veram
 lectionem non intellexerunt qui illam mutaverunt. Dein pro vulg.
 ἀλλήλαιν Par. ADK. Ven. II. Vind. Φ. Ang. Ambr. Vat. m. r. Flor.
 a. c. x. a. γ. β. praeberunt ἀλλήλαις.

P. 423. τῶν ἑτέρων τοῖς ἑτέροις] Steph. cum solo Ven.
 Z. ταῖς ἑτέροις. Perperam.

ἕως ἂν ἡ πόλις σοι οἰκῆ] V. ὡς, quod iam Steph. corri-
 gendum vidit. ἕως Flor. a. x. Angel. praeberunt. Mon. β. καὶ
 οὕτως ἄρ.

κἄν ὀτιοῦν ἦ] si vel tan-
 tilla sit, eiusmodi civitas.
 Nam κἄν idem quod καὶ ἐὰν.
 Sophocle. Antigone. v. 234; τέ-
 λος γὰρ μένοι δὲ ῥ' ἐνέκησεν μο-
 λεῖν. σοί, καὶ τὸ μηδὲν ἔξερῶ,
 φράσων δ' ὄμως. nam sic ibi
 scribendum pro φράσω δ' ὄμως.
 Participium nominativo casu in-
 fertur propterea, quod ἐνέκησεν
 μολεῖν significat statui veni-
 re. Nec infrequens est καὶ ὀτιοῦν.
 Philob. p. 59. C: πῶς ἂν ποτε
 βέβαιον γίγνοιτ' ἂν ἡμῖν καὶ
 ὀτιοῦν εἶναι. Apol. Socr. p. 35.

B. τοὺς δοκοῦντας καὶ ὀτιοῦν
 εἶναι.

P. 423. οὐ τῷ δοκεῖν λέ-
 γω] Quum τῷ δοκεῖν deinde op-
 ponatur ὡς ἀληθῶς, facile exi-
 stimari potest, quid de vulgata
 lectione τῷ εὐδοκμεῖν, quam
 Bekk. quoque servavit, statuen-
 dum sit. Etenim non τῷ εὐδο-
 κμεῖν, sed τῷ δοκεῖν opponi so-
 let το ὡς ἀληθῶς εἶναι vel τὸ
 εἶναι. v. libr. II. p. 361. Xe-
 noph. Mem. I. 7. 1. II. 6. 39.
 Sympos. VIII. 43. nl. Neque
 agitur nunc de bona talis civi-

μέγεθος τὴν πόλιν ποιῆσθαι καὶ ἡλικὴ οὔση ὅσην
 χώραν ἀφορισαμένους τὴν ἄλλην χαίρειν ἔαν. Τίς,
 ἔφη, ὄρος; Οἶμαι μὲν, ἦν δ' ἐγώ, τόνδε· μέχρι οὐ
 ἂν ἐθέλῃ ἀξιομένη εἶναι μία, μέχρι τούτου αὔξειν,
 πέρα δὲ μή. Καὶ καλῶς γ', ἔφη. Οὐκοῦν καὶ τοῦτο C
 αὐτὸ ἄλλο πρόσταγμα τοῖς φύλαξι προστάξομεν, φυλάτ-
 τειν παντὶ τρόπῳ, ὅπως μήτε μικρὰ ἢ πόλις ἔσται
 μήτε μεγάλη δοκούσα, ἀλλὰ τις ἰκανὴ καὶ μία. Καὶ
 φαῦλόν γ', ἔφη, ἴσως αὐτοῖς προστάξομεν. Καὶ τούτου
 γε, ἦν δ' ἐγώ, ἔτι φαυλότερον τόδε, οὐ καὶ ἐν τῷ
 πρόσθεν ἐπεμνήσθημεν λέγοντες, ὡς δεῖ, ἐὰν τε τῶν
 φυλάκων τις φαῦλος ἔκγονος γένηται, εἰς τοὺς ἄλλους
 αὐτὸν ἀποπέμψομαι, ἐὰν τ' ἐκ τῶν ἄλλων σπονδαῖ- D
 ος, εἰς τοὺς φύλακας, τοῦτο δ' ἐβούλετο δηλοῦν, ὅτι
 καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας, πρὸς ὃ τις πέφυκε, πρὸς
 τοῦτο ἕνα πρὸς ἕνα ἕκαστον ἔργον δεῖ κομίζειν, ὅπως

οὐ τῷ δοκεῖν λέγω] V. τῷ εὐδοκμεῖν. Recte Par. K. τῷ
 δοκεῖν.

Cap. III. B. οὗτος ἂν εἴη καὶ κάλλιστος ὄρος] Recte
 Bekker. addidit καὶ, quod cum Stephano omittunt soli Ven. Z.
 Ambr. Vat. m. Flor. a. c. a.

τὴν ἄλλην χαίρειν ἔαν] In edit. Steph. ἔαν errore videtur
 excidisse.

μέχρι οὐ ἂν ἐθέλῃ] V. μέχρις, quod ex Par. A. Ang. Vat.
 Flor. β. x. correctum. Coniunctivum ἐθέλῃ, quem postulant leges
 grammaticae, loco vulg. ἐθέλοι optimi plurimique libri suppedi-
 tarunt. Dein vulg. ἀξιομένη, quod ex Par. A. Ambr. Vat. m. Flor.
 a. c. n. γ. et pr. Ven. Z. mutatum.

D. ἐβούλετο δηλοῦν] Vat. Θ. Vind. Ven. II. Par. DK.
 Ang. Vat. r. Mon. Flor. n. x. β. βούλεται. Vera est lectio vul-
 gata.

tatis existimatione. Recte iam
 Ficinus: non ad opinio-
 nem inquam, sed revera
 maximam fore, etiamsi
 mille duntaxat propugna-
 toribus constet. Reprehen-
 dit extrema Aristoteles Pol.
 II. 4.

Cap. III. B. οὗτος ἂν εἴη
 καὶ κάλλιστος] Ex iis, quae
 de civitatis unitate atque con-
 cordia disputata sunt, colligi
 etiam posse arbitratur, quid
 de terminis ac finibus eius indi-

candum sit. Vult enim eam sic
 augeri, ut mediocritate conser-
 vata unitas eius ac singularum
 partium concinnitas non periclitetur.

Οἶμαι μὲν, ἦν δ' ἐγώ]
 Huic μὲν non subiicitur δέ. v.
 Heindorf. ad Sophist. p. 288.
 Hermann. ad Viger. p. 841
 sq. coll. annot. ad libr. I. p.
 334. B.

C. ἐν τῷ πρόσθεν] Libr.
 III. p. 415. A. sqq. coll. II. p.
 370. B. 374. A.

ἂν ἐν το αὐτοῦ ἐπιτηδεύων ἕκαστος μὴ πολλοί, ἀλλὰ εἰς γίγνηται, καὶ οὕτω δὴ ξύμπασα ἢ πόλις μία φύηται, ἀλλὰ μὴ πολλὰ. Ἔστι γάρ, ἔφη, τοῦτο ἐκείνου σμικρότερον. Οὗτοι, ἦν δ' ἐγώ, ὦ γὰρ δὲ Ἀδείμαντε, ὡς δόξειεν ἂν τις, ταῦτα πολλὰ καὶ μεγάλα αὐτοῖς προστάττομεν, ἀλλὰ πάντα φαῦλα, ἐὰν τὸ λεγόμενον ἐν μέγα φυλάττωσι, μᾶλλον δ' ἀντὶ μέγαλον ἱκανόν. Τί τοῦτο; ἔφη. Τὴν παιδείαν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ τροφήν. ἐὰν γὰρ εὖ παιδευόμενοι μέτριοι ἄνδρες γίγνωνται, πάντα ταῦτα ῥεθδῶς διόφρονται, καὶ ἄλλα γε, ὅσα νῦν ἡμεῖς παραλείπομεν, τὴν τε τῶν γυναικῶν κτῆσιν καὶ γάμων καὶ παιδοποιίας, ὅτι δεῖ ταῦτα κατὰ τὴν παροιμίαν πάντα ὅ τι μάλιστα κοινὰ τῶν φίλων ποιῆσθαι. Ὁρθότατα γάρ, ἔφη, γίγνοι' ἂν. Καὶ μὴν, εἶπον, πολιτεία ἐάνπερ ἄπαξ ὀρήσῃ ἐν,

P. 424. κοινὰ τῶν φίλων π.] V. κοινὰ τὰ τῶν φίλων π. Par. A. Vat. G. Ven. II. Vind. Ang. Vat. r. Flor. x. κοινὰ τὰ φίλων π., quod dederunt Bekk. Schneid. Turr. Herm. Ambr. Vat. m. Flor. a. γ. a. c. n. et Ven. Z. a. pr. m. κοινὰ τῶν φίλων, quod verum esse arguit verborum constructio, de qua v. infra.

D. οὗτοι, ἦν δ' ἐγώ, — ἀντὶ μέγαλον ἱκανόν.] Sententia haec est: neque tamen singula haec praecepta admodum gravia sunt, sed levia, si unum illud magnum, quod dicebamus, diligenter observent, aut potius unum illud ἱκανόν, quo fit, ut civitas sibi ipsa sufficiens sit. Laudat haec Stobaeus Serm. XII. p. 275.

E. Τὴν παιδείαν — καὶ τροφήν.] Sexcenties haec iunguntur; v. ad Crit. 50. D. πάντα ταῦτα, singula illa praecepta.

P. 424. ὅτι δεῖ ταῦτα — κοινὰ τῶν φίλων] Respicit ad vocem illam Pythagoricam τὰ τῶν φίλων κοινά. v. Rittershus. ad Porphy. Vit. Pythagor. p. 46. intpp. ad Diog. Laert. III. 10. Heusinger ad Cicero. de Offic. I. 16. 5. Eurip. Orest. 725. κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων.

De re ipsa conf. libr. V. p. 464. B. sqq. Ceterum constructio verborum quia sic procedit: δεῖ κατὰ τὴν παροιμίαν δεῖ ταῦτα πάντα ποιῆσθαι ὅ τι μάλιστα κοινὰ τῶν φίλων, cur vulgatum τὰ τῶν φίλων ferri nequeat, neminem fugiet.

ἐάνπερ ἄπαξ ὀρήσῃ ἐν] h. e. si semel a bono initio profecta est, (wenn sie einmal einen guten Anlauf genommen hat), sicuti circulus procedit ita, ut semper crescat et auceatur, nunquam minuat.

B. τοῦτον ἀνθεκτικόν τοῖς ἐπιμ.] Quia magistratus id curare debent, ut ne quae morum corruptio irrepit in civitatem, hoc maxime caveri oportere arbitratur, ne quid praeter legem in gymnastica et musica innovetur. Inprimis vero tuendae musicae studium graviter com-

φορεται ὡς περ κύκλος ἀύξανόμενη. τροφή γὰρ καὶ παιδευσις χρηστὴ σωζομένη φύσει ἀγαθὰς ἐμποιεῖ, καὶ αὐτὴ φύσει χρησταὶ τοιαύτης παιδείας ἀντιλαμβανόμεναι εἰς βελτίους τῶν προτέρων φέρονται, εἰς τε τὰλλα καὶ εἰς τὸ γενναῖον, ὡς περ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις. Εἰκός γ' ἔφη. Ὡς τοίνυν διὰ βραχέων εἰπεῖν, τοῦτου ἀνθεκτικόν τοῖς ἐπιμεληταῖς τῆς πόλεως, ὅπως ἂν αὐτοὺς μὴ λάθῃ διαφθαρέν, ἀλλὰ παρὰ πάντα αὐτὸ φυλάττωσι, τὸ μὴ νεωτερίζειν περὶ γυμναστικὴν τε καὶ μουσικὴν παρὰ τὴν τάξιν, ἀλλ' ὡς οἶόν τε μάλιστα φυλάττειν, φοβουμένους, ὅταν τις λέγῃ, ὡς τὴν ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπιφρονέουσιν ἄνθρωποι, ἣν τις ἀειδόντες νεωτάτη ἀμφιπέληται, μὴ πολλάκις τὸν ποιητὴν τις οἴηται λέγειν οὐκ ἔσματα νέα, ἀλλὰ τρόπον ᾧδῆς νέον, καὶ τοῦτο ἐπαι-

B. ἀλλὰ παρὰ πάντα] V. παρ' ἅπαντα, quod Bekk. ex optimis libris correxit, consentiente Stobaeo Serm. XLI. p. 275.

μᾶλλον ἐπιφρονέουσιν ἄνθρωποι] Stob. Flor. a. γ. Vat. m. ἐπιφρονέουσιν. Unde Bekk. haec: ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπιφρονέουσιν ἄνθρωποι, ut integrum versum, a reliquis verbis seiunctum, scripsit.

mendat, quippe qua mutata facile morum corruptio per omnes civium ordines proserpat atque in dies crescat. Quod quidem philosophi iudicium nemo mirabitur, qui musicam arctissimo vinculo cum artibus liberalibus omnibus apud Graecos coniunctam fuisse meminerit. Atque inde etiam intelligitur, cur querebrae de veteris musicae novatoribus tam frequenter etiam ab aliis iactatae sint, veluti ab Aristoxeno ap. Athen. XIV. p. 362. A. conf. Plat. Legg. libr. II. p. 656. C. — 659. E. libr. III. p. 700. A. sqq. libr. VII. passim. Plutarch. de Mus. p. 1141. D. Dio Chrys. Or. XXXII. p. 380. C. al. Ceterum imprimis Doricam esse hanc severitatem discas a Mülhero. De Dorr. II. p. 320 sq. Decretum Platonis memorat Cicero. De Legg. II. 15. 58. sq. III. 14. 32.

ἀλλ' ὡς οἶόν τε μάλιστα φυλάττειν] Infinitivus pendet e verbo δεῖ, cuius notio latet in praecedenti ἀνθεκτικόν. v. ad Criton. p. 51. B. c. XII. Deinde respicitur ad Hom. Od. I. 352: τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπιφρονέουσιν ἄνθρωποι, ἣν τις ἀειδόντες νεωτάτη ἀμφιπέληται, ubi de scripturae discrepantia disputavit Nitzschius. Eandem sententiam habet Xenoph. Cyrop. I. 6: σφόδρα γὰρ ἐν τοῖς μουσικοῖς τὰ νέα καὶ ἀνθηρὰ εὐδοκίμει. — μὴ πολλάκις, ne forte. Libr. IX. p. 584. B: ἴνα μὴ πολλάκις οἴηθῃς. Critia p. 113. A: μὴ πολλάκις ἀκούοντες — θαυμάσιαι. Plura dabunt Abresch. Dilucc. Thueyd. p. 174. Heindorf. ad Phaedon. p. 19. Astius ad Phaedr. p. 260. Ex quo fonte frequens haec vocis significatio fluxerit, docere conatus est Fr. A. Wolf. zu

ἐξουρίσκουσιν οὗτοι, ἃ οἱ πρότερον ἀπώλλουσιν
 B πάντα. Ποῖα; Τὰ τοιαῦτα σιγᾶς τε τῶν νεωτέ-
 ρων παρά προεβυτέροις, ὡς πρέπει, καὶ κατακλίσεις
 καὶ ὑπαναστάσεις καὶ γονέων θεραπείας, καὶ κούρας
 γε καὶ ἀμπερόνας καὶ ὑποδέσεις καὶ ὄλον τὸν τοῦ
 σώματος σχηματισμὸν καὶ τᾶλλα ὅσα τοιαῦτα. ἢ οὐκ
 οἶει; Ἔγωγε. Νομοθετεῖν δ' αὐτὰ οἶμαι εὐηθεῖς οὐ-
 C τε γὰρ πον γίγνεται οὐτ' ἂν μείνειε λόγῳ τε καὶ
 γράμμασι νομοθετηθέντα. Πῶς γάρ; Κινδυνεύει
 γοῦν, ἣν δ' ἐγώ, ὦ Ἀδείμαντε, ἐκ τῆς παιδείας ὅπη
 ἂν τις ὀρηγήσῃ, τοιαῦτα καὶ τὰ ἐπόμενα εἶναι. ἢ οὐκ
 ἀεὶ τὸ ὅμοιον ὄν ὅμοιον παρακαλεῖ; Τί μὴν; Καὶ
 τελευτῶν δὴ, οἶμαι, φαίμεν ἂν εἰς ἓν τι τέλος καὶ
 νεανικὸν ἀποβαίνειν αὐτὸ ἢ ἀγαθὸν ἢ καὶ τούναν-

P. 425. B. ὡς πρέπει] Flor. a. c. a. γ. Ambr. Vat. m.
 ἄς πρέπει. Etiam Par. A. ἄς πρέπει, teste Duebn.

οὐτ' ἂν μείνειε λόγῳ] μένειεν ἐν λόγῳ Flor. β. Par. DK.
 Mon. μένειεν λόγῳ Vind. Vat. r. μένειεν λόγῳ Stob.

ὅπη ἂν τις ὀρηγήσῃ] Sic Flor. β. n. Mon. Vind. Par: DK.
 Vat. r., recte comprobante Astio. Ceterae editt. ὅποι. Stobaeus:
 ὅποιά τις ὀρηγήσῃ. Dobree Advers. Vol. I. P. I. p. 157. coni. ὅποι-
 as ἂν τις.

C. ἀεὶ τὸ ὅμοιον ὄν] ὄν om. Vat. m. Ambr. Flor. a. c. a.
 Sed recte habet participium, quod sic explices: τοῦτο, ὃ ὅμοιον
 ἐστίν.

Τί γὰρ οὐκ; ἢ δ' ὅς.] V. Τί γάρ; Οὐκ, ἢ δ' ὅς. Correx-
 cum Heusdio Specim. Crit. p. 55., Astio et Bekkero, codicibus
 non paucis assentientibus. Astius Τί γάρ οὐ; legendum putabat,

in civitate neglectum ia-
 cebat. Nam ita κείσθαι ca-
 piendum.

σιγᾶς τε τῶν νεωτέρων—
 Tribus modis, inquit Astius,
 apud antiquos, imprimis Lace-
 daemonios, senibus a iunioribus
 reverentia praestabatur, silendo
 coram senibus, de via deceden-
 do (τῷ ὁδοῦ παραχωρήσει s.
 ὑποχωρήσει) et de sede assur-
 gendo (τῷ καθήμενον ὑπαναστή-
 ναι). v. Xenoph. Mem. II, 3,
 16. Hier. VII, 2, 9. De Republ.
 Lac. IX, 5. XV, 6. Sympos. IV,
 31. Herod. II, 80., ubi v. Val-
 eken. Quum igitur duo modi
 reverentiae, ἡ σιγή et ἡ ὑπανά-
 σιαις, hoc loco significati sint,

tertium illud, τὸ ὑποχωρήσει
 colligit indicari voc. κατακλίσεων.
 Quocirca κατακλίσεις ipsi non
 sunt accubationes, sed loci ces-
 siones honoris gratia. Compara-
 vit vir doctissimus Aristotel.
 Ethic. IX. c. 2. p. 395. ed. Zell.
 παντὶ δὲ τῷ προεβυτέρω τιμῆν
 καθ' ἡλικίαν ἀποδοτὸν ὑπανα-
 στάσεις καὶ κατακλίσεις. Schnei-
 dero voc. κατακλίσεις auxilium
 potius denotari videtur, quod
 senioribus acubituris vel decu-
 bituris a iunioribus praestandum
 esset, quoniam ita dicitur κατα-
 κλίειν τινα. conf. Wyttenbach.
 ad Plut. Mor. p. 148 E.

B. οὐτ' ἂν μείνειε λό-
 γῳ τε κ. γρ.] neque per-

τιον. Τί γὰρ οὐκ; ἢ δ' ὅς. Ἐγώ μὲν τοίνυν, εἶπον,
 διὰ ταῦτα οὐκ ἂν εἴη τὰ τοιαῦτα ἐπιχειρήσαιμι νο-
 μοθετεῖν. Εἰκότως γ', ἔφη. Τί δέ, ὦ πρὸς θεῶν,
 ἔφη, ταῦτα ἀγοραῖα ξυμβολαίων τε περὶ κατ' ἀγο-
 ρὰν ἕκαστοι ἃ πρὸς ἀλλήλους ξυμβάλλουσιν, εἰ δὲ
 βούλει, καὶ χειροτεχνικῶν περὶ ξυμβολαίων καὶ λοι- D
 δοριῶν καὶ αἰτίας καὶ δικῶν λήξεως καὶ δικαστῶν
 καταστάσεως, καὶ εἰ πον τελῶν τινες ἢ πράξεις ἢ
 θέσεις ἀναγκαῖοί εἰσιν ἢ κατ' ἀγορᾶς ἢ λιμένας, ἢ
 καὶ τὸ παράπαν ἀγορανομικὰ ἄττα ἢ ἀστυνομικὰ ἢ
 ἐλλιμενικὰ ἢ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα, τούτων τολμήσομέν
 τι νομοθετεῖν; Ἄλλ' οὐκ ἄξιον, ἔφη, ἀνδράσι κα-
 λοις κἀγαθοῖς ἐπιτάττειν τὰ πολλὰ γὰρ αὐτῶν, ὅσα
 δεῖ νομοθετησασθαι, ὁρᾶδως πον εὐρήσουσι. Naί, ὦ E

laudans hanc in rem Dorvill. ad Charit. p. 591. ed. Lips. et Boeckh.
 ad Simon. Soer. Dial. p. XX. Habes tamen οὐκ in fine interroga-
 tionis etiam Libr. I. p. 349. C. 351. B. al. Nisi forte hi quoque
 loci corrigendi sunt.

C. τὰδε τὰ ἀγοραῖα] τὰδε om. Par. A. Ang. Vat. m.
 Flor. a. c. quod abiecit Herm.

D. δικῶν λήξεως] Sic verissime Vind. Par. DK. Mon.
 Ang. Flor. a. β. x. pro vulg. λήξεως. Eodem modo deinceps vul-
 go erratum scribendo καταστήσεις, quod ex codd. fere omnibus
 nuper mutatum est. Revocavit tamen Herm. λήξεως et καταστάσεις,
 Mox aliquot codd. ἀναγκαῖαι, sed v. Buttman. Gr. Ampl. T. I.
 P. I. p. 247. coll. libr. VIII. p. 554. A.

ἢ καὶ τὸ παράπαν ἀγορ.] Sic cum ed. Steph. Vat. m. Ven.
 z. Ambr. Flor. a. γ. c. Ceteri libri omnes ἢ τὸ πάνπαν.

manebunt, etiamsi ora-
 tione et literis praecepta
 sint. De legumlatione super-
 vacanea in civitate bene mora-
 ta v. Politic. p. 293. sqq. p. 297.
 E. sqq.

C. ἐκ τῆς παιδείας ὅπη
 ἂν τις ὀρηγήσῃ] Male vulgo
 post παιδείας commate inter-
 pungunt atque inepte ὅποι le-
 gunt. Sententia haec est: Vi-
 dentur certe, o Adimante,
 prouti quis ex institutio-
 ne ac disciplina prodierit
 atque inde initium fece-
 rit, talia etiam esse quae
 consequuntur. Fuit quum le-
 gendum conijcerem ὅποιος ἂν
 τις, quo tamen non opus est.

quoniam notio voc. ὅποιος re-
 vera iam inest in verbis ὅπη
 ἂν τις ὀρηγήσῃ.

εἰς ἓν τι τέλος καὶ νε-
 ανικὸν ἀποβαίνειν] in unum
 aliquod perfectum atque
 magnificentum abire sive bo-
 num sive malum, i. e. perfec-
 tum quid et magnificentum inde
 exsistere. De v. νεανικόν v. su-
 pra ad p. 363. C.

ἕκαστοι δ'] i. e. ἅ εκαστοι.
 v. ad Phaedr. p. 238. A.

D. καὶ δικῶν λήξεως]
 Harpocratio: Λήξας τὸ ἐγ-
 κλημα, καθ' ὃν λόγον φησὶν λα-
 χεῖν δίκην. v. ad Euthyphr.
 p. 5. B. coll. Ruhk. ad Tim.
 p. 174. — εἰ πον τελῶν τε

φιλε, εἶπον, ἐάν γε θεὸς αὐτοῖς διδῶ σωτηρίαν τῶν νόμων ἢν ἐμπροσθεν διήλθομεν. Εἰ δὲ μὴ γε, ἢ δ' ὅς, πολλά τοιαῦτα τιθέμενοι αἰεὶ καὶ ἐπανορθούμενοι τὸν βίον διατελέσουσιν, οἴομενοι ἐπιλήψασθαι τοῦ βελτίστου. Λέγεις, ἔφη, ἐγὼ, βιώσεσθαι τοὺς τοιοῦτους ὡς περ τοὺς κάμνοντάς τε καὶ οὐκ ἐθέλοντας ὑπ' ἀκολασίας ἐκβῆναι πονηρᾶς διαίτης. Πάνν μὲν οὖν. Καὶ 426 μὴν οὗτοί γε χαριέντως διατελοῦσιν. ἰατρονόμενοι γὰρ οὐδὲν περαίνουσι, πλὴν γε ποικιλώτερα καὶ μειζῶ ποιοῦσι τὰ νοσήματα, καὶ αἰεὶ ἐλπίζοντες, ἐάν τις φάρμακον ξυμβουλευσῇ, ὑπὸ τούτου ἐσεσθαι ὑγιεῖς. Πάνν γάρ, ἔφη, τῶν οὕτω καμνόντων τὰ τοιαῦτα πάθη. Τί δέ; ἦν δ' ἐγὼ· τόδε αὐτῶν οὐ χαρίεν, τὸ

E. βίον διατελέσουσιν] Damnat hanc formam ut minus Atticam ideoque corrigat διατελοῦσιν Cohet. Varr. Lectt. p. 242. Ampliandum duximus. v. Matthiae Gr. 181. 2. b. Codd. certe omnes hic in communi forma tuenda conspirant.

P. 426. καὶ αἰεὶ ἐλπίζοντες] καὶ om. Vind. Ven. E. Vat. r. Flor. n.

καμνόντων τὰ τοιαῦτα πάθη] Stephan. cum solo Ven. E. τὰ τοιαῦτα π.

τόδε αὐτῶν οὐ χαρίεν] Bekk. χαρίεν pro vulg. χάριεν sine codicum praeterquam Ambr. Lobc. Vind. EF. suffragiis. Accentum in primam syllabam ab Atticis reici solere narrant veteres

νες ἢ πρ. κτλ., sicubi vel exigenda vel imponenda sint.

E. Εἰ δὲ μὴ γε, ἢ δ' ὅς] Libro II. p. 375. C., ubi vulgo γε in hac formula additum legatur, codicum auctoritate illud cum Astio delevimus. Sed quod vir doctissimus eam vocularum coniunctionem citerioris aetatis scriptoribus relinquendam iudicavit, in eo erroris hoc ipso loco coarguitur. Complures veterum scriptorum locos, in quibus εἰ δὲ μὴ γε aut certam sedem habet aut probabiliter restituendum est, collegit Dindorf. Praefat. ad Demosth. P. I. p. V sq. ed. Teubn. et Boeckhii in Indice lectionum per aetatem anni 1823. Berolini habendarum p. 5. Sententia verborum haec est: Sin vero secus evenerit,

in multis id genus constitutendis semper atque rursus emendandis aetatem transigent, opinantes se id, quod optimum sit, esse consequenturos. Si educatio bona negligatur, necesse fore arbitratur, ut nascentibus quotidie novis vitii novae perpetuo condantur leges ac rursus mutantur.

P. 426. χαριέντως διατελοῦσιν] Schol. ἐντραπέλιως, σκοπικῶς. — καὶ αἰεὶ ἐλπίζοντες, idque semper sperantes ctr. Neque enim καὶ recte interpretatur Astius per quamvis. Usum vocis sic participiis praemissae illustravit Valcken. ad Phoen. p. 98 sq.

B. οὐδ' αὖ ἐπωδαὶ — οὐδ' δὲ περιλαπτα] Significat περιλαπτον quod Plinius amule-

πάντων ἐχθιστον ἠγείσθαι τὸν τάληθῆ λέγοντα, ὅτι, πρὶν ἂν μεθύων καὶ ἐμπιπλάμενος καὶ ἀφροδισιάζων καὶ ἀργῶν παύσεται, οὔτε φάρμακα οὔτε καύσεις οὔτε 427 τομαὶ οὐδ' αὖ ἐπωδαὶ αὐτὸν οὐδὲ περιλαπτα οὐδὲ ἄλλο τῶν τοιοῦτων οὐδὲν ὀνήσει; Οὐ πάνν χαρίεν, ἔφη· τὸ γὰρ τῶ εὖ λέγοντι χαλεπαίνειν οὐκ ἔχει χάριν. Οὐκ ἐπαινέτης εἰ, ἔφη, ἐγὼ, ὡς εἰκας, τῶν τοιοῦτων ἀνδρῶν. Οὐ μέντοι μά δια. Cap. V. Οὐδ' ἂν ἡ πόλις ἄρα, ὅπερ ἄρτι ἐλέγομεν, ὅλη τοιοῦτον ποιῇ, οὐκ ἐπαινέσει. ἢ οὐ φαίνονται σοι ταῦτον ἐργάζεσθαι 428 τούτοις τῶν πόλεων ὅσαι κακῶς πολιτευόμεναι προαγορεύουσι τοῖς πολίταις τὴν μὲν κατάστασιν τῆς πόλεως ὅλην μὴ κινεῖν, ὡς ἀποθανομένους ὅς ἂν

grammatici, quos laudant Maittair, de Dialect. Att. p. 56. et Fischer ad Weller. T. I. p. 297. sed id de adverbio χάριεν tantum ita statnendum esse, patet ex Apollon. de adverb. p. 750. 25. in Bekk. Anecd. quem Schneider numeris male perturbatis significavit. Cap. V. C. προαγορεύουσι τοῖς πολίταις] Ald. Bas. I. 2. et aliquot mss. προαγορεύουσι. Male.

ὡς ἀποθανομένους ὅς ἂν ε.] Sic Par. A. Ven. II. Ambr. Aug. Vat. m. Flor. a. c. n. x. a. γ. Ald. Bas. I. 2. Vat. Θ. Ven. E. Par. DK. ἀποθανομένους. Vind. Vat. r. ἀποθανομένον. Stephanus scripsit ἀποθανομένον, quod servarunt Ast. et Bekk.

tum vocare solet. Plutarchus Vit. Pericl. c. 15. ὅτι τοσῶν Περιλήξ ἐπισκοπομένω τινὲ τῶν φίλων δείξειε περιλαπτον ὑπὸ γυναικῶν τῶ τραχίλω περιηρημένον. Id. de Audiend. Poet. I. 2. Theophrast. Histor. Plant. IX. c. 21. Dioscor. III. 14.

Cap. V. Οὐδ' ἂν ἡ πόλις ἄρα — οὐκ ἐπαινέσει.] Ne quem offendat iterata negandi particula, verissime Bremius ad Aeschin. adv. Ctesiph. p. 325. Οὐδ', inquit, ab initio enuntiationis ponitur ita, ut interdum aliquot vocabulis interiectis negatio item repetatur ad verbum. Collectis ab illo exemplis addas quae congesserunt Fritsch. Quaest. Lucian. p. 153. Schömann. ad Isaeum p. 470. Mox genitivus τῶν πόλεων propter oppositionis gra-

vitatem relativo praemittitur, ut Libr. II. p. 363. A: τοῖς ὁλοῖς ἃ φασὶ θεοῦς δίδόναι, ubi v. annot. Sententia haec est: an tibi non videntur idem quod illi facere eae civitates omnes, quae, quum male administrantur, tamen civibus edicunt, ut ne universum civitatis statum mutant.

C. ὡς ἀποθανομένους ὅς ἂν —] comminantes eos supplicio affectum iri. De accusativo participiorum sic post ὡς poni solito v. Matth. Gr. §. 568. 3. coll. annot. ad Phaed. p. 109. D. Protagor. p. 342. B. de Rep. I. p. 345. E. Pluralem numerum participii quod ex codicibus revocavi, licet ὡς subsequatur, probabunt, opinor, omnes qui legerint annot. ad Protagor.

τοῦτο δοῦν ὅς δ' ἂν σῆμασ' οὕτω πολιτευομένους ἠ-
 δισταθεραπείῃ καὶ χαρίζεται ὑποτρέχων καὶ προγι-
 γνώσκων τὰς σφετέρας βουλήσεις καὶ ταύτας δεινὸς
 ἢ ἀποπληροῦν, οὗτος ἄρα ἀγαθὸς τε ἔσται ἀνὴρ καὶ
 σοφὸς τὰ μεγάλα καὶ τιμῆσεται ὑπὸ σιγῶν; Ταῦτον
 μὲν οὖν, ἔφη, ἔμοιγε δοκοῦσι δοῦν, καὶ οὐδ' ὅπως-
 D τιοῦν ἐπαινῶ. Τί δ' αὖ, τοὺς ἐθέλοντας θεραπεύειν
 τὰς τοιαύτας πόλεις καὶ προθυμομένους οὐκ ἄγασαι
 τῆς ἀνδρείας τε καὶ εὐχερείας; Ἐγώ, ἔφη, πλὴν γ'
 ὅσοι ἐξηπάτηνται ὑπ' αὐτῶν καὶ οἴονται τῇ ἀληθείᾳ
 πολιτικοὶ εἶναι, ὅτι ἐπαινοῦνται ὑπὸ τῶν πολλῶν.
 Πῶς λέγεις; οὐ συγγιγνώσκεις, ἦν δ' ἐγώ, τοῖς ἀνδρά-
 σιν; ἢ οἷε οἶόν τ' εἶναι ἀνδρὶ μὴ ἐπισταμένῳ με-
 τρεῖν, ἐτέρων τοιούτων πολλῶν λεγόντων, ὅτι τετρα-
 E πηχὺς ἔστιν, αὐτὸν ταῦτα μὴ ἠγείσθαι περὶ αὐτοῦ;
 Οὐκ ἂν, ἔφη, τοῦτό γε. Μὴ τοῖνυν χαλέπαινε, καὶ
 γὰρ πού εἰσι πάντων χαριέστατοι οἱ τοιοῦτοι νομο-
 θετοῦντες τε οἷα ἄρτι διήλθομεν καὶ ἐπανορθοῦν-

E. Οὐκ ἂν, ἔφη] *av* Par. A. Ambr. Vat. m. Flor. a. e. x.
 quod iniuria probarunt Turr.

οἰόμενοι τι πέρας εὐρήσειν] Steph. *ie*, contra fidem
 optimorum atque plurimorum librorum.

ὡςπερ Ἰδραν τέμνονσι.] Flor. c. Ven. E. post Ἰδραν
 addunt *τωά*. Bene. Quamquam ceteris libris iuvitis nolim recipere.

p. 345. D. *Infra VIII. p. 566.*
 D: ἀσπάζεται πάντας, ὅ ἂν πε-
 ρινηγάνη. Conf. Matth. Gr.
 §. 475.

ὅς δ' ἂν σῆμασ' — ἠδιστα-
 θεραπ.]. Fortasse philosophus
 Atheniensium rempublicam ob
 oculos habuit. Isocrat. de Pac.
 §. 2: εἰώθειε πάντας τοὺς ἄλ-
 λους ἐββάλλειν, πλὴν τοὺς συν-
 αγοροῦντας ταῖς ὑμετέρας ἐπι-
 θημίαις. Ibid. §. 3: οὐκ ἐθέλειε
 ἀκούειν, πλὴν τῶν πρὸς ἡδονὴν
 δημηγορούντων κτλ. — Verbum
 ἐπιτρέχειν est in alicuius
 benevolentiam se insinu-
 are, sich einschleichen,
 adulari, blandiri. Legg. XI.
 p. 923. B: εἰάν τις ὑμᾶς θε-
 ραπείας ὑποδραμῶν — πείθη. Λε-

schin. adv. Ctesiph. §. 50. ed.
 Brem. οἷος — τὸν Ἀλέξανδρον
 ἐπιτρέχει καὶ πλησιάζει αὐτῷ.
 Huiusmodi autem adultores, quia
 populo omnibus modis gratifi-
 cari student, votis eius et vo-
 luntatibus tam cupide satisfac-
 iunt, ut non exspectent, dum
 ille quid fieri velit ipse declarat,
 sed προγιγνώσκοντες τὰς αἰτιῶν
 βουλήσεις, quod similiter dictum
 atque illa Gorg. p. 454. C.
 ὑπανοῦντες προαπαράξεν τὰ ἄλ-
 λων λεγόμενα.

D. πλὴν γ' ὅσοι ἐξαι.]
 illos non admiror sese sed qui
 ab istis decipi sese passi
 sunt sibi que videntur ci-
 vilitatis administranda epe-
 riti esse, quia a populi

τες αἰεὶ, οἰόμενοι τι πέρας εὐρήσειν περὶ τὰ ἐν τοῖς
 ξυμβολαίοις κακουργήματα καὶ περὶ ἃ νῦν δὴ ἐγὼ
 ἔλεγον, ἀγροῦντες, ὅτι τῷ ὄντι ὡςπερ Ἰδραν τέ-
 μνονσι. Καὶ μὴν, ἔφη, οὐκ ἄλλο τί γε ποιοῦσιν.
 Ἐγὼ μὲν τοῖνυν, ἦν δ' ἐγώ, τὸ τοιοῦτον εἶδος νό- 427
 μων περὶ καὶ πολιτείας οὐτ' ἐν κακῶς οὐτ' ἐν εὐ πο-
 λιτευομένῃ πόλει ὦμην ἂν δεῖν τὸν ἀληθινὸν νομο-
 θέτην πραγματεύεσθαι, ἐν τῇ μὲν, ὅτι ἀνωφελεῖ καὶ
 πλέον οὐδέν, ἐν δὲ τῇ, ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν κἂν ὄστις-
 οὖν εὐροὶ, τὰ δὲ ὅτι αὐτόματα ἐπεισιν ἐκ τῶν ἐμ-
 προσθεν ἐπιτηδευμάτων.

Τί οὖν, ἔφη, ἐτι ἂν ἡμῖν λοιπὸν τῆς νομοθεσίας B
 εἴη; Καὶ ἐγὼ εἶπον, ὅτι Ἡμῖν μὲν οὐδέν, τῷ μέντοι
 Ἀπόλλωνι τῷ ἐν Δελφοῖς τὰ τε μέγιστα καὶ κάλλιστα
 καὶ πρῶτα τῶν νομοθετημάτων. Τὰ ποῖα; ἦ δ' ὅς.
 Ἰερῶν τε ἰδρύσεις καὶ θυσίαι καὶ ἄλλαι θεῶν τε καὶ
 δαιμόνων καὶ ἡρώων θεραπείαι, τελευτησάντων τε αὐ-
 θῆμαι καὶ ὅσα τοῖς ἐκεῖ δεῖ ὑπηρετοῦντας ἰλεως αὐ-

P. 427. ὅτι ἀνωφελεῖ καὶ πλ.] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven.
 II. Vind. Ambr. Ang. Vat. m. r. Mon. Florentini, Vulgo ἀνωφελές.
 Par. DK. ἀνωφελεῖ, quod receptam lectionem confirmat.

B. τελευτησάντων τε αὐ] *te* codd. omnes praeter Ven. E.
 omittunt. Deest etiam in Ald. Bas. 1. 2. Recte illud inseruit Steph.,
 qui nescio an lectionibus Ven. E. usus sit. Mira est enim huius
 libri cum illius editione consensio, etiam ubi ceteri codd. omnes
 lectiones prorsus diversas exhibent.

C. ἀλλ' ἢ τῷ πατρὶ] Par. DK. ex corr. Ven. II. πατρὶ,

multitudine laudentur. His
 vero ait non minus erroris ve-
 niam esse dandam quam illis,
 qui, quum metiendi artem non
 teneant, ab aliis, metiendi peritis,
 persuaderi sibi patientur corpus
 ipsorum habere quattuor cubito-
 rum longitudinem. Facete ad-
 modum et ironice! Deinde ad
 Οὐκ ἂν τοῦτό γε intell. οἶόν τ'
 εἴη, αὐτὸν ταῦτα μὴ ἠγείσθαι
 περὶ αὐτοῦ.

E. ὡςπερ Ἰδραν τέμνον-
 σι.] Nam quoniam morum de-
 pravatio regnat in eiusmodi ci-
 vitate, in locum eorum malorum,
 quae modo sublata sunt, nova
 semper mala succedunt, ut legum

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

ferendarum nullus sit finis. Pro-
 verbum ab hydra Lernaeva pe-
 titum; v. schol. ad h. l. Eras-
 mi Adagg. Chil. I. Cent. X, 9.
 intpp. ad Horat. Carm. IV. 61.

P. 427. ὅτι ἀνωφελεῖ] Plu-
 ralem numerum ne quis mire-
 tur, conf. annot. ad Prot. p.
 331. E. Mox scriptum malim τὰ
 δεῖ αὐτόματα ἐπεισιν κτλ. Nisi
 forte malueris apud animum re-
 petere οὐ πραγματεύεται.

B. τῷ μέντοι Ἀπόλλωνι] Prudenter philosophus quae per-
 tinent ad religionem et cultum
 deorum Apollini Delphico insti-
 tuenda relinquit. Conf. Legg. VI.
 p. 759. C. — Verba ἰδρύσθαι,

C τούς ἔχειν. τὰ γὰρ δὴ τοιαῦτα οὐτ' ἐπιστάμεθα ἡμεῖς, οἰκίζοντές τε πόλιν οὐδενὶ ἄλλῳ πεισόμεθα, εἰάν νοῦν ἔχωμεν, οὐδὲ χρῆσόμεθα ἐξηγητῇ ἀλλ' ἢ τῷ πατρίῳ· οὗτος γὰρ δήπου ὁ θεὸς περὶ τὰ τοιαῦτα πᾶσιν ἀνθρώποις πάτριος ἐξηγητῆς ἐν μέσῳ τῆς γῆς ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ καθήμενος ἐξηγεῖται. Καὶ καλῶς γ', ἔφη, λέγεις· καὶ ποιητέον οὕτως.

D Cap. VI. Ὁικισμένη μὲν τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ἤδη ἂν σοι εἴη, ὦ παῖ Ἀρίστωνος, ἡ πόλις· τὸ δὲ δὴ μετὰ τοῦτο σκόπει ἐν αὐτῇ, φῶς ποθὲν πορισάμενος ἱκανόν, αὐτὸς τε καὶ τὸν ἀδελφὸν παρακάλει καὶ Πολέμαρχον καὶ τοὺς ἄλλους, εἰάν πως ἴδωμεν, ποῦ ποτ' ἂν εἴη ἡ δικαιοσύνη καὶ ποῦ ἡ ἀδικία, καὶ τί ἀλλήλοιν διαφέρετον, καὶ πότερον δεῖ κερτῆσθαι τὸν μέλλοντα εὐδαίμονα εἶναι, εἰάν τε λανθάνῃ εἰάν τε μὴ πάντας θεοὺς τε καὶ ἀνθρώπους. Οὐδὲν λέγεις, ἔφη

E ὁ Γλαύκων· σὺ γὰρ ὑπέσχου ζητήσειν, ὡς οὐχ ὅσιόν quod nunc non probaverim.

Cap. VI. E. μὴ οὐ βοήθειν] οὐ ex Par. A. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. additum. Notum est μὴ οὐ post negationem poni solere; v. Phaed. p. 88. A. B. Sophocl. Oed. Tyr. v. 13. 221. 283. al.

ἴδωμεν, ἰδούσσι, propria sunt de templis, statuīs, et sacris aedificiis, ut observavit Wyttenbach. ad Iulian. Orat. I. p. 193. ed. Lips. — τελευτησάντων θῆκαι sunt mortuorum sepulcra. Sic θήκη legitur ap. Herodot. I. 67, 187. III. 16. IV. 35. al.

C. ἀλλ' ἢ τῷ πατρίῳ] Apollo ab Atheniensibus sub nomine τοῦ πατρῴου colebatur tanquam generis auctor. Ion enim, a quo Athenienses olim Iones dicti, Apollinis ex Creusa filius credebatur. Hanc rationem cognominis reddidit Plato Euthydem. p. 305. D. et schol. Aristoph. ad Nubb. v. 1470., quos locos iam notavit Meursius in Fastis Atticis Libr. II. c. 12. Conf. Creuzer. ad Cicer. de Nat. Deor. p. 595. 599. 614. Iam vero Apollo hoc loco in univer-

sum commemoratur ut communis rerum divinarum et sacram auctor. Neque enim Socrates partes Atheniensis asileuius sustinet. Ex quo consequens est ut πάτριος potius quam πατρῴος appellandus fuerit. Ceterum de Apolline πατρῴω conf. etiam Schömann Opusc. Academ. I. p. 318—349. Voc. ἐξηγητῆς designatur religio in interpretis, de qua vocabuli significatione doctissime exposuit Ruhken. ad Tim. Gloss. p. 109 sq.

ἐν μέσῳ τῆς γῆς —] Delphi in media terra siti credebantur, unde nomen acceperunt τοῦ ὀμφαλοῦ τῆς γῆς. Optime vero monuit Astius ὀμφαλὸν proprie dictam esse sedem lapideam in templo Delphico; v. Aeschyl. Eumen. v. 40. Pausan. X. 16.

Cap. VI. D. αὐτὸς τε καὶ τὸν ἀδελφὸν παρακάλει —]

σοι ὄν μὴ οὐ βοήθειν δικαιοσύνη εἰς δύναμιν παντὶ τρόπῳ. Ἀληθῆ, ἔφη ἐγώ, ὑπομνήσκεις, καὶ ποιητέον μὲν γε οὕτως, χρῆ δὲ καὶ ὑμᾶς ξυλλαμβάνειν. Ἀλλ', ἔφη, ποιήσομεν οὕτως. Ἐλπίζω τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, εὐρήσειν αὐτὸ ὧδε. οἶμαι ἡμῖν τὴν πόλιν, εἴπερ ὀρθῶς γε φῶσται, τελῶς ἀγαθὴν εἶναι. Ἀνάγκη, ἔφη. Ἀἴλον δὴ, ὅτι σοφῆ τ' ἐστὶ καὶ ἀνδρεία καὶ σωφρων καὶ δικαία. Ἀἴλον. Οὐκοῦν ὅ τι ἂν αὐτῶν εὐρωμεν ἐν αὐτῇ, τὸ ὑπόλοιπον ἔσται τὸ οὐχ εὐρημέρον; Τί μὴν; Ὡςπερ τοίνυν ἄλλων τινῶν τεττάρων 428 εἰ ἐν τι ἐζητοῦμεν, αὐτῶν ἐν ὄψεσιν ὅποτε πρῶτον ἐκείνο ἐγνωμεν, ἱκανῶς ἂν εἶχεν ἡμῖν, εἰ δὲ τὰ τρία πρότερον ἐγνωρίσαμεν, αὐτῷ ἂν τούτῳ ἐγνωρίστο τὸ ζητούμενον· δῆλον γὰρ, ὅτι οὐκ ἄλλο ἐστὶ ἢ τὸ ὑπολειφθέν. Ὀρθῶς, ἔφη, λέγεις. Οὐκοῦν καὶ περὶ τούτων, ἐπειδὴ τέτταρα ὄντα τυγχάνει, ὡσαύτως ζητητέον; Ἀἴλα δὴ.

P. 428. ἐζητοῦμεν, αὐτῶν] Comma vulgo post ὄψεσιν illatum post ἐζητοῦμεν collocavi.
οὐκ ἄλλο ἐστὶ ἢ τὸ ὑπολ.] οὐκ ἄλλο τι ἦν, quod et librorum testimoniis adversatur, nec per sententiam unice requiritur.

E vulgari ratione dicendum erat: αὐτὸς τε καὶ ὁ ἀδελφὸς καὶ Πολέμαρχος καὶ οἱ ἄλλοι. Sed orationem paululum mutans pergit: καὶ τὸν ἀδελφὸν παρακάλει κτλ.

Οὐδὲν λέγεις, ἔφη ὁ Γλ.] Nihil est, inquit, quod nobis dici hoc investigandum esse: promisisti enim te ipsum hoc esse facturum. Respicit ad illa Socratis libr. II. c. 10. δέδοικα γὰρ, μὴ οὐδ' ὅσιον ἢ παραγενόμενον δικαιοσύνη κληρονομήν ἀπαγορεύειν καὶ μὴ βοήθειν εἰσιμπέοντα καὶ δυνάμενον φθγγεῖσθαι. — χρῆ δὲ καὶ ὑμᾶς ξυλλαμβάνειν, i. e. quactionis esse participes et adiutores. v. Sympos. p. 218. D. Xenoph. Mem. II. 2. 12. II. 2. 32.

E. Οὐκοῦν ὅ τι ἂν αὐτῶν —] Nonne si quid istorum in ea invenerimus, id quod reliquum est illud erit, quod non-

dum investigatum et inventum fuerit?

P. 428. Ὡςπερ τοίνυν ἄλλων τινῶν —] Hoc dicit: Si de quattuor rebus unam aliquam investigantes illam ipsam, quae quaereretur, primum reperissemus; desiderio nostro continuo satisfactum esset, neque amplius de tribus reliquis partibus disputare cogeremur: sin autem trium reliquarum partium notitiam prius nobis comparassemus, ex hoc ipso colligi posset, quale esset id, quod adhuc desideraretur: manifestum enim foret non aliud iam (εἶτι) illud esse, nisi quod relictum esset necdum investigatum. — ὡσαύτως ζητητέον; videlicet sic, ut modo indicatum est. Sequitur autem Socrates deinde prouder rationem posteriorem, utpote ostensurus, singulas civita-

Καὶ μὲν δὴ πρῶτόν γε μοι δοκεῖ ἐν αὐτῷ κατὰ
 B δῆλον εἶναι ἢ σοφία· καὶ τι ἄτοπον περὶ αὐτὴν φαι-
 νεται. Τί; ἢ δ' ὅς. Σοφὴ μὲν τῷ ὄντι δοκεῖ μοι ἢ
 πόλις εἶναι ἢν διήλθομεν· εὐβουλος γάρ. οὐχί; Ναί.
 Καὶ μὴν τοῦτό γε αὐτό, ἢ εὐβουλία, δῆλον ὅτι ἐπι-
 στήμη τις ἐστίν· οὐ γάρ που ἀμαθία γε, ἀλλ' ἐπι-
 στήμη εὐβουλεύονται. Δῆλον. Πολλαὶ δέ γε καὶ παν-
 τοδαπαὶ ἐπιστήμαι ἐν τῇ πόλει εἰσὶ. Πῶς γὰρ οὐ;
 C Ἀρ' οὖν διὰ τὴν τῶν τεκτόνων ἐπιστήμην σοφὴ καὶ
 εὐβουλος ἢ πόλις προσρητέα; Οὐδαμῶς, ἔφη, διὰ γε
 ταύτην, ἀλλὰ τεκτονική. Οὐκ ἄρα διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν
 ξυλίνων σκευῶν ἐπιστήμην βουλευομένην ὡς ἂν ἔχοι
 βέλτιστα, σοφὴ κλητέα πόλις. Οὐ μέντοι. Τί δέ; τὴν
 ὑπὲρ τῶν ἐκ τοῦ χαλκοῦ ἢ τινα ἄλλην τῶν τοιού-
 των; Οὐδ' ἡμτινοῦν, ἔφη. Οὐδὲ τὴν ὑπὲρ τοῦ καρ-

B. Σοφὴ μὲν τῷ ὄντι] Steph. cum Ven. E. Σοφὴ μέντοι δοκεῖ.

C. βουλευομένην ὡς ἂν ἔχοι βέλτιστα] Codd. omnes cum vet. editt. βουλευομένη, quod de coniectura Heindorfi ad Phaedon. p. 37. in βουλευομένην mutavimus. Pro ἔχη ex Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Ang. Flor. x. scripsimus ἔχοι, quod etiam Bekk. alique critici nuper restituerunt. Ante πόλις vulgo ἢ adiectum, quod soli Ven. E. Flor. β. γ. n. tenent.

ὑπὲρ τῶν ἐκ τοῦ χαλκοῦ] τοῦ om. Par. DK. Flor. β. Mon. In Flor. a. n. x. est τὴν ὑπὲρ τοῦ χαλκοῦ.

ἀλλὰ γεωργική. Δοκεῖ μοι.] Sic verissime Angel. Vat. m. r. Flor. a. c. n. x. a. β. γ. Par. K. Intelligendum: κλητέα πόλις, agriculturæ perita vocanda est. Vulgo γεωργικήν, quod Bekk., iam ab Astio de errore monitus, non debebat servare.

D. ἢ οὐχ ὑπὲρ τ.] Herm. corr. ἢ.

tis partes singulis animi virtutibus respondere.

B. ἐν αὐτῷ κατὰ δῆλον] in eo, de quo nunc quaerimus, hoc est in civitate. Schleiermacherus ex cod. Monac. αὐτῇ restituendum censet.

C. σοφὴ καὶ εὐβουλος ἢ πόλις προσρη.] Sapientiam docet civitati tribuendam esse, non ideo quia multos habeat opifices, qui artis suæ periti sint; sed quod eos habeat praeceptos ac magistratus, qui universam rempublicam prudenter regere et administrare possint.

βουλευομένην ὡς ἂν ἔχοι βέλτιστα] Accusativum cur restituerimus, vel illa docent, quae mox leguntur: ἔχοι τις ἐπιστήμη —, ἢ οὐχ ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ πόλει τινὸς βουλεύεται. Atque propter hanc ipsam participii adiectionem τὴν ὑπὲρ τῶν ξυλίνων σκευῶν ἐπιστήμην scriptum est, quam loquendi formam notavimus ad Apolog. Soer. p. 32. B. Phaed. p. 57. E. p. 76. D. Sympos. p. 202. E. Gorg. p. 523. B. Neque nunc opus est, ut τὴν βουλευομένην scribatur, repetito articulo; participium enim explican-

ποῦ τῆς γενέσεως ἐκ τῆς γῆς, ἀλλὰ γεωργική. Δοκεῖ
 μοι. Τί δέ; ἢν δ' ἐγώ· ἐστὶ τις ἐπιστήμη ἐν τῇ ἀρτι
 ὑφ' ἡμῶν οἰκισθείσῃ παρὰ τισι τῶν πολιτῶν, ἢ οὐχ
 ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ πόλει τινὸς βουλεύεται, ἀλλ' ὑπὲρ D
 αὐτῆς ὅλης, ὄντινα τρόπον αὐτῇ τε πρὸς αὐτὴν καὶ
 πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις ἄριστ' ἂν ὁμιλοῖ; Ἔστι μὲν-
 τοι. Τίς, ἔφη, ἐγώ, καὶ ἐν τίσιν; Αὐτῇ, ἢ δ' ὅς, ἢ
 φυλακική, καὶ ἐν τούτοις τοῖς ἀρχουσί, οὐς νῦν δὴ
 τελέους φύλακας ὀνομάζομεν. Διὰ ταύτην οὖν τὴν
 ἐπιστήμην τί τὴν πόλιν προσαγορεύεις; Εὐβουλον,
 ἔφη, καὶ τῷ ὄντι σοφὴν. Πότερον οὖν, ἢν δ' ἐγώ,
 ἐν τῇ πόλει οἶσι ἡμῶν χαλκίας πλείους ἐνέσεσθαι ἢ E
 τοὺς ἀληθινούς φύλακας τούτους; Πολύ, ἔφη, χαλ-
 κίας. Οὐκοῦν, ἔφη, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι ἐπιστήμας

ὑπὲρ αὐτῆς ὅλης] V. ἐαντῆς, quod Bekk. ex Vat. Θ. Vind. Ven. II. Par. DK. Mon. Ang. Vat. r. mutavit. Etiam Flor. n. x. β. αὐτῆς.

ἄριστ' ἂν ὁμιλοῖ;] Sic unus Flor. n. Vulgo ἄριστα ὁμιλοῖ. Voculam ἂν restituendam vidit Ast. ὁμιλοῖ scribitur Par. A. Ambr. Ang. Vat. m. et pr. Ven. II.

τελέους φύλακας ὀνομάζομεν.] V. τελέως, quod ex plurimis libris, partim optimis, emendatum.

Πότερον οὖν] οὖν om. Par. ADK. Vat. Θ. Vind. Φ.

E. Πολύ, ἔφη, χαλκίας.] Non hic Paris. K. γ' post Πολύ addit, quod putabat Ast., sed in proximis. Itaque hoc loco vulgata lectio conservanda erat: in proximis autem solus Steph. voculam neglexit.

dum per οἶ βουλεύεται. v. Matth. Gr. §. 277. b. Defendit vulgatam lectionem Schneiders sic, ut βουλευομένη statuat, licet ad πόλις relatum sit, tamen praepositionem ὑπὲρ tamquam adscivisse. Quae ratio etsi C. Fr. Hermanno non displicuit, tamen non id efficit, ut διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν ξυλ. σκευῶν recte dici potuisse credamus. Quod tam diu ita statuimus, donec alterum talis dictionis exemplum inventum fuerit: ἢ πόλις σοφὴ καλεῖται βουλευομένη διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν ξυλίνων σκευῶν ἐπιστήμην. Nec vero Schneide-

ro assentimur ad ὡς ἂν ἔχοι βέλτιστα subiecti loco τὰ σκευῖα intelligendum esse contententi. Imo intelligitur ἢ πόλις, sc. εἰς τὰ σκευῖα: quomodo ipsa sese optime habeat vasorum ligneorum habita ratione.

Τί δέ; τὴν ὑπὲρ τῶν ἐκ χ.] Repetas post τί δέ; praepositionem διὰ. Sic Phaedon. p. 64 D., ubi hunc locum comparavit Heindorf. Eodem modo deinde post Οὐδὲ praepositio intelligenda relinquatur.

E. Πολύ, ἔφη, χ.] Intell. πλείους.

ἔχοντες ὀνομάζονται τινες εἶναι, πάντων τούτων οὗτοι ἂν εἴεν ὀλίγιστοι; Πολύ γε. Τῷ σμικροτάτῳ ἄρα ἔθνει καὶ μέρει ἑαυτῆς καὶ τῇ ἐν τούτῳ ἐπιστήμῃ, τῷ προσεστώτι καὶ ἄρχοντι, ὅλη σοφῆ ἂν εἴη καταφύσει οἰκισθεῖσα πόλις· καὶ τοῦτο, ὡς ἔοικε, φύσει ὀλίγιστον γίγνεται γένος, ᾧ προσήκει ταύτης τῆς ἐπιστήμης μεταλαγχάνειν, ἣν μόνῃ δὲ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν σοφίαν καλεῖσθαι. Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις. Τοῦτο μὲν δὴ ἐν τῶν τετραῶν οὐκ οἶδα ὄντινα τρόπον εὐρήκαμεν, αὐτό τε καὶ ὅπου τῆς πόλεως ἴδρυνται. Ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ, ἔφη, ἀποχρώντως εὐρησθαι.

Cap. VII. Ἄλλα μὴν ἀνδρεία γε αὐτὴ τε καὶ ἐν ᾧ κεῖται τῆς πόλεως, δι' ὃ τοιαύτη κλητέα ἡ πόλις, οὐ πάνν χαλεπὸν ἰδεῖν. Πῶς δὴ; Τίς ἂν, ἦν δ' ἐγώ, εἰς ἄλλο τι ἀποβλέψας ἢ δειλὴν ἢ ἀνδρείαν πόλιν εἴποι ἄλλ' ἢ εἰς τοῦτο τὸ μέρος, ὃ προπολεμῆι τε καὶ στρατεύεται ὑπὲρ αὐτῆς; Οὐδ' ἂν εἴς, ἔφη, εἰς ἄλλο τι. Οὐ γάρ, οἶμαι, εἶπον, οἳ γε ἄλλοι ἐν

P. 429. Ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ] Steph. Καὶ ἐμοὶ γοῦν δ., quod praeter Ven. E. Ambr. Aug. Flor. a. c. nullus liber exhibet. Deinde vulg. εὐρησθαι, quod recte mutavit Ast., cuius coniecturam firmant Par. A. Mon. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. x. a. β. γ.

Cap. VII. B. ἢ τοιαύτην εἶναι] V. bis τοιαύτην, quod ex multis optimisque libris mutatum.

C. τῆς ὑπὸ νόμου] Stephan. νόμον, contra fidem codicum

ὀνομάζονται τινες εἶναι] aliquod nomen habent. veluti τεκτόνων, γεωργῶν, al. Perperam enim Astius tines emphatico sensu accepit. Infinitivus εἶναι post ὀνομάζεσθαι frequenter sic infertur. v. Heindorf. ad Theaet. p. 344. Jacobs. Addit. in Athen. p. 225. Schaeffer. ad Dionys. de Compos. Verbor. p. 141. Reiz. ad Viger. p. 750.

P. 429. τῆς ἐπιστήμης μεταλαγχάνειν] Dictionem illustravit Ruhnk. ad Tim. p. 179. — αὐτό τε καὶ ὅπου τ. π. ἴδρυνται, tum naturam eius,

tum sedem ac domicilium in nostra civitate.

Cap. VII. B. κύριοι ἂν εἴεν ἢ τοιαύτην εἶναι] —] efficiant, ut talis ea sit vel talis. Infra p. 437. E. τοῦ δὲ τοίου ἢ τοίου τὰ προσγγόμενα. Phaedr. p. 271. D. ἔστιν οὖν τόσα καὶ τόσα καὶ τοῖα καὶ τοῖα, ὅθεν οἱ μὲν τοιοῦδε, οἱ δὲ τοιοῦδε γίγνονται.

C. τῷ ἐν τε λύπαις ὄντα διασώζει.] eo quod si quis doloribus afficitur, eam (τὴν περὶ τῶν δεινῶν δόξαν) animo suo retinet atque conservat — neque abiicit.

αὐτῇ ἢ δειλοὶ ἢ ἀνδρείοι ὄντες κύριοι ἂν εἴεν ἢ τοιαύτην εἶναι ἢ τοιαύτην. Οὐ γάρ. Καὶ ἀνδρεία ἄρα πόλις μέρει τινὶ ἑαυτῆς ἐστι, διὰ τὸ ἐν ἐκείνῳ ἔχειν δύναμιν τοιαύτην, ἢ διὰ παντὸς σώσει τὴν περὶ τῶν δεινῶν δόξαν, ταῦτά τε αὐτὰ εἶναι καὶ C τοιαῦτα, ἃ τε καὶ οἷα ὁ νομοθέτης παρήγγειλεν ἐν τῇ παιδείᾳ. ἢ οὐ τοῦτο ἀνδρείαν καλεῖς; Οὐ πάνν, ἔφη, ἔμαθον ὃ εἶπες, ἀλλ' αὐτὸς εἶπέ. Σωτηρίαν ἔγωγ', εἶπον, λέγω τινὰ εἶναι τὴν ἀνδρείαν. Ποίαν δὴ σωτηρίαν; Τὴν τῆς δόξης τῆς ὑπὸ νόμον διὰ τῆς παιδείας γεγωνίας περὶ τῶν δεινῶν, ἃ τε ἐστι καὶ οἷα. διὰ παντὸς δὲ ἔλεγον αὐτὴν σωτηρίαν τῷ ἐν τε λύπαις ὄντα διασώζεσθαι αὐτὴν καὶ ἐν ἡδοναῖς καὶ D ἐν ἐπιθυμίαις καὶ ἐν φόβοις καὶ μὴ ἐκβάλλειν. ᾧ δὲ μοι δοκεῖ ὁμοιον εἶναι ἐθέλω ἀπεικάσαι, εἰ βούλει. Ἄλλὰ βούλομαι. Οὐκοῦν οἶσθα, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι οἱ βαφεῖς, ἐπειδὴν βουληθῶσι βάψαι ἔρια ὅστ' εἶναι ἀλουργά, πρῶτον μὲν ἐκλέγονται ἐκ τοσούτων χρω-

omnium usumque linguae. Vulgatum γεγωνίαν e Flor. β. et Mon. correximus. Vitium iam Ast. animadvertit, quod sustulerunt etiam Bekker. Turr. alii.

τῷ ἐν τε λύπαις κ. τ. λ.] Par. AD. Vat. Θ. Ven. EII. Ang. Ambr. Vat. m. r. τὸ ἐν τε λ. pro τῷ ἐν τε λ. quod ita probat Herm., ut verba αὐτῆν σωτηρίαν tanquam glossema eicienda censeat.

De τῷ sic cum infinitivo iuncto v. Heindorf. ad Phaedon. p. 60. C. In participio ὄντα autem continetur notio indefiniti subiecti. Neque enim opus est, ut τινὰ cum vulgo grammaticorum intelligas.

D. ὅτι οἱ βαφεῖς, ἐπειδὴν βούλι.] Nobilissima comparatio, qua philosophus ostendit animum vitia et virtutes tanquam colorem quandam imbiberi. Scriptores posterioris aetatis quam saepe hunc locum imitando expresserint, docebunt Gataker. ad Antonin. III, 4. p. 70. Ruhnk. ad Tim. Gloss. p. 75 sq. Wytttenbach. ad

Plutarch. de S. N. V. p. 111. Et conf. annot. ad libr. II. p. 378. E. Aptissime Ruhnk. l. c. contulit Ciceronis locum apud Nonium p. 386. 521. Uti qui combibi purpuram volunt sufficiunt prius lanam medicamentis quibusdam, sic literis talibusque doctrinis ante excoli animos et ad sapientiam concipiendam imbui et praeparari decet. — ἀλουργόν ipse Plato Tim. p. 68. C. interpretatur ἐρυθρόν μέλαν λευκὸν τε κραιδίον. Conf. Heeren Ideen über Hand. del. etc. der alten Welt, T.

μάτων μίαν φύσιν τὴν τῶν λευκῶν, ἔπειτα προπα-
 ρασκευάζουσι οὐκ ὀλίγη παρασκευῇ θεραπεύσαντες,
 ὅπως δέξεται ὁ τι μάλιστα τὸ ἄνθος, καὶ οὕτω δὴ
 E βάρπτουσι, καὶ ὁ μὲν ἂν τούτῳ τῷ τρόπῳ βαφῇ,
 δεισοποιὸν γίγνεται τὸ βαφέν, καὶ ἡ πλῆσις οὐτ'
 ἄνευ ὀσμῶν οὔτε μετὰ ὀσμῶν δύναται αὐτῶν
 τὸ ἄνθος ἀφαιρεῖσθαι· ἂ δ' ἂν μή, οἷσθα οἷα δὴ
 γίγνεται, ἕαν τε τις ἄλλα χρώματα βάρπτῃ ἕαν τε καὶ
 ταῦτα μὴ προθεραπεύσας. Οἶδα, ἐγὼ, ὅτι ἐκλυτα
 καὶ γελῶτα. Τοιοῦτον τοίνυν, ἦν δ' ἐγὼ, ὑπόλαβε
 κατὰ δύναμιν ἐργάζεσθαι καὶ ἡμᾶς, ὅτε ἐξελεγόμεθα
 430 τοὺς στρατιώτας καὶ ἐπαιδευόμεν μουσικῇ καὶ γυμνα-

D. φύσιν τὴν τῶν λευκῶν] τοῦ λευκοῦ Stob. Serm. XLI.
 p. 252.

ὅπως δέξεται ὁ τι μ.] Sic Par. AD. Ven. II. Ang. Flor.
 a. x. Stobaeus, probante etiam Porsono ad Eurip. Hecub. p. 100.
 ed. 3. Germ. Vulgo δέξονται. Flor. n. Par. K. Vat. G. r. Vind.
 Mon. δέξεται.

E. οἷσθα οἷα δὴ γίγν.] δὴ accessit ex Par. A. Ven. II.
 Mon. Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. β. γ. Stob.

Τοιοῦτον τοίνυν, ἦν δ' ἐγὼ] Verba ἦν δ' ἐγὼ ante Bek-
 kerum desiderabantur. Restituta sunt ex codd. fere omnibus at-
 que Stobaeo.

I. Part. p. 97 seqq., ubi de co-
 lore purpureo copiose dispu-
 tatur.

μίαν φύσιν τὴν τῶν λευ-
 κῶν] h. e. μίαν τὰ λευκά. De
 hoc usu v. φύσις v. Phaedr. p.
 251. B. p. 270. E. Legg. XII.
 p. 968. Wyttenbach. ad
 Phaedon. p. 232. ed. Bat. Ast.
 ad Legg. p. 311. — τὸ ἄνθος
 nunc significat colorem pur-
 pureum. v. Boisson. ad Philo-
 str. Her. p. 382. Iacobs ad
 Philostr. Imagg. p. 444. et
 564.

E. δεισοποιὸν γίγνεται
 τὸ βαφέν] Recte hic τὸ βαφέν
 positum est, quum δ' ἂν βαφῇ
 fere idem sit quod ἕαν βαφῇ.
 Voc. δεισοποιὸν Scholiastes
 et Timaeus Gloss. p. 75. in-
 terpretantur ἐμμονον καὶ δυσα-
 πόκλυτον. Vocem illustrarunt

praeter Ruhnk. l. c. Iacobs.
 Epistol. ad Goellerum p. 258.
 Valcken. in Epistol. ad I. A.
 Ernesti a Tittmanno edit.
 p. 155. Proxima sic intelli-
 gimus: neque lotio potest
 eorum florem eluere, sive
 medicamenta repurgantia
 adhibeantur sive non ad-
 hibeantur; quod postremum
 apparet idem significare quod
 nullo modo. Quod αἰσίων
 post δ' ἂν illatum est, v. ad
 Symp. p. 183 A. Phaedon. p.
 109. D. Remp. VII. p. 536. A.
 Ὀσμῶν schol. explicat τρίμ-
 ματα, ὀσμῶν, τὸ δὲ ὀσμῶν
 ἐστὶ σποδός. Cornarius Eclogg.
 p. 98. ed. Fischer. „Sunt au-
 tem ὀσμῶν, quae extersioriam
 et repurgantem vim habent, ve-
 lut est nitrum, quod hic χαλα-
 στραῖον a loco vocat, et lixi-

στικῇ· μηδὲν οἷον ἄλλο μηχανᾶσθαι ἢ ὅπως ἡμῖν ὁ
 τι καλλίστα τοὺς νόμους πεισθέντες δέξοιντο ὡς περ
 βαφῆν, ἵνα δεισοποιὸς αὐτῶν ἢ δόξα γίγνοιτο καὶ
 περὶ δεινῶν καὶ περὶ τῶν ἄλλων διὰ τὸ τὴν τε φύ-
 σιν καὶ τὴν τροφὴν ἐπιτηδείαν ἐσχηκέναι, καὶ μὴ αὐ-
 τῶν ἐκπλύναι τὴν βαφῆν τὰ ὀσμῶν ταῦτα, δεινὰ
 ὄντα ἐκκλύζειν, ἢ τε ἡδονή, παντὸς χαλαστραίου
 δεινότερα οὕσα τοῦτο δρᾶν καὶ κοινῶς, λύπη τε καὶ B
 φόβος καὶ ἐπιθυμία, παντὸς ἄλλου ὀσμῶν. τὴν
 δὴ τοιαύτην δύναμιν καὶ σωτηρίαν διὰ παντὸς δόξης
 ὀρθῆς τε καὶ νομίμου δεινῶν περὶ καὶ μὴ ἀνδρείαν
 ἐγῶγε καλῶ καὶ τίθειμαι, εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο λέγεις.

P. 430. μηδὲν οἷον ἄλλο μηχαν.] V. καὶ μηδὲν οἷον κ. τ. λ.
 Sed καὶ om. Par. ADK. Vind. Ven. II. Vat. G. Flor. β. n. al.
 Neque temere. Explicantur enim his verbis, quae proxime ante-
 cedunt.

περὶ δεινῶν καὶ περὶ τῶν ἄλλων] Flor. n. β. Par. K.
 καὶ τῶν ἄλλων.

παντὸς χαλαστραίου] Par. A. Vat. G. Ven. II. Vind. Φ.
 Mon. Vat. r. Flor. n. β. χαλαστραίου. Alii χαλιστραίου. Similiter
 variatur etiam apud Moerin, Pollucem, alios.

B. τὴν δὴ τοιαύτην δ.] V. δέ, quod ex codd. optimis
 plurimisque correctum. Etiam Stobaeus δὴ praebuit.

vium, quod κοινῶν hic appellat,
 quanquam etiam calcem haec
 vox significat. Est autem lixi-
 vium e calce paratum primarium
 et maxime vi illa praeditum.
 Locos veterum scriptorum, qui
 vocem vel usurparunt vel expli-
 cuerunt, indicavit Ruhnk.
 ad Tim. p. 229. In verbis ἐκ-
 πλύναι καὶ γελῶτα haeret Iacobs.
 Vide, num corrigendum sit καὶ
 ἀγελῶτα.

P. 430. παντὸς χαλαστραί-
 ου δ.] Scholiastes: Χαλαστραῖον
 πόλις τῆς Μακεδονίας καὶ λίμνη,
 ἐνθα τὸ Χαλαστραῖον ἐπι-
 τροπὴν γιγνόμενον διὰ ἐνεατηρι-
 δος πηγῆται, ὁμοίως δὲ λέγεται.
 Plinius Histor. Nat. XXXI,
 10, 5, 46. ed. Hard. Optimum
 (nitrum) copiosumque in
 Litis Macedoniae, quod
 vocant Chalastricum, can-

didum purumque, proxi-
 mum salis. Plura dabit Ruhnk.
 ad Tim. p. 272. Voc. κοινῶν
 schol. interpretatur σμῆγμα, σπο-
 δός, i. e. cinis lixivius s.
 lixivium, Lauge v. Aristoph.
 Lysistr. v. 470.

B. εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο λέ-
 γεις.] Libr. VI. p. 492. A: εἰ
 μὴ τι ἄλλο λέγεις τι σὺ. Gorg.
 p. 462. C: εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο λέ-
 γεις. Ibid. p. 513. C: εἰ μὴ τι
 σὺ ἄλλο λέγεις. Cratyl. p. 427.
 D: εἰ μὴ τι ἄλλο Κρατύλος ὅδε
 λέγει. Phaedr. p. 235. A. Hipp.
 mai. p. 291. A. Euthyd. p. 301.
 E. Deinde Ἄλλ' οὐδὲν ἄλλο λέγω
 idem valet quod Ἄλλ' οὐδὲν ἄλ-
 λο λέγω. Pro οὔτε πάντων νομίμων
 ἡγεῖσθαι Steph. οὔτε πάντων νό-
 μων ἡγεῖσθαι legendum suspi-
 catus est. Nam hoc τῆ δόξῃ
 δόξῃ secundum Platonis doctri-

Ἄλλ' οὐδέν, ἢ δ' ὅς, λέγω. δοκίς γάρ μοι τὴν ὀρθὴν δόξαν περὶ τῶν αὐτῶν τούτων ἀνευ παιδείας γεγυῖαν, τὴν τε θηριώδη καὶ ἀνδραποδώδη, οὔτε πάνυ νόμιμον ἠγεῖσθαι, ἄλλο τέ τι ἢ ἀνδρείαν καλεῖν. Ἀληθέστατα, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις. Ἀποδέχομαι τοίνυν τοῦτο ἀνδρείαν εἶναι. Καὶ γὰρ ἀποδέχου, ἦν δ' ἐγώ, πολιτικὴν γε, καὶ ὀρθῶς ἀποδέξει. αὐθις δὲ περὶ αὐτοῦ, ἐὰν βούλη, ἔτι κάλλιον διμην. νῦν γὰρ οὐ τοῦτο ἐζητοῦμεν, ἀλλὰ δικαιοσύνην· πρὸς οὖν τὴν ἐκείνου ζήτησιν, ὡς ἐγῶμαι, ἰκανῶς ἔχει. Ἀλλὰ καλῶς, ἔφη, λέγεις.

D Cap. VIII. Δύο μὲν, ἦν δ' ἐγώ, ἔτι λοιπά, ἃ δεῖ κατιδεῖν ἐν τῇ πόλει, ἢ τε σωφροσύνη καὶ, οὐ δὴ

δόξαν περὶ τῶν αὐτῶν τούτων] Steph. cum solo Ven. E. omittit τῶν, quod etiam Stobaeus servavit. Pro ὀρθὴν Angel. Vat. m. Ambros. αὐτῶν. Sed vulgatam defendit Schleiermach. p. 553.

Cap. VIII. D. βούλομαι γε, εἰ μὴ ἀδικῶ.] V. ἦν μὴ ἀδικῶ. Sed εἰ praebuerunt Par. AK. Ven. II. Mon. Angel. Flor. α. β. γ. x.

E. κρείττω δὲ αὐτοῦ λέγοντες —] Ald. Bas. 1. Steph. post φασί punctum ponunt et deinde scribunt κρείττω δὲ αὐτοῦ φαίνονται οὐκ οἶδα κ. τ. λ. Bas. 2. servata eadem distinctione κρείττω δὲ αὐτοῦ λέγοντες οὐκ οἶδα ὄντινα τρ. κ. τ. λ. Pro vulg. δὲ cum Bas. 2. δὴ exhibent Par. AK. Vat. Θ. Ven. II. Mon.

nam proprium, quod etiamsi verum assequuta sit, tamen incerta vagatur caretque prorsus firmo fundamento. v. Menon. p. 97. A sqq. Sed haec coniectura, quamvis speciosa sit, tamen supervacanea est. Referenda enim haec sunt ad illa: δόξης τῆς ὑπὸ νόμον διὰ τῆς παιδείας γεγυῖας περὶ τῶν δεινῶν. Hinc p. 433. C. memoratur ἢ περὶ δεινῶν τε καὶ μὴ — δόξης ἐν νόμῳ σωτηρία ἐν τοῖς στρατιώταις ἐγγενομένη. Cogitandum igitur de recta opinione, quae publica civitatis disciplina excitata, aucta, firmata est, eoque etiam cum iis sensibus, qui in republica vigere debeant, consentit atque ἔννομος existit adeoque πολιτικῆς.

C. οὐ τοῦτο ἐζητοῦμεν] h. e. non id propositum habebamus, ut de fortitudine quaereremus diligentius. Neutrum αὐτοῦ et τοῦτο post femininum illatum usu haudquaquam raro, quem notavimus Phaedon. p. 88. A. Gorg. p. 465. A. Men. p. 73. C. p. 87. B. D. p. 86. C. D. al. Et sic saepius in proximis.

Cap. VIII. D. ἕνα μὲν τι πραγματευόμεθα] ut non iam operam impendamus temperantiae investigandae Nam πραγματεύεσθαι et πραγματεία saepe dicuntur de diligenti alicuius rei tractatione et perscrutatione; v. Ast. ad Phaedr. p. 382. Μῆκετι autem nunc non significat non am-

νεκα πάντα ζητοῦμεν, δικαιοσύνη. Πάνυ μὲν οὖν. Πῶς οὖν ἂν τὴν δικαιοσύνην εὔροιμεν, ἵνα μῆκετι πραγματευόμεθα περὶ σωφροσύνης: Ἐγὼ μὲν τοίνυν, ἔφη, οὔτε οἶδα οὔτ' ἂν βουλοίμην αὐτὸ πρότερον φανῆναι, εἴπερ μῆκετι ἐπισκευόμεθα σωφροσύνην· ἀλλ' εἰ ἔμοιγε βούλει χαρίζεσθαι, σκόπει πρότερον τοῦτο ἐκείνου. Ἀλλὰ μέντοι, ἦν δ' ἐγώ, βούλομαι γε, εἰ μὴ ἀδικῶ. Σκόπει δὴ, ἔφη. Σκεπτέον, εἶπον· καὶ ὡς γε ἐντεῦθεν ἰδεῖν, ξυμφωνία τινὶ καὶ ἁρμονία προσέοικε μᾶλλον ἢ τὰ πρότερον. Πῶς; Κόσμος πού τις, ἦν δ' ἐγώ, ἢ σωφροσύνη ἐστὶ καὶ ἡδονῶν τινῶν καὶ ἐπιθυμιῶν ἐγκράτεια, ὡς φασί, κρείττω δὲ αὐτοῦ λέγοντες [φαίνονται] οὐκ οἶδ' ὄν-

Ambr. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. α. β. γ. Verbum φαίνονται om. Vat. m. In Flor. a. φαίνονται λέγοντες οὐκ οἶδα scriptum Flor. a. λέγοντες φαίνονται, sed φαίνονται a pr. m. in eo libro omissum. Etiam Flor. c. x. in marg. λέγοντες addunt. Bekkerus item servata veteri interpunctione ex cod. Monac. edidit: κρείττω δὲ αὐτοῦ φαίνονται οὐκ οἶδ' ὄντινα τρόπον κλιούντες καὶ ἄλλα ἅπαντα — αὐτῆς λέγεται. Quae lectio extat etiam in Flor. β. a sec. m. restituta. Paris. A. γ. φαί λέγοντες, quae adnotatio teste Rettigio Prolegg. in Plat. Remp. p. 326. ei versui adscripta est, in quo vocabulum φαίνονται idque puncto notatum perscriptum legitur; quanquam eam Bekkerus retulit ad voc. λέγεται, cui vocabulo in marg. duae transversae lineolae sunt appictae. Ven. E. αὐτῆς λέ-

plius, sed non iam; ut Lysid. p. 204. B. de qua re v. Bornem. ad Xenoph. Cyrop. I, 6. 27. Quippe quaestionem de temperantia antea nondum attigit.

E. εἰ μὴ ἀδικῶ.] h. e. δίκαιος γὰρ εἰμι τοῦτο ποιεῖν. Formulam, etiam infra libr. X. p. 608. D. et p. 612. D. obviam, illustravit Heindorf. ad Charmid. p. 156. A. Deinde pro Σκεπτέον Ast. σκοπεῖται vel σκοπῶ reponendum censet. Quae mutatione non opus est. Socrates enim cognita amici voluntate continuo graviter asseverat rem ita esse instituendam ac deinde pergit: καὶ ὡς γε ἐντεῦθεν ἰδεῖν etc. Itaque post εἰ-

πον maiorem fecimus interpunctionem. — Verba ὡς γε ἐντεῦθεν ἰδεῖν Germanice interpreteris: wenigstens so viel man es von diesem Standpuncte aus betrachten kann.

ὡς φασί, κρείττω δὲ αὐτοῦ λ. —] Sic locum reflexivum codicum secuti vestigia. Nam φαίνονται in Par. A. punctis est notatum, quod viti indicium esse solere praeter alios docet Bastius Comment. palaeogr. ad Gregor. Corinth. p. 865. et Epist. crit. p. 201. Atque idem verbum in aliis libris prorsus est omissum substituto in eius locum participio λέγοντες, quod in marg. Par. A. adscriptum legitur. In aliis illud

τινα τρόπον, καὶ ἄλλα ἅτα τοιαῦτα ὡςπερ ἔχνη αὐτῆς λέγεται. ἢ γὰρ; Πάντων μάλιστα, ἔφη. Οὐκοῦν τὸ μὲν κρείττων αὐτοῦ χειρόν; ὁ γὰρ ἑαυτοῦ κρείττων καὶ ἥττων δήπου ἂν αὐτοῦ εἴη καὶ ὁ ἥττων κρείττων. ὁ αὐτὸς γὰρ ἐν ἅπασιν τοῦτοις προσαγορεύεται. Τί δ' οὐ; Ἄλλ', ἦν δ' ἐγώ, φαίνεται

γονται. Flor. n. Vind. Vat. r. ἐγκράτεια· καὶ ὡς φασί, διὰ ταῦτα καὶ ἄλλ' ἅτα τοιαῦτα ὡςπερ ἔχνη αὐτῆς ὄντα κρείττων αὐτῆς ἑαυτῆς φαίνεται τε καὶ λέγεται, καὶ τὰ ἐξῆς. ἢ γὰρ; Adscriptimus integram lectionis varietatem, ut locus manifesto corruptus ab ipsis lectoribus melius iudicari posset.

una cum λέγοντες mala utriusque lectionis confusione facta conservatum. Itaque φαίνονται merito de corruptione suspectum habetur. Quae quidem suspicio eo est instior, quod hoc verbo abiecto et λέγοντες restituito omnia habent explicationem longe facillimam, dummodo post ὡς φασί sublato puncto hypostigmen posuerimus. Nempe ita λέγοντες cum φασί connectendum est, ut novum deinde adiungatur orationis membrum verbis οὐκ οὐδ' ὄντινα τρόπον ad λέγοντες relatis. Sententia verborum igitur haec est: quem admodum dicunt, dum nescio quo modo semet ipso potentiores scilicet memorant atque alia quaedam istiusmodi vestigia eius (temperantiae) sermone produntur. Itaque significat, ex eo, quod temperans dicatur κρείττων ἑαυτοῦ, intelligi posse σωφροσύνην esse κόσμον τινά atque συμφωνίαν καὶ ἁρμονίαν contineri, eiusdemque rei in sermone communi etiam alia quaedam similia reperiri indicia et argumenta. Atque his quidem utcumque expeditis superest ut paucis de singulis enuntiati partibus explicandum sit. Et primam quidem quod post κρείττω δὴ λέγοντες addi-

tur istud οὐκ οὐδ' ὄντινα τρόπον, significat Socrates, quod deinde clarius indicat, rem satis mirabilem primo adpectu videri istud κρείττω ἑαυτοῦ εἶναι. Itaque sponte intelligitur hic quidem nihil esse difficultatis. Deinde autem quod pergitur sic: καὶ ἄλλα — λέγεται, fatendum sane est structuram enuntiati esse insolentiosem. Transitur enim ab usu participii ad verbum finitum, siquidem usitate dicendum fuit: καὶ ἄλλα ἅτα τοιαῦτα ὡςπερ ἔχνη αὐτῆς ἐν τῷ λόγῳ σημαίνοντες. At enim vero transitus iste ad verbum finitum etiamsi rarior sit et insolentior, tamen Graecis minime inauditus est, cuius exempla bene multa collegerunt Schaefer. ad Demosth. Appar. II. p. 75. ad Dionys. De comp. verb. p. 31 sqq. ad Eurip. Med. v. 1313. ed. Pors. Lips. Boeckli. ad Pindar. Explicat. Ol. I. p. 105. Poppo ad Xenoph. Cyrop. p. 216. 333. Matthiae Gr. Cr. §. 631. 4. Denique aliquam admonitionem requirere videtur loquutio ἄλλα τοιαῦτα ὡςπερ ἔχνη αὐτῆς λέγεται. In ea enim iam veteres haesisse criticos ex eo perspicuum fit, quod teste Rettigio in cod. Paris. A. ad marginem versus in quo hoc verbum litte-

μοι βούλεσθαι λέγειν οὗτος ὁ λόγος, ὡς τι ἐν αὐτῷ τῷ ἀνθρώπῳ περὶ τὴν ψυχὴν τὸ μὲν βέλτιον ἐνι, τὸ δὲ χειρόν, καὶ ὅταν μὲν τὸ βέλτιον φύσει τοῦ χειρόνος ἐγκρατὴς ἦ, τοῦτο λέγειν τὸ κρείττω αὐτοῦ — ἐπαινεῖ γούν —, ὅταν δὲ ὑπὸ τροφῆς κακῆς ἢ τινος ὁμιλίας κρατηθῇ ὑπὸ πλείθους τοῦ χειρόνος

P. 431. ὡς τι ἐν αὐτῷ τ. ἀνθρ.] Steph. ὡς τι. Cornarius coni. ὡς ὄνοιν ἐν αὐτῷ τῷ ἀνθρ. Sed ita certe expectabam: ὡς ὄνοιν ἐνότιων τῷ ἀνθρ. Ast. malebat ὡς τῶν, quod cum περὶ τὴν ψυχὴν connecteretur. Non opus ulla mutatione.

τὸ μὲν βέλτιον ἐνι.] Steph. cum solo Ven. Σ. εἶναι. Ast. cur pro ἐνι scriptum malit ἐστι, mihi non liquet.

ris est perscriptum, duae lineae transversae positae sunt. Nimirum tales lineae erroris suspicionem indicabant et ideo appingebantur, ut correctorem adverterent. v. Bast. Comment. palaeogr. p. 855. Quod qui neglexerunt, ii h. l. putarunt λέγοντες antea ad φαίνονται appictum ad istud ipsum λέγεται referendum esse, in qua sententia una cum I. Bekker o etiam Rettigius fuit, qui inde collegit totum locum hoc modo refingi oportere: ὡς φασί, κρείττω δὴ αὐτοῦ φαίνονται οὐκ οὐδα ὄντινα τρόπον καὶ ἄλλα ἅτα τοιαῦτα ὡςπερ ἔχνη αὐτῆς λέγοντες. In qua correctione, ut aperte fateamur, nec δὴ nec istud: φαίνονται λέγοντες, manifesto dicunt, ullo modo placet. Sed redimus eo, unde paullisper defleximus. Haeserunt igitur in isto ὡςπερ ἔχνη λέγεται iam veteres critici. Sed haeserunt item recentiores. Certe quidem Car. Fr. Hermannus fidenter de suo reposuit: ὡς φασί, κρείττω δὴ αὐτοῦ λέγοντες οὐκ οὐδ' ὄντινα τρόπον, καὶ ἄλλα ἅτα τοιαῦτα ὡςπερ ἔχνη αὐτῆς φαίνεται. Nimirum non viderunt critici, ἄλλα τοιαῦτα ὡςπερ ἔχνη λέγεται propter antegressum λέγοντες breviter dictum esse pro: λόγῳ σημαίνε-

ται aut simili aliqua formula, atque hanc ipsam dicendi insolentiam causam existisse, cur ad passivam loquendi rationem transiretur. Haec igitur omnia faciunt eo, ut, eiecto φαίνονται et in eius locum suffecto λέγοντες omnia sarta tecta esse existimemus. Atque similiter statuit etiam Schneiderus, qui locum sic constituit: ὡς φασί, κρείττω δὴ αὐτοῦ λέγοντες οὐκ οὐδα ὄντινα τρόπον καὶ ἄλλ' ἅτα τοιαῦτα ὡςπερ ἔχνη αὐτῆς λέγεται. Etenim censuit ille isto modo locum habere asyndeton, siquidem scriptor pergere voluerit: ὡςπερ ἔχνη αὐτῆς λέγονται, sed propter insolentiam locutionis ἔχνη λέγειν ad formam passivam transierit. Qua in ratione tamen non modo δὴ, sed etiam asyndeti singularis audacia magna est offensione.

Οὐκοῦν τὸ μὲν κρείττων αὐτοῦ γ.] Restitui nominativum κρείττων e Bas. I. 2. Stob. et Flor. a. Nam quod ad vulg. τὸ μὲν κρείττω intelligunt λέγειν τινα, id vereor ut fieri recte possit. Germanice dicas: Ist nicht der Ausdruck κρείττων ἑαυτοῦ etwas lächerliches? Atque eadem emendatione etiam opus est in proximis p. 431. A., ubi refugendum: τοῦτο λέγειν τὸ κρείττων αὐτοῦ, nisi forte

σμικρότερον τὸ βέλτιον ὄν, τοῦτο δὲ ὡς ἐν ὄνειδει
 B ψέγειν τε καὶ καλεῖν ἤτιω ἑαυτοῦ καὶ ἀκόλαστον
 τὸν οὕτω διακείμενον. Καὶ γὰρ εἰκεν, ἔφη. Ἀπό-
 βλεπε τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, πρὸς τὴν νέαν ἡμῖν πόλιν,
 καὶ εὐρήσεις ἐν αὐτῇ τὸ ἕτερον τούτων ἐνόν· κρείττω
 γὰρ αὐτὴν αὐτῆς δικαίως φήσεις προσαγορεύεσθαι,
 εἴπερ οὐ τὸ ἀμεινον τοῦ χειρόνος ἄρχει, σῶφρον
 κλητέον καὶ κρείττον αὐτοῦ. Ἄλλ' ἀποβλέπω, ἔφη,
 C καὶ ἀληθῆ λέγεις. Καὶ μὴν καὶ τὰς γε πολλὰς καὶ
 παντοδαπὰς ἐπιθυμίας καὶ ἡδονὰς τε καὶ λύπας ἐν
 παισὶ μάλιστα ἂν τις εὐροὶ καὶ γυναιξὶ καὶ οἰκέταις
 καὶ τῶν ἐλευθέρων λεγομένων ἐν τοῖς πολλοῖς τε καὶ
 φασίλοισι. Πάνυ μὲν οὖν. Τὰς δὲ γε ἀπλᾶς τε καὶ
 μετρίους, αἱ δὲ μετὰ νοῦ τε καὶ δόξης ὀρθῆς λογι-
 σμῶ ἄγονται, ἐν ὀλίγοις τε ἐπιτενεῖ καὶ τοῖς βέλτι-
 στα μὲν φῦσι, βέλτιστα δὲ παιδευθεῖσιν. Ἀληθῆ.
 ἔφη. Οὐκοῦν καὶ ταῦτα ὀρθᾶ ἐνόητα σοὶ ἐν τῇ πό-

B. εἴπερ οὐ τὸ ἀμ.] οὖν pro οὐ Par. A. Sed οὐ est
 ἄποι, ubi.

C. λύπας ἐν παισὶ] Turr. de Heusdii et Winckelmanni
 conl. ἐν παισὶ pro ἐν πᾶσι.

ibi praestat cum libro Paris. A. Flor. a. Vind. scribere τὸν κρείττω αὐτοῦ. Sed veri vestigium exstat in Flor. n. κρείττον exhibente. Alia ratio est eorum, quae inferius paullo subiiciuntur, καὶ καλεῖν ἤτιω ἑαυτοῦ, quandoquidem hic subiungitur τὸν οὕτω διακείμενον. Schneiderus tamen utrobique κρείττω αὐτοῦ, licet accusativi ratio non suppetat idonea, tanquam adscitam formulam servandam indicavit. Ad rem conf. Legg. I. p. 627. A. sqq.

P. 431. ὡς τε — τὸ μὲν β. — τὸ δὲ γ.] Conf. Matth. Gr. §. 288. ann. I. Mox τὸ βέλτιον φῦσι dictum pro τὸ φῦσι βέλτιον. — τοῦτο λέγειν, sc. φαίνεται βούλεσθαι ὁ λόγος. τοῦτο δὲ ὡς ἐν ὄν.] Parti-

cula δὲ post τοῦτο cum vi repetita; v. ad Phaedon. p. 78. C.

B. πρὸς τὴν νέαν ἡμῖν πόλιν] De dativo ἡμῖν. Matth. Gr. §. 389. collat. annot. ad libr. I. p. 343. A. III. p. 389. D. Eodem modo pronomem infertur in illis, quae mox sequuntur: ὀρθᾶ ἐνόητα σοὶ ἐν τῇ πόλει.

εἴπερ οὐ τὸ ἀμ. — κρείττον αὐτοῦ] ubi id, quod melius est, peiori imperat, ibi temperans et semet ipso praestantius esse dicendum est. Nam ad σῶφρον κλητέον intelligendum est ἐκεί. Quae dictio ne quem offendant, alia id genus ad Phaedon. p. 107. C. collegimus. Nimirum regnat in his brevis quaedam, ut hic dilatatus dicendum

λει καὶ κρατομένης αὐτόθι τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἐν
 τοῖς πολλοῖς τε καὶ φασίλοισι ὑπὸ τε τῶν ἐπιθυμιῶν B
 καὶ τῆς φρονήσεως τῆς ἐν τοῖς ἐλάττοσι τε καὶ ἐπιει-
 κεστέροις; Ἐγώ, ἔφη. Cap. IX. Εἰ ἄρα δεῖ τινὰ
 πόλιν προσαγορεύειν κρείττω ἡδονῶν τε καὶ ἐπιθυ-
 μιῶν καὶ αὐτὴν αὐτῆς, καὶ ταύτην προσρητέον. Παν-
 τάπασιν μὲν οὖν, ἔφη. Ἄρ' οὖν οὐ καὶ σῶφρονα
 κατὰ πάντα ταῦτα; Καὶ μάλα, ἔφη. Καὶ μὴν εἴ-
 περ αὐτὴ ἐν ἄλλῃ πόλει ἢ αὐτῇ δοξᾷ ἐνεσσι τοῖς τε
 ἀρχοῦσι καὶ ἀρχομένοις περὶ τοῦ οὕστινας δεῖ ἄρχειν, E
 καὶ ἐν ταύτῃ ἂν εἴη τοῦτο ἐνόν. ἢ οὐ δοκεῖ; Καὶ
 μάλα, ἔφη, σφόδρα. Ἐν ποτέροις οὖν φήσεις τῶν
 πολιτῶν τὸ σῶφρονεῖν ἐνεῖναι, ὅταν οὕτως ἔχωσιν;
 ἐν τοῖς ἀρχοῦσιν, ἢ ἐν τοῖς ἀρχομένοις; Ἐν ἀμφο-
 τέροις που, ἔφη. Ὅρθᾶ οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι ἐπιει-
 κῶς ἐμαντενόμεθα ἄρτι, ὡς ἀρμονία τινὶ ἢ σῶφρο-
 σὴν ὁμοίωται; Τί δὲ; Ὅτι οὐχ ὡς περ ἢ ἀνδρεία

Cap. IX. D. καὶ ταύτην προσρ.] καὶ om. Steph. cum
 Ven. E. Mon. Vulg. κατὰ ταῦτα πάντα, contra fidem meliorum li-
 brorum.

fuerit: ἐκεῖ ἔστιν, ὃ κλητέον σῶ-
 φρον καὶ κρείττον αὐτοῦ.

C. ἐν παισὶ μάλιστα ἂν
 τις εὐροῖ] Sine haesitatione
 scripsimus ἐν παισὶ pro vulg.
 ἐν πᾶσι. Quam emendationem
 necessariam esse rectissimo iu-
 dicio perspexerunt Phil. Guil.
 van Heusde Init. Philos. Platon.
 Vol. III. p. 100 ed. a. 1836.
 et Winckelmannus in edit.
 Turicens. Sic haec iunguntur
 mox p. 433. D: καὶ ἐν παισὶ καὶ
 ἐν γυναιξὶ καὶ ἐν δούλω καὶ ἐν
 ἐλευθέρω.

Τὰς δὲ γε ἀπλᾶς —] Ac-
 cusativum ponit verbum superius
 εἴροι adhuc in animo retinens,
 quanquam deinde ἐπιτενεῖ-
 ξει infert. Nisi forte, quae est
 Schneideri sententia, verbum
 ἐπιτενεῖν cum accusativo iun-

ctum esse putare malueris, qua
 constructione utitur etiam Xe-
 noph. Hellen. IV. 5, 19. Utut
 res sese habet, certe Plato hac
 constructione propter accusati-
 vum antegressum usus esse exi-
 stimandus est, conf. Matthiae
 Gr. Ampl. §. 328. ann.

Cap. IX. E. ἐπιεικῶς ἐμαν-
 τενομένη] V. ad libr. I. p.
 349. A.

Ὅτι οὐχ ὡς περ ἢ ἀνδρεία
 — οὐχ οὕτω ποιεῖ αὐτῇ] sc.
 τὴν πόλιν σῶφρονα. Praeterea
 notandum est repetitum οὐχ
 ante οὕτως, quod non magis
 offendet, quam iteratum καὶ apud
 Lysiam p. 48. ed. Brem. οὐ οὐ
 μόνον ἀλλήλων ταῦτ' ἴσασιν —,
 ἀλλὰ καὶ περὶ ὧν ἀποκρηπτόμεθα
 μηδὲνα εἰδέναι, καὶ περὶ ἐκείνων
 πυνθάνονται.

καὶ ἡ σοφία ἐν μέρει τινὶ ἐκατέρα ἐνοῦσα ἢ μὲν σοφίην, ἢ δὲ ἀνδρείαν τὴν πόλιν παρῆχεται, οὐχ οὕτω ποιεῖ αὐτή, ἀλλὰ δι' ὅλης ἀτεχνῶς τέταται διὰ πασῶν παρεχομένη ξυνάδοντας τοὺς τε ἀσθενεστάτους ταύτων καὶ τοὺς ἰσχυροτάτους καὶ τοὺς μέσους, εἰ μὲν βούλει, φρονησεῖ, εἰ δὲ βούλει, ἰσχύει, εἰ δὲ, καὶ πλήθει ἢ χρήμασιν ἢ ἄλλῳ ὄφρουν τῶν τοιούτων ὥστε ὀρθότατ' ἂν φαίμεν ταύτην τὴν ὁμόνοιαν σωφροσύνην εἶναι, χειρόνος τε καὶ ἀμείνονος κατὰ γύσιν ξυμφωνίαν, ὁπότερον δεῖ ἄρχεῖν καὶ ἐν πόλει καὶ ἐν ἐνὶ ἐκάστῳ. Πάνυ μοι, ἔφη, ξυνδοκεῖ.

Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ, τὰ μὲν τρία ἡμῖν ἐν τῇ πόλει κατῶπται, ὡς γε οὕτως δόξαι· τὸ δὲ δὴ λοιπὸν εἶδος, δι' ὃ ἂν εἴη ἀρετῆς μετέχοι πόλις, τί ποτ' ἂν εἴη; δῆλον γάρ, ὅτι τοῦτό ἐστιν ἡ δικαιοσύνη. Δῆ-

P. 432. οὐχ οὕτω ποιεῖ αὐτή] Vett. editt. cum Ven. E. Angel. Flor. c. x. a. post οὕτω inserunt τὴν πόλιν. Quae verba recte in ceteris libris desunt.

καὶ τοὺς ἰσχυροτάτους] Temere haec vulgo ommissa sunt in vitis codicibus omnibus et reluctante sententia. Expressit ea etiam Ficinus.

C. πρότερος ἐμοῦ ἰδῆς] V. πρότερον, contra fidem codicum fere omnium. Deinde Ast. pro vulg. καὶ ἐμοὶ φράσης legen-

P. 432. διὰ πασῶν παρεχομένη] h. e. πάντως, metaphora a re musica petita propter verbum ξυνάδοντας. Intell. χορδῶν. De isto: εἰ μὲν βούλει, εἰ δὲ βούλει, εἰ δὲ, conf. Sympos. p. 212. C. Alcib. I. p. 114. B. Euthydem. p. 285. C. Cratyl. p. 407. D., ubi similiter ad εἰ δὲ denuo βούλει repetendum.

B. τοῦτό ἐστιν ἡ δικαιοσύνη] Recte Schleiermacher animadvertit nihil in superioribus esse expositum, unde appareat omnem virtutis ambitum his quattuor ipsius formis absolvi. At nimirum suscepit philosophus hanc de quattuor virtutibus cardinalibus sententiam sic, ut, dum ea ad rem

praesentem usus est, eandem callidissimo consilio argumentis confirmaverit et ex ipsa humana natura ita illustraverit, ut quibusnam ea fundamentis nitetur, ab unoquoque intelligi posset. Ex quo sponte intelligitur, cur philosophus nunc hoc ita esse posuerit, non antea subtilius demonstraverit.

Οὐκοῦν — νῦν δὲ δεῖ κ. τ. λ.] Suavissima allegoria a venatione sumpta. Solet enim philosophus verba venatoria transferre ad veri investigationem atque disputationem, ut Politic. p. 258. E. p. 284. B. Lachet. p. 194. B. Hipp. Mai. p. 294. E. Alia collegit Wytttenbach. Epist. Crit. p. 259. ed. Lips. —

λον. Οὐκοῦν, ὦ Γλαύκων, νῦν δὲ ἡμᾶς δεῖ ὡςπερ κνηγέτας τινὰς θάμνον κύκλω περιύστασθαι προσέχοντας τὸν νοῦν, μὴ πῃ διαφύγη ἢ δικαιοσύνη καὶ ἀφανισθεῖσα ἀδηλος γένηται· φανερόν γάρ δὴ, ὅτι ταύτη πῃ ἐστιν. ὄρα οὖν καὶ προθυμοῦ κατιδεῖν, ἐάν πως πρότερος ἐμοῦ ἰδῆς καὶ ἐμοὶ φράσης. Εἰ γὰρ ὠφελον, ἔφη, ἀλλὰ μᾶλλον ἐάν μοι ἐπομένῳ χρῆ καὶ τὰ δεικνύμενα δυναμένῳ καιθορᾶν, πάνυ μετρίως χρήσει. Ἔπου, ἦν δ' ἐγώ, εὐξάμενος μετ' ἐμοῦ. Ποιήσω ταῦτα, ἀλλὰ μόνον, ἢ δ' ὅς, ἡγοῦ. Καὶ μὴν, εἶπον ἐγώ, δύσβατός γέ τις ὁ τόπος φαίνεται καὶ ἐπίσιος· ἐστὶ γοῦν σκοτεινός καὶ δυσδιερευνητός. ἀλλὰ γὰρ ὅμως ἰτέον. Ἰτέον γάρ, ἔφη. Καὶ ἐγὼ κατιδὼν, Ἰοῦ ἰοῦ, εἶπον, ὦ Γλαύκων, κινδυνεύομέν τι ἔχειν ἕχνος, καὶ μοι δοκεῖ οὐ πάνυ τι

dum coniecit καὶ μοι φράσεις. Pronomen μοι Monac. habet et φράσεις Par. A. et Mon. Sed vid. explic. Dein ὄφελον Par. AK. Ven. E. Vind. Φ. Mon. Ambr. Ang. Vat. m.

πάνυ μετρίως] πάνυ μετρί. Par. A. Angel. errore, opinor. receperunt tamen Turr.

ἔστι γοῦν σκοτεινός] V. οὖν, quod est in solo Ven. E.

D. κινδυνεύομέν τι ἔχειν ἕχνος] V. post ἔχειν impertune addunt δοκεῖν, quod plerique libri recte omittunt.

ὅτι ταύτη πῃ ἐστιν, eam in hac fere parte versari.

C. ἐάν πως — φράσης.] Num forte me prius animadvertere mihi que indicare possis. Non erat cur haec tentaret Astius, in fraudem inductus eo, quod virgula post ἰδῆς vulgo interposita non vidit, unde φράσης esset suspensum.

ἀλλὰ μᾶλλον — πάνυ μετρίως χρήσει.] Sententia haec est: sed, ut verius dicam, si me habebis eum, qui te sequi atque disputationem tuam perspicere possit, bene mecum actum erit. Nam ad πάνυ μετρίως (i. e. καλῶς) χρήσει rursus intelligendum μοι, quod in libris qui

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

busdam post πάνυ adscriptum legitur.

Ἔπου — εὐξάμενος μετ' ἐμοῦ.] Rei gravissimae indagatio et inventio quum agatur, precibus opus esse ait. Eadem ratio est Phileb. p. 25. B. Σωκρ. Θεός μιν οὖν, ἀνπερ γε ἐμῆς εὐχῆς ἐπήκοος γένηται τις θεῶν. Πρ. Εὐχῆς δὲ, καὶ σκόπει. Σωκρ. Σκοπῶ· καὶ μοι δοκεῖ τις, ὦ Πρωταρχε, αὐτῶν φίλος ἡμῖν νῦν δὲ γιγνόμεναι. conf. etiam Tim. p. 27. B. C. Proxima imitatione expressit Themistius Orat. XXI. p. 254. D. Orat. XXII. p. 271. C., ut observavit Heusdius Spec. crit. p. 37. Comparisonem illustravit Wytttenbach. Epistol. Crit. p. 259. ed. Lips.

ἐκφραξείσθαι ἡμᾶς. Ἐὐ ἀγγέλλεις, ἦ δ' ὅς. Ἡ μὲν, ἦν δ' ἐγώ, βλακικόν γε ἡμῶν τὸ πάθος. Τὸ ποῖον; Πάσαι, ὦ μακαριε, φαίνεται πρό ποδῶν ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς κυλινδρῆσθαι, καὶ οὐχ ἐκρωῶμεν ἄρ' αὐτό, ἀλλ' ἡμεῖν καταγεμιστότατοι· ὡς περ οἱ ἐν ταῖς χερσὶν E ἔχοντες ζητοῦσιν ἐπίσταε ὁ ἔχοναι, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτὸ μὲν οὐκ ἀπεβλέπομεν, πόρῳ δέ ποι ἀπεσοποῦμεν, ἦ δὴ καὶ ἐλάνθανεν ἴσως ἡμᾶς. Πῶς, ἔφη, λέγεις; Οὕτως, εἶπαν, ὡς δοκοῦμέν μοι καὶ λέγοντες αὐτὸ καὶ ἀκούοντες πάσαι οὐ μανθάνειν ἡμῶν αὐτῶν, ὅτι ἐλέγομεν τρόπον τινα αὐτό. Μακρόν, ἔφη, τὸ προσιμῖον τῷ ἐπιθυμοῦντι ἀκούσαι. Cap. X. Ἀλλ', ἦν 433 δ' ἐγώ, ἀκουε, εἰ τι ἄρα λέγω. ὁ γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἐθέμεθα δεῖν ποιεῖν διὰ παντός, ὅτε τὴν πόλιν κατοικίζομεν, τούτῳ ἐστίν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἦτοι τούτου τι εἶδος ἢ δικαιοσύνη. ἐθέμεθα δὲ δήπου καὶ πολ-

E. πόρῳ δὲ ποι ἀπεσοκ.] V. πη, quod ex Par. A. Vat. θ. Ven. II. Vind. Ang. Vat. r. Flor. x. mutatum. Cap. X. P. 433. B. τῇ πόλει, ὡν] τῶν Pat. A.

D. οὐχ ἐκρωῶμεν ἄρ' αὐτό] Sexcenties ἄρα sic ponitur, ut indicet admirationem de eo, quod praeter expectationem evenisse videtur; v. ad Phaed. p. 68. B. Mox verba ὡς περ οἱ ἐν ταῖς χ. praecedentibus annectuntur explicationis gratia, unde particula explicandi more prope constanti omittitur; v. libr. III. p. 413. D. VI. p. 497. B. VIII. p. 557. coll. annot. ad Phaedon. p. 61. A.

E. ὡς δοκοῦμέν μοι καὶ λ.] Thom. Mag. p. 246: Ὡς περ λέγομεν δοκῶ μοι, οὕτως καὶ μοὶ δοκοῦμεν ἐπὶ πληθυντικῷ. Theaet. p. 147. E. p. 203. C. Cratyl. p. 415. C. Euthyd. p. 279. C. al.

Cap. X. P. 433. τούτῳ ἐστίν — ἦτοι τούτου τι εἶδος ἢ δικ.] Quod ab initio statuimus

per omnia fieri oportere (ut unusquisque suum in civitate obiret munus), in eo, opinor, iustitia cernitur, aut certe est aliqua huius rei species. Dicit igitur Socrates iustitiam aut esse ipsum illud τὸ τῷ ἑαυτοῦ πράττειν, aut certe εἶδος τι αὐτοῦ. Non video cur Ast. coniecerit ἦτοι τούτου τι εἶδος ἢ αὐτῆς ἢ δικαιοσύνης, quandoquidem ἦτοι subinde etiam in posteriore orationis membro ponitur; v. ad Libr. I. p. 344. E.

καὶ τούτο ἄλλων τε πολλῶν ἀκηκόαμεν] V. de hac definitione quae scripsit Heindorf. ad Charmid. p. 161. B.

B. δὲ πᾶσιν ἐκείνοις τῇ δυνάμει π.] Diligenter totus hic locus, inprimis inde a p. 443. C., legendus est, quippe in qua de vi et natura iustitiae.

λάκις ἐλέγομεν, εἰ μὲνησαι, ὅτι ἕνα ἕκαστον ἐν δέοι ἐπιτηδεύειν τῶν περὶ τὴν πόλιν, εἰς ὃ αὐτοῦ ἢ φύσις ἐπιτηδαιοτάτη περικυβία εἴη. Ἐλέγομεν γάρ. Καὶ μὲν ὅτι γε τὸ τὰ αὐτοῦ πράττειν καὶ μὴ πολυπραγμονεῖν δικαιοσύνη ἐστὶ, καὶ τοῦτο ἄλλων τε πολλῶν ἀκηκόαμεν καὶ αὐτοὶ πολλάκις εἰρήκαμεν. Εἰρηγήκαμεν γάρ. Τούτῳ τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ φίλε, κινδυνεύει τρόπον τινα γιγνόμενον ἢ δικαιοσύνη εἶναι, τὸ τὰ αὐτοῦ πράττειν. οἶσθα, ὅθεν τεκμαιρομαι; Οὐκ, ἀλλὰ λέγ', ἔφη. Δοκεῖ μοι, ἦν δ' ἐγώ, τὸ ὑπόλοιπον ἐν τῇ πόλει ὧν ἐσκέμεθα, σωφροσύνης καὶ ἀνδρείας καὶ φρονήσεως, τοῦτο εἶναι, ὃ πᾶσιν ἐκείνοις τὴν δυνάμει παρέσχειν, ὥστε ἐγγενέσθαι, καὶ ἐγγενομένοις γε σωτηρίαν παρέχειν, ἕως περ ἂν ἐνῆ. καίτοι ἐφαμεν δικαιοσύνην ἔσεσθαι τὸ ὑπολειφθὲν ἐκείνων, εἰ τὰ τρία εὐροίμεν. Καὶ γὰρ καὶ ἐγγενομένοις γε σωτ.] V. ἐγγενομένα, quod ex tot codd. nuper collatis praeter unum Vind. φ. eumque correctum nullus plane exhibere videtur. Deinde per post ἕως Steph. et pauci codices omittunt.

hoc est eius virtutis, de qua praecipue hoc opere agitur, accuratius disseratur. Etenim iustitia nunc ea virtus esse dicitur, quae prudentiae, fortitudini, temperantiae quasi vim suam praebet, quippe qua una efficiatur, ut istae virtutes possint florere, et esse efficaces ac salutarum. Nimirum cernitur illa omnino in eo, ut per omnia certus quidam ordo conservetur, ita ut unaquaeque pars suum tractet munus suoque officio satisfaciatur. Quocirca civitatis iustitia nihil est aliud, nisi ordinum civilium inter se invicem iusta consensio, quae in eo posita est, ut tum opifices (χρηματιστικὸν γένος), tum milites (ἐπικουρικόν) tum principes (φυλακικόν) missis alienis negotiis munus ipsis assignatum diligenter obeant. In ipso autem ho-

minis animo illa virtus comparet, si sua quaeque animi pars perficit nec alienis se immiscet, eoque modo ordinem et harmoniam hominis interni tuetur. Quocirca mirandum non est, quod iustitia passim latiore sensu pro universa virtute dici videtur. v. I. p. 350. C. D. 351. A. 354. A. VIII. 554. E. al. Nam ipsa virtus ex sententia Platonis ordine et harmonia continetur. Nec profecto sapientia aut fortitudo aut temperantia quidquam valet, nisi ordo quidam et convenientia veri honestique (sittliche Harmonie) ad illas virtutes accedat.

καὶ ἐγγ. σωτ. παρέχειν] Astius: „Verbum παρέχειν, inquit, vide ne suppositivum sit.“ Pendet ex δοκεῖ μοι, nec habet quidquam offensionis. — καίτοι ἐφαμεν. P. 428. A.

ἀνάγκη, ἔφη. Ἄλλα μέντοι, ἢν δ' ἐγώ, εἰ δέοι γε κρῖναι, τί τὴν πόλιν ἡμῖν τούτων μάλιστα ἀγαθὴν ἀπεργάσεται ἐγγερόμενον, δυσκρίτον ἂν εἴη, πότερον ἢ ὁμοδοξία τῶν ἀρχόντων τε καὶ ἀρχομένων, ἢ ἢ περὶ δαιῶν τε καὶ μῆ, ἅττα ἐστί, δόξης ἐννόμου σωτηρία ἐν τοῖς στρατιώταις ἐγγενομένη, ἢ ἢ ἐν τοῖς ἀρχουσι φρόνησις τε καὶ φυλακὴ ἐνοῦσα, ἢ τοῦτο μάλιστα ἀγαθὴν αὐτὴν ποιεῖ ἐνὸν καὶ ἐν παιδὶ καὶ ἐν γυναικὶ καὶ δούλῳ καὶ ἐλευθέρῳ καὶ δημιουργῷ καὶ ἀρχοντι καὶ ἀρχομένῳ, ὅτι τὸ αὐτοῦ ἕκαστος εἰς ὧν ἐν ἐπραττε καὶ οὐκ ἐπολυπραγμόνει. Δυσκρίτον, ἔφη· πῶς δ' οὐ; Ἐνάμιλλον ἄρα, ὡς ἔοικε, πρὸς ἀρετὴν πόλεως τῇ τε σοφίᾳ αὐτῆς καὶ τῇ σωφροσύνῃ καὶ τῇ ἀνδρείᾳ ἢ τοῦ ἕκαστον ἐν αὐτῇ τὰ αὐτοῦ πράττειν δύναμις. Καὶ μάλ', ἔφη. Οὐκοῦν E δικαιοσύνην τὸ γε τούτοις ἐνάμιλλον ἂν εἰς ἀρετὴν πόλεως θείης; Παντάπασιν μὲν οὖν. Σκόπει δὴ καὶ τῆδε, εἰ οὕτω δόξει. Ἄρα τοῖς ἀρχουσιν ἐν τῇ πόλει τὰς δίκας προστάξεις δικάζειν; Τί μὴν; Ἡ ἄλλου οὐτινοςοῦν μᾶλλον ἐγιμένοι δικάσουσιν ἢ τούτου, ὅπως ἂν ἕκαστοι μὴ ἔχῃσι τὰλλότρια μῆτε τῶν αὐτῶν στέφανται; Οὐκ, ἀλλὰ τούτου. Ὡς δικαίου ὄντος; Ναί. Καὶ ταύτη ἄρα πῃ ἢ τοῦ οἰκείου τε

D. καὶ δούλῳ καὶ ἐλευθ.] V. καὶ ἐν δ. καὶ ἐν ἐλευθ. Sed ἐν utriusque recte om. Par. AK. Ven. II. Mon. alii, cum Stobaeo. εἰς ὧν ἐν ἐπραττε] Deest ἐν in omnibus codicibus Recte illud reposuit Ast. ex Stob. Serm. XLl. p. 254. Legit etiam Ficinus, qui haec interpretatur: quod videlicet suum quisque unum unum egerit. Nam etsi potest per sensum abesse, tamen ad sententiam est aptissimum.

E. δικάσουσιν ἢ τούτου] τούτου Par. A. Vat. m. Ambr. ἄρα πῃ ἢ τοῦ οἰκείου] Prave vet. editt. ἄρα ποιητοῦ, quod errori hypothetarum debetur.

P. 434. πάντα τὰλλα μεταλλατιόμενα] Venet. E. a pr.

δόξης ἐννόμ.] V. ad p. 430. B.

D. εἰς ὧν ἐν ἐπραττε καὶ οὐκ ἐπ.] Imperfectum ponit, quia respicitur ad ea, quae paullo ante de hac re disputata

sunt. v. ad Criton. p. 47. B. D. Phaedon. p. 72. A. al.

E. μὴ ἔχῃσι τὰλλότρια] Articulus recte habet, praesertim quum τὰ αὐτῶν proponantur. Phaedr. p. 230. A: γελοῖον δὲ μοι φαίνεται τοῦτο

καὶ ἑαυτοῦ ἕξις τε καὶ πρᾶξις δικαιοσύνη ἂν ὁμολο- 434 γοῖτο. Ἔστι ταῦτα. Ἴδὲ δὴ, ἐάν σοί, ὅπερ ἐμοί, ξυνδοκῇ. τέκτων σκυτοτόμου ἐπιχειρῶν ἔργα ἐργάζεσθαι ἢ σκυτοτόμος τέκτονος, ἢ τὰ ὄργανα μεταλαμβάνοντες τὰλλήλων ἢ τιμάς, ἢ καὶ ὁ αὐτὸς ἐπιχειρῶν ἀμφοτέρω πράττειν, πάντα τὰλλα μεταλλατιόμενα, ἄρα σοὶ ἂν τι δοκεῖ μέγα βλάψαι πόλιν; Οὐ πάνν, ἔφη. Ἄλλ' ὅταν γε, οἶμαι, δημιουργὸς ὧν ἢ τις ἄλλος χρηματιστὴς γένηται, ἔπειτα ἐπαιρόμενος ἢ B πλοῦτῳ ἢ πλήθει ἢ ἰσχύϊ ἢ ἄλλῳ τῷ τοιοῦτῳ εἰς τὸ τοῦ πολεμικοῦ εἶδος ἐπιχειρῆ ἵεναι, ἢ τῶν πολεμικῶν τις εἰς τὸ τοῦ βουλευτικοῦ καὶ φύλακος, ἀνάξιος ὧν, καὶ τὰ ἀλλήλων οὗτοι ὄργανα μεταλαμβάνωσι καὶ C τὰς τιμάς, ἢ ὅταν ὁ αὐτὸς πάντα ταῦτα ἅμα ἐπιχειρῆ πράττειν, τότε οἶμαι καὶ σοὶ δοκεῖν ταύτην τὴν τούτων μεταβολὴν καὶ πολυπραγμοσύνην ὀλιθρον εἶναι τῇ πόλει. Παντάπασιν μὲν οὖν. Ἡ τριῶν ἄρα ὄντων γενῶν πολυπραγμοσύνη καὶ μεταβολὴ εἰς ἀλ- C ληλα μεγίστη τε βλάβη τῇ πόλει καὶ ὀρθότατ' ἂν προσαγορευέοιτο μάλιστα κακοουργία. Κομιδῇ μὲν οὖν. Κακοουργίαν δὲ τὴν μεγίστην τῆς ἑαυτοῦ πόλεως οὐκ ἀδικίαν φήσεις εἶναι; Πῶς δ' οὐ; Τοῦτο μὲν ἄρα ἀδικία. Cap. XI. Πάλιν δὲ ὡδε λέγωμεν· χρηματι-

m. μεταλλατιόμενος.

δοκεῖ μέγα βλάψαι] V. δοκῇ, quod vitium sustulit Boeckh. in Min. p. 141. Indicativum testantur Par. AK. Ang.

B. ἢ ἄλλῳ τῷ τοιοῦτῳ] V. τῷ abest, quod plurimi optimeque libri reddiderunt.

Ἡ τριῶν ἄρα ὄντων γενῶν] Steph. cum Ven. E. Flor. n. c. γ. Ἡ τῶν τριῶν ἄρα ὄντων γ., quod nunc auctoritate tam multorum codicum praesente Bekkero mutavimus. Mox μάλιστα ante κακοουργία, in vet. omisum, ex optimis et plurimis libris cum Bekkero restituvimus.

Cap. XI. C. Πάλιν δὲ ὡδε λέγωμεν] Steph. λέγωμεν.

ἐπι ἀγροσύνη (sc. τὸ γινῶναι ἑαυτοῦ) τὰ ἀλλότρια σκοπεῖν. Conf. annot. ad p. 443 D. — ἢ τοῦ οἰκεῖον τε καὶ ἑαυτοῦ ἕξις τε καὶ πρᾶξις, i. e. τὸ τὸ οἰκεῖον ἔχειν καὶ τὰ ἑαυτοῦ πράττειν.

P. 434. πάντα τὰλλα μεταλλα.] denique quae reliqua omnia permutantur. Asyndeton obvium etiam Symp. p. 186. D. Gorg. p. 503. E. p. 517. D. Demosth. Olynth. I. p. 11. ed. Reisk. al.

184 στικοῦ, ἐπικουρικοῦ, φυλακικοῦ γένους οἰκιοπραγία, ἐκάστου τούτων τὸ ἑαυτοῦ πράττοντος ἐν πόλει, τού-
 D ναντίον ἐκείνου δικαιοσύνη τ' ἂν εἴη καὶ τὴν πόλιν
 D δικαίαν παρέχοι. Οὐκ ἄλλη ἔμοιγε δοκεῖ, ἢ δ' ὅς,
 ἔχειν ἢ ταύτη. Μηδέν, ἦν δ' ἐγώ, πῶ πάντ πα-
 γίως αὐτὸ λέγωμεν, ἀλλ' ἔαν μὲν ἡμῖν καὶ εἰς ἕνα
 ἕκαστον τῶν ἀνθρώπων ἰὸν τὸ εἶδος τοῦτο ὁμολο-
 γῆται καὶ ἐκεῖ δικαιοσύνη εἶναι, ξυγγωρησόμεθα ἤδη·
 τί γὰρ καὶ ἐροῦμεν; εἰ δὲ μὴ, τότε ἄλλο τι σκεψό-
 μεθα. νῦν δ' ἐκτελέσωμεν τὴν σκέψιν, ἣν φήθημεν,
 εἰ ἐν μείζονι τιμῶν ἐχόντων δικαιοσύνην πρότερον
 E ἐκεῖ ἐπιχειρήσασθαι θεάσασθαι, ὅῃον ἂν ἐν ἐνὶ ἀν-
 θρώπῳ κατιδεῖν οἷόν ἐστι. καὶ ἔδοξε δὴ ἡμῖν τοῦτο
 εἶναι πόλις, καὶ οὕτως φησίζομεν ὡς ἰδυνάμεθα ἀρί-
 στην, εὖ εἰδότες, ὅτι ἐν γὰρ τῇ αγαθῇ ἂν εἴη. ὁ
 οὖν ἡμῖν ἐκεῖ ἐφάνη, ἐπαναφέρωμεν εἰς τὸν ἕνα.

consentientibus Par. A. Vat. Θ. Mon. Flor. b. Sed Ald. Bas. 1.
 2. Flor. a. c. n. x. a. β. γ. Ven. E. II. Par. K. Ambr. Ang. Vat.
 m. λέγομεν, quod non temere spernendum, v. ad Gorg. p. 480. B.
 D. Μηδέν, ἦν δ' ἐγώ, πῶ] V. που, quod ex Par. AK.
 Vat. Θ. Ven. II. Vind. Vat. r. Flor. n. x. a. β. γ. mutatum.
 τὸ εἶδος τοῦτο ὁμολ.] Sic Par. A. Vat. Θ. Vind. Ven. II.
 Ang. Vat. r. Flor. a. β. n. x. pro vulg. τὸ εἶδος τούτων.
 πρότερον ἐκεῖ ἐπιχειρήσασθαι] Vulgatum ἐκείνο e Ven.
 II. Vind. Par. K. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. n. x. a. β. γ. mutavi.
 Cum vi ἐκεῖ denuo inculcat illud ἐν μείζονι τιμῶν: ad θεάσασθαι au-
 tem facile δικαιοσύνην intelligas.

Cap. XI. D. παγίως αὐτὸ λέγωμεν] i. e. certo illud affirmemus; v. libr. V. p. 479. C. et Heindorf. ad Theaet. p. 157. A. Quod πῶ aliquot vocibus interiectis ἀμηδέν dirimitur, id nihil offensio- nis habet. Phileb. p. 22. C: οὐκ ἀμφισβητῶ πῶ ὑπὲρ νοῦ. Men. p. 72. D: οὐ μόντοι ὡς βούλομαι γέ πῶ κατέχω. Ibid. p. 83. E: οὐδ' ἄρα ἀπὸ τῆς τριπόδος πῶ τὸ ὀκτώπονον χωρίον γίγνεται. — Proxima sic intelligas: sed si etiam in unumquem- que hominum illa iusti-

tiae species conveniat at- que ibi quoque (ἐν ἐνὶ ἐκά- στῳ) iustitia esse omnibus videatur, tum verò con- cedemus. Vult igitur iusti- tiae notionem, quam in optima civitateprehenderint, nunc ad ipsum hominem transferri; in quem si item conveniat, certo id argumento fore arbitratur, vera esse quae antea de civita- tis iustitia disputaverint. ἦν φήθημεν — ὅῃον ἂν κατιδεῖν] Ficinus: Nunc autem disceptationi huic finem iam imponamus, se-

κάν μὲν ὁμολογῆται, καλῶς ἔξει, ἔαν δὲ τι ἄλλο ἐν τῷ ἐνὶ ἐμφαίνεται, παλιν ἐπανιόντες ἐπὶ τὴν πόλιν βασανιοῦμεν. καὶ τάχ' ἂν παρ' ἄλληλα σκοποῦντες 435 καὶ τρίτοντες, ὡςπερ ἐκ πυρείων, ἐκλάμψαι ποιήσαι-
 μεν τὴν δικαιοσύνην, καὶ φανεράν γενομένην βεβαιω-
 σαιμεθ' ἂν αὐτὴν παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. Ἄλλ', ἔφη, κατ' ὁδὸν τε λέγεις καὶ ποιεῖν χρὴ οὕτως.
 Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὁ γε ταῦτον ἂν τις προσεί-
 ποι μείζον τε καὶ ἑλαττον, ἀνόμοιον τυγχάνει ὄν
 ταύτη, ἢ ταῦτον πρόσταρομέναι, ἢ ὅμοιον; Ὅμοιον,
 ἔφη. Καὶ δικαίος ἄρα ἀπὸ δικαίας πόλεως κατ' αὐτὸ τὸ τῆς δικαιοσύνης εἶδος οὐδὲν διοίσει, ἀλλ' ὅμοιος ἔσται. Ὅμοιος, ἔφη. Ἀλλὰ μέντοι πόλις γε ἔδοξεν εἶναι δικαία, ὅτε ἐν αὐτῇ τριτὰ γένη γύ-
 σεων ἰνόντα τὸ αὐτῶν ἕκαστον ἐφαίτε: σῶφρων δὲ αὐτὸν καὶ ἀνδρεία καὶ σοφὴ διὰ τῶν αὐτῶν τούτων γε-

E. εὖ εἰδότες, ὅτι] V. ὡς pro οἷ, quod restitutum ex Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Mon. Ambr. Ang. Vat. m. et septem Florentinis nostris.
 P. 435. βεβαιωσάμεθ' ἂν] Par. A. βεβαιωσάμεθ' et a m. sec. βεβαιωσάμεθ'.
 B. ὅτι ἐν αὐτῇ τριτὰ γένη —] V. οἷ mutavimus ex Par. A. Ven. E. Vat. m. Flor. a. c. γ.
 διὰ τῶν αὐτῶν τούτων γ.] V. γένων καὶ οὐ κατ' ἄλλ' ἄττια π. Ineptè. Veram lectionem debemus Par. AK. Vat. Θ. Ven. II. Mon. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. β. γ. Eandem sequutus est Fi-
 cinus: propter alios quosdam eorundem generum af-
 fectus et habitus.

cundum quam existima-
 vimus, si plurium habentium iustitiam in maiori prius eam contemplaremur, facile deinde in homine uno nos quale hoc sit inspecturos.
 P. 435. ὡςπερ ἐκ πυρείων] Elegans comparatio. Quomodum lignis conterendis ignis elicitur, ita civitatis cum homine comparatione censet melius certiusque inventum iri iustitiae vim et naturam. De loci imitatoribus v. Ruhnk. ad Longin. p. 481. ed. Weisk.

Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὁ γε τ.] Hoc quaerit: num id, quod κατῶν vocetur, sive maius illud sit sive minus, sibi ipsi, dissimile sit eatenus, quatenus κατῶν dicatur. Dobraeus Advers. Vol. I. P. I. p. 157. post ἑλαττον addendum censet ὄν, quo tamen non opus videtur esse. — κατ' αὐτὸ τὸ τῆς δικαιοσύνης εἶδος, i. e. respecta iustitiae notione.
 B. ὅτι ἐν αὐτῇ —] tum quum tria naturarum genera, quae in ea reperiun-

435

B

νων ἄλλ' ἅττα πάθη τε καὶ ἕξεις. Ἀληθῆ, ἔφη. Καὶ τὸν ἕνα ἄρα, ὃ φίλε, οὕτως ἀξιώσομεν, τὰ αὐτὰ ταῦτα εἶδη ἐν τῇ αὐτοῦ ψυχῇ ἔχοντα, διὰ τὰ αὐτὰ πάθη ἐκείνοις τῶν αὐτῶν ὀνομάτων ὀρθῶς ἀξιοῦσθαι τῇ πόλει. Πᾶσα ἀνάγκη, ἔφη. Εἰς φαῦλόν γε αὖ, ἦν δ' ἐγώ, ὃ θανατάσι, σκίμμα ἐμπεπτώκαμεν περὶ ψυχῆς, εἴτε ἔχει τὰ τρία εἶδη ταῦτα ἐν αὐτῇ εἴτε μή. Οὐ πάντῃ μοι δοκοῦμεν, ἔφη, εἰς φαῦλον. ἴσως γάρ, ὃ Σώκρατες, τὸ λεγόμενον ἀληθές, ὅτι χαλεπὰ τὰ καλὰ. Φαίνεται, ἦν δ' ἐγώ. D καὶ εὖ γ' ἴσθι, ὃ Γλαῦκων, ὡς ἡ ἐμὴ δόξα, ἀκριβῶς μὲν τοῦτο ἐκ τοιοῦτων μεθόδων, οἷσιν νῦν ἐν τοῖς λόγοις χρώμεθα, οὐ μὴ ποτε λάβωμεν· ἀλλὰ γὰρ μακροτέρα καὶ πλείων ὁδὸς ἢ ἐπὶ τοῦτο ἄγρουσα· ἴσως μὲντοι τῶν γε προειρημένων τε καὶ προεσκεμμέ-

C. ὀρθῶς ἀξιοῦσθαι τῇ π.] Voc. ὀρθῶς, quod vix abesse potest, addidi ex Vat. Θ. Ven. II. Viind. Par. K. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. n. x. a. γ. Ficinus: eadem nomina merito cum civitate sortiri. Firmavit rationem nostram etiam Par. A. denuo collatus.

Eἰς φαῦλόν γε αὖ —] V. Οὐκ εἰς φαῦλόν γε. Recte negandi vocem codd. optimi plurimique omittunt.

D. Ἀλλὰ γὰρ μακρ.] Herm. ex Flor. a. et Galeno T. V.

tur, suum quodque agent. Minus placet quod vulgo legebatur ὅτι.

C. Εἰς φαῦλον —] i. e. facilem; v. ad Phaedon. p. 90. A. Urbane et ironice haec interrogat, ut patet ex sequentibus. Cuius urbanitatis qui non capaces fuere critici, Οὐκ εἰς φ. scripserunt.

χαλεπὰ τὰ καλὰ.] Proverbium legitur etiam libr. VI. c. 11. Cratyl. p. 384. A. Hipp. mai. p. 304. E., ubi scholiastes Solonem narrat dicti auctorem fuisse.

D. ἴσως μὲντοι — ἀξίως] Intell. ἀπὸ ληψόμεθα s. λάβωμεν ἄν. Vult igitur popularem hanc et vulgarem disserendi rationem, sicuti antea, ita porro conservari, neque subtiliorem

philosophandi rationem adhiberi. Quamquam aliter fit inde a p. 504. B.

Οὐκοῦν ἀγαπητόν;] Ἀγαπητόν non est idem quod ἀγαπητόν, sed id quo contenti esse possumus, in quo acquiescere licet. v. Hipp. mai. p. 302. B. Crat. p. 429. E. 430. A. 439. B.

E. ἄλλοθεν ἐκείσε ἀφίχται.] sc. ἢ ἐξ ἡμῶν. Nam ἐκείσε est εἰς τὴν πόλιν. Praeclara vero haec Platonis sententia est. Civitas enim ex eius mente nihil est aliud nisi hominis ipsius imago quaedam atque species. Unde δεῖ αὐτὴν καθάπερ ἕνα ἄνθρωπον ζῆν εὖ, ut scribit Legg. VIII. p. 828. E. Itaque mores et ingenia hominum privatorum efficiunt, ut

νων ἀξίως. Οὐκοῦν ἀγαπητόν; ἔφη· ἐμοὶ μὲν γὰρ ἐν γε τῷ παρόντι ἱκανῶς ἂν ἔχοι. Ἀλλὰ μὲντοι, εἶπον, ἐμοίγε καὶ πάντῃ ἐξαρκέσει. Μὴ τοίνυν ἀποκάμης, ἔφη, ἀλλὰ σκόπει. Ἄρ' οὖν ἡμῖν, ἦν δ' ἐγώ, E πολλὴ ἀνάγκη ὁμολογεῖν, ὅτι γε τὰ αὐτὰ ἐν ἐκάστῳ ἔνεστιν ἡμῶν εἶδη, τε καὶ ἡθῆ, ἅπερ ἐν τῇ πόλει; οὐ γὰρ που ἄλλοθεν ἐκείσε ἀφίχται. γελοῖον γὰρ ἂν εἶη, εἰ τις οἰηθεῖη τὸ θυμοειδὲς μὴ ἐκ τῶν ἰδιωτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν ἐγγεγονέναι, οἳ δὴ καὶ ἔχουσι ταύτην τὴν αἰτίαν, οἷον οἱ κατὰ τὴν Θοράκην τε καὶ Σκυθικὴν καὶ σχεδόν τι κατὰ τὸν ἄνω τόπον, ἢ τὸ φιλομαθές, ὃ δὴ περὶ τὸν παρ' ἡμῖν μάλιστα ἂν τις αἰτιάσαιτο τόπον, ἢ τὸ φιλοχρήματον, ὃ περὶ τοὺς 436 τε Φοίνικας εἶναι καὶ τοὺς κατὰ Αἴγυπτον φαίη τις ἂν οὐχ ἥκιστα. Καὶ μάλα, ἔφη. Τοῦτο μὲν δὴ

p. 480. ἄλλη γὰρ.

Οὐκοῦν ἀγαπητόν;] Ambr. ἀγαπητόν. v. annot.

E. ὅτι γε τὰ αὐτὰ ἐν —] Additum γε ex codd. plurimis atque optimis.

ἐν ταῖς πόλεσιν ἐγγεγον.] Sic etiam Par. A. sec. Duebn. Itaque nunc retractabunt sententiam qui γεγονέναι scripserunt, quod Vat. Θ. r. Ven. II. Par. K. Mon. Flor. n. x. β. exhibent ac falso etiam Par. A. a Bekkero tributum fuit.

civitas certum aliquem χαρακτήρα nanciscatur, nec vero vicissim cives evadunt tales, qualis est respublica, in qua vitam degunt.

οἳ δὴ καὶ ἔχουσι ταύτην τὴν αἰτίαν] qui scilicet etiam θυμοειδὲς esse dicuntur. Nam αἰτίαν ἔχειν saepe omnino est dici, perhiberi, ut etiam in bonam partem dicatur. v. praeter Ast. ad h. l. ann. nostr. ad Apolog. Socr. p. 38. C. De ingenio Phoenicum et Aegyptiorum idem statuit Plato Legg. V. p. 747. C. Sententiam Platonis respexit Aristid. Quint. Mus. II. p. 72. p. 436. ὃ περὶ τοὺς τε Φοίνικας —] Nam hi propter habendi cupiditatem male audiebant; v. Boissonad. ad Phi-

lostr. Heroic. p. 286. Ceterum optime Astius, „Memorabilis est, inquit, hic Platonis locus: quae humanae naturae et civitatis sunt elementa, τὸ θυμοειδές, τὸ ἐπιθυμητικόν, et τὸ σοφόν, horum singula non solum in singulis hominibus, sed in singulis quoque gentibus eminent et apparent, ita ut, id quod in rerum natura positum est, τὸ θυμοειδές, in civitate τὸ ἐπιθυμητικόν, ex quo ἀνδρεία virtus efflorescit, apud nationes septemtrionales inprimis regnet, τὸ ἐπιθυμητικόν, s. in civitate τὸ χρηματιστικόν, apud gentes australes, ut quae molli et inerti vitae deditae sint, et τὸ λογιστικόν s. φιλομαθές in regione temperata, in qua vera humanitatis cultura floret.“

οὕτως ἔχει, ἦν δ' ἐγώ, καὶ οὐδὲν χαλεπὸν γινώσκει.
 Οὐ δῆτα. Cap. XII. Τόδε δὲ ἤδη χαλεπὸν, εἰ τῷ
 αὐτῷ τούτῳ ἐκαστὰ πράττομεν, ἢ τρισὶν οὖσιν ἄλλο
 ἄλλῳ μαθήσομεν μὲν ἑτέρῳ, θυμούμεθα δὲ ἄλλῳ
 τῶν ἐν ἡμῖν, ἐπιθυμοῦμεν δ' αὖ τρίτῳ τινὶ τῶν
 B περὶ τὴν τροφήν τε καὶ γέννησιν ἠδονῶν καὶ ὅσα
 τούτων ἀδελφά, ἢ ὅλη τῇ ψυχῇ καθ' ἑκάστον ἀν-
 τῶν πράττομεν, ὅταν ὁμήσωμεν, ταῦτ' ἔσται τὰ
 χαλεπὰ διορίσασθαι ἀξίως λόγον. Καὶ ἐμοὶ δοκεῖ,
 ἔφη. Ὡς τοίνυν ἐπιχειροῦμεν αὐτὰ διορίσασθαι, εἴτε
 τὰ αὐτὰ ἀλλήλοισι εἴτε ἕτερά ἐστι. Πῶς; Δῆλον,
 ὅτι ταύτων τάναντία ποιεῖν ἢ πάσχειν κατὰ ταύτων
 γε καὶ πρὸς ταύτων οὐκ ἐπιλήσει ἅμα, ὥστ', ἂν
 361 εὐρίσκωμεν ἐν αὐτοῖς ταῦτα γινόμενα, εἰσόμε-
 C θα, ὅτι οὐ ταύτων ἦν, ἀλλὰ πλείω. Εἶεν. Σκό-
 πει δὴ ὁ λέγων. Λέγε, ἔφη. Ἐστάναι, εἶπον, καὶ

P. 436. ὁ περὶ τοῦς τε — | τὸ περὶ Par. A. sec. Tur.

Cap. XII. τροφήν τε καὶ γέννησιν] Vulgo γένεσιν. Sed
 θ. Ven. II. Vind. Mon. Ang. Vat. r. Flor. β. x. γέννησιν. Ha-
 bet idem etiam Photius p. 525. et Suidas sub v. τροφή, qui τρο-
 φήν intelligunt βρομακαὶ πῦμα, sed γέννησιν volunt esse τὰ ἀφρο-
 δίσια. Itaque vulgatum deseruimus.

B. ταῦτ' ἔσται τὰ χαλ.] Vat. θ. Par. K. Ven. II. Vind.
 Mon. alii τὰ omittunt. Male.

C. ἀκριβέστερον ὁμολογησώμεθα] Multi libri cum Ald.
 ὁμολογησώμεθα. Galenus de dogm. Hipp. et Plat. V. p. 293. Bas.

Cap. XII. P. 436. Τόδε δὲ ἤδη χαλεπὸν —] Difficile esse
 dicit definire, utrum una eadem-
 que animi vi omnia agamus, an
 tres diversae sint animi facultates,
 quarum quaeque suum sibi
 assignatum habeat munus et of-
 ficium. Verba μαθήσομεν μὲν
 ἑτέρῳ κ. τ. λ. explicationis causa
 addiuntur, atque sic accipienda
 sunt, ac si scriptum esset:
 τοῦτ' ἔσται, πότερον μαθήσομεν
 κ. τ. λ. Mox ne quis haereat
 in ista ὑστερολογία: περὶ
 τὴν τροφήν τε καὶ γέννησιν, non
 desunt alia huius collocationis
 exempla, veluti Hom. II. I. 251.
 Od. XII. 134. XIV. 201. Soph.

Oed. Tyr. 820., ubi v. Er-
 furd. Eurip. Electr. 973.
 Suppl. 919. Xenoph. Memor.
 III. 5, 10., quem locum docte
 a criticorum dubitationibus vin-
 dicavit Schaefer. Melett. critt.
 p. 16.

καθ' ἑκάστον αὐτῶν
 πράττομεν] Expectabas καθ'
 ἑκάστον αὐτὰ πρ. aut ἐν ἑκάστον
 αὐτῶν πράττομεν. Sed ita post
 κατὰ cum huiusmodi verbis iun-
 ctum passim ponitur genitivus.
 Demosthen. Philipp. I. p. 45:
 ἐγὼ φράσω καθ' ἑκάστον τοῦτων
 διεξίωμι χωρὶς. Lucian. Toxar.
 §. 30: περιῶν ἀνεσκόπειτο καθ'
 ἑκάστον τῶν δεδεμένων, i. e. τοῦς

κινεῖσθαι τὸ αὐτὸ ἅμα κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρα δυνατόν;
 Οὐδαμῶς. Ἐτι τοίνυν ἀκριβέστερον ὁμολογησώμεθα,
 μὴ πῃ προλιόντες ἀμφισβητήσωμεν. εἰ γάρ τις λέγει
 ἄνθρωπον ἐσθηχότα, κινουῦντα δὲ τὰς χεῖρας τε καὶ
 τὴν κεφαλὴν, ὅτι ὁ αὐτὸς ἐσθηχέ τε καὶ κινεῖται
 ἅμα, οὐκ ἂν, οἶμαι, ἀξιόωμεν αὐτῷ λέγειν δεῖν, ἀλλ'
 ὅτι τὸ μὲν τι αὐτοῦ ἐσθηχέ, τὸ δὲ κινεῖται. οὐχ οὐ-
 D τως; Οὕτως. Οὐκοῦν καὶ εἰ ἐτι μᾶλλον χαριεντι-
 ζοιτο ὁ ταῦτα λέγων, κομπηνόμενος, ὡς οἱ γε στρό-
 βιλοι ὅλοι ἐστᾶσι τε ἅμα καὶ κινουῦνται, ὅταν ἐν τῷ
 αὐτῷ πῆξαντες τὸ κέντρον περιφέρωνται, ἢ καὶ ἄλλο
 τι κύκλῳ περιὸν ἐν τῇ αὐτῇ ἔδρᾳ τοῦτο δοῖ, οὐκ
 ἂν ἀποδεχοίμεθα, ὡς οὐ κατὰ ταῦτα ἐαυτῶν τὰ
 τοιαῦτα τότε μενούτων τε καὶ φερομένων, ἀλλὰ φαί-
 E μεν ἂν ἔχειν αὐτὰ εὐθύ τε καὶ περιφερόν ἐν αὐτοῖς,
 καὶ κατὰ μὲν τὸ εὐθὺ ἐστάναι, οὐδαμῇ γὰρ ἀποκλι-

διομολογησώμεθα, unde Ast, διομολογησώμεθα dedit, quod sane fre-
 quentius. Sed recte vulgatam defendit Ludov. Dindorf. ad Xe-
 noph. Sympos. c. IV. §. 56. collatis locis de Rep. VIII. p. 544. A.
 Cratyl. p. 439. B. Verbi medii vis in talibus non obscura.

εἰ γὰρ τις λέγει] V. λέγει, contra fidem librorum fere
 omnium. Etiam Galenus optativum praebet.

D. ἢ καὶ ἄλλο τι κύκλῳ.] Mon. Flor. β. ἢ εἰ καὶ ἄλλο τι
 κ., quod recepit Bekk.

E. οὐδαμῇ γὰρ ἀποκλίπειν] Vind. Vat. r. Flor. n. οὐ-
 δαμοῦ. Bekk. οὐδαμοῦ coniecit, quo non opus est, quum per οὐ-

δεδεμένους καθ' ἑκάστον. Dio-
 dor. Sicul. XIX, 48: ἐνετεί-
 κητο καὶ ὀλίγους αὐτῶν —
 ἀποστέλλειν. Ibid. I, 21: ἐκα-
 λεσμένην δὲ κατὰ γένη αὐτῶν.
 Plutarch. Vit. Caton. Ut. §.
 68: καθ' ἕνα τῶν οὐκίων ἐκα-
 λεσε. Pertinet etiam huc Phi-
 leb. p. 65. B. p. 365. ed. Goth.
 καθ' ἐν ἑκάστον τοίνυν τῶν τριῶν
 — κολῶμεν. Plura dabit Schaefer
 ad Dionys. de Compos. Verbor.
 p. 358. et p. 44.

οὐκ ἐπιλήσει ἅμα] V. ad
 libr. II. p. 730. B.

C. ὅτι οὐ ταύτων ἦν] h.
 e. ὅτι οὐ ταύτων ἔστιν, ὡς περ

φώμεθα. v. libr. I. p. 335. E.
 II. p. 357. A. X. p. 609. B:
 οὐκ ἤδη εἰσώμεθα, ὅτι — ὄλε-
 θρος οὐκ ἦν; Conf. Matth. Gr.
 §. 505. 2.

D. κομπηνόμενος, ὡς οἱ
 γε στρόβιλοι] Κομπηνέσθαι
 de oratione festiva, arguta et
 ad capiendos animos apta usur-
 patum docte illustravit Ruhnk.
 ad Tim. p. 154 sqq. Χαριεν-
 τίζεσθαι est scite et festi-
 ve loqui, cavillari; v. ad
 Apol. Socr. p. 24. C.

ἢ καὶ ἄλλο τι κύκλῳ κ.]
 Repetendum ὡς ex praegressis.
 Non enim probamus, quod Bek-
 kerus ἢ εἰ καὶ ἄλλο τι κ. edi-

νειν, κατὰ δὲ τὸ περιγερὸς κύκλω κινεῖσθαι ὅταν δὲ τὴν εὐθυωρίαν ἢ εἰς δεξιά ἢ εἰς ἀριστερά ἢ εἰς τὸ πρόσθεν ἢ εἰς τὸ ὀπίσθεν ἐγκλίνη ἅμα περιγερόμενον, τότε οὐδαμῇ ἔστιν ἐστάναι. Καὶ ὀρθῶς γε, ἔφη. Οὐδὲν ἄρα ἡμᾶς τῶν τοιούτων λεγόμενον ἐκπλήξει, οὐδὲ μᾶλλον τι πείσει, ὡς ποτέ τι ἂν τὸ αὐτὸ ὄν ἅμα κατὰ τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ αὐτὸ τάναντία

437 πάθοι ἢ καὶ ποιήσειεν. Οὐκ οὖν ἐμὲ γε, ἔφη. Ἄλλ' ὅμως, ἦν δ' ἐγώ, ἵνα μὴ ἀναγκαζόμεθα πάσας τὰς τοιαύτας ἀμφισβητήσεις ἐπεξιόντες καὶ βεβαιούμενοι ὡς οὐκ ἀληθεῖς οὐσας μηχανεῖν, ὑποθέμενοι ὡς τούτου οὕτως ἔχοντος εἰς τὸ πρόσθεν προΐωμεν, ὁμολογήσαντες, ἴαν ποτε ἄλλη φανῇ ταῦτα ἢ ταύτη, πάντα ἡμῖν τὰ ἀπὸ τούτου ξυμβαίνοντα λελυμένα ἔσεσθαι. Ἄλλὰ χροῖ, ἔφη, ταῦτα ποιεῖν. Cap. XIII.

δαμῇ idem significetur. Mox pro vulg. *εἰς δεξιά* et *εἰς ἀριστερά* ex Ambr. Mon. Ang. Flor. a. β. x. et Galeno reposui *εἰς δεξιά* et *εἰς ἀριστερά*, quod etiam Astio placuit. Vulgatum *εἰς τὸ πρόσθεν* ex Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Ang. Vat. r. Flor. γ. c. n. x. et Galeno mutatum.

Οὐδὲν ἄρα ἡμᾶς] Sic codd. fere omnes cum Galeno. Vulgo ἡμᾶς post λεγόμενον positum.

P. 437. *πάθοι ἢ καὶ ποιήσειεν.*] *πάθοι ἢ καὶ εἶη ἢ καὶ ποιήσειεν* Par. A. K. Ven. ΞII. Mon. Vat. m. Flor. a. c. β. γ., quod contra sensum pugnat et ortum est haud dubie ex prava scriptura verborum ἢ καὶ ποιήσειεν, quae ipsa deinde ex emendatione

dit. Quae deinde adduntur, ὡς οὐ κατὰ ταῦτα — καὶ φερομένων, ea Ficinus sic interpretatur: quia non secundum eadem sui haec tunc moventur et manent. Sed ita certe scribendum fuit τῶν τοιούτων. Quocirca Astius τὰ τοιαῦτα inducendum censuit. Nisi forte τὰ τοιαῦτα vi adverbii pollet in accusativo positum absolute, quum usus adverbii τοιούτως non suppeteret ac τοιοῦτοτρόπως, ab Herodoto et Thucydide usurpatum, philosopho displiceret.

P. 437. A. *πάθοι ἢ καὶ ποιήσειεν*] Inepte codices: *πάθοι ἢ καὶ εἶη ἢ καὶ ποιήσειεν*,

quod quomodo ortum videatur, supra significavimus; cur ineptum sit, hoc loco paucis declarare licebit. Et primum quidem istud ἢ καὶ εἶη perverse interponitur inter *πάθοι ἢ καὶ ποιήσειεν*, quorum verborum oppositio isto modo de medio tollitur. Deinde ipse Plato et paullo superius et mox tripertitam istam divisionem ignorat, bipartitam agnoscit. Nam p. 436. B. legimus: ὅτι ταῦτόν τάναντία ποιεῖν ἢ πάσχειν κατὰ ταῦτόν γε καὶ πρὸς ταῦτόν οὐκ ἐθέλει ἅμα; mox autem p. 437. B. memorantur rusus duo tantum rerum status: *ποιήματα καὶ παθήματα*. Ex quo sequi-

Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, τὸ ἐπινεύειν τῷ ἀνανεῖν καὶ B τὸ ἐφίεσθαι τινος λαβεῖν τῷ ἀπαρνεῖσθαι καὶ τὸ προσάγεσθαι τῷ ἀπωθεῖσθαι, πάντα τὰ τοιαῦτα τῶν ἐναντίων ἀλλήλοις θείης εἴτε ποιημάτων εἴτε παθημάτων; οὐδὲν γὰρ ταύτη διοίσει. Ἄλλ', ἦ δ' ὅς, τῶν ἐναντίων. Τί οὖν; ἦν δ' ἐγώ· διψῆν καὶ πεινῆν καὶ ὄλως τὰς ἐπιθυμίας, καὶ αὐτὸ ἐθέλειν καὶ τὸ βούλεσθαι, οὐ πάντα ταῦτα εἰς ἐκεῖνά πη ἂν θείης τὰ εἶδη τὰ νῦν δὴ λεχθέντα; οἷον ἀεὶ τὴν C τοῦ ἐπιθυμούντος ψυχὴν οὐχὶ ἤτοι ἐφίεσθαι γήσεις ἐκείνου οὐ ἂν ἐπιθυμῇ, ἢ προσάγεσθαι τοῦτο ὃ ἂν βούληται οἱ γενέσθαι, ἢ αὐτὸ καθ' ὅσον ἐθέλει τί οἱ πορισθῆναι, ἐπινεύειν τοῦτο πρὸς αὐτήν, ὡς περ τινὸς ἐρωτῶντος, ἐπορευομένην αὐτοῦ τῆς γενέσεως; Ἐγωγε. Τί δαί; τὸ ἀβουλεῖν καὶ μὴ ἐθέλειν μηδ'

accesserunt. Herm. verba *εἶη ἢ καὶ* unciis seclisit ut de errore suspecta. Recepti tamen Bekker. et argute defendit Schneider.

Cap. XIII. B. Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, τὸ ἐπινεύειν.] Laudat h. I. Galenus libr. V. p. 280. et libr. VI. p. 298.

εἰς ἐκεῖνά πη ἂν θείης] V. ποι, quod ex Flor. β. n. Vat. Θ. Vind. Par. K. Mon. Vat. r. mutavi. Mox δὲ post *νῦν* prae-buerunt Par. A. K. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Mon. Flor. β. γ. n. x. Vat. r. Galenus.

C. ὡς περ τινὸς ἐρωτῶντος] Sic Vat. Θ. Ven. ΞII. Vind. Mon. Flor. β. et Galenus, cum Bas. 2. In Ald. Bas. 1. Steph. est ὁρώντος. Ceteri ἐρώντος.

tur, eum ne hic quidem τοῦ εἶναι duxisse rationem. Denique in declarando contrario rerum statu satis utique fuit τοῦ παθεῖν et τοῦ ποιῆσαι meminisse, quandoquidem his ipsis variae τοῦ εἶναι rationes, quatenus in contrariis rerum conditionibus emergunt, sine dubio iam comprehenduntur. Dissentimus igitur prorsus cum Schneidero, qui verborum inepte inculcatorum patrocinium suscepit. Quod quomodo fecerit, narrare nihil attinet.

Cap. XIII. P. 437. B. τῶν ἐναντίων ἀλλήλοις θείης] Constructionem ad libr. II. p. 376. E. attigimus. Mox dicitur

εἰς ἅπαντα τάναντία ἐκείνοις θήσομεν. — ταύτη διοίσει, sc. quatenus sunt vel ποιήματα, vel παθήματα. Ad θείης Astius quod ἂν additum vult, consule nostra ad Lachet. p. 190. B. Ceterum quod ἐθέλειν et βούλεσθαι repetito articulo discernuntur, discrimen utriusque verbi hoc esse constat, ut hoc voluntatem ab animi studio et inclinatione proficiscentem, illud voluntatem deliberatione et consilio nitentem significet; unde expendas talia. Demosth. Olynth. II. §. 24: *ἂν οἱ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς βούλησθε*. Oponitur mox ἀβουλεῖν et μὴ ἐθέλειν.

ἐπιθυμῆν οὐκ εἰς τὸ ἀπωθεῖν καὶ ἀπεκλείνειν ἀπ' αὐτῆς καὶ εἰς ἅπαντα τὰναντία ἐκείνοις θήσομεν.
 D. Πῶς γὰρ οὐ; Τούτων δὴ οὕτως ἐχόντων ἐπιθυμιῶν τι φήσομεν εἶναι εἶδος, καὶ ἐναργεστάτας αὐτῶν τούτων ἦν τε δίψαν καλούμεν καὶ ἦν πείναν; φήσομεν, ἢ δ' ὅς. Οὐκοῦν τὴν μὲν ποτοῦ, τὴν δὲ ἐδωδῆς; *Ναί.* Ἄρ' οὖν, καθ' ὅσον δίψα ἐστὶ, πλεονος ἂν τινος ἢ οὐ λέγομεν ἐπιθυμία ἐν τῇ ψυχῇ εἶη; οἷον δίψα ἐστὶ δίψα ἅρα γε θερμοῦ ποτοῦ ἢ ψυχροῦ, ἢ πολλοῦ ἢ ὀλίγου, ἢ καὶ ἐνὶ λόγῳ ποιοῦ τινος πόματος; ἢ ἐὰν μὲν τις θερμοῦ τῶ δίψει πρὸς ἡ, τὴν τοῦ ψυχροῦ ἐπιθυμίαν προσπαροίχοι' ἂν, ἐὰν δὲ ψυχροῦ τῆς, τὴν τοῦ θερμοῦ; ἐὰν δὲ διὰ πλήθους παρουσίαν πολλῆ ἢ δίψα ἢ, τὴν τοῦ πολλοῦ

τὰναντία ἐκείνοις θήσομεν;] V. φήσομεν ἐκείνοις, contra fidem librorum tantum non omnium.

D. ἢ οὐ λέγομεν] V. πῶς λέγομεν. Recte ἢ οὐ λέγομεν coniecérat Astius. Plurimi optimique libri λέγομεν. Illud ἢ οὐ exhibent Flor. n. a. γ., confirmat etiam Par. A., qui habet ἢ οὐ, et Vat. m., in quo est ἢ οὐ. Alii libri in ἢ ποιοῦ, ἢ ὀλίγου, ἢ ποιοῦ ἢ ὀλίγου peccant.

ἐν τῇ ψυχῇ εἶη; οἷον δίψα ἐστὶ δίψα —] Vett. editt. ἐν τῇ ψυχῇ εἶη; Οἷον δίψα ἐστὶ. Δίψα ἅρα γε θερμοῦ κ. τ. λ. Recte libri plurimi ἅρα γε. Distinctionem verborum cum Bekkero emendavimus. Variis modis locum corrigere cōnatus est Astius. Nos quidem nunc nihil loco movendum arbitramur.

ἢ καὶ ἐνὶ λόγῳ] Platonis codices cum Athenaeo III, 96. ἐν

D. Ἄρ' οὖν, καθ' ὅσον δίψα ἐστὶ —] Sententia haec est: Num sitis, quatenus sitis est et per se spectatur, amplius quiddam desiderat, quam illud, quod dicimus, h. e. quam portionem? H. e. Nam notionem sitis definitibus nobis opus est, ut praeterquam quod eam dicimus esse portionis cupiditatem, etiam hoc addamus, contineri eam calidae vel frigidae, multae vel exiguae portionis desiderio? Quaerit igitur, an in sitis definitione necessario etiam portionis ποιοῦ τῆς describenda sit. Hanc autem sententiam illustraturus addit:

οἷον δίψα ἐστὶ δίψα κ. τ. λ., quae verba nunc quidem in integrum restituta sic interpretamur: veluti sitis estne sitis calidae portionis an frigidae, multae an exiguae, denique (ἢ καὶ ἐνὶ λόγῳ) certae cuiusdam formae portionis? Nam ποιοῦ τῆς i. q. ποιοῦ τῆς ἔχοντος.

E. τοῦ ψυχροῦ ἐπιθυμιῶν —] Palmaria est emendatio C. Fr. Hermannii scribendum iudicantis: τὴν τοῦ θερμοῦ ἐπιθυμίαν, ac deinde: τὴν τοῦ ψυχροῦ. Quam rationem veram esse evincunt proxime sequentia.

παρέξεται, ἐὰν δὲ ὀλίγη, τὴν τοῦ ὀλίγου, αὐτὸ δὲ τὸ δαρῆν οὐ μὴ ποτε ἄλλου γένηται ἐπιθυμία ἢ οὐπερ πέφυκεν, αὐτοῦ πόματος, καὶ αὐτὸ πεινῆν βρώματος. Οὕτως, ἔφη, αὐτὴ γέ ἡ ἐπιθυμία ἐκάστη αὐτοῦ μόνου ἐκάστου οὐ πέφυκε, τοῦ δὲ τοιοῦ ἢ τοιοῦ τὰ προσγιγνώμενα. Μήτοι τις, ἦν δ' ἐγώ, ἀσκέπτους ἡμᾶς ὄντας 438 ἰσορροβήσῃ, ὡς οὐδεὶς ποτοῦ ἐπιθυμῆν, ἀλλὰ χρηστοῦ ποτοῦ, καὶ οὐ σίτου, ἀλλὰ χρηστοῦ σίτου. πάντες γὰρ ἅρα τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμοῦσιν· εἰ οὖν ἡ δίψα ἐπιθυμία ἐστὶ, χρηστοῦ ἂν εἶη εἴτε πόματος εἴτε ἄλλον ὅτον ἐστὶν ἐπιθυμία, καὶ αἱ ἄλλαι οὕτως. Ἴσως γὰρ ἂν, ἔφη, δοξοῖ τι λέγειν ὁ ταῦτα λέγων. Ἀλλὰ μέντοι, ἦν δ' ἐγώ, ὅσα γ' ἐστὶ ταυῦτα, οἷα B εἶναι τοῦ, τὰ μὲν ποῖ ἅπαντα ποιοῦ τινος ἐστὶν, ὡς

ὀλίγου, quod nihili est. Emendavit Cornar. Eclogg. p. 10. et Dobraeus ad Aristoph. Plut. p. 250. ed. Lips. Loco vulg. πόματος recte aliquot libri Platonis et Athenaei πόματος, v. ad Phileb. p. 34. E. ann. erit. Hanc formam etiam in proximis ubique non sine librorum consensione revocavimus. Nec dubitare licet, quin ea in Platone ubique revocanda sit, si quidem in eius scriptis vix sex septemve loci reperiuntur, in quibus omnes libri constanter in πόμα consentiant. Hoc loco Par. A. et Ven. II. a pr. m. constanter πόματος scribunt.

P. 438. Μήτοι τις, ἦν δ' ἐγώ] Ast. Μῆ τι coniecit, quod habet Vat. G. a pr. m. Sed verum praestant ceteri libri.

εἴτε ἄλλον ὅτον] ὀνομαζ. Mon. Ang. Flor. β. x. Par. K. Vulgatam servarunt Bekker. Turr. alii.

αὐτοῦ πόματος] h. e. portionis in universum spectatae neque peculiaribus quibusdam notis distinctae. Ita mox αὐτῇ ἢ ἐπιθυμία est genus cupiditatis in universum spectatae, neque una aliqua eius forma ac species. — τοῦ δὲ τοιοῦ ἢ τοῦ ὀν τὰ πρ., h. e. prouti vero ipsa cupiditas talis vel talis est, ita etiam ad hanc vel illam portionem feretur: id est, pro diversa cupiditatis forma etiam diversa portionis genera expectantur.

P. 438. ἰσορροβήσῃ, ὡς οὐδεὶς π.] conturbet, contendens neminem portio-

nis per se spectatae cupiditate teneri, sed tantum bonae portionis.

B ταυῦτα, οἷα εἶναι τῶν] i. e. ὅστε εἶναι τῶν, ut ad aliud quid referantur. Quae natura sua, ut ita dicam, relativa sunt, neque absoluta, ea dicit ita esse comparata, ut vel ad aliam quandam rem peculiarem referri possint atque inde nomen aliquod sortiantur, vel per se tantum spectentur, non habita peculiaris cuiusdam rei ratione, sed item generis (αὐτῶν μόνων) alicuius. Veluti scientia per se considerata, i. e. in universum dicta, non alio

ἐμοὶ δοκεῖ, τὰ δ' αὐτὰ ἕκαστα αὐτοῦ ἕκαστου μόνον. Οὐκ ἔμαθον, ἔφη. Οὐκ ἔμαθες, ἔφη, ὅτι τὸ μείζον τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον τινὸς εἶναι μείζον; Πάνυ γε. Οὐκοῦν τοῦ ἐλάττονος; Ναί. Τὸ δὲ γε πολὺ μείζον πολὺ ἐλάττονος. ἢ γάρ; Ναί. Ἄρ' οὖν καὶ τὸ ποτὲ μείζον ποτὲ ἐλάττονος, καὶ τὸ ἐσόμενον μείζον ἐσόμενον ἐλάττονος; Ἄλλα τί μὴν; ἢ δ' ὅς.
 C Καὶ τὰ πλείω δὴ πρὸς τὰ ἐλάττω καὶ τὰ διπλάσια πρὸς τὰ ἡμίσεια καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, καὶ αὐτὰ βραχύτερα πρὸς κουφότερα καὶ θάττω πρὸς βραδυτέρα, καὶ ἔτι γε τὰ θερμὰ πρὸς τὰ ψυχρὰ καὶ πάντα τὰ τούτοις ὅμοια ἄρ' οὐκ οὕτως ἔχει; Πάνυ μὲν οὖν. Τί δὲ τὰ περὶ τὰς ἐπιστήμας; οὐκ ὁ αὐτὸς τρόπος; ἐπιστήμη μὲν αὐτὴ μαθήματος αὐτοῦ ἐπιστήμη ἐστὶν ἢ ὅτου δεῖ θεῖναι τὴν ἐπιστήμην, ἐπιστήμη δὲ τις καὶ ποιά τις ποιοῦ τινος καὶ τινός.
 D λέγω δὲ τὸ τοιούδε· οὐκ ἐπειδὴ οἰκίας ἐργασίας ἐπιστήμη ἐγένετο, διήνεγκε τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν, ὥστε οἰκοδομικὴ κληθῆναι; Τί μὴν; Ἄρ' οὐ τῷ ποιά τις εἶναι, οἷα ἑτέρα οὐδεμία τῶν ἄλλων; Ναί. Οὐ-

B. αὐτὰ ἕκαστα αὐτοῦ ἕκαστου μόνον.] Pro αὐτοῦ, quod eodd. plerique omnes exhibuerunt, vett. editt. vitiose ἐκ τοῦ.

C. θάττω πρὸς βραδυτέρα] V. πρὸς τὰ βρ., quod ex Paris. K. et Vat. r. mutatum, praeunte Bekkero. Baiterus articulum etiam ante θάττω addendum esse suspicatur.

ἢ ὅτου δεῖ θεῖναι] Par. A. Vat. m. post ὅτου interponunt δὴ, quod probarunt Turr. Nobis δὴ ex δεῖ ortum videtur ac ditto-graphia natum.

Cap. XIV. E. καὶ οὐ τι λέγω] Sic Par. A. Ven. II. Mon. Ambr. Vat. m. Flor. a. c. x, a. β. γ. pro vulg. οὗτοι λέγω.

nomine nisi scientiae insigniri potest; refertur enim omnino ad artem ac disciplinam in universum spectatam; sed prouti ad has vel illas res singulares refertur, variis, et ipsa nanciscitur formas atque species ideoque variis nominibus peculiaribus vocatur. Relativarum notionum naturam philosophus illustraverat dudum in Charmide p. 168. B sqq. qui locus diligenti dignus est comparatione.

C. ἐπιστήμη μὲν αὐτὴ μαθ. αὐτοῦ] scientia per se spectata, h. e. in universum dicta, refertur ad artis ac disciplinae genus universum; sed ποιότητός τινος comprehendit vim et actionem, sicubi ad ποίον τε, h. e. speciem aliquam et formam universi generis, pertinet.

Cap. XIV. E. καὶ οὐ τι λέγω] und ich meine nicht etwa ctr. v. libr. V. p. 451. A. Tim. p. 19. D., ubi οὗτι —

κοῦν ἐπειδὴ ποιοῦ τινος, καὶ αὐτὴ ποιά τις ἐγένετο καὶ αἱ ἄλλαι οὕτω τέχνηαι τε καὶ ἐπιστήμαι; Ἔστιν οὕτω. Cap. XIV. Τοῦτο τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, γάρθι με τότε βούλεσθαι λέγειν, εἰ ἄρα νῦν ἔμαθες, ὅτι ὅσα ἐστὶν οἷα εἶναι του, αὐτὰ μὲν μόνα αὐτῶν μόνων ἐστί, τῶν δὲ ποιῶν τινων ποί' ἅττα. καὶ οὐ τι λέγω, ὡς, οἷων ἂν ἦ, τοιαῦτα καὶ ἐστὶν, ὡς ἄρα καὶ τῶν ὑγιεινῶν καὶ νοσώδων ἢ ἐπιστήμη ὑγιεινὴ καὶ νοσώδης καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν κακὴ καὶ ἀγαθὴ· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ αὐτοῦ οὐπερ ἐπιστήμη ἐστὶν ἐγένετο ἐπιστήμη, ἀλλὰ ποιοῦ τινος, τοῦτο δ' ἦν ὑγιεινὸν καὶ νοσώδες, ποιά δὴ τις ξυνέβη καὶ αὐτὴ γενέσθαι, καὶ τοῦτο αὐτὴν ἐποίησε μηκέτι ἐπιστήμην ἀπλῶς καλεῖσθαι, ἀλλὰ τοῦ ποιοῦ τινος προσγενομένου ἰατρικὴν. Ἐμαθον, ἔφη, καὶ μοι δοκεῖ οὕτως ἔχειν. Τὸ δὲ δὴ δίψος, ἦν δ' ἐγώ, οὐ τοῦτων θήσεις τῶν τινός εἶναι τοῦτο ὅπερ ἐστι; ἐστὶ δὲ δήπου δίψος; Ἐγώ γε, ἦ δ' ὅς· πώματος γε. Οὐκοῦν ποιοῦ μὲν τινος πώματος ποίον τι καὶ δίψος, δίψος δ' αὐτὸ οὔτε πολλοῦ οὔτε ὀλίγου, οὔτε

P. 439. οὐ τοῦτων θήσεις] Pro τοῦτων unus Par. K. τοῦτο. Deinde vulgo: ἐστὶ δὲ δήπου δίψος; Ἐγώ γε, ἦ δ' ὅς, κ. τ. λ., pro quo Astius conii. ἐστὶ δὲ δήπου δίψος, ἦ δ' ὅς, πώματος γε: quod audaciae nomine displicet. Morgenstern. malebat: ἐστὶ δὲ δή του (i. e. τινος) δίψος. Ἐγώ γε, sc. τίθημι πώματος γε. Aliam lectionem: καὶ ἐστὶ δήπου τὸ δίψος δίψος του; Monac. et Flor. β. prae-buerunt. Sed vera videtur vulgata lectio. v. explicat. δίψος δ' αὐτὸ] V. οὐν, quod in αὐτὸ mutandum esse Morgenstern. Programm p. XX et Astius viderunt. Et exhibent aut Par. K. Mon. Flor. β.

ἀλλὰ eodem modo dictum.

P. 439. A. Τὸ δὲ δὴ δίψος — οὐ τοῦτων θήσεις —] Jam vero sitim, inquam ego, nonne inter illa pones esse, quae ad aliquid referuntur, ipsam per se? est autem, opinor, sitis (per se), et quidem potus (relatione ipsius spectata). Transferuntur enim nunc, quae antea erant universe exposita, ad sitim. Quam quidem et ipsam

inter ea, quae ad aliquid referantur, numerandam esse ostenditur, ita quidem ut denuo admoneamur in relativis notionibus duo esse spectanda, absolutam ipsarum vim et naturam, atque relationis rationem. Itaque τοῦτων refertur ad superiora p. 438. B: ὅσα γ' ἐστὶ τοιαῦτα, οἷα εἶναι του. coll. p. 438. D. E. declaraturque accuratius verbis: τῶν τινός. Nam εἶναι pendet ex θήσεις, siquidem ordo ver-

ἀγαθοῦ οὔτε κακοῦ, οὔδ' ἐπὶ λόγῳ ποιοῦ τινος, ἀλλ' αὐτοῦ πάματος μόνον αὐτὸ δίψος πέφυκε; Παντά-
 πασι μὲν οὖν. Τοῦ διψῶντος ἄρα ἡ ψυχὴ, καθ'
 ὅσον διψῇ, οὐκ ἄλλο τι βούλεται ἢ πιεῖν, καὶ του-
 τὸν ὀρέγεται καὶ ἐπὶ τοῦτο ὀρᾷ. Δῆλον δὲ. Οὐκ-
 οὖν εἰ ποτέ τι αὐτὴν ἀνθέλκει διψῶσαν, ἕτερον ἂν
 τι ἐν αὐτῇ εἴη αὐτοῦ τοῦ διψῶντος καὶ ἄγοντος
 ὡςπερ θηρίον ἐπὶ τὸ πιεῖν, οὐ γὰρ δὴ, φαιμέν, τὸ
 γε αὐτὸ τῷ αὐτῷ ἑαυτοῦ περὶ τὸ αὐτὸ ἅμα τάναν-
 τία πράττοι. Οὐ γὰρ οὖν. Ὡςπερ γε, οἶμαι, τοῦ
 τοξότου οὐ καλῶς ἔχει λεγεῖν ὅτι αὐτοῦ ἅμα αἱ χεῖρες
 τὸ τόξον ἀπωθούσιν τε καὶ προσέλκονται, ἀλλ' ὅτι
 ἄλλη μὲν ἢ ἀπωθούσα χεῖρ, ἕτερα δὲ ἢ προσελαμένη.
 C Παντάπασι μὲν οὖν, ἔφη. Πότερον δὲ ἢ φῶμεν τινας

B. ἅμα τάναντια πράττοι] Libri omnes πράττοι, praeterquam quod Flor. a. Ambr. Galen. πράττειν. Unde facile cum Astio πράττει efformaveris. Sed vere animadvertit Schneider. optativum hic rursus ab antecedenti ἂν affici, ut Libr. I. p. 352. E: ἀκούσας. II. p. 360. C: ἴσεν. III. p. 398. A: ἀποπέμπειν. et 410. B: εἴη.

C. Πότερον δὲ ἢ φῶμεν —] Sic codd. fere omnes. Solus

borum hic est: οὐ θήσεις εἶναι τούτων τινός. Verba autem insequentia: τοῦτο ὅπερ ἐστὶ, indicant vim et naturam sitis per se consideratam, qualis supra significabatur verbis τὰ δ' αὐτὰ ἕκαστα αὐτοῦ ἐκείνων μόνον (B) et αἰτὰ μόνα αὐτῶν μόνων (D). Quod quidem non praeter usum ita explicatis sponte cognoscitur etiam sequentium verborum sententia. Nam ἐστὶ δὲ δῆλον δίψος est: est enim (absolute) sitis; relatione autem accedente sitis potus. Aliorum interpretationes referre longum est et inutile.
 B. Οὐκ οὖν, εἰ ποτέ τι αὐτὴν ἀνθέλκει. Rem uberius persequitur Galen. de Hippocr. et Plat. decretis V. p. 293 sqq. T.

I. ed. Bas. καὶ ἄγοντος ὡςπερ θηρίον] Conf. libr. IX. p. 588. C. Politic. p. 309. D. τῷ αὐτῷ ἑαυτοῦ est eadem sui parte. τοῦ τοξότου οὐ καλῶς ἔχει λεγεῖν, ὅτι —] Genitivus τοξότου positus videtur sic, ut ex sq. χεῖρες pendeat pronomine αὐτοῦ abundanter illato. Potest tamen etiam ab integra sententia, quae per ὅτι annexa est, suspensus esse: haec enim vices nominis substantivi explet, ut acute demonstravit Hermann. ad Viger. p. 880. quocum consentit G. T. A. Krügerus in libro egregio, quem de Attractione Linguae Latinae Germanice scriptum edidit, p. 163 sqq. Poterat etiam dici: τοῦτο τοῦ τοξότου οὐ καλῶς ἔχει λεγεῖν. De ἄλλῃ μὲν, ἕτερα δὲ v. ad Phileb. p. 52. B.

ἔστιν ὅτε διψῶντας οὐκ ἐθέλειν πιεῖν; Καὶ μάλα γ', ἔφη, πολλοὺς καὶ πολλαίς. Τί οὖν, ἔφη, ἐγώ, φαιή τις ἂν τούτων περὶ; οὐκ ἐνεῖναι μὲν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῶν τὸ κελῦον, ἐνεῖναι δὲ τὸ κωλύον πιεῖν, ἄλλο ὄν καὶ κρατοῦν τοῦ κελεύοντος; Ἐμοιγε, ἔφη, δοκεῖ. Ἀρ' οὖν οὐ τὸ μὲν κωλύον τὰ τοιαῦτα ἐγγίγνεται, ὅταν ἐγγένηται, ἐκ λογισμοῦ, τὰ δὲ ἄγοντα καὶ ἐλ-
 ζοντα διὰ παθημάτων τε καὶ νοσημάτων παραγίγνεται; Φαίνεται. Οὐ δὲ ἀλόγως, ἦν δ' ἐγώ, ἀξιόσομεν αὐτὰ διττά τε καὶ ἕτερα ἀλλήλων εἶναι, τὸ μὲν ᾧ λογίζεται λογιστικὸν προσελαμένον τῆς ψυχῆς, τὸ δὲ ᾧ ἐρεῖ τε καὶ πεινῇ καὶ διψῇ καὶ περὶ τὰς ἄλλας ἐπιθυμίας ἐπιτόχεται ἀλόγιστόν τε καὶ ἐπιθυμητικόν, πληρώσειόν τινων καὶ ἡδονῶν ἐταῖρον. Οὐκ, ἀλλ'

Ven. E. cum vett. editt. Πότερον δὲ δὴ φ. Deinde Vat. Θ. Ven. II. Vind. al. Καὶ μάλ', ἔφη.

οὐκ ἐνεῖναι μὲν — ἐνεῖναι δὲ τὸ κ.] Ast. coni. ἐνεῖναι δὲ καὶ τὸ κ. Sed καὶ non magis necessarium quam p. 441. C. τὰ αὐτὰ μὲν ἐν πόλει, τὰ αὐτὰ δὲ ἐν — ψυχῇ. p. 445. D.

ὅταν ἐγγένηται] Schneider. coni. ἐγγίγνεται.

C. ὅταν ἐγγένηται] V. ad Phaedon. p. 68. D.

D. τὸ μὲν ᾧ λογίζεται] Quia fieri potest, ut uno eodemque tempore eandem rem et appetamus et fugiamus, philosophus inde colligit diversas animi esse facultates, alteram τὸ λογιστικόν, alteram τὸ ἄλογον, quod rursus in duas partes distributum sit, τὸ θυμικόν et τὸ ἐπιθυμητικόν (das Vermögen des Zornmuthes (Gemüthes u. Herzens) u. des Begehrens.) conf. etiam libr. IX. p. 571. C. — 572. A. p. 580. D. Tim. p. 68. E sqq. Gorg. p. 493. A. De natura animi ex sententia Platonis praeter A le i n o u m de Doctr. Plat. c. 23. 24. Laërt. Vit. Plat. III. §. 67. disputarunt Davis. ad Ciceron. Tuscul. II. 20. IV. 5. et Tennemann. System. philos. Platon. T. III.

p. 50 sq. alii.

περὶ τὰς ἄλλας ἐπιθυμίας ἐπιτόχεται] ποιεῖσθαι περὶ τι, trepidare circa aliquid, de nimio alicuius rei studio poni solere docuerunt Gattaker. ad Antonin. IV. 19. p. 104. Aug. Ernesti ad Callim. hymn. in Dian. v. 191. Prorsus ut hoc loco Phaedon. p. 68. C: οὐκ οὖν καὶ ἡ σωφροσύνη — τὸ περὶ τὰς ἐπιθυμίας μὴ ἐπιτοχῆσαι, ἀλλ' ὀλιγόρως ἔχειν καὶ κοσμίως, ubi formulae vis et significatio cognoscitur ex oppositione verborum ὀλιγόρως ἔχειν.

πληρώσειόν τινων — ἐταῖρον] Nam cupiditas efficitur κενώσει, quam qui tollere πληρώσει studet, is aliquid cupere dicitur. v. Phileb. p. 35. A sqq. Sympos. p. 200. E sqq. Voc. ἐταῖρον sic legitur Gorg. p. 510. A.

Ε εικότως, ἔφη, ἠγοίμεθ' ἂν οὕτω. Ταῦτα μὲν τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, δύο ἡμῖν ὠρίσθω εἶδη ἐν ψυχῇ ἐνόντα. τὸ δὲ δὴ τοῦ θυμοῦ καὶ ᾧ θυμούμεθα πότερον τρίτον, ἢ τούτων ποτέρω ἂν εἴη ὁμοφρές; Ἴσως, ἔφη, τῷ ἐτέρω, τῷ ἐπιθυμητικῷ. Ἄλλ', ἦν δ' ἐγώ, ποτὲ ἀκούσας τι πιστεύω τούτω, ὡς ἄρα Λεόντιος ὁ Ἀγλατωνος ἀνῶν ἐκ Πειραιῶς ὑπὸ τὸ βόρειον τεῖχος ἐκτός, αἰσθανόμενος νεκρούς παρὰ τῷ δημίῳ κειμένους, ἅμα μὲν ἰδεῖν ἐπιθυμοῖ, ἅμα δ' αὖ δυσχεραῖνοι καὶ ἀποτρέποι ἑαυτὸν, καὶ τέως μὲν μάχοιτό τε καὶ πα-
440 ρακαλύπτοιο, κρατούμενος δ' οὖν ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας, διελέκυσας τοὺς ὀφθαλμούς, προσδραμῶν πρὸς τοὺς

E. τὸ δὲ δὴ τοῦ θυμοῦ] Additum nuper est δὴ ex codd. omnibus. Mox Monac. et Flor. β. ὁποτέρω ἂν εἴη.

ἀνῶν ἐκ Πειραιῶς] Sic unus Paris. K. pro vulg. Πειραιῶς, quod Atticorum consuetudini adversatur. Dein αἰσθόμενος Par. A. Angel. Galen. quod pro αἰσθανόμενος scripserunt Turr. et Schneid. Mox recte Bekkerus παρὰ τῷ δημίῳ dedit ex Par. A. K. Vat. Θ. Ven. ΞII. Vind. Mon. Ang. Vat. m. r. Flor. a. β. γ. x. Vulgo δημίῳ. v. Lobeck. ad Phryn. p. 476.

P. 440. κρατούμενος δ' οὖν —] δ' αὖ Galen., probante Astio. μὲν post τέως tuentur veti. editt. Ven. Ξ. Vat. r. Flor. c. x. a.

E. τούτων ποτέρω] horum alterutri. v. ad Phileb. p. 20. E. 60. C.

ὑπὸ τὸ βόρειον τεῖχος] Lys. p. 203. A: ἐπορευόμεν μὲν ἐξ Ἀκαδημίας εὐθὺς Δουκίου τὴν ἔσω τεῖχος ἔα' αὐτὸ τὸ τεῖχος. Unde apparet quid sit hoc loco ἐκτός. Murus βόρειος qui fuerit, patebit ex annotat. ad Gorg. p. 455. E. Conf. Hemsterhus. Anecd. T. I. p. 233 sq. ed. Geel. — παρὰ τῷ δημίῳ, i. e. prope carnificem, i. e. in vicinia loci, ubi supplicia de publice damnatis sumebantur. Tib. Hemsterhus. Anecd. T. I. p. 252. scribendum suspicabatur παρὰ τῷ Διομείῳ, laudans Etymol. M. p. 102. 44. Διός, Δίος, πατὴρ Ἡρακλείους. Porphy. de Abst. II. §. 10. 29. Hesych. s.

v. Διομείς.

P. 440. κρατούμενος δ' οὖν ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας] Non substitutam αὖ pro οὖν, quod Astio placuit. Nam δ' οὖν indicat hominem post longiorem dubitationem tandem ad cadavera mortuorum accessisse. Usus vocularum illustravit Hermann. ad Lucian. de Conscrib. Histor. p. 146. Istud τέως μὲν sic positum legitur Lysid. p. 207. A. Lachet. 183. D. Plura collegit Hermann. ad Lucian. l. c. p. 186. Vocula μὲν in plurimis codd. omissa aegre carueris. — διελέκυσας τοὺς ὀφθαλμούς, oculis late ductis.

Cap. XV. Οὐκοῦν καὶ ἄλλοθι —] Alio argumento docet τὸν θυμόν, utpote generosiorē animi partem, τῷ λόγῳ inter-

νεκρούς, ἰδοὺ ὑμῖν, ἔφη, ὦ κακοδαίμονες, ἐμπλήσθητε τοῦ καλοῦ θεάματος. Ἦκουσα, ἔφη, καὶ αὐτός. Οὗτος μέντοι, ἔφη, ὁ λόγος σημαίνει τὴν ὀργὴν πολεμεῖν ἐνίοτε ταῖς ἐπιθυμίαις, ὡς ἄλλο ὄν ἄλλω. Σημαίνει γάρ, ἔφη. Cap. XV. Οὐκοῦν καὶ ἄλλοθι, ἔφη, πολλαχοῦ αἰσθανόμεθα, ὅταν βιάζονται τινα παρὰ τὸν λογισμὸν ἐπιθυμίαι, λοιδοροῦντά τε αὐτὸν B καὶ θυμούμενον τῷ βιαζομένῳ ἐν αὐτῷ, καὶ ὡς περ δυοῖν στασιαζόντων ζύμμαχον τῷ λόγῳ γιγνόμενον τὸν θυμόν τοῦ τοιούτου; ταῖς δ' ἐπιθυμίαις αὐτὸν κοινωνήσαντα, αἰροῦντος λόγου μὴ δεῖν, ἀντιπράττειν οἴμαι σε οὐκ ἂν φάναι γενομένου ποτὲ ἐν σεαυτῷ

τὴν ὀργὴν πολεμεῖν] V. τὴν ὀργὴν π. Cod. Mon. et Flor. β. probante Bekkerō τὸν θυμόν π., quod ortum videtur ex interpretatione lectionis germanae.

Cap. XV. B. μὴ δεῖν ἀντιπράττειν] V. μηδὲν ἀντιπράττειν. οἴμαι δὲ σε, duplici vitio. Pro μηδὲν recte μὴ δεῖν Par. A. K. Vat. Θ. Vind. Mon. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. β. γ. Pro ἀντιπράττειν Mon. et Flor. β. ἂν τι πρᾶττειν, quod recepit Bekkerus. Sed ἂν quid hic velit, nemo dixerit. Galenus: μὴ δεῖν τι πρᾶττειν. Post οἴμαι recte δὲ omittunt Par. A. K. Ven. II. Vind. Mon. Ang. Vat. Θ. a. pr. m. et Vat. m. r. Flor. a. β. atque Galen. Receptimus ex optimis codd. quod unice verum videtur.

dum ferre auxilium, ut τῆς ἐπιθυμίας ferocitas coerceatur et corrigatur. Etenim τὸν θυμόν philosophus censet inter rationem atque cupiditatem medium locum occupare, quemadmodum ex eius sententia τὸ ἐπιθυμητικὸν medium inter custodes atque opifices locum in civitate obtinet.

P. 440. ἄλλοθι —] ἄλλοθι — ἐν ἄλλῳ] Sententia horum verborum opposita est verbis proxime superioribus. Nam toto loco hoc fere docetur: iracundiam (τὸν θυμόν) cum ratione (τῷ λόγῳ) coniunctam cupiditatibus huius imperio repugnantibus adversari atque rationi opitulari, saepenumero animadvertimus; sed iracundiam item cum cupiditatibus consocia-

tam rationi, istam coniunctionem dissuadenti atque improbanti, officere et repugnare, id quidem neque in nobis neque in aliis observare licet. Haec vero quum universi loci sententia sit, certe nec adeo difficile videtur secundum meliorum librorum testimonia decernere, quid de posteriore loci parte, quae sane paullo est intricatior, existimari oporteat. Etenim primum quidem in his tenendum est αὐτὸν referri ad τὸν θυμόν. Is vero ταῖς ἐπιθυμίαις dicitur κοινωνήσας, quatenus cum cupiditatibus tanquam iniiit societatem. Cavendum enim diligentissime est, ne ταῖς ἐπιθυμίαις iungatur cum ἀντιπράττειν, quo facto loci sententia miserrime perverteretur. Porro ad αἰροῦντος λόγον μὴ δεῖν ex κοι-

τοῦ ποιούτου αἰσθῆσθαι, οἶμαι δ' οὐδ' ἐν ἄλλῳ. Οὐ
 C μὰ τὸν Δία, ἔφη. Τί δέ; ἦν δ' ἐγώ· ὅταν τις οἴη-
 ται ἀδικεῖν, οὐχ ὅσῳ ἂν γενναϊότερος ἦ, τοσοῦτ' ἤτ-
 τον δύναται ὀργίζεσθαι καὶ πεινῶν καὶ ῥιγῶν καὶ
 ἄλλο ὅτιοῦν τῶν τοιούτων πάσχων ὑπ' ἐξείνου, ὃν
 ἂν οἴηται δικαίως ταῦτα δρᾶν, καὶ ὃ λέγω, οὐκ
 ἐθέλει πρὸς τοῦτον αὐτοῦ ἐγείρεσθαι ὁ θυμός; Ἀλη-
 θῆ, ἔφη. Τί δέ; ὅταν ἀδικεῖσθαι τις ἠγῆται, οὐκ

C. *ξεῖτε καὶ χαλ.]* ζητῶ A K. Θ. II. Φ. Ang. Vat. m. r.
 καὶ διὰ τὸ πεινῆν καὶ διὰ τὸ ῥιγ.] διὰ τοῦ bis Mon. et
 Flor. β. pro vulg. τὸ — τὸ. Deinde pro τὰ τοιαῦτα πάσχων, quod
 omnes editt. tenent. τ. τ. πάσχων libri Mon. et Flor. β. Ante
 ὑπομένων καὶ ὀνισίμος καί, ibi vulgo inepte intrusum, et in multis
 libris ut Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Φ. Ang. Vat. m. r. post
 ὑπομένων interpositum. Recte illud om. Mon. Flor. β. et Paris.

φανήσαντα supplendum κοινωρεῖν,
 quum ratio evincat non
 oportere talem iniri so-
 cietatem. Nam ita αἰσθῆ ὁ
 λόγος sexcenties apud Platonem
 usurpatur, de quo vid. ad Criton.
 p. 48. C. coll. Gataker. ad
 Antonin. IV. 24. Dorvill. ad
 Charit. p. 645. Porro ἀντιφά-
 τειν, resistere, repugnare,
 reniti est aliter facere sive
 contra facere, quam ratio
 suadeat atque iubeat, cohaeret-
 que cum superioribus illis αὐτὸν
 κοινωρήσαντα, ut prave a multis
 cum μὴ δεῖν coniunctum sit
 commate post δεῖν neglecto.
 Positus autem hic infinitivus est
 per anacoluthon. Mutatur enim
 deinceps inchoata verborum con-
 structio, siquidem subiunguntur
 verba: φάναι γενομένον τοῦ τοι-
 οῦτον αἰσθῆσθαι, pro quibus
 legitima ratione fere inferendum
 fuit: οἶμαι σε οὐκ ἂν ἰδεῖν aut
 simile quiddam. Itaque locus
 utique sincerus est nec ulla labe
 affectus, ut silentio transmittere
 liceat sententias criticorum sane-
 quam varias ac diversas, qui
 eum vel interpretari aliter conati
 sunt, ut Schneiderus et Her-
 mannus, qui partem quidem

veri viderunt, omnem verborum
 rationem neutiquam perspexerunt,
 vel etiam coniecturis ten-
 taverunt sanequam inanibus
 atque supervacaneis. Quippe
 non illi animadvertenter ad μὴ
 δεῖν intelligi oportere κοινωρεῖν
 ταῖς ἐπιθυμίαις.

C. *ὅταν τις οἴηται ἀδι-
 κεῖν — ὁ θυμός;]* quando
 quis sese putat alteri
 inferre iniuriam, nonne
 quo est generosior, eo
 minus irasci potest, dum
 esurit et alget et aliud
 quidvis tale patitur ab
 illo, quem iure haec agere
 censet, ut scilicet istis malis
 afficiatur?

οὐκ ἐν τούτῳ ξεῖτε καὶ
 χαλεπαίνει — πραῦνθῆ;] Prave in his, interpunctione
 post δικαίῳ omissa, verba: καὶ
 διὰ τὸ πεινῆν — τοιαῦτα πά-
 σχων pertrahuntur ad ξεῖτε καὶ
 χαλεπαίνει καὶ συμμαχεῖ τῷ δο-
 κοῦντι δικαίῳ, quam rationem
 dissuadet antegressi enuntiatī
 comparatio et falsam esse evincit
 καὶ in melioribus codd. ante
 ὑπομένων omissum aut inde in
 alium locum eumque inopportuno

ἐν τούτῳ ξεῖτε καὶ χαλεπαίνει καὶ συμμαχεῖ τῷ
 δοκοῦντι δικαίῳ, καὶ διὰ τὸ πεινῆν καὶ διὰ τὸ ῥιγῶν
 καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα πάσχων ὑπομένων νικῶ, καὶ D
 οὐ λήγει τῶν γενναίων, πρὶν ἂν ἢ διαπραξῆται ἢ
 τελευτήσῃ ἢ ὡσπερ κύων ὑπὸ νομέως ὑπὸ τοῦ λόγου
 τοῦ παρ' αὐτῷ ἀνακληθεῖς πραῦνθῆ; Πάννυ μὲν
 οὖν, ἔφη, εἶοικε τούτῳ ᾧ λέγεις· καὶ τοί γ' ἐν τῇ
 ἡμετέρᾳ πόλει τοὺς ἐπικούρους ὡσπερ κύνας ἐθέμεθα

K. Astius et Benedictus olim scribendum coniecerunt ὑπομένειν
 νικῶ. Postea Astius maluit καὶ ὑπομένει νικῶν. Non opus est
 mutatione.

D. *ἀνακληθεῖς πραῦνθῆ;]* Vulg. ἀνακληθεῖς vix quisquam
 defenderit. Recte codd. Par. A K. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Mon.
 Vat. m. r. et sex Florentini ἀνακληθεῖς.

translatum. Superior enim ea-
 que ex altera parte huic oppo-
 sita sententia haec est: quando
 quis sibi videtur iniuste
 agere, tum generosissimus
 quisque minime indignatur
 fame, frigore, aliis
 malis sibi ab eo illatis,
 quem putat iuste agere.
 Itaque consentaneum est nunc
 hunc in modum dici: quando
 autem aliquis sibi vide-
 tur iniuria affici, tum vero
 fervet iracundia, indignatur
 et iusto, quod sibi
 videtur, opitulatur atque
 per famem, per frigus, per
 alia id genus, dum fortiter
 perseverat, vincit neque
 prius a generoso opere des-
 sistit, quam vel perfecit
 vel finem invenerit, vel
 ut canis a pastore revocatus
 a ratione, quae in ipso
 inest, mitigatus ac dele-
 nitus fuerit. Illic igitur omnia
 dicitur perferre iracundia
 non excandescente, quia iniu-
 stitiae sibi conscius est; hic vero
 iracundia inflammatus omnia
 perpeti ac tentare indicatur, ut
 superior discedat, quoniam sibi
 iniuriam illatam esse sentit.

Hae vero ratione quum iusta
 membrorum parilitas emergat,
 consentaneum fuit locum eo quo
 fecimus modo resingere. Qua
 ratione simul id consecuti sumus,
 ut istud καὶ vulgo invitis codi-
 cibus melioribus ante ὑπομένων
 interpositum abire liceret.
 Ceterum διὰ patet hic non si-
 gnificare propter, sed accipi-
 endum esse sic, ut modo indi-
 cavimus.

D. *εἶοικε τούτῳ ᾧ λέγεις]*
 Admodum similis res est ei,
 quod dicis; enim vero etiam
 τοὺς ἐπικούρους in civitate nostra
 diximus rectoribus civitatis pa-
 riter parere debere atque canes
 pastoribus. Quem locum vero
 οἱ ἐπικούροι in republica tenent,
 eum τῷ θυμῷ in animo nostro
 tribuimus. Tertia persona εἶοικε
 posita est sic, ut subiectum αὐτό
 vel τὸ πρᾶγμα intelligendum sit.
 Sic De Rep. V. p. 453. D;
 οὐ γὰρ εὐκόλῳ εἶοικεν, sc. αὐτό.
 IX. 580. D. Phaedon. p. 69.
 D. 93. A. 99. E. Phaedr. p.
 271. C. Symp. p. 187. E. The-
 aet. p. 187. C., ad quem locum
 plurima huius loquendi generis
 exempla attulimus.

ὑπικόους τῶν ἀρχόντων ὡς περ ποιμένων πόλεως. Καλῶς γάρ, ἢν δ' ἐγώ, νοεῖς ὁ βούλομαι λέγειν. **E** ἀλλ' εἰ πρὸς τούτῳ καὶ τόδε ἐνθυμεῖ. Τὸ ποῖον; Ὅτι τούναντίον ἢ ἀορίτως ἡμῖν φαίνεται περὶ τοῦ θυμοειδοῦς. τότε μὲν γὰρ ἐπιθυμητικόν τι αὐτὸ φόμεθα εἶναι, νῦν δὲ πολλοῦ δεῖν φαμεν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αὐτὸ ἐν τῇ τῆς ψυχῆς στάσει τιθεσθαι τὰ ὄπλα πρὸς τοῦ λογιστικοῦ. Παντάσασιν, ἔφη. Ἄρ' οὖν ἕτερον ὄν καὶ τούτου, ἢ λογιστικοῦ τι εἶδος, ὡς τε μὴ τρία, ἀλλὰ δύο εἶδη εἶναι ἐν ψυχῇ, λογιστικόν καὶ ἐπιθυμητικόν; ἢ καθάπερ ἐν τῇ πόλει ξυνείχεν **441** αὐτὴν τρία ὄντα γένη, χρηματιστικόν, ἐπικουρικόν, βουλευτικόν, οὕτω καὶ ἐν ψυχῇ τρίτον τοῦτο ἐστὶ τὸ θυμοειδές, ἐπικουρον ὄν τῷ λογιστικῷ φύσει, ἐὰν μὴ ὑπὸ κακῆς τροφῆς διαφθαρή; Ἀνάγκη, ἔφη, τρίτον. Naί, ἢν δ' ἐγώ, ἂν γε τοῦ λογιστικοῦ ἄλλο

ἀλλ' εἰ πρὸς τούτῳ —] Codd. omnes cum vett. editt. ἀλλ' εἰ, praeter Flor. x., qui habet ἀλλ' οὖν. Astius ἀλλ' ἢ, num vero, correxit.

E. τὰ ὄπλα πρὸς τοῦ λογιστικοῦ.] Par. A. K. Vat. Θ. m. r. Ven. II. Vind. Φ. Flor. a. c. x. a. γ. τῷ λογιστικῷ. Male. lidem fere mox ἕτερον ὄν καὶ τούτο.

ἀλλ' εἰ πρὸς τούτῳ καὶ τόδε ἐνθυμεῖ] Non posse εἰ in interrogatione recta poni, sed speciose tantum subinde ita usurpari videri, satis videtur demonstravisse ad Sophist. p. 233. A. et Alcibiad. I. p. 115. A. Itaque Schneiderus sublato post ἐνθυμεῖ interrogandi signo ellipsin statuit, vertitque: sed vide, num et hoc in super animadvertas. Sed hoc supplementum caret idonea ratione. Nobis proxime antecessa considerantibus εἰ non videtur interrogativum esse, sed conditionem indicare. Est enim oratio abrupta, quam collocatur interpellavit verbis: Τὸ ποῖον; Additurus autem Socrates erat: αὐτὸ καὶ κάλλιον νοήσεις, aut simile quiddam. De sermone

sic interrupto vid. annot. ad Sophist. p. 265. C. Phil. p. 57. D.

E. τιθεσθαι τὰ ὄπλα πρὸς τοῦ λογιστικοῦ] i. e. se accingere s. arma capere ad τὸ λογιστικόν defendendum. Τὰ ὄπλα τιθεσθαι proprie est arma sua iuxta se collocare; deinde inter alia etiam in aciem consistere; se ad pugnam accingere, ut h. l. Formulam alii aliter interpretati sunt. v. Viger. de Not. p. 297 sqq. Wesseling. ad Diodor. XX, 31. Bornemann. Ind. ad Xenoph. Anab. s. v. ὄπλα, qui varias eius significationes copiosius rimatus est. Dein πρὸς τοῦ λογιστικῷ est a partibus τοῦ λογιστικῷ stans. Demosth. T. II. p. 1006: καὶ οὕτω πρὸς ἐμοῦ δι-

τι φανῆ, ὡς περ τοῦ ἐπιθυμητικοῦ ἐφάνη ἕτερον ὄν. Ἄλλ' οὐ χαλεπόν, ἔφη, φανῆναι. καὶ γὰρ ἐν τοῖς παιδίοις τοῦτο γ' ἂν τις ἴδοι, ὅτι θυμοῦ μὲν εὐθύς γενόμενα μετὰ ἐστι, λογισμοῦ δ' ἐνιοὶ μὲν ἔμοιγε **B** δοκοῦσιν οὐδέποτε μεταλαμβάνειν, οἱ δὲ πολλοὶ ὀψέ ποτε. Naί, μά Ἀί, ἢν δ' ἐγώ, καλῶς γε εἶπες. ἐτι δὲ ἐν τοῖς θηρίοις ἂν τις ἴδοι ὁ λέγεις, ὅτι οὕτως ἔχει. πρὸς δὲ τούτοις καὶ ὁ ἄνω που ἐκεῖ εἴποιεν, τὸ τοῦ Ὀμήρου μαρτυρήσει, τὸ **C** στήθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ· ἐνταῦθα γὰρ δη σαφῶς ὡς ἕτερον ἕτέρῳ ἐπιπλήττον πεποίηzen Ὀμηρος τὸ ἀναλογισάμενον περὶ τοῦ βελτιονός τε καὶ χειρονός τῷ ἀλογίστως θυμουμένῳ. Κομίδῃ, ἔφη, ὁρθῶς λέγεις.

Cap. XVI. Ταῦτα μὲν ἄρα, ἢν δ' ἐγώ, μόγις διανεύκαμεν, καὶ ἡμῖν ἐπεικῶς ὁμολογεῖται τὰ αὐτὰ

δύο εἶδη εἶναι ἐν ψυχῇ] V. ἐν τῇ ψυχῇ. Articulum om. Par. A. K. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Mon. Ang. Vat. r. et sex Florentini nostri. Mox Par. A. ἐπικουρικόν, quod dedit Herm. Probarem, si alii libri addicerent. v. Lobeck. ad Phryn. p. 520.

Cap. XVI. P. 441. Ταῦτα μὲν ἄρα —] Laudat Stob. Serm. IX. p. 116. Edit. Bas. 2. διανεύκαμεν.

καίως τὴν ψῆφον ἔθεοθε. Plat. Hipp. mai. p. 285. B: δοκῆς τὸν λόγον πρὸς ἐμοῦ λέγειν. Et notissima est formula εἶναι πρὸς τινος. Sed vid. quae larga manu de hoc loquendi genere expromsit A. Matthiae Gr. Gr. §. 590. 6. Ceterum etiam hic locus luculente docet parum caute agere eos, qui optimis scilicet codicibus ubique fidendum esse arbitrantur. Nam hic quidem, sicuti centenis aliis locis, veram lectionem servarunt codices reliqui.

Ἄρ' οὖν ἕτερον ὄν] De toto hoc loco disputat Galen. VI. p. 229 sqq. ed. Bas.

P. 441. τοῦ λογιστικοῦ ἄλλο] aliud quid quam τὸ λογιστικόν. Deinceps dicitur τοῦ ἐπιθυμητικοῦ ἕτερον ὄν.

B. στήθος δὲ πλήξας] Hom. Od. XX. 17. Locum illustrat Galen. de Hipp. et Plat. Decret. III. p. 267. T. I. ed. Bas. Verbis ἄνω που ἐκεῖ significat Libr. III. p. 390. D.

Cap. XVI. C. μόγις διανεύκαμεν] Metaphora crebro ad disputationem translata. Conf. libr. V. p. 453. C. D. p. 472. A. Parmenid. p. 137. A: πῶς χρῆ ἐπιπλήττονε ὄντα διανεύσαι τοιοῦτόν τε καὶ τοσοῦτόν πέλαγος λόγων. Phaedr. p. 264. A: ἐξ ὑπτίας ἀνάγκην διανεῖν ἐπιπλήττον τὸν λόγον. Protagor. p. 338. A: φεύγειν εἰς τὸ πέλαγος τῶν λόγων. Hunc locum imitatur Themist. Orat. XXIII. p. 297. B: τὸν μὲν δὲ ἐμμοσθον σοφιστὴν μόλις πῶς ἄρα διανεύκαμεν. Vide Hemsterhus. ad Lucian.

μὲν ἐν πόλει, τὰ αὐτὰ δ' ἐν ἐνὸς ἐκάστου ψυχῆ
γένη ἐκείνη καὶ ἴσα τὸν ἀριθμὸν. Ἔστι ταῦτα.
Οὐκοῦν ἐκεῖνό γε ἤδη ἀναγκαῖον, ὡς πόλις ἦν σοφῆ
καὶ ᾧ, οὕτω καὶ τὸν ἰδιώτην καὶ τούτῳ σοφὸν εἶναι;
Τί μὴν; Καὶ ᾧ δὴ ἀνδρείος ἰδιώτης καὶ ὡς, τούτῳ
D καὶ πόλιν ἀνδρείαν καὶ οὕτω, καὶ τὰλλα πάντα πρὸς
ἀρετὴν ὡσαύτως ἀμφοτέρωθεν ἔχειν. Ἀνάγκη. Καὶ
δίκαιον δὴ, ὦ Γλαῦκον, οἶμαι, γήσομεν ἄνδρα εἶναι
τῷ αὐτῷ τρόπῳ, ᾧπερ καὶ πόλις ἦν δικαία. Καὶ
τοῦτο πᾶσα ἀνάγκη. Ἄλλ' οὐ πῆ μὴν τοῦτο ἐπι-
λήσμεθα, ὅτι ἐκεῖνη γε τῷ τὸ ἑαυτοῦ ἕκαστον ἐν
αὐτῇ πράττειν τριῶν ὄντων γενῶν δικαία ἦν. Οὐ
μοι δοκοῦμεν, ἔφη, ἐπιλησθῆναι. Μνημονεύειν ἄρα
ἡμῖν, ὅτι καὶ ἡμῶν ἕκαστος, ὅτιον ἂν τὰ αὐτοῦ ἕκαστον
E τῶν ἐν αὐτῷ πράττη, οὗτος δίκαιός τε ἔσται καὶ
τὰ αὐτοῦ πράττων. Καὶ μάλα, ἢ δ' ὅς, μνημονευ-

ἐν ἐνὸς ἐκάστου ψυχῆ] V. ἐπὶ ἐκάστῳ τῆ ψυχῆ. Genitivum
ἐνὸς praebent Vat. Θ. Ven. E. Vind. Mon. Vat. r. Flor. β. et ἐκά-
στον praeter illos libros tenent Par. A. K. Ven. II. Flor. γ. Arti-
culum τῆ omisi cum Vat. Θ. Ven. II. Vind. Par. K. Mon. Vat. r.
Flor. β., quem Turr. servavit.

D. καὶ πόλιν ἀνδρείαν] καὶ πόλιν καὶ ἀνδρείαν. Par. A.
Ven. II. Vat. m. Flor. a. c. a., quod significaret: ea re etiam
civitatem et fortem esse et eodem modo fortem esse
necesse esse. Quae distinctio parum placet.

Ἄλλ' οὐ πῆ μὴν τοῦτο] Mon. Angel. Flor. a. β. Stobaeus
οὐ πῶ.

ὅτιον ἂν τὰ αὐτοῦ ἕκαστον τῶν ἐν αὐτῷ πράττη] Sic
verissime Bekk. ex Par. A. Angel. Vat. m., quibuscum consentiunt
Flor. a. γ. a. c. x. pro vulgat. ὅταν τὰ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ πράττη.
Pro ὅταν etiam Ven. II. Par. K. Flor. β. ὅταν ἂν τὰ
ἑαυτοῦ ἐν αὐτῷ πράττη. In Flor. a. superscriptum est ὅταν, quod
Astio reponendum videbatur.

Diall. Marin. VII. p. 306. Ruhn-
ken. ad Tim. Gloss. p. 79.

D. ὅτιον ἂν τὰ αὐτοῦ —]
h. e. ὅτιον ἂν ἕκαστον τῶν ἐν αὐ-
τῷ πράττη τὰ αὐτοῦ. Recte iam
Ficinus: cuius singulae
animae partes quod suum
est agunt.

P. 442. τὸ μὲν ἐπιτείνον-
σα] sc. τὸ λογιστικόν. Dein τὸ
δὲ est τὸ θυμοειδές. Ante ἡμε-

ροῦσα quod vulgo καὶ inferiunt,
eo non opus est in trimembri
hac oratione. Poterat etiam per
polysyndeton dici: ἀνείσα καὶ
παραμυθουμένη καὶ ἡμεροῦσα.
Sed asyndeto cur scriptor uti
maluerit, causa in promptu est.
Mox Im. Bekk. legendum con-
iecit προστιθέσειον, quod verum
putamus, quum προστήσῃ semper
activam significationem habere

τίον. Οὐκοῦν τῷ μὲν λογιστικῷ ἄρχειν προσήκει,
σοφῷ ὄντι καὶ ἔχοντι τὴν ὑπὲρ ἀπάσης τῆς ψυχῆς
προμήθειαν, τῷ δὲ θυμοειδεῖ ὑπηκόῳ εἶναι καὶ ξυμ-
μάχῳ τούτου; Πάνυ γε. Ἄρ' οὖν οὐχ, ὡςπερ ἐλέγο-
μεν, μουσικῆς καὶ γυμναστικῆς κρᾶσις ξυμψωνα αὐτὰ
ποιήσει, τὸ μὲν ἐπιτείνουσα καὶ τρέφουσα λόγοις τε
καλοῖς καὶ μαθήμασι, τὸ δὲ ἀνείσα, παραμυθουμένη, 442
ἡμεροῦσα ἀρμονία τε καὶ ῥυθμῷ; Κομιδῆ γε, ἢ δ'
ὅς. Καὶ τούτῳ δὴ οὕτω τραφέντε καὶ ὡς ἀληθῶς
τὰ αὐτῶν μαθόντε καὶ παιδευθέντε προστιθέσειον τοῦ
ἐπιθυμητικοῦ, ὃ δὴ πλείστον τῆς ψυχῆς ἐν ἐκάστῳ
ἔστι καὶ χειμᾶτων φύσει ἀπληστότατον· ὃ τηρήσειον
μὴ τῷ πῖμπλασθῆναι τῶν περὶ τὸ σῶμα καλουμένων
ἡδονῶν πολὺ καὶ ἰσχυρὸν γενόμενον οὐκ αὐτὰ αὐ-
τοῦ πράττη, ἀλλὰ καταδουλώσασθαι καὶ ἄρχειν ἐπι- B
χειρήσῃ ὧν οὐ προσήκον αὐτῷ γενῶν, καὶ ξυμπαντα

E. οὗτος δίκαιός τε ἔσται] οὗτος addidit Bekk. ex Par.
A. K. Ven. II. Mon. Ang. Vat. m.

P. 442. τὸ δὲ ἀνείσα, παραμυθουμένη, ἡμεροῦσα]
Vulgo ante ἡμεροῦσα interponitur καί, quod praecedente Bekkero
delevimus auctoritate codd. Par. A. K. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Mon.
Angel. Vat. m. r. et sex Florent.

προστίθεσειον τοῦ ἐπ.] προστιθέσειον coni. Bekkerus quod
dedit Hermann. Sed προστιθέσειον Schneider.

ὃ τηρήσειον] ᾧ Par. A. Vat. Θ. Vind. Φ. Vat. m. r.

οὐκ αὐτὰ αὐτοῦ πράττη] Sic Par. A. Ven. II. Mon. Ang.
Flor. a. β. x. pro vulg. οὐ τὰ αὐτοῦ πρ. Receptam lectionem
confirmant etiam alii libri, qui οὐκ αὐτὰ αὐτοῦ scriptum exhibent.

B. οὐ προσήκον αὐτῷ γενῶν] V. προσήκον αὐτῷ γε ἢ.
Astius corrixit γε ἢ. Par. A. K. Ven. II. Ang. Vat. m. Ven. E. a
pr. m. et alii γένει. Vat. Θ. γένη. Dedi cum Bekk. γενῶν, quod
Mon. et Flor. β. exhibent. Idem vero codices προσήκειν.

exploratum sit. Proxima dein-
ceps iungas sic: ὃ δὴ τῆς ψυχῆς
πλείστον ἐν ἐκάστῳ ἔστι κ. τ. λ.
Quo facto non est quod cum
Astio corrigamus ὃ δὴ τὸ πλεί-
στον τῆς ψ.

B. ὧν οὐ προσήκον αὐτῷ
γενῶν] sc. ἄρχειν ἐστίν. Supra
p. 441. C: ὁμοιολεῖται — τὰ αὐ-
τὰ ἐν ἐνὸς ἐκάστου ψυχῆ γένη
εἶναι, quorum verborum imme-

mores librarii hic temere in usu
v. γενῶν offenderunt. Schnei-
derus Bekkerum miratur spre-
visse lectionem γένει, qui sit
dativus causae, significans,
cupiditatibus propter genus
et indolem suam non convenire
imperium. Nos vero vicissim
Schneiderum miramur λέγει
probantem, quod indolem et
naturam non potuit significare.

τὸν βίον πάντων ἀνατρέψῃ. Πάνν μὲν οὖν, ἔφη.
 Ἄφ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ τοὺς ἐξωθεν πολεμίους τοῦτω
 ἂν κάλλιστα φυλαττοίτην ὑπὲρ ἀπάσης τῆς ψυχῆς
 τε καὶ τοῦ σώματος, τὸ μὲν βουλευόμενον, τὸ δὲ
 προπολεμοῦν, ἐπόμενον δὲ τῷ ἀρχοντι καὶ τῇ ἀν-
 δρεία ἐπιτελοῦν τα βουλευθέντα; Ἔστι ταῦτα. Καὶ
 ἀνδρείον δὴ, οἶμαι, τοῦτω τῷ μέρει καλοῦμεν ἕνα
 C ἕκαστον, ὅταν αὐτοῦ τὸ θυμοειδὲς διασώξῃ διὰ τε
 λυπῶν καὶ ἡδονῶν τὸ ὑπὸ τοῦ λόγου παραγγελθὲν
 δεινόν τε καὶ μὴ. Ὅρθως γ', ἔφη. Σοφὸν δὲ γε
 ἐκείνω τῷ μικρῷ μέρει, τῷ ὃ ἤρχε τ' ἐν αὐτῷ καὶ
 ταῦτα παρηγγελλεν, ἔχον αὐτὸ κάκεινο ἐπιστήμην ἐν αὐ-

τοῦτω ἂν κάλλιστα φυλαττοίτην] Vulgo τοῦτω ἂν κά-
 λιστα φησὶντοί τῷ ὑπὲρ κ. τ. λ., quod certatim correxerunt Benedict.,
 Buttm., Morgenst., Heind. ad Phaedr. p. 336., Ast. Coniecturam
 confirmant Par. A. Vat. m. Mon. Flor. a. c. a. β. γ., qui vel
 φυλαττοίτην vel φυλάττοι τὴν scriptum exhibent.

τὸ δὲ προπολεμοῦν] V. πολεμοῦν. Veram lectionem plu-
 rimi optimique codices praebuerunt, et habet iam ed. Bas. 2.

C. τῷ ὃ ἤρχε τ' ἐν αὐτῷ] τῷ om. Par. K. Mon.

D. καὶ τὸ ἀρχομένω τὸ λογιστ.] V. τῷ ἀρχομένω ὁμοδο-
 ξῶσιν, ὡς δεῖν ἀρχεῖν τὸ λογιστικόν. Veram lectionem Ast. con-
 iectura erat assequutus, quam nunc codd. satis confirmant. Nam

De sequentibus conferre licebit
 Gorg. p. 481. C: ἡμῶν ὁ βίος
 ἀνατετραμμένος ἂν εἴη τῶν
 ἀνθρώπων, καὶ πάντα τὰ ἐναντία
 πράττομεν.

τοῦτω ἂν κάλλιστα φυλ.]
 sc. τὸ λογιστικόν et τὸ θυμοει-
 δές. Deinde prava est Bene-
 dicti coniectura, προσπολεμοῦν
 legendum putantis, v. ad libr. I.
 p. 332. E.

C. δεῖν ὄν τε καὶ μὴ] h. e.
 sive terribile sit sive non
 sit.

τῷ μικρῷ μέρει, τῷ ὃ
 ἤρχε τ' ἐν αὐτῷ] Articulum
 ante ὃ ἤρχε ab Astio extru-
 sum abunde tuebuntur quae mo-
 nuimus ad Phaedon. p. 75. B.
 Conf. Matth. Gr. §. 287. 1. —
 ἔχον αὐτὸ κάκεινο, h. e. item
 illud habens in se scienti-
 am, quemadmodum principi-
 bus civitatis eam tribuendam iu-

dicavimus. Nam ita αὐτὸ acci-
 piendum.

D. ὅταν τὸ τε ἀρχον καὶ
 τὸ ἀρχομένω] Intelliguntur
 τὸ θυμοειδὲς et τὸ ἐπιθυμητικόν.

Mira vero prima specie senten-
 tia forma, qua dicitur id, quod
 imperet, h. e. τὸ λογιστικόν, et
 illa, quae regantur, de eo con-
 sentire, regnum ei deberi, quod
 imperet. Quanquam re accurat-
 ius perpensa nihil mutandum
 videbis. Nimirum etiam τὸ λο-
 γιστικόν persuasum habere debet
 principatum sibi merito a cete-
 ris partibus deferri.

Ἄλλα μὲν δὴ δίκαιός γε
 —] Expectaveram ὡς καὶ ὡς πολ-
 λάκις λέγομεν: Iustus vero
 ea ratione et per illud
 erit, qua ratione et per
 quod saepius dicimus? v. p.
 441. C. D. Et ita videtur legis-
 se Ficinus, qui convertit haec

τῷ τὴν τοῦ ξυμφέροντος ἐκάστῳ τε καὶ ὅλην τῷ κοινῷ
 σφῶν αὐτῶν τριῶν ὄντων. Πάνν μὲν οὖν. Τί δέ; D
 σάφρονα οὐ τῇ φιλίᾳ καὶ ξυμφωνίᾳ τῇ αὐτῶν τούτων,
 ἔταν τὸ τε ἀρχόν καὶ τὸ ἀρχομένω τὸ λογιστικόν ὁμο-
 δοξῶσι δεῖν ἀρχεῖν καὶ μὴ στασιάζωσιν αὐτῷ; Σω-
 φροσύνη γοῦν, ἢ δ' ὅς, οὐκ ἄλλο τί ἐστίν ἢ τοῦτο.
 πόλειώς τε καὶ ιδιώτου. Ἄλλα μὲν δὴ δίκαιός γε, ὃ
 πολλακίς λέγομεν, τοῦτω καὶ οὕτως ἐστίν. Πολλὴ
 ἀνάγκη. Τί οὖν; εἶπον ἐγώ· μὴ πῃ ἡμῖν ἀπαμβλύ-
 νεται ἄλλο τι δικαιοσύνη δοκεῖν εἶναι ἢ ὅπερ ἐν τῇ
 πόλει ἐφάνη; Οὐκ ἔμοιγε, ἔφη, δοκεῖ. Ὡδε γάρ, ἦν
 δ' ἐγώ, παντάπασιν ἂν βεβαιωσάμεθα, εἴ τι E

Vind. Ang. Flor. a. c. x. γ. ἀρχομένο. Ante δεῖν interpositam
 vulgo ὅς omittunt Par. AK. Ven. II. Ang. Vat. m. Mon. et Flor.
 a. c. x. a. β. γ. Voc. τὸ λογιστικόν in ea, qua posuimus, sede
 collocant Par. A. Ven. II. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. γ.

ὃ πολλακίς λέγομεν] Sic Par. A. Ven. II. Ang. Vat. m.
 Flor. a. c. x. a. γ. pro vulg. ὡς π. λ. Quanquam locus vitio labo-
 rare videtur; v. annot. Pro λέγομεν Ang. ἐλέγομεν.

ἀπαμβλύνεται ἄλλο τι δικαιοσύνη] V. ἡμῖν ἀπαμβ. — δι-
 καιοσύνη δὲ εἶναι, Ang. δικαιοσύνην. Pro δὲ εἶναι Par. ADK. Ven.
 II. Mon. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. β. γ. Stob. δοκεῖν εἶναι, quod
 cum Bekkero recepimus.

sic: Iustus denique ex eo
 atque ita erit quisque, ex
 quo saepe iam diximus et
 quemadmodum exposui-
 mus.

μὴ πῃ ἡμῖν ἀπαμβλ. —
 ἐφάνη;] Astius in prima edi-
 tione scripsit: μὴ πῃ τι ἡμῖν
 ἀπαμβλ. ἄλλο τι δικαιοσύνην δο-
 κοῦν (putans) εἶναι ἢ ὅπερ κτλ.
 In altera autem editione legen-
 dum suavit: μὴ πῃ τι ἡμῶν (ut
 in sqq. εἴ τι ἡμῶν) vel μὴ πῃ
 τι ἐν ἡμῖν ἀπαμβλύνεται, ὡς τε
 ἄλλο τι δικαιοσύνην δοκεῖν εἶναι
 κτλ. Et nobis quoque olim locus
 de vitio suspectus fuit. Nunc
 tamen codicum meliorum lectio-
 ne supra repraesentata acquiesci-
 mus. Nam ut subiectum ad ἀμβλύ-
 νεται referendum est δικαιοσύ-
 νη, i. e. τὸ εἶδος sive species
 eius animo concepta, levi hy-

perbato admissio. Itaque hoc
 dicit: num qua nobis obtun-
 ditur et hebetatur (turba-
 tur) iustitiae species (no-
 tatio), ita ut aliud quid vi-
 deatur esse, quam quod
 in civitate videbatur? Ni-
 mirum ita interrogat, quia iusti-
 tiae species antea informata, si
 in ipsum hominem non conveni-
 ret, utique videri deberet tan-
 quam retundi atque refringi, id
 quod Schneiderus acute pers-
 pexit. Perspicuum est autem
 Socratem hanc ponere quaestio-
 nem, ut Glauconem gravitatem
 et magnitudinem rei admoneat,
 de qua nunc dispiciendum sit.
 Voces μὴ πῃ sic leguntur libr.
 V. p. 466. A: μὴ πῃ κατὰ τὸν
 τῶν σκυτοτόμων γαίνεται βίον;
 VI. p. 486. E: μὴ πῃ δοκοῦμιν
 σοὶ οὐκ ἀναγκαῖα ἕκαστα διη-
 λυθῆναι;

ἡμῶν ἐτι ἐν τῇ ψυχῇ ἀμικεβητεῖ, τὰ φορτικὰ αὐ-
τῷ προσφέροντες. Ποῖα δὲ; Οἷον εἰ δεοὶ ἡμᾶς ἀνο-
μολογεῖσθαι περὶ τε ἐκείνης τῆς πόλεως καὶ τοῦ ἐκεί-
νη ὁμοίως πεφυκότος τε καὶ τεθραμμένου ἀνδρός, εἰ
δοκεῖ ἂν παρακαταθήκην χρυσίου ἢ ἀργυρίου δεξά-
μενος ὁ τοιοῦτος ἀποστρεφῆσαι, τίν' ἂν οἶε οἰηθῆναι
443 τοῦτο αὐτὸν δράσαι μᾶλλον ἢ ὅσοι μὴ τοιοῦτοι; Οὐ-
δὲν' ἂν, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ ἱεροσυνίων καὶ κλοπῶν καὶ
προδοσιῶν, ἢ ἰδίᾳ ἐταίρων ἢ δημοσίᾳ πόλεων, ἐκτός
ἂν οὗτος εἴη; Ἐκτός. Καὶ μὴν οὐδ' ὅπωςτιοῦν ἀπι-
στος ἢ κατὰ ὅρκους ἢ κατὰ τὰς ἄλλας ὁμολογίας.
Πῶς γὰρ ἂν; Μοιχεῖται μὴν καὶ γονέων ἀμέλεια καὶ
θεῶν ἀθεραπενσίαι παντὶ ἄλλῳ μᾶλλον ἢ τῷ τοιοῦτῳ
B προσήκουσι. Παντὶ μέντοι, ἔφη. Οὐκοῦν τούτων πάν-
των αἰτίον, ὅτι αὐτῷ τῶν ἐν αὐτῷ ἕκαστον τὰ αὐ-
τοῦ πράττει ἀρχῆς τε περὶ καὶ τοῦ ἀρχεῖσθαι; Τοῦ-
το μὲν οὖν, καὶ οὐδὲν ἄλλο. Ἐτι τι οὖν ἕτερον ζη-

E. τοῦτο αὐτὸν δράσαι] τοῦτον Par. A. Vat. Θ. Ven. II.
Vind. Ang. Vat. m. r.

P. 443. Μοιχεῖται μὴν καὶ γ.] Stobaeus γε μὴν, quod recep-
cit Ast.

B. ὅτι αὐτῷ τῶν ἐν αὐτῷ ἕκαστον] V. ὅτι αὐτό, quod
ex plerisque libris in ὅτι αὐτοῦ mutavit Bekk., reluctantante senten-
tia. Locum in integrum nunc restituisse nobis videmur revocato
αὐτῷ, quod habet Par. K. et ex corr. Vat. Θ. Sed αὐτοῦ etiam

P. 443. τίν' ἂν οἶε οἰη-
θῆναι] quemnam putas
existimaturum? Vult nimi-
rum rem negari ab altero. De
forma loquendi οἶε οἰηθῆναι v.
Reip. IX. p. 584. D. Hipparch.
p. 226. A.

B. ὅτι αὐτῷ τῶν ἐν αὐτῷ
ἕκαστον] h. e. ὅτι ἕκαστον
τῶν ἐν αὐτῷ τὰ αὐτοῦ πράττει
αὐτῷ κτλ.

Cap. XVII. ὡς εὐθύς ἀρ-
χόμενοι τῆς πόλεως οἰκί-
ζειν —] nam statim ut in-
cepimus condere civita-
tem, deo aliquo duce vi-
demur principium atque
formam quandam iusti-
tiae ingressi esse, h. e.

repperisse s. ad illam delati esse.
Pro ἀρχόμενοι τὴν πόλιν οἰκί-
ζειν per attractionem dictum ἀρχό-
μενοι τῆς πόλεως οἰκί-
ζειν, quod
genus loquendi ad libr. I. p. 342.
B. illustravimus.

C. Τὸ δὲ γε ἦν ἄρα, ὡ
Γλ.] Erat autem, o Glau-
co, quamobrem etiam pro-
dest, simulacrum aliquod
iustitiae, videlicet quod
qui natura aptus esset ad
calceos conficiendos, eum
consentaneum erat cal-
ceos facere etc. Itaque verba
τὸ τὸν μὲν οἰκί-
ζειν, κτλ. expli-
cant praecedens illud τὸ δὲ, quod
ne cum Astio in τοῦδε mutan-
dum putes, prohibebunt, opinor,
quae adscripsimus ad libr. II.

τεῖς δικαιοσύνην εἶναι ἢ ταύτην τὴν δύναμιν, ἢ τοὺς
τοιοῦτους ἀνδρας τε παρέχεται καὶ πόλεις; Μὰ Δία,
ἢ δ' ὅς, οὐκ ἔγωγε. Cap. XVII. Τελεον ἄρα ἡμῶν
τὸ ἐνύπνιον ἀποτετέλεσται, ὃ ἔφαμεν ὑποπτεῦσαι·
ὡς εὐθύς ἀρχόμενοι τῆς πόλεως οἰκί-
ζειν κατὰ θεὸν
τινα εἰς ἀρχὴν τε καὶ τύπον τινὰ τῆς δικαιοσύνης C
κινδυνεύομεν ἐμβεβηκέναι. Παντάπασιν μὲν οὖν. Τὸ
δὲ γε ἦν ἄρα, ὡ Γλαύκων, δι' ὃ καὶ ὠφελεῖ, εἰδω-
λόν τι τῆς δικαιοσύνης, τὸ τὸν μὲν στυτοτομικὸν γύ-
σει ὀρθῶς ἔχειν στυτοτομεῖν καὶ ἄλλο μηδὲν πράτ-
τειν, τὸν δὲ τεκτονικὸν τεκταίνεσθαι, καὶ τὰλλα δὴ
οὕτως. Φαίνεται. Τὸ δὲ γε ἀληθές, τοιοῦτο μὲν τι
ἦν, ὡς ἔοικεν, ἢ δικαιοσύνη, ἀλλ' οὐ περὶ τὴν ἔξω
πράξιν τῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ περὶ τὴν ἐντός ὡς ἀλη-
θῶς, περὶ ἑαυτὸν καὶ τὰ ἑαυτοῦ, μὴ ἐάσαντα τὰ λ-
D
λότρια πράττειν ἕκαστον ἐν αὐτῷ μηδὲ πολυπραγμο-
νεῖν πρὸς ἀλλήλα τὰ ἐν τῇ ψυχῇ γένη, ἀλλὰ τῷ ὄντι
Schneid. Turr. Herm.

Ἐτι τι οὖν ἕτερον ζ.] V. Τι οὖν; ἕτερον ζ. Pro τί Par.
ADK. Ven. II. Mon. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. x. u. β. γ.
Stob. exhibuerunt ζ. lidem exceptis Florentinis, unde nihil eno-
tatum fuit, τι post ζ. adiciunt. Dedit Bekker.

Cap. XVII. C. καὶ τὸν τινὰ τῆς δικ.] τινὰ accessit
nuper ex Par. A. Ven. III. Ang. Vat. m. In proximis γε errore
excidit in edit. Stephan.

p. 357. A. Nec opus videtur, ut
ὠφελεῖ in ὠφέλει convertatur,
quanquam hoc, si librorum tes-
timonium haberet, utique prae-
ferremus.

Τὸ δὲ γε ἀληθές, —] Re-
vera autem tale quiddam,
ut videtur, iustitia erat,
neque tamen quod attinet
ad externam suorum actio-
nem, sed revera quod ad
internam pertinet. Non est
igitur cur ἀλλ' ante οὐ περὶ τὴν
ἔξω πράξιν cum Astio delen-
dum putemus. Illud τὸ δὲ ἀλη-
θές, revera autem, eodem
modo positum Tim. p. 86.
D: τὸ δὲ ἀληθές, ἢ περὶ
τὰ ἀφροδίσια ἀκολούτα — νόσος

ψυχῆς γέγονε. Plura laudavit
Ast. Commentar. p. 363.

D. μὴ ἐάσαντα τὰ λλότρια
πράττειν] Ne quis ἀλλότρια
πράττειν scribendum opinetur,
articuli usum in hac formula
constantem esse ac legitimum
docuit Heindorf. ad Sophist.
p. 223. D. Conf. annot. ad p.
435. E. Neque etiam ἕκαστον
τῶν ἐν αὐτῷ cum Astio invitis
codicibus scribam, quandoqui-
dem verba sic construenda sunt:
μὴ ἐάσαντα ἕκαστον τὰ ἀλλότρια
πράττειν ἐν αὐτῷ. Dictionem τὰ
οἰκία εὐ ἀθεοῦται egregie illu-
stravit Hemsterhus. ad Lu-
cian. Nescymant. p. 416. ed.
Lelmu. T. III. Mox verba καὶ
κομίσαντα post καὶ φλον γενό-

τὰ οἰκεία εὖ θέμενον καὶ ἄρξαντα αὐτὸν αὐτοῦ καὶ κοσμήσαντα καὶ φίλον γενόμενον ἑαυτῷ καὶ ξυναρμόσαντα τρία ὄντα, ὡς περ ὄρους τρεῖς ἀρμονίας ἀτεχνῶς, νεότης τε καὶ ὑπάτης καὶ μίσης, καὶ εἰ ἄλλα ἅττα μεταξὺ τυγχάνει ὄντα, πάντα ταῦτα ξυνηθῆσαντα καὶ παντάπασιν ἓνα γενόμενον ἐκ πολλῶν, σώφρονα καὶ ἡρμοσμένον, οὕτω δὴ πράττειν ἤδη, ἐάν τι πράττει ἢ περὶ χρημάτων κτήσιν ἢ περὶ σώματος θεραπείαν ἢ καὶ περὶ πολιτικόν τι ἢ περὶ τὰ ἴδια ξυμβόλαια, ἐν πᾶσι τούτοις ἡγούμενον καὶ ὀνομαζόμενον δικαίαν μὲν καὶ καλὴν πράξιν, ἢ ἂν ταύτην τὴν ἕξιν σωξῆ τε καὶ ξυναπεργάζηται, σοφίαν δὲ τὴν ἐπιστατούσαν ταύτῃ τῇ πράξει ἐπιστήμην, ἀδικον δὲ πράξιν, ἢ ἂν ἀεί ταύτην λύη, ἀμαθίαν δὲ τὴν ταύτην αὐτὴν ἐπιστατούσαν δόξαν. Παντάπασιν, ἢ δ' ὅς, ὡ Σώκρατες, ἀληθῆ λέγεις. Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ· τὸν μὲν δι-

E. ἢ καὶ περὶ πολιτικόν τι] Sic Ald. Bas. 1. 2. Steph. et Stob. Gesn. Libri Platonis praeter unum Ven. Z. omittunt περὶ, quod Bekk. alique nuper abiecerunt. Dein Par. A. ἢ καὶ περὶ τὰ ἴδια.

P. 444. ταύτην αὐτὴν ἐπιστατούσαν δ.] V. ἄν, quod Ast. in αὐτὴν mutandum vidit. Exhibent αὐτὴν Par. A. Ven. III. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ.

μενον ἑαυτῷ transponenda putabat De Geerius Diatrib. de Politic. Plat. Princip. p. 102. Elegans sane coniectura. Quamquam haud scio an minus necessaria sit. Nam quid sit istuc κοσμήσαντα, sc. ἑαυτόν, verbis sequentibus declaratur copiosius.

νεότης τε —] Νεότης, ἡ γυνή, ὑπερβολαίων ἢ ἐσχάτη χορδὴ τοῦ δις διὰ πασῶν ουστήματος, ὑπάτης δὲ ἢ μετὰ τὸν προσλαμβανόμενον λεγόμενον φθόγγον πρώτη χορδὴ τοῦ αὐτοῦ τοῦ δις διὰ πασῶν ουστήματος, μίση δὲ καὶ αὐτὴ ἢ τοῦ φθόγγου ἢ χορδῆ ἢ τελευταία μὲν τοῦ πρώτου διὰ πασῶν, ἄρχη δὲ τοῦ δευτέρου, ὡς εἶναι τούτων κοινήν, ὡς Πτολεμαῖός τε φησὶ καὶ οἱ ἄλλοι μουσικοί. Schol. ad h. l. Νεότης secundum nostram ra-

tionem non infima, sed summa chorda est, quae acutissimum sonum emittit; ὑπάτης autem vocatur quae apud nos est chorda infima, quae habet sonum gravissimum. Ludicanda haec sunt e varis Graecorum systematis musicis, de quibus v. Boeckh. De metris Pindari p. 203. sqq.

P. 444. ὁ τυγχάνει ἐν αὐτοῖς ὄν] sc. ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. Pro ὁ τυγχάνει fortasse quispiam scriptum malit τί τυγχάνει. Sed eodem modo Menon. p. 80. C: καὶ νῦν περὶ ἀρετῆς, ὁ ἴστιν, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα. Noli tamen in huiusmodi locis ὁ pro τί dictum putare, quod placuit Matth. Gr. §. 485. Servat enim pronomen in talibus quoque vim et significationem sibi propriam, ut ad

καιον καὶ ἄνδρα καὶ πόλιν καὶ δικαιοσύνην, ὁ τυγχάνει ἐν αὐτοῖς ὄν, εἰ φαίμεν εὐρηκέναι, οὐκ ἂν πάνυ τι, οἶμαι, δόξαιμεν ψεύδεσθαι. Μὰ Δία οὐ μέντοι, ἔφη. Φῶμεν ἄρα; Φῶμεν.

Cap. XVIII. Ἔστω δὴ, ἦν δ' ἐγώ· μετὰ γὰρ τοῦτο σκεπτόμενος, οἶμαι, ἀδικίαν. Ἀἴηλον ὅτι. Οὐκοῦν στάσιν τινὰ αὐτῶν τριῶν ὄντων τούτων δεῖ αὐτὴν εἶναι καὶ καὶ πολυπραγμοσύνην καὶ ἀλλοτριπραγμοσύνην καὶ ἐπανάστασιν μέρους τινὸς τῷ ὅλῳ τῆς ψυχῆς, ἢ ἄρχῃ ἐν αὐτῇ οὐ προσήκον, ἀλλὰ τοιοῦτου ὄντος φύσει οἶον πρέπειν αὐτῷ δουλεύειν τῷ τοῦ ἀρχικοῦ γένους ὄντι. τοιαῦτ' ἅττα, οἶμαι, φήσομεν καὶ τὴν τούτων ταραχὴν καὶ πλάνην εἶναι τὴν τε ἀδικίαν καὶ ἀκολασίαν καὶ δειλίαν καὶ ἀμαθίαν καὶ ξυλλήβδην πᾶσαν κακίαν. Ταῦτα μὲν οὖν ταῦτα, ἔφη. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ τὸ ἀδίκον πράττειν καὶ τὸ ἀδικεῖν

B. αὐτῷ δουλεύειν τῷ τοῦ ἀρχικοῦ] δουλεύειν τοῦ δ' αὐτὸ δουλεύειν ἀρχικοῦ Par. ADK. Ven. II. Vat. m.

Cap. XVIII. C. Ταῦτα μὲν οὖν ταῦτα] V. ταῦτα μὲν οὖν ταύτην. Bekk. ex Par. A. et Vat. m. r. ταῦτα μὲν οὖν ταῦτα, pro quo ταῦτα μ. ο. ταῦτα Vat. Θ. Ven. II. Vind. Flor. a. c. Ast. conl. ταῦτα μὲν οὖν ταῦτα. Dein prave Par. A. Θ. Ven. III. Vind. Vat. m. r. τὰ δίκαια π.

Menonis locum docuimus. Hoc loco dici etiam poterat: τοῦθ' ὁ τυγχάνει ἐν αὐτοῖς ὄν.

Cap. XVIII. B. ἐπανάστασιν μέρους τινὸς τῷ ὅλῳ] Nomen verbale cum casu tertio constructum, quem verbum ἐπανίστασθαι adsciscere solet; v. ad Euthyphr. p. 13. D. et 15 A. — ὁ δ' προσήκον, quum ei non conveniat.

ἀλλὰ τοιοῦτου ὄντος φύσει —] Oratio est ἀνακόλουθος. Pergitur enim inde ab ἀλλὰ τοιοῦτου ὄντος sic, ac si antea pro οὐ προσήκον dictum sit οὐκ ἀξίον (ἀρχικόν). Quo animadverso non erit iam, opinor, qui locum sanissimum et a scribis multum vexatum pro lacunoso aut vitioso ducat. Nam οἶον πρέπειν αὐτῷ liquet idem esse

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

quod ὅστεν πρέπειν αὐτῷ; conf. Matthiae Gr. §. 473. ann. 2. et τῷ τοῦ ἀρχικοῦ γένους ὄντι (sc. μέρει τῆς ψυχῆς) est ei parti animi, quae est generis imperatorii, h. e. τῷ λογιστικῷ. Offensioni autem criticis fuit αὐτῷ post οἶον illatum, quod removere studuerunt scribendo αὐτὸ δουλεύειν. Quae correctio postea sinistre in textum illata et cum verbis genuinis temere confusa est. Inde igitur natae sunt turbae scribarum in Parisinis aliisque libris conspicuae, quibus maiores etiam excitarunt nuperi critici, scilicet istis scribarum erroribus aliquid reconditus subesse suspicati.

Ταῦτα μὲν οὖν ταῦτα —] Imo, inquit, eadem sunt ista omnia. De μὲν οὖν v. ad Criton. p. 44. B. Mire etiam

καὶ αὐτὸ δίκαια ποιεῖν, ταῦτα πάντα τυγχάνει ὄντα
κατάδηλα ἤδη σαφῶς, εἴπερ καὶ ἡ ἀδικία τε καὶ δι-
καιουσύνη; Πῶς δὲ; Ὅτι, ἢν δ' ἐγώ, τυγχάνει οἰδέν
διαφέροντα τῶν ὑγιεινῶν τε καὶ νοσῶδων, ὡς ἐκεί-
να ἐν σώματι, ταῦτα ἐν ψυχῇ. Πῆ; ἔφη. Τὰ μὲν πού ὑγι-
εῖν ἡ ὑγίαν ἐμποιεῖ, τὰ δὲ νοσῶδη νόσον. Ναί. Οὐκοῦν
καὶ τὸ μὲν δίκαια πράττειν δικαιοσύνην ἐμποιεῖ, τὸ δ'
D ἄδικα ἀδικίαν; Ἀνάγκη. Ἔστι δὲ τὸ μὲν ὑγίαν ἐμ-
ποιεῖν τὰ ἐν τῷ σώματι κατὰ φύσιν καθιστάναι κρα-
τεῖν τε καὶ κρατεῖσθαι ὑπ' ἀλλήλων, τὸ δὲ νόσον
παρὰ φύσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι ἄλλο ὑπ' ἄλλου.
Ἔστι γάρ. Οὐκοῦν αὖ, ἔφη, τὸ δικαιοσύνην ἐμποιεῖν
τὰ ἐν τῇ ψυχῇ κατὰ φύσιν καθιστάναι κρατεῖν τε
καὶ κρατεῖσθαι ὑπ' ἀλλήλων, τὸ δὲ ἀδικίαν παρὰ
φύσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι ἄλλο ὑπ' ἄλλου; Κο-
μίδῃ, ἔφη. Ἀρετὴ μὲν ἄρα, ὡς ἔοικεν, ὑγίαιά τε τις
E ἀν εἴη καὶ κάλλος καὶ εὐεξία ψυχῆς, κακία δὲ νόσος
τε καὶ αἰσχος καὶ ἀσθένεια. Ἔστιν οὕτως. Ἄρ' οὖν
οὐ καὶ τὰ μὲν καλὰ ἐπιτηδεύματα εἰς ἀρετῆς κτήσιν
φέρεται, τὰ δ' αἰσχρὰ εἰς κακίας; Ἀνάγκη.

ἐπεὶ καὶ ἡ ἀδικία] Articulum addunt Par. A. Vat. Θ. Ven.
H. E. Vind. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. x. a. γ. Stobaeus.
ὑγιεῖν ἢ ὑγίαν ἐμποιεῖ] Steph. errore ἐμποιεῖν dedit; conf.
Libr. I. p. 333. E. sq.
D. τὸ μὲν ὑγίαν ἐμποιεῖν] Sic Ven. E. Vat. m. Flor.

de his nuper hallucinati sunt
critici.

C. Πῶς δὲ;] sc. τοῦ ἐρω-
τάς; De re ipsa Morgenstern.
Commentatt. p. 112. „Perspecta
virtutis et vitiositatis natura,
tandem apparet id, quod a prin-
cipio quaerebatur: actionum
honestarum et turpium in-
starum et iniustarum di-
scrimen naturale. Sunt enim,
quae res salubres circa corpus,
illae circa animum. Res salu-
bres sanitatem gignunt, insalu-
bres morbum. Sic actiones ius-
tae iustitiam gignunt, iniustae
iniustitiam. Est autem sanitatem
efficere, quae circa corpus sunt

ita disponere, ut secundum natu-
rae ipsius ordinem aliud alii
superius sit; morbum vero, ut
contra naturam aliud alii impe-
ret. Idem iustitiam inserere ni-
hil aliud est quam animi partes
ita constituere, ut secundum natu-
ram imperent et pareant: in-
iustitiam nihil aliud quam uni
parti imperium dare contra le-
ges naturae.“ Conf. libr. IX. p.
589. D.

D. Ἀρετὴ μὲν ἄρα —]
Virtus enim cernitur in concen-
tu virum ita temperato, ut τὸ
λογιστικὸν imperet, ceterae par-
tes illi pareant; v. annot. ad
Phaedon. p. 61. A. et Mor-

Cap. XIX. Τὸ δὲ λοιπὸν ἤδη, ὡς ἔοικεν, ἡμῖν
ἔστι σκέψασθαι, πότερον αὐτὸ λυσιτελεῖ δίκαιά τε πράτ-
τειν καὶ καλὰ ἐπιτηδεύειν καὶ εἶναι δίκαιον, εἴαν τε 445
λανθάνῃ εἴαν τε μὴ τοιοῦτος ὢν, ἢ ἀδικεῖν τε καὶ
ἀδικον εἶναι, εἴανπερ μὴ διδῶ δίκην μηδὲ βελτίων γί-
γνηται κολαζόμενος. Ἀλλ', ἔφη, ὦ Σώκρατες, γελοῖ-
ον ἔμοιγε φαίνεται τὸ σκέμμα γίνεσθαι ἤδη, εἰ τοῦ
μὲν σώματος τῆς φύσεως διαφθειρομένης δοκεῖ οὐ B
βιωτὸν εἶναι οὐδὲ μετὰ πάντων σιτιῶν τε καὶ πο-
τῶν καὶ παντὸς πλοῦτος καὶ πάσης ἀρχῆς, τῆς δὲ
αὐτοῦ τούτου ὧ ἔωμεν φύσεως ταραττομένης καὶ δια-
φθειρομένης βιωτὸν ἄρα ἔσται, εἴανπερ τις ποιῇ ὃ ἂν
βουληθῇ ἄλλο πλὴν τούτου, ὁπόθεν κακίας μὲν καὶ
ἀδικίας ἀπαλλαγῆσθαι, δικαιοσύνην δὲ καὶ ἀρετὴν κτή-
σεται, ἐπειδήπερ ἐφάνη γε ὄντα ἐκάτερα ὅσα ἡμεῖς
διεληλύθαμεν. Γελοῖον γάρ, ἢν δ' ἐγώ, ἀλλ' ὅμως
ἐπεὶπερ ἐνταῦθα ἐληλύθαμεν, ὅσον οἷόν τε σαφέστα-
τα κατιδεῖν, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, οὐ χρὴ ἀποκά-
μνειν. Ἡμισία νῆ τὸν Δία, ἔφη, πάντων ἀποκηχτέον.

a. β. γ. Vulgo ποιεῖν, quod etiam Bekk. et Ast. mutarunt.

P. 445. B. ταραττομένης καὶ διαφθ.] Post ταραττ. vo-
culam τε inferunt Ven. E. Ang. Flor. a. c. x. a. γ.

πάντων ἀποκηχτέον] Egregia haec est Bekkeri emenda-
tio, recepta etiam a Turicens. Libri omnes cum vett. edit. ἀπο-

genstern. l. c. p. 111 et p. 119.

Cap. XIX. P. 445. ἐάντε λαν-
θάνῃ — τοιοῦτος ὢν] Sub-
iectum, ad quod persona verbi
et τοιοῦτος ὢν refertur, τις in-
definitum est contineturque prae-
cedenti infinitivo; v. ad Gorg.
p. 469. C.
εἰ τοῦ μὲν σώματος — τῆς
δὲ αὐτοῦ — ἄρα ἔσται] Con-
cludit a minore ad maius; in
qua conclusionis forma μὲν — δὲ
ἄρα frequentatur. Phileb. p. 30.
B. Apolog. Socr. p. 34. C. p.
37. D. Phaedon. p. 68. A. Protag.
p. 325. C. Xenoph. Mem. IV,
2, 2. et 6. al.
B. εἴανπερ τις ποιῇ ὃ ἂν

βουλ.] si quis faciat quod-
cunque voluerit praeter
illud, quo a pravitate et
iniustitia liberetur κτλ.

ἐπεὶπερ ἐνταῦθα ἐληλ.,
ἔσον —] De hoc usu voc. ἐν-
ταῦθα. v. ad 509. 494. E.
Steph. ἔσον in ἔθεν mutari vo-
luit. Astio magis placebat ἔπου,
quod responderet praecedenti ἐν-
ταῦθα. Sed recte censet Schnei-
derus ἔσον ab οἷόν τε σαφέ-
στατα non posse divelli; ἐνταῦ-
θα autem per epexegesin se-
quente infinitivo κατιδεῖν decla-
rari. conf. Matthiae Gr. §.
532. et ann. ad Phaedon. 64. C.
70. C. 72. C.

C Δεῦρο νῦν, ἦν δ' ἐγώ, ἵνα καὶ ἴδῃς ὅσα καὶ εἶδη ἔχει ἢ κακία, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἃ γε δὴ καὶ ἄξια θάλας. Ἐπομαι, ἔφη· μόνον λέγε. Καὶ μὴν, ἦν δ' ἐγώ, ὡσπερ ἀπὸ σκοπιᾶς μοι φαίνεται, ἐπειδὴ ἐνταῦθα ἀναβεβήκαμεν τοῦ λόγου, ἐν μὲν εἶναι εἶδος τῆς ἀρετῆς, ἀπειρα δὲ τῆς κακίας, τίτταρα δ' ἐν αὐτοῖς ἄττα ὦν καὶ ἄξιον ἐπιμνησθῆναι. Πῶς λέγεις; ἔφη. Ὅσοι, ἦν δ' ἐγώ, πολιτειῶν τρόποι εἰσὶν εἶδη ἔχοντες, τοσοῦτοι κινδυνεύουσι καὶ ψυχῆς τρόποι εἶναι. Πόσοι δὴ; Πέντε μὲν, ἦν δ' ἐγώ, πολιτειῶν, πέντε δὲ ψυχῆς. Λέγε, ἔφη, τίνες. Λέγω, εἶπον, ὅτι εἰς μὲν οὗτος ὃν ἡμεῖς διελήλυθαμεν πολιτείας εἴη ἂν τρόπος, ἐπονομασθεῖη δ' ἂν καὶ διχῆ. ἐγγενομένου μὲν γὰρ ἀνδρὸς ἐνὸς ἐν τοῖς ἄρχουσι διαφέροντος βασιλεία ἂν κληθεῖη, πλειόνων δὲ ἀριστοκρατία. Ἀληθῆ, ἔφη. Τοῦτο μὲν τοῖνυν, ἦν δ' ἐγώ, ἐν εἶδος λέγω· οὔτε

μητίον, quod Schneiderus tueri conatus est. Deinde vulgo Δεῦρο δὴ scribebatur, quod ex Par. A. Vat. Θ. Ven. III. Vind. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. x. a. γ. Stob. Serm. XLl. p. 254. mutatum. Post ὅσα om. καὶ Vat. Θ. Vind. Vat. m. r. Flor. a. a. γ.

C. ἐπειδὴ ἐνταῦθα ἀναβεβήκαμεν] Sic codd. omnes praeter Ven. Z., qui cum vet. editt. ἐπειδήπερ exhibet.

D. πέντε δὲ ψυχῆς] Stobaeus πέντε δὲ καὶ ψυχῆς. v. ad p. 439. C.

E. κινήσειεν ἂν τῶν ἀξί.] Flor. β. κινήσειεν ἂν τι τ. Apud Stobaeum legitur κινήσειεν ἂν τινα. Ast. conl. κινήσειεν ἵνα τινα.

C. Δεῦρο νῦν, ἦν δ' ἐγώ] Recte scribitur νῦν, quod ad praegressum: ἐπεὶ περ ἐνταῦθα ἐληλυθαμεν spectat. Formulam δεῦρο μοι, δεῦρο δὴ, vel δεῦρο νῦν attigimus ad Apolog. Socrat. p. 24. C. Deinde καὶ prorsus eodem modo repetitum, quo in Alcibiad. I. p. 106. C: ἔγωγε, εἰ βούλει, οὕτως ἵνα καὶ εἰδῶ ὅτι καὶ ἐρεῖς. ubi illud docte tuitus est Butt m. item Cratyl. p. 407. E. E. κινήσειεν ἂν τῶν ἀξί.]

ων λόγου —] nam nec plures nec unus, si regnum acceperit, mutaverit quidquam in legibus civitatis utilibus ac praestantibus, ea usus educatione ac disciplina, quam exposuimus. De genitivo τῶν ἀξί. λ. νόμων verbo κινήσειεν adiecto v. ad Gorgiam p. 514. A. Schaefer. ad Lamb. Bos. Ellips. p. 475. sqq. Elmsley. ad Eurip. Heraclid. v. 908. Monk. ad Eur.

γὰρ ἂν πλείους οὔτε εἰς ἐγγενομένου κινήσειεν ἂν τῶν ἀξίων λόγου νόμων τῆς πόλεως, τροφῆ τε καὶ παιδεία χρησάμενος ἢ διήλιθομεν. Οὐ γὰρ εἰκός, ἔφη.

sed v. ann. Deinde ἢ διήλιθομεν. Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Ang. Vat. m. r. Flor. a. γ. a. x. Stobaeus, pro vet. lect. ἢ διήλιθομεν.

Alcest. v. 861. intpp. ad Aristoph. Plut. v. 1021. Non opus, ut si ant. iura adiciatur, licet apud animum possit intelligi.

ARGUMENTUM

LIBRI QUINTI.

Socrates, quattuor illas pravitatis formas, tum in singulis hominibus tum in civitate conspicuas, accuratius consideraturus, et quid de iis statuendum sit explicaturus, a Polemarcho et Adimanto monetur, ut quod dixerat in superioribus, etiam feminas et liberos custodibus communes esse debere, dilucidius iam exponere velit. Itaque digreditur dehinc oratio ad illustrandam mutuum virorum et mulierum in civitate rationem atque coniunctionem. Quam quidem disputationis partem sponte patet inventa demum iustitia commode explicari potuisse et ad civitatis imaginem, quam philosophus una cum optimi hominis specie descriptam exhibere constituerat, prorsus esse necessariam. — Arbitratur autem feminas, etsi natura sint imbecilliores, tamen minime ineptas esse ad munera publica obeunda et administranda. Quocirca eas pariter atque viros vult musica et gymnastica evadant. Quum autem aliae ad alia negotia natura aptae sint, faciendum putat, ut quae ad bellum reperiuntur idoneae, eae militum, quae ad rempublicam administrandam aptae, eae magistratuuum munere ornentur. P. 449. — 457. B. Has porro feminas custodibus communes esse vult, itemque liberos ex iis procreatos. De qua re sic fere disputat. Quum civitatis plurimum intersit, ut habeat semper viros egregios ac mulieres virtute praestantes, ex omni

numero deligendi sunt optimi iuvenes optimaque puellae, qui matrimonii iungantur, ne custodum proles aliquando existat deterior. Quod quo facilius possit fieri, omnis matrimoniorum cura sapientum magistratuum arbitrio commissa sit. Quocirca hi festis quibusdam diebus multitudinem convocabunt atque per sortes subtili quodam artificio coniugia ita instituent, ut validissimi cum robustissimis, deteriores autem cum sui similibus conveniant. Qua in re utentur sortibus, ut vitetur omnis offensus aut invidia. Et mares quidem liberis procreandis operam dabunt inde ab anno aetatis tricesimo usque ad quinquagesimum quintum; feminae autem ab anno vicesimo usque ad quadagesimum. Erit vero in contrahendis matrimoniis modestiae ac verecundiae habenda ratio, ut ne omnibus liceat rem habere quibuscum voluerint. Bonorum autem custodum numerus ut crescat et augeatur, iis, qui virtute sua imprimis excelluerint, praemii loco concedendum erit, ut saepius cum mulieribus consuescant. p. 457. C. — 460. B. Liberi ex his coniugiis procreati publice alendi et educandi sunt in loco quodam a reliquorum commercio civium separato, ubi matres lacte exuberantes infantes nutriant. Qui vero nati fuerint ex deterioribus aut ab iis qui non sint sollempni ritu a magistratibus copulati, quique in lucem editi fuerint nuptiis vel seris vel praematuris, hi non sunt una cum ceteris educandi, ne proles generosior cum vitiosa misceatur. Magnopere autem cavendum est, ne qua mater infantem suum agnoscat; pariterque liberis ignotum esse debet, quibus parentibus nati sint. Imo nomina patris, matris, filii, filiae, et quae sunt id genus alia, ab omnibus pro aetatis cuiusque ratione promiscue usurpanda sunt. Ita enim usu eveniet, ut summus inter omnes oriatur amor et consensus, quandoquidem quod alicui acciderit, id omnes ad se pertinere iudicabunt, sicuti in corpore humano, si quod membrum male affectum est, cetera quoque dolorem ad se pertinere sentiunt ideoque id agunt, ut laboranti subveniant. P. 460. B. — 461. E.

Quaeritur iam (ita enim Socrates disputare pergit), an haec instituta civitati salutaria futura sint. Ad quod recte diiudicandum necesse est hoc teneamus, nullum maius esse civitati bonum quam unita-

tem et concordiam; nullum malum magis pestiferum quam civium discordiam ac dissensionem. Et concordiam quidem nihil magis videtur munire et confirmare quam illa ipsa instituta, quae modo descripsimus. Omnes enim cives inter se amicis utentur compellationibus. Quippe reipublicae praefecti non principes vel domini audient, sed patriae servatores ac defensores, ceteri autem cives non servi illorum esse videbuntur, sed nutritores ac praebitores: neque enim illi quidquam proprii possidebunt, sed de publico alentur. Praeterea etiam in civitate nostra, quum omnes cognationis vinculo mutuoque amore contineantur, lites et controversiae, quales de agris, hereditatibus, aliis rebus oriri solent, nullae prorsus existent: nec vis ulla aut petulantia erumpet, si quidem seniorum reverentia atque pudor et metus singulos in officio continebit. P. 461. E. — p. 465. C. Itaque hac ratione, nam alia leviora, quae huc referri possint, silentio praeterire satius est, hac ratione igitur cives nostri vitam agent longe beatissimam, nec custodibus deerit, ut supra dicebatur, vitae felicitas, quippe qui publicae salutis participes futuri atque vivi et mortui summos honores sint consequuturi. P. 465. C. — 466. D.

Sequitur ut quaerendum sit, an haec communio in civitate aliqua locum habere et quomodo introduci queat. De qua re priusquam dicamus, haec monenda videntur. Pueri statim a tenera aetate ad fortitudinem formandi sunt. Quod quidem ita fiet, ut mature ad bellum educantur, quo sint virtutis spectatores et militiae laboribus, quantum fieri possit, assuescant. Disciplinae militaris severitas maxima sit. Puniantur igitur qui ordinem deserant aut arma abiciant; qui autem fortiter pugnarunt aut pro patria mortem optetierunt praemiis et honoribus summis afficiantur. Belli genera probe distinguenda sunt. Aliter enim adversus externos dimicandum est, aliter adversus Graecos. Nam bellum, quod cum Graecis gerendum est, vix hoc nomine dignum, sed potius seditio appellari debet. Quippe Graeci omnes necessitudine quadam inter se continentur, ut alteri alteris parcere debeant; barbari autem natura sunt hostes, adversus quos severe agendum est. Itaque nato cum Graecis dissidio aut potius seditione custodes nostri abstine-

bunt ab agrorum devastationibus, ab incendiis, denique ab immanibus et crudelibus facinoribus, quae adversus populares committere nefas est. P. 466. D. — 471. C.

His explicatis Socrates a Glaucone monetur, ut tandem doceat fieri revera posse, ut talis respublica constituatur; sibi enim hoc difficillimum videri. Cui ille respondet, licet hoc fieri nequeat, tamen praeclearam fore eam civitatem, quae ad speciem illam, quam ipse descriperit, proxime accedat. Causam autem cur eae, quae nunc sint, civitates ab exemplari illo perfectae reipublicae tantopere recedant, in eo positam censet, quod reipublicae administrandae ratio et philosophia a se invicem divelli ac plane seiungi soleant. Nulli enim reipublicae bene sperandum esse, nisi aut philosophi regnent, aut reges philosophentur, neque prius eam, quam condiderint, civitatem lucem esse adspecturam. Quod ut appareat quam vim habeat et quorsum spectet, proponit deinceps philosophi imaginem, ex qua cognoscatur, quid sit quod in administrandis regendisque civitatibus praecipue spectari debeat. Et philosophum quidem cum dicit, qui sapientiam amet atque expetat, non mancam illam et imperfectam, sed plenam et integram, ideoque insatiabili eius cupiditate teneatur. Distinguit autem a vero germanoque philosopho, qui quid sit τὸ ὄντως ὄν quaerat et ipsam rerum οὐσίαν sive ideam animo intueatur, illum, qui in contemplandis rebus corporeis et perpetuae mutationi obnoxiiis haereat earumque varietate unice delectetur. Hunc enim arbitratur nunquam ad certam ipsius veritatis cognitionem posse pervenire, sed sola opinionis (δόξης) regi ducique temeritate; illum vero solum consequi veram ac nomine suo dignam scientiam (γνώμην s. ἐπιστήμην), quippe cuius animus ad id, quod natura sua aeternum, immutabile, constans sit, perpetuo convertatur. Est enim, inquit, genus rerum aliquod, quod absolute esse dicimus; cui opponitur illud, quod plane non est. Cum illo coniuncta est scientia (ἐπιστήμη); hoc inscientiam sibi adiunctam habet, quandoquidem id, quod non est, nullo modo cognosci potest. Sed inter illud, quod vere esse dicimus, et inter id, quod non est, medium

locum tenent res sub sensus subiectae, quae, quum vere esse videantur, tamen rursus non sunt, et vicissim saepenumero, quum non esse dicantur, essentiae participes videntur. Unde usu venire solet, ut ea, quae pulchra, bona, iusta dicuntur, item turpia, mala, iniusta videantur. Ad quas quidem res, quae neque sunt neque non sunt, referenda opinio est sive δόξα, quae inter scientiam et inscientiam media interiacet. Et vulgus quidem veram rerum essentiam ne divinare quidem videtur, sed unice contemplandis rebus mutabilibus occupatus sola ducitur opinione. Quos homines discernere debemus a veris germanisque philosophis; sunt enim opinionum amatores s. φιλόδοξοι. Veri autem philosophi est ipsi iusto, bono, pulchro cognoscendo sita operam dare, ut eius speciem, aeternam illam atque immutabilem, animo intueatur. P. 471. C — 480. A.

Cap. I. *Ἀγαθὴν μὲν τοίνυν τὴν τοιαύτην πόλιν* 449
τε καὶ πολιτείαν καὶ ὀρθὴν καλῶ καὶ ἄνδρα τὸν τοι-
οὔτου, κατὰς δὲ τὰς ἄλλας καὶ ἡμαρτημένας, εἶπερ
αὕτη ὀρθή, περὶ τε πόλεων διοικήσεις καὶ περὶ ἰδιω-
τῶν ψυχῆς τρόπον κατασκευὴν, ἐν τέτταρσι πονηρίας
εἶδαι οὖσας, Ποίας δὲ ταύτας; ἔφη.

Καὶ ἐγὼ μὲν ἦα τὰς ἐφεξῆς ἐρωῶν, ὡς μοι ἐφαί-
νοντο ἕκασται ἐξ ἀλλήλων μεταβαίνειν· ὁ δὲ Πολέ- B
μαρχος — σμικρὸν γὰρ ἀπωτέρω τοῦ Ἀδεμάντου
καθῆστο — ἐκτείνας τὴν χεῖρα καὶ λαβόμενος τοῦ
ἱματίου ἀνωθεν αὐτοῦ παρα τὸν ὤμον, ἐκείνόν τε
προσηγάγετο καὶ προτείνας ἑαυτὸν ἔλεγεν ἅττα προς-

Cap. I. P. 449. καὶ ἄνδρα τὸν τοιοῦτον] Articulum τὸν Bekk. recte ex Par. A. restituit. Ceteri libri eum omittunt, quibuscum facit Schneider, argute articuli omissionem defendens.

Cap. I. P. 449. τὴν τοιαύτην πόλιν — καὶ ἄνδρα τὸν τοιοῦτον] Videlicet, qualem in superiore disputatione descripsimus. Ex quo apparet, cur τὸν adiiendum fuerit. Mox notandus est concursus genitivorum περὶ ἰδιωτῶν ψυχῆς τρόπον κατασκευὴν, de quo v. Matth. Gr. §. 380. 2. Astius ψυχῆς ex glossemate ortum putat, quia τρόπος iam mores et ingenium significet. Equidem nullam video vocis tollendae necessitatem, de cuius usu v. Legg. VII. 797. E. ἐν τρόποις ψυχῆς. Ibid. 803. A. κατὰ τρόπους τοὺς τῶν ψυχῶν. ἐν τέτταρσι π. εἶδ. οὖσας] lunge cum τὰς ἄλλας. Quattuor haec pravitatis genera in civi-

tatibus pariter atque in singulis hominibus conspicua recensentur demum libri octavi initio, ubi filum huius disputationis Polemarchi interpellatione subito abruptum denuo connectitur.

ἦα τὰς ἐφεξῆς ἐρωῶν] in eo eram, ut ceteras deinceps recenserem, quae post unam illam civitatis formam, quae bona videbatur, enumerandae erant. Usum formae ἦα docte illustravit Matth. Gr. §. 219. ann. 4. p. 417. ed. mai. De futuro partic. post verba eundi et veniendi v. ad libr. VIII. p. 562. C: ὅπερ ἦα νῦν δὲ ἐρωῶν.

B. λαβόμενος τοῦ ἱματίου] V. ann. ad Libr. I. p. 327. B.

κεκυφώς, ὡν ἄλλο μὲν οὐδὲν κατηκούσαμεν, τόδε δέ, Ἀφῆσομεν οὖν, ἔφη, ἢ τί δράσομεν; Ἡμιστά γε, ἔφη ὁ Ἀδείμαντος μέγα ἤδη λέγων. Καὶ ἐγώ, τί μάλιστα, ἔφη, ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε; Σέ, ἢ δ' ὅς. Ὅτι ἐγώ, εἶπον, τί μάλιστα; Ἀποφράθνυμῖν ἡμῖν δοκεῖς, ἔφη, καὶ εἶδος ὅλον οὐ τὸ ἐλάχιστον ἐκκλέπτειν τοῦ λόγου, ἵνα μὴ διέλθῃς, καὶ λήσῃν οἰηθῆναι εἰπὼν αὐτὸ φανῶς, ὡς ἄρα περὶ γυναικῶν τε καὶ παιδῶν παντὶ δήλον, ὅτι κοινὰ τὰ τῶν φίλων ἔσται. Οὐκοῦν ὀρθῶς, ἔφη, ὦ Ἀδείμαντε; Ναί, ἢ δ' ὅς. ἀλλὰ τὸ ὀρθῶς τοῦτο, ὡς περὶ τὰλλα, λόγον δεῖται, τίς ὁ τρόπος τῆς κοινωνίας πολλοὶ γὰρ ἂν γένοιτο. μὴ οὖν παρῆς ὄντινα σὺ λέγεις. ὡς ἡμεῖς πάλαι περιμένομεν οἰόμενοι σέ

C. Ὅτι ἐγώ, εἶπον, τί μάλιστα;] V. Ὅτι ἐγὼ εἶπον, τί μάλιστα; Astius distinguit: Ὅτι, ἐγὼ εἶπον, τί μάλιστα Bekk.; Turr.: Ἐπεὶ ἐγὼ εἶπον, τί μάλιστα; quod etsi libri omnes praeter Ven. Z. exhibent, tamen ferendum non putamus. Nam quod Schneideus interpretatur; etiamnum s. adhuc quaerō, noch immer frage ich: τί μάλιστα; non sensit bonus criticus istud ipsum: τί μάλιστα; esse ineptum, quum iam responsum sit σέ. Nobis assensit Hermann.

καὶ λήσῃν οἰηθῆναι! Sic libri omnes praeter Venet. Z. et Ambr., qui cum vet. editt. oīe exhibent. Hoc Ast. defendit sic, ut οἷε εἰπὼν accipiat pro οἰηθεὶς εἶπες, quam rationem fateor

Ἀφῆσομεν οὖν—ἢ τί δράσομεν;] V. ad Gorg. p. 505. C. Deinde μέγα λέγων est contenta s. clara voce loquens. Nam antea summissa voce erant colloquuti.

C. Ὅτι ἐγώ, εἶπον, τί μάλιστα;] Libr. I. p. 343. A: Ὅτι δὴ τί μάλιστα; Interponit ἐγώ, quia Adimantus interrogatus, quid potissimum non essent dimissuri, responderat, te, o Socrate. Itaque Socrates: Quid est maxime cur ego retinendam videar? Formulam ellipticam illustrat Hermannus ad Viger. p. 849. Postquam quod Schneideus scribit in responsione semper δτι subiungi, ipse commentus hunc canonem est, a quo Graeci non ita raro deflexerunt. Et hoc quidem loco

responsio ipsa satis aperte causam indicat. conf. Schaefer. Appar. Demosth. IV. p. 154. Verbum ἀποφράθνυμῖν est prae segnitie et levitate animi aliquid ommittere, ut ap. Xenoph. Mem. III. 7, 9. Demosth. de reb. Chers. p. 108. ed. Reisk.

ἐκκλέπτειν τοῦ λόγου] h. e. nobis imprudentibus omittere, callide silentio transire, ne tibi accuratius explicandum sit. Deinde infinitivus οἰηθῆναι pendet e praecedenti δοκεῖς. Nam sententia haec est: videris credere nos non animadversuros, te hanc rem leviter tantum attigisse. Hoc enim significare φανῶς εἰπεῖν, luculenter docent loci iam ab Astio comparati Theaet. p. 147. C: ἔπειτα γέ

που μνησθήσεσθαι παιδοποιίας τε περὶ πῶς παιδοποιήσονται, καὶ γενομένους πῶς θρέψουσι, καὶ ὅλην ταύτην ἦν λέγεις κοινωνίαν γυναικῶν τε καὶ παιδῶν μέγα γὰρ τι οἰόμεθα φέρειν καὶ ὅλον εἰς πολιτείαν ὀρθῶς ἢ μὴ ὀρθῶς γιγνόμενον. νῦν οὖν ἐπειδὴ ἄλλης ἐπιλαμβάνει πολιτείας, πρὶν ταῦτα ἰκανῶς διελεῖσθαι, δεδοχται ἡμῖν τοῦτο, ὃ σὺ ἤκουσας, τὸ σέ μὴ μειδιᾶναι, πρὶν ἂν ταῦτα πάντα ὡς περὶ τὰλλα διελεῖθῃς. Καὶ ἐμὲ τοίνυν, ὁ Γλαύκων ἔφη, κοινωνὸν τῆς ψήφου ταύτης τίθετε. Ἀμέλει, ἔφη ὁ Θρασύμαχος, πᾶσι ταῦτα δεδογμένα ἡμῖν νόμιζε, ὦ Σώκρατες. Cap. II. Οἶον, ἦν δ' ἐγώ, εἰργάσασθε ἐπιλαβόμενοι μου! ὅσον λόγον πάλιν, ὡς περὶ ἐξ ἀρχῆς, κ-

mibi displicere. quanquam non immemor sum eorum, quae de simili loquendi genere monuerunt in tpp. ad Greg. Cor. p. 87. 16. Heindorf. ad Gorg. p. 124 sq. Seidler. ad Eurip. Iphig. T. v. 1412. κοινὰ τὰ τῶν φίλων] τῶν accessit ex Par. K. et Flor. a. conf. IV. p. 424. A. Eur. Or. 725. κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων.

P. 450. πρὶν ἂν ταῦτα πάντα ὡς περὶ τὰλλα] πάντα Flor. a. om. In aliis libris scriptum ὡς περὶ τὰλλα πάντα: in aliis ὡς περὶ πάντα τὰλλα. Itaque πάντα suspectum videri possit. Tuetur tamen optimus Par. A. cum paucis aliis. Deinde Vind. ἔφη ὦ Γλαύκων.

πον, ἔξδν φανῶς καὶ βραχέως ἀποκρίνασθαι, περιέχεται ἀπέραντον ὀδόν. Legg. XI. p. 929. A. Pro ὡς ἄρα — παντὶ δήλον nemo. opinor, requirit ὡς ἄρα παντὶ δήλον ὄν, qui talia comparaverit: Protogor. p. 323. B. ὡς ἀναγκαῖον οὐδένα — μετέχειν αὐτῆς. v. ad lib. II. p. 358. C. Ceterum respicitur ad verba lib. IV. p. 423. E. et p. 424. A. Οὐκοῦν ὀρθῶς, ἔφη] Intell. ἔλεξα.

D. μέγα γὰρ τι οἰόμεθα φ.] multum enim, imo omnia putamus referre quod attinet ad civitatem, recte hoc an secus fiat. Nam sic μέγα καὶ ὅλον intelligendum; v. ad Apolog. Socr. p. 23. A. ἐπειδὴ ἄλλης ἐπιλ. πολ.] quoniam aliam arripis ci-

vitatem, h. e. quoniam ad alias πολιτείας partes considerandas celeriter accedis, priusquam illa accurate disceptasti. Mox de collocatione verborum, ὁ Γλαύκων ἔφη, v. ad Protogor. p. 317. D.

Cap. II. P. 450. ὅσον λόγον — κινεῖται] Libr. VI. p. 503. B: πεφοβημένον κινεῖν τὸ νῦν πρὸν. Sympos. p. 198. E: πάντα λόγον κινουῦντες. Theaet. p. 163. A: τοῦτου χάριν τὰ πολλὰ καὶ ἀτοπα ταῦτα κινήσασθην. Politic. p. 297. C. Alia collegit Wyttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 83. Non confundendus est cum hac loquendi ratione ille usus verbi, quem notavimus ad lib. I. c. 4. Sic etiam ἐπιλεγειν ponitur. Philob. p. 36. D: λόγον μέντοι τι

νεῖτε περὶ τῆς πολιτείας! ἦν ὡς ἤδη διεληλυθὼς ἐγωγε
ἐχαιρον, ἀγαπῶν, εἰ τις εἴσοι ταῦτα ἀποδεξάμενος
ὡς τότε ἐρήθη. ἂ νῦν ὑμεῖς παρακαλοῦντες οὐκ
ἴσθε ὅσον ἐσθὸν λόγων ἐπεχειρετε· ὃν ὁρῶν ἐγὼ πα-
ρῆκα τότε, μὴ παράσχοι πολὺν ὄχλον. Τί δέ; ἢ δ'
ὅς ὁ Θρασύμαχος· χρυσοχοήσοντας οἶμι τοὺςδε νῦν
ἐνθάδε ἀφίχθαι ἀλλ' οὐ λόγων ἀκουσομένους; Ναί,
εἶπον, μετρίων γε. Μέτρον δέ γ', ἔφη, ὦ Σώκρατες,
ὁ Γλαύκων, τοιούτων λόγων ἀκούειν ὅλος ὁ βίος
νοῦν ἔχουσιν. ἀλλὰ τὸ μὲν ἡμέτερον ἔα· σὺ δὲ περὶ
τῶν ἐρωτῶμεν μηδαμῶς ἀποκάμης ἢ σοι δοκεῖ διεξιῶν,
τίς ἢ κοινωμία τοῖς φύλαξιν ἡμῖν παιδῶν τε περὶ
καὶ γυναικῶν ἔσται, καὶ τροφῆς νέων ἐτι ὄντων τῆς
ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ γιγνομένης γενέσεώς τε καὶ παι-
δείας, ἢ δὴ ἐπιπονωτάτη δοκεῖ εἶναι. πειρῶ οὖν εἰ-
πεῖν, τίνα τρόπον δεῖ γίγνεσθαι αὐτήν. Οὐ ῥάδιον,

Cap. II. εἰ τις εἴσοι τ.] V. εἴσοι, quod defendit Astius, laudans Heindorf. ad Sophist. p. 439 sq. Nec vero temere; est enim ea constructio pervulgata. Sed optimus Par. A. cum Ven. II. Ang. Vat. m. et sex Florentinis εἴσοι. Mon. εἴση. Deinde Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Mon. Vat. m. cum Bas. 2. ἐρήθη pro vulg. ἐρήθη. Posterior forma etsi apud Platonem in codd. subinde reperitur, tamen labenti Graecitati tribuenda videtur.

B. Μέτρον δέ γ', ἔφη, ὦ Σ.] V. μέτριον, quod ex Vat. Θ. Ven. III. Viind. Par. DK. Mon. Ang. Vat. m. r. Florentinis et Fi-

τὰ κινδυνεύομεν οὐ πάντ' ομικρὸν
ἐπεχειρεῖν. Theaet. p. 184. A.

ἀγαπῶν, εἰ τις εἴσοι —] Similiter Tim. p. 29. C: ἀλλ' ἴαν ἄρα μηδενὸς ἦτιον παρεῶ-
μεθα εἰκότας (λόγους), ἀγαπῶν
χρησ, μεμνημένον, ὡς ὁ λόγων ἐγὼ
ὑμεῖς τε κριταὶ φῦνοι ἀνθρωπι-
νήν ἔχομεν, ὡς τε περὶ τούτων τὸν
εἰκότα μῦθον ἀποδεχομένους πρό-
πει τοῦτον μηδὲν ἐτι πέρα ζη-
τεῖν, quae verba hunc locum
egregie illustrant. De ἀγαπῶν,
acquiescere, contentum
esse aliqua re, v. Gorg. p.
483. C. de Rep. I. p. 330. B. V.
p. 450. A. p. 472. C. al.

B. ἂ νῦν ὑμεῖς παρακα-
λοῦντες] h. e. in disputa-
tionem vocantes, quum ego

antea praeterierim. Dictionem
ἐσθὸν λόγων ἐπεχειρεῖν vel atting-
erunt vel illustrarunt Valcken.
Epistol. ad Roever. p. XLVII.
Wytttenbach. ad Plutarch. T.
XII. p. 640. Heusd. Specim.
p. 110. Iacobs ad Achill. Tat.
p. 407.

χρυσσοχοήσοντας οἶμι τ.]
Verbum χρυσσοχοῖν in proverbio
dicitur de iis, qui in suscepto
aliquo negotio excidunt spe,
quam magnam conceperant. Illu-
strant Suidas T. III. p. 694.
Harpocration s. v. Eras-
mus Adagg. Chil. III. Cent. IV.
36. in proverb. Aurificem te
futurum credebas.

Μέτρον δέ γ', ἔφη, ὦ Σ.]
Recte iam Ficinus: „Modus

ὦ εὐδαιμον, ἦν δ' ἐγὼ, διεληθῆν· πολλὰς γὰρ ἀπι-
στίας ἔχει, ἐτι μᾶλλον τῶν ἐμπροσθεν ὧν διήλθομεν.
καὶ γὰρ ὡς δυνατὰ λέγεται, ἀπιστοῖτ' ἂν, καὶ εἰ ὅ
τι μάλιστα γένοιτο, ὡς ἄριστ' ἂν εἴη ταῦτα καὶ ταύ-
τη, ἀπιστήσεται. διὸ δὴ καὶ ὄκνος τις αὐτῶν ἀπι-
σθαι, μὴ εὐχὴ δοκῆ εἶναι ὁ λόγος, ὦ φίλε ἐταῖρε.
Μηδὲν, ἢ δ' ὅς, ὄκνει· οὔτε γὰρ ἀγνώμονες οὔτε
ἄπιστοι οὔτε δύσνοι οἱ ἀκουσόμενοι. Καὶ ἐγὼ εἶπον·
ὦ ἄριστε, ἢ που βουλομένός με παραθαρόνναι λέ-
γεις; Ἐγὼ, ἔφη. Πᾶν τοίνυν, ἦν δ' ἐγὼ, τούταν-
τιον ποιεῖς. πιστεύοντος μὲν γὰρ ἐμοῦ ἐμοὶ εἰδέ-
ναι ἂ λέγω, καλῶς εἶχεν ἢ παραμυθία· ἐν γὰρ προ-
ημίμοις τε καὶ φίλοις περὶ τῶν μεγίστων τε καὶ φι-
λων τάληθῆ εἰδὸτα λέγειν ἀσφαλές καὶ θαρρᾶλεον,
ἀπιστοῦντα δὲ καὶ ζητοῦντα ἅμα τοὺς λόγους ποι-
εῖσθαι, ὃ δὴ ἐγὼ δρω, τροβερὸν τε καὶ σφαλερὸν,

cini interpretatione correctum.

C. ἢ κοινωμία τοῖς φύλαξιν ἡμῖν] Sic pro vulg. ἡμῶν
scriptum. ex libris omnibus praeter Ang. Etiam Ald. Bas. I. 2.
ἡμῖν.

D. ταῦτα καὶ ταύτη, ἀπιστήσεται] Distinguunt ταῦτα,
καὶ ταύτη ἀπιστήσεται, repugnante sententia. Ast. coniecit ταῦτα
ταύτη, ἀπιστήσεται. Non opus mutatione.

οὔτε δύσνοι] Flor. a. x. δύσνοι. v. Buttm. Gr. Ampl. T.
I. p. 247.

vero et terminus horum
sermonum audiendorum
omnis vita est. Verbum
ἔφη a nomine suo ὁ Γλαύκων
interiecto vocativo seinctum fre-
quenti usu, de quo v. ad Phae-
don. p. 78. A. coll. libr. I. p.
340. A.

C. τῆς ἐν τῷ μεταξὺ χρό-
νῳ] h. e. tenerrima aetate.
Verba iungenda sunt hunc in
modum: τῆς γιγνομένης ἐν τῷ
μεταξὺ γενέσεώς τε καὶ παιδείας
χρόνῳ. Notabile hyperbaton.

D. μὴ εὐχὴ δοκῆ εἶναι ὁ
λόγος] h. e. ne omnis haec
disputatio nihil veri continere et
in irritum cadere videatur. Nam
εὐχὴ, ut Lat. votum, dicitur
de re, quam expetas quidem.

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

sed quae vanum sit somnium.
Loquendi genus illustrant Davis.
ad Ciceron. Tuscul. II, 12. p.
166. ed. Rath. Schaefer. et
Koenius ad Greg. Corinth. p.
133. Libr. VI. p. 499. C: εὐχαις
ἴμοια λέγοντες. VIII. p. 540. D:
μὴ παντάσμοι ἡμᾶς εὐχαις εἰση-
κεῖναι. Libr. V. p. 456. B: οὐκ
ἄρα ἀδύνατά γε οἶδ' εὐχαις ἴμοια
ἐνομοθειοῦμεν. Sophist. p. 249.
D: κατὰ τὴν τῶν παιδῶν εὐχὴν —
ζητηματώτερα λέγειν. De proximi-
mis Grammaticis in Bekkeri
Anecd. T. I. p. 334: Ἀγνώ-
μονες, οἱ κωκυρωμοῦντες, Πλά-
των δὲ ἐν Πολιτεῖα ἔφη τοὺς γινώ-
σκοντες μὴ ἔχοντας, ἀλλ' ἀνεπιστή-
μονας.

E. καλῶς εἶχεν ἢ παρα-

451 οὐ τι γέλωτα ὀφλεῖν — παιδικὸν γὰρ τοῦτο γε —, ἀλλὰ μὴ σφαλῆς τῆς ἀληθείας οὐ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ τοὺς φίλους ξυνεπισπασάμενος κείσομαι περὶ ἃ ἤμισα δεῖ σφάλλεσθαι. προσκυνῶ δὲ Ἀδράστειαν,

P. 451. οὐ τι γέλωτα ὀφλεῖν] Pro vulg. ὀφλεῖν ex Stob. ὀφλεῖν dedimus, praeunte Schneidero. Quanquam Lobeckio ad Buttm. Gr. II. p. 262. ed. n. ὀφλεῖν visum esse Attice dici consuevisse, ut, sicuti aliae formae verborum mere Atticae, hic et illic tantum servatum sit in codd. Nec vero negari potest apud Thucydidem, Demosthenem, alios, passim huius infinitivi formae exempla reperiri. Quae tamen omnia vitiosae Graecitatis esse documenta censent Elmsl. ad Eur. Heracl. v. 985. Guil. Dindorf.

μυθ[α] Falleretur vehementer qui καλῶς ἂν εἶχεν scribendum putaret. v. ad Sympos. p. 190. C.

P. 451. ἀλλὰ μὴ σφαλῆς τῆς ἀλ. — κείσομαι] Pendent haec non tam a σφαλῆρον, ut verba οὐ τι γέλωτα ὀφλεῖν, quam a φοβερῶν, quod cum μὴ et indicativo futuri constructum est. Noli autem hanc constructionem mirari. Nam μὴ post metuendi verba ubi cum indicativo constructum infertur, proprie interrogandi potestate positum est, v. Hermann. ad Aristoph. Nubb. 489. coll. ad Eurip. Med. v. 310. Quam autem μὴ sic interroget, ut, qui eo utitur, is se aliquid vereri aut nolle significet, apertum esse arbitramur hanc constructionem ibi usurpari, ubi quis id, quod vereatur, re vera esse vel fuisse vel futurum esse indicare velit. De praeteritis exempla attulimus alibi. Nunc invitante occasione futuri usum explanabimus, ne temere ibi scripsisse videamur, μὴ ita non solum cum perfecto, sed etiam cum aoristo, praesenti ac futuro copulari. Phileb. p. 13. A: φοβαῖμαι δὲ, μὴ τινας ἡδονὰς ἡδοναῖς ἐπὶ ἡσόμεν ἐναντίας: metuo autem, num (id quod ego nolim) inventuri simus voluptates quasdam voluptatibus contrarias: ich bin aber in Furcht, ob wir vielleicht (was ich nicht

möchte; denn ich fürchte); vel: ob wir nicht etwa, einige Lüste andern Lüsten entgegengesetzt finden werden, h. e. puto futurum esse, ut voluptates voluptatibus contrariae appareant. Lucian. Diall. Mort. X, 1: ἦν—ἐμβήτε, δέδια, μὴ ὄσιμον μετανοήσετε: wenn ihr den Nachen betretet, so fürchte ich, ob ihr vielleicht, oder ob ihr nicht etwa, es späterhin bereuen werdet, i. e. so werdet ihr gewiss es späterhin bereuen. Plat. Cratyl. p. 393. C: φύλαττε, μὴ πη παρακροῖσθαί σε. Sed plura exempla suppediabit Matth. Gr. §. 519. 7., qui item de origine huius structurae breviter monuit. Ceterum de μὴ interrogante conf. etiam quae monuit Thiersch. Gr. §. 351. 20. — τοὺς φίλους ξυνέπισα. κ., h. e. lapsus traham etiam amicos meos. Verbum συνεπισπασοθαι, ab athletis repetitum, docte illustravit Hemsterhus. ad Lucian. Nigrin. p. 264. ed. Lehm. T. I. §. 11.

προσκυνῶ δὲ Ἀδράστειαν —] Oro, inquit, Adrasteam, ne me puniat propterea, quae dicturus sum: spero enim minus peccare eum, qui invitus aliquem interficiat, quam qui aliquem decipiat de eo, quod

ὦ Γλαῦκων, χάριν οὐ μέλλω λέγειν. ἐλπίζω γὰρ οὐν ἕλαττον ἀμάρτημα ἀκουσίως τινὸς φονεῖα γενέσθαι ἢ ἀπατεῶνα καλῶν τε καὶ ἀγαθῶν καὶ δικαίων νομίμων περὶ. τοῦτο οὐν τὸ κινδυνεύμα κινδυνεύειν ἐν

praef. ad Demosth. p. XIII. Bekker. praef. ad Thucyd. p. IV. ed. Oxon. dissentiente, ut videtur. Poppone ad Thucyd. V. 101. Apud Platonem Alcibiad. I. p. 121. B. codd. optimi quique ὀφλεῖν. Praeterea Vind. Par. K. Mon. Vat. r. Flor. β. οὐ τοι. Mox Par. K. συνεπισπασάμενος, male.

καὶ δικαίων νομίμων] καὶ δικαίων νομίμων Par. ADK. Ven. II. Mon. Ang. Vat. m. Vulgo καὶ δικαίων καὶ νομίμων περὶ τοῦτο κτλ. Vett. editt. sic distinguunt: καὶ νομίμων. Περὶ τοῦτο κτλ.

pulcrum, bonum iustumque sit. Usus verbi ἐλαττεῖν docte illustravit Budaeus Comment. Ling. Gr. p. 1411. et Triller. ad Thom. Mag. p. 299 sq. Notavit Plato ipse Legg. I. p. 644. D: πρὸς δὲ τοῦτοι ἀμφοῖν αὐ δόξας μελλόντων, οἷν κοινὸν μὲν ὄνομα ἐλάττε. Neque Latini verbo sperandi aliter abusi sunt. v. Duker. ad Flor. III, i. Cort. ad Sallust. Catil. XX. Formula προσκυνῶ τὴν Νημεσίαν vel Ἀδράστειαν Graeci utebantur ad deprecandam invidiam; v. Valcken. ad Herod. III. 40. intrp. ad Aristaeum. p. 241 sqq. ed. Boiss. Dorvill. ad Charit. p. 401. ed. Lips. Bergler. ad Alciphron. T. I. p. 188. ed. Wagn. et quae collegit Blomfield, ad Aeschyl. Prometh. v. 972., ubi etiam de nomine Ἀδράστειας plurima collegit. Habebatur ultrix necis et homicidii: id quod hoc loco maxime tenendum. De verbis νομίμων περὶ magna est interpretum et criticorum dubitatio, ne nunc quidem sublata illa, posteaquam καὶ ante νομίμων tollendum fuisse codicum meliorum auctoritate certo constare coepit. Nam Schneiderus quidem ita καλῶν τε καὶ ἀγαθῶν καὶ δικαίων praedicatum esse statuit nominis νομίμων, quod substantivum vim habere ait. Nec vero de hoc usu voc. νόμιμα ulla po-

test esse controversia, de quo exposuit Heindorf. ad Sophist. p. 319. et ipsi quoque nuper explicavimus ad Phaedrum p. 265. A. plura daturi ad Legg. I. p. 636. B. VII. p. 823. C. Sed ut isto pacto grammaticae verborum rationi consultum sit, tamen vel sic laboratur de sensu eorum magnopere. Quid enim? Quis tandem sibi persuadere recte memorari δίκαια νόμιμα? Et quis fieri ita potuisse putabit, ut Socrates instituta civilia, de quibus nunc non sine verecundia quadam expositurus est, iam ab initio sui sermonis καλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ δίκαια vocare audeat? Nimirum haec quidem omnia tantas afferunt difficultates et molestias, ut eam interpretationem falsam esse denique omnibus fatendum sit. Itaque Schneiderus ipse dubitavit de eius veritate, qui fortasse δικαίων ex glossemate fluxisse suspicatus est. Atque hanc sententiam assensu suo probaverunt postea etiam Sommerus in Diar. Zeitschrift f. d. Alterth. n. 1835. p. 891. et C. Fr. Hermann., qui δικαίων in editione Teubner. uncis inclusit. At enim vero ex iis, quae modo exposuimus, ne hanc quidem rationem ad tollendas dubitationes satis valere sponte intellectum iri existimamus, quandoquidem vel sic Socrates importunus pro-

ἐχθροῖς κρείττον ἢ φίλοις, ὥστε οὐκ εἴ με παρα-
 B μυνθεῖ. Καὶ ὁ Γλαύκων γελάσας Ἄλλ', ὦ Σώκρατες,
 ἔφη, ἐάν τι πάθωμιεν πλημμελὲς ὑπὸ τοῦ λόγου, ἀ-
 φριεμέν σε ὥσπερ φόνου καθαρὸν εἶναι καὶ μὴ ἀπα-
 τεῶνα ἡμῶν. ἀλλὰ θαρρήσας λέγει. Ἄλλα μέντοι,
 εἶπον, καθαρὸς γε καὶ ἐκεῖ ὁ ἀφριετής, ὡς ὁ νόμος
 λέγει· εἰκὸς δὲ γε, εἶπεο ἐκεῖ, κενθάδε. Λέγει τοίνυν,
 ἔφη, τούτου γ' ἔνεκα. Λέγειν δὲ, ἔφη ἐγώ, χρὴ ἀνά-
 παλιν αὖ νῦν, ἂ τότε ἴσως ἔδει ἐφελξῆς λέγειν. τάχα

B. ὥστε οὐκ εἴ με παραμ.] Negandi particula, quae in
 vett. editt. deest, e Mon. et Flor. β. restituta est. Restituerunt
 etiam Ast. et Bekker. omiserunt rursus Schneider. et Turicenss.
 malo errore, opinor. vid. explicat. Errorem dudum notaverant
 Cornarius et Steph. Mox καὶ καθαρὸν εἶναι Par. A. Vat. m. Flor.
 α. γ. errore manifesto, quem iterarunt Paris. K. εἰκὸς δὲ, εἶπεο,
 probante Astio.

dit eorum institutorum laudator,
 de quibus adhuc verecunde du-
 bitavit verba facere. Itaque alia
 ratio loci explicandi investiganda
 videtur, quae menti scriptoris
 melius conveniat. Ea vero non
 longe accessenda, sed tanquam
 in medio posita est, ut mirari
 subeat fugisse eam aciem inter-
 pretum omnium. Etenim nos
 quidem genitivos καλῶν τε καὶ
 ἀγαθῶν καὶ δικαίων non ex περι-
 suspensos et cum νομίμων praed-
 icati instar iungendos esse ar-
 bitramur, sed potius putamus
 esse genitivos obiecti, qui pen-
 deant ex nomine substantivo
 ἀπατεῶνα; istud νομίμων περί
 autem, reliquis subiectum, per
 se seorsum accipiendum cen-
 semus. Qua ratione probata sen-
 sum verborum hunc emergere
 liquet: quam si fraudem de-
 pulcris, bonis et iniustis
 committat, ubi agitur de
 legum institutis, ratione
 habita institutorum civilium, de
 quibus sermo susceptus est.
 Eam vero sententiam et per se
 optimam esse et Socratis per-
 sonae plane consentaneam non

est quod copiosius demon-
 stremus. Nec vero ἀπατεῶνα
 quisquam infitabitur recte cum
 genitivo rei coniungi, qui nomi-
 na similis significationis: φόνος,
 κλοπῆς, κλέπτῃς, ψευδοῦς eodem
 modo coniungi meminere, praesertim
 quum etiam ἀπατεῶν et
 ἐξαπατῶν τινὰ τι in usu fuerit.
 De περί autem absolute cum ge-
 nitivo usurpato v. ann. ad Phaedr.
 p. 231. D. 250. C. 270. C. 274. B.

ὥστε οὐκ εἴ με παραμυν-
 θεῖ.] Non bene ait ipsum con-
 solari, propterea quod in inimi-
 cis melius sit rei experimentum
 capere quam in amicis, ut qui
 facillime in erroris ac fraudis
 societatem pertrahantur. Itaque
 opus est negandi particula. Cu-
 ius defectum qui ironia loquen-
 tis excusare studuerunt, ad quam
 etiam proximum γελάσας censu-
 runt pertinere, ii nec irrisioni hic
 locum esse concessum intellexe-
 runt, nec quorsum risus iste
 Glauconis referendus sit, ullo
 modo perspexerunt. Etenim iron-
 iae sermonis officit vel hoc,
 quod sententia est consecutiva:
 ita ut me praclare scilli-

δὲ οὕτως ἂν ὀρθῶς ἔχοι, μετὰ ἀνδρείου δράμα παν- C
 τελῶς διαπερανθέν τὸ γυναικίον αὖ περαινέιν, ἄλ-
 λως τε καὶ ἐπειδὴ σὺ οὕτω προκαλεῖ.

Cap. III. Ἀνθρώποις γάρ, ἤντι καὶ παιδευθεῖσιν
 ὡς ἡμεῖς διήλθομεν, κατ' ἐμὴν δόξαν οὐκ ἐστ' ἄλλη
 ὀρθὴ παιδῶν τε καὶ γυναικῶν κτησίς τε καὶ χρεία
 ἢ κατ' ἐκείνην τὴν ὀρθὴν ἰούσιν, ἢ ἤπερ τὸ πρῶτον
 ὠρμήσαμεν. ἐπεχειρήσαμεν δὲ πού ὡς ἀγέλης φύλα-
 κας τοὺς ἀνδρας καθιστάναί τῳ λόγῳ. Ναί. Ἀκο-

ἂ τότε ἴσως ἔδει.] Sic Ang. Flor. α. x. Ante Bekker. le-
 gebatur ἂ ποτε.

C. μετὰ ἀνδρείου δρά.] V. μετὰ τὸ ἀνδρ. δρά. Articulum
 praecedente Bekker. omisimus auctoritate codicum fere omnium. So-
 lus Flor. γ. eum tuctur.

C. III. οὐκ ἐστ' ἄλλη ὀρθὴ π.] Sic Par. A. Ven. Ξ.
 Vat. m. Flor. α. c. x. α. γ. et Ficinus. Vett. editt. ἔστια.

cet consolersis! magis etiam
 adversatur, quod Socrates seve-
 ra argumentatione efficit, quod
 nunc ipsum consequi ait. Quod
 autem proximum γελάσας asse-
 verarunt non habiturum esse
 quorsum referatur, nisi bellus
 iste ironiae lusus admittatur, ri-
 sus Glauconis nequiquam huc
 referendus est, sed pertinet ad
 facetiam Socratis orationem, qua
 sese comparaverat cum aliquo
 caedis reo, sicuti luculentissime
 evincunt verba: ἐάν τι πάθωμιεν
 — ἀφριεμέν σε ὥσπερ φόνου καθαρ-
 ῶν εἶναι cfr. Nimirum οὐκ aut
 per errorem scribarum excidit
 propter insequens εἶ, aut a na-
 suttis et sciolis criticis est ex-
 trusum, qui universi loci sen-
 tentia neglecta animum advert-
 tissent ad una verba proxime
 praecedentia: ἐν ἐχθροῖς κρείττον
 ἢ φίλοις. Unde illi continuo
 concluderunt, bonum hoc esse
 solatium, quippe quum res nunc
 ipsum in amicis esset experienda.
 Assentitur huic iudicio nostro
 Hermannus, ita tamen, ut pro
 εἶ posuerit οὐ scripseritque: οὐ
 με παραμυνθεῖ. Quam tamen ora-

tio est debilior, quam pro sen-
 tentiae gravitate. Itaque acce-
 dendum omnino iis codicibus
 est, qui οὐκ εἶ liquido scriptum
 perhibuerunt, neque meris in-
 dulgendum hariolationibus.

B. ἀφριεμέν σε ὥσπερ φόνου κ.] Philoh. p. 50. D: φόνου
 — ἀφριεμέν με μηκέτι ἐπ' ἐκείνου
 ὥστε δὲν μηκέτι τοὺς λόγους.
 Legg. I. p. 635. A: αὐτοὶ δ'
 ἔνεκα γήρας ἀφριεμέθ' ὅπῳ τοῦ
 νομοθέτου — μηδὲν ἂν πλημμε-
 λείν. Et sic μὴ etiam infertur
 infra p. 472. A: ἦτιον ἀφριεθή-
 σει ἐπ' ἡμῶν πρὸς τὸ μὴ εἰπεῖν
 πῆ δυνατὴ γίγνεσθαι.

καθαρός γε καὶ ἐκεῖ —]
 sc. ubi caedes commissa est. —
 τούτου γ' ἔνεκα, conf. ad libr.
 I. c. XI. extr.

ἂ τότε ἴσως ἔδει —] an-
 tea, quum rem attingeremus.
 Usum voc. τότε exemplis firma-
 vimus tum alibi, tum ad Prota-
 gor. p. 325. E. — Deinde vi-
 rorum munera et officia festive
 vocat ἀνδρείου δράμα. Similem
 lusum notavit Heindorf. ad
 Theaet. §. 19.

D. λουθῶμεν τοίνυν καὶ τὴν γένεσιν καὶ τροφήν παρα-
 πλησίαν ἀποδιδόντες, καὶ σκοπῶμεν, εἰ ἡμῖν πρέπει
 ἢ οὐ. Πῶς; ἔφη. Ὡδε. τὰς θηλείας τῶν φυλάκων
 κυνῶν πότερα ξυμφυλάττειν οἰόμεθα δεῖν ἄπερ ἂν οἱ
 ἄρσενες φυλάττωσι καὶ ξυνθηρεῖν καὶ τάλλα κοινή
 πράττειν, ἢ τὰς μὲν οἰκουρεῖν ἔνδον ὡς ἀδυνατόν
 δια τὸν τῶν σκυλάκων τόκον τε καὶ τροφήν, τοὺς δὲ
 E. ποιεῖν τε καὶ πᾶσαν ἐπιμέλειαν ἔχειν περὶ τὰ ποι-
 μνία; Κοινή, ἔφη, πάντα· πλὴν ὡς ἀσθενεστέροις
 χρωόμεθα, τοῖς δὲ ὡς ἰσχυροτέροις. Οἷόν τ' οὖν, ἔφη
 ἐγώ, ἐπὶ τὰ αὐτὰ χρῆσθαι τινὶ ζώῳ, ἂν μὴ τὴν αὐ-
 τὴν τροφήν τε καὶ παιδείαν ἀποδιδῶς; (Ὀὐχ οἷόν τε.
 452. Εἰ ἄρα ταῖς γυναιξὶν ἐπὶ ταῦτα χρῆσόμεθα καὶ τοῖς
 ἀνδράσι, ταῦτα καὶ διδάκτεον αὐτάς; Ναί. Μουσική
 μὲν ἐκείνοις τε καὶ γυμναστική ἐδόθη; Ναί. Καὶ ταῖς
 γυναιξὶν ἄρα τοῦτω τῷ τεχνῶν καὶ τὰ περὶ τὸν πό-
 λεμον ἀποδοτέον, καὶ χρηστέον κατὰ ταῦτα; Εἰκὸς
 ἐξ ἂν λέγεις, ἔφη. Ἴσως δὲ, εἶπον, παρὰ τὸ ἔθος γε-
 λοῖα ἂν φαίνοιντο πολλὰ περὶ τὰ νῦν λεγόμενα, εἰ
 πράξεται ἢ λέγεται. Καὶ μάλα, ἔφη. Τί, ἦν δ' ἐγώ,

E. πλὴν ὡς ἀσθενεστέροις χρ.] πλὴν ταῖς μὲν Flor. a.
 et Galen. de Hippocrat. et Plat. decret. IX. p. 331. ed. Bas. Ce-
 teri libri cum vett. editt. πλὴν ὡς ἀσθενεστέροις κτλ.

P. 452. Μουσική μὲν ἐκείνοις τε καὶ γ.] τε om. Flor.
 a. γ. c. Vat. m. cum Galeo. Notabilis certe vocis collocatio est.
 Mox Bekker. e Vat. G. Ven. II. Par. D. γίλοια scripsi. V. Lo-
 beck ad Phrynich. p. 227. et Buttm. Gr. T. I. p. 44. Idem ex
 cod. Mon. dedit si πεπράξεται ἢ λέγεται. Vulgatam praeter libros

Cap. III. C. καθ' ἑαυτὰν αἰὲ
 λόγῳ] V. ad II. p. 361. B.

D. πλὴν ὡς ἀσθενεστέ-
 ραις] H. e. πλὴν ταῖς μὲν
 ἀσθεν. v. ad Symp. p. 207. D.
 Protag. p. 330. A. infra p. 455.
 E. De re ipsa conf. Xenoph.
 Symp. I. 9.

P. 452. B. ὅταν ὄνσοι καὶ
 μὴ ἦδ.] De v. ὄνσοι v. Ruhnk.
 ad Tim. Gloss. p. 228. ὄνσι
 nunc est facies, de qua signi-
 ficatione v. Hemsterhus. ad
 Lucian. Indic. Vocal. § 6. —
 ὡς γε ἐν τῷ παρ., ut in prae-

senti rerum statu et con-
 ditione.

τὰ τῶν χαριέντων σκώμ-
 ματα] Hi mox dicuntur ἀνοῖτοι
 et ταῦτα πάντα κωμωδεῖν.

εἰς τὴν τοιαύτην μετα-
 βολὴν γενομένην] h. e. εἰ
 γένοιτο. Unde apparet cur ἂν
 ferri non possit. Phileb. p. 43.

B: ἀλλὰ γὰρ ἐπεκρίθη τὸν ἰσ-
 γον ἐπιφερόμενον τοῦτον βούλο-
 μαί. Ibid. C: αἱ μεταβολαὶ κἄν
 τε καὶ ἄνω γυρομένη ἰσῶς τε
 καὶ ἰδoras ἀπεργάζονται. In ta-
 libus participium non cum no-

γελιοῦτάτον αὐτῶν ὄρας; ἢ δὴλα δὴ ὅτι γυμνάς τὰς
 γυναικας ἐν ταῖς παλαιστροῖς γυμναζομένας μετὰ
 τῶν ἀνδρῶν, οὐ μόνον τὰς νέας, ἀλλὰ καὶ ἤδη B
 τὰς πρεσβυτέρας, ὡσπερ τοὺς γέροντας ἐν τοῖς γυ-
 μνασίοις, ὅταν ὄνσοι καὶ μὴ ἠδέης τὴν ὄψιν ὁμοῦ
 φιλογυμναστώσι. Νη τὸν Δία, ἔφη· γελοῖον γὰρ ἂν,
 ὡς γε ἐν τῷ παρεστῶτι, φανείη. Οὐκοῦν, ἦν δ'
 ἐγώ, ἐπεὶπερ ὠρμήσαμεν λέγειν, οὐ φοβητέον τὰ τῶν
 χαριέντων σκώματα, ὅσα καὶ οἷα ἂν εἴποιεν εἰς τὴν
 τοιαύτην μεταβολὴν γενομένην καὶ περὶ τὰ γυμνάσια
 καὶ περὶ μουσικὴν καὶ οὐκ ἐλάχιστα περὶ τὴν τῶν C
 ὀπλων σχέσιν καὶ ἵππων ὀχήσεις; Ὁρθῶς, ἔφη, λέ-
 γεις. Ἀλλ' ἐπεὶπερ λέγειν ἠρξάμεθα, πορευτέον πρὸς
 τὸ τραχὺ τοῦ νόμου, δεηθεῖσι τε τούτων μὴ τὰ αὐ-
 τῶν πράττειν, ἀλλὰ σπουδαῖζειν, καὶ ὑπομνήσασιν,
 ὅτι οὐ πολὺς χρόνος, ἐξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἐδόκει αἰ-
 σχρὰ εἶναι καὶ γελοῖα ἄπερ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν
 βαρβάρων, γυμνοὺς ἀνδρας ὄρασθαι, καὶ ὅτε ἤρ-
 χοντο τῶν γυμνασίων πρῶτοι μὲν Κρήτες, ἔπειτα D

ceteros omnes tuetur etiam Euseb. Praepar. Evng. XIII, 19. d. 706. A.

B. ἀλλὰ καὶ ἤδη τὰς πρεσβ.] Sic codd. omnes praeter Ven.
 E. Vulgo ἤδη καὶ. Mox pro vulg. ὄνσοι cum Bekkero scripsi
 ὄνσοι, ut habent Ven. EII. Vind. Vat. m. r. Flor. a. c. a. γ.
 Nam altera scriptura errore nata. v. Jacobs ad Achil. Tat. p.
 747. Seidler. ad Eurip. El. v. 485. Schneider. ad h. l.

μεταβολὴν γενομένην] Mon. Flor. β. post γενομένην add.
 ἂν, quod nunc non probaverim. Receptit tamen Bekker.

C. πρῶτοι μὲν Κρήτες —] V. πρῶτον, quod praecedente

mine, sed cum verbo arctius
 cohaerere, ipsa participii ratio
 docet.

C. μὴ τὰ αὐτῶν πράττειν]
 ne faciant quod solent;
 ne more suo agant. Hoc
 enim formula nunc significat.
 Itaque τὰ αὐτῶν πράττειν i. q.
 κωμωδεῖν.

ἐδόκει αἰσχρὰ εἶναι —
 γυμνοὺς ἀνδρας ὄρασθαι.]
 Herodot. I. 10: παρὰ γὰρ
 τοῖσι Ἀσίοισι, σχεδὸν δὲ καὶ
 παρὰ τοῖσι ἄλλοις βαρβάροις,
 καὶ ἀνδρα ὀφθῆναι γυμνὸν ἐς

αἰσχρὴν μεγάλην φέρει. Philo-
 strat. Imag. I. 30. p. 49, 7.
 ed. Jacobs. Ἄνδοι γὰρ καὶ οἱ
 ἄνω βάρβαροι καθ' ἑαυτοὺς ἐς
 τοιάσδε ἐσθῆτας τὸ κάλλος λαμ-
 πρύνονται τοιοῦδε ὑφάσματος,
 ἐνὸν λαμπρύνεσθαι τῆ φύσει. ubi
 v. Iacobsius.

Κρήτες, ἔπειτα Λακε-
 δαιται.] Teste Thucyd. I, 6.
 Lacedaemonii πρῶτοι ἐγυμνώθη-
 σαν καὶ εἰς τὸ φανερόν ἀποδύ-
 ντες λίπα μετὰ τοῦ γυμνάζεσθαι
 ἤλειψαντο. Conf. Theaet. p. 162.
 B. ibique Heindorf. Fabri

Λακεδαιμόνιοι, ἐξὴν τοῖς τότε ἀπειοῖς πάντα ταῦτα κωμωδεῖν. ἢ οὐκ οἶει; Ἐργα. Ἀλλ' ἐπειδὴ, οἶμαι, χρωμένους ἀμεινον τὸ ἀποδυεσθαι τοῦ συγκαλύπτειν πάντα τὰ τοιαῦτα ἐγράφη, καὶ τὸ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς δὴ γελοῖον ἐξερόνῃ ὑπὸ τοῦ ἐν τοῖς λόγοις μνηθέντος ἀρίστου, καὶ τοῦτο ἐνεδείξατο, ὅτι μάταιος ὅς γελοῖον ἄλλο τι ἡγείται ἢ τὸ κακόν, καὶ ὁ γελοιοποιεῖν ἐπιχειρῶν πρὸς ἄλλην τινὰ ὄψιν ἀποβλέπων ὡς γελοῖον ἢ τὴν τοῦ ἀφρονός τε καὶ κακοῦ, καὶ αὐτὸ σπουδάζει πρὸς ἄλλον τινὰ σκοπὸν στηθάμενος ἢ τὸν τοῦ ἀγαθοῦ. Παντάσασιν μὲν οὖν, ἔφη. Cap. IV. Ἄρ' οὖν οὐ πρῶτον μὲν τοῦτο περὶ αὐ-

Bekker ex Par. A. Vat. Θ. Ven. Ξ. Vind. Vat. m. r. Flor. a. e. x. a. mutavimus.

D. πάντα ταῦτα κωμ.] V. ταῦτα πάντα, quod auctoritate multorum codicum, inter quos est Par. A., mutatum.

ὅτι μάταιος —] Legebatur: ἢ τὴν τοῦ ἀφρονός τε καὶ κακοῦ, ἢ σπουδάζειν, πρὸς ἄλλον τινὰ σκοπὸν στηθάμενος ἢ τὸν τοῦ ἀγαθοῦ. Itaque Ast. con. καὶ γελοιοποιεῖν ἐπιχειρεῖ — ἢ σπουδάζει. Bekk. cum Schneidero nihil mutavit nisi quod cum plurimis codd. scripsit σπουδάζει. Pro ἢ σπ. Par. A. secundum Duebner, et Tarr. cum Ven. II. Par. DK. Angel. Vat. m. καὶ καλοῦ αὐτὸ σπ. Flor. a. e. x. a. γ. καὶ κακοῦ καὶ καλοῦ αὐτὸ σπ. Flor. β. καὶ κακοῦ καὶ οὐ καλοῦ αὐτὸ σπ. Mon. καὶ οὐ καλοῦ αὐτὸ σπ. In Vat. Θ. Ven. Ξ. Vind. Vat. r. nihil nisi ἢ ante σπουδ. omissum. Stobaeus

Agonist. II, 4. in tpp. ad Xenoph. Symp. II. 18. Perizon. ad Ael. V. H. III. 38. Mox ad χρωμένους intell. γυμνασίοις. Saep̄ hoc verbum ita sine dativo ponitur. Xenoph. Cyrop. IV, 3, 23: ὁ μὲν οὕτως ἐπὶ ῥεῖο, οἱ δὲ πάντες ἀνεπὴγέσαν. ὥστε ἐτι καὶ νῦν ἐξ ἐκείνου οὕτω χρώνται οἱ Πέρσαι. Infr. libr. VI. p. 489. B: τοὺς μὴ χρωμένους κίλενε αἰεῖσθαι. Sed plura v. ad Sophist. p. 217. C., quibus adde Legg. XI. p. 920. C. 935. C. D.

D. καὶ τοῦτο ἐνεδείξατο. ὅτι μάταιος —] etiam hoc docuit, vanum esse qui aliud quid ridiculum putet quam quod malum est.

et qui traducere quid conetur usque ad καὶ κακοῦ καὶ uncis seclusit ut insiticia et quam ridiculam intuens quam insipientis ac mali, aut qui vicissim serio quid tractare instituat alium finem sibi proponens quam bonum. Mutatus structurae tenor effecit, ut locus a librariis variis partibus corrumperetur. Quam enim ab initio ὅς — ἡγείται dictum sit, utique exspectes deinde subiectum iri, καὶ ἐπιχειρεῖ κ. τ. λ. Sed pro relativo eum verbo finitum infertur ὁ ἐπιχειρῶν. Hoc nimirum idem est quod ὅς ἐπιχειρεῖ. Iam vero inde ab καὶ σπουδάζει constructio revertitur ad structuram relativam. Her-

τῶν ἀνομολογητέων, εἰ δυνατὰ ἢ οὐ, καὶ δοτέον ἀμφιβήτησιν, εἴτε τις φιλοπαίσιμων εἴτε σπουδαστικός ἐθέλει ἀμφιβήτησαι, πότερον δυνατὴ φύσις ἢ ἀνθρώπινη ἢ θηλεία τῇ τοῦ ἀφρονος γένους κοινωνῆσαι εἰς ἅπαντα τὰ ἔργα ἢ οὐδ' εἰς ἓν, ἢ εἰς τὰ μὲν οἷα τε, εἰς δὲ τὰ οὐ, καὶ τοῦτο δὴ τὸ περὶ τὸν πόλεμον ποτέρων ἐστίν; ἄρ' οὐχ οὕτως ἂν κάλλιστα τις ἀρχόμενος, ὡς τὸ εἶδος, καὶ κάλλιστα τελευτήσεις; Πολύ γε, ἔφη. Βούλει οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ἡμεῖς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἀμφιβήτησωμεν, ἵνα μὴ ἔρημα τὰ τοῦ ἑτέρου λόγον πολιορκηται; Οὐδέν, ἔφη, κωλύει. Λέγωμεν δὴ ὑπὲρ αὐτῶν, ὅτι,

Serm. I. p. 24. καὶ καλοῦ ἂν σπουδάζει. Itaque καὶ pro ἢ restitui, σπουδάζει conservato. Pro quo tamen dubitare liceat num potius σπουδάζει tenendum sit. Illud καλοῦ autem, quod in aliquot codd. interiectum est, et ad quod in aliis accessit καὶ κακοῦ κ. τ. λ., errore natum arbitror. Voculam αὐτὸ sensus propemodum flagitat.

Cap. IV. E. εἴτε τις φιλοπαίσιμων] V. φιλοπαίσιμων. Par. A. Vat. m. Flor. a. e. γ. et ex corr. Vat. Θ. φιλοπαίσιμων, quod Atticum vocat schol. ad h. l.

P. 453. A. καὶ κάλλιστα τελευτήσεις] Dobræus Adversar. I. 1. p. 137. con. κάλλιστα καὶ τελ. ut mox: ἄλλο καὶ ἔργον. vide eum etiam ad Aristoph. Thesmoph. 587.

mannus verba: ὁ γελοιοποιεῖν usque ad καὶ κακοῦ καὶ uncis seclusit ut insiticia et καὶ καλοῦ αὐτὸ σπουδάζει scripsit. Cui sententiae nullo pacto suffragari possumus. Ceterum ad στηθάμενος intell. αὐτὸν sc. ἕλιον σκοπῶν, notissimo loquendi usu; v. ad Sophist. p. 217. C. 230. B. al.

Cap. IV. P. 453. πότερον δυνατὴ φύσις ἢ ἀνθρ.] De hoc argumento v. Legg. VI. p. 780. E sqq. VII. p. 794. C. D. VIII. p. 833. C sqq. Contra Platonem disputat Aristotel. Pol. I, 8. §. 5. ed. Schneid. p. 33. II, 1. et 3. 5, 2. §. 15. ed. Schm. Conf. Morgenstern.

Commentatt. de Platoni Re- publ. p. 219 sqq.

καὶ κάλλιστα τελευτήσεις;] Non opus est, ut cum Dobræo scribamus κάλλιστα καὶ τελευτήσεις; Nam κάλλιστα τελευτήσεις arctissime cogitatione coniungendum, ut recte καὶ utriusque voci praemittatur.

ἵνα μὴ ἔρημα — πολιορκηται;] Recte Ficinus: ne sine defensione quae sunt alterius rationis oppugnentur. Nam Socrates adversariorum argumenta, quibus ipsius rationem oppugnare possint, in medium affert ita, ut illorum partes suscepisse videatur. De metaphora verbi πολιορκεῖν v. ad Alcib. II. p. 142 A.

Ὁ Σώκρατες τε καὶ Γλαῦκων, οὐδὲν δεῖ ὑμῖν ἄλλους ἀμφισβητεῖν· αὐτοὶ γὰρ ἐν ἀρχῇ τῆς κατοικισσεως, ἢν ὠκίζετε πόλιν, ὠμολογεῖτε δεῖν κατὰ φύσιν ἕκαστον ἓνα ἐν τῷ αὐτοῦ πράττειν. Ὁμολογήσαμεν, οἶμαι· πῶς γὰρ οὐ; Ἔστιν οὖν ὅπως οὐ πάμπολυ διαφέρει γυνή ἀνδρὸς τὴν φύσιν; Πῶς δ' οὐ διαφέρει; Οὐκοῦν ἄλλο καὶ ἔργον ἑκατέρῳ προσήκει προστάττειν τὸ κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν; Τί μὲν; Πῶς οὖν οὐχ ἁμαρτάνετε νῦν καὶ τάναντία ἡμῖν αὐτοῖς λεγετε, φάσκοντες αὐ τοὺς ἀνδρας καὶ τὰς γυναῖκας δεῖν τὰ αὐτὰ πράττειν πλείστον κεχωρισμένην φύσιν ἔχοντας; Ἐξεῖς τι, ὦ θαυμάσιε, πρὸς ταῦτ' ἀπολογεῖσθαι; Ὡς μὲν ἐξαίρνης, ἔφη, οὐ πάνυ ὀφείδιον· ἀλλὰ σοῦ δεησομαί τε καὶ δέομαι καὶ τὸν ὑπὲρ ἡμῶν λόγον, ὅστις ποτ' ἔστιν, ἐξηγηθεῖσαι. Ταῦτ' ἔστιν, ἢν δ' ἐγώ, ὦ Γλαῦκων, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, D ἂ ἐγὼ πάλαι προσορῶν ἐφοβούμην τε καὶ ὠκνον

C. Ἐξεῖς τι, ὦ θ.] Accessit u ex plurimis optimisque codicibus. Servavit etiam Galen. de Hippocr. et Plat. decret. IX. p. 332. et edit. Platonis inter veteres optima, hoc est Bas. 2.

D. ἡμᾶς ὑπολαβεῖν ἂν] V. ἀπολαβεῖν, quod praeter Flor. a. nullus liber habere videtur. Et ὑπολαβεῖν de coniectura resti-

B. οὐδὲν δεῖ ὑμῖν ἄλλους ἀμφισβητεῖν] Non opus est, ut alii vobis adversentur: ipsi enim, quum civitatem condere-tis, vobis videmini repugnasse. Haec verborum sententia non satis perspecta Heusadius Specim. crit. p. 119. ἀλλήοις scribendum coniecit.

C. Ἐξεῖς τι — ἀπολογεῖσθαι] aliquid defendendi causa proferre; v. ad libr. IV. p. 419. A.

D. Οὐ μὰ τὸν Δία, ἔφη, οὐ γὰρ εὐκόλῳ ἔοικεν] Haec non dubitamus quin librariorum culpa labem contraxerint. Nam istuc Οὐ μὰ τὸν Δία ita demum aptum esset, si Glaucō, quod Socrates negandum censuisset, item negaret. Quocirca vide an tenuissima mutatione scribendum sit: Οὐ μὰ τὸν Δία, ἔφη.

οὐκ εὐκόλῳ ἔοικεν. Ita enim haec in unam sententiam coeunt habetque illud Οὐ μὰ τὸν Δία verbum ἔοικεν, ad quod commode referatur. Loquendi genus ad libr. III. p. 390. C. exemplis illustratum. Ficinus: Profecto, non leve istud appareat Schneiderus codicum scriptura servata locum sic interpretatur: Minime, per lovem, temere tu et sine causa hanc rem tractare dubitabas; haud enim facilis videbatur. Quod parum nobis satisfacit.

ἄντις τις εἰς κοινὴν βήθραν —] „Illustravit haec Petr. Victorius Varr. Lectr. III. 10.“ Astius. De imagine, qua utitur Socrates, dictum est iam ad libr. IV. p. 441. C. Conf. etiam infra p. 457. B., ubi ad

ἀπεισθαι τοῦ νόμου τοῦ περὶ τὴν τῶν γυναικῶν καὶ παιδῶν ζητήσιν καὶ τροφήν. Οὐ μὰ τὸν Δία, ἔφη· οὐ γὰρ εὐκόλῳ ἔοικεν. Οὐ γὰρ, εἶπον, ἀλλὰ δὴ ὡδ' ἔχει· ἂν τέ τις εἰς κολυμβήθραν μικρὰν ἐμπέσῃ ἂν τε εἰς τὸ μέγιστον πέλαγος μέσον, ὅμως γε νεῖ οὐδὲν ἤτιον. Πάνυ μὲν οὖν. Οὐκοῦν καὶ ἡμῖν νευστέον καὶ πειρατέον σώζεσθαι ἐκ τοῦ λόγου, ἦτοι δελφινά τινα ἐλπίζοντας ἡμᾶς ὑπολαβεῖν ἂν ἢ τινα ἄλλην ἄπορον σωτηρίαν; Ἔοικεν, ἔφη. Φέρε δὴ, E ἢν δ' ἐγώ, ἐάν πῃ εὐρωμεν τὴν ἔξοδον. ὠμολογοῦμεν γὰρ δὴ ἄλλην φύσιν ἄλλο δεῖν ἐπιτηδεύειν, γυναικὸς δὲ καὶ ἀνδρὸς ἄλλην εἶναι· τὰς δὲ ἄλλας φύσεις τὰ αὐτὰ φασὲν νῦν δεῖν ἐπιτηδεῦσαι. ταῦτα ἡμῶν κατηγορεῖτε; Κοιμῶ γε. Ἡ γενναία, ἢν δ' ἐγώ, ὦ Γλαῦκων, ἢ δύναμις τῆς ἀντιλογικῆς τέχνης. 454 Τί δὴ; Ὅτι, εἶπον, δοκοῦσί μοι εἰς αὐτὴν καὶ ἄγοντες πολλοὶ ἐπίπτειν καὶ οἰεσθαι οὐκ ἐρίζειν, ἀλλὰ

tuerunt Heusdinus Specim. crit. p. 31. Hemsterhus. ad Lucian. T. II. p. 435. ed. Lehm. Deinde Par. K. εὐπορον σωτηρίαν Vind. Φ. ἄπειρον.

E. ὠμολογοῦμεν γὰρ δὴ] ὠμολογοῦμεν Par. A. Ang. Vat. m. et pr. Ven. II.

hunc locum respicitur. Mox post ἡμῖν νευστέον, quod accusativus ἐλπίζοντας infertur, conf. Gorg. p. 456. E. ibique annot. — Delphinum esse amicū homini animal, discas ex Plin. H. N. IX, 8. sect. 7 sqq. Usū verbi ὑπολαβεῖν, in tergum suscipere, tetigit Hemsterhus. ad Lucian. T. II. p. 435. ed. Lehm. Minus commode legebatur ἀπολαβεῖν, quam hoc defendit Ast., explicans secum auferre ideoque periculo eripere.

E. Ἡ γενναία, ἢν δ' ἐγώ, — τῆς ἀντιλογικῆς τέχνης.] h. e. artis contra omnia disputandi; quam Plato quantum potere oderit, docent complures loci, quibus eam descripsit accuratius, veluti Sophist. p. 225.

B. C. Phileb. p. 17. A. Men. p. 75. C. Phaedr. p. 90. B. C. p. 101. E. Phaedr. p. 261. D. E. Magnam autem vim huic arti nunc tribuit, quia multi ea utantur inviti, nonnisi de verbis disceptantes, quum sibi rem ipsam inquirere videantur. Quippe illi non adhibent veram dialecticam, cuius est τὸ κατ' εἶδη διαφροῦμενον τὸ λεγόμενον ἐπισκοπεῖν. Sophist. p. 253. D: τὸ κατὰ γένη διαφροῦσθαι καὶ μήτε ταῦτ' ἰδοὺς ἕτερον ἠγγασθαι μήτε ἕτερον ὄν ταῦτ' ὄν οὐ τῆς διαλεκτικῆς φήσομεν ἐπιστήμης εἶναι; Et haec quidem qui utitur, is vere διαλέγεται; sed artem ἀντιλογικὴν qui adhibet, nihil nisi ἐρίζειν videtur, ideoque est ἐριστικός, non διαλεκτικός. v. Menon. p. 75. C. Theaet. p. 167. E. Voc. διάλεκτος simi-

διαλέγεσθαι, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι κατ' εἶδη διαιρου-
μενοι τὸ λεγόμενον ἐπισκοπεῖν, ἀλλὰ κατ' αὐτὸ τὸ
ὄνομα διώκειν τοῦ λεχθέντος τὴν ἐναντίωσιν, ἕριδι,
οὐ διαλέκτῳ πρὸς ἀλλήλους χρώμενοι. Ἔστι γὰρ δὴ,
ἔφη, περὶ πολλοῦς τοῦτο τὸ πάθος· ἀλλὰ μὴν καὶ
πρὸς ἡμᾶς τοῦτο τείνει ἐν τῷ παρόντι; Παντάπασι
B μὲν οὖν, ἦν δ' ἐγώ· κινδυνεύομεν γοῦν ἄκοντες ἀν-
τιλογίας ἀπεισθαι. Πῶς; Τὸ μὴ τὴν αὐτὴν φύσιν
οἶτι οὐ τῶν αὐτῶν δεῖ ἐπιτηδευμάτων τυγχάνειν πάνν
ἀνδρείως τε καὶ ἐριστικῶς κατὰ τὸ ὄνομα διώζομεν,
ἐπισκεψάμεθα δὲ οὐδ' ὀπιοῦν, τί εἶδος τὸ τῆς ἐτέ-
ρας τε καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ πρὸς τί τείνον
ἀριζόμεθα τότε, ὅτε τὰ ἐπιτηδεύματα ἄλλη φύσει
ἀλλὰ, τῇ δὲ αὐτῇ τὰ αὐτὰ ἀπεδίδομεν. Οὐ γὰρ
C οὖν, ἔφη, ἐπισκεψάμεθα. Τοῖγάρτοι, εἶπον, ἔξεστιν
ἡμῖν, ὡς εἴκειν, ἀνερωτᾶν ἡμᾶς αὐτούς, εἰ ἢ αὐτῇ
φύσει φαλακρῶν καὶ κομητῶν καὶ οὐχ ἢ ἐναντία,
καὶ ἐπειδὴν ὁμολογῶμεν ἐναντίαν εἶναι, ἐὰν φαλα-

P. 454. B. [Τὸ μὴ τὴν αὐτὴν φ.] μὴ deest in Par. ADK. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Mon. Ang. Vat. m. r. et sex Florentinis, Galen. Sed recte illud servat Ven. Z. cum vet. edit. Baiter. comi. τὸ τὴν αὐτὴν coll. p. 453. E. idque recepit Herm. v. annot.

D. τὸ πρὸς αὐτὰ τείνον τὸ ἐπιτηδ. Plerique codd. τὰ π. αὐτὰ τείνοντα ἐπιτηδεύματα. Verum servarunt soli Mon. et Flor. β., ut hinc quoque eluceat horum librorum virtus et praestantia.

ἱατρῶν καὶ ἱατρικῶν —] Vulgo ἱατρικῶν καὶ ἱατρικῆν τὴν ψυχὴν ἔχοντα. Pro ἱατρικῆν Flor. β. Mon. ἱατρικῶν. Pro ἔχοντα

lem usum habes Sympos. p. 203. A.

P. 454. κατ' αὐτὸ τὸ ὄνομα —] h. e. unice in verbis haerentes persequuntur contrarium eius, quod dictum est. Sophist. p. 218. C: δεῖ δὲ δεῖ πάντος περὶ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μᾶλλον διὰ λόγον ἢ τοῦτομα μόνον συναμολογησθαι.

B. κινδυνεύομεν γοῦν ἄκοντες —] In ipsos quoque cadere dicit, quod multos iudicaverit imprudentes arte cristica. potius quam dialectica in

disputando uti. Neque enim illud iam ab ipsis esse investigatum, quatenam nunc intelligatur diversitatis inter viros ac mulieres forma ac species et quorsum ea spertet; sed neglecta rei definitione accuratiore non nisi κατὰ τὸ ὄνομα esse disceptatum. Itaque ἀντιλογίας ἀπεισθαι nunc est ingredi s. incidere in ἀντιλογίαν, quemadmodum ἀπεισθαι τοῦ λόγου est sermonem ingredi, ap. Xenoph. Symp. III. 2. atque alibi. Proxima iungas in

κροὶ αὐτοτομῶσι, μὴ ἐὰν κομητῶσι, ἐὰν δ' αὖ κο-
μηται, μὴ τοὺς ἐτέρους. Γελοῖον μὲντ' ἂν εἶη, ἔφη.
Ἄρα κατ' ἄλλο τι, εἶπον ἐγώ, γελοῖον, ἢ ὅτι τότε
οὐ πάντως τὴν αὐτὴν καὶ τὴν ἐτέραν φύσιν ἐπιθε-
μεθα, ἀλλ' ἐκείνο τὸ εἶδος τῆς ἀλλοιώσεως τε καὶ
ὁμοιώσεως μόνον ἐφυλάττομεν τὸ πρὸς αὐτὰ τείνον
D τὰ ἐπιτηδεύματα; οἷον ἱατρῶν μὲν καὶ ἱατρικῶν τὴν
ψυχὴν ὄντα τὴν αὐτὴν φύσιν ἔχειν ἐλέγομεν. ἢ οὐκ
οἶε; Ἐγώ γε. Ἱατρικῶν δὲ καὶ τεκτονικῶν ἄλλην;
Πάντως παν. Cap. V. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ τὸ
H τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν γένος, ἐὰν μὲν
πρὸς τέχνην τινὰ ἢ ἄλλο ἐπιτηδεῦμα διαφέρον φαι-
νηται, τοῦτο δὴ φήσομεν ἐκατέρῳ δεῖν ἀποδιδόναι·
ἐὰν δ' αὐτῷ τούτῳ φαίνεται διαφέρειν, τῷ τὸ μὲν
θῆλυ τιττεῖν, τὸ δὲ ἀρσέν οὐχέειν, οὐδὲν τι πω φή-
E σομεν μᾶλλον ἀποδεδεῖχθαι, ὡς πρὸς ὃ ἡμεῖς λέγο-
μεν διαφέρει γυνὴ ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐτι οἰησόμεθα δεῖν
τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύειν τοὺς τε φύλακας ἡμῖν καὶ τὰς

Par. ADK. Ven. ΞII. Mon. Vind. Ang. Vat. m. r. Galen. et Florentini omnes ὄντα. Itaque prius ἱατρικῶν duce Ficino in ἱατρῶν mutato cum Bekkero codicum lectionem restitimus. Schneider. et Turr. praeter rectam rationem etiam prius ἱατρικῶν servarunt. Hermannus autem locum hunc in modum refectum edidit: οἷον ἱατρικῶν μὲν καὶ ἱατρικῆν τὴν ψυχὴν ὄντας τὴν αὐτὴν φύσιν ἔχειν: quod in textum receptum nollemus.

Ἱατρικῶν δὲ καὶ τ.] δὲ γε Flor. x. Angel. Galen.

hunc modum: πάνν ἀνδρείως τε καὶ ἐριστικῶς κατὰ τὰ ὄνομα διώζομεν τὸ δεῖ μὴ τὴν αὐτὴν φύσιν οὐ δεῖ τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων τυγχάνειν. Itaque τὸ pervulgari more universae sententiae praemissum; et illud μὴ τὴν αὐτὴν φύσιν ἴδὲν est quod εἰ μὴ ἢ αὐτῇ φύσει εἶσιν.

C. ἀλλ' ἐκείνο τὸ εἶδος τῆς ἀλλοιώσεως —] sed illam tantum diversitatis et aequalitatis speciem ob oculos habebamus, quae ad ipsa referitur vitae studia.

Cap. V. D τὸ δὲ ἀρσέν οὐχέειν] Verbi usum notavit Suidas s. v. Proprie brutarum est animantium; nam homines dicuntur ἀφροδιώζεσθαι. conf. Naekius ad Choeril. p. 245.

P. 455. Δίκατον γοῦν.] Sic libr. X. p. 597. D. Politic. p. 259. B. al.

ὅπερ οὐ ὀλίγον πρότερον ἔλεγε] P. 453. C: ὡς μὲν ἐξάφρησ — οὐ πάνν ῥάδιον.

γυναίκας αὐτῶν; Καὶ ὀρθῶς γ', ἔφη. Οὐκοῦν μετὰ
 τοῦτο κελεύομεν τὸν τὰ ἐναντία λέγοντα τοῦτο αὐτὸ
 455 διδάσκειν ἡμᾶς, πρὸς τίνα τέχνην ἢ τί ἐπιτήδευμα
 τῶν περὶ πόλεως κατασκευὴν οὐχ ἡ αὐτή, ἀλλὰ ἕτερα
 φύσις γυναικός τε καὶ ἀνδρός; Δίκαιον γοῦν. Τάχα
 τοίνυν ἄν, ὅπερ σὺ ὀλίγον πρότερον ἔλεγες, εἴποι
 ἄν καὶ ἄλλος, ὅτι ἐν μὲν τῷ παραζῶμα ἱκανῶς
 εἰπεῖν οὐ ῥάδιον, ἐπισκευαμένῳ δὲ οὐδὲν χαλεπόν.
 Εἴποι γὰρ ἄν. Βούλει οὖν δεῦρο μεθ' αὐτῶν τὰ τοιαῦτα
 B ἀντιλεγόντος ἀκολουθῆσαι ἡμῖν, ἐάν πως ἡμεῖς ἐκείνῳ
 ἐνδειξώμεθα, ὅτι οὐδὲν ἐστὶν ἐπιτήδευμα ἴδιον γυ-
 ναικί πρὸς διοίκησιν πόλεως; Πάνυ γε. Ἴθι δὴ,
 φήσομεν πρὸς αὐτόν, ἀποκρίνου. Ἄρα οὕτως ἔλεγες,
 τὸν μὲν εὐφρῆ πρὸς τι εἶναι, τὸν δὲ ἀφρῆ, ἐν ᾧ
 ὁ μὲν ῥαδίως τι μανθάνοι, ὁ δὲ χαλεπῶς; καὶ ὁ μὲν
 ἀπὸ βραχείας μαθήσεως ἐπὶ πολὺ εὐρετικὸς εἴη οὐ
 ἔμαθεν, ὁ δὲ πολλῆς μαθήσεως τυχὼν καὶ μελέτης
 C μηδ' ἂ ἔμαθε σῴζοιτο; καὶ τῷ μὲν τὰ τοῦ σώμα-
 τος ἱκανῶς ὑπηρετοῖ τῇ διανοίᾳ, τῷ δὲ ἐναντιοῖτο;
 Ἄρ' ἄλλ' ἄττα ἐστὶν ἢ ταῦτα, οἷς τὸν εὐφρῆ πρὸς
 ἕκαστα καὶ τὸν μὴ ὠρίζον; Οὐδεῖς, ἢ δ' ὅς, ἄλλα

Cap. V. E. Καὶ ὀρθῶς γ', ἔφη.] Addidi γ' e Flor. a. c. x. Ven. E. Angel. et Galen. Omittunt editt. reliquae.

Οὐκοῦν μετὰ τοῦτο κελεύομεν] Ven. E. κελεύομεν. Malim κελεύσομεν, etsi adversatur Schneider.

P. 455. C. οὐ πάντα ταῦτα τὸ τῶν ἀνδρ.] Vigerus ad Euseb. Praep. Ev. XII, 32. p. 608. C., ubi totus hic locus recitatur, corrigebat ταῦτά, quod scriptum exstat in codd. Par. A. Flor. a. c. a. Sed proba est lectio vulgata, quia respicitur ad praecedentia illa, τὸ εὐφρῆ εἶναι εὐρετικὸν κ. τ. λ.

D. γυναῖκες μέντοι πολλαί] μὲν τοι corr. Herm.

B. ἐν ᾧ ὁ μὲν ῥαδίως τι μανθάνοι] h. e. εἰ ἐν τῷ ὁ μὲν ῥ. μ. τ. Usus loquendi tetigi ad Euthyphr. p. 17. Conf. Apol. Soer. p. 22. B. Symp. p. 176. D. A. Ast. ἐν ᾧ interpretatur propterea quod, eo nomine quod. Pro εὐφρῆ et ἀφρῆ ne quis corrigat εὐφρᾶ et ἀφρᾶ, v. annot. crit. ad Libr. III. p. 386. B. μηδ' ἂ ἔμαθε σῴζοιτο:]

h. e. ne memoria quidem servaret; auch nicht einmal das behielte. Hunc usum verbi notavit iam Heindorf. ad Theaet. p. 153. B. Infra libr. VI. p. 486. C. activi forma legitur, ut Eurip. Helen. v. 274. Medium est Eurip. Suppl. v. 916. Sophoc. Trachin. v. 684. al. v. Porson. Supplem. Praef. ad Heub. p. XXXIII.

φήσει. Οἴσθα τι οὖν ὑπὸ ἀνθρώπων μελετούμενον, ἐν ᾧ οὐ πάντα ταῦτα τὸ τῶν ἀνδρῶν γένος διαφερόντως ἔχει ἢ τὸ τῶν γυναικῶν; ἢ μακρολογῶμεν τὴν τε ὑφαντικὴν λέγοντες καὶ τὴν τῶν ποπάνων τε καὶ ἐφημάτων θεραπείαν, ἐν οἷς δὴ τι δοκεῖ τὸ D
 γυναικίον γένος εἶναι, οὐ καὶ καταγελαστότατόν ἐστι πάντων ἠτιώμενον; Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις, ὅτι πολὺ κρατεῖται ἐν ἅπασιν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τὸ γένος τοῦ γένους. γυναῖκες μέντοι πολλαὶ πολλῶν ἀνδρῶν βελτίους εἰς πολλὰ· τὸ δὲ ὅλον ἔχει ὡς σὺ λέγεις. Οὐδὲν ἄρα ἐστὶν, ᾧ φίλε, ἐπιτήδευμα τῶν πόλιν διοικούντων γυναικός διότι γυνή, οὐδ' ἀνδρός διότι ἀνήρ, ἀλλ' ὁμοίως διεσπαρμέναι αἱ φύσεις ἐν ἀμφοῖν τοῖν ζώοις, καὶ πάντων μὲν μετέχει γυνή ἐπιτηδεύματων κατὰ φύσιν, πάντων δὲ ἀνήρ, ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθενέ- E
 στερον γυνή ἀνδρός. Πάνυ γε. Ἡ οὖν ἀνδρασί πάντα προστάζομεν, γυναικὶ δὲ οὐδέν; Καὶ πῶς; Ἄλλ' ἐστὶ γάρ, οἶμαι, ὡς φήσομεν, καὶ γυνή ἰατρικὴ, ἢ δ' οὐ, καὶ μουσικὴ, ἢ δ' ἀμουσος φύσει. Τί ἡν; Γυμναστικὴ δ' ἄρα οὐ, οὐδὲ πολεμικὴ, ἢ δὲ ἀπόλε- 456

E. Καὶ πῶς; Ἄλλ' ἐστὶ γάρ] In edit. Steph. errore Καὶ excidit.

Γυμναστικὴ δ' ἄρα οὐ, οὐδὲ πολεμικὴ, —] Vulgo: Τί ἡν; Καὶ γυμναστικὴ, ἢ δ' ἄρα οὐ, οὐδὲ πολεμικὴ· ἢ δὲ ἀπόλεμος καὶ οὐ φιλογυμναστικὴ, ἢ δὲ ἄρα οὐ; Οἶμαι ἔγωγε κ. τ. λ. In his καὶ ante γυμναστικὴ omittunt Par. A. Angel. Vat. m. Flor. a. c. x. γ. Deinde δ' ἄρα καὶ Par. K. Ang. Flor. a. et Mon. Flor. β. ἄρα καὶ. Sed δ' ἄρα οὐ, οὐδὲ pro vulg. ἢ δ' ἄρα οὐ, οὐδὲ, omisso ἢ Par. A. Vat. θ. Ven. II. Vind. Φ. Par. DK. Mon. Angel. Vat. m. r. Flor. a. c. γ. δ' ἄρα; οὐδὲ πολ. Flor. x. δὲ ἄρα

C. τὴν τῶν ποπάνων —] Schol. πλακοντίων πλατέων καὶ λεπτιῶν καὶ περιφερῶν. Ἐψήμα δὲ ἐστὶν ὁ ἐπίοι ἐρατορ καλοῦσθαι, οἱ δὲ γινῶ. v. Casaub. ad Athen. IV. 72. T. II. p. 615. ed. Schw. De verbis διαφερόντως ἔχει ἢ τὸ τῶν γυναικῶν conf. libr. VII. p. 538. B. Phaedon. p. 85. B., ubi constructionis rationem illustravimus.

D. ἐν ἅπασιν, ὡς ἔπος

εἰπεῖν] Formula referenda ad ἐν ἅπασιν; v. ad Apol. Soer. p. 78. E. Symp. 179. A. Reip. I. p. 341. B. — Mox διότι γυνή est quatenus mulier est.

ἀλλ' ὁμοίως διεσπαρμέναι αἱ φ.] sed aequaliter naturae, i. e. naturae vires, in utroque animante, in viro et muliere, diffusae sunt.

E. καὶ γυνή ἰατρικὴ] Ple-

μος καὶ οὐ φιλογυμναστική; Οἶμαι ἔγωγε. Τί δέ; φιλόσοφος τε καὶ μισόσοφος; καὶ θυμοειδής, ἢ δ' αἴθριμος; Ἔστι καὶ ταῦτα. Ἔστιν ἄρα καὶ φυλακικὴ γυνή, ἢ δ' οὐ. ἢ οὐ τοιαύτην καὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν φυλακικῶν φύσιν ἐξελεξάμεθα; Τοιαύτην μὲν οὖν. Καὶ γυναικὸς ἄρα καὶ ἀνδρός ἢ αὐτὴ φύσις εἰς φυλακὴν πόλεως, πλὴν ὅσα ἀσθενεστέρα ἢ ἰσχυροτέρα ἐστί. Φαίνεται. Cap. VI. Καὶ γυναῖκες ἄρα αἰ τοιαῦται τοῖς τοιοῦτοις ἀνδράσιν ἐκλεκταὶ ξυνοικεῖν τε καὶ ξυμφυλάττειν, ἐπειπερ εἰσὶν ἱκαναὶ καὶ ξυγγενεῖς αὐτοῖς τὴν φύσιν. Πάνν γε. Τὰ δ' ἐπιτηδεύματα οὐ τὰ αὐτὰ ἀποδοτεῖα ταῖς αὐταῖς φύσεσι; Τὰ αὐτά. Ἦχομεν ἄρα εἰς τὰ πρότερα περιφερόμενοι, καὶ ὁμολογοῦμεν μὴ παρὰ φύσιν εἶναι ταῖς τῶν φυλάκων γυναῖξι μουσικὴν τε καὶ γυμναστικὴν ἀποδίδοναι. Παντάπασι μὲν οὖν. Οὐκ ἄρα ἀδύνατά γε οὐδὲ εὐχαῖς ὅμοια ἐνομοθετοῦμεν, ἐπειπερ κατὰ φύσιν ἐτίθεμεν τὸν νόμον· ἀλλὰ τὰ νῦν παρὰ ταῦτα

καὶ πολεμική; ἢ δὲ ἀπ. Flor. a. Porro pro φιλογυμναστικῇ Monac. et Flor. β. tuentur γυμναστική. Astius pro eo malebat olim φιλογυμναστική. Denique verba: ἢ δ' ἄρα οὐ; vulgo post φιλογυμναστική addita desunt in Par. ADK. Vat. Θmr. Ven. II. Vind. Φ. Mon. Ang. Florentinis, ut unus Ven. E. exhibere ea videatur, qui a m. rec. in marg. posita habet. Itaque liquet meliorum atque plurimorum librorum fide et auctoritate confirmari loci lectionem, quam supra repraesentavimus. Bekkerus quem ipsi olim sequuti sumus ex Mon. et Flor. β. Ede scripsit: Τί μὴν; Καὶ γυμναστικὴ ἄρα καὶ πολεμική, ἢ δὲ ἀπόλιμος καὶ οὐ γυμναστική; Οἶμαι ἔγωγε.

ne dicendum fuit: καὶ γυνή ἢ μὲν ἰατρική, ἢ δὲ οὐ. Quae brevis eloquentia etiam in proximis aliquoties notanda. v. supra ad p. 451. D. De ὡς φήσομεν v. ad libr. III. p. 415. A.

P. 456. Τί δέ; φιλόσοφος τε καὶ μισόσοφος;] Haec nihil aliud significant nisi hoc: τί δέ; ἢ μὲν φιλόσοφος, ἢ δὲ μισόσοφος; Quocirca miror Astium scribendum censuisse: τί δέ; φιλόσοφος τε, ἢ δὲ μισόσοφος, καὶ θυμοειδής κ. τ. λ.

πλὴν ὅσα ἀσθενεστέρα,

ἢ δὲ ἰσχυροτέρα] h. e. praeterquam quod eadem haec natura utriusque sexus imbecillior aut validior est, ita ut gradu tantum differat, sed ipsa per se spectata eadem videatur.

Cap. VI. B. Ἦχομεν ἄρα — περιφερόμενοι] Revolvimur igitur ad superiora. atque confitemur non esse contra naturam custodum mulieribus musicam et gymnasticam tribuere. Similiter Legg. II. p.

γινόμενα παρὰ φύσιν μᾶλλον, ὡς ἔοικε, γίνεται. Ἔοικεν. Οὐκοῦν ἢ ἐπίσκεψις ἡμῖν ἦν, εἰ δυνατά γε καὶ βέλτιστα λέγοιμεν; Ἦν γάρ. Καὶ ὅτι μὲν δὴ δυνατά, διωμολόγηται; Ναί. Ὅτι δὲ δὴ βέλτιστα, τὸ μετὰ τοῦτο δεῖ διομολογηθῆναι; Ἀἴθρον. Οὐκοῦν πρὸς γε τὸ φυλακικὴν γυναῖκα γενέσθαι οὐκ ἄλλη μὲν ἡμῖν ἀνδρας ποιήσει παιδεία, ἄλλη δὲ γυναῖκας, ἄλλως τε καὶ τὴν αὐτὴν φύσιν παραλαβοῦσα; Οὐκ ἄλλη. Πῶς οὖν ἔχεις δόξης τοῦ τοιοῦδε πέρι; Τίνος δὴ; Τοῦ ὑπολαμβάνειν παρὰ σεαυτῷ τὸν μὲν ἀμείνω ἀνδρα, τὸν δὲ χειρῶ. ἢ πάντας ὁμοίους ἡγεῖ; Οὐδαμῶς. Ἐν οὖν τῇ πόλει, ἦν φησόμεν, ποτέρους οἶε ἡμῖν ἀμείνους ἀνδρας ἐξεργάσθαι, τοὺς φυλάκας, τυχόντας ἢς διηλθόμεν παιδείας, ἢ τοὺς σκυτοτόμους, τῇ σκυτικῇ παιδευθέντας; Γελοῖον, ἔφη, ἐρωτᾷς. Μανθάνω, ἔφη. τί δέ; τῶν ἄλλων πολιτῶν οὐχ οὗτοι ἀριστοί; Πολύ γε. Τί δέ; αἱ γυ-

P. 456. ἀσθενεστέρα ἢ ἰσχυροτέρα] Eusebius: ἢ δὲ ἰσχυροτέρα, probante Astio. Sed non opus mutatione. v. explic. Par. A. ἢ om.

Cap. VI. C. ἡμῖν ἦν, εἰ δυνατά γε] Bekker. τε mavult, quod mihi quoque vehementer placet. v. p. 457. C. D. Recapit. Herm.

D. ποτέρους οἶε ἡμῖν ἀμ.] Editt. omnes πότερον. Ego vero e Mon. et Flor. β. ποτέρους scripsi, posita post ἐξεργάσθαι distinctione.

654. C: δοκεῖ μοι τρίτον ἢ τεταρτόν ὁ λόγος εἰς ταῦτον περιφερόμενος ἦεν.

C. οὐδὲ εὐχαῖς ὅμοια] Schol. τὰ μὴ καθήκοντα ἐστὶ γὰρ ὅτε καὶ τὰ τοιαῦτα εὐχόμεθα. Tetigi ad p. 450. D.

Οὐκοῦν πρὸς γε τὸ φ. γ. γενέσθαι] quod attinet ad id, ut mulieres ad custodiam aptae evadant. Mox παιδεία dicitur παραλαβοῦσα τὴν αὐτὴν φύσιν, h. e. in disciplinam accepisse eandem naturam.

Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

Nam παραλαμβάνειν est verbum hoc in genere proprium. Apolog. Socrat. p. 18. B: ὑμῶν τοὺς πολλοὺς ἐκ παιδῶν παραλαμβάνοντες. Alcibiad. I. p. 121. E. Xenoph. Mem. II. 1, 1: εἰ δέοι σε παιδεύειν παραλαβόντα δύο τῶν νέων, — πῶς ἂν ἐκότερον παιδεύοις;

D. Τίνος δὴ; Τοῦ ὑπολ.] Repete ex antecedentibus περι. Plura ad III. 410. D. IV. 428. D. ἢ τοὺς σκυτοτόμους] Non sine causa hos potissimum memorat. Erant enim inter βαρβα-

ναῖκες τῶν γυναικῶν οὐχ αὐταὶ ἔσονται βέλτισται; Καὶ τοῦτο, ἔφη, πολὺ. Ἔστι δέ τι πόλει ἀμεινον ἢ γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν ὡς ἀρίστους ἐγγίγνεσθαι; Οὐκ ἔστι. Τοῦτο δὲ μουσικῇ τε καὶ γυμναστικῇ παραγιγνόμεναι, ὡς ἡμεῖς διήλθομεν, ἀπεργάζονται; Πῶς δ' οὐ; Οὐ μόνον ἄρα δυνατόν, ἀλλὰ καὶ ἀριστον πόλει νόμιμον ἐτίθειεν; Οὕτως. Ἀποδυτέον δὴ ταῖς τῶν φυλάκων γυναιξίν, ἐπιπέου ἀρετῆν ἀντιματιῶν ἀμεινόνται, καὶ κοινωνητέον πολέμου τε καὶ τῆς ἄλλης φυλακῆς τῆς περὶ τὴν πόλιν, καὶ οὐκ ἄλλα πρακτέον· τούτων δ' αὐτῶν τὰ ἐλαφρότερα ταῖς γυναιξίν ἢ τοῖς ἀνδράσι δοτέον διὰ τὴν τοῦ γένους ἀσθένειαν, ὃ δὲ γελῶν ἀνὴρ ἐπὶ γυναιξὶ γυναιξί, τοῦ βελτίστου ἕνεκα γυμναζομένης, ἀτελεῖ τοῦ γελίου σοφίας δρέπων καρπὸν, οὐδὲν οὐ-

E. Τοῦτο δὲ μουσικῇ] V. δὴ, quod ex optimis libris correxit Bekk.

P. 457. αὐτῶν τὰ ἐλαφρότερα] Bekker. invitis libris omnibus ἐλαφρότερα. Erravit hoc in genere Porson. ad Phoeniss. v. 1367., quem Bekker. sequutus videtur, quippe qui brevem vocalem in huiusmodi formis per totum Platonem expulerit. Sed conf. Buttman. Gramm. Ampl. T. I. p. 263.

sons fere vilissimi et maxime contenti. v. Heindorf. ad Charmid. p. 163 B: εἰ τὰ τοιαῦτα ἐκάλει — οὐδενὶ ἂν ὄνειδος φάραι εἶναι σκωτιομοῦντι ἢ ταρτοπολοῦντι κ. τ. λ.

E. Καὶ τοῦτο, ἔφη, πολὺ.] h. e. καὶ τοῦτο ἔστι πολὺ βέλτισται ἔσονται. Notabis breviloquentiam.

P. 457. Ἀποδυτέον δὴ ταῖς τῶν φυ.] Astio haec adumbrata videntur ad illud Herodoti I. 8: ἄρα δὲ γυνῶν ἐκδυομένων συνεκδυέται καὶ τὴν αἰδῶ γυνῆ. Mihi res ipsa videtur philosophum in hanc sententiam deduxisse, praesertim quum pervulgato loquendi usu verba induendi et exuendi ad virtutes et vitia transferri solerent: qua de re exposuit Gataker. Opp. Crit. p. 223 sq. Locum

laudat Stob. Serm. XLI. p. 255. Mox ταῖς γυναιξίν ἢ τοῖς ἀνδράσι δοτέον interpreteris: mulieribus potius quam viris tribuenda sunt. Nec tamen μάλλον per ellipsin esse omissum, discas ad Hermann. no ad Viger. p. 884 sq. Continetur vocis significatio comparativo ἐλαφρότερα.

B. ὃ δὲ γελῶν ἀνὴρ ἐπὶ γ.] Docet hic locus pariter atque ille p. 452. B. C. haec Spartanorum instituta, priusquam Politia Platonis in vulgus emissa esset, a comicis poetis in scena traducta fuisse. Quocirca non assentimur Morgensternio Commentatt. p. 73, qui exinde, quod Aristophanes in Ecclesiazusis haec placita magnam partem perstrinxit, Platonis Rempublicam ante actam Ecclesiazusas, hoc est

δεν, ὡς ἔοικεν, ἐφ' ᾧ γελᾷ οὐδ' ὅ τι πράττει· κάλλιστα γὰρ δὴ τοῦτο καὶ λέγεται καὶ λελέξεται, ὅτι τὸ μὲν ὠφέλιμον καλόν, τὸ δὲ βλαβερὸν αἰσχρόν. Παντάπασι μὲν οὖν.

Cap. VII. Τοῦτο μὲν τοίνυν ἐν ὧσπερ κῆμα φῶμεν διαφεύγειν τοῦ γυναικείου περὶ νόμον λέγοντες, ὥστε μὴ παντάπασι κατακλυσθῆναι τιθέντας, ὡς δεῖ κοινῇ πάντα ἐπιτηδεύειν τοὺς τε φύλακας ἡμῶν καὶ τὰς φυλακίδας, ἀλλὰ πῆ τὸν λόγον αὐτὸν αὐτῷ ὁμολογεῖσθαι, ὡς δυνατόν τε καὶ ὠφέλιμα λέγει; Καὶ μάλα, ἔφη, οὐ μικρὸν κῆμα διαφεύγεις. Φῆσεις γε, ἦν δ' ἐγώ, οὐ μέγα αὐτὸ εἶναι, ὅταν τὸ μετα τοῦτο ἴδῃς. Λέγε δὴ, ἴδω, ἔφη. Τοῦτω, ἦν δ' ἐγώ, ἐπεται νόμος καὶ τοῖς ἐμπροσθεν τοῖς ἄλλοις, ὡς ἐγῶμαι, ὅδε. Τίς; Τὰς γυναικῶν ταύτας τῶν ἀνδρῶν

Cap. VII. C. αὐτὸν αὐτῷ ὁμολογεῖσθαι] Vulgo ὁμολογεῖσθαι. Sed Par. A. ὁμολογεῖσθαι, lectione vulgari superscripta. Vat. Θ. ὁμολογεῖσθαι. Etiam Flor. a. c. x. a. γ. Ven. Ξ. Ang. Vat. m. ὁμολογεῖσθαι. Mox Flor. x. Angel. Φῆσεις δὲ. In Vat. Θ. γε deest. Scribendum fortasse Φῆσεις δὲ γε.

Λέγε δὴ, ἴδω] V. ὡς ἴδω. Delevit ὡς Bekkerus ex Par. ADK. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Ang. Vat. m. r., quibuscum Flor. a. c. x. a. γ. consentiunt. v. Schaefer. ad Lamb. Bos. Ell. p. 764.

ante Olymp. 96. vel 97., in lucem editam esse docere conatus est. Verba ἀεὶ σοφίας δρέπων καρπὸν, sunt Pindari, ut testatur Stobaeus Sermon. CCXI. p. 711. Conf. Boeckh. Pindar. T. II. P. II. p. 10. et p. 669. Itaque philosophus τοῦ γελίου de suo interposuit, nisi forte hoc additamentum ex glossamate ortum est, — καὶ λελέξεται est atque dictum erit, und wird gesagt bleiben. Neque enim recte Coraius ad Heliodor. p. 68. T. II. explicat αὐτῷ λεγῆσθαι.

Cap. VII. Τοῦτο μὲν τοίνυν ἐν ὧσπερ κ.] Haec imagine utitur respiciens ad illa p. 453. D.

C. ἀλλὰ πῆ τὸν λόγον αὐτῷ ὁμολογεῖσθαι] Ficinus: Imo vero sibi met oratio nostra consonuit, quod

videlicet et possibile et utilia ferret. Infinitivus ex φῶμεν pendet. De voc. φυλακίδες v. Lobeck. ad Phrynich. p. 452. Mox quod post καὶ μάλα infertur negans sententia, eodem modo Eurip. Heraclid. v. 387: καὶ μὴ οὐ μικρὸν φρονῶν.

Τὰς γυναικῶν — εἶναι κοινὰς] Morgensternius Commentatt. de Rep. p. 224. „Nullam beatam esse posse civitatem Plato arbitrabatur, in qua esset inter cives dissensio et discordia; nullam adeo vere perfectam, in qua aliud videretur privatae utilitatis studium, aliud salutis publicae. Infestae illius dissensionis semina, ut exstirparentur, commendatam ab eo vidimus bonorum apud milites civitatis suae communionem. Verum cui malo haec via occur-

D τούτων πάντων πάσας εἶναι κοινάς, ἰδίᾳ δὲ μηδεὶν μηδεμίαν συνοικεῖν· καὶ τοὺς παῖδας αὐ κοινούς, καὶ μήτε γονεῖα ἔχονον εἶδεναι τὸν αὐτοῦ μήτε παῖδα γονεῖα. Πολύ, ἔφη, τοῦτο ἐκείνου μεῖζον πρὸς ἀπιστίαν καὶ τοῦ δυνατοῦ περὶ καὶ τοῦ ὠφελίμου. Οὐκ οἶμαι, ἦν δ' ἐγώ, περὶ γε τοῦ ὠφελίμου ἀμφισβητεῖσθαι ἄν, ὡς οὐ μέγιστον ἀγαθὸν κοινὰς μὲν τὰς γυναῖκας εἶναι, κοινούς δὲ τοὺς παῖδας, εἴπερ οἶόν τε· ἀλλ' οἶμαι περὶ τοῦ εἰ δυνατὸν ἢ μὴ πλείστην ἀμφισβήτησιν γενέσθαι. Περὶ ἀμφοτέρων, ἦ δ' ὅς, εὖ μάλ' ἂν ἀμφισβητηθῆι. Ἀέγεις, ἦν δ' ἐγώ, λόγων ἕστασιν· ἐγὼ δ' ὦμην ἐκ γε τοῦ ἑτέρου ἀποδράσεσθαι, εἰ σοὶ δοξοῖεν ὠφελίμον εἶναι, λοιπὸν δὲ δὴ μοι ἐσεσθαι περὶ τοῦ δυνατοῦ καὶ μὴ. Ἄλλ' οὐκ ἔλαθες, ἦ δ' ὅς, ἀποδιδοάσκων, ἀλλ' ἀμφοτέρων περὶ δίδου λόγον. Ὑπεκτίον, ἦν δ' ἐγώ, δίκην τοσοῦνδε μέντοι χάρισαί μοι· ἑσόν με ἑορτάσαι, ὡς περ οἱ ἀρχοὶ τὴν διάνοιαν εἰσῆσθαι ἐστιᾶσθαι ὑφ' ἑαυτῶν, ὅταν μόνοι πορεύωνται· καὶ γὰρ οἱ τοιοῦτο

458

που, πρὶν ἐξευρεῖν τίνα τρόπον ἔσται τι ὧν ἐπιθυ-

D. πλείστην ἀμφισβήτησιν] Post πλείστην Angel. et Monac. ἂν adiciunt. Non probō. Structuram praeter alios illustrat Lobeck. ad Phryn. p. 751.

P. 458. τίνα τρόπον ἔσται τι ὧν ἐπιθυμ.] Interiectum τε post ἔσται Monac. Par. DK. Flor. β. om.

ὡς ὑπάρχον εἶναι ὁ βούλονται] Post ὑπάρχον recte codd. Par. AD. Ven. II. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. addunt εἶναι, quod vulgo om.

B. ἐπισκέψασθαι, εἰ δυνατό] Par. A. Vat. G. Ven.

rere voluit, eius vim tantam existimabat, ut uno illo remedio non acquiesceret. Aliud insuper, quo ab alia quadam parte pestis fons praecunderetur, excogitavit. Loquor iam de famosissima illa uxorum et liberorum, quam vocant, communione. Alii hoc commentum refutarunt, alii irriserunt, detestati sunt alii, alii excusaverunt, pauci satis intellexerunt aut recte indicaverunt. Sed legenda est tota viri clarissimi

de hoc argumento disputatione. Adversus Platonem suo more disputat Aristotel. Pol. II, 2. et Histor. Animal. IX, 1. Alios, qui idem egerunt, ad h. l. recensuit Ast.

D. καὶ τοὺς παῖδας αὐ κ.] atque item liberos communes. Nam ita καὶ αὐ capiendum, ut saepe, veluti infra p. 461. C. p. 472. C.

E. Δέγεις, ἦν δ' ἐγώ, λόγων ἕστασιν.] Narras, inquam ego, sermonum con-

μοῦσι, τοῦτο παρίντες, ἵνα μὴ καίμνωσι βουλευόμενοι περὶ τοῦ δυνατοῦ καὶ μὴ, θέντες ὡς ὑπάρχον εἶναι ὁ βούλονται, ἤδη τὰ λοιπὰ διατάττονσι καὶ χαίρουσι διεξιόντες οἷα δράσουσι γενομένου, ἀργὸν καὶ ἄλλως ψυχὴν εἰ ἀργότεραν ποιούντες. ἤδη οὖν καὶ αὐτὸς B
μαλθακίζομαι, καὶ ἐκεῖνα μὲν ἐπιθυμῶ ἀναβαλεσθαι καὶ ὕστερον ἐπισκέψασθαι, εἰ δυνατό, τῶν δὲ ὡς δυνατῶν ὄντων θείω σκέψομαι, ἂν μοι παρήσ, πῶς διατάξουσιν αὐτὰ οἱ ἀρχοντες γιγνόμενα, καὶ ὅτι πάντων ξυμφορώτατ' ἂν εἴη πραχθέντα τῇ τε πόλει καὶ τοῖς γύλαξι. ταῦτα πειράσομαι σοὶ πρότερα συνδιασκοπεῖσθαι, ὕστερα δ' ἐκεῖνα. εἴπερ παρήσ. Ἄλλα
C παρήσ, ἔφη, καὶ σκόπει.

Οἶμαι τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, εἴπερ ἔσονται οἱ ἀρχοντες ἄξιοι τούτου τοῦ ὀνόματος, οἳ τε τούτοις C
ἐπίκουροι κατὰ ταῦτά, τοὺς μὲν ἐθελήσειν ποιεῖν τὰ ἐπιταττόμενα, τοὺς δὲ ἐπιτάξουσιν, τὰ μὲν αὐτοὺς
D πειθόμενους τοῖς νόμοις, τὰ δὲ καὶ μιμουμένους, ὅσα ἂν ἐκείνοις ἐπιτρέψωμεν. Εἰκός, ἔφη. Σὺ μὲν τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ὁ νομοθέτης αὐτοῖς, ὡς περ τοὺς

ΣII. Vind. Angel. Vat. m. r. Flor. a. c. x. a. γ. ἢ δυνατό, quod olim cum Bekkero recepi: nunc non probem. Mox παρήσ pro vulg. παρήσ dedi praecunte Bekkero. v. Butt. Gr. Ampl. T. I. p. 543.

τῇ τε πόλει] τε om. Par. A. Vat. m. probante Hermanno.

C. τὰ δὲ καὶ μιμουμένους] Monac. τὰ δὲ μὴ πειθόμενους. Male

ὡς περ τοὺς ἀνδρας ἐξέλεξας] Verbum ἐξέλεξας, in vett.

spirationem, qui mihi simul negotium creaturi sint. Hesychius: σύστασις: συναγωγή, σύνδοσις. Schleiermacherus interpretatur: Das ist ia eine Rotte von Reden, die du mir ankündigest.

οὐκ ἔλαθες — ἀποδιδοάσκων] h. e. non latebat nos te aufugere velle. Nam participium praesentis nunc conatum, quem vocant, indicat.

P. 458. ἑσόν με ἑορτάσαι —] Τὴν διάνοιαν ἐστιᾶσθαι

ὑφ' ἑαυτοῦ est vanis cogitationum epulis animum pascere, ut observavit Valckenar. ad Theocrit. Adoniaz. v. 25., ubi est: ἀργοῖς αἰὲν ἑορτά. Vocem ἑορτῆς iam Aeschylus adhibuit similiter Eumen. v. 191. — θέντες ὡς ὑπάρχον, sumentes iam esse quod velint. Mox καὶ ἄλλως est iam alioquin.

B. ἐπισκέψασθαι, εἰ δυνατό] Recte habet εἰ, quod Bekker. in ἦ mutavit. Non

ἀνδρας ἐξέλεξας, οὕτω καὶ τὰς γυναῖκας ἐκλέξας πα-
ραδώσεις καθ' ὅσον οἶόν τε ὁμοφρεῖς· οἱ δὲ, ἅτε
οἰκίας τε καὶ ξυσσίτια κοινὰ ἔχοντες, ἰδίᾳ δὲ οὐδε-
ρὸς οὐδέν τοιοῦτο κεκτημένου, ὁμοῦ δὴ ἔσονται, ὁμοῦ
D δὲ ἀναμειγμένων καὶ ἐν γυμνασίοις καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ
τροσῇ ὑπ' ἀνάγκης, οἶμαι, τῆς ἐμφύτου ἄζονται
πρὸς τὴν ἀλλήλων μίξιν. ἢ οὐκ ἀναγκαῖά σοι δοκῶ
λέγειν; Οὐ γεωμετρικαῖς γε, ἢ δ' ὅς, ἀλλ' ἐρωτι-
καῖς ἀνάγκαις, αἱ κινδυνεύουσιν ἐκείνων δομινύτραι
εἶναι πρὸς τὸ πείθειν τε καὶ ἔλκειν τὸν πολὺν λεῶν.
Cap. VIII. Καὶ μάλα, εἶπον, ἀλλὰ μετὰ δὴ ταῦτα,
E ὦ Γλαῦκων, ἀτάκτως μὲν μίγνυσθαι ἀλλήλοις ἢ ἄλλο
ὅτιοῦν ποιεῖν οὔτε ὅσιον ἐν εὐδαιμόνων πόλει οὐτ'
ἐάσουσαι οἱ ἄρχοντες. Οὐ γὰρ δίκαιον, ἔφη. Δῆλον
δὴ, ὅτι γάμοις τὸ μετὰ τοῦτο ποιήσομεν ἱερὸς
εἰς δύναμιν ὃ τι μάλιστα· εἶν δ' ἂν ἱεροὶ οἱ ὠφελιμώ-
459 τατοὶ. Παντάπασι μὲν οὖν. Πῶς οὖν δὴ ὠφελιμώ-
τατοὶ ἔσονται; τὸδε μοι λέγε, ὦ Γλαῦκων· ὁρῶ γὰρ

edit. omissum, reddiderunt Par. ADK. Ven. II. Vind. Mon. Ang.
Vat. m. r. Florentini sex et edit. Bas. 2. Habent etiam Euseb.
Praepar. Evang. XIII. p. 708. D. et Theodoret. Therap. IX. p.
617. A.

ξυσσίτια κοινὰ ἔχοντες] V. κοινῇ, quod mutavi e Par.
A. repetitae lectionis, Vat. Θ. Ven. ΞII Vind. Par. DK. Mon.
Ang. sex Florentinis et Eusebio. Vulgatum Turr. tenuerunt cum
Schneidero, nunc mentem mutaturi, comperta vera optimi codicis
scriptura, eaque cum aliis libris praestantissimis conveniente.

enim qua ratione res fieri possit
potissimum dubitatur, sed
an omnino fieri possit.

D. Οὐ γεωμετρικαῖς γε,
ἢ δ' ὅς] Vid. annot. ad Gorg.
p. 472. E. ad Sympos. p. 223.
D. et Fabricius ad Sext. Em-
pir. adv. Math. III. p. 327. Re-
spexit ad hunc locum Plu-
tarch. Vit. Lycurg. p. 48. C.
Dicuntur autem istae ἀνάγκαι
ἔλκειν τὸν πολὺν λεῶν. i. e. τοὺς
πολλοὺς. Sic Lucian. de Hi-
stor. Conserib. §. 10. dixit ὁ
πολιὺς δήμος, ubi vide nuperum
editorem.

E. εἰς δύναμιν ὃ τι μά-

λιστα] Eadem dictio est Tim.
p. 42. E. 71. D. 89. D. Cratyl.
422. D. Politic. p. 279. C. Legg.
IV. 717. C. V. 739. C. E. VI.
766. A. 777. D. 783. D. VII.
817. B. XII. 950. E. Phaedr.
257. A.

Cap. VIII. P. 459. B. Τι
δὲ ἵππων οἶει —] Quid au-
tem de equis censes etc. V.
ad Phaed. p. 78. D. coll. Matth.
Gr. §. 342.

ὡς ἄρα σφόδρα ἡμῖν δεῖ
ἄκρων εἶναι τῶν ἀρχόντων]
quam praestantibus no-
bis opus est rectoribus,
siquidem eadem ratio est

σου ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ γυναῖς θηρευτικούς καὶ τῶν γεν-
ναίων ὀρνίθων μάλα συγχρούς· ἄρ' οὖν, ὦ πρὸς Διός,
προσέσχηκας τι τοῖς τούτων γάμοις τε καὶ παιδο-
ποιαῖς; Τὸ ποῖον, ἔφη; Πρῶτον μὲν αὐτῶν τού-
των, καίπερ ὄπτων γενναίων, ἄρ' οὐκ εἰσὶ τινες καὶ
γίγνονται ἄριστοι; Εἰσὶ. Πότερον οὖν ἐξ ἀπάντων
ὁμοίως γεννᾶς, ἢ προθυμεῖ ὃ τι μάλιστα ἐκ τῶν
ἀρίστων; Ἐκ τῶν ἀρίστων. Τι δ'; ἐκ τῶν νεω- B
τάτων ἢ ἐκ τῶν γεραιτάτων ἢ ἐξ ἀκμαζόντων ὃ τι
μάλιστα; Ἐξ ἀκμαζόντων. Καὶ ἐὰν μὴ οὕτω γεν-
νᾶται, πολὺ σοι ἡγεῖ χεῖρον ἔσεσθαι τό τε τῶν ὀρ-
νήθων καὶ τῶν κνῶν γένος; Ἐγὼ γ', ἔφη. Τι
δὲ ἵππων οἶει, ἢ δ' ἐγώ, καὶ τῶν ἄλλων ζώων;
ἢ ἄλλη πῃ ἔχειν; Ἀτοπον μὲντ' ἂν, ἢ δ' ὅς, εἶη.
Βαβαί, ἢ δ' ἐγώ, ὦ φίλε ἑταῖρε, ὡς ἄρα σφόδρα
ἡμῖν δεῖ ἄκρων εἶναι τῶν ἀρχόντων, εἴπερ καὶ περὶ
τῶν ἀνθρώπων γένος ὡσαύτως ἔχει. Ἀλλὰ μὲν C
δὴ ἔχει, ἔφη· ἀλλὰ τί δή; Ὅτι ἀνάγκη αὐτοῖς, ἢν

Cap. VIII. D. ἀλλὰ μετὰ δὴ ταῦτα] V. ἀλλὰ δὴ μ. τ.,
quod ex codd. fere omnibus mutatum. Dein Par. A. repetitae
lectionis ἀτακῶς δὲ γυμνοῦσθαι pro ἀτ. δ. μίγνυσθαι.

P. 459. γάμοις τε καὶ παιδοποιαῖς] Ven. II. Par.
DK. Mon. Ang. Vat. m. et sex Florentini παιδοποιῖα, quod ortum
ex antiqua scribendi ratione παιδοποιῖα; quae quam facile ex vera
lectione oriri potuerit, nemini obscurum.

B. δεῖ ἄκρων εἶναι τῶν ἀρχ.] Mon. et Flor. β. εἶναι
omittunt, quod etiam Steph. deleri voluit; sed vid. interpret.

generis humani. Steph.
expungi εἶναι volebat. Cui me-
rito adversantur Heusdius
Specim. crit. p. 57. et Matth.
Gr. §. 632, qui constructionem
conflatam dicit ex his partibus:
ἡμῖν δεῖ ἄκρων ἀρχόντων et ἡμῖν
δεῖ τοὺς ἀρχοντας ἄκρους εἶναι.
Alia notavimus ad libr. I. p.
342. B. De usu voc. ἄκρος v.
ad libr. II. p. 366. B.

C. ἱατροὺν δὲ πον μὴ δεο-
μένοις μὲν σώμασι —] Me-
dicum autem, opinor, si
corporum non indigeant re-
mediis, sed aegroti prae-
scriptam vivendi ratio-

nem lubentes sequantur,
putamus sufficere, si vel
imperitior sitae deterior:
sin vero opus est etc.
Steph. pro ἐθελότων scriben-
dum putans ἐθελούων, quod ad
σώμασι referretur, immemor fuit
taliū locorum, quales collegit
Matth. Gr. §. 563. Nec εἶναι
post ἡγοῦμεθα cum Astio de-
lendū putem, siquidem verba
recte possunt in hunc modum
iungi: ἡγοῦμεθα ἀρκεῖν καὶ παν-
λότερον εἶναι, i. e. εἶν καὶ παν-
λότερος ἢ. Mox usitatus erat
dicere: ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτο λέ-
γεις;

δ' ἐγώ, φαρμάκοις πολλοῖς χρῆσθαι. ἰατρὸν δὲ που μὴ δεομένοις μὲν σώμασι φαρμάκων, ἀλλὰ διαίτη ἐθέλοντων ὑπακούειν, καὶ φανυλότερον ἐξαρκεῖν ἡγοῦμαι εἶναι· ὅταν δὲ δὴ καὶ φαρμακεύειν δεῖ, ἴσμεν, ὅτι ἀνδρειοτέρου δεῖ τοῦ ἰατροῦ. Ἀληθῆ' ἀλλὰ πρὸς τί λέγεις; Πρὸς τὸδε, ἦν δ' ἐγώ· συχνῶ τῷ ψεύδει καὶ τῇ ἀπάτῃ κινδυνεύει ἡμῖν δεήσειν χρῆσθαι τοὺς ἄρχοντας ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀρχομένων. ἔφαμεν δὲ που ἐν φαρμάκῳ εἶδει πάντα τὰ τοιαῦτα χρῆσιμα εἶναι. Καὶ ὀρθῶς γε, ἔφη. Ἐν τοῖς γάμοις τοίνυν καὶ παιδοποιίαις εἰσὶ τὸ ὀρθὸν τοῦτο γίνεσθαι οὐκ ἐλάχιστον. Πῶς δὴ; Δεῖ μὲν, εἶπον, ἐκ τῶν ὁμολογημένων τοὺς ἀρίστους ταῖς ἀρίσταῖς συγγίνεσθαι ὡς πλειστάκις, τοὺς δὲ φανυλότεροις ταῖς φανυλότεραις τὸναντίον, καὶ τῶν μὲν τὰ ἔκχονα τρέφειν, τῶν δὲ μὴ, εἰ μέλλει τὸ ποίμνιον ὃ τι ἀκρότατον εἶναι καὶ ταῦτα πάντα γινόμενα λανθάνειν

C. ἀλλὰ διαίτη ἐθέλοντων] Flor. a. γ. Vind. Vat. r. ἐθέλονται, ut Steph. coniecit. Paulo ante Ast. scribi mavult: ἰατρὸν γέ που. Sed δὲ recte habere videtur.

D. τοῦτο γίνεσθαι οὐκ ἐλάχιστον] Steph., qui γενέσθαι invitit codd. edidit, ἄν addendum suspicabatur. Frustra.

κινδυνεύει ἡμῖν δεήσειν χρῆσθαι] Ne quis miretur istud δεήσειν, latissime patet usus infinitivorum futuri temporis, ut qui coniungantur cum plurimis verbis, quorum legitimos comites vulgo habent praesentis aoristisque infinitivos. Plurima rei exempla colleguntur duumviri praestantissimi, Schaeferus ad Poetas Gnomicos p. 16 sq. et Lobeckius ad Phrynich. p. 748. Conf. infra p. 471. C.

D. ἐν φαρμάκῳ εἶδει] remedia loco. v. ad libr. III. p. 389. A., ubi de istis mendaciis a philosopho in republica admissis disseruimus.

τὸ ὀρθὸν τοῦτο γίνεσθαι] hoc quod rectum

nobis videtur, non ex minima parte fieri.

τῶν μὲν τὰ ἔκχονα — τῶν δὲ μὴ.] V. p. 460. C. et 461. C., ubi de tractandis infantibus et mutilis et contra legem procreatis disseritur.

E. ὃ τι ἀκρότατον εἶναι] i. e. quam praestantissimum. Non opus est Stephani coniectura, qui ἀκροτάτων vel ἀκραιότατων scribendum putabat: quanquam sequentia: εἶπερ μέλλει καθαρὸν τὸ γένος τῶν φυλάκων εἶεσθαι tale quid primo adspectu requirere videantur. Neque in proximis πάντας pro πάντα scripserim, licet Ficinus fortasse sic legerit, ut qui haec interpretetur: ab omnibus praeterquam a

πλὴν αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας, εἰ αὖ ἡ ἀγέλη τῶν φυλάκων ὃ τι μάλιστα ἀστασίαςτος ἔσται. Ὀρθότατα, ἔφη. Οὐκοῦν δὴ ἔορται τινες νομοθετηταί, ἐν αἷς ξυνάξομεν τὰς τε νύμφας καὶ τοὺς νυμφίους, καὶ θυγατέρας καὶ υἱοὺς ποιητέοις τοῖς ἡμετέροις ποιηταῖς 460 ἀπεπόντες τοῖς γιννομένοις γάμοις· τὸ δὲ πλῆθος τῶν γάμων ἐπὶ τοῖς ἄρχουσι ποιήσομεν, ἵν' ὡς μάλιστα διασώζωσι τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνδρῶν, πρὸς πολέμους τε καὶ νόσους καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἀποσκοποῦντες, καὶ μῆτε μεγάλη ἡμῖν ἡ πόλις κατὰ τὸ δυνατόν μῆτε μικρά γίγηται. Ὀρθῶς, ἔφη. Κληροὶ δὴ τινες, οἶμαι, ποιητέοι κομψοί, ὥστε τὸν φανυλὸν ἐκείνον αἰτιασθαι ἐφ' ἐκάστης συνέρξεως τύχην, ἀλλὰ μὴ τοῖς ἄρχοντας. Καὶ μάλα, ἔφη. Cap. IX. Καὶ τοῖς ἀγαθοῖς γε που τῶν νέων ἐν 465 πολέμῳ ἢ ἀλλοθί που γέρα δοτέον καὶ ἀθλα ἄλλα

E. ἔορται τινες νομοθετηταί] Addunt ἔορται, quod cum Vat. Θ. Ven. II. Vind. Par. DK. Mon. Ang. Vat. m. r. et sex Florent. delevi.

P. 460. πρὸς πολέμους τε καὶ νόσους] Sic Par. A. Ven. II. Vind. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. pro vulg. ποιήσομεν. Praeterea te post πολέμους inserui ex Par. A. Ven. E. Ang. Vat. m.

principibus ignorari. Recte enim Ast. monuit e verbis πλὴν τοὺς ἄρχοντας facile intelligi posse τοὺς ἄλλους.

P. 460. τὸ δὲ πλῆθος — ἐπὶ τοῖς ἄρχουσι ποιήσομεν] i. e. penes rectores esse iubebimus; numerum nuptiarum rectoribus definiendum permittemus. Sic Gorg. p. 508: εἶναι ἐπὶ τῷ βουλευμένῳ. Xen. Cyr. I. 6, 2. ἐπὶ μάρτυσιν εἶναι. ἔφ' ἐκάστης συνέρξεως τ.] Sic ἐπὶ positum Theaet. p. 159. C: καὶ ἕτερα δὲ ἐφ' ἐκάτερου (in ieglichem Falle) γεννήσομεν ἐγὼ τε ὁ πάσῃων καὶ ἐκείνο τὸ ποιοῦν, et alibi. Ceterum Socrates in Timaei principio p. 18. D. ad haec respi-

ciens: ἀρ' οὐ μεμνήμεθα, inquit, ὡς τοὺς ἄρχοντας ἔφαμεν καὶ τὰς ἀρχούσας δεῖν εἰς τὴν τῶν γάμων συνέρξιν λάθρα μηχανᾶσθαι κληροῖς τισίν, ὅπως οἱ κακοὶ χωρὶς ὄτ' ἀγαθοὶ ταῖς ὁμοίαις ἐκάτεροι ξυλλέξονται καὶ μὴ τις αὐτοῖς ἐχθρὰ διὰ ταῦτα γίγηται, τύχην ἡγομένους αἰτίαν τῆς συλλέξεως.

Cap. IX. B. καὶ γέρα δοτέον καὶ ἀθλα — ἢ ἐξουσία] Verbale neutrius generis eodem modo constructum supra Libr. III. p. 403. C: προσοισίον αὐτῆ ἢ ἡδονή. Phileb. p. 57. A: πότερον ὡς μία ἐκάτερα ἐκτέον. Sophist. p. 223. B: ἢ τέχνης οἰκονομικῆς — γιννομένη θήρα προσρητέον, ubi v. ann. Cratyl. p. 410. C. Itaque etiam γέρα

τε και ἀφθονοτέρα ἢ ἐξουσία τῆς τῶν γυναικῶν
 ζηγκοιμήσεως, ἵνα και ἅμα μετὰ προφάσεως ὡς πλεῖ-
 στοι τῶν παίδων ἐκ τῶν τοιούτων σπειρώνται. Ὁρ-
 θῶς. Οὐκοῦν και τὰ αἰε γιγνόμενα ἔχονα παραλαμ-
 βάνουσαι αἰ ἐπὶ τούτων ἐρεσθηκῆναι ἀρχαὶ εἴτε ἀνδρῶν
 εἴτε γυναικῶν εἴτε ἀμφοτέρω —, κοιναὶ μὲν γάρ που
 C και ἀρχαὶ γυναιξὶ τε και ἀνδράσι. Ναί. — Τὰ μὲν
 δὴ τῶν ἀγαθῶν, δοκῶ λαβοῦσαι εἰς τὸν σηκὸν
 οἴσασαι παρά τινος τροφούς, χωρὶς οἰκούσας ἐν τινι
 μέρει τῆς πόλεως· τὰ δὲ τῶν χειρόνων, και ἐάν τι
 τῶν ἐτέρων ἀνάπηρον γίγνηται, ἐν ἀπορόρητῳ τε και
 ἀδήλω κατακρύψουσιν, ὡς πρέπει. Εἶπερ μέλλει,
 ἔφη, καθαρόν τὸ γένος τῶν φυλάκων ἐσεσθαι. Οὐ-

Cap. IX. B. και ἀφθονοτέρα ἢ ἐξουσία] Mon. Flor. β.
 ἀφθονοτέρα. De forma ἀφθονοτέρα v. Matth. Gr. T. I. p. 251.
 εἴτε γυναικῶν εἴτε ἀμφοτέρω] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven.
 ΞII. Vind. Vat. m. r. et fortasse Florentini. Vulgo ἀμφοτέρω.
 γάρ που και ἀρχαὶ γ.] Ven. Ξ. Vat. m. Flor. a. c. γ. in-
 sertio articulo και αἰ ἀρχαί.

C. Εἶπερ μέλλει — καθαρόν] Par. A. Ven. II. Par. D.
 Mon. Vat. m. μέλλει. Male.

D. ἐάν μὴ αὐταὶ ἐκ.] Par A. probantibus Turr. et Schneid.
 αὐταί.

— και ἀθλια nominativo casu
 accipiendum, nisi constructionis
 enallagen statuere voluerimus.

B. Οὐκοῦν και τὰ αἰε
 γ. ἐκγ. παραλαμβάνουσαι] A. s. t. aut παραλαμβάνουσαν scri-
 bendum aut εἰσὶν intelligendum
 putabat. Non credo, Oratio
 parenthesi interrupta deinde
 continuatur verbis: Τὰ μὲν δὴ
 τῶν ἀγαθῶν κ. τ. λ., quae iam
 in mente habebat Socrates,
 additurus haud dubie in hunc
 modum: τὰ μὲν τῶν ἀγαθῶν εἰς
 τὸν σηκὸν οἴσασαι κ. τ. λ. Deinde
 εἴτε ἀμφοτέρω absolute additum,
 usu haud infrequenti; v.
 ad Apolog. Socrat. p. 22. E.
 Voc. σηκός Timaeus Gloss. p.
 230. interpretatur: ἐπὶ τῶν ἐργα-
 τῶν περιχομένη, ubi v. Ruhnk.

C. ἀνάπηρον γίγνηται] Pollux Onom. II, 61: ἀνάπη-
 ρός ἐστιν ὁ πᾶρ τὸ σῶμα πεπι-

ρομένος. Schol. ad Iliad. β. v.
 599: πηρὸς καλεῖται ὁ κατά τι
 μέρος τοῦ σώματος βεβλαμμένος.
 Verbum σπαργάν, quod omnino
 de luxuriante humorum,
 ad excretionem prurientium,
 impetu dicitur, hoc loco de lacte,
 quod ubera distendit, accipiendum,
 docente Ruhnkenio ad Tim.
 Gloss. p. 234. et schol. ad h. l.
 ἐν ἀπορόρητῳ τε και ἀδή-
 λῳ κατακρύψουσιν] Tim. p.
 19. A., ubi haec referuntur:
 και μὴν οἷ γε τὰ μὲν τῶν ἀγα-
 θῶν ὄρεται ἔφαμεν εἶναι, τὰ
 δὲ τῶν φαύλων εἰς τὴν ἄλλην
 λάθρα διαδοτέον πόλιν,
 ἐπανζομένον δὲ σκοπούσας αἰε
 τοὺς ἀξίους πάλιν ἀνάγειν δεῖν,
 τοὺς δὲ παρὰ σφίον ἀναξίους
 εἰς τὴν τῶν ἐπιούσιων χρόνον
 μεταλλάττειν. Ex quibus verbis
 Göttling Praefat. ad Aristotel.

κοῦν και τροφῆς οὗτοι ἐπιμελήσονται, τὰς τε μητέ-
 ρας ἐπὶ τὸν σηκὸν ἄγοντες, ὅταν σπαργῶσι, πᾶσαν
 μηχανὴν μηχανώμενοι, ὅπως μηδεμία τὸ αὐτῆς αἰ-
 σθήσεται, και ἄλλας γάλα ἐχούσας ἐκπορίζοντες, ἐάν
 μὴ αὐταὶ ἱκαναὶ ὦσι: και αὐτῶν τούτων ἐπιμελή-
 σονται, ὅπως μέτρων χρόνον θηλάσονται, ἀγρυπνίας
 D δὲ και τὸν ἄλλον πόνον τιθαῖς τε και τροφοῖς πα-
 ραδώσουσι: Πολλὴν ὄραστῶνην, ἔφη, λέγεις τῆς παι-
 δοποιίας ταῖς τῶν φυλάκων γυναιξί. Πρέπει γάρ, ἦν
 δ' ἐγώ, τὸ δ' ἐφεξῆς διέλθωμεν ὁ προθυμούμεθα.
 ἔφαμεν γάρ δὴ ἐξ ἀκμαζόντων δεῖν τὰ ἔχονα γίνε-
 σθαι. Ἀληθῆ. Ἄρ' οὖν σοι ξυμδοκεῖ μέτριος χρό-
 νος ἀκμῆς τὰ εἰκοσὶν ἔτη γυναικί, ἀνδρὶ δὲ τὰ τριά-

μέτριον χρόνον θηλάσονται] V. θηλάσονται, quod nunc
 praeunte Bekkero e Ven. Θ. Ven. Ξ. Vind. Ang. Vat. r. Flor.
 a. x. mutare placuit. Mox utraque Par. A. probante Bekkero.
 Vulgo τὰθαῖς. conf. p. 343. A.

ὁ προθυμούμεθα] Vat. Θ. Ven. II. Par. DK. Vat. r. Flor.
 a. β. et a sec. m. Ven. Ξ. προμηθοῦμεθα. Vulgatum προθυ-
 μουμεθα etiam Ast. et Bekker. retinuerunt. Flor. x. Ang. προ-
 θέμεθα.

γίνεσθαι. Ἀληθῆ. Ἄρ' οὖν σοι —] Vett. edit. praeter
 Bas. 1. 2. γίνεσθαι ἀληθῆ. Ἄρ' οὖν κ. τ. λ. Errorem certatim

Ethic. p. XIV. collegit ne hic
 quidem de infantum expositione
 cogitandum esse. Ibi enim cla-
 rissime patere, quid sit εἰς τὴν
 ἄλλην πόλιν διαδοτέον. Quippe
 intelligi classem civium tertiam,
 h. e. ordinem opificum et agri-
 colarum. Quod si ita est, nec
 supra p. 459. D. aliter existi-
 mandum erit, atque τρέφειν in-
 telligendum de publica educa-
 tione, quae unis militibus et
 principibus civitatis obtingit,
 ceteris civibus, opificibus et
 agricolis, recusata est. Atque
 idem etiam iudicari debet de
 verbis p. 461. C. ἐάν δὲ τι βιά-
 σται, οὕτω τιθέναι, εἰς οὐκ
 οὐσης τροφῆς τῷ τοιούτῳ. Ac
 fatemur libere eam interpre-
 tationem nobis unice probari.
 Neque enim credibile est Pla-
 tonem istiusmodi custodum filios,
 quia vel mutili vel contra

leges procreati essent, continuo
 tanta inhumanitate ad summam
 miseriam detrudi voluisse, quan-
 quam philosophus utique de re
 longe gravissima hoc loco minus
 perspicue quam velles exposuit.
 Accedit huc, quod in Graeciae
 civitatibus imprimisque in civi-
 tate Athenarum expositio in-
 fantum magis ab inhumanitate
 privatorum hominum ortum ha-
 buit, quam a publicarum legum
 licentia, quanquam de liberis
 mutilis ac deformibus vulgo
 durius est iudicatum. v. Her-
 mann. Lehrbuch der griech.
 Privatalterthümer Cap. I. §. 11.
 et quos ann. 6. laudavit. Ce-
 terum Ficinus vertit: in ab-
 ditis locis.

E. τὰ εἰκοσὶν ἔτη γ. —
 τὰ τριάκοντα] Articulum
 ponit de certo quodam cogitans
 temporis spatio quod deinceps

ζοντα; Τὰ ποῖα αὐτῶν; ἔφη. Γυναῖκι μὲν, ἣν δ' ἐγώ, ἀρξαμένη ἀπὸ εἰκοσαετίδος μέχρι τετραρακονταετίδος τίθειν τῇ πόλει ἄνδρι δέ, ἐπειδὴν τὴν ὄξυτάτην δρόμου ἀκμὴν παρῆ, τὸ ἀπὸ τούτου γεννᾶν τῇ πόλει μέχρι πεντεκαῖπεντηχονταίτους. Ἀμφοτέρω 461 γούν, ἔφη, αὕτη ἀκμὴ σωματός τε καὶ φρονήσεως. Οὐκοῦν ἐάν τε πρῶτος τούτων ἐάν τε νεώτερος τῶν εἰς τὸ κοινὸν γεννήσεων ἀφῆται, οὔτε ὅσιον οὔτε δίκαιον φήσομεν τὸ ἀμαρτήμα, ὡς παῖδα φιτύνοντες τῇ πόλει, ὅς, ἂν λάθῃ, γενήσεται οὐχ ὑπὸ θυσῶν οὐδ' ὑπὸ ἐνχῶν φῦς, ἀς ἐφ' ἐκάστοις τοῖς γάμοις εὗξονται καὶ ἰέρεια καὶ ἱερεῖς καὶ ξυμπασὰ ἡ πόλις, ἐξ ἀγαθῶν ἀμείνους καὶ ἐξ ὠφελίμων ὠφελιωτέρους

notarunt Heusd. Specim. p. 116. Ast. Morgenstern. Programm. p. IV., Faehse Syllog. Lect. p. 377.

E. ἀπὸ εἰκοσαετίδος] Par. A. sec. Ang. Vat. m. εἰκοσαετίδος, sed Par. A. pr. εἰκοσαετίδος teste recentissimo collatore, et Par. A. Vat. θ. τετραρακονταετίδος, accentu item reiecto, ut legitur etiam ap. Euseb. Praep. Ev. XIII. 19. p. 709. A. et Theodoret. Therap. IX. p. 618. A. v. Lobeck. ad Phryn. p. 407. Astius Atticas formas εἰκοσαετίδος et τεσσαρακονταετίδος reposuit, de quibus v. Maittair. de Dialect. p. 47. et Fischer. ad Weller. T. I. p. 272. T. II. p. 180. Sed Atticistarum praeceptis hac in re non esse temere fidem habendam animadvertimus ad Gorg. p. 471. C. Mox Flor. β. Mon. μέχρι πέντε καὶ πενήχοντος ἔτους.

P. 461. A. οὔτε δίκαιον φήσομεν] φήσομεν Par. A. em. γενήσεται οὐχ ὑπὸ —] γενήσεται Par. A. Vat. θ. Ven. ΞII. Vat. m. Turr.

καὶ ἰέρεια καὶ ἱερεῖς] V. ἰερεία, contra fidem librorum fere omnium

B. μετὰ δεινῆς ἀκρατίας γεγ.] V. ἀκρασίας. Flor. x. et Angel. ἀκρατίας. quod recepit Bekker. Nos e Par. A. sec. Duebn. Vat. θ. Vind. Par. DK. Vat. m. r. Flor. a. c. a. β. γ. ἀκρατίας

definit accuratius. Quorsum pertinet Τὰ ποῖα; h. e. ποῖα λέγεις ταῦτα τὰ εἰκοσι ἔτη καὶ τὰ τεράκοντα. Quippe mulieri tribuit viginti annorum spatium pertinens a vicesimo aetatis anno usque ad annum quadragesimum; viro autem concedit spatium triginta annorum, inde ab anno aetatis vigesimo quinto usque ad annum quinquagesimum quintum. Nihil simplicius hac loci interpreta-

tione, de quo Schneiderus prolixissima disputatione magnas excitavit tragoedias. Ἀκμὴ est flos aetatis. — ἐπειδὴν τὴν ὄξυτάτην δρόμον ἀκμὴν παρῆ, quum acerrimum curriculum vigorem transmiserit. Verba, nisi fallor, ex poeta aliquo petita, hoc significant: exacta ea iuvenilis aetatis parte, qua vires adhuc quasi fervent et aestuant. Vult

ἀεὶ τοὺς ἐκτόνους γίγνεσθαι, ἀλλ' ὑπὸ σκότου με- B
τὰ δεινῆς ἀκρατίας γεγονώς. Ὁρθῶς, ἔφη. Ὁ αὐ-
τος δὲ γ' εἶπον, νόμος, ἐάν τις τῶν ἐτι γεννῶντων
μὴ ξυνέροξαντος ἄρχοντος ἀπιηται τῶν ἐν ἡλικίᾳ γυ-
ναικῶν νόθον γὰρ καὶ ἀνέγγυον καὶ ἀνίερον φήσο-
μεν αὐτὸν παῖδα τῇ πόλει καθίσταται. Ὁρθότατα,
ἔφη. Ὅταν δὲ δῆ, οἶμαι, αἱ τε γυναῖκες καὶ οἱ ἄν-
δρες τοῦ γεννᾶν ἐκβῶσι τὴν ἡλικίαν, ἀφήσομέν που
ἐλευθέρους αὐτοὺς συγγίγνεσθαι ἢ ἂν ἐθέλωσι, πλὴν
θυγατρὶ καὶ μητρὶ καὶ ταῖς τῶν θυγατρῶν παισὶ C
καὶ ταῖς ἄνω μητρὸς, καὶ γυναῖκας αὐ, πλὴν υἱῶν
καὶ πατρὶ καὶ τοῖς τούτων εἰς τὸ κάτω καὶ ἐπὶ τὸ
ἄνω, καὶ ταῦτα γ' ἤδη πάντα διακελευσάμενοι προ-

recepimus. In Tim. p. 86. D. vicissim unus liber ἴδων ἀκρά-
τια habet, ceteri ἀκρατία. Gorg. p. 525. A. item plurimi libri
ἀκρατία exhibent. Sed Legg. XI. p. 934. A. X. p. 886. A. p.
908. C. I. p. 636. C. A. p. 734. B. libri optimi et plurimi in
ἀκρατία ἴδων consentiunt. Difficile est igitur, quid singulis locis
pro vero habendum sit, certo definire. v. Lobeck. ad Phrynich.
p. 524. sq.

ἀνίερον φήσομεν αὐτὸν π.] V. φήσομεν, quod ex Par.
A. Vat. m. Ven. Ξ. allis mutatum. Mox pro ἀφήσομεν plurimi
codd. φήσομεν cum Ald. Bas. 1. 2.

ἢ ἂν ἐθέλωσι,] ὃ ἂν Par. A. Ven. II. Vind. Φ. Ang. Vat.
r. et pr. θ. ὡς Par. DK. Mon. ὃ Vat. m. Schneiderus ὃ recepit,
quod ad utrumque sexum referatur. In quo non vidit continuo
subiungi πλὴν θυγατρὶ etc. et ad καὶ γυναῖκας αὐ intelligendum
relinqui: ἐλευθέρους ἀφήσομεν συγγίγνεσθαι ὃ ἂν ἐθέλωσι. Quod
ipsam errori ansam dedit.

C. καὶ γυναῖκας αὐ] Sic codd. optimi atque plurimi pro
vulg. καὶ τὰς γ. αὐ. Deinde vet. editt. καὶ τοῖς τῶν τοιοῦτων εἰς
τὸ κ., quod ex Par. A. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. cum
Bekkerō mutavimus.

enim iuvenes anno aetatis quinto
et vigesimo matrimonium inire.
Paullo aliter de tempore ma-
trimonii ineundi statuit Ari-
stotel. Pol. VI, 16. VII, 16.
Conf. etiam Plat. Legg. IV.
p. 721. B. VI. p. 772. D.

P. 461. ὡς παῖδα φιτύνον-
τος] sc. αὐτοῦ, quod referen-
dum ad subiectum indefinitum in
ἀφῆται comprehensum. Nec ra-
rum esse genitivum absolutum

sine subiecto positum docebit
Matth. Gr. §. 563.

B. ἀφήσομέν που ἐλευ-
θέρους αὐτοῖς α.] liberta-
tem iis concedemus, ita
ut consuescere possint
cum quacunque velint.

C. καὶ γυναῖκας αὐ] sc.
ἀφήσομεν ἐλευθέρους συγγίγνεσθαι
ὃ ἂν ἐθέλωσι.

καὶ ταῦτα γ' ἤδη πάντα—]
Repetendum ἀφήσομεν; ad quod
διακελευσάμενοι pertinet. Hoc

ἰθυμῆσθαι μάλιστα μὲν μὴδ' εἰς φῶς ἐκφέρειν κίνημα
μῆδέν, ἐὰν γένηται, ἐὰν δὲ τι βιάσθαι, οὕτω τιθέ-
ναι, ὡς οὐκ οὐσης τροφῆς τῷ τοιοῦτῳ. Καὶ ταῦτα
μὲν γ', ἔφη, μετρίως λέγεται· πατέρας δὲ καὶ θυ-
γατέρας καὶ ἅ νῦν δὴ ἔλεγε· πῶς διαγνώσονται ἀλ-
λῆλων; Οὐδαμῶς, ἦν δ' ἐγώ, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἂν ἡμέ-
ρας τις αὐτῶν νυμφίος γένηται, μετ' ἐκείνην δεκάτην
μηνὶ καὶ ἐβδόμῳ δὴ ἅ ἂν γένηται ἔκγονα, ταῦτα
πάντα προσερεῖ τὰ μὲν ἀρῶνα νειεῖς, τὰ δὲ θήλεα
θυγατέρας, καὶ ἐκεῖνα ἐκείνον πατέρα, καὶ οὕτω δὴ
τὰ τοῦτων ἔκγονα παιδῶν παῖδας, καὶ ἐκεῖνα αὖ
ἐκείνους πάππους τε καὶ τηθῆας, τὰ δ' ἐν ἐκείνῳ τῷ
χρόνῳ γεγνότα, ἐν ᾧ αἱ μητέρες καὶ οἱ πατέρες αὐ-
τῶν ἐγένον, ἀδελφάς τε καὶ ἀδελφούς, ὥστε, ὃ
E νῦν δὴ ἐλέγομεν, ἀλλήλων μὴ ἀπεισθαι ἀδελφούς

μηδ' εἰς φῶς ἐκφέρειν] Theodoret. et Euseb. μὴ pro μῆδ'
exhibent. Dein pro μῆδέν Par. A. μηδέ γε ἐν. Vat. m. μηδέ γ'
ἐν, ut Flor. a. e. a. γ. Et sic scripserunt Turr. cum Schneid.
οὕτω τιθέναι] V. ἐπιθέναι, quod de tot libris mss. ne
unus quidem confirmavit. Ficinus: ita ponere praecipie-
mus ctr.

igitur dicit: et haec quidem
omnia iam iis permitte-
mus addita cohortatione,
ut studiosissime caveant,
ne nullum fetum proferant
in lucem, si conceptus
fuerit: sin autem cogat
aliqua necessitas, ut eum
ita ponant, quasi tali in-
fanti nulla obtingere pos-
sit educatio, sc. publica; v.
ann. ad p. 460. C. Ceterum de
μάλιστα μὲν, εἰ δὲ s. ἐὰν δὲ v. infra
libr. IX. p. 590. D: μάλιστα μὲν
οὐκ εἶον ἔχοντος ἐν αὐτῷ, εἰ δὲ
μῆ, ἔξωθεν ἐφρατώτος. P. 473.
B. et libr. III. p. 414. C.

D. πάππους τε καὶ τη-
θῆας] Audias Lobeckium ad
Phrynich. p. 134: „Nutricem
τῆσθην dixerunt, non τῆθην, ut
et in Athen. XIII, 44. 103. et

in Ammonio scriptum legitur.
Τῆθην enim censemur fuisse
aviae nomen (quam Dorienses
μαῖαν dixerunt, v. Iamblich.
Vit. Pyth. XI, 56. 114.) tum
paternae tum maternae, honoris
et reverentiae causa tributum;
eoque sensu reperitur Ari-
stoph. Lys. v. 549, Acharn.
v. 49. Andoicid. de Myster. p.
63. Menand. Athen. II, 88.
277 Plutarch. de Curios. II,
131. T. X. Dion. Cass. LXXIX.
11. 1360. Iulian. Orat. in
Const. p. 8. Lips. (Adde Isae-
um T. VII. p. 29, 35. 216. ed.
Reisk.) Et sicubi hac signifi-
catione τῆσθην offertur, ut Plat.
de Rep. V. c. 9. — nemo de-
precebitur, quominus in τῆσθην
transmutetur vel τῆθῆ. nam et
hoc fluctuat. Conf. etiam Ruhn-
ken. ad Tim. p. 256.

δὲ καὶ ἀδελφάς δώσει ὁ νόμος συνοικεῖν, ἐὰν ὁ κλη-
ρος ταύτη ξυμπύπη καὶ ἡ Πυθία προσαναίρη. Ὁρ-
θήτοτατα, ἢ δ' ὅς.

Cap. X. Ἡ μὲν δὴ κοινωνία, ὡς Γλαύκων, αὕτη
τε καὶ τοιαύτη γυναικῶν τε καὶ παιδῶν τοῖς φιλαξί-
σοι τῆς πόλεως: ὡς δὲ ἐπομένη τε τῆ ἄλλῃ πολιτεία
καὶ μακροῦ βελτίστη, δεῖ δὴ τὸ μετὰ τοῦτο βεβαιώ-
σασθαι παρὰ τοῦ λόγου. ἢ πῶς ποιῶμεν; Οὕτω νῆ
462 δια, ἢ δ' ὅς. Ἀφ' οὖν οὐχ ἦδε ἀρχὴ τῆς ὁμολο-
γίας, ἐρεσθαι ἡμᾶς αὐτούς, τί ποτε τὸ μέγιστον ἔχο-
μεν εἰπεῖν εἰς πόλεως κατασκευῆν. οὐ δεῖ στοχαζό-
μενον τὸν νομοθέτην τιθέναι τοὺς νόμους, καὶ τί
μέγιστον κακόν, εἴτα ἐπισκευασθαι, ἀρα ἅ νῦν δὴ
διηλθόμεν εἰς μὲν τὸ τοῦ ἀγαθοῦ ἔχνος ἡμῖν ἀροῦτ-
ται, τῷ δὲ τοῦ κακοῦ ἀναρμοστεῖ; Πάντων μάλι-

D. καὶ ἐκεῖνα αὖ] ἐκείνον αὖ Par. A. Ven. II. Vat. m.
πάππους τε καὶ τηθῆας] V. παῖδας. Paris. A. Ang. Flor.
x. τηθῆας. Astius τῆθῆας, v. de hac accentus varietate Lobeck. ad
Phrya. p. 134.

Cap. X. E. ἢ πῶς ποιῶμεν;] Steph. invitis libris omnibus
ποιῶμεν; quod Ast. non debebat pro futuro deliberativo habere.
Etiam Stob. Serm. XL1. p. 255. ποιῶμεν.

E. ἢ Πυθία προσαναίρη.]
et praeterea Pythiae ora-
culum suaserit.

Cap. X. βεβαιώσασθαι πα-
ρὰ τοῦ λόγου] Schleier-
machers: „dies müssen
wir nun zunächst bestä-
tigen lassen durch die
Rede.“ Gorg. p. 489: βεβαιώ-
σασθαι ἦδη παρὰ σοῦ, ubi Hein-
dorffius praeterea comparavit
Sympos. p. 199. B.

P. 462. Ἀφ' οὖν οὐχ ἦδε
ἀρχὴ τῆς ὁμολογίας.] Cave scriben-
dum putes ἦδε ἢ ἀρχή. Nam ἦδε
subiecti munere fungitur, ἀρχή
praedicati partes sustinet; v. ad
Gorg. p. 510. D. Mox εἴτα,
atque tum, pro καὶ εἴτα posi-
tum, ut saepe. Genus loquendi
ad Apolog. Soer. p. 23. C. atti-

gimus. Ante ἀρα vulgo punctum
ponitur, quod miror servasse
Bekkerum. Ἀρα sexcenties
ita in interrogatione aliunde su-
spensa usurpatur, veluti Gorg.
p. 475. B. p. 476. A. p. 512.
E. Phaed. p. 70. E. Lachet.
p. 185. E. ut nec opus sit con-
iectura Dobraei Advers. I. 1.
p. 157. legendum putantis: εἰ
ἀρα ἅ νῦν κ. τ. λ. conf. ann. ad
Lachet. p. 185. D. Veram in-
terpunctionem suaserat dudum
Buttmannus teste Morgen-
sternio Progr. laud. p. IV.
Vult igitur Socrates primum
ab ipsis quaeri, quid summum
sit in civitate bonum, quid
summum malum; deinde inve-
stigari, num ea, quae modo
constituerint, cum summo illo
bono consentiant, a malo ab-
horreat.

στα, ἔφη. Ἐχομεν οὖν τι μείζον κακὸν πόλει ἢ
 B ἐκείνο, ὃ ἂν αὐτὴν διασπᾶ καὶ ποιῇ πολλὰς ἀντι-
 μίας; ἢ μείζον ἀγαθὸν τοῦ ὃ ἂν ξυνοῦν τε καὶ ποιῇ
 μίαν; Οὐκ ἔχομεν. Οὐκοῦν ἢ μὲν ἡδονῆς τε καὶ
 λύπης κοινωνία ξυνοῦν, ὅταν ὅ τι μάλιστα πάντες οἱ
 πολῖται τῶν αὐτῶν γιγνομένων τε καὶ ἀπολλυμένων
 παραπλησίως χαίρωσι καὶ λυπῶνται; Παντάπασι μὲν
 οὖν, ἔφη. Ἡ δὲ γε τῶν τοιούτων ἰδίωσις διαλύει,
 ὅταν οἱ μὲν περιελγῆς, οἱ δὲ περιχαρῆς γίνωνται
 C ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς παθήμασι τῆς πόλεως τε καὶ τῶν ἐν
 τῇ πόλει; Τί δ' οὐ; Ἄρ' οὖν ἐκ τοῦδε τὸ τοιοῦνδε
 γίγνεται, ὅταν μὴ ἅμα φθέγγωνται ἐν τῇ πόλει τὰ
 τοιάδε ῥήματα, τὸ τε ἐμὸν καὶ τὸ οὐκ ἐμὸν; καὶ

P. 462. καὶ ποιῇ πολλὰς ἀντιμίας] V. ποιῶ, quod ex
 optimis libris correctum. Mox Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Vat. m. ξυ-
 νοῦν, unde aliquis ξυνοῦν effingat. Sed idem libri deinde etiam ποιῶ.

C. Κομιδῆ μὲν οὖν. Ἐν ἧτιμι δὴ πόλει — ἐπὶ τὸ αὐτὸ
 κατὰ ταῦτά] Haec verba in plurimis codicibus et in vet. editt.
 propter ὁμοσιτέλειον excederunt. Servarunt ea Par. A. Ven. Z.
 Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. β. γ. et Stobaeus, qui exhibet

Ἐχομεν οὖν τι μείζον κα-
 κὸν π.] Summum bonum civi-
 tatis in eo ponit, ut sit una at-
 que concors, hoc est, ut omnes
 cives idem cupiant, idemque fu-
 giant; idem doleant et gaudeant;
 denique ut omnes similiter inter
 se consentiant atque singula
 unius corporis membra. Adversus
 Platonem disputavit Aristoteles
 Polit. II, I, 16. II, 2, 9, cuius
 iudicium examinarunt Franc. Patricius
 Discuss. Peripatet. p. 350sq. Fülle-
 born. Annot. ad Garvii interpre-
 tet. Aristot. Polit. T. II, p. 194.
 Morgenstern. Comment. p. 235.
 Pinzger. l. c. p. 31 sqq. Ceterum
 ad sententiam conf. libr. IV. p. 422. E.

B. ὃ ἂν ξυνοῦν τε καὶ π.
 μ.] Observes formam con-
 iunctivi, quae haud scio an non in
 ξυνοῦν mutanda sit, quum ver-
 bum δεῖν, ligare, etiam in
 aliis formis ἔ per contractionem

amiserit. v. Buttm. Gr. Ampl.
 T. I. p. 497. Matth. Gr. §. 50.
 coll. infra p. 465. D.

τῶν τοιούτων ἰδίωσις] Opponitur ἢ ἰδίωσις τῇ κοινωνίᾳ,
 quam antea memorabat. Anti-
 tiatic. Bekkeri Anecd. I. p. 100:
 Ἰδίωσις. Πλάτων περὶ τῶν Πολιτικῶν.

C. Ἄρ' οὖν ἐκ τοῦδε τὸ
 τοιοῦνδε γίγνεται] Referendum
 est τοῦδε ad verba sequentia,
 ὅταν μὴ ἅμα φθέγγωνται
 κ. τ. λ.; sed τὸ τοιοῦνδε spectat
 ad praegressa illa, ὅταν οἱ μὲν
 περιελγῆς κ. τ. λ. Sententiam
 laudat Plutarch. De Frat. Amor.
 p. 484. B: Πλάτων πα-
 ρήνει τοῖς πολῖταις τὸ ἐμὸν ἐξαι-
 ρεῖν καὶ τὸ οὐκ ἐμὸν. Amator.
 p. 767. D: ἐκ τῆς Πλατωνικῆς
 πόλεως τὸ ἐμὸν οὐκ ἔχει καὶ τὸ
 οὐκ ἐμὸν. Praecept. Coniug. p.
 140. D. Iamblich. Vit. Pytha-
 gor. §. 167: ἀρχὴ τοίνυν ἐστὶ δι-
 καιοσύνης μὲν τὸ κοινὸν καὶ τὸν

περὶ τοῦ ἀλλοτρίου κατὰ ταῦτά; Κομιδῆ μὲν οὖν.
 Ἐν ἧτιμι δὴ πόλει πλείστοι ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ ταῦτά
 τοῦτο λέγουσι τὸ ἐμὸν καὶ τὸ οὐκ ἐμὸν, αὐτὴ ἀρι-
 στα διοικεῖται; Πολύ γε. Καὶ ἧτις δὴ ἐγγύτατα
 ἐνὸς ἀνθρώπου ἔχει οἶον, ὅταν πού ἡμῶν δάκτυλός
 του πληγῇ, πᾶσα ἢ κοινωνία ἢ κατὰ τὸ σῶμα πρὸς
 τὴν ψυχὴν τεταμένη εἰς μίαν σύνταξιν τὴν τοῦ ἄρ- D
 χοτος ἐν αὐτῇ ἡσθετό τε καὶ πᾶσα ἅμα ξυνήλησθε
 μέρους πονήσαντος ὅλη, καὶ οὕτω δὴ λέγομεν, ὅτι
 ὁ ἀνθρώπος τὸν δάκτυλον ἀλγεῖ καὶ περὶ ἄλλου
 ὄτου οὖν τῶν τοῦ ἀνθρώπου ὁ αὐτὸς λόγος, περὶ τε
 λύπης, πονοῦντος μέρους, καὶ περὶ ἡδονῆς, ἡσθον-
 τος. Ὁ αὐτὸς γάρ, ἔφη καὶ, τοῦτο ὃ ἐρωτᾶς, τοῦ

δὲ πόλει πλείστοι σοι, τὸ αὐτό. Legit etiam Ficini. Pro λέγουσι
 Par. DK. λέγουσι. Sed Par. A. secundum repetitam lectionem
 liquido λέγουσι. Astius pro ἐπὶ τὸ αὐτὸ scripsit πρὸς τὸ αὐτό.

πρὸς τὴν ψυχὴν τεταμένη] τεταμένη Vat. Θ. Ven. Z.
 D. τοῦ ἀνθρ. ὁ αὐτὸς λόγος] V. ὁ αὐτὸς γε λόγος. Vocu-
 lam γέ cum optimis plurimisque codd. delevimus.

καὶ — ὁμοπαθεῖν πάντας καὶ ἐπὶ
 τὸ αὐτὸ τὸ ἐμὸν φθέγγεσθαι καὶ
 ἀλλότριον, ὡς περὶ δὴ καὶ Πλάτων
 μαθὼν παρὰ τὸν Πυθαγόρειον
 συμμαρτυρεῖ, quae Iamblichi
 verba egregie tulerunt lectionem
 in proximis restitutam: ἐπὶ τὸ
 αὐτὸ κατὰ ταῦτά, quod Astius
 Cornario duce in πρὸς ταῦ-
 τὰν κατὰ ταῦτά mutavit. Nimi-
 rum ἐπὶ ταῦτό est idem spe-
 ctantes, nec debebat Wyt-
 tenbach. ad Plutarch. T. II.
 p. 184. ed. Lips. ἐπὶ ταῦτά scri-
 bendum suspicari.

καὶ ἧτις δὴ ἐγγύτατα —
 ἔχει] Intell. αὐτὴ ἀρίστα διοι-
 κείται.

τεταμένη εἰς μίαν σύν-
 ταξιν τὴν τοῦ ἀρχοτος ἐν
 αὐτῇ] Videt. ἐν τῇ ψυχῇ. Dixit
 autem σύνταξιν nunc τὴν συντε-
 ταμένην διοίκησιν. Sic Tim. ταῦ-
 τιν οὖν δὴ τότε ξυμπασάν δια-
 κόσμησαν καὶ σύνταξιν ἢ θεὸς προ-
 τέροντος ἑμᾶς διακοσμήσασα κατέ-
 Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

μισεν. Alia huius usus exempla
 praebebit Index Demosthenis
 Reiskianns. Quocirca ἢ τοῦ ἀρ-
 χοτος σύνταξιν est constitutio,
 quae profecta est ab
 ea animi parte, penes quam
 est totius hominis imperium.
 Usus aoristi ἡσθετό τε
 καὶ ξυνήλησθε non est quod illu-
 strem post ea, quae praeter
 alios de eo exposuit Matth.
 Gr. §. 502. 3.

D. ὁ ἀνθρώπος τὸν δά-
 κτυλον ἀλγεῖ] Egregie hoc
 utitur exemplo, quo recte uni-
 tatem totius hominis significari
 arbitratur. Germanice item di-
 cimus: der Mensch leidet
 Schmerz an dem Finger,
 videlicet totum hominem dolore
 affectum indicantes.

τοῦτο ὃ ἐρωτᾶς] Prorsus
 ad eundem modum Latini di-
 cunt: id quod interrogas.
 conf. Gorg. p. 461. C. Theaetet.

τοιούτου ἔγγυατα ἢ ἄριστα πολιτευομένη πόλις οἰκεῖ.
 Ἐνός δὴ, οἶμαι, πάσχοντος τῶν πολιτῶν ὅτιοῦν ἢ
 E ἀγαθὸν ἢ κακὸν ἢ τοιαύτη πόλις μάλιστα τε φήσει
 ἑαυτῆς εἶναι τὸ πάσχον καὶ ἢ ξυνησθήσεται ἅπασα
 ἢ ξυλλυπήσεται. Ἀνάγκη, ἔφη, τὴν γε εὐνομον.
 Cap. XI. Ὄρα ἂν εἶη, ἦν δ' ἐγώ, ἐπαμέναι ἡμῖν
 ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν, καὶ τὰ τοῦ λόγου ὁμολο-
 γήματα σκοπεῖν ἐν αὐτῇ, εἰ αὐτὴ μάλιστ' ἔχει εἴτε
 καὶ ἄλλη τις μᾶλλον. Οὐκοῦν χρῆ, ἔφη. Τί οὖν;
 463 ἔστι μὲν που καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἄρχοντές
 τε καὶ δῆμος, ἔστι δὲ καὶ ἐν αὐτῇ; Ἔστι. Πολίτας
 μὲν δὴ πάντες οὗτοι ἀλλήλους προσερούσι; Πῶς δ'
 οὐ; Ἀλλὰ πρὸς τῷ πολίτας τί ὁ ἐν ταῖς ἄλλαις
 δῆμος τοὺς ἄρχοντας προσαγορεύει; Ἐν μὲν ταῖς
 πολλαῖς δεσπότας, ἐν δὲ ταῖς δημοκρατουμέναις αὐτὸ
 τοῦνομα τοῦτο, ἄρχοντας. Τί δ' ὁ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ
 δῆμος; πρὸς τῷ πολίτας τί τοὺς ἄρχοντας φησὶν
 B εἶναι; Σωτήρας τε καὶ ἐπικούρους, ἔφη. Τί δ' οὐ-
 τοι τὸν δῆμον; Μισθοδότας τε καὶ τροφείας. Οἱ
 δ' ἐν ταῖς ἄλλαις ἄρχοντες τοὺς δῆμους; Δούλους,

E. καὶ ἢ ξυνησθήσεται] καὶ, quod vulgo aberat, revocatum ex Par. A. Vat. Θ. Ven. ΞII. Vind. Ang. Vat. m. r. Flor. x. Stob. et edit. Bas. 2.

Cap. XI. P. 463. Ἀλλὰ πρὸς τῷ πολίτας] Flor. a. πρὸς τῷ π. εἶναι τί ὁ ἐν τ. ἄλλ. Idem liber etiam in proximis εἶναι addit post πρὸς τῷ πολίτας.

B. Οἱ δ' ἐν ταῖς ἄλλαις ἄρχοντες τ. δ.] Sic Par. A. Ven. Ξ. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. Stob. et edit. Bas. 2. Vulgo: Καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις οἱ ἄρχοντες τοὺς δῆμους.

p. 172. D. Mox οἰκεῖν de ipsa urbe dictum, ut p. 472. E. p. 473. A. libr. VIII. p. 543. A. p. 547. C. p. 557. A. Plura dabit A. st. ad Legg. I. c. 3. p. 15.

Cap. XI. P. 463. ἔστι μὲν που καὶ ἐν ἄλλαις] De numero verbi singulari v. annot. ad libr. II. p. 363. A. Paulo ante ne quis scribendum putet Ὄρα ἂν οὖν εἶη, eodem modo infra p. 474. C: Ὄρα ἂν εἶη, ἔφη, ὀρέσθαι. Symp. p. 176.

B: ἔρμαιον ἂν εἶη. Theaet. p. 181. B: σκεπτεῖν ἂν εἶη, ubi v. annot. ubi addas Legg. V. p. 747. E: πρῶτον τρεπίεον ἐπὶ τὰ τοιαῦτα. Ibid. VI. p. 751. A., VII. p. 823. A. X. p. 891. C, quo loco σκοπεῖ sine coniunctione ponitur sic, ut ad novam disputationem transeat. Xenoph. Cyrop. I. 4. 28: Ὄρα ἂν εἶη, ἔφη ὁ Μήδης, μάλα πάλιν σε φιλεῖν ἐμέ.

Ἀλλὰ πρὸς τῷ πολίτας]

ἔφη. Τί δ' οἱ ἄρχοντες ἀλλήλους; Ξυναρχοντας,
 ἔφη. Τί δ' οἱ ἡμέτεροι; Ξυμφύλακας. Ἐχεις οὖν
 εἰπεῖν τῶν ἀρχόντων τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις πέλεσιν, εἰ
 τίς τινα ἔχει προσεπεῖν τῶν ξυναρχόντων τὸν μὲν ὡς
 οἰκεῖον, τὸν δ' ὡς ἀλλότριον; Καὶ πολλοὺς γε. Οὐ-
 κοῦν τὸν μὲν οἰκεῖον ὡς ἑαυτοῦ νομίζει τε καὶ λέγει,
 τὸν δ' ἀλλότριον ὡς οὐχ ἑαυτοῦ; Οὕτω. Τί δὲ οἱ C
 παρὰ σοὶ φύλακες; ἔσθ' ὅστις αὐτῶν ἔχει ἂν τῶν
 ξυμφυλάκων νομίσει τινα ἢ προσεπεῖν ὡς ἀλλότριον;
 Οὐδαμῶς, ἔφη. παντὶ γάρ, ᾧ ἂν ἐντυγχάνη τις, ἢ
 ὡς ἀδελφῷ ἢ ὡς ἀδελφῇ ἢ ὡς πατρὶ ἢ ὡς μητρὶ ἢ
 υἱεὶ ἢ θυγατρὶ ἢ τούτων ἐγγύοις ἢ προγόνοις νομιεῖ
 ἐντυγχάνειν. Καλλίστα, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις· ἀλλ' ἐτι
 καὶ τόδε εἰπέ· πότερον αὐτοῖς τὰ ὀνόματα μόνον οἰ-
 κεία νομοθετήσεις, ἢ καὶ τὰς πράξεις πάσας κατὰ D
 τὰ ὀνόματα πράττειν, περὶ τε τοὺς πατέρας, ὅσα
 νόμος περὶ πατέρας αἰδοῦς τε περὶ καὶ κηδεμονίας
 καὶ τοῦ ἐπήκοον δεῖν εἶναι τῶν γονέων, ἢ μήτε πρὸς
 θεῶν μήτε πρὸς ἀνθρώπων αὐτῷ ἄμεινον ἔσεσθαι,
 ὡς οὔτε ὅσα οὔτε δίκαια πράττοντος ἂν, εἰ ἄλλα

τῶν ἀρχόντων τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις] Articulum τῶν post ἀρχόντων e Flor. β. x. restitimus. Exhibere videntur etiam Bekkeri codices omnes praeter Vat. m. r. In Par. A. pro τῶν est rasura octo litterarum.

C. ἢ ὡς μητρὶ] ὡς ante μητρὶ om. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Var. DK. Ang. Vat. r. Flor. x. Idem deinde vulgo ante υἱεὶ illatum omisimus auctoritate eodd. Par. ADK. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Mon. Vat. m. Flor. a. c. x. β. γ.

D. τοῦ ἐπήκοον δεῖν εἶναι] τό Vind. Par. D. Mon. Vat. m. r. et sex Florentini. Non placet.

Intell. προσαγορεύειν. Nam nihil est quod in uno codice additur εἶναι. Conf. annot. ad libr. I. p. 337. D. III. p. 408. D. Protagor. p. 332. D. Sympos. p. 195. C. Mox similiter ad πρὸς τῷ πολίτας intelligendum φάσαι εἶναι.

C. πότερον αὐτοῖς — οικεία νομοθετήσεις] Nomina οικεία sunt τὰ τῶν οικείων ὀνόματα, nomina quae cognatos significant, ut Sophist. p. 226. B:

οικεία ὀνόματα vocantur, quae indicant servilia ministeria. Sed de hoc usu iam ad libr. I. p. 344. B. monuimus. Ceterum notabis variatam constructionem verbi νομοθετεῖν, quod primo cum accusativo nominis, deinde cum infinitivo verbi iunctum est. Sed nec hoc inusitatum, ut exempla structurae afferre supervacaneum videatur. Interim contulisse iuvabit illa p. 466. C. D.

D. καὶ τοῦ ἐπήκοον δ. εἰ-

πράττοι ἢ ταῦτα; αὐταὶ σοὶ ἢ ἄλλαι γῆμαι ἐξ ἀπάντων τῶν πολιτῶν ὑμνήσουσιν εὐθὺς περὶ τὰ τῶν παιδῶν ὧτα καὶ περὶ πατέρων, οὓς ἂν αὐτοῖς τις ἀποφῆνῃ, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ξυγγενῶν; Αὐταί, ἔφη· γέλοισιν γὰρ ἂν εἴη, εἰ ἄνευ ἔργων οἰκεία ὀνόματα διὰ τῶν στομάτων μόνον φθέγγονται. Πασῶν ἄρα πόλεων μάλιστα ἐν αὐτῇ ξυμφωνήσουσιν ἐνός τινος ἢ εὖ ἢ κακῶς πράττοντος, ὃ νῦν δὴ ἐλέγομεν τὸ ῥῆμα, τὸ ὅτι τὸ ἐμὸν εὖ πράττει ἢ ὅτι τὸ ἐμὸν κακῶς. Ἀληθέστατα, ἢ δ' ὅς. Οὐκοῦν μετὰ τούτου τοῦ δόγματός τε καὶ ῥήματος ἔφαμεν ξυνακολουθεῖν τὰς τε ἡδονὰς καὶ τὰς λύπας κοινῇ; Καὶ ὀρθῶς γε ἔφαμεν. Οὐκοῦν μάλιστα τοῦ αὐτοῦ κοινωνήσουσιν ἡμῖν οἱ πολῖται, ὃ δὴ ἐμὸν ὀνομάσουσι; τούτου δὲ κοινωνοῦντες οὕτω δὴ λύπης τε καὶ ἡδονῆς μάλιστα κοινωνίαν ἔξουσιν; Πολύ γε. Ἄρ' οὖν τούτων

D. αὐταὶ σοὶ ἢ ἄλλαι φ.] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. E. Vind. Mon. Ang. Vat. r. Flor. a. β. γ. Stob. Legebatur αὐταί.

P. 464. ὃ δὴ ἐμὸν ὀνομάσουσι;] V. ὀνομάζουσι, quod nullus liber confirmat. In Venet. E. tamen ὀνομάζουσι superscriptum. Cap. XII. Ἀλλὰ μὴν μέγιστόν γε] A. τε, quod ex Par.

αι] Tria commemorat quae parentibus debeantur, verecundiam, curam, obedientiam. Quocirca lectio τὸ ἐπήκοον damnanda. Deinde ἢ ante μήτε πρὸς θεῶν est alioquin, ut Phaedr. p. 245. D. E. p. 249. E. p. 250. A. Protagor. p. 323. A. Tim. p. 52. C. Cratyl. p. 426. A. de Republ. VI. p. 490. A., ubi de infinitivi ratione et usu monebimus. Legg. IV. p. 719. E. VII. p. 820. C. al. Post αὐτοῖς quod nunc infertur αὐτῶ ἄμεινον ἐσεσθαι, nihil frequentius hac transiitione a numero plurali ad singularem. v. ad Protagor. p. 319. D. coll. Matth. Gr. §. 303. ann. 3.

αὐταὶ σοὶ — ὑμνήσουσιν] Vere observavit Astius verbum ὑμνεῖν nunc intransitivo sensu positum esse, ut sit sonare, re-

sonare. Cuius usus exemplum attulit locum Critiae p. 118. B: τὰ δὲ περὶ αὐτῶν ὄρη τότε ἔμει τὸ πῆθος — παρὰ πάντα τὰ νῦν ὄντα γεγονέναι, ubi tamen nunc ὑμνεῖτο legitur. Ficinus: Aline in hac tua civitate sermones, quam hi, cunctis ex civibus protinus ad aures puerorum circumsonabunt?

E. διὰ στομάτων μόνον φθέγγονται.] h. e. ore tantum creparent. Libr. VI. p. 505. C: ἐπειδὴν τὸ τοῦ ἀγαθοῦ φθέγγονται ὄνομα. Theaet. p. 157. B. al. Mox ad ξυμφωνήσουσιν intelligendum est οἱ πολῖται, quod in cod. Flor. x. superscriptum legitur. Recte Ficinus: In hac igitur civitate maxime omnium, uno aliquo

αἰτία πρὸς τῇ ἄλλῃ καταστάσει ἢ τῶν γυναικῶν τε καὶ παιδῶν κοινωνία τοῖς φύλαξι; Πολὺ μὲν οὖν μάλιστα, ἔφη. Cap. XII. Ἀλλὰ μὴν μέγιστόν γε B πόλει αὐτὸ ὁμολογήσαμεν ἀγαθόν, ἀπεικάζοντες εὖ οἰκουμένην πόλιν σώματι πρὸς μέρος αὐτοῦ λύπης τε πένου καὶ ἡδονῆς ὡς ἔχει. Καὶ ὀρθῶς γε, ἔφη, ὁμολογήσαμεν. Τοῦ μεγίστου ἄρα ἀγαθοῦ τῇ πόλει αἰτία ἡμῖν πέφανται ἢ κοινωνία τοῖς ἐπικούροις τῶν τε παιδῶν καὶ τῶν γυναικῶν. Καὶ μάλ', ἔφη. Καὶ μὲν δὴ καὶ τοῖς πρόσθεν γε ὁμολογοῦμεν ἔφαμεν γὰρ πού οὔτε οἰκίας τούτοις ἰδίας δεῖν εἶναι οὔτε γῆν οὔτε τι κτήμα, ἀλλὰ παρὰ τῶν ἄλλων τροφήν C λαμβάνοντας, μισθὸν τῆς φυλακῆς, κοινῇ πάντας ἀναλίσκειν, εἰ μέλλοιεν ὄντως φύλακες εἶναι. Ὀρθῶς, ἔφη. Ἄρ' οὖν οὐχ, ὅπερ λέγω, τὰ τε πρόσθεν εἰρημένα καὶ τὰ νῦν λεγόμενα ἔτι μᾶλλον

A. Ven. E. Angel. Vat. m. Florentinis et Stob. mutatum. Par. K. τῇ πόλει.

B. τοῖς πρόσθεν γε ὁμολογοῦμεν] Sic Ven. E. Ang. Vat. m. pro vulg. ὁμολογοῦμεν, quod sententiae adversatur. Tenuerunt tamen Tur. Herm. Schneid. In Par. K. et Stob. γε deest, probante Astio.

bene vel male affecto, uno ore clamabunt omnes: „Meum bene se habet! vel Meum se habet male!“

P. 464. μετὰ τούτου τοῦ δόγματός — ξυνακολουθεῖν] Dubitarunt viri docti, probane esset constructio verborum συνεῖναι et συνακολουθεῖν cum μετὰ et genitivo. Quae dubitatio plane inanis est. Plat. Legg. I. p. 639. C: μετὰ κακῶν ἀρχόντων συνοῦσαν. Sympos. p. 195. B: μετὰ δὲ νέων αἰεὶ ζῆνεσθί τε καὶ εἰσιν. Et συνακολουθεῖν μετὰ τινος dixit etiam Isocrates Panegyri. §. 40. Mox οὕτω δὴ post participium κοινωνοῦντες illatum usu frequenti; v. ad Protagor. p. 314. C. — Πολύ γε, sc. μάλιστα.

πρὸς τῇ ἄλλῃ καταστά-

σει —] praeter reliquam civitatis constitutionem. Dativus φύλαξι positus, ut mox: αἰτία ἡμῖν πέφανται ἢ κοινωνία τοῖς ἐπικούροις. Plura dabit Matth. Gr. §. 389. g.

Cap. XII. B. ἀπεικάζοντες εὖ οἰκουμένην π.] P. 462. C. D.

καὶ μὲν δὴ καὶ τοῖς πρόσθεν γε ὁ μ.] Bene sententiam expressit Ficinus: Atqui et superioribus haec consonant. De particulis καὶ μὲν δὴ — γε conf. libr. VII. p. 526. B: καὶ μὲν δὴ — σφόδρα γε ποιεῖ αὐτὰ. Ibid. p. 528. D: καὶ μὲν δὴ, ἔφη, τὸ γε ἐπίμαρ καὶ διαφερόντως ἔχει. Theaet. p. 155. E: Καὶ μὲν δὴ, ὃ Σώκρατες, κληρούς γε λέγεις. Gorg. p. 507. B: Καὶ μετὰ δὴ καὶ ἀνδρείον γε ἀνάγκη.

ἀπεργάζεται αὐτοὺς ἀληθινούς φύλακας, καὶ ποιεῖ μὴ διασπᾶν τὴν πόλιν, τὸ ἐμὸν ὀνομάζοντας μὴ τὸ αὐτό, ἀλλ' ἄλλον ἄλλο, τὸν μὲν εἰς τὴν αὐτοῦ οἰκίαν ἔλκοντα ὃ τι ἂν δύνηται χωρὶς τῶν ἄλλων κτῆσασθαι, τὸν δὲ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐτέραν οὔσαν, καὶ γυναικὰ τε καὶ παῖδας ἐτέρους, ἡδονάς τε καὶ ἀλγυδονάς ἐμποιοῦντας ἰδίων ὄντων ἰδίας, ἀλλ' ἐνὶ δόγματι τοῦ οἰκείου περὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τείνοντας πάντας εἰς τὸ δυνατόν ὁμοπαθεῖς λύπης τε καὶ ἡδονῆς εἶναι; Κοιμῶν μὲν οὖν, ἔφη. Τί δέ; δίκαι τε καὶ ἐγγλήματα πρὸς ἀλλήλους οὐκ οἰγήσεται ἐξ αὐτῶν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ τὸ μηδὲν ἰδίον ἐκτῆσθαι πλὴν τὸ σῶμα, τὰ δ' ἄλλα κοινά; ὅθεν δὴ ὑπάρχει τοῦτοῖς ἀστασιάστοις εἶναι, ὅσα γε διὰ χρημάτων ἢ παιδῶν καὶ ξυγγενῶν κτῆσιν ἀνθρώποι στασιάζουσι;

D. καὶ παῖδας ἐτέρους] Mon. Flor. β. καὶ παῖδας καὶ ἐταίρους.

διὰ τὸ μηδὲν ἰδίον ἐκτῆσθαι] Vulgo: διὰ τὸ μηδὲν ἰδίον κτλ. Bekker. sine codicum auctoritate scripsit διὰ τὸ μηδὲν μηδὲν ἰδίον ἐκτῆσθαι. Nimirum Vat. Θ. μηδὲν pro μηδὲνα habet. Sed plurimi, ut Par. ADK. Ven. II. Vind. Mon. Angel. μηδὲν, omisso μηδὲνα, ut scripserunt etiam Turr. cum Schneidero. Paris. K. cum Stob. κικτῆσθαι.

E. παλῶν καὶ ξυγγ.] V. ἦ, quod ex Par. A. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. mutatum.

ἀνάγκην σωμάτων ἐπιμελείας τιθ.] V. ἀνάγκη σ. ἐπιμελείαν τ. Accusativum ἀνάγκην debemus Par. A. Ang. Vat. m. sex Florentinis et Stobaeo. Pro ἐπιμελείαν Par. A. Ven. II. Ang. Vat. m. ἐπιμελέα, quod cum ἀνάγκην reposuit Bekkerus, quem

C. τὸ ἐμὸν ὀνομάζοντας x. τ. λ.] Referas haec ad postrema verba: καὶ ποιεῖ μὴ διασπᾶν τὴν πόλιν.

D. καὶ γυναικὰ τε καὶ π. ἐτέρους] Astius per zeugma ex praecedenti ἔλκοντα intelligendum censet ἔγγορα. Non credo. Pendent haec ab ὀνομάζοντας. Mox idem vir doctus ὁμοιοπαθεῖς legendum putat, ut libr. III, 16: ἄτε οὐκ ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς παραδειγμάτων ὁμοιοπαθῆ τοῖς ποικίλοις. Tim. p. 45. C: ὁμοιοπαθῆς δὴ δὲ ὁμοιοπαθῆ πάν γενόμενον. Sed horum loco-

rum alia ratio est. Nunc enim indicatur omnes una dolore et voluptate affici debere, quemadmodum unius corporis membra; cfr. p. 462. A. B. Ceterum haec: ἀλλ' ἐν δόγματι — ὁμοιοπαθεῖς — εἶναι, pendet ab illo ἀλλὰ ποιεῖ. Nam primaria sententiae pars haec est: καὶ ποιεῖ μὴ διασπᾶν τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐν δόγματι — ἡδονῆς εἶναι.

E. ἀνάγκην σωμάτων ἐπιμελείας τιθέντες] impo-

nentes iis necessitatem corporum curandarum, h. e. legem iis hanc praescribentes,

Πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη, ἀπηλλάχθαι. Καὶ μὴν οὐδὲ βιαιῶν γε οὐδ' αἰκίας δίκαι δίκαιως ἂν εἶεν ἐν αὐτοῖς. ἤλιξι μὲν γὰρ ἡλικίας ἀμύνεσθαι καλὸν καὶ δικαίων που γήσομεν, ἀνάγκην σωμάτων ἐπιμελείας τιθέντες. Ὅρθῶς, ἔφη. Καὶ γὰρ τόδε ὀρθὸν ἔχει, ἦν δ' ἐγώ, 465 οὗτος ὁ νόμος· εἴ ποὺ τίς τῷ θυμοῖτο, ἐν τῷ τοιοῦτῳ πληρῶν τὸν θυμὸν ἦτρον ἐπὶ μείζονας ἂν ἴοι στάσεις. Πάνυ μὲν οὖν. Πρεσβυτέρῳ μὲν νεωτέρων πάντων ἄρχειν τε καὶ κολάζειν προστετάξεται. Ἀῆλον. Καὶ μὴν οὐτι γε νεώτερος πρεσβύτερον, ἂν μὴ οἱ ἄρχοντες προστάττωσιν, οὔτε ἄλλο βιάζεσθαι ἐπιχειρήσει ποτὲ οὔτε τύπτειν, ὡς τὸ εἰκός. οἶμαι δ', οὐδὲ ἄλλως ἀτιμάσει· ἰκανῶ γὰρ τῷ φύλακε κωλύοντε, δέος B τε καὶ αἰδώς, αἰδώς μὲν ὡς γονέων μὴ ἄπτεσθαι

etiam Schneider. Turr. Herm. sequenti aunt. Sed dativus debetur criticis temere in genitivorum concursu haerentibus habetque explicationem longe difficillimam, imo nullam. v. explicat. Recte Par. DK. cum Stobaeo ἐπιμελείας.

P. 465. εἴ ποὺ τίς τῷ θυμῷ.] V. τίς γε θυμῷ, quod ex Par. ADK. Ven. II. Mon. Ang. Vat. m. Florentinis et Stobaeo mutatum. Vat. Θ. Vind. τε pro vulg. γε habent. Deinde Stob. ἐν γὰρ (marg. γε) τοιοῦτω — στάσεις.

Πρεσβυτέρῳ μὲν] Steph. errore μὲν. Pro πάντων Par. A. super vers. et Stob. πάντη.

ἂν μὴ οἱ ἄρχοντες] Articulum cum Bekkero adiecimus e Mon. et Flor. β. Pro οὔτε ἄλλο βιάζεσθαι Ald. Bas. 1. 2. ἄλλος β. Hinc Steph. ἄλλως. Verum est ἄλλο, quod praebuerunt Par. A. Vat. Θ. Ven. ΞII. Vind. Vat. m. r. Flor. a. c. a. γ.

ut corporum curam habeant, nec ea temere laedi aut violari patiantur. Qui dativum ἐπιμελέα tuentur, si necessitatem ipsi tutelae impositam dici censent, sicuti fecit Schneiderus, qui eo significari censet, tutelam non singulorum arbitrio esse relictam. Quod nobis quidem non videtur probabile.

P. 465. ἐν τῷ τοιοῦτῳ πληρῶν —] Ficinus locum paullo aliter scriptum legisse videtur, ut qui eum sic converterit: quod si quis in aliquem irascatur iramque

explere contendat, minus in maiores maiorumve transibit seditiones.

Καὶ μὴν ὅτι γε νεώτερος —] Ficinus: Constat praeterea, quod iunior in seniore, nisi iussu principum, saeviet unquam, neque caedere audebit ceteri. Constructio verborum per anacoluthiam explicanda, quandoquidem ὡς τὸ εἰκός ἐστὶ, ut inde deberent verba: ὅτι γε νεώτερος κτλ. Genus dicendi non adeo rarum atque Latinis usur-

εργουσα, θεος δε το τῶ πάσχοντι τοὺς ἄλλους βοηθεῖν, τοὺς μὲν ὡς υἱεῖς, τοὺς δὲ ὡς ἀδελφοὺς, τοὺς δὲ ὡς πατέρας. Συμβαίνει γὰρ οὕτως, ἔφη. Πανταχῆ δὴ ἐκ τῶν νόμων εἰρήνην πρὸς ἀλλήλους οἱ ἄνδρες ἄξουσι; Πολλήν γε. Τούτων μὴν ἐν ἑαυτοῖς μὴ στασιαζόντων οὐδὲν δεινόν, μὴ ποτε ἢ ἄλλη πόλις πρὸς τούτους ἢ πρὸς ἀλλήλους διχοστατήσῃ. Οὐ γὰρ οὖν. Τὰ γε μὴν σμικρότατα τῶν κακῶν δι' ἀπρέπειαν ὀκνῶ καὶ λέγειν, ὧν ἀπηλλαγμένοι ἂν εἶεν, ζολακείας τε πλουσίων πένητες, ἀπορίας τε καὶ ἀλγηδόνας ὅσας ἐν παιδοτροφίαις καὶ χρηματισμοῖς διὰ τροφὴν οἰκε-

B. εἰρήνην—ἄξουσι] Sic Par. A. Ven. III. Vat. m. Flor. a. c. γ. Stob. pro vulg. ἔξουσι.

C. πλουσίων πένητες] Astius, cui assentitur vir quidam doctus Ephem. Lips. ann. 1805. n. 119. p. 1581., voc. πένητες orationis cohaerentiam turbare ideoque videri insititium censuit. Cui Schneiderus ita adversatur, ut πένητες dicat referri ad ὧν ἀπηλλαγμένοι ἂν εἶεν, unde per breviloquentiam quandam intelligatur: αἷς ἐνοχοὶ ἂν εἶεν. Sed nobis quidem haec ratio ut contortior animus non explet, suspicamurque etiam nunc locum aliquid lahis suscepisse. Omnia forent perspicua, si legeretur πενίας, i. e.

patum copiosius illustravi ad Phaedrum p. 272. D. et Phileb. p. 20. D. Pro ἀρχοντες quod scripsimus οἱ ἀρχοντες, etiam nunc videmus recte fecisse. Intelligendi enim sunt ii magistratus, qui in civitate publice constituti sunt, quicumque demum in tali caussa iudicare debent. Nimis indefinitum est ἀρχοντες, quod editi, praeter Bekkerum omnes amplexi sunt. Deinde οἱμαὶ δὲ rectae praemissum orationi attigimus ad Gorg. p. 460. A. conf. V. p. 473. D. VI. p. 507. D. X. p. 608. D. Lys. 206. C.

B. θεος δε το τῶ πάσχοντι τοὺς ἄλλους βοηθεῖν] Possis sane cum Astio hoc τὸ βοηθεῖν pro accusativo absoluto habere. Quanquam equidem accusativum pro casu obiecti habendum arbitror, qui a θεος pendat, perinde ac si scriptum esset, θεος δε, δ' δεῖδεν αὐτὸν ποιεῖ τὸ βοηθεῖν. Quam expli-

cationem eo magis veram puto, quod etiam alibi θεός et φόβος cum accusativo obiecti iunctum reperitur; v. Taylor. ad Demosthen. de Male Gest. Legat. Appar. Schaefer. T. II. p. 503. et ipse Schaeferus ibid. T. IV. p. 603., unde discis nomina verbalia interdum etiam cum accusativo copulari. Itaque Germanice haec sic interpretamur: Scheu, welche verhindert, die Aeltern anzutasten, und Furcht davor, dass die Uebrigen dem Beleidigten beistehen. Bernhardy Syntax. p. 355. verba τὸ — βοηθεῖν censet appositionem esse nominis θεός. Artificiosius Schneiderus explicat, qui τὸ ad θεός potius quam ad βοηθεῖν referri vult, ut sensus sit: θεός δε το τῆς τῶν ἄλλων βοηθείας τῶ πάσχοντι. Illud μὴ ante ἀπεισοθαί ne quis cum Astio temere hic intrusum putet, con-

τῶν ἀναγκαίαν ἰσχυοῦσι, τὰ μὲν δανειζόμενοι, τὰ δὲ ἐξαγορεύμενοι, τὰ δὲ πάντως πορισάμενοι θέμενοι παρὰ γυναικάς τε καὶ οἰκέτας, ταμιεύειν παραδόντες, ὅσα τε, ὦ φίλε, περὶ αὐτὰ καὶ οἷα πάσχουσι, δῆλα τε δὴ καὶ ἀγεννη καὶ οὐκ ἄξια λέγειν. Δῆλα γὰρ, ἔφη, καὶ τυφλῶ. Cap. XIII. Πάντων τε δὴ τούτων ἀπαλλάσσονται, ζήσουσι τε τοῦ μακαριστοῦ βίου, ὃν οἱ ὀλυμπιονίκαί ζῶσι, μακαριώτερον. Πῆ; Διὰ σμικρόν που μέρος εὐδαιμονίζονται ἐκεῖνοι ὧν τούτοις ὑπάρχει ἢ τε γὰρ τῶνδε νίκη καλλίων, ἢ τ' ἐκ τοῦ δημοσίου τροφή τελεωτέρα. νίκην τε γὰρ νικῶσι ξυμπάσης τῆς πόλεως

πενήτων. Deinde Vat. Θ. Ven. II. Par. DK. Vat. r. ἐν παιδοτροφῶ. Par. A. Mon. Ang. Vat. m. Florentini ἐν παιδοτροφίαι. Hinc Bekkerus: ἐν παιδοτροφίαι. Sed fateor numerum pluralem mihi unice placere.

δῆλα τε δὴ καὶ ἀγ.] Vulgo: δεῖλά τε. Sed recte Par. AD. Ven. II. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. α. γ. et ex corr. Par. K. δῆλα. Voculam δὴ addiderunt Par. A. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. α. γ.

Cap. XIII. D. Πάντων τε δὴ τ.] Male δὲ δὴ Flor. a. c. α. γ.

tulisse iuvabit Viger. p. 459. 810 sq. Buttman. Excurs. XI. ad Demosthen. Midian. p. 142 sqq.

οὐδὲν δεινόν, μὴ ποτε ἢ ἄλλη πόλις] Apolog. Socrat. p. 28. A: οὐδὲν δεινόν δέ, μὴ ἐν ἐμοὶ σιγῆ. Phaedon. p. 84: οὐδὲν δεινόν, μὴ φοβηθῆ. Xenoph. Mem. II. 1, 25: οὐ φόβος, μὴ σε ἀγάγω ἐπὶ τὸ ταῦτα πορῆσθαι. Aristoph. Ecclesiaz. v. 646: ὅς τ' οὐχὶ θεός, μὴ σε φιλήσῃ. Verba ἢ ἄλλη πόλις male interpretatur Astius: urbs universa, die Stadt überhaupt, quum significant potius: reliqua civitatis pars praeter custodes. De his enim haec sermo fuit.

C. κολακείας τε πλ. —] Accusativi κολακείας, ἀπορίας τε καὶ ἀλγηδόνας et ὅσα τε, i. e. καὶ ἄλλα ὅσα — πάσχουσι, cohaereat cum ὀκνῶ λέγειν. Post πορισάμενοι perperam commate distinguebatur, quum sensus ver-

borum hic sit: alia utcunque (πάντως) comparata apud mulieres ac servos dependentes iisque condenda tradentes. Talis participiorum complurium concursus quam frequens sit, vel ex iis patebit, quae in Indic. Tom. I. et II. s. v. Participium notavimus.

ὅσα τε, ὦ φίλε, — λέγειν.] et quae in istis atque qualia patiuntur, partim in vulgus nota illa (δῆλα δὴ), partim illiberalia et mentione indigna. Duas enim causas memorat, cur haec iam silentio transmittenda videantur. Itaque vulg. δεῖλά pariter atque δοῦλα, quod Benedictus coniecit, utique aspernandum fuit.

D. Δῆλα γὰρ, ἔφη, καὶ τυφλῶ] Dicitio proverbialis, qua utitur Plato etiam Sophist. p. 241. D. et infra libr. VIII. p. 550. D.

Cap. XIII. D. ὃν οἱ ὀλυμ-

σωτηρίαν, τροφήν τε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν, ὅσων
 E βίος δέεται, αὐτοὶ τε καὶ παῖδες ἀναδοῦνται, καὶ γέ-
 ρα δέχονται παρὰ τῆς αὐτῶν πόλεως ζῶντες τε καὶ
 τελευτήσαντες ταφῆς ἀξίας μετέχουσι. Καὶ μάλα, ἔφη,
 καλά. Μέννησαι οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι ἐν τοῖς πρό-
 σθεν οὐκ οἶδα ὅτου λόγος ἡμῖν ἐπέπληξεν, ὅτι τοὺς
 466 φύλακας οὐκ εὐδαιμονας ποιοῦμεν, οἷς ἐξὸν πάντα
 ἔχειν τὰ τῶν πολιτῶν οὐδὲν ἔχοιεν; ἡμεῖς δὲ που εἴ-
 πομεν, ὅτι τοῦτο μὲν, εἴ που παραπίπτοι, εἰσαυθίς
 σκεψόμεθα, νῦν δὲ τοὺς μὲν φύλακας φύλακας ποι-
 οῦμεν, τὴν δὲ πόλιν ὡς οἰοί τ' εἶμεν εὐδαιμονεστά-
 την, ἀλλ' οὐκ εἰς ἐν ἔθνος ἀποβλέποντες ἐν αὐτῇ τοῦ-
 το εὐδαιμον πλάττομεν; Μέννησαι, ἔφη. Τί οὖν;
 νῦν ἡμῖν ὁ τῶν ἐπικούρων βίος, εἶπερ τοῦ γε τῶν

E. ζῶντες τε καὶ τελευτ.] Ita sex Florentini cum Par.
 AD. Ven. II. Vind. Mon. Ang. Vat. m. r. Vulgo τε post ζῶντες
 aberat.

P. 466. εὐδαιμονας ποιοῦμεν] ποιοῦμεν Par. A. Vat. m. Turr.
 ἡμεῖς δὲ που εἴπομεν] που ex plurimis optimisque codd.
 additum olim deerat.

εἰσαυθίς σκεψόμεθα] Ang. Flor. x. σκεψόμεθα, quod olim
 cum Astio in ordinem recepi, restituendum etiam Bekker. censuit.
 Sed vid. annot.

φύλακας ποιοῦμεν] ποιοῦμεν Par. A. Vat. m. Flor. a. c.
 a. γ. pro vulg. ποιοῦμεν.

πιονίκαί ζ.] De horum hono-
 ribus v. Krause Olympia p. 199. sqq.

τροφήν τε — παῖδες ἀνα-
 δοῦνται] victu ceterisque
 rebus ad vitam degendam
 necessariis coronae loco
 ornantur. Dictio propria et
 impropria per brevilloquentiam
 in unum conflata; cuius gene-
 ris exempla ad Menexen. p. 246.
 B. attulimus.

E. καὶ γέρα δέχονται —
 μετέχουσι] H. e. καὶ ζῶντες
 τε γέρα δέχονται παρὰ τῆς αὐ-
 τῶν πόλεως καὶ τελευτήσαντες τα-
 φῆς ἀξίας μετέχουσι. Traiectum
 est istud ζῶντες τε, quo magis
 emerget oppositio verborum
 ζῶντες et τελευτήσαντες.

ἐν τοῖς πρόσθεν] Respi-

citur ad initium libri IV. p. 419.
 A. sq.

P. 466. οἷς ἐξὸν πάντα
 ἔχειν] Pronomen relativum per
 quandam attractionem participio
 accommodatum est, quum pro-
 prie dicendum esset: οἷς ἐξὸν αὐ-
 τοῖς — οὐδὲν ἔχοιεν. Gorg. p. 492.
 B: οἷς ἐξὸν ἀπολαύειν τῶν ἀγα-
 θῶν — δεομένην ἐπαγάγουσι κτλ.,
 ubi v. annot. Pertinet huc etiam
 Sympos. p. 174 E: οἷ μὲν γὰρ
 εὐθὺς παῖδά τινα ἐνδοθεν ἀπαν-
 τήσαντα ἄγειν οὐ κατέκριντο οἱ
 ἄλλοι, quae verba mirum est
 quantopere sollicitata sint. Conf.
 libr. VI. p. 493. B. ibique an-
 notat. critica.

εἴ που παραπίπτοι] Phi-
 leb. p. 14. C: τὸν νῦν δὲ παρα-
 πτόντα λόγον λέγω. Libr. VIII.

ὀλυμπιονικῶν πολὺ γε καὶ καλλίων καὶ ἀμείνων φαι-
 νεται, μὴ πῃ κατὰ τὸν τῶν σκυτοτόμων φαίνεται B
 βίον ἢ τινῶν ἄλλων δημιουργῶν ἢ τὸν τῶν γεωργῶν;
 Οὐ μοι δοκεῖ, ἔφη. Ἀλλὰ μέντοι, ὃ γε καὶ ἐκεῖ
 ἔλεγον, δίκαιον καὶ ἐνταῦθα εἰπεῖν, ὅτι, εἰ οὕτως
 ὁ φύλαξ ἐπιχειρήσει εὐδαιμον γίγνεσθαι, ὥστε μηδὲ
 φύλαξ εἶναι, μηδ' ἀρκέσει αὐτῷ βίος οὕτω μέτριος
 καὶ βέβαιος καὶ ὡς ἡμεῖς φραμεν ἀριστος, ἀλλ' ἀνό-
 ητός τε καὶ μειρακιώδης δόξα ἐμπεσοῦσα εὐδαιμονίας
 πέρι ὀρμήσει αὐτὸν διὰ δύναμιν ἐπὶ τὸ ἅπαντα τὰ
 ἐν τῇ πόλει οἰκισθῆναι, γινώσεται τὸν Ἡσίοδον ὅτι C
 τῷ ὄντι ἦν σοφὸς λέγων πλεον εἶναι πως ἡμῖν παν-
 τός. Ἐμοὶ μὲν, ἔφη, ξυμβούλω χρώμενος μενεῖ ἐπὶ
 τούτῳ τῷ βίῳ. Συγχωρεῖς ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, τὴν τῶν

οἰοί τε εἴμεν] V. ἐομεν. Par. A. Ven. II. Vat. m. Flor. a.
 c. a. γ. εἴμεν. Mon. Flor. β. εἴμεν.

τοῦτο εὐδαιμον πλ.] Vulgo τοῦτο τὸ εὐδ., quod e Vat.
 Θ. Ven. III. Vind. Mon. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. x. a. β. mutatum.
 εἶπερ τοῦ γε] V. ὅσπερ. Par. A. aliisque invitis.

πολύ γε καὶ καλλίων] V. πολὺ τε καλλίων. Flor. a. c. a.
 γ. Ven. Z. Vat. m. πολὺ τε καὶ κ. In Ang. Flor. x. πολὺ γε κ.
 Itaque πολὺ γε καὶ κ. dedi. Dein aliquot libri μὴ ποι.

B. ὡς ἡμεῖς φραμεν] V. ἐφραμεν, quod cum Bekkero ex Par.
 A. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. mutavi. Ficinus: ut nos
 asserimus.

p. 561. B. Similiter λόγος dici-
 tur ἐπιπίπτειν Protagor. p.
 314. C. Dion. Chrysost. Orat.
 VII init. μηδὲνα διωθεῖσθαι ἡ-
 δως τῶν ἐμπειτότων λόγων.
 Pro σκεψόμεθα ne quis requi-
 rat ἀκροῦμεθα, est haec modi
 enallage post ὅτι non adeo rara;
 de qua re vide annot. ad Gorg.
 p. 512. A. ad Protagor. p. 335.
 A. De Rep. VI. p. 490. D. coll.
 Matth. Gr. §. 529. 4. Quapropter
 deinde etiam ποιοῦμεν revoca-
 vimus aliis exemplum praeceun-
 tibus.

μὴ πῃ κατὰ τὸν τῶν σκυτ.]
 num qua ratione videtur
 comparari posse cum vi-
 ta ctr. neque multo pluris
 aestimari debere? Gorg. p.
 512. B: μὴ σοὶ δοκεῖ κατὰ τὸν

δικαικὸν εἶναι; Sympos. p. 211.
 D: οὐ κατὰ χρόνον τε καὶ ἐσθῆ-
 τα — δόξει σοὶ εἶναι. De voculis
 μὴ πῃ v. ad libr. IV. p. 442.
 E. c. 16.

C. ὀρμήσει αὐτὸν — ἐπὶ
 τὸ — οἰκισθῆναι] eum eo
 abripiat, ut omnia, quae
 sunt in civitate, ob po-
 tentiam sibi arrogare stu-
 deat. In proximis respicitur ad
 Hesiod. OO. et DD. v. 40:
 νῆπι οὐδ' ἴσασιν, ὅσω πλεον
 ἦμιον παντός.

Συγχωρεῖς ἄρα, ἦν δ'
 ἐγώ] Haec verba facilem ha-
 bent explicationem, dummodo
 meminerimus verbum συγχωρεῖς
 cum accusativo obiecti κοινῶν
 esse coniunctum, ac postea inde a
 verbis: κατὰ τε πόλιν κτλ. epexe-

γυναικῶν κοινωνίαν τοῖς ἀνδράσιν, ἣν διελήλυθαμεν, παιδείας τε περὶ καὶ παίδων καὶ φυλακῆς τῶν ἄλλων πολιτῶν, κατὰ τε πόλιν μενούσας εἰς πόλεμόν τε ἰούσας καὶ ξυμφυλάττειν δεῖν καὶ ξυνηρεῖν ὡσπερ κύνεας, καὶ πάντα πάντῃ κατὰ τὸ δυνατόν κοινωνεῖν; καὶ ταῦτα πραττούσας τὰ τε βέλτιστα πράξεις καὶ οὐ παρὰ φύσιν τὴν τοῦ θήλεος πρὸς τὸ ἄρρεν, ἢ πεφυκάτον πρὸς ἀλλήλω κοινωνεῖν; Συγχορῶ, ἔφη.

Cap. XIV. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ἐκεῖνο λοιπὸν διελέσθαι, εἰ ἄρα καὶ ἐν ἀνθρώποις δυνατόν, ὡσπερ καὶ ἐν ἄλλοις ζώοις, ταύτην τὴν κοινωνίαν ἐγγενέσθαι, καὶ ὅπῃ δυνατόν; Ἐφθης, ἔφη, εἰπὼν ἢ ἐμελλον ὑπολήψεσθαι. Περὶ μὲν γὰρ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ οἴμαι, ἔφη, δῆλον, ὅν τρόπον πολεμήσουσι. Πῶς; ἢ δ' ὅς. Ὅτι κοινῇ στρατεύονται, καὶ πρὸς γε ἄξουσι τῶν παίδων εἰς τὸν πόλεμον ὅσοι ἄδρῳί, ἢ ὡσπερ οἱ τῶν ἄλλων δημιουργῶν θεῶνται ταῦτα, ἃ τελωθέντας δεήσει δημιουργεῖν· πρὸς δὲ τῇ θεᾷ διακο-

Cap. XIV. D. Ὅσπερ καὶ ἐν ἄλλοις ζ.] Addidi καὶ e Vat. Θ. Ven. Z. Vind. Par. DK. Mon. Vat. r. Flor. β. Neque enim credible est eam vocem a scribismero arbitrato adiectam esse in libris tam multis et virtute sua insignibus, quibus certe non minus tribuendum, quam uni Paris. A.

ἢ ἐμελλον ὑπολήψεσθαι] Sic Ald. Bas. I. Par. ADK.

gesin superiorum verborum per infinitivum subiungi. Probas igitur, inquit, mulierum ac virorum communionem s. communitatem, quam persequuti sumus, quod attinet vel ad institutionem ac disciplinam, (quam utriusque sexui communem esse debere indicabamus,) vel ad liberos, (quos nulli proprios esse volebamus), vel ad custodiam et tutelam reliquorum civium, (quam et a viris et a mulieribus agendam esse arbitrabamur), ut scilicet mulieres belli domique et una custodiam agere debeant et canum instar una venari et omnia omnino

quoad fieri possit, communia habere. ctr. Itaque liquet voculam καὶ ante παίδων neque delendam neque in τῶν mutandam esse, quod Astio in mentem venit. Dativus τοῖς ἀνδράσιν pendet ex κοινωνία, nomine verbali, ut libr. III. p. 491. D. IV. 444. E. al. v. ad Charmid. p. 166. B. Cratyl. p. 434. B.

Cap. XIV. D. Ὅσπερ καὶ ἐν ἄλλοις ζ.] Voculam καὶ in comparatione ita geminatam notavimus Gorg. p. 457. E. Protagor. p. 361. C. conf. infra p. 470. B.

E. καὶ πρὸς γε ἄξουσι] ac praeterea ad bellum ducent ex liberis quotquot

νεῖν καὶ ὑπηρετεῖν πάντα τὰ περὶ τὸν πόλεμον, καὶ 467
θεραπεύειν πατέρας τε καὶ μητέρας. ἢ οὐκ ἥσθησαι
τὰ περὶ τὰς τέχνας, οἷον τοὺς τῶν κεραμῶν παῖδας,
ὡς πολὺν χρόνον διακονοῦντες θεωροῦσι, πρὶν ἄπτε-
σθαι τοῦ κεραμεύειν; Καὶ μάλα. Ἡ οὖν ἐκείνοις
ἐπιμελέστερον παιδεύτιον ἢ τοῖς φύλαξι τοὺς αὐτῶν
ἐμπειρία τε καὶ θεᾷ τῶν προσηκόντων; Καταγέλα-
στον μὲντ' ἂν, ἔφη, εἶη. Ἀλλὰ μὴν καὶ μαχεῖται γε
πάν ζῶον διαφερόντως παρόντων ὧν ἂν τέκη. Ἔστιν B
οὕτω κίνδυνος δὲ, ὃ Σώκρατες, οὐ σμικρὸς σφαλεῖ-
σιν, οἷα δὴ ἐν πολέμῳ φιλεῖ, πρὸς ἑαυτοῖς παῖδας
ἀπολέσαντας ποιῆσαι καὶ τὴν ἄλλην πόλιν ἀδύνατον
ἀναλαβεῖν. Ἀληθῆ, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις, ἀλλὰ σὺ πρῶ-
τον μὲν ἡγεῖ παρασκευαστέον τὸ μὴ ποτε κινδυνεύ-
σαι; Οὐδαμῶς. Τί δ'; εἰ που κινδυνευτέον, οὐκ
ἐν ὃ βελτίους ἔσονται κατορθοῦντες; Ἀῆλον δὴ. C
Ἀλλὰ σμικρὸν οἶε διαφέρειν καὶ οὐκ ἄξιον κινδύ-
νου θεωρεῖν ἢ μὴ τὰ περὶ τὸν πόλεμον παῖδας

Vat. Θ. Ven. II. Vind. Mon. Ang. Vat. r. Flor. β. γ. x. pro vulg. ὃ ἐμ. ὑπ. Vat. m. Flor. a. c. a. εἰ ἐμ.

P. 367. C. πόλεμον παῖδας τοὺς ἀνδρ.] V. πόλεμον τοὺς π. τοὺς ἀνδρ. contra fidem Par. ADK. Ven. II. Mon. Ang. Vat. m. Flor. a. c. a. γ.

adoleverint ctr. Sic καὶ πρὸς γε legitur libr. I. p. 328. A. — ἃ τελωθέντας, i. e. eis τέλος ἀρκομένους.

πρὸς δὲ τῇ θεᾷ διακο-
νεῖν —] Notanda est singula-
ris horum verborum constructio.
Nam sententiae ratio exigebat
coniunctivum: διακονῶσι καὶ ὑπηρε-
τοῦσι καὶ θεραπεύουσι, qui pen-
deret a praecedenti ἵνα. Sed
quia interiecta sunt haec: ἃ τε-
λωθέντας δεήσει δημιουργεῖν,
per quoddam attractionis genus
reliqua pars sententiae primariae
attemperatur ad constructionem
verborum quae illi interiecta
sunt. Conf. Matth. Gr. §. 631.
2. Quocirca locus sic intelligen-
dus: ut, quemadmodum re-

liquorum officium filii,
spectent ea, quae ipsis
aetate confirmata agenda
erunt, ac praeter spectationem
etiam ministrant
et procurant res ad bellum
necessarias parentibusque
officia praestent. Astius
structurae causa non
perspecta ex praegresso ἵνα
putabat ὥστε erui oportere,
quod Plato in mente habuisset.

B. οἷα δὴ ἐν πολέμῳ φι-
λεῖ] Intell. γίνεσθαι, quod tam-
en passim omittitur. Plene
Herodot. VII; 160: οἷα φιλεῖ
γίνεσθαι ἐν πολέμῳ. Mox ἀνα-
λαβεῖν intransitive dictum puto
pro ἐαυτὴν ἀναλαβεῖν, vires
recuperare, vires reficere;

τοὺς ἄνδρας πολεμικοὺς ἐσομένους; Οὐκ, ἀλλὰ διαφέρει πρὸς ὃ λέγεις. Τοῦτο μὲν ἄρα ὑπαρκτέον, θεωροῦς πολεμὸν τοὺς παῖδας ποιεῖν, προσημανᾶσθαι δ' αὐτοῖς ἀσφάλειαν· καὶ καλῶς ἔξει. ἦ γάρ; Ναί. Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, πρῶτον μὲν αὐτῶν οἱ πατέρες, ὅσα ἀνθρώποι, οὐκ ἀμαθεῖς ἐσονται, ἀλλὰ γνωμονικοὶ τῶν στρατειῶν ὅσαι τε καὶ μὴ ἐπικίνδυνοι; Εἰκόσ, ἔφη. Εἰς μὲν ἄρα τὰς ἄξουσιν, εἰς δὲ τὰς εὐλαβήσονται. Ὁρθῶς. Καὶ ἀρχοντάς γε που, ἦν δ' ἐγώ, οὐ τοὺς φαυλοτάτους αὐτοῖς ἐπιστήσουσιν, ἀλλὰ τοὺς ἐμπειρίαν τε καὶ ἡλικίαν ἰκανοὺς ἡγεμόνας τε καὶ παιδαγωγοὺς εἶναι. Πρέπει γάρ. Ἀλλὰ γάρ, φήσομεν, καὶ

D. εἰς δὲ τὰς εὐλαβήσονται.] Vind. Vat. r. εὐλαβηθήσονται.

E. καὶ διδασκόμενοις ἐπιδεύειν] Schneiderus et Tur. cum Vat. G. Ven. Ξ. Vind. Vat. r. a. Flor. x. ed. Bas. 2. διδασκόμενοις. Vulgo cum Par. A. ctr. διδασκόμενοις, quod Bekker. e Mon. in διδασκόμενοις mutavit. Etiam Ang. a sec. m. διδασκόμενοις scriptum

neque enim commode τοὺς παῖδας intelligas. Huius usus exempla collegit Bährus ad Plutarch. Alcibiad. p. 115. Similiter Dioscor. V. cap. 27. ἀναλαμβάνοντάς sine accusativo vocat eos, qui ex morbo convalescunt. V. Dorvill. ad Chariton. p. 342. ed. Lips. Et prorsus cum hoc usu convenit ἀναφέρειν, recreari, quod illustrant Jacobs. ad Philostrati Imagg. p. 473. et Schaefer. ad Demosthen. App. T. I. p. 861.

C. τοὺς ἄνδρας πολεμικοὺς ἐσομένους.] Articuli vim Germanice sic exprimas: sie, die kriegerische Männer werden sollen. Verba ὅσα ἀνθρώποι bene interpretatur Ficinus: quoad hominibus concessum est. Intelligas δύνανται aut simile aliquod verbum.

D. Εἰς μὲν ἄρα τὰς ἄξουσιν, εἰς δὲ τὰς εὐλαβήσονται.] h. e. εἰς

τὰς μὲν ἄρα—εἰς τὰς δὲ, Phaedr. p. 263. B: ἐν μὲν ἄρα τοῖς ἀμφωροῦσιν, ἐν δὲ τοῖς οὐ. Sed otium fecerunt Fischer. ad Weller. l. p. 331. Hermann. ad Viger. p. 699. Ast. ad Leges p. 177. Matth. Gr. §. 288. 3.

πτεροῦν χροῖ π. ὄχιτα εὐθύς] alatos reddere oportet statim ut iuvenes facti sunt, ut, si quid opus sit, volantes, i. e. celeriter, aufugiant. Iulian. Orat. l. p. 11. D: ὁ γενναῖος ἤλιος Πλάτων οἰοῖται περὶ τοῖς παισὶ χαριζόμενον καὶ ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀρχοντά ἀγειν ὡς τὰς μάχας. Xenoph. Cyrop. IV, 3, 4: κομίζω, ἐὰν ἵππεὺς γίνωμαι, ἀνθρώπος πτηρὸς ἵστασθαι. Eadem metaphorā Plat. Euthyphr. p. 4. A: πετόμενόν τινα δυνάμεις. Plura dabit Dorvill. ad Cherit. p. 309. ed. Lips.

E. καὶ διδασκόμενοις]

παρὰ δόξαν πολλὰ πολλοῖς δὴ ἐγένετο. Καὶ μάλα. Πρὸς τοῖνυν τὰ τοιαῦτα, ὦ φίλε, πτεροῦν χροῖ παιδία ὄντα εὐθύς, ἴν', ἂν τι δέη, πετόμενοι ἀπορεύωσι. Πῶς λέγεις; ἔφη. Ἐπὶ τοὺς ἵππους, ἦν δ' ἐγώ, ἀναβιβαστέον ὡς νεωτάτους, καὶ διδασκόμενοις ἵππεύειν ἐφ' ἵππων ἀκτέον ἐπὶ τὴν θείαν, μὴ θυμοειδῶν μηδὲ μαχητικῶν, ἀλλ' ὃ τι ποδωκεστάτων καὶ εὐνηιωτάτων. οὕτω γὰρ κάλλιστα τε θεάσονται τὸ αὐτῶν ἔργον καὶ ἀσφαλέστατα, ἂν τι δέη, σωθήσονται μετὰ προσβυτέρων ἡγεμόνων ἐπόμενοι. Ὁρθῶς, ἔφη, μοι δοκεῖς λέγειν.

Τί δὲ δὴ, εἶπον, τὰ περὶ τὸν πόλεμον; πῶς ἐκτέον σοι τοὺς στρατιώτας πρὸς αὐτοὺς τε καὶ τοὺς πολεμίους; ἀρ' ὀρθῶς μοι καταφαίνεται ἢ οὐ; Λέγ',

exhibet. Nimirum διδασκόμενοις videtur ortum ex interpretatione verae lectionis, v. explic.

P. 468. πῶς ἐκτέον σοι τοὺς στρατ.] Sic Par. A. Vat. G. Ven. Ξll. Vind. Ang. Vat. m. r. Flor. a. x. cum Bas. 2. pro vulg. ἀκτέον, quod nunc prorsus ineptum.

Λέγ', ἔφη, ποῖ' ἂν] Codd. partim πολῶν, partim ποῖα. Par.

Erunt fortasse qui pro διδάξαντας dictum accipiant. v. Schaefer. ad Long. Pastor. p. 346. Elmslei. ad Med. p. 131. v. 290. Matthiae ad Med. v. 299. Nimirum ita διδασκόμενοις referendum est ad parentes puerorum atque interpretandum sic: quum eos arte equitandi institui curaverint. Pendet autem eo pacto accusativus ex ἀκτέον, quod idem est atque ἀγειν δέη. Neque ea ratio temere spernenda est, quae placuit etiam C. Fr. Hermannō. Sed poterit διδασκόμενοις etiam pro διδασκόμενοις accipi, eo quidem sensus discrimine, ut διδασκόμενοις sint ab aliis edocti, διδασκόμενοι autem suo ipsorum studio edocti, ut Sophocel. Antig. v. 354. conf. Matthiae Gramm. §. 496. 5. Posterius nobis placet. De ἀναβιβαστέον ἐπὶ τοὺς ἵππους v. Hemsterhus. ad Lucian. T.

II. p. 385. ed. Lehm.

ἐφ' ἵππων ἀκτέον ἐπὶ τὴν θ.] Respiciuntur haec infra libr. VII. p. 537. A. Mox ἐκείνου inunctum cum μετὰ et genitivo, usu haud ita raro, quem notarunt Gottleber. ad Menex. p. 19. Heindorf. ad Phaedr. p. 250. B. Lobeck. ad Phryn. p. 353 sq. Matth. Gr. §. 398. Paulo rarius μοι encliticum sic post ἐγὼ illatum, quanquam nec hoc exemplo carere docuit Fritzschi. Quaest. Lucian. p. 27. Talibus in locis fuerunt qui ante voculas encliticas removendas censerent omnia interpunctionis signa: quod consilium equidem non improbo. Quanquam nec illi perspicuitati orationis male consulunt, qui servant interpunctionem, monentes tamen Graecos talis orationis membra non videri tam violenter disiunxisse, quam nostrates facere soleant.

ἔφη, ποῖ ἄν. Αὐτῶν μὲν, εἶπον, τὸν λιπόντα τάξιν ἢ ὄπλα ἀποβαλόντα ἢ τι τῶν τοιούτων ποιήσαντα διὰ κάκην ἄρα οὐ δημιουργόν τινα δεῖ καθιστάναι ἢ γεωργόν; Πάνυ μὲν οὖν. Τὸν δὲ ζῶντα εἰς τοὺς πολεμίους ἀλόντα ἄρ' οὐ δωρεὰν δίδονται τοῖς θε-
 B λουσι χρῆσθαι τῇ ἀγρᾷ ὅτι ἂν βούλωνται; Κοι-
 δῆ γε. Τὸν δὲ ἀριστεύσαντά τε καὶ εὐδοκίμησαντα οὐ πρῶτον μὲν ἐπὶ στρατείας ὑπὸ τῶν συστρατευ-
 ομένων μερακίων τε καὶ παιδῶν ἐν μέρει ὑπὸ ἐκά-
 στον δοκεῖ σοι χρῆναι στεφανωθῆναι; ἢ οὐ; Ἐμοιγε.
 Τί δέ; δεξιωθῆναι; Καὶ τοῦτο. Ἀλλὰ τὸδ', οἶμαι,
 ἦν δ' ἐγὼ, οὐκέτι σοι δοκεῖ. Τὸ ποῖον; Τὸ φιλησαί
 τε καὶ φιληθῆναι ὑπὸ ἐκάστου. Πάντων, ἔφη, μάλι-
 C στα καὶ προστίθῃμι γε τῷ νόμῳ, ἕως ἂν ἐπὶ ταύ-
 της ὡς τῆς στρατείας, καὶ μηδενὶ ἐξεῖναι ἀπαρη-
 θῆναι ὃν ἂν βούληται φιλεῖν, ἵνα καί, ἐάν τις του
 τύχη ἐρῶν ἢ ἀρόρενος ἢ θηλείας, προθυμότερος ἢ
 πρὸς τὸ τἀριστεία φέρειν. Καλῶς, ἦν δ' ἐγὼ, ὅτι μὲν
 γὰρ ἀγαθῶ ὄντι γάμοι τε ἔτοιμοι πλείους ἢ τοῖς ἄλ-

A. Vat. m. Flor. a. c. ποῖ ἄν; quod recepit cum Bekker. assentientibus Turr. Schn. Herm. Vulgo erat ποῖον.

Τὸ φιλησαί τε καὶ φ.] Mon. φιλησαί τε omittit.

C. καὶ μηδενὶ ἐξεῖναι] καί, quod vulgo aberat, optimi

P. 468. ποιήσαντα διὰ κά-
 κην] Hac vocabuli forma Pla-
 tonem saepenumero usum esse
 docuit Ruhnk. ad Tim. Gloss.
 p. 152.

εἰς τοὺς πολεμίους ἀλόν-
 τα] Verbi constructio e brevi-
 loquentiae studio explicanda.
 Nam ἀλῶναι εἰς τοὺς πολεμίους
 idem est quod ἀλῶναι, ὥστε πε-
 σσὶν εἰς τοὺς πολεμίους. Xenoph.
 Hellen. I. 1, 23. γράμματα πεμ-
 φθέντα ἐάλωσαν εἰς Ἀθήνας. Ae-
 sop. Fab. XLVI: εἰς τὸν βρό-
 χον ἐάλω. Ibid. LV: εἰς πάγην
 ἀλούς. Sententia haec est: Eum
 vero, qui vivus ad hostes
 captus est, nonne gratis
 decet tradere iis, qui prae-
 da ista uti ad aliquid ve-
 lint, ad quodcunque lu-

beat?

B. οὐκέτι σοι δοκεῖ] non
 iam s. non item tibi vide-
 tur. Mox ad τὸ φιλησαί ex
 ὑπὸ ἐκάστου intelligendum ἐκα-
 στον. v. ad libr. II. p. 358. E.
 Menex. p. 243. D. Ceterum ri-
 det haec Platonis decreta Lu-
 cian. Vitar. Auct. §. 17. p. 556.
 T. I. ed. Reitz.

C. πρὸς τἀριστεία φέρειν] ut — cupidior sit praemii
 victoriae reportandi. Φέ-
 ρειν et φέρεσθαι de acci-
 piendo praemio promiscue usur-
 pari monuit Reisigius ad Oe-
 dip. Col. v. 6. Ceterum haec
 respexit Aristot. Pol. II. 2.

Cap. XV. καὶ καθ' Ὀμη-
 ρον] Hom II. VII, 321: κῶταισιν
 δ' Ἄϊαντι διηρηκέσσι γέραιον

λοῖς καὶ αἰρέσεις τῶν τοιούτων πολλάκις παρὰ τοὺς
 ἄλλους ἔσονται, ἵν' ὅτι πλείστοι ἐκ τοῦ τοιούτου γί-
 γνῶνται, εἴρηται ἤδη. Εἶπομεν γάρ, ἔφη. Cap. XV.
 Ἀλλὰ μὴν καὶ καθ' Ὀμηρον τοῖς τοιοῖσδε δίκαιον
 τιμᾶν τῶν νέων ὅσοι ἀγαθοί. καὶ γὰρ Ὀμηρος τὸν D
 εὐδοκίμησαντα ἐν τῷ πολέμῳ τότοισιν Ἄϊαντα ἔφη
 διηρηκέσσι γεραίρεσθαι, ὡς ταύτην οἰκίαν οὖσαν τι-
 μῆν τῷ ἠβῶντί τε καὶ ἀνδρείῳ, ἐξ ἧς ἅμα τῷ τι-
 μᾶσθαι καὶ τὴν ἰσχὺν αὐξήσει. Ὀρθότατα, ἔφη. Πει-
 σόμεθα ἄρα, ἦν δ' ἐγὼ, ταῦτά γε Ὀμήρῳ. καὶ γὰρ
 ἡμεῖς ἐν τε θυσίαις καὶ τοῖς τοιούτοις πᾶσι τοὺς
 ἀγαθοὺς, καθ' ὅσον ἂν ἀγαθοὶ γαίνωνται, καὶ ὕμνοις
 καὶ οἷς νῦν δὴ ἐλέγομεν τιμήσομεν, πρὸς δὲ τούτοις
 ἔδραις τε καὶ κρέασιν ἰδὲ πλείοις δεπάεσ- E
 σιν, ἵνα ἅμα τῷ τιμᾶν ἀσπῶμεν τοὺς ἀγαθοὺς ἀν-
 δρας τε καὶ γυναῖκας. Κάλλιστα, ἔφη, λέγεις. Ἐπὶ
 τῶν δὲ δὴ ἀποθανόντων ἐπὶ στρατείας ὅς ἂν εὐδο-
 κίμησας τελευτήσῃ ἄρ' οὐ πρῶτον μὲν γήσομεν τοῦ
 χρυσοῦ γένους εἶναι; Πάντων γε μάλιστα. Ἀλλ' οὐ

plurimique codd. praebuerunt. Firmavit etiam Par. A. repetitae le-
 ctionis.

Cap. XV. D. ταῦτά γε Ὀμήρῳ] Steph. ταῦτά γε.

Ἦρος Αἰριίδης, εὐρηκεῖων Ἀγα-
 μένων. Scilicet optimam car-
 nis partem Homericis heroes non,
 ut alii, femur, sed dorsum ha-
 buerunt, conf. Odys. d. 65. §.
 437. d. 475. et ad postremum
 locum Eustathium p. 1606. 14.
 Hunc igitur morem etiam in
 optima civitate sua probavit. De
 verbis ὡς ταύτην οἰκίαν οὖσαν v.
 vid. libr. I. p. 344. B. IV. p.
 612. C. Protagor. p. 342. C. Phaed.
 p. 109. D. coll. Rost. Gr. §.
 131. 4.

D. Πεισόμεθα ἄρα —
 ταῦτά γε Ὀμήρῳ] Steph.
 scripsit ταῦτά γε Ὀμ. videli-
 cet talia in mente habens; Eu-
 thyphr. p. 8. D: οὐκοῦν ταῦτά
 γε ταῦτα καὶ οἱ θεοὶ πεπύονθα-
 ον. Eurip. Bacch. v. 189: ταῦ-
 Plat. Opp. Vol. III. Sect. I.

τά μοι πάρος ἄρα. Aristoph
 Eccles. v. 339: ταῦτά τοι ἐν ἄν-
 τίκτῳ ἐμοὶ πέπονθας. At enim
 vero πεισόμεθα nunc ducendum
 esse a πύθεισθαι vel illa do-
 cent: Ἀλλ' οὐ πεισόμεθα Ἡσιώ-
 δω: unde apparet ταῦτά γε esse
 unice verum. Deinceps καὶ γὰρ
 non etenim significat, sed nam
 etiam. v. ad Gorg. p. 467. B.
 Ad verba ἰδραῖς τε καὶ κρ. —
 δεπάεσιν conf. Hom. Iliad.
 VIII. 162. et XII. 311. — ἅμα
 τῷ τιμᾶν una cum tali hono-
 rare, praeterquam quod
 eos honoribus afficiamus,
 etiam ctr.

E. τῶν δὲ δὴ ἀποθαν.]
 „Laudant Clemens Al. Strom.
 IV, 4. p. 481. Euseb. Praep.
 Evang XIII, 11. p. 663. A. Theo-

πειδόμεθα Ἡσιόδῳ, ἐπειδὴν τινες τοῦ τοιοῦτου γένους τελευτήσωσιν, ὡς ἄρα

469 οἱ μὲν δαίμονες ἄγροὶ ἐπιχθόνιοι τελέθουσιν, ἐσθλοὶ, ἀλεξίκαχοι, φύλακες μερόπων ἀνθρώπων; Πειδόμεθα μὲν οὖν. Διαπυθόμενοι ἄρα τοῦ θεοῦ, πῶς χρὴ τοὺς δαίμονιους τε καὶ θείους τιθέναι καὶ τίνι διαφόρῳ, οὕτω καὶ ταύτῃ θήσομεν, ἢ ἂν ἐξηγῆται; Τί δ' οὐ μέλλομεν; Καὶ τὸν λοιπὸν δὴ χρόνον, ὡς δαιμόνων, οὕτω θεραπεύσομεν τε καὶ προσκυνήσομεν αὐτῶν τὰς θήκας; ταῦτά δὲ ταῦτα νομιώμεν καὶ ὅταν τις γήρα ἢ τιμὴ ἄλλῳ τρόπῳ τελευτήσῃ τῶν ὅσοι ἂν διαφερόντως ἐν τῷ βίῳ ἀγαθοὶ κριθῶσι; Δίκαιον γοῦν, ἔφη.

Τί δέ; πρὸς τοὺς πολέμιους πῶς ποιήσουσιν ἡμῖν οἱ στρατιῶται; Τὸ ποῖον δὴ; Πρῶτον μὲν ἀνδραποδισμοῦ πέρι, δοκεῖ δίκαιον Ἑλλήνας Ἑλληνίδας πόλεις ἀνδραποδίζεσθαι, ἢ μὴδ' ἄλλοις ἐπιτρέπειν κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ τοῦτο ἐθίζειν, τοῦ Ἑλληνικοῦ γέ-

E. ἐπειδὴν τινες—τελευτήσωσιν] Desunt haec in Par. DK. Mon. Flor. β.

P. 469. ἂν ἐξηγῆται] ἂν ἐκείνος ἐξηγῆται Mon. et Flor. β. B. ταῦτά δὲ ταῦτα νομιώμεν καὶ] καὶ e Flor. α. et Theodoreto addidi. Pro vulg. ταῦτα δὲ ταῦτα autem e Flor. α. c. x. α. γ. Ang. scripsi ταῦτά δὲ ταῦτα. Par. AD. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Vat. m. r. ταῦτα δὲ ταῦτα, quo lectio recepta firmatur. Dederunt etiam Schneid. Turr. Herm.

μηδ' ἄλλοις ἐπιτρέπειν] Sic Ang. Flor. α. Vulg. μηδ'

dor. Serm. VIII. p. 601. C. Ast. — τοῦ χρόνου γένους. v. Libr. III. p. 414. B sqq.

P. 469. οἱ μὲν δαίμονες—] Versus leguntur Opp. et DD. 121 sqq. ubi de scripturae discrepantia vide Gaisford. Paulo aliter scripti exstant in Cratyl. p. 379. E. conf. Buttman. Mythol. II. p. 22. non In proximis τιθέναι de reponendis mortuorum cadaveribus dictum; et θῆκαι sunt sepulcra s. camerae sepulcrales. Usus verborum tetigit Schweighaeus. Lexico Herodot. s. v. θῆκαι. Sed οὕτω καὶ ταύτῃ dictum ut

Legg. III. p. 681. D. IV. 714. D. οὕτω τε καὶ ταύτῃ. Legg. XII. p. 944. D. Nostrum eodem modo: auf diese Art und Weise. Pertinent huc etiam ὅπως καὶ ὅση. Legg. X. p. 899. A. B. XII. p. 966. A: καὶ ταῦτά καὶ ταύτῃ Legg. VI. p. 765. B. item πάντῃ πάντως, οὐδαμῇ οὐδαμῶς al.

C. Ὀλοὺ καὶ παντί, ἔφη. διαφέρει] Dictionem illustravit Wyttenbach. ad Phaedon. p. 203. = p. 79. E.

μητε αὐτούς, τοῖς τε ἄλλοις—] Poterat simpliciter dici μητε τοὺς ἄλλους. Sed sententia

νοὺς φεῖδεσθαι, εὐλαβομένους τὴν ὑπὸ τῶν βαρ- C
βάρων δουλείαν; Ὀλοὺ καὶ παντί, ἔφη, διαφέρει τὸ φεῖδεσθαι. Μηδὲ Ἑλλήνα ἄρα δοῦλον ἐκτῆσθαι μήτε αὐτούς, τοῖς τε ἄλλοις Ἑλλήσιν οὕτω συμβούλευειν; Πάντῃ μὲν οὖν, ἔφη· μᾶλλον γ' ἂν οὖν οὕτω πρὸς τοὺς βαρβάρους τρέποιντο, ἑαυτῶν δ' ἀπέχοντο. Τί δέ; σκυλεύειν, ἢ δ' ἐγὼ, τοὺς τελευτήσαντας πλὴν ὄπλων, ἐπειδὴν νικήσωσιν, ἢ καλῶς ἔχει; ἢ οὐ πρόσφασι μὲν τοῖς δειλοῖς ἔχει μὴ πρὸς τὸν μαχόμενον D
ιέναι, ὡς τι τῶν δεόντων δρώντας, ὅταν περὶ τὸν τεθνεῶτα ζητάζωσι, πολλὰ δὲ ἤδη στρατόπεδα διὰ τὴν τοιαύτην ἀρπαγὴν ἀπώλετο; Καὶ μάλα. Ἀνελεύθερον δὲ οὐ δοκεῖ καὶ φιλοχρήματον νεκρὸν σκῆαν, καὶ γυναικείας τε καὶ μικρᾶς διανοίας τὸ πολέμιον νομίζειν τὸ σῶμα τοῦ τεθνεῶτος, ἀποπταμένου τοῦ ἐχθροῦ, λειοπότης δὲ ὧ ἐπολέμει; ἢ οἶε τι διάφορον δρᾶν τοὺς τοῦτο ποιοῦντας τῶν κυνῶν, αἰ τοῖς E
λίθοις οἷς ἂν βληθῶσι χαλεπαίνουσι τοῦ βαλόντος

ἄλλῳ. Par. AD. Ven. II. Mon. Vat. m. Flor. a. c. β. γ. ἄλλῳ, quod Bekk. assentientibus Turr. et Schneid. recepit. Bas. 2. ἢ μηδ' ἄλλο.

D. πρὸς τὸν μαχόμενον] Flor. x. τό, ut Steph. scriptum volebat.

τὸ πολέμιον νομίζειν τὸ σ] V. τὸ aberat, quod codd. ad unum omnes cum Stob. Serm. CXXIV. p. 620. tinentur.

E. τοῦ βαλόντος οὐχ ἀπ.] V. βάλλοντος, quod cum Bekkero ex Par. A. mutavi. Schneiderus tamen aliique βάλλοντος.

paullo aliter conformata sic loquitur: τοῖς τε ἄλλοις Ἑλλήσιν οὕτω συμβούλευειν.

D. μὴ πρὸς τὸν μαχόμενον ιέναι] h. e. adversus hostem. Frustra Steph. μὴ πρὸς τὸ μαχόμενον scribendum putabat. Deinceps rursus ὡς cum accusativo participii iunctum, ut p. 468. 20. Ficinus: quasi magnificentum aliquid moliantur, quando inter cadavera voluntantur.

E. ἢ οἶε τι διάφορον δρᾶν] Aristotel. Rhetor. III. 4: χρήσιμον δὲ ἢ ἐκῶν καὶ ἐν λόγῳ, ὀλιγάκις δὲ ποιητικῶν γάρ.

οἰοῖται δὲ ὡς περ αἰ μεταφορᾶ. — οἷον — τὸ ἐν τῇ Πολιτείᾳ τῇ Πλάτωνος, ὅτι οἱ τοὺς τεθνεῶτας σκυλεύοντες ἐτόλμασι τοῖς κυνῶσι, τοὺς λίθους δάκνει, τῶν βαλόντων οὐχ ἀπτόμενα.

χαλεπαίνουσι τοῦ βάλ.] Suidas: Περιχάτων· αἰτιατικῇ, οἷον τε ποιοῦσιν οἱ κύνες τοὺς λίθους, οἷς βάλλονται, περιχάτωντες. Inde Toup. Em. in Suid. T. II. p. 64. Platoni pro χαλεπαίνουσι reddendum censet περιχάτωνται et τοὺς λίθους. — Μοχ ἀναγνώσεις intelligendum de tollendis mortuorum cadaveribus se-

οὐχ ἀπτόμενοι; Οὐδὲ σμικρόν, ἔφη. Ἐατέον ἄρα τὰς νεκροσυλίας καὶ τὰς τῶν ἀναιρέσεων διακωλύσεις; Ἐατέον μὲντοι, ἔφη, νῆ Δία. Cap. XVI. Οὐδὲ μὴν που πρὸς τὰ ἱερὰ τὰ ὄπλα οἴσομεν ὡς ἀναθήσοντες, ἄλλως τε καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐάν τι ἡμῖν μέλη τῆς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἑλληνας εὐνοίας· μᾶλλον δὲ καὶ φοβησόμεθα, μὴ τι μίαισμα ἢ πρὸς ἱερὸν τὰ τοιαῦτα ἀπὸ τῶν οἰκείων φέρειν, ἐάν μὴ τι δὴ ὁ θεὸς ἄλλο λέγῃ. Ὁρθότατα, ἔφη. Τί δὲ γῆς τε τμήσεως τῆς Ἑλληνικῆς καὶ οἰκιῶν ἐμπρήσεως; ποῖόν τι σοι δράσουσιν οἱ στρατιῶται πρὸς τοὺς πολέμιους; Σοῦ, ἔφη, δόξαν ἀποφαινομένου ἠδέως ἀν᾿ ἀκούσασαι. Ἐμοὶ μὲν τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, δοκεῖ τοῦ-

Cap. XVI. P. 470. μᾶλλον δὲ καὶ φοβησόμεθα] φοβησόμεθα Par. AK. Vat. Θ. Flor. a. c. a. γ. Vulgo φοβησόμεθα. Utrumque probum, nec tamen sine aliquo sensus discrimine, ut alibi docebimus.

B. δύο ταῦτα δνόματα] V. δύο ταῦτα τὰ δνόματα. Recte Par. A. a pr. m. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Par. DK. Mon. Ang.

pulturæ caussa, ut ἀναιρέσθαι Apol. Socrat. p. 32. B.

Cap. XVI. Οὐδὲ μὴν που πρὸς τὰ ἱερὰ τὰ ὄπλα] Nec vero etiam, opinor, arma illis erepta in templaportabimus illic ea suspensuri. — ἀπὸ τῶν οἰκείων φέρειν, a cognatis, i. e. Graecis.

P. 470. Τί δὲ γῆς τε τμήσεως —] Gorg. p. 500. D: τί δὲ δὴ τοῦ ἀδικεῖν; πόλερον, ἐάν μὴ βούληται ἀδικεῖν, ἱκανόν τοῦτ' ἐστίν; Infra VII. p. 515. B. IX. p. 582. C. Phaed. p. 250. D. Ibid. p. 78. D., ubi v. ann. Vulgo interponitur: Τί δὲ; γῆς τε τμ. κτλ. Loquentio ἠδέως ἀν᾿ ἀκούσασαι, Platoni admodum familiaris, legitur Phsedon. p. 108. D. p. 110. B. p. 57. A. Theaet. p. 143. C. Tim. p. 19. C. Lys. 204. A. etr.

B. ὀνομάζεται δύο ταῦτα δνόματα] Legg. I. p. 628. A: Τί δ' ὁ τὴν πόλιν ἐναρμόσιον πρὸς πόλεμον αὐτῆς ἂν τὸν ἔξωθεν βλέπων τὸν βίον κομοίη μᾶλλον, ἢ πρὸς πόλεμον τὸν ἐν αὐτῇ γιγνόμενον ἰκαστοίε, ἢ δὴ καλεῖται στάσις;

ἐπὶ μὲν τῇ τοῦ οἰκείου] In hoc asyndeto haeserunt critici, qui οὐδὲν inculcarunt. Sed locum illud habere in sententiis per μέν—δέ explicationis caussa subiectis docebunt ann. ad Gorg. p. 464. B. Heindorf. ad Protagor. p. 565. Schaefer. ad Demosth. App. T. III. p. 378. Loquentionem ὀνομάζειν s. καλεῖν τι ἐπὶ τινι, nomen rei in-dere, habes libr. VI. p. 493. C: ὀνομάζει δὲ πάντα ταῦτα ἐπὶ ταῖς τοῦ μεγάλου ζωὸν δόξαις. Parmenid. p. 147. D: ἰκαστον τῶν ὀνομάτων οὐκ ἐπὶ τινι καλεῖς; Ibid. p. 164. B. Euthyd. p. 277. E. So-

των μηδέτερα ποιεῖν, ἀλλὰ τὸν ἐπίτευον καρπὸν ἀφαι- B
ρεῖσθαι. καὶ ὦν ἔνεκα, βούλει σοι λέγω; Πάνν γε. Φαίνεται μοι, ὡσπερ καὶ ὀνομάζεται δύο ταῦτα ὀνό-
ματα, πόλεμός τε καὶ στάσις, οὕτω καὶ εἶναι δύο,
ὄντα ἐπὶ δυοῖν τινοῖν διαφοραῖν. λέγω δὲ τὰ δύο
τὸ μὲν οἰκείον καὶ ξυγγενές, τὸ δὲ ἀλλότριον καὶ ὀθνεῖ-
ον· ἐπὶ μὲν τῇ τοῦ οἰκείου ἐχθρὰ στάσις κέκληται,
ἐπὶ δὲ τῇ τοῦ ἀλλοτρίου πόλεμος. Καὶ οὐδέν γε, ἔφη,
ἀπο τρόπου λέγεις. Ὅρα δὴ καί, εἰ τόδε πρὸς τρό- C
που λέγω. φημί γὰρ τὸ μὲν Ἑλληνικὸν γένος αὐτὸ
αὐτῷ οἰκείον εἶναι καὶ ξυγγενές, τῷ δὲ βαρβαρικῷ
ὀθνεῖόν τε καὶ ἀλλότριον. Καλῶς γε, ἔφη. Ἑλληνας
μὲν ἄρα βαρβάρους καὶ βαρβάρους Ἑλλησι πολεμεῖν

Vat. r. Flor. β. x. τὰ omittunt. Mox Bekk. δυνὲν e Vind. et Vat. r. scripsit.

ἐπὶ μὲν τῇ τοῦ οἰκείου ἐχθρὰ] V. ἐπὶ μὲν οὐδὲν τ. τ. Delevi οὐδὲν cum Ven. E. Mon. Flor. β. Vat. m., quod dubium non est quin ex glossemate ortum sit. Quam sententiam Schneiderus temere improbavit.

C. πολεμεῖν μαχομένους] Mon. Ang. Flor. x. μαχομέ-
νους πολεμεῖν.

phist. p. 218. C: τὸ δὲ ἔργον ἐφ' ᾧ καλοῦμεν. Alcib. I. p. 135. C. p. 108. A. Infra VIII. p. 558. E: τοῦτο ἐπ' αὐταῖς ἐποφμεν τὸ ἀναγκαῖον.

ἀπο τρόπου λέγεις] Theaet. p. 143. C: καὶ οὐδέν γε ἀπο τρόπου, ubi Schol. explicat οὐ πόθῳ τοῦ καθήκοντος. Ibid. p. 179. C: οὐκ ἀπο σκοποῦ εἰρηκεν. Tim. p. 25. E. Phaedr. p. 278. D: καὶ οὐδέν γε ἀπο τρόπου. Phileb. p. 34. A: οὐκ ἀπο τρόπου φθέγγοι ἂν. In his locis omnibus vulgo perperam ἀπο τρόπου scribebatur. Accentus cur retrahendus fuerit, docuit Schaefer. Melett. crit. p. 51 sq. Errat enim Wyttenbach. ad Plutarch. Mor. T. I. p. 388. ed. Ox. Contrarium est πρὸς τρόπον.

ὀθνεῖόν τε καὶ ἀλλότριον] Photius: ὀθνεῖος = ἀλλογενής, ξένος, ἀλλότριος. Πλάτων καὶ Ἰσοκρίτης. conf. etiam Pollux On

III. 55. qui poeticum vocat. Hapocratio s. v. Utitur Plato vocabulo etiam Legg. I. p. 629. E. III. 697. B. Protag. p. 316. C.

C. πολεμεῖν μαχομένους τε φ.] Erunt qui alteram scripturam μαχομένους πολεμεῖν τε φ. praeferant. Eumvero sententia verborum haec est: Quum Graeci cum barbaris et barbari cum Graecis pugnant, hoc dicemus bellare eosque esse natura hostes. Sed non opus est mutatione. Nam πολεμεῖν μαχομένους plane in unam notionem coeunt, unde etiam vocula τε non post πολεμεῖν, sed post μαχομένους infertur. Prorsus eadem ratio est Apolog. Socrat. p. 18. D: σκιμαχίαν ἀπολογοῦμένων τε καὶ ἑλέγειν μηδενὸς ἀποκρινομένου. Accedit quod μαχομένους et φασὶ ad se invicem referuntur.

μαχομένους τε φήσομεν καὶ πολεμίους φύσει εἶναι, καὶ πόλεμον τὴν ἐχθρὰν ταύτην κλητέον· Ἕλληνας δὲ Ἕλλησιν, ὅταν τι τοιοῦτον δρῶσι, φύσει μὲν φίλους εἶναι, ροσεῖν δ' ἐν τῷ τοιοῦτῳ τὴν Ἑλλάδα καὶ στασιάζειν, καὶ στάσιν τὴν τοιαύτην ἐχθρὰν κλητέον. Ἐγὼ μὲν, ἔφη, ξυγχωρῶ οὕτω νομίζειν. Σκόπει δὲ, εἶπον, ὅτι ἐν τῇ νῦν ὁμολογουμένη στάσει, ὅπου ἂν τι τοιοῦτον γένηται καὶ διαστῆ πόλις, ἐὰν ἐκάτεροι ἐκατέρων τέμνωσιν ἀγροὺς καὶ οἰκίας ἐμπροσθῶν, ὡς ἀλιτηριώδης τε δοκεῖ ἢ στάσις εἶναι καὶ οὐδέτεροι αὐτῶν φιλοπόλιδες· οὐ γὰρ ἂν ποτε ἐτόλμων τὴν τροφὸν τε καὶ μητέρα κείρειν· ἀλλὰ μέτριον εἶναι τοὺς καρποὺς ἀφαιρεῖσθαι τοῖς κρατοῦσι τῶν κρατουμένων, καὶ διανοεῖσθαι ὡς διαλλαγησόμενων καὶ οὐκ ἀεὶ πολεμησόντων. Πολὺ γὰρ, ἔφη, ἡμερωτέρων αὐτῆ ἢ διάνοια ἐκείνης. Τί δὲ δὴ; ἔφην· ἦν οὐ πόλιν οἰκίζεις, οὐχ Ἕλληνίς ἐσται; Δεῖ γ'

D. ἀλλὰ μέτριον εἶναι] Steph. deesse putabat ἡγοῦντο vel ἐνόμιζον.

E. ὡς περ οἱ ἄλλοι] Articulum vulgo omissum bene servarunt Par. A. Vat. Θ. Ven. Ξ. Vind. Vat. m. r. Flor. a. c. x. a. γ.

D. Σκόπει δὲ, εἶπον, ὅτι ἐν τῇ ν. ὁμ.] Fallitur Ast. ὡς ante ἀλιτηριώδης pro λταν, perquam, accipiens. Imo ὡς post δεῖ iteratur, quemadmodum alibi δεῖ post interiectam aliquam sententiam repeti solet. Xenoph. Cyrop. V. 3, 30: ὡς κἀκὶν ἐνοεῖται, ὡς, εἰ — ὅφ' ἡμῶν ἀποδοῦνται, δεῖ τόχα οὐδὲνα εἰδὸς εἶναι αὐτῶν βουλήσασθαι εἶναι. v. Zeunnius ad Viger. p. 551. b. Krüger. ad Anab. V. 6, 19. Voc. ἀλιτηριώδης illustravit Ruhnk. ad Tim. p. 23.

τὴν τροφὸν τε καὶ μητέρα κείρειν] Isocrat. Panegyrt. §. 4: μόνοις γὰρ ἡμῖν τῶν Ἑλλήνων τὴν αὐτὴν τροφὸν καὶ πατρῶδα καὶ μητέρα κελύσαι προσήκει. Inlian. Orat. l. p. 5. B:

καὶ ἡ μὲν βασιλεύουσα τῶν πάντων πόλις μητὴρ οὖσα οὐ καὶ τροφός. Similiter Sophocel. Oed. T. v. 1110. Cithaeronem vocat Oedipi τροφὸν καὶ μητέρα. Ceterum κείρειν est populari, vastare.

ἀλλὰ μέτριον εἶναι —] Si sana est veterum librorum scriptura, verba explicanda sunt per anacoluthon, aut, si mavis, per zeugma. Nam ex praegresso οὐκ ἐν ἐτόλμων post ἀλλέ aptum aliquod verbum intelligendum relinquatur, veluti ἀλλ' ἐνόμιζον, quod Stephanus excidisse suspicabatur. Schneidero insinuitivus ad antegressum δοκεῖ referendus videtur. Constructionem verbi ἀφαιρεῖσθαι notavit Matth. Gr. §. 418. e. annot.

αὐτὴν, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ ἀγαθοὶ τε καὶ ἡμεροὶ ἔσονται; Σφόδρα γε. Ἄλλ' οὐ φιλέλληνες; οὐδὲ οἰκίαν τὴν Ἑλλάδα ἠγήσονται, οὐδὲ κοινωθήσουσιν ὧν περ οἱ ἄλλοι ἱερῶν; Καὶ σφόδρα γε. Οὐκοῦν τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαφθάραν, ὡς οἰκίους, στάσιν ἠγήσονται καὶ οὐδὲ ὀνομάσουσι πόλεμον; Οὐ γάρ. Καὶ ὡς διαλλαγησόμενοι ἄρα διοίονται; Πάντ' ἔμεν οὖν. Εὐμενῶς δὲ σωφρονιστοῖσιν, οὐκ ἐπὶ δουλείᾳ κολάζοντες, οὐδ' ἐπ' ὀλέθρῳ, σωφρονιστοὶ ὄντες, οὐ πολεμιοὶ. Οὕτως, ἔφη. Οὐδ' ἄρα τὴν Ἑλλάδα Ἕλληνες ὄντες κερουσί, οὐδὲ οἰκίσεις ἐμπρήσουσιν, οὐδὲ ὁμολογήσουσιν ἐν ἐκάστη πόλει πάντας ἐχθροὺς αὐτοῖς εἶναι, καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας, ἀλλ' ὀλίγους ἀεὶ ἐχθροὺς τοὺς αἰτίους τῆς διαφορᾶς, καὶ διὰ ταῦτα πάντα οὐτε τὴν γῆν ἐθελήσουσι κείρειν αὐτῶν, ὡς φίλων τῶν πολλῶν, οὐτε οἰκίας ἀνατρέπειν· ἀλλὰ μέχρι τούτου ποιήσονται τὴν δια-

P. 471. ἐχθροὺς αὐτοῖς εἶναι] Sic Flor. a. et teste Schneidero Mon. Vulgo αἰτίους, quod nuper correxerunt.

ἀλλ' ὀλίγους ἀεὶ ἐχθρ.] ἀεὶ om. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Par. DK. Mon. Vat. r. Flor. β. Male. Est enim idem quod ἐκάστοις.

E. διανοεῖσθαι ὡς διαλλαγησόμενων] Frequens satis structura ne quem fallat, eodem modo Cratyl. p. 439. C: διανοηθέντες — ὡς ἰόντων τε ἀπάντων ἀεὶ καὶ ἰόντων. Critia p. 108. B: ὡς ὑπαρχούσης αὐτῶν ἐγγνώμης — οὕτως λέγεται. De Rep. I. p. 327. C. Plura collegit Wyttenb. Bibl. Crit. III, 1. p. 29.

Ἄλλ' οὐ φιλέλληνες;] sc. ἔσονται; Astio cur manca visa sit oratio, me non perspicere libere confiteor.

P. 471. Εὐμενῶς δὲ σωφρονιστοῖσιν —] Benevole igitur eos ad temperantiam reducent, non eo consilio eos castigantes,

ut aut in servitutum redigantur aut plane intereant, quippe qui sint correctores, non hostes. Voc. σωφρονιστής Hesych. interpretatur per τουθειτής.

B. μέχρι οὐ ἂν οἱ αἰτίοι ἂν.] Ficinus: quatenus qui discordiae causam dederunt, insontibus poenam solvant. Parum accurate. Sententia haec est: donec qui discordiae auctores exstiterunt, ab innocentibus, dum hi doleant, poenas dare coacti fuerint. Ex qua interpretatione apparet, opinor, cur improbandam censeamus docti cuiusdam viri sententiam, qui ἀναίτιος scribendum arbitrabatur.

φοράν, μέχρι οὗ ἂν οἱ αἰτιοὶ ἀναγκασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀναίτιων ἀλογούντων δοῦναι δίκην. Ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὁμολογῶ οὕτω δεῖν πρὸς τοὺς ἐναντίους τοὺς ἡμετέρους πολίτας προσφέρεσθαι πρὸς δὲ τοὺς βαρβάρους, ὡς νῦν οἱ Ἕλληνες πρὸς ἀλλήλους. Τιθώμεν δὴ καὶ τοῦτον τὸν νόμον τοῖς φύλαξι, μήτε γῆν τέμνειν μήτε οἰκίας ἐπιπράναι; Θῶμεν, ἔφη, καὶ ἔχειν γε καλῶς ταῦτά τε καὶ τὰ πρόσθεν.

Cap. XVII. Ἀλλὰ γὰρ μοι δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, εἴαν τίς σοι τὰ τοιαῦτα ἐπιτρέπη λέγειν, οὐδέποτε μνησθήσεσθαι ὃ ἐν τῷ πρόσθεν παρωσάμενος πάντα ταῦτα εἰρηκας, τὸ ὡς δυνατὴ αὕτη ἡ πολιτεία γενέσθαι καὶ τίνα τρόπον ποτὲ δυνατὴ ἐπεὶ ὅτι γε, εἰ γένοιτο, πάντ' ἂν εἴη ἀγαθὰ πόλει ἢ γένοιτο, καὶ — ἂ σὺ παραλείπεις ἐγὼ λέγω — ὅτι

B. μέχρι οὗ ἂν οἱ αἰτιοὶ] Vulgatum μέχρι ex Par. AD. Ven. II. Ang. Flor. β. x. mutavi. vid. ad Gorg. p. 500. B. ad Protagor. p. 325. C. Dein Basil. 2. ἀλογούντες, quod in Ven. E. superscriptum.

δεῖν πρὸς τοὺς ἐναντίους] Mon. Flor. β. πρὸς τοὺς Ἑλληνας τοὺς ἀλλήλους; καὶ τοῦτο: τιθώμεν.

C. τοῖς φύλαξι, μήτε γῆν] Ἕλλησι Mon.

πρὸς τοὺς ἐναντίους] Graecos, quibuscum civitas dissideat, adversarios vocat, non hostes. Quocirca ex correctione praepostera duxit originem quod in cod. Mon. et Flor. β. legitur πρὸς τοὺς Ἑλληνας. Observandum praeterea hoc loco est, quam vehementer philosophus Graecorum inter ipsos discordias atque bella aversatus sit, ut mirum profecto non sit eum in sua ipsius patria publicis muneribus nunquam fungi voluisse. Sed de hoc argumento exposuit Ferd. Delbrück in libro, qui inscriptus est: Vertheidigung Platon's gegen einen Angriff auf seine Bürger-tugend. Bonn, 1828. 8.

C. Θῶμεν, ἔφη, καὶ ἔχειν γε καλῶς —] Ad verba καὶ ἔχειν γε x. denuo intelligendum

Θῶμεν, ut sensus hic sit: Ferramus, inquit, hanc legem, atque tum haec tum superiora illa bene habere ponamus, i. e. persuasum habeamus. Gorg. p. 509. A: ἐγὼ μὲν οὐκ αὖ τίθημι ταῦτα οὕτως ἔχειν. De Rep. I. p. 351. A: ἔγωγε τίθημι τῶν τῶν χρημάτων κτήσων πλείστον ἄξια εἶναι.

Cap. XVII. Ἀλλὰ γὰρ μοι δοκεῖς — μνησθήσεσθαι] Infinitivus futuri neminem morabitur, qui legerit annotat. Schaeferi ad Poet. Gnom. p. 16 sq. Et conf. ad p. 459. C.

ὡς δυνατὴ αὕτη ἡ πολιτεία γενέσθαι] h. e. ὡς δυνατὸν ταύτην τὴν πολιτείαν γενέσθαι. Phaedr. p. 256. B: οὐ μείζον ἀγαθὸν οὐτε σφρασαίνη ἀνθρώπινη αὐτὴ θεῖα μάλιστα δυνατὴ πο-

καὶ τοῖς πολεμίοις ἄριστ' ἂν μάχονται τῷ ἡμιστά D ἀπολείπειν ἀλλήλους, γινώσκοντές τε καὶ ἀνακαλοῦντες ταῦτα τὰ ὀνόματα ἑαυτοῦς, ἀδελφούς, πατέρας, υἱούς· εἰ δὲ καὶ τὸ θῆλυ συστρατεύοιτο, εἴτε καὶ ἐν τῇ αὐτῇ τάξει εἴτε καὶ ὀπισθεν ἐπιτεταγμένον, φόβων τε ἐνεκα τοῖς ἐχθροῖς καὶ εἰ ποτὲ τις ἀνάγκη βοηθείας γένοιτο, οἶδ' ὅτι ταύτη πάντῃ ἀμαχοὶ ἂν εἴεν· καὶ οἴκοι γε ἂ παραλείπεται ἀγαθὰ, ὅσα ἂν εἴη αὐτοῖς, ὄρω· ἀλλ' ὡς ἐμοῦ ὁμολογούντος E πάντα ταῦτα ὅτι εἴη ἂν καὶ ἄλλα γε μυρία, εἰ γένοιτο ἢ πολιτεία αὕτη, μηκέτι πλείω περὶ αὐτῆς λέγε, ἀλλὰ τοῦτο αὐτὸ ἤδη πειρώμεθα ἡμᾶς αὐτοὺς πείθειν, ὡς δυνατόν καὶ ἢ δυνατόν, τὰ δ' ἄλλα χαίρειν ἔωμεν. Ἐξαιρήνης γε σύ, ἦν δ' ἐγὼ, ὡσπερ 472 καταδρομὴν ἐποιήσω ἐπὶ τὸν λόγον μου, καὶ οὐ συγ-

Cap. XVII. D. ἄριστ' ἂν μάχονται] Ald. Bas. 1. 2. cum Flor. a. c. a. γ. Vat. m. μάχοιτο.

τὰ ὀνόματα ἑαυτοῦς] V. ἑαυτοῖς. Illud auctoritate Par. A. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. recepimus.

E. ὁμολογούντος πάντα ταῦτα] Sic Par. A. Ven. II. Vind. Ang. Vat. r. Flor. x. Vulgo ταῦτα πάντα.

οἶσαι ἀνθρώπων. Libr. VIII. p. 559. B: δυνατὴ δὲ κολαζομένη — ἀπαλλάττεσθαι.

Ἐπεὶ ὅτι γε, εἰ γένοιτο] Expectabatur post illa: ἀνακαλοῦντες ταῦτα τὰ ὀνόματα ἑαυτοῖς, ἀδελφούς, πατέρας, υἱούς, additum ἰρι ἐν γχωρῶ, δῆλόν εἶναι, aut simile quiddam: sed fervore dicendi abreptus non addito verbo finito ad alia pergit, quibus inserit οἶδα et ὄρω. Sic post ὅτι verbum finitum omitti observavimus libr. I. p. 352. C. Verba ἂ σὺ παραλείπεις ἐγὼ λέγω parenthesi seclusimus, ut quae per se posita sint neque cum reliquis verbis arte cohaereant. Post μάχονται vulgo male distinguunt commate; nam τῷ ἡμιστά ἀπολείπειν cum ἄριστ' ἂν μάχονται arctissime coniungendum, hoc sensu: eos

cum hostibus fortissime pugnaturus esse ideo, quia se ipsos minime desererent. Sic τῷ cum infinitivo sexcenties positum, ut libr. IV. p. 429. C. Phaed. p. 60. B. al.

D. φόβων τε ἐνεκα τοῖς ἐχθροῖς καὶ εἰ ποτὲ τις —] tam ut hostibus terrorem incutiant, quam auxilii causa, si forte eo opus sit. De praecedenti εἴτε καὶ — εἴτε καὶ conf. libr. VIII. p. 557. A: εἴαν τε καὶ δε' ὄπλων γίγνηται, εἴαν τε καὶ διὰ φόβον. Lysias in Eratosthen. p. 423. ed. Reisk. εἴτε καὶ τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν ὄντων, εἴτε καὶ αὐτῶν οὐ βοηλομένων.

E. ἀλλ' ὡς ἐμοῦ ὁμολογούντος —] Sed quum ego largiar haec omnia alia-

γινώσκεις στρατευομένω. ἴσως γὰρ οὐκ οἶσθα, ὅτι μόγις μοι τὸ δύο κύματε ἐκφυγόντι νῦν τὸ μέγιστον καὶ χαλεπώτατον τῆς τρικυμίας ἐπάγεις, ὃ ἐπειδὰν ἴδῃς τε καὶ ἀκούσῃς, πάνυ συγγνώμην ἔξεις, ὅτι εἰκότως ἄρα ὠκνοῦν τε καὶ ἐδεδόκη οὕτω παράδοξον λέγειν λόγον τε καὶ ἐπιχειρεῖν διασκοπεῖν. Ὅσοι ἂν, ἔφη, τοιαῦτα πλείω λέγῃς, ἤττον ἀφεθήσῃ ὑφ' ἡμῶν

B πρὸς τὸ μὴ εἰπεῖν πῆ δυνατὴ γίνεσθαι αὐτὴ ἢ πολιτεία. ἀλλὰ λέγε καὶ μὴ διάτριβε.

Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, πρῶτον μὲν χρὴ τὸδε ἀνα-

P. 472. συγγινώσκεις στρατευομένω] Libri omnes στρατευομένω. Turr. et Schneid. de coniectura Casp. Orelli στραγγυνομένω, quod Schneiderus in Vind. F. ab antiqua manu subscriptum invenit. Mox vulg. δῶω, quod e Ven. Z. et Vat. m. emendavit Bekk. Quamquam nec δῶω Platoni videtur abdicandum. καὶ ἐδεδόκη] V. ἐδεδόκειν. Flor. γ. ἐδεδόκη. Par. A. prim. m. sec. Duebn. Ven. II. ex corr. ἐδεδόκη. Atticam formam saepius in Platone oblitteratam vidimus. v. ad Sympos. c. XX. Deinde Par. ADK. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Mon. Vat. r. λέγειν λόγον τε, quod recepimus cum Bekkero. Vulgo λόγον λέγειν τε.

que innumerabilia futura, si civitas haec exstiterit, noli iam plura de ea disserere, sed hoc potissimum conemur ctr. Τοῦτ' αὐτό hic quoque de re dicitur, in qua totius causae quasi cardo vertitur; v. ad Gorg. p. 482. D.

P. 472. οὐ συγγινώσκεις στρατευομένω] Ficinus neque mihi ignoscis militiae laboribus iam defessis. Hinc Orellius elicit: στραγγυνομένω. Nimirum videtur Ficinus στραγγυνομένω cum vulgo eruditorum interpretatus esse laboribus defatigari, quum sit potius cunctari, morari, tergiversari, quam significationem illustrant Valcken. ad Ammon. p. 130. Kuster. ad Suid. s. v. ἢ δὲ χελώνης, quo loco etiam pluribus exemplis docuit hoc verbum saepius ab imperitiis librariis mutatum esse in στρα-

τεύομαι. Conf. etiam intpp. ad Aristoph. Acharn. v. 126. Sed quamvis haec coniectura longe sit speciosissima, tamen nunc quidem eam damnamus ut plane supervacaneam neque ullo modo necessariam. Nam στρατευομένω, militiam facienti, lepide ac venuste dictum est pro vulgari: de re militari disputanti eamque illustranti. De quo loquendi genere monimus ad Theaetet. p. 181. A., ubi οἱ ἄγοντες dicuntur Heraclitei, omnia perpetuo flumine agitari statuentes. conf. Hemsterhus. ad Thom. Magistr. p. 187—189. ed. Bernard. intpp. ad Minuc. Felicem c. 22. p. 226. ed. Gron. Orell. ad Arnob. II. c. 52. Tom. II. p. 70. Nimirum disputaverat Socrates proxime antea de re militari in eaque illustranda etiam diutius erat versatus. Cum hac interpretatione planissime conveniunt etiam verba: καταδρομῆν ἐποιή-

μησθῆναι, ὅτι ἡμεῖς ζητοῦντες δικαιοσύνην οἷόν ἐστι καὶ ἀδικίαν δεῦρο ἤκομεν; Χρὴ· ἀλλὰ τί τοῦτο; ἔφη. Οὐδέν. ἀλλ' εἴαν εὐρωμεν οἷόν ἐστι δικαιοσύνη, ἄρα καὶ ἄνδρα τὸν δίκαιον ἀξιόσομεν μηδὲν δεῖν αὐτῆς ἐκείνης διαφέρειν, ἀλλὰ πανταχῆ τοιοῦτον εἶναι, οἷον δικαιοσύνη ἐστίν; ἢ ἀγαπήσομεν, εἴαν ὃ τι ἐγγύτατα αὐτῆς ἢ καὶ πλείστα τῶν ἄλλων ἐκείνης μετέχη; Οὕτως, ἔφη, ἀγαπήσομεν. Παραδείγματος ἄρα ἕνεκα, ἦν δ' ἐγώ, ἐζητοῦμεν αὐτὸ τε δικαιοσύνην οἷόν ἐστι, καὶ ἄνδρα τὸν τελῶς δίκαιον, εἰ γέ-

B. χρὴ τὸδε ἀναμν.] Par. A. Ven. Z. Vat. m. τὸδε χρὴ, quod recepit Bekker. Idem deinde ex solo Par. A. ἀλλὰ τί τοῦτο γ'; quam lectionem susceperunt etiam Turr.

C. ἐζητοῦμεν αὐτὸ τε δ. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Par. DK. Mon. Aug. Vat. r. Flor. β. x. ζητοῦμεν. Pro αὐτὸ Mon. male αὐτὴν.

τὸν τελῶς δίκαιον] Recte τελῶς addunt Par. A. Ang. Vat. m. Flor. a. c. x. α. γ. Opponitur enim mox ὁ ἀδικώτατος. Pro ἢ γένοιτο, quod de coniectura Bekkerus posuit, libri omnes habent εἰ γένοιτο, quod unice verum.

οὐ ἐπὶ τὸν λόγον μου. Quid praeterea coniecturae Orellii quantumvis speciosae opponi queat, nunc exponere non opus esse putamus.

τὸ δύο κύματε ἐκφυγόντι] Respicit ad p. 441. C. p. 453. D. et p. 457. B. — τῆς τρικυμίας. Latini vocant fluctum decumanum. Nam tertius quisque fluctus maximus esse vulgo credebatur, vel, ut Festus tradit, decimus. Multa de hac re praeter Astium ad h. l. collegit Bloomfield. Gloss. ad Aeschyl. Prom. v. 1051. conf. etiam Boissonad. ad Marini Vit. Procl. p. 96 sq. Vim dictionis ipse Plato p. 473. C. declarat verbis: ἐν αὐτὸ δὴ — εἶμι, ὃ τῶ μέγιστῳ περιελάττομεν κύματι. De metaphora conf. Euthydem. p. 293. A: σω-σῶναι ἡμᾶς — ἐκ τῆς τρικυμίας τοῦ λόγου. Plutarch. de Sera Num. Vind. p. 975: τί γὰρ δεῖ τὸ ἐπιπλεῖν ἐπιεργεῖν κύμα καὶ

προκατακλύσαι τὸν λόγον, εἰ καὶ τὰ πρότερα μὴ δυνατὸς ἐστι διώσασθαι;

ἤττον ἀφεθήσῃ — πρὸς τὸ μὴ εἰπεῖν] Ante ἤττον possis τοσοῦτω intelligere. v. ad Euthyphron. p. 11. D. et ad libr. III. p. 397. A. Post ἀφεθήσῃ infertur μή, ut p. 451. B., ubi v. annot.

B. ἀλλὰ τί τοῦτο;] quid hoc est? quid istud refert? quid ad rem facit? Nusquam in hac formula, quod sciam, γε additum reperias. v. Gorg. p. 448. B. p. 497. E. Charmid. p. 164. A. Plene libr. I. p. 349. A: τί δέ σοι τοῦτο διαφέρει; Quae hac in caussa memorat Schneiderus, ut vulgatae γε in hac formula usum evincat, ea nihil probant, quia sunt generis diversi.

C. αὐτὸ τε δικαιοσύνην οἷόν ἐστι] V. ad libr. II. p. 363. A.

νοίτο καὶ οἷος ἂν εἴη γενόμενος, καὶ ἀδικίαν αὐτὴν καὶ τὸν ἀδικώτατον, ἵνα εἰς ἐκείνους ἀποβλέποντες, οἷοι ἂν ἡμῖν φαίνονται εὐδαιμονίας τε περὶ καὶ τοῦ ἐναντίου, ἀναγκαζόμεθα καὶ περὶ ἡμῶν αὐτῶν ὁμολογεῖν, ὅς ἂν ἐκείνοις ὁ τι ὁμοιότατος ἦ, τὴν ἐκείνοις μοῖραν ὁμοιοτάτην ἔξειν, ἀλλ' οὐ τοῦτου ἕνεκα, ἵν' ἀποδείξωμεν, ὡς δυνατὰ ταῦτα γίνεσθαι. Τοῦτο μὲν, ἔφη, ἀληθὲς λέγεις. Οἷοι ἂν οὖν ἥττον τι ἀγαθὸν ζωγράφον εἶναι, ὅς ἂν γράψας παράδειγμα οἷον ἂν εἴη ὁ κάλλιστος ἄνθρωπος καὶ πάντα εἰς τὸ γράμμα ἱκανῶς ἀποδοῦς μὴ ἔχη ἀποδείξει, ὡς καὶ δυνατὸν γενέσθαι τοιοῦτον ἄνδρα; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἔφη. Τί οὖν; οὐ καὶ ἡμεῖς, φαμέν, παράδειγμα ἐποιούμεν λόγῳ ἀγαθῆς πόλεως; Πάνυ γε. ἥττον τι οὖν οἷοι ἡμᾶς εὖ λέγειν τοῦτου ἕνεκα, ἔαν

D. τὴν ἐκείνοις μοῖραν ὁμοιοτ.] Par. ADK. Vat. Θ. Ven. II. Flor. a. c. γ. ἐκείνης, quod Schneider. recepit, ὅμοιον probans etiam genitivo iungi; de quo certe nemo unquam dubitavit.

παράδειγμα, οἷον ἂν εἴη] Steph. libris invitis οἷος. Solus Flor. β. οἷος.

ἀποδοῦς μὴ ἔχη ἀπ.] Sic Par. AK. Ven. II. Ang. Vat. m. Flor. a. c. α. γ. x. Soloece vet. editt. ἔχει. Pro vulg. ἐπιδείξει Par. A. Ven. E. Vat. m. Flor. a. x. ἀποδείξει. utrumque saepissime in codd. permutatum.

E. ἡμᾶς εὖ λέγειν] Mon. Flor. β. λέγειν εὖ, quod recepit Bekker.

εἰ γένοιτο καὶ οἷος —] num existeret, et qualis esset ubi exstitisset. v. libr. II. p. 368. Csq. Schneiderus verba: εἰ γένοιτο, a reliqua oratione commatis seclusa, interpretatur: ea conditione, si fieri et existere talis posset. Sed ita καὶ ante οἷος ἂν εἴη creat molestiam.

ἵνα εἰς ἐκείνους ἀποβλ. — ἀναγκαζόμεθα] Coniunctivus post coniunctionem finalem praecedente praeterito positus propter transitionem ad tempus praesens, quo utitur in proximis.

D. τὴν ἐκείνοις μοῖραν] Per hyperbaton dicta pro τὴν

μοῖραν ἐκείνοις ὁμοιοτάτην, in quo non est quod quis offendat. De duplici vero ἐκείνος ad idem subiectum relato v. ad libr. I. p. 342. coll. ann. ad Phaedon. p. 106. B.

οὐ καὶ ἡμεῖς, φαμέν, παράδειγμα] Sic φαμέν interpositum libr. II. p. 368. E. 476. A. V. 478. A. IX. 576. D. 580. D. Charmid. p. 168. D: οἷον ἢ ἀκοή, φαμέν, οὐκ ἄλλον τινὸς ἢ ἀκοή, et alibi. De verbis ἐποιούμεν λόγῳ v. ad libr. II. p. 361. B.

E. εἰ δὲ δὴ καὶ τοῦτο πρόθυμ.] si vero etiam ad hoc me oportet tua causa

μὴ ἔχωμεν ἀποδείξει, ὡς δυνατὸν οὕτω πόλιν οἰκῆσαι, ὡς ἐλέγετο; Οὐ δῆτα, ἔφη. Τὸ μὲν τοίνυν ἀληθὲς, ἦν δ' ἐγώ, οὕτως· εἰ δὲ δὴ καὶ τοῦτο προθυμηθῆναι δεῖ σὴν χάριν, ἀποδείξει πῆ μάλιστα καὶ κατὰ τί δυνατώτατ' ἂν εἴη, πάλιν μοι πρὸς τὴν τοιαύτην ἀπόδειξιν τὰ αὐτὰ διομολόγησαι. Τὰ ποῖα; Ἄρ' οἷόν τέ τι πραχθῆναι ὡς λέγεται, ἢ 473 φύσιν ἔχει πράξιν λέξεως ἥττον ἀληθείας ἐγράπτεσθαι, κἂν εἰ μὴ τῷ δοκεῖ; ἀλλὰ σὺ πότερον ὁμολογεῖς οὕτως ἢ οὐ; Ὁμολογῶ, ἔφη. Τοῦτο μὲν δὴ μὴ ἀνάγκαζέ με, οἷα τῷ λόγῳ διήλθομεν, τοιαῦτα παντάπασι καὶ τῷ ἔργῳ δεῖν γιγνόμενα ἀποφαίνειν· ἀλλ', ἔαν οἷοι τε γενόμεθα εὐρεῖν ὡς ἂν ἐγγύτατα τῶν εἰρημίων πόλις οἰκῆσῃ, φάναι ἡμᾶς ἐξευρηκέναι, ὡς δυνατὰ ταῦτα γίνεσθαι, ἃ σὺ ἐπιτάτεις.

τὰ αὐτὰ διομολόγησαι] Ang. διομολόγησαι. Gorg. 500. E. ἴθι δὴ, ἃ καὶ πρὸς τοῦδε ἐγὼ ἔλεγον, διομολόγησαι μοι.

P. 473. κἂν εἰ μὴ τῷ δοκεῖ;] Sic Ven. II. Mon. Flor. x. Vulgo δοκῆ. Ven. E. δοκοῖ, quod recepit Bekk. Indicativus nunc rei ipsi videtur accommodatior, receptus etiam a Schneidero, Turr. Herm.

καὶ τῷ ἔργῳ δεῖν γιγνόμενα] Vulgo: καὶ τ. ε. δὴ γιν. Sed Ald. Bass. Par. A. Ven. E. Mon. Ang. Vat. m. δεῖν pro δὴ, quod primus recepit Bekk. In Vat. Θ. Ven. II. Vind. Par. DK. Vat. r. Ald. Bas. I. 2. δεῖ. In Ven. E. Flor. a. c. x. α. β. γ. δὴ, quod Stephanus evulgavit.

promptum et paratum esse, ut ostendam; quo modo maxime et quatenus facillime possit esse cfr. Nam τοῦτο explicatur verbis ἀποδείξει πῆ μάλιστα κ. τ. λ. Structurae genus ad Phaedon. p. 61. A. p. 64. C. ad Gorg. p. 469. C. Apolog. Soer. p. 38. C. 39. A. explanavimus. conf. etiam Matthiae ann. ad Eurip. Alcest. v. 36.

P. 473. ἢ φύσιν ἔχει] an naturae reiconsentaneum est s. an natura ita fert. Libr. VI. p. 489. B: οὐ γὰρ ἔχει φύσιν κυβερνήτην ναυτῶν δεῖσθαι ἀρχεσθαι. Theaet. p. 147. D. Demosth. Olynth. II, 25: ἀλλ'

οὐτ' εὐλογον οὐτ' ἔχον ἐπιτὰ φύσιν τοῦτο γε. De voculis κἂν εἰ μὴ, quae aut cum indicativo, aut cum optativo, nusquam cum coniunctivo, construuntur, v. ad Phaedon. p. 71. B.

Τοῦτο μὲν δὴ μὴ ἀνάγκαζέ με] V. Matthiae Gr. §. 419. Deinde λόγος et ἔργον notissima loquendi consuetudine opponuntur, de qua vide, si tanti est. Bergler. ad Alciphron. I, 9. Boisson. ad Arist. p. 481. Denique μὴ ἀνάγκαζέ με — δεῖν sic intelligas: μὴ με ἀνάγκαζε, ὥστε δεῖν κ. τ. λ. φάναι ἡμᾶς ἐξευρηκέναι] En infinitivum loco imperativi positum, quem usum loquendi

B ἢ οὐκ ἀγαπήσεις τούτων τυγχάνων; ἐγὼ μὲν γὰρ ἂν ἀγαπήην. Καὶ γὰρ ἐγώ, ἔφη. Cap. XVIII. Το δὲ δὴ μετὰ τοῦτο, ὡς εἶπες, πειρώμεθα ζητεῖν τε καὶ ἀποδεικνύειν, τί ποτε νῦν κακῶς ἐν ταῖς πόλεσι πράττεται, δι' ὃ οὐχ οὕτως οἰκοῦνται, καὶ τίνας ἂν σμικροτάτου μεταβαλόντος ἔλθοι εἰς τοῦτον τὸν τρόπον τῆς πολιτείας πόλις, μάλιστα μὲν ἐνός, εἰ δὲ μή, δυοῖν, εἰ δὲ μή, ὃ τι ὀλιγίστων τὸν ἀριθμὸν καὶ σμικροτάτων τὴν δύναμιν. Παντάσασιν μὲν οὖν, ἔφη. Ἐνός μὲν τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, μεταβαλόντος δοκοῦμέν μοι ἔχειν δεῖξαι, ὅτι μεταπέσοι ἂν, οὐ μέντοι σμικροῦ γε οὐδὲ ἡραδίου, δυνατοῦ δέ. Τίς; ἔφη. Ἐπ' αὐτὸ δὴ, ἦν δ' ἐγώ, εἴμι, ὃ τῷ

Cap. XVIII. C. δοκοῦμέν μοι ἔχειν δεῖξαι] Vulgo δοκῆ μὲν, invitis codicibus omnibus.

μεγίστῳ προεικάζομεν] Sic Par. A DK, Vat. G. Ven. II. Vind. Mon. Vat. r. Flor. β. Vulgo παρεικάζομεν. Flor. x. Ang. προσεκάζομεν. Bekker. προηκόζομεν legendum censet. Sed augmentum pariter omissum Sympos. p. 216. C. Gorg. p. 493. C. v. Buttmann. Gr. T. I. p. 328.

μέλλει γέλωτι τέ ἀτεχνῶς — ἀδοξία] Sic vett. editt.

olim fuerunt qui Atticis scriptoribus abiudicarent, aut post alios tantum imperativos concederent. Lib. VI. p. 508. B: τοῦτον τοίνυν — φάναι με λέγειν. Ibid. p. 509. B: καὶ τοῖς γηνοσκομένοις τοίνυν μὴ μόνον τὸ γηνώσκεισθαι φάναι. Lib. IX. p. 580. B. p. 585. C. Plura dabunt Heindorf, ad Lysid. §. 18. et Astius ad Legg. p. 70.

Cap. XVIII. B. τίνας ἂν σμικροτάτου μεταβαλόντος] Μεταβάλλειν usu loquendi apud Platonem creberrimo intransitive positum, ut subinde Lat. mutare. v. Dorrill. ad Chariton. p. 386. et Schaefer. ad Lamb. Bos. p. 312. Sententia haec est: et quid minimum sit, quo mutato ad hanc administrationem civitas perveniat; si fieri possit, maxime una res; sin aliter, numero quam

paucissimae et vi minimae. De μάλιστα μὲν, εἰ δὲ μή v. ad p. 461. C.

C. ὅτι μεταπέσοι ἂν] sc. ἢ πόλις.

προεικάζομεν κύματι] antea maximo comparabamus fluctui et tamquam in antecessum.

εἰρήσεται δ' οὖν, εἰ καὶ μέλλει] Sed nihilo minus illud dicere ctr. v. ad Reip. X. p. 608. A. Subiectum verbi μέλλει est αὐτό, h. e. ipsum illud decretum, quod enuntiatum est. Istud κύμα ἐγγελῶν, fluctus cachinnos extollens, videtur poetae dictum vulgari sermone usurpatum, sicuti arguit ἀτεχνῶς, de quo v. ad Phaëdon. p. 534. D. 90. C. lon. p. 534. D.

Ἐάν μὴ, ἦν δ' ἐγώ, ἢ οἱ φ. β.] De hoc paradoxo, quod iam a veteribus scriptoribus mi-

μεγίστῳ προεικάζομεν κύματι. εἰρήσεται δ' οὖν, εἰ καὶ μέλλει γέλωτι τέ ἀτεχνῶς ὡςπερ κύμα ἐγγελῶν καὶ ἀδοξία κατακλύσειν. σκόπει δὲ ὃ μέλλω λέγειν. Λέγε, ἔφη. Ἐάν μὴ, ἦν δ' ἐγώ, ἢ οἱ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν ἐν ταῖς πόλεσιν ἢ οἱ βασιλεῖς τε νῦν D λεγόμενοι καὶ δυνάσται φιλοσοφήσωσι γνησίως τε καὶ ικανῶς, καὶ τοῦτο εἰς ταῦτον ξυμπέση, δύναμις τε πολιτικῆ καὶ φιλοσοφία, τῶν δὲ νῦν πορευομένων χωρὶς ἐφ' ἐκάτερον αἱ πολλαὶ φύσεις ἐξ ἀνάγκης ἀποκλεισθῶσιν, οὐκ ἔστι κακῶν παῦλα, ὧ φίλε Γλαύκων, ταῖς πόλεσι, δοκῶ δ' οὐδὲ τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει, οὐδὲ αὐτῇ ἢ πολιτεία μήποτε πρότερον φηῖ τε E εἰς τὸ δυνατόν καὶ φῶς ἡλίου ἴδῃ, ἦν νῦν λόγῳ

et codd. plurimi. Ast. conij. γέλωτι τέ ἀτεχνῶς ὡςπερ κύμα ἀδοξία κατακλύσειν. Mon. et Flor. β. γέλωτι τέ τις ὡςπερ κύμα ἐγγελῶν καὶ ἀδοξία (nomin. casu) κατακλ., quod olim edidimus. Stob. Serm. XII. p. 259. καὶ ἀταξίαν κατακλύσειν. Ficinus: Quanquam suspicor, ne effusiore incredulorum risu inundante penitus submergatur.

D. ἢ οἱ βασιλεῖς τε νῦν λ.] V. βασιλεῖς, quod nunc cum Bekkero ex Par. A. pr. m. Ven. II. mutavi.

rifice celebratum est, prudenter disputavit Morgensternius Commentatt. de Rep. Plat. p. 203 — 213., recte ille monens nunc non esse intelligendos sapientes eos, qui doctrinam de ideis quidem optime teneant, sed careant rerum humanarum scientia et usu. Verba Platonis quam crebro a Graecis Latinisque scriptoribus usurpata sint, docta disputatione ostendit Ruhken. ad Rutil. Lup. 21 sq. Muretus Opp. T. I. p. 66. ed. Ruhk. „Non enim Plato, quum illam nobilissimam vocem tanquam ex oraculo edidit, tum demum beatas civitates fore, quum aut regnarent philosophi, aut reges philosopharentur, intellexit, tum id eventurum, quum reges aut in disserendi subtilitate aut in pervestigandis rerum naturalium causis occupa-

praeclara sunt, longissime tamen absunt ab eo, ut beatas respublicas efficere possint: sed quum virtutis pulcritudine incensi omnes vires suas ad eam non cognoscendam modo, sed exercendam, excolendam, propagandam contulissent.“ Conf. libri sexti initium.

D. τῶν δὲ νῦν πορ. χωρὶς ἐφ' ἐκάτερον] Male Ficinus: neque, quod nunc fit, a diversis duo haec tractentur ingenii. Imo hoc dicit Plato: ex iis vero, qui nunc ad alterutrum accedunt, ita non utrumque coniungant, sed alterum prae altero contemnunt (χωρὶς), plurimi vi arceantur et excludantur, sc. ab administrandis muneribus publicis.

οὐδὲ αὐτῇ ἢ πολιτεία μήποτε πρότερον φηῖ τε]

διελθόμενοι. ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν, ὃ ἐμοὶ πάλα ὄκνον ἐντίθησι λέγειν, ὁρῶντι, ὡς πολὺ παρὰ δόξαν ῥηθήσεται χαλεπὸν γὰρ ἰδεῖν, ὅτι οὐκ ἂν ἄλλη τις εὐδαιμονήσειεν οὔτε ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ. Καὶ ὅς, Ὁ Σώκρατες, ἔφη, τοιοῦτον ἐκβεβλήκας ῥήμα τε καὶ λόγον, ὃν εἰπὼν ἡγοῦ ἐπὶ σὲ πάντῃ πολλοὺς τε καὶ οὐ φάυλους νῦν οὕτως, οἷον ῥίψαντας τὰ ἱμάτια, 474 γυμνοὺς λαβόντας ὃ τι ἐκάστῳ παρέτυχεν ὄπλον, θεῖν διατεταμένους ὡς θαναμάσια λογασομένους· οὗς εἰ μὴ ἀμνηεῖ τῷ λόγῳ καὶ ἐκφύξει, τῷ ὄντι τωθαζόμενος δώσεις δίκην. Οὐκοῦν σὺ μοι, ἦν δ' ἐγώ, τούτων αἰτίας; Καλῶς γ', ἔφη, ἐγὼ ποιῶν. ἀλλὰ τοί σε οὐ προδώσω, ἀλλ' ἀμνηεῖ οἷς δύναμαι· δύναμαι δὲ εὐνοία τε καὶ τῷ παρακελεύεσθαι, καὶ ἴσως B ἂν ἄλλου του ἐμμελέστερόν σοι ἀποκρινοίμην. ἀλλ' ὡς ἔχων τοιοῦτον βοηθὸν περὶ τοῖς ἀπιστοῦσιν ἐνδείξασθαι, ὅτι ἔχει ἢ σὺ λέγεις. Πειρατέον, ἦν δ' ἐγώ, ἐπειδὴ καὶ σὺ οὕτω μεγάλην ξυμμαχίαν παρέ-

E. χαλεπὸν γὰρ ἰδεῖν, ὅτι] Pro ἰδεῖν Cornarius malebat πείθειν. Ficinus quoque: nam haud facile persuadetur. Dein Turr. οὐκ ἂν ἄλλη τις ex Mon. τοιοῦτον ἐκβεβλήκας ῥ.] Flor. u. ἐμβέβληκας, quod Ast. olim de coniectura dedit. Ego vulgatam nunc non sollicitem. P. 474. θεῖν διατεταμένους] Sic Par. A. Ven. II. Vind. Vat. m. r. Flor. a. c. β. γ., ut coniecerat Ast. V. διατεταγμένους. Mon. διατεταγμένος.

Talibus in locis οὐ μὴ cum conjunctivo aoristi Latine per futurum exprimas: neque haec civitas, inquit, prius efflorescet, ita ut revera existere possit, aut prius lucem solis conspiciet. Quam interpretationem satis recte habere. huiusmodi loci docent: De Rep. VI. p. 494. E: οὔτε γὰρ γίγνεται οὔτε γέγονεν οὔτε οὐκ μὴ γένηται ἄλλοιόν, ubi v. annot.

E. χαλεπὸν γὰρ ἰδεῖν] Non est cur πείθειν requiras. Nam ἰδεῖν ad animum transla-

tum nec ab usu Platonis abhorret. v. ad Menex. p. 239. D.

νῦν οὕτως οἷον ῥίψαντας τὰ ἱμάτια] sic ut nunc sunt, h. e. statim, tanquam vestibus abiectis nudatosque arma, quae cuique forte oblata fuerint, correpturos citatoque gradu te invasuros esse, mira tibi facturos. Γυμνοὶ dicuntur, qui, veste exteriore abiecta, tunica tantum induti sunt, ideoque ad pugnandum expediti; v. Cuper. Observat. I. c. 7. p. 39. Vulgatum διατεταγμένους

χει. ἀναγκαῖον οὖν μοι δοκεῖ, εἰ μέλλομέν πη ἐκφύεσθαι οὗς λέγεις, διορίσασθαι πρὸς αὐτούς, τοὺς φιλοσόφους τίνας λέγοντες τολμῶμεν φάναι δεῖν ἄρχειν, ἵνα διαδήλων γενομένων δύνηται τις ἀμύνησθαι, ἐνδεικνύμενος, ὅτι τοῖς μὲν προσήκει φύσει ἀπτεσθαι C τε φιλοσοφίας ἡγεμονεύειν τ' ἐν πόλει, τοῖς δ' ἄλλοις μῆτε ἀπτεσθαι ἀκολουθεῖν τε τῷ ἡγουμένῳ. Ὡρα ἂν εἴη, ἔφη, ὀρίζεσθαι. Ἴθι δὴ, ἀκολούθησόν μοι τῆδε, ἐὰν αὐτὸ ἀμηγέπη ἱκανῶς ἐξηγησώμεθα. Ἄγε, ἔφη. Ἀναμιμήσκειν οὖν σε, ἦν δ' ἐγώ, δεήσαι; ἢ μείνησαι, ὅτι ὃν ἂν φῶμεν φιλεῖν τι, δεῖ φανῆναι αὐτόν, ἐὰν ὀρθῶς λέγεται, οὐ τὸ μὲν φιλοῦντα ἐκείνου, τὸ δὲ μὴ, ἀλλὰ πᾶν στέργοντα; Cap. XIX. Ἀναμιμήσκειν, ἔφη, ὡς εἰοικε, δεῖ· οὐ γὰρ πάντῃ γε ἐννοῶ. Ἄλλῳ, εἶπον, ἔπρεπεν, ὦ Γλαῦζων, λέγειν ἂ λέγεις· ἀνδρὶ δ' ἐρωτικῷ οὐ πρέπει ἀμνημονεῖν, ὅτι πάντες οἱ ἐν ὥρᾳ τὸν φιλόπαιδα καὶ ἐρωτικὸν ἀμηγέπη δάκνουσι τε καὶ κινουσι, δο-

B. ξυμμαχίαν παρέχει] V. παρέχεις, quod ex plurimis libris vel παρέχῃ vel παρέχει exhibentibus mutatum. Medium verbum sententiae nunc accommodatius.

C. ἡγεμονεύειν τ' ἐν τῇ πόλει] τῆ om. Par. A. Vat. Θ. Vind. II. Ang. Flor. γ. x. Omisit etiam Bekker. suffragantibus Turr. aliisque.

Ἄγε, ἔφη.] Ἄγε δὴ, ἔφη, contra fidem codicum Par. ADK. Vat. Θ. Vind. Ven. II. Mon. Vat. r. Flor. β. Etiam Bekk. δὴ omisit.

hic et VI. p. 501. C. recte repudiavit Astius: nulla enim τὰς ἐς in turba tumultuantium. Frequens haec verborum confusio. v. Dorvill. ad Charit. p. 643. et Heusd. Spec. Crit. p. 105 sq. Loquutionem ἐκβάλλειν ῥήμα illustrabunt quae scriptissimus ad Sympos. p. 219. B.

P. 474. τωθαζόμενος δώσεις δίκην.] i. e. λοιδορούμενος. Ruhnck. ad Tim. p. 261. Pierson. ad Moer. p. 366. intpp. ad Hesych. v. τωθαζέω. Fischer. Ind. ad Aeschin. Socr. s. v. λαιωθάζειν.

Plat. Opp. Vol. III Sect. I.

C. ἀκολούθησόν μοι τῆδε] V. ad Phaedrum p. 237. D. ἀλλὰ πᾶν στέργοντα] V. Matth. Gr. §. 399. 1.

Cap. XIX. D. οἱ ἐν ὥρᾳ δάκνουσι τε καὶ κινουσι] Δάκνειν, κνέειν, κινεῖν, alia huiusmodi verba, de amore usurpari solere docuit Dorvill. ad Charit. p. 542. Similia notarunt etiam Valcken. ad Eurip. Hippolyt. v. 1303. Ast. ad Plat. Phaedr. p. 315. Creuzer. ad Plotin. 53. E. (p. 216.) et 714. A.

κοῦντες ἄξιοι εἶναι ἐπιμελείας τε καὶ τοῦ ἀσπάζεσθαι. ἢ οὐχ οὕτω ποιεῖτε πρὸς τοὺς καλοὺς; ὁ μὲν, ὅτι σιμός, ἐπίχαρις κληθεὶς ἐπαινεθήσεται ὑφ' ὑμῶν, τοῦ δὲ τὸ γρυπὸν βασιλικὸν φασε εἶναι, τὸν δὲ δὴ διὰ μέσου τούτων ἐμμετρότατα ἔχειν, μέλανας δὲ ἀνδρικοὺς ἰδεῖν, λευκοὺς δὲ θεῶν παῖδας εἶναι· μελιχλῶρους δὲ καὶ τούνομα οἶει τινὸς ἄλλου ποίημα εἶναι ἢ ἐραστοῦ ὑποχωριζομένου τε καὶ εὐχερῶς φέροντος τὴν ὠχρότητα, ἐὰν ἐπὶ ὥρᾳ ἦ; καὶ ἐνὶ λόγῳ πάσας προφάσεις προφασίζεσθὲ τε καὶ πάσας φωνὰς ἀφίετε, ὥστε μηδένα ἀποβάλλειν τῶν ἀνθούτων ἐν ὥρᾳ. Εἰ βούλει, ἔφη, ἐπ' ἐμοῦ λέγειν περὶ τῶν ἐρωτικῶν, ὅτι οὕτω ποιούσι, συγχωρῶ τοῦ λόγου χάριν. Τί

Cap. XIX. D. κληθεὶς ἐπαινεθήσεται] Flor. a. c. a. γ. Ven. E. Vat. m. εἰπαινεταί. Male. Non ceperunt librarii futuri elegantiam. Mox δὲ post τὸν δὲ deest in aliquot codicibus non optimaē notae.

E. μελιχλῶρους δὲ καὶ V. μελαγχλῶρους. Par. A. μελιχλῶρους ex annot. Mon. Flor. β. μελιχλῶρον. Etiam cod. Paris. apud Faehs. Syllog. Lectt. p. 299. 378. μελιχλῶρους, quod confirmat schol. Ruhnk. p. 168.

ὅτι σιμός, ἐπίχαρις κληθεὶς ἐπ.] Locus a multis imitatione expressus, veluti a Plutarcho De Audiend. Poet. c. 13. De Adulat. et Amic. p. 56. C., ad quem v. Wyttenb. T. I. p. 157. ed. Lips. ab Aristae-neto Epist. I, 18. extr. Memoratur etiam a Philostrate. Imag. I, 4. et Liban. Epist. DCCV. Plures recensuit Wyttenb. ad Plutarch. T. I. p. 388. ed. Ox. = 301. Lips. Similis hypocorismi usum tangunt auctor Alcibiadis secundī p. 141. C. et Horatius Sat. I, 3. 38. sqq. ubi v. in tpp. Ovid. De arte amand. II. v. 657. Tibull. I. 4. 69.

τὸν δὲ δὴ διὰ μέσου τούτων] h. e. eum, qui nec plane σιμός est, neque etiam γρυπός. De ἐπιγρύπω s. γρυπῶ vultum regalem referente v. Olympio-

dor. in Alcibiad. I. p. 153. ed. Creuz.

E. λευκοὺς δὲ θεῶν παῖδας εἶναι] Charit. II, 1: θεῶν παῖδες εἶσιν οἱ καλοί, ubi v. Dorvill. Pro μελιχλῶρους quod vulgo circumferebatur μελαγχλῶρους, id certe non est ὑποχωριζομένου τινός, ut recte observarunt Steph. Lambin. ad Horat. Serm. I, 3, 38. Wakefield. ad Lucret. IV, 1153. Boeckh. in Min. p. 139 sq. Ast. ad h. l. Itaque Steph. μελιχλῶρους legendum coniecit, ut est apud Plutarch. l. c., idque comprobantur Ast. et Boeckh. Nos cum Bekkero Lambinum sequuti sumus, qui μελιχλῶρους (eine Brünette) scribendum vidit. Hoc enim non solum scholiastes ad h. l. legit, sed etiam complures codices confirmant. Usus est hac

δαί; ἦν δ' ἐγώ· τοὺς φιλοῖνους οὐ τὰ αὐτὰ ταῦτα ποιούντας ὄρας, πάντα οἶνον ἐπὶ πάσης προφάσεως ἀσπαζομένους; Καὶ μάλα. Καὶ μὴν φιλοτίμους γε, ὡς ἐγῶμαι, καθορᾶς, ὅτι, ἂν μὴ στρατηγήσαι δύνανται, τριτυναρχοῦσι, καὶ μὴ ὑπὸ μειζόνων καὶ σεμνοτέρων τιμᾶσθαι, ὑπὸ σμικροτέρων καὶ φανλοτέρων τιμώμενοι ἀγαπῶσιν, ὡς ὅλως τιμῆς ἐπιθυμηταὶ ὄντες. Κομιδῆ μὲν οὖν. Τοῦτο δὲ γὰθι ἢ μὴ· ἄρ' ὃν ἂν τις ἐπιθυμητικὸν λέγωμεν, παντός τοῦ εἶδους τούτου φήσομεν ἐπιθυμεῖν, ἢ τοῦ μὲν, τοῦ δὲ οὐ; Παντός, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ τὸν φιλόσοφον σοφίας φήσομεν ἐπιθυμητὴν εἶναι, οὐ τῆς μὲν, τῆς δ' οὐ, ἀλλὰ πάσης; Ἀληθῆ. Τὸν ἄρα περὶ τὰ μα-

P. 475. B. καὶ σεμνοτέρων τιμᾶσθαι] Sic Par. A. repetitae lectionis. Vat. Θ. m. Ven. II. Mon. Flor. β. Vind. Φ. cum Ald. et Bas. I. Alii τιμῶνται eum Steph. Nimirum ad infinitivum repetendum δύνανται.

ἄρ' ὃν ἂν τις ἐπιθυμῶ.] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. E. Vind. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. x. a. γ. et Ficinus; Num eum, quem amare quippiam dicimus. Vulgo ἄρ' οὖν ἂν τις οὐ x. τ. λ., quod iam Steph. vidit corrigi oportere.

voce etiam Theocrit. X, 27., ut observavit Ast. Ceterum conf. Iacobsius ad Philostrate. Imagg. p. 230. Postrema respexit Plutarch. De Sens. Prof. in Virt. p. p. 84. E.

P. 475. πάσας φωνὰς ἀφίετε] Aristae-netus l. c. πάσας φωνὰς ἀναφθέγγεσθε. Legg. p. 890. D: ἀλλὰ (δεῖ) πάσαν, τὸ λεγόμενον, φωνὴν ἰέναι — ἐλκοῦρον γίνεσθαι. Euthydem. p. 292. E: πάσαν ἤδη φωνὴν ἠφείν δεόμενος τοῖν ξένων — οἴσασαι ἡμᾶς. Phaedr. p. 259. D. Aristoph. Vesp. v. 760. Plura notavit Wyttenbach. ad Iulian. Or. I, p. 23. D. Biblioth. Crit. Part. X. p. 22. et ad Eupnap. p. 199.

τῶν ἀνθούτων ἐν ὥρᾳ.] Ἄνθος et ἀνθῆν de pulcritudine florentis aetatis non infrequens,

observante Abresch. ad Aristae-net. p. 494. ed. Boiss.

ἐπ' ἐμοῦ λέγειν] h. e. ita ut de me rei exemplum petatur. Libr. X. p. 597. B: ἐπ' αὐτῶν τούτων τὸν μιμητὴν τοῦτον ἐπι-τήσομεν. v. Matth. Gr. §. 584. ζ.

τριτυναρχοῦσι] Schol. Ἀθήνησι δέκα μὲν ἦσαν φυλαί, διήρητο δ' ἐκάστη τούτων εἰς τρία, τὰς τριτῆς, εἰς ἑθνη, εἰς φρατρίδας. οἱ οὖν ἐκάστης τριτῆτος ἀρχόντες τριτυναρχοὶ τε καλοῦνται καὶ τριτυναρχοῦσιν. conf. Pollux. VIII. 8, 109.

B. γὰθι ἢ μὴ.] Sic Gorg. p. 475. E: ἢ γὰθι ἢ μὴ ἂ ἐρω-τῶ. Apolog. Socr. p. 30. B: ἢ πείθεσθε Ἀντίω ἢ μὴ. Mox notandum δις χειραίνειν περὶ τι, de quo v. Heindorf. ad Gorg. p. 17.

θήματα δυσχεραίνοντα, ἄλλως τε καὶ νέον ὄντα καὶ μήπω λόγον ἔχοντα τί τε χρηστόν καὶ μή, οὐ γήσομεν φιλομαθῆ οὐδὲ φιλόσοφον εἶναι, ὡς περὶ τὸν περὶ τὰ σιτία δυσχερῆ οὔτε πεινῆν φαιμεν οὔτ' ἐπιθυμῆν σιτίων, οὐδὲ φιλοσίτον, ἀλλὰ κακόσιτον εἶναι. Καὶ ὀρθῶς γε γήσομεν. Τὸν δὲ δὴ εὐχερῶς ἐθέλοντα παντὸς μαθήματος γένεσθαι καὶ ἀσμένως ἐπὶ τὸ μανθάνειν ἰόντα καὶ ἀπλήστως ἔχοντα, τοῦτον δ' ἐν δίκῃ γήσομεν φιλόσοφον. ἢ γάρ; Καὶ ὁ

D. Γλαύκων ἔφη. Πολλοὶ ἄρα καὶ ἀτοποι ἔσονται σοι τοιοῦτοι· οἱ τε γὰρ φιλοθεάμονες πάντες ἐμοίγε δοκοῦσι τῷ καταμανθάνειν χαίροντες τοιοῦτοι εἶναι, οἱ τε φιλήκοοι ἀτοπώτατοι τινές εἰσιν, ὡς γ' ἐν φιλοσόφοις τιθέναι, οἱ πρὸς μὲν λόγους καὶ τοιαύτην διατριβὴν ἔχοντες οὐκ ἂν ἐθέλοισιν ἐλθεῖν, ὡς περὶ δὲ

D. οἱ τε γὰρ φιλοθεάμονες π.] Pro οἱ τε Steph. ὡς τε, contra fidem omnium codicum. Ficinus: nam qui spectaculorum avidi sunt.

ὡς γ' ἐν φιλόσοφ.] ὡς οὐς δεῖ γε Ang. ὡς οὐς δεῖ ἐν Flor. a. et marg. x. Pro περιθέουσι Flor. β. et Mon. ἐπιθέουσι.

E. μαθητικοὺς καὶ τ.] Sic Steph. legendum coniecit, cu-

C. μήπω λόγον ἔχοντα τί τε χρηστόν καὶ μή] nondum intelligentem, quid utile sit, quid non utile. Deinde quod φιλομαθῆς et φιλόσοφος coniungitur, factum hoc est more illo Platonis, quem notavit Wytttenbach. ad Phaedon. p. 82. D. c. XXXIII. in Voc. κακόσιτον schol. interpretatur κακόχρητον, βεβλαμμένον.

D. οἱ τε φιλήκοοι ἀτοπ.] Ficinus paullo liberius: Et ad audiendum curiosos homines absurdum est philosophos dicere. Structurae genus idem est atque Protagor. p. 314. B: ἡμῖς τί νεοί, ὡς τε τοσοῦτον πρᾶγμα διελθεῖν. Ac ne quis ὡς τε scribendum putet, conf. Xenoph. Cyrop. I, 5, 11: ἰδιώτας ὄντας, ὡς πρὸς ἡμᾶς ἀγωνίζεσθαι. Nos dicimus: „sie sind ganz un-

tauglich, um sie unter die Philosophen zu setzen.“

D. οὔτε τῶν κατὰ πόλεις —] Schol. Διονύσια ἐστὶν Ἀθηνοῖσι Διονύσιον ἡγετο, τὰ μὲν καὶ ἄγροὺς μὲν Πρωσιδαῖος, τὰ δὲ Ἀθηναία μὲν Μαιμακτηριώτος, τὰ δὲ ἐν ἄστει Ἐλαφρολιώτος. De his omnibus v. Boeckh. Comment. de Lenaeis in d. Abhandlungen der Akad. d. Wissensch. in Berlin. a. 1817. et Buttmann. Excurs. I. ad Demosth. Midian. p. 118. Preller. in Pauly Encycl. II. p. 1058 sqq. Sententia haec est: sed quasi aures locaverint ad omnes choros audiendos, discursitant Dionysiis, neque urbana neque ruralia praetermittentes.

τοιοῦτους οὐκ ἔχοντες π.] „Laudant C. Clemens. Alex.

ἀπομεμισθωκότες τὰ ὄντα ἐπακοῦσαι πάντων χορῶν περιθίουσι τοῖς Διονύσιος, οὔτε τῶν κατὰ πόλεις οὔτε τῶν κατὰ κώμας ἀπολειπόμενοι. τοὺτους οὐκ πάντας καὶ ἄλλους τοιούτων τινῶν μαθητικούς καὶ τοὺς τῶν τεχνυδριῶν φιλοσόφους γήσομεν; Οὐδαμῶς, εἶπον, ἀλλ' ὁμοίους μὲν φιλοσόφοις.

Cap. XX. Τοὺς δὲ ἀληθινούς, ἔφη, τίνες λέγεις; Τοὺς τῆς ἀληθείας, ἦν δ' ἐγώ, φιλοθεάμονας. Καὶ τοῦτο μὲν γ', ἔφη, ὀρθῶς· ἀλλὰ πῶς αὐτὸ λέγεις; Οὐδαμῶς, ἦν δ' ἐγώ, ῥαδίως πρὸς γὰρ ἄλλον· σὲ δὲ οἶμαι ὁμολογήσειν μοι τὸ τοιοῦτον. Τὸ ποῖον; Ἐπειδὴ ἐστὶν ἐναντίον καλὸν αἰσχροῦ, δύο αὐτῷ εἶναι. Πῶς δ' οὐ; Οὐκοῦν ἐπειδὴ δύο, καὶ ἐν ἐκάτερον. Καὶ περὶ δικαίου καὶ ἀδίκου καὶ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ καὶ πάντων τῶν εἰ-

ius sententiam confirmant Vindob. Par. K. et a pr. man. Par. A. Vulgo μαθηματικούς. Sed μαθηματικός fere dicitur qui altioribus disciplinis et artibus studet, ut docuit Fabricius ad Sext. Empir. adv. Mathem. p. 214.; hic autem sermo est de rebus vilioribus, quarum cognoscendarum cupiditate istiusmodi homunciones flagrare solent.

Strom. I, 19. p. 315. D. p. 373. T. I. ed. Pott. Cyrill. c. Iulian. V. p. 179. E. Theodoret. Therapeut. I. p. 470. C. Ast.

E. ἀλλ' ὁμοίους μὲν φιλοσόφοις] Criton. p. 43. D: οὔτοι δὲ ἀφίκει, ἀλλὰ δοκεῖ μὲν μοι ἕξειν, ubi v. annot.

Cap. XX. Τοὺς δὲ ἀληθινούς, ἔφη, τίνες λ.] Exhibetur dehinc praeclara imago philosophorum, quales Plato vult republicae duces esse atque principes: P. 475. E. — libr. VI. p. 487. A. 500. B. — 501. E. In qua si cui forte nimia videatur inesse rerum humanarum contemptio atque idearum doctrinae iusto plus tribui; is meminerit Platonem omnem veritatis cognitionem, sine qua ne civilia quidem negotia recte administrari posse arbitrabatur, a

rerum in se spectatarum vel idearum cognitione repetendam iudicasse. Quippe nullam censuit esse hominis felicitatem, nisi eam, quae cum vera sapientia ac virtute esset coniuncta; quam quidem ab unis philosophis, qui in aeterna rerum natura investiganda versati essent, comparari posse iudicavit.

τῆς ἀληθείας—φιλοθεάμονας] Veri enim philosophi aeternas rerum species animo veluti intuentur, unde dicuntur τὸ καλόν, τὸ δίκαιον, τὸ ἀγαθόν, ἀλήθως θεῖσθαι καὶ αὐτῷ ἐνεῖναι, v. Sympos. p. 211. E. p. 212. A. infr. libr. VI. c. 13. libr. IX. p. 582. C. al.

ἐναντίον καλὸν αἰσχροῦ] intelligit nunc αὐτὸ τὸ καλόν et αὐτὸ τὸ αἰσχροῦ, ut docent verba καὶ πάντων τῶν εἰδῶν πέρι, et αὐτὸ μὲν ἐν ἑκαστοῖς εἶναι.

δῶν περὶ ὃ αὐτὸς λόγος· αὐτὸ μὲν ἐν ἕκαστον εἶναι, τῇ δὲ τῶν πράξεων καὶ σωματίων καὶ ἀλλήλων κοινωίᾳ πανταχοῦ φανταζόμενα πολλὰ φαινέσθαι ἕκαστον. Ὁρθῶς, ἔφη, λέγεις. Ταύτη τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, διαιωῶ, χωρὶς μὲν οὖς νῦν δὴ ἔλεγες φιλοθεάμονας τε καὶ φιλοτέχνους καὶ πρακτικούς, καὶ χωρὶς αὐτὸν περὶ ὧν ὁ λόγος, οὖς μόνους ἂν τις ὀρθῶς προσείποι φιλοσόφους. Πῶς, ἔφη, λέγεις; Οἱ μὲν που, ἦν δ' ἐγώ, φιλήκοοι καὶ φιλοθεάμονες τὰς τε καλὰς φωνὰς ἀσπάζονται καὶ χροῶς καὶ σχήματα καὶ πάντα τὰ ἐκ τῶν τοιούτων δημιουργούμενα, αὐτοῦ δὲ τοῦ καλοῦ ἀδύνατος αὐτῶν ἢ διάνοια τὴν φύσιν ἰδεῖν τε καὶ ἀσπασσάσθαι. Ἐχει γὰρ οὖν δὴ, ἔφη, οὕτως. Οἱ δὲ δὴ ἐπ' αὐτὸ τὸ καλὸν δυνατοὶ εἶναι τε καὶ ὀρθῶν καθ' αὐτὸ ἄρα οὐ σπάνιοι ἂν εἴεν; Καὶ μάλα. Ὁ οὖν καλὰ μὲν πράγματα νομίζων, αὐτὸ δὲ κάλλος μῆτε νομίζων μῆτε, ἂν τις ἠγῆται ἐπὶ τὴν γνῶσιν αὐτοῦ, δυνάμενος ἔπεισθαι, ὄναρ ἢ ὕπαρ δοκεῖ σοι ζῆν; σκόπει δὲ τὸ ὄνειρώττειν ἄρα οὐ τόδε ἐστίν, ἔάν τε ἐν ὕπνῳ τις ἔάν τε ἐρηγορῶς τὸ ὁμοίον τῷ μὴ ὁμοίον, ἀλλ' αὐτὸ ἠγῆται εἶναι ᾧ ἔοικεν; Ἐγώ

Cap. XX. P. 476. D. ἡμῖν χαλεπαίνῃ οὗτος] V. χαλεπαίνῃ, contra fidem plurimorum optimorumque librorum.

P. 476. τῇ δὲ τῶν πράξεων καὶ σωματίων καὶ ἀλλήλων κ.] Ipsae ideae per se simplices sunt et immutabiles; sunt aeternae ac semper fuerunt ab omni liberae mutatione; v. Sympos. c. 19. Itaque etiam τὸ δίκαιον, τὸ ἀδίκον, τὸ ἀγαθόν, τὸ κακόν, per se spectatum (αὐτὸ) semper unum est, unaque mentis notione comprehenditur. Sed quoniam res pulchrae, turpes, bonae, malae, iustae, iniustae, quas oculis cernimus sensibusque percipimus, ad idearum similitudinem expressae sunt illarumque virtutes quodammodo participant, hinc fieri solet, ut idearum vis per eas quasi di-

spersa ac disseminata videatur. Quare ἕκαστον τῇ τῶν πράξεων καὶ σωματίων κοινωίᾳ πανταχοῦ πολλὰ φαίνεται. Quae verba nihil habent difficultatis. Difficilius videatur explicare, quid significet isthuc καὶ ἀλλήλων. Sed nec hoc obscurum erit iis, qui locum Sophistae p. 250. A sqq. attente legerint.

B. τὰς τε καλὰς φωνὰς ἀσπάζεσθαι.] Qui verae philosophiae expertes sunt, hi tantummodo pulchros sonos, pulchros colores, pulchras figuras, amplectuntur, omninoque unis rebus sub sensus corporis subiectis delectantur; nunquam autem eo percipiunt, ut mentis quasi oculis

γῶν ἂν, ἢ δ' ὅς, φαίην ὄνειρώττειν τὸν τοιοῦτον. Τί δέ; ὁ τάναντία τούτων ἠγούμενος τέ τι αὐτὸ καλὸν καὶ δυνάμενος καθορᾶν καὶ αὐτὸ καὶ τὰ ἐκείνου μετέχοντα καὶ οὔτε τὰ μετέχοντα αὐτὸ οὔτε αὐτὸ τὰ μετέχοντα ἠγούμενος, ὕπαρ ἢ ὄναρ αὐ καὶ οὗτος δοκεῖ σοι ζῆν; Καὶ μάλα, ἔφη, ὕπαρ. Οὐκοῦν τούτου μὲν τὴν διάνοιαν, ὡς γιγνώσκοντος, γνῶμην ἂν ὀρθῶς φαίμεν εἶναι, τοῦ δὲ δόξαν, ὡς δοξάζοντος; Πάνυ μὲν οὖν. Τί οὖν, ἐάν ἡμῖν χαλεπαίνῃ οὗτος, ὃν φάμεν δοξάζειν, ἀλλ' οὐ γιγνώσκειν, καὶ ἀμφισβητῆ, ὡς οὐκ ἀληθῆ λέγομεν, ἔξομῖν τι παραμυθεῖσθαι αὐτὸν καὶ πείθειν ἠρέμα, ἐπικρυπτόμενοι, ὅτι οὐκ ὕψαινε; Ἀεὶ γέ τοι δὴ, ἔφη. Ἴθι δὴ, σκόπει, τί ἐροῦμεν πρὸς αὐτόν. ἢ βούλει ὧδε πανθαυμάζετα παρ' αὐτοῦ, λέγοντες, ὡς, εἴ τι οἶδεν, οὐδεὶς αὐτῷ φθόνος, ἀλλ' ἄσμενοι ἂν ἴδοιμεν εἰδότες τι. ἀλλ' ἡμῖν εἰπέ τόδε· ὁ γιγνώσκων γιγνώσκει τι ἢ οὐδέν; σὺ οὖν μοι ὑπὲρ ἐκείνον ἀποκρίνου. Ἀποκρινούμαι, ἔφη, ὅτι γιγνώσκει τι. Πότερον ὃν ἢ οὐκ ὄν; Ὀν· πῶς γὰρ ἂν μὴ ὄν γέ τι γνωσθεῖν; Ἰκανῶς οὖν τοῦτο ἔχομεν, κὰν εἰ πλεοναχῆ σκοποῖ-

P. 477. κὰν εἰ πλεοναχῆ σκοποῖμεν] Astius conii. ἢ (an) καὶ πλεοναχῆ σκοποῖμεν. Ven. E. σκοποῖμεν. Vindob. σκοποῖμεν.

ipsam pulcritudinis speciem intueantur. Ad sententiam compares Sympos. p. 211. D. E.

C. καλὰ μὲν πράγματα νομίζων] i. e. qui pulchras res quidem esse statuit, neque vero ipsam pulcritudinem s. pulcritudinis ideam. Dictum ut ap. Xenoph. Mem. I, 1, 3; ματικῆν νομίζειν. Mox τάναντία τούτων est: im Gegenheil davon, ut saepe.

D. τοῦ δὲ δόξαν] sc. φαίμεν ἂν εἶναι.

E. ἠρέμα, ἐπικρυπτόμενοι.] eique persuadere leniter, celantes

ipsum, in quanta mentis insaniam versetur, videlicet ne prae indignatione nostrum consilium statim irritum reddat. Verbum παραμυθεῖσθαι de placandis hominum animis dictum notavimus Phaedon. p. 70. B. Libr. VI. p. 499. E: μὴ φιλοφρονέσθαι, ἀλλὰ παραμυθεῖσθαι κ. τ. λ.

Ἀεὶ γέ τοι δὴ, ἔφη.] Libr. VI. p. 504. A: πρέπει γέ τοι δὴ. Criton. c. 2: φασὶ γέ τοι δὴ οἱ τούτων κύριοι. v. Hermann. ad Viger. p. 828.

ἀλλ' ἡμῖν εἰπέ τόδε.] Repente ab oblīqua oratione transit ad rectam, vid. ad lib. II. in.

P. 477. Ἰκανῶς οὖν τοῦτο

μεν, ὅτι τὸ μὲν παντελῶς ὄν παντελῶς γνωστόν, μὴ ὄν δὲ μηδαμῇ πάντῃ ἀγνωστόν; Ἰκανώτατα. Εἶεν· εἰ δὲ δὴ τι οὕτως ἔχει, ὡς εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, οὐ μεταξὺ ἂν κείτο τοῦ εἰλικρινῶς ὄντος καὶ τοῦ αὐτοῦ μηδαμῇ ὄντος; Μεταξύ. Οὐκοῦν ἐπὶ μὲν τῶ ὄντι γνῶσις ἦν, ἀγνωσία δ' ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ τῶ μὴ ὄντι; ἔστι, ἐπὶ τῶ μεταξὺ δὲ τούτῳ μεταξὺ τι καὶ ζητητέον ἀγνοίας τε καὶ ἐπιστήμης, εἴ τι τυγχάνει ὄν τοιοῦτον; Πάνν μὲν οὖν. Ἄρ' οὖν λέγομεν τι δόξαν εἶναι; Πῶς γὰρ οὐ; Πότερον ἄλλην δυνάμιν ἐπιστήμης ἢ τὴν αὐτὴν; Ἄλλην. Ἐπ' ἄλλῳ ἄρα τέτακται δόξα καὶ ἐπ' ἄλλῳ ἐπιστήμη, κατὰ τὴν [αὐτὴν] δυνάμιν ἑκατέρωθεν τὴν αὐτῆς. Οὕτως. Οὐκοῦν ἐπιστήμη μὲν ἐπὶ τῶ ὄντι πέφυκε, γνῶναι, ὡς ἔστι τὸ ὄν; μᾶλλον δὲ ὧδέ μοι δοκεῖ πρότερον ἀναγκαῖον εἶναι διαλέσθαι. Πῶς; Cap. XXI. Φήσομεν δυνάμεις εἶναι γένος τι τῶν ὄντων, αἷς δὴ καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα ἅ δυνάμεθα, καὶ ἄλλο πᾶν ὃ τι περ' ἂν δύνηται; οἷον λέγω ὄψιν καὶ ἀκοὴν τῶν δυνάμεων εἶναι, εἰ ἄρα μανθάνεις ὃ βούλομαι λέγειν τὸ εἶδος. Ἀλλὰ μανθάνω, ἔφη. Ἄκουσον δὲ ὃ μοι

Οὐκοῦν ἐπὶ μὲν τ. — ἐπὶ τῶ μεταξὺ δὲ τούτῳ] Flor. β. et Mon. post Οὐκοῦν addunt εἰ; contra δὲ post μεταξὺ omitunt. Flor. a. c. β. γ. Par. AD. Ven. II. Mon. Vat. m. r. et pr. Vat. Θ. Fortasse utrumque probandum est. Pro τούτῳ, quod codd. meliores praebent, vulgo τούτων legebatur. Ante μὴ ὄντι om. τῶ Par. A. Vat. Θ. m. alii.

B. καὶ ἐπ' ἄλλῳ ἐπιστήμη —] Sic legendum vidit Astius, cuius coniecturam confirmant Par. A. Mon. Flor. β. Ven. Z. Vulgo: ἐπιστήμη κατὰ τὴν αὐτὴν δυνάμιν, ἢ κατὰ τὴν αὐτὴν δυνάμιν ἢ τὴν αὐτῆς. In Vat. Θ. Ven. Z. II. Vind. Par. DK. Ang.

ἔχομεν] satisne hoc teneamus. Phileb. p. 30. E: ἔγω καὶ μάλα ἱκανῶς. Phaedon. p. 71. A: ἱκανῶς οὖν ἔχομεν τούτο; ubi v. ann. Proxima verba optime reddidit Schleiermacherus: und wenn wir es auch von noch so vielen Seiten betrachteten.

τοῦ εἰλικρινῶς ὄντος]

Vocabulum εἰλικρινές et εἰλικρινῶς Platoni proprium, ubi loquitur de vera rerum οὐσία. v. de Rep. IX. p. 572. A. Phileb. p. 29. C. p. 52. D. Phaedon. p. 65. E. p. 66. A. p. 67. B. p. 81. C. Ceterum τὸ μὴ ὄν loco vocatur id, quod plane non est. Nam alibi Philosophus etiam aliter τὸ μὴ ὄν statuit, ut in Parmenide, Sophista, aliis libris.

φαίνεται περὶ αὐτῶν. δυνάμειος γὰρ ἐγὼ οὔτε τινὰ χρόαν ὁρῶ οὔτε σχῆμα οὔτε τι τῶν τοιούτων οἷον καὶ ἄλλων πολλῶν, πρὸς ἃ ἀποβλέπων ἕνια διορίζομαι παρ' ἐμαυτῶν τὰ μὲν ἄλλα εἶναι, τὰ δὲ ἄλλα. δυνάμειος δ' εἰς ἐκεῖνο μόνον βλέπω, ἐφ' ᾧ τε ἔστι D καὶ ὃ ἀπεροράζεται, καὶ ταύτῃ ἐκάστην αὐτῶν δυνάμιν ἐκάλεσα, καὶ τὴν μὲν ἐπὶ τῶ αὐτῷ τεταγμένην καὶ τὸ αὐτὸ ἀπεροραζομένην τὴν αὐτὴν καλῶ, τὴν δὲ ἐπὶ ἑτέρῳ καὶ ἕτερον ἀπεροραζομένην ἄλλην. τί δὲ σύ; πῶς ποιεῖς; Οὕτως, ἔφη. Λεῦρο δὴ πάλιν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ ἄριστε. ἐπιστήμην πρότερον δυνάμιν τινα φῆς εἶναι αὐτὴν, ἢ εἰς τί γένος τίθης; Εἰς τοῦτο, ἔφη, πασῶν γε δυνάμεων ἐρόωμενεστάτην. E Τί δέ; δόξαν εἰς δυνάμιν ἢ εἰς ἄλλο εἶδος οἶσομεν; Οὐδαμῶς, ἔφη. ᾧ γὰρ δοξάζειν δυνάμεθα, οὐκ ἄλλο τι ἢ δόξα ἐστίν. Ἀλλὰ μὲν δὴ ὀλίγον γε πρότερον ὁμολόγεις μὴ τὸ αὐτὸ εἶναι ἐπιστήμην τε καὶ δόξαν. Πῶς γὰρ ἂν, ἔφη, τό γε ἀναμάρτητον τῶ μὴ ἀναμάρτητῳ ταῦτόν ποτέ τις νοῦν ἔχων τιθεῖ; Καλῶς, ἦν δ' ἐγώ. καὶ δῆλον, ὅτι ἕτερον ἐπιστήμης δόξα

Vat. r. priora haec κατὰ τὴν αὐτὴν δυνάμιν desunt, servatis verbis sequentibus ἢ κ. τ. αὐτῆν δ. Unum αὐτῆν om. Schneider, cum Vind. F. nos uncis seclusimus. Hermann. conii. κατὰ τὴν ἄλλην δύν. Οὐκοῦν ἐπιστήμη μὲν —] Steph. ἐπιστήμης, contra fidem codicum, ac, nisi fallor, mero errore.

Cap. XXI. D. ἐπὶ τῶ αὐτῷ τεταγμ.] Sic Par. A. Ven. II. Vind. Vat. Θ. m. r. Vulgo ἐπὶ τὸ αὐτό.

ἢ εἰς τί γένος τίθης;] Steph. conii. εἰς τί ἄλλο γένος, quo non opus.

P. 478. ἕτερον ἐπιστήμης δόξα ὅμ.] V. ἕτερον δόξα ἐπιστήμης, quod codicum auctoritati adversatur.

B. Πότερον ἄλλην δυνάμιν ἐπιστήμης] sc. λέγομεν εἶναι; Num aliam vim et naturam scientiae esse dicimus, an eandem, quae τῆ δόξῃ est propria? De voc. δυνάμεις dictum ad Gorg. p. 447. C. Ἐπιστήμην retulit Plato ad τὰ ὄντως ὄντα s. τὰς ἰδέας; sed δόξαν ad res adspectabiles v. Sympos. p. 202. A. sqq. ibique

annot. Quae quoniam neque ad τὰ ὄντως ὄντα pertinent, neque etiam ad τὸ πάντως οὐκ ὄν referri queunt, consequi existimat, ut etiam δόξα inter scientiam et inscientiam medium locum obtinere iudicanda sit.

Cap. XXI. D. Λεῦρο δὴ πάλιν] V. ad libr. IV. p. 445. C.

478 ὁμολογεῖται ἡμῖν. Ἐτερον. Ἐφ' ἑτέρῳ ἄρα ἑτερόν τι δυναμένη ἐκατέρα αὐτῶν πέφυκεν. Ἀνάγκη. Ἐπιστήμη μὲν γέ που ἐπὶ τῷ ὄντι, τὸ ὄν γινῶναι ὡς ἔχει; *Ναί.* Δόξα δέ, φαμέν, δοξάζειν; *Ναί.* Ἡ ταῦτόν ὅπερ ἐπιστήμη γινώσκει; καὶ ἐστὶ γινωστόν τε καὶ δοξαστόν τὸ αὐτό; ἢ ἀδύνατον; Ἀδύνατον, ἔφη, ἐκ τῶν ὁμολογημένων, εἴπερ ἐπ' ἄλλῃ ἄλλῃ δύναιμι πέφυκε, δυνάμεις δὲ ἀμφοτέραι ἐστων, δόξα τε καὶ ἐπιστήμη, ἄλλη δὲ ἐκατέρα, ὡς ἔφαμεν. ἐκ τούτων δὴ οὐκ ἐγγωρεῖ γινωστόν καὶ δοξαστόν ταῦτόν εἶναι. Οὐκοῦν εἰ τὸ ὄν γινωστόν, ἄλλο τι ἂν δοξαστόν ἢ τὸ ὄν εἴη; Ἄλλο. Ἄρ' οὖν τὸ μὴ ὄν δοξάζει; ἢ ἀδύνατον καὶ δοξάσαι τὸ γε μὴ ὄν; ἐννόει δέ. οὐχ ὁ δοξάζων ἐπὶ τι φέροι τὴν δόξαν; ἢ οἷόν τε αὐτὸ δοξάζειν μὲν, δοξάζειν δὲ μηδέν; Ἀδύ-

Δόξα δέ, φαμέν, δ.] Sic Par. A. Vat. Θ. Ven. II. Vind. Ang. Vat. m. r. Flor. a. c. a. et pr. Par. D. pro vulg. δόξαν. Ficinus: Scientia quidem — cognoscere — Opinio autem, opinari.

B. ἐκατέρα, ὡς ἔφαμεν.] φαμεν Par. A. Vat. m. Mox Par. A. pr. γε om. in τό γε μὴ ὄν.

ἢ οἷόν τε αὐτὸ δ.] V. οἷός τε, quod ex sex Florent. Ven. II. Par. DK. Mon. Ang. Vat. m. mutavi. Neutrum genus firmat etiam Par. A. teste Duebnero.

C. ἢ γινῶσιν σαφηνεῖα ἢ ἀγνοῖαν ἀσαφεία;] V. σαφήνεια et ἀσάφεια, quod recte mutavi Astius, cuius rationem fir-

P. 478. ἑτερόν τι δυναμένη] quum aliud quid efficere possit s. ad aliud quid valeat. v. ad Gorg. p. 453. A.

ἐπὶ τῷ ὄντι, τὸ ὄν γινῶναι ὡς ἔχει;] h. e. ἐπὶ τῷ ὄντι τέτακται καὶ πέφυκε, γινῶναι ὡς ἔχει. p. 477. B: ἐπιστήμη μὲν ἐπὶ τῷ ὄντι πέφυκε, γινῶναι, ὡς εἶπε τὸ ὄν.

Δόξα δέ, φαμέν, δοξάζειν;] Plene dicendum fuit: δόξα δέ, φαμέν, ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ πέφυκε, δοξάζειν. Cuius rei neglectio errore peperit, quo scribebatur: Δόξαν δέ φαμέν δοξάζειν. Interpositum φαμέν tetigi ad p. 472. D.

δυνάμεις δὲ ἀμφοτέραι ἐστων] Numerus verbi dualis cum pronomine plurali iunctus. v. Fischer, ad Weller. T. III. P. I. p. 305.

B. Ἄρ' οὖν τὸ μὴ ὄν δοξάζει;] sc. ἢ δόξα. Nam τὸ μὴ ὄν est accusativus obiecti.

Ἄλλ' ἐν γέ τι δοξάζει] unum certe aliquid, quodcunque illud sit. Sic ἐν γέ τι legitur libr. VI. p. 485. D. Phaed. p. 85. C. Men. p. 96. D. Phaedr. p. 242. B. Conf. Aristoph. Thesmoph. v. 430. ibique Brunck. et Bergler. Deinde μὴ ὄν γε i. q. εἰ μὴ εἴη γε.

νατον. Ἄλλ' ἐν γέ τι δοξάζει ὁ δοξάζων; *Ναί.* Ἀλλὰ μὴν μὴ ὄν γε οὐχ ἐν τι, ἀλλὰ μηδὲν ὀρθότατ' ἂν προσαγορεύοιτο. Πάνυ γε. Μὴ ὄντι μὴν ἄγνοιαν ἐξ ἀνάγκης ἀπέδομεν, ὄντι δὲ γινῶσιν. Ὁρθῶς, ἔφη. Οὐκ ἄρα ὄν οὐδὲ μὴ ὄν δοξάζει. Οὐ γάρ. Οὔτε ἄρα ἀγνοια οὔτε γινῶσις δόξα ἂν εἴη. Οὐκ εἰσικεν. Ἄρ' οὖν ἐκτὸς τούτων ἐστίν, ὑπερβαίνουσα ἢ γινῶσιν σαφηνεῖα ἢ ἀγνοῖαν ἀσαφεία; Οὐδέτερα. Ἄλλ' ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, γινώσεως μὲν σοὶ φαίνεται δόξα σκοτωδέστερον, ἀγνοίας δὲ φανερότερον; Καὶ πολὺ γε, ἔφη. Ἐντὸς δ' ἀμφοῖν κείται; *Ναί.* Μεταξὺ ἄρα ἂν εἴη τούτων δόξα. Κομιδῇ μὲν οὖν. Οὐκοῦν ἔφαμεν ἐν τοῖς πρόσθεν, εἰ τι φανεῖται οἷον ἅμα ὄν τε καὶ μὴ ὄν, τὸ τοιοῦτον μεταξὺ κείσθαι τοῦ εἰλικρινῶς ὄντος τε καὶ τοῦ πάντως μὴ ὄντος,

mant etiam libri Par. A. Vat. Θ. Ven. Ξ. II. Vind. Mon. Ang. Vat. r. Dein vett. editt. Οὐδέτερα, quod item e bonis libris correctum.

ἀγνοίας δὲ φανερότερον;] Par. A. Vat. m. Flor. γ. Vulgo φανερότερον. Mon. φανώτερον. Sed φανός primam syllabam producit.

D. Ἐντὸς δ' ἀμφοῖν κείται;] Sic optimi libri pro vulg. εἰ δ' ἀμφοῖν μεταξὺ κείται. Sed μεταξὺ tamen servant Flor. a. c. x. γ. Par. A. Ven. Ξ. Ang. Vat. m.

εἴη τούτων ἢ δόξα.] Steph. τούτων ἢ δόξα, contra fidem librorum.

C. Οὐκ ἄρα ὄν οὐδὲ μὴ ὄν δοξάζει] „Das Obiect der Vorstellung (δόξα) ist weder ein Seiendes, noch ein Nichtseiendes.“

Ἄρ' οὖν ἐκτὸς τούτων —] Num igitur extra hanc utramque versatur, ut aut cognitionem perspicuitate superet, aut insipientiam obscuritate? Ex his quum Glaucō neutrum locum habere confiteatur, colligitur deinde a Socrate τὴν δόξαν inter utramque interiectam esse, ἐκτὸς ἀμφοῖν κείσθαι, ideoque medium locum obtinere, μεταξὺ εἶναι τούτων. Itaque facile apparet inepte vulgo legi: εἰ δ'

ἀμφοῖν μεταξὺ κείται, neque ferri posse quod in codicibus quibusdam scriptum exstat: ἐντὸς δ' ἀμφοῖν μεταξὺ εἶναι. Etenim ex eo, quod δόξα ἐντὸς ἀμφοῖν versatur, concluditur deinde demum eam μεταξὺ τούτων κείσθαι. Vellem tamen Ἐντὸς δὴ ἀμφοῖν scriptum, quod video etiam Astium nuper desiderasse.

εἴ τι φανεῖται οἷον ἅμα ὄν τε καὶ μὴ ὄν] i. e. τοιοῦτον, ὥστε ἅμα εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, s. τοιοῦτόν ὄν, οἷον ἅμα ὄν — τε καὶ μὴ ὄν. P. 477. A: εἰ δὲ δὴ τι οὕτως ἔχει, ὡς εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι. v. Matth. Gr. §. 445. b.

καὶ οὔτε ἐπιστήμην οὔτε ἀγνοίαν ἐπ' αὐτῷ ἔσεσθαι, ἀλλὰ τὸ μεταξύ αὐτῶν φανερὸν ἀγνοίας καὶ ἐπιστήμης; Ὁρθῶς. Νῦν δέ γε πέφανται μεταξύ τούτων ὃ δὴ καλοῦμεν δόξαν. Πέφανται. Cap. XXII. Ἐκεῖνο δὴ λέλοιπ' ἂν ἡμῖν εὐρεῖν, ὡς ἔοικε, τὸ ἀμφοτέρων μετέχον, τοῦ εἶναι τε καὶ μὴ εἶναι, καὶ οὐδέτερον εἰλικρινές ὀρθῶς ἂν προσαγορευόμενον, ἵνα ἔαν φανῇ, δοξασιῶν αὐτὸ εἶναι ἐν δίκῃ προσαγορευόμενον, τοῖς μὲν ἄκροις τὰ ἄκρα, τοῖς δὲ μεταξύ τὰ μεταξύ ἀποδιδόντες, ἢ οὐχ οὕτως; Οὕτω. Τούτων δὴ ὑποκειμένων λεγέτω μοι, φήσω, καὶ ἀποκρινέσθω ὁ χρηστικός, ὃς αὐτὸ μὲν καλὸν καὶ ἰδέαν τινα αὐτοῦ κάλλους μηδεμίαν ἠγεῖται αἰεὶ κατὰ ταῦτα ὡσαύτως ἔχουσαν, πολλὰ δὲ τὰ καλὰ νομίζει, ἐκεῖνος ὁ φιλοθεάμων καὶ οὐδαμῇ ἀνεχόμενος, ἂν τις ἐν τὸ καλὸν φῆ εἶναι καὶ δίκαιον, καὶ τὰλλα οὕτω. τούτων γάρ

P. 479. Cap. XXII. αἰεὶ κατὰ ταῦτα τ.] αἰεὶ μὲν κατὰ τ. Par. A. Ven. E. Vat. m. quod non debebant nuperi critici recipere.

C. φ' καὶ ἐφ' οὐ —] V. ὡς, quod ex Angel. Vat. m. Flor. a. c. x. a. γ. Athen. X. c. 76. p. 158. ed. Schw. mutavimus, ut miremur Hermannum nos ὡς probasse dicentem. Idem tamen verissime: „Schneidero, inquit, qui Platonem non instrumentum tantum, sed etiam condicionem iacentis et eventum

Cap. XXII. E. καὶ οὐδέτερον — ὀρθῶς ἂν προσαγορευόμενον] i. e. καὶ ὁ οὐδέτερον — ὀρθῶς ἂν προσαγορευόμενον. Libr. VIII. p. 562. A: τελέσθω — ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ ὡς δημοκρατικῶς ὀρθῶς ἂν προσαγορευόμενος. Sophist. p. 224. A: τὸν ἀγνοῖα καὶ πλοῦτος — ἐμπορον ὀρθῶς ἂν λεγόμενον παρέρχιν. Phileb. p. 52. C: εἰτε μετρώως ἢ δὴ διακεκρίμεθα χωρὶς τὰς τε καθαρὰς ἡδονὰς καὶ τὰς σχεδὸν ἀκαθάρτους ὀρθῶς ἂν λεγείσθαι. Ibid. p. 30. C.

P. 479. ἀποκρινέσθω ὁ χρηστικός] respondēt bonus ille vir, qui pulcrum quid per se et ideam ipsius pulchritudinis sibi semper constantem et immutabi-

lem esse negat, multa autem pulcra esse statuit ille scilicet spectaculorum amator, qui que nullo modo fert, si quis unum pulcrum dicit esse cetera. Verba ἐκεῖνος ὁ φιλοθεάμων ceterum irrisione superiori: ὁ χρηστικός, per appositionem adduntur. Graviter enim admonemur istum spectandi cupidum plane esse singularum rerum contemplatione occupatum adeoque omnino non posse ferre ac tolerare, si quis unum pulcrum, unum iustum, alia, esse dicat. De appositione ita cum irrisione in clausula periodi posita v. ad Criton. p. 51. A. Apolog. p. 34. A. Itaque non assentimur Astio, qui verba ἐκεῖνος ὁ φιλοθεάμων

δὴ, ὡς ἄριστε, φήσομεν, τῶν πολλῶν καλῶν μῶν τι ἔστιν, ὃ οὐκ αἰσχρὸν φανήσεται; καὶ τῶν δικαίων, ὃ οὐκ ἄδικον; καὶ τῶν ὀσίων, ὃ οὐκ ἀνόσιον; Οὐκ, ἀλλ' ἀνάγκη, ἔφη, καὶ καλὰ πῶς αὐτὰ καὶ αἰσχρὰ B φανῆναι, καὶ ὅσα ἄλλα ἐρωτᾷς. Τί δέ; τὰ πολλὰ διπλάσια ἤτιόν τι ἡμίσεια ἢ διπλάσια φαίνεται; Οὐδέν. Καὶ μεγάλα δὴ καὶ μικρὰ καὶ κοῦφα καὶ βαρῆα μὴ τι μᾶλλον, ἢ ἂν φήσωμεν, ταῦτα προσρηθήσεται ἢ τάναντία; Οὐκ, ἀλλ' αἰεὶ, ἔφη, ἕκαστον ἀμφοτέρων ἔξεται. Πότερον οὖν ἔστι μᾶλλον ἢ οὐκ ἔστιν ἕκαστον τῶν πολλῶν τοῦτο, ὃ ἂν τις φῆ αὐτὸ εἶναι; Τοῖς ἐν ταῖς ἐστιασεσιν, ἔφη, ἐπαμφοτερίζουσιν ἔοικε, καὶ τῷ τῶν παίδων αἰνίγματι τῷ περὶ C τοῦ εὐνούχου τῆς βολῆς περὶ τῆς νυκτερίδος, ὃ καὶ ἐφ' οὐ αὐτὸν αὐτὴν αἰνίττονται βαλεῖν· καὶ γὰρ ταῦτα ἐπαμφοτερίζειν, καὶ οὐτ' εἶναι οὔτε μὴ εἶναι

uno illo ὡς comprehendisse censet, parum favet collocatio vocabuli, quod sic post ἐφ' οὐ potius subiungendum fuerat. Scilicet ὃ est: λέθω καὶ οὐ λέθω; ἐφ' οὐ autem ξύλον καὶ οὐ ξύλον, ceteris non memoratis. Paulo ante vulg. τῆς βολῆς περὶ, quod Morgenstern., Benedict., alii, mutandum viderunt. Iungendum ἢ βολῆ τῆς νυκτερίδος.

αἰνίττονται βαλεῖν] Mon. Flor. β. locum sic scriptum ex-

καὶ delenda censuit; neque opus esse putamus emendatione Phil. van Heusdii, qui Init. Philos. Plat. Vol. II. P. II. p. 37. verba ἐκεῖνος ὁ φιλοθεάμων post ὁ χρηστικός interponenda indicavit. Quanquam etiam Im. Bekkerus verba ἐκεῖνος ὁ φιλοθεάμων καὶ pro suppositiciis habuit atque uncis circumdedit, quod quidem etiam auctoritate cod. Ven. E. ita fecit, in quo ea desiderantur. At enim nec unius istius codicis tanta videtur esse auctoritas, ut eius testimonio multum moveamur, dummodo verba per se spectata proba esse ac sententiae consentanea undique concessum fuerit. Ceterum non iniuria Schneiderus corruptam veterum editionum in-

terpunctionem, qua post ἔχουσιν punctum vel colon, post νομίζει nullam incisionem fecerint, malae suspicionis causam extitisse arbitratur. Sed gravior etiam erroris causa fuit haec, quod non percepta est appositionis vis, quam modo aperuimus.

B. ἀμφοτέρων ἔξεται] utrisque adhaerescet. ἐπαμφοτερίζουσιν φοικε] Ἐπαμφοτερίζειν est eis ἀμφιβολίαν ἀγαγεῖν τὸν λόγον, ut interpretatur Timaeus Gloss. p. 107, ubi v. Ruhnken. Hic videtur esse intransitivum.

C. καὶ τῷ τῶν παίδων αἰνίγματι] Schol. ad h. l. Κλεάρχου γράφος· Αἰνός τις ἐστίν, ὡς ἀνὴρ τε κοῦκα ἀνὴρ Ὀρνίθα

οὐδὲν αὐτῶν δυνατὸν παρῴως νοῆσαι, οὔτε ἀμφοτέρω
οὔτε οὐδέτερον. Ἐχεις οὖν αὐτοῖς, ἢν δ' ἐγώ, ὃ τι
χρήσει, ἢ ὅποι θήσεις καλλίω θέσιν τῆς μεταξὺ οὐ-
σίας τε καὶ τοῦ μὴ εἶναι; οὔτε γὰρ που σκοτωδέ-
στερα μὴ ὄντος πρὸς τὸ μᾶλλον μὴ εἶναι φανήσε-
D ται, οὔτε φανότερα ὄντος πρὸς τὸ μᾶλλον εἶναι.
Ἀληθέστατα, ἔφη. Εὐρήκαμεν ἄρα, ὡς ἔοικεν, ὅτι
τὰ τῶν πολλῶν πολλὰ νόμιμα καλοῦ τε πέρι καὶ
τῶν ἄλλων μεταξὺ που κλινδεῖται τοῦ τε μὴ ὄντος
καὶ τοῦ ὄντος εἰλικρινῶς. Εὐρήκαμεν. Προωμολο-
γήσαμεν δέ γε, εἴ τι τοιοῦτον φανείη, δοξαστὸν αὐτό,
ἀλλ' οὐ γνωστὸν δεῖν λέγεσθαι, τῇ μεταξὺ δυνάμει
τὸ μεταξὺ πλανητὸν ἀλισκόμενον. Ὁμολογήκαμεν.
E Τοὺς ἄρα πολλὰ καλὰ θεωμένους, αὐτὸ δὲ τὸ κα-
λὸν μὴ ὀρῶντας, μηδ' ἄλλω ἐπ' αὐτὸ ἄγοντι δυνα-
μένους ἔπεσθαι, καὶ πολλὰ δίκαια, αὐτὸ δὲ τὸ δί-
καιον μὴ, καὶ πάντα οὕτω, δοξάζειν φήσομεν ἅπαντα,

hibent: νυκτερός ὡς πάντες αὐτὸν αὐτὴν βαλεῖν αἰνέτιονται καὶ
οὐ βαλεῖν. καὶ γὰρ τ.

D. τοῦ τε μὴ ὄντος καὶ τοῦ ὄντος] Sic Par. ADK. Vat.
Θ. Ven. II. Vind. Mon. Ang. Vat. m. r. Flor. a. β. γ. x. Vulgo:
τοῦ τε ὄντος καὶ τοῦ μὴ ὄντος. Εἰλικρινῶς εὐρήκαμεν. Emendavit
Bekker.

δεῖν λέγεσθαι, τῇ μεταξὺ δ.] Vulgo καὶ post λέγεσθαι

κοῦκ ὄρνιθ' ἰδῶν τε κοῦκ ἰδῶν,
Ἐπὶ ξύλου τε κοῦκ ξύλου καθη-
μένην Αἰθῶ τε κοῦκ Αἰθῶ βάλοι
τε κοῦκ βάλοι. — Ἄλλως: Ἄνθρω-
πος οὐκ ἄνθρωπος ἄνθρωπος δ'
ἄνθρωπος, Ὅρνιθα κοῦκ ὄρνιθα, ὄρ-
νιθα δ' ὄρνιθς, Ἐπὶ ξύλου τε
κοῦκ ξύλου καθημένην Αἰθῶ βα-
λών με κοῦκ Αἰθῶ διώλεσεν. —
Νυκτερίδα ὃ εὐνοῦχος
νάρθηκε κισήρει. De hoc
scholio v. Broenstedt in
Bredowii Epistoll. Pariss. p.
132. Recte Budaeus Com-
mentar. Ling. Gr. p. 749. lo-
cum sic interpretatur. „Ete-
nim haec ambigi, hoc est am-
bigua esse et controversa, in
utram partem magis vergant.

Ut νυκτερίς nec avis nec non
avis est, sed ambigua inter avem
esse et non esse; et eunuchus
nec est vir plane nec non est
vir. Haec enim et similia με-
ταξὺ που κλινδεῖται τοῦ τε ὄν-
τος καὶ μὴ ὄντος. Pro ἐπαμ-
φοτερίζειν quod Ast. dedit ἐπαμ-
φοτερίζει, Ficini sequutus in-
terpretationem, ea haud scio an
supervacanea correctio sit, si-
quidem ex αἰνέτιονται per zeu-
gma intelligendum est verbum
οἴονται vel simile quiddam.

D. ὅτι τὰ τῶν πολλῶν
πολλὰ νόμιμα] Bene Fici-
nus: quod multa illa, quae
a multis (imo a plurimis,
qui non sunt veri philosophi)

γιγνώσκειν δὲ ὧν δοξάζουσιν οὐδέν. Ἀνάγκη, ἔφη.
Τί δ' αὖ τοὺς αὐτὰ ἕκαστα θεωμένους καὶ αἰεὶ κατὰ
ταῦτα ὡσαύτως ὄντα; ἄρ' οὐ γινώσκεις, ἀλλ' οὐ
δοξάζεις; Ἀνάγκη καὶ ταῦτα. Οὐκοῦν καὶ ἀσπά-
ζεσθαι τε καὶ φιλεῖν τούτους μὲν ταῦτα φήσομεν,
ἐφ' οἷς γνωστὸς ἐστίν, ἐκείνους δὲ ἐφ' οἷς δόξα; ἢ οὐ 480
μνημονεύομεν, ὅτι φωνάς τε καὶ χροάς καλὰς καὶ
τὰ τοιαῦτα ἔφαμεν τούτους φιλεῖν τε καὶ θεᾶσθαι,
αὐτὸ δὲ τὸ καλὸν οὐδ' ἀνέχεσθαι ὡς τι ὄν; Μειννή-
μεθα. Μὴ οὖν τι πλημμελήσομεν φιλοδόξους κα-
λοῦντες αὐτοὺς μᾶλλον ἢ φιλοσόφους; καὶ ἄρα ἡμῖν
σφόδρα χαλεπανοῦσιν, ἂν οὕτω λέγωμεν; Οὐκ, ἂν
γέ μοι πείθωνται, ἔφη· τῷ γὰρ ἀληθεῖ χαλεπαίνειν
οὐ θέμις. Τοὺς αὐτὸ ἄρα ἕκαστον τὸ ὄν ἀσπαζο-
μένους φιλοσόφους, ἀλλ' οὐ φιλοδόξους κλητέον;
Παντάσῃ μὲν οὖν.

infertur, quod solus Par. D. a m. rec. scriptum exhibet. Deinde
vulg. Ὁμολογήσαμεν, quod unus Ven. E. habet.

P. 480. Μὴ οὖν τι πλημμελήσομεν] V. πλημμελήσομεν,
quod iam Steph. vidit in πλημμελήσομεν mutandum esse. Coniectu-
ram eius confirmant Ven. II. Vind. Mon. Ang. Vat. r. Flor. a. β.
x. et ex corr. Par. A.

καὶ ἄρα ἡμῖν σφ.] V. ἄρα, quod ex Flor. a. x. de con-
iectura Stephani mutavimus. Mutarunt etiam Ast. Bekk. alii.

ἂν γέ μοι πείθωνται] Ven. E. Vat. m. Flor. a. c. a. x. ἂν
γ' ἐμοὶ π. probante Bekker. et Schneidero iuxta cum aliis.

pulcra aut alia — existi-
mantur. Itaque τὰ πολλὰ νό-
μιμα i. q. ὁ πολλὰ νομίζεται:
qui usus vocis νόμιμα notandus.
Libr. VI. p. 484. C: τὰ ἐνθάδε
νόμιμα καλῶν τε πέρι — τίθε-

σθαι.

P. 480. Οὐκ, ἂν γέ μοι
πείθωνται] V. ad Phaedon.
p. 89. B. Xenoph. Hellen. I.
7, 19: οὐκ, ἂν ὑμεῖς γέ μοι
πείθησθε.

CORRIGENDA.

Prolegom. p. XXV. vers. 9. ab inf. scribe quoddam pro quoddam. — P. XL. vers. 4. post ut dele comma. — P. LXV. deme lineolam transversam nobis invitis adiectam.

In ipso Opere emendabis haec. — **Libr. I.** Pag. 13. Argum. Libr. I. vers. 8. ab inf. pro vesō litteris inversis scribendum oves. — P. 23. v. 2. text. scr. *μεντιόν*, correcto accentu. — P. 29. text. v. 1. scr. *ην* pro *ην*. — P. 42. text. v. 4. pro *αν* l. *αν*. — P. 91. text. v. 9. pro *οδν* retingas *οδν*, et p. 95. vers. 2. ab inf. pro *ην* reponas *ην*, quemadmodum p. 96. v. 2. text. pro *ηγούιο* scribendum *ηγούιο*. — P. 106. text. v. 5. ab inf. leg. *τε* sine accentu pro *τε*. — **Libr. II.** P. 145. text. v. 8. scr. *πονηροδς πλ.* — P. 170. v. 6. scr. *καδ* pro *καδ*. — P. 203. text. v. 3. ab extr. post *ην δ' ἐγώ* excidit *ω*. — P. 208. Comment. col. II. v. 13. scr. Primum littera maiuscula initiali. — **Libr. III.** text. p. 234. v. 1. scr. *ηρω* pro *ηρω*. — Ibid. p. 239. v. 1. addito accentu scr. *δυγατος*. — P. 259. text. v. 6. in *αναγκάζειν* et p. 260. text. v. 1. et 3. ab inf. in *βραχύ* et *άνόμαζε* accentus deest. — P. 277. text. v. 4. ab inf. pro *η* addito iota subscr. lege *η*. — **Libr. IV.** P. 318. text. v. 5. ab inf. leg. *η* pro *η*. — P. 326. v. 1. corr. *η* pro *η*. — P. 346. text. v. 6. leg. *επιστήμη* pro *επιστήμη*. — P. 348. text. v. 4. l. *αυτοῦ* pro *αυτοῦ*. — P. 361. text. v. 6. tolle comma post *εἶδη* temere positum. — P. 379. Com. coll. II. v. 3. ab inf. leg. *γέει* pro *λέγει*. — P. 388. text. v. ult. pro *Τούτο* leg. *Τούτο*. — **Libr. V.** p. 433. text. v. 8. scribe *ηθετο* addito iota subscr. — P. 441. v. 4. corrige *δηλά τε* pro *δηλα τε*. — P. 448. v. 1. lege *τον* pro *τον*. — P. 450. text. v. 9. ab inf. lege *δε* pro *δέ*. — P. 453. text. v. 8. scribe *τη* pro *τη*.

Praeterea accentus hic et illic nescio quo infortunio male diffracti vel incurvati ac detorti sunt. Alia omnia autem, quantum quidem adhuc animadvertere licuit, recte ac diligenter sunt descripta.

ERFORDIAE,

FORMIS DESCRIPSERUNT HENNINGS & HOPF.